Parmeswar ke naawa poestak

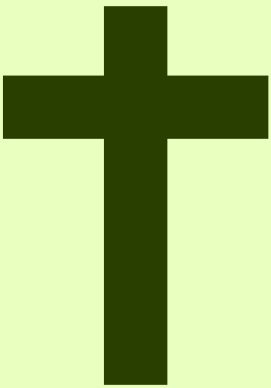

New Testament in Hindustani, Caribbean (NS:hns:Hindustani, Caribbean)

Parmeswar ke naawa poestak
New Testament in Hindustani, Caribbean (NS:hns:Hindustani, Caribbean)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hindustani, Caribbean

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hindustani, Caribbean [hns], Suriname

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hindustani, Caribbean

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
293f1294-71ca-5424-a2b5-4c44559467b2

Contents

Mateas 1
Markas 69
Loekaas 113
Johaanas 185
Pathaawal Waalan 236
Roma 306
1 Korente 339
2 Korente 370
Gaalaatsia 389
Efese 401
Fielepie 412
Kolosa 420
1 Tesaalonieka 428
2 Tesaalonieka 435
1 Tiemotias 439
2 Tiemotias 448
Tietas 454
Fielemon 458
Hebar log 460
Jaakobas 482
1 Petras 491
2 Petras 502
1 Johaanas 508
2 Johaanas 517
3 Johaanas 519
Joedaas 521
Aagam ke baat 524

Khoes khabar djaise Mateas liekhies hai

Pahiela baat

Mateas Prabhoe Jiesoe ke baara tjela log me ke ekgo raha. Oe bhie Lewie bolaawal gail. Oe aapan poestak pahiela dardja par Israel logan khaatien liekhies hai.

Dher dien pahiele Parmeswar Israel ke djaatie log ke waada karies raha kie ek raadja aaiga oesabke batjaawe khaatien. Oe raadja Daawied ke aulaad rahat aur 'iensaan ke Beta' bolaawal djaat. Mateas aapan poestak me dher Parmeswar ke sanesian ke baat jaad karwaais dekhaawe khaatien kie Jiesoe sattje ke Parmeswar ke Kriest jaane tjoenal waala Raadja hai.

Jiesoe Kriest ke baap-daada log ke naam
(Loekaas 3:23-38)

1 Ie sab naam Jiesoe Kriest ke baap-daada log ke hai. Oe
Daawied aur Aabraaham ke aulaad hai.
2 Aabraaham Iesaak ke baap raha.
Iesaak Jaakob ke baap raha.
Jaakob Joeda aur okar bhaai log ke baap raha.
3 Joeda Peres aur Serah ke baap raha aur oelogke maai
Taamar raha.
Peres Hesron ke baap raha aur Hesron Aaram ke baap
raha.
4 Aaram Aamienaadab ke baap raha.
Aamienaadab Nahson ke baap raha. Nahson ke beta
Saalmon raha.
5 Saalmon Boas ke baap raha djaun ke maai Raahab raha.
Boas Obed ke baap raha aur okar maai Roet raha.
Obed Jesai ke baap raha.
6 Jesai raadja Daawied ke baap raha.
Daawied Saalomo ke baap raha aur Saalomo ke maai
Oeria ke aurat raha.
7 Saalomo Rehaabeam ke baap raha.
Rehaabeam Aabia ke baap raha.
Aabia Aasa ke baap raha.
8 Aasa Josaafat ke baap raha.
Josaafat Joram ke baap raha.
Joram Oesia ke baap raha.
9 Oesia Jotam ke baap raha.
Jotam Aahas ke baap raha.
Aahas Heskia ke baap raha.
10 Heskia Maanase ke baap raha.

Maanase Aamon ke baap raha.
Aamon Josia ke baap raha.
11 Josia Jekonia ke aur okar bhaai ke baap raha oe samai
djab Israel ke djaatie log Baabielonia ke des me djabar-
djastie se ledjaawal gail raha.
12 Ekare baad Jekonia ke beta Sealtiejel paida bhail.
Sealtiejel Seroebaabal ke baap raha.
13 Seroebaabal Aabioed ke baap raha.
Aabioed Eljaakem ke baap raha.
Eljaakem Aasor ke baap raha.
14 Aasor Saadok ke baap raha.
Saadok Aahem ke baap raha.
Aahem Elioed ke baap raha.
15 Elioed Eleaasar ke baap raha.
Eleaasar Matan ke baap raha.
Matan Jaakob ke baap raha.
16 Jaakob Josaf ke baap raha.
Josaf Maria ke aadmie raha, aur Maria Jiesoe ke maai
raha. Jiesoe bhie Kriest* bolaawal dja hai.
17 Aabraaham se Daawied talak tjauda pierahie hai. Aur
bhie tjauda pierahie hai Daawied se leike djab talak djanta
ke Baabielonia des me djaai ke paral. Aur djab se oesab
Baabielonia se lautke aail Kriest ke djanam talak bhie tjauda
palwaar hai.

Jiesoe ke djanam

18 Ab ham bataab Jiesoe Kriest ke djanam kaise bhail.
Maria ke tjhekaai Josaf se hoi gail raha. Aur oesabke bi-
aah howe se pahiele aise bhail kie Maria ke Pawietr Aatma
dwaara larka howat. 19 Maria ke hone waala patie ek bhala
aadmie raha aur oe na maangat raha kie Maria ke saram
pahoetje. Ohie se oe aapan man me sotjies Maria ke biena
haltjal matjaawe tjhor dewe ke. 20 Bakie djab oe aisan
bietjaar karat raha tab oe ekgo sapana me dekhies kie ek
Parmeswar ke parie okar paas aail aur bolies: „He Josaf,
Daawied ke aulaad, toe na sotj kar Maria se biaah kare ke. Oe
Larka to Pawietr Aatma ke dwaara paida hoi. 21 Maria ke ek
beta hoi aur toe okar naam Jiesoe dharaihe. Oe aapan djaatie
ke paap me se batjaaiga. 22 Ie sab hoiga djeme Parmeswar ke
baat poera howe djaun oe dher dien pahiele aapan sanesia
Jasaaja ke dwaara djanaais raha. Oe ose bolies raha:
23 'Soen, kania ke ek beta paida hoiga. Aur okar naam
Emaanoewel rahiega.
Ie naam ke matlab hai: Parmeswar hamlogke saath hai.' "

* **1:16** 'Kriest' ke matlab hai 'Parmeswar ke waada karal Raadja.'

24 Djab Josaf djaag gail tab oe karies djaise Prabhoe ke parie
ose bolies raha. Oe Maria ke aapan ghare legail. 25 Bakie oe
okar saath na soetal djab talak okar beta na paida bhail. Aur
oe Larka ke naam Jiesoe dharaais.

2

Boeddhiemaan log aail Jiesoe ke aadar kare

1 Jiesoe Betlehem me paida bhail aur oe sahar Joedea ke
diehaat me hai. Oe samai hoewa ke raadja ke naam Herodes
raha.
Tab okare baad koetjh boeddhiemaan poerab kait se aail
djaaha soeroedj oege hai aur oelog Jeroesaalem ke sahar me
pahoetjal. 2 Tab oesab hoewa ke manai log se poetjhies kie:
„Israel ke raadja djaun ab paida bhail hai, oe kaaha rahe hai?
Hamlog poerab kait me rahiela aur hoewa par hamlog okar
tarai dekhlie hai. Ohie khaatien hamlog ailie hai oke poedje."
3 Tab raadja Herodes soenke bahoet ghabaraail aur sab
Jeroesaalem ke manai log bhie. 4 Tab raadja sab barka agwan
aur dharam ke parhal waalan ke bolwaaike oesabse poetjhies
kie: „Kriest ke djanam kaaha hoi?" 5 Tab oesab bolies:
„Betlehem sahar Joedea diehaat me. Aise pahiele Parmeswar
ke sanesia Mieka liekhies raha kie:
6 'He Joedea diehaat ke Betlehem sahar,
toe ek tjhota sahar baate.
Tabbo tore me ek barka aadmie paida hoiga.
Oe hamaar Israel ke djaatie ke ek attjha tjaraawe waala ghat
rahiega. Ohie se toe sab se tjhota sahar na baate!' "
7 Tab raadja Herodes boeddhiemaan log ke tjoeppe se aapan
paas bolwaaike oesabse poetjhies kie: „Hamse bataaw, toelog
oe tarai kab dekhle baate?" Tab oesab bataais. 8 Tab oe
oesabke Betlehem sahar pathaais aur bolies: „Dja larka ke
khodj. Aur djab toelog oke paihe tab aaike hamse bataihe.
Tab ham bhie djaab oke poedje." 9 Ekare baad oesab tjal gail.
Aur dekh, oe tarai djaun oesab poerab kait se dekhies raha,
oesabke aage aage tjale lagal oe djagaha talak djaaha Larka
raha aur hoewa par roek gail. 10 Oesab tarai dekhke bahoet
khoesie bhail!
11 Tab djab oesab ghar me gail tab Larka aur okar maai ke
paais. Oelog Larka ke aage gaathie par gierke oke poedjies.
Aur aapan djhorie kholke oke sona ke tjiedj, lohbaan aur
mahakauwa taufa deis.
12 Tab ek sapana me Parmeswar oesabse bolies kie: „Raadja
Herodes ke paas lautke na djaihe." Ohie khaatien oesab ek
doesar rasta se aapan des laut gail.

Jiesoe Egypte ke des me

13 Djab boeddhiemaan log tjal gail raha tab Josaf bhie ek
sapana dekhies. Ek Parmeswar ke parie ose bolies: „Oethke
Larka aur okar maai ke leike Egypte des me bhaag dja, nahie
to raadja Herodes Larka ke marwaai dhaarie. Ohie se hoewa
rahiehe djab talak ham tose na bolab." 14 Josaf bietj raat me
oethke Larka aur okar maai ke leike Egypte me bhaag gail.
15 Aur djab talak raadja Herodes na mar gail oesab hoewa
raha. Aisane poera bhail djaun Parmeswar aapan sanesia
Hosea dwaara bolies raha kie:
„Ham aapan Beta ke Egypte ke des me se bolailie hai."

Larkan ke maut

16 Raadja Herodes djab dekhies kie boeddhiemaan log
okar baat na soene hai, tab oe bahoet goessaail. Aur oe
hoekoem deis kie Betlehem sahar me aur okare aas-paas ke
sab laundan doei baries tak marwaai dhaare ke. Oe boed-
dhiemaan log se to poetjhies raha kie Jiesoe kab paida bhail
hai. 17 Aisane dekhaail kie Parmeswar ke sanesia Jeremia ke
baat poera hoi gail. Oe bolies raha:

18 „Raama sahar me soena hai kie Raahel aapan larkan khaa-
tien piet-pietke rowe hai aur koi na oke samdjhaai sake
hai. Oesab to mar gail hai."

Kaise Jiesoe, Maria aur Josaf lautal

19 Josaf log Egypte des me rahat raha djab talak raadja
Herodes na maral. Tab Josaf phien se ek sapana me ek
Parmeswar ke parie okar paas aawat dekhies. Parie bolies
kie: 20 „Dje maangat raha Larka ke maar dhaare, oesab mar
gail. Ohie se Larka aur okar maai ke leike phien se Israel des
me dja." 21 Josaf oethke Larka aur okar maai ke leike hoewa
phien laut gail.

22 Bakie djab oe soenies kie Herodes ke beta Arkelaajoes
ab Joedea ke diehaat ke raadja hai, tab oke dar lagal hoewa
djaai ke. Tab ek doesar sapana me oe raai paais Gaalielea
ke diehaat me djaai ke. 23 Djab oesab hoewa par pahoetjal
tab Naasaaret sahar me rahe lagal. Aisane poera bhail djaun
Parmeswar ke sanesia log Kriest ke biese me bolies raha:
„Oe ek Naasaaret waala bolaawal djaaiga."

3

Johaanas dopoe kare waala
(Markas 1:2-8; Loekaas 3:3-18; Johaanas 1:6)

1 Koetjh dien baad Johaanas dopoe kare waala Joedea ke
maidaan me partjaar kare lagal aur bolies kie: 2 „Bhaai log,
swarag ke raadj nagietj aai gail hai! Aapan paap pastaaike
Parmeswar ke rasta par tjal!" 3 Sanesia Jasaaja pahiele ehie
Johaanas ke baare me bolies raha kie:

„Maidaan me koi djor se boliega:
'Parmeswar khaatien rasta tajaar kar djeme oe siedha rasta
par tjal sake!' "
4 Johaanas oet ke baar waala kapra pahienat raha. Oe ekgo
tjamra ke tjamotie aapan karhiaaw me lagaawat raha. Oe
phatienga khaat raha aur maidaan me madh tjaatat raha.
5 Tab Jeroesaalem sahar aur sab Joedea diehaat aur Jor-
daan nadie ke galie ke log okar paas aail. 6 Aur oesab okar
baat maanke bolies kie: „Hamlog paapie baatie." Aur oelog
apane ke Jordaan nadie me Johaanas se dopoe karwaais.
7 Tab dher Fariesie aur Sadoesie log* bhie aail dopoe lewe
khaatien. Bakie djab Johaanas oelogke dekhies tab oesabke
daate lagal aur bolies: „Are, dhokhaabaadj log! Ke toelogse
bataais hai kie toelog Parmeswar ke goessa me se batj sake
hai? 8 Bestar hai kie toelog aapan tjaal-tjalan se dekhaihe kie
toelog maange hai aapan djiewan badale aur bietaawe djaise
Parmeswar ke parsand howe hai. 9 Toelog na sotjiehe kie:
'Hamlog Parmeswar ke bieswaasie Aabraaham ke aulaad
baatie, ohie se hamlog Parmeswar ke goessa me se batj djaab.'
Ham toelogse boliela kie Parmeswar Aabraaham khaatien
ie patthar se aulaad banaai sake hai. 10 Taanga per ke lage
rakhaai gail. Djab ek per attjha phal na dewe hai, tab oe
kaatal djaai aur aagie me djaraawal djaaiga.
11 Ham toelogke paanie se dopoe kariela dekhaawe khaa-
tien kie toelog aapan paap pastaaike ek naawa djiewan so-
eroe karle hai. Bakie hamare baad ek Aadmie aaiga djaun
ke hamse djaada saktie hai. Ham okar djoeta oethaawe laaik
na baatie. Oe toelogke Pawietr Aatma aur aagie se dopoe
kariega. 12 Oe iensaan logan ke faisala kariega djaise ek
khetiar dhaan osaaike bakhaar me rakhie aur paija ke aagie
me djaraai dei. Aur oe aagie kabhie na boetiega."

Jiesoe kaise dopoe karal gail

13 Tab Jiesoe Gaalielea ke diehaat tjhorke Johaanas ke paas
gail Jordaan nadie me apane ke dopoe karwaawe ke. 14 Bakie
Johaanas na maangat raha aur bolies: „Toe hamare paas aile?
Hamke tjaahie tose dopoe karwaawe ke." 15 Tab Jiesoe bolies:
„Hamlogke tjaahie Parmeswar ke sab hiettjha poera kare ke.
Ohie se toe hamme dopoe kar." Tab Johaanas oke dopoe
karies.
16 Toerant Jiesoe dopoe hoike paanie me se nieksal.
Aur dekh, swarag khoel gail aur Johaanas dekhies kaise
Parmeswar ke Aatma ek kaboettar ke roep me oetarke Jiesoe
ke oeppar aawe hai. 17 Aur swarag me se bhie ek aawaadj

* **3:7** Fariesie aur Sadoesie logan doei rakam Israel ke dharam ke koel raha.

soenaail. Pieta Parmeswar bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai aur hamme bahoet parsand howe hai."

4

Saitaan kaise maangat raha Jiesoe ke bahakaawe
(Markas 1:12-13; Loekaas 4:1-13)

1 Ekare baad Pawietr Aatma Jiesoe ke maidaan me legail djeme saitaan oke adjmaaike dekh sake kie oe Parmeswar ke baat soene hai kie na. 2 Jiesoe tjaalies dien aur raat bhoekha raha. Tab ant me oke bhoekh lagal. 3 Ohie tem par saitaan aail aur ose bolies kie: „Djab toe Parmeswar ke Beta baate tab oe patthar se bol de kie bret hoi djaai." 4 Bakie Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai: 'Ek iensaan na khaalie khaaik se djiega, bakie bhie Parmeswar ke sab baat dwaara.' "

5 Tab saitaan oke Jeroesaalem sahar me legail aur Parmeswar ke mahal par thara karwaais. 6 Oe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: 'Parmeswar aapan parie log se boliega tor rakhwaala kare ke. Oesab toke aapan haath par rok leiga djeme tor gor ieta me na lage.' Ohie se djab toe Parmeswar ke Beta baate tab toe nietje koed dja." 7 Bakie Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me bhie liekhal hai kie: 'Parmeswar tor Prabhoe hai, ohie se toe oke na adjmaaw.' "

8 Tab oe oke ek bahoet oetja pahaar par legail aur hoewa se doenia bhar ke raadj-paat aur okar soendarta dekhaais. 9 Bolies: „Ham toke ie sab dei deb djab toe aapan gaathie par gierke hamme poedjiehe." 10 Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: 'Parmeswar tor Prabhoe hai, toe khaalie okar poedja kar.' Saitaan, toe hia se tjal dja."

11 Saitaan oke tjhorke tjal gail. Aur toerant Parmeswar ke parie log aaike Jiesoe ke sewa kare lagal.

Jiesoe kaise aapan kaam soeroe karies
(Markas 1:14; Loekaas 4:14-15)

12 Djab Jiesoe ke pata mielal kie Johaanas dopoe kare waala pakaraaike djahal me band hai, tab oe Gaalielea ke diehaat me tjal gail. 13 Oe Naasaaret sahar tjhorke Kaapernaum sahar me gail rahe. Oe sahar Gaalielea samoendar ke kienaare hai Seboelon aur Naftaalie ke galie me. 14 Aisane Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera bhail. Oe Jiesoe ke biese me hoewa ke manai log se bolies raha kie:

15 „He Seboelon aur Naftaalie ke diehaat log, toelog samoendar ke kienaare rahe hai. Aur Jordaan ke nadie ke oepaar rahane waalan, aur Gaalielea ke diehaat ke dher manai log,

16 toelog ekdam se andhiaar me rahe hai. Bakie toelog ek
biesaal djotie dekhiehe. Aur andjor hoi djaaiga oe
manai log khaatien djaun ek andhiaar des me rahe hai
djaaha maut raadj kare hai."
17 Oe tem se Jiesoe partjaar kare lagal. Oe bolies kie: „Swarag
ke raadj nagietj aai gail. Ohie se aapan paap pastaaw aur
Parmeswar ke rasta par tjal."

Pahiela tjela log
(Markas 1:16-20)

18 Ek dien Jiesoe Gaalielea ke samoendar ke kienaare kien-
aare tjalat djaat raha. Tab hoewa par doei bhaai ke dekhies.
Oesab aapan djaal paanie me bahaawat raha. Oelogke naam
Siemon aur Andreas hai. Siemon bhie Petras bolaawal dja
hai. Aur ie doeno matjhar marwa raha.
19 Tab Jiesoe oesabse bolies: „Aaw tjal hamaar saathe,
tab ham toelogke siekhaabe kaise manai log ke bolaawe ke
Parmeswar khaatien." 20 Oesab toerant aapan djaal tjhorke
okar saath tjal gail.
21 Tab hoewa se aage tjalke phien se doei bhaai ke dekhies.
Oesab Sebedeas ke betwan raha. Aur oesabke naam Jaakobas
aur Johaanas raha. Oesab aapan baap ke saathe bot me
baithke djaal setiaawat raha. Tab Jiesoe oe doeno bhaai ke
bhie apane paas bolaais. 22 Aur oesab toerant aapan baap aur
bot tjhorke okar saathe tjale lagal.

Jiesoe ke siektjha aur bhala kaam

23 Jiesoe Gaalielea ke diehaat bhar me ghoem ghoemke
partjaar ke ghar me khoes khabar ailaan karat raha kie
Parmeswar manai log ke diel me maange hai raadj tjalaawe.
Aur oe bhie har ek rakam bemaria log ke attjha karat raha.
24 Sieria des bhar me manai log okare baare me bhie soenies.
Tab oelog aapan kharaab bemarian ke okar paas laais. Oel-
ogke har ek rakam ke bemaarie aur piera raha, ketane ke
bhoet pakaries raha, miergie aawat raha aur loendj log ke.
Aur Jiesoe ie sab ke attjha karies. 25 Djhoend bhar manai log
okar paatjhe paatjhe tjalat raha. Oesab Gaalielea ke diehaat
ke raha aur bhie Das-sahar-ke galie, Dekaapoles diehaat,
Jeroesaalem sahar, Joedea diehaat aur Jordaan nadie ke
habara ke raha.

5

Jiesoe ke partjaar djab oe pahaar par baithal raha
(Loekaas 6:20-23)

1 Jiesoe oe barka djhoend ke dekhke pahaar par baith gail.
Aur okar tjela log okar paas gail. 2 Tab oe siekhaawe lagal kie:

3 „Soekhie hai djekar diel garieb hai. Oe swarag ke raadj me
bhiettar djaaiga.
4 Soekhie hai dje oedaas hai. Parmeswar oke tieha deiga.
5 Soekhie hai dje sadhaaran hai. Dhartie oelogke khaatien
rahiega.
6 Soekhie hai dje diel bhar se maange hai kie Parmeswar ke
hiettjha poera howe. Okar hiettjha ekdam poera hoiga.
7 Soekhie hai dje daajaaloe hai. Oke Parmeswar ke daaja
mieliega.
8 Soekhie hai dje safa diel se Parmeswar ke maane hai. Oe
Parmeswar ke dekhiega.
9 Soekhie hai dje doesman log ke ek karwaawe hai. Oe
Parmeswar ke larka bolaawal djaaiga.
10 Soekhie hai dje Parmeswar ke baat maane ke dwaara
sataawal dja hai. Oe swarag ke raadj me bhiettar djaaiga.
11 Soekh me rahiehe djab manai log toelogke niendara
karie, sataai aur hamaar baat soene ke dwaara toelogke
baare me har ek rakam djhoeth bolie. 12 Aisane Parmeswar
ke sanesia logan pahiele bhie sataawal gail. Swarag me toel-
ogke barka ienaam mielie. Ohie se hardam khoesie rahoe.”

Jiesoe ke tjela log ke kaise tjaahie rahe ke
(Markas 4:21; 9:50; Loekaas 8:16; 11:33; 14:34-35)
13 Jiesoe bolies: „Toelog doenia khaatien djaise niemak
baate. Aur djab niemak me taagat aur sawaad na hai, tab
kaun tjiedj se khaaik sawaad dei sake hai? Oe to be-kaamiel
hoi gail hai aur phekal djaaiga djaaha manai log gor se
katjariega.
14-15 Toelog doenia me djaise djotie baate. Koi na tjieraag
baarke top dewe hai, bakie oke oetja dhar dewe hai, tab ghar
bhar thiek se dekh paawe hai. Aur ek pahaar par ke sahar
bhie thiek se dekha hai. 16 Aisane toelog aapan djotie manai
log khaatien tjamkaaw djeme oelog dekhke toelogke swarag
ke Pieta Parmeswar ke goen gaawe.”

Parmeswar ke kaanoen
17 Jiesoe bhie bolies: „Toelog na sotjiehe kie ham ailie hai
Parmeswar ke kaanoen aur okar sanesian ke baat toere. Ham
na ailie hai toere bakie poera kare. 18 Ham toelogse satj
boliela kie djab lek ie dhartie aur swarag rahiega Parmeswar
ke kaanoen ke ek attjhar na badaliega. Aur doenia aur
swarag ke samaap howe se pahiele Parmeswar ke sab baat
poera hoiga. 19 Dje okar kaanoen ke ek tjhota toekkara toerie
aur manai logan ke aise siekhaai, oe swarag ke raadj me
bahoet tjhota maanal djaaiga. Bakie dje ie kaanoen ke baat
maaniega aur doesare ke bhie siekhaaiga, oe swarag ke raadj
me barka bolaawal djaaiga. 20 Ham toelogse boliela kie djab

toelog aapan djiewan dharam ke parhal waalan aur Fariesie logan se auro safa se na bietaihe tab toelog swarag ke raadj me kabhie na bhiettar djaihe."

Tjhama kare aur doesare se phien ek howe

21 Jiesoe samdjhaaike bolies: „Toelog soenle hai kie Mosas toelogke baap-daada log se bolies raha: 'Koi ke na maar dhariehe. Dje ek doesare ke maar dhaariega, djadj oke sadja deiga.' 22 Ie satj hai, bakie ham toelogse boliela kie dje ek doesare se moeh phoelaaike rahe hai, djadj ke tjaahie ohoeke sadja dewe ke. Dje goessa me bole hai: 'Toe gadaha baate,' oke tjaahie djadj ke sab se barka sadja miele ke. Aur dje bole hai: 'Toe paagal baate,' oe narak ke aagie me pahoetjiega. 23 Ohie se djab toe djaihe Parmeswar ke koetjh baliedaan kare aur hoewa par toke jaad bhail kie koi tor oeppar goessaail hai, 24 tab toke tjaahie aapan daan hoewa par tjhorke ose phien ek howe ke. Tab toe aaike Parmeswar ke aapan daan dei sakiehe.

25 Djab toe koi ke koetjh dharta baate, tab ose kaida se agahie se batia le, nahie to oe toke djadj ke hawaale kar dei aur toe djahal katiehe. 26 Ham toelogse satj boliela kie toelog djahal me se na niekar paihe djab lek ek ek sies na bhariehe.

Biehautie aur biehauta

27 Toelog soenle hai kie Mosas toelogke baap-daada log se bolies raha kie: 'Aapan biaah ke waada na toer.' 28 Ie satj hai, bakie ham toelogse boliela kie dje ek doesar koi ke aurat ke taake hai aur oke maange hai rakhe, oe aapan diel me aapan biaah ke waada toer tjoekal hai.

29-30 Ohie se djab tor dahiena aakhie tose kharaabie karwaaiga, tab toke tjaahie oke niekaarke bieg dewe ke. Aur djab tor dahiena haath kharaabie karwaaiga tab oke kaatke bieg de. Bestar hai kie toe ek dehie ke toekkara kamtie leike swarag me djaihe nahie to dehie bhar leike narak me pahoetjiehe.

31 Bhie bolal gail hai kie: 'Dje aapan aurat ke tjhore hai, oke tjaahie oke ek kaagadj dewe ke djaun par liekhal hai kie ab se oelogke tjhoettie-tjhoetta hoi gail hai.' 32 Bakie ham toelogse boliela kie dje aapan aurat ke tjhor dewe hai djaun doesar aadmie se kharaabie na karies hai, oe aapan aurat ke kharaabie karwaawe hai djab aurat phien se biaah kariega. Aur djaun aadmie ose biaah kariega, oe bhie ose kharaabie kariega.

Kasam khaai ke biese me

33 Toelog bhie soenle hai kie Mosas toelogke baap-daada log se bolies raha kie: 'Aapan kasam na toeriehe, bakie Prabhoe ke aage aapan kasam poera kariehe.' 34 Bakie ham

toelogse boliela kie kabhie na kasam khaihe. Toelog swarag ke naam leike kasam na khaihe. Hoewa par Parmeswar rahe hai. 35 Aur dhartie par Parmeswar aapan gor dhare hai, ohie se dhartie ke naam leike bhie na kasam khaihe. Aur Jeroesaalem ke naam leike bhie na kasam khaihe. Oe sahar Parmeswar ke hai aur oe sab se barka maahaaraadja hai. 36 Aur toelogke bhie na tjaahie aapan moerie par haath dharke kasam khaai ke. Toelog aapan ek moerie ke baar na oeddjar kie to karia kar sake hai. 37 Toelogke tjaahie hardam aapan djabaan poera kare ke. Tor moeh ke 'ha' ha rahe aur tor 'na' na rahe. Aur djab koi djabaan dei aur bhie kasam kha hai, tab hoewa par koetjh garbar hai.

Boeraai ke badala boeraai
(Loekaas 6:29-30)

38 Toelog bhie soenle hai kie Mosas bolies raha kie: 'Djab koi doesare ke aakhie phor dei, tab okar aakhie bhie tjaahie phor dewe ke. Aur djab koi doesar ke daat toer dei, tab okar daat bhie tjaahie toer dewe ke.' 39 Bakie ham toelogse boliela kie boeraai ke badala boeraai na kar. Djab koi tor dahiena gaal par maariega, tab ekwa kait bhie maaran deihe. 40 Aur djab koi toke djadj ke paas ledjaaike tor soth maangie, tab aapan djaakiet bhie dei deihe. 41 Aur djab koi tose djabar-djastie se ek kilometer aapan bodjha dhowaai, tab toe doei kilometer okar saath tjaliehe. 42 Aur djab tose koi koetjh maangie, tab oke dei deihe. Aur djab koi tose koetjh oedhaar maangiega, tab oke dei deihe.

Djaran aur pjaar
(Loekaas 6:27-28, 32-36)

43 Toelog soenle hai kie manai log bole hai: 'Aapan sanghatian ke pjaar kar aur aapan doesman ke djaran kar.' 44 Bakie ham boliela kie: Aapan doesman ke pjaar kar aur praatna kar oesab khaatien djaun toelogke sataawe hai. 45 Djab toelog aise aapan djiewan bietaihe tab toelog aapan swarag ke Pieta ghat rahiehe. Oe soeroedj oegaawe hai aur barkha barsaawe hai kharaab aur bhala aadmie ke oeppar. 46 Djab toelog khaalie prem kariehe djaun toelogse prem kare hai, tab toelogke kaun ienaam mielie? Kharaab manai log djaise baimaan paisa bharwaawe waalan to bhie aapan sanghatian ke tjaahe hai. 47 Aur djab toe khaalie aapan bhaai log ke bolkaare hai, tab toe na sotjiehe kie toe bara biesaal kaam kare hai. Djaun log Parmeswar ke baat kabhie na soenies hai, oesab aisane bhie kare hai. 48 Toelogke tjaahie ekdam safa diel se aapan sab kaam poera taur se kare ke djaise toelogke swarag ke Pieta bhie kare hai.

6

Daan kare

1 Jaad kar kie toelog bhalaai na kariehe ek doesare ke
dekhaawe khaatien. Djab toe aise kariehe tab toelogke aapan
swarag ke Pieta lage ienaam na mielie. 2 Toelog koi ke bhalaai
karke na djaihe tjaaro or bole djaise dekhaawe waalan kare
hai. Oelog partjaar ke ghar* me aur rasta par djaaike ie sab
kare hai manai ke aadar paawe khaatien. Ham toelogse satj
boliela kie ie rakam se oelog aapan ienaam paai tjoekal hai.
3 Bakie djab toelog ek doesare ke koetjh sahaaita kariehe tab
tor baawa haath ke na tjaahie djaane ke kie tor dahiena haath
ka kare hai. 4 Ie rakam se tor daan tjhiepal rahie. Tor swarag
ke Pieta sab tjhiepal tjiedj dekhe hai, aur oe toke ienaam
deiga.

Praatna kare
(Loekaas 11:2-4)

5 Naklie dharmie logan praatna kare hai doesare ke
dekhaawe khaatien. Bakie toelog aise na kariehe. Oesabke
attjha lage hai partjaar ke ghar me aur sahar ke kona kona
me thara hoike praatna kare ke. Ham toelogse satj boliela
kie oelog aapan ienaam paai tjoekal hai. 6 Bakie djab toelog
praatna kariehe tab aapan kamra me djaaike kamaarie band
kar deihe. Tab hoewa par praatna kariehe aapan swarag ke
Pieta se. Oe sab tjhiepal tjiedj dekhe hai, aur oe toke ienaam
deiga.

7 Be-bieswaasie logan dher dher baat bolke praatna kare
hai, bakie toelog aise na kariehe. Oelog sotje hai kie djab
derie talak praatna kariega, tab Parmeswar oelogke praatna
soeniega. 8 Toelog aise na kariehe. Toelogke maange se
pahiele Pieta Parmeswar djaane hai kie toelogke kaun tjiedj
djaroerie hai. 9 Toelog ie rakam se praatna kariehe:

Hamlogke swarag ke Pieta,
sab koi aapke naam pawietr maane,
10 aapke raadj aawe,
aur djaise tor hiettjha swarag me poera howe hai, oisane
dhartie par bhie howe.
11 Hamlogke aadj ke khaana deihe.
12 Djaise hamlog aapan kasoerwaar waalan ke maaf kariela,
oisane aap hamlogke kasoer maaf kar deihe.
13 Hamlogke laalietj me na paran de aur boeraai me se bat-
jaaw.
[Aap raadj tjalaawe hai aur aapke saktie aur mahiemma hai
sada ke lieje.

* **6:2** Israel ke dharam ke partjaar ke ghar 'sienaagog' bolaawal dja hai.

Aisahie to hai.]
14 Djab toe doesare ke maaf kariehe, tab tor swarag ke Pieta
toke bhie tjhama kariega. 15 Bakie djab toe ek doesar ke
tjhama na kariehe tab Pieta Parmeswar toke tjhama bhie na
kariega.

Rodja kie to bhoekha rahe

16 Bolies: „Djab toelog rodja kie to bhoekha rahiehe, tab
aapan tjehera na oedaas kariehe djaise koi koi kare hai. Oelog
oe dien na sapare hai aur oedaas hoike doesare ke dekhaawe
hai kie oelog rodja kie to bhoekha hai. Bakie ham toelogse
satj boliela kie oelog aapan ienaam paai tjoekal hai. 17 Djab
toelog rodja kie to bhoekha rahiehe, tab aapan moerie par
tel lagaaw aur moeh dhow djaise toe hardam kare hai. 18 Ie
rakam se manai log na dekhie kie toelog rodja kie to bhoekha
baate, bakie toelogke swarag ke Pieta dekhiega. Oe sab
tjhiepal tjiedj dekhe hai, aur oe toelogke ienaam deiga."

Sattja dhan-daulat
(Loekaas 12:33-34)

19 Oe bolies: „Toelog doenia me dhan na bator. Hoewa
dewka pare hai aur moertjaai dja hai aur tjor ghoeske tjoraai
lewe hai. 20 Bakie toelog swarag ke dhan bator. Hoewa par
koetjh me kierwa na pare hai, koetjh na moertja hai aur tjor
na ghoes sakie. 21 Djaaha tor dhan hai, hoewa tor man bhie
rahie.
22 Ek iensaan ke aakhie djaise okar andar ke tjieraag hai.
Djab oe safa tjiedj maange hai dekhe, tab okar man ekdam se
andjor hai. 23 Bakie djab oe aapan dhiaan kharaab tjiedj par
lagaawe hai, tab okar man ketana andhiaar hai.
24 Koi doei maaliek ke na maan sake hai, nahie to oe ek
ke djarie aur ekwa ke tjaahie. Aisane toelog aapan dhiaan
Parmeswar par aur saathe saath aapan dhan-daulat par na
lagaai sakiehe."

Sotj-phiekier na kar
(Loekaas 12:22-31)

25 Ohie se ham toelogse boliela kie toelog khaaik-paanie
aur kapra-latta ke biese me sotj-phiekier na kar. Djiewan
to khaaik-paanie se aur dehie kapra-latta se djaada hai.
26 Tjierai log ke dekh. Oesab na bowe hai, na kaate hai, aur
koetjh na batorke bakhaar me rakhe hai. Tabbo toelogke
swarag ke Pieta oelogke khaaik dewe hai. Aur toelog oelogse
djaada baate. 27 Ke sotj-phiekier karke aapan aajoe barhaai
sake hai? 28 Tab toelog kaahe ke kapra-latta ke sotj-phiekier
kare hai? Ghaas ke phoel ke dekh. Oesab kaam par na dja hai
aur kapra na banaawe hai. 29 Aur ham toelogse boliela kie

raadja Saalomo tjaahe etana dhanie raha, tabbo okar kapra ghaas ke phoel se soendar na raha. 30 Djab Parmeswar ghaas ke etana soendar se banaawe hai, tjaahe aadj hai aur biehaan kaatke djaraai dewal dja hai, tab oe toelogke aur soendar na pahienaai sake hai? Dje ie baat na bieswaas kare hai, oe kambieswaasie hai.

31-32 Be-bieswaasie logan ie sab tjiedj ke biese me sotjphiekier kare hai. Bakie toelogke swarag ke Pieta djaane hai kie toelogke kaun tjiedj djaroerie hai. Ohie se toelog sotjphiekier na kar aur na bol kie: 'Hamlog ka khaabe aur piebe? Aur kaun tjiedj hamlog pahienab?' 33 Toelog pahiela dardja par aapan dhiaan Parmeswar ke raadj par lagaaw. Tab djaun djaroerie hai, ie sab toelogke miel djaaiga. 34 Ohie se toelog biehaan ke tjienta aadj na kar. Aadj ke moesiebat aadj ke lieje bahoet hai. Biehaan to dekhal djaai.

7

Doesare ke oeppar faisala na kar
(Loekaas 6:37-42)

1 Doesare ke oeppar faisala na kariehe, tab tor faisala bhie na hoiga. 2 Djaise toe doesare ke tauliehe aur napiehe, oisane toe taulal aur naapal djaihe. 3 Toe doesare ke aakhie me ke phaitj dekh lewe hai djaun tjhota galtie hai, bakie aapan aakhie me ke laathie ke na dekh paawe hai. 4 Djab tor aakhie me ek laathie hai, tab kaise toe aapan bhaai se bol sake hai kie: 'Laaw ham tor aakhie me ke phaitj niekaar dei'? 5 Are, dhokhaabaadj log! Pahiele aapan laathie ke niekaar de, tab toe thiek se dekh paihe okar aakhie ke phaitj ke niekaare ke.

6 Pawietr tjiedj koettan ke na deihe, aur aapan nag aur gahana soewar log ke na de, nahie to oesab gor se katjarke aur ghoemke toke tjier-phaar dhaarie.

Parmeswar hamlogke praatna soene hai
(Loekaas 11:9-13)

7 Praatna kar, tab toke mielie. Khodj, tab toe paihe. Aur khoet-khoetaaw, tab tor khaat kholal djaaiga. 8 Dje praatna karat rahie, oke mieliega. Dje khodjat rahie, oe paaiga. Aur dje khoet-khoetaawat rahie, okar khaat kholal djaaiga. 9 Djab tor larka tose bret maangie tab toe oke thoro ieta deihe? 10 Aur djab oe matjharie maangie tab toe oke thoro saap deihe? 11 Manai logan kharaab hai aur tabbo aapan larkan ke attjha tjiedj djaane hai dewe. Bakie tor swarag ke Pieta poera hai. Tab djab koi ose koetjh praatna karke maange hai tab oe ketana djaada attjha tjiedj deiga!

12 Djaise toe maange hai kie manai log tor sanghe rahe,
oisane toe oesabke sanghe rahoe. Ie Mosas ke aur bhie
Parmeswar ke doesar sanesia log ke baat tjhota roep me hai."

Doei rasta
(Loekaas 13:24)

13-14 Jiesoe bolies: „Djaun phaatak dwaara aur rasta ke
alang toe barbaad hoi djaihe, oesab tjaura aur tjakala hai.
Aur bahoet log opar tjale hai. Bakie djaun phaatak aur rasta
se toe sattja djiewan paihe, oesab tjhota aur paatar hai. Aur
dher manai log oe rasta na paawe hai. Ohie se paatar phaatak
me se Parmeswar ke raadj me bhiettar dja.

Naklie sanesia
(Loekaas 6:43-44)

15 Naklie sanesia log se batjaaike rahiehe. Oesab djaise
ek bhola-bhaala bhera dekha hai, bakie sattje me djaise
ek bara khatarnaak djanaawar hai. 16 Ek per aapan phal
se pahietjaanal dja hai, oisane toelog naklie sanesia log ke
oesabke tjaal-tjalan se pahietjaan paihe. Toe ek kaata ke per
me se thoro aam kie to amroed toer sake hai? 17 Aisane ek
attjha per attjha phal dewe hai aur ek kharaab per kharaab
phal. 18 Ekgo barhia per kharaab phal na dei sake hai, aur
ek kharaab per barhia phal na dei sake hai. 19 Har ek per
djaun barhia phal na dewe hai, oe kaatke aagie me djaraai
dewal djaaiga. 20 Aisane toelog sanesia log ke tjaal-tjalan se
pahietjaan djaihe kie oesab Parmeswar ke baat satj bataawe
hai kie na.

21 Tjaahe dher manai log hamme Prabhoe bolaawe hai,
tabbo na sab koi Parmeswar ke raadj me djaaiga. Khaalie
dje hamaar swarag ke Pieta ke man waala kare hai, oe
Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai sake hai. 22 Oe dien
djab sab koi ke faisala karal djaaiga, tab dher log hamse bol-
iega kie: 'He Prabhoe, hamlog tor naam se sanesa pathailie.
Aur hamlog tor naam se to bhoet log ke niekarlie aur at-
jambho kaam karlie.' 23 Bakie ham oelogse kholke bol deb
kie: 'Toelog hamaar sanesia na rahiele. Toelog khaalie aapan
man waala karle. Hamaar lage se tjal dja!'

Doei rakam ke djiewan
(Loekaas 6:47-49)

24 Har ek djaun hamaar baat soenke kare hai, oe samadjh-
daar hai djaise ek manai djaun aapan ghar ek barka patthar
par banaais. 25 Tab barkha djor se barse lagal aur nadie tjahar
gail aur hauwa kaske tjale lagal. Bakie oe ghar to patthar par
banaawal raha, ohie se oe na gieral.

26 Bakie djab koi hamaar baat khaalie soene hai aur na kare
hai, tab oe bhoettjar hai djaise ek manai djaun aapan ghar

santie par banaais. 27 Tab barkha djor se barsal aur nadie
tjahar gail aur hauwa kaske tjale lagal. Aur oe ghar gierke
ekdam se naas hoi gail."

Manai log kaise Jiesoe ke baare me sotje hai

28 Djab Jiesoe ie sab baat partjaar kar tjoekal raha tab
manai log ie baat soenke bahoet atjambho bhail. 29 Oe to
na dharam ke parhal waalan ghat siekhaawat raha, bakie
Parmeswar ke hoekoem se.

8

Kaise ek korhia attjha bhail
(Markas 1:40-45; Loekaas 5:12-16)

1 Ekare baad Jiesoe pahaar par se oetaral aur djhoend okar
pietjhe tjale lagal.
2 Tab ek korhia okar paas aaike gaathie par gierke ose
bolies: „Prabhoe djie, djab toe maange hai tab toe hamme
attjha kar sake hai." 3 Tab Jiesoe aapan haath barhaaike oke
tjhoeis aur bolies: „Ham maangiela kie toe attjha hoi dja."
Ohie laage oe manai attjha aur safa hoi gail. 4 Oe bhie bolies
kie: „Toe koi se koetjh na bataihe. Dja apane ke ekgo agwa ke
dekhaaw kie toe attjha hoi gaile hai. Mosas ke hoekoem me
to liekhal hai kie djab ekgo korhia phien se attjha hoi gail hai,
tab koetjh baliedaan kare ke tjaahie. Ie kaam kar, tab oesab
djaan djaaiga kie toe sattje ke attjha hoi gaile hai."

Jiesoe kaise ek naukar ke attjha karies
(Loekaas 7:1-10)

5 Djab Jiesoe Kaapernaum ke sahar me bhiettar gail, tab
okar paas ekgo Roma ke soerdjaatie ke barkwa aail ose koetjh
bientie kare aur bolies: 6 „Prabhoe djie, hamaar ghare ek
naukar loendj hoi gail aur oke bahoet piera hai." 7 Tab Jiesoe
poetjhies: „Toe maange hai kie ham aaike oke attjha karie?"
Bakie barkwa bolies: 8 „Prabhoe djie, ham oe laaik na hai
kie aap hamaar ghare aawo. Aap khaalie ek baat bol de, aur
hamaar naukar attjha hoi djaaiga. 9 Ham aapan barkwa ke
nietje hai aur hamaar nietje doesar soerdjaatie hai. Aur djab
ham koi ke hoekoem deila: 'Dja!' tab oe dja hai. Aur djab ham
ek doesar se boliela: 'Aaw!' tab oe aawe hai. Aur ek goelaam
se boliela: 'Ie kar!' tab oe kare hai."
10 Tab Jiesoe ie baat soenke atjambho bhail aur hoewa ke
manai log se bolies kie: „Ham satj boliela kie ham Israel me
koi ke paas etana barka bieswaas na pailie hai. 11 Doenia
bhar me se dher doesar djaatie log aaiga aur Israel log ke
baap-daada Aabraaham, Iesaak aur Jaakob ke saath swarag
ke raadj ke nauta me bhodjan kariega. 12 Aur tjaahe Israel
ke djaatie log ke pahiela dardja par oe nauta me djaai ke

tjaahat, tabbo oelog me se dher log hoewa na djaai paaiga. Oelog bahare andhiaar me khaderal djaaiga. Hoewa par oesab haai-haai karke roi aur daat piesiega." 13 Aur Jiesoe soerdjaatie ke barkwa se bolies kie: „Toe ghare dja. Djaise toe bieswaas kare hai, oisane tor hiettjha poera hoi." Aur ohie tem par okar naukar attjha hoi gail.

Doesar bemarian
(Markas 1:29-34; Loekaas 4:38-41)

14 Djab Jiesoe Petras ke ghare pahoetjal tab dekhies kie okar saas hoewa bokhaar me paral hai. 15 Bas oe okar haath pakaries aur bokhaar oke pataai gail. Tab aurat toerant oethke okar sewa kare lagal.

16 Oe raat me hoewa ke djanta dher manai log ke Jiesoe ke paas laais djaun ke bhoet pakaries raha. Bas oe ek baat se bhoet-paret ke niekaarke bahaar karies. Aur oe sab bemarian ke bhie attjha kar deis. 17 Ie sab kaam ke dwaara Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera bhail. Oe dher dien pahiele bolies raha kie:

„Oe hamlogke bemaarie aapan oeppar lei leis hai,
aur hamlogke doekh kaaties hai."

Jiesoe ke rasta par tjale ke matlab
(Loekaas 9:59-60)

18 Ek dien Jiesoe djab dekhies kie okar paas ek djhoend manai hai, tab oe aapan tjela log se bolies: „Aaw tjalie samoendar ke oepaar." 19 Tab djaai se pahiele ek dharam ke parhal aadmie okar paas aaike bolies kie: „Maastar djie, tjaahe djaaha toe djaihe, ham tor sanghe tjalab." 20 Tab oe bolies: „Djanaawar log ke biel hai aur tjierai log ke khota, bakie iensaan ke Beta ke ek takia na hai aapan moerie dhare ke."

21 Tab ek tjela ose bienaai karies kie: „Prabhoe djie, hamme djaain deihe djab tak hamaar baap ke mattie na parie." 22 Bakie oe bolies: „Toe hamaar paatjhe tjal. Aur bebieswaasie logan ke aapan palwaar ke mattie dewan de."

Aandhie
(Markas 4:35-41; Loekaas 8:22-25)

23 Tab Jiesoe ek bot me gail aur okar tjela log okar saathe saath gail. 24 Tab etana barka aandhie tjale lagal kie halfa bot me djaai lagal. Aur Jiesoe bot me soetal raha. 25 Tab okar tjela log okar paas djaaike oke djagaais aur bolies: „Prabhoe djie! Hamlogke batjaaw! Hamlog doebiela!" 26 Tab Jiesoe bolies: „Toelog kaahe ke dera hai? Toelogke bieswaas etana tjhota hai?" Bas oe oethke hauwa aur halfa ke daatke bolies kie: „Roek dja!" Aur paanie ekdam se dhiera hoi gail. 27 Tab sab

koi atjambho hoike bole lagal kie: „Ie kaisan aadmie hai kie hauwa aur halfa bhie ekar baat maane hai?"

Doei bhoet-paret ke aadmie
(Markas 5:1-20; Loekaas 8:26-39)

28 Tab oesabhan samoendar ke habara hoike Gadara des me pahoetjal. Tab hoewa ke kabarsthaan me se doei aadmie oelogke paas aail. Oelogke bhoet pakaries raha aur oelog etana khatarnaak raha kie koi ke hiemmat na raha hoewa paas howe ke. 29 Tab oesab tjiellaaike bole lagal kie: „He Parmeswar ke Beta, tose aur hamlogse kaun kaam hai? Toe faisala ke dien se pahiele aile hai hamlogke sataawe ke?"

30 Oe tem par koetjh doer me ek barka djhoend soewar tjarat raha. 31 Tab bhoet log Jiesoe se bientie kare lagal kie: „Djab toe hamlogke niekariehe tab oe soewar log ke oeppar pathaai deihe." 32 Bas oe bolies: „Dja!" Aur bhoet log oe doeno aadmie ke oeppar se oetarke soewar log ke oeppar tjal gail. Tab oe saara djhoend toerant pahaar par se dhaurke paanie me koed paral aur sab doeb gail.

33 Tab soewar ke tjaraawe waalan hoewa se bhaagal. Aur sahar me djaaike sab se bataais soewar log se ka bhail raha aur bhie oe doeno bhoet waala aadmie ke biese me. 34 Tab oe sahar bhar ke manai log Jiesoe ke paas gail aur ose bientie karke bolies: „Toe hia se tjal dja."

9

Ek loendj kaise attjha bhail
(Markas 2:1-12; Loekaas 5:17-26)

1 Ekare baad Jiesoe phien se bot me djaaike habara kaaties aur oe sahar me pahoetjal djaaha oe rahat raha. Tab koetjh manai log ek tjataai par ek loendj ke leike okar paas aail. 2 Tab Jiesoe oesabke bieswaas dekhke loendj se bolies kie: „Beta, hiemmat baanh! Tor paap tjhama hoi gail." 3 Tab ekaat dharam ke parhal aadmie log apane me sotje lagal kie: „Ie to Parmeswar ke bedjatie kare hai." 4 Bakie Jiesoe oesabke sotj-bietjaar djaan gail aur bolies: „Toelog kaahe ke boeraai sotje hai? 5 Kaun tjiedj auro sahadj hai, ie aadmie se bole ke: 'Tor paap tjhama hoi gail,' kie: 'Oethke aur tjal'? 6 Ham toelogke dekhaab kie iensaan ke Beta ke saktie hai doenia par paap ke tjhama kare ke." Oe loendj se bolies kie: „Oeth aur aapan tjataai leike ghare dja." 7 Aur aadmie oethke aapan ghare tjal gail.

8 Tab djhoend ie dekhke ghabaraai gail aur Parmeswar ke aadar kare lagal kie oe iensaan logan ke aisan saktie deis hai.

Mateas
(Markas 2:13-17; Loekaas 5:27-32)

9 Hoewa se Jiesoe aur aage gail.
Tab oe djoetie bhare ke ghar lage ek aadmie ke baithal
dekhies. Okar naam Mateas raha. Tab oe ose bolies: „Aaw
tjalie hamaar saath." Aur Mateas oethke okare sanghe tjale
lagal. 10 Tab Jiesoe aur okar tjela log okar ghare gail bhodjan
kare. Aur dher baimaan djoetie bharwaawe waalan aur
doesar paapie log oesabke saath bhie bhodjan karat raha.
11 Tab Fariesie log tjela log se poetjhies: „Toelogke maastar
kaahe ke ie kharaab aadmie aur doesar paapie log ke saath
bhodjan kare hai?" 12 Tab Jiesoe ie baat soenke oesabse
bolies kie: „Attjha manai log ke daaktar ke djaroerie na hai,
khaalie bemarian ke. 13 Parmeswar bolies hai: 'Ham toelogke
baliedaan na maangiela, bakie toelog ek doesare ke daaja
kar.' Dja aur ie baat ke matlab siekh. Ham na ailie baatie
dharmie logan khaatien, bakie paapie logan khaat."

Dharam ke nem aur Jiesoe ke siektjha

14 Ek dien Johaanas dopoe kare waala ke tjela log Jiesoe
ke paas aail aur poetjhies kie: „Maastar djie, hamlog aur
Fariesie log kabhie kabhie rodja kie to bhoekha rahiela.
Kaahe ke tor tjela log aise na kare hai?" 15 Tab oe bolies:
„Ek biaah me nautaharie log oedaas na howe hai djab lek
doelaha oesabke sanghe hai. Aisane hamaar tjela log rodja
kie to bhoekha na rahie djab lek ham oesabke saath baatie.
Bakie ek dien aaiga kie ham oelogke saath na rahab. Tab
oesab rodja kie to bhoekha rahiega.
16 Dekh, koi na ek naawa tjaktie ek poeraan kapra par
lagaawe hai, nahie to kapra auro phat djaai.
17 Aur koi na naawa wien poeraana tjamra ke basta me
dhare hai. Poeraan tjamra karer hai aur naawa wien phoel-
iega. Ie rakam se basta to phat djaai aur wien bahie djaai.
Bakie djab naawa wien naawa tjamra ke basta me dharal
djaai tab doeno batj djaai."

Ek barkwa ke bietia, aur ek bemaar aurat kaise attjha bhail
(Markas 5:21-43; Loekaas 8:40-56)

18 Jiesoe ie sab baat-tjiet abbe karat raha tab ek partjaar ke
ghar ke barkwa okar paas aaike aur aapan gaathie par gierke
ose bolies kie: „Maastar djie, hamaar bietia abbe abbe mar
gail. Bakie djab toe aaike aapan haath okare oeppar dhariehe
tab oe phien se djie djaaiga." 19 Tab Jiesoe oethke okar saathe
gail aur okar tjela log bhie.
20-21 Hoewa par ek aurat raha. Oke baara baries se khoen
gierat raha. Oe apane me bietjaar karies kie: „Djab ham
khaalie Jiesoe ke kapra tjhoei leb tab ham attjha hoi djaab."
Tab oe paatjhe se aaike okar kapra ke djhalarie ke tjhoei leis.
22 Tab Jiesoe ghoemke oke taakies aur bolies: „Betie, hiemmat

baanh. Tor bieswaas dwaara toe batj gaile hai." Aur oe tem se aurat attjha hoi gail.

23 Tab djab Jiesoe barkwa ke ghare pahoetjal aur dekhies kaise manai log baasoerie badjaawe hai aur rona-pietana howe hai, tab oelogse bolies: 24 „Ie larkie na maral bakie soetal hai. Toelog tjal dja." Tab oesabhan oke hase lagal. 25 Djab sab koi hoewa se niekaaral gail tab Jiesoe bhiettar gail. Bas oe larkie ke haath pakaries aur larkie oeth gail! 26 Aur djaun bhail, oe saara diehaat me phail gail.

Doei andha ke biese me

27 Jiesoe hoewa se djaat raha. Tab doei andha okar pietjhe pietjhe tjale lagal. Oesab tjiellaaike bolies kie: „He raadja Daawied ke Aulaad! Hamlog par daaja kar!" 28 Djab Jiesoe ek ghar me bhiettar gail tab oesab okar lage gail. Tab oe poetjhies: „Toelog bieswaas kare hai kie ham toelogke attjha kar sakiela?" Tab oesab bolies: „Djie-ha, Prabhoe." 29 Tab oe oesabke aakhie tjhoeike bolies: „Djaise toelog bieswaas kare hai, oisane howe." 30 Aur oesab dekhe lagal. Tab Jiesoe oesabke bahoet mienaahie karies kie: „Koi na djaane paawe!" 31 Bakie oesab djaaike galie galie me tabbo ie baat phailaai deis.

Ek goenga kaise attjha bhail

32 Djab Jiesoe aur okar tjela log hoewa se djaat tab manai log okar paas ek goenga ke laais. Oke bhoet-paret pakaries raha. 33 Djaise Jiesoe ie bhoet ke niekaaries, oisane goenga batiaai lagal. Aur manai log atjambho hoike bolies: „Aisan tjiedj hamlog aapan des me kabhie na dekhlie!" 34 Bakie Fariesie log bolies: „Ie saktie oke sab se barka saitaan dewe hai."

Kaise Jiesoe ke kaam raha

35 Aur aisane Jiesoe sahar sahar aur gaaw gaaw djaat raha aur sagaro partjaar ke ghar me siekhaawat raha. Oe khoes khabar ailaan karat raha kie Parmeswar maange hai manai log ke diel me raadj tjalaawe. Aur oe sab bemarian ke attjha karat raha. 36 Djhoend ke dekhke oke bahoet daaja lagat raha. Oesab djaise ek djhoend bhera biena ek tjaraawe waala se bahoet thakal-thoekal dekhaat raha. 37 Tab oe aapan tjela log se bolies kie: „Ie djhoend djaise pakkal dhaan hai. Oke tjaahie kaate ke, bakie kamkartan kamtie hai. 38 Parmeswar djaise khet ke maaliek hai. Ohie se praatna kar kie oe kaate waalan ke bhedje ie kaam kare khaatien."

10

Kaise baara tjela log sagaro pathaawal gail
(Markas 3:13-19; Loekaas 6:12-16)

1 Ek dien Jiesoe aapan baara tjela log ke apane paas bolaaike aur oesabke saktie deis bhoet log ke niekaare ke
aur har ek rakam bemarian ke attjha kare ke. 2 Ie baara
pathaawal waalan ke naam raha:
Siemon djaun ke doesar naam Petras raha, okar bhaai Andreas, Jaakobas aur okar bhaai Johaanas. Oe doeno Sebedeas
ke betwan raha. 3 Fielepas, Baartolomeas, Tomaas, Mateas.
Oe pahiele djoetie ke paisa bharwaawe waala raha. Alfeas
ke beta Jaakobas, Tadeas, 4 Siemon kamaasoet waala, aur
Joedaas Eskaariot. Oe Jiesoe ke doesman ke haath me saup
deis hai.
5 Tab Jiesoe ie baaraago ke des bhar me pathaais aur bolies:
„Toelogke na tjaahie doesar djaatie log ke paas djaai ke. Aur
Saamaaria log* ke sahar me bhie na djaihe. 6 Toelog khaalie
Israel log ke paas djaihe. Oelog Parmeswar ke tjhor deis hai
aur heraail bhera ghat hai. 7 Dja, oesabse ailaan kar de kie
swarag ke raadj nagietj aai gail hai. 8 Bemarian ke attjha kar,
maral logan ke djie oethaaw, korhian ke attjha aur safa kar
aur bhoet-paret ke niekaar. Ie saktie toelogke moeft me paile
hai, ohie se ie sab kaam biena paisa ke kariehe."
9-10 Oe bhie bolies kie: „Ek kamkarta ke hak hai khaana
piena paawe ke. Ohie se toelog paisa, djhorie, kapra, djoeta
aur tjale khaat danda na ledjaihe.
11 Djab toelog ek gaaw kie to sahar me pahoetjiehe tab ek
attjha manai ke khodjke okar ghare rahiehe djab lek toelog
oe sahar me rahiehe. 12 Djab toelog koi ke ghare djaihe tab
oe ghar waalan ke aasier-baat deihe. 13 Djab oesab toelogke
barhia se oethaai baithaai, tab toelogke aasier-baat oelogke
oeppar rahiega. Bakie djab oelog aise na karie tab toelogke
aasier-baat toelogke paas laut aaiga. 14 Djab ek sahar kie to
ghar ke manai log toelogke na maangie bhiettar lewe aur
toelogke sanesa bhie na maangie soene, tab oe ghar kie to
sahar tjhorke tjal djaihe. Tab aapan gor ke dhoer bhie djhaar
deihe dekhaawe khaatien kie toelog oelogke paap oesabke
oeppar tjhor deile hai. 15 Ham toelogse satj boliela kie tjaahe
Sodom aur Gomora sahar ke manai log bahoet kharaab raha,
tabbo Parmeswar ke faisala ke dien par oelog ie manai log se
kamtie sadja paaiga!

Kaise Jiesoe ke tjela log sataawal djaaiga
(Markas 13:9-13; Loekaas 21:12-17)

16 Dekh, ham toelogke bhera ghat oe manai log ke paas
pathaaila djaun khatarnaak djanaawar ghat hai. Toelog
saap ghat hoesiaar rahiehe aur kaboettar ghat bhola-bhaala.

* **10:5** Saamaaria log ek doesar djaatie raha. Oesab Israel des ke bietj me rahat raha.

17 Manai logan se bahoet batjaaike rahiehe. Oesab toelogke
djadj ke aage ledjaaiga aur aapan partjaar ke ghar me piet-
waaiga. 18 Toelog hamaar tjela baate aur ohie se manai log
toelogke oeppar goessaaike laat aur raadja ke aage ledjaaiga.
Aise toelogke mauka mieliega oesabke aur sab djaat ke aage
hamaar biese me gawaahie dewe ke. 19-20 Aur djab oesab
toelogke doesman ke haath me saup deiga, tab toelogke na
batiaai ke parie, bakie Pieta Parmeswar ke Aatma toelogke
dwaara batiaaiga. Ohie se sotj-phiekier na kariehe kie toelog
ka boliehe.
21-22 Toelog hamaar tjela baate, ohie se sab koi toelogke
dekhke djariega. Aur manai log aapan sagge bhaai ke dhokha
deike marwaai dhaariega. Aur baap log aapan larkan se
aisane bhie kariega. Aur larkan aapan maai-baap ke does-
man hoike oesabke maar dhaariega. Bakie dje ant talak
hiemmat baanhke hamaar rasta par tjaliega, oe batjaawal
djaaiga. 23 Djab manai logan toelogke ek sahar me sataaiga
tab doesar sahar me bhaag djaihe. Ham toelogse satj boliela
kie toelogke Israel ke sab sahar me bhaag djaai se pahiele
iensaan ke Beta lautke aaiga.

24 Ek tjela aapan maastar se na barka hai aur ek goelaam
aapan sardaar se na. 25 Ek tjela ke tjaahie khoesie rahe ke
djab oe aapan maastar ner hoi djaai, aur ek goelaam djab oe
aapan sardaar ner hoi djaai. Manai log hamke sab se barka
saitaan Bejelsaboel ke naam dewe hai, tab oesab toelogke
ketana auro na gariaaiga.

Manai log ke na deraihe
(Loekaas 12:2-7)

26 Koetjh na topaail hai djaun na khoelaail djaaiga. Aur
koetjh na tjhiepal hai djaun na djanaai djaaiga. Ohie khaatien
toelog manai logan ke na deraihe. 27 Djaun baat ham khaalie
toelogse bataaila, toelogke tjaahie djaaike sab koi se ailaan
kare ke. Aur djaun ham khaalie toelogke siekhaaila, djaaike
sagaro siekhaihe. 28 Manai logan tor dehie ke maar dhaar
sake hai, bakie tor djiew ke na. Bestar hai kie toe Parmeswar
ke goessa ke dera. Oe dehie aur djiew ke narak me bhie naas
kar sake hai. Ohie se manai logan ke na deraihe. 29 Toelog
djaane hai kie doei tjhota tjierai ek paan dabal me bieka hai.
Tabbo Parmeswar ke be-djaane ekko na dhartie par gier sake
hai. 30 Oe hamlogke etana barhia se sewa kare hai kie oe
djaane hai hamlogke moerie par kaigo baar hai. 31 Toelog to
tjierai se bahoet barka baate. Ohie se toelog na dera.

32 Har ek djaun manai log se boliega kie oe hamme tjaahe
hai, ham aapan swarag ke Pieta se bhie bolab kie oe manai ke
ham tjaahiela. 33 Bakie dje manai ke aage hamme nahakaar

deiga, oke ham bhie nahakaarab aapan swarag ke Pieta ke aage.

Na sjaantie bakie doesmanie

34 Toelog na sotj kie ham doenia par sjaantie lailie hai. Ham
sjaantie na lailie bakie doesmanie. 35-36 Hamaar aane se baap
aur beta, maai aur bietia, saas aur patoh alag alag hoi, aur
palwaar log apane apane me doesman hoi djaaiga.
37 Dje aapan maai-baap ke hamse aur djaada tjaahe hai,
oe hamaar tjela na rahie sake hai. Aur bhie dje aapan betie
beta ke hamse auro djaada tjaahe hai, oe hamaar tjela bhie
na rahie sake hai. 38 Dje na maange hai hamaar sanghe doekh
oethaaike hamaar rasta par tjale, ohoe hamaar tjela na rahie
sake hai. 39 Dje hamme nahakaarke aapan praan batjaaiga,
oe hamaar saath na rahie sakiega. Bakie dje hamaar khaatien
aapan praan tjhorie, oe hamaar sanghe rahiega sada ke lieje.

Jiesoe kaun manai log ke ienaam deiga
(Markas 9:41)

40 Dje toelogke hamaar tjela ghat aapan ghar me leiga, oe
hamme bhiettar leiga. Aur dje hamme bhiettar leiga, oe Pieta
Parmeswar ke bhiettar leiga. Oe to hamme pathaais hai.
41 Dje djaane hai kie koi Parmeswar ke sanesia hai aur ohie
se oke bhiettar leiga, oke ek sanesia ke ienaam mieliega. Aur
dje djaane hai kie koi Parmeswar ke baat soene hai aur ohie
se oke bhiettar leiga, oke Parmeswar ke baat maane waala
manai ke ienaam mieliega. 42 Ham toelogse satj boliela kie
dje toelog me se sab se tjhota iensaan ke hamaar tjela maanke
ek gielaas thandha paanie piaaiga, Parmeswar oke djaroer
ienaam deiga."

11

1 Djab Jiesoe aapan baara tjela log ke ie sab baat siekhaaike
don hoi gail raha, tab hoewa se tjal gail doesar Israel ke sahar
sahar me siekhaawe aur partjaar kare khaatien.

Jiesoe aur Johaanas dopoe kare waala
(Loekaas 7:18-35)

2 Johaanas dopoe kare waala abbe talak djahal me raha aur
oke sanesa mielal kie Kriest ka ka kare hai. Tab oe aapan
ekaatgo tjela ke okar paas pathaais. 3 Oesab Jiesoe ke paas
djaaike poetjhies: „Maastar djie, tohie Parmeswar ke aane
waala baate, kie ek doesar waala aaiga?" 4 Tab oe bolies kie:
„Toelog Johaanas ke paas djaaike bataai de kie toelog hia ka
dekhle aur soenle hai. 5 Andha log phien se dekhe lage hai,
loendj log tjale lage hai, korhia log attjha hoi dja hai, bahier
log soene lage hai, maral logan djie oethaawal dja hai, aur
garieb doekhian khoes khabar soene hai. 6 Soekhie hai djaun

manai begar bhoen-bhoenaaike hamare me bieswaas kare hai."

7 Tab djab Johaanas ke tjela log tjal gail raha, tab Jiesoe hoewa ke manai log se Johaanas ke biese me baat-tjiet kare lagal. Oe poetjhies: „Toelog djangal me gaile rahiele Johaanas ke dekhe. Ka, toelog kaun rakam aadmie sotjle rahiele paawe ke? Ek aisan-oisan manai djaun narai ghat hauwa se iedhar se oedhar hielaawal dja hai? 8 Na, oe aisan na hai. Tab kaun rakam aadmie toelog gaile khodje? Toelog sotjle rahiele kie oe barhia barhia kapra pahiene hai? Biesaal kapra waalan to raadja ke mahal me rahe hai. 9 Tab kaun rakam aadmie toelog sotjle rahiele dekhe ke? Ek Parmeswar ke sanesia? Ha, oe oisan aadmie hai. Aur ham toelogse boliela kie oe Parmeswar ke bahoet barka sanesia hai. 10 Ohieke biese me Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

'Ham aapan sanesia ke tose aage pathaaila rasta tajaar kare
khaatien.'

11 Ham toelogse satj boliela kie sab iensaan me se Johaanas dopoe kare waala sab se barka sanesa partjaar karies hai. Bakie tabbo swarag ke raadj me hamaar sab se tjhota tjela ose barka hai. 12 Djab se Johaanas soeroe karies hai partjaar kare ke tab se swarag ke raadj djor-tor se barhat dja hai. Aur dje ke barka bieswaas hai, oe apana leiga. 13 Sab Parmeswar ke sanesian Mosas se leike Johaanas talak partjaar karies hai kie Parmeswar maange hai manai log ke diel me raadj tjalaawe. 14 Aur djab toelog maange hai maane: Johaanas Elia ghat hai. Okare biese me ek sanesia bolies raha kie oe lautke aaiga. 15 Aur djab toelogke kaan hai tab hamaar baat thiek se soen le."

Manai logan kaisan hai

16 Jiesoe oelogse bhie bolies kie: „Ham toelogke kaise samdjhaai kie ie tem ke manai log kaun rakam hai? Oesab djaise larkan hai djaun daam par khele hai. Tab ek larka ekwan se bole hai: 17 'Hamlog toelogke khaatien baadja badjailie, bakie toelog na mangle naatje. Tab hamlog marnie ke giet gailie, bakie toelog na roile.' "

18 Oe bolies: „Johaanas kamtie khaat raha aur khaalie paanie piejat raha. Tab manai log bolies: 'Eke bhoet pakaries hai.' 19 Tab iensaan ke Beta aail, aur oe dja hai manai ke paas bhodjan kare aur wien pieje. Tab sab koi bole hai: 'Dekh, ek khabboe aur piejekkar. Aur okar sanghatian baimaan paisa bharwaawe waalan aur doesar paapie log hai.' Sattja gjaanie okar phal se pahietjaanal dja hai."

Jiesoe kaise koetjh be-bieswaasie log ke daaties (Loekaas 10:13-15)

20 Tab Jiesoe oe sahar waalan ke daate lagal djaaha oe
sab se atjambho kaam karies raha aur tabbo oelog aapan
djiewan na badalies raha. 21 Oe bolies: „Are, Koraasien aur
Betsaaida ke manai log! Djab ham Tieras aur Siedon ke sahar
me ehie sab atjambho kaam karle hoitie djaun ham toelogke
hia karlie hai, tab tjaahe hoewa ke aadmie bahoet kharaab
manai log raha, tabbo oesab dher dien pahiele aapan boeraai
pastaat aur ek safa djiewan bietaawat. 22 Bakie ham toelogse
boliela kie Parmeswar ke faisala ke dien par toelog Tieras aur
Siedon ke manai log se djaada sadja paihe."
23 Aur oe Kaapernaum ke sahar ke manai log se bolies kie:
„Ka, toelog sotje hai kie toelog etana attjha manai log baate
kie swarag me oethaai lewal djaihe? Na, toelog maral manai
ke djagaha me daaral djaihe! Djab Sodom ke sahar me ie sab
atjambho kaam howat djaise ham tor sahar me karlie hai, tab
oe sahar naas na howat bakie aadj talak rahat. 24 Bakie ham
toelogse boliela kie Parmeswar ke faisala ke dien par Sodom
ke manai log toelogse kamtie sadja paaiga."

Jiesoe manai logan ke bolaawe hai
(Loekaas 10:21-22)

25 Oe samai Jiesoe praatna kare lagal aur bolies: „Pieta
djie, toe swarag aur doenia ke Prabhoe baate, aur ham toke
dhanbaad deila kie toe ie sab baat biedwaan aur parhal log
ke khaatien tjhiepaai deile, bakie larkan ke samdjhaile hai.
26 Ha Pieta, aise aapke sab se attjha lage hai."
27 Jiesoe hoewa ke manai log se bolies: „Pieta Parmeswar
sab tjiedj hamaar haath me saup deis hai. Koi na djaane hai
kie ham Ke baatie, khaalie oe. Aur koi na djaane hai kie
hamaar Baap Ke hai, khaalie ham oke djaaniela aur dje ke
ham maangiela djanaawe."
28 Oe bolies: „Djiewan ke thakal-thoekal waalan, aaw
hamaar paas, aur ham toke sjaantie deb. 29 Hamaar bodjha
aapan oeppar le aur hamse siekh. Ham dhieradj baatie aur
ham ghamandie na hai. Tab toe aapan man me sjaantie
paihe. 30 Hamaar sanghe kaam kare ke na kara hai aur
hamaar bodjha halloek hai."

12

Israel log ke sabat ke dien
(Markas 2:23-28; Loekaas 6:1-5)

1 Ek sabat ke dien* par Jiesoe aur okar tjela log ekgo khet
lage se paas howat raha. Okar tjela log ke bhoekh lagal
aur oesab koetjh toerke tjhielke khaai lagal. 2 Tab Fariesie

* **12:1** Sabat ke dien hapta ke satwa dien hai aur oe dien par kaam kare ke na tjaahie.

log dekhke Jiesoe se bolies: „Dekh, ie kaam sabat ke dien par mienaahie hai.” 3 Tab oe bolies: „Ka, toelog na parhle hai kie raadja Daawied aur okar saathie log ka karies djab oelogke bhoekh lagal raha? 4 Oesab Parmeswar ke ghar me djaaike hoewa ke dekhaawe waala bret leike khaai leis. Aur eke to khaalie agwa log ke khaai ke hoekoem raha. 5 Toelog Mosas ke poestak me na parhle hai kie agwa log sabat ke rodj Parmeswar ke mahal me djaaike aapan kaam kare hai aur aise sabat ke kaanoen toere hai, aur tabbo be-kasoerie hai? 6 Aur ham toelogse boliela kie hia Parmeswar ke mahal se koi auro barka hai.

7 Parmeswar bolies hai kie: ‘Ham toelogke baliedaan na maangiela, bakie kie toelog ek doesare ke daaja kar.’ Toelog ie baat na samdjhe hai, ohie se toelog be-kasoer tjela log ke kasoer deile. 8 Iensaan ke Beta sabat ke dien ke Prabhoe hai, ohie se oke hoekoem hai bole ke kie kaun tjiedj mienaahie hai aur kaun tjiedj na.”

Sabat ke dien par bhalaai kar sake hai kie na?
(Markas 3:1-6; Loekaas 6:6-11)

9 Tab Jiesoe hoewa se tjal gail aur partjaar ke ghar me gail. 10 Hoewa ek aadmie raha djaun ke ek haath na kamaat raha. Koetjh manai log maangies dekhe kie Jiesoe Israel ke dharam ke kaanoen toere hai kie na. Tab oesab oke kasoer dei paawat. Ohie se oelog ose poetjhies kie: „Thiek hai koi ke sabat ke dien par attjha kare ke kie na?” 11 Tab oe bolies: „Maan le kie tor bhera sabat ke dien par petie me gier djaat, tab toe oke na niekarte? 12 Ek iensaan ek bhera se ketana djaada hai. Ohie khaatien attjha hai ek sabat ke dien par bhalaai kare ke.” 13 Aur oe aadmie se bolies: „Aapan haath barhaaw.” Aadmie barhaais aur okar haath ekdam attjha hoi gail djaise ekwa. 14 Tab Fariesie log hoewa se tjal gail apane me sotj-bietjaar kare khaatien kaise Jiesoe ke maar dhaare ke.

Jiesoe Parmeswar ke kamkarta hai

15 Bakie Jiesoe oesabke bietjaar djaanke hoewa se tjal gail aur dher manai log okar paatjhe bhie tjalal. Aur djaaha oe djaat raha, oe sab bemarian ke attjha karat raha. 16 Aur oesabke bahoet mienaahie karies koi se bataawe ke kie oe Ke hai. 17 Aise Jasaaja ke baat poera bhail. Oe to Parmeswar ke sanesa deis raha kie:

18 „Dekh, ehie hamaar sewak hai. Ham oke tjoenlie hai
hamaar kaam kare ke.
Ie hamaar doelarwa hai, hamaar diel ke ek toekkara.
Oke ham aapan Aatma se bharab,
aur oe sab djaatie log ke siekhaaiga kaise koi hamaar sadja
me se batj sakiega.

19 Oe djhagara na kariega aur tjiellaaike na batiaaiga.
Rasta par okar aawaadj na soenaaiga.
20 Oe toete waala narai na toeriega aur boete waala battie na
boetaaiga.
Oe ie karat rahiega djab talak oe djietke sab iensaan ke
oeppar faisala na kariega
aur dher manai okar sadja me se batj djaaiga.
21 Aur har ek djaat okar naam par bharosa kariega."

Parmeswar ke aur Bejelsaboel ke saktie
(Markas 3:20-30; Loekaas 11:14-23; 6:43-45)

22 Tab manai log Jiesoe ke paas ek aadmie legail djaun ke bhoet andha aur goenga karies raha. Tab Jiesoe oke attjha kar deis aur aadmie batiaai aur dekhe lagal. 23 Sab manai log dekhke bara atjambho bhail aur bolies: „Saait ehie raadja Daawied ke Aulaad hai?" 24 Bakie Fariesie log ie baat soenke bolies: „Ie aadmie khaalie sab se barka saitaan Bejelsaboel ke saktie se bhoet ke niekaare hai."

25 Jiesoe oesabke sotj-bietjaar djaanat raha aur bolies: „Djab ek raadj me ekta na hai, tab naas hoi djaaiga. Aur har ek sahar kie to palwaar djaaha manai apane me djhagara kare hai, oesab bhie naas hoi djaaiga. 26 Aur djab saitaan saitaan ke niekaarke bahaar kare hai, tab okar raadj me ekta na hai. Tab okar raadj kaise rahie sakie? 27 Toelog bole hai kie ham Bejelsaboel ke saktie se bhoet niekaariela. Tab toelogke tjela logan kekar saktie se ie kaam kare hai? Aise oelog dekhaaiga kie toelog ketana kharaab baate. 28 Bakie djab ham Parmeswar ke Aatma ke saktie se bhoet niekaariela, tab ekar matlab hai kie okar raadj aail hai.

29 Koi ek pahalwaan ke ghar me ghoeske kaise okar tjiedj tjoraai sake hai? Pahiele oke tjaahie ose larke djietke aur baanh dewe ke, tab oe okar ghar ke tjiedj tjoraai sake hai. 30 Dje hamaar sanghe na hai, oe hamme rokaawe hai. Aisane dje hamaar sanghe bhera log ke ekattha na kare hai, oe oesabke bhagaawe hai. 31 Ohie se ham toelogse boliela kie har ek boeraai aur bedjatie kare khaatien manai log ke tjhama miel sake hai. Bakie dje Parmeswar ke Pawietr Aatma ke bedjatie kariega, oke kabhie na tjhama mieliega. 32 Djab koi iensaan ke Beta ke biese me koetjh kharaabie boliega, tab oke tjhama miel sake hai. Bakie djab koi Parmeswar ke Pawietr Aatma ke biese me koetjh kharaabie boliega, tab oke ie djoeg me aur aane waala djoeg me bhie tjhama na miel sakiega.

33 Djab ek per attjha hai tab okar phal bhie attjha hai. Aur ek kharaab per kharaab phal dewe hai. Phal se per pahietjaanal dja hai. 34 Are, saap ke battja log! Toelog kharaab manai baate. Tab kaise toelog ek barhia tjiedj bol

sake hai? Djaun tjiedj se diel bharal hai, ohie moeh me se niekare hai. 35 Ek bhala manai ke diel me se attjha tjiedj niekare hai, aur ek kharaab manai ke diel me se kharaab tjiedj. 36 Bakie ham toelogse boliela kie Parmeswar ke faisala ke dien par har ek ke tjaahie aapan sab kharaab baat ke biese me samdjhaawe ke. 37 Har ek manai aapan baat se kasoerie kie to be-kasoerie maanal djaaiga."

Jona se ka bhail
(Markas 8:11-12; Loekaas 11:29-32)

38 Tab ekaat dharam ke parhal aadmie aur Fariesie log Jiesoe se bolies: „Maastar djie, hamlog maangiela ek atjambho kaam dekhe." 39 Bakie oe bolies: „Toelog kharaab baate aur Parmeswar ke tjhor deile hai. Aur toelog maange hai kie ham barka kaam dekhaai. Bakie ham toelogke khaalie Parmeswar ke sanesia Jona ke jaad karwaaila. Djaun ose bhail raha, oe atjambho kaam hai, aur ham toelogke ek doesar barka kaam na dekhaab.

40 Djaise Jona tien raat aur dien ek barka matjharie ke pet me raha, oisane iensaan ke Beta tien rodj maral manai log ke bietj me dhartie ke gahieraai me rahie. 41 Parmeswar ke faisala ke dien par Nienafe sahar ke manai log aaike dekhaaiga kie toelog kasoerie baate. Djab Jona oesab khaatien gail partjaar kare, tab oesab aapan paap pastaai lagal aur aapan djiewan badal deis. Ham Jona se barka baatie, aur ham toelogke khaat partjaar kariela. Bakie tabbo toelog aapan paap na pasta hai aur aapan djiewan na badale hai. 42 Skeba des ke raanie bhie dekhaaiga kie toelog kasoerie baate. Oe etana doer des se aail raha Parmeswar ke baare me raadja Saalomo se gjaan siekhe ke, aur oe okar sab baat maan leis raha. Aur ham raadja Saalomo se barka baatie, tabbo toelog hamaar baat na maane hai.

43 Djab ek bhoet manai me se niekare hai, tab oe dja hai ek doesar djagaha khodje rahe khaatien. Bakie oe khodjat khodjat djagaha na paawe hai. 44 Tab oe sotje hai kie: 'Aaw, ham laut tjalie oe manai ke paas djaun me se ham niekarlie hai.' Aur djab oe lautke aawe hai tab dekhe hai kie oe aadmie ke andar djaise ek safa karal waala ghar hai. Hoewa par sab tjiedj aapan aapan djagaha par dharal hai, bakie eman koi na rahe hai. 45 Tab oe djaaike saatgo ose kharaab kharaab bhoet ke laaike oe manai me rahe lage hai. Tab aadmie ke haal pahiele se aur kharaab hoi dja hai. Aisane toelogse bhie hoiga. Toelog to kharaab aadmie baate."

Jiesoe ke sattja palwaar
(Markas 3:31-35; Loekaas 8:19-21)

46 Djab Jiesoe baat-tjiet karte raha tab okar maai aur bhaai
log aail oke dekhe. Oesab bahare thara raha aur maangat
raha ose batiaai. 47 Tab koi Jiesoe se bolies: „Tor maai aur
bhaai log bahare thara hai aur maange hai toke dekhe."
48 Tab oe bolies: „Toe djaane hai hamaar maai aur bhaai log
ke hai?" 49 Aur oe aapan tjela log ke or dekhaaike bolies:
„Dekh, iesab hamaar maai aur bhaai log hai. 50 Dje hamaar
swarag ke Pieta ke man waala kare hai, oesab hamaar bhaai,
bahien aur maai hai."

13

Bia tjhiete ke kaahaanie
(Markas 4:1-9; Loekaas 8:4-8)

1 Ohie dien Jiesoe ghar me se niekarke gail samoendar ke
kienaare baithe. 2 Tab hoewa par ek djhoend manai okar
paas aail. Tab Jiesoe oethke ek bot me gail baithe aur sab
manai paanie ke kienaare thara raha.
3 Tab oe dher tjiedj matlab ke kaahaanie se bataawe lagal
aur bolies: „Ek khetiar raha. Ek dien oe gail bia tjhiete.
4 Tjhietat me koetjh bia daam par gier gail. Tab tjierai aaike
sab bia khaai leis. 5 Aur koetjh bia djamien par gier gail
djaaha par dher patthar aur kamtie mattie raha. Hoewa bia
haalie se djam gail, 6 bakie dher djar na dharies. Tab djab
opar ghaam lagal, tab oe sab djhoeraai gail. 7 Aur koetjh bia
kaata waala djhalaasie me gieral. Tab kaata ke per djamke
attjha bia ke dabaai deis, aur sab mar gail. 8 Aur djaun
bia batjal raha, oesab attjha djamien par gieral. Aur ie sab
barhal aur kauno sau goena, kauno saath goena aur kauno
ties goena phal deis. 9 Aur dje ke kaan hai soene ke, oke
tjaahie ie kaahaanie ke matlab samdjhe ke."

Jiesoe kaahe ke kaahaanie se siekhaawat raha
(Markas 4:10-12; Loekaas 8:9-10)

10 Tab Jiesoe ke tjela log okar paas aaike poetjhies kie:
„Maastar djie, toe djhoend se kaahe ke kaahaanie kahe hai?"
11 Tab oe bolies: „Parmeswar maange hai kie ham toelogke
okar raadj ke baare me kholke samdjhaai bakie djhoend ke
kaahaanie soenaai. 12 Dje ke samadjh hai, oe aur djaada
samdjhiega. Bakie dje ke samadjh na hai, okar samadjh ose
tjhien lewal djaaiga. 13 Ohie khaatien ie manai log se ham
kaahaanie kahiela. Aur oelog tjaahe dekhe hai aur soene hai,
tabbo koetjh na samdjhe hai. 14 Ie rakam se Parmeswar ke
sanesia Jasaaja ke baat poera howe hai. Oe bolies raha kie:
'Toelog kaan se soeniehe bakie na samadjhiehe.
Toelog takiehe bakie koetjh na dekhiehe.'
15 Parmeswar ose bolies raha:

‘Ie djaatie log hamaar oeppar aapan dhiaan na lagaawe hai.
Oesab na maange hai aakhie se dekhe,
kaan se soene,
aur akkiel kaam me laawe,
djeme oelog aapan man na badale,
aur ham oesabke diel attjha karie.’ ”
16 Oe bolies: „Bakie toelog aapan aakhie se dekh paawe hai
aur aapan kaan se soen paawe hai. Ohie se toelog soekhie
hai. 17 Aur ham toelogse satj boliela kie dher Parmeswar ke
sanesian aur bhala manai log maangat raha dekhe aur soene
djaun ham kariela aur toelogke siekhaaila. Bakie oelogke na
mielal ie dekhe aur soene ke.

Bia tjhiete ke kaahaanie ke matlab

18 Ab toelog bia ke kaahaanie ke matlab soen. 19 Djaun
bia daam par gieral raha, oe ekgo manai ke diel me gieral.
Oe Parmeswar ke raadj ke khoes khabar soene hai bakie
na samdjhe hai. Tab saitaan aaike oe baat okar diel me se
tjhien lewe hai. 20 Djaun bia kamtie mattie par gieral raha,
oe bhie ekgo manai ke diel me gieral. Oe Parmeswar ke baat
soene hai aur djoerte khoesiaalie se maan lewe hai. 21 Bakie
oe bahoet dhiaan na lagaawe hai. Aur djab oke moesiebat
oethaawe ke pare hai, kie to doesar log oke sataawe hai okar
bieswaas khaatien, tab oe haalie se aapan bieswaas tjhor
dewe hai. 22 Oe bia djaun kaata ke djhalaasie me gieral raha,
oe aisan manai ke diel me gieral djaun Parmeswar ke baat
soene hai, bakie aapan dhiaan doenia ke tjienta par aur dhan
ke laalietj par lagaawe hai. Aur ie sab tjienta Parmeswar ke
baat okar djiewan me boetaai dewe hai. 23 Djaun bia attjha
djamien par gieral raha, oe aisan manai log ke diel me gieral
djaun Parmeswar ke baat soene hai aur bhie samdjhe hai.
Aur iesabke djiewan djaise ekgo per hai djaun sau, saath kie
to ties goena phal dewe hai.”

Auro kaahaanie

24 Jiesoe oesabke ek auro kaahaanie soenaawe lagal kie:
„Swarag ke raadj hai djaise koi aapan khet me attjha bia
tjhieties. 25 Bakie raat ke djab sab koi soetal raha, tab okar
doesman aaike oe khet me ghaas ke bia tjhietke tjal gail.
26 Tab djab attjha bia djame lagal aur phal dewe lagal, tab
ghaas bhie djame lagal. 27 Tab khetiar ke goelaam log okar
paas aaike poetjhies: ‘E barkwa, toe aapan khet me attjha bia
na tjhietle rahiele? Hoewa kaise ghaas djam gail?’ 28 Tab
oe bolies: ‘Ek doesman oe bia tjhiet deis hai.’ Tab goelaam
log poetjhies: ‘Hamlog ghasian oekhaar dhaarie?’ 29 Tab oe
bolies: ‘Na, abbe rahan de. Djab toelog ghaas oekhariehe tab
hoi sakie kie attjha per bhie oekhar djaai. 30 Attjha per ghaas

ke sanghe djame de katnie talak. Djab katnie ke samai aai tab ham kaate waalan se bolab: Dja pahiele ghaas kaatke bodjha baanhke djaraai de. Tab pakkal per kaatke hamaar bakhaar me dhar deihe.' "

31 Oe ek auro kaahaanie kahies kie: „Swarag ke raadj hai djaise koi ek sarso ke bia leike aapan khet me boi deis. 32 Oe sab se tjhota bia hai, bakie djab barhe hai tab oe khet ke sab per se barka hai kie tjierai log aaike okar daarhie par khota lagaai sake hai."

33 Oe ek auro kaahaanie soenaais kie: „Swarag ke raadj hai djaise ek aurat djaun tien koerha piesaan taulies. Tab oe thora se khatta piesaan leike oman mielaaike saan deis aur sab piesaan phoel gail."

34 Jiesoe manai log ke ie sab kaahaanie soenaawat raha, aur oe begar kaahaanie se koetjh na siekhaawat raha. 35 Ie rakam se Parmeswar ke ek pahiele ke sanesia ke baat poera bhail. Oe bolies raha kie:

„Ham kaahaanie se siekhaabe. Aur ham oe sab tjiedj bataabe
djaun doenia howe se pahiele ab talak tjhiepal raha."

Ghaas ke kaahaanie ke matlab

36 Tab Jiesoe manai log ke pathaaike tjal gail ghare. Tab okar tjela log okar paas aaike poetjhies: „Maastar djie, toe hamlogke ghaas ke kaahaanie ke matlab bataai sake hai?" 37 Tab oe bolies: „Attjha bia tjhiete waala iensaan ke Beta hai. Oe khetiar ghat attjha bia tjhiete hai. 38 Aur khet ke matlab doenia hai. Attjha bia ke matlab Parmeswar ke larkan hai, aur ghaas saitaan ke saathie log hai. 39 Doesman ke matlab saitaan hai aur oe ghaas ke bia tjhieties raha. Katnie ke tem djaise djoeg ke ant hai. Aur kaate waalan Parmeswar ke parie log hai. 40 Djaise ghaas ie kaahaanie me batorke aagie me djaraawal gail, oisane djoeg ke ant me hoiga. 41 Iensaan ke Beta aapan parie log ke bhedjiega, aur oelog kharaabie karwaawe waala log aur sab doesar paapie log ke aapan raadj me se batoriega 42 aur aagie me daariega. Hoewa par oelog daat pies pieske roiga. 43 Bakie be-kasoerie logan Pieta Parmeswar ke raadj me khoesiaalie se djaise soeroedj tjamkiega. Dje ke kaan hai, oke tjaahie thiek se soene ke.

Ekaatgo auro matlab ke kaahaanie

44 Swarag ke raadj hai djaise ek dhan djaun ek khet me gaaral raha. Tab koi khodat me paais aur top deis. Tab oe bahoet khoesie hoike aapan sab tjiedj betj dhaaries, aur oe khet kien leis.

45 Swarag ke raadj bhie lage hai djaise ek sonaar djaun soendar se soendar nag khodje hai. 46 Tab ek rodj oe ek

bahoet mahanga nag dekhies. Tab oe djaaike aapan sab tjiedj betjke oe nag ke kien leis.

47 Swarag ke raadj hai djaise matjhar marwa log aapan djaal samoendar me biege hai, tab oman har ek rakam ke matjharie aawe hai. 48 Djab djaal bhar dja hai, tab oelog oke kienaare ghaitje hai. Tab oesab baithke sab attjha matjharie bienke baskieta me bator lewe hai aur sab kharaab matjharie ke phek dewe hai. 49 Aisane djoeg ke ant me hoiga. Tab Parmeswar ke parie log kasoerie aur be-kasoerie log ke alag alag kariega. 50 Aur kasoerie log narak ke aagie me bieg dewal djaaiga. Hoewa par oelog daat pies pieske roiga."

51 Oe aapan tjela log se poetjhies: „Toelog ie sab kaahaanie samadjhle hai?" Tab oesab bolies: „Djie-ha." 52 Tab oe bolies: „Djab ek dharam ke parhal aadmie hamaar tjela hoi gail hai, tab oe djaise ek ghar ke maaliek hai. Oe aapan pahiele ke aur naawa sotj-bietjaar kaam me laawe hai."

Jiesoe Naasaaret sahar me

53 Jiesoe ie sab kaahaanie soenaaike hoewa se tjal gail. 54 Oe gail oe sahar me djaaha oe posaail raha. Tab oe hoewa ke partjaar ke ghar me siekhaawe lagal. Aur oe aisan rakam siekhaawat raha kie manai log bahoet atjambho hoike poetjhe lagal: „Ie aadmie kaaha se etana gjaan aur saktie paais hai? 55 Ie ghar banaawe waala ke betwa hai kie na? Okar maai to Maria hai aur hamlog okar bhaiwan Jaakobas, Josaf, Siemon aur Joedaas ke bhie djaaniela. 56 Aur okar bahienian sab hamlogke sahar me rahe hai. Tab oe ie sab tjiedj kaise djaan sake hai?" 57 Aur oelog Jiesoe ke baat tanko na maangat raha soene. Tab Jiesoe oelogse bolies: „Ek Parmeswar ke sanesia ke tjaaro or aadar howe hai. Khaalie okar sahar waalan aur okar palwaar oke tjhota maane hai."

58 Ohie se oe hoewa par dher atjambho kaam na kar paais.

14

Johaanas dopoe kare waala ke maut
(Markas 6:14-29; Loekaas 9:7-9)

1 Oe same par raadja Herodes soenies kie manai log Jiesoe ke baare me ka bole hai. 2 Tab oe aapan kamkartan se bolies: „Oe aadmie djaroer Johaanas dopoe kare waala hai. Oe to maut me se djie oethal, ohie se oe etana atjambho kaam kare hai!"

3-5 Koetjh dien hoi gail raha kie raadja aapan bhaai Fielepas ke aurat tjhien leis raha. Oe aurat ke naam Herodias raha. Tab Johaanas raadja se bolies raha kie: „Tor hak na hai aapan bhaai ke aurat ke tjhiene ke." Tab raadja Johaanas ke pakarwaaike djahal me band karwaai deis raha. Aur oe

oke bhie maangat raha marwaai dhaare, bakie oe djanta ke deraat raha. Oesab Johaanas ke Parmeswar ke ek sanesia ghat maanat raha. 6 Tab raadja Herodes ke djanam dien par Herodias ke betie nautaharie khaatien naatjat raha, aur naatj raadja ke bahoet attjha lagal. 7 Ohie se oe kasam khaaike larkie se bolies: „Toe tjaahe djaun tjiedj mangiehe, ham toke deb." 8 Tab oe larkie gail aapan maai se raai lewe. Tab okar maai ose bolies kie: „Dja bol: 'Hamme ek paletie par Johaanas dopoe kare waala ke moerie de.' " 9 Ie baat soenke raadja oedaas hoi gail. Bakie oe sab nautaharie ke aage kasam khaais raha. 10 Tab oe djahal me Johaanas ke moerie katwaai deis. 11 Tab oesab moerie ek paletie par laais aur larkie ke deis, aur oe ledjaaike aapan maai ke deis.

12 Tab Johaanas ke tjela log lahaas ke ledjaaike okar mattie deis. Tab oesab gail Jiesoe se bataawe ka bhail raha.

Jiesoe pahiela dafe ek barka djhoend manai ke khaaik deis
(Markas 6:30-44; Loekaas 9:10-17; Johaanas 6:1-14)

13 Djab Jiesoe ie baat soenies tab oe ek bot me djaaike ek soen-saan djagaha me tjal gail thora der akel rahe khaatien. Bakie dher manai log djaan gail aur oelog sahar tjhorke samoendar ke kienaare kienaare okar paatjhe tjalal. 14 Tab djab Jiesoe bot me se nieksal tab oe dekhies kie ek djhoend manai hoewa par thara hai. Tab oke daaja lagal aur sab bemarian ke attjha kare lagal.

15 Tab djab sandjha bhail tab okar tjela log aaike ose bolies: „Maastar djie, hia to ekko ghar na hai aur abbe andhiaar hoi djaai. Bestar hai kie toe manai log ke pathaai dei kie oesab gaaw me djaaike koetjh khaaik kien lewe." 16 Bakie oe bolies: „Ielogke djaai ke na djaroerie hai. Oesabke toelog khaaik deihe." 17 Tab oesab bolies: „Hamlogke hia par khaalie paatj bret aur doei matjharie hai." 18 Tab oe bolies: „Sab hamaar paas laaw." 19 Oe djhoend se bolies: „Sab koi ke tjaahie ghaas par baithe ke." Tab oe paatj bret aur doei matjharie ke leike swarag ke or taakke Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab oe bret ke toekkara toekkara toerke aapan tjela log ke deis baate khaatien. 20 Aur sab koi pet bharke khaais. Aur oesabhan baara baskieta bhar batjal-koetjal batories. 21 Aurat larkan tjhorke hoewa par lagbhag paatj hadjaar mardaana raha. Aur sab koi bhodjan karies raha.

Kaise Jiesoe paanie par tjale hai
(Markas 6:45-52; Johaanas 6:16-21)

22 Tab Jiesoe aapan tjela log ke bot me baithaaike aage pathaai deis. Aur oe djhoend ke ghare pathaai deis. 23 Tab oe pahaar par tjaharke gail praatna kare. Raat hoi gail raha

aur oe akele raha. 24 Oe samai okar tjela log koetjh doer
samoendar par pahoetj gail raha. Hoewa oelta hauwa tjalat
raha aur barka halfa maarat raha.
25 Tab tjaar badje saberaha Jiesoe oesabke paas paanie
par tjalke aawat raha. 26 Tab tjela log djab oke dekhies tab
bahoet ghabaraai gail aur dar ke maare tjiellaai lagal: „Ek
bhoet!” 27 Tab Jiesoe toerant oelogse bolies: „Hiemmat dhar!
Ham baatie. Na dera.” 28 Tab Petras bolies: „Prabhoe djie,
djab toe baate tab hamke hoekoem de paanie par tjalke tor
paas aawe ke.” 29 Tab Jiesoe bolies: „Aaw!” Aur Petras bot
me se niekarke paanie par Jiesoe ke or tjale lagal. 30 Bakie
djab oe dekhies kie hauwa etana djor se tjale hai tab oe
deraail aur ohie laage doebe lagal. Tab oe tjiellaaike bolies:
„Prabhoe! Hamme batjaaw!” 31 Tab Jiesoe toerant aapan
haath barhaaike oke pakar leis aur bolies: „Kam-bieswaasie.
Kaahe ke toe doebdha kare lagale?”
32 Tab djab oelog bot me gail tab hauwa ekdam se dhiera
hoi gail. 33 Tab sab tjela log Jiesoe ke aage aapan gaathie
par gierke bole lagal kie: „Satj-moetj, toe Parmeswar ke Beta
baate!”

Auro bemarian
(Markas 6:53-56)

34 Djab oesab samoendar ke oepaar hoi gail tab Genesaaret
ke diehaat me pahoetjal. 35 Tab djaise hoewa ke aadmie log
Jiesoe ke pahietjaanies, taise tjaaro or sanesa pathaai deis.
Tab manai log har ek ke djaun bahoet bemaar raha, oke okar
paas laais. 36 Oelog ose bientie karies kie bemarian okar
kapra ke djhalarie khaalie tjhoei sake djeme oesab attjha
howe. Aur dje dje oke tjhoeis, oesab batj gail.

15

Parmeswar ke aur manai logan ke kaanoen
(Markas 7:1-13)

1 Ek rodj ekaatgo Fariesie aur dharam ke parhal log Jeroe-
saalem ke sahar se Jiesoe ke paas aaike poetjhies: 2 „Tor
tjela log bret khaai se pahiele haath na dhowe hai. Oesab
kaahe ke hamlogke baap-daada log ke nem na maane hai?”
3 Tab oe bolies: „Toelog aapan nem maane khaatien kaahe ke
Parmeswar ke kaanoen toere hai? 4 Oe to bolies hai: ‘Aapan
maai-baap ke aadar kar.’ Aur bhie: ‘Dje aapan maai-baap ke
saraapiega, oke tjaahie maar dhaare ke.’ 5 Bakie toelog bole
hai: ‘Dje aapan paisa Parmeswar ke kaam me lagaawe hai,
oke djaroerat na hai aapan maai-baap ke sahaaita kare ke.’
6 Ie rakam se toelog aapan nem banaaike Parmeswar ke baat

be-kaamiel kar deile hai. 7 Dhokhaabaadj log! Parmeswar ke
sanesia Jasaaja sattje ke toelogke baare me bolies kie:
8 ‘Ie djaatie log hamme khaalie aapan moeh se maane hai,
bakie oelog aapan diel me hamaar baat tanko na
maane hai.
9 Oelogke kaanoen khaalie manai ke banaawal nem hai,
ohie se oelogke dharam be-kaamiel hai.’ ”

Kaun tjiedj ek manai ke paapie banaawe hai
(Markas 7:14-23)

10 Tab Jiesoe djhoend ke apane paas bolaaike bolies kie:
„Hamaar baat thiek se soen aur samadjh! 11 Djaun khaaik ek
manai ke moeh me bhiettar dja hai, oe oke na kharaab kare
hai. Bakie djaun baat okar man aur moeh me se niekse hai,
oe oke kharaab kare hai.”
12 Tab okar tjela log okar paas aaike bolies: „Maastar djie,
toe djaane hai kie Fariesie log tor baat soenke goessa hai?”
13 Tab oe bolies: „Har ek per djaun hamaar swarag ke Pieta
na bois hai, oe oekhaaral djaaiga. 14 Oesabke na dera. Oelog
djaise andha hai djaun andha log ke tjalaawe hai. Djab ek
andha doesar andha ke tjalaawe hai, tab doeno petie me gier
djaai.” 15 Tab Petras poetjhies: „Hamlogke ie baat ke matlab
bataai sake hai?” 16 Tab oe bolies: „Tohoelog abbe lek na
samadjh paawe hai? 17 Toelog djaane hai kie khaaik moeh
me se pet me dja hai, tab aapan djagaha me djaaike phien
bahare niekar dja hai. 18 Bakie djaun baat manai ke moeh
me se niekare hai, oe okar diel me se niekare hai. Aur ohie
ek iensaan ke kharaab kare hai. 19 Ek iensaan ke diel me se
kharaab sotj-bietjaar, djaan maare, biaah toere, ek doesar ke
aurat kie to aadmie ke rakhe, tjorie, djhoeth, aur niendara
niekare hai. 20 Ie sab tjiedj ek iensaan ke kharaab kare hai.
Bakie biena haath dhowe bhodjan kare oke kharaab na kare
hai.”

Ek pardesie aurat ke bieswaas
(Markas 7:24-30)

21 Tab Jiesoe hoewa se tjal gail aur Tieras aur Siedon sahar
ke aas-paas gail. 22 Tab ekgo Kaanaan djaatie ke aurat okar
paas aail. Oe bolaais: „Prabhoe djie! Daawied ke Aulaad!
Hamaar oeppar daaja kar! Hamaar betie ke bhoet sataawe
hai aur okar haal bahoet kharaab hai!” 23 Bakie Jiesoe koetjh
na bolies. Tab okar tjela log aaike bolies: „Prabhoe, oke
pathaai de. Oe hamlogke paatjhe khaalie tjiella hai.” 24 Bakie
oe bolies: „Parmeswar hamme pathaais hai khaalie Israel log
ke paas. Oesab bhatkal bhera ghat hai.”
25 Tab aurat aaike okar aage aapan gaathie par gierke
bientie karies: „He Prabhoe, hamaar sahaaita kar.” 26 Bakie

oe bolies: „Na thiek hai larkan ke bret leike koetta ke dewe ke.” 27 Tab aurat bolies: „Ie satj baat hai, Prabhoe. Bakie koetta to bhie toekkara toekkara kha hai djaun tafra par se gier dja hai.” 28 Tab oe bolies: „Betie, tor bieswaas bahoet barka hai. Djaise toe maange hai, oisahie poera hoi.” Aur okar bietia ohie laage attjha hoi gail.

Kaise dher bemarian attjha bhail

29 Tab Jiesoe hoewa se Gaalielea ke samoendar ke kienaare gail. Hoewa par oe ek pahaar par tjaharke gail baithe. 30 Tab dher manai okar paas aail. Oesab loendj, langara, andha, goenga log aur dher doesar bemarian ke leike okar aage dharies. 31 Aur oe oesabke attjha karies. Tab manai log djab dekhies kie goenga log batiaai lage hai, loendj log tjale lage hai, langara log attjha hoi dja hai aur andha log dekhe lage hai, tab oesab bahoet atjambho bhail aur Israel ke Parmeswar ke aadar kare lagal.

Djhoend ke doesara bhodjan
(Markas 8:1-10)

32 Tab Jiesoe aapan tjela log ke aapan paas bolaaike bolies: „Hamme ie manai log par bahoet daaja lage hai. Oelog parso se hia par hai aur oesabke khaaik na hai. Ham na maangiela oelogke bhoekhe ghare pathaawe. Hoi sake hai kie oelog ghar talak na pahoetj paai.” 33 Tab tjela log poetjhies: „Ie maidaan me hamlog kaaha etana bret paabe ie djhoend manai ke pet bhar khawaawe ke?” 34 Tab oe poetjhies: „Toelogke lage kaigo bret hai?” Tab oelog bolies: „Saat bret aur ekaatgo tjhota matjharie.” 35 Tab oe manai log se bolies: „Sab koi djamien par baith dja.” 36 Bas oe saat bret aur matjharie leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur sab toekkara toekkara toerke aapan tjela log ke deis. Aur oesab manai log ke baat deis. 37 Aur sab koi pet bharke khaais. Tab sabhan batjal toekkara batorke saat baskieta bharies. 38 Aurat larkan tjhorke hoewa tjaar hadjaar mardaana log raha. Aur sab koi bhodjan karies raha. 39 Tab Jiesoe oelogke hoewa se ghare pathaai deis aur bot me djaaike aapan tjela log ke saath Magadan diehaat me tjal gail.

16

Parhal manai log maange hai ek atjambho kaam dekhe
(Markas 8:11-13; Loekaas 12:54-56)

1 Ek dien ekaat Fariesie aur Sadoesie log Jiesoe ke paas aail. Oesab maangies okar ek atjambho kaam dekhe djaane khaat kie Parmeswar oke sattje ke pathaais hai kie na. 2 Bakie oe bolies: „Djab sandjha howe hai tab toelog baadar dekhke bole hai: ‘Badarie na hai, barkha na barsiega.’ 3 Aur sabere

djab badarie lagal hai, tab toelog bole hai: ‘Dekh, barkha barsiega.’ Baadar dekhke toelog bataai sake hai kaisan dien hoi. Bakie toelog na dekhe hai kie toelog ab kaun tem me rahe hai. 4 Toelog kharaab baate aur Parmeswar ke tjhor deile hai. Aur toelog maange hai kie ham ek atjambho kaam karie. Bakie ham toelogke khaalie jaad karwaaila kie Jona se ka bhail raha.”

Aur oe ie sab baat bolke hoewa se tjal gail.

Fariesie aur Sadoesie ke partjaar
(Markas 8:14-21)

5 Ek dien Jiesoe aapan tjela log ke saath nadie ke habara kaaties. Tab tjela log ke khiaal bhail kie oesab bret bhoelaai gail hai. 6 Oe same par Jiesoe oelogse bolies: „Fariesie aur Sadoesie log ke khatta piesaan se batjaaike rahiehe.”

7 Tab tjela log apane me batiaai lagal kie: „Hamlog bret bhoelaai gailie, ohie se oe aise bole hai.” 8 Tab Jiesoe djab soenies tab bolies: „Kam-bieswaasie log! Toelog kaahe ke sotj kare hai kie toelogke bret tjhoet gail? 9 Toelog abbe talak na samdjhe hai? Aur toelogke jaad na hai ka bhail raha djab paatj bret paatj hadjaar aadmie ke baatal gail raha? Aur kai baskieta batjal raha? 10 Aur toelog bhoelaai gaile djab saat bret tjaar hadjaar aadmie ke baatal gail raha, tab kai baskieta batjal raha? 11 Toelog kaahe ke na samdjhe hai kie ham bret ke biese me na batiaaila? Ham toelogse bollie: ‘Fariesie aur Sadoesie log ke khatta piesaan se batjaaike rahiehe.’ ”

12 Tab tjela log samadjh gail kie bret ke khatta piesaan se na batjaaike rahe ke tjaahie, bakie Fariesie aur Sadoesie log ke partjaar se.

Petras ke gawaahie
(Markas 8:27-30; Loekaas 9:18-21)

13 Ek rodj djab Jiesoe aapan tjela log ke saath Sesaarea Fielepie ke diehaat me pahoetjal tab oe oesabse poetjhies: „Manai logan bole hai kie iensaan ke Beta ke hai?” 14 Tab oesab bolies: „Koi koi bole hai kie toe Johaanas dopoe kare waala baate. Aur koi koi bole hai kie toe Elia baate. Aur doesar log bhie bole hai kie toe Jeremia baate kie to Parmeswar ke ek doesar pahiele ke sanesia.” 15 Tab oe poetjhies: „Aur toelog ka bole hai?” 16 Tab Siemon Petras bolies: „Toe Kriest, jaane djienda Parmeswar ke Beta baate.”

17 Tab oe bolies: „Jona ke beta Siemon, toe soekhie baate. Ek iensaan toke na djanaais, bakie hamaar swarag ke Pieta. 18 Tor naam Petras hai aur ekar matlab ‘patthar’ hai. Djaise ek ghar ekgo patthar par khoeb djabar se banaawal dja hai, aisane ham aapan samaadj ie patthar par banaabe. Aur maut ke saktie ie samaadj ke na djiet paai. 19 Djaise koi ek

tjaabhie se kamaarie khole hai, aisane toe doesar logan ke dekhaihe kie oesab kaise swarag ke raadj me bhiettar djaai sakiega. Djaun toe dhartie par baanh deihe, oe swarag me bhie baanhal rahiega. Aur djaun toe doenia par khol deihe, oe swarag me bhie khoelal rahiega." 20 Aur oe ekdam se mienaahie kar deis kie: „Koi se na bataihe kie ham Kriest baatie."

Jiesoe ke aane waala doekh aur soekh

21 Oe tem se Jiesoe Kriest aapan tjela log ke samdjhaawe lagal kie: „Hamke tjaahie Jeroesaalem sahar me djaai ke. Aur hoewa ke barkwan aur barka agwa log aur dharam ke parhal log hamke bahoet doekh deiga. Tab oesab hamke marwaai dhaariega, bakie tiesara dien ham phien se maut me se djie oethaawal djaab." 22 Tab Petras oke kienaare ledjaaike daate lagal. Oe bolies: „Prabhoe djie, ie Parmeswar na howan dewe. Aise tore sanghe kabhie na howe!" 23 Bakie Jiesoe ghoemke ose bolies: „Saitaan, hamaar paatjhe se tjal dja. Toe maange hai hamme bharmaawe. Tor baat Parmeswar ke sotj-bietjaar na hai bakie iensaan ke."

24 Oe aapan sab tjela log se bolies: „Dje maange hai hamaar tjela banke hamaar rasta par tjale, oke na tjaahie aapan soekh khodje ke, bakie oke hamaar sanghe doekh oethaawe ke parie aur oke tjaahie hamaar pietjhe tjale ke. 25 Dje na maange hai aapan djiewan hamaar khaatien bietaawe, oe sattja djiewan na paaiga. Bakie dje aapan soekh tjhorke hamaar rasta par tjaliega, oe sattja djiewan paaiga. 26 Djab ek manai doenia bhar ke tjiedj paaike tabbo hamesa ke lieje Parmeswar se alag rahie, tab oke kaun faida mielie? Parmeswar ke saath rahe ke koi na kien sake hai. 27 Iensaan ke Beta aapan parie log ke saath aapan Baap ke mahiemma se aaiga. Tab oe har ek ke okar kaam ke madjoerie deiga. 28 Ham toelogse satj boliela kie toelog me se koetjh manai na mariega djab lek oelog oke ek maahaaraadja ghat na aawat dekhie."

17

Jiesoe ke tjamkaai
(Markas 9:2-13; Loekaas 9:28-36)

1 Tjhau dien baad Jiesoe Petras aur Jaakobas aur okar bhaai Johaanas ke leike ek oetja pahaar par gail djaaha koi na raha. 2 Tab hoewa par oesabke aakhie ke saamne okar soerat badale lagal. Okar tjehera djaise soeroedj tjamke lagal, aur okar kapra bhie ekdam oeddjar tjamke lagal. 3 Tab oesab Mosas aur Elia ke dekhies aur oesab Jiesoe se batiaat raha. 4 Tab Petras Jiesoe se bolies: „Prabhoe djie, bhale hamlog hia

baatie. Djab toe maang tab ham tien marai banaai, ekgo tor khaat, ekgo Mosas khaat aur ekgo Elia khaat."

5 Tab batiaite me ek oeddjar tjamkat baadar aaike oesabke tjhaai leis. Tab baadar me se ek aawaadj soenaail. Koi bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai aur oe hamme parsand hai. Okar baat soen." 6 Djab tjela log soenies tab dar ke maare moehe ke bhale djamien par gier gail. 7 Tab Jiesoe aaike oesabke tjhoeis aur bolies: „Oeth aur na dera." 8 Tab oesab taakies aur khaalie Jiesoe ke dekhies.

Elia aur Johaanas ke biese me

9 Djab Jiesoe aapan tieno tjela ke saath pahaar par se oetarat raha tab oesabse bolies: „Djaun toelog aadj dekhle hai, oe koi se na boliehe djab talak iensaan ke Beta maut me se na djie oethaawal djaai." 10 Tab tjela log poetjhies: „Dharam ke parhal logan kaise bol sake hai kie Kriest ke aawe se pahiele Parmeswar ke sanesia Elia phier se aaiga?" 11 Tab oe bolies: „Ha, Elia pahiele aaiga manai logan ke Parmeswar se ek kare khaatien. 12 Aur ham toelogse boliela kie oe aai tjoekal hai. Bakie manai logan okar baat na maanies. Oesabhan oke sataais djaise oelog maangies. Aisane oesab iensaan ke Beta ke bhie dher doekh deiga." 13 Tab tjela log samadjh gail kie Jiesoe ie sab baat Johaanas dopoe kare waala ke biese me bolies hai.

Jiesoe kaise ek miergie ke bemaria ke attjha karies
(Markas 9:14-29; Loekaas 9:37-43a)

14 Djab Jiesoe aapan tjela log ke saath pahaar par se oetaral tab djhoend me se ekgo aadmie okar paas aaike aapan gaathie par gier paral 15 aur bolies: „Prabhoe djie, hamaar beta ke daaja kar! Oke miergie ke bemaarie hai aur okar haal bahoet kharaab hai. Oe hardam aagie aur paanie me giere hai. 16 Ham oke tor tjela log ke paas legailie, bakie oesab oke na attjha kar paais." 17 Tab oe bolies: „Ie tem ke manai log ketana be-bieswaasie aur kharaab log hai! Ham kab lek toelogke paas rahab? Aur ham kab lek toelogke kam-bieswaas sahab?" Oe bolies: „Oe larka ke hia laaw." 18 Tab oe bhoet ke daaties. Bhoet niekar gail, aur larka toerant attjha hoi gail.

19 Ekare baad djab tjela log Jiesoe ke sanghe akele raha, tab poetjhies: „Hamlog bhoet ke kaahe ke na niekaar pailie?" 20 Tab oe bolies: „Toelogke bieswaas bahoet tjhota hai, ohie se toelog na kar paile. Ham toelogse satj boliela kie djab toelogke bieswaas sarso ke bia ghat tjhota rahat, tab toelog ie pahaar se bol sakte kie: 'Hia se hoewa dja!' aur oe tjal djaat. Toelog sab tjiedj kar sakte." 21 Aur oe bhie bolies: „Toelog

ie rakam bhoet log ke khaalie niekaar sakiehe djab toelog praatna kariehe aur bhoekha rahiehe."

Jiesoe doesara dafe aapan maut ke biese me bataais
(Markas 9:30-32; Loekaas 9:43b-45)

22 Jiesoe aapan tjela log ke saath Gaalielea ke diehaat me raha. Tab oe bolies kie: „Iensaan ke Beta manai ke haath me saupal djaaiga 23 aur oelog oke maar dhaarie. Tab tiesara dien oe djie oethaawal djaaiga." Tab tjela log ie baat soenke bahoet oedaas hoi gail.

Djoetie ke paisa Parmeswar ke mahal khaatien

24 Djab oesab Kaapernaum sahar me pahoetjal tab hoewa ke djoetie bharwaawe waalan Petras ke paas aaike poetjhies: „Tor maastar Parmeswar ke mahal ke djoetie bhariega kie na?" 25 Tab Petras bolies: „Ha, djaroer."

Djaise Petras ghare pahoetjal oisane Jiesoe ose poetjhies: „Siemon, toe ka sotje hai, doenia ke raadja logan paisa pardesie logan se maange hai kie aapan betwan se?" 26 Tab Petras bolies: „Pardesie logan se." Tab oe bolies: „Thiek. Ekar matlab hai kie betwan ke djoetie ke paisa na bhare ke parie. 27 Tabbo hamlog ie paisa bharab. Hamlog na maangiela kie bharwaawe waalan ghoermoesaai. Toe samoendar ke paas dja aur katia lagaaw. Tab pahiela matjharie ke moeh me toe ek tjaanie ke paisa paihe. Ie paisa leike hamlog doeno miela khaatien Parmeswar ke mahal ke djoetie bhar de."

18

Ke Parmeswar ke raadj me sab se barka hai
(Markas 9:33-37; Loekaas 9:46-48)

1 Oe samai Jiesoe ke tjela log okar paas aaike poetjhies: „Ke swarag ke raadj me sab se barka hai?" 2 Tab oe ek tjhota larka ke bolaaike tjela log ke bietj me khara kar deis, 3 aur oelogse bolies kie: „Ham toelogse satj boliela kie djab toelog aapan man na badalke ek tjhota larka ghat hoihe, tab toelog swarag ke raadj me kabhie na pahoetjiehe. 4 Dje apane ke ie larka ghat tjhota maane hai, oe swarag ke raadj me sab se barka hai. 5 Aur dje aisan larka ke hamaar naam se apanaawe hai, oe hamme apanaawe hai.

6 Bakie haai oe aadmie djaun hamaar aisan tjhota bieswaasie se paap karwaai. Okare khaat bestar rahat djab koi okar gatai me ek barka ieta baanhke oke samoendar me phek dewat. 7 Ie doenia me dher tjiedj manai log se paap karwaawe hai, aur eke koi na badal sake hai. Bakie haai oe manai ke djaun ek doesare se paap karwaawe hai. 8 Ohie se djab toe aapan haath kie to gor se paap kare hai,

tab bestar hai kie toe oke kaatke phek de. Ka, toe maange hai doeno haath aur gor leike narak djaai, kie ek haath aur gor se swarag me pahoetje? 9 Aur djab toe aapan aakhie se paap kare hai tab toke tjaahie oke notjke phek dewe ke. Bestar hai kie toe ek aakhie leike swarag me pahoetj dja, nahie to toe doei aakhie leike narak me pahoetj djaihe.

10 Batjaaike rahiehe kie toelog aisan tjhota larka ke nietja na maniehe. Ham toelogse boliela kie iesabke rakhwaala kare waala parie log rodj hamaar swarag ke Pieta ke lage aawe dja hai. 11 Iensaan ke Beta doenia me aail hai batjaawe ke djaun manai log Parmeswar se alag karal djaaiga.

Ek heraail bhera

12 Djab ek aadmie ke sau bhera hai aur oman se ekgo heraai djaai, tab toelog ka sotje hai kie oe kariega? Oe niennaanabe (99) ke pahaar par tjhorke heraail bhera ke djaaiga khodje. 13 Aur ham toelogse satj boliela kie djab oke paai djaaiga tab oke ose auro khoesiaalie hoiga ekwan se. 14 Aise tor swarag ke Pieta na maange hai kie aisan ek tjhota waala ose alag karal djaai.

Kaise koi ke samdjhaawe ke

15 Djab toe dekhiehe kie ek bieswaasie bhaai paap kare hai, tab oke akele me bolaaike datiehe. Djab oe tor baat maan leiga tab toe oke batjaai leile. 16 Bakie djab oe tor baat na maaniega, tab toe ek kie doei manai leike oke phien se samdjhaaw. Oesab tor gawaahian rahie. 17 Djab oe ielogke baat bhie na maaniega, tab toelog samaadj bhar se bataihe. Aur djab oe samaadj log ke baat bhie na soeniega, tab toelog oke samaadj me se niekaar deihe.

18 Ham toelogse satj boliela kie sab koetjh djaun toelog doenia par baanh deihe, oe swarag me bhie baanhal rahie. Aur sab koetjh djaun toelog dhartie par kholiehe, oe swarag me bhie khoelal rahie. 19 Ham toelogse bhie boliela kie djab doenia par doei djane ek hoike koetjh khaatien praatna karie, tab hamaar swarag ke Pieta toelogke praatna poera kariega. 20 Djab doei kie tien manai hamaar naam me bieswaas karke ekattha hoiga, tab ham oelogke bietj me rahab."

Tjhama kare ke biese me

21 Tab Petras aaike poetjhies kie: „Prabhoe djie, djab hamaar bhaai hamaar sanghe ber ber boeraai karie tab ham oke kai dafe tjhama karab? Saat dafe talak?" 22 Tab oe bolies: „Ham tose boliela na saat dafe talak, bakie sattar dafe saat talak."

23 Aur oe ek kaahaanie kahe lagal swarag ke raadj ke biese me. Oe bolies: „Ekgo raadja raha. Ek dien oe aapan

kamkartan se maangat raha paisa ke baare me lekha lewe.
24 Djab oe soeroe karies tab oesab ek kamkarta ke laais djaun
okar das hadjaar mohar kardja raha. 25 Bakie oe kardja
kabhie na bhar sakat raha. Ohie se raadja aapan kamkartan
ke hoekoem deis oke aur okar aurat larkan aur okar sab tjiedj
betjke kardja bhare ke. 26 Tab aadmie raadja ke gor gieral aur
bientie kare lagal kie: 'He raadja, dhieradj kar! Ham aapke
sab kardja bhar deb!' 27 Tab raadja ke daaja lagal aur bolies:
'Toe dja, ham tor sab kardja maaf kar deila.'

28 Tab djab aadmie baahar gail, tab oke ek doesar kamkarta
bhetaail djaun ekar thora se kardja raha. Tab oe okar gatai
dabaaike bolies: 'Ehie laage hamaar kardja bhar!' 29 Tab
ie kamkarta okare aage gierke ose bientie kare lagal kie:
'Dhieradj kar! Ham toke sab bhar deb!' 30 Bakie ie na
maangies soene aur djaaike oke band karwaai deis djab talak
oe na bhar paai. 31 Tab raadja ke ekwa kamkartan djab ie
haal dekhies tab oesabke bahoet doekh bhail aur oelog gail
raadja se sab tjiedj bataawe. 32 Tab raadja oe kamkarta ke
apane paas bolaaike bolies: 'Niemakharaam! Toe hamse
bientie karle kie: Dhieradj kar! Aur ham tor sab kardja
maaf kar deilie. 33 Toke tjaahat raha ekwa se aisane kare
ke.' 34 Raadja bahoet goessaail. Aur oe aapan kamkartan se
bolies: 'Ie aadmie ke djahal me sadja dewe waalan ke dwaara
marwaaw djab lek oe aapan kardja na bharie.' "

35 Djab Jiesoe ie kaahaanie kahe tjoekal raha tab samd-
jhaais kie: „Aisane djab toelog aapan bieswaasie bhaai ke
paap aapan diel bhar se tjhama na kariehe tab hamaar
swarag ke Pieta toelogke paap ke tjhama bhie na kariega."

19

Tjhoettie-tjhoetta ke baare me
(Markas 10:1-12)

1 Jiesoe ie sab baat bolke Gaalielea ke diehaat se tjal gail.
Tab oe Jordaan nadie ke oepaar Joedea diehaat me gail.
2 Dher manai okar pietjhe tjalal. Aur oe hoewa par sab
bemarian ke attjha karies.

3 Tab ekaatgo Fariesie aail oke phasaawe khaatien. Oesab
poetjhies: „Ek aadmie aapan aurat ke tjhor sake hai tjaahe
djaun tjiedj khaatien, kie na?" 4 Tab oe bolies: „Ka, toelog
Parmeswar ke baat na parhle hai? Djab oe saara sansaar ba-
naais tab soeroe se oe aadmie aur aurat ke ek djora banaais.
5 Ohie se ek mardaana ke tjaahie aapan maai-baap se alag
hoike aapan aurat ke sanghe ek howe ke. 6 Aise oesab na doei
dehie bakie ek dehie hai. Aur djab Parmeswar doei paraanie
ke ekattha kare hai, tab koi ke na tjaahie oesabke tjhorwaawe

ke." 7 Tab Fariesie log bolies: „Mosas tab kaahe ke bolies
hai kie ek aadmie djab oe aapan aurat ke tjhor dewe hai, tab
oke tjaahie oke ek kaagadj dewe ke djaun me liekhal hai kie
ab se oe okar biehautie na hai?" 8 Tab oe bolies: „Mosas
djaanat raha kie toelog khaalie aapan man waala kare hai,
ohie se oe aise bolies. Bakie doenia ke soeroe me aise na raha.
9 Ham toelogse boliela kie dje aapan aurat ke tjhor deiga aur
ek doesar aurat se biaah kariega, oe aapan biaah ke waada
toere hai. Khaalie djab okar aurat ek doesar aadmie ke rakhe
hai, tab oe oke tjhor sake hai."

10 Tab tjela log bolies: „Djab aisan hai tab bestar hai kie
koi aapan biaah na kare." 11 Bakie oe bolies: „Djaun baat
ham ab toelogse bolab sab koi na samadjh paai, khaalie dje
ke Parmeswar samdjhaai deiga. 12 Koetjh manai log hai
djaun paidaais se aisan hai kie oelogke biaah na hoi sake hai.
Aur koetjh manai log hai djaun doesar log ke dwaara aise
banaawal gail hai. Aur bhie koetjh manai log aapan biaah na
karies djeme oesab swarag ke raadj khaatien auro attjha se
kaam kar sake. Dje ie baat samadjh paawe hai, oke tjaahie
bhie maan lewe ke."

Jiesoe ke aasier-baat larkan khaatien
(Markas 10:13-16; Loekaas 18:15-17)

13 Ek dien koetjh maai-baap log aapan larkan ke Jiesoe ke
paas legail. Oelog maangat raha kie oe aapan haath oelogke
oeppar dharke praatna kare. Tab Jiesoe ke tjela log aaike
oelogke daatke bolies kie: „Toelog dja hia se." 14 Bakie Jiesoe
bolies: „Oesabke na rok! Oe larkan ke hamare paas aawan
de. Swarag ke raadj oesabke khaatien hai." 15 Tab oe larkan
par haath dharke praatna karies aur hoewa se tjal gail.

Dhanie naudjawaan
(Markas 10:17-31; Loekaas 18:18-30)

16 Ek dien ekgo aadmie Jiesoe ke paas aaike poetjhies kie:
„Maastar djie, kaun bhalaai ham karie hardam Parmeswar
ke saath rahe khaatien?" 17 Tab oe bolies: „Toe hamse kaahe
ke bhalaai ke biese me poetjhe hai? Khaalie ek bhalaai kare
Waala hai. Aur djab toe sada khaatien okar saath maange
rahe, tab toke tjaahie okar hoekoem maane ke." 18 Tab
naudjawaan poetjhies: „Kaun hoekoem?" Tab oe bolies: „Koi
ke djaan na maar, aapan biaah ke waada na toer, tjorie na
kar, djhoettha gawaahie na de, 19 aapan maai-baap ke ieddjat
kar aur ek doesar ke pjaar kar djaise toe apane ke pjaar kare
hai." 20 Tab naudjawaan bolies: „Ie sab hoekoem ham ab
talak maaniela aur ham kaun tjiedj auro karie?" 21 Tab oe
bolies: „Djab toe maange hai poera howe tab dja aapan sab

dhan-daulat betjke garieb log ke dei de. Tab toke swarag me dhan mieliega. Tab aaike hamaar sanghe tjal."

22 Ie sab baat soenke naudjawaan bahoet oedaas hoike tjal gail. Oke bahoet dhan-daulat raha. 23 Tab Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Ham toelogse satj boliela kie ek dhanwaan khaatien moeskiel hai swarag ke raadj me bhiettar djaai ke. 24 Ekgo oet khaatien moeskiel hai ekgo soei ke hol me ghoese ke. Aur ham toelogse boliela kie ek dhanwaan khaatien auro moeskiel hai Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke." 25 Tab tjela log ie sab baat soenke bahoet oedaas hoi gail aur poetjhies: „Tab bhala ke batj sakie?" 26 Tab oe oesabke taakke bolies: „Iensaan ie na kar sakie, bakie Parmeswar sab koetjh kar sake hai."

Jiesoe ke saath tjale ke ienaam

27 Tab Petras bolies: „Dekh, hamlog sab koetjh tjhorke tor sanghe tjale lagalie. Tab hamlogke ka mieliega?" 28 Tab oe bolies: „Soen. Toelog hamaar rasta par tjale hai. Aur ham toelogse satj boliela kie aane waala djoeg me djab iensaan ke Beta aapan mahiemma se gaddie par baithke raadj tjalaaiga, tab tohoelog baara gaddie par baithiehe Israel ke baara koel ke oeppar faisala kare khaatien. 29 Aur har ek djaun ghar-dwaar, bhaai-bahien, maai-baap, larkan aur khet ke tjhoriega hamaar rasta par tjale khaatien, oke dhartie par ie sab dher dafe mieliega aur oe bhie sada ke lieje Parmeswar ke saath rahiega. 30 Bakie dher manai log djaun ab pahiela hai, oesab pietjhar djaaiga, aur djaun paatjhe hai, oesab agar djaaiga."

20

Khet ke kamkartan ke kaahaanie

1 Ie baat samdjhaawe khaat Jiesoe swarag ke raadj ke biese me ekgo matlab ke kaahaanie kahies: „Ek aadmie raha aur oke ekgo agoer ke khet raha. Ek dien oe sabere sabere gail kamkartan khodje okare khet me kaam kare khaatien. 2 Tab oe ekaat aadmie paais aur oesab tajaar hoi gail ek rodj ekgo tjaanie ke paisa khaat kaam kare ke. Oe oesabke aapan khet me pathaais.

3 Tab lagbhag nau badje oe phien se bahare gail aur dekhies badjaar me ekaat aadmie begar kaam ke thara hai. 4 Oe bolies: 'Toelog aaw hamaar khet me kaam kar aur ham toelogke ek attjha madjoerie debe.' Aur oelog bhie gail. 5 Tab baara badje aur tien badje oe phien se bahare djaaike aisane karies. 6 Tab paatj badje sandjha ke oe phien se bahare gail aur dekhies kie ekaat aadmie abbe talak begar kaam ke thara hai. Tab oelogse poetjhies: 'Toelog kaahe ke hia dien bhar be-kaam ke thara baate?' 7 Tab oelog bolies: 'Hamlogke kaam na

mielal.' Tab oe bolies: 'Tohoelog dja hamaar khet me kaam kar.'
8 Tab djab raat bhail tab djamiendaar aapan mandjha se
bolies: 'Kamkartan ke bolaaike oesabke madjoerie dei de.
Djaun pietjhe aail hai, oesabke pahiele deihe, tab pahiela
waalan ke.' 9 Tab djaun kamkartan paatj badje kaam par
gail raha, oesab pahiele aail aur oesabke ek tjaanie ke paisa
mielal. 10 Tab djab sabere waala kamkartan aage aail, tab
oesab sotjies kie oesabke ek tjaanie ke paisa se djaada miel-
iega. Bakie ohoesabke ek tjaanie ke paisa mielal.
11 Tab oesab ie paisa leike djamiendaar ke oeppar bhoen-
bhoenaai lagal aur bolies: 12 'Ie paatjhe waalan khaalie ek
ghanta kaam karies aur toe iesabke hamlogke baraabar paisa
deile. Aur hamlog dien bhar kara ghaam me garhoe kaam
karlie.' 13 Tab djamiendaar oman se ekgo ke djabaab deis
kie: 'Bhaai, ham tor tjorie thoro karlie hai? Toe hamse to
ek bhaile rahiele ek tjaanie ke paisa khaatien kaam kare ke.
14 Toe aapan paisa leike tjal dja. Ham maangiela iesab ke tor
baraabar dewe. 15 Ham aapan paisa se to kar sakiela djaise
ham maangiela. Kaahe ke toelog djaran kare hai kie ham
bhalaai kariela?' "
16 Aur Jiesoe samdjhaais kie: „Aise djaun manai log pahiela
hai, oesab pietjhar djaai, aur dje dje paatjhe hai, oesab agar
djaai."

Tiesara dafe Jiesoe ke maut ke biese me
(Markas 10:32-34; Loekaas 18:31-34)

17 Ekare baad djab Jiesoe Jeroesaalem sahar ke or djaat
raha, tab oe aapan baara tjela log ke ekwan se alag karke
bolies: 18 „Dekh, hamlog djaaila Jeroesaalem. Aur hoewa par
iensaan ke Beta barka agwan aur dharam ke parhal logan ke
haath me saup dewal djaaiga aur oke maut ke sadja mieliega.
19 Tab oesab oke pardesie logan ke haath me saup deiga.
Oelog okar hasie oeraai aur oke maariega aur khiella se kroes
par thokke maar dhaariega. Tab tiesara rodj Parmeswar oke
maut me se djie oethaaiga."

Raadj na kar bakie kamkarta ban
(Markas 10:35-45)

20 Baad me ekgo aurat aail. Oe Johaanas aur Jaakobas ke
maai raha. Oelogke baap Sebedeas raha. Oe aurat aapan
doeno betwan ke leike Jiesoe ke paas aail aur okar aage
djhoekke ose koetjh maangat raha poetjhe. 21 Tab oe poet-
jhies: „Toe ka maange hai?" Tab aurat bolies: „Djab toe
raadj tjalaihe tab hamaar doei betwan tor doeno bagal baith
sakiega?" 22 Tab oe bolies: „Toelog na samdjhe hai kie toelog
ka maange hai. Toelog oe doekh oethaai paihe djaun hamke

oethaawe ke parie?" Tab oesab bolies: „Djie-ha, hamlog oethaai paabe." 23 Tab oe bolies: „Toelog hamaar paatjhe bhie doekh oethaihe. Bakie hamaar kaam na hai sallaah kare ke kie ke hamaar doeno bagal baith sakiega. Hamaar Pieta ie dardja deiga dje ke oe maange hai."

24 Tab ekwan tjela log djab soenies kie ie doeno ka maange hai tab oelog bahoet goessaai gail. 25 Bakie Jiesoe oesabke apane paas bolaaike bolies: „Toelog djaane hai kie doenia ke mantrie log doesare ke oeppar hoekoem tjalaawe hai, aur barka manai log doesare ke oeppar barkwa khele hai. 26 Bakie toelog apane me aise na kariehe. Dje toelog me se maange hai barkwa howe, oke tjaahie doesare ke kamkarta bane ke. 27 Aur dje maange hai sab se barka dardja paawe, oke tjaahie doesare ke goelaam bane ke. 28 Aisane iensaan ke Beta na aail hai apane ke sewa karwaawe, bakie doesar log ke kamkarta howe khaatien aur aapan djaan dewe se dher manai log ke tjhoetkaara dewe khaatien."

Doei andha
(Markas 10:46-52; Loekaas 18:35-43)

29 Djab Jiesoe aapan tjela log ke saath Jerieko sahar me se djaat raha, tab ek djhoend manai oesabke paatjhe tjalal. 30 Doei andha aadmie daam ke kienaare baithal raha. Tab djab oesab soenies kie Jiesoe paas howe hai, tab tjiellaai lagal aur bolies: „He Prabhoe djie, Daawied ke Aulaad! Hamlog par daaja kar!" 31 Tab hoewa ke manai log oelogke daatke bolies: „Tjoep!" Bakie oelog auro tjiellaaike bolies: „He Prabhoe! He Daawied ke Aulaad! Hamlog par daaja kar!" 32 Tab Jiesoe roek gail aur oelogke bolaaike poetjhies: „Toelog ka maange hai kie ham karie?" 33 Tab oelog bolies: „Prabhoe djie, hamlogke aakhie attjha kar de!" 34 Tab oke bahoet daaja lagal aur oelogke aakhie tjhoeis. Bas doeno toerant dekhe lagal. Aur oelog okar sanghe tjale lagal.

21

Jiesoe kaise Jeroesaalem me gail
(Markas 11:1-11; Loekaas 19:28-40; Johaanas 12:12-19)

1 Djab oelog Jeroesaalem ke nagietj aai gail tab oesab Betfaage lage pahoetjal. Oe gaaw Djaitoen pahaar se doer na hai. Tab Jiesoe aapan tjela log me se doeigo ke tjoenke bolies kie: 2 „Oe gaaw me dja djaun tor aage hai. Tab toelog toerant hoewa par ek gadahie ke baanhal paihe, aur okar battja hoewa bhie hai. Oke kholke hamaar paas laihe. 3 Aur djab koi koetjh poetjhie, tab bol deihe: 'Prabhoe ke eke kaam hai aur oe abbe pathaai dei.' "

4 Ie sab tjiedj dwaara Parmeswar ke sanesia Sakaaria ke
baat poera bhail. Oe bolies raha kie:
5 „Sion* ke aurat log se bataai de kie:
'Dekh, toelogke Raadja toelogke paas aaiga.
Oe bahoet dhiera aadmie hai
aur ek gadahie ke battja par baithke tjale hai.' "
6 Oe doei tjela log djaaike karies djaise Jiesoe bolies raha.
7 Oesab gadahie aur battja ke Jiesoe ke paas legail aur aapan
kapra okar oeppar dharies aur Jiesoe opar baithal. 8 Tab
Jiesoe ke aadar kare khaatien dher manai log aapan kapra
rasta par bietjhaawe lagal. Doesar log per ke daarhie kaat-
kaatke bhie rasta par bietjhaai deis. 9 Aur djaun log okar aage
aur paatjhe tjalat raha, oesab tjiellaaike bolies kie: „Daawied
ke Aulaad! Hamlog tor aadar kariela! Oe soekhie hai aur
Prabhoe ke naam se aawe hai! Hamlog swarag talak okar
aadar kariela!"
10 Djab Jiesoe Jeroesaalem me bhiettar gail tab sahar bhar
me haltjal-matj gail. Aur manai log poetjhe lagal: „Ie ke hai?"
11 Tab djhoend bolies: „Ie Parmeswar ke sanesia Jiesoe hai.
Oe Gaalielea ke diehaat Naasaaret sahar me ke hai."

Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me
(Markas 11:15-19; Loekaas 19:45-48; Johaanas 2:13-22)

12 Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me gail. Tab oe
sab kiene-betje waalan ke lakhetke baahar karies. Oe paisa
toeraawe waala log ke tafra oeloet deis aur kaboettar betje
waalan ke koersie bhie. Aur oesabse bolies: 13 „Parmeswar
liekhwaais hai kie:
'Hamaar ghar ek djagaha rahe ke tjaahie praatna kare khaa-
tien,
bakie toelog eke daakoe ke ghar banaai deile.' "
14 Hoewa par koetjh andha aur loendj manai log Jiesoe ke
paas aail aur oe sab ke attjha kar deis. 15 Bakie barka agwa
log aur dharam ke parhal log djab ie atjambho kaam dekhies
aur djab soenies kaise larkan Parmeswar ke mahal ke angana
me tjiellaaike bole hai kie: „Daawied ke Aulaad! Hamlog tor
aadar kariela!", tab oesab goessaai gail. 16 Oesab Jiesoe se
bolies kie: „Toe na soene hai kie larkan ka bole hai?" Tab
oe bolies: „Ha, ham soeniela. Bakie toelog Parmeswar ke
poestak me na parhle hai kie: 'Aap tjhota larkan aur doedh
pieje waalan ke moeh se aapan aadar karwaawe hai?' "
17 Tab oe oesabke tjhorke tjal gail. Oe Betaania gaaw me gail
raat bhar rahe khaatien.

Kaise adjier ke per saraapal gail
(Markas 11:12-14, 20-24)

---

* **21:5** Sion ek doesar naam hai Jeroesaalem sahar khaatien.

18 Sabere sabere djab Jiesoe phien se Jeroesaalem sahar
djaat raha, tab oke bhoekh lagal. 19 Tab oe daam ke kienaare
ekgo adjier ke per dekhies aur okar lage gail. Bakie oman
khaalie patta raha. Tab oe ose bolies: „Aadj se toe kabhie na
ek phal deihe." Aur per toerant djhoeraai gail. 20 Tab tjela
log ie dekhke bahoet atjambho bhail aur poetjhies: „Kaise per
toerant djhoeraai gail?" Tab oe bolies: 21 „Ham toelogse satj
boliela kie djab toelogke bieswaas hai aur toelogke doebdha
na hai, tab toelog na khaalie kariehe djaun ie per se bhail
hai, bakie toelog hoewa ke pahaar se bol sakiehe: 'Oeth aur
samoendar me gier dja!' aur aisane hoiga. 22 Aur tjaahe
djaun tjiedj toelog bieswaas karke praatna me Parmeswar se
mangiehe, oe toelogke mieliega."

Jiesoe aapan kaam kekar hoekoem se kare hai
(Markas 11:27-33; Loekaas 20:1-8)

23 Tab Jiesoe phien se Parmeswar ke mahal ke angana me
gail aur hoewa par siekhaawe lagal. Tab barka agwa log aur
djaatie ke barkwan okar paas aaike poetjhies kie: „Toe ie
sab tjiedj kekar hoekoem se kare aur siekhaawe hai? Tose
ke bolies hai aise kare ke?" 24 Tab oe bolies: „Pahiele ham
ek baat poetjhab. Djab toelog hamke djabaab deihe tab ham
toelogse bhie bataab kie ham ie sab tjiedj kekar hoekoem
se kariela. 25 Ke Johaanas dopoe kare waala ke hoekoem
deis raha manai logan ke dopoe kare ke? Oke Parmeswar
hoekoem deis raha kie manai logan?" Tab agwa aur doesar
barkwan apane me sallaah karke bolies: „Djab hamlog bolab:
'Oke Parmeswar hoekoem deis raha,' tab oe boliega: 'Tab
toelog kaahe ke Johaanas ke baat na bieswaas karle hai?'
26 Bakie djab hamlog bolab: 'Oke manai logan ie hoekoem
deis raha,' tab djhoend hamlogke oeppar goessaai djaaiga.
Sab koi to bieswaas kare hai kie Johaanas ekgo Parmeswar
ke sanesia raha." 27 Tab oesab Jiesoe se bolies kie: „Hamlog
na djaaniela kie ke oke hoekoem deis raha." Tab oe bolies:
„Tab ham toelogse bhie na bataab kekar hoekoem se ham ie
sab kaam kariela."

Doei beta ke kaahaanie

28 Tab Jiesoe kahe lagal kie: „Ek aadmie ke doei beta raha.
Ek dien oe gail barkwa ke paas aur bolies: 'Beta, aadj toe dja
agoer ke khet me kaam kar.' 29 Tab oe bolies: 'Ha baap'. Bakie
oe na gail. 30 Tab baap gail doesarkwa ke paas aur ohoese ehie
baat bolies. Tab ie waala bolies: 'Na, ham na djaab.' Bakie
ekare baad pastaaike tabbo gail kaam kare."

31 Aur Jiesoe dharam ke barkwan se poetjhies: „Toelog ka
sotje hai, ie doeno me se ke aapan baap ke baat maanies?"
Tab oesab bolies: „Doesarkwa." Tab oe bolies: „Ham toelogse

satj boliela kie baimaan djoetie ke paisa bharwaawe waalan aur tjhatjhoendar logan toelogse auro sahadj Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai sakiega. 32 Johaanas siekhaais kie toelogke kaise tjaahie Parmeswar ke aage rahe ke, tabbo toelog okar baat na manle. Bakie baimaanie waalan aur tjhatjhoendar logan okar baat bieswaas karies. Tabbo toelog ie dekhke aapan boeraai na pastaile aur okar baat na manle.

Anniaai kare waalan
(Markas 12:1-12; Loekaas 20:9-19)

33 Ek doesar matlab ke kaahaanie soen. Ekgo djamiendaar raha. Oe ekgo khet tajaar karies aur agoer ke per bois. Tab oe khet ke gherke djamien me ekgo petie banaais oman agoer gor se katjare khaatien. Aur oe ek oetja dardja banaais djaaha se tjaaro or dekhaat raha. Tab oe aapan khet ek doesare ke bhaara karke par-des tjal gail.

34 Tab djab tem aail phal toere ke, tab oe aapan goelaam log ke hoewa pathaais aapan hiessa lewe khaatien. 35 Bakie khetiar log oesabke pakarke pieties, doesar ke maar dhaaries aur tiesara ke patthar bieg-biegke maar dhaaries. 36 Tab djamiendaar auro goelaam log ke pathaais. Bakie khetiar log iesabse oisane karies. 37 Tab ant me oe aapan beta ke pathaais. Oe sotjies: 'Oelog oke koetjh na kariega.' 38 Bakie khetiar log djab djamiendaar ke beta ke aawat dekhies, tab apane me sallaah kar leis kie: 'Ie hakdaar hai! Aaw hamlog eke bhie maar dhaarie. Tab ekar sab hak hamlogke hoi djaaiga!' 39 Aur oesab oke pakarke khet ke bahare karke maar dhaaries."

40 Aur Jiesoe poetjhies: „Djamiendaar aaike khetiar log se ka kariega?" 41 Tab manai log bolies: „Oe aaike ie niemakharaam log ke djaan se marwaai dhaarie aur khet doesare ke bhaara kar deiga dje oke okar hiessa phal tem par deiga." 42-44 Tab oe bolies: „Parmeswar toelogke mauka deis hai okar raadj me bhiettar djaai ke. Bakie ham toelogse boliela kie oe ie mauka toelogse tjhien leiga aur ek doesar djaatie ke deiga. Oesab oke okar hak deiga. Toelog Parmeswar ke poestak me parhle hai kie:

'Djaun ieta ghar banaawe waalan be-kaamiel maanies raha,
oe sab se kaamiel ieta maanal gail hai.
Ie Parmeswar ke kaam hai,
aur ie sab dekhke hamlog atjambho hoila.
Bakie dje ieta par gieriega, kie to dje par ieta gieriega, oe naas hoi djaaiga.' "

45 Tab barka agwan aur Fariesie log ie kaahaanie soenke samadjh gail kie Jiesoe oelogke biese me batiaat raha. 46 Oesab maangat raha oke pakare, bakie djhoend ke deraat

raha. Manai log oke to Parmeswar ke sanesia ghat maanat raha.

22

Biaah ke nauta ke kaahaanie
(Loekaas 14:15-24)

1 Jiesoe swarag ke raadj ke biese me samdjhaawe ke auro
matlab ke kaahaanie kahies: 2 „Ekgo raadja raha. Ek dien
oe maangat raha aapan beta ke biaah kare. 3 Tab djab tem
aail tab oe aapan goelaam log ke pathaais nautaharie log ke
bolaawe khaatien. Bakie oelog na maangies aawe. 4 Tab
oe doesar goelaam log se sanesa pathaais. Oelog gail bole:
'Dekh, ham sab khaaik tajaar karlie, khasie-osie gieral, aur
sab koetjh tajaar hai. Aawo nauta karo.' 5 Bakie nautaharie
log dhiaan na lagaais. Kauno gail aapan khete, kauno gail
aapan kaar-baar dekhe, 6 aur kauno raadja ke goelaam log
ke pakarke natiedja karies aur maar dhaaries. 7 Tab raadja
bahoet goessaail, aur aapan soerdjaatie se ie djaanmarwa log
ke marwaai dhaaries, aur oelogke sahar me aagie lagwaai
deis. 8 Tab oe aapan goelaam log se bolies kie: 'Sab tjiedj
tajaar hai, bakie nautaharie nauta laaik na raha. 9 Toelog dja
rasta ke kona kona par aur sab koi ke bola laaw nauta kare
khaatien.' 10 Goelaam log rasta par djaaike dher manai ke
ekattha karies, kharaab aur attjha waalan, sab ke. Aur raadja
ke mahal nautaharie log se bhar gail.

11 Djab raadja bhiettar aail aapan nautaharie log se bhet
kare, tab oe ek aadmie ke dekhies djaun nauta ke kapra*
na pahienies raha. 12 Tab raadja ose poetjhies: 'Bhaai, toe
biena nauta ke kapra se kaise bhiettar aile hai?' Bakie aadmie
koetjh na bolies. 13 Tab raadja aapan naukar log se bolies:
'Ekar haath gor baanhke oke bahare andhiaar me bieg de. Oe
hoewa par pastaaike daat pies-pieske khaalie roiga.' "

14 Jiesoe bolies: „Dher manai bolaawal gail, bakie kamtie
manai tjoenal gail hai."

Maahaaraadja ke aur Parmeswar ke hak
(Markas 12:13-17; Loekaas 20:20-26)

15 Tab Fariesie log djaaike apane me baat-tjiet karies kaise
Jiesoe ke tjalaakie se baat se phasaawe ke. 16 Tab oesab
aapan tjela log aur bhie raadja Herodes ke ekaat saathie
log ke Jiesoe ke paas pathaais. Oesab djaaike ose bolies:
„Maastar djie, hamlog djaaniela kie toe sattja aadmie baate.
Aur tjaahe dje djaun bole hai, tabbo toe moeh na dekhe hai
aur sattjaai se siekhaawe hai Parmeswar ke rasta par tjale ke.

---

* **22:11** Sion ek doesar naam hai Jeroesaalem sahar khaatien.

17 Ohie se toe hamlogke bataaw kie hamlogke tjaahie Roma
ke maahaaraadja ke djoetie ke paisa bhare ke kie na? Toe ka
sotje hai?"
18 Bakie Jiesoe oelogke tjalaakie djaanat raha aur bolies:
19 „Dhokhaabaadj log, toelog hamke ka adjmaawe hai?
Hamke ek paisa dekhaaw djaun se djoetie bharal dja hai."
Oesab ek paisa laais. 20 Tab oe poetjhies: „Epar kekar moertie
aur naam hai?" 21 Tab oelog bolies: „Maahaaraadja ke."
Tab oe bolies: „Maahaaraadja ke de djaun okar hai, aur
Parmeswar ke bhie de djaun okar hai." 22 Tab sabhan ie
djabaab soenke bahoet atjambho bhail aur oke sanne tjhorke
tjal gail.

Maut ke baad ke djiewan
(Markas 12:18-27; Loekaas 20:27-40)

23 Ohie rodj ekaat Sadoesie Jiesoe ke paas aail. Oesab
siekhaawe hai kie koi maut me se na djie oeth sake hai.
24 Oelog aaike Jiesoe se poetjhies kie: „Maastar djie, Mosas
bolies hai kie djab ek aadmie mar djaai aur oke larkan na
rahie, tab okar bhaai ke tjaahie okar aurat se biaah karke
larkan djalmaawe ke aapan maral bhaai khaatien. 25 Soen.
Saat bhaai raha. Pahielkwa biaah karke mar gail biena
larkan djalmaawe. Ohie se okar bhaai oe aurat se biaah
karies. 26 Aisane doesarkwa aur tiesarkwa satwa talak ose
biaah karke begar larkan djalmaawe mar gail. 27 Tab ant me
aurat bhie mar gail. 28 Ab hamlog maangiela djaane kie djie
oethe ke dien par aurat kekar rahiega? Oe to saat aadmie ke
aurat raha."
29 Tab oe bolies: „Toelog Parmeswar ke baat aur okar saktie
na djaane hai, ohie se toelog khaalie oelta-phoelta sotje hai.
30 Djie oethe ke baad koi na biaah kariega. Manai logan djaise
swarag ke parie logan rahiega. Oesab biaah bhie na kare
hai. 31 Aur djie oethe ke baare me, toelog na parhle hai kie
Parmeswar toelogke baap-daada log ke biese me ka bolies
hai? Oe bolies kie:
32 'Ham Aabraaham, Iesaak aur Jaakob ke Parmeswar baatie.'
Oe maral logan ke Parmeswar thoro hai, bakie djienda manai
logan ke."
33 Tab manai log ie sab gjaan soenke bahoet atjambho bhail.

Parmeswar ke sab se barka hoekoem
(Markas 12:28-34; Loekaas 10:25-28)

34 Djab Fariesie log soenies kie Jiesoe Sadoesie log ke moeh
band kar deis hai, tab oesab ekattha hoike okar lage aail.
35 Oesab me se ekgo dharam ke kaanoen ke parhal waala
maangies oke baat se phasaawe. 36 Oe poetjhies: „Maastar
djie, Parmeswar ke kaanoen me sab se barka hoekoem kaun

hai?” 37 Tab Jiesoe bolies: „Prabhoe tor Parmeswar hai
aur toke tjaahie oke diel bhar se, tan-man se aur aapan sab
boeddhie se prem kare ke. 38 Ie sab se barka aur pahiela
hoekoem hai. 39 Doesara hoekoem ohie ke baraabar hai. Toke
tjaahie ek doesare ke apane ghat tjaahe ke. 40 Parmeswar ke
saara kaanoen aur okar sanesian ke sab liekhal baat ie doei
hoekoem ke biese me hai.”

Kriest Daawied ke aulaad aur okar Prabhoe hai
(Markas 12:35-37; Loekaas 20:41-44)

41 Djab Fariesie log ekattha raha tab Jiesoe oelogse poet-
jhies: 42 „Toelog ka sotje hai Kriest ke baare me? Oe kekar
aulaad hai?” Tab oelog bolies: „Raadja Daawied ke.” 43 Tab
oe bolies: „Attjha. Bakie Daawied Pawietr Aatma ke dwaara
kaise oke aapan Prabhoe bolaai sakat raha? Oe to bolies hai:
44 ‘Parmeswar hamaar Prabhoe se bolies hai kie:

Aaw hamaar dahiena bagal baith djab lek ham tor does-
man ke tor gor ke nietje na kar debe.’

45 Daawied oke Prabhoe bolaawe hai, tab oe kaise okar
aulaad bhie hoi sake hai?”

46 Ie baat par koi na djabaab dei paais aur ohie dien se koi
ke hiemmat na paral phien se oke adjmaawe ke.

23

Jiesoe ke baat Israel ke dharam waalan ke biese me
(Markas 12:38-40; Loekaas 11:39-52; 20:45-47)

1 Jiesoe djhoend manai aur aapan tjela log se bolies:
2 „Dharam ke parhal waalan aur Fariesie log Mosas ke dardja
par baithke Parmeswar ke baat aur okar dharam ke kaanoen
siekhaawe hai. 3 Toelog oesabke baat poera taur se soeniehe
aur kariehe. Bakie oelogke tjaal-tjalan na apanaihe. Oelog
djaun bole hai apane na kare hai. 4 Oelog aapan hoekoem
aur nem djaise garhoe bodjha baanhke manai log ke kandha
par laad dewe hai, bakie oelog koetjh na kare hai manai
log ke sahaaita kare ke. 5 Oelog aapan har ek kaam khaalie
kare hai manai ke dekhaawe khaat. Oelog aapan praatna
ke tjamotie khoeb tjakala banaaike pahiene hai. Aur oesab
aapan kapra ke djhalarie auro lamba banaawe hai dekhaawe
khaatien kie oesab ketana bhaktie waala hai. 6 Oelog partjaar
ke ghar me maange hai aage baithe, aur djab oesab kahoe
bhodjan kare hai tab maange hai sab se attjha dardja par
baithe. 7 Aur badjaar me oesabke bahoet attjha lage hai djab
sab koi oelogke ‘maastar djie’ bolaawe hai aur oelogke barka
maanke poetjhe hai: ‘Aap kaise rahielo?’ ”

8 Oe bhie bolies: „Bakie toelog apane ke ‘maastar’ na
bolwaihe. Toelogke khaalie ek Maastar hai, aur toelog sab koi
bhaai-bhaai baate. 9 Toelog doenia me koi ke aapan baap na

banaihe. Toelogke khaalie ek Baap hai, aur oe tor swarag ke Pieta hai. 10 Apane ke barkwa bhie na bolwaihe. Toelogke khaalie ek Barkwa hai, aur oe Kriest hai.

11 Bakie dje toelog me se sab koi ke naukar ghat rahiega, oe sab se barka rahiega. 12 Dje apane ke oetja maane hai, oe tjhota karal djaaiga. Aur dje apane ke tjhota kare hai, oe barka karal djaaiga.

Jiesoe kaise dharam ke parhal waalan ke samdjhaawe hai

13 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog manai log khaatien moeskiel karle baate swarag ke raadj me bhiettar djaai ke. Toelog apane na djaihe, aur dje kausies kare hai, oke toelog mauka na dewe hai hoewa par pahoetje ke.

14 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog wiedhwa log ke paisa aur ghar-or tjalaakie se tjhien lewe hai aur dekhaawe khaat derie talak praatna kare hai. Ehie khaatien toelogke kara sadja mieliega.

15 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog samoendar aur des bhar ghoem dhaare hai ek manai khodje ke oke aapan tjaal par tjalaawe ke. Aur djab oe aisane kare hai tab toelog oke narak ke rasta dekhaawe hai aur oe toelogse doegana kharaab howe hai.

16 Haai dharam ke parhal waalan! Toelogan andha rasta dekhaawe waalan baate! Toelog siekhaawe hai kie djab koi Parmeswar ke mahal ke naam par kasam kha hai, tab ie koetjh na hai. Bakie djab koi oe mahal ke sona ke naam par kasam kha hai, tab oke tjaahie aapan baat poera kare ke. 17 Toelog bhoettjar aur andha baate. Kaun tjiedj auro barka hai, sona kie Parmeswar ke mahal djaun sona ke pawietr kare hai? 18 Aur toelog siekhaawe hai kie djab koi baliedaan djaraawe ke tafra ke naam par kasam kha hai, tab ie koetjh na hai. Bakie dje baliedaan ke naam par kasam kha hai, oke tjaahie aapan baat poera kare ke.

19 Are, andha log! Toelog kaise doesare ke Parmeswar ke rasta dekhaai sakiehe? Kaun tjiedj auro barka hai, maral djanaawar, kie baliedaan djaraawe ke tafra djaun oke pawietr kare hai? 20 Dje baliedaan djaraawe ke tafra ke naam par kasam kha hai, oe bhie sab baliedaan ke naam par kasam kha hai. 21 Aur dje Parmeswar ke mahal par kasam kha hai, oe opar aur Parmeswar par kasam kha hai djaun oman rahe hai. 22 Aur dje swarag ke naam leike kasam kha hai, oe Parmeswar ke gaddie par kasam kha hai aur Parmeswar par djaun opar baithal hai.

23 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log,
dhokhaabaadj logan! Toelog aapan martja, lesoen aur djiera
ke ek daswa hiessa Parmeswar ke dewe hai, bakie okar
kaanoen ke sab se barka baat na maane hai djaise sattjaai
se faisala aur daaja kare ke aur bharosaadaar rahe ke. Ek
daswa hiessa dewe ke thiek hai, bakie toelogke bhie tjaahie
Parmeswar ke hoekoem maane ke. 24 Andha log! Toelog
pieje ke paanie me se ekgo tjhota maskieta ke tjhaan lewe
hai, bakie ek barka oet ke liel lewe hai.
25 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log,
dhokhaabaadj logan! Toelog djaise bartan baate aur khaalie
bahare dhowe hai, bakie bhiettar me toelog tjorie tjandaalie
se bharal baate. 26 Andha Fariesie log, pahiele bhiettar dhow,
tab bahare bhie safa hoi djaaiga.
27 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log,
dhokhaabaadj logan! Toelog djaise oeddjar rangal kabar
baate. Oe bahare se tjiekkan dekha hai, bakie oman khaalie
haddie-goeddie aur maila-koetjaila hai. 28 Aise toelog sattja
aur be-kasoerie log ghat dekha hai, bakie sattje me toelog
dhokhaabaadj baate aur toelog Parmeswar ke kaanoen
tanko na maane hai.
29 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log,
dhokhaabaadj logan! Toelog Parmeswar ke sanesian
khaatien barhia kabar banaawe hai aur bhala manai ke mare
ke baad ieddjat kare khaatien tjienha sadjaawe hai. 30 Aur
toelog bole hai kie: ‘Hamlogke baap-daada log Parmeswar
ke sanesian ke maar dhaaries hai. Bakie djab hamlog oe tem
me djietie, tab hamlog aisan kharaabie kabhie na kartie.’
31 Ie rakam se toelog apane gawaahie dewe hai kie toelog
djaanmarwa ke aulaad baate. 32 Toelog aapan baap-daada
log ke boeraai poera kar de!
33 Are, saap aur saap ke battjan! Toelog kaise narak ke
sadja se batj sakiehe? 34 Dekh, ham toelogke paas sanesian
ke aur boeddhiemaan log ke aur dharam ke parhal waalan
ke pathaaila. Toelog oesab me se koi ke maar dhariehe,
koetjh log ke kroes par thokwaai deihe, koi koi ke partjaar
ke ghar me pietwaihe aur doesar log ke sataihe kie oesabke
ie sahar se oe sahar talak bhaage ke parie. 35 Ohie se ant
me toelog sadja katiehe sab be-kasoerie log ke djaan lewe
khaatien. Ie boeraai dhartie par soeroe bhail djab Aabal
biena kasoer ke maar dhaaral gail. Tab toelogke baap-daada
log auro djaada be-kasoerie log ke maar dhaaries. Aur ant me
oelog Berekja ke beta Sakaaria ke Parmeswar ke mahal aur
baliedaan djaraawe ke tafra ke bietj me bhie biena kasoer ke
maar dhaaries. 36 Ham toelogse satj boliela kie iesabke sadja
toelogke oeppar pariega.”

Jiesoe ke pjaar Jeroesaalem ke manai log khaatien
(Loekaas 13:34-35)

37 Jiesoe bhie bolies: „He Jeroesaalem ke manai log! Toelog
hardam Parmeswar ke sanesian ke maar dhaare hai. Aur
toelog patthar bieg biegke maar dhaare hai dje ke oe toelogke
paas pathaais hai. Ham kai dafe manglie toelogke aapan
paas batore djaise ek moergie aapan battja ke aapan pakhna
ke nietje bator lewe hai! Bakie toelog na maangat rahiele.
38 Parmeswar ke mahal ke dekh. Ab oe oke tjhor deis hai.
39 Aur ham toelogse bataaila kie ab se toelog hamme na
dekhiehe djab talak toelog boliehe kie: 'Oe soekhie hai aur
Prabhoe ke naam se aawe hai!' "

24

Aane waala doekh
(Markas 13:1, 23; Loekaas 21:5, 24)

1 Tab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me se niekar
gail. Aur okar tjela log okar paas aaike dekhaais kie mahal
ketana barka aur soendar hai. 2 Bakie oe bolies kie: „Ka, ie
toelogke attjha lage hai? Ham toelogse satj boliela kie ie sab
naas hoi djaaiga aur har ek ieta toeraai djaaiga."

3 Tab djab oe Djaitoen pahaar par gail aur hoewa par
baithal, tab khaalie okar tjela log okar paas aail aur poetjhies:
„Toe hamlogse bataai sake hai kie ie sab kab hoiga? Aur
djab toe lautke aihe tab hamlog kaun tjienha dekhab, aur kab
ie djoeg ke ant hoiga?" 4 Tab oe bolies: „Batjaaike rahiehe
kie toelogke koi na bhatkaawe. 5 Dher djhoettha log hamaar
naam leike aaiga aur boliega: 'Ham Kriest baatie.' Aise bolke
oesab dher manai log ke bhatkaaiga. 6 Toelog soeniehe kaise
hia hoewa ek djaatie doesar djaatie se laraai kare hai aur
kie auro laraai hoiga. Toelog na ghabaraihe. Ie sab howe ke
tjaahie. Bakie djoeg ke ant abbe na hai. 7 Ek djaatie doesar
djaatie se laraai kariega aur ek raadj doesar raadj se bhie.
Aur hia hoewa manai log khaai biena aur bhoeidol se mar
djaaiga. 8 Ie sab tjiedj se aane waala doekh soeroe hoiga.

9 Ekare baad manai logan toelogke sataaiga aur maar
dhaariega. Aur hamaar naam me bieswaas kare ke kaaran
sab djaatie logan toelogke djariega. 10 Tab dher manai log
aapan bieswaas tjhor deiga. Aur oesab djaran ke maare
ek doesare ke pakarwaai deiga. 11 Aur dher doesar log
djhoetthe ke Parmeswar ke sanesia banke aur dher manai
log ke bhatkaai deiga. 12 Aur dher manai log kaanoen ke
toerat djaaiga, ohie se oesabke pjaar kamtie howat djaaiga.
13 Bakie dje ant talak hiemmat baanhke hamare me bieswaas
karte rahiega, oe batj djaaiga. 14 Aur pahiele khoes khabar
Parmeswar ke raadj ke biese me doenia bhar me soenaawal

djaaiga. Aise har ek djaat ke pata miel djaaiga, tab djoeg ke ant aai djaaiga.

Jiesoe ke aane se pahiele doekh ke samai

15 Parmeswar ke sanesia Daaniejel bol tjoekal raha kie
ek ghienna naas kare waala tjiedj Jeroesaalem ke pawietr
djagaha me thara karal djaaiga. Tab oe djagaha ekdam se
naas karal djaaiga. Dje ie baat parhiega, oke tjaahie epar
dhiaan lagaawe ke. 16 Djab toelog ie tjiedj howat dekhiehe tab
dje Joedea diehaat me rahiega, oke tjaahie pahaar par bhaag
djaai ke. 17 Aur dje bahare baithal rahiega, oke na tjaahie
ghar me bhiettar djaaike aapan tjiedj batore ke. 18 Aur dje
khete me rahiega, oke na tjaahie ghare djaaike kapra lewe
ke. 19 Haai oe tem ke aurat djaun ke larka hoiga aur dje
aapan larka ke doedh piaawe hai. 20 Praatna kar kie toelogke
thandha ke tem me kie to ek sabat ke dien par na bhaage ke
parie. 21 Oe samai par iensaan ke etana kathien doekh aur
moesiebat oethaawe ke pariega djaun doenia par aadj talak
kabhie na bhail hai aur kabhie na hoiga. 22 Bakie Parmeswar
oe doekh ke samai tjhota kariega nahie to sab koi naas hoi
djaaiga. Oe aise kariega aapan tjoenal waalan khaatien.

23 Djab koi toelogse boliega kie: ‘Dekh, oe manai Kriest
hai,’ kie to: ‘Kriest hia hai,’ tab toelog ie baat na bieswaas
kariehe. 24 Koetjh manai log aaike djhoetthe ke boliega kie
oelog Kriest kie to ek Parmeswar ke sanesia hai. Oesab
barka aur atjambho kaam kariega. Aur djab hoi sakat, tab
oesab Parmeswar ke tjoenal waalan ke bhie bahakaai lewat.
25 Soen, ham toelogse ie sab baat aage se bataai deilie, ohie se
batjaaike rahiehe. 26 Djab oe samai me koi bolie kie: ‘Kriest
hoewa maidaan me hai,’ tab na djaihe dekhe. Aur djab koi
bolie kie: ‘Oe bhiettar kamra me loekaail hai,’ tab ie baat bhie
na bieswaas kariehe. 27 Djaise biedjalie dhartie ke ie kait se
oe kait dekha hai, oisahie hoiga djab iensaan ke Beta lautke
aaiga. 28 Djaaha lahaas hai, hoewa par giedh bhie ekattha
howe hai.

Jiesoe ke lautana

29 Ie moesiebat aur doekh ke baad toerant soeroedj and-
hiaar hoi djaaiga aur tjaan andjor na deiga. Tarai nietje
gieriega aur aasmaan ke saktie hieliega. 30 Tab aasmaan
me iensaan ke Beta ke tjienha dekhaaiga. Tab doenia bhar
ke djaatie log piet-pietke roiga. Aur sab koi iensaan ke
Beta ke baadar par aawat dekhiega bahoet saktie aur bara
mahiemma ke saath. 31 Aur oe aapan parie log ke doenia bhar
me pathaaiga. Oesab djor se toerahie badjaaiga aur tjaaro or
okar tjoenal waalan ke batoriega.

32 Adjier ke per dekhke koetjh siekh. Djab toelog dekhiehe
kie oe naawa patta dewe hai, tab toelog djaan dja hai kie
garam ke tem aawe hai. 33 Aisane ie sab tjiedj dekhke toelogke
tjaahie djaane ke kie hamaar lautana nagietj aai gail hai.
34 Aur ham toelogse satj boliela kie djaun manai logan ie sab
dekhiega, oelog na mariega djab talak ie sab baat na poera
hoiga. 35 Swarag aur dhartie miet djaaiga, bakie hamaar baat
kabhie na mietiega.

Tajaar rahiehe
(Markas 13:32-37; Loekaas 17:26-30; 12:41-46)

36 Kaun dien aur ghanta ie sab tjiedj poera hoiga koi na
djaane hai. Swarag ke parie logan na djaane hai aur tjaahe
ham Parmeswar ke Beta baatie, ham bhie na djaaniela.
Khaalie Pieta Parmeswar djaane hai. 37 Djaise Noah ke tem
me bhail raha, oisane hoiga djab iensaan ke Beta lautke aaiga.
38 Doenia doebe se pahiele djab talak Noah djahaadj me na
gail manai logan khaat piejat raha aur biaah karat raha.
39 Oesabke koetjh andaadj na mielal. Ohie se oesab paanie
me doebal. Aur djab iensaan ke Beta lautke aaiga tab aisane
hoiga. 40 Oe tem par doei djane sanghe khet me rahiega, tab
ekgo ledjaawal djaaiga aur ekwa tjhor dewal djaaiga. 41 Aur
doei aurat djaata se perat rahiega, tab ekgo ledjaawal djaaiga,
bakie ekwa tjhoet djaaiga. 42 Toelog na djaane hai kaun dien
toelogke Prabhoe aaiga. Ohie se toelogke tjaahie tajaar rahe
ke.

43 Toelog samdjhe hai kie djab ek ghar ke maaliek djaanat
kie tjor kai badje aaiga, tab oe djaagke aapan ghar ke
rakhwaala karat aur tjorie na hoi paawat. 44 Aisane iensaan
ke Beta bhie aaiga djab koi na sotjie. Ohie se toelogke tjaahie
tajaar rahe ke.

45 Oe tem me dekhaaiga kekar oeppar bharosa kar sake hai,
aur ke djaise ek bharosaadaar aur samadjhdaar goelaam rah-
iega djaun ke maaliek doesar naukar log ke barkwa banaais
raha oesabke tem par khaaik dewe khaatien. 46 Tab djab
maaliek aaike oke kaam karat dekhiega, tab goelaam soekhie
rahiega. 47 Aur ham toelogse satj boliela kie maaliek aapan
sab dhan-daulat okar haath me saup dei. 48 Bakie maan le
kie goelaam kharaab aadmie hai. Tab oe aapan man me sotje
hai: 49 'Hamaar maaliek abbe na lautke aai.' Tab oe soeroe
karie doesarkwan ke sataawe ke aur piejekkar ke saath khaai
pieje ke. 50 Tab atjakke me okar maaliek laut aai djaai. 51 Bas
maaliek oke khoeb marwaaike oe djagaha me khader deiga
djaaha dhokhaabaadj log ke djaai ke parie. Hoewa par oe
daat pieske roiga.

25

Samadjhdaar aur bhoettjar larkie ke kaahaanie

1 Oe tem me swarag ke raadj dekhaaiga djaise das larkie
djaun aapan aapan tjieraag leike gail doelaha se aadha rasta
par bhet kare. 2 Oman se paatjgo bhoettjar raha aur paatjgo
samadjhdaar raha. 3 Bhoettjar larkie log tjieraag tel se bharke
legail, bakie aur besie na leis. 4 Bakie samadjhdaar waalan
tjieraag bharke aur ek bartan me bhie koetjh tel leis.
5 Doelaha ke agorat derie howe lagal, tab sabhan ke ong-
haai lagal aur sab soet gail. 6 Tab bietj raat me aawaadj
soenaail kie: 'Dekh! Doelaha aawe hai! Dja ose bhet kar!'
7 Tab sab larkie oethke aapan aapan tjieraag ke samhaare
lagal. 8 Tab bhoettjar larkie log samadjhdaar waalan se bolies
kie: 'Aapan tel me se hamahoelogke de. Hamlogke tjieraag
boete hai.' 9 Bakie oesab bolies: 'Na, tab hamlogke na atiega.
Bestar toelog doekaan me djaaike kien le.' 10 Tab djab oesab
tel gail kiene tab etane me doelaha aai gail. Aur dje dje tajaar
raha, oelog okar saath nauta ke ghar me gail, aur kamaarie
band hoi gail.
11 Koetjh der me bhoettjar larkie log bhie pahoetjal aur
bolaais: 'Bhaai! He bhaai djie! Hamlogke khaat khol deihe!'
12 Bakie doelaha bolies: 'Ham satj boliela kie ham toelogke na
tjienhiela.' "
13 Aur Jiesoe bolies kie: „Toelog na djaane hai kie ham kaun
dien kie to raat ke lautke aabe. Ohie se tajaar rahoe.

Tien naukar ke kaahaanie
(Loekaas 19:11-27)

14 Parmeswar ke raadj bhie hai djaise ek aadmie djaun
doesar des djaai se pahiele aapan goelaam log ke bolaaike
aapan dhan saup deis. 15 Ekgo ke oe paatj hadjaar mohar deis,
doesarkwa ke doei hadjaar aur tiesara ke ek hadjaar. Djetana
oesab samhaar paawat, otane deike oe doesar des tjal gail.
16 Djaun ke paatj hadjaar mohar mielal raha, oe toerant
paisa leike opar doegana kamaai leis. 17 Djaun ke doeigo
mielal raha, ohoe djaaike aisane doegana kamaais. 18 Bakie
djaun ke ek mohar mielal raha, oe djaaike djamien khodke
aapan maaliek ke paisa loekwa deis.
19 Tab dher dien baad oelogke maaliek lautke aail aur
iesabse lekha lewe lagal. 20 Aur oe naukar djaun paatj
hadjaar mohar paais raha, oe aaike auro paatj hadjaar liaail
aur bolies: 'Bhaai djie, toe hamme paatj hadjaar mohar
sauple rahiele. Dekh, ham ose doegana kamailie hai.' 21 Tab
maaliek bolies: 'Toe bahoet barhia karle. Toe ek attjha aur
iemaandaar goelaam baate. Thora par toe bharosaadaar

rahiele, ohie se ham tor oeppar dher saupab. Aaw hamaar hia nauta kar.'
22 Tab djaun ke doei hadjaar mohar mielal raha, oe aaike
bolies: 'Bhaai djie, toe hamme doei hadjaar mohar sauple
rahiele. Dekh, ham ose doegana kamailie hai.' 23 Tab
maaliek bolies: 'Toe bahoet barhia karle. Toe ek attjha aur
iemaandaar goelaam baate. Thora par toe bharosaadaar
rahiele, ohie se ham tor oeppar dher saupab. Toe bhie aaw
nauta kare.'
24 Ab djaun ek hadjaar mohar paais raha, oe bhie aail aur
bolies: 'Bhaai djie, ham djaaniela kie toe daajaaloe na baate.
Toe kaate hai djaaha toe na boile hai aur toe batore hai djaaha
par toe na tjhietle hai. 25 Ohie se ham dar ke maare djaaike
tor paisa djamien me gaar deilie. Le aapan paisa.' 26 Tab
maaliek bolies: 'Toe kharaab aur leskatta baate! Toe djaanat
rahiele kie ham kaatiela djaaha par ham na boilie hai, aur
batoriela djaaha par ham na tjhietlie hai. 27 Tab toke tjaahat
raha hamaar paisa kardja dewe waala ke paas ledjaai ke. Tab
ham aaike aapan paisa aur okar biaadj niekaar leitie.'
28 Oe aapan doesar naukar log se bolies: 'Okar paisa tjhien
le aur oe aadmie ke dei de djaun ke das hadjaar mohar hai.
29 Dje ke koetjh hai aur thiek se kaam me laawe hai, oke
tjhappar phaarke rahie. Bakie dje aapan mielal tjiedj se
koetjh na kare hai, ose ohoe tjhienaai djaaiga djaun okar hai.
30 Aur ie be-kaamiel goelaam ke bahare andhiaar me kar de.
Hoewa par oe daat pieske khaalie roiga.'

Iensaan ke Beta ke faisala

31 Djab iensaan ke Beta aapan mahiemma me aapan parie
log ke saath aaiga, tab oe aapan raadja ke gaddie par baith-
iega. 32 Aur doenia ke djaatie okare aage ekattha karal
djaaiga. Tab djaise ek tjaraawe waala bhera aur khasie alag
alag kare hai, oisane iensaan ke Beta sab djaatie se kariega.
33 Oe bhera log ke aapan dahiena bagal kariega aur khasie log
ke aapan baawa bagal.
34 Tab oe dahiena kait waalan se boliega: 'Hamaar Pieta
toelogke aasier-baat deis hai. Aaw hamaar saath okar raadj
me bhaag le. Ie to doenia ke soeroe se toelogke khaatien
tajaar karal gail hai. 35 Djab ham bhoekhaail rahielie tab
toelog hamme khaaik deile. Ham piaasal rahielie aur toelog
hamme piaile. Ham ek pardesie rahielie aur toelog hamme
thiekaana deile rahiele. 36 Ek dien hamke kapra na raha,
tab toelog hamme kapra deile. Ham bemaar rahielie aur
toelog hamme aile dekhe. Ham djahal me rahielie aur toelog
hamaar paas aile.' 37 Tab attjha waalan poetjhiega: 'Prabhoe
djie, hamlog toke kab bhoekhaail dekhlie aur khaaik deilie,

kie to piaasal dekhlie aur piailie? 38 Hamlog kab toke ek
pardesie ghat dekhlie aur thiekaana deilie, kie to be-kapra ke
aur toke kapra pahienailie? 39 Hamlog toke kab bemaar kie
to djahal me dekhlie aur tore paas ailie?' 40 Tab oe boliega:
'Ham toelogse satj boliela kie aise toelog hamaar tjaahe djaun
sab se tjhota bhaai ke khaat karle hai, toe hamaar khaat karle
hai.'
41 Aur kharaab waalan se oe boliega: 'Hamaar lage se
tjal dja. Toelog saraapal gaile baate. Dja aagie me djaun
kabhie na boetiega aur saitaan aur okar parie log ke khaat
tajaar karal gail hai. 42 Ham bhoekhaail rahielie bakie toelog
hamme khaaik na deile. Aur ham piaasal rahielie bakie
toelog hamme na piaile. 43 Ham ek pardesie rahielie bakie
toelog hamme thiekaana na deile. Ham be-kapra ke rahielie
bakie toelog hamme kapra na pahienaile. Ham bemaar
aur djahal me rahielie bakie toelog hamme na aile dekhe.'
44 Tab ohoelog poetjhiega: 'Prabhoe djie, hamlog toke kab
bhoekhaail kie to piaasal, ek pardesie ghat, be-kapra ke,
bemaar, kie to djahal me dekhlie aur tor sewa na karlie?'
45 Tab oe oelogke djabaab deiga kie: 'Ham toelogse satj boliela
kie djab toelog hamaar sab se nietja waala bhaai-bahien ke
sewa na karle, tab toelog hamaar khaat bhie na karle hai.'
46 Aur ielog sada ke lieje sadja paaiga. Bakie attjha waalan
hardam khaatien Parmeswar ke saath djaai rahe."

Tjautha baat Jiesoe ke maut ke biese me
(Markas 14:1-2; Loekaas 22:1-2; Johaanas 11:45-53)

26

1 Djab Jiesoe ie sab baat bol tjoekal raha tab aapan tjela log
se bolies kie: 2 „Toelog djaane hai kie doei rodj baad Paasan ke
tiewhaar hai. Tab iensaan ke Beta saup dewal djaaiga kroes
par maar dhaare khaatien."
3 Etane me barka agwan aur Israel ke barkwan sab se barka
agwa Kaajaafas ke mahal me ekattha bhail. 4 Oesab baat-
tjiet karat raha kaise Jiesoe ke tjalaakie se pakarwaaike maar
dhaare ke. 5 Oelog bolies: „Bakie hamlog oke tiewhaar me
na maar dharwaawe k'hoi, nahie to sahar me haltjal-matj
djaaiga."

Mahake waala tel
(Markas 14:3-9; Johaanas 12:1-8)

6 Djab Jiesoe Betaania gaaw me raha tab oe ek aadmie ke
ghare gail djaun korhie ke bemaarie se attjha hoi gail raha.
Oe aadmie ke naam Siemon raha. 7 Tab bhodjan karte me
ek aurat aaike ek alabastar ke botal bahoet mahanga mahake
waala tel leike aur sab tel Jiesoe ke moerie par oedjhiel deis.

8 Tab tjela log ie dekhke bahoet goessaaike poetjhies: „Aisan
naksaanie se kaun bhalaai hai? 9 Ie mahakauwa mahanga me
betjke garieb logan ke dewal djaai sakat." 10 Bakie Jiesoe ie
soenke bolies: „Toelog ekare oeppar kaahe ke bhoen-bhoena
hai? Oe hamaar khaat ek bahoet barhia kaam karies hai.
11 Garieb logan hardam toelogke paas rahiega, bakie ham
toelogke paas sada na rahab. 12 Ie aurat mahake waala
tel hamaar oeppar oedjhielke hamaar dehie mattie dewe
khaatien tajaar kar deis hai. 13 Ham toelogse satj boliela
kie djab doenia ke tjaaro or ie khoes khabar partjaar karal
djaaiga, tab ie aurat ke baare me bhie bataawal djaaiga kie
oe kaun bhala kaam karies hai."

14 Tab baara tjela log me se ekgo oethke tjal gail barka
agwan ke paas. Okar naam Joedaas Eskaariot raha. 15 Oe
hoewa par djaaike bolies: „Djab ham Jiesoe ke toelogke haath
me saup debe, tab toelog hamme ka deihe?" Tab oelog oke
ties tjaanie ke paisa deis. 16 Oe tem se oe mauka khodje lagal
oke oesabke haath me saup dewe ke.

Paasan ke bhodjan ke tajaarie

17 Biena-khatta-piesaan-ke-bret ke tiewhaar se ek rodj
pahiele tjela log Jiesoe ke paas aaike poetjhies: „Hamlog tor
khaatien Paasan ke bhodjan kaaha tajaar karie?" 18 Tab oe
bolies: „Sahar me dja aisan-aisan manai ke paas aur ose bol
de: 'Maastar bolies hai kie: Hamaar tem aai gail hai. Ham
tor hia aapan tjela log ke saath Paasan ke tiewhaar manaabe.'
" 19 Djaise Jiesoe hoekoem deis raha oisane tjela log djaaike
tiewhaar ke bhodjan tajaar karies.

Joedaas
(Markas 14:17-21; Loekaas 22:21-23; Johaanas 13:21-27)

20 Djab raat bhail tab Jiesoe aapan baara tjela log ke saath
bhodjan karat raha. 21 Khaite me oe bolies: „Ham satj boliela
kie toelog me se ekgo hamke tjoegalie kar deiga." 22 Tab sab-
han bahoet oedaas hoike har ek poetjhe lagal kie: „Maastar
djie, ham to na baatie?" 23 Tab oe bolies kie: „Ek manai
djaun aapan bret hamaar saath ie kobba me bore hai, ohie
hamke tjoegalie kariega. 24 Iensaan ke Beta mariega djaise
okar baare me Parmeswar ke poestak me liekhal hai. Bakie
haai oe aadmie ke dje oke pakarwaaiga. Oe manai khaat
bestar rahat kie oe kabhie na paida howat." 25 Tab Joedaas
djaun Jiesoe ke tjoegalie karat, oe poetjhies: „Maastar djie, toe
hamme to na bolle hai?" Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai."

Paasan ke bhodjan
(Markas 14:22-25; Loekaas 22:14-20; 1 Korente 11:23-25)

26 Tab khaite me Jiesoe ek bret leike Parmeswar se praatna
karke oke dhanbaad deis. Tab oe bret toekkara toekkara
toerke tjela log ke deis aur bolies: „Le, khaai le, ie hamaar
dehie hai.” 27 Aisane oe ek gielaas wien leike Parmeswar ke
dhanbaad deike tjela log ke deis aur bolies: „Sab koi eman se
pie le. 28 Ie hamaar khoen hai. Paap ke tjhama dewe khaatien
hamaar khoen bahiega, aur aise Parmeswar ke waada poera
hoiga. 29 Soen, ab se ham tanko wien na piebe djab talak ham
aapan Pieta ke raadj me toelogke sanghe naawa wien piebe.”
30 Tab sabhan Parmeswar ke aadar kare khaat Paasan ke
gaana gaais, tab hoewa se Djaitoen pahaar lage tjal gail.

Petras djhoeth boliega
(Markas 14:26-31; Loekaas 22:31-34; Johaanas 13:36-38)

31 Djaite me Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Parmeswar
ke poestak me liekhal hai kie: ‘Ham bhera tjaraawe waala
ke maarab aur sab bhera tjaaro or bhaag djaaiga.’ Ohie se
ham djaaniela kie aadj raat ke toelog sab koi hamme tjhorke
bhaag djaihe. 32 Bakie djab ham djie oethaawal djaab, tab
ham toelogse pahiele Gaalielea ke diehaat me tjal djaabe.
Hoewa par hamlogke phier se bhet hoiga.” 33 Tab Petras
bolies: „Tjaahe sab koi toke tjhorke bhaag djaai, ham kabhie
na bhaagab.” 34 Bakie oe bolies: „Ham djaaniela kie ehie raat
ke moerga ke bole se pahiele toe tien dafe djhoeth boliehe
kie toe hamme na djaane hai.” 35 Tab Petras bolies: „Tjaahe
hamke tor saath mare ke parie, tabbo ham kabhie na bolab
kie: ‘Ham oke na djaaniela.’ ” Aisane ekwan bhie bolat raha.

Jiesoe ke praatna Getsemaane me
(Markas 14:32-42; Loekaas 22:39-46; Johaanas 18:1-2)

36 Tab Jiesoe aapan tjela log ke saath ek Getsemaane naam
ke djagaha gail. Hoewa par oe bolies: „Toelog hia par baith.
Ham thora doer par djaaila praatna kare.” 37 Oe Petras aur
Sebedeas ke doei betwan ke legail. Oe tem par oke oedaasie
tjhaai leis aur oe ghabaraai lagal. 38 Tab oelogse bolies:
„Hamme bahoet dar lage hai. Toelog hia par hamaar saath
djagte rahoe.” 39 Tab oe thora aage djaaike moeh ke bhale
djamien par gierke praatna kare lagal aur bolies: „He Pieta
djie, djab hoi sakie tab ie doekh hamse hataai de. Tabbo na
hamaar hiettjha bakie aapke hiettjha poera howe.” 40 Tab
oe gail aapan tieno tjela ke paas aur oelogke soetal paais.
Tab oe Petras se bolies: „Toelog hamaar saath ek ghanta na
djaag sake hai? 41 Djaag aur praatna kar, nahie to toelog
bahakaawal djaihe. Aatma tajaar hai bakie dehie latjaar hai.”
42 Tab oe doesara dafe djaaike praatna karke bolies kie: „He
Pieta djie, djab ie doekh na hat sakie tab aise howe djaise
aapke attjha lage hai.” 43 Tab oe phien se lautke aail aapan

tien tjela log ke paas aur oesabke phien soetal paais. Oesabke bahoet onghaai lagal raha.

44 Tab oesabke tjhorke oe tiesara dafe gail praatna kare aur ohie sab baat bolies. 45 Tab ant me oe laut aail aur bolies: „Attjha, ab toelog soet aur soestaai sake hai. Dekh, ab tem aai gail hai kie kharaab log iensaan ke Beta ke pakariega. 46 Oeth, aaw tjalie. Dekh, tjoegalie kare waala aawe hai."

Jiesoe kaise pakaraail
(Markas 14:43-50; Loekaas 22:47-53; Johaanas 18:3-11)

47 Abbe oe batiaite raha tab Joedaas aai gail djaun baara tjela me ke raha. Aur okar saath ek djhoend mardaana aail talwaar aur danda leike. Oesabke barka agwan aur dharam ke barkwan pathaais raha. 48 Joedaas oe djhoend se bolies raha kie: „Dje ke ham gale lagaab, ohie Jiesoe hai. Ohieke toelog pakariehe." 49 Tab oe toerant Jiesoe ke lage gail aur bolies: „Maastar djie, toe kaise baate?" Aur aapan gale lagaais. 50 Bakie Jiesoe bolies: „Bhaija, toe ka kare aile hai?" Tab sabhan aage barhke oke pakar leis. 51 Ohie laage ek Jiesoe ke tjela aapan talwaar niekaaries aur sab se barka agwa ke goelaam ke kaan kaatke niekaar deis. 52 Tab Jiesoe bolies: „Aapan talwaar okar djagaha par dhar de. Dje talwaar kaam me laaiga, oe talwaar dwaara mariega. 53 Ka, toe sotje hai kie ham aapan Baap se sahaaita na maang sakiela? Djab ham ose poetjhtie tab oe djoerte hamaar khaat baara laakh se djaada parie log pathaai dewat. 54 Tab Parmeswar ke liekhal baat kaise poera hoi?"

55 Aur oe djhoend se bolies kie: „Toelog talwaar aur laathie leike aile hai hamme djaise daakoe pakare. Rodj-nieth ham Parmeswar ke mahal ke angana me siekhaawat rahielie, tabbo toelog hamme na pakarle. 56 Bakie ie sab howe ke tjaahie djeme Parmeswar ke sanesian ke liekhal baat poera howe."

Tab sab tjela Jiesoe ke akele tjhorke bhaag gail.

Jiesoe barkwan ke sabha me
(Markas 14:53-65; Loekaas 22:54-55, 63-71; Johaanas 18:13-14, 19-24)

57 Djaun log Jiesoe ke pakaries raha, oesab oke Kaajaafas ke ghare legail. Oe sab se barka agwa raha. Hoewa par dharam ke parhal waalan aur doesar barkwan ekattha bhail raha. 58 Aur Petras doerie se Jiesoe ke pietjhe pietjhe gail sab se barka agwa ke angana me. Tab oe hoewa djaaike naukar log ke bietj me baithal dekhe khaatien kaise sab bietiega.

59 Tab barka agwan aur sabha bhar kausies karies doei aadmie paawe ke djaun Jiesoe ke baare me ekahie djhoeth gawaahie dewat. Aise oelog oke marwaai sakat. 60 Bakie

tjaahe dher djhoettha gawaahia raha, tabbo oesabhan aisan doei manai na paais. 61 Tab ant me doei djane aail. Oesab bolies kie: „Ie aadmie bolies raha: 'Ham Parmeswar ke mahal ke toerke tien rodj me phien se bana debe.' " 62 Tab sab se barka agwa oethke Jiesoe se poetjhies kie: „Toe soene hai iesab tore biese me kaun baat bole hai? Toe djabaab na deihe?" 63 Bakie oe koetjh na bolies. Tab sab se barka agwa bolies: „Toe hamlogke djienda Parmeswar ke aage bata de kie toe Kriest, jaane Parmeswar ke Beta baate kie na." 64 Tab Jiesoe bolies: „Toe to apane bol deile. Aur ham toelogse boliela kie ab se toelog iensaan ke Beta maahaan waala Parmeswar ke dahiena bagal baithal aur baadar par aawat dekhiehe." 65 Tab sab se barka agwa ie baat soenke goessa ke maare aapan kapra tjier-phaar deis aur djor se bolies: „Ab kaun gawaahie ke djaroerie hai? Toelog soenle hai kie oe kaise Parmeswar ke bedjatie karies. 66 Toelog ka bole hai?" Tab oesabhan bolies: „Ie to maut ke laaik hai!"

67 Tab oelog Jiesoe ke moeh par thoek deis aur oke maare lagal. 68 Koetjh log okar moeh par maaries aur bolies: „Ab bata de toke ke maaries hai aur dekhaaw kie toe Kriest baate."

Petras ke djhoeth
(Markas 14:66-72; Loekaas 22:54-62; Johaanas 18:15-18, 25-27)

69 Petras angana me baithal raha. Tab okar paas ek goelaam aurat aaike bolies: „Tohoe to Jiesoe Gaalielea Waala ke saath rahiele." 70 Bakie oe bolies: „Na, ham na djaaniela kie toe ka bole hai." Aur sab koi soenies kie oe ka bolies.

71 Tab oe dwaar ke alang se djaai lagal. Bakie hoewa par ek doesar goelaam aurat oke dekhies aur sab aas-paas ke manai log se bol deis: „Ie Jiesoe Naasaaret Waala ke sanghe raha." 72 Tab oe phien se bolies: „Ham kasam khaaila kie ham oke na djaaniela."

73 Thore der me koetjh log djaun hoewa raha, oesab Petras ke paas djaaike bolies: „Toe sattje ke okar tjela me ke baate. Tor bolie toke pakarwaai deis." 74 Tab oe apane ke saraape lagal aur kasam khaaike bolies kie: „Oe adamia ke ham na djaaniela."

75 Tab ohie laage ek moerga bole lagal. Tab Petras ke jaad bhail kie Jiesoe bolies raha: „Ham djaaniela kie moerga bole se pahiele toe tien dafe boliehe kie toe hamke na djaane hai." Tab oe bahare djaaike khoeb rowe lagal.

27

Jiesoe Pielaatas ke paas
(Markas 15:1; Loekaas 23:1; Johaanas 18:28)

1 Sabere sabere sab barka agwan aur djanta ke barkwan
Jiesoe ke baare me sallaah karies kie oke tjaahie maar dhaare
ke. 2 Tab sabhan oke banhwaaike ledjaaike Pielaatas ke haath
me saup deis. Pielaatas Roma ke maahaaraadja ke laat raha.

Joedaas ke maut
(Pathaawal Waalan 1:18-19)

3 Tab Joedaas djaun Jiesoe ke tjoegalie karies raha, djab
oe dekhies kie Jiesoe maut ke sadja paais hai tab oe pastaai
lagal. Aur oe ties tjaanie ke paisa ke barka agwan aur doesar
barkwan ke gail lautaare. 4 Oe bolies: „Ham paap karlie. Ham
ek be-kasoerie ke tjoegalie karlie hai." Tab oesab bolies: „Ose
hamlogse koetjh kaam na hai. Toe apane djaan."
5 Tab Joedaas tjaanie ke paisa Parmeswar ke mahal ke
angana me phek deis aur djaaike phaasie laga leis. 6 Tab
barka agwa log paiswa ke batories aur bolies: „Ie khoen ke
paisa hai. Ie hamlog Parmeswar ke daan na dei sakiela."
7 Aur oesab sallaah karke oe paisa se ek pandohie ke djamien
kienies pardesie log ke mattie dewe khaatien. 8 Ohie se aadj
talak oe djamien „'khoen ke djamien" ' bolaawal dja hai. 9 Ie
rakam Parmeswar ke sanesia Jeremia ke baat poera bhail. Oe
dher dien pahiele bolies raha kie:
„Oesab ties tjaanie ke paisa leis, djetana Israel log oke
taharaais,
10 aur ese pandohie ke djamien kienies. Aisane Prabhoe
hamse bolies raha."

Jiesoe Pielaatas ke aage
(Markas 15:2-15; Loekaas 23:2-7, 13-25; Johaanas 18:29–19:1, 4-16)

11 Tab oesab Jiesoe ke leike laat ke aage legail. Tab laat ose
poetjhies: „Toe Israel logan ke Raadja baate?" Tab oe bolies:
„Toe apane bolle hai." 12 Tab barka agwan aur djaatie ke
barkwan oke kasoer dewe lagal, bakie oe ekko djabaab na
deis. 13 Tab laat bolies: „Toe na soene hai kie iesab tore biese
me ka bole hai?" 14 Bakie oe koetjh na bolies. Tab laat bahoet
atjambho bhail.
15 Har Paasan ke tiewhaar par laat ek djahalia ke tjho-
rat raha dje ke djanta maangat raha. 16 Oe samai hoewa
ek bahoet kharaab aadmie djahal me raha. Okar naam
Baaraabaas raha. 17 Hoewa dher manai djoetal raha, ohie se
laat sabhan se poetjhies kie: „Toelog kaun waala ke maange
hai kie ham tjhorie? Baaraabaas ke kie Jiesoe ke, djaun Kriest
bolaawal dja hai?" 18 Oe djaanat raha kie Israel ke barkwan
Jiesoe ke djaran ke maare pakarwaai deis raha.
19 Ohie same par djab laat faisala karat raha, tab okar aurat
okar paas ek sanesa pathaais. Oe bolies kie: „Ie be-kasoerie

ke koetjh na kariehe. Aadj ham ek sapana me okare khaat bahoet doekh oethailie."
20 Etane me barka agwan aur barkwan sab manai log se bol deis kie: „Toelog boliehe: 'Baaraabaas ke tjhor de aur Jiesoe ke marwaai dhaar.' " 21 Tab laat oesabse phien se poetjhies: „Ie doeno me se toelog maange hai kie ham ke ke tjhorie?" Tab sabhan bolies: „Baaraabaas ke!" 22 Tab laat poetjhies: „Tab ham Jiesoe se ka karie djaun Kriest bolaawal dja hai?" Tab sabhan ek moeh hoike bolies: „Oke kroes par tjaharaai de!" 23 Tab oe poetjhies: „Oe kaun kharaabie karies hai?" Tab sabhan auro tjiellaaike bolies kie: „Oke kroes par tjaharaai de!"
24 Djab laat dekhies kie ie rakam se oe koetjh na kar sake hai aur djanta log auro haltjal matjaawe hai, tab oe paanie leike sab koi ke aage aapan haath dhoi leis aapan be-kasoer dekhaawe khaat. Oe bolies: „Ie aadmie ke maut hamaar kasoer na hai. Toelog apane djaniehe ka hoi." 25 Tab sab djanta bolies kie: „Ekar maut ke kasoer hamlogke aur hamlogke aulaad ke oeppar parie." 26 Tab oe Baaraabaas ke tjhor deis aur Jiesoe ke pietwaaike soerdjaatie ke haath me saup deis kroes par tjaharaawe ke.

Kaise Jiesoe ke bedjatie bhail
(Markas 15:16-21; Loekaas 23:11, 26; Johaanas 19:2-3)

27 Tab Roma ke soerdjaatie log Jiesoe ke laat ke mahal me legail aur sab doesar soerdjaatie ke bhie bolaais. 28 Tab sabhan okar kapra oetaarke aur oke ek laal kapra pahienaai deis. 29 Tab sabhan ek kaata waala lattie goethke okar moerie par dharies aur okar dahiena haath me ek danda pakaraai deis. Tab oesab okar aage aapan gaathie par gierke thatha oeraawe lagal aur bolies: „He Israel ke Raadja, aap kaise rahiele?" 30 Tab oesab okar oeppar thoek deis aur danda tjhienke okar moerie par maaries. 31 Tab oesab oe laal kapra niekaar leis aur okar kapra phien pahienaaike oke legail kroes par tjaharaawe ke.
32 Rasta par oesabke ek Sierene des ke aadmie bhetaail. Okar naam Siemon raha. Tab oesab oke djabar-djastie se kroes ke khambha deis ledjaai ke.

Kroes par
(Markas 15:22-32; Loekaas 23:33-43; Johaanas 19:17-24)

33 Aisane oesab ek djagaha par pahoetjal djaun ke naam Golgota raha. Ekar matlab „'Khoprie ke djagaha" ' hai. 34 Tab oesab wien me koetjh bieta dawaai mielaaike Jiesoe ke deis pieje ke, bakie oe tjiekhke tjhor deis. 35 Tab oelog oke tjaharaaike khiella se kroes par thok deis aur okar kapra djoewa khelke baat leis. 36 Aur hoewa baithke oesab okar rakhwaala

kare lagal. 37 Okar moerie ke oeppar liekhal raha kie oe kaahe
khaat kroes ke sadja paais raha. Oesab liekhies raha kie: IE
ISRAEL KE RAADJA JIESOE HAI.
38 Tab Jiesoe ke doeno bagal doei daakoe bhie ek ek kroes
par tjaharaawal gail. 39 Aur djetana log hoewa se paas howat
raha Jiesoe ke bedjatie karat raha, aur moerie hielaaike
bolies: 40 „Toe to Parmeswar ke mahal toerke tien rodj me
banaai deite? Djab toe Parmeswar ke Beta baate tab apane ke
batjaai le aur kroes par se oetar aaw.” 41 Aisane barka agwan,
dharam ke parhal waalan aur djaatie ke barkwan mielke
okar thatha oeraawat raha aur bolies: 42 „Oe doesar log ke
batjaais raha, bakie apane ke na batjaai paawe hai. Djab oe
Israel ke Raadja hai tab oke tjaahie ab kroes par se oetare
ke. Tab hamlog okar oeppar bieswaas karab. 43 Ie aapan
bharosa Parmeswar par rakhies hai. Djab oe eke tjaahe hai
tab oke tjaahie eke batjaai lewe ke. Oe to bolies hai kie: ‘Ham
Parmeswar ke Beta baatie.’ ” 44 Ehie rakam oe doei daakoe
bhie okar thatha oeraawat raha.

Jiesoe ke marnie
(Markas 15:33-41; Loekaas 23:44-49; Johaanas 19:28-30)

45 Tab baara badje se tien badje talak des bhar me ekdam
andhiaar hoi gail. 46 Tab lagbhag tien badje Jiesoe djor
se bolies: „Elie, Elie, laama saabaktaanie?” Ekar matlab
hai: „Hamaar Parmeswar, hamaar Parmeswar, toe hamme
kaahe ke tjhor deile hai?” 47 Tab koetjh hoewa ke manai
log ie soenke bolies: „Oe Elia ke bolaawe hai.” 48 Tab ek
aadmie toerante djaaike koetjh khatta wien me bhiedjaaike
ek daarhie me bhokke oke deis tjoese ke. 49 Bakie ekwan
bolies: „Agor! Dekhie dja kie Elia aawe hai oke batjaawe kie
na.”
50 Bas Jiesoe phien se djor se tjiellaais aur aapan praan tjhor
deis.
51 Aur dekh, ohie tem par Parmeswar ke mahal ke pawietr
djagaha ke parda oeppar se nietje talak phat gail, dhartie
hiele lagal, aur barka patthar phate lagal. 52 Aur koetjh kabar
khoel gail aur dher bieswaasie maral log djie oethal. 53 Aur
djab Jiesoe djie oeth gail raha tab oesab kabar me se niekarke
Jeroesaalem me gail aur hoewa par dher manai log oesabke
dekhies.
54 Djab rakhwaala log aur oelogke barkwa bhoeidol
dekhies aur ka ka bhail, tab oesab bahoet ghabaraai gail
aur bolies: „Ie aadmie satj-moetj Parmeswar ke ek Beta
raha!”
55 Hoewa par bhie dher aurat log raha. Oesab doerie
se thara hoike taakat raha ka howe hai. Iesab Gaalielea
ke diehaat se Jiesoe ke sanghe aail raha okar sewa kare

khaatien. 56 Eman Magdaala sahar ke Maria aur Jaakobas aur
Josaf ke maai Maria raha, aur Jaakobas aur Johaanas ke maai
bhie. Oe Sebedeas ke aurat hai.

Jiesoe ke mattie
(Markas 15:42-47; Loekaas 23:50-56; Johaanas 19:38-42)

57 Sandjha ke ek dhanie aadmie aail. Oe Aariematea sahar
me rahat raha aur okar naam Josaf raha. Oe bhie Jiesoe ke
tjela hoi gail raha. 58 Tab oe laat ke paas gail aur Jiesoe ke
lahaas maangies. Tab laat hoekoem deis oke dewe ke. 59 Tab
Josaf lahaas leike ek safa sapet kapphan me lapetke 60 ek
naawa kabar me rakh deis. Oe kabar apane khaat pahaar
me banwaais raha. Tab oe ek barka patthar kabar ke dwaar
ke aage dhakelke aur tjal gail. 61 Aur Magdaala ke Maria aur
ekwa Maria kabar ke aage baithal raha.

Kabar ke rakhwaalan

62 Biehaan bhaile, tiewhaar tajaar kare ke dien ke baad
barka agwan aur Fariesie log sanghe laat ke paas gail aur
bolies: 63 „Laat djie, hamlogke jaad hai kie oe bharmaawe
waala aadmie bolies raha kie: 'Ham tien dien ke baad djie
oethab.' 64 Toe hoekoem dei sakiehe kie okar kabar tien dien
talak taala karke rakhwaala karal djaai? Nahie to okar tjela
log aaike okar lahaas ke tjoraai lei aur djanta se bolie kie: 'Oe
maut me se djie oethal hai.' Aur ie dhokha pahiela waala se
auro kharaab hoi." 65 Tab laat bolies: „Ie rakhwaala log ke
leike dja aur kabar ke taala kar djaise toelog maange hai."
66 Oesab djaaike kabar me taala lagaais aur soerdjaatie ke
dhar deis rakhwaala kare ke.

28

Jiesoe ke djie oethe ke kaahaanie
(Markas 16:1-18; Loekaas 24:1-12; Johaanas 20:1-10)

1 Sabat ke dien ke baad djab hapta ke pahiela rodj bhail tab
Magdaala ke Maria aur ekwa Maria gail kabar ke dekhe.

2 Tab atjakke me ek barka bhoeidol bhail aur Parmeswar
ke ek parie swarag me se oetaral. Oe kabar ke paas aaike
dwaar ke patthar hataaike opar baith gail. 3 Okar tjehera
djaise biedjalie tjamkat raha aur okar kapra ekdam oeddjar
raha. 4 Tab rakhwaalan etana djor deraail kie hoewa par gier
gail djaise ek moerda. 5 Bakie swarag ke parie aurat log se
bolies: „Toelog na dera. Ham djaaniela kie toelog Jiesoe ke
khodje hai djaun kroes par maral hai. 6 Oe hia na hai. Oe
djie oethaawal gail hai djaise oe bolies raha. Aaw djagaha ke
dekh djaaha okar lahaas rakhal raha." 7 Aur bolies: „Toelog
haalie se djaaike okar tjela log se bol de kie oe maut me se
djie oethal hai. Aur oe toelogke aage Gaalielea ke diehaat me

djaaike toelogse bhet kariega. Ehie sanesa hamme dewe ke raha."
8 Aurat log toerant hoewa se tjal gail. Oelogke man me dar
aur khoesiaalie saathe saath raha. Oesab haalie haalie tjalal
Jiesoe ke tjela log se bataawe ke. 9 Bas atjakke me Jiesoe apane
aaike iesabse bhet karke bolies: „Toelogke sjaantie rahe." Tab
oelog auro nagietj aaike gaathie par gierke okar gor pakar leis
aur oke poedje lagal. 10 Tab oe bolies: „Na dera. Dja hamaar
bhaai log se bol de kie oelogke tjaahie hia se Gaalielea me
djaai ke, tab hoewa oesabse bhet hoiga."

Israel ke barkwan ke djhoeth

11 Djab aurat log tjal gail tab soerdjaatie log sahar me
djaaike barka agwa log se sab koetjh bataai deis. 12 Tab
barka agwan aur djanta ke barkwan ekattha hoike apane
me sallaah karke soerdjaatie ke dher paisa deis 13 aur bolies
kie: „Toelog sab koi se boliehe kie: 'Raat ke djab hamlog
soetal rahielie tab okar tjela log aaike okar lahaas tjoraai
legail.' 14 Aur djab laat ie baat soeniega tab hamlog ose ie baat
thiek kar leb djeme toelogke sadja na miele." 15 Soerdjaatie
log paisa leike karies djaise oelogse bolal gail raha. Aur ie
djhoeth baat aadj talak Israel logan ke bietj me phailaawal dja
hai.

Jiesoe ke hoekoem aapan tjela log khaatien
(Markas 16:14, 16)

16 Tab gjaara tjela log Gaalielea ke diehaat me oe pahaar
par gail djaaha Jiesoe oelogke bolaais raha. 17 Tab djab oesab
hoewa par oke dekhies tab gaathie par gierke oke poedje
lagal. Bakie kauno kauno ke man me doebdha raha. 18 Tab
Jiesoe nagietj aaike bolies: „Pieta Parmeswar hamme swarag
me aur dhartie par sab saktie deis hai. 19 Ohie se toelog dja
aur doenia ke sab djaatie ke hamaar tjela banaaw. Oesabke
dopoe kar Pieta Parmeswar ke, okar Beta ke aur Pawietr
Aatma ke naam me. Aur oesabke har ek baat siekhaaw djaun
ham toelogke hoekoem deilie hai kare ke. 20 Aur soen, ham
djoeg ke ant talak rodj toelogke saath rahab."

Khoes khabar djaise Markas liekhies hai

Pahiela baat

Markas Jiesoe ke tjela Petras ke sanghatia raha. Aur oe ose bataais raha kaise Prabhoe Jiesoe dher atjambho kaam karke Parmeswar ke hiettjha poera karat raha. Aisane dekhaat raha kie Jiesoe na khaalie iensaan hai, bakie bhie Parmeswar ke Beta.

Pahiele manai logan ke barhia lagat raha kie Jiesoe bemarian ke attjha karat raha aur bhoet logan ke niekaarat raha. Bakie oesab na samdjhat raha kie oke ek nietja kamkarta ghat doekh oethaawe ke paral. Aur dher manai na bieswaas karat raha kie oe Parmeswar ke aane waala Raadja hai. Ohie se Markas aapan poestak me okar biesaal saktie aur hoekoem ke biese me liekhies dekhaawe khaat kie oe sattje ke Parmeswar hai.

Johaanas dopoe kare waala
(Mateas 3:1-12; Loekaas 3:1-9, 15-17; Johaanas 1:23-27)

1 Ie poestak me khoes khabar Jiesoe Kriest ke biese me liekhal hai.
2 Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke poestak me liekhal hai kaise Pieta Parmeswar koi ke biese me aapan Betwa se bolies kie:
„Dekh, oe hamaar sanesia hai. Eke ham tor aage pathaaila
manai logan ke diel tore khaatien tajaar kare ke.
3 Soen! Koi maidaan me gohoraawe hai:
'Prabhoe khaat rasta tajaar aur sodjha kar kie oe opar aai
sake.' "
4 Aisane Johaanas maidaan me partjaar karat raha aur manai log se bolies: „Aapan paap pastaaw aur kharaabie tjhor de. Tab Parmeswar toke tjhama deiga. Aur apane ke dopoe karwaai le." Tab oe manai log ke dopoe karies.
5 Joedea diehaat ke sab djanta log Johaanas ke lage tjalat djaat raha, aur Jeroesaalem sahar ke log bhie. Oesab aapan sab kharaabie bataais, tab Jordaan ke nadie me dopoe leis.
6 Johaanas oet ke rowa ke kapra pahienat raha, aur okar karhiaaw me ek tjamra ke tjamotie lagal raha. Oe phatienga khaat raha aur djangalie baraija ke madh tjaatat raha. 7 Oe ailaan karat raha kie: „Koetjh dien baad ek doesar aadmie aaiga. Aur oe hamse bahoet barka hai. Ham okar laaik na baatie kie ham niehoerke okar djoeta kholab. 8 Ham toelogke paanie se dopoe kariela, bakie oe toelogke Pawietr Aatma se dopoe kariega."

Jiesoe ke dopoe
(Mateas 3:13-17; Loekaas 3:21-22; Johaanas 1:32)

9 Ohie tem par Jiesoe Naasaaret sahar Gaalielea diehaat
me se hoewa bhie aail. Tab oe Jordaan nadie me apane ke
Johaanas se dopoe leis. 10 Djaise oe paanie me se niekaral,
taise oe dekhies kie swarag khoel gail aur Parmeswar ke
Aatma kaboettar ke roep me nietje aaike okare oeppar baith
gail. 11 Tab swarag me se ekgo aawaadj soenaail aur koi
bolies: „Toe hamaar pjaara Beta baate, toe hamme bahoet
parsand howe hai."

12 Tab Parmeswar ke Aatma toerant oke hoewa se maidaan
me legail. 13 Aur hoewa par oe tjaalies rodj raha. Oe tem par
saitaan oke adjmaawat raha. Jiesoe maidaan ke djanaawar
log ke bietj me rahat raha aur swarag ke parie log aaike okar
sewa karat raha. Tab oe hoewa se tjal gail.

Pahiela tjela log
(Mateas 4:12-22; Loekaas 4:14-15)

14 Ekare baad djab Johaanas dopoe kare waala pakaraail
raha, tab Jiesoe Gaalielea diehaat me lautke gail Parmeswar
ke khoes khabar partjaar kare khaatien. 15 Oe bolies: „Tem
aai gail hai kie Parmeswar soeroe kariega raadj tjalaawe
ke. Aapan kharaab djiewan badal de aur ie khoes khabar
bieswaas kar."

16 Ek rodj oe Gaalielea ke samoendar ke kienaare kienaare
djaat raha. Tab oe dekhies kaise doei matjhar marwan
paanie me thara hoike aapan djaal samoendar me biege hai.
Oesab bhaai bhaai raha aur oelogke naam Siemon aur An-
dreas raha. 17 Tab Jiesoe oe doeno se bolies: „Aaw tjal hamaar
saath. Ham toelogke siekhaabe ek doesar rakam matjharie
pakare ke. Ham toelogke dekhaabe kaise Parmeswar khaat
manai log ke djiete ke, djeme oesab ose ek hoi djaai." 18 Bas
toerant oesab aapan djaal tjhor deis aur okar saathe tjale
lagal.

19 Tab djab oesab koetjh doer gail, tab oe phien doeigo
matjhar marwan ke dekhies. Oesabke naam Johaanas aur
Jaakobas raha aur oelogke baap Sebedeas raha. Oesab bot me
djaal setiaawat raha. 20 Djaise Jiesoe oesabke dekhies, taise oe
doeno ke bhie bolaais. Tab oelog toerant okar sanghe tjal gail
aur oelogke baap aur kamkartan bot me rahie gail. Oe doeno
bhie maangat raha Jiesoe ke tjela howe.

Jiesoe ke hoekoem
(Mateas 7:28-29; Loekaas 4:31-37)

21 Tab sabhan Kaapernaum sahar me pahoetjal. Tab djaise
sabat ke dien* bhail, taise Jiesoe partjaar ke ghar† me gail
aur hoewa par Parmeswar ke baat siekhaawe lagal. 22 Manai
log hardam soenat raha kaise dharam ke parhal waalan
biena hoekoem se siekhaawat raha. Bakie Jiesoe hoekoem
se partjaar karat raha. Ohie khaatien sab manai log okar
siektjha soenke atjambho hoi gail.
23 Oe tem par partjaar ke ghar me ekgo aadmie raha djaun
ke bhoet pakaries raha. Tab oe tjiellaaike Jiesoe se bolies:
24 „He, Naasaaret ke Jiesoe! Tose aur hamlogse kaun kaam
hai? Toe aile hamlog ke naas kare khaatien? Ham djaaniela
kie toe ke baate. Toe Parmeswar ke Pawietr Waala baate!”
25 Tab Jiesoe oke daatke bolies: „Tjoep, aur okare me se niekar
dja!” 26 Bhoet adamia ke djhakdjhorke aur tjiellaaike okar
me se tjal gail. 27 Tab sab manai log bahoet atjambho hoi gail
aur apane me batiaai lagal: „Are baapre! Dekhle? Oe ek dafe
bolies aur bhoet okar baat soen leis! Oke saktie hai! Aur oe ek
naawa rakam se siekhaawe hai!” 28 Thora dien me Gaalielea
diehaat me sagaro phail gail kie Jiesoe ka karies hai.

Jiesoe aur bemarian
(Mateas 8:14-17; Loekaas 4:38-41)

29 Jiesoe aapan tjela log ke sanghe partjaar ke ghar me se
niekarke toerant Siemon aur Andreas ke ghare gail. Jaakobas
aur Johaanas bhie oelogke sanghe raha. 30 Hoewa par Siemon
ke saas bokhaar me paral raha. Djaise Jiesoe hoewa pahoet-
jal, taise oesab ose bataais. 31 Tab oe gail okar lage aur okar
haath pakarke oke thara karwaais. Tab bokhaar pataai gail
aur aurat oesabke sewa kare lagal.
32 Oe raat ke djab soeroedj doeb gail raha, tab hoewa ke
manai logan dher bemarian ke Jiesoe ke paas legail, aur bhie
djaun log ke bhoet-paret pakaries raha. 33 Sahar bhar ke
manai log oe ghar ke dwaar par saamiel hoi gail. 34 Tab
oe dher bemarian ke attjha karies, tjaahe djaun kharaab
bemaarie oelogke raha. Oe bhie dher manai log me se bhoet
ke bhagaais. Oesab djaanat raha kie oe ke hai, ohie khaat
Jiesoe oelogke koetjh na bolan deis.

Jiesoe Gaalielea diehaat me
(Mateas 4:23; Loekaas 4:42-44)

35 Biehaan bhare sabere sabere djab abbe andhiaar raha,
tab Jiesoe akele bahare gail praatna kare. 36 Tab thore der
baad Siemon aur okar sanghatian gail dekhe kie oe kaaha hai.
37 Aur djab oke paais tab bolies: „Sab koi toke khodje hai.”

---

* **1:21** Hapta ke satwa dien soestaai ke dien raha aur Israel ke bhaasa me ‘sabat’ bolaawal dja hai. † **1:21** Israel logan ke partjaar ke ghar ‘sienaagog’ bolaawal dja hai.

38 Bakie oe bolies: „Aaw tjalie doesar gaaw aur sahar me, tab
ham hoewa par Parmeswar ke khoes khabar bhie ailaan kar
sakab. Ohie khaatien ham ailie hai.” 39 Aisane oe tjaaro or
Gaalielea diehaat bhar me djaaike hoewa ke partjaar ke ghar
me siekhaawat raha. Aur bhie dher manai log me se bhoet-
paret bhagaais.

Korhia ke bemaria

40 Ek dien ekgo aadmie Jiesoe ke lage gail. Oke korhia
ke bemaarie raha. Tab oe Jiesoe ke gor gierke aur bolies:
„Djab aap mangieho tab hamke attjha kar sakieho.” 41 Tab
Jiesoe oke daaja karke aapan haath barhaaike oke tjhoeis aur
bolies: „Ham maangiela kie toe attjha hoi dja!” 42 Aur ohie
laage bemaria attjha aur safa hoi gail. 43 Tab Jiesoe bolies kie:
„Koi se na bataihe kie toe kaise attjha bhaile.” 44 Oe bolies:
„Toe ehie laage agwa lage dja aur dekha de kie toe attjha hoi
gaile baate. Tab baliedaan karwaihe djaise Mosas liekhies
raha kie howe ke tjaahie djab koi korhia ke bemaarie se attjha
bhail hai. Tab sab koi dekh sakie kie toe sattje ke attjha hoi
gaile hai.” 45 Bakie aadmie djaaike sab koi se ailaan kare lagal
kie Jiesoe oke attjha kar deis. Ohie khaatien Jiesoe oe tem se
apane ke ekko sahar me na dekhaai sakat raha bakie sahar
ke bahare rahat raha. Hoewa par dher manai na rahat raha.
Tabbo tjaaro alang se manai log okar paas aawat raha.

2

Jiesoe aur loendj aadmie
(Mateas 9:1-8; Loekaas 5:17-26)

1 Oelog phien se laut gail Kaapernaum sahar me. Ekaat rodj
baad hoewa ke manai log ke pata miel gail kie Jiesoe aapan
ghare aai gail. 2 Tab oe ghar etana dher aadmie se bhar gail
aur manai log bhie bahare talak thara raha kie koi bhiettar
na djaai sakat raha. Aur Jiesoe Parmeswar ke baat bataawat
raha. 3 Tab koetjh aadmie ek loendj ke leike angana me aail.
Tjaar aadmie oke tjataai par laais. 4 Oesab maangat raha oke
Jiesoe ke paas ledjaai, bakie dwaar to manai se bharal raha.
Ohie se oesab sierhie par se plaata tjhat par gail, tab oesab
ek toekkara daakwa niekaaries djaaha Jiesoe raha aur loendj
ke tjataai par nietje oetaar deis. 5 Tab djab Jiesoe dekhies kie
oelogke bieswaas ketana barka hai, tab oe loendj se bolies:
„Beta, tor paap tjhama hoi gail.”

6 Hoewa par bhie ekaatgo Israel ke dharam ke parhal
waalan baithal raha. Tab ie baat soenke oesab sotje lagal kie:
7 „Oe kaise ie baat bol sake hai? Khaalie Parmeswar to paap
ke tjhama kar sake hai. Ie aadmie Parmeswar ke bedjatie
kare hai.” 8 Tab Jiesoe toerant djaan gail kie oesab ka sotjat

raha aur bolies: „Toelog kaahe ke aise sotje hai?" 9 Bolies: „Ham ie aadmie se bol sakiela kie: 'Toke paap ke tjhama miel gail hai,' aur ham bhie bol sakiela: 'Oeth aur aapan tjataai leike dja.' Toelog ka sotje kie kaun tjiedj aur sahadj hai? 10 Ham maangiela kie toelog djaan dja kie Parmeswar iensaan ke Beta* ke saktie deis hai doenia me paap ke tjhama dewe ke." Oe loendj se bolies: 11 „Ham boliela: oeth aur aapan tjataai leike ghare dja." 12 Aadmie oethke toerant tjataai leike sab manai ke bietj me se tjal gail. Tab sab koi bahoet atjambho hoi gail aur soeroe karies Parmeswar ke aadar kare ke. Oesab bolies: „Parmeswar ketana maahaan hai! Aisan tjiedj hamlog kabhie na dekhlie rahielie!"

Jiesoe aur Lewie
(Mateas 9:9-13; Loekaas 5:27-32)

13 Ekare baad Jiesoe sahar tjhorke phien se samoendar ke or gail. Dher aadmie okar sanghe tjalat raha aur oe Parmeswar ke baat bataawat raha. 14 Tab oe djoetie bhare ke ghar lage ekgo aadmie ke baithal dekhies. Okar naam Lewie raha aur oe Alfeas ke beta raha. Tab Jiesoe ose bolies: „Aaw tjalie hamaar saath." Lewie oethke okare sanghe tjale lagal.

15 Tab djab Jiesoe aur okar tjela log Lewie ke ghare bhodjan karat raha, tab dher baimaan djoetie ke paisa bharwaawe waalan aur doesar paapie log okar sanghe bhodjan karat raha. Oesab maangat raha Jiesoe ke sanghe rahe. 16 Aur hoewa bhie ekaatgo Parmeswar ke baat ke parhal waalan aail dekhe. Oesab Fariesie† ke koel ke raha. Tab djab oesab dekhies Jiesoe kaun rakam aadmie ke sanghe khaai pieje hai, tab okar tjela log se bolies: „Oe kaahe ke aisan kharaab manai log ke saath bhodjan kare hai?" 17 Tab Jiesoe soenke bolies: „Ek daaktar tjangga manai log ke na attjha kare hai, bakie bemarian ke. Aisane ham na ailie baatie be-kasoerie log ke apane paas bolaawe khaatien bakie paapie log ke."

Dharam ke nem aur Jiesoe ke naawa partjaar
(Mateas 9:14-17; Loekaas 5:33-39)

18 Oe tem par Johaanas dopoe kare waala ke aur bhie Fariesie ke tjela log kabhie kabhie rodja kie bhoekha rahat raha. Tab oelog me se ekaat miela Jiesoe se aail poetjhe: „Johaanas ke aur Fariesie ke tjela log kaahe khaatien rodja kie to bhoekha rahe hai, bakie tor tjela log aise na kare hai?" 19 Tab oe bolies: „Djab koi ke biaah howe hai, tab nautaharie thoro bhoekha kie to rodja rahe hai djab talak baraat na dja hai? Djab talak doelaha oesabke sanghe rahie oesab to

* **2:10** Prabhoe Jiesoe apane ke 'iensaan ke Beta' bolaawat raha. † **2:16** Fariesie logan Israel ke dharam ke ek koel raha.

khoesiaalie manaawe hai. 20 Bakie ek tem aai kie doelaha
tjal djaai, tab oesab oedaasie ke maare rodja kie to bhoekha
rahie."
21 Oe samdjhaais kie dharam ke nem aur okar naawa part-
jaar na sanghe tjal sake hai. Oe bolies: „Koi na ek toekkara
naawa kapra poeraana kapra me djore hai, nahie to djab
dhowal djaai tab naawa kapra tjahier djaai. Tab poeraana
kapra auro phaat djaai. 22 Aur koi na naawa wien poeraana
tjamra ke basta me dhare hai, nahie to wien phoel djaai aur
basta phat djaai. Tab doeno naksaan hoi djaai. Ohie se naawa
wien naawa basta me rakhe ke tjaahie."

Sabat ke dien
(Mateas 12:1-8; Loekaas 6:1-5)

23 Ekgo sabat ke dien par Jiesoe aur okar tjela log khet
ke alang djaat raha. Tab okar tjela log djaite me doei tien
lartjha toeries aur oman se bia leike khaai lagal. 24 Tab koetjh
Fariesie log Jiesoe se bolies: „Dekh oesab ka kare hai. Oe
kaam sabat ke dien par mienaahie hai." 25 Tab oe bolies:
„Toelog to parhle hai Daawied ka karies raha djab oe aur okar
saathie log moesiebat me raha. Oesabke bhoekh lagal aur
khaaik na raha. 26 Oe tem me Abjaatar sab se barka agwa
raha. Tab Daawied Parmeswar ke ghar me djaaike pawietr
bret paais aur khaai lagal. Aur okar saathie log bhie khaais,
tjaahe khaalie agwa logan ie bret khaai sake hai." 27 Oe bolies:
„Parmeswar sabat ke dien manai log khaatien dharies, aur
na manai log sabat ke dien khaatien. 28 Aur iensaan ke Beta
sabat ke dien ke Prabhoe hai."

3

Kaise Jiesoe koi ke attjha karies ek sabat ke dien par
(Mateas 12:9-14; Loekaas 6:6-11)

1 Ek doesar sabat ke dien par Jiesoe phien se partjaar ke
ghar me gail. Hoewa par ekgo aadmie raha djekar ek haath
na kamaat raha. 2 Koetjh manai log Jiesoe ke oeppar khoeb
thiek se aakhie garaawat raha. Oesab maangat raha dekhe
kie oe oke sabat ke dien par attjha kare kie na. Djab karat,
tab oesab okar oeppar naalies kar sakat. 3 Tab oe aadmie
se bolies: „Aaw hia bietj me thara how." 4 Aur oe ekwan se
poetjhies kie: „Ka, thiek hai sabat ke dien par bhalaai kare
ke kie kharaabie kare ke? Thiek hai ek manai ke batjaawe ke
kie maar dhaare ke?" Bakie oesab koetjh na bolies. 5 Oesabke
patthar diel dekhke oe oedaas hoike oesabke goessa me
taakies. Tab oe aadmie se bolies: „Aapan haath barhaaw."
Aadmie barhaais, aur okar haath ekdam attjha hoi gail. 6 Tab
Fariesie log hoewa se tjal gail. Oesab toerant raadja Herodes

ke manai log ke saath ekattha bhail aur baat-tjiet kare lagal kaise Jiesoe ke marwaawe ke.

Jiesoe Gaalielea ke samoendar ke kienaare

7 Tab Jiesoe aapan tjela log ke leike samoendar lage gail.
Aur Gaalielea diehaat ek djhoend manai okar sanghe djaat raha. 8 Joedea diehaat, Jeroesaalem sahar, Iedoemea diehaat,
Jordaan nadie ke habara se aur Tieras aur Siedon sahar ke
galie se dher djane okar barka kaam soenke bhie aail dekhe.
9-10 Oe dher bemarian ke attjha karat raha. Aur dher doesar
bemarian bhie maangat raha oke tjhoeike tjangga howe.
Bahoet thelat-thaalat howat raha kie oesab Jiesoe ke katjar-
watjar dewat. Ohie khaatien oe aapan tjela log se bolies:
„Hamaar lage ek bot laaw." 11 Aur manai djaun me bhoet
log raha, djab oke dekhies tab okar gor gierke tjiellaai lagal
kie: „Aap Parmeswar ke Beta baate!" 12 Bakie Jiesoe daatke
oelogke doharaaike mienaahie karies kie: „Toelog na bataaw
kie ham ke baatie."

Baara tjoenal waala tjela
(Mateas 10:1-4; Loekaas 6:12-19)

13 Ek dien Jiesoe pahaar par gail aur koetjh aadmie tjoenke
apane paas bolaais. Aur oesab aail. 14 Tab oe baaraago se
bolies pahiele okar sanghe rahe khaatien aur ekare baad oe
maangat raha oesabke pathaawe Parmeswar ke baat manai
log se bataawe khaatien. 15 Aur oelogke saktie mielat manai
log me se bhoet log ke niekaare ke. 16-17 Jiesoe baaraago
aadmie ke tjoenies. Oesabke naam raha Siemon djaun ke oe
bhie Petras bolaawat raha, tab Sebedeas ke betwan Jaakobas
aur Johaanas. Jiesoe oe doeno ke Boanerges naam dharaais.
Ekar matlab hai: „'Gardje ke betwan." ' 18-19 Tab oe bhie
Andreas ke bolaais aur
Fielepas,
Baartolomeas,
Mateas,
Tomaas,
Alfeas ke beta Jaakobas,
Tadeas,
Siemon kamaasoet waala aur
Joedaas Eskaariot djaun oke tjoegalie karat.

Jiesoe aur Bejelsaboel
(Mateas 12:22-29; Loekaas 11:14-23)

20 Ekare baad Jiesoe ekgo ghar me gail. Tab phien etana
dher manai log okare lage aail kie oe aur okar tjela log ke
mauka na mielal bret khaai ke. 21 Tab djab okar palwaar log
ie soenies tab gail oke lewe aur bolies: „Okar moerie kharaab
hoi gail."

22 Ekaatgo Israel ke dharam ke parhal waalan Jeroesaalem
sahar se aail raha. Aur oesab ie dekhke bolies: „Oke bhoet
ke barkwa Bejelsaboel* pakaries hai aur oe oke saktie dewe
hai oesabke niekaare ke.” 23 Bakie Jiesoe oesabke aapan lage
bolaais aur ekgo matlab ke kaahaanie se samdjhaawe lagal.
Bolies: „Saitaan kaise saitaan log ke niekaar sake hai? 24 Djab
ek des me manai log apane me laraai karie, tab oe des na
tjaliega. 25 Aur djab ghar ke palwaar apane me djhagara
karie, tab ie manai log tjaaro or tjhiettier-biettier hoi djaai.
26 Aisane djab saitaan aur okar saamiel waalan baatal rahat,
tab okar raadj na tjalat.” 27 Oe bolies: „Koi na ek djabar manai
ke ghar me djaai sakiega okar hiera-motie tjoraawe khaatien.
Khaalie dje oe aadmie se djabar hai, oe oke baanhke okar sab
tjiedj tjoraai sakie.”
28-30 Oesab Jiesoe ke baare me bolies raha kie: „Okare
me bhoet raadj tjalaawe hai.” Ohie se oe bolies: „Ham
toelogse satj boliela kie manai log tjaahe djaun kharaabie
karie, aur tjaahe djetana Parmeswar ke bedjatie karie, tabbo
oesabke paap ke tjhama miel sakie. Bakie dje Pawietr Aatma
ke bedjatie karie, oe kabhie paap ke tjhama na paai. Oe
Parmeswar ke aage sada ke lieje kasoerwaar rahie.”

Jiesoe aur okar palwaar
(Mateas 12:46-50; Loekaas 8:19-21; 12:10)

31 Etane me okar maai aur bhaai log aail. Oesab bahare
thara raha aur Jiesoe ke bolwaais. 32 Tab aas-paas ke manai
log ose bolies: „Dekh, tor maai aur bhaai-bahien log toke
khodje hai.” 33 Tab oe bolies: „Toelog djaane hai hamaar
maai aur bhaai-bahien ke hai?” 34 Aur oe ek ek djane ke
taakke bolies: „Dekh, hamaar maai aur bhaai-bahien hia hai.
35 Dje Parmeswar ke baat maane hai, oe djaise hamaar bhaai,
bahien aur maai hai.”

4

Bia tjhiete ke kaahaanie
(Mateas 13:1-9; Loekaas 8:4-8)

1 Ekare baad Jiesoe phieno samoendar ke kienaare
Parmeswar ke baat siekhaawe lagal. Aur etana dher manai
aail soene kie oe ekgo bot me gail. Aisahie oe bot me baithal
raha aur manai log kienaare thara raha. 2 Oe matlab ke
kaahaanie kaam me leike oesab ke dher tjiedj siekhaawe
lagal. 3 Aisane oe ie kaahaanie kahe lagal kie: „Thiek se
soen. Ekgo khetiar raha. Ek rodj oe gail bia tjhiete. 4 Tjhietat
me koetjh bia rasta par gier gail aur tjierai aaike khaai leis.
5 Tab koetjh bia gier paral djaaha thora se mattie aur nietje

* **3:22** ‘Bejelsaboel’ saitaan ke ek doesar naam hai.

patthar raha. Hoewa par bia haldie se djam gail. 6 Bakie djab kara ghaam bhail, tab tjhota plansoe komalaaike mar gail. Oe plansoe ke sor to oeppare raha. 7 Koetjh bia gieral djaaha kaata waala djhalaasie ke bia bhie raha aur doeno sanghe djam gail. Tab kaata waala djhalaasie barhke ekwa ke dabaais. Aisane bhail kie barhia bia phal na deis. 8 Aur koetjh bia barhia djagaha par gieral aur djam gail, barka bhail aur phal deis. Kauno bia ties phal deis, kauno saathgo aur kauno saugo."

9 Oe bolies: „Dje ke kaan hai, oke tjaahie soene ke aur na tel daarke baithe ke."

Matlab ke kaahaanie ke biese me
(Mateas 13:10-17; Loekaas 8:9-10)

10 Djab manai log tjal gail raha aur khaalie Jiesoe ke baara tjela aur ekaatgo doesar tjela batjal raha, tab sabhan ose poetjhies: „Ie kaahaanie ke matlab hamlog se bataai sakiehe?" 11 Tab oe bolies: „Pahiele Parmeswar koi se na bataais raha kie oe kaise raadj tjalaawe hai, bakie ab oe toelogke djanaawe hai. Aur doesarkwan khaalie matlab ke kaahaanie soenie. 12 Ie rakam se oesab taakie bakie na dekh paai. Aur oesab soenat rahie, bakie tabbo hamaar baat na samadjh paai. Djab aise na rahat tab oesab aapan paap pastaaike tjhama paai sakat."

Bia tjhiete ke kaahaanie ke matlab
(Mateas 13:18-23; Loekaas 8:11-15)

13 Oe bolies: „Djab toelog ie matlab ke kaahaanie na samadjh paawe hai, tab kaun waala samadjh paihe? 14 Attjha, ab ham toelogke samdjhaabe. Djaise ek khetiar aapan khet me bia tjhiete hai, oisane Parmeswar ke baat sagaro phailaawal dja hai. 15 Koetjh manai log ke diel djaise rasta hai djaun par bia gier gail. Djaise oesab khoes khabar soene hai, taise saitaan aaike baat me laat maare hai aur oesab khoes khabar ekdam se bhoelaai dja hai. 16 Koetjh doesar manai log ke diel djaise ek djagaha hai djaaha khaalie thora se mattie patthar par hai. Djab oesab Parmeswar ke khoes khabar soene hai, tab oesab toerant khoesiaalie se apanaai lewe hai. 17 Bakie oesabke bieswaas djaise ekgo oeppare djamal waala plansoe hai. Oesabke diel me baat ekdam se na samaail hai. Tab djab doesar log oesabke sataawe lagie aur oesabke doekh oethaawe ke parie, tab oesab halieje se aapan bieswaas tjhor dei.

18-19 Aur koetjh doesar log ke diel djaise ekgo djagaha hai djaaha kaata waala djhalaasie djame hai. Oesab khoes khabar soene hai, bakie rodj ke kaar-baar aur doenia ke dhan-daulat ke haahie aur bhie doesar tjiedj ke laalietj oesabke aur barhia lage hai. Aise oesabke bieswaas na barh

sake hai aur niepata hoi djaai. 20 Bakie koetjh manai log ke
diel djaise barhia djagaha hai. Oesab Parmeswar ke khoes
khabar soene hai, tab oesab aapan diel me lei lewe hai, tab
oelogke tjaal-tjalan attjha, kie to barhia, kie to bahoet biesaal
hoi dja hai."

Parmeswar ke baat par dhiaan lagaaw
(Mateas 5:15; 7:2; 10:26; 13:12; 25:29; Loekaas 8:16-18)

21 Oe bhie bolies: „Djab raat ke ekgo tjieraag bariehe, tab
oke thoro baltie se top deihe, kie to bedie ke nietje dhar deihe?
Na, oke oeppar dhariehe. 22 Aisane ek dien sab tjhiepal kaam
aur loekwaawal tjiedj dekhaai djaai. 23 Dje ke kaan hai, oke
na tjaahie tel daarke baithe ke."

24 Oe bolies: „Hamaar baat par dhiaan lagaaw. Djetana
toe Parmeswar ke baat soeniehe, oe toke ese djaada samd-
jhaaiga. 25 Dje hamaar baat koetjh samdjhe hai, oe aur dher
samdjhiega. Bakie dje kausies na kare hai hamaar baat
samdjhe ke, aur sotje hai kie oe Parmeswar ke biese me djaan
gail hai, oe ek dien dekhie kie oe koetjh na djaane hai."

Parmeswar kaise raadj tjalaawe hai

26 Oe auro siekhaais kie: „Djab Parmeswar soeroe kare hai
raadj tjalaawe ke, tab ie djaise ekgo khetiar hai djaun aapan
khet me bia tjhiete hai. 27-28 Oe rodj soetke djaage hai aur
aapan kaam-dhaam kare hai. Aur bia phoete hai, djame hai,
tab phal dewe hai. Bakie khetiar na djaane hai ie sab kaise
howe hai. 29 Tab djab phal pak djaaiga tab oe toerant hasoewa
se katwaaiga."

Sarso ke bia
(Mateas 13:31-35; Loekaas 13:18-21)

30 Oe bolies: „Ham kaun rakam se toelog ke samdjhaai
Parmeswar kaise raadj tjalaawe hai? Aur ham kaun kaa-
haanie kaam me laai? 31 Okar raadj me dja hai djaise ek sarso
ke bia se howe hai. Oe sab se tjhota bia hai. 32 Bakie djab
bowal dja hai, tab djame hai aur ek bahoet barka per howe
hai. Aur barka daarhie howe hai kie tjierai oman khota lagaai
sake hai."

33 Jiesoe aisan kaahaanie kaam me laaike Parmeswar ke
khoes khabar manai log se bataawat raha, djetana oesab
samadjh paawat raha. 34 Oe khaalie kaahaanie se manai log
ke Parmeswar ke baat siekhaawat raha. Bakie djab oe aapan
tjela log ke saath akel rahat raha, tab oe sab kaahaanie ke
matlab samdjhaawat raha.

Aandhie-toefaan
(Mateas 8:18, 23-27; Loekaas 8:22-25)

35 Oe dien djab derie hoi gail, tab Jiesoe aapan tjela log se
bolies: „Aaw tjalie samoendar ke habara.” 36 Oe bot me raha.
Tab oesab manai log ke tjhorke bot me djaaike okar sanghe
tjal gail. Aur ekaatgo doesar bot bhie oelogke saath djaat
raha.
37 Tab atjakke me aandhie-toefaan tjale lagal aur barka
barka halfa maare lagal. Aur bot me etana dher paanie bhar
gail kie doebe lagal. 38 Jiesoe paatjhe bot me ek takia par
soetal raha. Tab sabhan oke djagaais aur bolies: „Maastar
djie, dekh hamlogse ka howe hai. Toke na boedjha hai
kie hamlog doebiela?” 39 Tab djab oe djaagal tab aandhie-
toefaan ke daaties aur halfa se bolies: „Tjoep! Roek dja!” Aur
aandhie-toefaan roek gail aur paanie ekdam dhiera hoi gail.
40 Tab oe aapan tjela log se bolies: „Toelog kaahe etana deraat
rahiele? Toelogke bieswaas kaaha hai?” 41 Tab tjela log ie sab
dekhke bahoet ghabaraai gail, aur apane me batiaai lagal: „Ie
kaun rakam aadmie hai? Dekh, aandhie-toefaan aur halfa
okar baat soen leis!”

5

Bhoet-paret ke aadmie
(Mateas 8:28-34; Loekaas 8:26-39)

1 Tab sabhan samoendar kaatke Geraasa log ke des me
pahoetj gail. 2 Djaise Jiesoe bot me se niekaral, taise
kabarsthaan me se ekgo aadmie okar lage aail. Oke bhoet
pakaries raha, 3 aur oe pahaar ke hol me rahat raha djaaha
maral manai logan ke mattie parat raha. Aur koi na oke
pakarke baanh paawat raha. 4 Oesab kai dafe okar haath gor
ketie se baanhies raha, bakie oe ketie toer dhaarat raha. Koi
na oke samhaar paawat raha. 5 Oe raat dien pahaar par aur
kabarsthaan me dawwaat raha. Oe hardam tjiellaat raha aur
apane ke patthar se maarat raha.
6 Tab djab oe Jiesoe ke doer me dekhies, tab dhaurke aail
aur okar gore gier paral. 7-8 Tab Jiesoe bolies: „Bhoet-paret, ie
aadmie me se bhaag dja!” Tab oe tjiellaaike bolies: „Jiesoe!
Toe sab se maahaan Parmeswar ke Beta baate! Tose aur
hamse kaun kaam hai? Parmeswar ke naam se ham tose
maangiela kie toe hamme piera na deihe.” 9 Tab oe poetjhies:
„Tor ka naam hai?” Tab oe bolies: „Hamaar naam Dher
hai. Hamlog dher djane se baatie.” 10 Oe ose bientie karies:
„Hamlogke hia se doer na khaderiehe.”
11 Hoewa par ek djhoend soewar pahaar par tjarat raha,
lagbhag doei hadjaar. 12 Tab bhoet-paret log Jiesoe se bientie
karies: „Hamlogke soewarwan me djaain de.” 13 Tab oe
bolies: „Dja!” Bhoet log aadmie me se niekarke gail soewar ke

oeppar phaat paral. Tab djhoend bhar pahaar par se dhaure
lagal aur samoendar me gierke doebke mar gail.
14 Tab soewar ke tjaraawe waalan bhaag gail sahar aur
gaaw me sab koi se bataawe ke. Tab dher manai log aail
dekhe kie ka howe hai. 15 Tab djab oesab Jiesoe lage aail tab
dekhies kie bhoet-paret waala aadmie sadhaaran se baithal
hai aur kapra pahienies hai aur okar moerie thiek hoi gail.
Tab oesab ghabaraai gail. 16 Tab djaun aadmie log sab tjiedj
dekhies raha, oesab bataais Jiesoe kaise bhoet-paret log ke
bhagaais aur soewar log se ka bhail. 17 Tab hoewa ke manai
logan Jiesoe se bientie karies kie: „Toe hia se bestar tjal dja."
18 Tab djab Jiesoe bot me gail, tab aadmie djaun attjha
hoi gail raha, oe bolies: „Ham maangiela tor sanghe djaai."
19 Bakie oe bolies: „Toe dja ghare aapan palwaar lage. Aur
sabhan se bataihe kie Prabhoe daaja karke tore khaat kaun
biesaal kaam karies hai." 20 Aadmie tjal gail aur Dekaapoles
galie me sab koi se bataawe lagal kie Jiesoe kaun barka kaam
karies hai. Aur sab koi moeh baaike soenat raha.

Jaairas ke bietia aur bemaar aurat
(Mateas 9:18-26; Loekaas 8:40-56)

21 Tab Jiesoe aur okar tjela log phieno samoendar ke habara
kaaties. Tab oke pahoetjat der na lagal aur dher manai okar
lage aail. Ohie khaatien oe samoendar lage rahie gail.
22 Tab ekgo aadmie aage aail. Oe ek partjaar ke ghar ke
barkwa raha, aur okar naam Jaairas raha. Tab djab oe Jiesoe
ke dekhies, tab okar gore gieral, 23 aur bientie karies kie:
„Hamaar bietia mare par atkal hai. Ham bahoet maangiela
kie toe aaike aapan haath okar oeppar dharieho. Tab oe batj
djaai." 24 Tab Jiesoe okar sanghe tjale lagal. Aur dher manai
oke thelat-thaalat djaat raha.
25 Oman bhie ekgo aurat raha. Oke baara baries lek khaalie
khoen gierat raha. 26 Oe dher daaktar ke lage gail raha aur
oesab oke bahoet doekh katwaais raha. Oe aapan sab paisa
oman laga deis raha, bakie tabbo aur kharaab hoi gail raha.
27-28 Oe Jiesoe ke baare me soenies raha kie oe kaun barka
kaam kare hai. Tab oe apane me sotjies: „Djab ham khaalie
okar kapra tjhoei leb tab ham attjha hoi djaabe." Tab oe sab
manai ke thelat-thaalat Jiesoe ke paatjhe gail aur okar kapra
tjhoei leis. 29 Ohie laage khoen ekdam se band hoi gail. Oe
djaan gail kie oe attjha hoi gail hai.
30 Jiesoe toerant djaan gail kie okar saktie kaam me lewal
gail hai. Tab oe ghoemke poetjhies: „Hamaar kapra ke tjhoeis
hai?" 31 Tab okar tjela log bolies: „Toe to dekhe hai manai log
kaise dhakele hai. Tab toe kaise ie poetjh sake hai?" 32 Bakie
oe taakies kie ke oke tjhoeis hai. 33 Tab aurat dar ke maare

kaape lagal aur aage gail. Oe djaanat raha kie okar sanghe ka bhail hai. Tab oe Jiesoe ke gore gierke sab tjiedj bataais. 34 Tab oe bolies: „Betie, toe hamare me bieswaas karle hai, ohie se toe batj gaile. Attjha se djaihe aur tjangga rahiehe.”

35 Abbe oe batiaite raha tab barkwa ke ek ghar waala aail aur aapan sardaar se bolies: „Tor bietia mar gail. Ab maastar djie ke moesiebat na de.” 36 Bakie Jiesoe ie baat par dhiaan na lagaais. Oe barkwa se bolies: „Na ghabara, khaalie hamare me bieswaas kar.” 37 Oe na maangat raha kie dher manai okar saath djaai. Oe khaalie Petras, Jaakobas aur okar bhaai Johaanas ke legail.

38 Djab sabhan barkwa ke ghar lage pahoetjal tab Jiesoe dekhies kie hoewa ke manai log oedaasie ke maare piet-pietke rowe hai. 39 Tab Jiesoe aur ekwan bhiettar gail aur bolies: „Oe larkie na maral hai, oe soete hai. Toelog etana na row.” 40 Tab sabhan oke hase lagal. Bakie oe sab koi ke bahare karies. Tab oe maai baap aur tieno tjela log ke leike larkie ke kamra me gail. 41 Oe maral larkie ke haath pakarke bolies: „Taalieta koem!” Ekar matlab hai: „Betie, ham tose boliela: Oethke thara how!” 42 Aur larkie toerant thara hoike tjale lagal. Oe baara baries ke raha. Okar maai baap aur tjela log dekhke bahoet atjambho bhail! 43 Tab Jiesoe oelogke mienaahie karies kie: „Koi se na bataaw kie kaun tjiedj bhail hai.” Oe bhie bolies: „Koetjh khaaik oke dei de.”

6

Naasaaret ke manai log ke be-bieswaas
(Mateas 13:53-58; Loekaas 4:16-30)

1 Tab Jiesoe hoewa se tjal gail. Oe Naasaaret sahar me gail djaaha oe posaail raha. Okar tjela log okar sanghe bhie gail. 2 Tab djab sabat ke dien bhail, tab oe partjaar ke ghar me Parmeswar ke baat siekhaawe lagal. Tab dher manai log soenke atjambho hoi gail aur apane me bolies: „Ie sab tjiedj oe kaaha se djaane hai? Etana gjaan oe kaise paais hai? Aur ie sab barka kaam oe kaise kar paawe hai? 3 Oe to ghar banaawe waala hai, aur Maria ke betwa hai. Oe Jaakobas, Josaf, Joedaas aur Siemon ke bhaai hai, aur okar bahien log to bhie hia rahe hai.” Aur manai oke djaran kare lagal. 4 Tab Jiesoe oelogse bolies: „Ekgo Parmeswar ke sanesia sagaro barka maanal dja hai, bakie aapan sahar aur palwaar me na.” 5 Aur oe khaalie ekaatgo bemarian ke oeppar haath dharke attjha karies. Bakie hoewa par oe barka atjambho kaam na kar sakat raha. 6 Aur oe hoewa ke manai log ke be-bieswaas dekhke atjambho bhail.

Jiesoe kaise aapan tjela log ke sagaro pathaais
(Mateas 10:1, 9-11, 14; Loekaas 9:1-6)

Tab Jiesoe aur okar tjela log ie gaaw me se oe gaaw djaat raha aur sagaro oe Parmeswar ke baat siekhaawat raha.

7 Tab ek rodj oe aapan baara tjoenal waala tjela log ke bolaais. Tab oelogke saktie deis bhoet-paret manai log me se niekaare ke aur doei doei djane ke pathaais khoes khabar djanaawe khaatien. 8 Oe bolies: „Dher tjiedj na ledjaihe, khaalie ekgo ghoeme khaatien danda. Khaaik-paanie aur paisa bhie na ledjaihe. 9 Toelogan dalaila pahien sakiehe, bakie kapra na ledjaihe."

10 Aur bolies: „Djab toke koi apane ghare bolaai, tab hoewa par rahiehe djab talak toe doesar sahar na djaihe. 11 Bakie djab toe kahoe djaihe aur hoewa ke manai log toke aapan ghare na bolaai aur tor baat par dhiaan na lagaai, tab hoewa se tjal djaihe. Tab toelogke tjaahie hoewa ke dhoer aapan gor me se djhaar dewe ke. Aise karke toelog dekhaihe kie toelogke kasoer na hai djab oesab Parmeswar ke aage kasoerwaar rahie." 12 Tab tjela log tjal gail aur sagaro ailaan karies kie: „Aapan paap pastaaw aur kharaab tjalaawa tjhor de." 13 Oelog dher manai me se bhoet-paret ke niekaarat raha aur tel lagaaike dher bemarian ke attjha karat raha.

Johaanas dopoe kare waala ke maut
(Mateas 14:1-12; Loekaas 3:19, 20; 9:7-9)

14 Raadja Herodes Jiesoe ke baare me bhie soenies raha kie oe kaun partjaar aur atjambho kaam kare hai. Koetjh manai log Jiesoe ke biese me bolat raha: „Johaanas dopoe kare waala djie oethaawal gail hai. Ohie khaatien oe etana maahaan kaam kar paawe hai." 15 Koetjh doesar manai log bolat raha: „Oe Parmeswar ke sanesia Elia hai." Aur koi koi bolat raha: „Ie aadmie ekgo Parmeswar ke sanesia hai djaise dher dien pahiele hamlogke des me bhie raha."

16 Tab raadja Herodes djab ie baat soenies, tab bolies: „Ham Johaanas ke moerie katwaai deilie rahielie aur ab oe djie oethaawal gail hai." 17-20 Raadja aapan bhaai Fielepas ke aurat tjhienke ose biaah karies raha. Oe aurat ke naam Herodias raha. Tab Johaanas raadja se bolies raha kie: „Parmeswar ke bahoet kharaab lage hai kie toe aapan bhaai ke aurat se biaah karle hai." Ohie khaatien oe Johaanas ke pakarwaaike djahal me band kar dewaais raha. Aurat goessaai gail raha Johaanas ke oeppar aur maangat raha oke marwaai dhaare, bakie oe na kar paawat raha. Raadja Herodes Johaanas ke barka maanat raha aur maangat raha oke batjaawe. Oe djaanat raha kie Johaanas ek bhala aadmie raha aur Parmeswar khaatien alag karal raha. Oe kabhie

kabhie oke bolwaaike okar partjaar soenat raha aur okar baat oke bahoet attjha lagat raha. Bakie tabbo oe ghabaraai djaat raha.

21 Tab ek rodj aurat ke mauka mielal Johaanas ke marwaai dhaare khaatien. Oe dien raadja aapan djanam dien manaawat raha. Oe Gaalielea diehaat ke barka aur dhanie manai log aur bhie soerdjaatie ke barkwan ke nauta deis raha. 22 Tab aurat ke bietia bhiettar aaike aur sab koi ke aage naatje lagal. Oesabke etana attjha lagal kie raadja ose bolies: „Toe tjaahe djaun tjiedj mangiehe, ham toke debe.” 23 Aur oe kasam khaaike bolies: „Djaun tjiedj toe mangiehe, taun ham toke deb, tjaahe hamaar aadha raadj.” 24 Tab larkie gail aapan maai lage aur poetjhies: „Ham kaun tjiedj maangie?” Tab okar maai bolies: „Dja Johaanas dopoe kare waala ke moerie maang!”

25 Larkie toerant raadja ke paas lautke gail aur bolies: „Ham maangiela kie toe ehie laage Johaanas ke moerie paletie par rakhke hamme deihe.” 26 Tab raadja ie baat soenke oke bahoet sotj maaries. Bakie oe aapan pahoena ke aage kasam khaais raha, ohie khaatien oe na maangat raha aapan waada toere. 27 Tab oe toerant ekgo soerdjaatie ke pathaais Johaanas ke moerie kaatke laawe ke. Soerdjaatie djahal me gail aur okar moerie kaat leis. 28 Tab oe moerie paletie par dharke laais aur larkie ke deis. Tab larkie moerie leike aapan maai lage gail. 29 Djab Johaanas ke tjela logan ie baat soenies, tab sabhan aaike okar mattie deis.

Paatj hadjaar se djaada manai ke bhodjan
(Mateas 14:13-21; Loekaas 9:10-17; Johaanas 6:1-13)

30 Ek dien Jiesoe ke pathaawal tjela log lautke aail aur ose bataawe lagal oesab kaun tjiedj karies aur siekhaais hai. 31 Bakie hoewa par etana dher manai aawat djaat raha kie oesabke tem na raha koetjh khaai ke. Ohie se Jiesoe oelogse bolies: „Aaw tjalie ek djagaha djaaha koi na hai. Tab toelog soestaai sakiehe.” 32 Oelog sab manai ke tjhorke bot leike tjal gail.

33 Bakie dher manai log oelogke djaat dekhies aur djaan gail sabhan kaaha dja hai. Tab oelog sab gaaw aur sahar me se haldie se gore gore bhie hoewa djaai lagal. Aur oelog bot se pahiele pahoetj gail.

34 Tab Jiesoe djab hoewa pahoetjal tab djhoend dekhke oke haat lagal. Oelog to ek djhoend bhera ghat dekhaat raha aur oelogke tjaraawe waala na raha. Tab oe soeroe karies oesabke dher baat siekhaawe ke.

35 Tab djab sandjha howe lagal tab okar tjela log aaike ose bolies: „Maastar djie, hia par ekko ghar na hai aur ab to

sandjha hoi gail hai. 36 Bestar hai kie toe sab manai ke hia
ke aas-paas ke gaaw me pathaai de. Tab oesab koetjh khaaik
kien sakie." 37 Bakie oe bolies: „Tohielog iesabke khaaik
deihe." Tab oelog bolies: „Ie sab manai khaat bret kiene ke
ketana paisa lagie? Ek manai ke aath mahienna ke kamaai?"
38 Tab oe poetjhies: „Toelogke lage kaigo bret hai? Dja dekh."
Oesab gail dekhe aur aaike bolies: „Paatjgo bret, aur doeigo
matjharie."

39 Tab oe bolies kie: „Sab manai ke doei-tien palwaar ke
ek lage ghaas par baithaai de." 40 Koetjh der baad manai
log baith gail, aur patjaas kie sau manai ek ek lage baith
gail. 41 Tab Jiesoe paatj bret aur doei matjharie leike oeppar
taakke Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab oe bret toer toerke
tjela log ke deis baate ke. Aisane oe doei matjharie ke bhie
toerke batwaais. 42 Aur sab koi pet bharke khaais. 43 Tab
sabhan batjal bret batorke baara baskieta bharies. Aur koetjh
matjharie bhie batjal raha. 44 Aurat larkan tjhorke hoewa
paatj hadjaar mardaana log raha, aur sab manai hoewa
bhodjan karies raha!

Jiesoe samoendar par
(Mateas 14:22-33; Johaanas 6:16-21)

45 Ekare baad Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Bot me dja
aur habara kaatke Betsaaida sahar dja. Ham baad me aabe.
Pahiele ham sab manai log ke ghare pathaai debe." 46 Tab oe
sab koi se bhet karke tjal gail pahaar par praatna kare.

47 Djab raat bhail tab tjela log samoendar ke bietj me raha,
aur Jiesoe akel pahaar par raha. 48 Tab djab tien badj ke paas
hoi gail raha tab oe dekhies kaise oelog mehenat se khewe
hai. Bahoet hauwa raha. Tab oe paanie par tjalke aail aur
maangat raha bot lage se paas howe. 49 Tab tjela log djab koi
ke samoendar par tjalat dekhies tab bahoet deraai gail. Oesab
sotjies kie bhoet hai, aur dar ke maare tjiellaai lagal. 50 Bakie
Jiesoe djor se bolies: „Na dera! Ham baatie!" 51 Tab oe bot
me gail, bas hauwa roek gail. Tjela log na djaanies kie oesab
kaun tjiedj dekhies, tjakkariaai gail. 52 Oesab tjaahe okar bret
ke barka kaam dekhies raha, tabbo na samadjh paais kie oe
ke hai. Oelogke diel to kharaab raha.

Jiesoe ke kaam Genesaaret ke galie me
(Mateas 14:34-36)

53 Tab djab oesabhan samoendar ke oepaar pahoetjal tab
Genesaaret ke sahar ke nagietj aai gail. Hoewa par oesab
bot baanh deis. 54 Djaise oesab bot me se niekarke gail
oisane hoewa ke manai log Jiesoe ke tjienh leis. 55 Tab oelog
galie bhar me gail bemarian ke tjataai par okar paas laawe

khaatien. 56 Aur tjaahe djaun gaaw kie to sahar oe djaat raha,
sab koi aapan aapan bemarian ke daam ke lage dhar dewat
raha. Aur oesab ose bientie karies kie bemarian khaalie okar
kapra ke djhalarie tjhoei sake hai. Aur dje dje oke tjhoeis,
oesab ekdam se attjha hoi gail.

7

Parmeswar ke baat aur manai ke nem
(Mateas 15:1-6)

1 Ek rodj ekaatgo Fariesie log aur dharam ke parhal waalan
Jeroesaalem sahar me se Jiesoe ke lage ekattha bhail. 2 Tab
oesab dekhies kie okar koetjh tjela log biena haath dhowe
bret kha hai. 3 Israel logan, aur bieses karke Fariesie logan ke
dharam ke nem hai khaai se pahiele haath dhowe ke. Oelogke
baap-daada logan aisahie bhie karat raha. 4 Aur djab oesab
badjaar se ghare aawe hai tab khaai se pahiele naha hai.
Oesab auro dharam ke nem maane hai, djaise kaam me laawe
se pahiele bartan phien se khanghaare ke.

5 Ohie se djab Fariesie log aur dharam ke parhal log dekhies
kie koetjh tjela log biena haath dhowe kha hai, tab sabhan
Jiesoe se poetjhies: „Tor tjela log kaahe ke biena haath dhowe
bret kha hai, aur hamlogke baap-daada logan ke nem na
maane hai?" 6 Tab oe bolies: „Are, dhokhaabaadj logan!
Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat toelogke baare me
satj hai. Oe to liekhies raha kie: 'Parmeswar bole hai: Ie
djaatie log aapan moeh se hamaar aadar kare hai, bakie
oesab hamke aapan diel se na maane hai. 7 Djaun baat
oesabhan siekhaawe hai khaalie iensaan ke hoekoem hai.
Ohie se oelogke ieddjat hamaar lieje koetjh na hai.' "

8 Oe auro bolies: „Toelog manai log ke nem pakar leile hai,
bakie Parmeswar ke baat tjhor deile hai. 9 Toelog Parmeswar
ke hoekoem barhia se ek alang kar deile hai aapan dharam
ke nem pakare khaatien. 10 Aisane Mosas Parmeswar ke
hoekoem se bolies: 'Aapan maai-baap ke barka maan.' Aur
bhie bolies: 'Dje aapan maai-baap ke saraapie, oke djaan se
maar dhaare ke tjaahie.' 11 Bakie toelog siekhaawe hai kie
dje aapan maai-baap se bole hai kie: 'Ham aapan sab dhan-
daulat Parmeswar ke daan debe,' 12 oe oelogke madat na kare
ke pare hai. 13 Aisan baat siekhaaike toelog Parmeswar ke
baat ek kait tjhor dewe hai. Ie khaalie ek tjiedj hai, bakie
toelog auro rakam se aapan nem Parmeswar ke hoekoem se
barka maane hai."

Kaun tjiedj ek manai ke paapie banaawe hai
(Mateas 15:10-11)

14 Tab Jiesoe phien se ekwan ke bolaaike siekhaais kie: „Sab
koi soen aur hamaar baat par thiek se dhiaan dhar. 15 Koetjh

na hai djaun manai ke bhiettar djaaike oke kharaab kare hai. Bakie djaun tjiedj okar moeh me se niekare hai, ohie oke kharaab kare hai. 16 Dje ke kaan hai, oke tjaahie soene ke aur na tel daarke baithe ke."

17 Tab djab oe manai log ke tjhorke ghare tjal gail, tab okar tjela log ose ie tjhiepal baat ke matlab poetjhies. 18 Tab oe bolies: „Ka, toelog bhie na dekhe hai? Toelog na samdjhe hai kie djaun tjiedj ek manai me bhiettar dja hai, oe oke kharaab na banaawe hai? 19 Oe khaaik okar diel me na dja hai, bakie pet me. Tab okare baad dehie me se niekar dja hai." 20 Aisahie oe siekhaais kie manai logan sab khaana khaai sake hai. 21-22 Oe bhie bolies: „Djaun baat manai ke moeh me se niekare hai, ohie oke kharaab banaawe hai. Ie sab baat okar diel me se niekare hai. Hoewa se sab kharaab sotj-bietjaar oetpan howe hai. Iensaan logan tjhatjhoendaraipan kare hai, tjorie kare hai, djaan marwa hai, aapan biaah ke waada toere hai, haahie hai, goessaha hai, dhokhaabaadj hai, apane ke na samhaare hai, djarantoeha hai, Parmeswar ke bedjatie kare hai, ghamandie hai aur biena sotj-bietjaar se kaam kare hai. 23 Ie sab tjiedj manai ke diel me se niekare hai aur ohie oke kharaab kare hai."

Jiesoe aur Sieria des ke aurat
(Mateas 15:21-28)

24 Tab Jiesoe hoewa se tjalke Tieras sahar ke galie gail. Hoewa par oe ekgo ghar me gail. Oe na maangat raha kie koi djaane oe kaaha hai, bakie tabbo koetjh manai djaan gail. 25-26 Hoewa par ekgo aurat raha. Okar bietia ke bhoet pakaries raha. Djab oe Jiesoe ke baare me soenies tab toerant okar paas gail. Oe Israel djaat ke aurat na raha, bakie oe Griek ke aurat raha aur Feniesia galie me Sieria des me rahat raha. Tab djab oe Jiesoe lage pahoetjal tab okar gore gierke aur poetjhies: „Toe hamaar bietia me se bhoet niekaar sakiehe?" 27 Tab oe bolies: „Larkan ke pahiele pet bhar khaain de. Na thiek hai oelogke bret leike koetta ke khawaawe ke." 28 Tab aurat bolies: „Djie-ha, Prabhoe, bakie djab koetjh bret gier dja hai, tab koetta log to khaai sake hai." 29 Tab oe bolies: „Toe ie baat thiek bolle hai, ohie se toe ghare djaai sake hai. Ham tor bietia me se bhoet ke khader deilie hai." 30 Aurat gail ghare aur dekhies kie okar bietia attjha se bedie par letal hai aur bhoet tjal gail hai.

Jiesoe aur goenga

31 Tab Jiesoe aur okar tjela log Tieras me se Siedon sahar gail aur hoewa se Dekaapoles diehaat me lautke gail Gaalielea ke samoendar lage. 32 Tab ekaat manai log ek bahiera ke okar paas laais. Oe aadmie thiek se bhie na batiaai

paawat raha. Oesab Jiesoe se bientie karies kie oe aapan haath okar oeppar dharke oke attjha kare.

33 Tab oe oke manai log me se ek alang legail. Tab oe aapan angoerie okar kaan me daaries, aur thoekies, tab okar djieb tjhoeis. 34 Tab oe oeppar taakke aur saas leike aapan bhaasa me bolies: „Efaata!" Ekar matlab hai: „Khoel dja!" 35 Ohie laage aadmie soene lagal aur barhia se batiaai paais. 36 Tab Jiesoe hoewa ke manai log se bolies: „Koi se na bataihe." Bakie tjaahe oe doharaaike bolies, tabbo manai log sagaro bataais ka bhail hai. 37 Oesab bahoet atjambho raha aur bolies: „Dekhle ketana biesaal kaam oe karies hai? Oe bahiera logan ke ekdam se attjha kar dewe hai aur goenga logan batiaai lage hai!"

8

Tjaar hadjaar manai ke bhodjan
(Mateas 15:32-39)

1-2 Ek dien dher manai log phien se Jiesoe lage ekattha bhail raha. Bakie oesab ke khaaik na raha. Tab oe aapan tjela log ke bolaaike bolies: „Ie sab manai tien rodj se hia par hai aur ab oesabke khaaik don hoi gail hai. Hamke oesabke haat lage hai. 3 Aur ham oesabke bhoekhe pet ghare to na pathaai sakiela. Ekaatgo bahoet doer rahe hai, oesab be-dam hoi djaai." 4 Tab tjela log bolies: „Hamlog etana dher manai khaatien kaaha se bret kienke laai? Hia koi na rahe hai." 5 Tab oe poetjhies: „Toelogke lage kaigo bret hai?" Tab oesab bolies: „Saatgo."

6 Tab oe bolies: „Attjha, sab koi ke tjaahie djamien par baithe ke." Tab oe saato bret leike Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab oe bret ke toekkara toekkara toerke tjela log ke deis manai log ke baate ke. 7 Aur oesabke bhie ekaatgo tjhota matjharie raha. Tab oe ekare khaat bhie dhanbaad karies aur tjela log se bolies: „Eke manai log ke bhie baat de." 8 Aur sab koi pet bharke khaais. Tab djetana batjal-koetjal raha sabhan ekattha karies, saat barka baskieta bhar. 9 Hoewa par lagbhag tjaar hadjaar manai logan bhodjan karies raha.

Tab Jiesoe oesabse bolies: „Ab toelog ghare djaai sake hai." 10 Tab oe toerant aapan tjela log ke leike bot me djaaike Dalmaanoeta ke galie tjal gail.

Jiesoe kekar saktie se aapan kaam kare hai
(Mateas 16:1-4)

11 Ek rodj ekaatgo Fariesie log Jiesoe lage aaike moeh laraawe lagal. Oesab maangat raha djaane kie oe aapan kaam kekar saktie se karat raha. Tab oesab bolies: „Ekgo atjambho kaam kar, tab hamlog dekhab kie Parmeswar toke

saktie dewe hai kie na." 12 Tab Jiesoe aktaaike bolies: „Aadj-
kaal ke manai log kaahe khaatien maange hai kie ham at-
jambho kaam karke dekhaai kie Parmeswar hamme pathaais
hai? Ham toelogse satj boliela kie ham aisan kaam toelogke
khaatien tanko na karab." 13 Tab oe oesabke hoewa par tjhor
deis aur aapan tjela log ke sanghe phieno bot me gail aur
samoendar ke habara tjal gail.

Tjela log ke be-samadjh
(Mateas 16:5-12)

14 Djaite me tjela log dekhies kie oelog bret bhoelaai gail hai.
Oesabke lage khaalie ekgo bret raha.
15 Etane me Jiesoe oesabse bataawe lagal: „Fariesie log aur
raadja Herodes ke khatta karal piesaan se batjaaike rahiehe."
16 Tab tjela log apane me batiaai lagal kie oesab bret bhoelaai
gail. 17 Bakie Jiesoe djaan gail aur bolies: „Toelog kaahe
ke oe bret ke baare me batia hai? Toelog abbe talak na
samadjhle hai? Toelogke boeddhie na hai? Toelog kaahe
ke etana bhoettjar baate? 18 Toelog hamaar kaam aapan
aakhie se dekhle aur kaan se soenle hai. Tab kaahe ke na
samadjhle hai? 19-20 Djab ham paatj bret toerke paatj hadjaar
manai ke deilie khaai ke, tab kai baskieta bret batjal raha?
Toelogke jaad na hai?" Tab oesab bolies: „Baaraago." Tab
oe bolies: „Aur djab ham saat bret me se tjaar hadjaar manai
ke khawailie, tab ketana batorle rahiele?" Tab oesab bolies:
„Saat baskieta." 21 Tab oe bolies: „Ka, toelog ab talak na
samadjhle ham kaun tjiedj kar sakiela?"

Jiesoe aur andha

22 Tab oesab Betsaaida sahar me djaaike pahoetjal. Tab
koetjh manai ek andha ke laais, aur Jiesoe se poetjhies: „Aap
eke tjhoeike attjha kar sako ho?" 23 Tab oe okar haath pakarke
gaaw me se legail. Tab okar aakhie par thoekies aur aapan
haath okar oeppar rakhies aur poetjhies: „Ab toe koetjh
dekhe hai?" 24 Tab aadmie aas-paas taake lagal aur bolies:
„Hamme manai djaise tjalat per dekha hai." 25 Tab oe phien
se aapan haath okar aakhie par rakhies. Tab djab oe hataais
tab aadmie barhia se dekhe lagal. Okar aakhie ekdam se
attjha hoi gail raha. 26 Tab oe bolies: „Ab gaaw me lautke na
djaihe bakie dja ghare."

Jiesoe ke hai
(Mateas 16:13-16; Loekaas 9:18-21)

27 Koetjh dien baad Jiesoe aur okar tjela log Sesaarea
Fielepie sahar ke aas-paas ke gaaw me gail. Tab tjalte me
Jiesoe poetjhies: „Manai logan hamaar biese me ka bole hai
kie ham ke baatie?" 28 Tab oesab bolies: „Koi koi bole hai kie

toe Johaanas dopoe kare waala baate. Aur ekwan sotje hai kie toe Parmeswar ke sanesia Elia baate. Aur koetjh log bole hai kie toe ekgo doesar pahiele ke sanesia baate." 29 Tab oe poetjhies: „Aur toelog ka bole hai kie ham ke baatie?" Tab Petras bolies: „Toe Parmeswar ke Kriest baate." 30 Tab oe oesabke mienaahie karies aur bolies: „Koi se na bataihe."

Jiesoe ke aane waala doekh aur maut
(Mateas 16:21-28; Loekaas 9:22-27)

31 Tab oe samdjhaawe lagal kie: „Iensaan ke Beta ke bahoet doekh oethaawe ke parie. Barkwan, barka agwan aur dharam ke parhal waalan oke na maangiega aur oke marwaai dhaariega. Aur tien rodj baad oe phieno djie oethiega." 32 Oe ie sab baat kholke bolies. Tab Petras oke ek kait legail aur oke daate lagal aur bolies: „Maastar djie, aise na bol." 33 Tab oe ghoemke doesar tjela log ke aage oke daatke bolies: „Saitaan, hamaar paatjhe se bhaag dja! Toe iensaan ghat sotje hai aur na Parmeswar ghat."

34 Tab oe aapan tjela log ke aur bhie ekwan manai logan ke aapan paas bolaaike bolies: „Dje hamaar rasta par maange hai tjale, oke tjaahie aapan rasta tjhor dewe ke, aur djab okar bieswaas dwaara oke doekh oethaawe ke parie, tabbo oke tjaahie hamaar paatjhe tjale ke. 35 Dje maange hai aapan djiewan apane khaatien bietaawe, okar djiewan Parmeswar ke aage djhoetthe ke hoi djaai. Bakie dje aapan djiewan hamaar khaatien bietaaiga aur hamaar khoes khabar phailaaiga, oe sattja djiewan paaiga. 36 Djab koi doenia ke sab tjiedj harap lei, aur oe Parmeswar se doer pahoetj djaai, tab oke kaun faida hoi? 37 Iensaan Parmeswar ke kaun tjiedj dei sake hai sattja djiewan paawe ke? 38 Koetjh manai kharaab hai aur Parmeswar ke tjhor deis hai. Oesab hamaar baat aur hamse sarma hai. Bakie djab iensaan ke Beta aapan Baap ke maahaanta me pawietr parie log ke sanghe aaiga, tab oe bhie oelogse sarmaaiga."

9

1 Oe bhie bolies: „Sattje ke, hia ke koetjh manai mare se pahiele dekhiega kie Parmeswar kaise iensaan ke diel me aapan barka saktie se raadj tjalaawe hai."

Jiesoe Mosas aur Elia ke sanghe pahaar par
(Mateas 17:1-13; Loekaas 9:28-36)

2 Tjhau dien baad Jiesoe Petras, Johaanas aur Jaakobas ke legail ek oetja pahaar par. Hoewa par doesar manai na raha.

Tab oe doesar rakam dekhaai lagal aur 3 okar kapra oeddjar tjamke lagal. Doenia me koi na kapra etana oeddjar dhoi sake hai. 4 Tab oesab Elia aur Mosas ke dekhies, aur oe

doeno Jiesoe se batiaat raha. 5 Tab Petras bolies: „Maastar
djie, barhia hai kie hamlog hia baatie. Hamlog tiengo marai
banaabe, ekgo tor khaatien, ekgo Mosas khaatien aur ekgo
Elia khaat.” 6 Tjela log bahoet ghabaraai gail raha, ohie khaat
Petras ie and-band baat bolies. 7 Tab baadar oesabke tjhaais
aur oman se ekgo aawaadj soenaail. Koi Jiesoe ke baare me
bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai. Okar baat soeniehe.”
8 Tab atjakke me tjela log sagaro taakies aur Mosas aur Elia
ke na dekhies. Oesab alop hoi gail raha aur khaalie Jiesoe
oelogke lage raha.

9 Koetjh der baad djab oesab pahaar se nietje djaat raha tab
oe bolies: „Djab talak iensaan ke Beta maral manai me se na
djie oethiega toelog koi se na bataihe hia ka bhail hai.” 10 Ohie
khaatien oelog ie sab tjiedj ke baare me na batiaat raha. Bakie
oesab apane me poetjhies: „Maral manai me se djie oethe ke
matlab ka hai?”

11 Tab oesab ose poetjhies: „Dharam ke parhal logan kaahe
ke bole hai kie Kriest se pahiele Elia aaiga?” 12 Tab oe bolies:
„Ha, Elia pahiele aaiga aur sab tjiedj phien se attjha kariega.
Aur dekh iensaan ke Beta ke baare me ka liekhal hai. Oke
tjaahie dher doekh oethaawe ke aur manai log oke nietja
maaniega. 13 Bakie ham toelogse boliela kie Elia aai tjoekal
hai. Aur manai log okar natiedja karies djaise oesab maangat
raha. Parmeswar ke poestak me liekhal gail raha kie aisahie
ose hoiga.”

Ek miergie ke bemaria
(Mateas 17:14-21; Loekaas 9:37-43)

14 Djab Jiesoe aur okar tien tjela log ekwa tjela log ke
lage lautke aail raha, tab dekhies kie oelog ekaat dharam
ke parhal waalan se moeh laraawe hai. Dher doesar manai
oesabke aas-paas thara raha.

15 Djab djhoend log Jiesoe ke aawat dekhies tab oesab
bahoet atjambho hoi gail aur haldie se tjalke okar lage gail
aur bolies: „Maastar djie, aap kaise baato?” 16 Tab oe bolies:
„Attjha,” aur poetjhies: „Toelogan kaun tjiedj ke baare me
baat-tjiet karat rahiele?” 17 Tab djhoend me se ek djane
bolies: „Maastar djie, ham aapan beta tor lage lailie. Oke
ekgo bhoet pakaries hai, ohie khaatien oe na batiaai paawe
hai. 18 Djab bhoet oke djiet lewe hai, tab oke nietje patak
dewe hai. Okar moeh me se phetjkoer niekare hai, oe aapan
daat kierkieraawe hai aur okar dehie ekdam karer hoi dja
hai. Ham tor tjela log se poetjhlie bhoet ke niekaare ke, bakie
oesab na niekaar paais.” 19 Tab Jiesoe hoewa ke manai log
se bolies: „Are, be-bieswaasie logan! Hamke kai dien talak

toelogke sanghe rahe ke parie? Ham kab talak toelogke bebieswaas sahab?" Aur bolies: „Attjha, larka ke hia laaw."

20 Oesab oke laais. Tab djab bhoet Jiesoe ke dekhies tab larka ke dehie karer kar deis. Tab oe nietje gierke lote lagal aur phetjkoer okar moeh me se niekare lagal. 21 Tab Jiesoe okar baap se poetjhies: „Kai dien se aise howe hai?" Tab baap bolies: „Tjhotahie se. 22 Oe oke bhie dher dafe aagie aur paanie me gieraais hai oke maar dhaare khaat. Djab toe ekare khaatien koetjh kar sakiehe tab toe hamlog par daaja kar aur oke attjha kar deihe." 23 Tab oe bolies: „Toe kaahe khaat bole hai: 'Djab toe koetjh kar sakiehe'? Dje Parmeswar me bieswaas kare hai, oe sab koetjh kar sake hai." 24 Tab aadmie toerant bolies: „Ham to bharosa kariela, bakie hamaar bieswaas tjhota hai. Hamke sahaaita kar auro bieswaas kare ke!"

25 Tab djab Jiesoe dekhies kie auro manai aawe hai, tab oe bhoet ke daaties djaun launda ke bahier aur goenga karies raha. Oe bolies: „Niekar dja aur oke ab se kabhie na pakariehe!" 26 Tab bhoet djor se tjiellaaike, aur launda ke khoeb djhakdjhorke tjhor deis. Aur larka djaise maral paral raha. Tab manai logan bole lagal kie: „Oe mar gail hai." 27 Bakie Jiesoe okar haath pakarke thara karies.

28 Koetjh der baad djab Jiesoe aur okar tjela log ekgo ghar me gail raha aur ekwa manai tjal gail raha, tab tjela log ose poetjhies: „Kaise bhoetwa ke hamlog na bhagaai pailie?" 29 Tab oe bolies: „Ie rakam bhoet khaalie praatna se bhagaawal djaai sake hai."

Doesara baat Jiesoe ke maut ke biese me
(Mateas 17:22-23; Loekaas 9:43-45)

30 Jiesoe aur okar tjela log hoewa se Gaalielea diehaat gail. Oe na maangat raha kie manai log djaane oe kaaha dja hai. 31 Oe maangat raha khaalie aapan tjela log ke siekhaawe. Oe bolies: „Iensaan ke Beta doesman ke haath me saup dewal djaaiga aur oesab oke maar dhaarie. Tab tien rodj baad oe phien se djie oethiega." 32 Bakie tjela log okar baat na samadjh paais aur oesab dar ke maare na poetjhies.

Apane ke tjhota maan
(Mateas 10:42; 18:1-9; Loekaas 9:46-50; 17:1-2)

33 Tab oesab Kaapernaum sahar me aail. Djab oelog ghare pahoetjal tab Jiesoe oesabse poetjhies: „Toelog rasta par kaun tjiedj ke baare me batiaat rahiele?" 34 Bakie oesab koetjh na bolies. Oesab to apane me takaraar karat raha kie oelog me se barkwa ke hai. 35 Tab Jiesoe gail baithe, aur tjela log se bolies: „Dje maange hai barkwa howe, oke tjaahie apane ke sab se tjhota maane ke aur naukar ghat banke rahe ke."

36 Tab oe ekgo larka ke bolaaike oelogke bietj me laais aur oke
dapkaaike oelogse bolies: 37 „Dje aisan tjhota larka ke hamaar
hoekoem par apana lewe hai, oe hamke apanaawe hai. Aur
dje aise kare hai, oe na khaalie hamke apana lewe hai, bakie
bhie oke djaun hamme pathaais hai."
38 Tab Johaanas bolies: „Maastar djie, hamlog dekhlie kaise
ek aadmie tor naam leike bhoet logan ke khaderat raha.
Bakie oe hamlog me ke na hai, ohie khaat hamlog maangat
rahielie oke mienaahie kare." 39 Bakie oe bolies: „Oke
na rokiehe. Dje hamaar naam leike atjambho kaam karie,
oe na oelte hamaar niendara kar sakiega. 40 Dje hamaar
rasta par koi ke na rokaai, oe hamlog me ke hai. 41 Ham
toelogse satj boliela kie djab koi djaane hai kie toelog Kriest
me saamiel baate aur ohie khaat toelogke ek gielaas paanie
dei, Parmeswar oke djaroer ienaam deiga."
42 Oe larka ke dekhaaike bolies: „Dje aisan tjhota
bieswaasie se paap karwaaiga, okare lieje auro barhia rahat
djab ekgo barka ieta gatai me baanhke oe samoendar me
biegal djaat. 43 Djab tor haath tose paap karwaawe hai, tab
oke kaatke bieg de. Bestar hai ek haath se Parmeswar lage
djaai ke aur na doeno leike narak me pahoetje ke. Hoewa
par aagie me djariehe djaun kabhie na boetiega. [44 Hoewa
par hardam kierwa pariega aur aagie kabhie na boetiega.]
45 Djab tor gor toke kharaab rasta par ledja hai, tab kaatke
bieg de. Bestar hai kie toe langaraate Parmeswar ke paas
pahoetj djaihe aur na doei gor leike narak me phekal djaihe.
[46 Hoewa par hardam kierwa pariega aur aagie kabhie na
boetiega.] 47 Aur djab tor ek aakhie tose paap karwaawe
hai, tab notjke bieg de. Bestar hai kie toe ek aakhie leike
Parmeswar ke raadj me djaihe nahie to doeno aakhie leike
narak me khaderal djaihe. 48 Hoewa par hardam kierwa
pariega aur aagie kabhie na boetiega.
49 Har ek ke tjaahie djaise aagie se adjmaawal djaai ke.
50 Niemak ek barhia tjiedj hai, bakie djab oman sawaad na
rahie, tab kaun tjiedj se sawaad miel sakie? Toelog tjatak
niemak ghat aur apane me miel-djoelke rahoe."

Biehautie kie to biehauta ke tjhor dewe
(Mateas 19:1-12; Loekaas 16:18)

10

1 Tab Jiesoe oethke hoewa se tjal gail aur aapan tjela log
ke leike Joedea galie aur bagal ke diehaat Jordaan nadie ke
habara gail. Aur phien se dher manai log okar paas aail. Aur
djaise oe hardam Parmeswar ke baare me siekhaawat raha,
oisane oe hoewa par bhie soeroe karies siekhaawe ke.

2 Tab ekaatgo Fariesie aaike maangat raha dekhe kie oe
Parmeswar ke baat oelta siekhaawe hai kie na. Oesab ose
poetjhies: „Toe ka sotje hai, djab ekgo aadmie aapan aurat ke
tjhor dewe hai, tab oe Mosas ke kaanoen toere hai kie na?"
3 Tab oe poetjhies: „Mosas ie tjiedj ke baare me ka liekhies
raha?" 4 Tab oesab bolies: „Oe liekhies raha kie ekgo aadmie
ke tjaahie ekgo kaagadj par liekhe ke: 'Ab ham ie aurat ke
tjhor deilie hai.' Tab oe aapan biehautie ke oe kaagadj deike
tjhor sake hai."
5 Tab oe bolies: „Toelogke diel bahoet kharaab hai, ohie
khaatien Mosas ke tjaahat raha ie hoekoem liekhe ke. 6 Bakie
djab Parmeswar sansaar banaais tab oe mardaana aur aurat
ke ek doesare khaatien banaais. 7 Ohie khaat ekgo mardaana
ke tjaahie aapan maai-baap ke tjhorke aapan aurat ke saath
rahe ke. Oe doeno ek rahiega. 8 Aisahie oesab na doei djane
bakie ek rahie. 9 Dje ke Parmeswar ek karies hai, oke iensaan
ke na tjaahie alag kare ke."
10 Tab ghare aaike tjela log ie baat ke baare me phien se
poetjhe lagal. 11 Tab oe bolies: „Dje aapan aurat ke tjhor
dewe hai aur doesar se biaah kar lewe hai, oe aapan biaah
ke waada toere hai. 12 Aur djab ekgo aurat aapan aadmie ke
tjhor dewe hai aur doesare se biaah kar lewe hai, tab oe bhie
aapan biaah ke waada toere hai."

Jiesoe aur larkan
(Mateas 19:13-15; Loekaas 18:15-17)

13 Ek rodj manai log Jiesoe ke paas koetjh larkan laais.
Oesab maangat raha kie Jiesoe oesabke tjhoeike aasier-baat
dewe. Tab tjela log ie dekhke oelogke mienaahie karies.
14 Bakie ie baat Jiesoe ke tanko na attjha lagal. Oe bolies:
„Tjhor de, oe larkan ke aawan de. Parmeswar ke raadj
aisan manai log khaatien hai. 15 Ham toelogse satj boliela
kie khaalie dje ek tjhota larka ghat Parmeswar ke raadj
aapan diel me na tjalwaai, oe okar raadj me bhiettar na djaai
sakiega." 16 Tab oe larkan ke aapan godie me leis aur har ek
ke oeppar aapan haath dharke oesabke aasier-baat deis.

Dhanie aadmie
(Mateas 19:16-30; Loekaas 18:18-30)

17 Djab oe hoewa se djaai lagal tab ekgo aadmie dhaurke
aail aur okar gore gierke poetjhies: „Attjha maastar djie, ham
ka karie hardam khaatien Parmeswar ke saath rahe ke?"
18 Tab oe bolies: „Toe kaahe ke hamme attjha bolaawe hai?
Khaalie Parmeswar attjha hai." 19 Aur bolies: „Toe djaane
hai kie Parmeswar kaun hoekoem deis hai: Koi ke djaan na
maar, aapan biaah ke waada na toer, tjorie na kar, djhoeth
gawaahie na de, baimaanie na kar, aur aapan maai-baap ke

aadar kar." 20 Tab aadmie bolies: „Ham tjhotahie se ie sab
baat maaniela." 21 Tab oe oke bahoet pjaar se taakke bolies:
„Tabbo toe ek tjiedj auro kar sakiehe. Dja aapan sab tjiedj
betjke garieb logan ke daan kar de, tab toke swarag ke dhan
mielie. Tab aaike hamaar paatjhe tjaliehe." 22 Tab ie baat
soenke aadmie bahoet oedaas hoike tjal gail. Oe to bahoet
dhanie raha.
23 Tab Jiesoe aapan tjela log ke taakke bolies: „Dhanie log ke
khaat ketana moeskiel hai Parmeswar ke raadj me djaai ke."
24 Tab oesab ie baat soenke thak hoi gail. Bakie oe phien se
bolies: „Bhaai log, Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke
ketana moeskiel hai. 25 Ek barka djanaawar djaise oet khaa-
tien moeskiel hai ekgo soei ke hol me ghoese ke. Aur dhanie
aadmie khaatien Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke
auro moeskiel hai." 26 Tab oesab ekdam oedaas hoi gail
aur bolies: „Tab ke batj sakiega?" 27 Tab oe oesabke taakke
bolies: „Manai log khaatien moeskiel hai, bakie Parmeswar
sab koetjh kar sake hai."
28 Tab Petras bolies: „Hamlogan aapan sab tjiedj tjhor deilie
hai tor saath tjale khaat." 29 Tab oe bolies: „Ham toelogse
koetjh bataabe. Dje aapan ghar-dwaar, bhaai-bahien, maai-
baap, larkan kie to khet hamare aur hamaar khoes khabar
bataawe khaatien tjhor dewe hai, 30 oke ie tem me sau
dafe djaada ghar-dwaar, bhaai-bahien, maai, larkan aur khet
mieliega. Bakie oe sataawal djaai. Aur aane waala djoeg me
oe sada ke lieje Parmeswar ke sanghe rahie. 31 Bakie dher
pahiela waalan pietjhar djaai aur paatjhe waalan agar djaai."

Jiesoe ke tiesara baat okar maut ke biese me
(Mateas 20:17-19; Loekaas 18:31-34)

32 Ek dien dher manai log Jeroesaalem sahar ke or djaat
raha. Jiesoe aage tjalat raha. Okar tjela log atjambho raha
kie oe hoewe dja hai, aur djaun manai log okar paatjhe tjalat
raha, oesab deraat raha kie barkwan oke maar dhaariega.
Tab oe aapan baara tjela ke alag bolaaike phien se bataawe
lagal kaun tjiedj okar sanghe hoiga. 33 Oe bolies: „Soen, ham-
log Jeroesaalem djaaila. Hoewa par iensaan ke Beta barka
agwa log aur dharam ke parhal waalan ke haath me saup
dewal djaaiga. Tab oesabhan oke pardesie log ke haath me
saupiega aur hoekoem deiga oke maar dhaare ke. 34 Pahiele
oesab okar thatha oeraai, thoekie, aur khoeb maariega. Tab
ant me oesab oke maar dhaariega. Bakie tien rodj baad oe
phieno djie oethiega."

Hoekoem na tjalaaw
(Mateas 20:20-28)

35 Tab Sebedeas ke betwan Jaakobas aur Johaanas Jiesoe ke
lage aaike bolies: „Maastar djie, hamlog tose ek baat poetjh
sakiela?" 36 Tab oe poetjhies: „Ham toelogke khaat kaun tjiedj
karie?" 37 Tab doeno bolies: „Djab toe maahaan Raadja ghat
aapan des ke oeppar raadj tjalaihe, tab hamlog maangiela
tor sab se barka mandjha ghat raadj tjalaawe." 38 Bakie oe
bolies: „Ka, toelog djaane hai kie toelog ka bole hai? Hamaar
doekh djaise djahar rahie pieje ke. Toelog pie sakiehe djaise
ham piebe? Aur toelog maut me dopoe lei sakiehe djaise
ham lebe?" 39 Tab oesab bolies: „Djie-ha, hamlog kar paabe."
Tab oe bolies: „Toelog doekh katiehe aur maut me dopoe
leihe djaise ham. 40 Bakie manai log ke oetja dardja dewe
ke djab ham raadj tjalaabe, oe hamaar kaam na hai. Pieta
Parmeswar sallaah kar tjoekal hai kie oe ke ke deiga."
41 Tab djab ekwan soenies kie Jaakobas aur Johaanas ka
maange hai, tab oesab goessaai gail. 42 Tab Jiesoe oesabhanke
apane paas bolaaike bolies: „Toelog djaane hai kie doenia ke
barkwan manai log ke oeppar raadj tjalaawe hai. 43 Bakie
toelog apane me aise na kariehe. Dje toelog me barkwa
maangie rahe, oke tjaahie doesare ke naukar banke rahe ke.
44 Aur dje toelog me se maangie sab se oetja dardja paawe, oke
tjaahie sab koi ke goelaam banke rahe ke. 45 Iensaan ke Beta
na aail hai apane ke sewa karwaawe, bakie ekwan ke sewa
kare aur aapan maut ke dwaara dher manai log ke batjaawe."

Jiesoe aur andha Baartiemeas
(Mateas 20:29-34; Loekaas 18:35-43)

46 Tab tjalte tjalte Jiesoe aur okar tjela log Jerieko sahar me
pahoetjal. Tab koetjh der baad djab oesab aur dher doesar
logan sahar me se djaat raha, tab sabhan ekgo andha ke
dekhies. Oe daam lage baithke bhiekhmaangat raha. Oe
Tiemeas ke beta Baartiemeas raha.
47 Tab djab oe soenies kie Naasaaret sahar ke Jiesoe aawe
hai, tab oe tjiellaai lagal: „He Jiesoe, raadja Daawied ke
aulaad! Hamme daaja kar!" 48 Tab dher manai log oke
daaties aur bolies: „Tjoep!" Bakie oe auro kaske tjiellaais:
„Raadja Daawied ke aulaad, hamme daaja kar!" 49 Tab Jiesoe
hoewa roek gail aur bolies: „Oke bola laaw." Tab oesab
andha se bolies: „Hiemmat kar aur oethke aaw! Oe toke
bolaawe hai." 50 Tab andha aapan koerta biegke haalie se
koedke Jiesoe lage gail. 51 Tab Jiesoe ose poetjhies: „Ham
tor khaat kaun tjiedj karie?" Tab andha bolies: „Raboenie,
Maastar djie, ham maangiela dekhe!" 52 Tab oe bolies: „Toe
hamare me bieswaas kare hai, ohie se ham tor aakhie attjha
kariela. Toe djaai sake hai djaaha toe mangiehe." Aadmie
toerant dekhe lagal aur Jiesoe ke paatjhe tjale lagal.

11

Kaise Jiesoe Jeroesaalem sahar me gail
(Mateas 21:1-11; Loekaas 19:29-40; Johaanas 12:12-19)

1-2 Tab Jiesoe aur ekwan Jeroesaalem sahar ke nagietj
pahoetjal. Hoewa par Djaitoen pahaar lage Betfaage aur
Betaania ke gaaw raha. Tab Jiesoe aapan tjela me se doeigo se
bolies: „Dja oe gaaw me djaun sodjhe dekha hai. Djaise toelog
hoewa pahoetjiehe taise toelog ekgo madjhielka gadaha
baanhal dekhiehe. Abbe koi opar na baithal hai. Oke kholke
hamaar lage laihe. 3 Aur djab koi toelogse poetjhie: 'Toe ka
kare hai?' tab bol deihe: 'Prabhoe ke eke kaam hai, aur oe
abbe pathaai deiga.' " 4 Oe doeno hoewa gail aur daam par
ekgo kamaarie lage gadaha ke paais. Oesab okar tatai khole
lagal.
5 Hoewa par koetjh log thara raha. Tab koi poetjhies: „Toe
ka kare hai?" 6 Tab tjela log bataais djaun Jiesoe bolies raha.
Tab manai log oesabke ledjaain deis. 7 Aur tjela log oke Jiesoe
ke paas legail. Tab oesab gadaha par aapan kapra bietjhaais
aur oe opar baith gail aur sabhan sanghe tjale lagal. 8 Tab
dher manai log okar khaat aapan kapra rasta par bietjhaais,
aur doesar log khet me se patta toerke laaike bietjhaais Jiesoe
ke aadar kare khaatien. 9 Tab manai log okare aage paatjhe
tjalat raha aur djor se bolat raha: „Parmeswar ke barka
maan!* Ie soekhie Manai Prabhoe ke naam se aawe hai!
10 Oe soekh me raadj tjalaaiga djaise hamlogke baap-daada
raadja Daawied bhie karat raha! Parmeswar oke aasies
dewe. Hamlog swarag talak oke barka maaniela!"
11 Aisahie Jiesoe gadaha par baithke Jeroesaalem sahar me
pahoetjal. Tab oe Parmeswar ke mahal ke angana me gail aur
dekhies kie hoewa par ka howe hai. Derie hoi gail raha, ohie
se oe aapan baara tjela log ke leike phien se Betaania gaaw
me laut gail.

Adjier ke per biena phal
(Mateas 21:18-19)

12 Tab djab saber bhail tab sabhan Betaania gaaw se djaat
raha. Aur Jiesoe ke bhoekh lagal. 13 Tab koetjh doer me oe
ekgo adjier ke per dekhies. Oe gail per me dekhe kie oman
phal hai kie na, bakie koetjh na paais. Oman khaalie patta
raha. Adjier ke phal ke tem na raha. 14 Tab oe per se bolies kie:
„Toe ab se kabhie phal na deihe!" Aur okar tjela log soenies
kie oe ka bole hai.

Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me ka karies
(Mateas 21:12-17; Loekaas 19:45-48; Johaanas 2:13-22)

---

* **11:9** Hoewa ke bhaasa me ie baat 'Hosaana' hai.

15 Tab djab Jiesoe aur okar tjela log Jeroesaalem sahar me
pahoetjal, tab oesab phien se Parmeswar ke mahal ke angana
me gail.
Hoewa par dher manai kienat betjat raha. Ohie se Jiesoe
djaaike oesabke khadere lagal. Oe paisa toeraawe waala log
ke tafra oeloet deis aur kaboettar betje waalan ke koersie
bhie. 16 Oe manai log ke bhie rokies djaun maangat raha
har ek rakam tjiedj angana me laawe. 17 Oe oesabke daatke
bolies: „Ka, toelog na djaane hai kie Parmeswar ke poestak
me liekhal hai:
'Hamaar mahal ke tjaahie ekgo praatna kare ke djagaha rahe
ke doenia ke djaatie log khaatien.' Bakie toelog eke
daakoe ke djagaha banaile hai!"
18 Tab djab barka agwan aur dharam ke parhal waalan
soenies kie oe ka kare hai, tab oesab ekgo mauka khodje lagal
oke marwaai dhaare khaatien. Bakie djaatie log okar siektjha
biesaal maanat raha, ohie khaat barkwan deraat raha.
19 Tab djab sandjha howe lagal tab Jiesoe aur okar baara
tjela log sahar me se phieno tjal gail.

Djhoeraail adjier ke per
(Mateas 21:20-22)
20 Biehaan bhaile djab sabhan adjier ke per lage se paas
bhail, tab dekhies kie oe per ekdam se djhoeraai gail hai.
21 Tab Petras jaad karies kie Jiesoe kaun baat bolies raha.
Oe ose bolies: „Maastar, dekh, kalhia toe perwa ke saraple
rahiele aur aadj oe djhoeraai gail! Oe kaise hoi sake hai?"
22 Tab oe bolies: „Parmeswar me bieswaas kar. 23 Soen, dje
aapan diel bhar se Parmeswar me bieswaas kare hai aur
dje ke doebdha na hai, oe hia ke pahaar se bol sake hai:
'Oekhar, aur samoendar me gier dja!' aur Parmeswar ose
aise karwaaiga. 24 Ohie se ham toelogse boliela kie djab toe
praatna me Parmeswar se tjaahe djaun tjiedj mangiehe, tab
toke tjaahie bieswaas kare ke kie toe paai tjoekale hai. Tab
Parmeswar tor praatna soeniega. 25 Bakie praatna karte me
djab toe koi ke oeppar goessaail baate, tab toke tjaahie oke
tjhama dewe ke. Tab tor swarag ke Pieta tor paap bhie tjhama
karie. [26 Bakie djab toe doesar koi ke na mangiehe tjhama
kare, tab tor swarag ke Pieta toke bhie tjhama na karie.]"

Barkwan ke djaran
(Mateas 21:23-27; Loekaas 20:1-8)
27 Tab Jiesoe aur okar tjela log phieno Jeroesaalem sahar
me aail. Tab djab oe Parmeswar ke mahal ke angana me
ghoemat raha, tab barka agwan aur dharam ke parhal lo-
gan aur doesar barkwan okar lage aail. 28 Oesab poetjhies
kie: „Toe aapan kaam kekar naam se kare hai? Kalhia

toe manai log ke kekar hoekoem se khaderle?" 29 Tab oe bolies: „Ham toelogse pahiele ek baat poetjhab. Djab toelog djabaab deihe, tab ham toelogse bataabe kie ham ie sab kaam kekar hoekoem se karlie hai." 30 Oe poetjhies: „Johaanas Parmeswar ke kie manai log ke hoekoem se dopoe karat raha? Toelog ka bole hai?"

31 Tab barkwan apane me baat-tjiet karke bolies: „Ham-log ka bolie? Djab hamlog bolab: 'Parmeswar ke' tab oe bolie: 'Tab toelog kaahe ke okar baat na bieswaas karle hai?' 32 Bakie djab hamlog bolab: 'Manai log ke hoekoem se,' tab djaatie log hamlogke oeppar goessaai djaai." Dher manai log to Johaanas ke ek Parmeswar ke sanesia ghat barka maanat raha, aur barkwan oesabke deraat raha. 33 Ohie khaat oesab Jiesoe se bolies: „Hamlog na djaaniela." Tab oe bolies: „Tab ham toelogse bhie na bataab kie ham kekar hoekoem se ie sab kaam kariela."

12

Kharaab khetiar log ke kaahaanie
(Mateas 21:33-46; Loekaas 20:9-19)

1 Tab oe barkwan se ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal aur bolies: „Ekgo aadmie raha. Ek rodj oe soeroe karies khetie kare ke. Oe agoer ke per lagaais. Tab oe khet ke gheries aur ek barka garha khodies phal ke ras gaare khaatien. Tab oe bhie ekgo oetja djagaha banaais khet ke rakhwaala khaatien. Tab oe khet ke bhaara karke par-des tjal gail.

2 Tab djab katnie ke tem aail tab oe ekgo goelaam ke pathaais aapan hiessa laawe khaatien. 3 Bakie khetiar log oke pakarke khoeb maaries aur djhoere haathe lautaar deis. 4 Tab oe ekgo doesar goelaam ke pathaais. Bakie ohoe ke sabhan moerie par maarke aur bedjatie karke lautaar deis. 5 Tab oe tiesara kamkarta ke pathaais, bakie sabhan oke maar dhaaries. Aur aisahie oe dher kamkartan ke pathaais, bakie khetiar log kauno kauno ke maaries aur kauno kauno ke maar dhaaries. 6 Tab khaalie ek djane batjal, aur oe okar pjaara beta raha. Tab oe apane me sotjies: 'Oesab hamaar pjaara betwa ke djaroer maan-djaan karie.' Aur oke pathaais. 7 Bakie khetiar log djab beta ke aawat dekhies tab bolies: 'Dekh, maaliek ke beta aawe hai. Koetjh dien ke baad khet okar naam par hoi djaai. Tjalie oke maar dhaarie dja, tab khet hamlogke hoi djaai.' 8 Tab sabhan oke pakarke maar dhaaries aur okar lahaas khet me se bieg deis."

9 Aur Jiesoe bolies: „Toelog ka sotje hai? Djamiendaar khetiar log se ka karie? Oe apane aaike oesab ke maar dhaarie. Aur khet ke doesar koi ke oeppar saup deiga."

10 Oe bolies: „Toelog to Parmeswar ke poestak me ie sab baat
parhle hai:
'Oe ieta djaun ghar banaawe waalan be-kaamiel maanat
raha,
oe aisan djagaha par dharal gail kie oe sab ekwan ieta ke rasta
dekhaaiga.
11 Ie kaam Prabhoe karies hai, aur hamlogke khaat bahoet
maahaan hai.' "
12 Barkwan samadjh gail raha kie Jiesoe oesabke baare me
batiaat raha. Ohie se oesab maangat raha oke pakare. Bakie
oesab deraat raha kie djhoend log goessaai djaai. Tab oesab
oke tjhorke tjal gail.

Parmeswar aur maahaaraadja ke hak
(Mateas 22:15-22; Loekaas 20:20-26)

13 Koetjh der baad barkwan ekaatgo Fariesie log ke aur
raadja Herodes ke koetjh saamiel waalan ke Jiesoe ke paas
pathaais. Oesab maangat raha oke koetjh oelta bolwaaike
phasaawe. Tab oesab oke pakar sakat. 14 Tab djab oesab okar
lage pahoetjal tab bolies: „Maastar djie, hamlog djaaniela
kie toe sattja aadmie baate aur doei moeh se na batia hai.
Toe manai ke moeh na dekhe hai, bakie khaalie Parmeswar
ke sattjaai siekhaawe hai. Ab hamlog maangiela tose ek
baat poetjhe. Thiek hai Roma ke maahaaraadja ke djoetie ke
paisa bhare ke, kie na?" 15 Bakie oe oesabke kharaab sotj-
bietjaar djaanat raha. Oe bolies: „Toelog kaahe ke maange
hai hamke phasaawe?" Oe bolies: „Laaw hamke ekgo tjaanie
ke paisa dekhaaw." 16 Oesab dekhaais. Tab oe poetjhies:
„Epar kekar moertie aur liekhal baat dekhe hai?" Tab oesab
bolies: „Maahaaraadja ke." 17 Tab oe bolies: „Attjha, tab
maahaaraadja ke de djaun okar hak hai aur Parmeswar ke
djaun Parmeswar ke hai." Tab oesabhan ie barhia baat se
ekdam atjambho hoi gail.

Maut me se djie oethe ke biese me
(Mateas 22:23-33; Loekaas 20:27-40)

18 Tab ekaatgo Sadoesie* Jiesoe lage aail. Oesab bole hai
kie iensaan log maut me se na djie oethiega. 19 Tab oesab ose
bolies: „Maastar djie, toe djaane hai Mosas kaun Parmeswar
ke hoekoem liekhies raha biaah kare ke baare me. Djab ekgo
aadmie mar djaai aur oke larkan na rahie, tab okar bhaai ke
tjaahie okar aurat se biaah kare ke. Tab pahiela betwa maral
bhaai ke naam paai. 20 Maan le kie saatgo bhaai raha. Tab
pahiela waala ke biaah bhail, tab oe mar gail aur oke larkan
na raha. 21-22 Tab ek doesar bhaai auratia se biaah karies. Tab
oe bhie mar gail biena larkan ke. Aur aisahie tiesara waala

* **12:18** Sadoesie logan Israel ke dharam ke ek koel raha.

aurat se biaah karies, aur ekwan bhie, bakie sab mar gail aur ekko bhaai se larkan na bhail. Tab ant me aurat bhie mar gail."

23 Oesab bolies: „Ab hamlog maangiela tose koetjh poetjhe. Djab ie manai log djie oethie, tab aurat kekar rahie? Sab saato aadmie to okar biehauta raha."

24 Tab oe bolies: „Toelog Parmeswar ke baat aur okar saktie na djaane hai. Ohie khaatien toelogan oelta baat poetjhe hai. 25 Djab iensaan logan djie oethiega tab oesab djaise swarag ke parie logan biaah na kariega." 26 Oe bolies: „Aur djie oethe ke biese me, toelog to Mosas ke kaahaanie parhle hai, kie oe kaise djarat djhalaasie me ekgo aawaadj soenies raha. Parmeswar hoewa par ose bolies raha: 'Ham tor baap-daada Aabraaham ke Parmeswar baatie, okar beta Iesaak ke, aur okar pota Jaakob ke bhie.' 27 Oe thoro maral manai ke Parmeswar hai? Okar khaatien maral manai log djienda hai." Oe bolies: „Toelog Parmeswar ke baat ekdam se oelta samdjhe hai."

Parmeswar ke sab se barka hoekoem (Mateas 22:34-40)

28 Hoewa par ekgo dharam ke parhal waala raha, aur oe soenies raha kaise Sadoesie log Jiesoe se moeh laraawat raha. Oke attjha lagal kaise Jiesoe oesabke djabaab deis raha. Tab oe ose poetjhies: „Parmeswar ke sab se barka hoekoem kaun hai?" 29 Tab oe bolies: „Sab se barka waala hai: 'E Israel log, soen. Hamlogke Prabhoe ekahie Parmeswar hai. 30 Toke tjaahie oke aapan diel bhar, tan-man aur sab boeddhie aur saktie se pjaar kare ke.' 31 Aur doesara barka hoekoem hai: 'Djaise toe apane ke tjaahe hai, oisane ek doesare ke pjaar kar.' Ie doeno se auro barka hoekoem na hai." 32 Tab parhal aadmie bolies: „Ha, maastar, toe satj bolle hai. Prabhoe ekahie Parmeswar hai, oke tjhorke ekko doesar na hai. 33 Oke sab rakam daan dewe aur baliedaan kare ke attjha hai. Bakie oke aapan diel bhar se, sab boeddhie aur saktie se pjaar kare ke, aur doesare ke tjaahe ke djaise apane ke auro barhia hai." 34 Oe dekhies kie aadmie sab baat thiek se samdjhe hai. Tab bolies: „Toe Parmeswar ke raadj se doer na baate."

Ohie dien se koi na maangies oke baat par pakare.

Kriest raadja Daawied ke aulaad aur Prabhoe hai (Mateas 22:41-46; Loekaas 20:41-44)

35 Djab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me manai log ke siekhaawat raha, tab oe poetjhies: „Dharam ke parhal logan toelogke siekhaawe hai kie Parmeswar ke aane waala Kriest Daawied ke aulaad hai. Toelog ka sotje hai, ekar

matlab ka hai? 36 Daawied to Pawietr Aatma ke dwaara Kriest
ke biese me bolies raha kie:
'Prabhoe Parmeswar hamaar Prabhoe se bolies:
Aaw hamaar dahiena bagal baith dja djab talak ham tor
doesman log ke tor gor ke nietje na karab.' "
37 Oe bolies: „Djab Daawied Kriest ke aapan Prabhoe bo-
laawat raha, tab dekha hai kie oe na khaalie okar aulaad hai,
bakie ese djaada."

Dher manai logan ke Jiesoe ke baat bahoet attjha lagat raha.

Parmeswar ke baat ke parhal logan se batjaaike rahiehe!
(Mateas 23:6-7; Loekaas 11:43; 20:45-47)

38 Jiesoe oesabke aur aage siekhaais kie: „Dharam ke
parhal logan ke tjaal-tjalan dekhke apane ke dhokha na
khawaaw. Oesabke barhia lage hai ghoem ghoemke aapan
lamba kapra se aapan oetja dardja dekhaawe ke. Oesab
khoesie howe hai djab badjaar me manai log oesabke barka
maanke paalagie kare hai. 39 Aur djab oesab partjaar ke ghar
kie to nauta dja hai, tab oesabke attjha lage hai sab se barhia
djagaha par baithe ke. 40 Oesab wiedhwa log ke ghar-dwaar
tjalaakie se harap lewe hai. Aur oesab der talak praatna
kare hai dekhaawe khaat kie oesab ketana bhaktie hai. Bakie
Parmeswar oesabke ekwan se djaada sadja deiga."

Wiedhwa ke doei kopro ke paisa
(Loekaas 21:1-4)

41 Jiesoe paisa ke baakas ke nagietj baithal raha. Eman
manai logan paisa daarat raha Parmeswar khaatien. Oe
dhiaan lagaaike taakat raha kaise manai log aawat djaat raha
aur kopro ke paisa oman daarat raha. Dher dhanie logan
tjaanie ke paisa daaries. 42 Tab ekgo garieb wiedhwa bhie
aail, aur oe doeigo kopro ke paisa baakas me daaries. 43 Tab
Jiesoe aapan tjela log ke sankiaaike bolies: „Dekhle? Ham
toelogse boliela kie ie garieb wiedhwa oe sab dhanie log se
djaada daaries hai. 44 Oesab to aapan dher me se thora se deis,
bakie wiedhwa ke thora se raha, tabbo sab deis. Ie okar sab
sauda paanie ke paisa raha."

13

Jiesoe ke baat antiem dien ke moesiebat ke baare me
(Mateas 24:1-28; Loekaas 21:5-6; 17:22-24; 21:7-24)

1 Djab Jiesoe aur okar tjela log Parmeswar ke mahal ke
angana me se djaat raha, tab oman se ekgo bolies: „He
Maastar, dekh mahal ketana biesaal hai! Ketana barka barka
ieta!" 2 Tab oe bolies: „Toke ie barka mahal attjha lage hai?
Ham tose bataaila kie ie sab ekdam se naas kar dewal djaai,
aur toe ekko ieta tarke oeppar na dekhiehe."

3 Ekare baad djab oelog Djaitoen pahaar par pahoetjal, tab
Jiesoe Parmeswar ke mahal ke sodjhe djaaike baith gail. Okar
lage khaalie Petras, Jaakobas, Johaanas aur Andreas raha.
4 Tab oelog poetjhies: „Toe hamlogse bataai sakiehe kie tor
baat kab poera hoiga? Aur hamlog kaise djaan sakab kie ie
sab tjiedj kab poera hoiga?"

5 Tab oe siekhaawe lagal kie: „Batjaaike rahiehe kie toel-
ogke koi na bahakaawe. 6 Dher manai aaiga hamaar naam
leike boliega kie: 'Ham Kriest baatie.' Aur oesab dher djane
ke bahakaaiga. 7 Aur djab toelog soeniehe kie soerdjaatie
log laraai kare hai, tab toelog na deraihe. Ie sab howe ke
tjaahie, bakie djoeg ke ant abbe na rahie. 8 Djaatie logan
doesar djaatie log se laraai kariega aur ek raadj doesar raadj
logan ke sataaiga. Hia hoewa bhoeidol hoiga aur manai log
khaai biena mariega. Ie sab tjiedj se djoeg ke ant ke moesiebat
soeroe hoiga."

9 Oe bolies: „Bahoet batjaaike rahiehe. Toelog hamaar rasta
par tjale hai, ohie se manai log toelogke djabar-djastie se djadj
ke aage ledjaai. Aur Israel ke partjaar ke ghar me oesab
toelogke tjamotie se maariega. Toelogke laat aur raadja logan
ke aage thara howe ke parie djaise toelog hamaar tjela baate.
Oe mauka par toelog oesabse hamare baare me bataihe.
10 Aur djoeg ke ant se pahiele doenia bhar ke djaatie log ke
khoes khabar hamaar biese me soene ke tjaahie. 11 Djab koi
toelogke pakarke djadj ke aage ledjaai, tab sotj-phiekier na
kariehe kie toe hoewa par ka boliehe. Toe baat na bataihe,
bakie tor dwaara Pawietr Aatma sab baat bataaiga. Ohie
aapan baat tose bolwaaiga. 12 Dje hamaar rasta par tjaliega,
okar bhaai oke pakarwaaike marwaai dhaarie, aur baap
logan bhie aapan larkan sanghe ohie kaam karie. Larkan
apane maai-baap ke doesman hoike oesabke marwaai dhaar-
iega. 13 Toelog hamare me bieswaas kare hai, ohie khaat
sab koi toelogke djaran kariega. Bakie dje ant talak aapan
bieswaas pakarle rahie, oke Parmeswar batjaai leiga."

14 Oe bhie bolies: „Ek ghienna naas kare waala tjiedj thara
karal djaaiga djaaha mienaahie hai. Dje ie baat parhiega, oke
tjaahie ekar matlab pahietjaane ke. Djab toelog oe tjienha
dekhiehe tab Joedea diehaat ke manai log ke tjaahie pahaar
lage bhaag djaai ke. 15 Dje aapan tjhat par rahie, oke na
tjaahie pahiele ghar me djaaike aapan tjiedj lewe khaatien
bakie toerant bhaag djaai ke. 16 Aur dje aapan khet me rahie,
oke bhie na tjaahie ghare djaai ke kapra lewe ke. 17 Djaun
aurat logan ke larka hoiga aur djaun aapan larka ke doedh
piaawat rahie, oesabke khaat oe tem par auro moeskiel rahie.
18 Praatna kar kie toelogke thandha ke tem me bhaage ke

na parie. 19 Djab se Parmeswar doenia banaais hai ab talak
etana kharaab moesiebat na bhail hai, aur kabhie na rahiega.
20 Djab Parmeswar na sallaah karies raha ie doekh ke tem
tjhota kare ke, tab koi na batj sakat. Bakie aapan tjoenal
manai logan khaatien Parmeswar oe tem kamtie kariega.
21 Djab oe tem par koi toelogse bolie: 'Are, dekh, Kriest aai
gail!' kie to: 'Dekh, oe hoewa hai!' tab na bieswaas kariehe.
22 Koetjh manai log aaike djhoetthe ke bolie kie: 'Ham Kriest
baatie,' kie to 'Ham Parmeswar ke ek sanesia baatie.' Oelog
sab rakam tjienha dekhaaiga aur barka kaam kariega. Aur
djab hoi sakat tab oesab Parmeswar ke tjoenal manai log ke
bhie bahakaawat. 23 Ohie se batjaaike rahiehe. Ham ie sab
baat howe se pahiele toelogse bataai deila."

Jiesoe ke lautana
(Mateas 24:29-35, 42-44; Loekaas 21:25-36)

24-25 Jiesoe aur aage bataais: „Djab ie moesiebat ke tem
biet djaai, tab aasmaan ke saktie hieliega. Soeroedj aur tjaan
na dekhaaiga aur tarai aasmaan me se gier djaai. 26 Tab
manai logan iensaan ke Beta ke aawat dekhiega. Oe baadar
par aapan barka saktie aur maahaanta leike aaiga. 27 Tab
oe aapan parie log ke pathaaiga aapan tjoenal manai log ke
doenia ke tjaaro kona aur aasmaan ke tjaaro or se ekattha
kare ke.
28 Adjier ke per ke dekh aur ie baat jaad kar. Djab daarie
patta biege lage hai, tab toelog djaan djaihe kie garam ke
tem aawe hai. 29 Aisane djab toelog dekhiehe kie hamaar
baat poera howe hai, tab toelog djaan djaihe kie djoeg ke ant
aawe hai. 30 Ham toelogse satj boliela kie djaun manai log ie
sab tjiedj howat dekhiega, oesab djienda rahiega djab talak
hamaar sab baat na poera hoiga. 31 Ek dien aasmaan aur
dhartie miet djaaiga, bakie hamaar baat kabhie na mietiega.
32 Koi na djaane hai kie ie sab tjiedj kaun dien par aur kai
badje hoiga. Swarag ke parie log na djaane hai, aur tjaahe
ham Parmeswar ke Beta baatie, tabbo ham bhie na djaaniela.
Khaalie Pieta Parmeswar ie baat djaane hai. 33 Ohie se
batjaaike rahiehe aur praatna karte rahiehe. Toelog na djaan
sake hai ham kab aabe.
34 Ham lautke aabe djaise ekgo aadmie djaun doesar des
gail. Tab oe djaai se pahiele ghar-dwaar aapan goelaam log
ke oeppar saup deis. Oe har ek ke kaam deis kare ke, aur oe
rakhwaala se bolies: 'Tjaaro or aakhie garaai rahiehe.' Tab
oe tjal gail." 35 Oe bolies: „Ohie se toelogke bhie tjaahie tajaar
rahe ke. Ham ghar ke maaliek ghat baatie, aur toelog na
djaane hai kie ham kab lautke aabe. Hoi sakie kie ham raat
ke, kie to bietj raat ke, kie to djab moerga tjiella hai, kie to

saberaha aabe. 36 Tajaar rahiehe nahie to ham atjakke me
aaike toelog ke soetal paai. 37 Djaise ham toelogse boliela,
aisane ham sab koi se bolab: Na soetiehe bakie batjaaike
rahiehe."

14

Aurat ke barhia kaam aur Joedaas ke kharaab baat-tjiet
(Mateas 26:1-16; Loekaas 22:1-6; Johaanas 12:1-8)

1 Doei rodj rahie gail raha Paasan ke tiewhaar ke aur
Biena-khatta-piesaan-ke-bret ke tiewhaar ke. Barka agwan
aur dharam ke parhal waalan mauka khodjat raha Jiesoe
ke pakarwaaike marwaai dhaare khaatien. 2 Oesab bolies:
„Tiewhaar ke tem par na kare k'hoi, nahie to manai log halla
matjaai dei."

3 Oe dien par Jiesoe Betaania gaaw me raha. Oe ekgo
aadmie ke ghar me bhodjan karat raha. Oe aadmie Siemon
Korhia waala bolaawal djaat raha. Tab ekgo aurat bahoet
mahanga poera nardas ke mahakauwa leike Jiesoe ke paas
aail. Mahakauwa ekgo alabastar ieta ke botal me raha. Tab
oe botal ke kholies aur sab mahakauwa Jiesoe ke moerie par
oedjhoel deis. 4 Tab koetjh manai log ie dekhke goessaai lagal
aur bolies: „Kaahe ke auratia etana mahanga tjiedj naksaan
kare hai? 5 Bestar oe betj dewat, tab tien sau tjaanie ke paisa
se djaada garieb logan khaatien bator sakat." Aisahie oesab
oke daaties.

6 Bakie Jiesoe bolies: „Oke tjhor de. Toelog kaahe ke
okar oeppar goessa hai? Oe hamaar khaat bahoet barhia
kaam karies hai. 7 Garieb logan sada rahie, aur djab toelog
mangiehe tab hardam bhalaai kar sakiehe. Bakie ham sada
ke lieje toelogke sanghe na rahab. 8 Ie aurat karies hai djaun
oe kar paais. Oe hamaar moerie par mahakauwa oedjhlies
hamaar dehie tajaar kare ke mattie dewe khaatien. 9 Aur
ham toelogse satj boliela kie doenia bhar me djaaha khoes
khabar hamare biese me ailaan karal djaai, hoewa par manai
log okar baare me bhie batiaaiga kie oe ka karies hai. Aisahie
dher manai log oke jaad kariega."

10 Joedaas Eskaariot Jiesoe ke baaraago tjoenal tjela me se
ekgo raha. Bas oe barka agwan ke lage gail baat-tjiet kare
kaise oesab Jiesoe ke pakar sakat. 11 Tab oelog bahoet khoesie
bhail aur oke koetjh paisa waada karies. Aur oe mauka
khodje lagal Jiesoe ke baare me tjoegalie kare ke.

Jiesoe ke aakhrie bhodjan
(Mateas 26:17-29; Loekaas 22:7-23; Johaanas 13:21-30; 1
Korente 11:23-26)

12 Tab Biena-khatta-piesaan-ke-bret ke tiewhaar aail.
Pahiela dien par sab Israel ke djaatie logan Paasan ke
tiewhaar manaawe khaatien bhie ekgo bhera ke battja
maarke bhoedjke khaat raha. Tab Jiesoe ke tjela log ose
poetjhies: „Toe kaaha maange hai Paasan ke bhodjan kare?
Tab hamlog hoewa par tajaar karab." 13 Tab oe aapan tjela log
me se doeigo se bolies: „Dja sahar, tab toelog ekgo aadmie ke
dekhiehe djaun ek gogliet paanie ledjaat rahie. Okar pietjha
kariehe. 14 Aur djaaha oe bhiettar djaai, oe ghar ke maaliek
se poetjhiehe: 'Hamlogke maastar maange hai djaane kie
oe hamlogke sanghe kaun kamra me Paasan ke bhodjan kar
sakie.' 15 Tab maaliek toelogke ghar me ek barka oeppar
kamra dekhaai. Hoewa par sab tjiedj toelogke khaat rakhal
rahie." 16 Tab oe doeno sahar me gail aur djaise Jiesoe bolies
raha, oisahie sab bhail. Aur oesab Paasan ke bhodjan tajaar
karies. 17 Tab djab sandjha bhail tab Jiesoe aapan tjela log ke
sanghe kamra me gail.

18 Tab khaite me oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie
toelog me se koi hamlogke sanghe bhodjan kare hai djaun
hamke tjoegalie karie." 19 Tab tjela log ke sotj maar deis
aur sab poetjhe lagal: „Ham thoro baatie?" 20 Tab oe bolies:
„Baaraago me se ek djane aise kariega, tjaahe oe hamaar
sanghe bret soerwa me borke kha hai. 21 Djaise Parmeswar
ke poestak me liekhal hai, aisane iensaan ke Beta mariega.
Bakie tjoegalie kare waala ke oeppar bahoet kathien moe-
siebat pariega. Bestar rahat kie oe kabhie na paida howat."

22 Djab sabhan baithke bhodjan karat raha tab Jiesoe bret
leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur toekkara toekkara
toerke aapan tjela log ke baaties. Oe bolies: „Khaai le, ie
hamaar dehie hai." 23 Tab oe ekgo gielaas wien oethaais,
Parmeswar ke phien se dhanbaad deis aur aapan tjela log ke
deis. Aur har ek thora se pies. 24 Tab oe bolies: „Ie hamaar
khoen hai. Ese Parmeswar ke baat-tjiet poera hoiga, aur dher
manai log khaatien bahiega." 25 Oe bolies: „Ham toelogse satj
boliela kie ham tanko wien na piebe djab talak ham naawa
rakam se Parmeswar ke raadj me piebe."

26 Tab sabhan gaana gaais Parmeswar ke aadar kare khaa-
tien. Ekare baad oesab Djaitoen pahaar par gail.

Tjela log kaise bhaagie
(Mateas 26:30-35; Loekaas 22:31-34; Johaanas 13:36-38)

27 Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar to aapan poestak me
liekhwaais hai: 'Ham bhera ke tjaraawe waala ke maarab,
aur sab bhera tjaaro or bhaag djaaiga.' Ohie se ham djaaniela
kie toelog sab koi hamke tjhor deihe. 28 Bakie djab ham djie
oethaawal djaab tab ham toelogse pahiele Gaalielea diehaat

djaab." 29 Tab Petras ose bolies: „Saait ielog toke tjhor dei,
bakie ham na." 30 Tab oe bolies: „Ham to djaaniela kie aadj
raat ke moerga ke doei dafe bole se pahiele toe tien dafe
boliehe kie toe hamke na djaane hai." 31 Bakie Petras auro
djor se bolies: „Tjaahe hamke tor sanghe mare ke parie, tabbo
ham aisan baat kabhie na bolab." Aur ekwan bhie aisahie
bolies.

Jiesoe ke praatna Getsemaane me
(Mateas 26:36-46; Loekaas 22:39-46)

32 Tab sabhan Getsemaane naam ke djagaha me gail. Tab
Jiesoe bolies: „Toelog hia baith, aur ham djaaila praatna
kare." 33 Oe Petras, Jaakobas aur Johaanas ke legail. Tab oke
bahoet ghabaraahat aur dar lagal. 34 Oe bolies: „Ham etana
oedaas baatie kie ham mar djaai saktie. Toelog hia rahiehe
aur na soetiehe." 35 Tab oe aur aage gail aur djamien par
gierke praatna kare lagal. Oe bolies: „Pieta djie, djab hoi sake
hai tab hamke aane waala doekh me se batjaai le. 36 Abba, he
Pieta, toe sab koetjh kar sake hai. Ie doekh hataai de. Bakie
aapan man waala kar, na hamaar waala."

37 Tab djab oe lautke aail tab dekhies kie tieno tjela soetal
hai. Tab oe Siemon Petras se bolies: „E Siemon, soet gaile? Ek
ghanta onghaai na rok paile? 38 Djaagal rahoe aur praatna
kar nahie to toelog bahakaawal djaihe. Aatma tajaar hai
bakie dehie latjaar hai."

39 Tab oe phieno tjal gail aur ohie baat doharaaike praatna
karies. 40 Tab djab oe lautke aail tab oesabke phieno soetal
paais. Oesabke bahoet onghaai lagal raha aur oesab na
djaanat raha kie ose ka bole.

41 Tab djab oe tiesara dafe lautke aail tab bolies: „Ab toelog
soetke soestaai sakiehe. Ham don hoi gailie. Attjha, ab oesab
hamme pakariega. Iensaan ke Beta kharaab manai ke haath
me saup dewal djaaiga. 42 Oeth, tjoegalie kare waala aawe
hai, tjalie dja okar lage."

Kaise Jiesoe pakaraail
(Mateas 26:47-56; Loekaas 22:47-53; Johaanas 18:2-11)

43 Abbe Jiesoe batiaite raha tab etane me Joedaas aai gail.
Oe Jiesoe ke baara tjela log me se ekgo raha. Ek djhoend
mardaana log talwaar aur danda leike okare sanghe aail.
Barka agwan, dharam ke parhal waalan aur Israel ke bark-
wan oesabke pathaais raha. 44 Joedaas oelogse bolies raha:
„Ham ose bhet karke tjoemma debe. Ohieke pakariehe aur
oke na bhaagan deihe."

45 Tab oe toerant Jiesoe lage gail aur bolies: „Maastar djie,
toe kaise baate?" Aur oe oke tjoemma deis. 46 Tab oesab
Jiesoe ke pakar leis. 47 Tab ekgo tjela aapan talwaar oethaaike

sab se barka agwa ke goelaam ke kaan kaat leis. 48 Aur
Jiesoe oesabse bolies: „Ka, toelog talwaar aur danda leike
aile hamke pakare khaat? Ham daakoe thoro baatie? 49 Ham
rodj Parmeswar ke mahal ke angana me toelogke siekhaawat
rahielie, bakie toelog hamme na pakarle. Parmeswar ke
poestak me liekhal hai kie toelog aapan kaam hamaar sanghe
ie rakam kariehe. Aur ab ie baat poera howe hai." 50 Bas sab
tjela log oke akele tjhorke bhaag gail.

51 Hoewa par bhie ekgo naudjawaan raha. Oe khaalie
bietjhauna lapetke Jiesoe ke paatjhe gail raha. Tab aadmie
log ohoeke pakar leis. 52 Bakie oe aapan bietjhauna tjhorke
nange bhaagal.

Jiesoe Israel ke barkwan ke aage
(Mateas 26:57-68; Loekaas 22:54-55, 63-71; Johaanas 18:12-14, 19-24)

53 Tab oesab Jiesoe ke sab se barka agwa ke ghare legail.
Hoewa par sab barka agwan, Israel ke barkwan aur dharam
ke parhal logan ekattha bhail. 54 Petras doer se Jiesoe ke
paatjhe tjalat raha. Aisahie oe sab se barka agwa ke ghar
ke angana me pahoetjal. Aur oe gail rakhwaalan ke bietj me
baithe aur aagie ke lage garmaat raha.

55 Ohie tem par ghar me barka agwan aur sabha bhar
maangat raha Jiesoe ke kasoer dewe. Tab oesab oke marwaai
sakat. Bakie oesab koetjh na sotjke bol paais. 56 Dher manai
log okar biese me djhoeth bolies, bakie oesabke gawaahie ek
na raha. 57 Tab ekaatgo djhoettha log oethke bolies: „Hamlog
soenlie hai kie oe Parmeswar ke mahal ke biese me kharaabie
bolies hai. 58 Oe to bolies hai kie: 'Ie mahal manai log banaais
hai. Bakie ham oke toer dhaarab, tab tien rodj baad ham
ekgo doesar banaabe, aur oe manai ke banaawal na rahie.'
" 59 Bakie djhoettha log ie gawaahie ke biese me bhie ek na
raha.

60 Tab sab se barka agwa aage djaaike thara bhail. Oe
Jiesoe se poetjhies: „Toe soene hai ie manai log toke kaun
kasoer dewe hai? Toe djabaab na deihe?" 61 Bakie Jiesoe
koetjh na bolies. Tab oe poetjhies: „Toe maahaan Parmeswar
ke tjoenal waala Kriest aur okar Beta baate?" 62 Tab Jiesoe
bolies: „Ha, ham ohie baatie, aur toelog iensaan ke Beta ke
sab se maahaan Waala ke dahiena bagal baithal aur baadar
par swarag me se aawat dekhiehe." 63 Bas oe goessa ke maare
aapan kapra tjierke aur bolies: „Hamlogke doesar gawaahie
djaroerie na hai! 64 Toelog soenle baate kaise oe apane ke
Parmeswar ke baraabar karke okar bedjatie kare hai. Toelog
ka bole hai?" Tab sab bolies: „Oe maut ke sadja laaik hai!"

65 Tab kauno kauno okar oeppar thoeke lagal. Oesab okar
aakhie kapra se baanh deis, tab oke ghoesa se maarke poet-
jhies: „Dekhaaw kie toe sab djaane hai. Ab bataaw ke toke
maaries hai." Aur rakhwaalan bhie okar moeh par maaries.

Kaise Petras djhoeth bolies
(Mateas 26:69-75; Loekaas 22:56-62; Johaanas 18:15-18, 25-27)

66 Ohie tem par Petras nietje ghar ke angana me baithal
raha. Tab sab se barka agwa ke ekgo goelaam aurat hoewa
aail. 67 Djab oe Petras ke dekhies kie oe apane ke garmaawat
raha, tab oke taakke bolies: „Toe bhie Naasaaret waala Jiesoe
sanghe rahiele." 68 Bakie Petras bolies: „Na, ham na djaaniela
aur na samdjhiela toe ka bole hai." Aur oe dwaar lage djaai
lagal.
69 Tab naukaraanie oke phien se dekhies aur hoewa ke
manai logan se bolies: „Ie bhie okar djhoend me ke hai."
70 Tab oe phieno bolies: „Na, ham na baatie." Tab koetjh der
baad hoewa ke manai log ose bolies: „Ha, oe sattje bole hai,
toe ohie me ke ekgo baate. Toe to bhie Gaalielea diehaat ke
baate." 71 Bakie oe apane ke saraape lagal aur kasam khaaike
bolies kie: „Djaun aadmie ke baare me toelog batia hai, ham
oke na djaaniela." 72 Bas ohie laage doesara dafe moerga
bolies. Tab oe jaad karies Jiesoe ose ka bolies raha kie: „Ham
to djaaniela kie moerga ke doei dafe bole se pahiele toe tien
dafe boliehe kie toe hamme na djaane hai." Tab Petras rowe
lagal.

15

Jiesoe laat Pielaatas ke aage
(Mateas 27:1-2, 11-14; Loekaas 23:1-5; Johaanas 18:28-38)

1 Djab saber bhail tab barka agwa log, doesar barkwan,
dharam ke parhal log aur sab doesar sabha waalan Jiesoe
ke baare me sallaah kar tjoekal raha. Tab oesab okar haath
baanhke aur oke laat Pielaatas ke paas ledjaaike okar haath
me saup deis. 2 Tab oe khod khodke Jiesoe se poetjhies: „Toe
Israel ke raadja baate?" Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai."
3 Tab barka agwan oke dher tjiedj ke biese me kasoer dewe
lagal. 4 Tab Pielaatas ose bolies: „Dekh oesab ketana kharaab
baat tor biese me bole hai. Toe apane ke na batjaihe?" 5 Bakie
oe koetjh na bolies. Tab Pielaatas thak hoi gail.

Jiesoe kie to Baaraabaas
(Mateas 27:15-23, 26; Loekaas 23:17-25; Johaanas 18:39-40; 19:1, 16)

6 Aise raha kie har ek tiewhaar me Pielaatas ekgo djahalia
ke tjhor dewat raha dje ke manai logan maangat raha. 7 Ohie
tem par djahal me ekgo aadmie raha. Oe doesar log ke
sanghe Roma soerdjaatie se laraai karke koi ke maar dhaaries
raha. Okar naam Baaraabaas raha. 8 Tab djhoend logan
aaike Pielaatas se bole lagal: „Hamlog maangiela kie toe ekgo
djahalia ke tjhor deihe.” 9 Tab oe poetjhies: „Toelog maange
hai kie ham Israel ke raadja ke tjhor dei?” 10 Oe to djaan gail
kie barka agwan Jiesoe ke djaran ke maare okar haath me
saup deis raha. 11 Bakie barka agwan djhoend ke siekhaais
Baaraabaas ke tjhorwaawe ke.

12 Tab oe manai log se poetjhies: „Tab ham ie aadmie se ka
karie? Toelog to oke Israel ke raadja bolaawe hai?” 13 Tab
manai logan tjiellaaike bolies: „Oke kroes par tjaharaai de!”
14 Tab oe phieno poetjhies: „Kaahe khaat? Oe kaun kharaab
tjiedj karies hai?” Tab oesab auro kaske tjiellaaike bolies:
„Kroes par tjaharaai de!” 15 Tab oe sotjies kie: „Bestar ham
manai log ke hiettjha poera kar dei.” Tab oe Baaraabaas
ke tjhorwaai deis. Aur oe Jiesoe ke tjamotie se marwaaike
soerdjaatie ke haath me saup deis kroes par tjaharaawe
khaatien.

Kaise Jiesoe ke thatha oeraawal gail
(Mateas 27:27-31; Loekaas 23:11)

16 Tab soerdjaatie logan Jiesoe ke laat ke mahal ke angana
me legail. Hoewa par laat hardam djadj ke kaam karat raha.
Oesab bhie sab doesar soerdjaatie log ke bolaais. 17 Tab oesab
oke ekgo laltjhau koerta pahienaai deis djaise ekgo raadja ke.
Aur oesab bhie ek kaata waala lattie goethke ekgo raadja ke
moekoet ghat okar moerie par dhar deis. 18 Tab oesab thatha
oeraaike ose bolies: „He Israel ke raadja, aap kaise rahielo?”
19 Tab oesab ekgo narai se okar moerie par maaries aur bhie
okar oeppar thoekies. Oesab djhoetthe ke gaathie par gier
paral okar aadar kare khaat. 20 Tab djab oesab don hoi gail
tab laltjhau kapra oetaarke aur okar kapra pahienaai deis.
Tab oesab oke sahar ke bahare legail kroes par tjaharaawe
khaatien.

Kroes par
(Mateas 27:32-44; Loekaas 23:26-43; Johaanas 19:17-27)

21 Djaite me soerdjaatie log ekgo aadmie ke djabar-djastie
kroes ke khambha dhowaais. Okar naam Siemon raha aur oe
Sierene sahar ke raha. Oe Aaleksaandar aur Roefoes ke baap
raha. Oe khet alang se Jeroesaalem sahar me aawat raha.
22 Aisahie oesab Jiesoe ke ekgo Golgota naam ke djagaha par
legail. Ie naam ke matlab hai „‘Khoprie ke djagaha.” ’

23 Tab oesab oke wien deis pieje ke. Oman mere dawaai
ghoral raha piera patwaawe khaatien. Bakie oe na maangat
raha pieje. 24 Tab oesab oke kroes par thok deis. Aur oesab
okar kapra oetaarke djoewa khelke baat leis. 25 Oe tem par
nau badjal raha sabere. 26 Okar moerie ke oeppar dekhaat
raha kaun kaaran se oe maar dhaaral gail. Hoewa par liekhal
raha: ISRAEL KE RAADJA.
27 Oe tem par doeigo daakoe Jiesoe ke agal-bagal bhie ek
ek kroes par thokal gail. 28 Ie rakam se Parmeswar ke ekgo
liekhal baat poera bhail. Oe dher dien pahiele liekhwaais
raha: „Oesab oke badmaas manai log ke sanghe gienies hai."
29 Djaun manai log hoewa se paas howat raha, oesab okar
bedjatie karat raha. Oesab moerie hielaaike bolies: „Dekh,
Parmeswar ke mahal toere waala! Toe to tien rodj me oke
phien se banaai deite? 30 Tab kroes par se oetarke apane
ke batjaai le." 31 Aur barka agwan aur dharam ke parhal
waalan bhie tiebolie maarat raha. Oesab apane me bolies:
„Oe doesar log ke batjaais hai, bakie apane ke na batjaai
paawe hai. 32 Ie apane ke Kriest, kie to Israel ke raadja
banaais hai. Djab hamlog oke kroes par se oetarat dekhab tab
hamlog okare me bieswaas karab." Aisahie bhie kroes par ke
daakoe log oke tiebolie maarat raha.

Jiesoe ke maut
(Mateas 27:45-56; Loekaas 23:44-49; Johaanas 19:28-30)

33 Tab baara badje des bhar me andhiaar hoi gail tien badje
talak. 34 Ohie tem par Jiesoe gohoraais: „Eloi, Eloi, laama
saabaktaanie?" Ekar matlab hai: „Hamaar Parmeswar,
hamaar Parmeswar, toe hamke kaahe ke tjhor deile hai?"
35 Tab hoewa ke koetjh manai log ie baat soenke bolies: „Soen!
Oe Elia ke bolaawe hai." 36 Tab koi koetjh laaike aur khatta
wien se bhiedjaaike ekgo daarhie par lagaaike oke tjoesaais.
Oe ekwan se bolies: „Agorie dja, dekhe k'hoi kie Elia aawe oke
batjaawe kie na." 37 Tab ekare baad Jiesoe kaske tjiellaais aur
aapan praan tjhor deis.
38 Ohie tem par Parmeswar ke mahal ke sab se pawietr
djagaha ke parda ekdam se oeppar se nietje talak phat gail.
39 Kroes ke sodjhe soerdjaatie ke barkwa thara raha. Djab
oe dekhies kie Jiesoe kaise mare hai, tab bolies: „Sattje ke, ie
aadmie Parmeswar ke ek Beta raha!"
40 Doerie me ekaat aurat bhie taakat raha. Oman Magdaala
sahar ke Maria raha, aur tjhota Jaakobas aur Josas ke maai
Maria aur Saalome bhie. 41 Oesab hardam Jiesoe ke sanghe
tjalat raha aur okar sewa karat raha djab oe Gaalielea diehaat
me raha. Aur dher doesar aurat Jiesoe ke sanghe Jeroesaalem
sahar aail raha. Oesab bhie hoewa thara raha.

Jiesoe ke mattie
(Mateas 27:57-61; Loekaas 23:50-56; Johaanas 19:38-42)

42 Oe dien Israel ke djaatie log sab tjiedj tajaar karat raha
sabat ke dien khaatien djaun biehaan bhare howat.

43 Tab ekgo aadmie aail. Oe Aariematea sahar ke raha.
Israel ke barkwan me ke oe ekgo oetja dardja waala raha.
Oe Parmeswar ke aane waala raadj agorat raha. Okar naam
Josaf raha. Aur oe hiemmat baanhke laat Pielaatas ke paas
gail Jiesoe ke lahaas maange khaat. 44 Tab Pielaatas thak hoi
gail kie oe etana haalie se mar gail hai. Oe soerdjaatie ke
barkwa ke bolaais aur poetjhies: „Oe sattje ke mar gail hai?"
Tab barkwa bolies: „Djie ha." 45 Tab oe Josaf se bolies: „Toe
okar lahaas ledjaai sake hai." 46 Tab Josaf tjal gail kapphan
kiene. Oe Jiesoe ke lahaas kroes par se oetaarke aur kapphan
me lapeties, tab ledjaaike ekgo kabar me dharies. Oe kabar
djaise ekgo tjhota kothrie ghat pahaar me banaawal raha.
Tab oe ekgo gola ieta dhakelke kothrie ke dwaar band kar
deis. 47 Magdaala ke Maria aur Josas ke maai dekhies kie
Jiesoe ke lahaas kaaha dharal dja hai.

16

Jiesoe ke djie oethna
(Mateas 28:1-10; Loekaas 24:1-12; Johaanas 20:1-18)

1 Djab sabat ke dien biet gail raha, tab Magdaala sahar ke
Maria aur Jaakobas ke maai aur Saalome koetjh mahakat
dawaai kienies Jiesoe ke lahaas me lagaawe khaatien. 2 Tab
hapta ke pahiela dien djab ghaam oegal tab sabhan gail kabar
lage. 3-4 Rasta me oesab apane me poetjhies: „Ke hamlog
khaatien kabar ke ieta hataai sake hai?" Oe to bahoet barka
ieta raha. Tab djab oesab hoewa pahoetjal tab dekhies ieta
hataawal hai.

5 Tab oesab kabar ke bhiettar gail, aur dekhies dahiena
kait ekgo naudjawaan oeddjar kapra pahienke baithal hai.
Tab oesab tjauk gail. 6 Tab naudjawaan bolies: „Na dera.
Toelog Naasaaret ke Jiesoe ke khodje hai djaun kroes par
maar dhaaral gail. Oe hia na hai, oe djie oethaawal gail. Dekh,
oesab oke hia dharies raha."

7 Oe bolies: „Dja okar tjela log aur Petras se bataai deihe
kie oe toelogse pahiele Gaalielea diehaat djaaiga. Hoewa par
toelog oke bhetaihe djaise oe bolies raha." 8 Auratian dar ke
maare kaapat raha aur kabar me se niekarke haalie se bhaag
gail. Oesab koi se koetjh na bolies, oesab to etana tjauk gail
raha.

Jiesoe apane ke kaise dekhaais
(Mateas 28:16-20; Loekaas 24:13-35, 50-53; Johaanas 20:11-18; Pathaawal Waalan 1:3-12)

9 Djab Jiesoe hapta ke pahiela dien par djie oethal, tab
pahiele oe apane ke Magdaala sahar ke Maria ke dekhaais.
Oe okar oeppar se saatgo bhoet niekaaries raha. 10 Tab aurat
djaaike ekwan se bataais djaun hardam Jiesoe ke saath tjalat
raha. Oesab abbe talak rowat raha aur sokh manaawat raha.
11 Tab oe bolies kie: „Prabhoe djieje hai aur ham oke dekhlie
baatie!" Bakie oesab bieswaas na karies.
12 Ekare baad doei doesar tjela log Jeroesaalem sahar se
diehaat me tjalat djaat raha. Tab Jiesoe apane ke oesabke
dekhaais. Oe doesar rakam dekhaat raha. 13 Tab djab oe
doeno djaan gail kie ohie hai, tab oelog sahar laut gail aur ek-
wan se bataais. Bakie oesab phien se na maangies bieswaas
kare.
14 Ekare baad Jiesoe apane ke aapan gjaara tjela ke
dekhaais djab oesab bhodjan karat raha. Oe oesabke daatke
bolies kie: „Toelog be-bieswaasie baate aur toelogke diel na
khoelal hai. Koi koi dekhies hai kie ham djie oethaawal
baatie, aur tabbo toelog oesabke baat na maangat rahiele
bieswaas kare." 15 Oe bhie bolies kie: „Dja doenia bhar
me khoes khabar hamaar baare me sab koi se bataai deihe.
16 Dje toelogke baat bieswaas karie aur dopoe lei, oe batj
djaai. Bakie dje na bieswaas karie, oe Parmeswar ke sadja
paaiga. 17 Aur Parmeswar bieswaasie log ke koetjh tjienha
deiga dekhaawe khaat kie oe oesabke sanghe hai. Oesab
hamaar naam se bhoet bhagaaiga, oesab bhaasa batiaai sak-
iega djaun kabhie na soenies hai. 18 Djab saap oesabke kaat
lei aur djab oesab koetjh djahar pie lei, tab oesabke koetjh
na hoi. Aur djab oesab bemarian par haath rakhie, tab oelog
attjha hoi djaai."
19 Tab djab Jiesoe ie sab baat bataai tjoekal raha, tab oe
swarag me lewal gail. Aur oe Parmeswar ke gaddie par
okar dahiena bagal baith gail. 20 Tab okar tjela log djaaike
sagaro khoes khabar ailaan kare lagal. Aur Prabhoe oesabke
sahaaita karat raha. Oelogse atjambho kaam karwaaike oe
dekhaawat raha kie oesabke baat satj hai.

Khoes khabar djaise Loekaas liekhies hai

Pahiela baat

Loekaas ek Israel ke aadmie na raha bakie doesar djaatie ke. Oe ie poestak liekhies hai ek Griek ke aadmie khaatien. Loekaas daaktar raha aur Paulas ke sanghe des des djaat raha hoewa ke manai log se khoes khabar Prabhoe Jiesoe Kriest ke biese me bataawe ke. Oe ie kaam ke biese me bhie ek poestak liekhies hai. Ie poestak ke naam „'Jiesoe Kriest ke pathaawal waalan ke kaam" ' hai.

Oe apane na dekhies aur soenies raha kie Jiesoe ka siekhaawe aur kare hai. Bakie oe manai log ke khodjke aur poetjhies djaun djaanat raha. Ekare baad oe ie poestak liekhies. Oe dekhaais kie Jiesoe manai logan ke ketana daaja aur bhalaai karat raha, aur bhie kie oe na khaalie Israel logan khaatien iensaan bhail hai, bakie oe doenia bhar ke batjaawe Waala hai.

Poestak ke soeroe

1 Bhaai Teofielas djie, Dher djane maangat raha oe tjiedj ke
biese me liekhe djaun Jiesoe Kriest hamlogke bietj me poera
karies hai. 2 Aur okar saathie log soeroe se okar sab kaam
dekhke aur okar baat soenaaike hamlogse ie sab tjiedj bataais
hai. 3 Ohie se hamahoe faisala karlie sab tjiedj soeroe se
barhia se khodjke aapke khaatien ek poestak me liekhe ke.
4 Ham maangiela kie aap ekdam se samadjh djaiho kaisan
sattja partjaar siekhlo hai.

Parie ke sanesa Sakaarias khaatien

5 Oe tem djab raadja Herodes Joedea diehaat me raadj
tjalaawat raha, tab ekgo Israel djaatie ke agwa raha. Oe
Aabia ke dal ke raha aur okar naam Sakaarias raha. Okar
aurat sab se barka agwa Aaron ke aulaad raha aur okar naam
Eliesaabet raha. 6 Ie doeno aapan djiewan bietaawat raha
djaise Prabhoe Israel ke djaatie log ke hoekoem deis raha.
Ohie se oesab okar aakhie me bhala manai raha aur oesabke
biese me koi koetjh kharaabie na bol sakat raha. 7 Aurat
baadjhien raha aur ab oe doeno poerania hoi gail raha.

8 Ek dien Aabia dal ke same aail Parmeswar ke mahal me
agwa ke kaam kare khaatien. 9 Tab agwa log ek rakam baadjie
lagaaike Sakaarias ke tjoenies Prabhoe ke mahal me bhiettar
djaaike lohbaan soelgaawe khaatien. 10 Sab djaatie log mahal
ke angana me praatna karat raha.

11 Tab lohbaan soelgaawe ke tafra ke dahiena bagal
Sakaarias ke ekgo Parmeswar ke parie dekhaail. 12 Parie ke

dekhke oe tjauk gail aur oke dar lagal. 13 Tab parie bolies:
„Sakaarias, na dera, Parmeswar tor praatna soen leis. Tor
aurat ke ekgo beta paida hoi aur toe okar naam Johaanas
dharaihe. 14 Okar paidaais toke aur dher doesar manai
logan ke bahoet khoesiaalie deiga. 15 Ie larka Parmeswar
ke aakhie me bara aadmie rahiega. Oke wien aur daaroe
pieje ke mienaahie rahiega aur okar paidaais se pahiele oe
Pawietr Aatma se bharal rahie. 16 Oe Israel djaatie me se dher
djane ke phier se oesabke Prabhoe Parmeswar ke rasta par
laaiga. 17 Oe ose pahiele aaiga Parmeswar ke sanesia Elia ke
aatma aur saktie se. Oe Israel djaatie ke baap aur beta log
ke ek karwaaiga. Aur dje Parmeswar ke baat na maange hai
soene, oesabke oe lautaarke barhia rasta par laaiga. Aisane
oe ie djaatie ke tajaar kariega Prabhoe ke baat maan lewe
khaatien."
18 Tab Sakaarias poetjhies: „Ham kaise djaan sakab kie ie
sab tjiedj sattje ke hoiga? Hamlog to doeno miela poerania
hoi gailie hai." 19 Tab oe bolies: „Ham Gaabriejel baatie aur
ham hardam Parmeswar ke aage thara rahiela. Oe hamme
pathaais hai toke ie khoes khabar soenaawe khaatien. 20 Aur
soen, toe hamaar baat na bieswaas karle, ohie se tor bolie
band rahiega djab talak ie sab baat na poera hoiga."
21 Etane me bahare djanta log Sakaarias ke agorat raha.
Oesab apane apane me poetjhe lagal kie: „Oe kaaha hoi
etana derie lek?" 22 Tab djab oe niekarke bahare aail, tab
na batiaai paais. Aisahie oesabhan djaan gail kie pawietr
djagaha me Parmeswar oke koetjh dekhaais hai. Bas oe
maangies aapan haath se oesabke koetjh djanaawe, bakie
okar moeh me se ekko bolie na niekaral. 23 Ekare baad, djab
okar kaam Jeroesaalem sahar me don hoi gail raha, tab oe
Joedea diehaat me aapan ghare tjal gail.
24 Koetjh same baad okar aurat ke larka paida howat,
aur paatj mahienna khaatien oe aapan ghar me rahie gail.
25 Oe bolies: „Aisane to Parmeswar hamme daaja karies hai
hamaar saram mietaawe ke kie hamke larkan na raha."

Parie ke sanesa Maria khaatien

26 Tjhau mahienna baad Parmeswar aapan parie
Gaabriejel ke Gaalielea diehaat me Naasaaret sahar pathaais.
27 Oe sanesa laais ek larkie khaatien djekar tjhekaai ek Josaf
naam ke aadmie se bhail raha. Oe aadmie raadja Daawied
ke aulaad raha. Larkie ke naam Maria raha aur oe kania
raha. 28 Djab parie okar ghar me bhiettar gail tab bolies:
„Maria, toe soekhie baate. Parmeswar tore saath hai aur oe
toke bahoet bhalaai kariega." 29 Larkie djab ie baat soenies,
tab ghabaraai gail aur sotje lagal kie: „Ekar matlab ka hoi?"
30 Tab parie bolies: „Maria, toe na deraihe. Parmeswar ke

bhalaai tore sanghe hai. 31 Soen, toke larka hoiga. Okar naam
Jiesoe dharaihe. 32 Oe bara aadmie rahie aur sab se maahaan
Parmeswar ke Beta bolaawal djaaiga. Prabhoe Parmeswar
oke okar baap-daada Daawied ke raadj deiga. 33 Oe sab djoeg
khaatien Jaakob ke aulaad logan par raadj tjalaaiga aur sada
ke lieje raadja rahiega."
34 Tab Maria poetjhies: „Ie kaise hoiga? Ham to kania
baatie." 35 Tab oe bolies: „Pawietr Aatma sab se maahaan
Parmeswar ke saktie se tore oeppar aaiga. Ohie khaatien
djaun pawietr djiew tore me djanam paaiga, oe Parmeswar
ke Beta bolaawal djaaiga. 36 Aur soen, tor palwaar Eliesaa-
bet ke boerhaapa par bhie ek beta paida hoiga. Oe tjaahe
baadjhien aurat bolaawal djaat raha, tabbo iesaait tjhatwa
mahienna me hai. 37 Parmeswar ke sab baat hardam poera
howe hai." 38 Tab Maria bolies: „Ham Parmeswar ke goelaam
aurat baatie. Djaise aap bolle hai, oisane hamse howe." Tab
parie okar lage se tjal gail.

Maria Eliesaabet ke ghare

39 Koetjh dien baad Maria apane ke haalie se tajaar karke
Joedea diehaat ke pahaar ke ek sahar gail djaaha Sakaarias
aur Eliesaabet rahat raha. 40 Djab oe oelogke ghare pahoetjal
tab Eliesaabet se poetjhies: „Toelogan kaise baate?" 41 Tab
Eliesaabet djab Maria ke aawaadj soenies, tab larka okar
pet me koede lagal. Oe same par Eliesaabet Pawietr Aatma
se bhar gail. 42 Tab oe khoesiaalie se bolies: „Toe sab se
soekhie aurat baate! Aur Parmeswar tor larka ke bhie aasier-
baat deiga! 43 Bahoet biesaal hai kie hamaar Prabhoe ke
maai hamaar paas aail! 44 Djaise ham tor aawaadj soenlie,
oisane hamaar pet me larka khoesiaalie se koede lagal. 45 Toe
Prabhoe ke sanesa bieswaas karle, ohie se toe soekhie aurat
baate. Parmeswar ke parie ke sab baat poera hoi djaaiga."

Maria ke gaana

46 Tab Maria gaawe lagal kie:

„Ham aapan diel bhar se Prabhoe ke goen gaaila.
47 Aur hamaar aatma Parmeswar ke biese me khoesiaalie
manaawe hai.
Oe hamaar batjaawe Waala hai.
48-49 Tjaahe ham okar nietja naukaraanie baatie, tabbo oe
hamme jaad karies.
Sab se maahaan Parmeswar hamaar khaatien bahoet biesaal
kaam karies hai.
Ohie se sab djoeg ke manai log hamme soekhie aurat bo-
laaiga.
Okar naam pawietr hai.
50 Oe hardam daaja kariega dje okar aadar kare hai.

51 Oe aapan barka saktie dekhaais hai.
Ghamandie logan ke oe khaderke baahar kar deis
aur aisane oesabke bietjaar toerke ant kar deis hai.
52 Raadj tjalaawe waalan ke oe gieraai deis
aur nietja waalan ke oetja karwaai deis hai.
53 Bhoekha waalan ke oe attjha tjiedj se bhar deis aur dhanie
waalan ke djhoere haath se pathaai deis hai.
54-55 Oe hamlogke baap-daada Aabraaham aur okar aulaad ke
waada karies raha oesabke hardam ke lieje daaja kare
ke.
Ohie se oe Israel ke djaat ke sahaaita karies hai. Oesab to okar
sewak logan hai."
56 Maria tien mahienna Eliesaabet hia rahie gail, tab aapan
ghare laut gail.

Johaanas ke paidaais

57 Tab djab Eliesaabet ke tem aai gail raha, tab oke ek
beta paida bhail. 58 Aur djab agal-bagal waalan aur palwaar
soenies kie Parmeswar okare khaatien ketana barka daaja
karies hai, tab oesab bahoet khoesie raha. 59 Tab athwa rodj
sabhan aail larka ke hakiekat kare aur maangat raha oke
okar baap ke naam dharaawe. 60 Bakie okar maai bolies:
„Na, okar naam Johaanas rahie." 61 Tab oesab bolies: „Tor
palwaar me ie naam koi ke na hai." 62 Aur oelog okar
baap ke sankiaaike poetjhies kie: „Toe larka ke kaun naam
dharaihe?" 63 Tab baap koetjh maangies liekhe khaatien
aur liekhies: „Okar naam Johaanas hai." Tab sabhan ba-
hoet atjambho hoi gail. 64 Toerante baap batiaai paais aur
Parmeswar ke goen gaawe lagal.

65 Tab oe gaaw ke manai ghabaraai gail aur sab Joedea ke
pahaar waala diehaat ke log ie tjiedj ke biese me batiaai lagal.
66 Aur dje dje soenies, oesab sotje lagal kie: „Ie larka kaisan
aadmie hoiga?" Oelog to samadjh gail kie Parmeswar ke
saktie okare saath hai.

Sakaarias ke gaana

67 Oe same par larka ke baap Pawietr Aatma se bhar gail
aur aagam bataawe lagal. 68 Bolies: „Israel ke Prabhoe
Parmeswar ke aadar howe. Oe aail aapan djaatie ke bat-
jaawe. 69 Okar sewak Daawied ke aulaad me se oe ham-
log khaatien ek maahaan batjaawe Waala ke djalmaais hai.
70 Prabhoe pahiele aapan pawietr sanesia log dwaara waada
karies raha 71 kie oe hamlogke sab doesman ke saktie aur
sab djarantoehan ke bas me se batjaaiga. 72-73 Oe hamlogke
baap-daada log ke daaja karies aur jaad kare hai kie oe kasam
khaaike Aabraaham se kaun pawietr baat waada karies raha.

74-75 Oe ose bolies raha kie: ‘Ham tor aulaad logan ke doesman ke haath me se batjaabe, djeme oesab be-dar se aapan djiewan hamaar khaatien bietaai. Tab oesab hamaar aakhie me pawietr aur bhala manai rahiega.’ ”

76 Baap aapan larka se bolies: „Beta soen, toe sab se maahaan Waala ke sanesia bolaawal djaihe. Toe to Prabhoe ke aage djaihe okar rasta tajaar kare khaatien. 77 Aur toe Israel ke djaatie log ke djanaihe kie Parmeswar oesabke paap ke tjhama deike batjaaiga.”

78 Oe Jiesoe Kriest ke biese me bolies kie: „Parmeswar aapan diel bhar se hamlogke daaja kare hai. Ohie khaatien oeppar se Koi hamlogke lage aaiga. Oe djaise sabere ke soeroedj rahiega. 79 Oe aaiga oe manai log ke djotie dewe khaatien djaun andhiaar me hai aur maut ke bas me rahe hai. Aur bhie hamlogke Parmeswar ke rasta par sjaantie se tjalwaawe ke.”

80 Larka djab barka howat raha, tab okar aatma ke auro saktie mielat djaat raha. Aur naudjawaan hoike oe djangal me gail rahe djab talak oe apane ke Israel ke djaatie ke na dekhaail.

2

Jiesoe ke paidaais
(Mateas 1:18-25)

1 Koetjh dien baad Roma ke maahaaraadja Agastas hoekoem deis kie: „Har ek des me sab koi ke tjaahie aapan naam liekhwaawe ke.” 2 Ie hoekoem dewal gail djab Kwierienias Sieria des ke oeppar raadj tjalaawat raha. Ie pahiela dafe raha kie sab manai ke tjaahat raha aapan naam liekhwaawe ke. 3 Sab aadmie ke tjaahat raha oe sahar djaai ke djaaha oelogke baap-daada rahat raha.

4-5 Aisane Josaf Naasaaret sahar Gaalielea diehaat se Joedea diehaat me Betlehem sahar gail. Hoewa par raadja Daawied paida bhail raha, aur Josaf okar ek aulaad raha. Oe aapan hone waala patie Maria ke legail djaun ke larka howat. 6-7 Tab djab oesab hoewa pahoetjal, tab Maria ke pahiela betwa paida bhail. Tab oe oke kapra me lapetke ekgo tjarahie me dhar deis. Oesabke khaat to doesar djagaha na raha.

Parie ke sanesa bhera ke rakh waalan khaatien

8 Betlehem sahar ke bahare ekaatgo bhera tjaraawe waalan raha. Ohie raat ke oesab maidaan me aapan bhera log ke tjaraawat raha. 9 Tab atjakke me ekgo Parmeswar ke parie oesabke lage thara bhail aur Prabhoe ke biesaal djotie dekhaail. Oelog bahoet deraai gail. 10 Tab parie bolies kie: „Toelog na dera! Ham ailie hai ekgo khoes khabar bataawe

aur sab djaatie bahoet khoesie rahiega. 11 Aadj Daawied ke
sahar me batjaawe Waala paida bhail hai. Oe Prabhoe aur
Kriest hai. 12 Toelog ekgo tjhota larka paihe djaun kapra se
lapetal hai aur tjarahie me dharal hai. Aisane toelog djaan
djaihe kie ohie hai." 13 Tab atjakke me parie lage ek djhoend
swarag ke parie raha. Oesab Parmeswar ke goen gaawe lagal
kie:
14 „Sab se oeppar waala swarag me Parmeswar ke aadar
howe, aur dhartie par manai log ke sjaantie rahe.
Oesabke to Parmeswar ke bhalaai mielal."
15 Tab djab parie log swarag me lautke gail raha, tab
tjaraawe waalan apane me bolies kie: „Aaw tjalie Betlehem
me dekhe djaun tjiedj Parmeswar hamlogke djanaais hai."
16 Tab sabhan haalie se gail aur Maria, Josaf aur tjarahie me
Larka ke paais. 17 Tab djab oesab oelogke dekhies, tab bataais
kie parie Larka ke biese me ka bolies hai. 18 Aur hoewa ke
manai log soenke bahoet atjambho bhail. 19 Maria ie sab baat
attjha se jaad karies aur sotjies kie: „Ekar matlab ka hoi?"
20 Tab tjaraawe waalan lautke gail aapan bhera lage. Oesab
etana biesaal tjiedj dekhies aur soenies raha kie Parmeswar
ke goen gaawat djaat raha.

Jiesoe ke hakiekat

21 Athwa dien par Larka ke hakiekat bhail. Tab okar naam
Jiesoe dharaawal gail, djaise parie okar djanam se pahiele
Maria se bolies raha.

Siemeon aur Aana

22-24 Djab Jiesoe tjaalies dien ke raha, tab okar maai-
baap oke Jeroesaalem sahar me legail. Oe dien okar maai
Parmeswar ke mahal me koetjh baliedaan karke safa karal
gail. Aise Parmeswar aapan kaanoen me Mosas se liekhwaais
raha. Oe baliedaan doeigo tjhota kaboettar raha. Oelog
aapan Larka ke bhie legail Prabhoe ke dekhaawe khaatien.
Kaanoen me liekhal hai kie sab betwan djaun pahiela larka
hai, oesab Prabhoe khaatien hai.
25 Jeroesaalem me ek Siemeon naam ke boerhwa rahat
raha. Oe bhala aadmie aur bhaktia raha aur Pawietr Aatma
okar oeppar raha. Oe Israel ke djaatie ke tieha dewe Waala
ke agorat raha. 26 Pawietr Aatma ose bolies raha kie: „Mare
se pahiele toe Prabhoe ke Kriest ke dekhiehe." 27 Tab ohie
samai par djab Jiesoe ke maai-baap Larka ke Parmeswar ke
mahal ke angana me legail kaanoen poera kare khaatien, tab
Pawietr Aatma Siemeon ke bhie hoewa par legail. 28 Tab
boerhwa Larka ke godie me leike Parmeswar ke goen gaawe
lagal. Oe bolies:

29-30 „He Prabhoe, ham aapan aakhie se tor batjaawe Waala
ke dekhiela.
Ab ham sjaantie se mar sakab.
Toe aapan waada aapan goelaam khaatien poera karle hai.
31 Toe oke pathaile hai doenia bhar ke djaatie log ke
dekhaawe ke kaise paap me se batj djaai sakie.
32 Oe manai log ke djotie deiga djaun tore biese me na djaane
hai.
Aur Israel djaatie ke biesaal soekh mieliega."
33 Tab ie baat soenke maai-baap bahoet atjambho bhail.

34 Tab boerhwa oesabke aasier-baat deis aur Larka ke maai se bolies: „Khoeb thiek se soen. Ie Larka Israel me dher ghamandie logan ke gieraaiga aur nietja logan ke oethaaiga. Okare dwaara Parmeswar Israel ke djaatie ke dekhaaiga kie oelog kaise okar goessa me se batj sakiega. Bakie dher log okar baat par laat maariega. 35 Ie sab tjiedj dwaara dher manai log ke kharaab bietjaar dekhaawal djaaiga. Aur tor diel me bahoet doekh aaiga, djaise talwaar kaate hai."

36 Tab ekgo auro Parmeswar ke sanesia aail. Oe boerhia raha aur okar naam Aana raha. Okar baap Faanoewel raha aur oelog Aasar ke koel me ke raha. Aana ke biaah hoi gail raha. 37 Tab saat baries baad oe wiedhwa hoi gail, aur ab oe tjaurasie (84) baries ke hai. Oe hardam Parmeswar ke mahal ke angana me raha aur raat dien bhoekha rahieke ose praatna karat raha. 38 Ohie samai par oe oesabke lage aail aur bhie Parmeswar ke goen gaawe lagal. Oe Jiesoe ke biese me sab manai logan se bataawe lagal djaun agorat raha djab talak Parmeswar Jeroesaalem waalan ke tjhoetkaara na deiga.

39 Tab djab Larka ke maai-baap sab tjiedj kar tjoekal raha djaun Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai, tab oesab Naasaaret sahar Gaalielea diehaat me lautke gail.

Jiesoe baara baries ke oemier me

40 Larkwa djab barka howat raha, tab okar taagat aur gjaan barhat djaat raha aur Parmeswar ke bhalaai okar oeppar raha. 41 Har baries okar maai-baap Jeroesaalem djaat raha Paasan ke tiewhaar* manaawe khaatien. 42 Aur djab Jiesoe baara baries ke bhail, tab oelog oke hoewa legail.

43 Tab djab sabhan tiewhaar manaaike ghare djaat raha, tab Jiesoe hoewe rahie gail bakie okar maai-baap na djaanies. 44 Oesab sotjat raha kie oe palwaar log ke saath ghare dja hai. Ohie khaat sabhan ek rodj tjalke gail oke rasta par khodje aur bhie palwaar aur tjienhaar se poetjhies. 45 Bakie djab oke na

* **2:41** Ie tiewhaar me Israel ke djaatie log jaad kare hai kaise dher dien pahiele Parmeswar oesabke baap-daada log ke Egypte des me se batjaais raha.

paais, tab oesab lautke khodjat khodjat ekdam sahar talak pahoetj gail.

46 Tab tiesara rodj oelog oke Parmeswar ke mahal ke angana me paais. Hoewa par oe dharam ke parhaawe waalan ke bietj me baithke oesabke siektjha soenat raha aur sawaal poetjhat raha. 47 Aur sab hoewa ke manai bahoet atjambho bhail okar boeddhie aur djabaab se. 48 Tab djab okar maai-baap oke dekhies, tab oesab bahoet tjakkariaai gail aur maai bolies kie: „E beta, toe kaahe ke hamlogse ie kaam karle baate? Ham aur tor baap bahoet sotj me toke sagaro khodjat rahielie.” 49 Tab oe bolies: „Kaahe ke hamme khodjat rahiele? Toelog to djaane hai kie hamme tjaahie aapan Baap ke kaam me rahe ke?” 50 Bakie oelog ie baat ke matlab na samadjh paais. 51 Tab oe oesabke saath Naasaaret sahar gail aur oelogke baat soenat raha. Okar maai sab baat bahoet thiek se jaad karke aapan diel me rakhies.

52 Djab Jiesoe auro barka bhail, tab okar gjaan bhie barhat djaat raha. Parmeswar ke bhalaai okar oeppar raha aur manai log oke bhie tjaahat raha.

3

Johaanas dopoe kare waala
(Mateas 3:1-12; Markas 1:1-8; Johaanas 1:19-28)

1 Djab Roma ke maahaaraadja Tieberias pandra baries raadj tjalaawat raha, tab Pontias Pielaatas Joedea diehaat ke laat raha. Oe tem me Herodes Gaalielea diehaat me raadj tjalaawat raha, okar bhaai Fielepas Ietoerea aur Traakonietas diehaat me, aur Liesaanias Aabielene des me. 2 Aanaas aur Kaajaafas Jeroesaalem me sab se barka agwa raha. Aur Sakaarias ke beta Johaanas maidaan me Jordaan nadie ke kienaare raha. Hoewa par Parmeswar oke aapan baat bataais. 3 Tab oe soeroe karies hoewa ke aas-paas me ailaan kare ke kie manai log ke tjaahie aapan paap pastaai ke aur aapan kharaab tjalaawa tjhor dewe ke djeme oesab dopoe lei sake aur paap ke tjhama paawe. 4 Ie partjaar ke biese me Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke poestak me liekhal hai:

„Soen, maidaan me ek aawaadj soena hai. Koi bole hai:
‘Aapan diel safa kar aur Parmeswar ke aage siedha rasta par tjal!
5 Aapan djiewan me har khaala djagaha oetja aur sab pahaar khodke baraabar kar! Terha djagaha bhie sodjha kar aur garha rasta bhaat!
6 Tab sab iensaan dekhiega kaise Parmeswar manai log ke batjaawe hai!’ ”

7 Dher manai Johaanas lage djoetat raha dopoe karwaawe
khaatien. Bakie oe bolies kie: „Are, saap ke battjan! Ke
toelogke dhokha deis hai kie toelog Parmeswar ke aane waala
goessa me se batj sake hai? 8 Begar paap pastaaike aur
kharaab rasta tjhor dewe ke koi na batj sakiega. Toelogke
djiewan ke tjaahie Parmeswar ke barhia lage ke. Aur na
sotjiehe kie: 'Hamlogke baap-daada bieswaasie Aabraaham
hai, ohie se hamlog djaroer batjab.' Aise na hai. Parmeswar
ie patthar me se Aabraaham khaatien larkan djalmaai sake
hai. 9 Taanga per lage thariaawal hai. Har ek per djaun
barhia phal na dewe hai, oe kaatke aagie me phek dewal
djaai. Toelogke tjaahie batjaaike rahe ke, nahie to toelogse
aisane hoiga."

10 Tab ie baat soenke manai log poetjhies kie: „Hamlog
ab ka karie?" 11 Tab oe bolies: „Dje ke doei soth hai, oke
tjaahie ekgo koi ke dewe ke djaun ke ekko na hai. Aur dje ke
khaaik hai, oke tjaahie aisane kare ke." 12 Djoetie ke paisa
ke bharwaawe waalan bhie aail dopoe lewe khaatien aur
poetjhies kie: „Maastar djie, hamlogke tjaahie ka kare ke?"
13 Tab oe bolies: „Toelogke na tjaahie djaada paisa lewe ke."
14 Aur soerdjaatie log poetjhies kie: „Hamlog ka karie?" Tab
oe bolies: „Toelog aadmie ke paisa na tjhien aur koi se koetjh
karaai se na le, bakie aapan kamaai se santokh kar."

15 Oe tem me sab koi sotjat raha kie Kriest halieje aaiga.
Ohie se oesab Johaanas ke biese me sotje lagal kie: „Saait
ohie hoi." 16 Tab Johaanas bolies kie: „Ham paanie se dopoe
kariela, bakie ek Djane aaiga djaun ke hamse djaada saktie
hai. Ham okar djoeta khole laaik na baatie. Oe toelogke
Pawietr Aatma aur aagie se dopoe kariega. 17 Djaise ek
khetiar paija niekaare khaatien soepela haath me lewe hai,
oisane oe tajaar hai manai log ke alag alag kare ke. Oe dhaan
aapan bakhaar me dhariega aur paija aagie se djaraaiga. Aur
oe aagie kabhie na boet paaiga."

18 Aisane oe Parmeswar ke khoes khabar bataawat raha
aur oe dher baat se manai log ke soedhaar lewat raha. 19 Oe
bhie raadja Herodes ke daaties. Raadja to aapan bhaai ke
aurat apana leis raha aur doesar kharaabie karat raha. 20 Tab
oe ek aur kharaab kaam karies. Oe Johaanas ke djahal me
band karwaai deis.

Jiesoe ke dopoe
(Mateas 3:13-17; Markas 1:9-11)

21 Oe samai djab Johaanas dopoe karat raha aur sab aadmie
okar lage aail dopoe howe khaatien aur Jiesoe bhie dopoe
hoike praatna kare lagal, tab swarag khoel gail 22 aur Pawietr
Aatma kaboettar ke roep me oetarke okar oeppar aail. Tab

ekgo aawaadj bhie swarag me se soenaail kie: „Toe hamaar pjaara Beta baate. Aur tor tjaal-tjalan hamme bahoet attjha lage hai."

Jiesoe ke baap-daada log
(Mateas 1:1-17)

23 Djab Jiesoe partjaar ke kaam soeroe karies, tab oe lagbhag ties baries ke raha. Sab manai sotjat raha kie oe Josaf ke beta raha. Aur Josaf Elie ke beta raha,
24 Elie Matat ke,
Matat Lewie ke,
Lewie Melkie ke,
Melkie Janai ke,
Janai Josaf ke.
25 Josaf Matatias ke,
Matatias Aamos ke,
Aamos Naajam ke,
Naajam Heslie ke,
Heslie Nagai ke,
26 Nagai Maahat ke,
Maahat Matatias ke,
Matatias Semejen ke,
Semejen Josek ke,
Josek Joda ke,
27 Joda Jowaanan ke,
Jowaanan Resa ke,
Resa Seroebaabal ke,
Seroebaabal Sealtiejel ke,
Sealtiejel Nerie ke,
28 Nerie Melkie ke,
Melkie Adie ke,
Adie Kosam ke,
Kosam Elmaadan ke,
Elmaadan Er ke,
29 Er Josoewa ke,
Josoewa Eliejeser ke,
Eliejeser Joram ke,
Joram Matat ke,
Matat Lewie ke,
30 Lewie Siemeon ke,
Siemeon Joeda ke,
Joeda Josaf ke,
Josaf Jonan ke,
Jonan Eljaakem ke,
31 Eljaakem Melea ke,
Melea Mena ke,
Mena Matata ke,

Matata Naatan ke,
Naatan Daawied ke,
32 Daawied Jesai ke,
Jesai Obed ke,
Obed Boas ke,
Boas Salma ke,
Salma Nahson ke,
33 Nahson Aamienaadab ke,
Aamienaadab Admen ke,
Admen Arnie ke,
Arnie Hesron ke,
Hesron Peres ke,
Peres Joeda ke,
34 Joeda Jaakob ke,
Jaakob Iesaak ke,
Iesaak Aabraaham ke,
Aabraaham Terah ke,
Terah Naahor ke,
35 Naahor Seroeg ke,
Seroeg Rehoe ke,
Rehoe Peleg ke,
Peleg Hebar ke,
Hebar Selah ke,
36 Selah Kenan ke,
Kenan Arpaksad ke,
Arpaksad Sem ke,
Sem Noah ke,
Noah Laamek ke,
37 Laamek Metoesala ke,
Metoesala Henok ke,
Henok Jered ke,
Jered Maahaalaalel ke,
Maahaalaalel Kenan ke,
38 Kenan Enos ke,
Enos Set ke,
Set Aadam ke aur Aadam Parmeswar ke beta raha.

4

Saitaan Jiesoe ke kaise adjmaais
(Mateas 4:1-11; Markas 1:12-13)

1 Djab Jiesoe ke dopoe hoi gail raha tab oe Jordaan nadie
lage se tjal gail. Okar diel Pawietr Aatma se bharal raha. Tab
Pawietr Aatma oke maidaan me legail. 2 Hoewa par saitaan
oke tjaalies rodj talak adjmaais. Oe same me Jiesoe koetjh na
khaat raha aur ant me oke bhoekh lagal. 3 Tab saitaan ose
bolies kie: „Djab toe Parmeswar ke Beta baate, tab ie patthar
se boliehe: ‘Bret hoi dja.’ ” 4 Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar ke

poestak me liekhal hai kie: ‘Iensaan na khaalie bret se djiega.’
”

5 Tab oe oke ekgo oetja djagaha par legail aur tjhien bhar
me doenia ke sab des ke raadj dekhaai deis 6 aur bolies kie:
„Ham toke ie sab des ke raadj aur biesaal tjiedj debe. Hamme
to ie sab raadj mielal aur ham debe dje ke ham maangab.
7 Djab toe hamme poedjiehe, tab ie sab raadj tor hoi djaai.”
8 Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai:
‘Toke tjaahie khaalie Prabhoe ke poedje ke aur okar rasta par
tjale ke. Oe tor Parmeswar hai.’ ”

9 Tab oe oke Jeroesaalem sahar me ledjaaike Parmeswar
ke mahal ke daak par thara karwaais aur bolies kie: „Djab
toe Parmeswar ke Beta baate, tab hia se nietje koed dja.
10 Parmeswar ke poestak me to liekhal hai: ‘Oe aapan parie
log se boliega: Oke batjaai de. Aur bhie: 11 Oesab toke aapan
haath par rok leiga djeme toke tjot na lage.’ ” 12 Tab Jiesoe
bolies: „Parmeswar ke poestak me bhie liekhal hai: ‘Aapan
Prabhoe Parmeswar ke na adjmaihe.’ ”

13 Aur djab saitaan oke sab rakam se adjmaais raha, tab
koetjh tem khaatien tjal gail.

Jiesoe ke partjaar Gaalielea diehaat me
(Mateas 4:12-17; Markas 1:14-15)

14 Tab Jiesoe Gaalielea lautke gail aur Pawietr Aatma oke
saktie dewat raha. Tab djab oe hoewa pahoetjal, tab sab
aas-paas ke manai logan okare biese me batiaai lagal. 15 Oe
partjaar ke ghar me Parmeswar ke biese me siekhaawat raha
aur sab koi okar goen gaawat raha.

16 Aisane partjaar karte Jiesoe Naasaaret ke sahar gail
djaaha oe barka bhail. Okar nem raha sabat ke dien par part-
jaar ke ghar djaai ke. Ohie se djab pahoetjal, tab oe hoewa ke
partjaar ke ghar me gail. 17 Aur djab oe oethal Parmeswar ke
poestak parhe khaatien, tab oesab oke Parmeswar ke sanesia
Jasaaja ke poestak deis. Tab djab oe kholies, tab paais djaaha
liekhal hai:

18 „Prabhoe ke Aatma hamaar oeppar hai. Oe to hamme
aapan Pawietr Aatma deis hai oe manai logan ke khoes
khabar soenaawe khaatien djaun ke diel tjhota hai.

19 Dher manai djaise djahal me baanhal hai, aur oe
hamke pathaais hai oelogse bataawe ke kie: ‘Toelog
tjhoetkaara paihe!’ Aur andha waalan se bataawe ke
kie: ‘Toelog dekhiehe!’ Oe hamme bhie pathaais hai
dabaawal waalan ke tjhoraawe khaatien aur har ek se
bole ke kie: ‘Parmeswar ke bhalaai ke tem aai gail hai!’
”

20 Djab oe ie sab baat parh tjoekal raha, tab poestak band
karke lautaar deis aur baith gail. 21 Aur sab koi khoeb dhiaan
se oke taakat raha. Tab oe bolies kie: „Djaun baat ham abbe
parhlie, oe aadj poera hoi gail.” 22 Tab oesab bolies: „Okar
baat satj hai!” Aur sab apane apane me batiaai lagal kie: „Oe
ketana bhalaai ke biese me batia hai! Oe to Josaf ke betwa
hai?”
23 Tab oe bolies: „Toelog djaroer se hamse boliehe: ‘Daak-
tar, apane ke attjha kar.’ Aur bhie boliehe: ‘Hamlog soenlie
baatie kie toe Kaapernaum sahar me ka karle. Ie atjambho
kaam hamlogke sahar me bhie kar. Toe hia par posal gaile
hai.’ 24 Bakie ham toelogse bataaila kie ekko Parmeswar ke
sanesia ke sahar waalan okar baat me bieswaas na kare hai.
Aur ie baat satj hai. 25 Ka, toelog na djaane hai kie Parmeswar
ke sanesia Elia ke tem me kaun tjiedj bhail raha? Sarhe tien
baries khaatien barkha na barsal raha. Aisane Israel des bhar
me bhoekha ke tem hoi gail raha. 26 Hoewa par dher wiedhwa
raha, tabbo Parmeswar Elia ke oesabke paas na pathaais.
Oe oke Siedon des Saarepta sahar me pathaais ek hoewa ke
wiedhwa hia rahe khaatien. 27 Aur Parmeswar ke sanesia
Eliesa ke tem me Israel des me dher korhia ke bemarian raha.
Tabbo Parmeswar ekko ke na attjha aur safa karies. Bakie
djab Naaman Sieria des se aail, tab Eliesa oke attjha karies.”
28 Tab sab koi ie baat soenke goessaail. 29 Aur oethke oesab
oke hoewa se pahaar ke ant talak dhakel deis. Naasaaret
sahar pahaar par hai. Oesab maangat raha oke oeppar se
gieraawe. 30 Bakie Jiesoe ghoemke oesabke bietj me se tjal
gail.

Ek atjambho kaam Kaapernaum sahar me
(Markas 1:21-28)

31 Tab Jiesoe pahaar par se oetarke Gaalielea diehaat
Kaapernaum sahar me gail. Hoewa par oe soeroe karies har
sabat ke dien partjaar ke ghar me siekhaawe ke. 32 Manai
log partjaar soenke atjambho bhail. Oe etana hoekoem se
bataawat raha kie sab koi ke tjaahat raha maane ke.
33 Etane me partjaar ke ghar me ekgo aadmie raha. Oke
bhoet pakaries raha aur oe tjiellaaike bolies kie: 34 „He
Naasaaret ke Jiesoe, tose hamlogse kaam na hai! Toe
aile hamlogke naas kare khaatien? Ham djaaniela kie toe
Parmeswar ke pawietr Waala baate.” 35 Tab oe oke daatke
bolies: „Tjoep! Aur okar me se niekar dja!” Bhoet adamia
ke sab manai ke bietj me patak deis aur okare me se niekar
gail begar oke koetjh kare. 36 Tab sab koi ghabaraai gail aur
apane me batiaai lagal kie: „Ie kaisan baat hai? Oe bhoet log
ke aapan maahaan saktie se hoekoem dewe hai bhaage ke aur

oesab baat soene hai!" 37 Aur hoewa ke sab gaaw ke manai log
ke okare biese me pata miel gail.

Jiesoe ke attjha aur partjaar kare ke kaam
(Mateas 8:14-17; Markas 1:29-39)

38 Tab djab Jiesoe partjaar ke ghar me se niekaral, tab gail
okar ek tjela Siemon ke ghare. Siemon ke saas hoewa par
raha aur bokhaar me paral raha. Ohie se oesab Jiesoe se
poetjhies oke attjha kare ke. 39 Bas oe moerwaarie bedie lage
gail aur bokhaar ke mienaahie karies. Bokhaar aurat ke tjhor
deis. Tab oe toerant oethke Jiesoe aur okar tjela log ke sewa
kare lagal.

40 Tab djab soeroedj doebe lagal, tab sab koi aapan bemar-
ian leike okar paas aail. Oesabke rakam rakam ke bemaarie
raha. Tab Jiesoe har ek ke oeppar aapan haath rakhke sabke
attjha kar deis. 41 Aur bhoet bhie dher miela ke oeppar se
oetarke tjiellaai lagal kie: „Toe Parmeswar ke Beta baate!"
Oesab djaanat raha kie oe Parmeswar ke waada karal waala
Kriest hai. Bakie Jiesoe oesabke daaties aur koetjh na bolan
deis.

42 Tab saber bhaile oe gail djaaha koi na rahat raha aur
dher miela oke khodje lagal. Tab djab sabhan oke paais, tab
na maangat raha kie oe hoewa se djaai. 43 Tab oe bolies kie:
„Ham pathaawal gailie baatie Parmeswar ke khoes khabar
sab sahar me partjaar kare khaatien. Ohie se hamme bhie
tjaahie doesar sahar djaai ke djeme sab koi djaan djaai kie
Parmeswar maange hai manai ke diel me raadj tjalaawe."
44 Tab oe Joedea diehaat gail hoewa ke sab partjaar ke ghar
me ie baat ailaan kare khaatien.

5

Atjambho kaam matjhar marwan khaatien
(Mateas 4:18-22; Markas 1:16-20)

1 Ek dien Jiesoe Genesaaret samoendar ke kienaare part-
jaar karat raha. Dher manai dhakelat raha. Oesab maangat
raha aur nagietje howe soene khaatien kie Parmeswar ka
bole hai. Tab Jiesoe hoewa par doei bot dekhies. 2 Matjhar
marwan bot me se niekarke aur aapan djaal dhowat raha.
3 Tab oe Siemon ke bot me gail baithe aur ose poetjhies:
„Siemon, toe bot tanie se aur aage paanie me ledjaai sake
hai?" Tab oe bot me se manai log ke siekhaawe lagal.

4 Tab djab oe batiaai tjoekal, tab Siemon se bolies: „Gahiera
paanie me dja aur aapan djaal bieg de." 5 Tab Siemon bolies:
„Maastar djie, hamlog raat bhar bahoet kausies karlie aur
koetjh na pailie. Bakie ab tor baat soenke hamlog djaal
biegab."

6 Tab djab sabhan djaal biegies, tab dher matjharie paais
aur oesabke djaal phate phate howe lagal. 7 Tab sabhan ekwa
bot ke matjhar marwan ke bolaais kie: „Aaw, hamlogke ek
haath de!" Tab oesab aail aur sanghe doeno bot me etana
matjharie bhar leis kie bot doebe doebe hoi gail. 8 Tab Siemon
Petras dekhke okar gor gierke bolies kie: „Prabhoe djie, ham
paapie baatie. Ham aapke lage na rahie sakiela."
9 Ekwan matjhar marwan bhie bahoet atjambho bhail kie
oesab ketana dher matjharie paais. 10 Siemon ke saathie
Sebedeas ke betwan Johaanas aur Jaakobas raha. Oesab bhie
ghabaraai gail. Tab Jiesoe Siemon se bolies: „Na ghabara, ab
se toelog matjharie na pakariehe, bakie Parmeswar khaatien
manai log ke djietiehe." 11 Tab djab sabhan doeno bot aur sab
matjharie leike samoendar ke kienaare pahoetjal, tab aapan
sab tjiedj tjhorke oesab Jiesoe ke sanghe tjal gail.

Kaise ek korhia attjha hoi gail
(Mateas 8:1-4; Markas 1:40-45)

12 Ek dien djab Jiesoe ek Gaalielea diehaat ke sahar me
raha, tab ekgo aadmie okar paas aail. Okar dehie bhar korhia
ke bemaarie raha. Djab oe Jiesoe ke dekhies, tab okar gor
gierke poetjhies kie: „Maastar djie, djab toe mangiehe, tab toe
hamme attjha kar sakiehe." 13 Tab oe aapan haath barhaaike
oke tjhoeis aur bolies: „Ham maangiela kie toe safa hoi dja."
Bemaria toerant attjha aur safa hoi gail. 14 Tab oe bolies: „Koi
se koetjh na boliehe, bakie dja apane ke agwa ke dekhaaw.
Aur baliedaan poera karwaaw djaun Parmeswar ke sanesia
Mosas bolies raha kie korhia ke bemarian ke tjaahie kare ke
djab safa hoi gail. Ie ekgo gawaahie rahiega." 15 Tabbo dher
miela Jiesoe ke biese me djaan gail raha aur aail okar partjaar
soene aur aapan bemaarie se attjha howe khaatien. 16 Bakie
oe ante gail djaaha koi na raha. Oe gail praatna kare.

Kaise ek loendj attjha hoi gail
(Mateas 9:1-8; Markas 2:1-12)

17 Ek doesar dien djab Jiesoe ekgo ghar me partjaar karat
raha, tab ekaatgo Fariesie aur dharam ke kaanoen ke parhal
waalan bhie baithke soenat raha. Oesab Gaalielea aur Joedea
ke gaaw gaaw se aur Jeroesaalem sahar se aail raha. Aur
Prabhoe ke saktie Jiesoe ke sanghe raha manai logan ke attjha
kare khaatien.
18 Tab ekaatgo aadmie ek loendj ke tjataai par laais. Oesab
kausies karies oke bhiettar ledjaaike Jiesoe ke aage dhare ke.
19 Bakie dwaar lage etana dher manai djoetal raha kie oesab
na djaai paais. Tab tjaharke aur ghar ke tjhaawal oekhaarke
oesab bemaria ke sab koi ke bietj me Jiesoe ke aage nietje
oetaar deis. 20 Tab Jiesoe djab dekhies kie oelogke bieswaas

ketana barka hai, tab loendj se bolies: „Beta, ham toke paap
ke tjhama kar deila." 21 Tab dharam ke parhal waalan aur
Fariesie log ie baat soenke sotjies kie: „Ie Parmeswar ke
bedjatie kare hai! Khaalie Parmeswar paap ke tjhama dei
sake hai."
22 Bakie oe djaanies kie oesab ka sotje hai. Tab oe poetjhies:
„Toelog kaahe ke aapan man me aise sotje hai? 23 Kaun tjiedj
aur sahadj hai ose bole ke: 'Ham toke paap ke tjhama kar
deila,' kie 'Oethke tjal'? 24 Bakie ham oke bhie attjha karab
djeme toelog djaan dja kie iensaan ke Beta* ke saktie hai
doenia me paap ke tjhama dewe ke." Aur oe loendj se bolies:
„Oeth, tjataai leike ghare dja." 25 Aadmie toerant oethke sab
koi ke aage aapan tjataai leike ghare djaai lagal aur rasta
par tjalte Parmeswar ke goen gaawe lagal. 26 Tab sab koi
tjakkariaaike bhie Parmeswar ke goen gaawe lagal. Oesabke
diel ieddjat se bhar gail aur oelog bolies: „Aadj hamlog ek
atjambho kaam dekhlie."

Djoetie ke paisa bharwaawe waala
(Mateas 9:9-13; Markas 2:13-17)

27 Ekare baad Jiesoe djab sahar me se djaat raha, tab ekgo
djoetie ke paisa bharwaawe waala ke dekhies. Okar naam
Lewie raha. Oe ek ghar lage baithal raha djaaha djoetie
bharaat raha.† Tab Jiesoe ose bolies: „Hamaar saath tjal."
28 Lewie oethke sab tjiedj tjhorke okar saath tjale lagal. 29 Tab
oe Jiesoe khaatien aapan ghare bhodjan tajaar karwaais. Oe
dher djoetie lewe waalan aur doesar aadmie log ke bhie
bolaais. 30 Tab Fariesie log aur dharam ke parhal waalan
barbaraai lagal aur Jiesoe ke tjela log se bolies kie: „Toelog
kaahe ke baimaan djoetie ke bharwaawe waalan aur doesar
paapie log ke saath bhodjan kare hai?" 31 Tab Jiesoe bolies:
„Attjha manai ke daaktar ke djaroerie na hai, bakie bemarian
ke. 32 Ham na ailie baatie bhala manai logan ke bolaawe,
bakie paapie logan ke, djeme oesab aapan paap pastaaike
aapan djiewan badale."

Poeraan nem aur naawa djiewan
(Mateas 9:14-17; Markas 2:18-22)

33 Tab oesab bolies: „Johaanas dopoe kare waala ke tjela
log praatna ke tem par hardam bhoekha kie to rodja rahe
hai, aur Fariesie ke tjela log bhie. Bakie tor waalan to
khaai pieje hai." 34 Tab oe bolies: „Ka, toelog sotje hai kie
nautaharian bhoekhe rahie sake hai djab doelaha oelogke

---

* **5:24** Prabhoe Jiesoe apane ke iensaan ke Beta bolaawat raha. † **5:27** Oe tem me djoetie bharwaawe waalan Roma ke maahaaraadja khaat djoetie ke paisa lewat raha, aur apane khaat auro djaada maangat raha.

saath hai? 35 Djab doelaha oesabke lage se hataawal djaaiga,
tab oesab bhoekhe rahiega."
36 Oe ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie: „Koi na ek
toekkara naawa kapra phaarke poeraan waala par djore hai.
Aur djab koi tabbo karat, tab na khaalie naawa kapra phaatat,
bakie naawa toekkara poeraan kapra par na sobhat. 37 Aur
koi bhie na naawa wien poeraan tjamra ke basta me oedjhlie.
Djab koi tabbo karie, tab naawa wien djab phoeliega, tab
basta phaatke wien bahie djaai aur basta barbaad hoi djaai.
38 Naawa wien tjaahie naawa basta me oedjhlaai ke. 39 Aur
djab koi attjha wien pies hai, tab doesar waala na maange hai.
Attjha waala oke to barhia lage hai."

6

Sabat ke dien ke Prabhoe
(Mateas 12:1-14; Markas 2:23-28; 3:1-6)

1 Ek sabat ke dien par Jiesoe aapan tjela log ke saath khet
me ghoemat raha. Tjela log koetjh djaise makai toerke bokla
niekaarke khaai lagal.* 2 Ekaatgo Fariesie bhie hoewa raha
aur djab oesab dekhies kie Jiesoe ke tjela log ka kare hai,
tab bolies: „Ka howe hai? Ie kaam to sabat ke dien par
mienaahie hai!" 3 Tab Jiesoe bolies: „Ka, toelog na djaane
hai kie Daawied kaun tjiedj karies raha? 4 Ek dien djab oke
bhoekh lagal raha, tab oe Parmeswar ke ghar me gail aur
pawietr bret leike aapan saathie log ke sanghe khaais, tjaahe
khaalie agwa logan oe bret khaai sakat raha." 5 Oe bhie
bolies: „Iensaan ke Beta sabat ke dien ke Prabhoe hai."
6 Ek doesar sabat par Jiesoe partjaar ke ghar me gail
siekhaawe. Hoewa ke manai me ek aadmie ke dahiena haath
na kamaat raha. 7 Dharam ke parhal waalan aur Fariesie log
thiek se taakat raha kie Jiesoe aadmie ke sabat ke dien par
attjha karat kie na. Tab oesab oke kasoer dei sakat. 8 Bakie oe
oesabke kharaab sotj-bietjaar djaanat raha. Tab oe bemaria
se bolies: „Aaw bietj me khara how." Aadmie oethke khara
bhail. 9 Tab oe sab koi se bolies kie: „Ka, toelog sotje hai kie
hamlogke tjaahie sabat ke dien par bhala kie kharaab kaam
kare ke? Aur koi ke barbaad kare kie batjaawe ke tjaahie?"
10 Oe sab koi ke taakies, tab aadmie se bolies: „Aapan haath
lapkaaw." Aadmie lapkaais aur haath attjha hoi gail. 11 Bas
Fariesie log aur dharam ke parhal waalan bahoet goessaai
gail aur apane me baat kare lagal kie oesab Jiesoe se ka karie.

Jiesoe ke baara pathaawal waalan
(Mateas 10:1-4; Markas 3:13-19)

* **6:1** Sabat ke dien soestaai ke dien hai. Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai kie oe dien par koi ke na tjaahie kaam kare ke.

12 Thora rodj ke baad Jiesoe pahaar par gail praatna kare
aur raat bhar Parmeswar se batiaat raha. 13 Tab djab dien
bhail tab oe sab tjela log ke bolaais aur oman se baaraago
ke tjoenies. Oe dien se oe iesabke pathaawal waalan bolaais.
14 Oesabke naam raha: Siemon djaun ke Jiesoe bhie Petras
bolaawat raha aur okar bhaai Andreas. Aur bhie Jaakobas,
Johaanas, Fielepas, Baartolomeas, 15 Mateas, Tomaas, Alfeas
ke beta Jaakobas, Siemon kamaasoet waala, 16 Jaakobas ke
beta Joedaas, aur Joedaas Eskaariot. Oe Jiesoe ke tjoegalie
karat.

Parmeswar ke saktie
(Mateas 4:23-25)

17 Tab Jiesoe aapan baara pathaawal waalan ke saath pa-
haar par se oetaral. Hoewa par okar dher tjela log raha
aur dher manai Joedea diehaat aur Jeroesaalem sahar se aur
bhie samoendar ke kienaare ke Tieras aur Siedon sahar se
aail raha. 18-19 Oesab maangat raha okar partjaar soene aur
apane ke attjha karwaawe. Okare me Parmeswar ke saktie
raha aur oe sabke attjha karies. Ohie se sab koi maangat
raha oke tjhoewe. Aur dje ke bhoet sataawat raha, oesab
tjhoetkaara paais.

Jiesoe ke baat aapan tjela log khaatien
(Mateas 5:1-12)

20 Tab Jiesoe aapan tjela log ke taakke bolies: „Soekhie rahie
djekar diel garieb hai. Parmeswar toelogke raadj tjalaaiga.
21 Soekhie rahiehe djab toelogke diel bhoekh se rahe hai.
Parmeswar toelogke diel bhariega. Aur djab toelog ab rowe
hai, tab toelog bhie soekhie hai. Baad me toelog hasiehe.
22 Djab manai log toelogke iensaan ke Beta ke tjela howe
ke kaaran djaran karke khaderie, gariaai aur tor bedjatie
karie, tab toelog soekhie rahiehe. 23 Oesabke baap-daada
logan Parmeswar ke sanesian se aisane karies raha. Toelogke
swarag me biesaal ienaam mieliega. Ohie se oe dien par
bahoet khoesie rahiehe! 24 Dhanie logan, batjaaike rahoe.
Toelogke abbe sab tjiedj hai. Bakie ek dien toelog doekh me
rahiehe. 25 Djab toelogke diel doenia ke tjiedj se bharal hai,
tab toelog baad me bhoekha rahiehe. Aur djaun log ab hase
hai, toelog doekh ke tem me roihe. 26 Djab sab koi tor biese
me barhia batiaai, tab batjaaike rahoe. Oesabke baap-daada
logan djhoettha sanesia log ke biese me bhie barhia se batiaat
raha. Bakie oelogke oeppar moesiebat aai gail."

Jiesoe ke tjela ke tjaal-tjalan
(Mateas 5:38-48; 7:12)

27 Jiesoe bolies: „Djab toelog hamaar baat soeniehe tab
aapan doesman ke pjaar kar aur dje toke djare hai, okar

bhalaai kar. 28 Aasier-baat de dje toke saraape hai, aur okar
khaat praatna kar djaun tor bedjatie kare hai. 29 Djab koi tor
gaal par ek djhaapar maarie, tab ekwa alang bhie maaran
deihe. Aur djab koi tor ek djora kapra lei lei, tab ekwa djora
bhie dei deihe. 30 Dje tose koetjh maangie, oke dei deihe. Aur
djab koi tor koetjh lei lei, tab phien se na mangiehe. 31 Djaise
toe maange hai kie manai log tore saath rahe, oisane toke
tjaahie oesabke saath rahe ke.

32 Djab toe khaalie oe manai log ke tjahiehe djaun toke
tjaahe hai, tab toe attjha kaam na kare hai. Paapie logan to
bhie tjaahe hai djaun log oesabke pjaar kare hai. 33 Aur djab
toe khaalie bhalaai kariehe djaun tor bhalaai kare hai, tab toe
bhala kaam na kare hai. Paapie logan to bhie khaalie bhalaai
kare hai djaun oesabke aisane kare hai. 34 Aur djab toe koi
se lena-dena kariehe otane paawe khaatien, tab toe koetjh
barhia kaam na kare hai. Paapie logan to aisane kare hai.

35 Bakie toelogke tjaahie aapan doesman ke pjaar kare ke
aur sahaara dewe ke. Toelogke tjaahie lena-dena kare ke
biena koetjh paawe khaatien. Tab toelogke dher ienaam
mieliega aur toelog sab se maahaan Parmeswar ke larkan
rahiehe. Oe niemakharaam aur kharaab manai ke bhalaai
kare hai. 36 Ek doesare ke daaja kar djaise Pieta Parmeswar
bhie daaja kare hai. 37 Koi ke oeppar faisala na kar, tab
toelogke oeppar koi na faisala kariega. Koi ke kasoer na de,
tab koi toelogke kasoer na deiga. Doesare ke maaf kar de, tab
toelogke bhie tjhama mieliega. 38 Doesar koi ke dher deihe,
tab toke ose djaada mieliega. Djetane toelog koi ke naapke
deihe, oisane toelogke mieliega."

Phaitj aur tjaila
(Mateas 7:1-5)

39 Jiesoe ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie: „Ek
andha djab doesar andha ke tjalaaiga, tab doeno petie me gier
djaaiga. 40 Ekgo tjela aapan barkwa se barka thoro hai? Bakie
djab oe sab tjiedj siekh tjoekiega, tab oe aapan barkwa ghat
rahiega. 41 Djab toelog aapan bhaai ke aakhie me ekgo phaitj
dekhe hai, tab kaahe ke aapan aakhie ke tjaila na dekhe hai?
42 Djab tor aakhie me ekgo tjaila hai, tab toe aapan bhaai se
na bol sake hai: 'Laaw ham tor aakhie me se phaitj niekaar
dei.' Dhokhaabaadj logan! Pahiele aapan aakhie me ke tjaila
niekaar, tab toe aapan bhaai ke aakhie me ke phaitj niekaare
sakiehe."

Barhia aur kharaab phal
(Mateas 7:16-20; 12:33-35)

43 Oe bhie bolies: „Ekgo barhia per kharaab phal aur ekgo
kharaab per barhia phal na dewe hai. 44 Toe ekgo per ke okar

phal se tjienh sake hai. Ekgo kaata waala per me se to amroed kie to aam na toera hai. 45 Aisane bhie ekgo barhia aadmie ke diel me se barhia tjiedj nieksie, aur ekgo kharaab manai ke diel me se kharaabie. Djaun tjiedj se koi ke diel bharal hai, ohie okar moeh me se nieksie."

Doei rakam ke ghar
(Mateas 7:24-27)

46 Oe bolies: „Toelog kaahe ke hamme 'Prabhoe djie' bolaawe hai aur tabbo hamaar baat na soene hai? 47 Har ek djaun hamaar lage aai aur hamaar baat soenke karie, ham toelogke dekhaab oe kekar ghat lage hai. 48 Oe ekgo aadmie ghat hai djaun gahier khodke aapan ghar ek barka patthar par banaais raha. Tab djab nadie tjahar gail aur halfa ghar par maaries, tab ghar na gieral. Oe to bahoet djabar se banaawal raha. 49 Bakie dje hamaar baat soenke aur na karie, oe ekgo aadmie ghat hai djaun aapan ghar djabar se na banaais hai. Tab djab nadie ke halfa okar ghar par maaries, tab ghar ekdam se naas hoi gail."

7

Kaise soerdjaatie ke barkwa ke goelaam attjha bhail
(Mateas 8:5-13)

1 Tab djab Jiesoe ie sab baat bol tjoekal raha, tab oe Kaapernaum sahar me gail. 2 Hoewa par ek Roma ke soerdjaatie ke barkwa rahat raha. Okar ekgo goelaam bahoet bemaar raha aur mare par raha. Barkwa oke bahoet tjaahat raha.

3 Tab djab oe Jiesoe ke biese me soenies, tab ekaatgo sahar ke barkwan ke pathaais poetjhe ke kie: „Prabhoe djie, aap aai sake hai hamaar goelaam ke batjaawe khaatien?" 4 Tab djab oesab Jiesoe ke paas pahoetjal, tab bolies kie: „Oe bhaai bahoet attjha aadmie hai. Hamlog bientie kariela kie toe okar goelaam ke attjha karo. 5 Oe hamlogke djaatie ke pjaar kare hai aur hamlogke partjaar ke ghar banwaais hai."

6 Tab Jiesoe oesabke saath gail. Bakie djab oe abbe ghar lage na pahoetjal raha, tab barkwa ekaatgo sanghatian ke pathaais bole ke: „Prabhoe djie, aap na aawo. Ham ie laaik na baatie kie aap hamaar ghar me aaw. 7 Hamme hiau na hai aapke paas aawe ke. Khaalie ek baat bol de, tab hamaar goelaam attjha hoi djaaiga. 8 Hamse auro oetja dardja waalan hai aur hamaar nietje bhie soerdjaatie hai. Ham ekgo se boliela: 'Dja!' tab oe dja hai, aur ekwa se: 'Aaw!' tab oe aawe hai. Aur ham aapan goelaam se boliela: 'Ie tjiedj kar' tab oe kare hai. Ohie se ham djaaniela kie tor ek baat se hamaar goelaam attjha hoi djaaiga." 9 Tab Jiesoe ie baat soenke atjambho hoi gail aur ghoemke manai log se bolies:

„Ham toelogse bataaila kie ham Israel ke djaatie me aisan bieswaas kabhie na pailie hai."

10 Aur djab barkwa ke sanghatian okar ghare lautke aail,
tab dekhies kie goelaam ekdam attjha hoi gail hai.

Naain ke naudjawaan

11 Thora dien baad Jiesoe Naain sahar gail. Okar tjela
log aur dher doesar manai okare saath gail. 12 Tab djab
oe sahar ke nagietj pahoetjal, tab dekhies kie sabhan ekgo
naudjawaan ke lahaas sahar se bahare ledja hai. Oe ekahie
betwa raha aur maai wiedhwa raha. Dher manai log okare
saath sahar me se djaat raha mattie dewe. 13 Tab djab
Prabhoe maai ke rowat dekhies, tab oke bahoet daaja lagal
aur ose bolies: „Na row." 14 Aur oe nagtjaaike tjieta tjhoeis.
Tab tjieta ledjaawe waalan roek gail. Tab oe naudjawaan se
bolies: „Beta, ham tose boliela, oeth." 15 Naudjawaan oethke
baith gail aur batiaai lagal. Tab Jiesoe oke okar maai ke saup
deis. 16 Tab sab manai ghabaraai gail aur Parmeswar ke goen
gaawe lagal kie: „Parmeswar hamlogke khaatien ekgo barka
sanesia pathaais hai! Oe aapan djaatie ke jaad kare hai." 17 Ie
baat Israel des bhar me aur aas-paas me phail gail.

Jiesoe aur Johaanas dopoe kare waala
(Mateas 11:2-19)

18 Johaanas dopoe kare waala ke tjela log gail ose ie sab
tjiedj bataawe. 19 Tab oe doeigo ke bolaaike pathaais Prabhoe
Jiesoe se poetjhe ke kie: „Tohie Parmeswar ke aane Waala
baate, kie ek doesar waala aaiga?" 20 Oe doeno Jiesoe ke
paas aaike bolies: „Johaanas dopoe kare waala poetjhe hai
kie tohie aane Waala baate, kie hamlogke tjaahie doesar koi
ke agore ke?" 21 Ohie tem par Jiesoe dher bemarian ke attjha
karat raha aur oesabke doekh aur bhoet se tjhoetkaara dewat
raha. Oe bhie dher andha ke aakhie attjha karat raha. 22 Tab
oe bolies: „Dja Johaanas se bataai de kie toelog kaun tjiedj
dekhle aur soenle hai. Andha log dekhe lage hai, loendj
waalan tjale hai, korhia log safa karal dja hai, bahiera log
soene lage hai, maral log djienda hoi dja hai. Aur dje dje
djaane hai kie biena Parmeswar se oelog diel ke garieb hai,
oelog khoes khabar soene hai." 23 Aur ose bol de kie: „Dje
aapan bieswaas hamare me pakarle rahiega, oe soekhie hai."

24 Tab djab Johaanas ke sanesia logan laut gail raha, tab
Jiesoe manai log se Johaanas ke biese me bataawe lagal. Oe
bolies: „Djab toelog maidaan me gaile rahiele Johaanas ke
partjaar soene, tab kaun rakam aadmie ke maangat rahiele
dekhe? Djaun narai ghat hauwa se hiele hai? 25 Toelog ke
ke djaat rahiele dekhe? Ekgo aadmie ke djaun biesaal kapra

pahiene hai? Djaroer na! Manai log djaun biesaal kapra pahiene hai aur dhan me rahe hai, oelog maidaan me na rahe hai, bakie raadja ke mahal me. 26 Tab toelog kaisan aadmie ke maangat rahiele dekhe? Ek Parmeswar ke sanesia ke? Ha, ham toelogse boliela kie toelog ek Parmeswar ke sanesia se auro barka aadmie ke dekhle hai. 27 Johaanas ke biese me Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

'Ham aapan kamkarta tore aage pathaabe manai log ke diel
tajaar kare ke.'

28 Ab talak Johaanas se auro barka koi na paida bhail hai. Bakie djab se Parmeswar soeroe karies hai manai ke diel me raadj tjalaawe ke, tab se tjhotkwan ose auro barka hai.

29 Djab sab djaatie log aur bhie baimaan djoetie ke paisa lewe waalan Johaanas ke partjaar soenies, tab oelog dopoe karwaais. Oelog sotjies: 'Oe Parmeswar ke baat batia hai aur okar baat satj hai.' 30 Bakie Fariesie log aur dharam ke kaanoen ke parhal waalan na maangat raha Johaanas ke partjaar soene aur ose dopoe karwaawe.

31 Toelog djaane hai kie ie tem ke manai logan kaisan hai? 32 Oesab djaise tjhota larkan hai, djaun badjaar me baithke apane apane me gohoraawe hai: 'Hamlog baadja badjailie aur toelog na mangle naatje. Tab hamlog marnie ke giet gailie aur toelog na mangle rowe!'

33 Aisane Johaanas dopoe kare waala aail aur kamtie khaat raha aur khaalie paanie piejat raha. Tab toelog bolle: 'Okare oeppar bhoet hai.' 34 Tab iensaan ke Beta aail aur khaai piejat raha djaise toelog. Tab toelog bolle: 'Dekh, oe ketana khabboe aur piejekkar hai. Aur oe baimaan djoetie ke paisa lewe waalan aur doesar paapie log ke sanghatia hai!' 35 Bakie dje Parmeswar me bieswaas karie, oe aapan tjaal-tjalan dwaara okar gjaan dekhaaiga."

Kamtie kie to bahoet prem

36 Ek dien ekgo Siemon naam ke Fariesie Jiesoe ke bolaais bhodjan kare khaatien. Jiesoe okar ghare gail aur ekgo pierha par let gail tafra ke lage.* 37 Tab oe sahar ke ek tjhatjhoendar aail. Djaise oe soenies kie Jiesoe Fariesie ke ghar me hai, oisane oe ek alabastar ke botal mahakauwa leike bhiettar aail. 38 Tab oe Jiesoe ke gor lage khara hoike rowe lagal. Oe aapan aas se okar gor bhiedjaai deis, tab aapan baar se potjhe lagal. Aur gor par tjoemma deis aur mahakauwa lagaai deis. 39 Djab Siemon dekhies kie ka howe hai, tab oe sotjies kie: „Djab Jiesoe Parmeswar ke sanesia rahat, tab oe djaanat kie auratia paapie hai." 40 Tab Jiesoe ose

* **7:36** Oe des me sab koi pierha par letke bhodjan karat raha.

bolies: „Siemon, ham maangiela tose ek baat bataawe." Tab oe bolies: „Maastar djie, bolo."

41 Tab oe ek tjhota khiessa kahe lagal kie: „Doeigo aadmie ekgo dhanie aadmie ke lage kardja raha. Ekgo ke tjaahat raha paan sau tjaanie ke paisa bhare ke aur ekwa ke patjaas. 42 Bakie oesabke otana paisa na raha. Ohie khaatien dhanie aadmie bolies: 'Ab toelog aapan kardja na bhariehe.' "

Aur oe Siemon se poetjhies kie: „Oe doeno me se kaun waala dhanie aadmie ke auro djaada tjaahiega?" 43 Tab Siemon bolies: „Hamme djana hai djekar kardja dher raha." Tab oe bolies: „Toe thiek bolle." 44 Tab oe ghoemke aurat ke taakies aur Siemon se bolies: „Toe oke dekhe hai? Djab ham tor ghare ailie, tab toe hamaar gor na dhowaile, bakie ie aapan aas se hamaar gor bhiedjaaike aapan baar se potjhies hai. 45 Aur djab ham tor dwaar par ailie, tab toe hamme aapan gale na lagaile. Bakie djab se ham bhiettar ailie, ie aurat eksoer hamaar gor par tjoemma dewat raha. 46 Toe hamaar moerie me tel na lagaile, bakie ie aurat mahanga tel hamaar gor me lagaais hai. 47 Ham tose boliela kie oke sab paap ke tjhama miel gail hai. Ohie se oe hamke etana pjaar dekhaais. Bakie dje ke kamtie tjhama mielal hai, oe kamtie prem dekhaawe hai." 48 Aur oe aurat se bolies: „Toke tjhama miel gail hai." 49 Tab nautaharian aapan man me sotje lagal kie: „Ie ke hai paap ke tjhama dewe waala?" 50 Bakie Jiesoe aurat se bolies: „Tor bieswaas dwaara toe batj gaile hai. Soekh se djaihe aur sjaantie me rahiehe."

8

Kaun aurat logan Jiesoe aur okar tjela log ke sewa karat raha

1 Koetjh dien hoi gail tab Jiesoe aapan baara tjela ke saath sahar sahar aur gaaw gaaw djaat raha khoes khabar bataawe kie Parmeswar maange hai manai ke diel me raadj tjalaawe. 2 Oesabke saath bhie koetjh aurat raha. Oman se ekaat djane bhoet se tjhoetkaara paais raha, aur ekwan bemaarie se attjha hoi gail raha. Jiesoe Magdaala sahar ke Maria ke oeppar se saatgo bhoet hataais raha. 3 Aur Koesaas ke aurat Johaana bhie oesabke saath raha. Okar aadmie raadja Herodes ke dhan-daulat ke kaar-baar karat raha. Ekgo Soesaana naam ke aurat raha aur dher doesar waalan. Oelog Jiesoe aur okar baaraago tjela ke aapan samaan se sewa karat raha.

Dhaan tjhiete ke kaahaanie
(Mateas 13:1-23; Markas 4:1-20)

4 Ek dien djab har ek sahar se dher manai log Jiesoe ke paas aail raha, tab oe ekgo matlab ke kaahaanie bataawe

lagal. 5 Bolies: „Ekgo khetiar raha. Ek dien oe gail dhaan
tjhiete. Tab djab koetjh bia rasta par gieral, tab katjaraai gail
aur tjierai log kha leis. 6 Koetjh patthar waala djamien par
gieral. Ghaam bahoet tedj raha, aur djab bia djame lagal, tab
komalaai gail. 7 Koetjh djhalaasie me gieral aur okare sanghe
barka howe lagal. Tab djhalaasie tjhota plansoe ke dabaai
deis. 8 Aur koetjh bia barhia djamien par gieral. Djab barhal
aur pakal, tab sau goena phal deis."

Aur Jiesoe gohoraaike bolies: „Dje ke kaan hai oke tjaahie
soene ke!"

9 Tab okar tjela log poetjhies: „Ie kaahaanie ke matlab ka
hai?" 10 Tab oe bolies: „Parmeswar toelogke deis hai samdjhe
ke kaise oe doenia me aapan raadj tjalaawe hai. Bakie
doesarkwan khaatien ie sab baat matlab ke kaahaanie me
tjhiepal hai djeme oesab dekhe aur soene, bakie na samdjhe.
11 Attjha, soen. Bia djaise Parmeswar ke baat hai.

12 Rasta par ke tjhietal bia manai ke diel me gieral djaun
Parmeswar ke sanesa soene hai. Bakie saitaan toerant
aaike oe sanesa niekaar lewe hai. Oe na maange hai kie
oesab Parmeswar me bieswaas kare aur okar goessa me
se batj djaai. 13 Aur patthar djamien hai djaise manai
djaun Parmeswar ke sanesa khoesiaalie se soene hai. Bakie
oesabke bieswaas tjhota hai. Patthar par khaalie thora se
mattie hai. Ohie se oesab thora dien khaatien bieswaas kare
hai, aur djab oesab adjmaawal djaaiga, tab aapan bieswaas
tjhor dewe hai. 14 Djhalaasie hai djaise manai ke diel djaun
Parmeswar ke baat soene hai aur koetjh dien khaatien kare
hai. Bakie oesab rodj ke kaar-baar, dhan-daulat aur maudj
manaawe me aapan dhiaan lagaawe hai. Ie rakam se oesabke
bieswaas be-kaamiel hoiga. 15 Barhia djamien par tjhietal bia
manai ke diel me gieral djaun Parmeswar ke baat soene hai
aur sattja diel se pakarle rahe hai. Aur oelogke tjaal-tjalan
attjha hai."

Tjieraag tope ke kaahaanie
(Markas 4:21-25)

16 Jiesoe ekgo doesar matlab ke kaahaanie bataais. Bolies:
„Koi na tjieraag baarke tope hai loekwaawe khaatien, bakie
oeppar dhare hai djeme sab koi ke dekhaai. 17 Koetjh na
topal hai djaun na dekhaai djaaiga. Aur koetjh na tjhiepal hai
djaun na djanaai djaaiga. 18 Ohie khaatien toelogke tjaahie
dhiaan lagaaike hamaar baat soene ke. Dje thiek se soenies
hai, Parmeswar oke auro gjaan deiga. Aur dje na thiek se
soenies hai, djaun tjiedj oe sotje hai kie oe samdjhe hai, ohoe
tjhienaai djaai."

Jiesoe ke maai aur bhaai log
(Mateas 12:46-50; Markas 3:31-35)

19 Djab Jiesoe aapan tjela log ke ie sab tjiedj siekhaawat
raha, tab okar maai aur bhaai log aail. Oesab maangat raha
oke dekhe. Bakie hoewa par etana dher manai log raha kie
oelog okar lage na djaai paais. 20 Tab ek djane ose bolies: „Tor
maai aur bhaai log bahare khara hai aur maange hai toke
dekhe." 21 Tab oe bolies: „Hamaar maai aur bhaai log hai
djaun Parmeswar ke baat aapan kaan se soene hai aur bhie
kare hai."

Aandhie-toefaan
(Mateas 8:23-27; Markas 4:35-41)

22 Ek dien Jiesoe aapan tjela log ke saath ekgo bot me gail,
aur oesabse bolies: „Aaw tjalie nadie ke oepaar." Oesabhan
gail. 23 Djaite me Jiesoe bot me soet gail. Tab atjakke me ekgo
etana barka aandhie aail kie bot me paanie bhar gail, aur tjela
log ke bahoet dar lagal. 24 Tab oesab Jiesoe ke djagaawe lagal
aur bolies: „Maastar djie, djaago, hamlog doebiela!" Tab oe
djaagal aur oethke aandhie aur halfa ke daatke bolies: „Roek
dja!" Aandhie-toefaan roek gail aur paanie dhiera hoi gail.
25 Aur Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Toelogke bieswaas
kaaha hai?" Bakie sabhan ghabaraaike aur atjambho hoike
apane me poetjhe lagal kie: „Ie aadmie ke hai kie aandhie-
toefaan aur paanie ke mienaahie kare hai, aur oesab okar
baat soen lewe hai?"

Jiesoe Geraasa des me
(Mateas 8:28-34; Markas 5:1-20)

26 Tab Jiesoe aapan tjela log ke sanghe samoendar ke
habara kaatke Geraasa des me pahoetjal. Oe des Gaalielea
diehaat ke oepaar hai. 27 Djab oe bot me se niekaral tab ekgo
aadmie oke bhetaail. Oke bhoet log pakaries raha. Oe dher
rodj se koerta na pahienat raha aur bhie ghar me na rahat
raha, bakie pahaar ke kabar ke hol me. 28-29 Bhoet log oke
dher dafe kahoe ghietj leis raha. Tab gaaw ke manai log okar
haath gor baanhke oke rakhaawat raha. Bakie oe hardam
ketie ke toer dewat raha, aur bhoet log oke djabar-djastie se
soen-saan djagaha me ledjaat raha.

Tab djab oe Jiesoe ke dekhies, tab tjiellaaike okare aage gier
paral. Tab Jiesoe bhoet log se bolies: „Aadmie ke tjhor de!"
Tab aadmie bolies: „Toe sab se maahaan Parmeswar ke Beta
Jiesoe baate! Hamse aur tose kaun kaam hai? Ham bienaai
kariela kie toe hamme na sataaw." 30 Tab oe poetjhies: „Tor
ka naam hai?" Tab aadmie bolies: „Dher." Okar oeppar to
dher bhoet log raha. 31 Aur oesab Jiesoe se bienaai karies:
„Hamlogke gahiera petie me na band kar!"

32 Oe tem par pahaar par dher soewar khaana khodjat raha.
Tab bhoet log Jiesoe se bienaai karke poetjhies: „Hamlogke
soewar me djaain de.” Tab oe hoekoem deis. 33 Tab bhoet log
aadmie ke oeppar se niekarke soewarwan ke oeppar gail. Bas
soewar pahaar par se dhaurke paanie me gierke mar gail.
34 Tab soewar ke tjaraawe waalan djab dekhies kie ka howe
hai, tab haalie se bhaagke gail sahar me aur hoewa ke aas-
paas me bataais kie ka bhail hai. 35 Tab manai log soenke
Jiesoe lage aail aur aadmie ke dekhies djaun me se bhoet log
niekar gail raha. Oe Jiesoe ke gor lage baithal raha. Okar
moerie thiek raha aur oe kapra pahienies raha. Ie tjiedj
dekhke sahar ke manai ghabaraai gail. 36 Tab djaun manai
dekhies raha, oesab bataais Jiesoe kaise aadmie ke attjha
karies raha. 37 Tab djab hoewa ke manai soenies, tab etana
deraai gail kie Jiesoe se bolies: „Toe hia se tjal djaai sake
hai?” 38 Tab aadmie djaun attjha hoi gail raha, oe Jiesoe
se poetjhies: „Maastar djie, ham tor saath djaai sakiela?”
39 Bakie oe bolies: „Na, dja aapan ghare aur hoewa par sab
koi se bataai de kie Parmeswar tor khaatien ka karies hai.”
Aadmie gail aur sahar bhar me bataais. Aur Jiesoe bot me gail
laute khaatien.

Jaairas ke bietia aur bemaar aurat
(Mateas 9:18-26; Markas 5:21-43)

40 Tab djab Jiesoe Gaalielea diehaat me pahoetjal, tab
hoewa par dher manai oke agorat raha. 41 Ekgo Jaairas naam
ke aadmie bhie aail raha. Oe hoewa ke partjaar ke ghar ke
ekgo barkwa raha. Oe Jiesoe se bolies: „Ham tor gor gieriela,
aaw hamaar ghare tjal. 42 Hamke khaalie ek bietia hai. Oe
baara baries ke hai aur mare mare hoi gail hai.” Jiesoe
toerant okar saath djaai lagal, bakie manai log okar rasta
tjhaup leis.
43 Djhoend me ekgo bemaar aurat raha. Oke baara baries
se khoen gierat raha. Ekko daaktar oke na attjha kar paawat
raha. 44 Tab oe paatjhe se Jiesoe ke kapra tjhoei leis aur
toerant okar khoen band hoi gail.
45 Tab Jiesoe bolies: „Ke hamke tjhoeis hai?” Tab djab sab
koi bole lagal: „Ham na tjhoeilie,” tab Petras bolies: „Maastar
djie, sab alang se manai log toke dhakele hai.” 46 Bakie oe
bolies: „Na, kauno hamme tjhoeis hai attjha howe khaatien.
Hamare me se to saktie niekaral hai.” 47 Tab djab aurat
samdjhies kie Jiesoe djaan gail, tab kaapat okar paas aail. Aur
okar gor gierke sab koi ke aage bataawe lagal oe kaahe ke oke
tjhoeis raha aur kaise ohie samai par oe ekdam se attjha hoi
gail raha. 48 Tab oe bolies: „Betie, na ghabara, tor bieswaas
dwaara toe attjha bhaile hai. Sjaantie se dja.”

49 Tab djab Jiesoe abbe batiaite raha, tab Jaairas ke ghar
se koi aaike ose bolies: „Tor bietia mar gail hai. Ab Maastar
djie se bol de aur aage kausies na kare.” 50 Bakie Jiesoe ie
baat soenke bolies: „Bhaai, na dera. Khaalie bieswaas kar
aur tor bietia batj djaaiga.” 51 Tab oesabhan aaike marnie ke
ghare pahoetjal. Hoewa par Jiesoe khaalie Petras, Johaanas,
Jaakobas aur larkie ke maai-baap ke apane sanghe bhiettar
lei leis.
52 Hoewa par dher miela piet-pietke rowat raha. Bakie oe
bolies: „Toelog aise na row. Larkie na maral hai, oe soete hai.”
53 Tab sabhan ke hasie aail. Oesab to djaanat raha kie larkie
mar gail hai. 54 Bakie Jiesoe okar haath pakarke gohoraais:
„Betie, oeth!” 55 Larkie ke praan phien okare me aail aur oe
toerant khara hoi gail. Tab Jiesoe bolies: „Oke koetjh khaaik
dei de.” 56 Okar maai-baap bahoet ghabaraai gail. Bakie
Jiesoe oesabse bolies: „Toelog koi se na bataihe ka bhail hai.”

9

Jiesoe kaise aapan baaraago tjela log ke bhedjaais
(Mateas 10:5-15; Markas 6:7-13)

1 Ekaat rodj baad Jiesoe aapan baara pathaawal waalan
ke apane lage bolaais. Oe oelogke saktie aur hoekoem deis
manai log se bhoet ke hataawe ke aur bemarian ke attjha kare
khaatien. 2 Tab oesabke bhedjaais Parmeswar ke raadj ke
ailaan kare ke aur bemarian ke attjha kare ke. 3 Oe bolies:
„Djab toelog djaihe tab apane sanghe danda, thailie, bret aur
paisa na leihe, koetjh na. Aur doesara soth bhie na leihe.
4 Djab toelog ek ghar me pahoetjiehe, tab hoewa rahiehe djab
talak oe sahar me se na djaihe. 5 Aur djab ek sahar ke manai
toelogke na maangie, tab hoewa ke dhoer aapan gor me se
djhaarke oe sahar me se tjal djaihe. Tab oelog samdjhiega kie
oelogke kasoer hai kie oesab Parmeswar ke baat na maange
hai soene.”
6 Pathaawal waalan tjal gail aur gaaw gaaw sahar sahar gail
Parmeswar ke khoes khabar bataawe aur bhie bemarian ke
attjha kare khaatien.

Raadja Herodes ke sotj Jiesoe ke biese me
(Mateas 14:1-12; Markas 6:14-29)

7 Oe tem Herodes Gaalielea diehaat me raadj tjalaawat
raha. Djab oe soenies kie Jiesoe aur okar baara pathaawal
waalan kaun kaam kare hai, tab na djaanies ka sotje ke. Koi
to bolies kie: „Jiesoe Johaanas dopoe kare waala hai. Oe djie
oethal hai.” 8 Aur koi bolies kie: „Parmeswar ke sanesia
Elia lautke aail hai.” Phier doesar koi bolies: „Parmeswar
ke ek doesar sanesia djie oethal hai.” 9 Bakie Herodes bolies:
„Johaanas dopoe kare waala ke ham gatai katwailie hai, tab

ie kaun hai djaun ke biese me ham etana atjambho tjiedj soeniela?" Aur oe kausies karat raha Jiesoe se bhet kare ke.

Bhodjan paatj hadjaar logan khaatien
(Mateas 14:13-21; Markas 6:30-44; Johaanas 6:1-14)

10 Tab baara pathaawal waalan lautke aail aur Jiesoe se bataais kaun tjiedj karies raha. Tab Jiesoe oelogke Betsaaida sahar lage legail oelogke sanghe akele rahe khaatien. 11 Bakie manai log djaan gail aur okare pietjha pakaries. Tab djab oe dekhies, tab oesabke aapan lage bolaais aur Parmeswar ke raadj ke biese me samdjhaais. Aur oe bemarian ke attjha karies.

12 Tab djab sandjha howe lagal, tab tjela log okar lage djaaike bolies kie: „Maastar djie, toke tjaahie ie sab manai ke pathaai dewe ke koetjh doer gaaw me. Saait sabhan hoewa par khaaik-paanie aur rahe ke djagaha paai. Hia par to koi na rahe hai." 13 Bakie oe bolies: „Oesabke toelog khaaik de." Tab oesab bolies: „Hamlogke khaalie paatjgo bret aur doeigo matjharie hai. Ka, toe maange hai kie hamlog djaai khaaik kienlaai ie sab manai khaatien?" 14 Hoewa par lagbhag paatj hadjaar aadmie raha.

Tab oe aapan tjela log se bolies: „Manai log ke patjaas patjaasgo ekattha baithaai de." 15 Oesab aisane karies. 16 Tab oe paatj bret aur doei matjharie leike oeppar taakke Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab bret aur matjharie toer toerke tjela log ke deis baate khaatien. 17 Tab djab sab koi pet bhar khaai tjoekal, tab sabhan baara baskieta batjal bret batories.

Petras ke gawaahie
(Mateas 16:13-28; Markas 8:27–9:1)

18 Ek dien Jiesoe kahoe gail raha praatna kare khaatien. Okar tjela log okare sanghe raha. Tab oe poetjhies: „Manai logan ka bole hai kie ham ke baatie?" 19 Tab oesab bolies: „Dher log sotje hai kie toe Johaanas dopoe kare waala baate. Aur doesar log bole hai Elia, aur phier koi koi sotje hai kie Parmeswar ke ekgo doesar pahiele ke sanesia djie oethal hai." 20 Tab oe poetjhies: „Aur toelog ka sotje hai kie ham ke baatie?" Tab Petras bolies: „Toe Parmeswar ke Kriest baate." 21 Tab oe bolies: „Soen! Ie baat koi se na bataihe." 22 Oe bolies: „Iensaan ke Beta ke dher doekh sahe ke pariega. Djaatie ke barkwan aur barka agwan aur dharam ke parhal waalan oke na maangiega. Oesab oke marwaai dhaariega aur tiesara rodj oe phier se djie oethaawal djaaiga."

23 Aur oe sab se bolies kie: „Djab koi hamaar saath maangie aawe, tab oke na tjaahie apane ke sotje ke, bakie rodj hamaar sanghe aapan doekh oethaawe ke aur hamaar rasta par tjale ke. 24 Dje maange hai aapan djiewan apane khaatien

bietaawe, oe barbaad hoi djaai. Bakie dje aapan djiewan hamaar khaatien bietaai, oe batjaawal djaaiga. 25 Ek aadmie ke kaun faida hai djab doenia bhar okar hoi djaai aur baad me oe Parmeswar se doer pahoetj djaai? 26 Dje hamaar aur hamaar baat ke biese me sarmaai, okar khaat iensaan ke Beta ke bhie saram aai djab oe aapan aur Pieta Parmeswar ke aur okar pawietr parie log ke biesaal maahaanta me lautke aai. 27 Aur ham toelogse satj boliela kie hia ke ekaat miela na mariega djab talak oesab na dekhiega kie Parmeswar raadj tjalaawe hai."

Kaise pahaar par Jiesoe ke biesaal andjor dekhaail
(Mateas 17:1-8; Markas 9:2-8)

28 Ek hapta baad Jiesoe Petras, Johaanas aur Jaakobas ke leike pahaar par gail praatna kare. 29 Praatna karte me okar soerat badal gail aur okar kapra ekdam se oeddjar tjamke lagal. 30 Bas atjakke me doei aadmie bahoet biesaal andjor me dekhaail aur Jiesoe se batiaai lagal. Oe doeno Parmeswar ke pahiele ke sanesian Mosas aur Elia raha. 31 Oesab aapan maahaanta me dekhaail aur apane apane me batiaat raha kaise Jiesoe Jeroesaalem sahar ke bahare mar djaat.

32 Otane der me Petras aur ekwan tjela soet gail raha. Tab djab djaagal, tab Jiesoe ke biesaal maahaanta aur doei aadmie ke dekhies. 33 Tab djab oe doeno djaai lagal, tab Petras bolies: „Maastar djie, thiek hai kie hamlog hia baatie. Laaw hamlog haldie se tiengo marai banaai, ekgo tor khaatien, ekgo Mosas khaatien aur ekgo Elia khaatien." Oe ie baat biena sotj-bietjaar karke bolies. 34 Batiaite me oesabke ek toekkara baadar tjhaai leis aur djab oe doeno baadar me tjal gail tab tjela log deraai gail. 35 Tab baadar me se ekgo aawaadj soenaail: „Ie hamaar Beta hai. Ham oke tjoenlie hai aur toelog okar baat soeniehe." 36 Djab aawaadj soenaail tab khaalie Jiesoe hoewa raha. Koetjh dien lek tjela log koi se na bataais oesab kaun biesaal tjiedj dekhies raha.

Larka ke tjhoetkaara saitaan se
(Mateas 17:14-18, 22-23; Markas 9:14-27, 30-32)

37 Biehaan bhaile oesab pahaar par se oetaral. Tab ek djhoend manai log Jiesoe ke bhetaail. 38 Oman se ekgo aadmie djor se bolies kie: „Maastar djie, ham tor gor gieriela hamaar beta ke aaike dekh de. Oe hamaar ekahie larka hai. 39 Hardam ekgo bhoet okar oeppar aai dja hai. Tab oke tjielwaaike karer kar dewe hai. Aur phetjkoer okar moeh me se niekare hai. Saitaan oke na maange hai tjhore. 40 Ham tor tjela log se bientie karlie hai oke niekaare ke, bakie oesabhan na kar paais." 41 Tab oe bolies: „Toelog ketana be-bieswaasie baate aur toelogke sotj ekdam oelta hoi gail hai. Hamke

tjaahie kab talak toelogke saathe rahe ke aur toelogke tjaal-tjalan sahe ke?" Oe aadmie se bolies: „Hia laaw aapan beta ke." 42 Tab djab baap aapan larka ke liaais, tab bhoet oke karer karke patak deis. Bakie Jiesoe saitaan ke daatke bhagaai deis aur larka ke attjha karke okar baap ke dei deis.
43 Sab koi ghabaraai gail kie Parmeswar ketana maahaan hai. Tab djab oesab etana atjambho hoi gail raha, tab Jiesoe aapan tjela log se bolies kie: 44 „Toelogke tjaahie ie baat aapan man me dhar lewe ke kie iensaan ke Beta manai ke haath me saup dewal djaaiga." 45 Bakie tjela log ie baat ke matlab na samadjh paais aur oesabke hiau na paral Jiesoe se poetjhe ke.

Sab se nietja waala sab se barka hai
(Mateas 18:1-5; Markas 9:33-37)

46 Tjela log me soemmat na raha kie oelog me se kaun waala sab se barka hai. 47 Bakie Jiesoe djaanat raha kie oesab ka sotje hai aur aapan lage ekgo tjhota larka khara karies. 48 Tab oe bolies: „Dje aisan tjhota larka ke apana lei, oe hamme apana lei. Aur dje hamme apana lewe hai, oe hamaar pathaawe Waala ke apana lewe hai. Dje toelog me se maange hai sab se nietja waala rahe, ohie barka hai."

Jiesoe ke saath dewe
(Markas 9:38-40)

49 Tab Johaanas bolies: „Maastar djie, hamlog dekhlie kie ekgo aadmie tor naam leike bhoet niekaare hai. Bakie oe tor saath na tjale hai. Ohie se hamlog oke datlie kie: 'Ie tjiedj toke na tjaahie kare ke.' " 50 Bakie oe bolies: „Oke karan de. Dje hamlogke kaam me laat na maare hai, oe hamlogke saath dewe hai."

Saamaaria des ke gaaw ke aadmie

51 Djab Jiesoe ke tem nagtjaail swarag me lei lewal djaai ke, tab oe djaanke Jeroesaalem sahar djaai lagal. 52 Oe ekaat sanesia ke agwe se pathaai deis raha. Oesab djaaike ekgo Saamaaria des ke gaaw me pahoetjal aur gail ek djagaha khodje djaaha Jiesoe raat me rahie sakat. 53 Bakie hoewa ke manai na maangat raha oke djagaha dewe rahe khaatien.* Oesab bolies kie: „Oe Jeroesaalem dja hai, oe hia na rahie sake hai." 54 Tab Johaanas aur Jaakobas bolies: „Maastar djie, toe maange hai kie hamlog swarag ke aagie oelogke oeppar gieraai?" 55 Bakie oe ghoemke oe doeno ke mienaahie karies. 56 Tab oesab ek doesar gaaw me gail.

Jiesoe ke tjela bane
(Markas 8:19-22)

* **9:53** Saamaaria des ke aur Israel des ke manai apane me na batiaat raha.

57 Rasta par koi Jiesoe se bolies: „Tjaahe djaaha toe djaihe,
ham maangiela tor saath rahe.” 58 Tab oe bolies: „Djanaawar
ke biel hai aur tjierai ke khota hai. Bakie iensaan ke Beta
ke ekko rahe ke djagaha na hai.” 59 Oe ek doesar aadmie se
bolies: „Hamaar saath aaw.” Tab aadmie bolies: „Maastar
djie, ham pahiele aapan baap ke mattie dei sakiela?” 60 Tab
oe bolies: „Bestar kie be-bieswaasie logan maral waalan ke
mattie dewe hai. Bakie toe djaaike sagaro partjaar kar kie
Parmeswar maange hai manai ke diel me raadj tjalaawe.”
61 Phien tiesara waala bolies: „Maastar djie, ham tor saath
djaabe, bakie ham pahiele ghare djaai sakiela bataawe kie
ham djaaila?” 62 Tab oe bolies: „Soen, dje soeroe karie har
djote ke aur pietjhe taake hai, okar kaam kabhie siedha na
djaai. Aisan aadmie Parmeswar ke raadj me kaam kare
khaatien be-kaamiel hai.”

10

Sattargo tjela ke partjaar ke kaam

1 Ekare baad Prabhoe Jiesoe sattargo (70)* tjela ke tjoenke
doei-doei djane se aage pathaai deis sab sahar aur gaaw me
djaaha oe apane maangat raha djaai. 2 Oe bolies kie: „Dher
manai maange hai Parmeswar ke djaane, bakie dher manai
na partjaar kare hai. Ie djanta log djaise pakkal dhaan hai,
bakie bakhaar me laawe khaatien kamkartan kamtie hai.
Ohie se Parmeswar se praatna kar kie oe auro kamkartan ke
aapan khet me pathaawe. 3 Ab toelog dja, ham toelogke bhera
ke battja ghat khatarnaak djanaawar ke bietj me pathaaila.
4 Paisa ke thailie aur djhorie na ledjaihe aur dalaila bhie na.
Aur toelogke na tjaahie rasta par haal-tjaal poetjhat roeke ke.
5 Aur djab toe kahoe bhiettar aihe, tab boliehe: ‘Ie ghar ke
manai log ke sjaantie miele.’ 6 Aur djab hoewa ke koi sjaantie
me maangie rahe, tab sjaantie okar saath rahie. Bakie djab
oe na maangie, tab sjaantie tor lage laut aai. 7 Ohie ghar
me rahiehe djaaha ghar waalan tor sjaantie apana leis hai.
Hoewa khaihe aur piehe djaun tjiedj oelog toke dei. Ekgo
kamkarta ke to tjaahie aapan kamaai paawe ke. Ohie se
djaun tjiedj paihe khoesie se lei leihe. Aur ie ghar se oe
ghar na djaihe rahe khaat. 8 Djab toe ekgo sahar me aihe
djaaha manai log toke maangie aapan ghare ledjaai, hoewa
khaihe djaun toke mielie. 9 Hoewa ke bemarian ke attjha
kariehe aur oe sahar ke manai se boliehe: ‘Iesab barka kaam
se Parmeswar toelogke dekhaawe hai kie oe maange hai
toelogke diel me raadj tjalaawe.’

* **10:1** Ekaat poeraan poestak me liekhal hai kie bahattargo (72) tjela pathaawal gail.

10 Bakie djab toe ekgo sahar me pahoetjiehe djaaha manai
log toelogke aapan ghar me na maangie, tab rasta par thara
hoike boliehe kie: 11 'Toelog na maangat rahiele hamlogke
partjaar soene. Ohie se hamlog ie sahar ke dhoer aapan gor
se djhaar deila dekhaawe ke kie hamlogse aur toelogse kaam
na hai. Tabbo toelogke tjaahie djaane ke kie Parmeswar ie
sahar me barka kaam maangat raha kare samdjhaawe ke kie
oe halieje se doenia par raadj tjalaaiga.' 12 Aur ham toelogse
boliela kie faisala ke dien par Sodom sahar ke manai log ie
sahar se otana dher sadja na paai."

Be-bieswaasie Israel log ke sadja
(Mateas 11:20-24)

13 Jiesoe bolies: „He Koraasien sahar ke djanta log, toelog
Parmeswar ke sadja paihe! Aur Betsaaida waalan bhie! Ham
toelogke sahar me dher atjambho kaam karlie hai. Aur djab
ham ie kaam Tieras aur Siedon me kartie, tab hoewa ke
manai ohie laage bahoet pastaat aur aapan djiewan badal
dewat. 14 Ohie se faisala ke dien par oe doei sahar ke manai
toelogse otana dher sadja na paaiga. 15 Aur Kaapernaum ke
djanta log, toelog sotje hai kie swarag me ekgo oetja dardja
paihe? Tanko na! Toelog maral logan ke djagaha me djaihe!"

16 Aur oe aapan tjela log se bolies kie: „Dje toelogke baat
maane hai, oe bhie hamaar baat maaniega. Aur dje toelogke
baat na soenie, oe hamaar baat bhie na soeniega. Aur dje
hamme aisane nahakaarie, oe hamaar pathaawe Waala ke
bhie nahakaarie."

Sattargo tjela ke khoesiaalie

17 Tab djab sattargo tjela lautke aail, tab oesabhan bahoet
khoesie raha aur Jiesoe se bolies: „Maastar djie, djab hamlog
tor naam kaam me leilie, tab bhoet logan hamlogke baat
maan leis." 18 Tab oe bolies: „Ham dekhlie kaise saitaan
biedjalie ghat swarag me se giere hai. 19 Saitaan aur bhoet
logan djaise saap aur biettjhie hai. Aur soen, ham toelogke
hoekoem deilie hai oelogke aur oesabke saathie log ke oeppar
djeme oesab toelogke gor ke tare rahe. Ohie se toelogke
koetjh na hoi paai. 20 Tabbo ie sab se barka tjiedj na hai. Bakie
khoesie rahiehe kie toelogke naam swarag me Parmeswar ke
poestak me liekhal hai."

Jiesoe ke khoesiaalie
(Mateas 11:25-27; 13:16-17)

21 Ohie same Pawietr Aatma dwaara oke bahoet khoesi-
aalie mielal. Oe bolies: „Pieta djie, aap swarag ke aur dhartie
ke Prabhoe baate aur ham toke bahoet dhanbaad deila. Aap
ie sab baat biedwaan aur parhal aadmie khaatien tjhiepaile,

bakie an-parh manai ke dekhaile. Oesab tjhota larkan ghat hai. Ha, Pieta djie, aap to aisane maangat rahiele."

22 Aur oe manai log se bolies kie: „Hamaar Baap sab tjiedj hamaar oeppar saup deis hai aur koi na djaane hai kie ham ke baatie. Khaalie hamaar Baap djaane hai. Koi bhie na djaane hai kie hamaar Baap ke hai, khaalie ham djaaniela. Aur dje ke ham maangiela aapan Baap ke djanaawe, oe bhie djaan djaaiga." 23 Oe aapan tjela log se bolies: „Dje hamaar kaam dekhie aur hamaar baat soenie djaise toelog, oe soekh me rahie. 24 Dher Parmeswar ke pahiele ke sanesian aur raadja logan maangat raha hamaar kaam dekhe, bakie oesab na dekhies. Aur oelog maangat raha hamaar partjaar soene, bakie na soenies."

Hamaar tjienhaar ke hai

25 Tab ek dharam ke kaanoen ke parhal waala oethke poetjhies: „Maastar djie, hardam Parmeswar ke saath rahe khaatien hamme ka kare ke tjaahie?" Oe ie baat poetjhies djaane khaatien kie Jiesoe kaise parhaawat raha. Oe maangat raha oke baat par phasaawe. 26 Tab oe bolies: „Kaanoen me ekare biese me kaise liekhal hai? Toelog kaun rakam se parhe hai?" 27 Tab parhal waala bolies: „Toke tjaahie Prabhoe Parmeswar ke diel bhar, tan-man aur sab saktie se pjaar kare ke, aur aapan tjienhaar ke apane ghat tjaahe ke." 28 Tab oe bolies: „Toe thiek bolle hai. Djab ie tjiedj kariehe, tab toe hardam Parmeswar ke sanghe rahiehe." 29 Bakie aadmie maangat raha apane ke batjaawe aur poetjhies kie: „Hamaar tjienhaar ke hai?"

30 Tab oe ek matlab ke kaahaanie se djabaab deis. Bolies: „Ekgo aadmie raha. Oe Jeroesaalem se Jerieko sahar djaat raha. Tab atjakke me daakoe log oke gherke okar sab tjiedj tjhienke oke khoeb maaries. Tab djab aadmie adhmara hoi gail, tab sabhan oke tjhorke bhaag gail.

31 Etane me ekgo Israel ke dharam ke agwa ohie rasta par se djaat raha. Djab oe nagietje aail aur aadmie ke dekhies, tab ekwa kait se paas hoi gail. 32 Tab ekgo Lewie ke koel† ke aadmie bhie paas bhail. Aur djab oe betjaara ke dekhies, tab ohoe ekwa kait se paas hoi gail.

33 Ekare baad ekgo Saamaaria‡ des ke aadmie paas bhail. Aur djab oe adhmara aadmie ke dekhies, tab oke bahoet daaja lagal. 34 Bas oe okar paas gail, okar ghaaw wien se safa karies aur tel lagaaike baanh deis. Tab oke oethaaike aapan gadaha par ek ghar me legail djaaha oe ek raat kaaties.

† **10:32** Lewie ke koel ke aadmie logan Israel ke agwan ke kamkartan raha aur Parmeswar ke mahal ke angana me kaam karat raha. ‡ **10:33** Saamaaria des ke manai log Israel log se na batiaat raha.

Hoewa par oe oke dekh-bhaal karat raha. 35 Biehaan bhaile
oe doei tjaanie ke paisa ghar ke barkwa ke deis aur bolies:
'Toe oke sewa kariehe. Aur djab auro paisa lagie, tab djab
ham lautab, tab ham toke bharab.' "
36 Aur Jiesoe poetjhies: „Toe ka sotje hai, ie tieno me se ke
okar tjienhaar raha?" 37 Tab parhal waala aadmie bolies:
„Djaun okar sewa satkaar karies hai." Tab oe bolies: „Attjha,
dja aur toe aisane kariehe."

Doei bahien

38 Ek dien djab Jiesoe aur okar tjela log Jeroesaalem djaat
raha, tab oesab ek gaaw me pahoetjal. Hoewa par doei
bahien rahat raha. Barka bahien ke naam Maarta raha aur
tjhotkwa ke naam Maria raha. Tab Maarta Jiesoe ke aapan
ghar me bolaais. 39 Djab Prabhoe Jiesoe oesabke ghar me
raha, tab tjhotkwa okar gor lage djaaike baith gail okar part-
jaar soene khaatien. 40 Bakie Maarta sewa kare me bhieral
raha. Tab oe Jiesoe lage djaaike bolies kie: „Maastar djie,
toke barhia lage hai kie hamaar bahien sab kaam hamaar
par tjhor deis hai? Aap samdjhaai de kie oke tjaahie hamme
haath dewe ke." 41 Tab Prabhoe bolies kie: „Are, Maarta, toe
dher tjiedj ke biese me sotj kare hai. 42 Bakie kamtie, kie to
ekahie tjiedj kaamiel hai. Tor bahien ohie tjoenies djaun ose
koi na tjhien paaiga."

11

Praatna ke biese me
(Mateas 6:9-13; 7:7-11)

1 Ek dien djab Jiesoe praatna karat raha, tab ekare baad
okar ek tjela ose poetjhies kie: „Prabhoe djie, hamlogke
siekhaaw praatna kare ke djaise Johaanas dopoe kare waala
aapan tjela log ke bhie siekhaais hai." 2 Tab oe bolies: „At-
tjha. Djab toelog praatna kariehe tab boliehe kie: 'Pieta djie,
sab koi aapke naam pawietr maane, aur aapke raadj aawe.
3 Hamlogke aadj ke khaana deihe. 4 Djaise hamlog aapan
kasoerwaar waalan ke maaf kariela, oisane aap hamlogke
paap maaf kar deihe. Aur hamlogke laalietj me na paran
deihe.' "
5-6 Oe praatna ke biese me ek kaahaanie bataawe lagal.
Bolies: „Maan le kie tor sanghatia bietj raat me aaike tose
poetjhie: 'E bhaai, hamare hia doerie se pahoena aai gail
hai aur hamke khaaik na hai. Toe hamme tiengo bret na
dei sakiehe?' 7 Tab maan le kie toe ghar me se boliehe kie:
'Hamlog sab koi soetal baatie. Kamaarie band hai. Ham na
oeth sakiela.' 8 Ham toelogse boliela kie ant me toe aapan
saram laatj batjaawe khaatien oethke bret dei deihe.

9 Aur ham toelogse bhie boliela kie djab toelog Parmeswar
se praatna me koetjh mangiehe, tab oe deiga. Khodjat
rahiehe, tab toelog paihe. Hardam khoet-khoetaaw, tab oe
kamaarie kholiega. 10 Har ek djaun praatna karat rahiega,
oke mieliega. Dje khodjat rahiega, oe paaiga. Aur djaun
manai log khoet-khoetaawat rahiega, oelog khaat kamaarie
kholal djaaiga. 11 Djab ek larka koetjh matjharie maangiega,
tab okar baap oke thoro ek saap deiga? 12 Aur djab oe ek
anda maangiega, tab okar baap oke thoro ek biettjhie deiga?
13 Toelog tjaahe kharaab baate, tabbo aapan larkan ke attjha
tjiedj djaane hai dewe. Toelogke swarag ke Baap tab ketana
auro djaada Pawietr Aatma deiga djab koi praatna karke ose
maange hai."

Jiesoe ke saktie saitaan ke oeppar
(Mateas 12:20-30; Markas 3:20-27)

14 Ek dien Jiesoe ekgo aadmie me se ek bhoet niekaaries.
Djaise bhoet niekaral, oisane aadmie batiaai lagal. Bhoet
oke to na batiaai dewat raha. Tab manai log dekhke bahoet
atjambho bhail. 15 Bakie ekaat djane bolies kie: „Oke bhoet
ke barkwa Bejelsaboel* sahaaita kare hai. Ohie khaatien oe
bhoet ke niekaar sake hai."
16 Doesarkwan oke adjmaawe lagal aur khaalie maangies
kie oe Parmeswar ke saktie se koetjh atjambho kaam kare.
17 Bakie oe oesabke kharaab bietjaar djaan gail aur bolies kie:
„Har ek raadj djaun baatal hai, oe barbaad hoi djaai. Aisan
raadj me sahar ke ek ghar ekwa par gierie. 18 Tab toelog
kaise bol sake hai kie ham Bejelsaboel ke sahaaita se bhoet
ke niekaariela? Djab saitaan aapan bhoet ke niekarwaawe
hai, tab kaise okar raadj thiek se tjalie? 19 Aur djab ham
okar saktie se ie kaam kariela, tab toelogke tjela log kekar
saktie se bhoet niekaare hai? Ohie se oesab toelogke kasoer
deiga aisan kharaab bietjaar par. 20 Bakie djab ham bhoet
ke Parmeswar ke saktie se niekaariela, tab dekha hai kie oe
soeroe karies hai raadj tjalaawe ke. 21 Djab ek djabar aadmie
hattiaar leike aapan ghar thiek se rakhwaala kariega, tab
okar dhan-daulat me koi haath na lagaai sakiega. 22 Bakie
djab ekgo auro djabar waala oke maarke djiet leiga, tab oe
aapan hattiaar par bharosa karke eke kaam me leike okar sab
tjiedj baat deiga."
23 Oe bolies: „Dje hamare alang na hai, oe hamme djare hai.
Aur dje hamaar sanghe bhera na ekattha laaiga, oe oesabke
khaderiega."

---

* **11:15** Israel ke bhaasa me saitaan Bejelsaboel bolaawal djaat raha.

Kharaab bhoet ke lautana
(Mateas 12:43-45)
24 Jiesoe ekgo matlab ke kaahaanie bataawe lagal. Bolies:
„Djab ek bhoet ek manai me se niekare hai, tab oe djangal me
djaaike araam khodjiega. Aur djab oe na paaiga, tab sotjiega
kie: 'Phier se oe aadmie ke oeppar aaw tjalie. Oe to hamaar
rahe ke djagaha raha.' 25 Tab djab hoewa pahoetjiega, tab
dekhiega kie oe djagaha safa karal waala ghar ghat hai. 26 Tab
djaaiga aur saatgo auro kharaab bhoet bolaaike aur oesab
mielke aadmie me rahiega. Tab oe manai ke haal pahiele se
auro kharaab hoi djaaiga."

Ke soekhie hai
27 Tab djab Jiesoe ie baat bol tjoekal raha, tab manai log me
se ek aurat djor se bolies: „Tor maai soekhie hai! Toe to okare
me djanam paile aur oe toke doedh piaaike barka karies hai."
28 Tab oe bolies: „Ha, aur dje Parmeswar ke baat soenke aur
attjha se jaad karke apanaawe hai, oesab soekhie hai."

Jiesoe sab se gjaan aur barka Waala hai
(Mateas 12:38-42)
29 Tab djab auro manai log djoete lagal, tab Jiesoe bolies kie:
„Ie tem ke manai kharaab hoi gail hai. Oesab maange hai
ek atjambho kaam dekhe, bakie Parmeswar aapan sanesia
Jona dwaara ek tjienha dekhaai tjoekal hai, aur ab thiek hai.
30 Jona se ek barka tjiedj bhail raha, aur ekare dwaara Nien-
afe ke manai log dekhies kie Parmeswar ketana maahaan
hai. Aisane iensaan ke Beta ab ke tem ke manai khaatien
Parmeswar ke saktie dekhaaiga. 31 Etiopia des ke raanie
bahoet doer se aail raha raadja Saalomo ke gjaan siekhe aur
oe okar baat maanies. Parmeswar ke faisala ke dien par oe
ab ke tem ke manai ke sanghe djie oethiega. Bakie oesab na
maange hai hamaar baat soene. Ohie se raanie dekhaaiga kie
oesab kasoerwaar hai. Aur ham Saalomo se gjaanie baatie.
32 Oe dien par Nienafe ke sahar waalan bhie djie oethiega.
Djab oelog Jona ke partjaar soenies, tab paap pastaaike aapan
kharaab djiewan badal deis. Bakie ab ke tem ke manai logan
aise na kare hai. Ohie se Nienafe ke manai logan dekhaaiga
kie oesabke kasoer hai. Aur ham to Jona se barka baatie!

Koi ke andar ke andjor aur andhiaar
(Mateas 5:15; 6:22-23)
33 Koi na tjieraag baarke ek djagaha par dhariega djaaha na
dekhaaiga, bakie aisane dhariega kie sab koi bhiettar aaike
dekh paai. 34 Ek iensaan ke aakhie djaise okar andar ke
tjieraag hai. Djab oe khaalie safa tjiedj maange hai dekhe,
tab okar andar me ekdam se andjor hai. Bakie djab oe aapan
dhiaan kharaab tjiedj ke oeppar lagaawe hai, tab okar andar

ekdam se andhiaar hai. 35 Ohie khaatien batjaaike rahiehe
kie tor andar andhiaar na howe. 36 Djab toelogke andar
ekdam se andjor hai aur tanko andhiaar na hai, tab djaise
ekgo tjieraag rahiega djaun toelogke oeppar andjor dewe
hai."

Fariesie logan aur dharam ke parhal waalan
(Mateas 23:1-36; Markas 12:38-40)

37 Tab djab Jiesoe batiaai tjoekal raha, tab ek Fariesie oke
nauta deis. 38 Tab oe dekhies kie Jiesoe khaai se pahiele aapan
haath na dhois aur oe tjakkariaai gail. 39 Bakie Prabhoe Jiesoe
ie nem ke biese me bolies kie: „Are, Fariesie logan, toelog
manai ghat baate djaun aapan bartan bhiettar na dhowe
hai, khaalie bahare kaitie. Toelogke andar bahoet dalieddar
aur doesar kharaab tjiedj se bharal hai, tabbo toelog khaalie
aapan haath dhowe hai. 40 Bhoettjar logan! Dje hamlogke
dehie banaais hai, oe hamlogke andar bhie banaais hai.
41 Toelogke tjaahie ek safa diel se daan kare ke, tab sab koetjh
thiek hoi djaaiga.

42 Fariesie log, toelogke bahoet doekh mieliega! Toelog
Parmeswar ke tjhota tjiedj djaise lesoen, martja aur piaadj
me se ek daswa hiessa dewe hai, bakie toelogke man na hai
bhala manai rahe ke aur oke pjaar kare ke. Aur ie to sab
se barka tjiedj hai. Daswa hiessa dewe ke thiek hai, bakie
sab se barka tjiedj kare ke na bhoelaaw. 43 Fariesie logan,
khabardaar! Toelog maange hai partjaar ke ghar me aage
baithe aur toelogke attjha lage hai djab rasta me dher manai
toelogke barka maane hai. 44 Khabardaar Fariesie logan!
Toelog djaise tjhiepal kabar baate. Aur dje opar tjale hai, oe
na djaane hai kie oe tjhoet hoi gail hai."

45 Tab ekgo dharam ke kaanoen ke parhal waala bolies kie:
„Maastar djie, ie sab baat se toe hamlogke bhie bedjatie kare
hai." 46 Tab oe bolies: „Ha, tohoelog khabardaar rahiehe!
Toelog aapan kaanoen dwaara manai log ke aisan bodjha
dewe hai oethaawe ke kie oesab na oethaai sake hai. Aur
toelog angoerie na dolaawe hai kaanoen poera karwaawe
ke. 47 Khabardaar rahiehe! Toelogan barhia kabar banaawe
hai Parmeswar ke sanesian khaatien. Aur toelogke baap-
daada oesabke marwaai dhaaries hai. 48 Aisane dekha hai kie
toelog aapan baap-daada se ek baate. Oesabhan betjaaran ke
marwaai dhaaries aur toelog oesabke kabar sadjaawe hai.

49 Ohie se Parmeswar aapan barka gjaan se bolies hai
kie: 'Ham oesabke khaatien auro sanesian aur pathaawal
waalan ke bhedjab. Aur oelog oman se ekaat djane ke maar
dhaariega aur kauno ke sataaiga. 50 Tab ie tem ke manai
sadja paaiga sab Parmeswar ke sanesia ke khoen khaatien

djaun doenia ke soeroe se bahaawal hai.' 51 Djab se Aabal ke
khoen bahal tab talak agwa Sakaarias Parmeswar ke mahal
aur baliedaan djaraawe ke tafra ke bietj me maar dhaaral gail
toelog Parmeswar ke sanesian ke maar dharle hai. Aur ie tem
ke manai log sab sadja paaiga.
52 Are, kaanoen ke parhal waalan, khabardaar! Djaise
koi ghar band karke tjaabhie bieg deis hai, oisane toelog
Parmeswar ke baat tjhiepaaike ek kantie dharle hai. Toelog
ie baat na maange hai djaane aur dje maange hai samdjhe,
oke toelog na djaanan dewe hai."
53 Tab djab oe ie sab baat bol tjoekal raha, tab hoewa se
tjal gail. Kaanoen ke parhal waalan aur Fariesie logan okar
oeppar bahoet goessaai gail. 54 Oe same se oelog sab rakam ke
sawaal poetjhe lagal oke koetjh baat par badjhaawe khaatien.

12

Ekaat tjietaunie tjela logan khaatien
(Mateas 10:26-33; 12:32; 10:19-20)

1 Etane me hadjaaran manai Jiesoe lage djoetal, aur thelat-
thaalat karat raha oke dekhe khaatien. Tab oe aapan tjela log
ke siekhaawe lagal kie: „Toelogke tjaahie Fariesie logan ke
bietjaar se batjaaike rahe ke. Ie to djaise khatta karal piesaan
hai. Djab naawa piesaan me dariehe, tab ohoe khatta hoiga.
Ohie se oesabke bietjaar se doer rahiehe! 2 Sab iensaan ke
tjhiepaawal baat Parmeswar ke andjor me dekhaai djaaiga.
3 Ohie se sab andhiaar me batiaawal baat andjor me soenaai
djaai. Aur djaun baat kothrie me kaan me batiaile, oe rasta
par soenaai djaai."
4 Oe bolies: „Hamaar sanghatian, toelog manai log ke na
deraihe. Oesab khaalie iensaan ke dehie maar sake hai aur
ekare baad koetjh na kar paaiga. 5 Bakie Parmeswar ke
saktie hai koi ke djaan leike aur oke narak me bahaai dewe
ke. Ohie se khaalie oke deraihe! 6 Jaad kar kie paatj tjhota
tjierai bahoet sasta me bieka hai. Tabbo Parmeswar iesab
par aapan aakhie tjaharaai rahe hai. 7 Aur oe bhie djaane
hai toelogke moerie par kaigo baar hai. Ohie khaatien sotj-
phiekier na kariehe. Toelog to sab tjierai se maahaan baate."
8 Oe bolies: „Djab koi doesar manai log ke aage kholke
boliega kie ham okar Prabhoe baatie, tab iensaan ke Beta
Parmeswar ke parie ke aage bhie kholke boliega kie oe okar
tjela hai. 9 Bakie dje hamme manai ke aage nahakaariega, oke
ham Parmeswar ke parie ke aage bhie nahakaarab. 10 Aur
dje iensaan ke Beta ke bedjatie kariega, oke maafie mieliega.
Bakie dje Pawietr Aatma ke bedjatie kariega, oke maafie na
miel sakiega. 11 Aur djab toelog partjaar ke ghar ke barkwan

ke aage ledjaawal djaihe kie to djadj aur laat ke aage, tab toelogke na tjaahie sotje ke kaise apane ke batjaawe ke. 12 Oe same par Pawietr Aatma toelogke djanaai deiga kaise tjaahie batiaai ke."

Dhanie aadmie ke bietjaar

13 Etane me djhoend me se koi bolies: „Maastar djie, hamaar barka bhaai se bol de to baap ke tjhoral dhan hamaar saath baate ke." 14 Tab oe bolies: „Ham kaise toelogke dhan batwaai sakiela? Koi hamke thoro djadj banaais hai?" 15 Oe sab koi se bolies kie: „Toelogke na tjaahie hardam dher tjiedj maange ke. Tjaahe toe djetana dhanie hoi djaihe, tabbo tor djiewan tor na hoi sake hai." 16 Aur oe ek matlab ke kaahaanie kahe lagal. Bolies: „Ekgo dhanie aadmie ke khet me se dher sauda niekarat raha. 17 Tab oe aapan man me sotjies kie: 'Ham ka karab? Hamme dher djagaha na hai etana sauda dhare khaatien. 18 Ab ham djaaniela. Ham aapan bakharwan toerwaaike auro barka waala banwaabe. Tab eman aapan sab sauda dhar sakab. 19 Tab ham bol sakab: Attjha, ab hamme dhan hai dher dien djieje khaatien. Ab se kaam na kare ke parie, khaalie khaai pieje aur maudj manaawe ke.' 20 Bakie Parmeswar ose bolies kie: 'Tor bietjaar na thiek hai. Aadj raat ke ham tor djaan lebe. Tab tor dhan ke paai?' "

21 Aur Jiesoe bolies: „Dje khaalie dhan batore hai aur na maange hai lewe djaun sattja dhan Parmeswar oke dewe hai, ose aisane bhie hoi."

Tjela log ke bharosa Parmeswar par
(Mateas 6:25-34, 19-21)

22 Jiesoe aapan tjela log se bolies kie: „Ohie khaatien toelog khaai-pieje aur pahiene-orhe ke biese me sotj-phiekier na kariehe. 23 Djiewan to khaaik se aur dehie kapra se barka hai. 24 Tjierai ke dekh. Oesab thoro sauda bowe aur kaate hai? Aur oesabke bakhaar bhie na hai. Tabbo Parmeswar oesabke khaaik dewe hai. Tab thiek se sotj, toelog to tjierai se maahaan baate. 25 Tjaahe toelog djetana sotj kariehe, tabbo aapan djiewan ekko ghanta khaatien na barhaai paihe. 26 Djab toelog etana tjhota tjiedj na kar paawe hai, tab kaahe ke sotj oethaawe hai kapra aur khaaik ke biese me? 27 Aur phoel ke dekh. Oesab kapra na banaawe hai, tabbo oesab raadja Saalomo se auro barhia dekha hai. 28 Tjhota bieswaasie logan! Djab Parmeswar phoel ke etana barhia se banaawe hai, tjaahe oesab sabere phoela hai aur sandjha ke djaraawal dja hai, tab oe toelogke kapra na deiga?

29 Toelog khaai pieje ke biese me na hardam sotjiehe aur aapan man me na poetjhiehe: 'Ham ie sab tjiedj kaaha paabe?' 30 Be-bieswaasie logan aisane sotje hai. Bakie toelog

Parmeswar ke larkan baate aur oe djaane hai kie toelogke khaai pieje ke tjaahie. 31 Pahiele oke aapan diel me raadj tjalaawan deihe, tab oe toelogke ie sab tjiedj deiga. 32 Toelog ek tjhota djhoend bhera ghat baate, tabbo na deraihe. Pieta Parmeswar toelogke Baap hai. Oe maange hai kie toelog okar aane waala raadj me bhaag leihe.

33 Aapan tjiedj betjke aur paisa garieb logan ke dei deihe. Aise toe swarag me dhan batoriehe. Hoewa par oe kabhie na kharaab kie to don hoi sakiega aur tjor aur dewka na pahoetj paaiga. 34 Djaaha tor dhan hai, hoewa tor dhiaan bhie rahiega!"

Tajaar rahiehe
(Mateas 24:45-51)

35-36 Jiesoe bolies: „Djaise goelaam log tjieraag baarke aapan maaliek ke agore hai djab talak oe biaah ke nauta se lautke na aawe hai, oisane toelog hamme agoriehe. Tab djab goelaam log ke maaliek aaiga aur kamaarie par khoet-khoetaai, tab oesab ohie laage khol deiga. 37 Djaun naukar log agorte rahiega, oesab soekh me rahiega. Maaliek oesabhanke bolaaike khaana piena deiga. 38 Djab oe bietj raat me aaiga kie to auro derie me aur oesabke agorte paaiga, tab oesab soekh me rahiega! 39 Bakie thiek se sotj. Djab koi djaanie kie tjor kaun tem par aaiga, tab thoro soetiega? Na, oe djagte rahiega djeme tjor bhiettar na aai sake. 40 Aisane koi na djaane hai kab iensaan ke Beta lautke aaiga. Oe atjakke me aaiga. Ohie se tajaar rahiehe."

41 Tab Petras poetjhies kie: „Prabhoe djie, ie sab baat khaalie hamlogke khaatien hai, kie doesar manai khaat bhie?" 42 Tab oe bolies: „Ie baat ekgo bharosaadaar aur samadjhdaar kamkarta khaatien hai. Ghar ke maaliek oke sab doesar goelaam ke barkwa banaais oelogke rodj dewe ke djaun oesabke djaroerie hai. 43 Tab djab maaliek lautke aaiga aur oke aisane kaam karat paaiga, tab oe soekhie rahiega. 44 Ham toelogse satj boliela kie oe aapan sab dhan-daulat okar oeppar saup deiga.

45 Bakie maan le kie barkwa apane me bolie kie: 'Hamaar maaliek abbe na lautke aai,' aur soeroe karie goelaam log ke maare ke aur khaai pieje aur nasa me tjoer howe ke. 46 Tab djab okar maaliek atjakke me aaike pahoetj djaai, tab oe okar dardja lei lei aur oe niemakharaam ke bahoet kathien sadja dei. 47 Djaun goelaam djaane hai kie okar maaliek ka maange hai, tabbo na karie, oe bahoet sadja paaiga. 48 Bakie dje aapan maaliek ke hiettjha na djaane hai aur koetjh karies djaun ke khaatien oke tjaahie sadja miele ke, oe kamtie paaiga. Dje

ke dher mielal hai, ose bhie dher poetjhal djaai aur djekar oeppar dher saupal hai, ose djaada maangal djaai."

Palwaar me kaise rahiega
(Mateas 10:34-36)

49 Jiesoe bolies: „Ham dhartie par ailie aagie lagaawe aur
ham ka karab djab oe bare tjoekie? 50 Pahiele hamaar oeppar
bahoet doekh aaiga, aur ham bahoet tjienta kariela djab talak
ham aapan kaam na poera karab. 51 Ka, toelog sotjle rahiele
kie ham doenia me ailie hai manai logan me ekta karwaawe?
Na, aise na hai. Hamare dwaara oesab baatal djaaiga. 52 Ab
se ek ghar ke paatj miela baatal rahiega, doei se tien kie to
tien se doei djane se. 53 Baap aapan beta se aur beta baap se,
maai aapan betie se aur betie maai se, saas aapan patoh se
aur patoh saas se ek na rahiega."

Kaise djaan sakie kie Jiesoe aaiga
(Mateas 16:2-3)

54 Jiesoe manai log se bolies kie: „Djab toelog dekhe hai kie
samoendar ke oeppar baadar karia howe hai, tab bole hai:
'Dekh, barkha barsiega!' Aur oisane howe hai. 55 Aur djab
hauwa datjhien* or se tjale hai, tab toelog bole hai kie: 'Barka
garmie aaiga!' Aur oisane howe hai. 56 Are, dhokhaabaadj
log! Djab toelog baadar me aur dhartie par taake hai, tab
toelog djaan dja hai kaun tjiedj hoiga. Tab kaahe ke ie tem
ke tjiedj na tjienh paawe hai? 57 Aur toelogan kaahe ke na
sallaah kare hai kaun tjiedj satj hai aur ka kare ke tjaahie?
58 Djab toe koi ke koetjh kardja baate, tab kausies kar halieje
se ose ek howe ke, nahie to oe toke djadj ke aage ledjaai aur
toe djahal me pahoetj djaihe. 59 Ham toelogse boliela kie djab
talak toelog aapan sab kardja na bhariehe, tab talak hoewa
se na niekar paihe!"

13

Pastaai aur djiewan badale ke tjaahie

1 Oe tem par koetjh manai aail aur Jiesoe se bataawe lagal
kie Jeroesaalem sahar me ka bhail raha. Hoewa par Roma ke
laat Pielaatas ekaat Gaalielea diehaat waalan ke Parmeswar
ke mahal ke angana me baliedaan karat me marwaais raha.
2 Tab Jiesoe poetjhies: „Ka, toelog sotje hai kie oe betjaaran
sab doesar Gaalielea waalan se auro kharaab raha aur kie
oesabke ohie khaatien etana doekh oethaawe ke tjaahat
raha? 3 Ham toelogse boliela kie aise na hai. Bakie djab
toelog aapan paap pastaaike aapan djiewan na badaliehe, tab
tohoelog bhie naas karal djaihe. 4 Aur oe atthaara manai log

* **12:55** Datjhien ke matlab 'zuiden' hai.

ke jaad kar djaun par Sielowam ke lage ek oetja ghar gier gail raha. Ka, toelog sotje hai kie oesabhan Jeroesaalem ke doesar log se auro kasoerwaar raha? 5 Aise na hai! Bakie djab toelog aapan paap pastaaike aapan djiewan na badaliehe, tab tohoelog bhie naas hoi djaihe."

Be-phal ke per

6 Ie sab baat samdjhaawe khaatien Jiesoe ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie: „Koi aapan parnaasie me ek adjier ke per bowaais raha. Tab djab phare ke tem aail, tab oe gail phal toere, bakie koetjh na paais. 7 Tab ek dien oe parnaasie ke kamkarta se bolies kie: 'Dekh, ham tien baries se aaila phal toere, bakie kabhie koetjh na paaila. Bestar oke kaat de. Oe to khaalie djagaha lewe hai.' 8 Bakie kamkarta bolies kie: 'Maaliek djie, ek baries auro tjhor de, tab ham per ke aas-paas djamien gorke mes dharwaai debe. 9 Tab saait phal dei. Bakie djab na deiga, tab katwaai deihe.' "

Jiesoe kaise ek terha aurat ke attjha karies sabat ke dien par

10 Ek sabat ke dien par Jiesoe ekgo partjaar ke ghar me Parmeswar ke baat siekhaawat raha. 11 Hoewa par ekgo aurat raha. Oke otana taagat na raha. Atthaara baries se okar piethie terha raha. Oe sodjha na thara hoi paawat raha. 12 Djab Jiesoe oke dekhies, tab aapan paas bolaaike bolies: „Betie, toke phier se taagat miel gail." 13 Oe aapan haath okar oeppar rakhies, tab aurat toerant thara hoi gail aur Parmeswar ke goen gaawe lagal.

14 Bakie partjaar ke ghar ke barkwa goessaai gail kie oe aurat ke ek sabat ke dien par attjha karies raha. Ohie khaatien oe hoewa ke manai se bolies kie: „Ek hapta me tjhau dien kaam kare ke tjaahie, ie sab dien par aihe apane ke attjha karwaawe khaatien, bakie na sabat ke dien par." 15 Tab Jiesoe bolies: „Are, dhokhaabaadj logan! Toelogan aapan gaai-goroe to sabat ke dien par khole hai aur paanie piaawe hai. Ka, ie kaam na hai? 16 Ie aurat Aabraaham ke aulaad me ke hai aur saitaan oke atthaara baries se sataawat raha. Tab hamke to tjaahat raha eke sabat ke dien par tjhoetkaara dewe ke."

17 Ie baat se okar doesman log ke bahoet saram lagal, bakie djhoend log okar barhia kaam dekhke khoesie raha.

Tjhota bia aur khatta karal piesaan ke kaahaanie
(Mateas 13:31-33; Markas 4:30-32)

18 Tab Jiesoe bolies kie: „Parmeswar ke raadj kaisan hai? 19 Oe ek tjhota sarso ke bia ghat hai. Oke koi leike aapan khet me boi deis. Tab djamke etana barka per hoi gail kie tjierai aaike okar daar par khota banaawe hai." 20 Oe bolies:

„Parmeswar ke raadj kaun tjiedj ghat bhie lage hai? 21 Oe tien
kobba piesaan ghat hai djaun me ek aurat koetjh khatta karal
piesaan aur tien kobba piesaan mielaaike saan deis. Tab sab
piesaan phoel gail."

Saket kamaarie ke kaahaanie
(Mateas 7:13-14, 21-23)

22 Jiesoe ie sahar se oe sahar partjaar karte Jeroesaalem
djaat raha. 23 Ek dien koi ose poetjhies kie: „Prabhoe djie,
kamtie manai log batjaawal djaaiga kie dher?" 24 Tab oe
ekgo matlab ke kaahaanie kahe lagal. Bolies: „Toelog bahoet
kausies karke Parmeswar ke raadj ke saket kamaarie dwaara
bhiettar djaihe. Dher log to maangie bhiettar djaai, bakie na
djaai paai. 25 Djab ghar ke maaliek oethke kamaarie band kar
deis hai, tab toelog soeroe kariehe khoet-khoetaaike bole ke
kie: 'Prabhoe, hamlogke khaatien khol de!' Tab oe boliega:
'Ham na djaaniela toelog kaaha se aile baate.' 26 Tab toelog
boliehe kie: 'Hamlog aapke sanghe khailie pielie hai aur aap
hamlogke gaaw me partjaar karlo!' 27 Tabbo oe boliega: 'Ham
na djaaniela toelog kaaha se aile hai. Are, kharaab logan,
toelog hia se tjal dja!'

28 Tab djab toelog Aabraaham, Iesaak aur Jaakob
Parmeswar ke sab sanesian ke sanghe okar raadj me
dekhiehe aur toelog bahare rahiehe, tab toelog ketana daat
pieske roihe! 29 Oe dien doenia bhar me se koetjh manai
aaiga Parmeswar ke raadj me bhodjan kare. 30 Aur thiek
se soen. Koetjh pahiela waalan patjhar djaaiga aur koetjh
patjharal waalan pahiela waalan hoiga."

Jiesoe ke doekh Jeroesaalem khaatien
(Mateas 23:37-39)

31 Oe same par ekaatgo Fariesie Jiesoe ke paas aaike bolies:
„Raadja Herodes toke maange hai marwaawe. Toke hia se
bhaage ke parie." 32 Tab oe bolies: „Dja oe saap se bol de
kie aadj aur biehaan ham bhoet niekaarab aur bemarian ke
attjha karab, aur tiesara dien par ham aapan kaam poera
karab. 33 Hamke tjaahie aadj, biehaan aur parso Jeroesaalem
me pahoetj djaai ke. Ek Parmeswar ke sanesia ke tjaahie
Jeroesaalem me maar dhaaral djaai ke. 34 Are, Jeroesaalem
log, Jeroesaalem log! Toelog hardam Parmeswar ke sanesian
ke maar dhaare hai aur okar pathaawal waalan par patthar
bieg biegke maar dhaare hai! Ham kai dafe manglie tor
larkan ke batore djaise ekgo moergie aapan battjan ke aapan
pakhna ke batore hai. Bakie toelog na mangle! 35 Dekh,
Parmeswar aapan mahal tjhor deis hai! Bakie ham boliela
kie toelog hamme na dekhiehe djab talak toelog boliehe:
'Soekh me rahe oe djaun Parmeswar ke naam se aawe hai!' "

14

Kaise Jiesoe sabat ke dien par koi ke attjha karies

1 Ekgo sabat ke dien par Jiesoe ke nauta mielal ekgo Fariesie
ke barkwa ke ghare bhodjan kare ke. Tab djab oe bhiettar
gail, tab sab nautaharie log oke khoeb thiek se taakat raha.
2 Okar aage ek bemaar aadmie thara hoi gail. Okar dehie
bhar phoelal raha. 3 Tab Jiesoe dharam ke kaanoen ke parhal
waalan aur Fariesie log se poetjhies kie: „Sabat ke dien par
koi ke attjha kare ke tjaahie, kie na?" 4 Bakie koi na maangat
raha koetjh bole. Tab oe bemaria ke haath pakarke oke attjha
kar deis aur bolies: „Ab toe ghare djaai sake hai." 5 Aur oe
manai log se bolies kie: „Djab sabat ke dien par toelogke beta
kie to bail ek petie me gier djaai, tab toelog oke toerant na
niekariehe?" 6 Ie baat par oesab koetjh na bol paais.

Oetja kie nietja dardja

7 Jiesoe dekhies kaise nautaharie log sab se barhia djagaha
khodje hai baithe khaat. Ohie se oe soeroe karies oesabke ek
matlab ke kaahaanie bataawe ke. 8 Oe bolies: „Djab toelogke
biaah ke nauta mieliega, tab sab se barhia djagaha par na
baithiehe. Hoi sake hai kie tose auro oetja dardja waala ke
nauta mielal hai. 9 Tab ghar ke maaliek aaike tose bolie kie:
'Bhaai, toe ie djagaha oe aadmie ke dei sake hai?' Tab toke
sarmaaike ekdam se paatjhe djaai ke parie. 10 Bakie djab toke
nauta mieliega, tab hardam paatjhe baithiehe. Tab ghar ke
maaliek toke dekhke bol sakie: 'Bhaai, aaw auro aage baitho.'
Aur doesar nautaharie log dekh sakie kaise tor aadar howe
hai. 11 Dje apane ke baraai kariega, okar nietjaai hoi aur dje
tjhota banke rahie, okar baraai hoi."

Garieb logan khaat nauta

12 Jiesoe oe ghar ke maaliek se bolies kie: „Soen, djab tor
ghare nauta rahie, tab aapan sanghatian, bhaai, palwaar,
nahie to dhanie parosian ke na bolaihe. Oesab toke bhie
nauta deiga, tab toke oesabke bhodjan mieliega. 13 Bakie djab
toe nauta kariehe, tab toe bhiekhmangan, langar, loendj aur
andha logan ke bolwaihe. 14 Aise karke toe soekhie rahiehe.
Oesab toke to koetjh na lautaarke dei sakiega. Bakie djab
be-kasoer waalan djie oethiega, tab Parmeswar toke ienaam
deiga."

Parmeswar ke aane waala nauta ke kaahaanie
(Mateas 22:1-10)

15 Ie baat soenke nautaharie log me se koi Jiesoe se bolies
kie: „Soekh me rahie dje Parmeswar ke raadj me bhodjan
kariega." 16 Tab oe oke ek matlab ke kaahaanie se djabaab
deis. Oe bolies: „Ek aadmie raha. Ek dien oe barka nauta

karies aur dher manai log ke bolwaais. 17 Tab djab tem aai
gail bhodjan kare khaatien, tab oe nau ke pathaais nautahar-
ian se bole ke kie: 'Aawo, bhodjan karo. Ab sab khaaik tajaar
hoi gail hai.' 18 Bakie sab ek na ek bahaana kare lagal. Pahiela
waala nau se bolies kie: 'Dekh, ham ek khet kienlie hai aur
hamme tjaahie djaaike dekhe ke. Hamme maaf kar de. Ham
na aai paabe.' 19 Doesarkwa bolies kie: 'Ham abbe dasgo
bail kienlie hai aur ham djaaila dekhe kie oesab barhia hai
kie na. Hamme maaf kar deihe.' 20 Aur tiesara waala bolies
kie: 'Hamaar biaah halieje bhail hai. Ohie khaatien ham na
aai paabe.' 21 Tab nau lautke gail aur aapan maaliek se ie
sab baat bataais. Maaliek djab soenies tab bahoet goessaail
aur bolies: 'Haalie se dja phien sahar me aur bhiekhmangan,
langar, loendj aur andha log ke rasta par se nauta me laihe.'
22 Nau djaaike laut aail. Bolies: 'Maaliek djie, djaun toe
hamse bolle kare ke ham kar tjoekalie aur nauta me abbe
djagaha batjal hai.' 23 Tab maaliek bolies: 'Dja ab diehaat aur
djangal ke sab rasta rasta, aur hoewa ke manai ke djaroer se
nauta me laaw djeme ghar bhar djaai. 24 Aur ham tose boliela
kie pahiela bolaawal waalan me se ekko na hamaar khaaik
tjiekh paai.' "

Jiesoe ke tjela bane
(Mateas 10:37-38; 5:13; Markas 9:50)

25 Tab djab Jiesoe ie kaahaanie bataai tjoekal raha, tab oe
aur aage Jeroesaalem ke or tjalal. Ek barka djhoend manai
okare sanghe djaat raha. Tab oe ghoemke oesabse bolies
kie: 26 „Dje aapan maai-baap, aurat, larkan, bhaai-bahien
ke aur bhie aapan djiewan ke hamse djaada pjaar kare hai,
oe hamaar tjela na ban sake hai. 27 Aur dje hamaar khaat
na maange hai doekh oethaawe, oe hamaar tjela bhie na
ban sake hai. 28 Aisane djab koi maange hai ek oetja ghar
banaawe, tab oe pahiele baithke sotjiega ketana paisa eman
lagiega. 29 Hoi sakie kie oe aadha par roek djaai. Tab manai
log haske bolie: 30 'Are, dekh, oe maangat raha ghar banaawe,
bakie adhwe par se roek gail!'
31 Aisane bhie hai djaise ek raadja djaun ke das hadjaar
soerdjaatie hai aur oke tjaahie ek doesar raadja se laraai
kare ke djaun ke bies hadjaar hai. Oe pahiele aapan mantrie
log se baat-tjiet kariega kie oe djiet paai kie na. 32 Aur djab
baat-tjiet me pata paai kie oe na djiet paaiga, tab oe ekwa
raadja ke doerieje se sanesian ke pathaaiga sjaantie maange
ke. 33 Ohie khaatien dje aapan sab tjiedj na maange hai tjhore,
oe hamaar tjela na ban sake hai."
34 Oe bhie bolies: „Niemak to bahoet barhia tjiedj hai. Bakie
djab oman sawaad na hai, tab kaise sawaad miel sakie? 35 Tab

be-kaamiel hoi djaai. Khetiar to mes ghat aapan khet me bhie na dhar sakiega. Ohie se bahaai dewal djaai. Dje ke kaan hai, oke tjaahie thiek se soenke hamaar baat ke matlab samdjhe ke."

15

Heraail bhera
(Mateas 18:12-14)

1 Sab baimaan djoetie ke paisa lewe waalan aur bhie dher doesar paapie log Jiesoe ke paas aawat raha okar partjaar soene khaatien. 2 Ohie se Fariesie log aur dharam ke parhal waalan Jiesoe ke oeppar goessaail aur apane me bolies kie: „Oe paapie log ke prem se bhiettar lewe hai aur oelogke sanghe kha hai!" 3 Tab Jiesoe oesabse ekgo matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie:

4 „Sotj kie toelog me se koi ke sau bhera rahie aur oman se ekgo heraai djaai. Tab oe niennaanabe (99) maidaan me tjhorke djaaiga ekwa ke khodje djab talak oke na paaiga. 5 Djab oke paai djaai, tab khoesie se oethaaike kandha par laad lei. 6 Aur djab ghare pahoetjie, tab aapan sanghatian aur parosien logan ke bolaaike bolie: 'Aaw, hamlog sanghe khoesiaalie manaai dja. Ham to aapan bhera ke phien se paai gailie!' 7 Ham toelogse boliela kie djab ek paapie aapan paap pasta hai, tab swarag me niennaanabe (99) bhala manai se auro djaada khoesiaalie rahiega."

Paisa djaun miel gail

8 Oe ek aur kaahaanie bataais. Bolies: „Sotj kie ek aurat ke dasgo tjaanie ke paisa raha aur ekgo laas hoi gail. Tab oe tjieraag baarke ghar-bhar me tjaaro bagal djhaarke khodjiega djab talak na paaiga. 9 Aur djab paai djaai tab gaaw ke sab aurat ke bolaaike bolie: 'Aaw, khoesiaalie manaai dja. Ham to aapan paisa paai gailie djaun laas hoi gail raha!' 10 Aisane Parmeswar ke parie log bhie khoesiaalie manaaiga ekgo paapie khaat djaun aapan paap pastaaiga!"

Be-samadjh betwa

11 Oe bhie ie kaahaanie bataais kie: „Ekgo aadmie raha, oke doei betwa raha. 12 Ek dien tjhotkwa aapan baap se bolies kie: 'Baap, hamlogke dhan me se hamaar hiessa hamme dei de.' Okar baap aapan dhan doeno betwan ke baat deis. 13 Tab ekaat rodj baad tjhotkwa aapan sab tjiedj betjke doer des tjal gail. Bas hoewa par oe aapan sab paisa naksaan kar dhaaries.

14 Tab djab okar sab koetjh don hoi gail raha, tab oe des me akaal paral aur oke koetjh na raha khaai-pieje ke. 15 Tab oe gail kaam khodje aur oe des ke ek aadmie hia kaam paais. Oe aadmie oke aapan khet me pathaais aapan soewar ke

rakhwaala kare khaatien. 16 Tab aapan pet bhare khaatien oe
soewar ke khaana maangat raha khaai, bakie ohoe na paais.
17 Tab okar samadjh me aail oe kaun kharaab kaam karies
hai. Bolies kie: 'Dekh, hamaar baap ke kamkartan ke etana
dher khaaik hai aur ham hia khaai biena mariela! 18 Bestar
hai kie ham aapan baap lage djaai aur ose bolab kie: Pieta
djie, ham Parmeswar se aur aapse paap karlie hai. 19 Ham
tor betwa bolaawe laaik na baatie. Ham tor ekgo kamkarta
hoi sakiela?'
20 Bas oe oethke aapan baap lage djaai lagal. Tab koetjh
dien baad okar baap oke doerieje se dekh leis aur oke bahoet
daaja lagal. Oe okar lage dhaurke oke khoesiaalie se aapan
gale lagaais. 21 Tab betwa bole lagal kie: 'Pieta djie, ham
Parmeswar se aur aap se paap karlie hai. Ham tor betwa
bolaawe laaik na baatie....' 22 Bakie okar baap aapan goelaam
se bolies: 'Haalie se sab se barhia kapra, ekgo angoethie
aur djoeta laaw okar khaatien. 23 Aur sab se barhia khasie
maar aur sab rakam ke khaaik banaaw. Tab tjalie khaai aur
khoesiaalie manaawe. 24 Ie betwa to hamare lieje mar gail
raha aur ab djie gail hai, oe heraai gail raha aur ab hamaar
godie me lautke aai gail hai!' Tab sabhan soeroe karies
khoesiaalie manaawe ke.
25 Oe same par barka betwa khet me raha. Djab okar
kaam don hoi gail, tab oe ghare djaai lagal. Aur djab nagietj
pahoetjal, tab gaana-badjaana soenies. 26 Tab ekgo goelaam
ke bolaaike poetjhies kie: 'Hia ka howe hai?' 27 Tab goelaam
bolies: 'Tor tjhota bhaai attjha se lautke ghare aai gail hai,
ohie se tor baap sab se barhia khasie marwaais.'
28 Tab barka bhaai ie baat soenke goessaail aur na maan-
gat raha bhiettar djaai. Tab okar baap bahare aaike oke
phoeslaaike bolies: 'Tjalie bhiettar.' 29 Tab oe aapan baap
se bolies kie: 'Pieta djie, etana dien ham tor khaat kaam
karlie aur hardam tor hoekoem manlie. Bakie toe kabhie na
hamke ekgo tjhota bakarie deile kie ham aapan sanghatian
sanghe khaai aur khoesiaalie manaai sakie. 30 Aur ab ie
tor betwa aail! Oe tor dhan kharaab aurat se naksaan kar
dhaaries aur okar khaat toe khasie marwaaike etana khoesi-
aalie manaawe hai!' 31 Tab baap bolies: 'Beta, toe to hardam
hamaar saath baate aur djaun tjiedj hamaar hai tor bhie hai.
32 Khoesiaalie manaawe ke tjaahie. Tor bhaai to hamlogke
lieje mar gail raha aur ab djie gail hai, oe heraai gail raha aur
ab hamlog oke phien se paai gailie hai!' "

16

Jiesoe ke partjaar dhan ke biese me
(Mateas 11:12-13; 5:31-32; Markas 10:11-12)

1 Jiesoe aapan tjela log se ekgo auro matlab ke kaahaanie
kahe lagal kie: „Ekgo dhanie aadmie raha. Oe aapan dhan ek
sardaar ke oeppar saup deis raha. Tab ek dien koi ose bolies:
'Oe sardaar tor dhan naksaan kare hai.' 2 Tab oe sardaar
ke bolaaike poetjhies kie: 'Ham tore biese me bahoet baat
soeniela. Ohie se sab kaagadj-pattar hamme dekhaaw. Ab
se toe hamaar kamkarta na rahiehe.' 3 Tab sardaar sotjies
kie: 'Ab ham ka karie? Maaliek to hamaar kaam tjhiene hai.
Khetie ke kaam ham na kar paabe aur bhiekhmaange ke ham
sarmaaila.' 4 Oe apane me bolies: 'Attjha, ab ham djaan gailie
kaun tjiedj kare ke tjaahie. Ham sanghatian khodjab, tab djab
hamaar kaam tjhienaai djaai, tab oesab hamke aapan ghar
me bhiettar lei leiga.'
5 Tab oe aapan maaliek ke kardja waalan ke bolwaais. Aur
pahiela waala se poetjhies: 'Ketana toke tjaahie maaliek ke
bhare ke?' 6 Tab oe bolies: 'Ek sau baariel tel ke paisa.' Tab
ose bolies: 'Le aapan kardja ke kaagadj aur dja haalie se
patjaasgo (50) baariel liekh.' 7 Tab ekgo doesar se poetjhies:
'Aur toke ketana tjaahie bhare ke?' Tab oe bolies: 'Ek sau
basta tjaur ke paisa.' Tab ose bolies: 'Le aapan kardja ke
kaagadj aur assiego (80) liekh.' 8 Tab maaliek djab soenies,
tab bolies: 'Hamaar ie sardaar aapan kaam sattjaai se na kare
hai, bakie bahoet sotj-samadjhke aapan rasta safa karies hai.'
Ab dekha hai kie ie djoeg ke be-bieswaasie log bieswaasie
log se djaada sotj-bietjaar karke rahe hai. 9 Ohie se ham
boliela kie toelogke tjaahie aapan doenia ke dhan se sang-
hatian banaawe ke. Tab djab toke tjhore ke parie, tab toe
khoesiaalie se bhiettar lewal djaihe djaaha toe sada ke lieje
rahiehe."
10 Oe bhie bolies: „Dje kamtie tjiedj me bharosaadaar hai,
oe bhie dher tjiedj me rahiega. Bakie dje kamtie me sattjaai
se na rahe hai, oe dher tjiedj me bhie na rahiega. 11 Djab
toelog bharosaadaar na rahiehe ie doenia ke paisa-kaurie ke
rakhwaala kare ke, tab Parmeswar kaise swarag ke dhan tor
oeppar saup sakiega? 12 Aur djab toelog doesar koi ke dhan-
daulat par sattjaai se na rahiehe, tab Parmeswar kaise toke oe
dhan dei sakiega djaun hardam khaatien tor rahiega? 13 Ekgo
goelaam doei maaliek na maan sake hai. Oe ekgo ke tjaahiega
aur ekwa ke djariega. Oisahie toelog Parmeswar ke aadar
kare aur doenia ke dhan batore sanghe bhie na kar paihe."
14 Tab Fariesie logan ie sab baat soenke Jiesoe ke tiebolie
maare lagal. Oesab to paisa ke haahie raha. 15 Tab oe
oesabse bolies: „Toelog maange hai manai ke aage bahoet
sattja khele, bakie Parmeswar toelogke diel djaane hai. Djaun
tjiedj manai log biesaal maane hai, oe Parmeswar ke ba-
hoet kharaab lage hai. 16 Parmeswar ke kaanoen aur okar

sanesian ke baat hamlogke rasta dekhaawat raha djab talak Johaanas dopoe kare waala na aail. Oe tem se ie khoes khabar partjaar karal gail kie Parmeswar maange hai manai ke diel me raadj tjalaawe. Aur har ek ie khabar soenke bahoet kausies kare hai okar raadj me bhiettar djaai ke. 17 Dhartie aur aasmaan na sahadj se alop hoi djaai. Aur Parmeswar ke kaanoen me se koetjh mietaawe auro moeskiel hai. 18 Aur dje aapan aurat tjhorke doesar biaah karie, oe aapan biaah ke waada toeriega. Aur dje ekgo tjhoetal aurat se biaah karie, oe aisane kare hai."

Dhanie aadmie aur bhiekhmanga

19 Jiesoe auro kahies kie: „Ekgo dhanie aadmie raha. Oe hardam bahoet mahanga kapra pahienke aur nauta deike maudj manaawat raha. 20 Ekgo bhiekhmanga bhie raha. Rodj koi oke dhanie aadmie ke dwaar ke aage laaike dhar dewat raha. Okar naam Laasaaras raha. Okar dehie bhar me ghaaw niekaral raha. 21 Oe maangat raha dhanie aadmie ke batjal khaaik se aapan pet bhare. Aur koetta aawat raha okar ghaaw tjaate.

22 Ek dien bhiekhmanga mar gail aur Parmeswar ke parie log oke Aabraaham ke paas legail.

23 Koetjh dien baad dhanie aadmie bhie mar gail aur okar mattie paral. Tab djab oe maral manai ke djagaha me aapan aakhie kholies, tab doerie me bhiekhmanga Aabraaham ke saathe dekhies. 24 Tab oe tjiellaaike Aabraaham se bolies: 'Pieta djie, hamme daaja karo! Ham ie aagie me doekh kaatiela. Aap bhiekhmanga ke okar angoerie paanie me borke pathaawo hamaar djieb thandhwaawe khaatien.' 25 Tab Aabraaham bolies: 'Beta, sotj kie toe kaise doenia par djiejat rahiele. Toke khaalie barhia tjiedj mielat raha aur Laasaaras khaalie doekh kaatat raha. Ab oe soekh me rahe hai aur toe doekh kaate hai. 26 Aur hamlogke bietj me bahoet gahieraai hai. Dje hia se tor lage maangie djaai, oe na djaai paai. Aur djab koi oepaar se iepaar maangie aawe, tab oe bhie na aai paaiga.' 27 Tab oe bolies: 'Tab ham aapse bienaai kariela kie aap bhiekhmanga ke hamaar baap ke ghare pathaaw. Hamke to paatj bhaai hai. 28 Tab oe oesabhanke karaai se samdjhaai sakie djeme oesab ie doekh me na aawe.' 29 Tab Aabraaham bolies: 'Oesab Mosas ke aur Parmeswar ke doesar sanesian ke liekhal baat parh sake hai. Oesabke tjaahie okar baat soene ke.' 30 Tab oe bolies: 'Na, Pieta djie, oesab na soeniega. Bakie djab ekgo maral aadmie hia se oesabke lage djaai, tab oesabhan aapan djiewan badal deiga.' 31 Tab Aabraaham bolies: 'Djab sabhan Mosas ke aur doesar sanesian ke baat na maange hai soene, tab tjaahe

ek maral aadmie djie oethie, tabbo oesab aapan djiewan na badalie.' "

17

Bahakaawe aur bieswaas ke biese me
(Mateas 18:6-7, 21-22; Markas 9:42)

1 Jiesoe aapan tjela log se bolies kie: „Manai logan ek
doesare ke djaroer bahakaaiga. Bakie dje aise karie, oe
bahoet doekh kaatie. 2 Ohie se djab koi hamaar ek tjela se
paap karwaai, tab bestar rahie kie pahiele ekgo barka ieta
okar gatai me baanhke oe samoendar me bahaai dewal djaai.
3 Batjaaike rahiehe. Djab tor bhaai paap karie, tab oke
samdjhaawe ke tjaahie. Aur djab oe aapan paap pastaai,
tab oke maaf kar deihe. 4 Aur djab oe ek rodj me saat dafe
paap karie aur saato dafe pastaaike bolie kie: 'Hamke maafie
kar de,' tab toke tjaahie oke har ek dafe tjhama kar dewe
ke." 5 Tab oesab poetjhies: „Prabhoe, hamlogke bieswaas
barhaaw." 6 Tab oe bolies: „Djab toelogke bieswaas ekgo
tjhota bia ghat rahat, tab toelog ie phal ke per se bolte: 'Sor
sanghe oekharke samoendar me djam dja,' aur oe tor baat
soen lewat."

Kamkartan ke kaam

7 Jiesoe bhie bolies: „Maan le kie toke ek goelaam hai.
Oe tor khaatien khet djote hai, kie gaai-goroe tjaraawe hai.
Djab oe kaam par se ghare aai, tab toe thoro ose boliehe:
'Haalie se dja kha le'? 8 Na, toe pahiele ose boliehe: 'Nahaaike
hamaar khaatien khaaik pakaaw aur niekaarke hamme de.
Tab djab ham khaai pieke don hoi djaabe, tab toe khaai pie
sakiehe.' 9 Aur djab oe aapan kaam se don hoi djaai, tab toe
oke thoro dhanbaad deihe? 10 Aisane bhie toelog dhanbaad
na agoriehe sab kaam khaatien djaun toelogke dewal gail.
Toelogke bole ke tjaahie: 'Hamlog to nietja goelaam baatie
aur khaalie aapan kaam karlie hai.' "

Jiesoe aur das korhia ke bemarian

11 Tab djab Jiesoe aur aage Jeroesaalem djaat raha, tab oe
rasta dharies djaun Saamaaria des aur Gaalielea diehaat ke
bietj me paral. 12 Ohie tem djab oe ekgo gaaw ke nagietj
pahoetjal, tab das korhia ke bemarian aaike doerieje par
thara bhail. 13 Tab oelog tjiellaaike bole lagal kie: „Jiesoe djie,
hamlogke daaja kar!" 14 Tab Jiesoe oesabke taakke bolies:
„Dja agwan ke paas aur apane ke dekhaaw." Bas djaate ke
bera oesab attjha aur safa hoi gail.
15 Tab ekgo djab djaan gail kie oe attjha hoi gail hai, tab
Parmeswar ke goen gaaike Jiesoe ke paas lautke gail. 16 Tab
oe Jiesoe ke gore gierke oke dhanbaad dewe lagal. Aur oe

ek Saamaaria des ke aadmie raha. 17 Tab Jiesoe bolies: „Das djane to attjha bhail! Tab naugo kaaha hai? 18 Khaalie ehie pardesie aail hai Parmeswar ke aadar kare khaatien?” 19 Aur oe ose bolies: „Oethke dja ghare. Tor bieswaas toke batjaais hai.”

Iensaan ke Beta ke lautana ke dien
(Mateas 24:23-28, 37-41)

20 Ek rodj Fariesie log Jiesoe se poetjhies kie: „Parmeswar kab soeroe kariega ie doenia me raadj tjalaawe ke?” Tab oe bolies: „Manai log Parmeswar ke raadj aapan aakhie se na aawat dekh sakiega. 21 Koi na bol sakiega: ‘Dekh hia, kie to hoewa hai.’ Ab to Parmeswar soeroe karies hai manai ke diel me raadj tjalaawe ke.” 22 Aur oe aapan tjela log se bolies kie: „Aisan tem aaiga djaun me toelog mangiehe iensaan ke Beta ke dekhe, tjaahe khaalie ek rodj, bakie na dekh paihe. 23 Tab koi koi boliega: ‘Dja dekh, hoewa hai!’ Kie to: ‘Aaw, hia hai!’ Tab hoewa na djaihe aur okar paatjhe na tjaliehe. 24 Oe dien djab iensaan ke Beta lautke aaiga, tab oe djaise tjamkat biedjalie sagaro dekhaaiga. 25 Bakie pahiele oke dher doekh oethaawe ke parie aur ab ke tem ke manai logan oke na maangiega.

26 Djaise Noah ke tem me raha, aisane iensaan ke Beta ke laute se pahiele bhie rahiega. 27 Abbe oe tem ke manai khaate-piete aur biaah karte raha oe dien talak djab Noah djahaadj me gail aur etana dher paanie aail kie sab bahare waalan doeb gail. 28 Aur Lot ke tem me bhie aisane bhail. Sab koi abbe oisane khaat-piejat, kienat-betjat, bowat-banaawat raha. 29 Bakie oe dien par djab Lot Sodom sahar me se bhaag gail, tab aagie baroed sanghe barse lagal aur hoewa ke sab manai naas hoi gail.

30 Aur aisane bhie hoiga djab Parmeswar iensaan ke Beta ke dekhaaiga. 31 Oe dien par djab koi aapan ghar ke daak* par rahie, tab oke na tjaahie nietje djaai ke aapan tjiedj ghar me se lewe khaatien. Aur dje aapan khet me rahie oke bhie na tjaahie lautke ghare djaai ke.

32 Sotj Lot ke aurat se ka bhail raha. 33 Dje maangie aapan djiewan apane khaatien bietaawe, oe barbaad hoi djaai. Bakie dje aapan djiewan doesare khaatien bietaawe hai, oe Parmeswar ke sanghe djiewan paaiga. 34 Oe raat me doei djane ek bedie par soetal rahiega. Oman se ekgo lei lewal aur ekwa tjhor dewal djaaiga. 35 Sabere doei aurat sanghe piesat rahiega. Oman se bhie ekgo lei lewal aur ekwa tjhor dewal djaaiga. [36 Doei aadmie sanghe khete me kaam

* **17:31** Oe des me sab ghar ke plaata daak raha aur manai log hoewa par baith sakat raha.

karat rahiega. Ekgo oman se lei lewal aur ekwa tjhor dewal djaaiga.”] 37 Tab tjela log poetjhies kie: „Prabhoe, ie kaaha hoiga?” Tab Jiesoe bolies: „Djaaha moerda paral rahiega, hoewa par bhie giedh djoetal rahiega.”

18

Bieswaasie wiedhwa aur be-gam djadj ke kaahaanie

1 Tab Jiesoe ekgo matlab ke kaahaanie kahies tjela log ke siekhaawe ke kie hardam praatna kare ke tjaahie biena hiemmat haare. 2 „Ek sahar me ekgo djadj raha. Oe Parmeswar aur manai se be-gam raha. 3 Aur oe sahar me bhie ekgo wiedhwa raha. Oe eksoer okar paas djaaike ose bolat raha kie: ‘Hamaar aur hamaar doesman ke bietj me faisala kar dewo.’ 4 Koetjh tem khaatien oe djadj na maangat raha soene. Bakie baad me oe sotjies kie: ‘Hamme Parmeswar se aur manai se koetjh ke gam na hai. 5 Bakie ie aurat hamme etana thaka deis hai kie ham aur aage na sahie paabe. Bestar hai kie ham okar khaatien faisala kar dei.’ ”

6 Aur oe bolies: „Soenle kharaab djadj ka bolies? 7 Djab oe aise karie, tab Parmeswar kaise aapan tjoenal waalan khaatien na faisala kariega? Oesab to raat dien oke bolaawe hai! Oe djaroer na oesabke derie talak agorwaai! 8 Ham toelogse satj boliela kie oe halieje se oesabke khaatien faisala kariega. Bakie djab iensaan ke Beta dhartie par lautke aaiga, tab oe aisan bieswaas paaiga djaise oe wiedhwa ke kie na?”

Ghamand kare kie to paap pastaai

9 Oe phien ekgo matlab ke kaahaanie bataawe lagal. Oe maangat raha samdjhaawe kie koetjh manai aapan kasoer na dekhe hai aur oesab doesar koi ke khaalie niehaare hai. 10 Ohie se oe bolies: „Ek dien doeigo aadmie Jeroesaalem sahar gail Parmeswar ke mahal me praatna kare khaatien. Ekgo Fariesie raha aur ekwa baimaan djoetie ke paisa lewe waala raha. 11 Tab Fariesie aaike hoewa khara hoike praatna kare lagal: ‘Parmeswar, ham toke dhanbaad deila kie ham na djaise doesar manai log baatie. Oesab to kharaab hai, koi ke samaan harap lewe hai aur aapan biaah ke waada toere hai. Aur ham khoesie baatie kie ham na djaise ie baimaan djoetie lewe waala baatie. 12 Hapta me ham doei dafe rodja kie to bhoekha rahiela, aur ham aapan kamaai me se daswa hiessa tore khaatien alag kariela.’

13 Djoetie ke paisa lewe waala paatjhe me bhie thara raha. Oe aapan paap pastaat raha aur oke hiau na raha oeppar taake ke. Oe tjhaatie par piet-pietke bolies: ‘Parmeswar djie, ham paapie baatie. Hamke daaja karo.’ ”

14 Aur Jiesoe bolies: „Soen, ie aadmie ghare djaaike
Parmeswar ke aakhie me be-kasoer hoi gail raha. Oe paap ke
tjhama paais raha, bakie Fariesie tjhama na paais raha. Dje
apane ke barka maane hai, oe nietja karal djaaiga. Aur dje
apane ke nietja samdjhe hai, oe barka karal djaaiga."

Jiesoe ke aasier-baat tjhota larkan khaatien
(Mateas 9:13-15; Markas 10:13-16)

15 Ek dien koetjh manai log aapan tjhota larkan ke Jiesoe ke
paas laais. Oesab maangat raha kie oe haath dharke larkan ke
aasier-baat dewe. Bakie djab tjela log dekhies, tab maai-baap
ke daate lagal. 16 Tab Jiesoe larkan ke aapan paas bolaais aur
tjela log se bolies: „Tjhota larkan ke na rok bakie aawan de!
Parmeswar ke raadj aisan tjhota larkan khaat hai. 17 Dhiaan
se soen. Djab toelog Parmeswar ke baat na maange hai soene
djaise ekgo tjhota larka, tab toelog okar raadj me kabhie na
djaai sakiehe!"

Kaise Parmeswar ke saath hardam rahie sakiehe
(Mateas 19:16-30; Markas 10:17-31)

18 Ek dien ekgo oetja dardja waala aadmie Jiesoe se poet-
jhies kie: „Maastar djie, aap to bhala aadmie baato. Aap
hamse bol sake hai ka kare ke tjaahie hardam khaatien
Parmeswar ke saath rahe ke?" 19 Tab oe bolies: „Toe kaahe
ke bolle kie ham bhala baatie? Khaalie Parmeswar bhala hai.
20 Toe djaane hai kie Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai
kie toke na tjaahie aapan biaah toere ke, koi ke djaan maare
ke, tjorie kare ke, koi ke abdjas lagaawe ke, aur toelogke
tjaahie aapan maai-baap ke ieddjat kare ke." 21 Tab aadmie
bolies: „Ie sab baat ham tjhotahie se karte aaila." 22 Tab
oe ie baat soenke bolies: „Toke khaalie ek tjiedj kamtie hai.
Aapan sab tjiedj betjke aur paisa garieb log ke baat de, tab
toke swarag ke dhan mielie. Aur hamaar paas aaw hamaar
tjela bane khaatien." 23 Bakie djab aadmie ie baat soenies,
tab oke bahoet oedaas bhail. Oe to bahoet dhanie raha.

24 Tab Jiesoe oke taakke bolies: „Dhanie waalan khaatien
moeskiel hai Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai khaatien.
25 Ekgo oet khaatien auro sahadj hai ekgo soei ke hol me
djaai ke." 26 Tab hoewa ke manai log bolies: „Tab ke sadja
me se batjke hardam khaatien Parmeswar ke saath rahie
sakie?" 27 Tab oe bolies: „Djaun iensaan na kar paai, oe tjiedj
Parmeswar kar paaiga." 28 Tab Petras bolies: „Dekh, hamlog
to aapan sab tjiedj tjhorke tor tjela ban gailie." 29 Tab oe
bolies: „Ha, aur ham toelogse satj boliela kie har ek djaun
aapan ghar-dwaar, aurat, bhaai-bahien, maai-baap, kie to
larkan tjhor dei Parmeswar ke raadj ke khoes khabar soe-
naawe khaatien, 30 oke ie tem me ese auro djaada mieliega.

Aur aane waala djoeg me oe sada ke lieje Parmeswar ke saath rahiega."

Iensaan ke Beta ke mare aur djie oethna
(Mateas 20:17-19; Markas 10:32-34)

31 Ekare baad Jiesoe aapan baara tjela log ke alag karke bolies kie: „Soen, ab hamlog tjalie Jeroesaalem. Aur Parmeswar ke sanesian ke sab baat iensaan ke Beta ke biese me poera hoi djaaiga. 32 Hoewa par ham doesar djaat log ke haath me saup dewal djaab. Oesab hamme hasiega, bedjatie kariega aur hamaar oeppar thoekiega. 33 Oesab hamme tjamotie se pietiega aur maar dhaariega. Tab tiesara dien par ham djie oethab." 34 Bakie tjela log na samadjh paais. Ie baat ke matlab to oesabke khaatien tjhiepal raha.

Andha bhiekhmanga kaise dekhe lagal
(Mateas 20:29-34; Markas 10:46-52)

35 Tab Jiesoe Jerieko sahar lage pahoetjal. Hoewa par ekgo andha daam lage baithke bhiekhmaangat raha. 36 Djab oe soenies kie dher manai paas howe hai, tab poetjhies: „Hia ka howe hai?" 37 Tab koi bolies kie: „Naasaaret sahar ke Jiesoe paas howe hai." 38 Tab oe tjiellaaike bole lagal kie: „He Jiesoe, raadja Daawied ke aulaad, hamme daaja karo!" 39 Bakie djaun aadmie log aage paas howat raha, oesab oke daatke bolies: „Tjoep! Aise na tjiella!" Bakie oe auro djor se bolaawe lagal: „Daawied ke aulaad, hamme daaja karo!"

40 Tab Jiesoe khara hoike bolies: „Oke hia laaw." Djab andha aail, tab Jiesoe poetjhies: 41 „Ham tor khaat kaun tjiedj karie?" Tab aadmie bolies: „Prabhoe djie, ham maangiela dekhe." 42 Tab oe bolies: „Ab se dekhe lag! Tor bieswaas dwaara toe attjha hoi gaile hai." 43 Aadmie toerant dekhe lagal aur Parmeswar ke goen gaaike Jiesoe ke saath tjale lagal. Tab manai log dekhke Parmeswar ke goen bhie gaawe lagal.

19

Jiesoe aur Sakeas

1 Tab Jiesoe Jerieko sahar me pahoetjal aur auro tjalal. 2 Hoewa par ek Sakeas naam ke aadmie rahat raha. Oe djoetie ke paisa lewe waalan ke barkwa raha aur dhanie raha. 3 Oe maangat raha Jiesoe ke dekhe, bakie hoewa dher manai raha aur oe naata raha. 4 Tab dhaurke oe haalie se ekgo per par tjahar gail. 5 Tab djab Jiesoe oe per lage pahoetjal, tab oeppar taakke bolies: „Sakeas, haalie se nietje oetar, aadj hamke tjaahie tor ghare rahe ke."

6 Sakeas haldie se nietje oetaral aur Jiesoe se bahoet khoesie se bhet karies aur oke aapan ghar me bhiettar laais. 7 Tab

sab bahare ke manai barbaraai lagal kie: „Oe aisan paapie ke ghare gail hai!" 8 Tab Sakeas oethke bolies: „Prabhoe djie, soeno. Ham aapan dhan-daulat me se aadha garieb logan ke debe. Aur har ek tjiedj djaun ham thagalie hai, ham tjaar dafe lautaarke debe." 9 Tab oe bolies: „Attjha, ie bahoet barhia bietjaar hai. Aadj Parmeswar ie ghar-bhar ke batjaais hai. Ie ghar ke barkwa bhie Aabraaham ke aulaad hai. 10 Iensaan ke Beta to aail hai bhatkal waalan ke khodje aur batjaawe."

Mohar ke kaahaanie
(Mateas 25:14-30)

11 Jiesoe Jeroesaalem ke nagtjaail raha. Aur manai logan sotjies kie oe halieje raadja hoi djaat. 12 Ohie se oe ek matlab ke kaahaanie kahe lagal kie: „Ek oetja dardja waala aadmie ek doer des gail raadja bane aur baad me oe aapan des lautke aai raadj tjalaawe khaatien. 13 Djaai se pahiele oe aapan goelaam log me se dasgo ke bolaais aur oesabke ek ekgo mohar deike bolies: 'Ese auro paisa kamaihe djab talak ham lautke na aabe.' 14 Bakie okar des ke djaatie logan oke djarat raha aur ekaat sanesian okar paatjhe pathaais bataawe khaatien kie: 'Hamlog na maangiela kie toe hamlogke oeppar raadj tjalaihe.'

15 Koetjh dien baad oe raadja banke aapan des lautke aail. Tab oe goelaam log ke bolwaais djaun ke oe mohar deis raha. Oe maangat raha djaane kie oesabhan ketana paisa kamaais raha.

16 Pahiela waala aaike bolies: 'Raadja djie, ham aapke paisa se das dain auro kamailie.' 17 Tab oe bolies: 'Ie barhia kaam hai! Toe ek bharosaadaar goelaam baate. Toe kamtie paisa se hiessaab se rahiele, ohie se ham toke das sahar debe raadj tjalaawe ke.'

18 Tab doesara aaike bolies: 'Raadja djie, ham aapke paisa se paatj dain auro kamailie.' 19 Tab oe bolies: 'Toke ham paatj sahar debe dekh-bhaal kare ke.'

20 Tab tiesara goelaam aaike bolies kie: 'He raadja, hia hai aapke paisa. Ham kapra me khoeb thiek se loekwailie rahielie. 21 Ham deraat rahielie. Aap to daajaaloe na baate. Aap lewe hai djaun na kamaile hai aur kaate hai djaaha na boile hai.' 22 Tab oe bolies: 'Are, kharaab goelaam! Ham ie baat par tore oeppar faisala karab. Toe djaane hai kie ham daajaaloe na baatie. Ham to leila djaun ham na kamailie hai aur kaatiela djaaha na boilie hai. 23 Tab toe kaahe ke hamaar paisa kardja dewe waalan lage na dharle? Tab laute ke baad ham aapan paisa aur biaadj lei leitie.'

24 Oe ekwan se bolies: 'Okar mohar leike oke dei de djaun aapan waala se dasgo kamaais hai.' 25 Tab oesab bolies:

‘Raadja djie, oke to dasgo hai!’ 26 Tab oe bolies: ‘Ha, ie satj
hai. Dje ke koetjh hai, oke auro mieliega. Bakie dje ke thora
se hai, okar ohoe lei lewal djaai.’ 27 Oe bhie bolies: ‘Hamaar
doesman logan ke hia laaw. Oesab na maangat raha kie ham
oesabke oeppar raadj tjalaai. Ab oesabke hamaar aakhie ke
saamne maar dhaar.’ ”

Tjela log ke khoesiaalie
(Mateas 21:1-11; Markas 11:1-11; Johaanas 12:12-19)

28 Tab djab Jiesoe ie kaahaanie bataai tjoekal raha, tab oe
aapan tjela log ke sanghe Jeroesaalem djaat raha. 29 Aur
djab oe Betfaage aur Betaania ke gaaw Djaitoen pahaar lage
pahoetjal, tab doeigo tjela se bolies: 30 „Oe gaaw me dja, tab
dekhiehe hoewa ek gadahie ke battja baanhal hai. Opar abbe
koi na baithal hai. Oke kholke hamaar paas laaw. 31 Aur
djab koi poetjhie: ‘Toe kaahe ke khole hai?’ tab boliehe: ‘Eke
Prabhoe ke djaroerie hai.’ ” 32 Ie doeno gail aur battja ke
paais djaise oe bataais raha. 33 Tab djab oelog kholat raha,
tab ghar waalan poetjhies: „Toelog kaahe ke oke khole hai?”
34 Tab oesab bolies: „Eke Prabhoe djie ke djaroerie hai.”

35 Tab oelog battja ke Jiesoe ke paas laais. Aur aapan
kapra battja par rakhke oesab Jiesoe ke oeppar baithaai deis.
36 Tab djab oe djaai lagal, tab sab manai log aapan kapra
rasta par bietjhaai deis okar aadar kare khaatien. 37 Tab
oesab Djaitoen pahaar ke rasta par gail aur tjela ke djhoend
Parmeswar ke goen gaawe lagal. Oesab Jiesoe ke sab at-
jambho kaam ke biese me bahoet khoesie raha 38 aur djor se
gaawe lagal kie:

„Raadja par Prabhoe ke aasies howe!
Oe okar naam se aawe hai!
Swarag me sjaantie aur oeppar Waala ke aadar rahe!”

39 Bakie djhoend me koetjh Fariesie raha aur oelog Jiesoe se
bolies: „Maastar djie, aapan tjela log ke daat.” 40 Tab oe
bolies: „Djab oelog tjoeppaai djaai, tab hia ke patthar aapan
aawaadj soenaai.”

Jiesoe ke sotj Jeroesaalem ke biese me

41 Tab djab Jiesoe Jeroesaalem sahar nagtjaail, tab ekar
manai khaatien rowe lagal 42 aur bolies: „Ham bahoet
maangiela kie toelogan aadj ke dien samadjh dja kaun tjiedj
djaroerie hai sjaantie paawe khaatien. Bakie toelog abbe
na dekh sake hai. 43 Toelog bahoet moesiebat me rahiehe.
Doesman log toelogke sahar gherke ekdam se band kar deiga
aur toelogke dher doekh katwaaiga. 44 Oesab toelogke aur
toelogke baal-battjan ke gor se katjar dhaariega. Toelog na
samadjhle hai kie Parmeswar ab toelogke ketana khiaal kare

hai. Ohie se oesab sahar bhar ekdam naas kar deiga aur ie sab moesiebat toelogke oeppar aaiga."

Praatna ke kie daakoe ke ghar
(Mateas 21:12-13; Markas 11:15-19; Johaanas 2:13-22)

45 Ekare baad Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me gail aur hoewa ke betje waalan ke khadere lagal. 46 Oe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: 'Hamaar ghar praatna ke ghar rahiega, bakie toelog eke daakoe ke ghar bana deile.' "

47 Oe dien se oe Parmeswar ke mahal ke angana me siekhaawat-parhaawat raha. Barka agwan aur dharam ke parhal waalan aur bhie djaatie ke barkwan maangat raha oke maar dhaare. 48 Bakie hardam ek djhoend manai okare lage kaan oethaile rahat raha har ek baat soene khaatien. Ohie se barkwan ke mauka na mielat raha oke pakare khaatien.

20

Jiesoe aur Johaanas ke hoekoem
(Mateas 21:23-27; Markas 11:27-33)

1 Ek rodj Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me siekhaawat raha aur khoes khabar partjaar karat raha. Tab barka agwan, dharam ke parhal waalan aur Israel ke barkwan aaike okare paas thara bhail 2 aur ose poetjhies: „Hamlogse bataaw kie toke ke hoekoem deis hai ie sab kaam kare khaatien." 3-4 Tab oe bolies: „Ham maangiela toelogse bhie koetjh poetjhe. Hamse bataaw kie Johaanas ke Parmeswar hoekoem deis raha dopoe kare khaatien, kie manai logan?" 5 Tab oesab apane me batiaai lagal kie: „Djab hamlog bolab: 'Oke Parmeswar hoekoem deis raha,' tab oe boliega: 'Tab toelog kaahe ke okar baat na bieswaas karle?' 6 Aur djab hamlog bolab: 'Oke manai log hoekoem deis raha,' tab djhoend mielke hamlogke ieta bahaaike maar dhaariega. Oesabhan to sattje ke bieswaas kare hai kie Johaanas Parmeswar ke ek sanesia raha." 7 Ohie se oelog Jiesoe se bolies: „Hamlog na djaaniela." 8 Tab oe bolies: „Tab ham toelogse bhie na bataabe kie hamme ke hoekoem deis hai."

Kharaab sardaar logan ke kaahaanie
(Mateas 21:33-46; Markas 12:1-12)

9 Jiesoe djanta se ek matlab ke kaahaanie kahe lagal kie: „Ekgo aadmie djangal kaatke aur oe khet me agoer ke per bois. Tab oe khet ke bhaara karies aur koetjh tem khaatien par-des tjal gail. 10 Tab djab tem aail, tab oe ek goelaam ke pathaais sauda me se aapan hiessa lewe khaatien. Bakie khetiar log oke maarke aur djhoere haathe lautaar

deis. 11 Tab djamiendaar ek doesar goelaam ke pathaais,
bakie oesab ohoeke maarke bedjatie karies aur bhie djhoere
haathe lautaar deis. 12 Tab aadmie ek tiesara waala ke
pathaais. Bakie khetiar logan oke bhie tjotwaaike khet me se
bahaai deis.
13 Tab djamiendaar sotjies: 'Ab ham ka karie? Laaw ham
aapan pjaara beta ke pathaai. Oesab okar ieddjat karke tjhor
deiga.' 14 Bakie djab khetiar log beta ke dekhies, tab apane me
batiaai lagal kie: 'Ie to ie khet ke hakdaar hai. Laaw hamlog
eke maar dhaarie dja, tab ekar hak hamlogke hoi djaai.' 15 Bas
oesab oke khet se baahar ledjaaike maar dhaaries."

Jiesoe manai log se poetjhies kie: „Toelog ka sotj hai kie khet
ke djamiendaar khetiar log se ka karie? 16 Oe aaike oesabke
naas kariega aur khet doesar koi ke oeppar saup deiga." Tab
oesab bolies: „Ie to kabhie na hoi sake hai!" 17 Tab oe oesabke
taakke bolies: „Parmeswar liekhwaais hai:

'Djaun ieta ghar banaawe waalan be-kaamiel maanat raha,
ohie sab se kaamiel waala hoi gail hai.'

Toelog ka sotje hai kie ie baat me kaun matlab hai?" 18 Oe
bolies: „Dje oe ieta par gieriega, oke bahoet tjot lagiega. Aur
djekar oeppar oe ieta gier djaaiga, oe ekdam se pietjla hoi
djaaiga."

19 Dharam ke parhal waalan aur barka agwan samadjh gail
raha kie Jiesoe ie kaahaanie oesabke biese me bataawat raha.
Ohie se oesab maangat raha toerant oke pakare, bakie oelog
manai log ke deraat raha.

Maahaaraadja ke aur Parmeswar ke hak (Mateas 22:15-22; Markas 12:13-17)

20 Oe same oesab mauka khodjat raha Jiesoe ke pakare
khaatien. Tab oesab ekaat dhokhaabaadj log ke okar paas
bhedjaais oke koetjh baat par phasaaike Roma ke laat ke
haath me saupe khaatien. 21 Oelog ose bolies: „Maastar
djie, hamlog dekhiela kie toe sattjaai se siekhaawe hai aur
koi ke moeh na taake hai. Toe sab koi ke Parmeswar ke
siedha rasta dekhaawe hai. 22 Ohie se hamlogse bataaw kie
Mosas ke kaanoen me liekhal hai kie mienaahie hai Roma ke
maahaaraadja ke djoetie bhare ke kie na."

23 Bakie oe oesabke kharaab tjalaakie samadjh gail aur
bolies: 24 „Hamme ek tjaanie ke paisa dekhaaw. Epar kekar
naam aur moerat hai?" Tab oelog bolies: „Maahaaraadja ke."
25 Tab oe bolies: „Ohie se maahaaraadja ke de djaun okar hak
hai, aur Parmeswar ke bhie okar de." 26 Tab ie baat soenke
oesab atjambho bhail aur moeh band karke rahie gail. Aur
djhoend dekhies kie oesab oke ekko baat par na pakar paais.

Aane waala djoeg
(Mateas 22:23-33; Markas 12:18-27)

27 Tab ekaatgo Sadoesie log bhie Jiesoe ke paas aail. Oesab
na bieswaas kare hai kie iensaan djie oethiega. 28 Tab oelog
bolies: „Maastar djie, Mosas ke kaanoen me liekhal hai kie
djab ek aadmie mar djaai aur oke larkan na hai, tab okar
bhaai ke tjaahie okar aurat se biaah kare ke. Aur djab aurat
ke larkan paida hoi, tab sab se barka betwa pahiela aadmie
ke naam aur hak paaiga. 29 Maan le kie saatgo bhaai raha. Ek
dien pahiela waala begar larkan ke mar gail. 30 Tab doesara
aapan barka bhaai ke aurat se biaah karke bhie begar larkan
ke mar gail. 31 Aur tiesara se bhie ehie haal bhail. Aisane
saato se hoi gail. 32 Tab ant me aurat bhie mar gail. 33 Djab
manai logan djie oethiega, tab saato bhaai me se ie kekar
aurat rahiega? Oe to saato ke aurat raha."
34 Tab oe bolies: „Ie tem ke manai log biaah kare hai.
35 Bakie dje djie oethiega aur aane waala djoeg me rahe laaik
rahie, oe biaah na kariega. 36 Oesab djaise parie logan phier
se na mar sakiega bakie Parmeswar ke djie oethal betwan aur
bietian rahiega.
37 Soen, djab Prabhoe djarat djhalaasie me Mosas ke
dekhaail, tab oe bolies kie: 'Ham Aabraaham, Iesaak aur
Jaakob ke Parmeswar baatie.' 38 Oe tieno mar gail raha,
bakie Prabhoe ke lieje oesab djieje hai. Oe maral logan
ke Parmeswar thoro hai, bakie djienda waalan ke. Aisane
Mosas dekhaais kie maral waalan djie oethiega." 39 Tab ekaat
dharam ke parhal waalan bolies: „Maastar djie, ie to bahoet
barhia baat hai." 40 Oelogke hiemmat na raha koetjh auro
poetjhe ke.

Kriest Daawied ke aulaad aur okar Prabhoe hai
(Mateas 22:41-46; Markas 12:35-37)

41 Tab Jiesoe poetjhies kie: „Kaahe ke soena hai kie Kriest
raadja Daawied ke aulaad hai? 42-43 Daawied to Parmeswar
ke poestak ke ek gaana me liekhies hai kie:
Prabhoe hamaar Prabhoe se bolies:
'Aaw hamaar dahiena bagal baith djab talak ham tor
doesman ke tor gor ke tare na dharab.'
44 Daawied Kriest ke aapan Prabhoe bolaawe hai. Toelog
thiek se sotj oe kaise okar aulaad bhie hoi sake hai."

Jiesoe ke baat dharam ke parhal waalan ke biese me
(Mateas 23:1-36; Markas 12:38-40)

45 Tab djab sab manai soente raha, tab Jiesoe aapan tjela
log se bolies: 46-47 „Dharam ke parhal waalan se batjaaike
rahiehe. Oesab lamba lamba kapra pahienke rasta par tjale
hai aur oesabke attjha lage hai dher manai ke aage aadar

paawe ke. Partjaar ke ghar aur nauta me oesab hardam aage baithe hai. Oelog bhaktie ghat hardam praatna kare hai. Aur ehie me oesab wiedhwa logan ke dhan-daulat me se kha hai. Iesabhanke doesar paapie log se auro kathien sadja mieliega."

21

Garieb wiedhwa ke daan
(Markas 12:41-44)

1 Djab Jiesoe aapan aas-paas me taakies tab dekhies kaise
dhanie log aapan paisa Parmeswar ke mahal ke baakas me
daare hai. 2 Oe bhie dekhies kaise ek garieb wiedhwa aaike
khaalie doei kopro ke paisa oman daare hai. 3 Tab oe aapan
tjela log se bolies: „Ham toelogse satj boliela kie ie wiedhwa
doesar waalan se auro dher deis hai. 4 Oesab to aapan dhan
me se deis, bakie oe betjaarie aapan sab sauda ke paisa daan
karies."

Jeroesaalem ke aane waala barbaadie
(Mateas 24:1-21; Markas 13:1-19)

5 Ekaat djane Parmeswar ke mahal ke biese me bole lagal
kie: „Dekh ketana biesaal ieta se banaawal hai aur barhia
daan dewal waala tjiedj se sadjaawal hai." Tab Jiesoe bolies:
6 „Ek dien aai kie ie mahal ke sab dewaal toer dhaaral djaai,
aur ekko ieta tarke oeppar na rahiega." 7 Tab tjela log
poetjhies kie: „Maastar djie, ie kab hoiga? Aur hamlog kaise
djaan paabe kie tem aai gail hai?" 8 Tab oe bolies: „Batjaaike
rahiehe kie toke koi na bahakaai lei. Dher log aaike boliega:
'Ham Kriest baatie.' Aur bhie: 'Aane waala tem nagietj aail
gail hai!' Aisan manai ke pietjha na pakariehe. 9 Aur djab
toelog soeniehe kie manai logan laraai kare hai aur haltjal
matjaawe hai, tab na ghabaraihe. Ie sab tjiedj pahiele howe
ke tjaahie, bakie tabbo ie djoeg ke ant abbe na aai rahie."

10 Oe bolies: „Ek djaatie doesar djaatie se aur ek des doe-
sar des se laraai karie. 11 Hia hoewa barka bhoeidol aai,
akaal parie aur tjaaro bagal kharaab bemaarie phailie. Aur
bhie bahoet ghabaraahat aur atjambho tjienha aasmaan me
dekhaaiga. 12 Ie sab tjiedj howe se pahiele manai toelogke
pakarke partjaar ke ghar ke barkwan ke haath me saup deiga.
Oesab toelogke djahal me band kar deiga, aur hamaar tjela
bane ke biese me raadja aur laat log ke aage ledjaaiga. 13 Tab
toelog aapan bieswaas ke biese me gawaahie dei sakiehe.
14 Bakie toelog agwe se sotj-phiekier na kariehe kaise apane
ke batjaawe ke tjaahie. 15 Ham to apane toelogke gjaan aur
baat debe, tab doesman koetjh na bol paawe.

16 Toelog bhie aapan maai-baap, bhaai, palwaar aur sang-
hatian dwaara doesman ke haath me saup dewal djaihe aur
oesab toelog me se koi koi ke maar dhaariega. 17 Sab koi
toelogke djaran kariega hamare me bieswaas kare ke khaa-
tien. 18 Tabbo koi tor koetjh na kar paaiga. 19 Aur djab toelog
hiemmat na hariehe, tab toelog aapan djiewan batjaihe.

20 Djab toelog dekhiehe kie soerdjaatie ke djhoend Jeroe-
saalem ke ghere hai, tab djaan djaihe kie sahar ke barbaadie
nagietj aai gail hai. 21 Tab Joedea diehaat waalan ke pahaar ke
or bhaage ke tjaahie. Aur dje sahar me hai, ohoeke hoewa se
bhaage ke parie aur dje khet me hai, oke sahar me na djaaike
tjaahie.

22 Oe dien Parmeswar sadja deiga djaise oe aapan sanesian
se liekhwaais hai. 23 Djaun aurat log ke larka hoiga kie to
doedh piaite rahiega, oesabke oeppar bahoet doekh pariega.
Ie des ke oeppar barka moesiebat aaiga aur Parmeswar ie
djaatie ke oeppar goessaail rahiega. 24 Oe dien dher manai
talwaar se maar dhaaral djaaiga. Bhie doesar log pakaraaike
aur har ek rakam des me ledjaawal djaaiga. Aur doesar des
ke manai log Jeroesaalem me kara hoekoem se raadj tjalaaiga
djab talak ohoesabke sadja na mieliega."

Iensaan ke Beta ke aane waala dien
(Mateas 24:29-31; Markas 13:24-27)

25 Jiesoe bolies: „Oe tem me soeroedj, tjaan aur tarai me har
ek rakam tjienha dekhaaiga. Aur doenia bhar ke manai log
samoendar ke halfa ke aawaadj soenke dar ke maare kaape
lagie. 26 Aasmaan ke sab saktie hieliega aur manai log ke
bahoet dar samaaiga kie doenia par ka hoiga. 27 Tab sab
koi iensaan ke Beta ke baadar par barka saktie aur biesaal
maahaanta me aawat dekhiega. 28 Tab toelog halieje se
tjhoetkaara paihe. Ohie se khara hoike oeppar takiehe."

Phal ke per ke kaahaanie
(Mateas 24:32-35; Markas 13:28-31)

29 Jiesoe ek matlab ke kaahaanie bataawe lagal kie: „Ad-
jier ke per aur sab doesar per ke khoeb thiek se takiehe.
30 Djab phoel dewe lagie, tab toelog djaan djaihe kie phal
ke tem aaiga. 31 Aisane djab toelog ie sab baat poera howat
dekhiehe, tab samadjh djaihe kie dher dien na rahie gail hai
kie Parmeswar raadj tjalaaiga. 32 Thiek se soen. Djaun manai
ie sab tjiedj soeroe howat dekhiega, oesabke tem me hamaar
sab baat poera hoiga. 33 Dhartie aur aasmaan miet djaaiga,
bakie hamaar baat hardam khaatien rahiega."

Batjaaike rahiehe!

34 Oe bolies: „Batjaaike rahiehe kie toelog aapan dhiaan
nauta, daaroe aur rodj ke kaar-baar me na lagaihe, nahie
to oe dien toelogke khaat atjakke me aai. 35 Oe dien doenia
bhar ke manai khaatien aaiga. 36 Ohie khaatien agoriehe aur
hardam praatna kariehe kie toelogke saktie miele batje ke
aur iensaan ke Beta ke aage aawe ke."
37 Jiesoe dien ke Parmeswar ke mahal ke angana me part-
jaar karat raha, aur raat ke oe sahar ke bahare Djaitoen
pahaar par rahat raha. 38 Aur sabere manai log phien mahal
me djaat raha okar partjaar soene khaatien.

22

Saitaan ke kaam Joedaas Eskaariot dwaara
(Mateas 26:1-5, 14-16; Markas 14:1-2, 10-11; Johaanas 11:45-53)

1 Oe tem par Israel ke Paasan ke tiewhaar* nagtjaail raha.
2 Barka agwan aur dharam ke parhal waalan mauka khodjat
raha Jiesoe ke marwaai ke, bakie oesab djhoend ke deraat
raha. 3 Tab saitaan Joedaas Eskaariot se ek hoi gail. Joedaas
Jiesoe ke baaraago pathaawal waalan me se ekgo raha. 4 Oe
barka agwan aur mahal ke siepaahie ke barkwan lage gail
aur baat-tjiet karies kaise oe Jiesoe ke oesabke haath me saup
dei sakie. 5 Oesab bahoet khoesie bhail aur ose ek hoike
bolies: „Hamlog toke koetjh paisa debe." 6 Tab oe mauka
khodje lagal Jiesoe ke pakarwaaike oesabke haath me saup
dewe khaatien djab oe akele rahat.

Kaise Paasan ke bhodjan tajaar karal gail
(Mateas 26:17-19; Markas 14:12-16; Johaanas 13:21-30)

7 Tab tiewhaar ke pahiela dien aail aur har ek palwaar ke
tjaahat raha ek bhera ke battja maare ke Paasan ke bhodjan
manaawe khaatien. 8 Ohie se Jiesoe Petras aur Johaanas se
bolies: „Toelog dja aur hamlogke khaatien bhodjan tajaar
kar de." 9 Tab oesab poetjhies: „Toe kaaha maange hai kie
hamlog tajaar karie?" 10 Tab oe bolies: „Soen, djab toelog
sahar me pahoetjiehe, tab ek aadmie ke bhetaihe djaun ek
gogliet paanie leike dja hai. Okar paatjhe tjaliehe aur okar
sanghe ghar me bhiettar djaihe. 11 Tab ghar ke maaliek se
boliehe: 'Maastar poetjhies hai: Ham kaaha par aapan tjela
log ke sanghe Paasan ke bhodjan kar sakab?' 12 Tab oe
toelogke ekgo barka oeppar waala kamra dekhaaiga. Oman
sab tjiedj hai khaaik pakaawe khaatien. Hoewe par toelog

* **22:1** Oe tiewhaar me Israel log biena khatta karal piesaan ke bret kha hai jaad kare khaatien kie Parmeswar oesabke Egypte des me se batjaais hai.

bhodjan tajaar kariehe.” 13 Oe doeno gail aur oisane paais
djaise oe bolies raha aur bhodjan tajaar karies.

Paasan ke bhodjan ke same par
(Mateas 26:26-30; Markas 14:22-26; 1 Korente 11:23-25)

14 Tab djab tem aai gail raha tab Jiesoe aapan baara
pathaawal waalan sanghe gail bhodjan kare. 15 Khaite me
oe bolies kie: „Ham bahoet maangat rahielie hamaar doekh
howe se pahiele toelogke sanghe ie bhodjan kare. 16 Ham
ab se Paasan ke bhodjan na karab djab talak Parmeswar
ke raadj me ie bhodjan ke matlab na poera hoiga.” 17 Tab
ek gielaas wien leike oe Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab
tjela log se bolies kie: „Eke le aur paarie-paara pie. 18 Ham
toelogse boliela kie ab se ham tanko wien na piebe djab talak
Parmeswar aapan raadj na dekhaaiga.” 19 Tab ek bret leike
Parmeswar ke dhanbaad karke, toekkara toekkara toerke oe
oesabke deis aur bolies kie: „Ie bret hamaar dehie hai djaun
toelogke khaatien dewal djaaiga. Ab se eke hardam khaihe
hamme jaad kare khaatien.” 20 Ekare baad oe oisane ek
gielaas wien se karies. Oe bolies kie: „Ie wien ke matlab hai
kie Parmeswar hamaar khoen bahaawe ke dwaara ek naawa
baat-tjiet karies hai.”

21 Oe bhie bolies: „Soen, oe aadmie djaun hamme pakar-
waaiga, oe hamare sanghe bhodjan kare hai. 22 Iensaan ke
Beta aisane mariega djaise Parmeswar aage se sallaah kar
tjoekal raha. Bakie djekare dwaara oe pakarwaawal djaaiga,
okar oeppar bahoet kathien moesiebat pariega.” 23 Tab tjela
log apane me moeh laraawe lagal kie: „Hamlog me se ke aisan
kaam kariega?”

Oetja aur nietja dardja
(Mateas 20:25-28; Markas 10:42-45)

24 Oesab apane me bhie ek na raha kie barkwa ke hoi.
25 Tab Jiesoe bolies: „Doenia ke raadja logan aapan djaatie ke
oeppar barka khele hai aur mantrie logan apane ke sahaaita
kare waalan bolwaawe hai. 26 Bakie toelog me aise na tjaahie
rahe ke. Dje toelog me sab se barka waala rahiega, oke tjaahie
tjhota banke rahe ke. Aur dje barkwa rahiega, oke tjaahie
goelaam ghat rahe ke. 27 Ke sab se barka waala hai, dje
bhodjan kare hai kie naukar? Tabbo ham toelogke bietj me
ek naukar ghat baatie.

28 Toelog hardam sab moesiebat me hamaar paas rahiele.
29 Djaise hamaar Pieta Parmeswar hamke aapan raadj deis
hai, oisane ham toelogke deila 30 djeme toelog hamaar sanghe
khaai pie sakiehe. Aur toelog raadja ke gaddie par baithiehe
Israel ke baara koel ke oeppar faisala kare khaatien.”

Petras ke bieswaas
(Mateas 26:31-35; Markas 14:27-31; Johaanas 13:36-38)

31 Jiesoe Siemon Petras se bolies kie: „Siemon, Siemon, saitaan Parmeswar se maangies hai toelogke bieswaas dhaan ghat osaawe. 32 Bakie ham tor khaatien praatna karlie kie tor bieswaas na ghate. Aur djab toe aapan paap pastaaike aapan djiewan badal tjoekiehe, tab aapan bhaai logan ke hiemmat deihe." 33 Tab Petras bolies: „Prabhoe djie, ham tajaar baatie tor saath djahal me djaai ke aur sanghe mare ke." 34 Bakie oe bolies: „Na, Petras, ham djaaniela kie moerga bole se pahiele toe tien dafe boliehe kie toe hamme na djaane hai."

Jiesoe ke aane waala moesiebat

35 Jiesoe sab tjela log se bolies kie: „Djab ham toelogke pathailie rahielie partjaar kare khaatien biena paisa ke thailie aur biena djhorie se aur khaalie ek djora djoeta se, tab toelogke koetjh kamtie bhail raha kie na?" Tab oesab bolies: „Na, koetjh na." 36 Tab oe bolies: „Bakie ab se dje ke paisa ke thailie hai, oke ledjaai ke tjaahie aur djhorie bhie. Aur dje ke talwaar na hai, oke tjaahie aapan koerta betjke ekgo kien lewe ke. 37 Thiek se soen. Parmeswar liekhwaais hai kie: 'Oe daakoe me gientie rahie.' Ie baat hamare biese me liekhal gail aur poera howe ke tjaahie." 38 Tab tjela log bolies: „Prabhoe djie, dekh, hia doei talwaar hai!" Tab oe bolies: „Attjha, thiek hai."

Jiesoe ke praatna Djaitoen pahaar par
(Mateas 26:36-46; Markas 14:32-42)

39 Ekare baad Jiesoe sahar tjhorke Djaitoen pahaar par gail. Aur okar tjela log okar sanghe gail. 40 Tab djab oelog hoewa pahoetjal, tab oe bolies: „Toelogke tjaahie praatna kare ke, nahie to toelog bahakaawal djaihe."

41 Tab oe auro doer gail aur gaathie par gierke praatna kare lagal. 42 Oe bolies: „Pieta djie, djab hoi sakie, tab ie doekh hataai de. Tabbo hamaar man waala na kariehe, bakie aapan waala." 43 Tab swarag me se ek parie aail oke taagat dewe khaatien.

44 Ekare baad oke bahoet dar samaail aur oe auro praatna kare lagal. Okar pasiena khoen ghat hoi gail aur djamien par tjoewe lagal. 45 Tab oe oethke tjela log ke paas gail aur dekhies kie oesabhan doekh ke maare soet gail hai. 46 Oe bolies: „Ka, toelog soete hai? Oeth aur praatna kar nahie to toelog bahakaawal djaihe."

Jiesoe kaise pakaraail
(Mateas 26:47-56; Markas 14:43-50; Johaanas 18:3-11)

47 Jiesoe aapan tjela log se abbe batiaite raha, tab etane me ek djhoend manai aail. Aur Joedaas aage tjalat raha. Oe

baaraago pathaawal waalan me se ekgo raha. Tab oe Jiesoe
ke paas gail ose tjoemma dewe khaatien. 48 Tab Jiesoe bolies:
„Joedaas, toe iensaan ke Beta se tjhaatie mielaaike doesman
ke haath me saup deihe?" 49 Tab djab doesar tjela log dekhies
ka howe hai, tab poetjhies: „Prabhoe djie, ab hamlog aapan
talwaar kaam me laai sakiela?" 50 Aur ekgo tjela sab se barka
agwa ke goelaam ke dahiena kaan kaat deis. 51 Bakie Jiesoe
bolies: „Na, oesabke aapan kaam karan de." Aur oe aadmie
ke kaan tjhoeike attjha kar deis.

52 Tab oe barka agwan, Parmeswar ke mahal ke siepaahie
aur Israel ke barkwan se poetjhies kie: „Ham thoro daakoe
baatie kie toelog danda aur talwaar leike aile hai? 53 Ham
rodj toelogke sanghe Parmeswar ke mahal me rahielie aur
toelog hamme na tjhoeile. Bakie ab toelogke mauka mielal
hai saitaan ke saktie dwaara hoekoem tjalaawe khaatien."

Petras ke djhoeth
(Mateas 26:57-58, 69-75; Markas 14:53-54; Johaanas 18:12-18, 25-27)

54 Tab oesab Jiesoe ke pakarke sab se barka agwa ke ghare
legail. Aur Petras doerie me bhie aawat raha. 55 Tab Jiesoe
ke rakhwaalan angana me aagie baarke hoewa baith gail aur
Petras aaike oesabke bietj me baithal. 56 Tab djab ek goelaam
aurat Petras ke aagie ke andjor me baithal dekhies, tab oe
oke thiek se taakke bolies kie: „Ie aadmie Jiesoe ke sanghe
raha." 57 Tab Petras bolies: „Bahien, ham oke na djaaniela."
58 Thora der baad ek doesar djane oke taakke bolies kie: „Toe
bhie oman ke baate." Tab oe bolies: „Na, ham na baatie."

59 Lagbhag ek ghanta baad ek tiesara waala bolies kie:
„Ham to djaaniela kie ie aadmie okare sanghe raha. Oe to
bhie Gaalielea diehaat se aawe hai." 60 Tab oe bolies: „Ham
na samdjhiela kie toe ka bole hai." Aur abbe oe batiaite raha,
tab moerga bole lagal. 61 Ohie samai par Prabhoe ghoemke
oke taakies. Aur atjakke me Prabhoe ke baat oke khiaal hoi
gail kie: „Ham djaaniela kie moerga bole se pahiele toe tien
dafe boliehe kie toe hamme na djaane hai." 62 Bas oe bahare
djaaike khoeb rowe lagal.

Kaise Jiesoe ke bedjatie bhail
(Mateas 26:67-68; Markas 14:65)

63 Tab Jiesoe ke rakh waalan okar hasie oeraaike oke maare
lagal. 64 Aur okar aakhie kapra se baanhke ose poetjhies: „Ke
toke maare hai? Toe to agam-djaanie baate!" 65 Aur oesab
okar auro bedjatie kare lagal.

Jiesoe ke gawaahie Israel ke barkwan ke sabha me
(Mateas 26:59-66; Markas 14:55-64; Johaanas 18:19-24)

66 Djab saber bhail tab Israel ke barkwan, barka agwan
aur dharam ke parhal waalan ekattha aaike Jiesoe ke aapan
sabha me bolwaais aur bolies kie: 67 „Djab tohie Kriest baate,
tab hamlogse bataai de.” Tab oe bolies: „Tjaahe ham bolab,
tabbo toelog na bieswaas kariehe. 68 Aur djab ham toelogse
koetjh poetjhab, tab toelog na maange hai djabaab dewe.
69 Bakie ab se iensaan ke Beta Pieta Parmeswar ke dahiena
bagal baithal rahiega.” 70 Tab oesabhan bole lagal kie: „Tohie
Parmeswar ke Beta baate?” Tab oe bolies: „Toelog to apane
bolle hai.” 71 Bas oesab apane me sallaah karies: „Ab thiek
hai, hamlogke doesar gawaahie ke djaroerie na hai. Hamlog
to okar moeh se soen leilie.”

23

Jiesoe laat ke aage
(Mateas 27:1-2, 11-14; Markas 15:1-5; Johaanas 18:28-38)

1 Tab sabha waalan sanghe oethke Jiesoe ke Pielaatas ke
aage legail. Oe Roma ke laat raha Jeroesaalem me. 2 Hoewa
oesab oke abdjas lagaaike bole lagal kie: „Hamlog djaan gailie
kie ie manai des bhar me ghoem ghoemke sab djaatie ke kaan
bhare hai. Oe bole hai kie Roma ke maahaaraadja ke djoetie
ke paisa na bhare ke tjaahie aur bhie kie oe Kriest hai aur
raadja hoiga.” 3 Tab laat Jiesoe se poetjhies: „Toe Israel ke
raadja baate?” Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai.” 4 Tab laat
barka agwan aur djhoend se bolies: „Ham ie aadmie me ekko
kasoer na pailie.” 5 Bakie oesabhan ekke baat pakarle raha
aur bolies: „Ie aapan siektjha se pahiele Gaalielea diehaat
me, tab Joedea bhar me aur ab ie sahar me sab djaatie log se
oeppaddar karwaawe hai.”

Jiesoe raadja Herodes ke aage

6 Tab laat ie baat soenke poetjhies: „Ie aadmie Gaalielea
diehaat ke hai?” 7 Aur djab oe djaan gail kie aise hai, tab
oe oke Herodes lage pathaai deis. Herodes Gaalielea me
raadj tjalaawat raha aur oe same par oe bhie Jeroesaalem
me raha tiewhaar manaawe khaatien. 8 Djab oe Jiesoe ke
dekhies, tab bahoet khoesie bhail. Oe to okare biese me dher
tjiedj soenies raha aur maangat raha oke dekhe. Oe sotjies
kie saait Jiesoe ek atjambho kaam karie. 9 Oe dher sawaal
poetjhe lagal, bakie Jiesoe ekko par djabaab na deis. 10 Barka
agwan aur dharam ke parhal waalan bhie raadja ke paas aail
raha aur oesab phien Jiesoe ke bahoet abdjas lagaawe lagal.
11 Tab raadja aapan soerdjaatie ke sanghe Jiesoe ke nietjaai
karke okar hasie oeraawe lagal. Tab oke ek biesaal kapra
pahienaaike phien se laat ke paas pathaai deis. 12 Oe dien

se raadja aur laat sanghatian hoi gail. Pahiele to oe doeno doesman raha.

Maut ke sadja
(Mateas 27:15-26; Markas 15:6-15; Johaanas 18:39–19:16)

13 Tab laat barka agwan, djaatie ke barkwan aur djhoend
ke phien se bolwaais. 14 Bolies kie: „Toelog ie aadmie ke
hamaar aage liaile aur oke kasoer deile kie oe sab djaat se
oeppaddar karwaawe hai. Tab ham toelogke aage khodj
karke ose poetjhlie, bakie okare me ekko kasoer na pailie.
15 Aur raadja Herodes okare me bhie koetjh na paais aur oke
pathaai deis. Ie aadmie koetjh na karies hai maut ke sadja
paawe khaatien. 16 Ohie se ham oke pietwaaike khoenwaaike
aur tjhor debe."
[17 Paasan ke nauta me laat ke tjaahat raha djaatie khaatien
koi ke tjhor dewe ke.] 18 Bakie oesabhan ek moeh hoike
tjiellaais: „Oke hataai de! Hamlogke khaatien Baaraabaas
ke tjhor de!" 19 Baaraabaas sahar me oeppaddar oethaais
raha aur koi ke djaan maare ke kaaran djahal me raha.
20 Bakie laat maangat raha Jiesoe ke tjhore, ohie se oe djor
se poetjhies: „Tab ham Jiesoe se ka karie?" 21 Tab djhoend
tjiellaaike bolies: „Oke kroes par tjaharaai de! Oke kroes par
tjaharaai de!"
22 Tab laat tiesara dafe poetjhies kie: „Bataaw oe kaun
kharaab kaam karies hai. Ham okare me ekko kasoer na
pailie maut ke sadja dewe khaat. Ohie se ham oke pietwaaike
tjhor debe." 23 Bakie oesabhan auro djor se tjiellaaike bole
lagal kie: „Oke kroes par tjaharaai de!" Aur oesab auro haltjal
matjaawe lagal. 24 Bas oe faisala karies kie djhoend ke man
waala poera howe ke tjaahie. 25 Aur oe djaan marwa ke
tjhorwaai deis aur Jiesoe ke oesabke haath me saup deis.

Rasta me ka bhail
(Mateas 27:32; Markas 15:21)

26 Tab djab soerdjaatie log Jiesoe ke ledjaat raha kroes par
tjaharaawe khaatien, tab ek Siemon naam ke aadmie oesabke
bhetaail. Oe Sierene sahar ke raha aur Jeroesaalem djaat
raha. Oesab okar kandha par kroes laad deis Jiesoe khaatien
dhowe ke.
27 Ek barka djhoend manai Jiesoe ke paatjhe bhie tjalat
raha. Oman aurat log raha aur oesab oedaasie ke maare
tjhaatie piet-pietke okare khaatien rowat raha. 28 Tab oe
ghoemke oesabse bolies kie: „Jeroesaalem ke aurat, hamaar
khaat na row, bakie aapan aur aapan larkan khaat! 29 Aisan
moesiebat ke tem aaiga kie bolal djaai: 'Soekh me hai djaun
aurat ke tjhota larkan na hai. Oesabke bhaage ke tem par
larkan na lewe aur doedh piaawe ke parie.' 30 Oe tem me

manai log pahaar se boliega: ‘He pahaar, hamlogke oeppar
gierke aur hamlogke top le.’ ” 31 Aur oe apane aur aapan
bieswaasie log ke biese me bolies: „Djab oesab kattja lakarie
se aise kare hai, tab djhoeraail waala se ka hoiga?”
32 Doei djane auro Jiesoe ke sanghe ledjaawal gail kroes par
tjaharaawal djaai khaatien. Ie doeno daakoe raha.

Jiesoe kroes par
(Mateas 27:33-44; Markas 15:22-32; Johaanas 19:17-27)

33-34 Tab djab oesab „‘Khoprie” ’ naam ke djagaha par pa-
hoetjal, tab soerdjaatie log Jiesoe ke kroes par thok deis. Tab
oe praatna karke bolies: „Pieta djie, ie manai log ke tjhama
kar de. Oesab to na djaane hai kaun tjiedj kare hai.” Oesab
baadjie lagaaike Jiesoe ke kapra apane me baat leis. Tab
oesab doeno daakoe ke okar baawa aur dahiena bagal ek ek
kroes par thok deis.
35 Djhoend thara hoike taakat raha aur oesabke barkwan
Jiesoe ke tiebolie maarke bolies: „Oe doesar koi ke batjaawat
raha. Djab oe Parmeswar ke tjoenal waala Kriest hai, tab
oke tjaahie apane ke batjaawe ke!” 36-37 Tab soerdjaatie log
bhie oke tiebolie maare lagal. Oesab aaike oke khatta wien
lapkaaike bolies kie: „Djab toe Israel ke raadja baate, tab
apane ke batjaaw!” 38 Jiesoe ke kroes par to liekhal raha: IE
ISRAEL KE RAADJA HAI.
39 Tab doeno daakoe me se ekgo Jiesoe ke bedjatie kare
khaatien bolies kie: „Ka, toe Kriest baate? Tab apane ke
batjaaw aur hamlogke bhie.” 40 Bakie ekwa oke daatke bolies:
„Toe Parmeswar ke na dera hai? Toe to apane bhie kroes
ke sadja paile hai. 41 Ham aur toe ie sadja paawe laaik
baatie. Aur hamlog aapan karnie ke phal paaila. Bakie ie
aadmie ekko kharaab kaam na karies hai.” 42 Aur oe Jiesoe
se bolies: „Jiesoe, djab toe aapan raadj me djaihe, tab hamke
jaad kariehe.” 43 Tab oe bolies: „Ham tose satj boliela kie aadj
se toe hamaar sanghe Paramdes me rahiehe.”

Jiesoe ke maut
(Mateas 27:45-56; Markas 15:33-41; Johaanas 19:28-30)

44-45 Oe dien baara badje se soeroedj na dekhaail. Aur tien
badje talak sagaro andhiaar raha. Tab Parmeswar ke mahal
me sab se pawietr djagaha ke parda phaatke doei toekkara
me bat gail. 46 Bas Jiesoe djor se bolies: „Pieta djie, ham aapan
praan tore haath me saup deila.” Aur ie baat bolke oe aapan
praan tjhor deis. 47 Tab soerdjaatie ke barkwa ie tjiedj dekhke
Parmeswar ke aadar kare lagal kie: „Ie sattje ke be-kasoer aur
Parmeswar se ek raha.”
48 Tab djhoend ie sab dekhke oedaasie ke maare tjhaatie
piet-pietke laut gail ghare. 49 Aur sab Jiesoe ke tjienhaar aur

bhie aurat log djaun okare sanghe Gaalielea diehaat se aail raha, oesabhan doerieje se thara hoike taakat raha.

Jiesoe ke mattie
(Mateas 27:57-61; Markas 15:42-47; Johaanas 19:38-42)

50-51 Ek Josaf naam ke aadmie raha. Oe Aariematea sahar ke raha aur Israel ke barkwan me ke ekgo raha. Oe ek bhala aur iemaandaar aadmie raha aur Parmeswar ke raadj agorat raha. Aur djab sabha me barkwan Jiesoe ke biese me faisala karies raha, tab oe ek na raha.

52 Tab oe laat ke paas gail aur Jiesoe ke lahaas maangies. 53 Aur lahaas kroes par se oetaarke kapphan me lapet deis aur ekgo kabar me dharies. Oe kabar patthar me banaawal raha aur eman kabhie na koi ke mattie dewal gail raha. 54 Oe dien sabat ke dien soeroe howat aur des bhar me sab tjiedj tajaar karal gail sabat manaawe khaatien.

55 Djaun aurat logan Jiesoe ke saath Gaalielea se aail raha, oesab bhie gail dekhe kaise lahaas kabar me dharal hai. 56 Tab oesab Jeroesaalem lautke gail aur mahakauwa aur tel tajaar karies Jiesoe ke dehie me lagaawe khaatien. Tab sabat ke dien par oesab soestaat raha djaise Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai.

24

Jiesoe ke djie oethna
(Mateas 28:1-10; Markas 16:1-8; Johaanas 20:1-10)

1 Tab hapta ke pahiela dien ke saberaha aurat log mahakauwa leike kabar lage gail. 2 Tab djab oesab hoewa par pahoetjal tab dekhies kie barka patthar kabar ke aage se hataawal hai. 3 Aur djab bhiettar gail tab Prabhoe Jiesoe ke lahaas na dekhies. 4 Oesab na djaanies ka sotje ke. Tab atjakke me dekhies kie doei aadmie tjamkat kapra me oesabke lage khara hai. 5 Aurat log bahoet deraai gail aur nietje taake lagal. Tab oe doeno bolies kie: „Toelog kaahe ke djienda Waala ke maral logan ke djagaha par khodje hai? 6 Oe hia na hai, oe djie oethal hai. Jaad kar kie oe ka bolies raha djab oe Gaalielea diehaat me raha. Oe bolies raha kie: 7 'Iensaan ke Beta ke tjaahie kharaab manai ke haath me saup dewal djaai ke. Oesab oke kroes par maar dhaariega, aur tiesara dien Parmeswar oke djie oethaaiga.' "

8 Aurat log ie baat jaad karies. 9 Tab oesab lautke sahar gail ie sab tjiedj Jiesoe ke gjaara pathaawal waalan aur sab doesar tjela log se bataawe ke. 10 Oe aurat log Magdaala sahar ke Maria raha, Johaana, Johaanas aur Jaakobas ke maai djaun ke naam bhie Maria raha, aur ekaat doesar aurat bhie oelogke sanghe raha. 11 Bakie pathaawal waalan oesabke

baat na bieswaas karies. Oesab sotjies kie aurat log and-band baat batia hai. [12 Bakie Petras oethke haalie se kabar lage gail. Djab hoewa pahoetjal tab niehoerke bhiettar taakies aur dekhies kie khaalie kapphan paral hai. Atjambho hoike oe hoewa se tjal gail aur apane me sotje lagal kie ka bhail hai.]

Jiesoe Emaus ke rasta par
(Markas 16:12-13)

13 Ohie dien doeigo tjela Emaus gaaw djaat raha. Oe gaaw Jeroesaalem sahar se gjaara kilometer raha. 14 Oelog sab bietal tjiedj ke biese me batiaat raha.

15 Bas batiaite me Jiesoe aail aur oesabke sanghe tjale lagal. 16 Oelog oke dekhies, bakie na tjienh paais. 17 Tab Jiesoe poetjhies: „Toelog kaun tjiedj ke biese me etana batia hai?" Tab oelog oedaasie me thara hoi gail.

18 Doeno me se ekgo ke naam Kleopaas raha. Oe poetjhies: „Toe Jeroesaalem me ekahie pardesie baate? Toe na djaane hai hoewa par ka bhail hai?" 19 Tab oe poetjhies: „Ka bhail?" Tab oelog bolies: „Djaun tjiedj Naasaaret ke Jiesoe se bhail hai. Oe Parmeswar ke ekgo sanesia raha. Okar kaam aur baat Parmeswar ke aur sab djaatie ke aakhie me bahoet maahaan raha. 20 Bakie hamlogke barka agwan aur doesar barkwan oke Roma ke laat ke haath me saup deis. Oesab oke maut ke sadja talak faisala karwaaike kroes par marwaai dhaaries. 21 Hamlogke aasa raha kie ohie Israel djaatie ke batjaawat. Bakie ie tiesara dien hai djab se ie sab tjiedj bhail hai. 22-23 Aur hamlog me se ekaat aurat hamlogke bahoet sotj me daar deis. Oesab aadj sabere kabar lage gail aur Jiesoe ke lahaas na paais. Tab lautke aail aur bataais kie koetjh parie dekhaail aur bolies kie oe djieje hai. 24 Bas hamlog me se ekaat djane bhie kabar lage gail aur aisane raha djaise aurat log bolies raha, aur oesab Jiesoe ke bhie na dekhies."

25 Tab oe bolies: „Toelog kaise etana be-samadjh baate aur kaahe ke sab Parmeswar ke pahiele ke sanesian ke baat na bieswaas kare hai? 26 Aapan biesaal soekh me bhiettar djaai ke Kriest ke to tjaahat raha ie sab doekh oethaawe ke." 27 Aur oe oelogke Mosas aur Parmeswar ke doesar sanesian ke baat samdjhaawe lagal. Ie sab baat to okare biese me liekhal raha.

28 Tab djab oesab Emaus gaaw pahoetjal, tab dekhaat raha djaise Jiesoe maangat raha auro aage djaai. 29 Bakie oe doeno oke na djaain deis aur bolies: „Bhaai djie, andhiaar howe hai, aadj raat ke hamlogke sanghe rahie dja." Aur oe bhiettar gail oesabke sanghe rahe khaatien. 30 Tab djab oesab bhodjan kare lagal, tab Jiesoe bret leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur bret toerke oesabke deis.

31 Tab oesabke aakhie khoel gail aur oesab oke tjienh paais.
Bas ohie samai se oe oesabke aage na dekhaail! 32 Tab oelog
apane me batiaai lagal kie: „Djab oe rasta par hamlogse
batiaat raha aur hamlogke Parmeswar ke sanesian ke baat
samdjhaawat raha, tab hamlogke diel me ketana khoesiaalie
raha!”
33 Tab oesab toerant oethke Jeroesaalem laut gail. Djab
hoewa pahoetjal tab gjaara pathaawal waalan aur doesar
tjela log ke ekattha paais. 34 Tab oesab toerant bataais kie:
„Prabhoe sattje ke djie oethal hai! Oe Siemon ke dekhaail!”
35 Tab oe doeno bhie bataawe lagal kie rasta par ka bhail aur
kaise oelog Jiesoe ke bret toerte me tjienh paais.

Jiesoe kaise apane ke phien dekhaais
(Mateas 28:16-20; Markas 16:14-18; Johaanas 20:19-23; Pathaawal Waalan 1:6-8)

36 Tab djab oesab abbe batiaite raha, tab atjakke me Jiesoe
oesabke bietj me thara bhail. 37 Oesab bahoet ghabaraai gail
aur sotjies kie ekgo bhoet dekhe hai. 38 Tab oe poetjhies kie:
„Kaahe ke toelogke dar lage hai aur toelog doebdha kare hai?
39 Dekh hamaar haath aur gor, ham ohie baatie. Hamme
tjhoew aur dekh kie hamke maas aur haddie hai. Tab apane
dekhiehe kie hamahie baatie. Ek bhoet ke dehie thoro hai?”
40 [Aur oe aapan haath aur gor dekhaais.] 41 Bakie tjela log
atjambho aur khoesie hoike na bieswaas kar paais. Ohie se
oe poetjhies: „Toelogke paas koetjh khaaik hai?” 42 Tab oesab
oke ek toekkara bhoedjal matjharie deis. 43 Oe matjharie
leike oesabke aage khaais.

44 Oe bolies: „Djab ham toelogke sanghe rahat rahielie,
tab ham toelogse batailie kie sab tjiedj djaun Mosas aur
Parmeswar ke doesar sanesian ke poestak aur gaana
me hamaar biese me liekhal hai, oe poera howe ke
tjaahie.” 45 Aur oe oesabke akkiel safa kar deis djeme
oesab Parmeswar ke baat samadjh sake. 46 Oe bhie bolies:
„Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie Kriest ke tjaahat
raha doekh oethaawe ke aur tiesara dien djie oethe ke. 47 Bhie
liekhal hai kie toelogke tjaahie hamaar naam se doenia bhar
ke bataawe ke kie paap ke tjhama paawe khaatien manai
log ke pastaaike aapan kharaab tjalaawa tjhore ke parie. Ie
partjaar Jeroesaalem se soeroe howe ke tjaahie. 48 Toelog
ie sab tjiedj dekhle, ohie se toelog gawaahie deihe. 49 Aur
soen, ham halieje se aapan Baap ke waada poera karab. Ohie
khaatien djab talak ie waada na poera hoiga aur toelogke
oeppar se saktie na mieliega, tab talak toelog sahar me
rahiehe.”

Jiesoe kaise swarag me laut gail
(Markas 16:19-20; Pathaawal Waalan 1:9-11)

50 Ekare baad Jiesoe aapan tjela log ke sahar me se legail
Betaania gaaw lage. Hoewa par oe aapan haath oethaaike
oesabke aasier-baat deis.
51 Etane me oe oesabke bietj me se oeppar lewal gail. 52 Tab
tjela log gaathie par gierke oke poedje lagal. Ekare baad oelog
bahoet khoesiaalie me Jeroesaalem laut gail. 53 Hoewa par
oesab hardam Parmeswar ke mahal ke angana me djaat raha
okar goen gaawe khaatien.

Khoes khabar djaise Johaanas liekhies hai
Pahiela baat

Johaanas Prabhoe Jiesoe ke tjela ghat okar sab partjaar soenies aur barka kaam dekhies hai. Aur djab oe bahoet boerhia hoi gail raha, tab oe ie poestak liekhies. Oe bhie tiengo tjietthie aur ekgo auro poestak liekhies hai. (Dekh „‘Jiesoe Kriest ke aagam ke baat Johaanas khaatien” ’).

Ie poestak me liekhal hai kie Jiesoe kaisan hai, kaun baat siekhaais aur ka karies. Oe apane ke „‘djiewan ke bret” ’, „‘doenia ke djotie” ’, „‘sattjaai” ’, „‘rasta” ’, „‘attjha bhera tjaraawe Waala” ’, „‘kamaarie” ’, „‘djie oethna” ’ aur „‘sattja djiewan” ’ bolaais. Johaanas aapan poestak me dekhaais kie Jiesoe Parmeswar ke Kriest aur okar Beta hai. Oe maangat raha kie sab koi ie baat bieswaas karke okar saktie dwaara sattja djiewan bietaai.

Parmeswar ke Baat iensaan bhail

1 Sansaar howe se pahiele Koi raha. Okar naam Baat raha.
Oe Parmeswar ke saath rahat raha aur oe Parmeswar raha.
2 Soeroe se oe Parmeswar ke sanghe raha. 3 Har ek tjiedj
Baat dwaara oetpan bhail hai aur okare dwaara sab koetjh
banaawal gail hai. 4 Okare me Parmeswar ke djiewan raha.
Ie djiewan iensaan logan khaatien djaise andjor raha. 5 Ie
andjor andhiaar me aail, aur andhiaar oke na hataai paawat
raha.
6 Ek dien Parmeswar ekgo sanesia pathaais. Okar naam
Johaanas raha. 7 Oe aail manai log se bataawe kie Parmeswar
ke Andjor Ke hai, djeme sab koi okar sanesa soenke Andjor
me bieswaas kare. 8 Johaanas Andjor na raha, bakie okar
kaam raha manai logan se Andjor ke biese me bataawe ke. 9 Ie
sattja Andjor doenia me aaike sab iensaan logan ke samadjh
me andjor dewe hai.
10 Oe doenia me rahat raha. Aur tjaahe doenia okare
dwaara banaawal gail raha, tabbo iensaan logan oke na
pahietjaanies. 11 Oe aapan des me aur aapan djaatie ke
paas aail, aur tabbo oesab oke na apanaais. 12 Bakie dje
bieswaas karke oke apana leis hai, oe ohielogke hak deis hai
Parmeswar ke larkan howe khaatien. 13 Oesab na paidaais
dwaara Parmeswar ke larka howe hai, aur bhie na manai ke
sotj-bietjaar se kie to mardaana dwaara, bakie Parmeswar
oesabke Baap hai.

14 Ek dien Baat iensaan hoi gail aur koetjh tem khaatien
hamlogke saath rahat raha. Hamlog Parmeswar ke maa-
haanta okare me dekhlie. Oe Pieta Parmeswar ke ekahie
Beta hai, aur okar diel bhalaai aur sattjaai se bharal hai.
15 Parmeswar ke sanesia Johaanas okar biese me hausiela se
bolies kie: „Ham ehie Aadmie ke biese me batailie rahielie
kie: 'Oe hamare baad aaiga, aur oe hamse pahiele raha. Ohie
se oe hamse barka hai.' "
16 Okar poera bietjaar dwaara hamlogke doharaaike okar
biesaal bhalaai mielal hai. 17 Parmeswar Mosas dwaara
aapan kaanoen deis raha. Okar bhalaai aur sattjaai Jiesoe
Kriest dwaara aail hai. 18 Koi na Parmeswar ke dekhies hai.
Bakie okar ekahie Beta ose ek hai, aur oe hamlogke djanaais
hai kie oe kaisan hai.

Johaanas ke gawaahie apane ke aur Jiesoe ke biese me
(Mateas 3:1-12; Markas 1:1-11; Loekaas 3:1-23)

19-20 Ek dien Israel ke dharam ke barkwan Jeroesaalem
sahar se ekaat agwan aur Lewie log* ke Johaanas dopoe kare
waala ke paas pathaais. Oesab maangat raha djaane kie oe ke
hai. Tab Johaanas oesabke djanaai deis kie: „Ham Kriest na
baatie." 21 Tab oesab poetjhies: „Tab toe ke baate? Toe Elia
baate?" Tab oe bolies: „Ham na baatie." Tab oesab poetjhies:
„Toe Parmeswar ke doesar sanesia baate djaun aawat?" Tab
oe bolies: „Ham ohoe na baatie." 22 Tab oesab poetjhies:
„Tab toe ke baate? Hamlogke tjaahie aapan barkwan se tor
baare me koetjh bataawe ke. Toe apane ke biese me ka bole
hai?" 23 Tab Johaanas Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat
se djabaab deis kie: „Hamaar aawaadj maidaan me soena
hai aur ham bolaaila: 'Prabhoe aaiga, aapan diel okar khaat
tajaar kar.' "

24 Hoewa par koetjh Fariesie† log bhie raha. 25 Oesab
Johaanas se poetjhies: „Djab toe Kriest, Elia aur oe doesar
sanesia na baate, tab ke toke hoekoem deis dopoe kare ke?"
26 Tab oe bolies: „Ham paanie se dopoe kariela. Bakie ie
djhoend me ekgo aadmie thara hai aur toelog oke na djaane
hai. 27 Oe hamare baad aapan kaam soeroe kariega. Aur oe
hamse etana barka hai kie ham okar djoeta khole laaik na
baatie."
28 Ie sab tjiedj bhail djab Johaanas Jordaan nadie me dopoe
karat raha. Oe djagaha nadie ke habara Betaania gaaw ke
nagietj hai.
29 Biehaan bhaile Johaanas Jiesoe ke aawat dekhies. Tab
oe hoewa ke manai log se bolies kie: „Dekh, Parmeswar ke

---

* **1:19-20** Lewie log Jaakob ke beta Lewie ke koel me ke raha. Oesab agwan aur agwan ke kamkartan raha. † **1:24** Fariesie logan Israel des me bahoet dharmie raha.

bhera ke Battja aawe hai. Oe doenia bhar ke manai log ke paap hataaiga. 30 Okare biese me ham batailie rahielie kie: ‘Hamare baad ekgo aadmie aaiga djaun hamse pahiele raha aur oe hamse barka hai.’ 31 Ham na djaanat rahielie kie oe Ke hai. Ham ailie paanie se dopoe kare djeme Israel ke djaatie djaane kie oe Ke hai.”

32-33 Oe bhie bolies: „Parmeswar hamke pathaais raha dopoe kare ke aur oe hamse bataais: ‘Djab toe Pawietr Aatma ke ek aadmie ke oeppar baithat dekhiehe, tab djaan djaihe kie ohie manai log ke Pawietr Aatma se dopoe kariega.’ 34 Ham ie sab dekhlie hai, ohie se ham gawaahie deila kie oe Parmeswar ke Beta hai.”

Jiesoe ke pahiela tjela log
(Mateas 4:18-20)

35 Biehaan bhaile Johaanas phien ohie djagaha par raha, aur okar tjela me se doeigo okar sanghe raha. 36 Tab djab oe Jiesoe ke aawat dekhies tab phien se bolies kie: „Dekh, oe Aadmie Parmeswar ke bhera ke Battja hai.” 37 Tab oe doei tjela ie baat soenke Jiesoe ke paatjhe tjale lagal. 38 Tab djab Jiesoe ghoemke taakies tab poetjhies: „Ham toelogke khaat kaun tjiedj karie?” 39 Tab oesab poetjhies: „Rabie, aap kaaha rahe hai?” („‘Rabie” ’ ke matlab „‘maastar” ’ hai). 40 Tab oe bolies: „Tjal dekh.” Oelog okare sanghe gail aur dekhies oe kaaha rahe hai. Lagbhag tjaar badje sandjha raha aur oesab oe dien Jiesoe ke sanghe rahie gail.

41 Oe doeno me se ekgo ke naam Andreas raha. Oe Siemon Petras ke bhaai raha. 42 Tab Andreas toerant aapan bhaai ke khodjies aur bolies: „Hamlog Masieh ke paai gailie hai.” (Masieh ke matlab bhie Kriest hai). 43 Aur oe aapan bhaai ke Jiesoe ke paas legail. Tab Jiesoe oke taakke bolies: „Toe Johaanas ke beta Siemon baate. Bakie tor naam Kefas rahiega.” Ie naam doesar bhaasa me „‘Petras” ’ hai, aur ekar matlab „‘patthar” ’ hai.

44 Ek rodj baad Jiesoe maangies Gaalielea diehaat djaai. Tab djaai se pahiele oe Fielepas ke bhetaail aur bolies: „Aaw tjal hamare saath.” 45 Fielepas djaise Andreas aur Petras Betsaaida sahar me rahat raha.

46 Tab Fielepas gail Naataanaajel ke laawe aur ose bolies: „Hamlog oe aadmie ke pailie hai djekar biese me Mosas aur doesar sanesian Parmeswar ke poestak me liekhies raha. Okar naam Jiesoe hai. Okar baap Josaf hai aur oesabhan Naasaaret sahar ke hai.” 47 Tab Naataanaajel bolies: „Ekko attjha tjiedj Naasaaret me thoro hai?” Tab Fielepas bolies: „Aaw tjalie dja dekhe.”

48 Tab Jiesoe djab Naataanaajel ke aawat dekhies, tab
bolies: „Dekh, oe ekgo sattja Israel ke aadmie hai, oe safa sotj-
bietjaar waala hai.” 49 Tab Naataanaajel ie baat soenke poet-
jhies: „Toe hamme kaaha se djaane hai?” Tab Jiesoe bolies:
„Fielepas ke bolaawe se pahiele ham djaanat rahielie kie toe
aapan adjier ke per ke tare rahiele.” 50 Tab Naataanaajel
bolies: „Maastar djie, aap Parmeswar ke Beta baate! Aap
Israel ke Raadja baate!” 51 Tab oe bolies: „Hamaar baat
dwaara toe hamare me bieswaas kare hai. Toe auro barka
kaam dekhiehe. Soen, ham satj boliela kie toelog dekhiehe
kaise swarag khoelie aur Parmeswar ke parie log nietje aai
djaai iensaan ke Beta‡ lage.”

2

Kaana sahar me ke nauta

1-2 Doei rodj baad Gaalielea diehaat Kaana sahar me ekgo
biaah raha. Jiesoe ke maai hoewa raha, aur Jiesoe aur okar
tjela log bhie nauta paais raha. 3 Tab nauta karat me wien don
hoi gail. Tab Jiesoe ke maai okare paas gail aur bolies: „Wien
don hoi gail.” 4 Tab oe bolies: „Maai, sab hamare maatha
tjhor de. Ham aapan tem par karab.” 5 Tab okar maai sab
haath lagaawe waalan se bolies: „Soen, tjaahe djaun kaam
Jiesoe toelogse bolie kare ke, sab kariehe.”

6 Israel ke dharam ke nem raha ghar ke bhiettar djaai
se pahiele haath gor dhowe ke. Ohie khaatien hoewa par
tjhaugo barka gogliet dharal raha. Har ek gogliet me lagbhag
sau liter paanie bharaai sakat raha. 7 Tab Jiesoe haath
lagaawe waalan se bolies kie: „Sab gogliet paanie se bhar
deihe.” Oelog moeh talak bharies. 8 Tab oe bolies: „Ab
toelog koetjh niekaarke aur bhandaara ke dei deihe tjiekhe
khaatien.” Aur oesab oisane karies. 9-10 Oelog djaanat raha
kaisan paanie hai, bakie bhandaara na djaanat raha. Tab
djab oe paanie tjiekhies djaun wien hoi gail raha, tab oe
doelaha ke bolaaike bolies: „Dekh, sab koi hardam pahiele
attjha wien piaawe hai. Aur djab nautaharian khoeb pie
tjoeke hai, tab na otana attjha wien dewe hai. Bakie toe to
sab se attjha waala ab talak loekwaile rahiele.”

11 Jiesoe ie kaam Gaalielea diehaat Kaana sahar me karies
hai. Ie pahiela dafe raha kie Parmeswar ke maahaanta okare
me dekhaail. Aur okar tjela log okare me bieswaas kare lagal.

12 Ekare baad Jiesoe aur okar maai, bhaai aur tjela log
Kaapernaum sahar gail. Aur oesab hoewa par ekaat rodj
rahie gail.

---

‡ **1:51** Prabhoe Jiesoe apane ke ‘iensaan ke Beta’ bolaawat raha.

Parmeswar ke mahal kaise safa karal gail
(Mateas 21:12-13; Markas 11:15-18; Loekaas 19:45-48)

13 Oe tem Israel ke Paasan ke tiewhaar nagtjaail raha.
Ohie se Jiesoe Jeroesaalem sahar gail. 14 Djab oe hoewa par
pahoetjal tab Parmeswar ke mahal lage gail. Tab dekhies kie
manai logan angana me gaai, bhera aur kaboettar betje hai
aur koetjh log baithke paisa toeraawe hai.
15 Tab oe ghaas goethke tjhatkoen banaaike bhera aur gaai
log ke mahal ke angana me se khadere lagal. Aur toeraawe
waalan ke paisa djamien par phekke aur oesabke tafra oeloet
deis. 16 Aur oe kaboettar betje waalan se bolies kie: „Toelog
aapan sab tjiedj hia se ledja! Hamaar Baap ke mahal ke
badjaar na banaaw!" 17 Aur okar tjela log sab dekhke jaad
kare lagal kie Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: „Ham
kamaasoet ghat kaam kariela tor mahal khaatien, aur ekare
dwaara ham maar dhaaral djaabe." 18 Tab Israel ke dharam
ke barkwan aaike Jiesoe se poetjhies: „Ke toke hoekoem deis
hai? Toe kaise hamlogke dekhaihe kie toe ie kaam kar sake
hai?" 19 Tab oe bolies: „Djab toelog ie mahal toer deihe tab
tien rodj me ham eke phien se bana debe." 20 Tab oelog
bolies: „Ka, tjhejaalies (46) baries lagal hai Parmeswar ke
mahal banaawat, aur toe oke tien rodj me phien se banaihe?"
21 Oesab sotjies kie oe Parmeswar ke mahal ke biese me
batiaat raha, bakie oe ie sab baat aapan dehie ke biese me
bolies. 22 Baad me djab Jiesoe djie oethal raha, tab okar tjela
log ie sab baat jaad karies. Aur oesab Parmeswar ke liekhal
baat aur Jiesoe ke baat samadjhke bieswaas karies.
23 Oe tem djab Jiesoe Jeroesaalem me raha Paasan ke
tiewhaar manaawe khaatien tab dher manai okar barka
kaam dekhke okare me bieswaas kare lagal. 24-25 Bakie oe
djaanat raha kie oesabke diel kharaab hai. Koi ke djaroerie
na raha oke samdjhaawe ke kie iensaan kaisan hai. Ohie se
oe oesabke oeppar bharosa na karat raha.

3

Jiesoe aur Niekodemas

1 Ek aadmie raha, okar naam Niekodemas raha. Oe ekgo
Fariesie aur Israel ke barkwan me ke raha. 2 Ek raat oe
gail Jiesoe se batiaai. Oe bolies: „Maastar djie, hamlog tor
atjambho kaam dekhlie hai. Ek iensaan etana barka kaam na
kar sake hai biena Parmeswar ke saktie se. Ohie se hamlog
djaaniela kie Parmeswar toke pathaais hai manai logan ke
siekhaawe khaatien."
3 Tab Jiesoe bolies: „Soen, ham tose koetjh bataabe. Khaalie
djab ek iensaan ek dafe auro paida hoi, tab oe Parmeswar ke
raadj ke biese me samadjh sakie." 4 Tab Niekodemas bolies:

„Djab ek iensaan barka hoi gail hai tab kaise oe phien se paida hoi sakiega? Oe thoro aapan maai ke pet me djaaike aur phien se djanam paai sakiega?" 5 Tab oe bolies: „Khaalie djab ek iensaan paanie aur Pawietr Aatma me se paida howe hai, tab oe Parmeswar ke raadj me bhaag lei sakiega. 6 Iensaan khaalie iensaan ke djalmaai sake hai, bakie Pawietr Aatma ek iensaan ke aatma me naawa djiewan dei sake hai." 7 Aur bolies: „Ka, toe thak hoi gaile djab ham bollie kie toelogke tjaahie ek dafe auro paida howe ke? 8 Tjaahe toe hauwa ke aawaadj soene hai, tabbo toe na samadjh sake hai kaaha se aawe hai aur kaaha dja hai. Aisane toe bhie na samadjh sake hai ek iensaan kaise Pawietr Aatma dwaara naawa djiewan paawe hai."

9 Tab Niekodemas poetjhies: „Ie kaise hoi sake hai?" 10 Tab oe bolies: „Toe to Israel ke djaatie log khaat ek dharam siekhaawe waala baate. Tab toe kaise ie sab baat na samdjhe hai? 11 Ham tose satj bataaila kie ham djaaniela kaun tjiedj ke biese me batiaaila. Ham aapan aakhie se dekhlie hai. Bakie tabbo toelogan hamaar baat na maange hai bieswaas kare. 12 Djab ham doenia ke tjiedj kaam me leike toelogke koetjh samdjhaaila, tab toelog na bieswaas kare hai. Tab djab ham toelogse swarag ke tjiedj ke biese me bataabe, tab toelog kaise bieswaas kar sakiehe? 13 Koi na swarag me gail hai, khaalie iensaan ke Beta. Aur oe bhie hoewa se oetaral hai. 14 Maidaan me Mosas pietar ke saap banwaaike khambha par latkaais raha. Aisane iensaan ke Beta ke bhie oethaawal djaai ke parie. 15 Ie rakam har ek djaun okare me bieswaas kare hai, oe hardam ke lieje Parmeswar ke sanghe rahiega.

16 Parmeswar doenia ke etana pjaar karies kie oe aapan ekahie Beta deis, djeme har ek djaun okare me bieswaas kare hai, oe Parmeswar se na alag karal djaai, bakie hardam khaatien okare sanghe rahe. 17 Pieta Parmeswar aapan Beta doenia me na pathaais hai manai logan ke kasoer dewe ke, bakie oelogke paap me se batjaawe khaatien. 18 Dje bieswaas kare hai kie Parmeswar ke Beta okar kasoer aapan oeppar leis hai, Parmeswar oke be-kasoerie maane hai. Bakie dje okare me na bieswaas kare hai, oe sadja laaik hai. Oe to Parmeswar ke ekahie Beta ke oeppar bharosa na karies hai.

19 Parmeswar ke andjor doenia me aail hai. Bakie iensaan logan ke auro attjha lagat raha andhiaar me rahe ke. Oelogan to paap-boeraai karat raha. Aisane dekha hai kie oesab sadja laaik hai. 20 Djab koi kharaabie kare hai tab oe andjor ke na tjaahe hai aur na khodje hai. Oe dera hai kie okar paap-boeraai andjor me dekhaai djaaiga. 21 Bakie dje aapan djiewan Parmeswar ke sattjaai se bietaawe hai, oe andjor

khodje hai. Tab okar tjaal-tjalan se dekhaai djaai kie oe Parmeswar me bieswaas kare hai."

Johaanas dopoe kare waala ke gawaahie Jiesoe ke biese me

22 Ekare baad Jiesoe aapan tjela log ke sanghe Joedea diehaat gail. Hoewa par oelog koetjh dien rahie gail aur manai log ke dopoe karat raha. 23-24 Oe tem par Johaanas dopoe kare waala bhie dopoe karat raha. Oe abbe djahal me na raha. Oe aapan kaam Saalem sahar ke nagietj Enon me karat raha. Hoewa dher paanie raha. Aur manai log okare paas bhie aawat raha dopoe karwaawe.

25 Tab Johaanas ke tjela log ek doesar aadmie se diel ke safaai ke biese me moeh laraawe lagal. 26 Tab oesab Johaanas ke paas gail aur bolies: „Maastar djie, Jordaan nadie ke habara ek aadmie tore sanghe raha aur toe gawaahie deile rahiele kie oe Ke hai. Ab ohoe dopoe kare hai, aur sab koi okare paas dja hai." 27 Tab Johaanas bolies: „Ek manai khaalie oe kaam kar sake hai djaun Parmeswar oke deis hai kare ke. 28 Toelog jaad kare hai ham ka bollie rahielie. Ham aane waala Kriest na baatie. Bakie Parmeswar hamke ose pahiele pathaais hai. 29 Doelahien doelaha khaatien hai. Aur doelaha ke sanghatia ke okar aawaadj soenat bahoet attjha lage hai. Ohie se ham khoesie baatie djab sab koi okare paas dja hai. 30 Manai log ke tjaahie oke hardam auro barka maane ke aur hamke aur nietja.

31 Dje oeppar se aail hai, oe sab iensaan se barka hai. Dje dhartie me ke hai, oe khaalie doenia ke kaar-baar ke biese me batia hai. 32 Bakie dje swarag me se aail hai, oe bataawe hai djaun tjiedj oe hoewa dekhies aur soenies hai. Tabbo koi na okar baat bieswaas kare hai. 33 Aur dje okar baat aapan diel me dhar lewe hai, oe gawaahie dewe hai kie Parmeswar satj hai. 34 Parmeswar oke pathaais hai aur okar diel Pawietr Aatma se djaada bharal hai. Oe Parmeswar ke baat bataawe hai. 35 Pieta Parmeswar aapan Beta ke bahoet tjaahe hai, aur sab tjiedj okar haath me saupies hai. 36 Ohie khaatien dje Parmeswar ke Beta me bieswaas kare hai, oe sada ke lieje Parmeswar ke saathe rahiega. Bakie dje okar Beta ke baat na soene hai, oe Parmeswar ke saath na rahiega. Parmeswar ke goessa hardam okare oeppar rahiega."

4

Saamaaria ke aurat

1-3 Fariesie logan soenies raha kie Jiesoe Johaanas se djaada manai logan ke tjela banaaike dopoe karat raha. Jiesoe na dopoe karat raha, bakie okar tjela logan. Djab oe djaan gail

kie Fariesie log soen leis hai tab oe Joedea se Gaalielea diehaat me lautke djaai lagal.

4 Aisane oke Saamaaria diehaat se djaai ke paral. 5 Tab oe
Saamaaria diehaat me Siekar sahar lage pahoetjal. Hoewa
ekgo khet raha. Sauwan baries pahiele Jaakob aapan beta
Josaf ke oe khet deis raha. Oe oman ekgo petie khodwaais
raha. 6-8 Jiesoe thakal raha aur petie lage baith gail. Okar tjela
log sahar gail raha khaaik kiene khaatien. Lagbhag baara
badjal raha.

Tab hoewa ke ekgo aurat aail paanie bhare. Tab Jiesoe
bolies: „Toe hamme tanie se paanie dei sake hai?" 9 Israel
logan Saamaaria logan se na batia hai. Ohie se aurat bolies:
„Toe to Israel ke baate, aur ham Saamaaria ke. Toe kaise
hamse paanie maang sake hai?" 10 Tab oe bolies: „Djab
toe djante Parmeswar ka maange hai dewe, aur ke tose bole
hai: 'Hamme thora se paanie de,' tab toe bolte: 'Toe hamme
paanie de.' Aur ham toke paanie piaitie. Oe paanie se
toke naawa djiewan miel sakie." 11 Tab aurat bolies: „Ka,
toke baltie na hai aur petie gahier hai. Toe hamme naawa
djiewan ke paanie kaise dei sakiehe? 12 Toe hamlogke baap-
daada Jaakob se thoro barka baate? Oe ie petie khodwaais
raha. Oe aur okar betwan aur djanaawar log ie paanie pies
raha." 13 Tab oe bolies: „Dje ie paanie piega, oke phien se
piaas lagiega. 14 Bakie dje oe paanie piega djaun ham piaabe,
oke kabhie piaas na lagiega. Aur oe paanie okare me djaise
ek paanie ke dhaara rahiega djaun bahat rahiega oke amar
djiewan dewe khaatien." 15 Tab aurat bolies: „Bhaai djie, toe
hamme ie paanie dei sakiehe? Tab hamme piaas na lagiega
aur hamke bhie na hia aawe ke parie paanie bhare khaatien."

16 Tab oe bolies: „Attjha, dja ghare aur aapan aadmie ke
bola laaw." 17 Tab aurat bolies: „Hamke aadmie na hai." Tab
oe bolies: „Ie satj baat hai. 18 Toke paatj aadmie raha, aur ie
aadmie djaun ke sanghe ab toe baate, oe tor aadmie na hai.
Eman toe sattja bolle." 19 Tab aurat bolies: „Prabhoe djie,
ham dekhlie kie toe Parmeswar ke ek sanesia baate. Aapse
ham koetjh poetjh sakiela?" 20 Bolies: „Hamlogke baap-
daada logan hardam ie pahaar par Parmeswar ke poedjat
raha. Bakie Israel logan bole hai kie sab koi ke tjaahie
Jeroesaalem djaaike Parmeswar ke mahal me oke poedje ke.
Tab kaun tjiedj kare ke tjaahie?"

21 Tab oe bolies: „Betie, hamme bieswaas kar kie ek tem
aaiga djaun me toelog tjaahe djaaha Pieta Parmeswar ke
poedjiehe, ie koetjh baat na rahiega. 22 Toelog Parmeswar
ke poedje hai tjaahe toelog oke na djaane hai. Bakie hamlog
djaaniela kie hamlog ke ke poedjiela. Iensaan ke batjaawe

Waala to hamlogke djaat me ke hai. 23 Ek tem aaiga aur
bhie aai gail hai kie manai logan Pawietr Aatma ke sahaara
se aur sattjaai se Pieta Parmeswar ke poedjiega. Oe aisan
manai log ke khodje hai. 24 Parmeswar Aatma hai, aur dje oke
poedjiega, oke tjaahie Pawietr Aatma ke dwaara aur safa diel
se kare ke."
25 Tab aurat bolies: „Ham djaaniela kie Masieh aaiga. Oe
bhie Kriest bolaawal djaaiga. Aur djab oe aaiga tab oe
hamlogke ie sab baat samdjhaaiga." 26 Bas oe bolies: „Ham
ohie baatie aur toe ose batia hai."

Katnie ke tem

27 Oe tem par tjela log aawat raha aur dekhke thak hoi gail
kie Jiesoe ekgo aurat se batia hai. Bakie koi na poetjhies: „Ka
bhail?" kie to: „Toe aurat se kaahe ke batia hai?"
28-29 Aurat aapan gogliet tjhorke sahar tjal gail. Aur hoewa
ke manai log se bolies: „Aaw dekh! Petie lage ek aadmie
hai. Oe hamaar sab ghar ke haal hamse bataais hai. Hamare
djaan me ohie Kriest hai." 30 Tab manai logan niekarke Jiesoe
ke paas djaai lagal.
31 Etane me tjela log Jiesoe se poetjhies: „Maastar djie,
toe koetjh khaihe?" 32 Bakie oe bolies: „Hamke koetjh miel
tjoekal hai, aur toelog na djaane hai." 33 Tab tjela log apane
apane me batiaai lagal kie: „Saait oke koi khaaik laaike
deis hoi." 34 Bakie oe bolies: „Parmeswar hamme pathaais
hai aur djab ham okar hiettjha poera kariela, tab oe kaam
hamme bahoet barhia lage hai djaise attjha khaaik." 35 Aur
oe bolies: „Toelog bole hai katnie ke tem tjaar mahienna baad
aai djaaiga. Bakie ham toelogse boliela kie djab toelog thiek
se takiehe, tab dekhiehe kie manai logan phal ghat tajaar hai
Parmeswar khaatien batoral djaai ke.
36 Dje manai log ke ekattha laaike Parmeswar khaatien
batore hai hardam okar sanghe rahe ke, oe madjoerie paaiga.
Aur dje tjhiete waala ghat oesabke diel tajaar kare hai, oe
batore waala sanghe khoesiaalie manaaiga. 37 Baat ke masla
hai kie: 'Koi tjhiete hai aur doesar kaate hai.' Ie satj hai.
38 Ham toelogke pathailie hai phal batore ke djaun toelog na
boile hai. Doesar log partjaar karke manai log ke diel tajaar
karies hai aur toelog oesabke kaam ke phal batore hai."
39 Aur sahar me dher Saamaaria ke manai log soenies kie
aurat bataawe hai Jiesoe okar biese me ka bolies raha. Tab
oelog okare me bieswaas kare lagal. 40 Ohie se oesab okar
paas gail aur poetjhies: „Aap na maange hai hamlogke saath
rahe?" Tab oe hoewa doei rodj rahie gail.
41 Tab auro manai log okar partjaar soenke okare me
bieswaas kare lagal. 42 Aur oesab aurat se bolies: „Ab hamlog

na bieswaas kariela tor baat se, bakie hamlog okar partjaar soenke djaan gailie kie oe sattje ke doenia ke batjaawe Waala hai."

Prabhoe Jiesoe kaise koi ke beta ke attjha karies

43 Doei rodj baad Jiesoe hoewa se Gaalielea diehaat me tjal gail. 44 Oe pahiele bolies raha kie Parmeswar ke ek sanesia ke aadar aapan diehaat me na karal djaai. 45 Bakie Gaalielea ke manai log djab tiewhaar manaawe khaatien Jeroesaalem me raha, tab dekhies raha oe kaun atjambho kaam kare hai. Ohie se djab oe Gaalielea me pahoetjal tab oesab ose attjha se bhet karies.

46 Tab oe phien Gaalielea diehaat Kaana sahar me gail djaaha oe paanie se wien banaais raha. Ekgo raadja ke kamkarta hoewa bhie aail raha. Oe Kaapernaum sahar me rahat raha, aur okar beta bahoet bemaar raha. 47 Djab oe soenies kie Jiesoe Joedea se Gaalielea diehaat me pahoetjal hai, tab oe okare lage gail aur poetjhies: „Toe na maange hai hamaar sanghe tjalke djaai hamaar beta ke attjha kare? Oe mare par lagal hai." 48 Tab Jiesoe bolies: „Djab talak toelog tjienha aur barka kaam na dekhiehe, tab talak toelog bieswaas na mangiehe kare." 49 Tab aadmie bolies: „Prabhoe djie, haalie se tjal, nahie to hamaar larka mar djaai." 50 Bas oe bolies: „Dja ghare, tor beta attjha hoi gail hai." Aur oe okar baat bieswaas karke ghare djaai lagal.

51 Djab oe biehaan bhare djaat raha tab okar goelaam log oke aadha rasta par bhetaail aur bolies: „Tor beta attjha hoi gail hai!" 52 Tab oe poetjhies: „Oe kai badje attjha bhail?" Tab oesabhan bolies: „Kaal ek badje okar bokhaar oetar gail." 53 Tab oe jaad karies kie ohie tem par Jiesoe ose bolies raha kie: „Tor beta attjha hoi gail hai." Aadmie aur okar ghar bhar okare me bieswaas kare lagal.

54 Ie doesara dafe raha kie Jiesoe Gaalielea diehaat me barka kaam karies djab oe Joedea se lautke aail raha.

5

Kaise sabat ke dien par koi attjha bhail

1 Koetjh dien baad Israel ke dharam ke ek tiewhaar raha. Ohie khaatien Jiesoe phien se Jeroesaalem sahar gail. 2 Oe sahar ke dewaal me ekgo phaatak Bhera ke phaatak bolaawal dja hai. Hoewa ek paanie ke djagaha hai. Okar aas-paas paatjgo tjhaawal rasta hai. Israel ke bhaasa me oe djagaha „'Betesda" ' bolaawal dja hai. 3 Hoewa par dher andha, loendj aur langar logan raha. [Oesab agorat raha kab paanie hielie. 4 Kabhie kabhie Prabhoe ke ek parie paanie me oetarke aur hielaai dewat raha. Tab dje pahiele paanie me djaat raha,

tjaahe djaun bemaarie oke raha, oe ekdam se attjha hoi djaat raha.]
5 Hoewa par ek aadmie arties (38) baries se bemaar letal
raha. 6 Jiesoe djaanat raha kie oe dher dien se hoewa paral
raha. Tab oke dekhke ose poetjhies: „Toe na maange hai
attjha howe?" 7 Tab aadmie bolies: „Bhaai, djab paanie hiele
hai tab koi na hamke oman dhare hai. Aur djab ham kausies
kariela paanie me djaai ke, tab koi haalie se hamse pahiele
dja hai." 8 Bas oe bolies: „Oeth, aapan bietjhauna oethaaike
tjal." 9 Aadmie ohie laage attjha bhail aur aapan bietjhauna
leike tjal gail.
10 Oe rodj ek sabat* ke dien raha. Ohie se ekaat Israel
ke dharam ke barkwan aadmie se bolies: „Aadj to sabat ke
dien hai, ohie se mienaahie hai bietjhauna kahoe ledjaai
ke." 11 Bakie aadmie bolies: „Djaun aadmie hamme attjha
karies hai, oe hamse bolies: 'Aapan bietjhauna oethaaike
tjal.' " 12 Tab barkwan poetjhies: „Ke tose ie baat bolies hai?"
13 Bakie oe Jiesoe ke naam na djaanat raha. Hoewa bahoet
bhier raha aur Jiesoe djhoend me tjal gail raha.
14 Thora der baad Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana
me ose bhet karies aur bolies: „Soen, toe attjha hoi gaile hai.
Ab se paap boeraai na kariehe nahie to tose auro kharaab
tjiedj hoi djaai." 15 Tab aadmie dharam ke barkwan ke paas
gail aur bolies: „Hamke Jiesoe attjha karies hai." 16 Oesab
Jiesoe ke oeppar goessaail kie oe aisan kaam ekgo sabat ke
dien par karies hai. Ohie khaatien oelog maangat raha oke
sataawe.
17 Bakie Jiesoe oesabse bolies: „Hamaar Baap abbe talak
kaam kare hai aur ham bhie." 18 Tab ie baat soenke oesab
auro goessaai gail. Jiesoe to na khaalie sabat ke kaanoen to-
eries raha bakie oe bhie Parmeswar ke aapan Baap bolaaike
apane ke Parmeswar se baraabar karies. Ohie se oesab auro
kausies kare lagal oke marwaai dhaare khaatien.

Parmeswar ke Beta ke hoekoem

19 Jiesoe oesabke auro aage samdjhaais: „Ham toelogse sat-
tje ke bataaila kie Parmeswar ke Beta apane se koetjh na kar
sake hai. Oe khaalie dekhke kare hai djaise okar Baap kare
hai. Djaun kaam Baap kare hai Beta bhie kare hai. 20 Baap
to Beta ke tjaahe hai. Oe aapan sab kaam oke dekhaawe
hai. Ek aadmie attjha hoi gail hai, aur Baap auro barka kaam
dekhaaiga djeme toelog atjambho hoi djaihe. 21 Djaise Baap
maral aadmie ke oethaaike naawa djiewan dewe hai, oisane
okar Beta ke bhie hoekoem hai naawa djiewan dewe ke dje

* **5:10** Har sanietjar soestaai ke dien hai aur oe dien par Israel logan ke na tjaahie kaam kare ke. Oe dien sabat ke dien bolaawal dja hai.

ke oe maange hai. 22 Baap koi ke oeppar faisala na kariega.
Oe ie kaam aapan Beta ke oeppar saup deis hai, 23 djeme sab
koi Beta ke aadar kare lage djaise oesab Pieta Parmeswar ke
aadar kare hai. Aur dje Beta ke aadar na kare hai, oe Baap ke
aadar bhie na kare hai. Oe oke to pathaais hai.

24 Ham toelogse satj boliela kie dje hamaar baat maanke
aur hamaar pathaawal Waala me bieswaas kare hai, oe
hardam khaatien sattja djiewan paais hai. Oe Parmeswar se
na alag karal djaaiga. Oe maut ke rasta par se djiewan ke
rasta par aai gail hai. 25 Ham satj boliela kie ek tem aaiga
kie maral logan Parmeswar ke Beta ke aawaadj soeniega.
Oe tem ab aai gail hai. Aur dje soeniega, oe sattja djiewan
paaiga. 26 Baap me se sab djiewan oetpan howe hai. Aur oe
Beta ke ohie saktie deis hai djeme okare me se bhie naawa
djiewan oetpan howe. 27 Oe bhie iensaan ke Beta hai. Ohie
se Baap oke saktie deis hai iensaan logan ke oeppar faisala
kare ke. 28 Ie sab baat se atjambho na hoihe! Ek tem aaiga
kie sab maral logan okar aawaadj soeniega. 29 Aur dje aapan
djiewan bietaais raha djaise Parmeswar maange hai, oe djie
oethiega hardam okare saath rahe khaatien. Bakie dje aapan
djiewan kharaab bietjaar se bietaais hai, oesabhan oethiega
Parmeswar se alag karal djaai khaatien."

Gawaahie Jiesoe ke biese me

30 Jiesoe bhie bolies: „Ham apane se koetjh na kar sakiela.
Djaise hamaar Baap hamse bole hai, oisane ham faisala
kariela. Aur ham sattjaai se faisala kariela. Ham na maang-
iela aapan man waala kare bakie hamaar pathaawe waala
ke. Oe hamke pathaais hai. 31 Djab ham apane biese me
gawaahie deila tab toe na djaan sake hai. 32 Bakie ek doesar
Koi hamaar biese me gawaahie dewe hai, aur ham djaaniela
kie oe satj bole hai. 33 Toelog ekaat manai log ke Johaanas
dopoe kare waala ke paas pathaile rahiele soene khaatien kie
oe ka bole hai. Tab oe bhie bataais kie ham Ke baatie, aur
okar baat satj hai. 34 Hamke manai ke gawaahie djaroerie
na hai, bakie ham toelogke jaad karwaaila djeme toelog okar
baat bieswaas karke okar sadja me se batj djaihe. 35 Johaanas
ek tjieraag ghat andjor dewat raha, aur thora dien khaatien
toelogke attjha lagat raha okar andjor me tjale ke. 36 Bakie
hamaar gawaahie Johaanas ke baat se barka hai. Hamaar
Baap hamke saktie deis hai atjambho kaam kare ke. Aur ie
kaam se dekha hai kie oe hamke pathaais hai.

37 Tjaahe toelog kabhie na oke dekhle kie to okar aawaadj
soenle hai, tabbo oe hamare biese me gawaahie dewe hai
kie ham Ke baatie. 38 Aisane dekha hai kie toelog okar baat
aapan diel me na maange hai lewe. Djaun ke Parmeswar

pathaais hai, toelog okare me na bieswaas kare hai. 39 Toelog Parmeswar ke poestak me khodje hai djaane khaatien kaise ose ek hoike hardam khaatien okare sanghe rahe ke. Aur ehie poestak me hamare biese me liekhal hai kie ham Ke baatie. 40 Tjaahe hamare biese me djetana gawaahie hai, tabbo toelog na maange hai hamaar paas aawe sattja djiewan paawe khaatien."

41 Oe bolies: „Hamaar khaatien iensaan ke aadar koetjh na hai. 42 Ham toelogke djaaniela. Parmeswar ke prem toelogke diel me na hai. 43 Ham aapan Baap ke naam se ailie hai, aur toelog tabbo hamme na apanaile. Bakie djab koi aapan man se toelogke paas aaiga tab toelog oke apana leihe. 44 Toelog iensaan ke aadar maange hai paawe, bakie sattja Parmeswar ke aadar toelog khaatien koetjh na hai. Ohie khaat toelog hamare me bieswaas na kar sake hai. 45 Na sotj kie ham aapan Baap se toelogke biese me orhan debe. Djaane hai ke kariega? Mosas kariega, tjaahe toelog okar baat par aasa kare hai. 46 Mosas hamaar biese me dher baat liekhies raha. Ohie khaatien djab toelogan sattje ke okar baat bieswaas karte, tab toelog hamare me bhie bieswaas karte. 47 Bakie djab toelog okar liekhal baat na bieswaas kare hai, tab kaise hamaar baat bieswaas kariehe?"

6

Paatj hadjaar manai log ke bhodjan
(Mateas 14:13-21; Markas 6:30-44; Loekaas 9:10-17)

1 Ekare baad Jiesoe Tieberias samoendar ke oepaar gail. Oe samoendar Gaalielea diehaat me hai. 2 Dher manai log dekhies raha oe kaise bemarian ke attjha karat raha, ohie khaatien oesab okare paatjhe tjalat djaat raha.

3 Tab oe aapan tjela log ke saath thora doer pahaar par gail baithe. 4 Israel logan ke Paasan ke tiewhaar ke tem nagtjaai raha. 5 Djab Jiesoe etana dher manai ke aawat dekhies tab oe Fielepas se poetjhies: „Hamlog ie sab manai khaatien kaaha se bret kien sakab?" 6 Oe Fielepas se poetjhies dekhe khaatien kie oke bieswaas hai kie na. Oe djaanat raha kie ka karie. 7 Tab Fielepas bolies: „Doei sau tjaanie ke paisa etana dher manai log khaatien na atiega." 8 Ek doesar tjela ie baat soen leis. Oe Siemon Petras ke bhaai Andreas raha. 9 Tab oe Jiesoe se bolies: „Ekgo larka hia hai aur oke paatj bret aur doei matjharie hai. Bakie ie sab manai khaatien na atiega."

10 Tab oe bolies: „Manai logan se bol de baithe ke." Oe djagaha par dher ghaas raha aur sab koi baith gail. Hoewa par aurat larkan tjhorke paatj hadjaar aadmie raha. 11 Bas oe bret leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur toekkara toekkara toerke tjela log ke deis baate khaatien. Tab matjharie leike

oisane karies. Aur sab koi leis djetana maangat raha. 12 Tab djab sab koi pet bhar khaai tjoekal raha, tab Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Sab batjal bret ekattha karke laaw. Koetjh na bahaawe ke tjaahie.” 13 Tjela log aisane karies aur baara baskieta batories.

14 Aur manai logan djab dekhies Jiesoe ketana barka kaam karies hai, tab bolies: „Sattje ke, ehie Parmeswar ke sanesia hai djaun doenia me aawat.” 15 Tab Jiesoe djab dekhies kie oesab oke djabar-djastie se ledjaaike maange hai raadja banaawe, tab oe hoewa se akele pahaar par tjal gail.

Jiesoe paanie par
(Mateas 14:22-33; Markas 6:45-52)

16 Raat howe lagal aur tjela log samoendar ke kienaare djaaike ek bot leike 17 Kaapernaum sahar djaai lagal. Andhiaar hoi gail raha bakie Jiesoe abbe na aail raha. 18 Tab hauwa djor se aail aur samoendar me barka halfa tjale lagal. 19 Tab djab oelog aadha rasta par pahoetjal tab dekhies kie koi paanie par tjalke bot lage aawe hai. Bas oesab deraai gail! 20 Bakie Jiesoe bolies: „Na dera! Ham baatie.” 21 Tab oelog bolies: „Aaw bot me,” aur oesab toerant kienaare pahoetj gail.

Kaise manai logan Jiesoe ke khodjies

22-23 Sabere manai log samoendar ke oepaar raha, djaaha Prabhoe Jiesoe Parmeswar ke dhanbaad deike oesabke bret khawaais raha. Oesab dekhies raha kie khaalie ekgo bot raha, aur bhie kie Jiesoe aapan tjela log ke sanghe bot me na gail raha. Ohie tem par Tieberias sahar ke or se ekaatgo bot aaike pahoetjal. 24 Tab djab oesab Jiesoe aur okar tjela log ke hoewa na paais, tab oesab bhie bot leike Kaapernaum sahar gail oke khodje khaatien.

Djiewan ke bret

25 Aur djab oesab oke hoewa paais tab poetjhies: „Maastar djie, toe kab hia aile?” 26 Tab oe bolies: „Toelog hamme na khodje hai hamaar barka kaam khaatien, bakie aapan pet bhare khaat. 27 Aapan dhiaan na khaalie khaaik ke oeppar rakh. Oe halieje se basiaai dja hai. Bakie kausies kar oe khaaik paawe ke djaun kabhie na basiaai. Ekare dwaara toelog hardam khaatien Parmeswar ke sanghe djie sakiehe. Pieta Parmeswar aapan aasies iensaan ke Beta ke deis hai. Ohie toelogke aisan khaaik deiga.” 28 Tab oesab poetjhies: „Parmeswar maange hai kie hamlog kaun kaam karie?”

29 Tab oe bolies: „Parmeswar maange hai kie toelog bieswaas kar okare me djaun ke oe pathaais hai.” 30 Tab oelog bolies: „Toe hamlogke ka dekhaai sakiehe djeme hamlog

dekhke tore me bieswaas karie? Toe kaun barka kaam kariehe?" 31 Oesab bolies: „Mosas maidaan me hamlogke baap-daada log ke maana* khawaais raha. Parmeswar ke poestak me liekhal hai: 'Oe oesabke swarag me se bret dewat raha khaai ke.' " 32 Tab oe bolies: „Mosas oelogke na dewat raha, bakie hamaar Baap swarag me se sattja bret dewe hai. 33 Parmeswar ke bret swarag me se oetaral hai aur doenia par sattja djiewan dewe hai." 34 Tab oelog bolies: „Maastar djie, ohie bretwa hamlogke dei deihe, aadj aur hardam khaatien." 35 Tab oe bolies: „Hamahie djiewan ke bret baatie. Dje hamare paas aai, okar diel ke bhoekh miet djaai. Aur dje hamare me bieswaas karie, okar diel ke piaas hardam khaatien boedjh djaaiga.

36 Bakie ham toelogse bollie hai kie tjaahe toelog hamme dekhle hai, tabbo hamare me na bieswaas kare hai. 37 Bakie djaun bieswaasie log ke hamaar Baap hamme deiga, oesab hamare oeppar bharosa kariega. Aur djab koi hamke apana leiga, tab ham oke kabhie na nahakaarab. 38 Ham swarag me se na ailie aapan man waala kare ke bakie aapan pathaawe Waala ke. Oe hamme pathaais hai. 39 Aur oe na maange hai kie hamaar bieswaasie me se koi ose alag karal djaai. Bakie oe maange hai kie djoeg ke antiem dien par ham oesabke maral manai me se djie oetha dei. 40 Hamaar Baap maange hai kie dje dekhe hai kie okar Beta Ke hai aur okare me bieswaas kare hai, oe sada ke lieje okare sanghe rahe. Aur antiem dien par ham oke maral manai me se djie oethaabe."

41 Etane me djaatie ke barkwan okare oeppar goessaai gail. Oe to bolies raha kie: „Ham oe bret baatie djaun swarag me se aail hai." 42 Ohie khaatien oesab bhoen-bhoenaai lagal aur bolies: „Ehie na Josaf ke beta Jiesoe hai? Hamlog okar maai-baap ke djaaniela. Tab oe kaise bol sake hai kie oe swarag me se aail hai?" 43 Bakie oe bolies: „Na bhoen-bhoena. 44 Pieta Parmeswar hamme pathaais hai aur koi na begar okar sahaara se hamare me bieswaas kar sake hai. Aur djoeg ke antiem dien par ham har ek bieswaasie ke djie oethaabe. 45 Parmeswar aapan sanesian se ie baat liekhwaais raha: 'Oe apane oesabke siekhaaiga.' Aur har ek djaun okar baat soene hai aur samdjhe hai, oe hamaar paas aaiga. 46 Koi na Pieta Parmeswar ke dekhies hai. Khaalie oe djaun okare lage se aail hai, oe oke dekhies hai.

Jiesoe djiewan ke bret hai

47 Dhiaan se soen. Dje hamare me bieswaas kare hai, oe hardam ke lieje Pieta Parmeswar ke sanghe rahiega. 48 Ham

* **6:31** Dher dien pahiele Parmeswar Israel log khaatien rodj ek rakam piesaan gieraawat raha, aur ie 'maana' bolaawal djaat raha.

djiewan ke bret baatie. 49 Toelogke baap-daada logan maid-
aan me maana khaat raha, aur oesab mar gail. 50 Bakie
djiewan ke bret swarag me se aail hai. Dje khaaiga, oe na
mariega. 51 Ham djienda bret baatie djaun swarag me se aail
hai. Djab koi khaaiga tab oe hardam khaatien hamare sanghe
djiega. Aur djaun bret ham debe, oe hamaar dehie hai. Ham
aapan dehie baliedaan karab djeme doenia bhar ke manai log
Parmeswar sanghe djie sake."

52 Bas Israel ke barkwan apane me djhagara kare lagal
aur bolies: „Ie aadmie kaise hamlogke aapan dehie dei sake
hai khaai ke?" 53 Tab oe bolies: „Thiek se soen. Djab
toelog iensaan ke Beta ke dehie aur khoen na khaihe aur
piehe tab toelog Parmeswar ke aage djaise ek maral manai
rahiehe. 54 Bakie dje hamaar dehie aur khoen ke apanaaiga,
oe hardam khaatien djiejat rahiega aur antiem dien par ham
oke djie oethaabe. 55 Hamaar dehie toelogke diel ke bhoekh
sattje ke mietaaiga, aur hamaar khoen diel ke piaas sattje
ke boedjhaaiga. 56 Dje hamaar dehie aur khoen apanaaiga,
oe hamse aur ham ose ek rahab. 57 Djienda Baap hamme
pathaais hai, aur ham okar dwaara djiela. Oisane dje hamme
apanaaiga, oe hamare dwaara djiega. 58 Hamlogke baap-
daada log maana khaat raha aur mar gail. Bakie dje oe bret
khaaiga djaun swarag me se aail hai, oe hardam khaatien
Parmeswar ke sanghe rahiega."

59 Jiesoe ie sab baat Kaapernaum ke partjaar ke ghar me
siekhaawat raha.

Jiesoe ke tjhore ke kie na

60 Dher tjela log ie sab baat soenke bolies: „Ie kara baat
hai. Ke sahie paai?" 61 Jiesoe djaanat raha kie oesab bhoen-
bhoenaat raha. Ohie khaatien oe poetjhies: „Ka, ie baat
toelogke kharaab soena hai? 62 Tab djab toelog iensaan ke
Beta oeppar swarag me djaat dekhte djaaha oe pahiele raha,
tab toelog ka bolte? 63 Khaalie djanam paawe me faida na
hai. Bakie Pawietr Aatma sattja djiewan dewe hai. Djaun
baat ham toelogse batailie hai, oe toelogke aatma djiejaawe
hai. 64 Bakie tabbo toelog me se koetjh manai log na maange
hai hamare me bieswaas kare." Jiesoe to soeroe se djaanat
raha ke okare me na bieswaas karie aur ke oke tjoegalie karie.
65 Oe bolies: „Ohie khaatien ham toelogse bol deilie rahielie
kie: 'Koi na begar Pieta Parmeswar ke sahaara se hamare me
bieswaas kar sakie.' "

66 Oe dien se dher tjela log oke tjhorke tjal gail.

67 Bas oe aapan baara tjoenal tjela se poetjhies: „Toelogan
bhie djaihe?" 68 Tab Petras bolies: „Maastar djie, hamlog

kekar oeppar bharosa kartie? Khaalie tor baat dwaara ham-
logke sattja djiewan miel sakiega sada ke lieje. 69 Hamlog
bieswaas kariela aur djaaniela kie aap Parmeswar ke Pawietr
Waala baate." 70 Tab oe bolies: „Ha, ham baara djane ke
tjoenlie rahielie, tabbo toelog me se ekgo saitaan me bhartie
bhail."
71 Oe Siemon Eskaariot ke beta Joedaas ke biese me batiaat
raha. Oe baaraago me se ekgo raha aur ohie Jiesoe ke biese
me tjoegalie karie.

7

Jiesoe ke bhaai log ke be-bieswaas

1 Ekare baad Jiesoe Gaalielea diehaat me ie djagaha se ekwa
djagaha djaat raha. Joedea diehaat me Israel ke dharam ke
barkwan maangat raha oke maar dhaare. Ohie khaatien oe
hoewa na gail. 2 Tab djab Israel logan ke Patta-ke-marai ke
tiewhaar* nagtjaail, 3 tab okar bhaai log ose bolies: „Barhia
rahat kie toe Joedea djaite. Tab tor hoewa ke tjela log bhie
tor kaam dekh sakie. 4 Djab koi maange hai manai logan ke
aakhie me barka banke rahe tab oke na tjaahie tjhiepaaike
kaam kare ke. Toe to etana barka kaam kare hai? Doenia ke
dekhaaw!" 5 Okar bhaai log na bieswaas karat raha kie ohie
Kriest hai.
6 Tab oe bolies: „Hamaar tem abbe na aail hai hoewa
djaai khaatien. 7 Manai log toelogke oeppar na goessa hai,
ohie se toelog djaai sake hai djab toelogke attjha lage hai.
Bakie ham oelogse bataaila oesab kaun kharaabie kare hai.
Ohie khaatien oesab hamare oeppar goessa hai. 8 Toelog dja
tiewhaar manaaw, hamaar tem abbe na aail hai." 9 Aur djaise
oe bolies raha oisane oe Gaalielea me rahie gail.

Baat-tjiet Jiesoe ke kaam ke biese me

10 Bakie djab okar bhaai log gail raha tiewhaar manaawe
tab oe dhiere se hoewa bhie gail. 11 Jeroesaalem sahar me
Israel ke dharam ke barkwan oke khodjat raha. Oesab apane
apane me poetjhat raha kie: „Oe kaaha hai?" 12 Djaatie logan
tjoeppe se okare biese me batiaat raha. Koi koi bolies: „Oe
attjha aadmie hai." Bakie ekwan bolies: „Na, oe manai log ke
bahakaawe hai." 13 Oesab barkwan ke deraat raha. Ohie se
koi na okare biese me kholke batiaat raha.
14 Tab djab oesab abbe doei tien rodj nauta manaite raha
tab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me aaike manai
logan ke siekhaawe lagal. 15 Tab dharam ke barkwan okar
partjaar soenke atjambho hoi gail. Oesab apane apane me

* **7:2** Patta-ke-marai ke tiewhaar ekgo Israel ke dharam ke tiewhaar hai. Sab koi gail Jeroesaalem sahar Joedea diehaat me gail nauta manaawe khaat.

poetjhe lagal: „Ie aadmie parhal na hai. Oe aisan gjaan kaaha se paais?” 16 Bas Jiesoe oelogse bolies: „Ham aapan baat na siekhaaila, bakie aapan pathaawe Waala ke. 17 Djab koi maange hai Parmeswar ke baat maane tab oe djaan djaai kie ham aapan baat siekhaaila kie to Parmeswar ke. 18 Dje aapan man ke partjaar kare hai oe maange hai kie okar aadar howe. Bakie dje maange hai kie okar pathaawe waala ke aadar miele, oe bharosaadaar hai, oe djhoeth na bole hai. 19 Mosas Parmeswar ke kaanoen deis raha. Bakie toelog me se koi na okar baat maane hai. Tab toelog kaahe ke maange hai hamke maar dhaare?”

20 Tab manai logan bolies: „Toke bhoet pakaries hai. Ke maange hai toke maar dhaare?” 21 Tab oe bolies: „Ham ekgo atjambho kaam karlie ek sabat ke dien par, tab toelog tjakkariaai gaile. 22 Bakie djab toelog Mosas ke baat maanke ekgo aath rodj ke larka ke hakiekat kare hai, tab toelog ie kaam bhie ek sabat ke dien par kare hai. Ie nem Mosas na soeroe karies hai, bakie hamlogke baap-daada logan. 23 Toelog sabat ke dien par koi ke hakiekat karke Mosas ke sabat ke kaanoen toere hai okar hakiekat ke kaanoen maane khaatien. Tab djab ham sabat ke dien par ek bemaar aadmie ke attjha kariela tab toelog kaahe ke goessa hai? 24 Toelog kaahe khaatien hamaar kaam kharaab maane hai? Roek dja aapan kharaab sotj-bietjaar se. Bestar toelog koi ke oeppar safa se aur sattjaai se faisala kariehe.”

Jiesoe aane waala Kriest hai kie na?

25 Ie sab baat soenke koetjh Jeroesaalem ke manai log apane apane me bolies: „Oesab to ehie ke maange hai maar dhaare. 26 Aur dekh, oe kholke partjaar kare hai aur koi na oke koetjh bole hai. Saait hamlogke barkwan djaan gail hoi kie ohie aane waala Kriest hai. 27 Djab Kriest aaiga tab koi na djaaniega kie oe kaaha se aail. Bakie hamlog djaaniela kie oe aadmie kaaha se aail hai.”

28 Tab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me partjaar karte me djor se bolies: „Toelog hamme tjienhe hai aur djaane hai ham kaaha se ailie baatie. Tabbo ham apane se na ailie hai. Ekgo sattja Waala hamke pathaais hai, bakie toelog oke na djaane hai. 29 Ham okare lage se ailie hai aur oe hamme pathaais hai. Ohie khaatien ham oke djaaniela.”

30 Ehie baat par oesab oke maangies pakare, bakie okar tem abbe na aail raha, ohie se koi oke na tjhoeis.

31 Djhoend me se dher manai log okare me bieswaas kare lagal. Oesab bolies: „Kriest ie aadmie se auro barka kaam to na kar paawat.”

32 Tab Fariesie logan djab ie baat soenies, tab barka agwan
sanghe ekaatgo mahal ke siepaahie ke pathaais Jiesoe ke
pakare khaatien.
33 Etane me Jiesoe djanta se bolies: „Ham toelogke sanghe
dher dien na rahabe, ham aapan pathaawe Waala ke paas
laut djaab. 34 Aur toelog hamme khodjiehe bakie na paihe.
Djaaha ham djaabe toelog na djaai paihe.” 35 Tab dharam ke
barkwan apane apane me bolies: „Ie kaaha djaai kie hamlog
oke na paai sakab? Oe thoro doesar des djaaike hoewa ke
manai log ke siekhaaiga? 36 Djab oe bole hai kie: ‘Toelog
hamme khodjiehe bakie na paihe?’ Aur bhie: ‘Djaaha ham
rahab toelog na aai paihe,’ tab ekar matlab ka hai?”

Djiewan ke paanie

37 Djab tiewhaar ke antiem rodj aail djaun sab se barka
dien raha, tab Jiesoe khara hoike djor se bolies: „Dje ke piaas
lagal hai, hamare paas aaw pieje khaatien. 38 Parmeswar ke
poestak me liekhal hai kie: ‘Dje hamare me bieswaas kare
hai, okar andar me se ek nadie ghat djiewan dewe waala
paanie bahiega.’ ”
39 Oe ie baat Pawietr Aatma ke biese me bolies. Okar biesaal
maahaanta abbe na dekhaail, ohie se Pawietr Aatma okar
bieswaasie logan khaatien na aail raha.

Manai logan ke baat Jiesoe ke biese me

40 Djhoend me se koetjh manai log Jiesoe ke baat par
bolies: „Ie aadmie sattje ke Parmeswar ke aane waala sanesia
hai.” 41 Aur koi koi bolies: „Ie aadmie Kriest hai.” Bakie
ekwan bolies: „Na. Kriest thoro Gaalielea diehaat se aaiga?
42 Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie Kriest raadja
Daawied ke aulaad me se aaiga, aur Betlehem sahar me paida
hoiga djaaha Daawied rahat raha.”
43 Aisane manai log me Jiesoe ke biese me ekta na raha.
44 Aur oelog me se koetjh log maangat raha oke pakare, bakie
koi na karies.
45 Tab Parmeswar ke mahal ke siepaahie logan Fariesie
logan aur barka agwan ke paas lautke gail. Tab oesabhan
poetjhies: „Toelog oke na pakarle?” 46 Tab siepaahie log
bolies: „Hamlog aisan biesaal baat kabhie na soenlie!” 47 Tab
Fariesie logan bolies: „Ka, oe toelogke moerie bhie biegaar
deis hai? 48 Toelog djaane hai kie ekko dharam ke barkwa
kie to Fariesie okare me na bieswaas kare hai. 49 Khaalie
bhoettjar djhoend logan kare hai. Oesab Parmeswar ke
kaanoen na djaane hai aur Parmeswar ke saraap oesabke
oeppar hai.”
50 Fariesie log me ek Niekodemas naam ke aadmie raha. Oe
ek rodj Jiesoe ke paas gail raha ose batiaai khaatien. 51 Ab

oe bolies kie: „Parmeswar ke kaanoen me liekhal hai kie hamlogke na tjaahie begar khodj kare ek doesar ke kasoer dewe ke.” 52 Tab ekwan bolies: „Ka, tohoe Gaalielea ke baate? Dja Parmeswar ke poestak me parh, tab dekhiehe kie oe diehaat se ekko Parmeswar ke sanesia na aawe hai.” [53 Ekare baad oesab ghare tjal gail.

8

1 Bakie Jiesoe Djaitoen pahaar par gail.

Tjhatjhoendar aurat

2 Biehaan bhaile sabere sabere oe phien se Parmeswar ke mahal ke angana me gail. Tab sab manai okare paas aail, aur oe baithke oesabke siekhaawe lagal.

3 Tab ekaat dharam ke parhal aur Fariesie log okare paas ekgo aurat laais. Oelog oke tjhatjhoendar kaam karte me pakar leis raha. 4 Oesab oke sab koi ke bietj me thara kar deis aur Jiesoe se bolies: „Maastar djie, hamlog ie aurat ke ek tjhatjhoendar kaam karte me pakarlie hai. 5 Mosas ke kaanoen me liekhal hai kie hamlogke tjaahie aisan aurat ke ieta bahaaike maar dhaare ke. Tor bietjaar ka hai? Ka howe ke tjaahie?” 6 Oesab ie baat poetjhies oke badjhaawe khaatien. Djab oe aurat ke kasoer na dewat, tab oe Mosas ke kaanoen toerat. Ie rakam se oesab mauka paawat oke kasoer dewe ke. Bakie Jiesoe niehoerke aapan angoerie se djamien par koetjh liekhe lagal. 7 Aur djab oesab doharaaike poetjhies, tab Jiesoe khara hoike oesabse bolies: „Dje kabhie paap-boeraai na karies hai, oe pahiela ieta okare oeppar bahaai sake hai.” 8 Tab ie baat bolke oe phien se niehoerke djamien par liekhe lagal. 9 Tab ie baat par oesab hoewa se ek ekgo niekarke tjal gail. Sab se barkwan pahiele tjal gail. Khaalie Jiesoe aur aurat paatjhe rahie gail.

10 Tab oe khara hoike ose poetjhies: „Betie, oesab kaaha hai? Koi na ieta bahaais?” 11 Tab aurat bolies: „Koi na.” Tab oe bolies: „Attjha, ham toke sadja bhie na debe. Dja ghare, aur ab se paap-boeraai na kariehe.”]

Parmeswar ke djotie manai logan khaatien

12 Oe auro aage manai logan se bolies: „Ham doenia ke djotie baatie. Dje hamaar rasta par tjale hai, oe kabhie na andhiaar me rahie, bakie sattja djiewan ke djotie me tjaliega.” 13 Tab Fariesie log bolies: „Toe apane baare me gawaahie dewe hai, ohie se tor baat be-kaamiel hai.” 14 Tab oe bolies: „Tjaahe ham apane biese me ie baat boliela, tabbo satj hai. Ham djaaniela kie ham kaaha se ailie hai aur kaaha djaabe. Bakie toelog na djaane hai. 15 Toelog aapan iensaan ke sotj-bietjaar se faisala kare hai. Bakie ham koi ke biese me

faisala na kariela. 16 Aur djab ham kartie, tab hamaar baat satj rahat. Na khaalie ham faisala kariela, bakie hamaar pathaawe Waala bhie kare hai. 17 Aur toelogke kaanoen me liekhal hai: 'Djab doei miela ekke baat bole hai tab satj hai.' 18 Ham pahiela gawaahia baatie aur hamaar Baap djaun hamke pathaais hai, oe doesara gawaahia hai. Ohie se hamlogke baat satj hai."

19 Tab oesab poetjh baithal: „Tor Baap kaaha hai?" Tab oe bolies: „Toelog hamme na djaane hai aur hamaar Baap ke bhie na. Djab toelog hamme djante tab hamaar Baap ke bhie djante."

20 Jiesoe ie sab baat bolies djab oe Parmeswar ke mahal ke angana me paisa ke kamra lage siekhaawat raha. Aur okar tem abbe na aail raha, ohie se koi na oke pakaries.

Auro baat

21 Ekare baad Jiesoe phien se bolies: „Ham hia se tjal djaab aur toelog hamke khodjiehe bakie na paihe. Toelog aapan paap leike mar djaihe. Djaaha ham djaabe toelog na aai paihe." 22 Tab dharam ke barkwan apane apane me bole lagal: „Soenle? Oe bolies: 'Djaaha ham djaab toelog na aai paihe.' Saait oe aapan djaan lei." 23 Tab oe bolies: „Toelog doenia ke baate, bakie ham oeppar ke baatie. Toelog iensaan ghat sotj-bietjaar kare hai, bakie ham na. 24 Ham toelogse bollie kie toelog aapan paap leike mar djaihe. Djab toelog na bieswaas kariehe kie ham ohie baatie, tab toelog Parmeswar ke tjhama kabhie na paai sakiehe." 25 Tab oesab poetjhies: „Tab toe ke baate?" Tab oe bolies: „Oe to ham toelogse soeroe se bollie rahielie." 26 Oe bolies: „Ham toelogke biese me faisala karke bahoet bol sakiela. Bakie ham na karab. Ham khaalie aapan pathaawe Waala ke baat bataabe. Aur okar baat satj hai." 27 Bakie oesab na samdjhat raha kie oe Pieta Parmeswar ke biese me batiaat raha.

28 Oe bhie bolies: „Djab toelog iensaan ke Beta ke oethaai tjoekiehe, tab toelog djaan djaihe kie ham baatie. Ham apane se koetjh na kariela, bakie khaalie djaise Pieta Parmeswar hamme siekhaais hai. 29 Oe hamke pathaais hai aur hamare sanghe hai. Ham hardam okar hiettjha poera kariela, ohie se oe hamme kabhie na tjhories hai."

30 Ie baat par dher manai log bieswaas kare lagal kie ohie Kriest hai.

31 Tab oe aapan bieswaasie log se bolies kie: „Djab toelog hamaar baat soeniehe tab toelog sattje ke hamaar tjela rahiehe. 32 Toelog sattjaai pahietjaniehe, aur oe sattjaai ke dwaara toelogke tjhoetkaara mielie." 33 Tab oelog bolies: „Hamlog Aabraaham ke aulaad baatie aur kabhie na baanhal

goelaam rahielie. Tab toe kaise bol sake hai kie hamlogke tjaahie tjhoetkaara miele ke?" 34 Tab oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie dje paap karat rahe hai, oe paap ke goelaam hai. 35 Ekgo ghar me ek goelaam ke hak na hai hardam rahe ke djaise ghar ke larka. 36 Djab Parmeswar ke Beta toelogke tjhoetkaara deiga, tab toelog sattje ke batj djaihe."

37 Oe bolies: „Ham djaaniela kie toelog Aabraaham ke aulaad baate. Bakie toelog hamaar baat na maange hai apana lewe, ohie se toelog maange hai hamme maar dhaare. 38 Ham bataaila djaun ham aapan Baap ke karat dekhlie hai. Aur toelog kare hai djaun toelog aapan baap ke bolat soenle hai." 39 Tab oesab bolies: „Hamlogke baap-daada Aabraaham hai." Tab oe bolies: „Djab toelog okar aulaad baate, tab okare ghat aapan djiewan bietaaw. 40 Parmeswar hamme aapan sattjaai soenaais hai. Ham toelogse ie sab baat bataaila, aur tabbo toelog hamme maange hai maar dhaare. Bakie Aabraaham aise kabhie na karies. 41 Toelog aapan baap ke dekhie dekha hai." Tab oesab bolies: „Hamlog thoro tjhatjhoendarai dwaara paida bhailie hai? Hamlogke Baap Parmeswar hai."

42 Tab oe bolies: „Djab oe toelogke Baap rahat tab toelog hamme pjaar karte. Ham to Parmeswar ke lage se ailie. Ham apane se na ailie, bakie oe hamke pathaais. 43 Toelog hamaar baat kaahe ke na samdjhe hai? Toelog na sahie paawe hai. 44 Toelog saitaan ke battja baate. Aur toelog khaalie maange hai okar hiettjha poera kare. Oe soeroe se djaanmarwa hai. Aur okare me tanko sattjaai na hai, ohie khaatien sattjaai oke kabhie na attjha lage hai. Djab oe djhoeth bole hai tab oe ekdam se dekhaawe hai kie oe kaise hai. Aur okare me se sab djhoeth oetpan howe hai. 45 Ham toelogse sattjaai boliela, ohie se toelog hamme bieswaas na kare hai. 46 Koi na hamme kasoer dei sake hai. Aur djab ham sattjaai boliela, tab toelog kaahe ke bieswaas na kare hai? 47 Dje Parmeswar ke larka hai, oe okar baat soene hai. Bakie toelog okar larkan na baate, ohie se toelog okar baat na soene hai."

Jiesoe samdjhaais kie oe ke hai

48 Tab dharam ke barkwan ie baat soenke bolies: „Hamlog to bol tjoekalie kie toe ek Saamaaria waala aur bhoet se bharal baate." 49 Tab oe bolies: „Ham bhoet se bharal na baatie. Ham aapan Baap ke aadar kariela, bakie toelog hamaar bedjatie kare hai. 50 Na sotj kie ham maangiela aadar paawe. Bakie hamaar Baap maange hai kie ham aadar paai, aur oe sab koi ke oeppar faisala kariega. 51 Ham toelogse satj boliela kie dje hamaar baat maanie, oe kabhie na mariega." 52 Tab oesab bolies: „Ab hamlog djaan gailie kie toe sattje ke

bhoet se bharal baate. Toe bole hai kie: 'Dje hamaar baat maanie, oe kabhie na mariega,' aur Aabraaham mar gail hai.
53 Aur Parmeswar ke sab sanesia logan bhie mar gail hai. Toe apane ke ka sotje hai? Toe oesabse thoro barka baate?"
54 Tab oe bolies: „Djab ham apane ke barwargie kartie tab oe be-kaamiel rahat. Bakie hamaar Baap hamme barka maane hai. Toelog bole hai kie oe toelogke Parmeswar hai,
55 bakie toelog oke na djaane hai. Ham oke djaaniela, aur djab ham boltie kie ham oke na djaaniela tab ham djhoeth boltie djaise toelogan. Ham oke djaaniela aur okar baat soeniela.
56 Aabraaham khoesiaalie se agorat raha, aur djab oe hamme doenia me aawat dekhies, tab oe bahoet khoesie bhail."
57 Tab oesab bolies: „Toe patjaas baries ke na baate, tab toe kaise Aabraaham ke dekhle?"
58 Bas Jiesoe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie Aabraaham paida howe se pahiele ham baatie."*
59 Tab oesab ieta oethaais oke maar dhaare ke, bakie oe Parmeswar ke mahal ke angana me se dhiere se niekarke tjal gail.

9

Kaise ekgo andha attjha bhail

1 Ek dien Jiesoe paas hoite ek aadmie ke dekhies djaun paidaais se andha raha.
2 Tab okar tjela log poetjhies: „Maastar djie, oe kaahe ke paidaais se andha hai? Ke paap karies hai, oe kie okar maai-baap?"
3 Bakie oe bolies: „Na, koi ke paap se na hai. Oe andha hai djeme ham dekhaai sakie kie Parmeswar ketana maahaan hai.
4 Djab talak dien hai tab talak hamlogke tjaahie hamaar pathaawe Waala ke bhala kaam karte rahe ke. Ek tem aaiga kie koi kaam na kar sakiega.
5 Djab talak ham hia baatie tab talak ham doenia ke djotie baatie."
6 Tab ie baat bolke oe djamien par thoekies aur aapan angoerie se mattie naram karke aadmie ke aakhie par laga deis.
7 Tab ose bolies: „Dja aapan aakhie Sielowam naam ke paanie me dhoi le." (Sielowam ke matlab hai: bhedjaawal). Aadmie gail aapan aakhie dhois aur ghare djaite me okar aakhie ekdam se attjha hoi gail.
8 Tab parosian aur doesarkwan apane apane me poetjhe lagal: „Ohie na andhwa hai djaun hardam baithke bhiekhmaangat raha?"
9 Tab ekaat miela bolies: „Ha, ohie hai." Bakie ekwan bolies: „Na, okar ghat hai." Tab aadmie bolies: „Ham ohie baatie."
10 Tab oesabhan poetjhe lagal: „Kaise toe dekhe lagale?"
11 Tab oe bolies: „Oe Jiesoe naam ke aadmie thora se mattie angoerie se hamaar aakhie par

* **8:58** Israel ke bhaasa me 'Ham baatie' Parmeswar ke ek naam hai.

lagaais. Tab oe bolies: ‘Dja Sielowam ke paanie me dhoi le.’
Tab djab ham dhoi tjoekalie tab ham dekhe lagalie!” 12 Tab
oesab poetjhies: „Oe Jiesoe kaaha hai?” Tab oe bolies: „Ham
na djaaniela.”

Kaise andhwa Jiesoe ke biese me samdjhaais

13-14 Tab ekaat manai log adamia ke Fariesie logan ke paas
legail. Jiesoe to mattie naram karke okar aakhie ke ekgo
sabat ke dien par attjha karies raha. 15 Tab ohoelogan poetjh
baithal kie oe kaise attjha bhail. Tab oe phien se bataais
kie: „Oe mattie hamaar aakhie par lagaais, tab ham gailie
aapan aakhie dhowe, aur ab ham dekh sakiela.” 16 Tab koetjh
Fariesie bolies: „Oe aadmie ie kaam karke sabat ke kaanoen
toer deis hai. Ohie se hamlog djaaniela kie oe Parmeswar
lage se na aail hai.” Bakie ekwan bolies: „Ka, ek paapie etana
barka kaam kar sake hai?” Aisane oelog me ektaai na raha.

17 Tab oesab aadmie se poetjhies: „Toe okare biese me
ka sotje hai? Oe to tor aakhie attjha karies hai.” Tab oe
bolies: „Hamare djaan me oe ekgo Parmeswar ke sanesia
hai.” 18 Bakie oesab na bieswaas karat raha kie oe pahiele
andha raha. Ohie se oelog okar maai-baap ke bolwaaike
19 poetjhies: „Ie aadmie tor beta hai? Oe sattje ke paidaais
se andha raha? Aur ab oe kaise dekh paawe hai?” 20 Tab
maai-baap bolies: „Hamlog djaaniela kie ie hamlogke beta
hai aur kie oe paidaais se andha raha. 21 Bakie hamlog na
djaaniela kaise oe ab dekh paawe hai aur ke oke attjha karies
hai. Bestar toelog ohie se poetjh lo. Oe barka hai aur apane
bataai sake hai.”

22 Dharam ke barkwan sallaah karies raha kie: „Dje bole
hai kie Jiesoe aane waala Kriest hai, hamlog oke partjaar ke
ghar me se niekaar debe.” 23 Ohie se maai-baap dar ke maare
ie djabaab deis raha.

24 Tab Fariesie log aadmie ke phien se bolwaais aur bolies:
„Khaalie Parmeswar ke aadar kar. Hamlog djaaniela kie ie
aadmie paapie hai.” 25 Tab oe bolies: „Ham na djaaniela
kie oe paapie hai kie na. Ham khaalie ek tjiedj djaaniela
kie pahiele ham andha rahielie aur ab ham dekh sakiela.”
26 Tab oesab phien se poetjhies: „Tab tose oe ka karies hai?
Oe tor aakhie kaise attjha karies hai?” 27 Tab oe bolies:
„Ham toelogse bataai tjoekalie, bakie toelog na soenle. Toelog
kaahe ke phien se maange hai soene? Ka, toelog okar tjela
bhie maange hai howe?”

28 Tab oesab oke gaarie dewe lagal aur bolies: „Toe okar
tjela baate, bakie hamlog Mosas ke tjela baatie. 29 Hamlog
djaaniela kie Parmeswar dher baat Mosas se bataais raha.
Bakie hamlog na djaaniela kie ie aadmie kaaha se aail hai.”

30 Tab oe bolies: „Ie kaise hoi sake hai? Oe hamaar aakhie
attjha karies hai, bakie toelog na djaane hai oe kaaha se
aail hai. 31 Sab koi djaane hai kie Parmeswar ek paapie ke
praatna na soene hai, bakie djab koi okar baat maane hai aur
okar hiettjha poera kare hai, tab oe okar praatna soene hai.
32 Aadj talak kabhie na bhail hai kie koi ek paidaais se andha
ke aakhie attjha karies hai. 33 Djab oe aadmie Parmeswar
ke lage se na aail rahat, tab oe hamaar khaat koetjh na
kar sakat." 34 Tab oesab bolies: „Toe ke baate hamlogke
siekhaawe waala? Toe to paidaais se paapie baate." Tab
oesab oke partjaar ke ghar me se khader deis.

Ke Parmeswar ke aage andha hai

35 Ekare baad Jiesoe soenies kie Fariesie logan ka karies hai.
Tab oe ose bhet karies aur poetjhies: „Bhaai, toe iensaan ke
Beta me bieswaas kare hai?" 36 Tab aadmie bolies: „Maastar
djie, oe ke hai? Ham bahoet maangiela okare me bieswaas
kare." 37 Tab oe bolies: „Toe oke dekhe hai. Toe ose batia hai."
38 Bas aadmie aapan gaathie par gierke bolies: „Prabhoe djie,
ham tore me bieswaas kariela!"

39 Tab oe bolies: „Ham doenia me ailie baatie faisala kare
khaatien djeme andha logan dekhe lage, aur dje sotje hai kie
oe dekhe hai, oe andha hoi."

40 Hoewa bhie ekaatgo Fariesie log raha, aur oesab ie baat
par bolies: „Ka, hamlog andha baatie?" 41 Tab oe bolies:
„Toelog djab sattje andha rahiete, tab toelogke kasoer na
rahat. Bakie toelog bole hai: 'Hamlog dekhiela,' ohie se ab
talak toelog kasoerwaar baate."

10

Attjha bhera ke tjaraawe Waala

1 Oe bhie bolies: „Thiek se soen. Djab koi ek bhera ke
pen me dwaar alang se na dja hai bakie tjaharke bhiettar
dja hai, tab oe ekgo tjor kie to daakoe hai. 2 Bakie dje
dwaar lage se bhiettar dja hai, ohie bhera tjaraawe waala
hai. 3 Aur rakhwaala kamaarie okar khaatien khole hai. Tab
bhera logan okar aawaadj pahietjaane hai aur oe aapan ek
ek bhera ke naam bolaaike bahare ledja hai. 4 Tab oe aage
aage tjale hai, aur sab okar aawaadj soenke okar pietjhe aawe
hai. 5 Bakie oesab ek andjaan aadmie ke pietjhe kabhie na
tjalie. Oelog okar aawaadj na tjienhe hai, ohie se oesab bhaag
djaai."

6 Aisahie Jiesoe manai log se ie matlab ke kaahaanie
bataais, bakie oesab na samdjhies. 7 Ohie se oe phor-phorke
samdjhaawe lagal.

Bhera ke pen ke dwaar

Oe bolies: „Hamaar baat bieswaas kar, ham satj boliela. Ham bhera ke pen ke dwaar ghat baatie. 8 Djaun log hamse aage aail partjaar kare, oesab djaise tjor aur daakoe raha. Bakie hamaar bhera oelogke baat na soenies. 9 Ham bhera ke pen ke dwaar ghat baatie. Dje hamaar dwaara bhiettar djaai, oe batj djaai. Oe bhiettar aur bahare djaai sakiega tjare khaatien. 10 Tjor khaalie aawe hai tjorie kare, djaan maare aur naas kare khaatien. Bakie ham ailie hai aapan waalan ke soekhie djiewan se djaada dewe khaatien.

11 Ham attjha tjaraawe Waala baatie. Aisan tjaraawe waala aapan djaan dei dewe hai aapan bhera log ke batjaawe khaatien. 12 Bakie ek kamkarta doesar rakam ke hai. Djab oe ser aawat dekhie tab oe bhera ke tjhorke bhaag djaai. Oesab to okar na hai. Tab ser aaike ekgo ke maarke aur ekwan ke bhagaai dei. 13 Kamkarta khaalie paisa khaatien kaam kare hai aur oke bhera ke haat na lage hai. 14-15 Ham attjha tjaraawe Waala baatie. Djaise ham aapan Baap ke djaaniela aur oe hamke djaane hai, aisane ham aur hamaar waalan apane apane ke djaane hai aur ham oelog khaatien aapan djaan debe.

16 Hamke doesar bhera bhie hai aur oesab doesar pen me rahe hai. Hamke tjaahie ohoelogke tjaraawe ke. Oelog hamaar aawaadj pahietjaanke hamaar baat soeniega. Tab sab ek djhoend hoiga, aur ham oelogke ekahie tjaraawe Waala rahabe. 17 Ham tajaar baatie aapan djaan dewe khaatien djeme ham phien se lei sakie. Ohie se Pieta Parmeswar hamme tjaahe hai. 18 Koi na hamaar djaan leiga, bakie ham apane debe. Hamme saktie hai aapan djaan dewe ke aur phien se lewe ke. Hamaar Baap aise bolies hai."

19 Tab ie sab baat soenke dharam ke barkwan me phien ektaai na raha. 20 Oesab me dher manai bolies kie: „Toelog kaahe ke okar partjaar soene hai? Oke to bhoet pakaries hai aur oe pagala hai!" 21 Bakie doesar manai bolies: „Na, djekare oeppar bhoet hai, oe aise na batia hai. Ekgo bhoet andha ke aakhie thoro attjha kar sake hai?"

Bieswaas aur be-bieswaas

22 Jeroesaalem me Naawa-mahal ke tiewhaar* manaawe ke tem aai gail raha. Thandha ke tem raha. 23 Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me Saalomo naam ke tjhaawal rasta par iedhar se oedhar aawat djaat raha.

24 Tab dharam ke barkwan oke gher leis aur poetjhe lagal: „Toe kab lek hamlogse kholke na bataihe kie toe ke baate? Hamlogse sattje bataaw kie toe Parmeswar ke Kriest baate

* **10:22** Ie tiewhaar me Israel logan jaad karat raha kaise Parmeswar ke mahal phien se banal raha.

kie na." 25 Tab oe bolies: „Ham toelogse bataai tjoekalie,
bakie toelog na maange hai bieswaas kare. Ham aapan
Baap ke naam se atjambho kaam kariela, aur aisane dekha
hai kie ham Ke baatie. 26 Bakie toelog hamaar bhera ke
djhoend me ke na baate, ohie se toelog na bieswaas kare
hai. 27 Hamaar bhera hamaar aawaadj pahietjaane hai. Ham
oelogke djaaniela aur oesab hamare paatjhe tjale hai. 28 Koi
na oelogke hamare lage se hataai paai, bakie ham oelogke
hardam khaatien amar djiewan debe Parmeswar lage djeme
oelog ose alag na karal djaai. 29 Hamaar Baap oelogke hamme
deis hai, aur oe sab se barka hai. Ohie se koi na hamaar
waalan ke okar haath me se tjhien paai. 30 Ham aur hamaar
Baap ek baatie."

31 Tab dharam ke barkwan phien se ieta laawe lagal oke
maar dhaare khaatien. 32 Tab oe bolies: „Ham aapan Baap ke
baat par dher bhala kaam karke dekhailie. Toelog kaun kaam
khaatien maange hai hamme maar dhaare?" 33 Tab oelog
bolies: „Tor bhala kaam khaatien hamlog na maangiela toke
maar dhaare. Bakie toe iensaan baate aur tabbo apane ke
Parmeswar se baraabar karke oke bedjatie kare hai." 34 Tab
oe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: 35 'Ham
boliela kie toelog ieswar baate.' Oe aapan kamkartan ke aise
bolaawe hai djaun se oe aapan baat bataais hai. Aur okar baat
me to ab talak hoekoem hai. 36 Aur djab ham boliela kie ham
okar Beta baatie, tab toelog kaahe ke bole hai kie ham okar
bedjatie kariela? Oe hamme alag karke doenia me pathaais
hai. 37 Djab ham aapan Baap ke kaam na kariela tab hamare
me na bieswaas kar. 38 Bakie djab ham kariela aur toelog
tabbo hamare me na bieswaas kare hai, tab bieswaas kar kie
hamaar atjambho kaam Parmeswar ke saktie se karal dja hai.
Tab toelog djaan djaihe kie Baap hamare me samaail hai aur
ham okare me."

39 Tab ie baat par oesab phien se kausies karies oke pakare
ke, bakie oe oesabke haath me se batj gail.

40 Tab oe phien Jordaan nadie ke habara gail djaaha Jo-
haanas pahiele dopoe karat raha, aur koetjh dien talak
hoewa rahie gail. 41 Dher manai okare lage aail aur apane me
bole lagal: „Johaanas ekko barka kaam na karies, bakie okar
sab baat Jiesoe ke biese me satj hai." 42 Aur hoewa par dher
manai log Jiesoe me bieswaas kare lagal.

11

Laasaaras ke maut

1 Betaania gaaw me ekgo Laasaaras naam ke aadmie rahat
raha. Okar doei bahien hoewa bhie rahat raha. Oelogke

naam Maarta aur Maria raha. 2 Maria ohie aurat raha djaun
Jiesoe ke gor me mahakat tel lagaais aur aapan baar se
potjhies raha.

Ek dien Laasaaras bemaar paral. 3 Tab doeno bahien Jiesoe
ke sanesa pathaais kie okar pjaara sanghatia Laasaaras be-
maar hai. 4 Tab Jiesoe ie baat soenke bolies: „Ie bemaarie se
ant me okar maut na hoiga. Bakie ekare dwaara Parmeswar
ke aadar karal djaai aur okar Beta ke maahaanta dekhaai
djaai."

5 Oe ie tieno ke bahoet tjaahat raha. 6 Tabbo ie sanesa
soenke oe toerante oesabke paas na gail. 7 Tab doei rodj
baad oe aapan tjela log se bolies: „Ab tjalie Joedea." 8 Tab
oelog bolies: „Maastar djie, halieje to barkwan toke Joedea
me maangat raha ieta se maar dhaare, aur ab toe maange hai
phien se hoewa djaai?" 9 Tab oe bolies: „Ek dien me baara
ghanta hai. Dje andjor me tjale hai, oe na gierie. 10 Bakie dje
andhiaar me tjale hai, oe gier djaai."

11 Ekare baad oe bhie bolies: „Hamlogke sanghatia
Laasaaras soet gail hai. Bakie ham djaabe oke djagaawe."
12 Tab tjela log bolies: „Maastar djie, djab oe soete hai tab oe
attjha hoi djaai." 13 Oesab sotjat raha kie Jiesoe bolies hai kie
Laasaaras khaalie soete hai. Bakie okar matlab raha kie oe
mar gail hai. 14 Tab oe kholke bataais kie: „Laasaaras mar gail
hai." 15 Oe bolies: „Toelogke bieswaas barhaawe khaatien
ham khoesie baatie kie ham hoewa na gailie. Bakie ab ham-
log okar paas tjalie." 16 Tab Tomaas djaun bhie „'djorwa" '
bolaawal djaat raha, oe bolies: „Attjha, aaw hamahoelog
tjalie dja. Tab hamlog okar sanghe mare k'hoi."

Jiesoe djie oethaawe Waala hai

17 Tab djab Jiesoe Betaania gaaw ke nagietj pahoetjal, tab
oe soenies kie Laasaaras ke mattie parle tien rodj bhail
hai. 18 Betaania Jeroesaalem sahar se khaalie lagbhag tien
kilometer doer raha. 19 Hoewa se dher dharam ke barkwan
bhie marnie me aail raha Maarta aur Maria ke ghare baithe.
20 Tab Maarta djab soenies kie Jiesoe aawe hai tab aadha
rasta par gail ose bhet kare. Bakie Maria ghare rahie gail.
21 Tab Maarta Jiesoe se bolies: „He Prabhoe djie, djab toe hia
rahiete tab hamaar bhaai na marat. 22 Bakie ham djaaniela
kie Parmeswar toke ab bhie deiga djaun toe ose mangiehe."

23 Tab oe bolies: „Maarta, tor bhaai phien djie oethiega."
24 Tab aurat bolies: „Djie-ha, ham djaaniela kie doenia ke
antiem dien par oe bhie djie oethaawal djaaiga." 25 Tab oe
bolies: „Ham djie oethaawe Waala aur sattja djiewan baatie.
Dje hamare me bieswaas kare hai, oe hardam khaatien aapan
djiewan Parmeswar ke sanghe bietaaiga, tjaahe oe mar djaai.

26 Oe kabhie na Parmeswar se alag karal djaaiga. Toe ie baat
bieswaas kare hai?" 27 Tab aurat bolies: „Djie-ha, Prabhoe,
ham bieswaas kariela kie toe aane waala Kriest hai djaun
doenia me aawat aur toe Parmeswar ke Beta baate."

Jiesoe ke sotj

28 Tab baat-tjiet karke Maarta gail aapan bahien ke laawe.
Oe ose dhiere se bolies: „Maastar djie aail hai aur toke
bolaawe hai." 29 Tab Maria haalie se oethke okar paas gail.
30-31 Tab dharam ke barkwan djaun oelogke ghare aail raha
baithe, djab oesab dekhies kie Maria haalie se bahare dja hai,
tab sotjies kie oe dja hai kabar lage rowe, aur oelog okare
paatjhe gail. Jiesoe gaaw me abbe na pahoetjal raha. Oe
hoewe thara raha djaaha Maarta ose bhet karies raha.

32 Tab Maria djab Jiesoe ke lage aail, tab gaathie par gierke
bolies: „He Prabhoe djie, djab toe hia rahiete tab hamaar
bhaai na marat." 33 Tab djab Jiesoe dekhies kie kaise oe aur
sab doesarkwan rowe hai, tab oke bahoet sotj aur haat lagal.
34 Oe poetjhies: „Toelog oke kaaha dharle hai?" Tab oesab
bolies: „Prabhoe, tjalie dekhe." 35 Tab oe bhie rowe lagal.
36 Dharam ke barkwan apane me bolies kie: „Toe dekh sake
hai kie oe Laasaaras ke ketana tjaahat raha." 37 Bakie koi koi
bolies: „Oe ekgo andha ke aakhie attjha karies hai. Ka, oe
Laasaaras ke bhie maut se na batjaai sakat raha?"

Kaise Parmeswar ke maahaanta aur saktie dekhaail

38 Tab kabar ke paas djaaike Jiesoe ke phien sotj aur haat
lagal. Oe kabar djaise ekgo tjhota kamra pahaar me raha. Aur
dwaar par ekgo barka ieta rakhal raha.

39 Tab Jiesoe bolies: „Oe ieta hataaw." Bakie Maarta
bolies: „Prabhoe djie, okar marle to tien rodj bhail hai, oe
mahakat hoi." 40 Tab oe bolies: „Ham tose bollie rahielie kie
djab toe bieswaas kariehe tab toe Parmeswar ke maahaanta
dekhiehe." 41 Tab oesab ieta hataais. Tab Jiesoe oeppar
taakke bolies: „Pieta djie, ham toke bahoet dhanbaad kariela
kie toe hamaar praatna soenle hai. 42 Ham djaaniela kie toe
hardam hamaar praatna soene hai. Aur aalam khaatien ham
ab ie baat boliela djeme oesab bieswaas kare kie toe hamme
pathaile hai."

43 Tab praatna karke oe djor se bolaais: „E Laasaaras! Toe
bahare aaw!" 44 Laasaaras bahare aail. Okar dehie bhar
kapphan se aur moerie pattie se baanhal raha. Tab Jiesoe
manai log se bolies: „Oke khol de aur djaain de."

Dharam ke barkwan ke baat-tjiet

45 Dher dharam ke barkwan aail raha Maria ke ghare
baithe. Tab djab oelog ie sab dekhies, tab dher manai Jiesoe

me bieswaas kare lagal. 46 Bakie ekaatgo djaaike Fariesie
logan se bataais kie Jiesoe ka ka karies hai.
47 Tab barka agwan aur Fariesie log barkwan ke ekattha
bolaais baat-tjiet kare khaat. Oesab apane me bole lagal kie:
„Oe aadmie dher barka kaam kare hai. Ab hamlog ka karie?
48 Djab hamlog oke sab tjiedj karan debe, tab sab djanta okare
me bieswaas kare lagie. Tab Roma ke soerdjaatie log aaike
hamlogke dardja aur hoekoem ie djaatie ke oeppar se tjhien
lei." 49 Oe tem par sab se barka agwa Kaajaafas raha. Oe
bolies: „Toelog koetjh na samdjhe hai. 50 Aapan magadj
kaam me laaw. Bestar rahie kie ek djane mare aur na sab
djanta naas howe." 51 Oe ie baat aapan sotj-bietjaar se na
bolies, bakie oe sab se barka agwa ghat aagam se bataai paais
kie Jiesoe djanta khaatien marat. 52 Aur na khaalie Israel
log khaatien, bakie Parmeswar ke doenia bhar ke larkan
khaatien bhie. Ie rakam se oesab ek howat.
53 Oe rodj se Israel ke barkwan ekgo mauka khodje lagal oke
marwaawe khaatien. 54 Ohie se Jiesoe oelogke bietj me se tjal
gail aur Efraim sahar gail. Oe sahar maidaan ke nagietj raha.
Hoewa par oe koetjh rodj aapan tjela log ke saath rahie gail.
55 Djab Israel logan ke Paasan ke tiewhaar nagtjaail tab
dher diehaat waalan Jeroesaalem sahar gail apane ke sar-
safaai kare ke tiewhaar manaawe khaatien. 56 Oesab tjaaro
alang Jiesoe ke khodjat raha. Tab djab oelog Parmeswar ke
mahal ke angana me ekattha bhail, tab apane me poetjhe
lagal: „Toelog ka sotje hai, oe bhie aai tiewhaar manaawe?"
57 Barka agwan aur Fariesie logan hoekoem deis raha kie dje
koi djaanie kie Jiesoe kaaha hai, oke tjaahie oelogse bataawe
ke. Tab oesab oke pakar lewat.

12

Maria ke prem Jiesoe khaatien

1 Paasan ke tiewhaar manaawe ke tjhau rodj rahie gail
raha, tab Jiesoe phien se Betaania gaaw me aail. Hoewa par
oe Laasaaras ke djie oethaais raha. 2 Oesab bhodjan tajaar
karies okar ieddjat kare khaatien. Maarta parsat raha aur
Jiesoe aur Laasaaras pahoena log ke saath bhodjan karat
raha.
3 Tab Maria ekgo botal mahake waala tel leike Jiesoe ke
gor me lagaais aur aapan baar se potjhies. Aur tel ghar bhar
me mahake lagal. Oe tel safa nardas se banaawal raha aur
bahoet mahanga raha. 4 Baara tjela me se ekgo ke naam
Joedaas Eskaariot raha. Ohie Jiesoe ke tjoegalie karat. Djab oe
dekhies kie Maria ka kare hai, tab ose bolies: 5 „Ie tel ek baries
ke kamaai hai. Toe eke betjke aur garieb logan ke dei sakte."

6 Joedaas garieb logan ke daaja na karat raha, bakie oe ekgo
tjor raha. Jiesoe log ke paisa-kaurie okare lage rahat raha, aur
oe oman se hardam koetjh tjoraai lewat raha. 7 Tab Jiesoe
bolies: „Oke koetjh na bol. Oe aise karke hamaar mattie
tajaar karies hai. 8 Garieb logan to sada rahie aur toe oesabke
hardam koetjh dei sakiehe. Bakie ham toelogke saath bahoet
dien na rahabe."
9 Aise bhail kie dher manai log soen leis raha kie Jiesoe
Betaania gaaw me hai. Aur ohoesab hoewa gail. Oelog na
khaalie Jiesoe ke maangat raha dekhe bakie Laasaaras ke
bhie. Jiesoe to oke djie oethaais raha. 10-11 Aur dharam ke
barkwan me se bhie dher log aail oke dekhe aur Jiesoe me
bieswaas kare lagal. Ohie se barka agwan sallaah karies
Laasaaras ke bhie maar dhaare ke.

Jiesoe kaise Jeroesaalem me gail
(Mateas 21:1-11; Markas 11:1-10; Loekaas 19:29-38)

12 Biehaan bhaile Jeroesaalem me tiewhaar manaawe
waalan soenies kie Jiesoe aawe hai. 13 Tab oesab sahar
me se niekarke gail ose aadha rasta par bhet kare. Oesab
khoesiaalie ke maare narjar ke per ke daarhie hielaaike djor
se bolies: „Parmeswar ke aadar kar! Israel ke Raadja Prabhoe
ke naam se aawe hai! Prabhoe oke aasies dewe!" 14 Tab Jiesoe
ekgo madjhielka gadaha leike opar baith gail. Parmeswar
to dher dien pahiele aapan poestak me liekhwaais raha kie:
15 „He Sion* sahar ke manai log, toelog na dera. Dekh,
toelogke raadja ekgo gadaha par aawe hai."
16 Oe tem par Jiesoe ke tjela log na samdjhies ka howe
hai. Bakie koetjh dien ke baad djab dekhaail raha kie okar
maahaanta ketana biesaal hai, tab oesab samdjhe lagal kie
aisahie Parmeswar ke liekhal baat poera bhail hai.
17 Dher manai log dekhies raha kaise Jiesoe Laasaaras ke
kabar me se bolaaike djie oethaais raha. Oelog sab koi se
bataawat raha ka bhail hai. 18 Ohie se dher manai log gail oke
dekhe. 19 Tab Fariesie log apane me bole lagal: „Dekh, doenia
bhar okar pietjhe tjale hai! Djab hamlog koetjh na karab tab
bahoet aafat hoi."

Ekgo bia ke biese me

20 Ekaat Griek ke manai Jeroesaalem sahar me aail raha
Paasan ke tiewhaar manaawe aur Parmeswar ke poedje.
21 Tab oesab Fielepas ke paas aaike poetjhies: „Bhaai djie,
hamlog Jiesoe se bhet kar sakiela?" Fielepas Betsaaida sahar
Gaalielea diehaat ke raha. 22 Oe gail Andreas se bataawe
aur doeno djaaike Jiesoe se poetjhies. 23 Tab oe bolies: „Ab

* **12:15** 'Sion' Jeroesaalem sahar ke ek doesar naam hai.

tem aail hai kie iensaan ke Beta ke maahaanta dekhaawe ke tjaahie." 24 Oe ek matlab ke baat kaam me leike samdjhaawe lagal: „Thiek se soen. Djab ekgo bia djamien par gierke na phoetiega, tab bia rahie djaai. Bakie djab oe djamke bia na rahiega, tab koetjh dien baad bahoet phal deiga. 25 Aisane djab koi aapan djiewan khaalie apane khaat bietaaiga, tab okar djiewan be-kaamiel hoi djaaiga. Bakie dje aapan sab hiettjha tjhorke aur Parmeswar ke man waala kariega, oke hardam khaatien sattja djiewan mieliega. 26 Dje maange hai hamaar naukar bane, oke tjaahie hamaar rasta par tjale ke. Aur djaaha ham rahabe, ohoe rahiega. Dje hamare khaat kaam kare hai, oke hamaar Baap barka maanie.

Jiesoe ke aane waala maut ke biese me

27 Ab ham bahoet ghabaraaila. Ham na maangiela praatna kare kie: 'Pieta djie, hamme aane waala moesiebat me se batjaai le.' Na, ham to doenia par ailie hai ie doekh aur maut sahe khaatien. 28 Ohie se ham praatna kariela kie: 'Pieta djie, sab koi ke dekhaaw kie tor naam ketana maahaan hai.' "

Tab etane me ekgo aawaadj oeppar se soenaail kie: „Ham dekhailie kie hamaar naam ketana maahaan hai aur ham phien se dekhaabe."

29 Hoewa ke manai logan bhie koetjh soenies. Tab ekaatgo bolies: „Baadar gardje hai." Aur doesar log bolies: „Ekgo Parmeswar ke parie ose koetjh bolies hai." 30 Bakie Jiesoe bolies: „Oe aawaadj hamaar khaat na raha, bakie toelog khaat. 31 Ab tem aai gail hai kie Parmeswar iensaan log ke oeppar faisala kariega. Iesaait saitaan doenia par raadj kare hai, bakie ab oe khaderal djaaiga. 32 Djab ham khambha par oethaawal djaabe, tab ham sab koi ke apane me bieswaas karwaabe."

33 Ie baat se oe bataais kie oe kaise marie. 34 Tab manai log bolies: „Hamlogke dharam ke kaanoen me liekhal hai kie Kriest hardam rahiega. Tab toe kaise bol sake hai kie iensaan ke Beta khambha par maar dhaaral djaaiga? Oe aane waala Kriest hai kie na?" 35 Tab oe bolies: „Andjor dher dien toelogke sanghe na rahiega. Djab talak hoi sakie andjor me tjal. Dje andhiaar me tjale hai, oe rasta na dekh paawe hai. 36 Djab talak Andjor toelogke sanghe hai, ekare me bieswaas kar. Tab toelog okare me bhaag leihe." Tab ie baat bolke oe hoewa se ek djagaha tjal gail djaaha koi na djaanat raha.

Bieswaasie aur be-bieswaasie log

37 Tjaahe Jiesoe djetana barka kaam oelogke aage karies raha, tabbo oesab na bieswaas karat raha kie ohie Kriest hai. 38 Aisahie Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera bhail. Oe bolies raha:

„Prabhoe djie, ke hamlogke baat ke bieswaas karies hai? Aur
ke samdjhies hai kie ie sab atjambho kaam se torahie
saktie dekhaat raha?"
39 Jasaaja be-bieswaasie log ke biese me liekhies raha kie
oesab na bieswaas kar paawe hai. Oe liekhies raha kie:
40 „Parmeswar oelogke djaise andha kar deis aur oelogke diel
djaise patthar ke banaai deis. Oe na maangat raha kie
oelog koetjh djaane aur samdjhe, nahie to oelogke man
badal djaat aur oesabke daaja mielat, tab oke oelogke
diel attjha kare ke parat."
41 Dher dien pahiele Jasaaja dekhies raha kie Jiesoe ke maa-
haanta ketana biesaal hai. Ohie se oe ie sab baat Jiesoe ke
biese me bataais raha.
42 Tabbo dher barkwan bieswaas karat raha kie oe aane
waala Kriest hai. Bakie oesab koetjh na bolat raha. Oesab to
deraat raha kie Fariesie logan oelogke aapan partjaar ke ghar
me se niekaar dewat. 43 Oelogke khaat sab se barka tjiedj raha
kie manai logan oesabke aadar karie, aur na kie Parmeswar
ka sotjie.

Jiesoe ke aakhrie baat djanta khaatien

44 Ek dien Jiesoe djor se bolies: „Dje hamare me bieswaas
kare hai, oe na khaalie hamare me bieswaas kare hai bakie
bhie Parmeswar me. Oe to hamme pathaais hai. 45 Aur dje
hamke dekhe hai, oe hamaar pathaawe Waala ke dekhe hai.
46 Ham doenia me djaise andjor ailie baatie har ek bieswaasie
ke andhiaar me se niekaare khaatien. 47 Djab koi soenie kie
ham ka boliela aur tabbo na maanie, tab ham oke kasoer na
debe. Ham na ailie hai kasoer dewe bakie batjaawe khaatien.
48 Djab koi hamaar baat na soene hai aur hamme na maange
hai, tab doenia ke antiem dien par oke kasoer dewal djaai.
Hamaar baat dwaara dekhaawal djaai kie oe kasoerwaar hai.
49 Ham to aapan man se ie baat na bolat rahielie, bakie Pieta
Parmeswar hamke hoekoem deis raha ka bole ke. 50 Aur ham
djaaniela kie okar hoekoem dwaara bieswaasie log ke okar
lage amar djiewan mieliega. Ohie se ham khaalie oe baat
bataaila djaun oe hamse bolies hai."

13

Gor dhowe

1 Paasan ke tiewhaar nagtjaail raha. Jiesoe djaanat raha
kie okar tem aail hai doenia tjhorke Pieta Parmeswar ke paas
djaai ke. Ohie tem me oe dekhaais kie oe ant talak aapan
doenia par ke sanghatian ke ketana pjaar kare hai. 2 Oe
aapan tjela logan sanghe bhodjan karat raha. Ohie tem par
saitaan Siemon Eskaariot ke beta Joedaas ke aapan bietjaar
dei tjoekal raha Jiesoe ke tjoegalie kare ke. 3 Jiesoe thiek se

djaanat raha kie okar Baap sab tjiedj okar haath me saup deis hai. Oe bhie djaanat raha kie oe Parmeswar lage se aail hai aur halieje phien se okare lage djaai. 4 Tab oe oethke aapan koerta oetaarke aur ekgo kapra aapan karhiaaw me baanh leis.

5 Tab kobba me paanie bharke oe soeroe karies aapan tjela log ke ek ekgo ke gor dhowe aur kapra se potjhe ke djaun aapan karhiaaw me baanhies raha. 6 Tab djab Siemon Petras ke paarie bhail tab oe bolies: „Prabhoe, ham tose aapan gor na dhowaai sakiela." 7 Tab oe bolies: „Toe abbe na samdjhe hai kie ham ka kariela, bakie baad me toe samadjh djaihe." 8 Tab Petras bolies: „Na, ham tanko na maangiela kie toe hamaar gor dhow!" Tab oe bolies: „Djab ham tor gor na dhobe, tab toe hamaar koi na baate." 9 Tab Siemon Petras bolies: „Prabhoe djie, djab aise baat hai tab na khaalie hamaar gor dhow, bakie hamaar haath aur moerie bhie!" 10 Tab oe bolies: „Dje nahaai tjoeke hai, djab oe ekare baad kahie djaai tab oke tjaahie khaalie aapan gor phien se dhowaawe ke. Toelog ekdam safa baate, khaalie ek djane ke diel safa na hai." 11 Oe djaanat raha kie oke ke tjoegalie karat, ohie se oe aise bolies.

12 Tab djab oe gor dhoi tjoekal, tab aapan koerta pahienke phien bhodjan kare lagal. Tab bolies: „Toelog samadjhle kie ham ka karlie hai? 13 Toelog hamme 'Maastar djie' aur 'Prabhoe' bolaawe hai, aur ie thiek hai. Ham ohie baatie. 14 Aur djaise ham toelogke gor dhoilie, oisahie tohoelogke tjaahie ek doesare ke gor dhowe ke. 15 Ie kaam karke ham maangat rahielie toelogke dekhaawe kaise toelogke tjaahie apane me goelaam ghat rahe ke. 16 Sattje ke, ekgo goelaam aapan maaliek se thoro barka hai? Aur ekgo sanesia aapan pathaawe waala se bhie thoro barka hai? 17 Ab toelog ie baat samadjhke aisahie kariehe. Tab toelog soekh me rahiehe."

18 Oe bolies: „Djaun ham ab boliela sab koi khaat na hai. Ham djaaniela kie ham ke ke aapan tjela tjoenlie hai. Ie rakam se Parmeswar ke liekhal baat poera howe ke tjaahie. Oe liekhwaais raha: 'Djaun aadmie hamare sanghe ek bartan me khaat raha, oe hamaar doesman hoi gail hai.' 19 Ham ie baat poera howe se pahiele toelogse bataaila. Aur djab aise hoi tab toelog auro bieswaas kariehe kie ham Kriest baatie. 20 Ham toelogse sattje ke bataabe kie dje oelogke bieswaas karie djaun ke ham pathaabe, oe hamke apana lei. Aur dje hamke apanaai, oe oke bieswaas karie djaun hamke pathaais hai."

Tjoegalkhor ke biese me
(Mateas 26:21-25; Markas 14:18-21; Loekaas 22:21-22)

21 Ie baat bolke Jiesoe ke bahoet sotj aur doekh paral. Oe
bhie bolies: „Ham toelogse satj boliela kie toelog me se ek
djane hamme tjoegalie karie." 22 Tab tjela log tjauk gail aur
apane me poetjhe lagal kie ke hai. 23 Sab tjela me se Jiesoe
ekgo ke bahoet tjaahat raha, aur oe okar lagwe raha. 24 Tab
Siemon Petras oke doerie se sankiaais kie: „Poetjh kie ke
hai." 25 Tab oe tjela Jiesoe lage satke poetjhies: „Prabhoe djie,
ke hai?" 26 Tab Jiesoe ose dhiere se bolies: „Dje ke ham ie
toekkara bret soerwa me borke debe, ohie hai." Tab oe ek
toekkara bret leike soerwa me borke aur Siemon Eskaariot
ke beta Joedaas ke deis. 27 Joedaas bret lei leis. Tab Jiesoe ose
bolies: „Haalie se kar le djaun toke kare ke hai." Ekare baad
saitaan Joedaas ke oeppar raadj tjalaawe lagal.
28 Ekwan me se ie baat ke matlab koi na samdjhies.
29 Joedaas oesabke paisa-kaurie ke rakhwaala karat raha,
ohie se koi koi sotjies kie oke tjaahie nauta khaatien koetjh
kiene ke, kie to garieb log ke koetjh dewe ke. 30 Tab Joedaas
bret leike bahare tjal gail. Oe same raat raha.

Naawa hoekoem

31 Djab Joedaas tjal gail raha tab Jiesoe bolies: „Ab iensaan
ke Beta ke maahaanta dekhaawal djaai, aur ekare dwaara
bhie dekhaai kie Pieta Parmeswar ketana maahaan hai.
32 Djab aise bhail hoi, tab Parmeswar aapan maahaanta okar
Beta me dekhaaiga aur ie halieje hoiga. 33 Pjaara bhaai log,
ab ham dher dien toelogke saath na rahab. Toelog hamme
khodjiehe. Aur djaun baat ham dharam ke barkwan se bollie
hai, ab ham toelogse bhie bataaila kie djaaha ham djaabe
toelog na djaai paihe." 34 Oe bolies: „Ham toelogke ek naawa
hoekoem deila kie toelogke tjaahie apane me prem kare
ke. Djetana ham toelogke prem karlie hai, otane tohoelogke
tjaahie apane me kare ke. 35 Toelogke prem dekhke sab koi
djaan djaai kie toelog hamaar tjela baate."

Jiesoe ke baat Petras ke djhoeth ke biese me
(Mateas 26:33-35; Markas 14:29-31; Loekaas 22:31-34)

36 Tab Siemon Petras poetjhies: „Prabhoe djie, toe kaaha
dja hai?" Tab Jiesoe bolies: „Djaaha ham djaabe toe abbe
na djaai sake hai. Bakie baad me toe hoewa djaihe." 37 Tab
Petras poetjhies: „Prabhoe, ham kaahe ke ab tore sanghe na
djaai sakiela? Ham tor khaatien aapan djaan debe!" 38 Tab oe
bolies: „Ka, toe hamaar khaatien aapan djaan deihe? Ham
djaaniela kie moerga bole se pahiele toe tien dafe dar ke
maare boliehe kie toe hamme na djaane hai."

14

Jiesoe rasta, sattjaai aur djiewan hai

1 Oe bolies: „Na ghabara. Toelog Pieta Parmeswar
par bharosa kare hai, aur hamare me bhie bieswaas kar.
2 Hamaar Baap ke ghar me dher rahe ke djagaha hai. Djab
aise na rahat tab ham toelogse bataitie. Ab ham hoewa
djaaila toelog khaatien djagaha tajaar kare ke. 3 Aur djab ham
don hoi djaab tab ham lautke aab toelogke lewe, tab tohoelog
rahiehe djaaha ham rahabe. 4 Aur djaaha ham djaabe, toelog
oe rasta djaane hai." 5 Tab Tomaas bolies: „Prabhoe djie,
hamlog na djaaniela toe kaaha dja hai. Tab hamlog kaise
rasta djaanab?" 6 Tab oe bolies: „Hamahie rasta, sattjaai aur
djiewan baatie. Koi na Pieta Parmeswar ke paas djaai sake
hai hamare biena. 7 Djab toelog djaane hai kie ham Ke baatie,
tab toelog bhie djaan djaihe kie hamaar Baap Ke hai. Ab se
toelog oke djaniehe aur dekhiehe."

8 Tab Fielepas bolies: „Prabhoe, hamlog maangiela Pieta
Parmeswar ke dekhe, otane thiek hai." 9 Tab oe bolies:
„Fielepas, etana dien se ham toelogke lage baatie, aur toelog
hamke abbe na djaane hai? Dje hamke dekhies hai, oe
Parmeswar ke dekhies hai. Tab toe kaise bol sake hai kie:
'Hamlog maangiela Pieta Parmeswar ke dekhe'? 10 Ka, toelog
na bieswaas kare hai kie ham Pieta Parmeswar me saamiel
baatie aur oe hamare me? Djaun baat ham toelogse bataaila
ham apane se na boliela, bakie aapan Baap ke hoekoem se.
Oe hamare me saamiel hai aur hamse aapan kaam poera
karwaawe hai. 11 Bieswaas kar kie Pieta Parmeswar hamare
me hai aur ham okare me baatie. Aur djab toelog ie na
bieswaas kariehe, tab hamaar barka kaam dwaara bieswaas
kar. 12 Sattje ke, djab toelog hamare me bieswaas kare hai,
tab toelog bhie aisan barka kaam kariehe. Aur djab ham
aapan Baap ke paas djaab, tab toelog hamse auro barka kaam
kariehe. 13 Aur tjaahe djaun tjiedj toelog hamaar naam se
mangiehe, ham debe djeme Pieta Parmeswar ke maahaanta
okar Beta me dekhaai djaai. 14 Aur djab toelog hamaar naam
se koetjh mangiehe, tab ham poera karab."

Sattjaai ke Aatma

15 Oe bolies: „Djab toelog hamme pjaar kariehe tab toelog
hamaar hoekoem par tjaliehe. 16 Hamaar praatna par Pieta
Parmeswar ek doesar tieha dewe Waala ke pathaai hardam
toelogke sanghe rahe ke. 17 Oe Parmeswar ke sattjaai ke
Aatma hai. Be-bieswaasie log oke na apanaai sake hai.
Oelog oke na dekh paawe hai aur na djaane hai. Bakie oe
toelogke diel me aaike rahiega, ohie se toelog oke djaniehe.
18 Ham toelogke anaat ghat tjhorke na djaab. Ham lautke
aabe. 19 Halieje be-bieswaasie log hamke na dekhiega. Bakie
toelog hamme dekhiehe. Ham djiebe aur toelogke aatma bhie

djiega. 20 Ohie tem par toelog djaan djaihe kie ham aapan
Baap se aur toelog hamse aur ham toelogse ek baatie. 21 Dje
hamaar hoekoem par tjale hai, ohie hamme pjaar kare hai.
Aur hamaar Baap oke prem kare hai. Ham oke bhie prem
kariela aur oke dekhaabe kie ham Ke baatie."
22 Tab ekgo tjela djaun ke naam bhie Joedaas raha (bakie na
Eskaariot ke beta), oe poetjhies: „Prabhoe djie, toe kaahe ke
hamlogke dekhaihe kie toe Ke baate, bakie be-bieswaasie log
ke na?" 23 Tab oe bolies: „Khaalie djab koi hamme tjaahiega,
tab oe hamaar baat soeniega aur hamaar Baap oke prem
kariega. Aur hamlog doeno djane okar diel me aaike rahabe.
24 Bakie dje hamme na tjaahe hai, oe hamaar baat na soene
hai. Aur djaun baat ham toelogse boliela, oe hamaar baat na
hai bakie Pieta Parmeswar ke. Oe hamke pathaais hai."
25 Oe bhie bolies: „Ham abbe toelogke lage baatie, ohie se
ham toelogse ie sab baat bataaila. 26 Aur Pieta Parmeswar
hamare naam se Pawietr Aatma ke pathaaiga. Oe toelogke
tieha deiga, sab tjiedj siekhaaiga aur toelogke hamaar sab
baat jaad karwaaiga. 27 Ham toelogke sjaantie me tjhorke
djaabe. Manai logan aisan sjaantie na dei sake hai, khaalie
ham dei sakiela. Ohie se na ghabaraihe aur na deraihe.
28 Toelog soenle kie ham bollie: 'Ham tjal djaabe aur phien
se lautke aabe.' Djab toelog hamme tjaahe hai, tab toelogke
tjaahie khoesie rahe ke kie ham aapan Baap ke paas djaabe.
Bietjaar kar kie oe hamse maahaan hai. 29 Ham ie sab tjiedj
howe se pahiele bataaila. Tab djab poera hoi tab toelogke
bieswaas parie kie hamaar baat satj hai. 30 Saitaan aaiga, ohie
se hamke bahoet tem na hai toelogse batiaai ke. Oe doenia
ke raadj tjalaawe waala hai, bakie hamaar oeppar raadj na
tjalaai paaiga. 31 Doenia ke tjaahie djaane ke kie ham aapan
Baap ke pjaar kariela aur khaalie okar hoekoem par tjaliela."
Oe bolies: „Oeth, ab hia se tjalie dja."

15

Jiesoe se ek rahe

1 Jiesoe auro aage kahies kie: „Ham sattja agoer ke per
baatie, aur hamaar Baap djaise khetiar hai. 2 Djaun lattie
me phal na hai, oe oke kaat dewe hai. Aur djab lattie me
phal hai, tab oe oke tjhapak dewe hai djeme oe auro phal
dewe. 3 Toelogke diel hamaar baat dwaara safa karal gail hai.
4 Hamare me saamiel rahoe, djaise ham toelog me saamiel
baatie. Ek lattie khaalie phal dei sake hai djab oe per me
rahie djaai. Aisahie tohoelogke karnie ke phal khaalie barhia
rahiega djab toelog hamare me saamiel rahiehe.

5 Ham djaise agoer ke per baatie aur toelog djaise lattie
baate. Dje hamare me saamiel rahie aur ham okare me, okar
karnie ke phal attjha rahiega. Bakie hamaar biena toelog
ekko attjha kaam na kar paihe. 6 Dje hamare me saamiel na
rahie, oe to djaise biegal lattie djhoeraai djaai. Aisan lattie
batorke aagie me djaraawal djaai. 7 Bakie djab toelog hamare
me saamiel rahiehe aur hamaar baat maanat rahiehe, tab
tjaahe djaun tjiedj mangiehe toelog khaatien poera hoiga.
8 Djab toelogke karnie ke phal barhia rahie, tab hamaar Baap
ke maahaanta toelog me dekhaaiga. Aur bhie dekhaaiga kie
toelog hamaar tjela baate.

Apane apane me prem kar

9 Djaise Pieta Parmeswar hamke tjaahe hai, aisahie ham
toelogke tjaahiela. Hamaar prem me aapan djiewan bietaaw.
10 Ham hardam aapan Baap ke hoekoem par tjaliela, ohie se
oe hamme prem kare hai. Aisahie tohoelog djab hamaar baat
soeniehe, tab bhie hamaar prem toelogke saath rahie.

11 Ham toelogse ie sab baat bataaila djeme toelog hamaar
khoesiaalie me bhaag leihe aur toelogke khoesiaalie poera
hoi djaai. 12 Hamaar hoekoem hai kie toelog apane apane me
prem kar djaise ham toelogke kariela. 13 Dje aapan saathie
khaat aapan djaan dewe hai, ohie sab se barka premie hai.
14 Aur djab toelog hamaar baat soeniehe tab toelog hamaar
saathie baate. 15 Ekgo goelaam na djaane hai kie okar maaliek
ka maange hai kare. Ohie se ham toelogke goelaam ghat na
samdjhiela, bakie aapan saathie ghat. Ham toelogse to aapan
Baap ke sab baat batailie hai. 16 Toelog hamke na tjoenle hai,
bakie ham toelogke tjoenlie baatie. Toelogke tjaahie djaaike
aur aapan djiewan khaalie Parmeswar khaatien bietaite rahe
ke. Tab oe toelogke sab tjiedj deiga djaun toelog hamare
naam se mangiehe. 17 Ham phien se toelogse boliela kie
toelog apane apane me prem kariehe."

Be-bieswaasie logan ke goessa

18 Oe bolies: „Djab be-bieswaasie log toelogke oeppar
goessa hai, tab jaad kariehe kie pahiele oelog hamare oeppar
bhie goessaat raha. 19 Djab toelog oesabke ghat rahiete tab
oesab toelogke tjaahat. Bakie ham toelogke oesab me se
tjoenlie hai aur toelog ab oesabke saath na baate. Ohie se
oesab ab toelogke oeppar goessa hai. 20 Jaad kar kie ham
bollie rahielie: 'Ekgo goelaam aapan maaliek se thoro barka
hai?' Ekar matlab hai kie djab oelog hamme sataawe hai, tab
oesab tohoelogke sataaiga. Aur djab manai log hamaar baat
apanaais hai, tab tohoelogke baat bhie apanaaiga.

21 Bakie toelog hamare me bieswaas kare hai, ohie se oesab
toelogke sataaiga. Oelog to hamaar pathaawe Waala ke na
djaane hai. 22 Djab ham na aaike oesabse aapan Baap ke
baat bataitie, tab oesab be-kasoer rahat. Bakie oelogke aapan
boeraai khaatien ab ekko bahaana na hai. 23 Dje hamme
djaran kare hai, oe hamaar Baap ke bhie djaran kare hai.
24 Djab ham etana atjambho kaam oelogke aage na kartie
djaun koi na karies hai, tab oesabke kasoer na rahat. Bakie
ab oesab hamaar kaam aapan aakhie se dekhies hai, aur
tabbo hamke aur hamaar Baap ke djaran kare hai. Ohie
se oesabke kasoer hai. 25 Aisahie Parmeswar ke poestak ke
baat poera howe ke tjaahie kie: 'Oelog djhoetthe ke hamaar
oeppar goessa hai.'
26 Bakie ham toelog khaatien tieha dewe Waala ke
pathaabe. Oe sattjaai ke Aatma hai aur Parmeswar lage
se aaiga. Aur oe hamare biese me gawaahie deiga. 27 Toelog
soeroe se hamare lage rahiele, ohie se tohoelogke tjaahie
bhie hamare biese me gawaahie dewe ke.

16

1 Ham toelogse se ie sab baat bataaila nahie to toelog aapan
bieswaas tjhor deihe. 2 Dharam ke barkwan toelogke to na
khaalie aapan partjaar ke ghar me se niekaswaai dei, bakie
bhie ek dien toelogke marwaai dhaarie. Aise karke oesab
sotjiega kie oelog Parmeswar khaatien barhia kaam kare hai.
3 Iesab Parmeswar ke aur hamke na djaane hai, ohie se oesab
aise kariega. 4 Ham toelogse ie sab bataaila, tab djab tem aai
tab toelogke hamaar baat jaad hoi.

Tieha dewe Waala ke kaam

Ham toelogke lage rahielie, ohie se ham toelogse sataawe
ke biese me koetjh na bataawat rahielie. 5 Bakie ab ham
aapan pathaawe Waala ke paas lautke djaabe. Tabbo toelog
me se koi na poetjhe hai kie: 'Toe kaaha djaihe?' 6 Toelogke
ie baat se bahoet doekh hai. 7 Bakie ham toelogse sattje ke
bataaila kie toelog khaat bestar hai kie ham djaabe. Djab
ham na djaabe tab tieha dewe Waala na aai sakie. Bakie
djab ham djaabe tab ham oke toelogke lage pathaabe. 8 Aur
djab oe aaiga tab oe doenia ke dekhaaiga kie paap kaun tjiedj
hai. Oe sab ke samdjhaaiga ekgo iensaan kaise be-kasoer
ghat Parmeswar se ek hoi sake hai, aur bhie kie Parmeswar
saitaan ke oeppar faisala kariega. 9 Oelog hamare me
bieswaas na kare hai, ohie se oe dekhaaiga kie oesab paapie
hai. 10 Ham aapan Baap ke paas tjal djaabe aur toelog hamme
na dekh paihe. Ese dekhal djaai kaise ek iensaan be-kasoer

aur Parmeswar se ek hoi sakie. 11 Aur bhie dekhaawal djaai
kie Parmeswar saitaan ke oeppar faisala kar tjoekal hai,
tjaahe oe ab talak doenia ke raadj tjalaawe waala hai.
12 Hamme bahoet koetjh hai bataawe ke, bakie toelog abbe
na sahie paihe. 13 Pawietr Aatma 'sattjaai ke Aatma' bolaawal
dja hai. Aur djab oe aaiga, tab oe toelogke Parmeswar ke
poera sattjaai siekhaaiga. Oe na apane se bataaiga, bakie
khaalie djaun Parmeswar ose boliega. Aur oe toelogke aane
waala tjiedj djanaaiga. 14 Oe toelogse hamaar baat bataaiga.
Aisane oe dekhaaiga kie ham ketana maahaan baatie. 15 Pieta
Parmeswar ke sab tjiedj hamaar bhie hai. Ohie se ham bollie
kie oe toelogse hamaar baat bataaiga."

Doekh aur khoesiaalie

16 Oe bolies: „Thora dien auro tab toelog hamme na
dekhiehe. Tab koetjh dien baad toelog hamme phien
dekhiehe." 17 Tab ekaatgo tjela log apane me poetjhe lagal:
„Ekar matlab ka hai? Oe kaahe ke bole hai kie: 'Thora
dien auro tab toelog hamme na dekhiehe, tab koetjh dien
baad toelog hamme phien dekhiehe'? Aur bhie: 'Ham Pieta
Parmeswar ke paas djaab'? 18 'Thora dien' ke matlab ka hai?
Hamlog na samdjhiela kie oe kaun tjiedj ke biese me batia
hai."
19 Jiesoe djaan gail kie oelog koetjh maange hai poetjhe.
Tab bolies: „Ka, toelog ie baat na samdjhe hai? 20 Ham
toelogse bataaila kie toelog tjhaatie piet-pietke roihe, bakie
be-bieswaasie logan khoesie rahie. Toelogke doekh rahie,
bakie oe doekh khoesiaalie me badal djaai. 21 Ekgo aurat
ke djab larka paida howe hai, tab oke bahoet doekh aur
piera oethe hai. Bakie djab larka paida hoi dja hai, tab oe
piera bhoel dja hai aur bahoet khoesie hai kie oe ek naawa
iensaan ke djanam deis hai. 22 Aisahie tohoelogse hoi. Abbe
toelogke doekh hai, bakie djab ham toelogke phien dekhab
tab toelog khoesiaalie me rahiehe. Aur ie khoesiaalie koi na
tjhien paai. 23 Tab toelogke djaroerie na rahie hamse koetjh
maange ke. Ham toelogse sattje ke boliela kie toelog djab
Pieta Parmeswar se koetjh mangiehe, tab oe hamaar naam
se deiga. 24 Ab talak toelog Parmeswar se koetjh na mangle
hai hamaar naam se. Aise kariehe, tab mieliega aur toelogke
khoesiaalie ekdam poera hoi djaaiga."

Tjela log ke bieswaas

25 Oe bolies: „Ab talak ham baat topal-dhaapal bolat
rahielie, bakie ek tem aaiga kie ham Pieta Parmeswar ke
biese me toelogse kholke bataabe. 26 Oe same se toelog
hamare naam se ose koetjh maang sakiehe, aur hamke
djaroerie na rahie toelog khaatien maange ke. 27 Toelog

hamme pjaar kare hai aur bieswaas kare hai kie ham Parmeswar lage se ailie hai. Ohie se oe toelogke bhie tjaahe hai aur toelog apane se ose koetjh maang sakiehe. 28 Ham Pieta Parmeswar lage se doenia par ailie baatie. Aur ab ham doenia tjhorke phien Pieta Parmeswar ke paas djaabe."

29 Tab tjela log bolies: „Dekh, ab hamlog samdjhiela toe ka bole hai aur tor baat topal-dhaapal na hai. 30 Ab hamlog djaaniela kie toe sab tjiedj djaane hai aur bhie kie hamlog ka maangiela poetjhe. Ohie se hamlog bieswaas kariela kie toe Parmeswar lage se aile baate." 31 Tab oe bolies: „Ka, toelog ab bieswaas kare hai? 32 Soen ham ka boliela. Ek tem aaiga aur ab aail hai kie toelog tjaaro alang bhaag djaihe. Toelog aapan aapan djagaha tjal djaihe aur hamme akel tjhor deihe. Tabbo ham akele na rahab, Pieta Parmeswar hamare saath hai. 33 Toelog hamare me saamiel baate. Aur ham maangiela kie ekare dwaara toelogke diel me sjaantie rahie. Ohie se ham toelogse ie sab baat aage se bataaila. Be-bieswaasie log toelogke bahoet moesiebat deiga. Bakie hiemmat na hariehe. Dje doenia par manai log se boeraai karwaawe hai, ham oke djiet tjoekalie."

17

Jiesoe ke praatna aapan tjela log khaatien

1 Djab Jiesoe batiaai tjoekal raha tab oeppar taakke praatna kare lagal. Oe bolies: „Pieta djie, ab tem aai gail hai dekhaawe khaatien kie tor Beta ketana maahaan hai djeme oe aapke maahaanta dekhaai sakie. 2 Aap oke sab manai ke oeppar hoekoem deile hai. Aur djaun log ke aap oke sauple hai, aap oke bhie saktie deile hai oesabke sattja djiewan dewe ke sada ke lieje. 3 Sattja djiewan ke matlab hai kie manai logan aapke djaane hai aur bhie Jiesoe Kriest ke. Aap to ekahie sattja Parmeswar baate aur Jiesoe Kriest ke pathaawe Waala. 4 Aap hamke ek kaam deile rahiele kare ke aur ham ekdam se poera karlie hai. Aise karke ham dhartie par dekhailie kie aap ketana maahaan baate. 5 Pieta djie, doenia howe se pahiele ham aapke lage bahoet maahaan rahielie, aur ab hamme aap ke lage oe maahaanta phien se dei deiho.

6 Aap doenia par koetjh manai ke alag karke hamke saathie ghat deile rahiele, aur ham oelogke dekhailie kie aapke naam ketana barka hai. Oesab aapke raha, aur aap oesabke hamme saup deile. Oesab aapke baat apanaais hai, 7 aur ab oesab djaane hai kie hamaar sab tjiedj aapke or se aawe hai. 8 Aap hamse aapan baat bataile hai aur ham oelogse batailie. Tab oesab aapke baat apanaais hai. Oelog bieswaas kare hai kie ham aapke lage se ailie hai.

9 Ham ohielog khaat praatna kariela. Ham be-bieswaasie
logan khaatien praatna na kariela, bakie oelog khaatien
djaun ke aap hamke saup deile hai. Oelog to aapke hai.
10 Hamaar waalan aapke hai aur aapke waalan hamaar hai.
Oelogke djiewan me dekha hai kie ham ketana maahaan
baatie. 11 Ham doenia par na rahabe. Ham aapke paas
aabe, bakie oesab doenia par rahie djaai. Pawietr Pieta djie,
hamaar saupal waalan aapan naam ke saktie se rakhwaala
karieho djeme oelog apane apane me ek rahe djaise hamlog
bhie baatie. 12 Djab lek ham oesabke saath rahielie, tab
lek ham oesabke aapke naam ke saktie se rakhwaala karat
rahielie aur ekgo tjhorke koi na barbaad bhail. Oe aadmie
sada ke lieje barbaad hoi tjoekal raha. Aisahie tor liekhal baat
poera bhail. 13 Ab ham aapke paas aabe. Ham maangiela kie
oesab hamaar khoesiaalie me poera taur se bhaag lewe. Ohie
se ham ie baat boliela djab ham abbe doenia par baatie.

14 Ham oesabke aapke baat batailie hai, aur be-bieswaasie
logan oelogke dekhke djare hai. Oelog to be-bieswaasie log
me saamiel na hai djaise ham bhie na baatie. 15 Ham na
praatna kariela kie aap oesabke doenia par se hataai leihe,
bakie kie aap oesabke rakhwaala kariehe djeme saitaan
oelogke na bahakaawe. 16 Djaise ham be-bieswaasie log
me saamiel na baatie, aise ohoelog oesab me saamiel na
hai. 17 Aapke baat sattjaai hai aur aapan sattjaai dwaara
oelogke apane khaatien alag kar deiho. 18 Aur djaise aap
hamke doenia me pathaile rahiele, oisane ham oelogke bhie
pathaabe. 19 Ham oelogke khaatien aapan djaan debe djeme
oesab sattjaai dwaara aapke khaatien alag karal djaai.

20 Ham na khaalie aapan hia ke tjela log khaatien praatna
kariela. Bakie oelog khaat bhie djaun iesabke baat dwaara
hamare me bieswaas kariega. 21 Pieta djie, oelogke ek kar de,
djaise aap hamse aur ham aapse ek baatie. Aisan kariehe kie
oelog hamlogse bhie ek rahe. Tab be-bieswaasie log ie dekhke
bieswaas karie kie aap hamme pathaile baate. 22 Djaun
maahaanta aap hamke deile hai, ohie ham oesabke deilie
hai, djeme oelog bhie apane me ek rahe djaise ham aur aap.
23 Tab ham oelogse ek rahabe aur aap hamse. Ie rakam se
oesab poera taur se ek rahie. Tab doenia djaan djaai kie aap
hamme pathaile rahiele aur kie aap oesabke otane tjaahe hai
aap djetana hamke tjaahe hai.

24 Pieta djie, aap oesabke hamaar oeppar saup deile. Aur
ham maangiela kie ohoesab hoewa rahe djaaha ham rahabe,
tab oesab hamaar biesaal maahaanta dekh sakiega. Aap to
doenia howe se pahiele hamme tjaahat rahiele, ohie se aap
hamme etana biesaal maahaanta deile hai. 25 Pieta djie, aap

to sattja Waala baate. Doenia ke manai log aapke na djaane hai, bakie ham aapke djaaniela. Aur hamaar hia ke tjela log djaane hai kie aap hamme pathaile hai. 26 Ham oelogse bata deilie kie aapke naam ketana barka hai, aur ham bataite rahabe djeme oelog etana pjaar kare djaise aap hamke pjaar kare hai. Aur ham oesabke diel me rahabe."

18

Jiesoe kaise pakaraail
(Mateas 26:47-56; Markas 14:43-50; Loekaas 22:47-53)

1 Djab Jiesoe praatna kar tjoekal raha tab aapan tjela log ke saath bahare gail aur Kiedron nadie ke habara bhail. Hoewa dher phal ke per ke djagaha raha aur oesab hoewa gail. 2 Jiesoe aur okar tjela log hoewa hardam djaat raha, ohie se tjoegalkhor Joedaas oe djagaha bhie djaanat raha.

3 Tab Joedaas ek djhoend soerdjaatie aur barka agwan ke siepaahie aur Fariesie log ke kamkartan ke leike hoewa bhie gail. Oelog apane saath tjieraag, loekaara aur hathiaar leis raha. 4 Jiesoe djaanat raha kie okare saath ka hoi aur oelogke lage djaaike poetjhies: „Toelog ke ke khodje hai?" 5 Tab oelog bolies: „Naasaaret ke Jiesoe ke." Tab oe bolies: „Ham baatie."

Tjoegalkhor Joedaas oelogke saath thara raha. 6 Djab Jiesoe bolies kie: „Ham baatie," tab oesab tjaukke patjharke djamien par gier gail. 7 Tab oe phien poetjhies: „Toelog ke ke khodje hai?" Tab oesab doesara dafe bolies: „Naasaaret ke Jiesoe ke." 8 Tab bolies: „Ham toelogse bollie kie ham baatie. Djab toelog maange hai hamme pakare, tab hamaar tjela log ke djaain de." 9 Aisahie okar baat poera bhail. Oe to aapan Baap se bolies raha kie: „Dje ke aap hamme saup deile rahiele, ham oesabke rakhwaala karlie."

10 Etane me Siemon Petras aapan talwaar oethaaike ek manai ke dahiena kaan kaatke niekaar leis. Oe aadmie sab se barka agwa ke goelaam raha aur okar naam Malkas raha. 11 Bakie Jiesoe Petras se bolies: „Na kar, oe talwaar dhar de. Toe sotje hai kie ham aane waala doekh tjhorke maangiela bhaage? Pieta Parmeswar to maange hai kie ham ie doekh sahie."

12 Tab soerdjaatie log aur oesabke barkwa aur Israel ke dharam ke barkwan ke rakhwaalan oke pakarke aur haath baanh deis. 13 Tab oesab pahiele oke Aanaas naam ke barka agwa lage legail. Aanaas Kaajaafas ke sasoer raha. Aur oe tem par Kaajaafas sab se barka agwa raha. 14 Ohie dharam waalan se pahiele bolies raha kie: „Bestar rahie kie ek djane mare aur na sab djanta naas howe."

Petras ke djhoeth
(Mateas 26:69-75; Markas 14:66-72; Loekaas 22:54-62)

15 Siemon Petras aur ek doesar tjela Jiesoe ke paatjhe gail.
Oe tjela sab se barka agwa ke djaanat raha. Ohie se oe
agwa ke mahal ke angana me bhie gail. 16 Bakie Petras
bahare phaatak lage khara raha. Tab ekwa tjela bahare
aaike phaatak ke rakhwaalie se batiaais. Tab aurat Petras ke
bhiettar aawan deis. 17 Tab ose poetjhies kie: „Toe to bhie
ie aadmie ke tjela baate?" Bakie Petras bolies: „Na, ham na
baatie."
18 Oe same thandha raha, ohie se oesab koila se aagie
baaries raha. Hoewa goelaam aur siepaahie log ekattha raha
apane ke garam kare khaatien. Tab Petras oesabke lage bhie
gail apane ke garam kare khaat.
19 Bhiettar me sab se barka agwa Jiesoe se poetjhe lagal
okar tjela aur partjaar ke biese me. 20 Bakie Jiesoe bolies:
„Ham hardam sab koi se kholke partjaar karat rahielie. Part-
jaar ke ghar aur Parmeswar ke mahal ke angana me manai
logan ekattha howe hai, aur hoewa ham hardam siekhaawat
rahielie. Ham kabhie na tjoeppe se koetjh bollie. 21 Tab toe
kaahe ke hamse poetjhe hai? Sab koi se poetjh kie ham ka
bataawat rahielie. Oesab djaane hai." 22 Tab hoewa ke ekgo
rakhwaala okar moeh par maaries aur bolies: „Ehie kaida hai
sab se barka agwa se batiaai ke?" 23 Tab oe bolies: „Djab ham
koetjh oelta se bollie tab hamse bataaw. Bakie djab ham satj
baat boliela tab toe hamme kaahe ke maare hai?"
24 Tab Aanaas oke baanhal haath se Kaajaafas ke lage
pathaais. Oe sab se barka agwa raha.
25 Siemon Petras angana me apane ke aagie lage gar-
maawat raha. Tab etane me koi koi ose poetjhies kie: „Toe
to bhie okar tjela baate?" Tab oe bolies: „Na, ham na baatie."
26 Hoewa par bhie sab se barka agwa ke ekgo goelaam
raha djekar palwaar ke kaan Petras kaat deis raha. Tab
oe aadmie ose bolies kie: „Ham toke to hoewa par dekhlie
djaaha oe pakaraail hai." 27 Bakie oe phien se nahakaaries.
Bas toerante moerga bole lagal.

Jiesoe laat Pielaatas ke aage
(Mateas 27:1-2, 15-26; Markas 15:1-15; Loekaas 23:1-7, 17-25)

28 Sabere sabere oesab Jiesoe ke Kaajaafas ke mahal me se
legail Roma laat ke mahal lage. Bakie oesab bhiettar na gail.
Oelog djab ekgo Roma djaat ke ghar me djaat tab safa na rahat
aur Paasan ke tiewhaar ke bhodjan na khaai sakat. 29 Ohie se
laat bahare aail. Okar naam Pielaatas raha. Tab oe poetjhies:
„Ie aadmie ka karies hai?" 30 Tab oesab bolies: „Djab ie koetjh

kharaabie na kare rahat tab hamlog oke tore paas na laitie."
31 Tab laat bolies: „Oke ledja. Toelogke to apane kaanoen hai.
Oke toelog sadja dei de." Tab dharam ke barkwan bolies:
„Roma ke maahaaraadja hamlogke hoekoem na deis hai koi
ke maar dhaare ke."*
32 Aisahie Jiesoe ke baat poera bhail. Oe to bolies raha kie
oe kaun rakam se maar dhaaral djaai.
33 Tab laat bhiettar gail aur Jiesoe ke apane lage bolwaaike
poetjhies: „Tohie Israel ke djaatie ke raadja baate?" 34 Tab
Jiesoe poetjhies: „Toe sattje ke maange hai djaane, kie tose
doesar log bolies hai?" 35 Tab oe bolies: „Ham Israel ke djaatie
ke thoro baatie? Toke tor djaat ke barka agwan hamare paas
laais hai." Oe poetjhies: „Toe ka karle hai?" 36 Tab Jiesoe
bolies: „Hamaar raadj doenia waala ghat na hai. Djab aisan
rahat tab hamaar rakhwaalan laraai karke hamme barkwan
ke haath me se batjaai lewat. Bakie hamaar raadj doesar
rakam hai." 37 Tab oe poetjhies: „Toe tabbo ekgo raadja
baate?" Tab Jiesoe bolies: „Tor baat satj hai. Hamaar kaam
hai sattjaai ke biese me gawaahie dewe ke. Ohie khaatien
ham paida bhailie hai, aur ie kaam poera kare khaat ham
doenia me ailie hai. Djab koi sattjaai maange hai djaane, tab
oe hamaar baat soene hai." 38 Tab oe bolies: „Are, ke djaane
hai kie sattjaai ka hai?"

Ie baat bolke oe bahare gail aur Israel ke barkwan se bolies:
„Hamare dekhe me oe be-kasoer hai." 39 Oe bolies: „Soen,
toelog djaane hai kie Paasan ke tiewhaar me ham koi ke
tjhoriela. Toelog ka maange hai, ham Israel ke raadja ke tjhor
dei?" 40 Tab oesab tjiellaai lagal aur bolies: „Na! Oke na!
Baaraabaas ke tjhoriehe!" Baaraabaas ek daakoe raha.

19

Laat Pielaatas ke dar aur haat
(Mateas 27:26-31; Markas 15:15-20)

1 Tab laat Jiesoe ke tjamotie se piethie par khoeb pietwaais.
2 Tab soerdjaatie log kaata waala lattie goethke okare moerie
par raadja ke moekoet ghat rakh deis aur oke ekgo laal koerta
raadja ghat pahienaai deis. 3 Tab oesab tiebolie maarke
bolies: „Israel ke raadja ke parnaam." Tab bolke okar moeh
par maaries.
4 Tab laat phien bahare aaike dharam ke barkwan se bolies:
„Ham oke toelogke aage laaila dekhaawe ke kie oe hamare
dekhe me be-kasoer hai." 5 Jiesoe bahare aail laal koerta
pahienke, aur okar moerie par goethal waala kaata raha.

* **18:31** Djab Israel log ke hoekoem rahat koi ke maar dhaare ke, tab oesab Jiesoe ke ieta biegke maar dhaarat. Roma log ke nem raha koi ke kroes par maar dhaare ke.

Tab laat bolies: „Dekh to oke.” 6 Tab djab barka agwan aur
oelogke rakhwaalan oke dekhies tab tjiellaaike bole lagal:
„Oke kroes par tjaharaai de! Kroes par tjaharaai de!” Tab laat
bolies: „Tab toelog apane dja oke latkaai de. Hamare dekhe
me ie be-kasoer hai.” 7 Bakie barkwan bolies: „Hamlogke
kaanoen me liekhal hai kie aisan aadmie ke tjaahie marwaai
dhaare ke. Oe bolies hai kie oe Parmeswar ke Beta hai.”
8 Tab ie baat par laat auro deraai lagal. 9 Oe phien se aapan
mahal me gail aur Jiesoe se poetjhies: „Toe kaaha se aile
hai?” Bakie Jiesoe oke djabaab na deis. 10 Tab laat bolies:
„Toe hamse koetjh na maange hai bole? Toe na djaane hai
kie hamke saktie hai toke tjhore ke aur bhie toke kroes par
latkaawe ke?” 11 Tab Jiesoe bolies: „Toe hamare par tanko
hoekoem na tjalaai sakte djab oeppar Waala toke na dewat.
Bakie djaun manai hamke tore haath me saup deis hai, oke
auro kasoer hai.”
12 Oe same se laat auro kausies kare lagal oke tjhore ke.
Bakie dharam ke barkwan tjiellaaike bolies: „Ie aadmie
apane ke raadja banaaike maahaaraadja ke to djabarai kare
hai. Aur djab toe oke tjhor deihe tab dekhaai djaai kie toe
maahaaraadja ke saathie na baate.” 13 Tab laat ie baat soenke
Jiesoe ke bahare bolwaais. Tab oe djaaike aapan djadj ke
koersie par baithal. Oe koersie ieta ke djamien par dharal
raha. Oe djagaha ke naam Lietostrotos raha, aur Israel ke
bhaasa me „‘Gabata” ’ bolaawal djaat raha. 14 Oe dien sab Is-
rael logan tajaar karies raat me Paasan ke tiewhaar manaawe
ke. Oe tem par lagbhag baara badjal raha. Tab laat dharam
ke barkwan se bolies kie: „Aapan raadja ke dekh.” 15 Tab
oesab tjiellaaike bolies: „Maar dhaar! Maar dhaar! Oke kroes
par tjaharaai de!” Tab oe poetjhies: „Ka, toelog maange hai
kie ham toelogke raadja ke kroes par marwaai dei?” Tab
barka agwan bolies: „Hamlogke raadja na hai, khaalie Roma
ke maahaaraadja!” 16 Tab laat Jiesoe ke oesabke hawaale kar
deis.

Jiesoe ke maut

(Mateas 27:38, 45-50; Markas 15:21-27, 33-37; Loekaas 23:26-46)

17 Tab soerdjaatie log Jiesoe ke legail. Oe apane kroes
ke khambha kandha par ledjaat raha. Oesab „‘Khoprie” ’
naam ke djagaha par gail. Israel ke bhaasa me „‘Golgota” ’
bolaawal dja hai. 18 Hoewa par oelog oke kroes par thokke
taang deis. Oesab doeigo doesar aadmie ke okar agal-bagal
ek ek kroes par bhie tjaharaai deis. 19 Laat Jiesoe ke kroes
par liekhwaais raha: NAASAARET KE JIESOE, OE ISRAEL KE
RAADJA HAI. 20 Jiesoe sahar ke nagietj tjaharaawal raha,
ohie se dher manai log ie baat parhat raha. Ie baat Israel ke

bhaasa me aur bhie Latijn aur Griek ke bhaasa me liekhal raha. 21 Djab barka agwan parhies tab oesab djaaike laat se bolies: „Na tjaahie liekhal rahe ke: 'Oe Israel ke raadja hai,' bakie kie oe aise bolies hai." 22 Tab laat bolies: „Djaise hai, oisahie tjhor de."

23 Tab djab soerdjaatie log Jiesoe ke thokke taang tjoekal raha, tab okar kapra leike tjaar hiessa me baat leis. Ek kapra biena sian ke raha. 24 Tab oelog apane me bolies: „Oke na phaar, aisahie tjhor de. Laaw hamlog djoewa khel lei dja." Aur aisahie oesab karies. Ie rakam se Parmeswar ke liekhal baat poera bhail. Okar poestak me liekhal hai kie: „Oesab hamaar kapra apane me baat leis, aur hamaar kapra khaatien djoewa khelies."

25 Jiesoe ke kroes lage okar maai, mausie, Klopaas ke aurat Maria, aur bhie Magdaala ke Maria thara raha. 26 Tab Jiesoe djab aapan maai ke dekhies aur aapan pjaara tjela ke bhie, tab aapan maai se bolies: „Ma, dekh, ab oe tor beta hai." Aur aapan tjela se bolies: „Dekh, ab oe tor maai hai." 27 Tab oe dien se oe tjela Jiesoe ke maai ke aapan maai ghat apane ghar me leis.

28 Jiesoe djaanies kie ab doenia me okar sab kaam poera hoi gail hai. Ohie se oe Parmeswar ke liekhal baat poera karke bolies: „Hamme piaas lagal hai." 29 Hoewa par ekgo gogliet me khatta wien rakhal raha. Tab koi koetjh leike aur wien me bhiedjaaike ek hiesop ke daarhie par badjhaaike oke piaais. 30 Tab djab oe pie tjoekal raha tab bolies: „Ab sab poera hoi gail!" Tab moerie djhoekaaike oe aapan praan tjhor deis.

31 Oe raat me sabat howat aur sab Israel logan tajaarie karat raha Paasan ke tiewhaar manaawe ke. Dharam ke barkwan na maangat raha kie oe tieno sabat ke dien par taangal rahe. Oe sabat ek barka dien raha. Ohie se oesab laat se poetjhies oesabke gor toere ke djeme oesab auro haalie se mar djaai. Tab oelog sabat howe se pahiele lahaas ke kroes par se oetaar sakat. 32 Tab soerdjaatie log ekwan ke lage gail aur maarke oesabke gor toer deis. 33 Bakie djab Jiesoe ke lage aail tab oesab dekhies kie oe mar gail hai, aur oesab okar gor na toeries. 34 Tab ekgo soerdjaatie dhanoes leike okar padjarie me bhokies. Aur toerante khoen aur paanie niekare lagal.

35 Ham Johaanas baatie aur ham ie sab tjiedj dekhlie. Hamaar gawaahie ekdam satj hai aur ham djaaniela kie ham djhoeth na boliela. Ham to maangiela kie toelog bhie Jiesoe me bieswaas kar. 36 Ie sab kaam ie rakam se bhail hai djeme Parmeswar ke liekhal baat poera howe. Oe liekhwaais raha kie: „Okar ekko haddie na toeral djaai." 37 Aur bhie: „Oesab oke taakie dje ke oesab bhokies hai."

Jiesoe ke mattie
(Mateas 27:57-61; Markas 15:42-47; Loekaas 23:50-56)
38 Ekgo Josaf naam ke aadmie raha. Oe Aariematea sahar
ke raha. Oe Jiesoe ke tjela raha, bakie oe koi se na bolies
raha. Oe Israel ke barkwan ke deraat raha. Tab oe djaaike
laat Pielaatas se poetjhies kie oe Jiesoe ke lahaas lei sake hai.
Tab laat bolies: „Ha, ledja." Josaf tjal gail.
39 Aur Niekodemas sanghe bhie gail. Oe koetjh dien pahiele
raat ke Jiesoe ke lage gail raha baat-tjiet kare khaatien. Ab oe
Jiesoe ke mattie khaat lagbhag ties kilo mere aur aaloewe ke
mahakauwa laais raha. 40 Oe doeno Jiesoe ke lahaas kroes par
se oetaarke aur dawaai dharke kapphan me lapet deis. Israel
log aise mattie dewe hai.
41 Djaaha Jiesoe kroes par tjaharaawal raha, hoewa dher
per ke djagaha raha. Aur hoewa ekgo naawa kabar pahaar
me banaawal raha djaise ekgo tjhota kothrie. Oman abbe
ekko moerda na dharaan raha. 42 Ekaat ghanta auro tab sabat
ke dien rahat aur kabar nagietj raha, ohie se oesab Jiesoe ke
oman dhar deis.

20

Khoelal kabar
1 Tab hapta ke pahiela rodj sabere sabere Magdaala sahar
ke Maria kabar lage gail. Abbe andhiaar raha. Aur djab oe
pahoetjal tab dekhe hai kie kabar ke aage ke ieta hataawal
hai! 2 Tab haalie se dhaurke Siemon Petras aur Jiesoe ke
pjaara tjela ke lage gail aur bolies: „Koi Prabhoe ke kabar me
se niekaas leis! Aur hamlog na djaaniela oesab oke kaaha
dharies hai."
3 Tab Petras aur ekwa tjela gail dekhe. 4 Doeno haalie haalie
tjalat raha, bakie ekwa Petras se aur haalie dhaural. Oe sab se
pahiele kabar lage pahoetjal. 5 Tab djab oe niehoerke taakies
tab khaalie kapphan dekhies. Bakie oe bhiettar na gail. 6 Tab
okare patjhwe Siemon Petras bhie aail aur kabar me gail.
Ohoe khaalie kapphan dekhies, 7 aur bhie dekhies kie moerie
ke pattie doesar kapra lage na hai, bakie lapetke alag dharal
hai. 8 Tab ekwa bhie bhiettar gail. Tab sab tjiedj dekhke
oe bieswaas kare lagal. 9 Aisane Parmeswar ke poestak me
liekhal raha, bakie oelog ie baat na samdjhat raha. 10 Tab
oesab lautke ghare tjal gail.

Jiesoe kaise apane ke dekhaais
(Mateas 28:1-10; Markas 16:1-8, 14-16; Loekaas 24:1-12, 36-39, 47-49)
11 Maria kabar ke bahare thara hoike rowat raha. Tab roite
niehoerke kabar me taakies 12 aur dekhe hai doeigo swarag
ke parie oeddjar kapra me baithal hai. Ekgo moerwaarie

aur ekgo gorwaarie baithal raha. 13 Tab oesab poetjhies:
„Bahien, toe kaahe ke rowe hai?” Tab Maria bolies: „Koi
hamaar Prabhoe ke legail aur ham na djaaniela oesab oke
kaaha dharies hai.”
14 Etane me oe ghoemke dekhies kie koi hoewa thara hai.
Bakie oe na djaanies kie Jiesoe hai. 15 Tab Jiesoe poetjhies:
„Bahien, toe kaahe ke rowe hai? Toe ke ke khodje hai?”
Maria sotjies kie oe djagaha ke dekh-bhaal kare waala hai aur
bolies: „Bhaai, djab toe oke legaile hoihe, tab bataai de kie oke
kaaha dharle. Tab ham oke liaabe.” 16 Tab oe bolies: „Maria.”
Tab Maria ghoemke aapan bhaasa me bolies: „Raboenie!”
Ekar matlab hai: „‘Maastar djie!” ’ 17 Tab oe bolies: „Hamaar
gor na pakar. Ham aapan Baap ke paas abbe na gailie hai.
Dja hamaar bieswaasie bhaai log ke paas aur oesabse bataai
de kie ham halieje aapan Baap ke paas oeppar djaabe. Oe
toelogke Baap bhie hai. Ham aapan Parmeswar ke paas
oeppar djaab. Oe tohoelogke Parmeswar hai.” 18 Maria gail
tjela log se bataawe kie oe Prabhoe ke dekhies hai aur oe ka
bolies hai.
19 Ohie etwaar ke raat me tjela log ekattha baithal raha.
Oelog dharam ke barkwan ke deraat raha, ohie se oesab
kamaarie band kar deis raha.
Tab Jiesoe aaike oesabke bietj me thara bhail! Oe bolies:
„Sjaantie se rahoe.” 20 Aur oe aapan haath aur padjarie
dekhaais. Tab oelog oke dekhke etana khoesie bhail! 21 Tab
oe phien se bolies: „Sjaantie se rahoe. Djaise hamaar Baap
hamme pathaais raha, oisahie ham toelogke bhie pathaabe.”
22 Ie baat bolke oe oelogke oeppar phoekke bolies: „Pawietr
Aatma ke apana le. 23 Djab toelog koi ke boeraai maaf kar
deihe, tab oe be-kasoer hoi djaai. Aur djab toelog maaf na
kariehe, tab oe kasoerwaar rahie djaai.”

Jiesoe aur Tomaas

24 Jiesoe ke baara tjela me se ekgo ke naam Tomaas raha.
Oe bhie „‘djorwa” ’ bolaawal djaat raha. Djab Jiesoe apane
ke dekhaais raha tab Tomaas oesabke sanghe na raha. 25 Tab
oesab ose bolies: „Hamlog Prabhoe ke dekhlie hai!” Bakie oe
bolies: „Djab lek ham khiella ke tjienha okar haath par na
dekhke tjhoebe, aur djab lek ham aapan haath se okar pad-
jarie ke tjienha na tjhoei sakab, tab talak ham na bieswaas
karab.”
26 Ek hapta baad tjela log phien ohie ghar me ekattha
baithal raha. Tomaas bhie oelogke saath raha, aur sab
kamaarie band raha. Tab Jiesoe phien aaike oelogke bietj
me thara bhail aur bolies: „Sjaantie se rahoe.” 27 Aur
Tomaas se bolies: „Hamaar haath taak aur aapan oengrie se
tjhoew. Aapan haath lapkaaw aur hamaar padjarie par dhar.

Aur ab se toe be-bieswaasie na rahoe bakie bieswaas kar."
28 Tab Tomaas bolies: „Aap hamaar Prabhoe aur hamaar
Parmeswar baato!" 29 Tab oe bolies: „Hamme dekhke toke
bieswaas paral. Aur ketana soekh me oelog rahie djaun biena
hamme dekhe bieswaas karie."

Ie poestak ke matlab

30 Jiesoe aapan tjela ke aakhie ke saamne auro barka
kaam karies hai, bakie ie poestak me sab na liekhal hai.
31 Ie liekhaail hai djeme toelog bieswaas kariehe kie Jiesoe
Parmeswar ke Kriest aur okar Beta hai. Aur ie baat bieswaas
kare se toelog okar naam ke saktie dwaara sattja djiewan
bietaai sakiehe.

21

Jiesoe Tieberias samoendar lage

1 Ekare baad djab tjela log Tieberias samoendar ke lage
raha tab Jiesoe apane ke phien se dekhaais. Ie sab aise bhail:
2 Siemon Petras, djorwa Tomaas, Gaalielea sahar Kaana ke
Naataanaajel aur Sebedeas ke doeigo betwan aur doeigo
doesar tjela bhie hoewa raha. 3 Tab Siemon Petras ekwan se
bolies: „Ham djaaila matjharie maare." Tab ekwan bolies:
„Attjha, hamahoelog tjalab." Oelog bot me tjal gail. Bakie oe
raat me oesab koetjh na pakaries.

4 Djab andjor howe lagal tab Jiesoe samoendar ke kienaare
thara raha, bakie tjela log oke na tjienhies. 5 Tab oe djor se
bolies: „E bhaai log, toelogke koetjh khaaik hai?" Tab oesab
bolies: „Na, koetjh na." 6 Tab oe bolies: „Djaal dahiena bagal
bieg, tab toelog koetjh matjharie paihe." Oesab oisane karies
aur etana matjharie djaal me aail kie oesab hietjke bot me na
laai paais!

7 Tab Jiesoe ke pjaara tjela Petras se bolies: „Oe to Prabhoe
hai!" Djab Siemon Petras ie baat soenies tab haalie se kapra
pahienke paanie me koed gail. 8 Ekwa tjela log bot se kienaare
gail aur matjharie ke djaal hietjat laail. Oesab lagbhag ek
sau meter kienaare se raha. 9 Djab oesab bot me se niekaral
tab dekhies kie hoewa matjharie aur bret koila ke aagie ke
oeppar hai. 10 Tab Jiesoe bolies: „Ekaat matjharie laaw."
11 Siemon Petras bot me gail aur djaal kienaare ghaitjies.
Oman ek sau tierpan (153) barka matjharie raha, aur tabbo
djaal na phaatal raha. 12 Tab Jiesoe bolies: „Aaw, toelog kha
le." Ekko tjela na poetjhies kie: „Toe ke baate?" Oesab djaanat
raha kie oe Prabhoe hai. 13 Tab oe bret aur matjharie leike
sabke baaties. Aur oesabhan bhodjan karies.

14 Ie tiesara dafe raha kie Jiesoe maral logan me se djie
oethe ke baad apane ke aapan tjela log ke dekhaais.

Jiesoe aur Petras ke baat-tjiet

15 Tab djab oesab khaai tjoekal raha tab Jiesoe Siemon Petras se poetjhies: „Johaanas ke beta Siemon, toe hamme sattje ke tjaahe hai, ekwan se djaada?" Tab Petras bolies: „Prabhoe, toe djaane hai kie ham toke pjaar kariela." Tab Jiesoe bolies: „Tab hamaar bhera ke battjan ke tjaraihe."* 16 Aur oe phien se poetjhies: „Johaanas ke beta Siemon, toe hamme sattje ke tjaahe hai?" Tab Petras bolies: „Djie ha, Prabhoe, toe djaane hai kie ham toke pjaar kariela." Tab oe bolies: „Tab hamaar bherwan ke dekh-bhaal kariehe." 17 Ekare baad oe tiesara dafe poetjhies kie: „Johaanas ke beta Siemon, toe hamme pjaar kare hai?" Djab Jiesoe tiesara dafe ie baat poetjhies tab Petras ke doekh bhail aur bolies: „Prabhoe djie, toe sab tjiedj djaane hai. Toe djaane hai kie ham toke pjaar kariela." Tab oe bolies: „Tab hamaar bherwan ke tjaraihe." 18 Oe bhie bolies: „Soen, ham tose sattje ke boliela kie djab toe djawaan rahiele tab aapan gor par thara rahiele aur aapan rasta djaat rahiele. Bakie djab toe boerhwa hoi djaihe tab toke aapan man waala tjhore ke parie. Doesar koi toke kapra pahienaai aur aisan djagaha ledjaai djaaha toe na djaai mangiehe."

19 Ie baat se oe aagam se bataais Petras kaise maar dhaaral djaai dekhaawe khaatien kie Parmeswar ketana maahaan hai.

Jiesoe ekgo doesar tjela ke biese me ka bolies

Oe bhie bolies: „Hamaar rasta par tjalte rahoe." 20 Tab Petras ghoemke dekhies kie Jiesoe ke pjaara tjela bhie aawe hai. Ohie Paasan ke bhodjan ke same Jiesoe ke lage satke poetjhies raha: „Prabhoe djie, toke ke tjoegalie kariega?" 21 Djab Petras oke dekhies, tab Jiesoe se poetjhies: „Prabhoe djie, okare saath ka hoi?" 22 Tab oe bolies: „Djab ham maangiela kie oe djieje djab talak ham na lautke aabe, tab oe hamaar kaam hai. Toe khaalie hamare saath tjal." 23 Ekare baad iesaai bhaai log apane me ie baat dwaara sotje lagal kie ie tjela na marie. Bakie Jiesoe aise na bolies raha. Oe khaalie bolies raha kie: „Djab ham maangiela kie oe djieje djab talak ham na lautke aabe, tab oe hamaar kaam hai."

Aakhrie baat

24 Ehie tjela sab tjiedj dekhke ie poestak me liekhies hai. Aur hamlog djaaniela kie okar baat satj hai.

25 Jiesoe bahoet auro kaam karies hai. Bakie djab har ek tjiedj liekhaat tab hamare djaan me doenia par djagaha na rahat ie sab poestak dhare khaatien.

---

* **21:15** Bhera ke matlab okar bieswaasie log hai.

Prabhoe Jiesoe Kriest ke pathaawal waalan ke kaam
Pahiela baat

Ie poestak daaktar Loekaas liekhies hai. Oe aapan pahiela poestak me liekhies raha kaise Prabhoe Jiesoe aapan djiewan bietaawat raha, tab mar gail aur djie oethal.

Jiesoe aapan tjela logan se bolies raha doenia bhar me djaaike khoes khabar bataawe khaatien kie oe djie oethal hai. Aur ie poestak me liekhal hai kaise okar bieswaasie log Pawietr Aatma ke sahaaita se pahiele Jeroesaalem sahar me, tab Saamaaria diehaat me, tab doenia bhar me gail okare biese me gawaahie dewe khaatien. Aur tjaahe dher iesaai log aapan bieswaas dwaara sataawal kie to maar dhaaral gail hai, tabbo khoes khabar Prabhoe Jiesoe ke biese me aadj talak partjaar karal dja hai.

Loekaas ke doesara poestak ke soeroe

1 Bhaai Teofielas djie,

Ham aapan pahiela poestak me Jiesoe ke sab kaam aur partjaar ke biese me liekhlie hai. Ham sab liekhlie hai okar kaam ke soeroe se oe dien talak djab oe swarag me lei lewal gail. 2 Djaai se pahiele oe aapan pathaawal waalan ke Pawietr Aatma dwaara bolies raha kaise Parmeswar ke kaam kare ke tjaahat raha. Oe to oesabke tjoenies raha aur oe kaam oesabke oeppar saup deis raha. 3 Djab oe djie oethal raha, tab oe tjaalies rodj apane ke dekhaais aur bhie sab rakam tjienha se dekhaais kie oe sattje ke djieje hai. Aur oe bhie Parmeswar ke aane waala raadj ke biese me sab tjiedj bataais raha.

Parmeswar ke waada Pawietr Aatma ke biese me

4 Tab ek dien djab Jiesoe oesabke sanghe bhodjan karat raha, tab bolies: „Ham toelogse Pieta Parmeswar ke waada ke biese me batailie hai. Toelog Jeroesaalem sahar me agoriehe djab talak ie waada na poera hoi. Ohie se sahar tjhorke na djaihe. 5 Ab dher dien na rahie gail hai kie toelog Pawietr Aatma se dopoe karal djaihe. Johaanas paanie se dopoe karat raha, bakie ham toelogke Pawietr Aatma se dopoe karab."

Jiesoe kaise swarag me lewal gail

6 Ek dien djab Jiesoe phien aapan tjela log ke sanghe raha, tab oesab poetjhies: „Prabhoe djie, aap ab Israel ke raadja banieho?" 7 Tab oe bolies: „Toelogke ie djaane ke kaam na hai. Ie Pieta Parmeswar ke haath me hai. 8 Bakie djab Pawietr Aatma toelogke oeppar aai, tab toelogke saktie mieliega

hamaar baare me gawaahie dewe ke. Tab toelog Jeroesaalem
sahar me, Joedea aur Saamaaria diehaat bhar me, aur doenia
ke tjaaro kona talak partjaar kariehe."
9 Tab djab oe batiaai tjoekal raha, tab tjela log dekhies kie
Jiesoe oeppar dja hai. Bas ek toekkara baadar oke aar kar leis
aur oesab oke na dekh paais.
10 Tab djab oesab oeppar takte raha, tab atjakke me doeigo
aadmie oeddjar kapra pahienke oesabke paas thara hoi gail.
11 Oesab bolies: „Gaalielea diehaat waalan, toelog kaahe ke
oeppar taake hai? Jiesoe toelogke bietj me se swarag me lewal
gail hai. Djaise toelog oke swarag ke or djaat dekhle, oisane oe
phien lautke aaiga."

Matiaas Joedaas Eskaariot ke darie par tjoenal gail

12 Tab tjela logan Djaitoen pahaar se Jeroesaalem sahar lau-
tal. Oe pahaar sahar se doer na hai. 13 Tab djab oesab sahar
me pahoetjal, tab oeppar kamra me gail djaaha oelog rahat
raha. Oesab Petras, Johaanas, Jaakobas, Andreas, Fielepas,
Tomaas, Baartolomeas, Mateas, Alfeas ke beta Jaakobas,
Siemon kamaasoet waala, aur Jaakobas ke beta Joedaas raha.
14 Oesab ekattha hoike hardam praatna karat raha. Oelogke
sanghe koetjh aurat aur Jiesoe ke maai aur okar bhaai log
bhie raha.
15 Ek dien lagbhag ek sau bies bieswaasie log ekattha bhail
raha. Tab Petras thara bhail aur 16-17 bolies: „Bhaai aur
bahien, pahiele Pawietr Aatma Daawied dwaara koetjh baat
Joedaas ke biese me liekhwaais raha aur ab oe baat poera hoi
gail hai. Oe pathaawal waalan me se ekgo raha. Parmeswar
oke aur hamlogke ekahie kaam deis raha. Bakie oe Jiesoe
ke doesman logan ke dekhaais oesab oke kaaha pakar sakat.
18 Oke ie kharaab kaam khaatien koetjh paisa mielal aur oe
paisa se ek toekkara djamien kienaail raha. Aur oe phaasie
lagaaike nietje gieral aur pet phaatke okar attrie niekas gail.
19 Ie baat Jeroesaalem bhar ke pata miel gail. Tab oesab aapan
bhaasa me oe djamien ke 'Aakeldaama' bolaais. Ekar matlab
hai: 'Khoen ke djamien.' 20 Aisane to Parmeswar aapan
gaana ke poestak me liekhwaais hai kie:
'Okar ghar-dwaar ekdam se bielaai djaain deihe
aur hoewa par koi na rahiega.'
Aur oe bhie liekhwaais hai kie:
'Okar kaam ab doesar koi ke tjaahie kare ke.'
21-22 Ohie khaatien hamlog koi ke khodjab djaun hamlog me
saamiel rahat raha oe dien se djab Jiesoe dopoe bhail djab
talak oe swarag me na lewal gail. Tab oe hamlogke saath
gawaahie dei sakie kie Jiesoe djie oethal hai." 23 Tab oesab
doei aadmie ke naam leis. Ekgo ke naam Josaf raha. Manai

log oke bhie Baarsaabaas aur Jastas bolaawat raha. Ekwa Matiaas raha. 24-25 Tab oesab praatna karies kie: „Prabhoe djie, toe sab manai ke diel djaane hai. Aap hamlogke dekhaaw kaun waala ke tjoenle baate Joedaas ke darie par pathaawal waalan ke kaam kare khaatien. Oe to aapan kaam tjhorke ek djagaha gail sadja paawe khaatien." 26 Tab oesab oe doeno ke naam se baadjie lagaais aur Matiaas tjoenal gail. Tab se oe gjaaraago pathaawal waalan me saamiel raha.

2

Pawietr Aatma kaise barsaawal gail

1 Djab Penkstar ke tiewhaar soeroe bhail, tab sab pathaawal waalan aur doesar tjela log saamiel raha. 2 Bas atjakke me swarag me se koetjh djaise bahoet djabar hauwa ke aawaadj soenaail. Aur ghar aawaadj se bhar gail. 3 Tab koetjh djaise toekkara toekkara aagie dekhaail. Oe batke har ek ke oeppar phail gail. 4 Aur oesab Pawietr Aatma se bhar gail aur sab rakam ke bhaasa batiaai lagal djaise Aatma deis batiaai ke.

5 Oe same par dher bhaktie Israel logan doenia ke kona kona se Jeroesaalem me aail raha Penkstar ke tiewhaar manaawe khaatien. 6 Tab djab aawaadj soenaail, tab oesab oe ghar lage djoet gail. Aur djab soenies kie Jiesoe ke tjela log har ek bhaasa me batiaat raha, tab oesab bahoet tjakkariaai gail 7 aur bole lagal kie: „Soen, oe manai to Gaalielea diehaat ke hai. 8 Tab oesab kaise hamlogke har ek bhaasa batiaai paawe hai? 9 Hamlog tjaahe sab rakam des ke hai, tabbo oesabke baat samadjh paaila. Hamlog Partsia, Media, Elaam aur Mesopotaamia des se ailie baatie. Bhie Joedea, Kaapaadosia, Pontas, Aasia, 10 Friegia aur Pamfielia diehaat, Egypte aur Liebia des, Sierene sahar ke aas-paas, Kreta aur Aaraabia des se ailie hai, aur Roma sahar waalan hia bhie hai. Hamlogan Israel ke djaatie baatie aur doesar djaat me ke Parmeswar ke aadar kare waalan bhie hai. 11 Ie Gaalielea diehaat waalan har ek bhaasa me Parmeswar ke barka kaam ke biese me batia hai, aur sab koi oelogke baat samdjhe hai!"

12 Manai log etana atjambho hoike na djaane kie ka sotje, aur bole lagal: „Ekar matlab ka hai?" 13 Bakie koi koi tiebolie maarke bolies: „Oelog bahoet wien pies hai!"

Petras ke partjaar

14 Bas Petras gjaara pathaawal waalan sanghe oethke djor se batiaai lagal. Bolies: „Sab des ke aur Jeroesaalem ke Israel ke bhaai logan, dhiaan lagaaike soen. 15 Ie manai log koetjh na pies hai, ab to sabere nau badjal hai. 16 Djaun hia bhail hai Parmeswar ke sanesia Jowel agwe se bolies raha kie:

17 ‘Parmeswar bole hai:
Ie djoeg ke ant me ham aapan Pawietr Aatma sab iensaan
ke oeppar barsaai debe. Tab toelogke beta aur betie
hamaar sanes bataaiga aur ham toelogke naudjawaan
ke har ek rakam djaage ke sapana dekhaabe aur poera-
nian soetle me sapana dekhiega.
18 Oe tem me ham bhie aapan sab se nietja goelaam aur
goelaam aurat ke oeppar aapan Pawietr Aatma barsaai
debe. Tab oesab hamaar sanesian hoi djaaiga.
19 Ham aasmaan me atjambho kaam aur dhartie par
tjienha dekhaabe djaise khoen, aagie aur djabar-djas
waala dhoewa.
20 Prabhoe ke biesaal dien se pahiele ghaam andhiaar
aur tjaan laal hoi djaai djaise khoen.
21 Bakie dje Prabhoe ke naam bolaaike sahaaita maangie,
oe batj djaai.’ ”
22 Oe bolies: „Israel waalan, soen. Toelog thiek se djaane hai
kie Parmeswar Naasaaret sahar ke Jiesoe ke pathaais raha.
Oe okar dwaara dher maahaan atjambho kaam aur tjienha
toelogke des me karwaais. 23 Oe agwe se djaanat raha aur
okar bietjaar raha kie Jiesoe toelogke haath me saupal djaat
aur kie toelog oke be-bieswaasie log ke dwaara kroes par
marwaai dharte. 24 Bakie Parmeswar oke djie oethaais hai.
Oe to maut ke bandhan toeries hai. Na hoi sakat kie maut
Jiesoe ke dher dien aapan bas me pakarat. 25 Daawied agwe
se okar biese me bolies raha:
‘Ham raat aur dien Prabhoe ke jaad kariela. Oe hardam
hamaar saath rahe hai djeme hamaar bieswaas tjhota
na howe.
26 Ohie se ham khoesiaalie se bharosa kariela kie tjaahe ham
mar djaab, tabbo Parmeswar hamaar dehie barhia se
rakhiega.
27 Ham okar pawietr Waala baatie, ohie se oe hamme maral
manai ke djagaha me na tjhoriega aur hamaar dehie
na saran deiga.
28 Oe hamme rasta dekhaais sattja djiewan paawe khaa-
tien, aur ham sada ke lieje bahoet khoesiaalie se okar
sanghe rahab.’ ”
29 Oe bolies: „Bhaai logan, toelog to djaane hai kie ham-
logke baap-daada Daawied mar gail aur okar mattie paral.
Okar kabar abbe talak ie sahar me hai. 30 Oe Parmeswar ke
ekgo sanesia raha aur oe djaanat raha kie Parmeswar oke
kaun tjiedj kasam khaaike waada karies raha. Oe bolies raha
kie: ‘Ham tor ek aulaad tor gaddie par baithaabe Israel ke
djaat ke oeppar raadj tjalaawe khaatien.’ 31 Daawied agahie
se dekhat raha ka hoiga. Aur djab oe bolies ‘Parmeswar

hamme maral manai ke djagaha me na tjhor deiga,' aur bhie 'Oe hamaar dehie na saran deiga,' tab oe Kriest ke djie oethe ke biese me batiaat raha.

32 Oe baat Jiesoe ke biese me raha. Parmeswar oke djie oethaais hai aur hamlog ekare biese me gawaahie deila. 33 Pieta Parmeswar oke sab se oetja dardja par aapan dahiena bagal baithaais hai. Tab oe aapan waada Pawietr Aatma ke biese me poera karies hai. Aur ab toelog dekh aur soen sake hai kie Jiesoe oe Aatma hamlogke oeppar barsaais hai. 34 Daawied oeppar na gail hai. Bakie oe bolies kie:

'Prabhoe Parmeswar hamaar Prabhoe se bataais hai:
35 Dja, toe hamaar dahiena bagal baith djab talak ham tor
doesman log ke tore gor ke nietje na dharwaabe.'

Djab oe ie baat bolies, tab oe apane biese me na batiaat raha, bakie Jiesoe Kriest ke biese me. 36 Ohie se ab sab Israel djaatie ke thiek se jaad kare ke tjaahie kie Parmeswar ie Jiesoe ke sab koi ke Prabhoe aur bhie aapan Kriest banaais hai. Aur toelog oke kroes par marwaai dharle hai."

37 Bas djab oesab ie baat soenies, tab oesab diel bhar se djaan gail kie: „Ie baat satj hai aur hamlog ek kharaab kaam karlie hai!" Aur oesab Petras aur ekwan pathaawal waalan se poetjhies: „Bhaai logan, ab hamlog ka karie?" 38 Tab Petras bolies: „Toelog aapan paap pastaaw aur ek naawa djiewan soeroe kar. Tab har ek apane ke Jiesoe Kriest ke naam me dopoe karwaai aur Parmeswar toelogke paap ke tjhama deiga. Tab oe aapan Pawietr Aatma toelogke oeppar barsaaiga. 39 Ie okar waada hai, aur ie waada toelogke aur toelogke larkan khaatien hai, aur bhie sab doesar des ke djaatie log khaatien. Hamlogke Prabhoe Parmeswar to ohoesab me se bahoet manai log ke bolaaiga."

40 Petras dher doesar baat se gawaahie dewat raha aur aapan soene waalan ke samdjhaawat raha. Oe bienaai karke oesabse bolies kie: „Apane ke ie tem ke manai ke kharaab tjaal-tjalan se batjaaw, nahie to toelog bhie sadja paihe."

Pahiela bieswaasie ke djiewan

41 Tab djetana djane oe dien Petras ke partjaar me bieswaas kare lagal, oesab apane ke dopoe karwaais. Lagbhag tien hadjaar manai raha. 42 Oesab pathaawal waalan ke siektjha par thiek se dhiaan lagaawat raha, oelog me bahoet soemmat raha, oesab hardam mielke bret toerat raha aur praatna karat raha. 43 Sab Jeroesaalem ke manai djab pathaawal waalan ke dher atjambho kaam aur tjienha dekhies, tab oesabke diel me ieddjat barhal. 44 Bieswaasie log me bahoet ekta raha aur oelog aapan sab tjiedj apane me baatke kaam me laawat raha. 45 Aur kabhie kabhie koi koetjh betjat raha

aur dje ke djaroerat raha, oelogke oe paisa baat dewat raha.
46 Oelog rodj ek bietjaar se Parmeswar ke mahal ke angana
me ekattha howat raha. Aur aapan ghare mielke oesab bret
toerat raha aur khoesiaalie se bhodjan karat raha. 47 Oesab
rodj Parmeswar ke baraai karat raha aur sab Israel djaatie
ke ieddjat bieswaasie log khaatien auro barhte gail. Aur rodj
Prabhoe djaada manai ke paap me se batjaais. Aise auro
manai log bieswaas kare lagal.

3

Atjambho kaam Jiesoe ke naam dwaara

1 Ek dien tien badje sandjha ke Petras aur Johaanas
Parmeswar ke mahal me djaat raha. Oe same praatna
ke djoen raha. 2 Mahal ke ek dwaar lage ekgo aadmie
baithal raha. Oe dwaar „'Soendar Dwaar" ' bolaawal djaat
raha. Aadmie paidaais se loendj raha, aur oke oethaaike
rodj ledjaaike dhare ke parat raha. Dien bhar manai log
mahal ke angana me aawat djaat raha, aur loendj oelogse
bhiekhmaangat raha. 3 Aisane oe dien djab oe Petras aur
Johaanas ke aawat dekhies, tab oelogse bhie koetjh maangies.
4 Tab oesab oke khoeb thiek se taakke aur Petras bolies:
„Hamlogke taak!" 5 Aadmie sotjies kie: „Abbe hamme koetjh
mielie," aur oesabke taakies. 6 Tab Petras bolies: „Dekh,
hamke sona tjaanie na hai, bakie djaun hamke hai, ham
toke debe. Naasaaret sahar ke Jiesoe Kriest ke naam se toe
oeth aur tjal." 7-8 Tab okar dahiena haath pakarke oe oke
sahaara karies thara howe khaatien. Bas toerante okar gor
aur gaathie me aisan taagat aail kie oe koedke thara hoike
tjale lagal. Tab oe Petras aur Johaanas ke sanghe mahal ke
angana me gail aur khaalie koedat raha aur Parmeswar ke
baraai karat raha. 9 Hoewa ke sab manai dekhies kie oe kaise
tjale hai aur Parmeswar ke goen gaawe hai. 10 Oesab oke
tjienh gail kie oe hardam mahal ke „'Soendar Dwaar" ' lage
bhiekhmaangat raha, aur oesab bahoet tjakkariaai gail.

Petras ke doesara partjaar

11 Tab djab aadmie abbe Petras aur Johaanas ke sanghe
raha, bas sab manai thak hoike oelogke gher leis. Oelog ekgo
tjhaawal rasta par mahal ke angana me raha. Oe „'raadja
Saalomo ke rasta" ' bolaawal dja hai. 12 Tab Petras bolies: „He
Israel ke log, toelog kaahe ke etana atjambho hoi gaile hai?
Aur kaahe ke hamlogke aise taake hai? Toelog thoro sotje
hai kie hamlog eke aapan saktie aur bhaktie se attjha karlie
hai? 13 Na, hamlogke baap-daada Aabraaham, Iesaak aur
Jaakob ke Parmeswar aapan sewak Jiesoe ke bahoet barka
ieddjat karies hai. Toelog oke aapan barkwan ke hawaale

kar deile aur djab Roma ke laat Pielaatas oke maangat raha tjhore, tab toelog oke na mangle. 14 Toelog pawietr aur bekasoer Waala ke darie par ekgo djaanmarwa ke tjhorwaile. 15 Jiesoe sattja djiewan ke rasta dekhaawe hai, bakie toelog oke marwaai dharle. Tab Parmeswar oke djie oethaais. Aur hamlog gawaahie deila kie oe sattje ke djie oethal hai. 16 Okar naam ke saktie dwaara ie aadmie aapan taagat paais hai. Toelog djaane hai kie oe paidaais se loendj raha. Aur ab oe Jiesoe me bieswaas kare se ekdam se attjha hoi gail hai. Toelog to dekh sake hai.

17 Bhaai logan, ham djaaniela kie djab toelog aur toelogke barkwan Jiesoe ke kroes par tjaharwaai deile rahiele, tab na djaanat rahiele kie ka karat rahiele. 18 Bakie ie rakam se Parmeswar aapan bietjaar poera karies hai. Oe agwe se aapan sab sanesian dwaara bataais raha kie okar Kriest bahoet doekh oethaawat. 19 Ohie se toelog aapan paap pastaaike aur Parmeswar ke rasta par tjal. Tab oe toelogke paap ekdam se mietaai deiga aur toelogke okar sjaantie mieliega. 20 Tab Parmeswar Jiesoe ke phien se pathaaiga. Oe okar Kriest hai, ohie Raadja djaun oe toelogke waada karies raha. 21 Oke swarag me rahe ke parie djab talak Parmeswar sab doenia ke kaar-baar phien barhia se na banaaiga, djaise oe dher dien pahiele aapan pawietr sanesian ke dwaara bataais raha. 22 Mosas bolies raha kie:

‘Djaise Prabhoe Parmeswar hamke pathaais hai, oisane oe toelogke djaatie ke bhaai me se hamaar ner ek sanesia toelogke lage pathaaiga. Toelogke tjaahie okar sab baat soene ke.

23 Aur dje okar baat na soeniega, oe Parmeswar ke djanta me na gientie rahie aur maar dhaaral djaaiga.’

24 Saamoewel se Parmeswar ke har ek sanesia bhie ehie tem ke biese me agwe se bataais hai. 25 Oe sanesian toelogke baapdaada hai. Parmeswar ke baat-tjiet oelog aur toelog khaatien hai. Oe Aabraaham se baat-tjiet karies raha kie:

‘Tor aulaad dwaara sab doenia ke djaatie ke aasies mieliega.’

26 Parmeswar pahiela darie par aapan sewak Jiesoe ke toelogke khaatien djie oethaais aur oke toelogke lage pathaais hai, har ek ke paap-boeraai me se batjaawe dwaara aasies dewe ke.”

4

Petras aur Johaanas barkwan ke aage

1 Petras aur Johaanas abbe batiaite raha, tab atjakke me ekaatgo Parmeswar ke mahal ke agwan, mahal ke siepaahie

ke barkwa aur koetjh Sadoesie log* aaike oelogke baat
me laat maaries. 2 Oelog bahoet goessaail kie pathaawal
waalan djanta se bataawat raha kie Jiesoe djie oethal hai aur
siekhaawat raha kie dje Jiesoe me bieswaas karie, oe bhie
djie oethiega. 3 Sandjha hoi gail raha, ohie se oelog Petras
aur Johaanas ke ek raat khaatien band karwaai deis. 4 Bakie
djanta me se dher log oelogke partjaar soenke Jiesoe me
bieswaas kare lagal. Ohie rodj lagbhag paatj hadjaar manai
bieswaasie hoi gail, aurat larkan tjhorke.

5 Biehaan bhaile Israel ke djanta ke barka agwan, barkwan
aur Jeroesaalem ke dharam ke parhal waalan ekattha bhail.
6 Oe sabha me sab se barka agwa Aanaas aur okar palwaar
log Kaajaafas, Johaanas aur Aaleksaandar bhie raha. 7 Tab
oesab pathaawal waalan ke bolwaaike poetjhies: „Toelog
kekar saktie kie to kekar naam se ie kaam karle?"

8 Oe same par Petras Pawietr Aatma se bhar gail aur oe
bolies kie: „Israel ke djanta ke barkwan, soeno! 9 Hamlog
ekgo bemaria ke bhalaai kare ke kaaran kaboelaawal djaaila
kie oe kaise attjha bhail hai. 10 Toelog aur sab Israel logan ke
tjaahie djaane ke kie aadj ie aadmie tjangga hoike toelogke
aage khara hai Naasaaret sahar ke Jiesoe Kriest ke naam se.
Toelog ohie Jiesoe ke kroes par marwaai dharle rahiele, bakie
Parmeswar oke djie oetha leis hai. 11 Oe djaise oe ieta hai
djaun ke biese me Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:
'Djaun ieta ghar banaawe waalan tjhor deis raha, oe baad me
ghar ke thaame waala ieta bhail.'
12 Dhartie par khaalie ek batjaawe Waala dewal gail hai aur
oe hamlogke paap me se batjaai sake hai. Okar naam Jiesoe
hai."

13 Sab koi dekh leis kie Petras aur Johaanas bhola-bhaala
aur na bahoet parhal liekhal manai raha. Bakie djab oelog
soenies kaise oesab biena dar se batia hai, tab bahoet at-
jambho bhail aur tjienh leis kie oe doeno Jiesoe ke saath raha.
14 Aur djab oesab dekhies kie attjha karal aadmie Petras aur
Johaanas lage khara hai, tab oesabke baat par djabaab na
dei paais. 15 Tab oesab oe doeno ke bolies bahare djaai ke
aur apane me sotj-bietjaar kare lagal. 16 Bolies: „Hamlog ie
aadmie log se ka kar sakiela? Jeroesaalem me sab koi djaane
hai kie oelog ek atjambho kaam karies hai. Aur hamlog apane
dekhlie hai. 17 Bakie ie baat phaile se pahiele hamlog ke
tjaahie oesabke khoeb daate ke aur bole ke kie mienaahie hai
koi se ie naam ke biese me batiaai ke."

18 Tab sabha waalan oesabke bhiettar bolwaais aur mien-
aahie karies Jiesoe ke naam ke biese me batiaai ke aur okar

* **4:1** Sadoesie logan Israel ke dharam ke ek koel raha. Oesab na bieswaas karat raha kie iensaan djie oethiega.

naam me partjaar kare ke. 19 Bakie Petras aur Johaanas bolies kie: „Toelog apane bietjaar kar kaise hamlog Parmeswar ke baat tjhorke toelogke baat soen sakiela. 20 Hamlog moeh na band kar sakiela sab tjiedj ke biese me djaun dekhlie aur soenlie hai djab hamlog Jiesoe ke sanghe rahielie." 21 Tab barkwan oesabke phien se auro derwaais bakie tabbo tjhor deis. Oesab na djaanies kaise tjaahie sadja dewe ke. Sab djanta to mielke Parmeswar ke aadar karat raha oe tjiedj ke biese me djaun abbe bhail raha. 22 Oe aadmie djaun attjha hoi gail raha, oe tjaalies baries se oeppar raha.

Bieswaasie logan ke praatna

23 Djaise Petras aur Johaanas tjhoetal, taise oesab bieswaasie bhaai-bahien ke paas lautke gail aur bataais barka agwan aur barkwan ka bolies raha. 24 Tab djab oelog soen tjoekal, tab ek moeh hoike Parmeswar se praatna kare lagal kie: „He Prabhoe, aap to dhartie aur eman ke sab tjiedj ke banaawe Waala baato. 25 Hamlogke baap-daada Daawied tor sewak raha aur oe tor Pawietr Aatma dwaara bolies raha kie:

'Doenia ke djaatie kaahe khaatien hardam oeppaddar kare
hai? Oesab khaalie kharaab bietjaar kare hai, tjaahe
koetjh na kar paawe hai.
26 Doenia bhar ke raadja aur oesabke barkwan ek hoike
Prabhoe Parmeswar aur okar Kriest se maange hai
laraai kare.'

27 Aisahie bhie Jeroesaalem sahar me bhail hai. Hia par to raadja Herodes, laat Pontias Pielaatas, doesar djaat log aur bhie Israel ke djaatie logan sab tajaar bhail tor pawietr sewak Jiesoe se laraai kare khaatien, tjaahe toe oke Kriest banaile baate. 28 Oesab karies hai djaise aap agahie se aapan barka gjaan aur bietjaar me dharle rahiele.

29 He Prabhoe, ab hamlog praatna kariela kie aap oesabke kharaab bietjaar khiaal kar aur hamlogke sahaaita de tor baat be-dar se bataawe ke. 30 Bemarian ke attjha karieho aur aapke pawietr sewak Jiesoe ke naam se atjambho aur barka kaam karwaaw."

31 Tab praatna karte me hoewa ke djamien hiele lagal aur ohie laage oesab Pawietr Aatma se bhar gail. Tab oelog Parmeswar ke khoes khabar be-dar se partjaar kare lagal.

Bieswaasie log ke soemmat djiewan

32 Bieswaasie log me bahoet soemmat raha. Oesab mielke aapan sab tjiedj apane me kaam me laawat raha. Koi na bolies: „Ie hamaar hai!" 33 Pathaawal waalan bahoet saktie se Prabhoe Jiesoe ke djie oethe ke baare me gawaahie dewat raha. Aur Parmeswar sab bieswaasie log ke bhalaai karat

raha. 34 Oelog me koi ke koetjh na kamtie raha. Aur dje ke
khet kie to ghar raha, oe betjke paisa pathaawal waalan ke
saup dewat raha. 35 Tab dje ke koetjh djaroerie raha, oe otane
paawat raha.

36 Ekgo Josaf naam ke aadmie raha. Pathaawal waalan
oke bhie Baarnaabaas bolaawat raha. Ie naam ke matlab
hai: tieha dewe waala. Oe Lewie ke koel ke raha aur Siepras
des me paida bhail raha. 37 Ohoe aapan khet betjke paisa
pathaawal waalan ke saup deis.

5

Aanaaniaas aur Safiera ke dhokha

1 Ekgo Aanaaniaas naam ke aadmie raha aur okar aurat
ke naam Safiera raha. Ohoelog ek toekkara djamien betjies.
2 Tab aadmie aapan aurat se sallaah karke aur oman se koetjh
paisa niekaarke batjal paisa pathaawal waalan ke saup deis.
3 Bakie Petras poetjhies: „Aanaaniaas, kaise saitaan tor diel
me aaike aur tose koetjh paisa niekarwaai leis? Toe Pawietr
Aatma ke dhokha deile! 4 Djab djamien na betjte, tab ie
tor rahat. Aur biekaai ke baad paisa se kar sakte djaun toe
mangte. Tor man me ka aail kie toe aisan kaam karle? Toe
iensaan ke dhokha na deile bakie Parmeswar ke."

5 Bas ie baat soenke Aanaaniaas gieral aur aapan praan
tjhor deis. Aur dje soenies, oesabke bahoet hadas samaai gail.
6 Tab samaadj ke naudjawaan oethke okar lahaas kapra me
lapetke aur ledjaaike okar mattie deis.

7 Tab lagbhag tien ghanta baad okar aurat bhiettar aail. Oe
na djaanat raha kie ka bhail hai. 8 Tab Petras ose poetjhies:
„Etane me toelog djamien betjle?" Tab aurat bolies: „Ha,
etanahie me." 9 Tab oe bolies: „Toelog kaahe ke sallaah karle
rahiele Parmeswar ke Pawietr Aatma ke adjmaawe ke? Soen,
oesabke gor ke aawaadj soena hai djaun tor aadmie ke mattie
deike aawe hai. Aur oelog abbe tohoe ke ledjaaiga."

10 Bas toerante aurat okar gor ke aage gierke bhie aapan
praan tjhor deis. Tab djab naudjawaan log bhiettar aail, tab
oesab dekhies kie aurat bhie maral paral hai. Aur oesab
ohoeke ledjaaike okar aadmie ke bagal me okar mattie deis.
11 Sab samaadj ke bieswaasie aur bhie doesar log soenke
bahoet ghabaraai gail.

Prabhoe ke atjambho kaam aur tjienha pathaawal waalan dwaara

12 Djanta log ke bietj me pathaawal waalan dher barka
kaam aur tjienha dekhaais. Aur sab bieswaasie log ek man
hoike rodj ekattha howat raha Parmeswar ke mahal ke an-
gana me Saalomo ke tjhaawal rasta par. 13 Doesar manai log

ke hiemmat na raha oelogke saath dewe ke, bakie tabbo sab koi bahoet ieddjat se oelogke biese me sotjat raha. 14 Aur dher aadmie aur aurat Prabhoe me bieswaas kare lagal. Aisane iesaai ke samaadj barhat gail. 15 Etana talak bhail kie manai log bemarian ke oethaaike aur tjataai bietjhaaike rasta ke kienaare letaai dewat raha. Oesab aasa karat raha kie djab Petras paas hoi, tab okar partjhaai koi bemarian ke oeppar par djaai. 16 Jeroesaalem ke aas-paas ke manai log bhie djoet gail. Ohoelog aapan bemarian aur djaun log ke bhoet pakaries raha, oesabke liaail. Aur sab attjha hoi gail.

Pathaawal waalan ke tjhoetkaara

17 Tab sab se barka agwa aur okar saathie log sallaah karies koetjh kare ke. Oesab Sadoesie ke dal ke raha. 18 Djaran ke maare oesab pathaawal waalan ke pakarwaaike djahal me band karwaai deis. 19 Bakie ohie raat ke Prabhoe ke ek parie aaike djahal ke kamaarie khol deis. Tab oesabke bahare laaike bolies: 20 „Dja toelog Parmeswar ke mahal ke angana me thara hoihe aur hoewa ke djanta log se sattja djiewan ke biese me partjaar kariehe.” 21 Tab pathaawal waalan okar baat soenke sabere sabere mahal ke angana me djaaike aur soeroe karies djanta log ke siekhaawe ke.

Etane me sab se barka agwa aur okar saathie log Israel ke djaat ke barkwan ekattha karwaais. Oe sabha me Israel ke sab koel ke barkwan bhaag lewat raha. Tab oesab Parmeswar ke mahal ke siepaahie ke djahal pathaais pathaawal waalan ke laawe khaatien.

22-23 Bakie djab oelog djahal me pahoetjal, tab dekhies kie hoewa par koi na hai. Tab oesab lautke gail aur sabha waalan se bataais kie: „Dwaar par rakhwaala log khara raha, sab kamaarie taala raha, bakie djab hamlog kothrie ke kamaarie khollie, tab oman koi na raha.” 24 Ie baat soenke mahal ke siepaahie ke barkwa aur barka agwan ghabaraai gail aur oesab apane me bolies: „Ab ka hoi? Oesabke saath ka bhail?” 25 Bas koi aaike oesabse bataais kie: „Soen, djaun manai ke toelog pakarwaile rahiele, oelog to Parmeswar ke mahal ke angana me djanta log ke siekhaawe hai.”

Barkwan ke aage

26 Tab barkwa aapan siepaahie sanghe pathaawal waalan ke gail laawe, bakie bahoet sadhaaran se. Oe deraat raha kie djanta log oesabke ieta bahaaike maarat. 27 Oesab pathaawal waalan ke laaike aur barkwan ke aage khara karies. Tab sab se barka agwa bolies kie: 28 „Hamlog toelogke mienaahie karlie rahielie ie aadmie ke naam ke biese me partjaar kare ke. Aur dekh, ka bhail! Toelog Jeroesaalem bhar me ie

siektjha partjaar karle aur bhie okar maut ke kasoer hamlog par dharle hai."

29 Tab Petras aur doesar pathaawal waalan bolies: „Ha, tabbo hamlogke tjaahie Parmeswar ke baat iensaan ke baat se auro djaada soene ke. 30 Toelog Jiesoe ke kroes par tangwaaike marwaai dharle, bakie hamlogke baap-daada ke Parmeswar oke djie oethaais. 31 Tab oe oke aapan dahiena bagal baithaaike hamlogke Barkwa aur batjaawe Waala banaais djeme Israel ke djaatie aapan boeraai pastaaike aur tjhama paaike ek naawa djiewan soeroe kare. 32 Hamlog ie sab tjiedj ke biese me partjaar kariela, aur Pawietr Aatma gawaahie dewe hai kie hamlogke baat satj hai. Parmeswar aapan Aatma dewe hai dje okar baat soene hai." 33 Ie baat soenke sabha waalan etana goessaail kie maangat raha oelogke marwaai dhaare.

Gaamaaliejel ke bietjaar

34 Bas etane me sabha ke ekgo Fariesie* khara bhail. Okar naam Gaamaaliejel raha. Oe ek dharam ke kaanoen ke parhal aadmie raha aur sab djanta oke bahoet barka maanat raha. Oe bolies kie pathaawal waalan ke tjaahie thora der khaatien bahare djaai ke. 35 Tab oe sabha me bolies: „Bhaai log, toelog thiek se sotj-bietjaar kar le kie ie aadmie log se ka kariehe. 36 Koetjh baries pahiele ek Toidaas naam ke aadmie raha. Oe bolat raha kie oe bahoet koetjh hai. Aur okare sanghe lagbhag tjaar sau aadmie saath deis. Bakie ose ka bhail? Oe maraai gail, okar sab saathie log iedhar oedhar hoi gail aur oelogke dal ekdam se miet gail.

37 Okare baad me, djab sab djanta log gienaat raha, tab ekgo Gaalielea diehaat ke aadmie raha. Okar naam Joedaas raha. Dher thethar waalan okar saath tjalal. Bakie ohoe maraai gail aur okar sab saathie log bhie iedhar oedhar hoi gail. 38 Ohie se ab ham toelogse boliela kie ie aadmie log ke koetjh na kar, bakie oelogke tjhor de. Djab iesabke kaam iensaan ke sotj-bietjaar hai, tab apane miet djaaiga. 39 Bakie djab Parmeswar iesabke saath dewat hoi, tab koi koetjh na kar paai. Hoi sakat kie toelog Parmeswar ke kaam rokaawe hai."

40 Sabha log samdjhies kie ie baat satj hai. Tab oelog pathaawal waalan ke bhiettar bolwaaike khoeb pietwaais aur phien se mienaahie karies Jiesoe ke naam ke biese me batiaai ke. Tab oesabke tjhor deis. 41 Pathaawal waalan sabha tjhorke tjal gail. Oesab khoesie raha Jiesoe ke naam khaatien etana bedjatie sahe ke. 42 Aur oesab rodj Parmeswar ke mahal ke angana me aur ghare ghar siekhaawat raha aur

* **5:34** Fariesie log Israel ke dharam ke ek koel raha.

khoes khabar partjaar karat raha kie Jiesoe Parmeswar ke Kriest hai.

6

Saatgo dekh-bhaal kare waalan

1 Oe tem me djab Jiesoe ke tjela log auro dher howat raha,
tab Griek des ke aur Israel des ke bhaasa batiaai waalan
me djhandjhat bhail. Griek waalan bolies kie: „Hamlogke
wiedhwan ke rodj ke sewa na thiek se howe hai." 2 Tab
baara pathaawal waalan sab tjela log ke ekattha bolwaaike
bolies kie: „Na thiek rahiega djab hamlog Parmeswar ke baat
partjaar kare ke kaam tjhorke aur khaai pieje ke kaar-baar
me lag djaabe. 3-4 Bhaai log, ohie se toelog apane me se
saatgo iemaandaar waala aadmie tjoen, djaun ke diel Pawietr
Aatma aur gjaan se bharal hai. Oelog rodj ke kaar-baar dekh-
bhaal kar sakie, tab hamlog khaalie partjaar aur praatna kar
sakab."
5 Tab sab bieswaasie log bolies: „Attjha, ie bietjaar thiek
hai." Aur oelog pahiele Stefaanas ke tjoenies. Okar bieswaas
bahoet djabar raha aur oe Pawietr Aatma se bharal raha.
Oelog Fielepas, Prokoras, Niekaanor, Tiemon, Parmenaas
aur Niekolaus bhie tjoenies. Niekolaus Antiokia sahar ke
raha. Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare se pahiele oe aapan
dharam tjhorke Israel ke dharam apanaai leis raha. 6 Tab
oelog saato ke pathaawal waalan ke lage ledjaaike bolies kie:
„Dekh, hamlog iesabke tjoenlie hai." Tab pathaawal waalan
praatna karke oesabke oeppar aapan haath rakhke aasies
deis. 7 Aisane Parmeswar ke baat phailat gail aur Jiesoe ke
tjela log djaada howat gail. Aur dher agwa log Prabhoe Jiesoe
me bhie bieswaas kare lagal.

Stefaanas ke biese me djhoeth gawaahie

8 Stefaanas ke diel Parmeswar ke bhalaai aur saktie se
bharal raha. Oe djanta ke bietj me ek se ek atjambho kaam
karat raha aur tjienha dekhaawat raha. 9 Bakie koetjh Israel
log oke na maangat raha. Oesab „'Tjhoral waalan' '* ke part-
jaar ke ghar me ke raha. Sierene diehaat aur Aaleksaandria
sahar ke Israel log bhie ie partjaar ke ghar me aail. Tab
ielog aur koetjh Sieliesia aur Aasia des ke Israel log mielke
Stefaanas se baate-baat me djhagara kare lagal. 10 Bakie okar
gjaan aur baat Pawietr Aatma ke raha. Ohie se oesab ose na
djiet paais. 11 Tab oelog ekaatgo aadmie ke siekhaais djhoeth

* **6:9** 'Tjhoral waalan' saait koetjh Israel log raha djaun laraai me pakaraail aur Roma sahar ledjaawal gail raha. Tab dher baries baad oelog tjhor dewal gail raha aur Jeroesaalem sahar lautke gail. Oesab Griek ke bhaasa batiaat raha, ohie se oesab alag aapan partjaar ke ghar me ekattha bhail.

bole ke kie: „Hamlog soenlie hai kaise Stefaanas Parmeswar aur Mosas ke bedjatie kare hai."

12 Tab ie baat soenke sab Israel ke djanta log aur oesabke barkwan aur dharam ke parhal waalan bahoet haltjal matjaais. Aur oesab Stefaanas ke hietjke aapan barkwan ke aage legail. 13 Tab ohoesab naklie gawaahia sabha me bolwaais. Oesab bolies kie: „Ie aadmie hardam Parmeswar ke pawietr djagaha aur Mosas ke kaanoen ke biese me kharaab baat bole hai. 14 Hamlog soenlie kie ie bolies hai: 'Naasaaret sahar ke Jiesoe aaike Parmeswar ke mahal toer deiga aur sab rahantjalan badal deiga djaun Mosas hamlogke siekhaais raha.' " 15 Tab djab sabha waalan Stefaanas ke thiek se taakies, tab dekhies kie okar soerat ekgo Parmeswar ke parie ghat tjamke hai.

7

Stefaanas ke bhaasjan sabha me

1 Tab sab se barka agwa Stefaanas se poetjhies: „Ie baat satj hai?" 2 Tab oe bolies: „Bhaai log, soen. Djab hamlogke baap-daada Aabraaham Haaran sahar me rahe se pahiele Mesopotaamia des me rahat raha, tab ek dien maahaan Parmeswar oke dekhaail 3 aur bolies kie: 'Toe aapan des aur palwaar tjhorke oe des me dja djaun ham toke dekhaabe.' 4 Aisane Aabraaham Kalde djaat ke des tjhorke Haaran sahar me gail rahe. Tab djab okar baap hoewa par mar gail raha, tab Parmeswar oke ie des me liaail djaaha toelog iesaait rahe hai. 5 Bakie oe oke hia ek phoet djamien na deis. Oe khaalie waada karies kie: 'Ie des ham toke aur tor baal-battjan ke debe.' Oe same par Aabraaham ke ekko larka na raha. 6 Aur ohie mauka par Parmeswar ose bhie bolies kie: 'Tor baal-battjan ek andjaan des me rahiega. Oe des ke manai log oelogke goelaamie karwaaike tjaar sau baries talak sataaiga. 7 Bakie oe djaatie ke ham bahoet sadja debe. Tab tor aulaad oe des se tjal djaaiga aur lautke ie des me hamaar aadar kariega.'

8 Tab Parmeswar Aabraaham se baat-tjiet karies kie oke tjaahie apane ke aur aapan betwan aur goelaam log ke hakiekat karwaawe ke. Aisane djab Aabraaham ke beta Iesaak paida bhail, tab athwa rodj oe okar hakiekat karwaais. Tab Iesaak aapan beta Jaakob ke aur Jaakob hamlogke baara baap-daada ke djalmaaike oesabke hakiekat bhie karwaais.

9 Baad me ie baap-daada log djaran ke maare aapan tjhota bhaai Josaf ke goelaam ghat betj deis aur oe Egypte des me ledjaawal gail. Bakie Parmeswar okar saath raha. 10 Oe oke sab moesiebat me se batjaais, aur bhalaai karke oke aisan

gjaan deis kie Egypte ke raadja Faaraao okar bahoet maan-djaan karies. Oe oke aapan des ke maahaamantrie banaai deis aur bhie aapan dhan-daulat dekh-bhaal kare ke deis.

11 Oe tem me aise bhail kie Egypte aur Kaanaan des me
bahoet akaal aur bara moesiebat paral. Hamlogke baap-
daada log ke koetjh khaaik na raha. 12 Tab djab baap soenies
kie Egypte des me khaaik miele hai, tab oe aapan betwan ke
pahiela dafe hoewa pathaais koetjh kiene khaatien. 13 Tab
djab oesab doesara dafe aail tab Josaf aapan bhaai log se
bataais kie: 'Ham toelogke tjhota bhaai baatie.' Aisane raadja
Faaraao se aur okar bhaai se tjienh-pahietjaan bhail. 14 Tab
Josaf aapan baap aur okar sab palwaar ke Egypte me bolwaai
leis. Sab mielaaike patjhattar (75) djane raha. 15 Aisane
Jaakob aur okar betwan aail Egypte me rahe aur oelog hoewa
mar gail. 16 Tab oelogke lahaas Kaanaan des ledjaawal gail,
aur hoewa Siekem sahar lage kabar me dharaail. Pahiele
Aabraaham oe kabar Hemor djaat se kienies raha.

Mosas ke djiewan

17 Tab djab tem nagtjaail kie Parmeswar aapan waada
Aabraaham khaatien poera karat, tab Israel ke djaat Egypte
des me bahoet dher hoi gail raha. 18 Oe tem par ekgo doesar
raadja raadj tjalaawat raha aur oe Josaf ke biese me na
djaanat raha. 19 Oe tjalaakie se Israel ke djaat ke bahoet doekh
dewat raha. Oe bolies kie: 'Israel log ke tjaahie aapan sab
paida howal betwan ke tjhor dewe ke mar djaai khaatien.' Ie
rakam se oesab aur dher na howat.

20 Bas oe tem par Mosas paida bhail. Parmeswar ke aakhie
me oe ek bahoet soendar larka raha. Okar maai-baap oke tien
mahienna aapan ghar me posies, 21 tab oke bhie tjhor deis.
Tab raadja ke bietia oke paais aur aapan larka ghat posies.
22 Djetana Egypte djaatie ke gjaan raha, otana oe siekhies.
Aisane oe ek barka boeddhiemaan hoi gail.

23 Tab djab oe tjaalies baries ke raha, tab oe maangies
djaane kie okar Israel djaatie ke bhaai log ke haal-tjaal kaise
hai. 24 Tab ek rodj djab oe dekhies kie ekgo Egypte ke aadmie
okar ek djaatie bhaai ke koetjh kharaabie kare hai, tab oe
oke batjaaike Egypte waala ke maar dhaaries. 25 Oe sotjies
kie okar djaatie ke bhaai log samadjh djaai kie Parmeswar
okar dwaara oelogke maange hai batjaawe. Bakie oesab na
samadjh paais.

26 Biehaan bhaile oe dekhies kie okar djaatie me ke doei
aadmie apane me maar-piet kare hai. Tab oe ie djhagara
tjhoraaike aur bolies: 'Toelog bhaai-bhaai baate, tab kaahe
ke laraai kare hai?' 27 Bakie djaun ekwa ke maarat raha, oe
Mosas ke dhakel deis aur bolies: 'Toe ke baate hamlogke bietj

me bole waala? Ka, toe hamlogke djadj kie to sardaar baate?
28 Toe hamme bhie maange hai maar dhaare djaise kalhia toe
Egypte waala se karle?' 29 Bas ie baat soenke Mosas Egypte
des tjhorke Miedian des bhaag gail. Hoewa par okar biaah
bhail aur doei betwa paida bhail.

30 Tab tjaalies baries baad maidaan me Sienaai pahaar
lage Parmeswar ke ekgo parie ek djarat djhalaasie me oke
dekhaail. 31 Aur djab atjambho hoike oe maangies djaai
dekhe, tab Prabhoe ke aawaadj soenaail kie: 32 'Ham tor
baap-daada Aabraaham, Iesaak aur Jaakob ke Parmeswar
baatie.' Tab Mosas dar ke maare kaape lagal aur roek gail.

33 Tab Prabhoe bolies: 'Toe ek pawietr djagaha par thara
baate, ohie se aapan djoeta oetaar de. 34 Ham thiek se dekhlie
hai kie Egypte me hamaar djaat ke ketana doekh hai. Ham
oesabke tjiellaahat soenlie, aur ham maangiela oesabke ie
moesiebat me se batjaawe. Ohie se ham oeppar se ailie aur
toke Egypte des pathaabe.'

35 Pahiele Egypte des me ie djaatie Mosas ke na maangat
raha. Oelog ose bolies: 'Ke toke sardaar aur djadj banaais
hai?' Tabbo Parmeswar ohieke djaatie ke sardaar aur bat-
jaawe waala banaaike pathaais oe parie ke saktie se djaun
djarat djhalaasie me oke dekhaail raha. 36 Aisane Mosas
oesabke Egypte des me se liaail. Oe Egypte me ek se ek
atjambho kaam karies aur barka tjienha dekhaais, aur baad
me 'Laal' naam ke samoendar lage aur tjaalies baries talak
maidaan me bhie. 37 Aur ohie Israel log se bolies kie: 'Ek rodj
Parmeswar toelogke djaatie ke bhaai me se ekgo hamaar ner
sanesia ke toelogke lage pathaaiga.'

38 Oe bhie maidaan me hamlogke baap-daada ke samaadj
Sienaai pahaar lage ekattha karke oelogse aur parie se baat-
tjiet karat raha. Aur oe pahaar par Parmeswar oke djiewan
dewe waala baat deis toelogse bataawe khaatien. 39 Bakie
hamlogke baap-daada log okar baat na maangies soene aur
oke nahakaar deis. Oesabke man karat raha Egypte lautke
djaai ke.

40 Tab djab Mosas pahaar par raha, tab oesab okar bhaai
Aaron se bolies: 'Hamlog khaatien koetjh dewta ke moertie
banaai de djaun hamlogke rasta dekhaai sakie. Hamlog na
djaaniela kie Mosas se ka bhail hai.' 41 Tab oesab ekgo boel ke
moertie banaais aur okar khaatien koetjh baliedaan karies.
Aur oelog aapan banaawal tjiedj dekhke bahoet khoesiaalie
manaais. 42 Tab Parmeswar oesabke aapan man waala karan
deis aur aisahie oelog aasmaan ke tarai ke aapan maaliek
banaaike aadar kare lagal. Aur baad me Parmeswar aapan
sanesia Aamos se liekhwaais kie:

‘Are, Israel ke log! Ka, toelog tjaalies baries maidaan me har
ek rakam baliedaan hamaar khaatien tjaharaai deile
rahiele?
43 Na, toelog naklie maaliek Molok ke mandiel aur Romfa
maaliek ke tarai ke moertie* leike tjalat rahiele. Toelo-
gan aisan tjiedj banaaike ohieke poedja karat rahiele.
Ohie se ham toelogke Baabielon sahar se auro doer
hataai debe.’
44 Maidaan me hamlogke baap-daada log Parmeswar ke
rahe ke djagaha ledjaat raha, djaise Parmeswar bolies raha.
Aur oe Mosas se bhie bolies raha ie djagaha aisan rakam
se banwaawe ke djaise oe oke pahaar par dekhaais raha.
45 Aisane oelog Josoewa ke saathe Parmeswar ke sahaaita se
ie des ke be-bieswaasie djaatie ke djiet leis aur oesabke des
me aail rahe. Tab oelog Parmeswar ke rahe ke djagaha ie des
me dhoite ledjaat raha aur raadja Daawied ke tem talak kaam
me lewat raha.
46 Parmeswar ke bhalaai Daawied ke oeppar raha.
Tab Daawied praatna karke poetjhies kie: ‘He Jaakob ke
Parmeswar, ham aapke khaatien ek mahal banaai sakab?’
47 Tab okar beta Saalomo ie kaam karies hai. 48 Tabbo sab se
maahaan Waala ek iensaan ke banaawal djagaha me na rahe
hai. 49 Oe aapan sanesia Jasaaja se bolies hai kie:
‘Swarag hamaar gaddie aur dhartie hamaar gor dhare ke
pierha hai. Tab toelog kaisan ghar hamaar khaatien
maange hai banwaawe? Aur ham kaaha par soes-
taabe?
50 Ham to aapan haath se saara sansaar banailie hai!’ ”
51 Stefaanas sabha waalan se bhie bolies: „Are, gabbar
logan, toelog kaahe ke Parmeswar ke baat na maange hai
soene aur aapan diel etana kathor kar leile? Djaise toelogke
baap-daada logan hardame Pawietr Aatma se djabarai karat
raha, oisane toelog bhie kare hai. 52 Oesab to Parmeswar
ke sab sanesian ke sataais hai. Oelog maar dhaaries djaun
ke Parmeswar pathaais ailaan kare ke kie ekgo sattja Waala
aaiga. Aur ab oe aail hai. Bakie toelog djhoeth bolke oke kroes
par marwaai dharle. 53 Toelog tjaahe Parmeswar ke kaanoen
parie log dwaara paile rahiele, tabbo okar baat na manle!”

Stefaanas ke maut

54 Tab sabha waalan ie baat soenke goessa ke maare daat
piese lagal. 55 Bakie Stefaanas Pawietr Aatma se bharal
raha aur oeppar taakke oe Parmeswar ke biesaal maahaanta
dekhies aur bhie dekhies kie Jiesoe Parmeswar ke dahiena
bagal khara hai. Tab oe bolies: 56 „Ham dekhiela kie swarag

* **7:43** Naklie maaliek Molok khaatien larkan maarke tjaharaawal djaat raha.

khoelal hai aur iensaan ke Beta Parmeswar ke dahiena bagal khara hai."
57 Bas sabha waalan aapan kaan band kar leis aur tjiel-
laaike okar lage dhaural. 58 Tab oesab oke pakarke aur sahar
ke bahare ghietjke legail aur oke patthar bieg biegke maare
lagal. Gawaahian aapan koerta oetaarke aur ek Saulas naam
ke naudjawaan ke deis rakhe ke. 59 Etane me Stefaanas
bolies: „Prabhoe Jiesoe, hamaar praan lei le." 60 Tab gaathie
par gierke bolies: „Prabhoe, ie boeraai khaatien oelogke
sadja na deihe." Bas aise bolke oe aapan praan tjhor deis.

8

1 Aur Saulas sotjies kie: „Thiek hai kie ie aadmie maraai
gail."

Iesaai samaadj log ke moesiebat

Oe rodj se Jeroesaalem ke samaadj log par bara moesiebat
paral. Oesab bahoet sataawal gail aur iedhar oedhar Joedea
aur Saamaaria diehaat me bhaag gail. Khaalie Prabhoe ke
pathaawal waalan sahar me rahie gail. 2 Ekaatgo bieswaasie
aadmie Stefaanas ke mattie deis. Oelogke bahoet doekh
raha okar maut se. 3 Aur Saulas bahoet kausies kare lagal
bieswaasie ke samaadj ke naas kare khaatien. Oe ghar ghar
me ghoeske mardaana aur aurat ke pakarke band karwaai
deis.

Fielepas ke partjaar Saamaaria sahar me

4 Djaun bieswaasie log Jeroesaalem me se khaderal gail
raha, oelog des bhar me khoes khabar bataawe lagal. 5 Dekh-
bhaal kare waala Fielepas aisane Saamaaria sahar me ailaan
kare lagal kie Jiesoe aane waala Kriest hai. 6 Dher Saamaaria
log djab okar partjaar soenies aur dekhies kie oe kaun barka
kaam kare hai, tab oesab ek hoike okar baat maane lagal.
7 Dje ke bhoet sataawat raha, oelog me se bhoet tjiellaaike
bhaag gail aur dher langar aur loendj log attjha bhail. 8 Ohie
khaatien Saamaaria diehaat me bahoet khoesiaalie aail.

Siemon djaadoegar

9 Bakie koetjh dien pahiele ek Siemon naam ke aadmie
oe sahar me djaadoe karat raha aur Saamaaria log bahoet
atjambho howat raha. Oe apane ke bahoet biesaal samdjhat
raha. 10 Sab nietja aur oetja manai log okare oeppar khoeb
dhiaan lagaawat raha. Oesab bolies kie: „Dekh, ie aadmie
'Parmeswar ke barka saktie' bolaawal dja hai." 11 Oe dien
se dher log okare pietjhe tjalat raha. Oesab okar djaadoe se
atjambho howat raha. 12 Bakie djab Fielepas khoes khabar
Parmeswar ke raadj aur Jiesoe Kriest ke naam ke biese me
partjaar karies, tab dher aurat aur mardaana log Prabhoe

Jiesoe me bieswaas kare lagal, aur oesab apane ke dopoe karwaais.
13 Tab Siemon bhie bieswaas kare lagal aur dopoe ke baad
oe Fielepas lage se na gail. Ohoe Prabhoe ke biesaal tjienha
aur saktie dekhke ghabaraai gail. 14 Tab djab Prabhoe ke
pathaawal waalan Jeroesaalem me soenies kie Saamaaria ke
manai log Parmeswar ke baat apana leis hai, tab oesab Petras
aur Johaanas ke hoewa pathaais.
15 Oelog djab pahoetjal tab praatna karke Saamaaria ke
bieswaasie log khaatien Pawietr Aatma maangies. 16 Oe
sahar me to Pawietr Aatma abbe koi ke na mielal raha. Oesab
khaalie Prabhoe Jiesoe ke naam me dopoe bhail raha. 17 Tab
djab Petras aur Johaanas bieswaasie log par aapan haath
rakhies, tab oelogke Pawietr Aatma mielal.
18 Tab Siemon ie kaam dekhke maangies oesabke paisa
dewe aur bolies kie: 19 „Hamahoe ke ie saktie dewo kie ham
koi ke oeppar haath rakhke Pawietr Aatma dei sakie.” 20 Tab
Petras bolies: „Toke aur tor paisa me aag lage! Ka, toe
sotje hai kie toe Parmeswar ke saktie paisa se kien sake hai?
21 Parmeswar ke aakhie me tor diel safa na hai. Ohie se toe ie
sab kaam me bhaag na lei paihe. 22 Aapan paap-boeraai tjhor
de aur Parmeswar se praatna kar kie oe toke tor kharaab
sotj-bietjaar khaatien tjhama kar dewe. 23 Ham to dekhlie
kie toe bahoet djarantoeha aur kharaab boeraai me ekdam
se djhakaral baate.” 24 Tab Siemon bolies: „Toelog hamaar
khaatien Prabhoe se praatna kar aur ose poetjh kie tor saraap
hamaar oeppar na pare.”
25 Ekare baad djab Johaanas aur Petras Saamaaria sahar
me Prabhoe ke baat ke biese me aapan gawaahie deike aur
partjaar kar tjoekal raha, tab oesab phien Jeroesaalem laut
gail. Aur djaite me oesab Parmeswar ke khoes khabar Saa-
maaria diehaat ke gaaw me bataawat raha.

Fielepas aur Etiopia des ke mantrie

26 Tab Parmeswar ke ekgo parie Fielepas se bolies kie:
„Sandjha ke apane ke tajaar karke oe rasta par djaihe djaun
Jeroesaalem se Gaasa sahar dja hai. Oe rasta bahoet soen-
saan hai.” 27 Fielepas apane ke tajaar karke gail. Djaite me
oke ekgo ghora-gaarie bhetaail. Oman ekgo raadj tjalaawe
waala aadmie baithal raha. Oe Etiopia des ke Kandaake
naam ke raanie ke mantrie raha aur okar paisa ke kaar-baar
karat raha. Oe Jeroesaalem gail raha Parmeswar ke poedje
khaatien. 28 Aur ab oe lautke djaat raha. Gaarie me baithke oe
Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke poestak parhat raha. 29 Tab
Pawietr Aatma Fielepas se bolies: „Gaarie lage dja.”

30 Oe haalie se gaarie lage gail aur okar bagal tjale lagal.
Tab otane me soenies kie mantrie ka parhe hai. 31 Tab ose
poetjhies: „Sriemaan djie, aap samdjhe hai aap ka parhe
hai?" Tab mantrie bolies: „Ham kaise samadjh sakab djab
koi hamke na samdjhaai? Aaw hamare bagal baith." Fielepas
baithal. 32 Tab mantrie ie baat parhies kie:
„Djaise bhera ledjaawal dja hai maar dhaaral khaatien,
oisane oe ledjaawal gail.
Aur djaise bhera ke battja tjoep-tjaap rahe hai djab okar rowa
tjhiela hai,
oisane okar moeh me se ekko baat na niekaral.
33 Okar bahoet bedjatie karal gail aur kaanoen dwaara na
faisala bhail.
Ke okar aulaad ke biese me koetjh bataai sakie?
Okar djiewan dhartie par se hataai dewal gail."
34 Aur mantrie Fielepas se poetjhies kie: „Bataaw to, Jasaaja ie
baat kekar biese me liekhies hai? Apane biese me kie doesar
koi ke biese me?" 35 Tab ie liekhal baat kaam me laaike oe
soeroe karies Jiesoe ke biese me phor-phorke samdjhaawe ke.
36 Aisane batiaite oesab paanie lage se paas bhail. Tab
mantrie bolies: „Dekh, hoewa paanie hai! Ham dopoe hoi
sakiela kie na? Koetjh hamke roke hai?" [37 Tab oe bolies:
„Djab toe poera diel se Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare hai,
tab koetjh na toke roke hai." Tab mantrie bolies: „Ha, ham
bieswaas kariela kie Jiesoe Kriest Parmeswar ke Beta hai."]
38 Oe gaarie rokwaais aur doeno paanie me gail. Aur Fielepas
oke dopoe karies.
39 Tab djab oesab paanie me se niekaral, tab Pawietr Aatma
Fielepas ke hoewa se hataai legail. Mantrie oke phien na
dekhies. Oe bahoet khoesiaalie me Etiopia des ke or gail.
40 Baad me Fielepas Aasdod sahar me dekhaail. Aur hoewa
se oe ie sahar se oe sahar me khoes khabar partjaar karte
Sesaarea sahar me pahoetjal.

Kaise Prabhoe Jiesoe Saulas se bhet karies

9

1 Oe tem par Saulas Prabhoe ke tjela log ke bahoet sataawat
raha aur marwaawe maangat raha. Oe sab se barka agwa
lage gail 2 aur ose tjietthie maangies Daamaskas sahar ke
partjaar ke ghar ke barkwan khaatien. Ie tjietthie se oke
hoekoem raha Prabhoe ke rasta par tjale waalan aurat aur
mardaana ke pakarke Jeroesaalem laawe ke.
3 Tab djab oe Daamaskas sahar nagtjaail, tab atjakke me
oeppar se oke djotie maaries. 4 Bas oe gier gail aur ek aawaadj
soenaail. Koi bolies: „Saul, Saul, toe kaahe ke hamme sa-
taawe hai?" 5 Tab Saulas poetjhies: „Prabhoe, aap ke baato?"

Tab oe bolies: „Ham Jiesoe baatie aur toe hamke sataawe hai.
6 Oeth aur Daamaskas sahar dja. Hoewa par tose bataawal
djaai toke ka kare ke tjaahie."

7 Saulas ke saathie log bhie roek gail raha. Oelog koi ke
na dekhies, khaalie aawaadj soenies aur moeh baaike taakat
raha. 8 Tab Saulas oethke khara bhail aur tjaahe okar aakhie
khoelal raha, tabbo oe koetjh na dekh paawat raha. Koi okar
haath pakarke oke Daamaskas sahar legail. 9 Tien rodj talak
oke koetjh na dekhaat raha, aur oe koetjh na khaat piejat
raha.

10 Daamaskas me ekgo Aanaaniaas naam ke tjela rahat
raha. Bas tiesara rodj Prabhoe oke dekhaail aur bolies:
„Aanaaniaas." Tab aadmie bolies: „Djie, Prabhoe." 11 Tab
oe bolies: „Toe apane ke tajaar karke toerante dja Joedaas ke
ghare. Okar ghar oe rasta me hai djaun Sodjha rasta bolaawal
dja hai. Hoewa par Taarsas sahar ke Saulas ke poetjhiehe.
Oe praatna me bhieral hai. 12 Ham oke dekhailie hai kie ekgo
Aanaaniaas naam ke aadmie aaike okar oeppar haath rakhke
okar aakhie attjha kar dei."

13 Tab Aanaaniaas bolies: „Prabhoe, dher manai hamse
bataais hai kie ie aadmie Jeroesaalem me tor bieswaasie log
ke ketana doekh deis hai. 14 Aur ab oe hia barka agwan ke
hoekoem se aail hai oelogke pakarke djahal me band kare
khaatien djaun tor naam lewe hai." 15 Tab bolies: „Tabbo toe
dja. Ham oke aapan partjaarie ghat tjoenlie hai sab djaatie
aur oesabke raadja aur bhie Israel ke djaatie ke djanaawe
khaatien kie ham ke baatie. 16 Aur ham oke dekhaabe kie
hamaar naam ke kaaran se oke ketana doekh sahe ke parie."

17 Aisane Aanaaniaas gail, aur Saulas ke oeppar haath
rakhke bolies: „Bhaai Saul, Prabhoe Jiesoe toke rasta par
dekhaail raha aur ohie hamke pathaais hai. Oe maange hai
tor aakhie attjha kare aur toke Pawietr Aatma se bhare."
18 Bas toerante Saulas ke aakhie par djaun paral raha, oe
hat gail, aur oe phien dekhe lagal. 19 Tab Saulas oethke
khara bhail aur apane ke dopoe karwaais. Aur djab khaai pie
tjoekal raha, tab oke phien taagat bhail.

Saulas Daamaskas me

20 Tab aise bhail djab Saulas ekaat rodj Daamaskas ke
bieswaasie log ke saath raha, tab oe toerante soeroe karies
partjaar ke ghar me hoewa ke Israel log ke ailaan kare ke
kie Jiesoe Parmeswar ke Beta hai. 21 Ie baat soenke sab koi
atjambho hoike apane me poetjhe lagal kie: „Are, ehie na hai
djaun Jeroesaalem me Jiesoe ke naam lewe waalan ke maar
dhaarat raha? Oe to hia aail hai oesabke pakarke Jeroesaalem
ke barka agwan ke aage ledjaai khaatien?"

22 Etane me Saulas darsaaike partjaar karat raha kie Jiesoe
Parmeswar ke Kriest hai. Aur okar baat me etana saktie raha
kie Daamaskas ke Israel log epar koetjh na bol paawat raha.
23 Tab koetjh tem baad oelog sallaah karies oke marwaawe
khaatien. 24 Raat aur dien oesab sahar ke dewaal ke kamaarie
kamaarie lage loekaaike oke agorat raha aur bolies: „Hamlog
oke maar dhaare k'hoi." Bakie ie baat Saulas ke soenaai gail.
25 Tab ek raat ke okar tjela logan oke tjoeppe se ekgo barka
baskieta me baithaaike sahar ke dewaal par se bahare oetaar
deis.

Saulas Jeroesaalem me

26 Tab djab oe Jeroesaalem me pahoetjal, tab maangies
hoewa ke tjela log se miele. Bakie oelog na bieswaas kar
sakat raha kie oe Jiesoe ke tjela hoi gail hai. Ohie se oelog
ose doer rahat raha. 27 Bakie Baarnaabaas okar sahaara
karies aur pathaawal waalan ke lage legail. Oe bataais Saulas
kaise Daamaskas djaat raha, tab Prabhoe oke dekhaail aur
ose batiaais. Oe bhie bataais kie Daamaskas me oe Jiesoe ke
naam ke biese me kholke partjaar karat raha.
28 Tab pathaawal waalan okar baat maan gail aur Saulas
oelogke saath rahe lagal aur oelogke sanghe Jeroesaalem me
aawe djaai lagal. 29 Hoewa par oe bhie kholke Prabhoe ke
naam ke biese me batiaat raha. Bas koetjh Israel log djaun
Griek ke bhaasa batiaat raha, oelogse aur Saulas se baat-
tjiet bhail, aur baate baat me oelog phas gail. Tab ohoelog
maangies oke maar dhaare. 30 Bakie bieswaasie bhaai log
djab ie baat soenies, tab oesab oke Sesaarea sahar legail.
Ekare baad oesab oke Taarsas sahar pathaai deis.
31 Oe tem Joedea, Gaalielea aur Saamaaria diehaat ke iesaai
samaadj log bahoet soemmat se rahat raha aur koi na oelogke
sataawat raha. Oelog Prabhoe khaatien bahoet ieddjat se
aapan djiewan bietaawat raha aur aisane oelogke bieswaas
aur djabar howat gail. Aur Pawietr Aatma ke sahaaita se auro
dher manai bieswaasie hoi gail.

Petras aur loendj Eneas

32 Etane me Petras sagaro ghoemke gail bieswaasie log ke
dekhe. Aisane oe Leda gaaw me pahoetjal. 33 Hoewa oe ek
Eneas naam ke aadmie ke dekhies. Oe aadmie aath baries se
loendj raha aur bietjhauna par paral rahat raha. 34 Tab Petras
ose bolies: „Eneas, Jiesoe Kriest toke maange hai attjha kare.
Oeth aur aapan bietjhauna lapet le." Bas toerante oe oethke
khara hoi gail. 35 Aur sab Leda aur Saaron ke manai log oke
dekhke Prabhoe me bieswaas kare lagal.

Petras ke praatna Taabieta khaatien

36 Jopa sahar Leda sahar ke nagietj raha. Hoewa ek Taabieta naam ke bieswaasie aurat rahat raha. Griek ke bhaasa me okar naam Dorkaas raha. Oe bahoet bhalaai karke garieb logan ke aapan tjiedj baat dewat raha. 37 Bas djab Petras abbe Leda me raha, tab Taabieta bemaar hoike mar gail. Oesab okar lahaas nahawaaike ek oeppar kamra me dhar deis. 38 Tab djab Jopa ke bieswaasie log soenies kie Petras Leda me hai, tab oelog haalie se doeigo aadmie ke sanes deike pathaais ose bole ke kie: „Djetana haldie hoi sake hai, toe aawo!"

39 Djaise Petras sanes paais, oisahie oe haldie se Jopa sahar me pahoetjal. Tab oesab oke kamra me legail djaaha lahaas raha. Djetana garieb wiedhwa log raha, oesab roite aail aur Petras ke sab kapra dekhaais djaun Taabieta oelog khaatien banaais raha. 40 Tab Petras oelogke kamra me se pathaais aur gaathie par gierke praatna kare lagal. Tab lahaas ke taakke bolies: „Taabieta, oeth dja." Bas aurat aakhie khol deis aur djab Petras ke dekhies, tab oethke baith gail. 41 Tab Petras okar haath pakarke oke khara karies. Tab oe sab bieswaasie aur wiedhwa log ke bolaaike bolies: „Dekh, oe djie gail!"

42 Ie baat Jopa sahar bhar me soenaail aur dher manai log Prabhoe me bieswaas kare lagal. 43 Aur Petras ekaat rodj Jopa me rahie gail ekgo Siemon naam ke aadmie ke ghare. Oe aadmie tjamra ke kaam karat raha.

10

Kornelias aur Petras

1 Sesaarea sahar me ekgo Roma ke soerdjaatie ke barkwa rahat raha. Okar naam Kornelias raha. Okar nietje ek sau Ietaalia des ke soerdjaatie kaam karat raha. 2 Oe ek bhaktie aadmie raha, aur okar ghar-bhar bhie Parmeswar ke aadar karat raha. Oe Israel ke garieb log ke bahoet daan dewat raha aur hardam Parmeswar se praatna karat raha.

3 Tab aisahie ek rodj lagbhag tien badje sandjha ke ek Parmeswar ke parie oke dekhaail. Oe oke safa se aawat dekhies. Tab parie bolies: „Kornelias." 4 Tab oe tjaukke oke taakke bolies: „Saheb djie, ka bhail?" Tab parie bolies: „Soen, Parmeswar tor praatna soen leis aur oke bahoet parsand howe hai kie toe garieb logan ke sahaaita kare hai. 5 Ab toe ekaat djane ke Jopa sahar pathaai de ekgo Siemon naam aadmie ke bolwaawe khaatien. Okar naam bhie Petras hai. 6 Oe koetjh dien khaatien samoendar ke kienaare ek tjamaar Siemon ke ghare rahe hai."

7 Tab djab parie ie sab baat bolke tjal gail raha, tab Kornelias aapan naukar me se doeigo ke bolwaais aur bhie ekgo soerdjaatie ke djaun okar dekh-bhaal karat raha aur

bhie Parmeswar ke aadar karat raha. 8 Oe sab baat bataaike
oelogke Jopa sahar pathaais.

9 Biehaan bhaile lagbhag baara badje Jopa me Petras ghar
ke oeppar baithe ke djagaha me gail praatna kare. Ohie same
Kornelias ke aadmie log Jopa nagtjaat raha. 10 Tab praatna
kare ke baad Petras ke bhoekh lagal. Bas djaise khaaik banat
raha Parmeswar oke djaise ek sapana me koetjh dekhaais.
11 Oe dekhies kie aasmaan khoele hai aur koi koetjh djaise ek
barka tjaddar tjaaro kona pakarke nietje oetaare hai. 12 Oe
tjaddar me sab rakam ke djanaawar raha, tjaargorwa, saap-
godjar, aur tjierai.

13 Tab ekgo aawaadj soenaail. Koi bolies kie: „Le Petras,
maarke kha." 14 Tab oe bolies: „Nahie, Prabhoe! Ham kabhie
koetjh na khailie hai djaun haraam kie to na safa hai." 15 Tab
aawaadj phien soenaail kie: „Djaun Parmeswar safa maane
hai, oke toe na nahakariehe." 16 Tien dafe aisane bhail, tab
djaun nietje oetaraan raha, oe phien oeppar oetha lewal gail.

17 Bas djaise Petras baithke sotjat raha kie ie sab tjiedj ke
matlab ka hoi, tab Kornelias ke aadmie log aaike Siemon
tjamaar ke dwaar par pahoetj gail. Oelog khodjat khodjat
okar ghar paai gail raha. 18 Tab djor se poetjhies kie: „Hia
kauno Siemon Petras rahe hai?" 19 Bakie Petras etana sotj me
raha, kie oe na soenies. Tab Pawietr Aatma ose bolies: „Dekh,
toke doei djane khodje hai. 20 Toe dja nietje aur djaaha oelog
bolie djaai ke toe djaihe. Na deraihe, ham oelogke pathailie
hai."

21 Tab Petras nietje gail aur aadmie log se bolies: „Toelog
hamme khodje hai. Ham toelogke khaatien ka kar sakiela?"
22 Tab oelog bolies: „Hamlogke ekgo soerdjaatie ke barkwa
pathaais hai. Okar naam Kornelias hai. Oe ek bahoet
iemaandaar aadmie hai. Oe bhie sattja Parmeswar ke aadar
kare hai aur Israel djaat me okar bahoet maan-djaan hai.
Parmeswar oke aapan ekgo pawietr parie dwaara bataais hai
toke aapan ghare bolaawe ke aur soene ke kie toke kaun baat
hai bataawe ke." 23 Tab Petras oelogke bhiettar lei leis.

Kaise Petras Sesaarea sahar gail

Biehaan bhaile oe ekaatgo Jopa ke bieswaasie bhaai log
sanghe Kornelias ke aadmie log ke saath gail. 24 Tab ek rodj
baad oelog Sesaarea sahar me pahoetjal. Hoewa Kornelias
aapan sab palwaar aur saathie log ke ekattha bolwaaike
oelogke agorat raha. 25 Tab djaise Petras hoewa aail, oisane
Kornelias bahare djaaike okar gore gierke aur oke poedje
lagal. 26 Bakie Petras okar haath pakarke oke oethaais aur
bolies: „Toe ka kare hai? Oeth! Ham to bhie tor ghat ek
iensaan baatie!"

27 Tab batiaite oesab bhiettar gail aur hoewa Petras dekhies
kie ketana manai ekattha hai. 28 Tab oesabse bolies kie:
„Toelog djaane hai kie ek Israel manai ke mienaahie hai ek
doesar djaat se miele ke aur okar ghare djaai ke. Bakie
Parmeswar hamke dekhaais hai kie hamke na tjaahie koi ke
haraam maane ke. 29 Ohie se ham biena koetjh sotje toerante
tor paas ailie. Aur ab ham maangiela djaane kie toe kaahe ke
hamme bolwaile hai."
30 Tab Kornelias bolies: „Tjaar rodj bhail hai kie ham tien
badje sandjha ke aapan ghar me praatna karat rahielie. Bas
ekgo aadmie oeddjar tjamkat kapra me hamaar aage khara
hoi gail. 31 Oe hamse bolies: 'Kornelias, Parmeswar tor
praatna soen leis hai. Aur oke bahoet parsand howe hai
kie toe garieb log ke bhalaai kare hai. 32 Toe koi ke Jopa
sahar pathaaike ekgo Siemon naam ke aadmie ke bolwaai le.
Oe bhie Petras bolaawal dja hai. Oe iesaait samoendar ke
kienaare ekgo tjamaar Siemon ke ghare rahe hai.' 33 Ohie
khaatien ham toerante toke bolwailie. Bahoet barhia hai
kie toe aile. Ab hamlog hia ekattha baatie aur Parmeswar
hamlogke saath bhie hai. Hamlog maangiela soene kie oe
tose ka bolies hai hamlogse bataawe ke."

Petras ke bhaasjan Kornelias ke ghare

34 Tab Petras bataawe lagal kie: „Ab ham dekhiela kie
Parmeswar ke aakhie me sab koi sattje ke ekke hai. 35 Oe
sabke apanaawe hai dje okar aadar kare hai aur okar hiettjha
poera kare hai, tjaahe oe djaun djaat ke hoi. 36 Toelog djaane
hai kie Parmeswar Israel ke djaat ke kaun khoes khabar
djanaais hai. Oe to oesabke bataais hai kie oelog Jiesoe Kriest
dwaara ose ek hoi sake hai. Aur ehie Jiesoe sab djaat ke
Prabhoe hai. 37 Toelog soenle rahiele kie djab se Johaanas
dopoe aur partjaar kare lagal Gaalielea diehaat aur Israel des
bhar me ka bhail hai.
38 Oe tem me Parmeswar Naasaaret sahar ke Jiesoe par
Pawietr Aatma barsaais aur oke saktie se bhar deis. Oe
okare saath raha. Tab Jiesoe tjaaro alang bhalaai karat raha
aur djekar oeppar saitaan raha, oe oesabke attjha kar dewat
raha. 39 Hamlog aapan aakhie se dekhlie kie oe Israel des aur
Jeroesaalem sahar me kaun bhala kaam karies. Bas ekare
baad oesab oke ek kroes par tangwaaike maar dhaaries.
40-41 Bakie tiesara rodj Parmeswar oke djie oethaais aur oe
hamlogke dekhaail. Okar djie oethe ke baad hamlog okare
saath khailie pielie. Sab djanta oke na dekhies, khaalie ham-
log. Oe to pahiele hamlogke tjoenies raha okar gawaahian
howe ke. 42 Aur ab oe hamlogke hoekoem deis hai Israel
djanta khaatien okare biese me partjaar kare ke aur bataawe
ke kie Parmeswar ohieke djadj ghat baithaais hai sab djienda

aur maral logan ke oeppar faisala kare ke. 43 Parmeswar ke
sab pahiele ke sanesian bhie bataais raha kie dje okare me
bieswaas kare hai, oe okar naam se paap ke tjhama paaiga."

Kaise Pawietr Aatma bhie doesar djaat par aail

44 Djaise Petras batiaite raha, oisane Pawietr Aatma sab
soene waalan ke oeppar aail.
45 Djaun Israel ke bieswaasie bhaai log Petras sanghe Jopa
se aail raha, oelog bahoet atjambho hoi gail kie Pawietr
Aatma doesar djaat par bhie aail. 46 Oelog soenies kie Ko-
rnelias ke ghar bhar Pawietr Aatma dwaara har ek bhaasa
me Parmeswar ke baraai kare hai. 47 Tab Petras bolies kie:
„Dekh, djaise hamlogke oeppar Pawietr Aatma aail, aisahie
ehoelog par aail hai. Ohie se ab hamlogke tjaahie ielogke bhie
paanie se dopoe kare ke. Koetjh na oesabke roke hai."
48 Tab oe hoekoem deis oelogke Jiesoe Kriest ke naam me
dopoe kare ke. Aur djab sab kaam don hoi gail raha, tab oesab
Petras aur okar saathie log se poetjhies ekaat rodj oelogke
saath rahe ke.

11

Kaise Petras apane ke Jeroesaalem me batjaawe hai

1 Joedea diehaat me pathaawal waalan aur bieswaasie
bhaai log soenies kie koetjh doesar djaat log bhie Parmeswar
ke baat apana leis hai. 2 Tab djab Petras Jeroesaalem me
lautke aail, tab hoewa ke bieswaasie log oke bahoet baat
bolies. 3 Oelog bolies kie: „Toe ek aadmie ke ghare gaile
djaun ke hakiekat na bhail hai aur oelogke sanghe bhie khaile
piele."
4 Bakie Petras sab baat soeroe se samdjhaawe lagal. 5 Oe
bolies: „Ham Jopa sahar me praatna karat rahielie. Tab
hamme koetjh djaise barka tjaddar dekhaail. Koi oke tjaaro
kona pakarke aasmaan me se oetaaries. Tab tjaddar aaike
hamaar aage roekal. 6 Aur djab ham khoeb thiek se taklie, tab
dekhlie tjaargorwa, djangalie djanaawar, saap-godjar aur
tjierai oman hai.
7 Tab ham ek aawaadj soenlie. Koi hamse bolies kie: 'Petras
oeth, eke toe maarke kha!' 8 Tab ham bollie: 'Djie na,
Prabhoe, ham kabhie koetjh na khailie djaun haraam kie to
na safa hai.' 9 Tab oeppar se aawaadj phien se soenaail kie:
'Djaun Parmeswar safa maane hai, oke toe na nahakariehe!'
10 Oisahie tien dafe bhail, tab sab oeppar oetha lewal gail.
11 Bas thora der baad tien aadmie oe ghar lage pahoetjal
djaaha hamlog rahat rahielie. Oelogke ekgo Kornelias naam
ke aadmie Sesaarea sahar me se hamaar lage pathaais raha.
12 Tab Pawietr Aatma hamse bolies kie: 'Toe biena koetjh

sotje oelogke saath dja.' Ie tjhaugo Jopa sahar ke bhaai hamaar saath gail Sesaarea sahar aur hoewa par Kornelias aur hamlogse bhet bhail.

13 Tab Kornelias bataais oe kaise aapan ghar me ekgo parie ke dekhies raha. Aur parie bolies raha kie: 'Koi ke Jopa pathaai de aur ekgo Siemon Petras naam ke aadmie ke bola laaw. 14 Oe bataaiga kaise toe, tor ghar bhar aur saathie log paap me se batj djaai sakiega.'

15 Tab djab ham thora der oesabse Prabhoe ke biese me batiailie rahielie, bas Pawietr Aatma Kornelias log par aail djaise soeroe me hamahoelog par. 16 Tab hamme toerante Prabhoe ke baat jaad bhail kie: 'Johaanas paanie se dopoe karat raha, bakie toelog Pawietr Aatma se dopoe hoihe.' 17 Aur djab oelog Prabhoe Jiesoe Kriest me bieswaas kare lagal, tab Parmeswar ohoelogke ohie saktie deis djaun oe hamlogke deis raha. Tab ab toelog sotj kie ham ke baatie Parmeswar ke roke waala?" 18 Ie sab baat soenke Jeroesaalem ke bieswaasie log soen hoi gail. Oesab Parmeswar ke aadar kare lagal aur bolies kie: „Bhaai log, Parmeswar doesar djaat log ke bhie mauka deis hai paap pastaaike sattja djiewan soeroe kare ke."

Antiokia sahar ke bieswaasie log

19 Djaun tem par Stefaanas maraai gail raha, oe same se bieswaasie log bahoet sataawal gail. Oesab iedhar oedhar bhaagke, Feniesia aur Siepras des aur Antiokia sahar talak pahoetj gail. Hoewa par oesab khoes khabar partjaar kare lagal, bakie khaalie Israel djaatie khaatien. 20 Oelog me ekaatgo Siepras aur Sierene des ke raha. Djab oesab Antiokia sahar me aaike pahoetjal tab bhie Griek djaatie log se khoes khabar Prabhoe Jiesoe ke biese me bataais. 21 Parmeswar ke saktie oelog par raha, ohie se dher Griek log Prabhoe me bieswaas kare lagal aur aapan paap pastaaike okar rasta par tjale lagal. 22 Ie sab baat Jeroesaalem ke bieswaasie logan ke kaane talak pahoetj gail. Tab oelog Baarnaabaas ke Antiokia sahar pathaais.

23 Djab oe hoewa pahoetjal aur dekhies kie Parmeswar oesabke ketana bhalaai kare hai, tab oe bahoet khoesie bhail aur naawa bieswaasie log se bolies kie: „Aapan diel bhar se Parmeswar se ek rahoe." 24 Oe ek bahoet barhia aadmie raha aur bieswaas aur Pawietr Aatma se bharal raha. Okar aawe ke baad auro manai log Prabhoe me bieswaas kare lagal. 25 Tab hoewa se oe Taarsas sahar gail Saulas ke khodje. 26 Aur djab oke paais, tab oe okare sanghe Antiokia lautke gail. Hoewa par bieswaasie log ek baries bhar oelogke barhia se sewa karat raha. Aur doeno mielke dher manai

ke siekhaawat raha. Antiokia sahar me Jiesoe ke tjela log ke pahiela dafe „'iesaai" ' bolaawal gail.*

27 Oe same ekaatgo Parmeswar ke sanesian Jeroesaalem
se Antiokia me aail. 28 Oelog sanghe ekgo Aagaabas naam
ke aadmie raha. Pawietr Aatma dwaara oe bataais kie:
„Doenia par sagaro akaal pariega." Tab koetjh tem baad,
djab Klaudias naam ke maahaaraadja raadj tjalaawat raha,
tab aisahie bhail. 29 Aagaabas ke sanesa soenke Antiokia
ke bieswaasie log sallaah karies Joedea diehaat ke bhaai-
bahien log ke madat kare ke. Dje ke djaun raha, oe dei sakat
raha. 30 Djaise oesab sallaah karies raha, aisane bhail. Tab
sab paisa ekattha karke oelog Saulas aur Baarnaabaas ke
deis Joedea diehaat ledjaai khaatien. Aur djab hoewa par
pahoetjal, tab oe doeno paisa bieswaasie log ke barkwan ke
dei deis.

12

Jaakobas aur Petras ke doekh

1 Oe same par raadja Herodes hoekoem deis koetjh iesaai
samaadj waalan ke sataawe ke. 2 Oe Johaanas ke bhaai
Jaakobas ke moerie talwaar se katwaai deis. 3 Aur djab
oe dekhies kie ie kaam Israel ke barkwan ke bahoet attjha
lage hai, tab oe Petras ke bhie pakarwaai leis. Ie Paasan ke
tiewhaar ke tem me bhail. 4 Oe maangat raha tiewhaar ke
baad Petras ke djanta ke aage laawe okare biese me faisala
kare khaatien. Ohie se oe oke djahal me kar deis aur sora
soerdjaatie okar rakhwaala karat raha. Ie sora tjaar bhaag
me baatal raha. 5 Aisane Petras djahal me raha, aur iesaai
samaadj logan okar khaat Parmeswar se praatna karat raha.

Kaise Parmeswar ke parie Petras ke batjaawe hai

6 Tab djaun rodj Petras raadja ke aage laawal djaat, okar
ek raat pahiele oe doei soerdjaatie ke bietj me soetal raha.
Oe ketie se oe doeno ke sanghe baanhal raha, aur dwaarie
par bhie soerdjaatie rakhwaala karat raha. 7 Bas Parmeswar
ke ekgo parie djahal me aaike Petras lage khara bhail aur
kothrie me djotie aail. Tab oe Petras ke padjarie me thelke
bolies: „Petras, haalie se oeth!" Aur djab oe khara bhail, tab
toerante ketie okar haath par se gier gail. 8 Tab parie bolies:
„Aapan tjamotie lagaaw aur djoeta pahien." Ie sab djab hoi
gail, tab bolies: „Aapan djhoel orh le aur hamaar saathe tjal."

9 Petras okar paatjhe tjalal aur etana bhie na djaanat raha
kie satj hai kie na. Oe sotjat raha kie oe sapana dekhe hai.
10 Oelog pahiela soerdjaatie log lage se paas bhail aur doesara

* **11:26** 'Iesaai' ke matlab 'Jiesoe waala' hai.

waalan lage se bhie. Tab oesab djahal ke loha ke kamaarie lage pahoetjal. Bas kamaarie apane se khoel gail. Tab djab bahare aaike oesab koetjh doer tjalal, tab parie alop hoi gail.

11 Tab Petras ke jaad bhail aur oe apane me sotjies kie: „Ab
ham djaan gailie kie Parmeswar aapan parie ke pathaais hai
hamme raadja Herodes aur Israel ke barkwan ke haath me
se batjaawe khaatien." 12 Ie sab tjiedj thiek se sotj-bietjaar
karke oe Johaanas ke maai ke ghare gail. Ie Johaanas ke
doesara naam Markas raha. Hoewa dher iesaai ekattha raha
bientie kare khaatien. 13 Tab djab Petras kamaarie par khoet-
khoetaais, tab ekgo Rode naam ke naukaraanie aail dekhe kie
ke hai. 14 Bas Petras ke aawaadj pahietjaanke oe khoesiaalie
ke maare bhoelaai gail kamaarie khole aur dhaurke gail
bataawe kie: „Petras dwaar par khara hai!" 15 Tab ekwan
bolies: „Hat oedhar, tor moer na thiek hai." Bakie Rode
bolies: „Aaw tjal dekh, ie satj hai." Tab ekwan bolies: „Saait
okar aatma kie to parie hoi."

16 Abbe Petras khoet-khoetaite raha. Tab djab oesab ka-
maarie kholies, tab dekhies kie sattje ke ohie hai. Aur sab
koi ghabaraai gail. 17 Tab oe sabke haath se sankiaais tjoep
howe ke aur bataawe lagal Parmeswar kaise oke djahal me
se niekarwaais hai. Djab oe bataai tjoekal, tab bolies kie: „Ie
sab baat Jaakobas aur doesar bieswaasie bhaai log ke bhie
djanaai deihe." Tab oe hoewa se kahie ante gail.

18 Biehaan bhaile soerdjaatie ke bietj me bahoet haltjal
bhail. Oesab khaalie sotjat raha kie Petras se ka bhail hoi.
19 Herodes oke bhie khodjwaais, bakie djab na paais tab
soerdjaatie log ke pakarwaais marwaai dhaare khaatien.
Baad me Petras Joedea diehaat tjhorke Sesaarea sahar gail
aur hoewa par koetjh dien talak rahie gail.

Herodes ke maut

20 Herodes Tieras aur Siedon sahar ke manai log ke oeppar
bahoet goessaail raha. Bakie oelogke raadja ke des ke daana-
paanie bahoet djaroerat raha. Ohie se oesab ek man hoike
okar paas gail. Oelog okar mantrie Blastas ke apane alang kar
leis aur okar sahaaita se raadja se maafie maangies. 21 Tab
baithak lagaawe waala dien par raadja pausaal pahienke
aur aapan gaddie par baithke bhaasjan deis. 22 Tab okar
aawaadj soenke djanta log khoesie se tjiellaaike bolies kie: „Ie
na iensaan ke aawaadj hai, bakie ek bhagwaan ke!" 23 Bas
toerante Prabhoe ke ekgo parie raadja ke ek kharaab kierwa
ke bemaarie deis, aur oe mar gail. Oe to Parmeswar ke aadar
na karies raha.

24 Etane me Prabhoe ke baat sagaro phailat gail. 25 Oe
same par Baarnaabaas aur Saulas aapan kaam poera karke

Jeroesaalem se phien Antiokia sahar laut gail. Aur oesab Johaanas Markas ke legail.

13

Baarnaabaas aur Saulas ke bolaawa

1 Antiokia sahar ke iesaai ke samaadj me ekaatgo bhaai Parmeswar ke sanesian raha aur ekaatgo partjaarie log. Baarnaabaas, Siemeon djaun bhie „'Kariewa" ' bolaawal djaat raha, Sierene des ke Loesias, Manaain djaun raadja Herodes ke sanghe posaail raha, aur Saulas partjaar karat raha. 2 Tab djaise oesab mielke ek rodj bhoekha raha aur Parmeswar ke poedjat raha, tab Pawietr Aatma oelogse bolies kie: „Baarnaabaas aur Saulas ke alag kar de djeme oesab hamaar khaatien kaam kar sake." 3 Tab oesab abbe bhoekha rahieke praatna karke oe doeno par haath rakhies aur oesabke djaain deis.

Baarnaabaas aur Saulas ke partjaar Siepras des me

4 Aisane oesab Pawietr Aatma dwaara pathaawal gail. Pahiele Seloesia sahar gail, tab hoewa se djahaadj par Siepras des gail. 5 Tab djab Salaames sahar me pahoetjal, tab hoewa ke Israel logan ke partjaar ke ghar me oelog Parmeswar ke baat soenaais. Aur oelogke saathe Johaanas Markas raha sab rakam kaam me haath lagaawe khaatien. 6 Aisane des bhar me oelog partjaar karat Paafos sahar pahoetjal. Hoewa par oelogse ek djaadoegar se bhet bhail. Oe Israel ke aadmie raha Baarjiesoe naam ke. Oe apane ek Parmeswar ke sanesia ghat maanat raha. 7 Oe Siepras des ke laat ke saathie log sanghe raha. Laat ek samadjhdaar aadmie raha. Okar naam Sergias Paulas raha. Oe Baarnaabaas aur Saulas ke apane lage bolwaais aur maangies Parmeswar ke sanesa soene. 8 Djaadoegar ke naam Griek ke bhaasa me Eliemaas raha. Oe na maangat raha kie laat Parmeswar ke baat soene aur bahoet kausies karies oke roke ke.

9 Tab Saulas, djaun ke bhie Paulas naam raha, oe Pawietr Aatma ke saktie dwaara oke khoeb thiek se taakke bolies: 10 „Are, saitaan ke battja! Toe djhoeth aur tjalaakie se bharal hai aur sab bhalaai ke doesman baate. Toe aapan kharaab tjaal na maange hai tjhore. Parmeswar ke bana-banaawal rasta kaahe ke biegaare hai? Dekhiehe tose ka hoi! 11 Parmeswar toke aisan sadja dei kie toe koetjh dien khaat andha hoi djaihe aur tanko na dekh paihe." Bas toerante djaadoegar ke andhiaar aur dhoe-dhoer dekhaai lagal aur oe khaalie iedhar oedhar haath lapkaaike towe kie koi oke samhaar lewe. 12 Tab laat djab dekhies, tab bieswaas kare lagal. Aur Prabhoe ke siektjha okar man me baith gail.

Paulas ke partjaar Piesiedia des ke Antiokia sahar me

13 Tab Paulas aur okar saathie log djahaadj par Paafos se
samoendar kaatke Perga sahar Pamfielia des me gail. Bakie
hoewa se Johaanas Markas oelogke tjhorke Jeroesaalem
lautke gail.
14 Aur Paulas log Perga se tjalte Antiokia sahar Piesiedia des
me pahoetjal. Tab sabat ke dien oesab hoewa ke Israel log ke
partjaar ke ghar me gail aur baithal. 15 Tab djab barkwan
Mosas ke kaanoen aur Parmeswar ke doesar sanesian ke
poestak me se parh tjoekal, tab Paulas aur okar saathie se
poetjhwaais kie: „Bhaai log, toelog djanta se koetjh hiemmat
dewe waala baat bol sakieho?"
16 Tab Paulas oethke aur haath se sankiaaike bolies: „Israel
djaatie log aur sab doesar Parmeswar ke aadar kare waalan,
soeno. 17 Parmeswar Israel djaat ke baap-daada ke aapan
djaat ghat tjoenies raha. Tab djab oesabke aulaad pardesie
ghat Egypte des me rahat raha, tab oe oesabke barhaais aur
aapan barka saktie se hoewa se niekaar legail. 18 Aur lagbhag
tjaalies baries lek maidaan me oe oelogke sab tjaal-tjalan
sahies. 19 Tab saatgo Kaanaan des ke djaat ke naas karke oe
Israel djaatie ke oesabke des deis.
20 Ekare baad tjaar sau patjaas baries bietal. Oe tem me
Parmeswar djadj log ke baithaais oesabke tjalaawe khaatien.
Aisane raha Parmeswar ke sanesia Saamoewel ke same talak.
21 Tab oesab ek raadja maangies. Aur Parmeswar Benjaamen
ke koel me se Kes ke betwa Saul ke tjaalies baries khaatien
raadja banaais. 22 Tab Saul ke hataaike oe Jesai ke betwa
Daawied ke raadja banaais. Okare biese me oe bolies kie:
'Daawied hamaar man laaik aadmie hai. Oe hamaar sab
hoekoem poera kariega.'

Paulas ke sanesa Antiokia ke Israel log khaatien

23 Aur ab Parmeswar Daawied ke aulaad me se ek batjaawe
Waala pathaais, djaise oe Israel djaatie ke waada karies raha.
Aur ie Jiesoe hai. 24 Okar kaam soeroe howe se pahiele
Johaanas dopoe kare waala sab Israel djaat se bolies raha kie:
'Aapan kharaab tjalaawa tjhor de, ek naawa djiewan soeroe
kar, aur bhie apane ke dopoe karwaaw.' 25 Aur djab Johaanas
ke partjaar ke kaam poera hoi nagtjaail, tab oe bolies kie:
'Soen, toelog sotje hai kie ham Kriest baatie, bakie aise na hai.
Oe hamare baad aaiga. Oe etana maahaan hai kie ham okar
djoeta oetaare laaik na baatie.'
26 Bhaai log, toelog djaun Aabraaham ke aulaad hai, aur
ekwan djaun bhie Parmeswar ke aadar kare hai, soeno! Ie
batjaawe waala sanesa hamlog khaatien hai. 27 Parmeswar
ke sanesian liekhies raha kie manai logan batjaawe Waala
ke na apanaaiga. Ie baat har ek sabat ke dien par Israel

ke partjaar ke ghar me parha hai. Aur djab Jeroesaalem ke manai log aur barkwan Jiesoe ke na maangat raha, tab oesab ie baat poera karies. 28 Aur tjaahe oelog okare me ekko kasoer na paais, tabbo oesab Pielaatas se poetjhies oke marwaai dhaare ke. 29 Aur djab oesab Parmeswar ke sanesian ke sab agwe ke liekhal baat poera karies raha, tab okar ekaat sanghatian oke kroes par se oetaar leis aur ek kabar me dhar deis.

30 Bakie Parmeswar oke djie oethaais hai. 31 Ekare baad oe apane ke tjaalies rodj dher dafe aapan saathie ke dekhaais, djaun okar sanghe Gaalielea diehaat se Jeroesaalem sahar gail raha. Aur ab ohielog Israel ke djaatie se okare biese me gawaahie dewe hai. 32-33 Aur hamlog toelogke khoes khabar djanaaila kie Parmeswar aapan waada hamlogke baap-daada khaatien Jiesoe ke djie oethaawe dwaara hamlog khaat poera karies hai. Djaise okar gaana ke poestak ke doesara gaana me liekhal hai kie:

'Toe hamaar Beta baate. Aadj ham sab koi ke djanaaila kie
ham tor Baap baatie.'

34 Parmeswar Jiesoe ke djie oethaais hai okar dehie ke kabhie na saran dewe khaatien. Oe bolies raha:

'Djaun pawietr tjiedj ham Daawied ke waada karlie hai, oe
ham djaroer toelogke debe.'

35 Aur oe ek doesar gaana me liekhwaais hai kie:

'Toe aapan pawietr Kamkarta ke dehie na saran deihe.'

36 Daawied aapan tem me Parmeswar ke bietjaar poera karies. Tab oe mar gail aur okar mattie okar baap-daada lage paral. Okar dehie sar gail hai. 37 Bakie Parmeswar Jiesoe ke djie oethaais, aur okar dehie na saran deis.

38 Bhaai log, toelogke tjaahie djaane ke kie hamlog okar dwaara paap ke tjhama ke biese me partjaar kariela. 39 Mosas ke kaanoen par tjale ke dwaara koi na paap me se batj sake hai. Bakie ab dje Jiesoe me bieswaas kariega, oe okar dwaara tjhoetkaara paaiga. 40 Ohie se batjaaike rahiehe kie tose na howe djaise Parmeswar ke ek sanesia liekhies hai:

41 'Are, Parmeswar ke nahakaare waalan, toelog tjakkari-
aaike bhaag djaihe! Djaun kaam Parmeswar toelogke
tem me kariega, tjaahe koi toelogke djetana samdjhaai,
tabbo toelog na mangiehe bieswaas kare.' "

42 Tab djab Paulas aur Baarnaabaas partjaar ke ghar me se tjal gail, tab hoewa ke manai log oesabse poetjhies kie: „Aane waala sabat ke dien par toelog phien se lautke aihe auro baat bataawe khaatien." 43 Dher Israel djaatie log aur doesar djaat ke Parmeswar ke aadar kare waalan Paulas aur Baarnaabaas ke saath tjalat djaat raha. Djaite me oe doeno oelogse batiaais

aur tieha deis Parmeswar ke bhalaai par bharosa karte rahe ke.
44 Tab ekwa sabat ke dien par sahar bhar aail Parmeswar
ke sanesa soene khaatien. 45 Bakie Israel ke djaatie djhoend
dekhke Paulas aur Baarnaabaas ke djaran kare lagal aur
abdjas lagaaike Paulas ke baat nahakaaries. 46 Tab oe doeno
bolies: „Hamlogke tjaahat raha pahiele Parmeswar ke baat
Israel log se bataawe ke. Bakie toelog nahakaar deile aur
dekhaile kie toelog sada khaatien Parmeswar sanghe rahe
laaik ke na baate. Ohie khaatien ab hamlog doesar djaatie
lage djaabe. 47 Prabhoe hamlogke hoekoem deis hai kie:
'Ham toelogke tjoenlie hai sab djaatie ke djotie dewe ke, aur
doenia ke kona talak iensaan ke batjaawe khaatien.' "
48 Bas ie sab baat soenke doesar djaatie partjaar ke ghar me
bahoet khoesie bhail aur bolies kie: „Prabhoe ke baat etana
biesaal hai!" Aur djaun log ke diel Parmeswar tajaar karies
raha sada ke lieje okar sanghe aapan djiewan bietaawe ke,
oelog bieswaas kare lagal. 49 Aur Prabhoe ke baat oe diehaat
me tjaaro alang phail gail.
50 Bakie Antiokia sahar ke Israel log hoewa ke Parmeswar
ke aadar kare waala bara ghar ke aurat logan aur doesar oetja
dardja waalan ke Paulas aur Baarnaabaas ke biese me ba-
hakaawe lagal. Tab oesab mielke oe doeno ke bahoet sataawe
lagal aur aapan sahar ke aas-paas se bhagaai deis. 51 Bas
oe doeno aapan gor ke dhoer djhaarke hoewa se Iekoniam
sahar gail. 52 Aur Antiokia ke bieswaasie log khoesiaalie aur
Pawietr Aatma se bhar gail.

14

Iekoniam sahar me
1 Djab Paulas aur Baarnaabaas Iekoniam sahar pahoetjal,
tab hoewa bhail djaise Antiokia sahar me bhail raha. Oelog
partjaar ke ghar me djaaike aisan baat batiaais kie bahoet
Israel djaat aur bhie dher Griek waalan Prabhoe me bieswaas
kare lagal. 2 Bakie koetjh Israel log na maangat raha soene.
Oelog doesar djaat ke bahakaaike bieswaasie bhaai ke biese
me khaalie kharaab baat bolies. 3 Tabbo Paulas aur Baar-
naabaas koetjh same khaat hoewa rahat raha. Prabhoe par
bharosa karke oelog be-dar se batiaat raha. Aur Prabhoe
aapan bhalaai dekhaawe khaatien oesabse ek se ek barka
kaam karwaais. Aisane dekhaail kie oelogke partjaar satj hai.
4 Bakie sahar ke manai bat gail. Koi koi hoewa ke Israel log ke
kait raha, aur koetjh Paulas log ke.
5 Tab Israel djaat aur oelogke saamiel waalan aapan bark-
wan ke saath ekattha hoike sallaah karies pathaawal waalan
par ieta bahaaike oesabke maar dhaare ke. 6 Bakie Paulas log

ke ie kharaab bietjaar ke sanes miel gail. Tab oesab Liekaonia
des me se Liestra aur Derbe sahar aur hoewa ke aas-paas
me bhaag gail. 7 Aur hoewa par oelog Parmeswar ke khoes
khabar bhie partjaar karies.

Liestra sahar me

8 Liestra me ek aadmie paidaais se loendj raha. Okar gor
me taagat na raha. 9 Tab djab oe Paulas ke partjaar soenies,
tab Paulas oke khoeb thiek se taakies aur dekhies kie oke
bieswaas hai attjha howe khaatien. 10 Tab oe djor se bolies:
„Toe oethke aapan gor par khara hoi dja.” 11 Bas aadmie
oethke khara bhail aur tjale lagal. Tab djab Liestra ke manai
dekhies, tab oesab aapan bhaasa me bole lagal kie: „Dewta
iensaan ke roep me hamlogke paas aail hai!” 12 Aur oelog
Baarnaabaas ke Sois dewta aur Paulas ke Hermes dewta ke
naam deis. Paulas sab baat-tjiet karat raha, ohie se oesab oke
Hermes dewta bolaawat raha.

13 Sahar ke bahare Sois dewta ke mahal raha. Hoewa
ke poedjaarie ekaatgo boel ke maala pahienaaike aur legail
sahar. Oe maangat raha djanta ke saath pathaawal waalan
khaatien baliedaan tjaharaawe.

14 Bakie djab Baarnaabaas aur Paulas soenies, tab goessa
ke maare aapan kapra tjier dhaaries.* Aur manai ke djhoend
lage dhaurke tjiellaaike bolies: „Are, bhaai log! Toelog ka
dja hai kare? 15 Hamlog toelogke ner iensaan baatie, aur
hamlogke otana saktie na hai. Hamlog ailie hai toelogse
bataawe khaatien kie: ‘Aisan be-kaamiel tjalaawa tjhorke
djienda Parmeswar ke baat soen. Oe aasmaan, dhartie,
samoendar, aur eman sab tjiedj banaais hai. 16 Bietal same oe
doenia ke djaatie ke aapan man waala karan deis. 17 Tabbo
oe oesabke bhalaai karies. Oe paanie barsaaike aur barhia
tem deike dher anaadj aur phal djamaais toelogke khoesie
kare khaatien.’ ” 18 Bakie Paulas tjaahe oelogke etana
samdjhaais, tabbo djhoend maangat raha oelogke khaatien
boel tjaharaawe.

19 Bas etane me Antiokia aur Iekoniam sahar ke Israel log
aail aur Liestra ke djanta se pathaawal waalan ke biese me
kharaab baat bataais. Bas oesab Paulas ke ieta se bahaaike
maarke sahar ke baahar hietj legail. Oelog sotjat raha kie oe
mar gail hai. 20 Bakie djab Liestra ke bieswaasie log djaaike
oke gher leis, tab oe oethke khara bhail aur phien sahar me
gail. Biehaan bhaile oe Baarnaabaas ke saath Derbe sahar
gail.

Pathaawal waalan ke lautana Antiokia sahar Sieria des me

* **14:14** Israel log ke nem raha doekh kie to goessa ke maare aapan kapra gatai lage ekaat doi talak tjier dhaare ke.

21 Derbe sahar me oesab khoes khabar bataais, aur hoewa
par dher manai Prabhoe ke tjela bhail. Tab oesab phien Lies-
tra, Iekoniam aur Antiokia sahar lautke gail. 22 Ie tieno sahar
me oesab bieswaasie log ke hiemmat deis aapan bharosa
Prabhoe par pakarle rahe ke. Oelogse bhie bataais kie: „Soen,
Parmeswar ke raadj ke soekh miele se pahiele hamlogke
bahoet moesiebat sahe ke parie.” 23 Aur har ek sahar ke iesaai
samaadj me oelog barkwan ke baithaais. Tab baad me oelog
bhoekha rahieke praatna karke oesabke Prabhoe ke oeppar
saup deis. Oelog to okare me bieswaas karat raha.
24 Tab oesab Piesiedia dharke Pamfielia des me pahoetjal.
25 Aur Perga sahar me bhie khoes khabar bataaike oesab aur
aage gail Ataalia sahar.
26 Hoewa se oesab phien djahaadj par gail Antiokia sahar
Sieria des me djaai ke. Ie sahar me oelog partjaar ke kaam
khaatien Parmeswar ke bhalaai par saup dewal gail raha.
Aur oelog ie kaam poera kar tjoekal raha. 27 Ohie se oelog
hoewa ke iesaai samaadj waalan ke ekattha bolaaike bataais
kie Parmeswar oelogke dwaara kaun kaam karwaais hai.
Aur kaise oe bhie doesar djaat khaatien rasta khol deis hai
Jiesoe me bieswaas kare ke. 28 Tab oelog auro dien khaatien
Antiokia ke bieswaasie ke saathe rahat raha.

15

Mosas ke kaanoen aur doesar djaatie ke iesaai

1 Tab ek dien ekaat Israel ke iesaai log Joedea diehaat se
Antiokia sahar gail. Oelog Sieria des aur hoewa ke doesar
djaat ke bieswaasie bhaai se partjaar kare lagal kie: „Djab
toelogke hakiekat na hoi djaise Mosas ke kaanoen me liekhal
hai, tab toelog na batj sake hai.”
2 Bakie Paulas aur Baarnaabaas ek na raha aur oesab
me djhagara bhail. Tab Antiokia ke iesaai log oe doeno ke
aur ekaatgo doesar bieswaasie ke Jeroesaalem pathaais ie
baat ke biese me hoewa ke pathaawal waalan aur iesaai
ke barkwan se baat-tjiet kare khaatien. 3 Tab Antiokia ke
bhaai-bahien oesabke bieda kar deis. Jeroesaalem pahoetje
se pahiele oesab Feniesia aur Saamaaria des ke bieswaasie
log se bataais kie doesar djaat bhie aapan paap pastaaike
Prabhoe me bieswaas kare lagal hai. Tab sab koi bahoet
khoesie bhail.
4 Tab djab oesab Jeroesaalem pahoetjal, tab iesaai ke
samaadj log aur oelogke barkwan aur bhie Prabhoe ke
pathaawal waalan oesabke prem se bhiettar leis. Tab Paulas
log bataawe lagal kie Parmeswar doesar des me oesabke
dwaara kaun kaam karwaais hai. 5 Bakie samaadj me ekaat
bieswaasie log Fariesie raha. Aur oesab bole lagal kie:

„Doesar djaatie ke iesaai ke tjaahie apane ke bhie hakiekat karwaawe ke aur Mosas ke kaanoen pakarle rahe ke."

6 Tab pathaawal waalan aur barkwan ekattha hoike ie
hoekoem ke biese me baat-tjiet kare lagal. 7 Tab djab oesab
me ekta na raha, tab Petras khara bhail aur bolies: „Bhaai
log, toelog djaane hai kie Parmeswar soeroe se hamme
tjoenke sallaah karies kie doesar djaatie hamare dwaara
khoes khabar soenke okare me bieswaas kare lagie. 8-9 Oe
har ek iensaan ke diel djaane hai. Okar aakhie ke saamne
Israel aur doesar djaat ke bieswaasie ekahie hai. Ohie se oe
aapan Pawietr Aatma ke ohoelogke deis hai aur oesabke diel
bieswaas dwaara bhie safa karies hai. 10 Tab toelog kaahe
ke oke adjmaawe hai doesar djaat ke iesaai ke aisan bodjha
oethwaawe ke dwaara? Hamlogke baap-daada aur hamlog
to apane ie kaanoen ke bodjha na oethaai paawat rahielie.
11 Hamlog bieswaas kariela kie oelog aur hamlog khaalie
Jiesoe Kriest ke bhalaai dwaara batj djaabe."

12 Bas barkwan tjoeppaai gail aur soene lagal kaise Baar-
naabaas aur Paulas bataawe hai kie Parmeswar oelogke
dwaara dher barka aur atjambho kaam doesar djaat ke bietj
me karwaais hai.

13 Tab djab oesab batiaai tjoekal, tab Jaakobas bolies ke:
„Bhaai log, ab hamaar baat soeno. 14 Siemeon samdjhaais
raha Parmeswar kaise soeroe se maangies sab doesar djaatie
me se ek djaatie banaawe okar naam par tjale khaatien.
15 Aisane okar pahiele ke sanesian bhie liekhies raha:

16 'Prabhoe bole hai kie:
Ekare baad ham lautke aabe aur Daawied ke biegaral
ghar phien se banaabe. Aur bhie djaun oman oekharke
gieral hai, ham oke oethaaike thara karab,
17 djeme sab doesar djaatie hamke khodje. Tab ham
oesabke apanaaike aapan naam debe.
18 Ham ie bietjaar soeroe se djaanat rahielie aur ham
bhie poera karab.'
19 Ohie khaatien hamlogke na tjaahie doesar djaatie ke
bieswaasie ke sotj me daar dewe ke. 20 Bakie hamlogke
tjaahie ek tjietthie liekhke oesabke djanaawe ke kaun tjiedj
mienaahie hai. Naklie bhagwaan ke khaaik safa na hai, ohie
se na khaai ke tjaahie. Oesabke na tjaahie tjhatjhoendar
ke kaam kare ke. Auro khoen waala gos aur khoen bhie
mienaahie hai.* 21 Dher dien se Israel ke djaatie har ek sahar
me Mosas ke liekhal baat partjaar kare hai. Aapan partjaar

* **15:20** Sab khoen me djiewan hai, ohie se Noah ke tem se doenia bhar ke djaatie ke mienaahie hai khoen khaai ke.

ke ghar me sabat ke dien par oesab okar kaanoen parhaawe hai."

Doesar djaat ke iesaai khaatien tjietthie

22 Tab pathaawal waalan aur Jeroesaalem ke iesaai samaadj ke barkwan hoewa ke bieswaasie bhaai log ke sanghe sallaah karies oesabke bietj me se koetjh aadmie log Paulas aur Baarnaabaas ke saathe Antiokia sahar Sieria des me pathaawe ke. Oesab Joedaas aur Sielaas ke tjoenies. Joedaas ke naam bhie Baarsaabaas raha. Oe doeno bieswaasie ke saamne barka naam ke aadmie raha.

23 Oesab ie tjaaro ke haathe ek tjietthie pathwaais. Eman liekhal raha:

Hamlog Prabhoe ke pathaawal waalan aur Jeroesaalem ke iesaai ke barkwan baatie aur ie tjietthie liekhiela aapan doesar djaat me ke bhaai log khaatien djaun Antiokia sahar me, aur Sieria aur Sieliesia des me rahe hai.

Pjaara bhaai log, toelog kaise baate?

24 Hamlog soenlie kie ie samaadj me se koetjh aadmie biena hamlogse koetjh bole toelogke paas aail. Oesab hakiekat ke hoekoem ke biese me toelogke tjienta me daar deis. 25 Ohie se hamlog ek moeh hoike doei aadmie ke tjoenke pathailie aapan pjaara bhaai Paulas aur Baarnaabaas ke sanghe. 26 Ie doeno hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam khaatien maangies aapan djaan dewe.

27 Aur hamlog Joedaas aur Sielaas ke bhie pathaai deilie hai. Oesab tjietthie ke baat bhie samdjhaaiga. 28 Hamlog aur Pawietr Aatma sallaah karlie toelogke doesar hoekoem na dewe ke. Khaalie djaun djaroerie hai. 29 Naklie bhagwaan khaatien tjaharaawal khaaik na khaihe. Khoen waala gos aur khoen bhie na. Aur tjhatjhoendar ke kaam na kariehe. Ie sab mienaahie hai aur thiek rahie djab toelog ie baat khiaal karte rahiehe. Attjha, barhia se rahiehe!

30 Tab Jeroesaalem ke bieswaasie Paulas aur Baarnaabaas, Joedaas aur Sielaas ke bieda kar deis. Aur djab oe tjaaro Antiokia sahar pahoetjal, tab sab bieswaasie logan ke ekattha bolaaike aur tjietthie deis. 31 Aur djab oesab parhke soenaais, tab sab iesaai ie tieha dewe waala baat se bahoet khoesie bhail. 32 Joedaas aur Sielaas Prabhoe ke sanesian bhie raha. Oe doeno Antiokia ke bhaai-bahien ke dher baat se hiemmat deike oesabke bieswaas barhaawat raha.

33 Tab djab oesab koetjh dien rahie gail raha, tab bieswaasie log oesabke lautaarke Jeroesaalem pathaai deis aur bolies: „Aapan pathaawe waalan se hamlogke naam se bol deihe kie: 'Barhia se rahiehe.' " [34 Bakie Sielaas Antiokia me rahie gail.]

Kaise Paulas aur Baarnaabaas alag bhail

35 Paulas aur Baarnaabaas bhie Antiokia sahar me rahie
gail aur dher doesar log sanghe Prabhoe ke baat partjaar
karies. 36 Tab djab koetjh dien biet gail raha, tab Paulas
Baarnaabaas se bolies: „Aaw, lautke tjalie aapan bhaai log
ke paas har ek sahar me djaaha hamlog Prabhoe ke baat
partjaar karlie rahielie. Tab hamlog dekh sakab kie oesab
kaise hai." 37 Tab oe bolies: „Attjha, tjalie dja, aur Johaanas
Markas ke bhie ledja." 38 Tab Paulas bolies: „Na, hamlog
aisan aadmie ke na ledjaab. Pamfielia des me oe hamlogke
tjhorke laut gail aur hamlogke sanghe aur aage kaam na
karies hai."
39 Bas oe doeno apane me takaraar karke etana doer hoi
gail, kie Baarnaabaas Markas ke leike samoendar ke oepaar
gail Siepras des. 40 Bakie Paulas Sielaas ke tjoenies ledjaai
khaatien. Tab Antiokia sahar ke bieswaasie bhaai log oke
praatna me Parmeswar ke bhalaai par saup deis. 41 Tab oe
Sieria aur Sieliesia des gail hoewa ke iesaai samaadj log ke
tieha dewe.

16

Tiemotias ke hakiekat

1 Tab Paulas Derbe aur Liestra sahar me aail. Liestra me
ek Tiemotias naam ke bieswaasie naudjawaan rahat raha.
Okar maai ek Israel djaatie ke iesaai raha. Bakie okar baap
Griek djaat ke raha. 2 Tiemotias ke tjaal-tjalan Liestra aur
Iekoniam sahar ke iesaai bhaai-bahien ke bahoet attjha lagat
raha. 3 Paulas maangat raha oke aapan sanghe ledjaai. Bakie
hoewa ke Israel logan djaanat raha kie okar baap ek Griek ke
aadmie raha. Ohie se oe pahiele okar hakiekat karwaais.
4 Tab oesab ie sahar se oe sahar gail. Aur bieswaasie log
se bataais kie Prabhoe ke pathaawal waalan Jeroesaalem ke
iesaai ke barkwan sanghe sallaah karies raha kaun tjiedj
doesar djaat ke iesaai khaatien mienaahie hai. 5 Aisane sab
iesaai ke bieswaas barhat djaat raha aur dien par dien auro
manai bieswaas kare lagal.

Paulas log Maasadonia diehaat me

6 Tab Paulas aapan saathie sanghe Friegia aur Gaalaatsia
diehaat me aur aage gail. Pawietr Aatma oesabke djanaai
deis raha Aasia des me khoes khabar na partjaar kare ke.
7 Tab djab oesab Miesia diehaat me pahoetjal, tab Bietienia
diehaat maangat raha djaai. Bakie Jiesoe ke Aatma oesabke
phien na djaain deis.
8 Tab oesab Miesia diehaat dharke gail Troas sahar talak
samoendar ke kienaare. 9 Oe raat me Prabhoe Paulas ke
koetjh dekhaais. Oe ek Maasadonia diehaat ke aadmie thara

dekhies. Aadmie ose bolies: „Ham tor gor gieriela, aaw samoendar ke oepaar Maasadonia me hamlogke sahaaita kare khaatien.” 10 Tab hamlog* ohie laage kausies karlie Maasadonia diehaat djaai ke. Oe sapana dwaara hamlog samadjh gailie kie Parmeswar hamlogke bolwaais hoewa ke manai log se khoes khabar partjaar kare ke.

Fielepie sahar me

11 Tab hamlog djahaadj se Troas sahar se samoendar ke oepaar gailie aur Saamotraaka diehaat se paas hoi gailie. Biehaan bhaile hamlog aur aage Niaapoles sahar ke or gailie. 12 Tab djab hamlog oe sahar me pahoetjlie, tab paidar Fielepie gailie. Oe sahar Maasadonia diehaat ke ie bhaag ke sab se kaamiel waala sahar hai. Roma djaat log oe sahar banaais raha, aur Roma ke kaanoen thiek se maanal dja hai. Hoewa par hamlog koetjh dien khaatien rahat rahielie.

13 Tab sabat ke dien hamlog sahar me se nadie lage gailie. Hamlog sotjlie kie hoewa par ek Israel djaat ke praatna ke djagaha hoi. Tab oe djagaha par hamlog ekaat saamiel aurat ke bhetailie aur baithke oesabse koetjh baat batailie. 14 Oman ek Liedia naam ke aurat raha. Oe Tiaatiera sahar me tjatak liela† rang ke kapra betjat raha aur oe Israel ke Parmeswar ke barka maanat raha. Tab Prabhoe aisan karies kie oe aapan diel kholke Paulas ke partjaar par dhiaan kare lagal. 15 Tab oe aapan ghar-paraanie sanghe dopoe bhail. Ekare baad oe hamlogse bolies: „Djab toelog dekhle kie ham sattje ke Prabhoe me bieswaas kariela, tab aaw hamaar ghar me rahoe.” Aur bahoet bole se hamlog gailie.

Agam-djaanie goelaam aurat

16 Bas ek dien djab hamlog praatna ke djagaha gailie, tab ek kienal goelaam aurat ke bhetailie. Okar oeppar bhoet raha. Aurat okar dwaara djanta se aagam ke baat bataawat raha aur aisane aapan barkwan khaatien bahoet paisa kamaat raha. 17 Oe hamlogke aur Paulas ke paatjhe tjale lagal aur tjiellaaike bolies: „Ie aadmie sab se maahaan Parmeswar ke kamkartan hai. Iesab djanaawe hai Parmeswar kaise maange hai iensaan ke aapan aane waala goessa me se batjaawe!”

18 Aisane oe dher dien talak hamlogke paatjhe tjiellaat bolat djaat raha. Tab djab Paulas na sahie paais, tab oe bhoet se bolies: „Ham toke Jiesoe Kriest ke naam se hoekoem deila kie

* **16:10** Troas sahar me Loekaas oesab me bhie saamiel bhail. † **16:14** Pahiele koetjh kapra tjatak liela rang se rangal djaat raha aur oe kapra bahoet mahanga raha. Tjatak liela rang ek rakam djok se banaawal gail raha.

aurat par se hat dja." Bas toerante saitaan okar oeppar se bhaag gail.

Fielepie sahar ke djahal me

19 Tab djab goelaam aurat ke barkwan dekhies kie oesabke
paisa ke rasta band hoi gail hai, tab oesab Paulas aur Sielaas
ke ghietjke legail ekdam badjaar talak. Hoewa par sahar ke
barkwan baithat raha.
20 Tab oesab barkwan ke aage doeno ke kasoer dewe la-
gal. Bolies: „Ie mardaana log hamlogke sahar me haltjal
matjaawe hai. Oelogan Israel ke djaatie hai. 21 Oesab aisan
hoekoem siekhaawe hai djaun Roma ke djaatie khaatien
mienaahie hai." 22 Tab hoewa ke djaatie djoetke bhie doeno
ke oeppar goessaail. Bas barkwan Paulas log ke kapra
tjier-phaarke oetarwaais aur tjhatkoen se oesabke khoeb
marwaais. 23 Tab oesabke djahal me daar deis. Aur bhie
djahal ke rakhwaala ke hoekoem deis oesabke khoeb thiek
se rakhaawe ke. 24 Ohie khaatien oe oesabke djahal ke sab
se bhiettar kothrie me legail. Aur oesabke gor doei djabar
lakarie ke bietj me taala kar deis.
25 Tab bietj raat me Paulas aur Sielaas Parmeswar se
praatna karies aur giet gaais okar aadar kare khaatien. Aur
sab djahalian soenat raha.
26 Bas atjakke me bhoeidol aail. Oe etana djabar-djas
waala raha kie djahal ekdam se hiele lagal. Bas ohie laage
sab kamaarie aur bhie djahalian ke ketie khoel gail. 27 Tab
djahal ke rakhwaala djab tjaukke djaagal, tab dekhies kie
djahal ke kamaarie khoelal hai. Bas dar ke maare oe aapan
talwaar niekaaske maangat raha aapan djaan maare. Oe
sotjies kie sab djahalian bhaag gail hai. 28 Bakie Paulas
tjiellaaike bolies: „Apane ke koetjh na kar! Hamlogan hia
baatie!" 29 Tab rakhwaala tjieraag maangies aur haalie se
bhiettar gail. Hoewa par oe kaapat Paulas aur Sielaas ke
aage gaathie par gieral. 30 Tab oe doeno ke kothrie se bahare
legail aur poetjhies: „Bhaija, Parmeswar ke goessa me se
batj djaai khaatien ham ka kar sakab?" 31 Tab oesab bolies:
„Prabhoe Jiesoe me bieswaas kar, tab ghar-paraanie sanghe
batj djaihe." 32 Aur oesab Prabhoe ke khoes khabar oke aur
okar ghar bhar ke samdjhaawe lagal.
33 Oe raat me rakhwaala oesabke ghaaw dhois. Tab oe
toerant aapan sab ghar-paraanie sanghe dopoe leis. 34 Tab
oe Paulas aur Sielaas ke leike aapan djahal ke oeppar ghar
me gail aur oesabke baithaaike khaaik deis. Oe etana khoesie
raha kie oe aapan ghar bhar sanghe Parmeswar me bieswaas
kare lagal.

35 Biehaan bhaile sahar ke barkwan ekaat siepaahie ke
pathaais rakhwaala se bataawe ke kie: „Ie mardaana log
djaai sake hai.” 36 Tab rakhwaala Paulas se bolies: „Barkwan
sanesa pathaais kie aadj se toelog tjhoet gaile hai. Barhia se
djaiho!” 37 Bakie Paulas siepaahie log se bolies: „Hamlogke
Roma ke djaatie ke hak hai, tabbo kalhia oesab hamlogke
biena khodjie kare sab koi ke aage marwaais aur djahal me
dharwaais. Aur ka, oelog maange hai hamlogke aadj tjoeppe
se pathaai dewe? Oesabse bol de bhoelaai djaai! Oelogke
tjaahie apane se aawe ke hamlogke niekaare.” 38 Siepaahie
log gail ie sab baat sahar ke barkwan se bataawe. Tab
barkwan djab soenies kie Paulas aur Sielaas ke Roma ke
djaatie ke hak hai, tab oelogke dar lagal.

39 Tab oesab gail maafie maange aur doeno ke kaida se
djahal me se legail. Bolies: „Barhia rahat kie ab se toelog ie
sahar se tjal djaite.” 40 Tab Paulas aur Sielaas djahal se Liedia
ke ghare gail. Hoewa par oelog bieswaasie bhaai-bahien se
bhet karies aur oelogke tieha deis. Tab oesab sahar se tjal gail.

17

Tesaalonieka sahar me

1 Tab oe doeno Amfiepoles aur Aapolonia sahar dharke
Tesaalonieka sahar me gail. Hoewa Israel ke djaatie ke ek
partjaar ke ghar raha. 2 Djaise Paulas ke nem raha djaai ke,
aisahie oe pahiele hoewa gail aur tien sabat ke dien talak
manai log ke Parmeswar ke liekhal baat parhaawat raha. 3 Oe
safa se samdjhaawat raha kie Kriest ke doekh oethaawe ke
tjaahat raha aur bhie djie oethe ke. Bolies: „Ie Jiesoe djaun ke
biese me ham partjaar kariela, ohie Kriest hai, oe Parmeswar
ke baithaawal waala Raadja hai.” 4 Tab koetjh Israel ke
djaatie oe baat me bieswaas kare lagal aur Paulas aur Sielaas
me saamiel hoi gail. Aur ek barka djhoend Griek waalan aur
dher barka naam ke aurat bhie bieswaasie hoi gail. Pahiele
oesab Israel djaat ke sanghe Parmeswar ke aadar karat raha.

5 Bakie doesar Israel log Paulas logan ke djaran kare lagal,
aur koetjh daam par ke djahoewa ke leike sahar bhar me
haltjal oethaais. Bas oesab ek Jaason aadmie ke ghare gail
Paulas aur Sielaas ke khodje. Oesab maangat raha doeno ke
djaatie aur sahar ke barkwan ke aage ledjaai. 6-7 Tab djab
oelogke na paais, tab oesab Jaason ke aur koetjh doesar iesaai
bhaai ke pakarke raadj tjalaawe waalan ke aage ghietjke
legail. Aur tjiellaaike bole lagal kie: „Jaason koetjh manai log
ke aapan ghar me lei leis hai aur oelog doenia bhar me haltjal
matjaawe hai. Oesab Roma ke maahaaraadja ke hoekoem

takaraar kare hai. Oelog bole hai kie ek Jiesoe naam ke doesar raadja hai."

8 Djab sahar ke barkwan aur djaatie logan soenies, tab ghabaraai gail. 9 Bakie Jaason log koetjh paisa bharies, tab barkwan oesabke tjhor deis.

Beria sahar me

10 Tab djab raat bhail, tab Tesaalonieka ke iesaai bhaai log toerante Paulas aur Sielaas ke Beria sahar pathaai deis. Aur oe doeno djab pahoetjal, tab phien Israel ke partjaar ke ghar me gail. 11 Hoewa ke Israel logan ke tjaal-soebhaaw Tesaalonieka waalan se auro barhia raha. Oesab khoeb dhiaan lagaaike Paulas ke partjaar soenies. Aur rodj oesab Parmeswar ke poestak me khodjke parhat raha djaane khaat kie oisahie hai kie na.

12 Tab dher manai log Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare lagal. Eman bhie dher barka Griek mardaana aur aurat raha. 13 Bakie Tesaalonieka me Israel djaat ke pata mielal kie Paulas Beria sahar me Parmeswar ke baat partjaar kare hai. Tab oelog toerant aaike hoewa par bhie hartaal matjaawe lagal aur aisane hoewa ke djaatie log ghabaraai gail.

14 Bas Beria ke iesaai bhaai log Paulas ke haalie se samoendar ke or pathaai deis. Bakie Sielaas aur Tiemotias hoewe rahie gail. 15 Koetjh Beria ke iesaai log Paulas ke Aatene sahar me pahoetjaais. Oesabke laute se pahiele Paulas bolies kie: „Sielaas aur Tiemotias ke haalie se hamaar paas pathaai deihe."

Paulas Aatene sahar me

16 Tab djab oe Aatene me Sielaas aur Tiemotias ke agorat raha, tab dekhies sahar bhar me khaalie naklie bhagwaan ke moertie dharal hai. Ie tjiedj oke bahoet kharaab lagal. 17 Aur oe partjaar ke ghar me gail Israel log se aur doesar djaatie ke Parmeswar ke aadar kare waalan se baat-tjiet kare. Badjaar me oe bhie rodj manai se batiaat raha.

18 Hoewa ke parhal waalan me se koetjh Epiekoeros aur Stowa ke tjela log raha. Oesab Paulas ke barka baat bole lagal. Tab apane me poetjhies: „Ie djaun etana batia hai, oe hamlogke kaun tjiedj maange hai djanaawe?" Bakie doesarkwan bolies: „Hamare djaan me ie kauno bhagwaan ke biese me batia hai." Oesab soenat raha kie Paulas khoes khabar Jiesoe ke aur okar djie oethe ke biese me partjaar kare hai. 19 Tab oelog ose poetjhies: „Bhaai, tjalie hamlogke saath." Oesab oke Aareopaagas pahaar par sahar ke parhal waalan ke aage legail. Hoewa par oesab ose poetjhies: „Toe kaun naawa partjaar soenaawe hai? 20 Hamlog aisan baat kabhie na soenlie aur maangiela ekar matlab djaane."

21 Sab Aatene ke manai aur bhie hoewa ke doesar djaatie
log dien bhar khaalie maangat raha naawa bietjaar ke biese
me koetjh bole kie to soene.
22 Tab Paulas sabha ke aage thara hoike bolies: „Aatene ke
manai log, ham toelogke sahar me dekh sakiela kie toelog
dher maaliek ke ieddjat kare hai. 23 Djab ham sahar me
ghoemat rahielie, tab ham toelogke pawietr djagaha dekhlie.
Tab ham bhie ek baliedaan ke tafra ke dekhlie djaun par
liekhal hai 'Ekgo andjaan Eswar khaatien.' Toelog na djaane
hai kie oe ke hai, tabbo toelog okar aadar kare hai. Aur ab
ham okar biese me partjaar karab.
24 Oe Parmeswar hai aur doenia banaais hai. Oe swarag
aur dhartie ke Prabhoe hai. Oe manai ke banaawal mahal
me na rahe hai. 25 Oke iensaan ke sewa djaroerie na hai. Oe
apane sab koi ke djiewan, saas aur har ek tjiedj dewe hai.
26 Oe ek aadmie se sab djaatie ke banaais hai doenia bhar
me rahe khaatien. Oe bhie sallaah karies raha oesab kaaha
rahiega aur kab talak djiega. 27 Oe maangat raha kie oesab
kausies karke khodjke oke paai djaai, tjaahe oe hamlogse
doer na hai. 28 Oe hamlogke djiejaawe hai aur tjalaawe hai,
aur hamlog abbe talak okare me baatie. Toelogke ekaatgo
gaana banaawe waalan gaais hai kie: 'Hamlog okare me se
oetpan bhailie.' 29 Djab hamlog okare me se oetpan bhailie
hai, tab hamlog kaise sotj sakiela kie Parmeswar sona, tjaanie
ja patthar ke moertie ghat lage hai? Iesab khaalie iensaan ke
sotj-bietjaar hai.
30 Parmeswar oe tem tjhor deis hai djaun me manai log
oke na djaanat raha. Bakie ab oe doenia bhar ke iensaan
ke djanaawe hai kie oesabke tjaahie aapan kharaab tjalaawa
tjhor dewe ke. 31 Oe ek dien dharies hai djab oe doenia
bhar ke oeppar sattjaai se faisala karwaaiga. Ie kaam kare
khaatien oe ek aadmie tjoenies hai. Aur dekhaawe khaat kie
ohie aadmie sab iensaan ke djadj rahiega, oe oke djie oethaais
hai."
32 Tab djab manai log soenies kie ekgo aadmie djie
oethaawal gail hai, tab ekaatgo tiebolie maare lagal. Bakie
doesarkwan bolies: „Hamlog ie baat ke biese me phien se
maangiela soene." 33 Aisane Paulas sabha me se tjal gail.
34 Bakie koetjh log okare me saamiel hoi gail aur Prabhoe
Jiesoe me bieswaas kare lagal. Oelog me se ek Dioniesias
naam ke sabha ke barka aadmie raha, ek Daamaares naam
ke aurat, aur bhie ekaat doesar hoewa ke manai log.

18

Paulas Korente sahar me

1 Ekare baad Paulas Aatene sahar tjhorke Korente sahar
gail. Hoewa par oe ek Israel ke aadmie ke bhetaail. Okar
naam Aakwela raha. Oe aadmie Pontas diehaat ke raha aur
Roma sahar se aail raha. 2-3 Maahaaraadja Klaudias hoekoem
deis raha kie sab Israel ke djaatie log ke tjaahie Roma sahar
se tjal djaai ke. Ohie se Aakwela aapan aurat Presela saathe
Ietaalia des tjhorke Korente me aail raha. Tab Paulas oesabke
ghare gail aur Aakwela ke sanghe kaam kare lagal. Oe doeno
to tjamra marai banaawe waalan raha.

4 Har ek sabat ke dien Paulas hoewa ke partjaar ke ghar
me Israel aur Griek des ke manai log se baat-tjiet karat raha
oesabke Prabhoe Jiesoe me bieswaas karwaawe khaatien.
5 Tab djab Sielaas aur Tiemotias Maasadonia diehaat se
Paulas lage pahoetjal raha, tab oe na khaalie sabat ke dien
par Parmeswar ke khoes khabar partjaar karies, bakie rodj.
Oe Korente ke Israel log ke barhia se samdjhaais kie Jiesoe
Parmeswar ke Kriest hai.

6 Bakie djab oelog djabarai karke Jiesoe ke bedjatie kare
lagal, tab Paulas aapan kapra ke dhoer djhaarke bolies: „Aadj
se hamse aur toelogse koetjh ke kaam na hai. Djab toelog
Parmeswar ke goessa me se na batj djaihe, tab hamaar kasoer
na hai. Ab se ham doesar djaat ke paas djaabe partjaar
kare.” 7 Bas oe partjaar ke ghar tjhorke bagale ke ghar me
gail. Hoewa ek Tietsias Jastas naam ke aadmie rahat raha.
Oe sattja Parmeswar ke aadar karat raha. 8 Tab partjaar ke
ghar ke ek barkwa aur okar ghar bhar Prabhoe me bieswaas
kare lagal. Okar naam Krespas raha. Aur bhie dher doesar
Korente ke manai log Paulas ke partjaar soenke bieswaasie
hoi gail aur apane ke dopoe karwaais.

9 Oe raat ke Prabhoe apane ke Paulas ke dekhaais aur
bolies: „Paulas, na dera! Toe kholke partjaar karte rahiehe.
10 Ham tore saathe baatie aur koi toke kharaabie na kar
sakiega. Ie sahar me dher manai hamaar hai.” 11 Tab se
Paulas der baries talak Korente me raha hoewa ke manai
ke Parmeswar ke baat siekhaawe khaatien. 12 Bakie djab
Galio Aakhaaja diehaat ke laat bhail, tab sab hoewa ke Israel
log ek hoike Paulas ke okar aage legail. 13 Oesab bolies: „Ie
aadmie siekhaawe hai kie hamlogke tjaahie Parmeswar ke
aisan rakam se ieddjat kare ke djaun Israel ke kaanoen me
mienaahie hai.”

14 Tab Paulas maangat raha koetjh batiaai. Bakie laat oke
mauka na deis aur kasoer dewe waalan se bolies: „Are, Israel
log, soen. Djab toelogke orhan ek kharaab ja djaanmarwa
ke kaam ke biese me rahat, tab ham toelogke baat mantie.
15 Toelog khaalie koetjh baat koi ke naam aur toelogke kaa-
noen ke biese me djhagara kare hai. Ham aisan tjiedj ke

biese me na maangiela faisala kare. Toelog apane se sallaah kariehe." 16 Aur oe oesabke khaderwaai deis.
17 Bas hoewa ke djoetal aadmie partjaar ke ghar ke barkwa
Sostenes ke pakarke legail aur oke laat ke aage khoeb
maaries. Bakie laat ke phiekier na raha.

Kaise Paulas Korente se tjal gail

18 Tab djab Paulas dher dien Korente sahar me raha, tab oe
hoewa ke bhaai logan se biedaai leike Kenkrejen sahar me
gail. Oe Parmeswar ke koetjh waada karies raha, ohie se oe
hoewa par aapan baar katwaais.* Tab oe djahaadj se Sieria
des gail. Presela aur Aakwela okar sanghe bhie gail.
19 Tab djab oesab Efese sahar me aaike pahoetjal, tab
Paulas partjaar ke ghar me gail aur hoewa ke Israel log se
batiaat raha. 20 Bakie djab oesab ose poetjhies: „Ekaat dien
auro na rahiehe?" tab oe bolies: „Na, ie tem par ham na
rahie sakiela." 21 Aur djab oe djaai lagal, tab bolies: „Djab
Parmeswar maangie, tab ham toelogke lage phien se lautke
aabe." Tab oe djahaadj se Efese sahar se tjal gail. 22 Tab
djab oe Sesaarea sahar me pahoetjal, tab oe hoewa ke iesaai
samaadj log se bhet karies. Tab oe Antiokia sahar Sieria des
me gail. 23 Aur koetjh dien hoewa rahieke oe phieno tjal gail
Gaalaatsia aur Friegia diehaat me hoewa ke sab bieswaasie
ke hiemmat dewe khaatien.

Aapolos Efese aur Korente sahar me

24 Tab oe same par Efese sahar me ek Aapolos naam ke
aadmie aail. Oe ek Israel aadmie raha aur Aaleksaandria
sahar ke raha. Oe Parmeswar ke sab liekhal baat me bahoet
parhal raha. 25 Oe Prabhoe Jiesoe ke rasta ke biese me bhie
siekhle raha aur phor-phorke okare biese me batiaat aur
siekhaawat raha. Bakie oe khaalie Johaanas dopoe kare
waala ke dopoe ke biese me djaanat raha. 26 Oe aadmie Efese
ke partjaar ke ghar me be-dar se partjaar kare lagal. Tab
djab Presela aur Aakwela okar partjaar soenies, tab oesab
oke bolaaike aapan ghare legail aur Parmeswar ke rasta ke
biese me auro barhia se samdjhaais.
27 Tab djab Aapolos sallaah karies Aakhaaja diehaat Griek
des me djaai ke, tab Efese ke bieswaasie bhaai log maan-
gat raha oke sahaaita kare. Ohie se oesab Aakhaaja ke
bieswaasie log khaatien ekgo tjietthie pathaais kie oesabke
tjaahie Aapolos ke barhia se sewa kare ke. Tab djab oe
hoewa par pahoetjal, tab Parmeswar ke bhalaai dwaara oe
sab bieswaasie khaat kaamiel raha. 28 Oe Parmeswar ke baat

* **18:18** Oe tem me manai log aapan baar barhaawat raha djab talak oesab aapan waada na poera karies, tab katwaai deis.

parhke kholke dekhaais kie Israel log ke sotj-bietjaar na thiek hai aur kie Jiesoe Parmeswar ke Kriest hai.

19

Paulas Efese sahar me

1 Djab Aapolos Korente sahar me raha, tab Paulas Aasia
des ke habara djaaike Efese sahar me pahoetjal. Hoewa par
oe ekaat bieswaasie log se bhet karies. 2 Tab baate baat me
Paulas oesabse poetjhies: „Djab toelog bieswaas kare lagale,
tab toelogke oeppar Pawietr Aatma aail hai kie na?" Tab
oesab bolies: „Hamlog Pawietr Aatma ke biese me kabhie
na soenlie hai." 3 Tab oe poetjhies: „Tab kaise dopoe bhaile
hai?" Oesab bolies: „Johaanas dopoe kare waala ke rakam
se." 4 Tab oe bolies: „Johaanas manai log ke dopoe karat raha
djab oesab aapan paap pastaaike maangat raha ek naawa
djiewan soeroe kare. Oe djaatie se bolies kie: 'Hamare baad
koi aaiga aur toelogke tjaahie okare me bieswaas kare ke.' Oe
Jiesoe ke biese me batiaat raha."

5 Tab djab oesab ie baat soenies, tab apane ke Prabhoe
Jiesoe ke naam me dopoe karwaais. 6-7 Oesab lagbhag baara
mardaana raha. Tab djab Paulas oelog par haath rakhies, tab
Pawietr Aatma oesabke oeppar aail. Bas oesab okar dwaara
doesar doesar bhaasa me Parmeswar ke sanesa bataawe
lagal.

8 Paulas tien mahienna talak Efese sahar ke Israel ke part-
jaar ke ghar me be-dar se samdjhaawat raha kie Parmeswar
maange hai iensaan ke djiewan me raadj tjalaawe. Oe dher
baat se kausies karies hoewa ke manai ke man badalwaawe
ke aisan djiewan bietaawe ke. 9 Bakie koetjh aadmie thethar
raha. Oelog sab koi ke aage Prabhoe ke rasta ke biese me
eksoer kharaab baat bolat raha. Bas Paulas aapan tjela leike
partjaar ke ghar me se tjal gail. Ohie dien se oe rodj Tieranas
ke skoel me khoes khabar ke biese me batiaat raha.

10 Oe doei baries aisane hoewa par partjaar karat raha. Ie
rakam se sab Aasia des ke, Israel ke aur bhie Griek des ke
manai log soenies kie Prabhoe kaun baat djanaais hai. 11 Aur
Parmeswar Paulas dwaara bahoet atjambho kaam karwaais.
12 Manai log Paulas ke pattie aur dhotie bemarian ke paas
ledjaaike oelogke oeppar rakhies. Tab oesab attjha hoi gail
aur bhoet log tjal gail.

Skewa ke betwan

13-14 Efese sahar me ek Israel djaat ke agwa ke barkwa raha.
Okar naam Skewa raha. Oke saat betwan raha. Oesab sagaro
ghoemke bhoet niekaarat raha. Tab ek rodj oesab hiemmat
dharke gail aur bolies: „Ham tore me se bhoet niekaasiela
Jiesoe ke naam se djaun ke biese me Paulas partjaar kare hai."

15 Bakie bhoet bolies: „Ham Jiesoe ke djaaniela, aur Paulas ke
bhie, bakie toelog ke baate?”
16 Bas aadmie djaun par bhoet raha, oe oesabke maarke
aapan bas me lei leis. Oke etana taagat raha kie oelogke biena
kapra se aur khoenaawal dehie se bhaage ke paral. 17 Aur sab
hoewa ke Israel aur Griek manai log djaan gail kie ka bhail
hai. Oesab ghabaraai gail aur apane me Jiesoe Kriest ke naam
ke biese me batiaai lagal kie oe ketana maahaan hai.
18 Tab bieswaasie logan me se dher djane aapan paap
pastaaike aail bataawe oelog kaun kharaab kaam karies hai.
19 Koetjh manai odjhaai karies raha. Oelog aapan odjha
ke poestak laaike sab koi ke aage djaraai deis. Djab oesab
poestak ke daam djories, tab patjaas hadjaar tjaanie ke paisa
bhail. 20 Tab auro manai Prabhoe ke sanesa soenies aur
oelogke bieswaas barhe lagal.

Efese sahar me hartaal

21 Tab djab ie sab tjiedj biet gail, tab Paulas sallaah karies
Maasadonia aur Aakhaaja diehaat dharke Jeroesaalem sahar
djaai ke. Oe bolies: „Djab ham koetjh dien khaatien hoewa
par gailie hai, tab ham maangiela Roma sahar dekhe.” 22 Tab
oe aapan saathie me se Tiemotias aur Eraastas ke Maasado-
nia pathaais. Bakie oe apane koetjh tem khaatien Aasia des
me rahie gail.
23 Tab ohie tem par Efese me Prabhoe Jiesoe ke rasta ke
biese me ek barka haltjal-matj oethal. 24 Hoewa par ek
Demetrias naam ke aadmie raha. Oe dher Artemes dewie
ke mahal tjhota roep me banaaike betjat raha. Aur ie kaam
dwaara oe aur okar saamiel waalan bahoet paisa kamaat
raha.
25 Ek dien oe sab barkwan aur kamkartan ke ekattha bo-
laaike bolies kie: „Bhaai logan, toelog djaane hai kie ie kaam
se hamlog bahoet paisa kamaaila. 26 Ab Paulas bole hai kie:
‘Manai ke haathe se banaawal bhagwaan sattja bhagwaan na
hai.’ Toelog apane dekhle aur soenle hai kie ie rakam se oe
na khaalie Efese me, bakie Aasia des bhar me dher manai ke
sotj-bietjaar badale hai. 27 Djab oe aise partjaar karte rahie,
tab na khaalie hamlogke kaam patjharie, bakie bhie Artemes
dewie ke mahal ke koi na taakie. Aasia aur doenia bhar ke
manai Artemes dewie ke ab talak ieddjat kare hai, bakie ab
oesab oke bhoelaai djaai.”
28 Tab djab djoetal manai log ie baat soenies, tab bahoet
goessaail aur tjiellaai lagal kie: „Efese sahar ke Artemes
dewie bahoet maahaan hai!”
29 Bas sahar bhar ke manai oesabke tjiellaahat soenke
ghabaraai gail aur sab ek djhoend hoike oe djagaha par phaat
paral djaaha Efese ke manai log hardam sabha lagaawat

raha. Oesab Paulas ke doei saathie Gaajas aur Aarestaarkas ke ghietjke legail. Oe doeno Maasadonia diehaat ke raha.
30 Tab djab Paulas maangat raha djhoend ke bietj me djaai, tab okar tjela log oke rokies. 31 Ekaatgo Aasia des ke barkwan bhie Paulas ke sanghatian raha. Ohoelog oke mienaahie karies.
32 Etane me djhoend waalan bahoet halla kare lagal. Sab koi ohie me tjiellaai aur dher log na djaanat raha kie oesab kaahe ke djoetal hai. 33 Tab hoewa ke Israel log ek Aaleksaandar naam ke aadmie ke aapan gawaahia banaaike manai ke djhoend me se aage pathaais. Oe sankiaais kie oe maange hai koetjh bole. 34 Bakie djab manai log tjienhies kie oe ek Israel ke aadmie hai, tab oelog ek moeh hoike doei ghanta talak ekke baat tjiellaaike bolies: „Efese sahar ke Artemes dewie bahoet maahaan hai!"
35 Tab sahar ke mantrie oesabke moeh band karwaai deis. Oe bolies: „Bhaai log, soen! Ke na djaane hai kie Efese ke djanta log ke oeppar Artemes ke mahal saupal hai, aur bhie okar moertie djaun baadar me se gieral hai. Hamlogke tjaahie oke dekh-bhaal kare ke. 36 Ie baat koi na nahakaar sake hai! Ohie se toelogke na tjaahie etana tjiellaai ke aur biena sotj-bietjaar se koetjh kare ke. 37 Toelog ie mardaana log ke hia laile hai, bakie iesab mahal me se koetjh na tjorie karies aur hamlogke dewie ke bedjatie bhie na karies hai. 38 Djab Demetrias aur okar saathie log koi ke biese me maange hai orhan dewe, tab oesabke tjaahie djadj kie to laat ke paas djaai ke. 39 Aur djab toelog aur koetjh maangat hoihe, tab djaatie ke sabha me kaanoen se faisala howe ke tjaahie. 40 Hoi sakie kie hamlogke aadj ke hartaal ke biese me kasoer mieliega. Hamlog aapan barkwan se na bataai sakab kaahe ke hamlog ekattha bhailie hai."
41 Ie sab baat se oe djaatie log ke ghare pathaai deis.

20

Maasadonia diehaat aur Griek des me

1 Hartaal ke baad Paulas sab Efese sahar ke bieswaasie ke bolwaais aur oesabke hiemmat deis. Tab oe oesabke tjhorke Maasadonia diehaat gail. 2 Oe djaite me hoewa ke bieswaasie log ke dher baat batiaaike tieha deis. Aisane oe Griek des me pahoetjal. 3 Hoewa par oe tien mahienna raha. Tab oe tajaar karies djahaadj se Sieria des djaai ke. Bakie djab oe soenies kie hoewa ke Israel log maange hai oke maar dhaare, tab oe sallaah karies Griek des se phieno Maasadonia diehaat dharke Aasia djaai ke.

4 Beria sahar ke Sopaatar djaun Peras ke beta raha, Tesaalonieka sahar ke Aarestaarkas aur Sekandas, aur Derbe

sahar ke Gaajas aur Tiemotias, aur Aasia des ke Tiekiekas
aur Trofiemas Fielepie sahar talak okar sanghe gail. 5 Oelog
hoewa se Troas sahar gail raha aur hoewa par hamlogke
agorat raha. 6 Tab djab Paasan ke tiewhaar biet gail, tab
hamlog Fielepie se djahaadj par bhie Troas gailie. Tab paatj
rodj baad hamlog hoewa par pahoetjlie aur ek hapta talak
oelogke sanghe rahielie.

Troas sahar me

7 Djab hamlog hapta ke pahiela dien par ekattha bhailie
rahielie bret toere Jiesoe ke maut jaad kare khaatien, tab
Paulas hoewa ke bieswaasie log khaatien partjaar kare lagal.
Oe maangat raha ekwa dien hoewa se tjal djaai, ohie se oe
bietj raat talak batiaat raha. 8 Hamlog ek oeppar ke kamra me
baithal rahielie aur hoewa par dher tel ke tjieraag barat raha.
9 Khierkie ke lankie par ek Oitiekas naam ke naudjawaan
baithal raha. Oke bahoet onghaai lagal raha. Tab djab Paulas
eksoer batiaat raha, tab oe aapan onghaai na samhaar paais
aur oeppar se nietje gier paral. Aur djab oesab oke oethaais
tab dekhies kie oe maral hai.
10 Tab Paulas nietje gail aur oke dapkaais. Tab oe samaadj
waalan se bolies: „Na row! Oe djieje hai!" 11 Tab oe phieno
oeppar gail aur sabke sanghe bret toerke bhodjan karies, aur
oe phien partjaar kare lagal djab lek andjor na bhail. Tab
oe hoewa se tjal gail. 12 Bieswaasie log naudjawaan ke okar
ghare legail aur bahoet tieha paais.

Efese ke iesaai samaadj ke barkwan Mielete sahar me

13 Paulas sallaah karies raha Troas se paidar Asas sahar
djaai ke. Tab hoewa se oe hamlogke sanghe aur aage djaat.
Ohie se hamlog oke tjhorke djahaadj se gailie. 14 Tab djaise oe
Asas me pahoetjal, oisane oe hamlogke lage aail. Tab hamlog
oke djahaadj me leike Mietielene sahar gailie. 15 Djab biehaan
bhail tab hamlog gailie Kios des ke kienaare talak. Aur djab
phien saber bhail, tab oepaar gailie Saamos des ke alang.
Tab tiesara dien par hamlog Efese sahar paas hoi gailie aur
Mielete sahar me pahoetjlie.
16 Paulas ke tem na raha Efese me oetare ke. Oe na maan-
gat raha dher dien Aasia me rahe, bakie oe maangat raha
Penkstar ke tiewhaar se pahiele Jeroesaalem me pahoetje.
17 Ohie se oe Mielete sahar se kauno se Efese ke iesaai samaadj
ke barkwan ke bolwaais. 18 Tab djab oesab pahoetjal, tab
oe bolies: „Toelog djaane hai kie ham ie diehaat me aaike
pahiela dien se khaalie Prabhoe khaatien aapan djiewan
bietailie hai. 19 Ham tjhota banke aapan kaam karat rahielie.
Israel log dher dafe maangat raha hamaar djaan lewe aur
hamme bahoet doekh oethaawe ke paral.

20 Tabbo ham toelogke aage aur bhie ghare ghar Prabhoe
ke khoes khabar soenailie aur siekhailie. Ham koetjh na
tjhiepailie djaun me toelogke faida mielat. 21 Ham Israel ke
aur Griek des ke manai se ketana bollie rahielie kie oelogke
tjaahie aapan paap pastaaike hamlogke Prabhoe Jiesoe me
bieswaas kare ke aur Parmeswar ke rasta par tjale ke. 22 Aur
dekh, ab Pawietr Aatma maange hai kie ham djaroer se
djaroer Jeroesaalem djaai. Ham na djaaniela kaun tjiedj
hamme hoewa agore hai. 23 Ham khaalie djaaniela kie oe
hamke ie sahar se oe sahar djanaawe hai kie hamme djahal
djaai ke aur doekh sahe ke parie.

24 Bakie ham aapan djiewan ke tanko na sotjiela. Prabhoe
Jiesoe hamme bolies hai sagaro khoes khabar soenaawe ke
kie Parmeswar ke bhalaai ketana barka hai. Aur ham khaalie
maangiela ie kaam poera kare. 25 Ham toelogke bietj me
bhie ghare ghar djaaike Parmeswar ke raadj ke biese me
partjaar karlie hai. Bakie ab ham djaaniela kie toelog hamme
phieno na dekhiehe. 26 Ohie se ham toelogke djanaaila kie
djab koi sada ke lieje Parmeswar se alag hoi djaai, tab hamaar
kasoer na hai. 27 Har ek tjiedj djaun Parmeswar aapan barka
gjaan aur bietjaar me sallaah karies hai iensaan khaatien
kare ke, ham ie baat phor-phorke batailie hai. 28 Ohie se
toelog apane ke aur iesaai samaadj ke khiaal kariehe. Pawietr
Aatma oesabke toelogke oeppar saupies hai. Oesabke thiek
se dekh-bhaal kariehe, djaise rakh waalan aapan bhera ke.
Parmeswar oesabke apane khaatien aapan Beta ke khoen
dwaara algiaais hai.

29 Ham djaaniela kie djab ham hia se tjal djaab, tab kharaab
aadmie log toelogke samaadj me bhiettar aaiga iesaai ke
bieswaas biegaare khaatien. 30 Aur toelogke bietj me se bhie
koetjh aadmie djhoeth baat partjaar kariega bieswaasie log
ke aapan alang lewe khaatien. 31 Ohie se batjaaike rahiehe
aur khiaal kariehe kie tien baries talak ham raat aur dien
toelog me se har ek ke aasoe bahaaike samdjhailie hai.

32 Ab ham toelogke Prabhoe ke aur okar bhalaai ke oeppar
saupiela. Toelog okar khaatien alag karal baate, aur oke
saktie hai toelogke bieswaas barhaawe ke aur toelogke aapan
biesaal tjiedj dewe ke djaun oe waada karies hai.

33 Ham koi se tjaanie, sona, kie to kapra na manglie hai.
34 Toelog djaane hai kie ham apane se kamaaike khailie aur
bhie aapan saathie log ke baat deilie hai. 35 Aisane toelog
dekhle hai kie hamlogke tjaahie kaske kaam kare ke oelogke
sahaaita kare khaatien dje ke kamtaai hai, aur bhie Prabhoe
Jiesoe ke baat khiaal kare ke. Oe bolies hai kie: ‘Koetjh dewe
se hamlogke auro soekh mielie koetjh paawe se.’ ”

36 Tab djab oe ie sab baat bol tjoekal, tab Paulas gaathie par
gierke sab barkwan ke sanghe Parmeswar se praatna karies.
37 Bas oelog bahoet rowe lagal aur Paulas ke gale lagaaike
tjoemma deis. 38 Oe bolies raha kie: „Toelog ab hamme phien
se na dekhiehe.” Ohie se oesabke bahoet sotj raha. Tab oesab
okar sanghe djahaadj talak gail.

21

Kaise Paulas Jeroesaalem gail

1 Tab hamlog oedaasie se Efese ke iesaai samaadj ke bark-
wan se biedaai leike djahaadj se Kos des gailie. Tab biehaan
hoike hamlog Rodos des pahoetjlie aur ekare baad Pataara
sahar me. 2 Tab hoewa par hamlog ekgo djahaadj pailie djaun
Feniesia des djaat aur hamlog ohie me tjal gailie. 3 Tab djab
Siepras des dekhaai lagal, tab oke paas hoike hamlog gailie
Sieria des. Tab hamlog Tieras sahar me pahoetjlie aur hoewa
par djahaadj me se sauda oetaaral gail.

4 Hoewa par hamlog koetjh Jiesoe ke tjela log ke pailie,
aur ek hapta oelogke hia rahielie. Oelog Paulas se bataais
kie: „Paulas, soen. Pawietr Aatma hamlogke dekhaais hai
kie Jeroesaalem me toke moesiebat hoiga. Ohie se hamlog
sotjiela kie bestar rahat djab toe hoewa na djaite.” 5 Bakie
tabbo djab hamlogke tem don hoi gail raha, tab hamlog
Paulas sanghe djahaadj lage gail Jeroesaalem djaai ke. Aur
sab bieswaasie bhaai log aapan aurat larkan sanghe ham-
logke djahaadj talak pahoetjaais. Tab samoendar ke kienaare
hamlog sab koi gaathie par gierlie praatna kare khaatien.
6 Tab hamlog oesabse biedaai leike djahaadj se tjal gailie aur
oelog laut gail.

7 Tab hamlog Tieras sahar se Patolamais sahar me pa-
hoetjlie aur hoewa ke bieswaasie bhaai-bahien log se bhet
karlie aur ek rodj oesabke sanghe rahielie.

8 Tab djab biehaan bhail, tab hamlog hoewa se Sesaarea
sahar gailie aur khoes khabar soenaawe waala Fielepas ke
ghare pahoetjlie. Okar hia hamlog rahielie. Oe saatgo
dekh-bhaal kare waalan me se ekgo raha, aur oe pahiele
Jeroesaalem ke iesaai samaadj me tjoenal gail raha garieb
wiedhwa logan ke dekh-bhaal kare khaatien. 9 Oke tjaargo
koewaare bietia raha aur oesab Pawietr Aatma dwaara
Parmeswar ke sanes bataawat raha.

10 Tab djab hamlog Fielepas hia koetjh dien rahielie, tab
Joedea diehaat se ekgo bieswaasie aadmie Aagaabas naam
ke aail. Oe bhie ekgo Prabhoe ke sanesia raha. 11 Tab oe
aaike Paulas ke tjamotie leike aapan haath gor baanh leis aur
bolies: „Pawietr Aatma bole hai kie djekar ie tjamotie hai, oke

Israel log Jeroesaalem me aisane baanhke doesar djaat log ke haath me saup deiga."

12 Tab djab hamlog ie baat soenlie, tab hamlog aur hoewa
ke bieswaasie log Paulas se bienaai karlie Jeroesaalem na
djaai ke. 13 Bakie oe bolies: „Toelog kaahe ke aas gieraaike
hamaar diel oedaasie kare hai? Ham tajaar baatie Jeroe-
saalem me na khaalie baanhal djaai ke, bakie bhie Prabhoe
Jiesoe khaatien mare ke." 14 Tab djab oe hamlogke baat na
maanies, tab hamlog tjhor deilie aur bollie: „Djaun Prabhoe
maangie, ohie hoi."

15 Djab hamlogke tem biet gail, tab hamlog aur Paulas
tajaar karlie Jeroesaalem djaai ke. 16 Aur ekaatgo Sesaarea ke
bieswaasie log hamlogke sanghe gail. Jeroesaalem me oesab
hamlogke ekgo Manaason naam ke iesaai ke ghare legail. Oe
Siepras des ke raha aur oe Jiesoe ke pahiela tjela log me se
ekgo raha. Okar hia hamlog koetjh dien khaatien rahielie.

Paulas bhaai Jaakobas lage

17 Djab hamlog Jeroesaalem me pahoetjlie, tab hoewa
ke bieswaasie log hamlogke bahoet prem se bhiettar leis.
18 Biehaan bhaile Paulas hamlogke sanghe Jaakobas ke ghare
gail. Sab iesaai samaadj ke barkwan hoewa bhie raha. 19 Tab
Paulas oesabse bhet karke phor-phorke bataawe lagal kie
Parmeswar okar dwaara doesar djaatie log khaatien kaun
kaam karies hai.

20 Tab oelog ie baat soenke Parmeswar ke aadar kare lagal.
Aur oesab Paulas se bolies kie: „Bhaai, dekh. Israel ke djaatie
me ke hadjaaran iesaai hoi gail hai. Oesab Prabhoe Jiesoe
me bieswaas kare hai, aur oesab bhie Mosas ke kaanoen ke
sab baat maane hai. 21 Oelog soenies hai kie toe sab par-des
ke Israel log ke siekhaawe hai Mosas ke kaanoen tjhor dewe
ke, aapan betwan ke hakiekat na kare ke, aur Israel ke nem
kaam me na lewe ke. Hamlog djaaniela kie toe aisane na
siekhaile hai. 22 Ab hamlog ka karabe? Mosas ke kaanoen par
tjale waalan djaan paai kie toe hia aile baate. 23 Soen, tjaargo
bhaktie aadmie aail hai. Oesab waada karies hai koetjh tem
khaatien Parmeswar ke aage bhaktie rahe ke. 24 Oesabke
ledja aur apane ke oelogke saath safa karwaihe, aur bhie
paisa bharke oesabke baar katwaai deihe. Tab sab koi na
khaalie djaan djaaiga kie oe baat tore biese me djhoeth baat
hai, bakie oelog dekhiega kie toe Mosas ke kaanoen par tjale
hai."

25 Oesab bhie bolies kie: „Hamlog sallaah karlie kie doesar
djaat ke bieswaasie log ke djaroerie na hai Mosas ke kaanoen
ke hoekoem se rahe ke. Aur hamlog ek tjietthie me liekh
deilie hai kie oesabke na tjaahie khaana khaai ke djaun naklie

bhagwaan ke tjaharaawal gail hai. Aur bhie na khoen aur gos djaun me khoen hai. Aur oesabke na tjaahie tjhatjhoen-daraipan kare ke."

26 Biehaan bhaile Paulas oesabke leike gail safa karwaawe. Tab ekare baad oesab Parmeswar ke mahal lage gail aur aapan naam liekhwaais djanaawe khaatien safa rahe ke aakhrie dien kab rahiega aur kaun taariek ke baliedaan karwaawe ke tjaahie.

Paulas kaise pakaraai gail

27 Bakie djab satwa dien nagtjaail, tab koetjh Aasia des ke Israel log Paulas ke Parmeswar ke mahal ke angana me dekhies. Bas oesab haltjal matjaawe lagal aur oke pakarke tjiellaai lagal. 28 „Bhaai log, batjaaw! Ie aadmie sagaro sab koi ke aage aapan siektjha se hamlogke djaat, kaanoen aur Parmeswar ke mahal ke kharaab kare hai! Ab oe doesar djaat log ke ie pawietr djagaha me ledjaaike barbaad kar deis hai!"

29 Oesab oke par-des Efese sahar ke Trofiemas ke sanghe Jeroesaalem me dekhies raha. Ohie se oelog sotjies kie oe oke Parmeswar ke mahal ke angana me legail hai. 30 Tab sahar bhar oedhoem karies aur sab aalam ek lage djoet gail. Bas oesab Paulas ke pakarke bahare ghietjies aur toerante kamaarie band kar deis. 31 Tab djab oesab maangat raha oke maar dhaare, tab Roma ke soerdjaatie ke barkwa soenies kie sahar bhar me haltjal matjal hai. 32 Bas oe aapan soerdjaatie aur oesabke barkwan ke leike toerante gail dekhe. Djaise djhoend log oesabke dekhies, taise roek gail Paulas ke maare ke.

33 Tab soerdjaatie ke barkwa Paulas lage gail aur oke doei ketie se banhwaais aur khodjie karies kie oe kaun aadmie hai aur kaun kharaabie karies hai. 34 Bakie sab koi tjiellaai lagal, aur etana halla raha kie barkwa na djaan paais ka bhail hai. Ohie se oe hoekoem deis Paulas ke soerdjaatie ke thaana me ledjaaike. 35 Bakie thaana ke sierhie lage manai log etana thelat raha kie soerdjaatie ke Paulas ke oethaawe ke paral. 36 Djhoend to okar paatjhe tjalal aur tjiellaaike bolies: „Oke maar dhaar!"

37 Tab djab soerdjaatie oke thaana me ledjaat raha, tab oe barkwa se bolies: „Ham tose koetjh poetjh sakiela?" Tab barkwa poetjhies: „Toe Griek ke bhaasa batia hai? 38 Ka, toe Egypte des ke aadmie na baate djaun koetjh dien pahiele haltjal matjaais raha aur tjaar hadjaar djaanmarwan sanghe maidaan me tjal gail raha?" 39 Tab oe bolies: „Na, ham Israel ke aadmie baatie. Ham Sieliesia des Taarsas me rahiela. Sab koi oe sahar ke biese me djaane hai." Oe bolies: „Toe hamme hoekoem dei sake hai djhoend log se koetjh bataawe

ke?" 40 Tab djab barkwa oke hoekoem deis, tab Paulas sierhie
par thara bhail aur djhoend ke haathe se sankiaaike saaniet
karies. Sab djaatie tjoeppaai gail aur soene lagal. Tab Paulas
Israel ke bhaasa me oesabse bataawe lagal.

22

Paulas kaise apane ke batjaais

1 Oe bolies: „Bhaai-bahien aur baap log, soeno ab ham
apane ke kaise batjaabe." 2 Tab djab oesab soenies kie oe
Israel ke bhaasa me batia hai, tab oelog ekdam se tjoeppaai
gail.

3 Tab oe bolies: „Ham ek Israel ke aadmie baatie. Ham
Sieliesia des Taarsas sahar me paida bhailie aur ie sahar
me posailie. Ham Gaamaaliejel ke ekgo tjela baatie. Oe
hamme phor-phorke siekhaais hai kaise hamlogke baap-
daada log ke kaanoen par tjale ke tjaahie. Ham apane djaan
me Parmeswar khaatien bahoet kausies karat rahielie djaise
toelogan bhie kare hai. 4 Ham to aurat aur mardaana log ke
maut talak satailie djaun Prabhoe Jiesoe ke rasta par tjalat
raha. Ham oelogke baanhke djahal me dharwailie rahielie.
5 Sab se barka agwa aur bhie Israel ke barkwan gawaahie dei
sake hai kie ham oelogke hoekoem se ie kaam karat rahielie.
Oesab to hamme tjietthie deis raha Daamaskas sahar ke
Israel ke bhaai log khaatien. Ese ham hoewa ke iesaai log ke
baanhke Jeroesaalem me ledjaai sakat rahielie oelogke sadja
dewe khaatien.

6 Bas ek biesaal tjiedj bhail. Djab ham Daamaskas sahar
nagtjailie, tab dien doepahare etana djotie kaske oeppar se
tjamke lagal kie bahoet andjor hoi gail. 7 Tab ham nietje
gier gailie aur ek aawaadj soenlie. Koi hamse bolies kie:
'Saul, Saul! Toe kaahe ke hamme sataawe hai?' 8 Tab ham
bollie: 'Prabhoe, toe ke baate?' Tab oe bolies: 'Ham Naasaaret
sahar ke Jiesoe baatie aur toe hamme sataawe hai.' 9 Hamaar
saathie log djotie dekhies, bakie aawaadj na soenies. 10 Tab
ham bollie: 'Prabhoe, hamke ka kare ke tjaahie?' Tab oe
bolies kie: 'Thara how aur Daamaskas me dja. Hoewa par koi
tose bataaiga kie toke kaun tjiedj kare ke parie.'

11 Bakie oe tjatak tjamkal djotie se ham andha hoi gailie
rahielie. Ohie se hamaar saathie log hamaar haath pakarke
hamke Daamaskas me legail. 12 Tab ekgo Aanaaniaas naam
ke aadmie hamare lage aail. Oe Parmeswar ke kaanoen ke
rasta par tjalat raha. Aur sab Daamaskas sahar ke Israel log
okar bahoet maan djaan karat raha. 13 Oe aaike bolies: 'Saul
bhaai, taak!' Ham toerante dekhe lagalie aur oke taklie.

14 Oe bolies: ‘Hamlogke baap-daada log ke Parmeswar toke
tjoenies raha djanaawe ke kie oe ka maange hai, aur bhie
toke aapan sattja Waala Jiesoe ke dekhaawe ke aur okar
aawaadj soene ke. 15 Toke tjaahie okare biese me gawaahie
dewe ke aur sab koi se bataawe ke toe ka dekhle aur soenle
hai. 16 Ab kaahe ke agore hai? Oethke dja aur Jiesoe ke
naam bolaaike apane ke dopoe karwaaw aur aapan kharaab
tjalaawa niekaswaaw.’ Tab ham apane ke dopoe karwailie.
17 Tab djab ham koetjh dien baad Jeroesaalem me lautke
gailie aur Parmeswar ke mahal ke angana me oke poed-
jat rahielie, tab ham djaise ek sapana me koetjh dekhlie.
18 Prabhoe phieno hamme dekhaail aur bolies: ‘Haalie se
Jeroesaalem se tjal dja. Djab toe hia ke manai log se hamare
biese me bataihe, tab oesab na maangie soene.’ 19 Bakie
ham bollie: ‘Prabhoe, oesab to thiek se djaane hai kie ham
tor bieswaasie log ke pakarwaaike aur partjaar ke ghar me
ledjaaike pietwailie aur djahal me band kar dewat rahielie.
20 Aur djab tor gawaahia Stefaanas ke khoen bahaawal gail,
tab ham hoewa bhie rahielie. Ie hamaar kahana raha aur
ham okar djaanmarwan ke kapra ke rakhaawat rahielie.
Oesab djaroer hamaar baat soeniega.’ 21 Bakie Prabhoe
bolies: ‘Dja, ham toke doer des ke be-bieswaasie logan lage
pathaabe.’ ”

22 Bas djab manai log ie baat soenies, tab oesab na sahie
paais aur tjiellaaike bolies: „Aisan aadmie ke dhartie par se
hataai de! Oke tjaahie mare ke!” 23 Tab goessa me oelog
ie baat gohoraaike aapan kapra oetaarke oeraawe lagal, aur
bhie soeroe karies dhoer oeraawe ke.

Soerdjaatie ke thaana me

24 Tab thaana ke barkwa hoekoem deis kie: „Oke thaana me
ledja, aur oke tjhatkoen se maarke poetjh kie kaahe khaatien
manai log etana oedhoem kare hai.” 25 Tab djab oelog oke
piete khaat baanh tjoekal raha, tab Paulas barkwa se djaun
oke baanhies raha, ose bolies kie: „Bhaai, soen, hamke Roma
ke djaatie ke hak hai. Toke hoekoem hai hamme maare ke
biena dekhe ke kie hamke kasoer hai kie na?”

26 Tab barkwa djab ie baat soenies, tab oe thaana ke barkwa
lage gail aur bolies: „Ab toe ka kariehe? Ie aadmie ke to Roma
djaat ke hak hai.” 27 Tab thaana ke barkwa Paulas lage gail
aur poetjhies: „Toke Roma djaat ke hak hai?” Tab oe bolies:
„Ha, hamke hai.” 28 Tab barkwa bolies: „Ham ie hak dher
paisa bhare se pailie.” Tab oe bolies: „Aur ham paidaais se
pailie hai.” 29 Bas oesab oke toerante tjhor deis. Aur thaana ke
barkwa djab sotjies kie oe aisan aadmie ke banhwaais raha,
tab deraai lagal sadja paawe khaatien. 30 Tabbo oe maangat
raha thiek se djaane kie Israel ke aadmie log kaun kaaran

se Paulas ke kasoer dewat raha. Ohie se biehaan bhaile oe Israel djaatie ke barka agwan aur oesabke barkwan ke ek lage bolwaais. Tab oe Paulas ke biena ketie se thaana me se oesabke aage legail.

23

Paulas barkwan ke aage

1 Tab Paulas barkwan ke taakke bolies: „Bhaai log, ham
Parmeswar ke aage safa sotj-bietjaar se aapan djiewan bi-
etailie hai aur aadj talak bietaaila." 2 Tab sab se barka agwa
okar bagale ke aadmie log ke hoekoem deis okar moeh par
maare ke. 3 Tab Paulas ose bolies: „Toke Parmeswar sadja
deiga, toe bhaktie khele waala! Toe hia par baithke kaanoen
se hamaar kasoer dekhaawe maange hai? Tab kaanoen
toerke koi ke sahie dewe hai hamme maare ke!" 4 Tab koetjh
manai log bolies: „Ka, toe Parmeswar ke sab se barka agwa
ke bedjatie kare hai?" 5 Tab oe bolies: „Bhaai log, ham na
djaanat rahielie kie ie sab se barka agwa hai, nahie to ham
na boltie. Kaanoen me to liekhal hai kie: 'Toelogke djaatie ke
barkwan ke biese me kharaabie na batiaihe!' "

6 Oe djaanat raha kie sabha me Sadoesie aur bhie Fariesie
log raha. Ohie se oe djor se bolies kie: „Bhaai log, ham
Fariesie ke palwaar me se hai aur bhie Fariesie baatie. Ham
bieswaas kariela kie maral logan djie oethiega. Ohie se
ham aadj toelogke aage thara baatie." 7 Tab djaise oe ie
baat bol tjoekal raha, taise Fariesie aur Sadoesie log apane
me takaraar kare lagal, aur sabha doei bhaag me bat gail.
8 Sadoesie log to bole hai kie maral logan na djie oeth sake hai
aur bhie kie parie aur doesar aatma na hai. Bakie Fariesie log
ie doeno tjiedj me bieswaas kare hai aur siekhaawe hai.

9 Tab etane me sabha ke manai log bahoet djor se tjiellaai
lagal aur koetjh Fariesie log ke dal me ke parhal waalan
karaai se bolies: „Hamlogke djaan me oe aadmie koetjh
kharaabie na karies hai! Saait ek Parmeswar ke parie kie
to doesar swarag waala ose batiaais hai!" 10 Aur ie takaraar
etana doer pahoetj gail kie doeno bagal se oelog oke ghietje
lagal. Tab thaana ke barkwa deraai gail. Oe sotjies kie: „Oelog
oke ab toekkara toekkara tjier dei." Tab oe aapan soerdjaatie
ke bolwaaike bolies kie: „Oke thaana me ledja." Oelog aisane
karies.

11 Tab oe raat ke Prabhoe Paulas ke lage aail aur bolies:
„Paulas, hiemmat baanhe rahiehe! Djaise toe Jeroesaalem
me hamare biese me gawaahie deile hai, oisane toke Roma
sahar me bhie dewe ke parie."

Koetjh Israel log ke kharaab bietjaar

12 Tab djab saber bhail, tab koetjh Israel log ek lage aail aur
sallaah karke kasam khaais kie: „Hamlog biena koetjh khaai
pieje se pahiele Paulas ke maar dhaare k'hoi." 13 Tjaalies
aadmie se djaada ie kharaab bietjaar karke kasam khaais.
14 Tab oelog gail agwan aur djaatie ke barkwan ke lage aur
bolies kie: „Hamlog kasam khaaike sallaah karlie hai koetjh
na khaai pieje ke djab talak hamlog Paulas ke na maar
dhaarab." 15 Aur bhie bolies: „Toelog thaana ke barkwa
se bienaai karke bol de kie oke Paulas ke phieno barkwan
ke aage ledjaai. Toelog kariehe djaise okar kaar-baar auro
thiek se maange hai khodj kare. Hamlog tajaar baatie oke hia
pahoetje se pahiele maar dhaare ke."
16 Etane me Paulas ke bahien ke betwa oesabke kharaab bi-
etjaar ke biese me soenies. Tab oe thaana me gail aur Paulas
se bol deis. 17 Tab Paulas soenke hoewa ke ek soerdjaatie
ke barkwa ke bolaaike bolies: „Ie naudjawaan ke thaana
ke barkwa lage ledja. Oe maange hai ose koetjh bataawe."
18 Barkwa oke leike gail thaana ke barkwa lage aur bolies:
„Paulas djahalia hamse bataais kie ie naudjawaan maange
hai tose koetjh bataawe." 19 Tab thaana ke barkwa okar haath
pakarke oke alag legail aur poetjhies: „Toe kaun tjiedj hamse
maange hai bataawe?"
20 Tab naudjawaan bolies: „Soeno, djie. Israel log apane
me sallaah karies hai tose poetjhe ke Paulas ke barkwan ke
aage phieno ledjaai ke. Oesab kariega djaise maange hai
okare biese me auro thiek se khodj kare. 21 Bakie oelogke
na bieswaas kariehe. Tjaalies mardaana se djaada loekaaike
agore hai oke maar dhaare ke. Oelog kasam khaais hai na
khaai pieje ke djab talak oe djienda rahiega. Oesabhan tajaar
hai aur aap ke hoekoem agore hai." 22 Tab barkwa bolies:
„Toe koi se na bataihe kie toe hamse ie sab baat bolle hai,"
aur oke pathaai deis.

Paulas kaise Sesaarea sahar me ledjaawal gail

23 Tab oe doeigo aapan soerdjaatie ke barkwa ke bolaaike
bolies kie: „Aadj nau badje raat ke doei sau soerdjaatie ke
tajaar kar Sesaarea djaai ke. Aur sattargo ghora tjalaawe
waalan, aur doei saugo tjhoerie ke danda se laraai kare
waalan bhie. 24 Aur Paulas khaatien ekaatgo ghora tajaar
kariehe oke barhia se laat Feleks lage ledjaai ke."
25 Tab oe ek tjietthie liekhies. Oman liekhal raha kie:

26 Laat Feleks djie, ham Klaudias Liesias baatie. Aap kaise
baato?
27 Ham ie aadmie ke aapke khaatien pathaaila. Oe
Jeroesaalem sahar me Israel log dwaara pakaraail raha.

Bakie ham soenlie kie oke Roma djaat ke hak hai. Ohie se djab Israel logan maangat raha okar djaan lewe, tab ham aapan soerdjaatie leike gailie oke batjaawe. 28 Tab ham oke oesabke barkwan ke sabha ke aage legailie. Ham maangat rahielie djaane kie oelog oke kaahe khaatien kasoer dewat raha. 29 Tab hoewa ham pata pailie kie oesab oke kasoer deis khaalie oesabke kaanoen ke kaaran se. Bakie oe koetjh na karies hai maut kie to djahal ke sadja paawe khaatien. 30 Tab djab ham soenlie kie koetjh Israel ke manai kasam khaaike sallaah karies hai oke maar dhaare ke, tab ham toerante faisala karlie oke tore lage pathaawe ke. Aur ham okar kasoer dewe waalan ke hoekoem deilie aapse bataawe ke kaun tjiedj ke biese me oelog oke naalies maange hai kare. Hia talak hamaar tjietthie hai. Aap barhia se rahieho!

31 Tab oe raat ke soerdjaatie log Paulas ke Antiepaatres sahar legail. 32 Aur djab saber bhail, tab oelog ghora tjalaawe waalan ke okare sanghe Sesaarea pathaai deis aur apane log thaana me laut gail. 33 Tab djab ghora tjalaawe waalan Sesaarea me pahoetjal, tab oesab laat ke tjietthie deis aur Paulas ke okar aage legail. 34 Tab laat tjietthie parhies aur Paulas se poetjhies: „Toe kaaha ke baate?" Tab oe bolies: „Sieliesia des ke." 35 Tab laat bolies: „Attjha, djab tor kasoer dewe waalan hia par aai djaai, tab ham tor biese me khodj karabe." Aur oe hoekoem deis oke Herodes ke mahal me band kare ke.

24

Paulas laat Feleks ke aage

1 Tab paatj rodj baad sab se barka agwa Aanaaniaas aur ekaatgo doesar barkwan ekgo Tertalas naam ke okiel ke leike aaike laat ke paas pahoetjal Paulas ke naalies kare khaatien. 2 Aur djab Paulas laat ke aage aail, tab Tertalas soeroe karies okar kasoer bataawe ke.

3 Oe bolies: „Laat Feleks djie, tor sahaaita se hamlogke djaatie soekh se rahe hai. Tor raadj tjalaawe ke dwaara to ie des me dher tjiedj auro barhia hoi gail hai. Ohie khaatien hamlog hardam aur sagaro toke dhanbaad deila. 4 Aur ab ham tose bienaai kariela thora der khaatien hamaar baat par dhiaan lagaawe ke. Djaise toe hardam hamlog par aapan dhiaan lagaile hai, oisane ab bhie kariehe. 5 Hamlog to djaan gailie hai kie ie aadmie ek khatarnaak aadmie hai. Oe doenia bhar ke Israel ke djaatie log ke tjienta me daarke haltjal matjaawe hai. Aur oe Naasaaret sahar ke Jiesoe ke dal me ke ekgo barkwa hai.

6 Tab djab oe maangies Parmeswar ke mahal barbaad
karwaawe, tab hamlog oke pakar leilie oke aapan kaanoen
dwaara sadja dewe ke. 7 Bakie Jeroesaalem ke thaana ke
barkwa Liesias aapan soerdjaatie leike aail aur oke djabar-
djastie se pakarke legail. 8 Aur oe hamlogse bolies aapke paas
djaai ke ie aadmie ke kasoer dewe khaatien. Djab toe ose ie
sab baat ke baare me poetjhiehe, tab toe apane djaan djaihe
hamlog oke kaahe ke kasoer deila."

9 Tab Israel ke sab se barka agwa aur doesar barkwan
Tertalas ke alang bhail aur bolies: „Ha, aisane hai."

10 Tab laat Paulas ke sankiaais batiaai khaatien aur Paulas
bole lagal kie: „Laat djie, ham djaaniela kie toe dher baries se
ie djaatie ke oeppar faisala kare hai. Ohie se ham hiemmat
baanhke tore aage ailie. 11 Sab koi tose bataai sake hai kie
hamme Jeroesaalem me aile aur Parmeswar ke poedje ke
abbe baara rodj bhail hai. 12 Oesab hamme koi se moeh
tjalaawat na dekhies hai. Ham Parmeswar ke mahal me
aur partjaar ke ghar me aur bhie na kahie sahar me haltjal
matjailie hai. 13 Oelog hamme kasoer dewe hai, bakie na
darsaai sake hai.

14 Ham toke djanaaila kie ham aapan baap-daada log ke
Parmeswar ke aadar kariela. Ham Mosas ke kaanoen me
aur Parmeswar ke pahiele ke sanesian ke sab liekhal baat me
bhie bieswaas kariela. 15 Hamaar aasa Parmeswar par hai
aur ham agoriela kie sab manai, tjaahe barhia ja kharaab,
oesab djie oethiega. Aur hamaar kasoer dewe waalan ohie
agore hai. 16 Ohie se ham kausies kariela Parmeswar aur
manai ke aage hardam safa sotj-bietjaar se rakhe ke.

17 Dher baries bhail kie ham Jeroesaalem sahar me na
rahielie, tab ham lautke gailie aapan djaatie log me ke koetjh
garieb waalan ke paisa dewe aur bhie Parmeswar ke koetjh
baliedaan kare. 18 Tab djab ham ie kaam karat rahielie, tab
oelog hamme Parmeswar ke mahal ke angana me dekhies.
Ham safa karwaawal gailie rahielie aur ekko haltjal kie to
hoerdoem na bhail raha.

19 Bakie ekaatgo Aasia des ke Israel logan hamme hoewa
par dekhke pakaries raha. Djab oelog hamare me koetjh ka-
soer paawat, tab ohielogke tjaahat raha aadj tore aage aawe
ke hamaar oeppar naalies kare ke. 20 Aur toe hia ke manai log
se poetjh sake hai kie oelog hamare me kaun kasoer paais hai
djab ham oesabke barkwan ke aage ledjaawal gailie rahielie.
21 Ham oelogse bollie: 'Ham bieswaas kariela kie maral logan
djie oethiega, ohie khaatien ham aadj toelogke aage thara
baatie.' Hoi sake hai kie oelog hamme ie baat ke biese me
kasoer dewe hai."

22 Laat Jiesoe ke rasta ke biese me thiek se djaanat raha.
Tab oe sabha rok deis aur Paulas se bolies: „Djab barkwa
Liesias aaiga, tab ham tor oeppar faisala karabe.” 23 Aur oe
soerdjaatie ke barkwa ke hoekoem deis Paulas ke band kare
ke aur attjha se dekh-bhaal kare ke aur okar saathie log ke
mauka dewe ke oke sewa kare khaatien.

Paulas laat Feleks aur okar aurat Droesela ke aage

24 Koetjh dien baad laat aapan aurat Droesela leike hoewa
gail. Okar aurat ekgo Israel ke aurat raha. Tab Feleks Paulas
ke bolwaais aur soene lagal kie oe Kriest Jiesoe ke rasta ke
biese me ka bolies. 25 Bakie djab Paulas soeroe karies bole
ke kie hamlogke tjaahie aapan djiewan safa se bietaawe ke
aur apane ke samhaare ke, aur bhie kie Parmeswar hamlogke
oeppar faisala kariega, tab oe deraai gail aur bolies: „Ab
etana thiek hai. Toe djaai sake hai. Djab hamme tem rahie,
tab ham toke phien se bolwaabe.” 26 Oe aasa karat raha kie
Paulas oke paisa bharat tjhoetkaara paawe khaatien. Ohie se
oe oke ber ber bolaawat raha koetjh baat-tjiet kare khaatien.
27 Bakie djab doei baries biet gail, tab Feleks ke darie par
Porsias Festas laat bhail. Aur Israel ke djaat ke man waala
kare khaatien, Feleks Paulas ke band karle rahan deis.

25

Paulas laat Festas ke aage

1 Djab laat Festas Sesaarea sahar me aaike pahoetjal, tab
tien rodj baad oe Jeroesaalem me gail. 2 Tab barka agwan
ke barkwan aur djaatie ke barkwan Paulas ke naalies karies.
3 Oesab bienaai karke laat se poetjhies Paulas ke Jeroesaalem
pathaawe ke. Oesab sallaah karies raha oke rasta me maar
dhaare ke. 4 Bakie oe bolies: „Na, ie na hoi sake hai. Paulas
Sesaarea me band rahie djaaiga, aur ham halieje hoewa
lautke djaabe.” 5 Oe bolies: „Attjha, toelog me se ekaat djane
hamare sanghe djaai sake hai. Aur djab oe koetjh kharaabie
karle hoi, tab toelog oke hoewa par naalies kar sakiehe.”

6 Laat aath kie to das rodj Jeroesaalem sahar me raha, tab
oe phien se Sesaarea me gail. Aur biehaan bhaile oe Paulas
ke bolwaais okar oeppar faisala kare khaatien. 7 Djab oe aail,
tab Israel ke barkwan oke gherke har ek rakam kasoer dewe
lagal, bakie oesab na darsaai sakat raha.

8 Tab Paulas bolies: „Ham Israel ke dharam ke kaanoen na
toerlie hai. Ham Parmeswar ke mahal me koetjh kharaabie
na karlie hai aur maahaaraadja se djabarai bhie na karlie
hai.” 9 Bakie Festas maangat raha dekhaawe kie oe ke-
tana attjha laat hai. Ohie se oe Israel ke barkwan ke man
waala karies. Aur oe Paulas se bolies: „Toe na maange hai

Jeroesaalem djaai faisala howe khaatien?" 10 Tab Paulas
bolies: „Toe thiek se djaane hai kie ham Israel ke djaatie
log ke koetjh kharaabie na karlie hai. Toe maahaaraadja
ke hoekoem se faisala kare hai. Ohie se ham na maangiela
hoewa djaai. 11 Djab ham kasoerie rahietie aur maut ke sadja
laaik baatie, tab ham mare khaatien tajaar baatie. Bakie aise
na hai aur koi na oesabke man waala kare khaatien hamme
oesabke haath me saup dei sakiega. Ohie se ham maangiela
maahaaraadja dwaara faisala howe."

12 Tab laat aapan mantrie log se baat-tjiet karies. Ekare
baad oe Paulas se bolies kie: „Toe maange hai maahaaraadja
ke lage djaai? Attjha, ohie ke lage toe djaihe."

Paulas raadja Aagrepa ke aage

13 Tab djab ekaat dien biet gail raha, tab ekgo raadja aapan
bahien sanghe Sesaarea sahar me aail laat Festas se bhet
kare. Okar naam Aagrepa aur okar bahien ke naam Berniesa
raha.

14 Djab oesab hoewa par dher dien rahie gail, tab laat raadja
se Paulas ke biese me bataawe lagal kie: „Feleks ek aadmie
ke band karke tjal gail hai. 15 Aur djab ham Jeroesaalem me
rahielie, tab hoewa ke barka agwan aur djaatie ke barkwan
oke kasoer deis. Oelog hamse bienaai karke poetjhies oke
faisala karke sadja dewe ke. 16 Tab ham bollie kie: 'Roma ke
djaat ke nem na hai ek manai ke pakarke doesar log ke haath
me saupe ke oesabke bhalaai kare khaatien. Bakie oke tjaahie
pahiele mauka miele ke aapan naalies kare waalan ke aage
apane ke batjaawe khaatien.'

17 Aur djaise oelog hamare sanghe ie sahar me aail, taise
ham biehaan bhare djadj ghat sahie deilie aadmie ke hamare
aage laawe ke. 18 Bakie okar naalies kare waalan oke gherke
oke ekko kasoer na deis djaun kharaab kaam ke biese me ham
sotjlie rahielie kie oe karies hoi. 19 Oesabhan khaalie aapan
dharam ke biese me ose ek na raha, aur bhie ek Jiesoe naam
ke aadmie ke biese me. Oe Jiesoe mar gail hai, bakie Paulas
ekke baat pakarle hai kie oe djieje hai.

20 Ham na djaanat rahielie kie aisan tjiedj ke biese me
hamme kaise tjaahat raha khodj kare ke. Ohie se ham Paulas
se poetjhlie kie: 'Toe maange hai Jeroesaalem djaai hoewa
par faisala howe khaatien?' 21 Bakie oe bolies kie: 'Na, ham
maangiela kie maahaaraadja hamaar oeppar faisala kare.'
Tab ham hoekoem deilie oke band kare ke djab talak ham oke
hoewa na pathaai sakab." 22 Tab raadja bolies kie: „Ham bhie
maangiela oe aadmie ke soene." Tab laat bolies: „Attjha, toe
biehaan soeniehe."

23 Tab djab biehaan bhail, tab Aagrepa aur Berniesa khoeb
barhia se sadjke mahal me gail. Oelogke saath oetja dardja ke
soerdjaatie ke barkwan aur sahar ke barkwan bhie raha. Aur
laat ke hoekoem par Paulas bhiettar ledjaawal gail. 24 Tab laat
bolies: „Raadja Aagrepa aur saamiel waalan, aaplog hia par
ek djane ke dekhe hai. Sab Israel ke djaatie log Jeroesaalem
me aur ie sahar me bhie okar oeppar naalies karies hai.
Oesab tjiellaaike bolies kie oke tjaahie mare ke. 25 Bakie ham
djaan gailie kie oke ekko maut ke kasoer na hai. Aur djab
oe maangies maahaaraadja dwaara faisala howe, tab ham
sallaah karlie oke Roma sahar me pathaawe ke. 26 Bakie ab
ham na djaaniela kie maahaaraadja khaatien hamke okare
biese me kaun tjiedj liekhe ke tjaahie. Raadja djie, ohie
khaatien ham oke aapke aur sab koi ke aage lailie hai. Tab
khodj karke ham koetjh liekh sakab. 27 Hamke to boedjha hai
kie na thiek hai oke Roma pathaawe ke biena maahaaraadja
ke djanaawe ke kie oke kaun kasoer hai."

26

Kaise Paulas apane ke batjaais

1 Tab raadja Paulas se bolies: „Ab toke mauka hai apane
ke batjaawe ke." Bas Paulas ek haath oethaaike bolies:
2-3 „Raadja djie, aap Israel ke djaat ke nem khoeb thiek se
djaane hai aur bhie kaun tjiedj ke biese me oesab me ekta na
hai. Ohie se ham khoesie baatie kie aadj ham aapke saamne
apane ke batjaai sakiela. Aur ham aapse bienaai kariela
hamaar baat dhieradj se soene ke.

4 Sab Israel ke djaatie log djaane hai kie ham tjhotahie se
oesabke bietj me Taarsas aur Jeroesaalem me rahat rahielie.
5 Oesabhan dher dien se djaane hai aur djab maange tab
gawaahie dei sake hai kie ham Fariesie baatie aur aapan
djiewan ek Fariesie ghat bietaaila. Aur Fariesie logan ham-
logke dharam ke sab se bhaktie waalan hai.

6 Parmeswar hamlogke baap-daada log ke koetjh waada
karies hai, aur ham bieswaas kariela kie oe aapan baat
poera kariega. Ohie se ham aadj djadj ke aage thara baatie.
7 Hamlogke djaat ke baara koel log bhie ohie waada par
aasa kare hai aur oesab raat dien Parmeswar ke aadar kare
hai djab talak oe aapan waada na poera kare hai. Raadja
djie, ehie aasa ke kaaran se oelog hamme kasoer deis hai.
8 He soene waalan, aaplog kaahe ke na bieswaas kare hai
kie Parmeswar maral logan ke djie oethaaiga? Oe to waada
karies hai kie aise hoiga!

9 Pahiele ham djaran ke maare bietjaar karat rahielie kie
ham kausies karke Naasaaret ke Jiesoe ke naam badnaam

karab. 10 Ham ie kaam Jeroesaalem me soeroe karlie. Hoewa par to ham barka agwan ke hoekoem se dher iesaai log ke djahal me band kar deilie. Aur djab oelogke maut ke sadja mielal, tab ham bhie haamie bharlie. 11 Aur sab partjaar ke ghar me ham iesaai log ke ber ber djabarai se sadja deike kausies karat rahielie oesabke daatke Jiesoe ke bedjatie karwaawe ke. Ham oesabke oeppar etana goessaai rahielie kie ham doesar des ke sahar talak khodjat rahielie oesabke sataawe khaatien.

12 Aisane ham ek dien Israel ke barka agwan ke hoekoem se Daamaskas sahar djaat rahielie. 13 Tab rasta par dien doepahare swarag me se ek soeroedj se auro tjatak tjamkal djotie hamlogke oeppar gieral. 14 Bas hamlog nietje gier gailie aur ham soenlie kie Israel ke bhaasa me koi hamse bole hai: 'Saul, Saul, toe kaahe ke hamme sataawe hai? Hamse djabarai kare se toke koetjh faida na hoi. Toe khaalie apane ke kharaab kare hai.'

15 Tab ham bollie: 'Prabhoe, aap ke baato?' Tab oe bolies: 'Ham Jiesoe baatie aur toe hamke sataawe hai. 16 Thara how, ham apane ke dekhailie hai toke aapan kamkarta banaawe khaatien. Toke doesar koi se bataawe ke tjaahie kie aadj toe hamme dekhle hai aur phieno dekhiehe. 17-18 Ham toke Israel ke djaatie ke aur sab doesar djaat log ke bas me se batjaabe. Ham toke pathaabe oelogke aakhie khole khaatien djeme oelog aapan paap pastaaike andhiaar me se andjor me lautke aai, aur saitaan ke saktie me se Parmeswar ke alang aai. Tab oesabke tjhama mieliega, aur oelog aapan bieswaas dwaara ekwan Parmeswar ke alag karal waalan se ek hoi djaai.' "

19 Oe bolies: „Raadja djie, ham oe dien se Prabhoe ke baat manlie hai. 20 Ham pahiele Daamaskas, Jeroesaalem, Israel des bhar me, aur doesar des me sab aadmie log khaatien partjaar karlie hai. Ham batailie hai kie oelogke tjaahie aapan paap pastaaike Parmeswar ke rasta par tjale ke, aur oelogke tjaal-tjalan se dekhaawe ke kie oelog sattje ke aapan paapie ke djiewan tjhor deis hai. 21 Ohie khaatien koetjh Israel log hamme Parmeswar ke mahal ke angana me pakaries aur kausies karies hamme maar dhaare ke.

22 Bakie aadj talak Parmeswar hamme sahaaita karies hai. Aisane ham barka aur tjhota dardja waalan ke aage thara baatie aur Jiesoe Kriest ke biese me gawaahie deila. Ham khaalie partjaar kariela djaun baat Mosas aur Parmeswar ke ekwan sanesian agahie se bhie bataawat raha. 23 Oelog bolies raha kie Parmeswar ke Kriest doekh oethaaiga aur pahiela Waala ghat djie oethiega sab Israel ke aur doesar djaat log ke djanaawe khaatien kie okar dwaara Parmeswar andjor dewe hai!"

Laat aur raadja ke sotj-bietjaar

24 Tab djab Paulas ie baat bolat raha, tab laat Festas djor
se bolies: „Paulas, toe be-baat ke baat batia hai. Tor khoeb
parhaai toke pagalwaai deis hai.” 25 Bakie oe bolies: „Laat
djie, ham be-baat ke baat na boliela, ham khaalie sattja baat
bataaila. 26 Raadja ie sab baat ke biese me soenies hai, ohie
se ham ose be-dar se bataaila. Ham bieswaas kariela kie oe
ie baat thiek se djaane hai. Ie sab tjiedj to doenia ke kona
me na bhail hai, bakie sab djanta ke aage. 27 Raadja djie,
toe Parmeswar ke sanesian ke baat bieswaas kare hai? Ham
djaaniela kie toe bieswaas kare hai.” 28 Tab raadja bolies:
„Toe thoro sotje hai kie ham etana haalie se ek iesaai ban
djaabe?” 29 Tab oe bolies kie: „Ham maangiela Parmeswar se
poetjhe kie haalie se aur hardam khaat na khaalie toe, bakie
sab hia ke soene waalan hamare ghat bieswaasie hoi djaai,
bakie na djahalia ghat!”

30 Bas raadja thara bhail aur laat Festas, Berniesa aur sab
doesar log bhie aur oesab tjal gail. 31 Djaite me oelog apane
me batiaai lagal kie: „Oe manai ke to ekko kasoer na hai maut
ke kie to djahal ke sadja paawe khaatien.” 32 Tab raadja laat se
bolies: „Djab ie aadmie na maangat kie maahaaraadja okare
biese me faisala kare, tab oe tjhoet sakat.”

27

Kaise Paulas Roma sahar ledjaawal gail

1 Tab djab sallaah bhail raha kie hamlog Roma sahar
Ietaalia des me djaab, tab oesab Paulas aur ekaatgo doesar
djahalian ke ek soerdjaatie ke barkwa ke oeppar saup deis.
Okar naam Joelias raha aur oe maahaaraadja ke sab se
barhia soerdjaatie log ke ekgo barkwa raha. 2 Hamlog ek
Aadraamietsiam sahar ke djahaadj par gailie. Oe djahaadj
Aasia des ke samoendar ke kienaare ke sahar alang djaat. Ek
Aarestaarkas naam ke iesaai bhaai hamlogke sanghe gail. Oe
Maasadonia diehaat Tesaalonieka sahar ke raha.

3 Tab djab biehaan bhail, tab hamlog Siedon sahar lage
pahoetjlie. Hoewa par soerdjaatie ke barkwa Paulas ke haat
karke aur oke hoekoem deis sahar me aapan sanghatian lage
djaai ke apane ke sewa karwaawe khaatien. 4 Tab hoewa
se hamlog Siepras des alang gailie. Oe des samoendar ke
bietj me hai. Djabar hauwa tjalat raha, ohie se hamlog gailie
djaaha otana hauwa na tjalat raha. 5 Tab hamlog Sieliesia
aur Pamfielia des tjhorke samoendar ke oepaar hoike Miera
sahar Liesia des me pahoetjlie. 6 Hoewa par soerdjaatie ke
barkwa ekgo doesar djahaadj paais. Oe djahaadj Aaleksaan-
dria sahar ke raha aur Ietaalia des djaat. Tab oe hamlogke
ohie par baithaai deis.

7 Hauwa phien se oelta tjalat raha aur dher rodj biet gail
raha, bakie hamlog doer na pahoetjlie. Hamlog bahoet
mehenat se Kniedas sahar ke aage pahoetjlie. Tab oelta
hauwa ke kaaran se hamlog maangat rahielie Kreta des ke
paatjhe se djaai Saalmona naam ke kona alang. Kreta des
bhie samoendar ke bietj me hai. 8 Tab djab hamlog bahoet
kausies karke oe kona se paas hoi gailie, tab hamlog ekgo
djahaadj lagaawe waala djagaha par Laasea sahar ke nagietj
pahoetjlie. Okar naam „'Barhia lagaawe ke djagaha" ' hai.
9 Dher tem laas hoi gail raha, aur rodja kie to bhoekha ke
tiewhaar biet gail raha. Oe dien se hauwa aur aandhie auro
tjalat raha, ohie se bahoet khatarnaak raha aur aage djaai ke.
10 Tab Paulas bolies: „Bhaai log, ham dekhiela kie hamlog
bahoet moeskiel se ie samoendar ke oepaar djaabe. Aur
na khaalie djahaadj aur sauda ke dar hai, bakie hamlogke
djiewan ke bhie." 11 Bakie soerdjaatie ke barkwa djahaadj
tjalaawe waalan ke barkwan ke oeppar auro bharosa karies
aur oesab tabbo maangat raha djaai. 12 Djaaha hamlog
rahielie, hoewa na thiek raha thandha ke tem me rahe ke.
Ohie se dher djane sallaah karies djab hoi sakat Feneks djaai
ke. Oe sahar Kreta des me hai. Oesab maangat raha thandha
ke tem talak hoewa rahe. Hoewa par djahaadj doei kaitie se
djaai paawat.

13 Tab djab madhiem hauwa soeroe karies datjhien* or se
tjale ke, tab oelog sotjies kie oelogke bietjaar ab thiek hai. Aur
ankra paanie me se oethaaike oesab Kreta des ke kienaare
Feneks sahar ke or gail.

Aandhie-toefaan

14 Bas thora der me ek kharaab oettar-poerab† kait ke
aandhie Kreta des ke alang se bahoet kaske tjale lagal. Oe
aandhie „'Oiraakielon" ' bolaawal gail hai. 15 Djahaadj aand-
hie sanghe bahe lagal aur hamlog oke na samhaar paawat
rahielie. Bas hamlog oe kaam tjhorke djahaadj me bahe
lagalie.

16 Tab hamlog Klauda des paas hoi gailie. Oe des samoen-
dar ke bietj me hai aur okar paatjhe thora se kamtie aandhie
raha. Hoewa par hamlog bahoet mehenat se djahaadj ke
batjaawe waala bot batjailie. Oe bot paatjhe ghietjaat raha.
17 Tab djab tjalaawe waalan bot paanie me se niekaaske bhi-
ettar leis raha, tab oesab djahaadj ke sab kaitie tatai se doei
tien dohara khoeb kaske baanhies oke aur djabar banaawe
khaatien. Oesab to deraat raha kamtie gahier djagaha par
baaloe me phas djaai ke. Oe djagaha ke naam Serte raha.

* **27:13** Datjhien ke matlab 'zuiden' hai. † **27:14** Oettar-poerab ke matlab 'noordoosten' hai.

Tab oesab hauwa ke kapra gieraais, aur hauwa djahaadj ke paanie par ledjaat raha.

18 Tab djab aandhie kaske tjale lagal, tab biehaan hoike
oesab koetjh sauda niekaaske paanie me bieg deis. 19 Tab
tiesara rodj oelog djahaadj halloek kare khaatien bhie koetjh
tjalaawe waala tjiedj samoendar me bahaai deis. 20 Aisane
dher dien bietal. Ghaam aur tarai tanko na dekhaail. Aur
aandhie-toefaan etana barhat djaat raha kie hamlog sotjlie:
„Ab hamlog na batjab."

21 Ie sab moesiebat me koi koetjh na khaais raha. Tab
Paulas thara hoike bolies kie: „Bhaai log, djab toelog hamaar
baat soente aur Kreta des se na djaite, tab hamlog ie moe-
siebat me na partie. 22 Bakie tabbo hiemmat pakarle rahiehe.
Sab koi batj djaaiga, khaalie djahaadj barbaad hoi djaaiga.
23 Kaal raat ke ek Parmeswar ke parie hamaar lage aail. Ham
oe Parmeswar ke baatie aur ham okar aadar kariela. 24 Parie
bolies: 'Paulas, toe na deraihe. Toke tjaahie maahaaraadja
ke lage djaai ke, aur Parmeswar aapan bhalaai me sab dja-
haadjie log tor oeppar saupies hai.' 25 Ohie se toelog hiemmat
pakarle rahiehe! Ham bharosa kariela kie Parmeswar parie
ke baat poera kariega. 26 Bakie hamlogke ek des ke kienaare
phasaai ke parie."

27 Tab djab tjaudhwa raat aail, tab hamlog abbe Aadriaatsia
samoendar me rahielie. Tab bietj raat me djahaadj tjalaawe
waalan sotjies kie: „Ab hamlog ekgo des lage nagtjailie hai."

28 Tab oesab ek tatai me baanhal garhoe loha leike naapies
aur dekhies kie paanie tjhatties (37) meter gahier hai. Tab
koetjh doer me oesab phieno naapies aur dekhies kie sattaais
(28) meter hai. 29 Tab oesabke dar lagal kie oesabke samoen-
dar ke kienaare ke patthar par dhakka lagie. Ohie se oelog
tjaargo ankra djahaadj ke paatjhe se niekaaske paanie me
bieg deis aur praatna kare lagal kie dien hoi djaai. 30 Tab
koetjh djahaadjie log batjaawe waala bot ke samoendar me
daarke karies djaise aage se ankra paanie me bhie biegat.
Bakie oesab maangat raha djahaadj ke tjhorke bot se apane
ke batjaawe.

31 Tab Paulas soerdjaatie ke barkwa se bolies: „Djab
tjalaawe waalan hamlogke sanghe djahaadj me na rahie, tab
toelog na batj sakiehe." 32 Ohie se soerdjaatie log batjaawe
waala bot ke tatai kaatke samoendar me gieraai deis.

Kaise sab koi batj gail

33 Tab djab saber howat raha, tab Paulas sab koi se bolies:
„Dja, koetjh kha le. Toelog to tjauda rodj se biena khaai
baithke agore hai. 34 Ohie se koetjh kha le. Toelogke tjaahie
taagat paawe ke apane ke batjaawe ke. Toelogke koetjh na

hoiga." 35 Tab ie baat bolke oe ekgo bret leis aur sab koi ke
bietj me Parmeswar ke dhanbaad deis, aur bret toerke khaai
lagal. 36 Tab sab aadmie ke tieha mielal aur oesab bhie bret
khaai lagal.

37 Djahaadj me doei sau tjhiehattargo (276) manai raha.
38 Tab djab oelog khaai tjoekal raha, tab djetana sauda batjal
raha, oesab oethaaike paanie me bahaai deis djahaadj auro
halloek kare khaat. 39 Tab djab saber bhail, tab oelog ekgo
des dekhies bakie na tjienh paais. Bas oesab samoendar ke
kienaare ek djagaha dekhies djaaha hauwa otana na tjalat
raha, aur oesab maangat raha djahaadj ke hoewa phasaawe.
40 Tab oelog sab ankra ke tatai ke kaatke samoendar me
tjhor deis aur bhie djahaadj ke tjalaawe waala danda ke
tatai kholies. Tab oesab aage ke hauwa ke kapra oeppar
ghietjies aur samoendar ke kienaare djaai lagal. 41 Bakie
hoewa pahoetje se pahiele djahaadj baaloe me phas gail. Tab
djab aage waala bhaag ekdam se phasal raha, tab paatjhe
waala bhaag barka halfa se phaat gail.

42 Bas soerdjaatie log maangat raha djahalian ke maar
dhaare nahie to oesab paurke bhaag djaat. 43 Bakie barkwa
maangat raha Paulas ke batjaawe, ohie se oe aapan soerd-
jaatie ke mienaahie karies ie kaam kare ke. Tab oe sab koi se
bolies: „Dje paur sake hai, oke tjaahie koedke djhoer des par
djaai ke. 44 Aur djaun log na djaane hai paure, oelogke tjaahie
palanga aur djahaadj ke toetal lakarie par habara kaate ke."
Aisane sab koi barhia se djhoer des par pahoetjal.

28

Paulas Malta des me

1 Djab sab koi batj gail raha, tab hamlog soenlie kie oe des
ke naam Malta hai aur samoendar ke bietj me hai. 2 Hoewa
ke djaatie bahoet prem se hamlogse bhet karies. Etane me
barkha barse lagal aur thandha howe lagal. Tab oelog ek
barka aagie baarke aur hamlogke hoewa baithaais.

3 Tab djab Paulas koetjh djhoer lakarie bietorke laaike
aagie par daaries, tab ek biekh waala saap aagie ke aatj se
lakarie me se niekaske okar haath me kaat leis. 4 Djab hoewa
ke manai log dekhies kie saap okar haath par tangal hai, tab
apane me bolies: „Ie aadmie sattje ke ekgo djaanmarwa hai.
Oe samoendar me se batj gail hai, aur ab sadja dewe waala
dewie oke na djiejan dei." 5 Bakie Paulas saap ke hielaaike
aagie me gieraai deis, aur ose koetjh na bhail. 6 Manai log
sotjies kie oe phoel djaai kie to atjakke me gierke mar djaai.
Bakie djab oesab bahoet der talak agories aur dekhies kie ose

koetjh na howe hai, tab phien se sotjke bolies kie: „Ie aadmie kauno dewta hoi!”
7 Hoewa se na doer ek barka ghar aur djagaha raha. Oe djagaha Malta des ke sardaar ke raha. Sardaar ke naam Poeblias raha. Oe hamlogke prem se bhiettar leis aur tien rodj talak hamlog okar hia rahielie. 8 Ohie tem par sardaar ke baap bedie par raha. Oke bokhaar lagal raha aur pet pieraat raha. Tab Paulas soenke okar lage gail aur okare khaatien praatna karies. Tab oe aapan haath okar oeppar rakhke oke attjha kar deis. 9 Djab oe des ke bemarian ie baat soenies, tab oesab bhie Paulas lage aail aur sab attjha hoi gail. 10 Ohie se oesabhan hamlogke bahoet barka maanke dher tjienha deis. Aur djab tien mahienna baad djaai ke tem aail, tab oelog sab tjiedj deis djaun hamlogke djaroerat raha.

Paulas Roma sahar me

11 Aisane hamlog tien mahienna Malta des me rahielie. Tab hamlog ek Aaleksaandria sahar ke djahaadj par tjal gailie. Oe djahaadj thandha ke tem talak Malta lage roekal raha. Okar djora dewta ke naam Kaastor aur Polaaks raha.
12 Tab djab hamlog Sieraakoesa sahar Siesielia des me pahoetjlie, tab hoewa par tien rodj rahielie. Oe des samoendar ke bietj me hai. 13 Tab hoewa se hamlog samoendar ke kienaare Regiam sahar Ietaalia des me gailie. Aur djab hauwa datjhien* or se tjale lagal, tab hamlog doei rodj baad Poetiolie sahar me pahoetjlie. 14 Hoewa par hamlog koetjh iesaai ke bhaai-bahien ke bhetailie. Oelog hamlogke ek hapta khaatien apane ghare legail. Tab aisane hamlog Roma sahar ke or tjallie. 15 Djab hoewa ke iesaai ke bhaai log soenies kie hamlog ailie hai, tab oesab ekdam Apiejie Badjaar aur Tres Taaberna sahar talak aail hamlogse bhet kare. Tab Paulas oelogke dekhke Parmeswar ke dhanbaad deis aur hiemmat pakaries.
16 Aur djab hamlog Roma me pahoetjlie, tab Paulas ke djaroerie na raha djahal me djaai ke, bakie oe hoekoem paais ekgo ghar me rahe ke, aur ek soerdjaatie okar rakhwaala karat raha.
17 Tab tien rodj baad Paulas Roma sahar ke Israel log ke barkwan ke bolwaais. Aur djab oelog pahoetjal, tab oe bolies: „Bhaai log, tjaahe ham aapan djaatie ke aur aapan baapdaada log ke nem kabhie na toerlie rahielie, tabbo ham Jeroesaalem me pakaraaike Roma djaat ke haath me saupal gailie. 18 Oesab hamme khodjie karke maangat raha tjhor dewe. Ham to koetjh na karlie rahielie djaun par oelog hamke maut ke sadja dei sakat. 19 Bakie hoewa ke Israel

* **28:13** Datjhien ke matlab ‘zuiden’ hai.

log na maangat raha, ohie se hamke bole ke paral kie: 'Ham maangiela maahaaraadja ke dwaara faisala howe.' Bakie ham na maangiela okar aage aapan djaatie ke biese me orhan dewe. 20 Ham maangat rahielie ie sab tjiedj ke biese me toelogse bhet karke batiaai. Toelogke tjaahie djaane ke kie ham bieswaas kariela djaun baat Parmeswar Israel ke djaatie ke waada karies hai. Ohie se ham djahalia ghat Roma me ailie."

21 Tab barkwan bolies: „Joedea diehaat se hamlog tore biese me ekko tjietthie na pailie hai, aur ekko bhaai hoewa se aaike tore biese me koetjh kharaab baat na bolies hai. 22 Tabbo thiek hai djab hamlog tor sotj-bietjaar soenab. Hamlog soenlie hai kie dher manai na maange hai ie baat bieswaas kare."

23 Tab oesab sallaah karke dien dharies aur ohie dien par koetjh manai log phien Paulas ke ghare aail. Hoewa par sabere se sandjha talak oe Parmeswar ke raadj ke biese me oesabke khoeb thiek se siekhaawat aur samdjhaawat raha. Oe kausies karat raha Mosas ke aur Parmeswar ke doesar sanesian ke liekhal baat se oelogke Jiesoe me bieswaas karwaawe ke. Okar dwaara to Parmeswar ke raadj aaiga. 24 Aur kauno kauno ie sab baat soenke bieswaas kare lagal, bakie ekwan na.

25 Aisane oesab apane me ek na raha. Tab djab oesab djaai lagal, tab Paulas khaalie ie baat bolies: „Pawietr Aatma hamlogke baap-daada log se Parmeswar ke sanesia Jasaaja dwaara bahoet sattja baat batiaat raha, djab oe bolies:

26 'Toe dja ie djaatie lage aur oesabse bol de kie:
Toelog aapan kaan se soeniehe, bakie na samadjh paihe.
Toelog aapan aakhie se takiehe, bakie koetjh na dekh paihe.
27 Ie djaatie ke diel to hamaar khaatien band hoi gail hai.
Oelog na thiek se soen paawe hai aur oelog aapan
aakhie top leis hai djeme oesab aapan aakhie se na
dekhe, aapan kaan se na soene, aur aapan akkiel se na
samadjh paawe. Tab oesab aapan man na badaliega
aur ham oesabke na attjha karab.' "

28 Oe bolies: „Toelogke tjaahie thiek se djaane ke kie djab Parmeswar doesar djaatie log ke djanaai kie oe maange hai oesabke batjaawe, tab oelog okar baat soen leiga." [29 Aur djab oe ie baat bol tjoekal raha, tab oesab apane apane me moeh laraawat ghare tjal gail.]

Poestak ke ant

30 Paulas doei baries talak ekgo ghar bhaara karke djahalia ghat Roma me rahat raha. Aur djetana manai okare lage aawat djaat raha, oe oesabke prem se bhiettar lei lewat raha. 31 Oe Parmeswar ke raadj ke biese me partjaar karat raha aur

Prabhoe Jiesoe Kriest ke biese me be-dar se siekhaawat raha, aur oke koi na rokies.

Paulas ke tjietthie Roma ke iesaai log khaatien
Pahiela baat

Paulas tien dafe des des gail sagaro khoes khabar Prabhoe Jiesoe Kriest ke biese me bataawe khaatien. Djab oe tiesara dafe gail, tab oe phien se Korente sahar me aail. Oe hoewa par ie tjietthie liekhies hai. Oe kabhie na Roma sahar gail raha aur bahoet maangat raha djaai.

Oe ie tjietthie me samdjhaais kie oe kaun baat siekhaawat raha. Pahiele oe dekhaais kie har ek iensaan paapie hai. Ekko Israel kie to doesar djaatie ke manai ke hak na hai kie Parmeswar oke daaja kare hai. Tabbo Parmeswar maange hai aapan Beta Jiesoe dwaara paapie logan ke bhalaai kare. Jiesoe sab paap apane oeppar leike oelogke darie par kroes par maral. Tab Pieta Parmeswar oke phien djie oethaais. Khaalie okare me bieswaas kare ke dwaara ek iensaan Parmeswar ke goessa me se batj sakiega. Ek doesar rasta na hai.

Israel logan djaanat raha kie ek dien batjaawe Waala aaiga. Tabbo djab Jiesoe doenia me aail aur Parmeswar ke baat partjaar karat raha, tab dher Israel log okare me na bieswaas karies. Ie Paulas ke bahoet sotj dewat raha. Oe to ek Israel ke aadmie raha. Israel log ke be-bieswaas dwaara Parmeswar ekwa djaatie log ke auro bhalaai kare lagal. Bakie ek dien oe Israel logan ke phien se bhalaai kariega.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie liekhiela Roma sahar
ke iesaai log khaatien. Ham Kriest Jiesoe ke ekgo goe-
laam baatie. Oe hamke bolaais hai aapan pathaawal waala
ghat sagaro Parmeswar ke khoes khabar djanaawe khaatien.
2 Dher dien pahiele Parmeswar ie khoes khabar aapan sane-
sian ke waada karies raha aur aapan pawietr poestak me
liekhwaais raha. 3 Ie khoes khabar okar Beta Jiesoe Kriest
ke biese me hai. Oe to hamlogke Prabhoe hai. Oe raadja
Daawied ke aulaad me se iensaan ghat paida bhail. 4 Okar
Aatma pawietr hai aur oe djie oethaawal hai. Aise dekha hai
kie oe Parmeswar ke maahaan Beta hai.
5 Oe hamme bhalaai karke aapan pathaawal waala banaais
hai doesar djaatie log ke okar bieswaasie banaawe ke, djeme
oesab okar baat soene aur okar naam barka maane. 6 Toelog
oman saamiel baate. Toelog bhie bolaawal gaile hai Jiesoe
Kriest ke sanghe aapan djiewan bietaawe ke. 7 Ohie se

ham toelogke khaat liekhiela. Parmeswar toelogke pjaar kare hai aur apane khaatien bolaais hai. Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Paulas maange hai Roma sahar djaai

8 Ham pahiele toelogke khaatien Jiesoe Kriest ke dwaara
Parmeswar ke dhanbaad deila. Hamke pata mielal hai kie
doenia bhar toelogke biese me batia hai, aur kaise toelog
bahoet barhia se Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare hai.
9 Parmeswar djaane hai kie ham toelogke khaatien praatna
karat rahiela. Ham okar kamkarta ghat aapan diel bhar
se sagaro okar Beta ke biese me khoes khabar soenaaila.
10 Aur ham praatna karke maangiela kie ab se Parmeswar
hamme mauka dewe toelogke paas aawe ke. 11 Ham bahoet
maangiela toelogse bhet kare aur Pawietr Aatma ke bha-
laai ke biese me toelogse bataawe djeme toelogke bieswaas
barhe. 12 Hamaar matlab hai kie ham aur toelog aapan aapan
bieswaas dwaara auro hiemmat paai sake Jiesoe ke rasta par
aur aage barhe khaatien.

13 Bhaai logan, toelogke tjaahie djaane ke kie ham dher
dafe maangat rahielie toelogke paas aawe. Djaise ham doesar
djaatie me se koetjh manai log ke Kriest khaatien djietlie hai,
oisane ham maangiela toelogke djaat me ke koetjh manai log
ke djiete Parmeswar ke kaam auro attjha se barhe khaatien.
Bakie hardam ek na ek aai djaat raha. 14 Tjaahe Griek ke
djaatie log kie to bantjar logan, tjaahe parhal kie to an-
parh waalan, hamke tjaahie sab koi se Parmeswar ke khoes
khabar bataawe ke. 15 Ohie se ham bahoet maangiela toel-
ogke sahar me bhie ie khoes khabar soenaawe.

Tjietthie ke djar

16 Ham khoes khabar bataawe ke na sarmaaila. Dje ie baat
bieswaas kare hai, oe Parmeswar ke saktie dwaara paap me
se batj djaai. Ie khabar pahiela dardja par Israel ke djaatie
log khaatien hai, aur bhie sab doesar djaatie log khaatien.
17 Ekare dwaara djaan sake hai kie dje khaalie okar oeppar
bharosa kare hai, Parmeswar oke be-kasoerie maane hai aur
apane se ek kare hai. Oe to aapan poestak me liekhwaais hai
kie:

„Dje hamaar oeppar bharosa karke aapan bieswaas dwaara
be-kasoerie aur hamse ek hoi gail hai, oke bieswaasie
ghat aapan djiewan bietaawe ke parie.”

Iensaan logan kaise hoi gail hai

18 Parmeswar swarag me se sab iensaan ke djanaawe
hai kie oe har ek kharaab manai ke oeppar goessaail hai.

Oesab aapan djiewan okar biena bietaawe hai. Aise oesab Parmeswar ke sattja baat aapan kharaabie dwaara rokaawe hai. 19 Parmeswar apane oelogke ie baat djanaais hai. Oesabhan okare baare me djaan pahietjaan sakat. 20 Hamlog oke na dekh paaila. Tabbo djab se oe doenia banaais hai, tab se iensaan logan aapan akkiel se okar banaawal tjiedj dwaara djaan sake hai kie oe hardam khaatien maahaan Parmeswar hai aur okar saktie ketana barka hai. Ohie se oesab na bol sake hai kie: „Hamlog oke na djaan pailie."

21 Tjaahe oelog oke djaan sake hai, tabbo oesab okar aadar na kare hai aur oke dhanbaad na dewe hai djaise howe ke tjaahie. Oelogke bietjaar hoewa talak na pahoetje hai, aur oelogke diel me ekdam andhiaar hoi gail hai. 22 Oelog sotje hai kie: „Hamlog to sab tjiedj djaaniela." Bakie oesab bhoettjar hai. 23 Parmeswar to amar aur bahoet maahaan hai. Tabbo oesab aapan bieswaas okare me tjhor deis hai aur iensaan ke moertie banaaike opar bharosa kare lagal, tjaahe iensaan ke amar djiewan na hai. Aur oesab bhie tjierai, tjaargorwa aur saap ke moertie me bieswaas kare lagal.

24 Parmeswar oelogke sab kharaab laalietj poera karan deis. Ie rakam se oesab aapan dehie ke ekdam biegaar dewe hai. Oelog to maangat raha aise kare. 25 Oesab Parmeswar ke sattja baat djhoeth banaai deis aur oesab okar banaawal tjiedj ke ieddjat kare lagal hai, tjaahe banaawe Waala har ek tjiedj se barka hai. Okar aadar sada ke lieje kare ke tjaahie! Aisahie to hai.

26 Ohie ke maare Parmeswar oesabke be-saram ke laalietj me daar deis hai. Koetjh aurat log aapan aadmie ke saathe na maange hai soete, bakie doesar aurat ke sanghe. 27 Aur koetjh mardaana log bhie apane me tjhatjhoendar ke kaam kare lagal. Aisane oesab aapan man aur dehie me aapan karnie ke phal paawe hai.

28 Oesab Parmeswar ke nahakaaries. Tab oe oesabke kharaab sotj-bietjaar karan deis, aur oesab har ek rakam besaram kaam kare hai. 29 Oesabke diel me ekko barhia tjiedj na hai, bakie khaalie boeraai se bharal hai djaise laalietj aur kharaab sotj-bietjaar, djaran, djaanmarwa ke kaam, djhagara, tjalaakie aur badmaasie. 30 Oesab kharaab baat batia hai aur doesar ke niendara kare hai. Oesab Parmeswar ke djare hai, aur apane ke barka maane hai. Oesab apane biese me barwargie kare hai, hardam auro kharaab tjiedj sotjke kare hai aur aapan maai-baap ke baat na soene hai. 31 Oesab be-samadjh hai, ohie se oesabke oeppar koi na bharosa kar sake hai. Oesab aapan palwaar tahaat lek koi ke na tjaahe hai aur koi ke daaja na kare hai. 32 Oesab thiek se djaane hai kie Parmeswar bolies hai kie: „Dje aisan kaam kare hai, oe maut

ke sadja laaik hai." Tabbo oelog na khaalie kharaab kaam kare hai, bakie doesare ke kharaabie oelogke bhie bahoet attjha lage hai.

2

Parmeswar koi ke moeh na taake hai

1 Aur toelog, tjaahe dje baate, djab toelog ek doesare ke oeppar faisala kare hai, tab ohie faisala toelogke oeppar karal djaaiga. Toelog doesare ke kasoer dewe hai, bakie toelog oisane kare hai.

2 Hamlog djaaniela kie dje aisan kharaabie kare hai, oke Parmeswar biena moeh taake sadja deiga. 3 Aur djab toelog aisan kharaabie karke ek doesar ke kasoer dewe hai, tab ka, toelog sotje hai kie Parmeswar ke sadja me se batj djaihe? 4 Toelog bhoelaai gaile hai kie Parmeswar toelogke etana bhalaai karke agore hai? Aur toelog na samdjhe hai kie oe hiemmat baanhke toelogke tjaal-tjalan sahe hai djeme toelog aapan paap pastaaike okar rasta par tjale lagiehe?

5 Toelog bahoet thethar baate aur na maange hai aapan paap pastaai. Ohie se toelog apane oeppar etana garhoe sadja ladale hai. Jaad kariehe kie ek dien Parmeswar aapan goessa me sab manai ke oeppar sattjaai se faisala kariega. 6 Oe sab koi ke otane deiga djetana oe laaik hai.

7 Dje hiemmat baanhke hardam barhia kaam karke Parmeswar ke biesaal soekh, ieddjat aur sattja djiewan khodje hai, oesabke Parmeswar oe djiewan swarag me deiga hardam khaatien. 8 Bakie dje khaalie apane ke sotje hai, Parmeswar ke sattja baat na soene hai aur kharaab kaam me bhartie hoi gail hai, Parmeswar oesabke aapan goessa me kathien sadja deiga. 9 Sab paapie log ke bahoet moesiebat aur doekh sahe ke pariega. Ie baat na khaalie Israel ke djaatie khaatien hai, bakie doesar djaatie log khaat bhie. 10 Aur biesaal soekh, aadar aur sjaantie sab koi khaatien hai djaun barhia kaam karies hai. Ie baat pahiela dardja par Israel log khaatien hai aur bhie doesar djaatie khaat. 11 Parmeswar to koi ke moeh na taake hai.

Parmeswar ke kaanoen par tjale ke tjaahie

12 Djab koi Parmeswar ke kaanoen na djaane hai aur paap kare hai, tab oe biena kaanoen se hardam khaatien ose alag karal djaaiga. Bakie Israel logan okar kaanoen djaane hai. Aur djab oesab paapie ke djiewan bietaawe hai, tab Parmeswar oesabke aapan kaanoen dwaara aisan sadja deiga.

13 Dje kaanoen ke baat djaane hai, oke na tjaahie khaalie
soene ke bakie bhie opar tjale ke. Tab Parmeswar oke be-
kasoer aur apane se ek maaniega. 14 Tjaahe doesar djaatie
log ie kaanoen na djaane hai, tabbo djab oelog me se koi
koi Parmeswar ke hiettjha poera karie, tab dekhaai djaai
kie oelog djaane hai kaun attjha aur kaun kharaab kaam
hai. 15-16 Oesabke barhia tjaal-tjalan dekhaawe hai kie okar
kaanoen oesabke diel me liekhal hai. Oesab djaane hai ka
kare ke tjaahie. Aapan sotj-bietjaar dwaara oesab apane ke
kasoerie kie to be-kasoerie samdjhe hai. Aisane ohie dien
par rahiega djab Parmeswar Kriest Jiesoe ke dwaara har ek
iensaan ke sotj-bietjaar ke oeppar faisala kariega. Ham ehie
khoes khabar djanaaila.

17 Bakie ab ham koetjh liekhab toelog khaatien djaun apane
ke Israel ke djaatie maane hai. Toelog sotje hai kie toelog
Parmeswar ke kaanoen par tjalke okar sadja me se batj
sakiehe. Aur toelog ekahie sattja Parmeswar ke djaanke
apane ke barwargie kare hai. 18 Toelog okar baat djaane
hai. Toelog okar kaanoen dwaara siekhle hai kaun kaam
barhia aur kaun kharaab hai. 19 Toelog sotje hai kie toelog
Parmeswar ke baat doesar djaatie log ke siekhaai sake hai.
Oesab to djaise andha log hai aur okare biese me koetjh
na djaane hai. Aur toelog sotje hai kie toelog oesabke
Parmeswar ke andjor dekhaai sake hai. 20 Parmeswar ke
kaanoen dwaara okar sattjaai dekha hai, aur toelog ie sab
baat djaane hai. Ohie se toelog maange hai doesar djaat logan
ke aur larkan ke siekhaawe.

21 Bakie djab toelog doesare ke siekhaawe hai kaanoen par
tjale ke, tab kaahe ke pahiele apane ke na siekhaawe hai?
Toelog partjaar kare hai kie koi ke na tjaahie tjorie kare ke,
aur toelog ka kare hai? 22 Toelog bole hai kie na tjaahie
biaah ke waada toere ke, bakie toelog ka kare hai? Toelog
naklie bhagwaan ke ghienna hai, bakie toelog Parmeswar ke
mahal khaatien paisa na maange hai bhare. Aisane dekha
hai kie paisa toelogke bhagwaan hai. 23 Toelog barwargie
karke bole hai kie: „Hamlog Parmeswar ke kaanoen ke baat
thiek se djaaniela.” Tab toelog kaahe khaat Parmeswar ke
kaanoen toerke oke saram dewe hai? 24 Ohie se okar poestak
me liekhal hai kie toelogke kharaab tjaal-tjalan ke kaaran se
doesar djaatie log Parmeswar ke naam ke bedjatie kare hai.

Parmeswar ke sattja djaatie ke hai

25 Toelog Israel logan baate aur toelogke hakiekat bhail
hai dekhaawe khaat kie toelog Parmeswar ke djaatie baate.
Bakie hakiekat me khaalie faida rahie djab toelog Parmeswar
ke kaanoen par tjaliehe. Aur djab toelog kaanoen par

na tjaliehe, tab toelog djaise manai log rahiehe djaun ke hakiekat na bhail hai. 26 Djab doesar djaatie me ke koi ke hakiekat na bhail rahie, aur tabbo oe Parmeswar ke kaanoen par tjale hai, tab Parmeswar ke aakhie me oe rahiega djaise okar hakiekat bhail hai aur oe okar djaatie ghat hai. 27 Aise okar tjaal-tjalan se dekha hai kie toelog kasoerwaar baate. Parmeswar to toelogke aapan kaanoen deis hai, aur toelogke hakiekat bhail hai. Bakie toelog kaanoen toere hai.

28 Paidaais aur hakiekat se na dekha hai kie koi sattje ke Israel djaat me ke hai kie na. 29 Bakie djekar diel badal gail hai aur dje Pawietr Aatma se tjalaawal dja hai, oe Parmeswar ke sattja djaatie hai. Aisan manai ke aadar iensaan logan na kare hai, bakie Parmeswar kare hai.

3

Parmeswar aapan waada kabhie na toeriega

1 Tab Israel ke djaat ghat paida howe aur hakiekat karwaawe me kaun faida hai? 2 Eman bahoet faida hai! Pahiela dardja par Parmeswar Israel log ke aapan liekhal baat saupies hai. 3 Oelog me se koi koi Parmeswar ke baat tjhor deis hai. Tab ka, Parmeswar oesabke tjaal-tjalan ke kaaran okar waada toeriega? 4 Tanko na! Sab iensaan aapan waada toere hai, bakie oe hardam aapan waada poera kare hai. Okar poestak me liekhal hai kie:

„He Prabhoe, aapke baat satj hai, aur djab koi ie baat nahakaariega, tab dekhaaiga kie aap sattjaai se faisala karke oke kasoerwaar maane hai."

5 Bakie djab safa se dekha hai kie Parmeswar ke faisala attjha hai, tab ka, Parmeswar ke kasoer rahiega djab oe hamlogke sadja deiga? Tanko na. Ie to iensaan ke sotjbietjaar hai! 6 Parmeswar kabhie na kasoerwaar hoi sake hai! Djab hoi sakat tab oe kaise doenia bhar ke manai ke oeppar faisala karke oesabke sadja dei sakiega? 7 Koi bol sake hai kie: „Djab hamaar sab djhoeth dwaara Parmeswar ke sattjaai aur maahaanta auro safa se dekha hai, tab kaahe khaat ham paapie maanal djaabe?"

8 Ie to oelta-phoelta baat hai! Tabbo koetjh log djhoetthe ke bole hai kie hamlog partjaar kariela kie: „Aaw, hamlog kharaabie kare k'hoi, tab Parmeswar ke maahaanta auro barhia se dekhaaiga." Bakie hamlog aisan djhoeth baat na boliela! Dje aise bole hai, oe Parmeswar ke sadja paawe laaik hai.

Sab iensaan paapie hai

9 Tab ka, Israel ke djaatie ekwan djaatie se auro barhia manai hai? Tanko na! Ham aise na bollie. Ham abbe dekhailie hai kie Israel ke djaatie log sab doesar djaatie log

sanghe paap ke bas me hai. 10 Parmeswar ke poestak me to
liekhal hai kie:
„Koi na Parmeswar ke man waala kare hai.
11 Ekko manai ke gjaan na hai, aur koi na Parmeswar ke diel
bhar se khodje hai.
12 Sab koi Parmeswar ke rasta par se bhatak gail hai, oesab
Parmeswar khaatien be-kaamiel hoi gail hai. Aur koi
na koetjh attjha kare hai.
13 Oelogke moeh djaise khoelal kabar hai. Eman se khaalie
kharaab tjiedj niekse hai. Oesab khaalie djhoeth bole
hai aur baimaanie kare hai. Oesabke baat djaise biekh
hai 14 aur oelog ek doesare ke djaran karke saraape hai.
15 Oesabke khaalie man kare hai doesare ke maar dhaare ke.
16 Oesab sagaro doesar manai log ke bielwaaike moesiebat
me daar dewe hai.
17 Oesab na djaane hai kaise doesar log ke sanghe miel-
djoelke rahe ke.
18 Oelogke Parmeswar se koetjh kaam na hai aur oelog oke na
dera hai."
19 Hamlog djaaniela kie Parmeswar ke kaanoen Israel logan
khaatien hai. Ie rakam se oesab apane ke na batjaai sakie
aur doenia bhar ke manai log ke sanghe Parmeswar ke aage
kasoerwaar hai. 20 Koi na kaanoen par tjale ke dwaara
Parmeswar ke aage be-kasoerie hoi paaiga. Kaanoen dwaara
khaalie dekha hai kie koi paapie hai.

Parmeswar se ek howe Jiesoe me bieswaas kare ke dwaara

21 Bakie ab Parmeswar dekhaais hai kaise oe ek iensaan
ke be-kasoer aur apane se ek kare hai begar kaanoen se. Oe
Mosas aur ekwan sanesian ekare baare me bhie liekhwaais
hai. 22 Aur tjaahe dje hoi, oe djanaais hai kie har ek be-
kasoerie aur ose ek hoi sake hai Jiesoe Kriest me bieswaas
kare ke dwaara. Oe moeh na taake hai. 23 Sab manai paapie
hai aur Parmeswar ke maahaanta ekko iensaan ke djiewan
me na dekha hai. 24 Bakie Parmeswar aapan bhalaai dwaara
Kriest Jiesoe ke pathaais hai iensaan logan ke paap me se
batjaawe khaatien. Ab oesab biena koetjh kare be-kasoer aur
ose ek hoi sake hai.
25 Pahiele Parmeswar manai log ke paap sahat raha. Bakie
ab oe djanaais hai kie manai logan ose ek hoi sake hai
djab oesab bieswaas kare hai kie Kriest Jiesoe aapan khoen
oesabke khaatien bahaais hai. 26 Aisane oe ab dekhaawe hai
kie oe sattja Waala hai aur hardam rahiega. Ie baat bhie satj
hai djab oe Jiesoe ke bieswaasie log ke be-kasoer maaniega
aur apane se ek karwaaiga.
27 Tab hamlog kaun tjiedj par barwargie kar sakab? Koetjh
par na! Ka, hamlog kaanoen par tjale ke dwaara na batj

sakab? Na, khaalie bieswaas kare ke dwaara. 28 Hamlog samadjh gailie hai kie ekko iensaan na kaanoen par tjale ke dwaara be-kasoer aur Parmeswar se ek hoi sake hai, bakie Jiesoe me bieswaas kare ke dwaara. 29 Parmeswar thoro khaalie Israel log ke Parmeswar hai? Oe doesar djaatie log ke Parmeswar bhie hai. 30 Israel log ke hakiekat bhail hai aur ekwan djaatie log ke na bhail hai. Tabbo ekahie Parmeswar sab koi ke be-kasoer aur apane se ek kare hai djab oesab Jiesoe me bieswaas kare hai. 31 Tab ka, bieswaasie log ke Parmeswar ke kaanoen par na tjale ke tjaahie? Djab hamlog Jiesoe me bieswaas kariela, tab hamlog khaalie maangiela okar kaanoen par tjale.

4

Kaise Aabraaham be-kasoer aur Parmeswar se ek bhail

1 Israel log ke baap-daada Aabraaham ke dekh. 2 Djab oe aapan kaam dwaara Parmeswar se ek howat, tab oe Parmeswar ke na barwargie karat bakie apane ke. 3 Bakie okar biese me liekhal hai kie oe Parmeswar me bieswaas karat raha, ohie se Parmeswar oke be-kasoer maanies aur apane se ek karies. 4 Djab koi koetjh kaam karle rahie, tab oe aapan paisa na bhalaai dwaara paaiga, bakie opar okar hak hai.

5 Bakie ek bieswaasie ke djiewan me aise na hai. Okar hak koetjh par na hai. Tabbo dje biena koetjh kare khaalie Parmeswar ke oeppar bharosa kare hai, oe aapan bieswaas dwaara be-kasoerie hoi dja hai, tjaahe oe pahiele paapie ke djiewan bietaawat raha. 6 Daawied bhie ek giet me ekare biese me liekhies hai kie soekh me rahie dje Parmeswar se ek hoi gail hai biena koetjh barhia kaam kare se. 7 Oe liekhies hai kie:

„Oe soekh me rahie dje ke aapan kharaab kaam khaatien
tjhama mielal hai. Okar paap-boeraai topaai gail hai.
8 Soekhie hai djekar paap-boeraai Parmeswar ekdam se mi-
etaai deis hai.”

9 Ka, Daawied ke aasier-baat khaalie Israel log khaatien hai, kie ekwan khaatien bhie? Ha, oelog khaatien bhie hai! Hamlog to abbe dekhlie kie Parmeswar Aabraaham ke okar bieswaas dwaara be-kasoerie maanies aur apane se ek karies raha. 10 Aur Parmeswar kab se aise karies? Okar hakiekat howe se pahiele kie ekare baad? Pahiele se! 11 Oe hakiekat ke tjienha paais dekhaawe khaatien kie oe aapan bieswaas dwaara Parmeswar se ek hoi gail raha. Ie rakam se oe sab bieswaasie log ke baap-daada hoi sakat raha, tjaahe na sab koi ke hakiekat bhail hai. Aisane Parmeswar oelogke bhie oesabke bieswaas dwaara be-kasoerie maan sakiega aur apane se ek kariega. 12 Aur djab Israel logan Parmeswar me

bieswaas karie djaise Aabraaham hakiekat howe se pahiele bhie karat raha, tab oesab sattje ke okar aulaad rahie.

13 Bakie koetjh aur liekhe ke tjaahie. Parmeswar waada karies raha kie oe Aabraaham ke aur okar aulaad ke ie doenia ke hakdaar banaaiga, na kaanoen par tjale se, bakie bieswaas kare ke dwaara. 14 Djab koi kaanoen par tjale ke dwaara be-kasoerie hoi sakat, tab bieswaas kare me faida na rahat, aur Parmeswar ke waada be-kaamiel hoi djaat. 15 Djab oe kaanoen toeriega, tab oe sadja paaiga. Bakie djab kaanoen na hai, tab koi na toer sakiega.

16 Ohie se djab Parmeswar bhalaai karke hamlogke hak dewe hai, tab oe khaalie deiga djab hamlog okare me bieswaas karab. Okar waada Aabraaham ke sab aulaad khaatien hai. Ie na khaalie Israel log khaatien hai, tjaahe oesab Parmeswar ke kaanoen djaane hai, bakie bhie oelog khaatien hai djaun Aabraaham ghat Parmeswar par bharosa kare hai. Oe sab bieswaasie log ke baap-daada hai. 17 Parmeswar ose bolies raha kie: „Ham toke dher djaatie ke baap-daada banailie hai." Oe to Parmeswar ke aakhie me aisane hai. Parmeswar maral logan ke phier se djie oethaawe hai, aur djab oe koetjh bole hai, tab hoi dja hai. Aur Aabraaham okar oeppar bharosa karat raha.

18 Tjaahe koi na sotjat raha kie oe boerhaapa par larka djalmaai sake hai, tabbo oe bieswaas karat raha kie oe dher djaatie ke baap-daada hoiga djaise Parmeswar bolies raha. 19 Oe thiek se djaanat raha kie oe sau baries ke hoi gail hai aur kie okar aurat Saara bhie bahoet boerhia hoi gail hai. Oelog larkan paida na kar sakat. 20 Tabbo oe bieswaas karat raha kie Parmeswar aapan waada na toerat. Okar bieswaas oke saktie deis, aur aisane oe Parmeswar ke aadar karat raha. 21 Oe aapan man me thiek se djaanat raha kie Parmeswar aapan waada poera kar sakiega. 22 Ohie khaat Parmeswar oke be-kasoerie maanies aur apane se ek karies.

23 Parmeswar ke poestak me ie sab baat na khaalie Aabraaham khaatien liekhal hai, bakie hamlog khaatien bhie. 24 Hamlog Parmeswar ke oeppar bharosa kariela, ohie se oe hamlogke bhie be-kasoerie maane hai aur ose ek karies hai. Oe to hamlogke Prabhoe Jiesoe ke djie oethaais hai. 25 Oe oke hamlogke paap-boeraai ke kaaran se maran deis hai, aur oke djie oethaais hai djeme hamlog ose ek hoi sakie.

5

Parmeswar se ek rahe

1 Hamlog bieswaas kare ke kaaran be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gailie hai, aur ab hamlog aapan Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara ose mielke rahiela. 2 Okare

oeppar bharosa kare ke dwaara hamlog samadjh gailie kie Parmeswar ke bhalaai ketana barka hai. Ab hamlog khoesiaalie se agoriela djab talak hamlog Parmeswar ke biesaal soekh me bhaag na lebe.

3 Aur hamlog na khaalie ie tjiedj ke biese me khoesie baatie,
bakie djab hamlogke doekh oethaawe ke pare hai, tab hamlog
bhie khoesie baatie. Hamlog ie rakam se siekhiela aapan
bieswaas pakarle rahe ke. 4 Aur djab hamlog aise karab,
tab Parmeswar hamlogke djanaaiga kie hamlog oke parsand
kariela. Tab hamlog okar biesaal soekh auro khoesiaalie
se agorab. 5 Oe hamlogke etana pjaar kare hai kie hamlog
djhoetthe ke aasa na kariela. Oe aapan Pawietr Aatma ke deis
hai, aur okar dwaara oe hamlogke diel aapan pjaar se bhar
deis hai.
6 Kriest to aapan tem par hamlog khaatien maral hai djab
hamlogke haal aisan raha kie hamlog koetjh na kar paawat
rahielie aur biena Parmeswar se aapan djiewan bietaawat
rahielie. 7 Ek be-kasoerie khaat aapan djiewan dewe ke
sahadj na hai. Saait koi ke hiemmat hai ek bhola-bhaala
manai khaatien aapan djaan dewe ke. 8 Tabbo Kriest hamlog
khaatien aapan djaan deis hai djab hamlog paapie ghat aa-
pan djiewan bietaawat rahielie. Aisane Parmeswar dekhaais
kie oe hamlogke ketana pjaar kare hai. 9 Hamlog okar ba-
haawal khoen me bieswaas kare ke dwaara be-kasoerie aur
Parmeswar se ek hoi gailie hai. Tab ketana auro oe hamlogke
Parmeswar ke goessa me se batjaai deiga. 10 Djab hamlog
Parmeswar ke doesman ghat okar Beta ke maut dwaara ose
ek hoi gailie hai, tab hamlog be-kasoerie ghat ketana auro
okar Beta ke djie oethe ke dwaara okar goessa me se batj
djaabe. 11 Aur ie na sab hai, bakie hamlog bhie Parmeswar
ke goen gaaila. Hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest to hamlogke
aur ose ek karies hai.

Aadam aur Kriest

12 Aise hai kie ek aadmie paap kare lagal, tab oe mare
ke laaik hoi gail. Oe Aadam raha. Aur okar sab aulaad
Parmeswar ke baat bhie na soenies, ohie se oesabke bhie
mare ke tjaahie. 13 Tjaahe ekko kaanoen abbe na raha,
tabbo doenia bhar ke iensaan logan paapie raha. Bakie djab
talak kaanoen na raha, tab talak oesab kasoerwaar na raha.
14 Aur tjaahe oelog na djaise Aadam Parmeswar ke kaanoen
djaanke toeries raha, tabbo Aadam se Mosas talak maut sab
iensaan log ke aapan bas me leis hai. Aadam Parmeswar ke
aane waala Kriest se ekdam doesar rakam raha.
15 Iensaan logan ke paap-boeraai aur Parmeswar ke bha-
laai ekdam doesar doesar tjiedj hai! Khaalie ek aadmie ke
paap dwaara dher manai mar gail hai. Bakie Parmeswar

ke bhalaai bahoet barka hai. Oe ek doesar Aadmie ke bhala kaam dwaara dher manai ke naawa djiewan aur ese djaada dewe hai. Aur oe Jiesoe Kriest hai. 16 Okar bhalaai Aadam ke paap-boeraai se ekdam doesar rakam hai. Djab Aadam ek dafe paap karies, tab dher manai paapie hoi gail. Bakie Kriest dher paapie log ke be-kasoerie aur Parmeswar se ek banaais hai. 17 Ek aadmie ke paap dwaara doenia par maut ke raadj hoi gail. Bakie ekwa Aadmie hamlogke ketana biesaal bhalaai karies hai! Dje Jiesoe Kriest dwaara be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gail hai, oe raadja ghat aapan djiewan bietaaiga.

18 Djaise Aadam ke paap dwaara sab iensaan log kasoerwaar hoi gail hai, oisane Kriest ke ekahie bhala kaam dwaara sab manai be-kasoerie hoi sake hai. 19 Aadam ke paap-boeraai ke matlab hai kie dher manai paapie bhail hai, bakie Kriest baat soenies, aur ekare dwaara dher manai be-kasoerie hoi gail hai. 20 Djab Parmeswar aapan kaanoen deis dekhaawe khaatien kie ekko manai okar baat na soene hai, tab oesab auro kasoerie hoi gail. Bakie oesab djetana auro paap kare lagal, Parmeswar otana auro bhalaai karies. 21 Djaise paap ke dwaara maut ke raadj aail, oisane Parmeswar ke bhalaai Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara ab oe hamlogke oeppar raadj tjalaawe hai, aur aisane hamlog sada ke lieje Parmeswar ke lage djie sakab.

6

Kriest ke sanghe rahe aur djie oethe

1 Ie sab baat ke matlab ka hai? Hamlog paap karat rahabe djeme Parmeswar auro bhalaai kar sake? 2 Tanko na! Hamlogke paapie man mar tjoekal hai, tab hamlog aapan djiewan paapie ghat to na bietaai sakab?

3 Toelog djaane hai kie hamlog dopoe leike dekhailie hai kie hamlog Kriest Jiesoe me saamiel hoi gailie hai. Hamlog to okar maut me bhaag leilie hai. 4 Dopoe howe ke dwaara dekha hai kie hamlog okar sanghe mar gailie hai aur kie hamlogke mattie bhie okar sanghe paral hai. Aur djaise Kriest Pieta Parmeswar ke biesaal saktie se djie oethal hai, oisahie hamlogke bhie ek naawa djiewan bietaawe ke tjaahie.

5 Djab hamlog okar sanghe maut me bhaag leilie hai, tab hamlog bhie okar naawa djiewan me bhaag lebe. 6 Hamlog djaaniela kie hamlogke kharaab man pahiele hamlogke oeppar raadj tjalaawat raha, bakie ab Kriest ke sanghe kroes par mar tjoekal hai, djeme okar saktie naas kar dewal djaai aur hamlog paap ke bas me na rahie. 7 Ek maral manai paap ke goelaam na rahie sake hai. 8 Hamlog bieswaas kariela kie

djab hamlog Kriest ke sanghe mar gailie baatie, tab hamlog bhie okare sanghe djiejabe.

9 Hamlog thiek se djaaniela kie Pieta Parmeswar Kriest ke djie oethaais hai, aur ab oe kabhie na phier se mar djaai sakiega. Maut ke saktie okar oeppar na hai. 10 Jiesoe ek dafe hamlogke paap khaatien mar gail hai. Aur oe djie oethal hai sada ke lieje Parmeswar khaatien djieje ke. 11 Aisane toelogke tjaahie thiek se djaane ke kie toelogke paapie man mar tjoekal hai aur toelog Jiesoe Kriest me saamiel hoi gaile hai aapan djiewan Parmeswar khaatien bietaawe ke.

12 Ohie se tor paapie man ke na tjaahie tor dehie ke oeppar raadj tjalaawe ke. Tor dehie to khaalie thora dien khaatien rahiega, tab mar djaaiga. Aapan kharaab laalietj poera na kar. 13 Aapan dehie ke ekko toekkara paap ke bas me na howan deihe, bakie apane ke ekdam se Parmeswar ke dei deihe. Toe to mar gaile rahiele aur ab djieje hai. Aapan dehie ke har ek toekkara Parmeswar ke dei deihe okar barhia kaam kare khaatien. 14 Ab se paap ke na tjaahie toelogke oeppar raadj tjalaawe ke. Toelogke Parmeswar ke kaanoen par na tjale ke pare hai, bakie okar bhalaai mielal hai.

Parmeswar ke goelaam kie paap ke

15 Tab hamlog ka karab? Ka, hamlog okar bhalaai paaike kaanoen toerke paap kar sakab? Tanko na! 16 Toelog djaane hai kie dje koi ke goelaam hai, oke tjaahie okar baat maane ke. Djab toelog paap ke goelaam baate, tab toelog maut ke rasta par tjale hai. Bakie djab toelog Parmeswar ke baat soeniehe, tab toelog be-kasoerie aur ose ek banaawal djaihe. 17 Pahiele toelog paap ke goelaam rahiele. Bakie ab Parmeswar ke dhanbaad de! Djab toelog Kriest ke biese me soenle rahiele, tab toelog oe baat diel bhar se apanaai leile. 18 Parmeswar toelogke paap me se batjaais hai, aur ab toelog khaalie okar khaatien bhala kaam kariehe.

19 Ham rodj ke kaar-baar ke biese me liekhiela toelogke koetjh samdjhaawe khaatien. Pahiele toelog aapan dehie se hardam auro kharaabie aur be-saram kaam karat rahiele. Bakie ab toelogke tjaahie aapan dehie Parmeswar khaatien kaam me laawe ke bhala aur poera manai ghat aapan djiewan bietaawe ke.

20 Djab toelog paap ke bas me rahiele, tab na maangat rahiele Parmeswar khaatien koetjh kare. 21 Aur toelog ka karat rahiele? Khaalie kharaabie karat rahiele aur ie toelogke ab saram dewe hai. Aisan kaam to maut talak pahoetjaawe hai. 22 Bakie toelog paap ke saktie me se batj gaile hai aur Parmeswar ke goelaam hoi gaile hai. Ekar matlab hai kie toelog aapan djiewan poera manai ghat bietaai sake hai aur

sada ke lieje okar lage rahiehe. 23 Paap hamlogke maut ke
rasta par pahoetjaawe hai, bakie Parmeswar Prabhoe Kriest
Jiesoe dwaara bhalaai karke hamlogke sada ke lieje naawa
djiewan apane sanghe dewe hai.

7

Kaanoen ke matlab

1 Bhaai log, toelog Parmeswar ke kaanoen djaane hai, ohie
se toelog hamaar baat samdjhat hoihe. Hamlogke kaanoen
par tjale ke pare hai djab talak hamlog na mar djaabe. 2 Djab
talak ek biehautie ke aadmie djieje hai, tab talak oe okar
saathie hai. Kaanoen me aisane liekhal hai. Bakie djab okar
aadmie mar djaai, tab ie kaanoen okar khaatien na rahie.
3 Djab oe aapan aadmie ke mare se pahiele ek doesar aadmie
ke rakh lei, tab sab koi bolie kie: „Oe aapan biaah toer deis
hai." Bakie djab okar aadmie mar djaai, tab aurat ke waada
na poera kare ke parie aur oe ek doesar aadmie ke rakh sakie.
4 Bhaai log, aisane toelogke kaanoen par tjale ke na pare
hai. Djab Kriest kroes par maral, tab toelog okar sanghe
marle. Ohie se toelogke ab kaanoen par na tjale ke pare hai,
bakie toelog djaise ek doesar biehauta ke saathie hoi gaile
baate. Oe biehauta Kriest hai. Oe to djie oethal hai, aur okar
saktie dwaara hamlog aapan djiewan Parmeswar khaatien
barhia kaam karke bietaai sakab.
5 Djab lek hamlog aapan man waala karat rahielie, tab talak
kaanoen dwaara hamlog khaalie maangat rahielie aapan
kharaab laalietj poera kare. Aapan laalietj dwaara hamlog
maut ke rasta par pahoetj gailie. 6 Bakie ab hamlogke kaa-
noen se kaam na hai. Hamlog ek rakam ke mar gailie baatie,
ohie se hamlogke dar na hai eke toere ke aur hamlog be-
dar se Pawietr Aatma dwaara Parmeswar khaatien ek naawa
rakam se kaam kar sakab.

Kaanoen aur paapie man

7 Tab ka, Parmeswar ke kaanoen kharaab hai? Tanko
na! Biena kaanoen se ham kabhie na djaan paitie kie paap-
boeraai kaun tjiedj hai. Djab kaanoen me na liekhal raha
kie hamlogke na tjaahie doesar koi ke tjiedj par laalietj kare
ke, tab hamlog na djantie kie laalietj kare kharaabie hai.
8 Kaanoen dwaara hamaar paapie man me se har ek rakam
laalietj oetpan bhail. Djab kaanoen na rahat, tab ham na
djantie kie ham paap karat rahielie.
9 Pahiele ham biena kaanoen se aapan djiewan bietaawat
rahielie. Bakie djab ham kaanoen djaan gailie, tab ham bhie
samadjhlie paap kaun tjiedj hai aur ham djaan gailie kie
ham maut ke rasta par tjalat rahielie. 10 Parmeswar hamme
aapan kaanoen deis raha okar sanghe naawa djiewan paawe

khaatien, bakie oe kaanoen hamme maut talak pahoetjaais.
11 Djab ham Parmeswar ke kaanoen djaan gailie, tab ham aapan paapie man dwaara bahakaawal gailie aur ham kaanoen toerlie. Tab ham samadjh gailie kie ham maut ke sadja laaik baatie. 12 Ohie se Parmeswar ke kaanoen kharaab na hai, bakie pawietr hai. Okar hoekoem pawietr, barhia aur satj hai.
13 Tab ka, aisan barhia kaanoen hamme maut talak pahoetjaais hai? Tanko na! Hamaar paapie man dwaara ham kaanoen toerlie hai. Ie barhia hoekoem dwaara auro thiek se dekha hai kie ham maut ke rasta par pahoetj gailie baatie.

Ke hamlogke batjaaiga?

14 Hamlog djaaniela kie Parmeswar ke kaanoen Pawietr Aatma dwaara liekhaawal gail hai. Bakie ham iensaan baatie aur paap ke bas me hai. 15 Ham aapan tjaal-tjalan na samadjh paaila. Tjaahe hamme tanko na attjha lage hai, tabbo ham kharaabie kariela. 16 Aur ham ber ber kaanoen toeriela, tjaahe ham na maangiela kare. Aise karke ham haamie bhariela kie kaanoen thiek hai. 17 Aisane dekha hai kie ham ie kharaab tjiedj apane se na kariela, bakie hamaar paapie man hamse karwaawe hai. 18 Ham djaaniela kie soeroe se hamaar man ekdam kharaab hai. Ohie se tjaahe ham djetana maangiela barhia se rahe, tabbo ham na kar paaila. 19 Ham maangiela barhia kaam kare, bakie ham na kariela. Aur ham na maangiela kharaabie kare, tabbo ham kariela. 20 Aur djab ham kharaab kaam kariela, tab ham apane se na kariela, bakie hamaar paapie man hamme karwaawe hai.
21 Ham dekhlie ka howe hai. Djab ham maangiela barhia se rahe, tab hamaar paapie man me se kharaab sotj-bietjaar niekare hai. 22 Ham diel bhar se maangiela Parmeswar ke kaanoen maane. 23 Bakie hamaar tjaal-tjalan ekdam doesar rakam hai. Hamaar tjaal-tjalan aur hamaar diel djaise doesman hai aur ham aapan paap ke goelaam ghat baatie.
24 Ham kaisan doekh me paral baatie! Hamaar paapie man hamme maut talak pahoetjaaiga. Ke hamme ie haalat me se batjaaiga? 25 Parmeswar ke dhanbaad de! Oe hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara batjaaiga! Ie sab baat se dekha hai kie ham aapan akkiel se Parmeswar ke kaanoen par tjaliela, bakie hamaar man paap ke goelaam hai.

8

Pawietr Aatma ke kaam

1 Aise hai kie dje Kriest Jiesoe me saamiel hai, Parmeswar oke be-kasoerie maaniega. 2 Pawietr Aatma ke naawa kaanoen hai kie oe toelogke Kriest Jiesoe dwaara naawa djiewan

deis hai aur toelogke paap aur maut ke bas me se batjaais hai.
3 Manai logan pahiela kaanoen par tjale ke dwaara na batj
paais. Ohie se Parmeswar aapan Beta ke doenia par pathaais
paap hataawe khaatien. Okar man sab doesar iensaan ke
man ghat raha, bakie biena paap ke. Tab Parmeswar manai
logan ke paap dwaara faisala karies oke kasoerwaar maane
ke. 4 Oe aise karies djeme hamlog okar kaanoen poera karie.
Djab hamlog aapan man waala tjhor debe aur Pawietr Aatma
ke dwaara tjalab, tab hamlog okar kaanoen par tjal paabe.

5 Dje aapan man waala kare hai, oe khaalie aapan laalietj
poera kare hai. Bakie dje Pawietr Aatma se tjale hai, oe okar
man waala kare hai. 6 Dje aapan man waala kare hai, oe maut
ke rasta par tjale hai. Bakie djab Pawietr Aatma hamlogke
tjalaawe hai, tab hamlog Parmeswar ke sanghe sjaantie se
aapan djiewan bietaabe. 7 Hamlogke aur Parmeswar ke
man waala djaise doesman hai. Hamlog na maangiela okar
kaanoen par tjale aur aise na kar sakiela. 8 Dje aapan man
waala kare hai, oe Parmeswar ke na parsand kar paawe hai.

9 Bakie toelogke haalat ab doesar rakam hai. Djab
Parmeswar ke Aatma toelogke diel me rahe hai, tab toelog
aapan paapie man dwaara na tjalaawal dja hai bakie okare
dwaara. Djekar diel me oe na rahe hai, oe Jiesoe Kriest
me saamiel na hai. 10 Djab Kriest tor diel me rahe hai, tab
tjaahe paap dwaara tor dehie maut ke bas me hai, tabbo
toe Parmeswar se ek baate aur ohie se tor aatma djieje hai.
11 Parmeswar Kriest Jiesoe ke djie oethaais hai, aur djab okar
Aatma tor diel me rahe hai, tab oe okare dwaara tor mattie
ke dehie ke djie oethaaiga. 12 Bhaai-bahien logan, ohie se
hamlogke na tjaahie aapan man waala kare ke.

13 Djab toe aise kariehe, tab tor aatma Parmeswar se alag
karal djaai. Bakie djab toe Pawietr Aatma dwaara tjaliehe aur
aapan tjaal-tjalan ke samhariehe, tab tor aatma Parmeswar
ke aage djienda rahiega. 14 Har ek djaun okar Aatma dwaara
tjale hai, oe Parmeswar ke beta aur bietia hai. 15 Djaun
Aatma Parmeswar toke deis hai, oe toke aapan goelaam na
banaais hai phien se dar ke bas me rahe khaatien. Na, oe
toelogke Parmeswar ke betwan aur bietian banaais hai, aur
okar dwaara hamlog Parmeswar ke bolaaila: „He Abba, he
Baap!”

16 Parmeswar ke Aatma hamlogke aatma sanghe gawaahie
dewe hai kie hamlog Parmeswar ke larkan baatie. 17 Aur djab
hamlog Parmeswar ke larkan hai, tab hamlog bhie hakdaar
baatie. Hamlog Kriest ke sanghe hak paabe djab hamlog okar
bieswaasie ghat bhie doekh oethaabe. Aur ant me hamlog
okar biesaal soekh me bhaag lebe.

Parmeswar ke larkan ke aasa

18 Ham to thiek se djaaniela kie djetana doekh hamlogke
oethaawe ke parie, ie khaalie thora dien khaat rahie aur djab
Parmeswar hamlogke aapan biesaal soekh me bhiettar leiga,
tab hamlog bhoelaai djaab. 19 Saara sansaar bahoet agore
hai djab talak Parmeswar na dekhaaiga kie okar betwan aur
bietian ke hai. 20 Sab tjiedj aur sab koi to maut ke bas me hai
aur patjhare hai. Ie koi na maange hai, bakie paap ke dwaara
Parmeswar aise sallaah karies hai. 21 Tabbo saara sansaar
batj djaaiga Parmeswar ke larkan ke sanghe biesaal soekh me
bhaag lewe khaatien.

22 Djab ek aurat ke larka paida howe hai, tab oke kahare
ke pare hai. Oisane hamlog djaaniela kie ab talak doenia
aur swarag me sab tjiedj kahare hai. 23 Aur tjaahe hamlog
Pawietr Aatma paai tjoekalie hai, tabbo hamahoelog bahoet
agoriela djab talak hamlog Parmeswar ke betwan-bietian
ghat maut aur piera me se tjhoetkaara na paabe. 24 Djab
hamlog bieswaas karke agoriela, tab hamlog batj djaabe. Ie
sab tjiedj abbe na bhail hai. Djab aise bhail rahat, tab hamlog
na agortie. 25 Bakie djab talak na bhail hai, tab talak hamlog
hiemmat pakarke agorab.

26 Hamlog apane se na kar paaila aur na djaaniela kaise
praatna kare ke tjaahie. Bakie Pawietr Aatma hamlogke
sahaaita kare hai aur hamlog khaatien praatna kare hai aisan
baat se djaun hamlog kabhie na bol paitie. 27 Aur Parmeswar
sab iensaan ke diel me khodj kare hai aur oe samdjhe hai
Pawietr Aatma bieswaasie log khaatien kaun tjiedj maange
hai. Oe to khaalie Parmeswar ke man waala maange hai.
28 Hamlog djaaniela kie Parmeswar sab tjiedj kaam me laawe
hai bhalaai kare khaatien djaun log oke pjaar kare hai aur
bolaawal gail hai. 29 Parmeswar agwe se djaanat raha kie
ke rahiega aur sallaah karies kie oesab okar Beta ner hoiga
djeme oe dher bhaai-bahien ke sab se barka Waala rahe.
30 Aur dje ke oe tjoenies raha, oe oesabke bolaais hai. Tab
oe oesabke be-kasoerie aur apane se ek banaais hai aur bhie
aapan biesaal soekh me bhiettar leiga.

Parmeswar ke pjaar se koetjh na hamlogke alag kar paaiga

31 Hamlog ie sab tjiedj ke biese me kaun tjiedj bol sakiela?
Djab Parmeswar hamlogke sanghe hai, tab ke hamlogke rok
sakiega? 32 Parmeswar aapan Beta ke na batjaais, bakie oke
aapan doesman ke haath me saup deis hamlogke paap me
se batjaawe khaatien. Tab oe to hamlogke bhalaai karke sab
doesar tjiedj bhie deiga.

33 Parmeswar hamlogke tjoenies hai, tab ke hamlogke ka-
soer dei sake hai? Djab oe hamlogke kasoer lei leis hai, 34 tab

ke hamlogke kasoer dei sake hai? Kriest Jiesoe mar tjoekal hai, aur sab se biesaal tjiedj hai kie oe djie oethal hai. Aur ab oe Parmeswar ke dahiena bagal baithal hai. Hoewa par oe hamlogke khaatien ose batia hai.

35 Ke hamlogke Kriest ke pjaar se alag kar paaiga? Tjaahe koi hamlogke doekh me daarie kie sataai, tjaahe hamlogke kamtie khaaik aur kapra mielie, tjaahe koetjh hamlogke derwaai, kie tjaahe koi hamlogke maangie maar dhaare, tabbo koetjh na hamlogke Kriest ke pjaar se alag kar paaiga!
36 Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Hamlog tor saathie log baatie, ohie se oesab hamlogke
khasie ghat maane hai aur har ek mauka par maange
hai maar dhaare."

37 Bakie ie sab moesiebat me hamlog Jiesoe Kriest ke dwaara hardam djiet djaabe. Oe to hamlogke bahoet pjaar kare hai. 38 Ham thiek se djaaniela kie koetjh na hamlogke okar pjaar se alag kar paaiga. Maut, djiewan, parie log, raadj tjalaawe waalan, aadj ke aur aane waala tjiedj, aur ekko saktie Parmeswar ke pjaar na rok paaiga. 39 Oe hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara tjaahe hai, aur ohie se hamlog tjaahe djetana oeppar kie to gahier me rahabe, tabbo ekko banaawal tjiedj hamlogke okar pjaar se na alag kar paaiga.

9

Paulas ke sotj

1-2 Tabbo ek tjiedj hamme bahoet tjienta dewe hai. Hamaar diel raat dien kalpe hai. Ham Kriest me saamiel baatie, aur ham djhoeth na boliela. Ham aapan man me djaaniela kie ie satj baat hai aur Pawietr Aatma epar aapan haamie bhare hai. Hamme bahoet sotj hai kie hamaar Israel ke djaatie log Kriest Jiesoe me na bieswaas kare hai. 3 Djab hoi sakat tab ham Kriest se alag karal djaitie djab ham ekare dwaara aapan djaatie ke Parmeswar ke sadja me se batjaai saktie. 4 Dher dien baad Parmeswar Israel ke djaatie log ke tjoenke aapan betwan banaais hai. Oesab okar biesaal maahaanta dekhies hai aur djaane hai kie oe oesabse kaun baat-tjiet karies hai. Oesab Mosas dwaara okar kaanoen paais hai, aur oelog bhie siekhies hai kaise Parmeswar ke aadar kare ke tjaahie. Oelog djaane hai kie oe kaun barhia tjiedj waada karies hai.
5 Oesabke baap-daada log ke bieswaas bahoet barka raha. Aur Parmeswar ke tjoenal waala Kriest ek iensaan ghat ohie djaatie me se oetpan bhail hai. Oe sab se maahaan waala Parmeswar hai aur sab koi ke tjaahie hardam ke lieje okar aadar kare ke. Ha, aisahie to hai!

6 Ka, Parmeswar aapan baat aapan djaatie khaatien toer
deis hai? Ie to kabhie na hoi sake hai. Bakie na sab Israel*
ke aulaad Parmeswar ke sattja djaatie log hai. 7 Tjaahe
Aabraaham oesabke baap-daada raha, tabbo Parmeswar oke
waada na karies raha kie oelog sab koi okar aulaad rahie.
Na, oe bolies raha kie khaalie okar beta Iesaak ke aulaad me
gientie hai. 8-9 Parmeswar to Aabraaham ke khaalie Iesaak ke
biese me waada deis hai. Oe bolies kie: „Ek baries baad djab
ham lautke aabe, tab tor aurat Saara ke ekgo beta rahiega."
Ekar matlab hai kie Parmeswar na sab Aabraaham ke larkan
ke aapan larkan banaais hai, bakie khaalie djaun ke oe waada
karies raha.
10 Aisane bhie bhail Rebeka ke larkan se. Oke djora betwan
paida bhail. Ie doeno hamlogke baap-daada Iesaak ke larkan
raha, tabbo oman se khaalie ekgo tjoenal gail. 11-13 Aur paida
howe se pahiele Parmeswar oelogke maai se bol deis raha kie:
„Barkwa tjhotkwa ke kamkarta rahiega." Aisane Parmeswar
aapan poestak me ie djora ke biese me liekhwaais raha kie:
„Ham Jaakob ke tjaahiela aur na Esau ke." Tjaahe larkan
abbe na paida bhail raha, aur attjha kie kharaab kaam na
karies raha, tabbo Parmeswar ekgo ke tjoen tjoekal raha.
Ekare dwaara safa se dekha hai kie ek iensaan na aapan
barhia kaam dwaara Parmeswar ke larka hoi sake hai, bakie
khaalie djab Parmeswar oke bolaawe hai.

Parmeswar ke bhalaai Parmeswar ke bhalaai hai

14 Tab ka, Parmeswar doei aakhie se kaam kare hai? Na,
tanko na! 15 Oe to Mosas se bolies raha kie: „Djab ham koi ke
daaja karab, tab oke daaja karab. Aur djab ham maangiela
koi ke bhalaai kare, tab ham okar bhalaai karab." 16 Ohie se
djab koi bahoet maange hai aur kausies kare hai Parmeswar
ke larka howe khaatien, tab ie koetjh na hai. Parmeswar
iensaan logan ke khaalie aapan daaja se tjoene hai. 17 Okar
poestak me liekhal hai kie oe Egypte des ke raadja se bolies
kie: „Tjaahe toe hamaar baat na soene hai, tabbo ham toke
raadja ghat tjhor deilie hai aur maut talak na pahoetjailie.
Ham toke kaam me laabe aapan saktie dekhaawe khaat
djeme doenia bhar thiek se djaan djaai kie ham Ke baatie."
18 Ie sab baat se dekha hai kie Parmeswar iensaan ke daaja
kare hai kie to thetharai karan dewe hai dje ke oe maange hai.
19 Saait koi hamse poetjhiega: „Djab aise hai, tab
Parmeswar kaahe ke hamme kasoerie maane hai djab ham
thetharai kariela aur okar baat na soeniela? Oe to aisahie
maangat raha." 20 Tab ham bolab: „Toe ke baate, Parmeswar
se moeh tjalaawe waala?" Ek bartan aapan banaawe waala
se thoro boliega: „Toe hamme kaahe ke aise banaile hai?"

* **9:6** Israel Jaakob ke doesara naam hai.

21 Ek pandohie mattie se ek barhia gogliet kie to har ek rakam
doesar tjiedj banaai sake hai djaise oe maangie. 22 Aisahie
djab Parmeswar maange hai aapan goessa dekhaawe aur
aapan saktie djanaawe, tab oe manai log se kar sakiega
djaise oke barhia lage hai. Aur tjaahe oesab naas kare laaik
ke hai, tabbo oe bahoet santokh se oelogke kharaab tjalaawa
sahies hai.
23 Oe aise karies koetjh manai log ke aapan maahaanta
dekhaawe khaatien. Oelog dekhe hai kaise oe oesabke daaja
kare hai aur tajaar kare hai aapan biesaal soekh me bhaag
lewe khaatien. 24 Aur oe manai hamlog baatie djaun Jiesoe
me bieswaas kare hai. Oe hamlogke tjoenies hai, na khaalie
Israel ke djaatie me se, bakie doesar djaatie me se bhie.
25 Okar sanesia Hosea liekhies raha kie Parmeswar bolies:
„Djaun log hamaar djaatie na raha, ham oesabke aapan
djaatie bolaabe! Aur dje ke ham pjaar na karat rahielie,
ham oelogke pjaar karabe."
26 Djaaha oe manai log se bolies raha kie: „Toelog
hamaar djaatie na baate," hoewa par oesab djienda waala
Parmeswar ke betwan bolaawal djaaiga.
27 Bakie Israel ke biese me Parmeswar ke sanesia Jasaaja
djor se bolies kie:
„Tjaahe dher Israel ke djaatie log rahiega, djaise samoendar
ke kienaare ke baaloe, tabbo oelog me se kamtie manai
Parmeswar ke goessa me se batjiega."
28 Dher dien na rahie gail hai kie oe doenia par aapan baat
halieje se poera kariega. 29 Jasaaja bhie agwe se bolies raha
kie:
„Djab maahaan Parmeswar koetjh Israel log ke na batjaawat,
tab hamlog sab koi djaise Sodom aur Gomora sahar ke
djaatie log maraai djaitie."

Kaise Israel ke djaatie bhatak gail

30 Ie sab baat dwaara hamlog kaun tjiedj siekh sakiela?
Ekwa djaatie log kausies na karat raha Parmeswar se ek howe
khaatien. Bakie tabbo djab oelog me se koetjh manai Jiesoe
Kriest me bieswaas kare lagal, tab oelog be-kasoerie aur
Parmeswar se ek bhail. 31 Bakie Israel ke djaatie log bahoet
kausies karat raha Parmeswar ke kaanoen pakarle rahe ke
dwaara ose ek howe khaatien, aur tabbo oesab na kar paais.
32 Oelog kaahe ke na kar paais? Oesab Jiesoe me bieswaas
na karat raha bakie sotjat raha kie oelog aapan barhia tjaal-
tjalan dwaara Parmeswar se ek hoi paawat. Oesab ek manai
ghat hai djaun tjalat me ek ieta ke na dekhies aur gier gail.
Aapan be-bieswaas dwaara oesab Parmeswar ke rasta par

gier gail hai. 33 Parmeswar aapan poestak me Jiesoe Kriest
ke biese me to liekhwaais raha kie:
„Dekh, ham Sion† sahar me ekgo ieta dharab, aur dher manai
log thokar maarie aur okar oeppar goessaai djaai.
Bakie dje okare me bieswaas kariega, oke na pastaaike
pariega."

10

Kaise ek iensaan be-kasoerie aur Parmeswar se ek hoi sake hai

1 Bhaai logan, ham diel bhar se Parmeswar se praatna
kariela kie hamaar djaatie paap-boeraai me se batj djaai.
2 Ham djaaniela kie oelog kausies kare hai Parmeswar ke
aage be-kasoerie howe ke, bakie oesab na samdjhe hai
kaise. 3 Oesab na djaane hai kie khaalie Parmeswar ie kaam
kar sake hai. Aur oesab kausies kare hai barhia banke
Parmeswar se ek howe khaatien. Bakie djaise Parmeswar
maange hai oesabse ek howe, ie oesabke na attjha lage hai.
4 Dje samdjhe hai kie Kriest Parmeswar ke kaanoen poera
karies hai, oe bhie djaane hai kie ab se koi na okar kaanoen
par tjale ke dwaara be-kasoerie aur ose ek hoi sakiega, bakie
khaalie Kriest me bieswaas kare ke dwaara.
5 Ie sab tjiedj ke biese me Mosas liekhies hai kie: „Djab koi
maange hai be-kasoerie howe, tab oke tjaahie kaanoen bhar
ekdam se pakarle rahe ke." Ie to bahoet moeskiel hai. 6 Bakie
dje bieswaas kare ke dwaara be-kasoerie aur Parmeswar se
ek hoi gail hai, oe bole hai: „Hamlogke djaroerie na hai Kriest
ke swarag me se oetaare ke. 7 Aur hamlogke gahiera petie me
na djaai ke parie oke djie oethwaawe khaatien." 8 Oe bole
hai: „Okar baat me bieswaas kare ke bahoet sahadj hai. Sab
koi ekare biese me batiaai sake hai aur aapan diel me lei sake
hai." Hamlog ohie khoes khabar partjaar kariela.
9 Djab toe aapan moeh se boliehe kie: „Jiesoe Prabhoe
hai," aur aapan diel me bieswaas kariehe kie Parmeswar
oke djie oethaais hai, tab toe batj djaihe. 10 Dje aapan diel
se Parmeswar ke khoes khabar Kriest ke biese me bieswaas
kare hai, oe be-kasoerie hoike ose ek banaawal djaaiga.
Aur dje aapan moeh se boliega: „Ham Kriest me bieswaas
kariela," oe batj djaaiga. 11 Parmeswar ke poestak me to
liekhal hai kie: „Har ek djaun okar oeppar bharosa kare hai,
oe na pastaaiga." 12 Aur tjaahe koi Israel ke djaatie ke hai kie
to doesar djaat me ke, ie koetjh na hai. Ekahie Prabhoe sab
djaatie ke Prabhoe hai. Oe bahoet bhalaai kare hai oelogke
djaun okar naam bolaaike ose sahaaita maange hai. 13 Oe to

† **9:33** Hia par Sion sahar ke matlab Israel ke djaatie hai.

liekhwaais hai kie: „Dje Prabhoe ke naam bolaaiga, oe batj djaaiga."
14 Bakie oesab kaise okar naam bolaai sakiega djab okar
me na bieswaas kare hai? Kaise okare me bieswaas kar
sake hai djab oesab okar biese me na soenies hai? Kaise
oesab soen paai djab koi okar baare me koetjh na bataais hai?
15 Aur kaise koi okar baat ailaan kar sakiega djab Parmeswar
oke na pathaawe hai? Oe aapan poestak me liekhwaais hai
kie: „Djab koi soene hai kie sanesian aawe hai khoes khabar
ailaan kare, tab oke bahoet attjha lage hai." 16 Bakie na sab
koi Kriest ke khoes khabar maangies apanaawe. Parmeswar
ke sanesia Jasaaja agwe se to bolies raha kie: „Prabhoe djie,
djab hamlog djaatie log se tore biese me bataawat rahielie,
tab khaalie ekaatgo manai maangat raha bieswaas kare."
17 Ab to safa se dekha hai kie bieswaas kare khaatien manai
log ke tjaahie pahiele Kriest ke khoes khabar soene ke. 18 Tab
ka, oesab na soenies hai? Ha, oesab soenies hai! Parmeswar
ke poestak me to liekhal hai kie: „Doenia ke tjaaro kona
Parmeswar ke khoes khabar soenaail hai."
19 Tab ham poetjhiela: Saait Israel ke djaatie okar baat
na samdjhies hoi? Soen, pahiela dardja par Mosas oesabse
bolies raha: „Djab Parmeswar doesar djaatie log ke bhalaai
kariega, tab toelog oesabke djare lagiehe. Toelog goessa me
boliehe kie: 'Oelog to Parmeswar ke djaat na hai aur okar
biese me koetjh na djaane hai.' " 20 Aur Jasaaja bhie kholke
bolies kie: „Dje kausies na karat raha Parmeswar ke djaane
khaatien, oesab oke djaan gail hai. Aur dje aapan dhiaan okar
baat par na lagaawat raha, Parmeswar apane ke oesabke
dekhaais hai." 21 Bakie Israel ke djaatie ke biese me Jasaaja
bolies kie: „Parmeswar rodj bahoet kausies karies oelogse ek
howe khaatien, bakie oesab na maangat raha okar baat soene
aur khaalie moeh tjalaawat raha."

11

Parmeswar aapan djaatie ke na tjhories hai

1 Tab ham poetjhiela: Djab Israel logan na maangies
Parmeswar ke baat soene, tab ka, oe aapan djaatie ke tjhor
deis hai? Na, kabhie na! Ham to ek Israel ke aadmie baatie.
Ham Aabraaham ke aulaad aur Benjaamen ke koel me ke hai.
2 Parmeswar aapan djaatie log ke apane khaatien tjoenies
raha, aur oesabke kabhie na tjhories hai. Toelog to djaane
hai kie okar poestak me kaun kaahaanie Elia ke biese me
liekhal hai. Oe doesar Israel log ke biese me orhan dewat
raha aur bolies: 3 „He Prabhoe, oesab tor sanesian ke maar
dhaaries hai aur tor baliedaan djaraawe ke tafra oeloet deis
hai. Khaalie ham batjal baatie, aur oelog maange hai hamme

bhie maar dhaare." 4 Tab Parmeswar ose ka bolies? Bolies:
„Na, ham aise karlie hai kie abbe saat hadjaar bieswaasie
mardaana na maange hai aapan gaathie par gierke naklie
bhagwaan Baal ke aadar kare."
5 Ab ke tem me Parmeswar aapan bhalaai me bhie aise
karies hai kie koetjh tjoenal waala Israel log okare me
bieswaas kare hai. 6 Aur djab okar bhalaai dwaara aise
bhail hai, tab ie na oelogke bhala kaam dwaara bhail hai.
Parmeswar ke bhalaai to Parmeswar ke bhalaai hai.
7 Tab ka bhail? Israel ke djaatie tjaahe kausies karat raha
Parmeswar se ek howe ke, tabbo na kar paais. Bakie oman
se oe koetjh djane ke tjoenke apane se ek karies. Aur ekwan
na maangat raha Jiesoe me bieswaas kare, ohie se oesab
hardame auro thethar hoi gail. 8 Okar poestak me to liekhal
hai kie:
„Parmeswar oelogke djaise gahiera soeta deis hai djeme
oesab okar kaam na samadjh paawe. Oelogke aakhie
aur kaan hai, bakie tabbo na dekh aur soen paawe hai.
Aur oelogke haalat aadj talak oisane hai."
9 Parmeswar ke poestak me bhie liekhal hai kie raadja Daaw-
ied ose bolies raha:
„Aise karieho kie djaun tjiedj oelogke attjha lage hai oesabke
bahoet moesiebat dewe. Oelogke aapan rasta par
gieraai deihe, tab oelog aapan karnie ke phal paaiga.
10 Aise kar deihe kie oelog koetjh na samadjh paawe. Aur
oelogke bahoet doekh deiho djeme oelog sada ke lieje
djhoekke tjale."

Israel logan ke be-bieswaas dwaara ekwan djaatie ke faida bhail

11 Ab ham poetjhiela kie: Ka, Israel ke djaatie aapan rasta
par aisan gier gail hai kie oesab kabhie na oethke thara hoi
paaiga? Na, tanko na. Bakie djab oelog na maangat raha
bieswaas kare, tab Parmeswar aapan baat doesar djaatie log
ke djana deis djeme oelog paap-boeraai me se batj djaai. Ie
rakam se Israel logan doesar djaat ke dekhke bhie maangie
okar baat soene aur batj djaai. 12 Aisane Israel log ke
be-bieswaas doenia bhar khaat bahoet faida hoi gail hai.
Oelog na maangat raha Jiesoe me bieswaas kare, ohie se
Parmeswar ekwa djaatie log ke djaada bhalaai kare lagal.
Tab djab Israel ke djaatie ose poera taur se ek hoi djaaiga, tab
oelogke bieswaas doenia bhar ke ketana auro faida hoiga!
13 Ham ie tjietthie liekhiela toelog khaatien djaun Israel
ke djaatie na hai. Parmeswar to hamme gair djaatie log ke
lage pathaais hai khoes khabar Kriest ke biese me bataawe
ke. Aur ham aapan kaam bahoet auro khoesiaalie me kartie
14 djab ham koetjh kar saktie kie hamaar djaatie toelogke

dekhke bieswaas karie. Tab oelog me se koetjh djane bhie batj djaaiga. 15 Djab Parmeswar aapan haath bator leis aapan djaatie ke bhalaai kare khaatien, tab oe soeroe karies doenia ke ekwan djaatie ke aapan sanghatia banaawe ke. Tab ketana biesaal rahiega djab oe Israel djaatie log ke lautke apana leiga! Tab oe tem par aisan khoesiaalie rahiega djaise maral manai logan djie oethaawal gail hai!

16 Djab khet ke pahiela phal Parmeswar khaatien alag karal gail hai, tab khet bhar ke phal okar hai. Aur djab per ke sor Parmeswar khaatien tjaharaawal hai, tab per ekdam se okar hai. 17 Israel ke djaatie djaise ekgo bowal djaitoen ke per hai, aur toelog djaise djangalie ke per baate. Ek dien Parmeswar bowal per me se koetjh daarhie kaatke niekaar leis, tab toelogke opar entar karies. Ab toelog bowal per ke attjha sor me se haria hai. 18 Bakie toelogke na tjaahie apane ke barwargie kare ke. Toelog to khaalie entar karal waala daarhie baate. Jaad kariehe kie daarhie sor ke na barhaawe hai, bakie sor daarhie ke.

19 Saait toelog me se koi boliega kie: „Oe daarhie kaatal gail hamaar khaatien djagaha banaawe ke.” 20 Ha, ie baat satj hai, bakie na bhoelaai dja kie oelog hataawal gail hai aapan be-bieswaas dwaara. Aur toelog hoewa rahiehe djab talak toelog Parmeswar ke baat me bieswaas kariehe. Apane ke oesabse barka na maan, bakie batjaaike rahiehe. 21 Parmeswar pahiela daarhie kaatke niekaar deis hai. Aur djab toelog aapan bieswaas tjhor deihe djaise Israel log karies hai, tab oe tohoelogke bhie na batjaaiga. 22 Jaad kariehe kie Parmeswar manai log ke na khaalie bhalaai kare hai, bakie bhie sadja dewe hai. Dje na maange hai baat soene, oe sadja paaiga. Bakie djab toelog Parmeswar ke oeppar bharosa karat rahiehe, tab oe toelogke bhalaai kariega. Aur djab toelog aise na kariehe tab oe toelogke doer hataai deiga.

23 Bakie djab Israel ke djaatie soeroe kariega Jiesoe me bieswaas kare ke, tab Parmeswar ohoelogke entar kariega. Oke to saktie hai ie kaam kare ke. 24 Parmeswar toelogke djangalie per ke daarhie ghat bowal djaitoen ke per par entar karies hai. Tab oe ketana auro attjha se Israel logan ke ohie per par entar kar sakiega.

Parmeswar kaise sab djaatie ke bhalaai kare hai

25 Bhaai-bahien logan, ham na maangiela kie toelog aapan rakam se sotj-bietjaar kariehe. Ohie se ham Parmeswar ke tjhiepal baat bataabe. Israel ke djaatie khaalie thora dien khaatien na maangiega bieswaas kare, djab talak doesar djaatie me se sab tjoenal waalan Parmeswar ke raadj me

bhiettar na djaai. 26 Tab sab Israel ke djaatie log bhie batj
djaaiga. Aisahie to Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:
„Batjaawe Waala Sion se aaiga. Oe Jaakob* ke aulaad me se
sab paap-boeraai naas kariega.
27 Ham oelogse baat-tjiet karlie kie ham oelogke paap ekdam
se mietaai debe.”
28 Oelog Parmeswar ke khoes khabar na maangat raha soene,
ohie se oesab okar doesman hoi gail. Aisane ekwan djaatie
ke mauka mielal okar sanghatian howe khaat. Tabbo Israel
log abbe talak Parmeswar ke sab se pjaara djaatie hai. Oe to
oelogke baap-daada log ke kaaran se oesabke apane khaatien
tjoenies hai. 29 Aur Parmeswar kabhie na koi ke bhalaai
karke kie to tjoenke pasta hai. 30 Toelog pahiele be-bieswaasie
ghat bhie thetharai karat rahiele. Bakie djab Israel ke djaatie
Parmeswar ke baat na maangat raha soene, tab oe toelogke
daaja kare lagal. 31 Oelogke ab ke tem ke thetharai dwaara
Parmeswar toelogke daaja karies hai, djeme oe oesabke bhie
daaja kare. 32 Ekko djaatie na maangat raha Parmeswar ke
baat soene, ohie se sab kasoerwaar hai. Ie rakam se oe daaja
karke sab koi ke tjhama kar sakiega.
33 Parmeswar hamlogke etana bhalaai kare hai! Oke sab
gjaan hai aur har ek tjiedj poera taur se djaane hai. Koi na
samadjh sake hai kie oe kaise faisala kare hai, aur koi na okar
sotj-bietjaar samadjh paawe hai. 34 Aisane okar poestak me
liekhal hai kie:
„Ke Parmeswar ke sotj-bietjaar djaan paaiga? Aur ke oke raai
dei sakiega?
35 Koi na bol sake hai kie: ‘Ham Parmeswar ke koetjh deilie
hai, ohie se ab oke tjaahie hamme koetjh lautaare ke.’
”
36 Parmeswar sab koetjh banaais hai, sab tjiedj okare dwaara
barhe hai, aur sab tjiedj okare khaatien oetpan bhail hai.
Aaw hamlog mielke sada ke lieje oke maahaan maanie dja!
Aisahie to hai.

12

Aapan djiewan khaalie Parmeswar khaatien bietaaw

1 Bhaai-bahien log, Parmeswar to hamlogke daaja karies
hai, ohie se ab ham toelogke soedhaariela kie toelogke tjaahie
diel bhar se aapan djiewan okare khaatien bietaawe ke aur
apane ke ek baliedaan ghat Parmeswar ke dewe ke. Ie rakam
se toelog okar aadar kariehe. 2 Doenia ke manai log ke
dekhie-dekha na kar. Oesab to aapan man waala kare hai.
Bakie toelogke tjaahie naawa rakam se sotj-bietjaar kare ke.

* **11:26** Jaakob ek doesar naam hai Israel khaatien.

Tab toelogke man badal djaaiga, aur toelog djaan djaihe kie Parmeswar ke man me ka hai. Oe to maange hai kie hamlog aapan djiewan safa se bietaai, barhia se sotj-bietjaar karie aur poera rahie.

3 Parmeswar bhalaai karke hamme aapan pathaawal waala banaais hai, aur ham toelog me se har ek se boliela kie toelogke na tjaahie apane ke barka maane ke, bakie tjhota bane ke aur djaane ke kie tor bieswaas barka hai kie na. Parmeswar har ek ke otane bieswaas deis hai djetana oke djaroerie hai.

4 Ek iensaan ke dehie ke dekh. Dher toekkara se banaawal hai aur har ek aapan aapan kaam kare hai. 5 Aisahie dher rakam iesaai hai, tabbo Kriest me saamiel hoike hamlog sanghe djaise ek dehie baatie, aur har ek iesaai doesarkwa ke saathie hai. 6 Parmeswar aapan bhalaai dwaara hamlogke sab rakam ke kartab deis hai djeme hamlog okare khaatien koetjh kaam kar sakie. 7 Parmeswar koi koi ke aapan sanesia banaais hai, aur djetana bieswaas aisan manai ke hai, oke otane Parmeswar ke sanesa dewe ke tjaahie. Aur dje ke kartab mielal hai doesar iesaai log ke sewa kare ke, kie to parhaawe ke, oelogke bhie tjaahie aapan kaam barhia se kare ke. 8 Dje ke gjaan hai doesar bieswaasie log ke soedhaare ke, oke bhie tjaahie aapan gjaan kaam me laawe ke. Aur djab koi ke kartab mielal hai doesarkwan ke dewe ke djaun tjiedj oesabke djaroerie hai, tab oke tjaahie tjhota banke dewe ke. Dje ke gjaan hai ekgo samaadj tjalaawe ke, oke tjaahie aapan kaam kamaasoet ghat kare ke. Aur dje ke kartab mielal hai doesare ke daaja kare ke, oke tjaahie khoesiaalie se ie kare ke.

Ek doesare ke pjaar kar

9 Doesar iesaai log ke dekhaawe khaatien pjaar na kar. Kharaabie se doer rahoe aur barhia kaam me bhieral rahoe. 10 Toelog bhaai bahien baate, ohie se ek doesare ke pjaar kar aur barka maan djeme ekwan dekhke aise bhie kare. 11 Prabhoe ke kaam kamaasoet ghat kariehe, aur okar khaat diel bhar se kaam kariehe. 12 Toelog djaane hai kie hamlog Parmeswar ke biesaal soekh me bhaag lebe, ohie se khoesie rahoe. Djab toke doekh sahe ke parie, tab hiemmat na hariehe, aur hardam praatna karte rahiehe. 13 Djab doesar iesaai log ke koetjh djaroerat hai, tab oelogke sahaaita kariehe. Kausies kar pahoena logan ke sewa kare ke.

14 Djab koi toke sataaiga, tab oke na sarapiehe, bakie aasierbaat deihe. 15 Djab koi khoesie hai, tab okar sanghe bhie khoesiaalie manaaw. Aur djab koi ke doekh rahie, tab okar doekh me saamiel rahoe. 16 Apane apane me ek man se rahoe.

Apane ke barwargie na kar bakie tjhota maan. Aapan man waala na kar.
17 Ek doesare se badala na le, bestar sab koi khaat soekh
khodj. 18 Djab hoi sakiega tab sab manai se miel-djoelke
rahiehe. 19 Pjaara waalan, koi se badala na le. Prabhoe aapan
poestak me to liekhwaais hai kie: „Djab koi ke tjaahie sadja
paawe ke, tab ham debe. Ie hamaar kaam hai.” 20 Bakie djab
tor doesman ke bhoekh lagie, tab oke khaaik deihe. Aur djab
oke piaas lagie, tab oke paanie deihe. Ie rakam se oe saait
sarmaai djaaiga aur aapan bietjaar badal deiga. 21 Toelogke
na tjaahie kharaabie se djietal djaai ke, bakie bhalaai karke
kharaabie ke djiet le.

13

Aapan barkwan ke baat soen

1 Parmeswar sab barkwan ke dardja deis hai. Ekar matlab
hai kie oe ab ke raadj tjalaawe waala log ke bhie hoekoem
deis hai ie kaam kare ke. Ohie se har ek manai ke tjaahie
aapan barkwan ke baat maane ke. 2 Aur dje na maange hai
soene, oe Parmeswar se thetharai kare hai. Aur djaun log aise
kare hai, oesab aapan karnie ke phal paaiga. 3 Djekar tjaal-
soebhaaw barhia hai, oke djaroerie na hai des ke barkwan
ke kamkartan ke deraai ke, khaalie djab oe kharaab kaam
kare hai. Dje na maange hai kie okar barkwan okar oeppar
goessaai, oke tjaahie oelogke baat soene ke. Tab barkwan
okar goen gaaiga. 4 Parmeswar oesabke kaam me lewe hai
toelogke dekh-bhaal kare khaatien. Bakie djab toe kharaab
kaam kariehe tab toke deraai ke parie. Hoekoem tjalaawe
waalan ke kaam to hai kasoerwaar logan ke sadja dewe ke.
Parmeswar oesabke ie dardja deis hai.
5 Ohie se toelogke tjaahie oelogke baat soene ke. Na khaalie
dar ke maare, bakie bhie Parmeswar ke aakhie me safa diel se
rahe khaatien. 6 Toelog ohie khaatien djoetie ke paisa bhare
hai. Des ke barkwan Parmeswar ke naam se raadj tjalaawe
hai. Oelogke tjaahie dekhe ke kie sab koi paisa bhare hai kie
na. 7 Ohie se djekar djaun hak hai, oke dei de. Des ke paisa
bharwaawe waalan ke deihe djaun par oelogke hak hai. Aur
djekar hak hai djoetie ke paisa lewe ke, oke bhie dei de. Djab
koi ke oetja dardja hai, tab oke barka maan. Aur dje barka
kaam karies hai, okar ieddjat kar.

Kaise doesare ke pjaar kare ke tjaahie

8 Sab manai ke hak hai kie hamlog oelogke pjaar karie. Dje
ek doesare ke pjaar kare hai, oe Parmeswar ke kaanoen poera
kare hai. 9 Parmeswar ke kaanoen me to liekhal hai: „Aapan
sjaadie na toer, koi ke djaan na maar, tjorie na kar, doesare ke

tjiedj par laalietj na kar," aur dher doesar baat bhie liekhal hai kaise tjaahie kare ke aur kaise na. Hamlog ie sab baat tjhota roep me bol sakiela kie: „Djaise toe apane ke pjaar kare hai, oisane doesare ke bhie pjaar kariehe." 10 Dje koi ke pjaar kare hai, oe okare sanghe koetjh kharaabie na kar sake hai. Ohie se dje doesare ke pjaar kare hai, oe Parmeswar ke kaanoen poera karte rahe hai.

11 Toelog djaane hai kie ab hamlog kaun tem me rahiela. Ohie se djagte rahoe. Djab hamlog Kriest me bieswaas kare lagalie, tab abbe okar aawe ke tem na raha hamlogke batjaawe khaatien. Bakie ab nagtjaai gail hai, aur oe hamlogke batjaaiga. 12 Djab raat biete hai, tab haalie se andjor howe hai. Aisahie ie kharaab tem Kriest ke aawe se pahiele bhie haalie se tjal djaaiga. Ohie se djaun kaam tjoeppe se andhiaar me karal dja hai, oman se aapan haath bator le. Aur djaise soerdjaatie laraai ke kapra pahiene hai, oisane toelog Parmeswar ke andjor ke djaise ekgo kapra pahieniehe aapan djiewan safa se bietaawe khaatien. 13 Aaw hamlog andjor rasta par tjalie dja. Nasaaike haltjal na matjaaw aur doesare se kharaabie kie to be-saram kaam na kar. Djhagara aur doesare ke djaran na kar. 14 Aapan djiewan me khaalie Prabhoe Jiesoe Kriest ke raadj tjalaawan de aur aapan kharaab laalietj tjhor de.

14

Doesare ke kasoer na de aur oke nietja na maan

1 Djekar bieswaas tjhota hai, oke tabbo aapan diel me lei le, bakie na ose koetjh ke biese me hartoetj kare khaatien. 2 Ek bhaai sotje hai kie oe sab rakam ke khaaik khaai sake hai, bakie ek doesar waala sotje hai kie gos khaai ke mienaahie hai, ohie se oe biessaahien na kha hai. 3 Dje sab rakam khaaik kha hai, oke na tjaahie doesar iesaai log ke nietja maane ke djaun aise na kare hai. Aur dje gos na kha hai, oke na tjaahie ek doesare ke kasoer dewe ke djaun kha hai. Parmeswar oke to bhie apana leis hai. 4 Toe ke baate ek doesare ke kamkarta ke biese me faisala kare ke? Tor kaam na hai dekhe khaatien kie oe aapan kaam barhia se kare hai kie na. Ie to okar barkwa ke kaam hai. Bakie Prabhoe oke saktie deiga kie oe aapan barkwa ke parsand kare.

5 Koetjh iesaai log dharam ke tiewhaar ke dien manaawe hai, aur ekwan iesaai log khaat sab rodj baraabar hai. Sab koi ke tjaahie ekare biese me apane se faisala kare ke. 6 Dje dharam ke tiewhaar manaawe hai aur bhie dje gos kha hai, oelog aise kare hai Prabhoe ke barka maane khaat. Oelog to oke ekare khaatien dhanbaad dewe hai. Aur dje gos na

kha hai, oe ie bhie kare hai Prabhoe ke aadar kare khaatien. Oe bhie Parmeswar ke dhanbaad dewe hai. 7 Iesaai logan apane khaatien na djieje hai kie to mar dja hai. 8 Hamlog tjaahe djiela kie to mariela, ie sab Parmeswar ke aadar kare khaatien hai. 9 Kriest maral aur djie oethal hai djeme oe sab djienda aur maral waalan ke oeppar raadj tjalaawe.

10 Djab toe gos na kha hai aur dekhiehe kie tor iesaai bhaai kha hai, tab toe ke baate oke kasoer dewe ke? Aur toe djaun sab rakam ke khaaik kha hai, djab tor iesaai bhaai aise na karie, tab toe kaahe ke oke nietja maane hai? Hamlog to ek ek Parmeswar ke aage djaaike faisala karal djaabe. Ohie se hamlogke na tjaahie doesare ke nietja maane ke kie to kasoer dewe ke. 11 Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie oe kasam khaaike bolies hai kie:

„Ham djienda Parmeswar baatie. Sab koi hamare khaat
aapan gaathie par gieriega aur boliega:
'Aap ketana maahaan baate!' "

12 Har ek ke Parmeswar ke aage thara hoike apane ke batjaawe ke parie.

Doesare ke doekh na deihe

13 Ab se hamlog aapan bieswaasie bhaai-bahien ke kasoer na dewe k'hoi. Bestar hamlog sallaah karie dja koetjh na kare ke djaun se hamlog doesare ke piera dei sakab, kie to oke Jiesoe ke rasta par se hataai sakab. 14 Ham Prabhoe Jiesoe se ek baatie, ohie se ham thiek se djaaniela kie ekko khaaik haraam na hai. Tabbo djab koi sotje hai kie koetjh haraam hai, tab okar khaat aise hai. 15 Aur djab toe aapan iesaai bhaai ke aage koetjh khaihe djaun okar khaat haraam hai, tab toe oke doekh deihe aur pjaar na kare hai. Jaad kar kie Kriest ie bhaai khaatien bhie aapan djaan deis hai. Tab oke aapan tjaal-tjalan dwaara na gieraai de.

16 Saait tore aakhie me koetjh attjha lage hai. Tabbo djab ekwan na parsand kare hai, tab bestar hai kie toe aise na kar. Tab koi koetjh kharaabie na bol sakie. 17 Parmeswar ke raadj khaana piena ke nem se na dekha hai, bakie barhia tjaal-soebhaaw, sjaantie aur khoesiaalie dwaara. Aur ie sab tjiedj Pawietr Aatma dewe hai. 18 Dje okar dwaara Kriest ke ek goelaam hoi gail hai, oe Parmeswar ke parsand howe hai aur manai logan oke barka maane hai. 19 Ohie se aaw, hamlog kausies kare k'hoi miel-djoelke rahe ke, aur ek doesare ke sahaaita kare ke pakka iesaai howe khaatien.

20 Koetjh khaaik dwaara Parmeswar ke kaam ek doesar manai ke diel me naas na kar. Sab khaaik safa hai, bakie djab toe khaaike ek doesare ke paap karwaawe hai, tab na thiek hai. 21 Djab gos khaai aur wien pieje se aur tjaahe djaun tjiedj

dwaara toe aapan bhaai ke boeraai karwaawe hai, tab bestar hai kie toe aise na kar. 22 Ie sab tjiedj ke biese me aapan sotj-bietjaar khaalie Parmeswar ke djana de. Dje Parmeswar ke aage koetjh kaam kar sake hai biena apane ke kasoer dewe, oe soekh me rahe hai. 23 Bakie dje na djaane hai kie koetjh barhia kie to kharaab hai khaai khaatien aur tabbo kha hai, Parmeswar oke kasoer deiga. Aisan manai to na djaane hai kie thiek hai kie na. Aur dje tjaahe djaun kaam kare hai biena bieswaas se, oe paap kare hai.

15

Ek doesare ke maan-djaan kar

1 Hamlog djaaniela kie iesaai logan khaatien koetjh na mienaahie hai. Tabbo hamlogke na tjaahie aapan man waala kare ke, bakie ekwa iesaai log ke sahe ke djaun na thiek se djaane hai kaun tjiedj attjha hai aur kaun na. 2 Hamlog kausies karie dja ek doesare ke soekh khodje ke djeme ham-logan pakka iesaai hoi djaai. 3 Kriest thoro aapan man waala karies hai? Bakie djaun Parmeswar ke poestak me liekhal hai, ohie okare sanghe bhail. Oman liekhal hai kie Kriest aapan Pieta se bolies:

„Djab manai log aapke gaarie dewat raha, tab hamahoe ke
gariaawat raha."

4 Parmeswar ke sab baat liekhal hai hamlogke koetjh siekhaawe khaatien. Okar baat hamlogke sahaaita kare hai aur tieha aur aasa dewe hai okar rasta par tjalte rahe ke. Aisane hamlog bieswaas karke agorab djab talak Parmeswar aapan waada na poera kariega. 5 Oe hamlogke saktie aur hiemmat dewe hai Kriest Jiesoe ghat bieswaas pakarle rahe ke. Aur ham praatna kariela kie oe toelogke sahaaita kare apane apane me ek man me rahe ke. 6 Tab toelogan ek moeh hoike bol sakiehe kie: „He Parmeswar, aap hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke Baap baate. Aur hamlog aapke maahaan maaniela."

7 Ohie se apane me maan-djaan kar djaise Kriest hamlogke bhie karat raha. Tab ekwan manai ie dekhke Parmeswar ke bhie maahaan maaniega. 8 Parmeswar Israel ke baap-daada log ke waada karies raha kie oe koi ke pathaaiga oelogke aulaad log ke sahaaita kare khaatien. Tab Kriest naukar banke Israel djaatie khaatien aail. Ie rakam se oe dekhaais kie Parmeswar aapan waada poera kare hai. 9 Aur ekwa djaatie log Parmeswar ke bhie maahaan maaniega okar daaja khaatien. Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„He Parmeswar, ham djor se doesar djaatie log ke aage tor
aadar karab. Ham baadja badjaabe aur tor naam biese
me gaana gaabe."

10 Aur Parmeswar bhie liekhwaais hai kie:
„He doesar djaatie logan, toelog hamaar djaatie ke sanghe
khoesiaalie manaaw.”
11 Aur bhie liekhal hai kie:
„He doenia ke djaatie log, Prabhoe ke aadar kar. Toelogke
tjaahie bole ke: ‘Hamlog aapke barka maaniela.’ ”
12 Aur Parmeswar ke sanesia Jasaaja bhie liekhies hai kie:
„Jesai* ke aulaad me ke ek djane aaiga doenia bhar ke djaatie
ke oeppar raadj tjalaawe khaat. Aur oesab okar oeppar
bharosa kariega.”
13 Ohie se ham praatna kariela kie Parmeswar toelogke diel
khoesiaalie aur sjaantie se bhar dewe. Toelog bieswaas
dwaara okar oeppar aasa kar. Tab Pawietr Aatma ke saktie
dwaara toelog hardam auro okar oeppar aasa kariehe.

Paulas kaun kaam auro maange hai kare

14 Bhaai-bahien logan, ham thiek se djaaniela kie toelog
bahoet attjha manai baate. Toelog bieswaas ke baare me
sab tjiedj djaane hai aur apane apane me ekare biese me
samdjhaai sake hai. 15 Ham barkwa ghat tabbo ie tjietthie
me ekaat tjiedj be-dar se liekhlie hai toelogke jaad karwaawe
khaatien. Parmeswar hamme bhalaai karke 16 Kriest Jiesoe
ke goelaam banaais hai doesar djaatie log khaatien. Djab
ham Parmeswar ke khoes khabar partjaar kariela, tab ham
okar pawietr kaam kariela. Aur dje hamaar baat apana
lewe hai, ham oesabke djaise ek daan Parmeswar ke deila.
Okar Pawietr Aatma oelogke diel safa karke oelog me rahe
hai. Ohie se iesab Parmeswar ke attjha lage hai. 17 Ham
Parmeswar ke aage ie kaam ke biese me khaalie Kriest Jiesoe
dwaara apane ke barka maan sakiela.

18 Ham to khaalie oe tjiedj ke biese me batiaabe djaun
Kriest hamse karwaais hai, aur na doesar tjiedj ke biese me.
Oe hamaar baat aur tjaal-tjalan dwaara aise karies hai kie
doesar djaatie log Parmeswar ke baat soene lagal hai. 19 Oe
hamme aapan Pawietr Aatma ke saktie deis hai barka aur
atjambho kaam kare ke. Aisane ham Jeroesaalem sahar se
ekdam Ielieria diehaat talak khoes khabar Kriest ke biese me
partjaar karlie hai. Aur ab ham ie kaam poera kar tjoekalie.
20 Ham hardam kausies karat rahielie khoes khabar khaalie
oe djagaha par partjaar kare ke djaaha manai log Kriest ke
biese me kabhie na soenies raha. Ham na maangat rahielie
doesare ke kaam tjhiene. 21 Bakie ham aapan kaam karat
rahielie djaise Parmeswar aapan poestak me liekhwaais hai.
Oman liekhal hai kie:

---

* **15:12** Jesai raadja Daawied ke baap aur Prabhoe Jiesoe ke baap-daada raha.

„Djaun manai log okar biese me koetjh na djaane hai, oelog
oke dekhiega. Aur dje kabhie na soenies hai, oesab
samadjh djaaiga."
22 Ham to ie kaam me bhieral rahielie, ohie se ham ab talak
toelogke lage na aai pailie hai. 23 Bakie ab hamaar kaam ie
sab des me don hoi gail hai aur ham bariesan se toelogke lage
maangat rahielie aawe. 24 Ohie se djab ham Spanje des djaabe
tab ham maangiela pahiele aaike toelogse bhet kare. Aur
djab ham koetjh tem khaatien toelogke sanghe khoesiaalie se
mielke rahabe, tab saait toelog hamme sahaaita kar sakiehe
Spanje des djaai ke.

25 Bakie ab ham Jeroesaalem sahar ke rasta par
baatie hoewa ke iesaai log ke koetjh paisa dewe khaat.
26 Maasadonia aur Aakhaaja diehaat ke iesaai log to koetjh
paisa batories hai Jeroesaalem sahar ke garieb bieswaasie
log khaatien. 27 Oesabke bahoet attjha lagat raha aise
kare ke, aur ie bhie oelogke kaam raha. Israel ke djaat
dwaara oesabke dher barhia tjiedj mielal hai oesabke aatma
khaatien. Ab oelogke tjaahie garieb Israel iesaai ke bhaai-
bahien log ke koetjh daan dewe ke oelogke sahaaita kare
khaatien. 28 Tab djab ham oelogke ie paisa dei tjoekab,
tab ham toelogke sahar se Spanje des djaabe. 29 Aur ham
djaaniela kie djab ham aabe tab hamlogke poera taur se
Kriest ke aasies mieliega.

30 Bhaai-bahien log, ham Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam
aur Pawietr Aatma ke prem se toelogse poetjhiela hamme
sahaaita kare ke. Ham maangiela kie toelog hamare khaatien
aapan diel bhar se praatna kar. 31 Parmeswar se maang kie
oe hamme Joedea diehaat ke be-bieswaasie log ke haath me
se batjaai dei. Aur bhie poetjh kie oe aise kare kie Jeroe-
saalem ke bieswaasie log oe paisa khoesie se lewe. 32 Djab
Parmeswar maangie tab ham khoesiaalie me toelogke lage
aabe djeme hamloganke soekh miele.

33 Parmeswar me se sab sjaantie oetpan howe hai, aur ham
praatna kariela kie oe toeloganke sanghe rahe. Aisahie to hai.

16

Paulas sab ke jaad kare hai

1 Ham aapan iesaai bahien Febe ke toelogke oeppar
saupiela. Oe Kenkrejen sahar ke samaadj me Prabhoe khaa-
tien kaam kare hai. 2 Oke Prabhoe ke naam se apane bietj me
leihe djaise bieswaasie log ke tjaahie kare ke. Oe dher manai
log ke aur hamke bhie sahaaita karies hai. Ohie se djab oke
koetjh djaroerie rahie tab oke barhia se sewa kariehe.

3 Ham Préska aur Aakwéla ke jaad kariela. Hamlog tieno
mielke Kriest Jiesoe khaat kaam karat rahielie. 4 Oelog
hamaar khaatien aapan djaan par khelies raha. Na khaalie
ham, bakie doesar djaat ke iesaai ke samaadj logan bhie
oelogke dhanbaad dewe hai. 5 Ham oelogke ghare aawe
waala samaadj logan ke bhie jaad kariela, aur bhie aapan
pjaara iesaai bhaai Epénetas ke. Oe Aasia des ke pahiela
aadmie raha djaun Kriest me bieswaas kare lagal. 6 Aur ham
bhie Maria ke jaad kariela. Oe toelog khaatien bahoet kausies
karies hai. 7 Ham Andróniekas aur Jóenias ke bhie jaad kariela.
Oe doeno hamaar koel me ke hai. Oelog bhie hamaar sanghe
djahal me raha aur pathaawal waalan ghat barka maanal dja
hai. Oesab hamse pahiele Kriest me saamiel bhail hai.

8 Ham aapan pjaara bhaai Ampliáatas ke jaad kariela. Ham
Prabhoe ke dwaara ose ek baatie. 9 Ham Oerbáanas ke jaad
kariela. Oe Kriest ke kaam me hamlogke sanghe hai. Aur ham
pjaara Stáakes ke jaad kariela, aur 10 bhie Aapéles ke. Oe safa
se dekhaais hai kie oe Kriest par bharosa kare hai. Aur ham
bhie Arestobóelas ke samaadj waalan ke jaad kariela. 11 Ham
Heródion ke jaad kariela. Hamlog ekahie koel me ke baatie.
Aur ham bhie Narsésas ke samaadj log ke jaad kariela. 12 Ham
Triefféna aur Triefósa ke jaad kariela. Ie doei aurat Prabhoe
khaatien kaam karies hai. Aur ham bhie aapan pjaara Perses
ke jaad kariela. Oe Prabhoe ke kaam me bahoet haath lagaais
hai. 13 Ham aapan bhaai Róefoes ke jaad kariela. Oe Prabhoe
ke aakhie me ek barhia aadmie hai. Aur ham bhie okar maai
ke jaad kariela. Oe djaise hamaar maai hai.

14 Ham Aasénkrietas ke jaad kariela, aur bhie Flégon, Hérmes,
Páatrobas, Hérmas aur hoewa ke ekwan iesaai bhaai-bahien
log ke. 15 Ham Fielólogas, Jóelia, Néras aur okar bahien ke bhie
jaad kariela. Aur Olémpas aur hoewa ke sab bieswaasie log
ke bhie. 16 Djab toelog ek iesaai ke bhaai-bahien ke bhetaihe,
tab oke gale lagiehe. Hia ke sab Kriest ke samaadj log toelogke
jaad kare hai.

Batjaaike rahoe

17 Bhaai-bahien logan, ek tjiedj auro hai. Samaadj me
koetjh manai log djhagara lagwaawe hai aur doesare ke
Jiesoe ke rasta par se bhatkaawe hai. Toelog aise na siekhle
hai. Ohie se oe manai se doer rahiehe. 18 Oesab Prabhoe
Kriest khaatien kaam na kare hai, bakie apane khaatien.
Oelog khaalie maange hai aapan laalietj poera kare. Oelog
aapan bhaktie aur barhia baat se bhola-bhaala manai log ke
bahakaawe hai. 19 Sab koi to djaan gail hai kie toelog kaise
Kriest ke baat par dhiaan lagaawe hai. Ohie se ham bahoet
khoesie baatie. Ham maangiela kie toelog na khaalie djaan

dja kaun tjiedj barhia hai, bakie bhie kie toelog kharaabie se doer rahoe. 20 Parmeswar me se sab sjaantie oetpan howe hai. Oe haalie se saitaan ke toelogke gor ke tare katjarwaai deiga. Ham praatna kariela kie Prabhoe Jiesoe toelogke bhalaai kare.

Jaad kare waalan

21 Hamaar saamiel waala Tiemotias aur hamaar koel waalan Lóesias, Jáason aur Sosíepaatar toelogke jaad kare hai.
22 Tersioes hamaar khaat ie tjietthie ke baat liekhe hai aur oe toelogke bhie jaad kare hai. Oe hamlogke bieswaasie ke bhaai hai. 23 Ham Gaajas ke hia rahiela. Oe aur okar ghare ke samaadj logan toelogke bhie jaad kare hai. Ie sahar moenieraam Eráastas, aur bhaai Kwaartas toelogke bhie jaad kare hai. [24 Hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest toeloganke bhalaai kare. Aisahie to hai.]

Parmeswar ke maahaan maanie dja!

25 Parmeswar toelogke bieswaas barhaai sake hai aur ham ie khoes khabar Jiesoe Kriest ke biese me ailaan kariela. Oe bariesan se ie koi ke na djanaais raha, 26 bakie ab ie baat sagaro bataawal dja hai. Parmeswar sab djoeg ke hai, aur oe hoekoem deis hai doenia bhar ke djaatie logan ke aapan liekhal baat djanaawe ke, djeme oesab okar baat soenke bieswaas kare. 27 Khaalie oke sab gjaan hai, aur oe Jiesoe Kriest dwaara bahoet barka kaam karies hai! Ohie se aaw hamlog sada ke lieje oke maahaan maanie dja! Ha, aisahie to hai.

Paulas ke pahiela tjietthie Korente ke iesaai log khaatien
Pahiela baat

Korente sahar Griek des me hai. Paulas hoewa djaaike khoes khabar Prabhoe Jiesoe Kriest ke biese me partjaar karat raha. Tab ek iesaai ke samaadj oetpan hoi gail. (Dekh „'Pathaawal waalan ke kaam" ' 18:1-8). Bakie hoewa ke bieswaasie log aapan djiewan na safa se bietaawat raha. Oelog baatal raha, djhagara karat raha, aur djab ek bhaai tjhatjhoendaraipan karat raha, tab ekwan oke karan dewat raha. Ohie se Paulas ek doesara tjietthie liekhies, bakie oe laas hoi gail hai.

Oe Korente ke iesaai log ke daaties aur samdjhaais kie samaadj Kriest ke dehie hai aur na baatal hai, aur kaise bieswaasie log ke aapan djiewan bietaawe ke tjaahie. Oe Korente ke iesaai log ke bahoet tjaahat raha. Aur djab oe soenies kie oelog naklie siekhaawe waalan ke baat maane hai, tab oe bahoet oedaas hoi gail.

Ekare baad oe soenies kie oesab aapan paap pastaaike aapan djiewan badal deis raha. Tab oe khoesie bhail. Aapan tiesara tjietthie me (djaun hamlog doesara waala bolaaila), oe liekhies oesabke tjaahat raha kaun doesar tjiedj bhie badale ke.

Koetjh manai Korente ke iesaai log se bolies raha kie Paulas ek sattja pathaawal waala na hai. Ie tjietthie me oe samdjhaais kie ie djhoeth baat hai aur Parmeswar oke hoekoem deis hai oesabke daate aur siekhaawe ke.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur Parmeswar hamke bolaais hai Kriest Jiesoe ke ek pathaawal waala howe khaatien. Ham bhaai Sostenes ke sanghe ie tjietthie liekhiela.

2 Ie tjietthie Korente sahar ke Parmeswar ke samaadj khaatien hai. Kriest Jiesoe toelogke sab doesar iesaai log ke sanghe alag karies hai okar pawietr djaatie howe khaatien. Oesab doenia bhar me rahe hai aur Prabhoe Jiesoe ke naam bolaawe hai. Oe hamlogke aur oelogke Prabhoe hai.

3 Hamlogke Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bhalaai kare aur okar sjaantie toelogke oeppar rahe.

Paulas ke dhanbaad

4 Ham Parmeswar ke hardam dhanbaad deila toelogke khaatien. Oe toelogke Kriest Jiesoe se ek karwaaike bahoet bhalaai karies hai. 5 Okar dwaara oe toelogke har ek rakam

se diel ke dhanie banaais hai. Ab toelog Jiesoe ke baat thiek se samdjhe hai aur bataai sake hai. 6 Djaun baat hamlog Kriest ke biese me batailie hai, oe baat toelogke djiewan me poera hoi gail hai. 7 Ab toelog khoesiaalie se agore hai kie hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest aaike apane ke doenia me dekhaaiga. Aur Pawietr Aatma toelogke kartab deis hai agorte me har ek rakam barhia kaam kare ke. 8 Parmeswar ant talak toelogke bieswaas ekdam barhaaiga djeme Prabhoe Jiesoe Kriest ke aane waala dien par toelog be-daag ke rahiehe. 9 Parmeswar bharosaadaar hai, aur oe toelogke bolaais hai aapan Beta Prabhoe Jiesoe Kriest se ek rahe ke.

Korente ke samaadj baatal gail

10 Bhaai log, ham Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam se toelogse maangiela kie toelog apane me ek hoi dja aur phoet-phaat na kar. Apane me ekta se rahoe, aur ek man se sotj-samadjhke sab koetjh faisala kar. 11 Bhaai Klowe ke ghar waalan hamse bataais hai kie toelog apane me djhagara kare hai. 12 Ham soenlie hai kie sab koi aapan aapan waala bole hai. Koi koi bole hai kie: „Ham Paulas ke alang baatie." Phier doesar bole hai: „Ham Aapolos ke alang baatie." Aur doesar log bole hai: „Na, ham to Kefas* ke djaaniela," kie to: „Ham Kriest ke baatie."

13 Ka, Kriest toekkara toekkara me baatal hai? Aur Paulas toelog khaatien kroes par maral hai? Aur toelog thoro hamaar naam se dopoe bhaile hai? 14 Ham khoesie baatie kie ham toelog me se khaalie Krespas aur Gaajas ke dopoe karlie. 15 Koi na bol sake hai kie oe hamare naam se dopoe bhail hai. 16 Are, ha, ham Stefaanas aur okar ghar waalan ke dopoe karlie. Hamare djaanat me aur koi ke na. 17 Kriest hamke na pathaais hai dopoe kare ke, bakie okar khoes khabar bataawe ke. Aur ie kaam ham na bahoet biesaal baat se kariela, bakie sahadj roep me. Ehie ke maare koi na aapan dhiaan hamaar barhia partjaar par rakhie, bakie Kriest ke kroes ke maut par.

Kriest ke maut se Parmeswar ke gjaan dekhal dja hai

18 Kriest ke kroes ke maut aur djie oethe ke sanesa pagala baat hai oelogke khaatien djaun maut ke rasta par tjale hai. Bakie hamlog batjte rahiela aur ie sanesa se samdjhiela kie Parmeswar ke saktie ketana barka hai. 19 Oe to aapan poestak me liekhwaais raha kie: „Ham biedwaan log ke gjaan barbaad kar debe, aur ham doenia ke parhal log ke safa magadj mietaai debe."

20 Tab aadj-kaal ke gjaanie logan, dharam ke parhal logan aur biesaal moeh laraawe waalan kaaha rahie djaai?

* **1:12** Kefas ekgo doesar naam hai Petras khaatien.

Parmeswar iensaan ke gjaan paagalpan me badal deis hai.
21 Oe aapan biesaal gjaan se aise karies hai kie iensaan logan
aapan gjaan se oke na djaan sake hai. Bakie oe maange hai
ohie pagala baat se batjaawe dje bieswaas kare hai. 22 Ohie
khaatien Israel logan hardam maange hai atjambho kaam
dekhe, aur Griek logan hardam gjaan khodje hai. 23 Bakie
hamlog Kriest ke biese me bataaila kie oe kroes par maral. Is-
rael log hamlogke baat ghienna hai, aur doesar djaatie khaat
pagala baat hai. 24 Bakie Parmeswar ke bolaawal waalan,
tjaahe Israel log kie to doesar djaatie ke hai, oesab djaane
hai kie Parmeswar aapan saktie aur gjaan Kriest dwaara
dekhaais hai. 25 Parmeswar ke „'paagal" ' oepaai iensaan ke
gjaan se bahoet barhia hai. Aur okar saktie tjaahe kamdjor
dekha hai, tabbo iensaan ke saktie se bahoet djabar hai.

26 Bhaai log, bietjaar kar kie toelog kaisan manai rahiele
djab Parmeswar toelogke bolaais raha Jiesoe ke bieswaasie
howe khaatien. Toelog me se dher log bahoet parhal na
raha. Bahoet ke barka dardja na raha, aur na dher manai ke
barka naam raha. 27 Parmeswar parhal waalan ke na tjoenies
biedwaan logan ke bietjaar toere ke. Bakie oe begar maan-
djaan waala manai ke dwaara barka barka log ke nietje karke
aapan gjaan dekhaais hai. 28 Parmeswar ekdam nietja log aur
na bahoet parhal manai log ke tjoenies sab tjiedj mietaawe
khaatien djaun manai log ke aakhie me bahoet biesaal hai.
29 Ie rakam se koi na Parmeswar ke aage aapan goen gaai
sakiega. 30 Parmeswar toelogke Kriest Jiesoe se ek banaais
hai. Ohie se okar gjaan hamlogke gjaan hoi gail hai. Okar
dwaara hamlog be-kasoerie aur poera hoi gailie hai. Oe
hamlogke batjaawe Waala hoi gail hai 31 djeme okar liekhal
baat satj rahe kie: „Dje maange hai koi ke goen gaawe, oke
tjaahie khaalie Prabhoe ke goen gaawe ke."

2

Parmeswar ke saktie aur iensaan ke gjaan

1 Bhaai log, hamahie ke dekh. Djab ham toelogke paas
ailie tab ham Parmeswar ke khoes khabar na bahoet parhal-
liekhal baat se aur na biesaal roep me soenailie. 2 Ham
toelogke khaalie ek baat maangat rahielie soenaawe. Aur ie
baat Jiesoe Kriest ke biese me raha, kie oe kroes par maral.
3 Aur ham na barka aadmie ghat toelogke lage ailie, bakie
ham dar ke maare kaapat rahielie. 4 Ham ekgo biedwaan
ghat bhie na barhia baat se partjaar karat rahielie toelogke
apane alang kare khaatien. Na, ham khaalie Pawietr Aatma
ke saktie se partjaar karat rahielie. 5 Ie rakam se toelog

aapan bieswaas na iensaan ke gjaan par rakhe hai, bakie Parmeswar ke saktie par.

Sattja gjaan

6 Tabbo hamlog gjaan se partjaar kariela. Bakie khaalie pakka iesaai log samadjh paawe hai. Aur ie gjaan na hai djaise manai log doenia me siekhaawe hai, kie to raadj tjalaawe waalan bataawe hai. Oelogke taagat khaalie thora dien khaatien hai. 7 Bakie hamlog Parmeswar ke tjhiepal sattjaai bataaila, aur ie gahier baat hai. Doenia howe se pahiele Parmeswar faisala kar tjoekal raha kie hamlog okar gjaan dwaara hardam maahaan Waala ke saath rahie sakab. 8 Bakie ie djoeg ke raadj tjalaawe waalan Parmeswar ke gjaan na samadjh paais hai. Djab oelog samadjh djaat tab oesab maahaan Prabhoe ke kroes par na tjaharaawat. 9 Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Djaun bhalaai ekko iensaan aapan aakhie se na dekh paais,
aapan kaan se na soen paais
aur aapan magadj se na sotj paais, ohie bhalaai Parmeswar
karies hai oelog khaatien djaun oke tjaahe hai."

10 Bakie Parmeswar aapan Pawietr Aatma dwaara ie sab tjiedj hamlogke samdjhaais hai. Okar Aatma okar sab gahier sotj-bietjaar khodj dhaare hai aur samdjhe hai. 11 Koi na djaane hai kie ek iensaan ke man me ka hai. Khaalie okar aatma djaan sake hai. Aisahie koi bhie na djaane hai kie Parmeswar ke man me ka hai. Khaalie Parmeswar ke Aatma djaane hai.

12 Iesaai log ke doenia ke tjalaawe waala ke aatma na mielal hai, bakie Parmeswar ke Aatma. Okar dwaara hamlog djaan sakiela kie Parmeswar aapan bhalaai me hamlogke kaun tjiedj deis hai. 13 Aur djab hamlog ie baat soenaaila, tab hamlog iensaan ke gjaan se na kariela, bakie Pawietr Aatma hamlogke djanaawe hai kaise siekhaawe ke. Aisane hamlog Pawietr Aatma ke biese me okar baat se samdjhaaila. 14 Bakie dje Parmeswar ke Aatma ke dwaara na tjale hai, oe na maange hai dekhe kie Pawietr Aatma oke ka dekhaawe hai. Oe sotje hai kie bakwaat hai. Oe ie sab tjiedj na samadjh sake hai. Begar Aatma ke madat se koi na samadjh paawe hai. 15 Bakie dje Pawietr Aatma ke dwaara tjale hai, oe sab tjiedj ke biese me faisala kar sake hai. Bakie okar biese me koi na faisala kar sake hai. 16 Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Prabhoe ke sotj-bietjaar ke djaane hai?
Ke oke koetjh samdjhaai sake hai?"
Tabbo hamlog Kriest ke sotj-bietjaar djaaniela.

3

Paulas aur Aapolos ke kaam

1 Bhaai log, djab ham toelogke lage rahielie tab ham maangat rahielie toelogse batiaai djaise manai log se djaun Pawietr Aatma ke dwaara tjale hai. Bakie hamme batiaai ke paral djaise naawa iesaai logan se. Toelog abbe na siekhle hai kaise Kriest ke Aatma ke dwaara tjale ke aur toelog khaalie aapan man waala kare hai. 2 Djab ham toelogke siekhaawat rahielie tab djanaat raha djaise ham toelogke doedh deilie pieje ke. Aur toelog abbe talak karer khaaik na khaai paawe hai. Toelogke to na patjat. Abbe talak toelog aapan man waala kare hai aur na Pawietr Aatma waala. Ohie se toelog kara partjaar na samadjh paawe hai. 3 Toelog apane me djaran aur djhagara kare hai. Aise dekha hai kie toelog bebieswaasie log ghat khaalie aapan man waala kare hai. 4 Djab ek bhaai bole hai: „Ham Paulas ke kait baatie," aur ekwa bole hai kie: „Ham Aapolos ke alang baatie," tab toelog djaise bebieswaasie logan aapan man waala kare hai.

5 Ka, toelog maange hai djaane kie ham aur Aapolos ke baatie? Hamlog khaalie Parmeswar ke kamkartan baatie djaun ke madat se toelog Kriest me bieswaas kare lagale. Hamlog aapan aapan kaam karlie djaise Parmeswar bolies raha kare ke. 6 Ham okar baat toelogke diel me djaise bia tjhietlie. Tab Aapolos aaike toelogke auro siekhaais. Ie raha djaise oe sietjies. Bakie Parmeswar toelogke bieswaas barhaais.

7 Dje tjhiete hai aur dje sietje hai, oesab koetjh na hai. Bakie Parmeswar barhaawe hai, ohie se oe bahoet biesaal hai. 8 Tjhiete waala aur sietje waala baraabar hai. Aur har ek aapan aapan kaam ke madjoerie paaiga. 9 Hamlog Parmeswar se mielke kaam kariela. Aur toelog djaise Parmeswar ke khet baate djaun par hamlog okar khaatien kaam kariela.

Iesaai ke siekhaawe waalan ke kaam

Toelogan bhie djaise ek ghar baate aur Parmeswar eke banaawe hai. 10 Ham djaise ek attjha ghar banaawe waala toelogke iesaai ke bieswaas ke sab se barka tjiedj khoeb thiek se siekhailie hai. Aisane ham Parmeswar ke bhalaai se ghar ke pahiela ieta khoeb thiek se garlie. Tab doesar log aail aur toelogke aur aage siekhaais. Aur sab siekhaawe waalan ke tjaahie thiek se dekhe ke kie oesab aapan kaam kaise kare hai. 11 Ham Jiesoe Kriest ke biese me batailie kaise oe iensaan logan ke Parmeswar se ek karwaawe hai. Ie sab baat djaise ghar ke pahiela ieta hai djaun djamien me gaaral dja hai. Epar ghar banaawal dja hai. Ham oe pahiela kaam kar

tjoekalie, aur koi na okar biese me doesar sattjaai siekhaai sakie.
12 Dje dje bieswaasie log ke siekhaawe hai, oesab djaise
ghar ke dewaal banaawe hai. Djab oesabke kaam barhia hai
tab dewaal djaise sona, tjaanie aur soendar ieta se banaawal
dja hai. Bakie koetjh log barhia siektjha na dewe hai. Tab
djana hai djaise oelog dewaal lakarie, ghaas aur paira se
banaawe hai. 13 Tab ek dien Kriest aaiga aur dekhiega kie
siekhaawe waalan aapan kaam kaise karies hai. Okar faisala
djaise aagie rahie. Tab pata lagie kie har ek aapan siekhaawe
ke kaam kaise karies hai. 14 Djab koi ke kaam barhia rahie,
tab oke ienaam mieliega. 15 Bakie djab koi ke siektjha be-dam
rahie, tab okar kaam be-kaamiel ghar ghat djarke raakhie
hoi djaai, aur oke ienaam na mieliega. Tabbo aisan aadmie
Parmeswar ke sadja me se batjaawal djaaiga djaise koi djarat
ghar me se batjaawal dja hai.

Parmeswar ke pawietr mahal aur gjaan

16 Toelog djaane hai kie Parmeswar ke Aatma toelogke diel
me rahe hai. Ohie se toelog djaise okar mahal baate. 17 Aur
dje Parmeswar ke mahal barbaad kariega, Parmeswar oke
barbaad kariega. Okar mahal pawietr hai, aur oe mahal
toelog baate.
18 Apane ke dhokha na de. Dje toelog me se sotjat hoi kie
oe doenia me gjaanie hai, oke tjaahie aisan sotj tjhor dewe
ke. Bestar hai kie toe ek bhola-bhaala manai doesare ke
aakhie me ban dja. Tab toe satj-moetj ek gjaanie hoi sakiehe
Parmeswar ke aakhie me. 19 Iensaan ke gjaan Parmeswar
ke dekhe me to paagalpan hai. Okar poestak me liekhal hai
kie: „Parmeswar gjaanie ke ohie log ke gjaan se barbaad kare
hai.” 20 Aur bhie liekhal hai kie: „Parmeswar djaane hai kie
biedwaan log ke sotj-bietjaar koetjh na hai.” 21 Ohie se koi ke
na tjaahie ek iensaan ke barhia kaar-baar par barwargie kare
ke. Sab tjiedj to toelogke hai. 22 Paulas, Kefas* aur Aapolos
tohielog khaat hai. Aur doenia ke sab tjiedj bhie toelogke hai.
Djiewan aur maut, aadj ke dien aur bhie aane waala tem, sab
tjiedj toelogke khaatien hai. 23 Bakie toelog Kriest ke baate
aur Kriest Pieta Parmeswar ke hai.

4

Kriest ke bharosaadaar kamkartan

1 Toelogke tjaahie samdjhe ke kie hamlog Kriest ke kamkar-
tan baatie aur ose djaada na. Hamlog khaalie Parmeswar ke
tjhiepal sattjaai partjaar kariela. 2 Aisan kamkarta ke tjaahie
bharosaadaar rahe ke. 3 Toelog to hamlogke biese me djaroer

* **3:22** Kefas Griek ke naam hai Petras khaatien.

batiaat hoihe kie hamlog aapan pathaawal waala ke kaam thiek se kariela kie na. Bakie toelog, kie to doesar koi, tjaahe djaise hamaar biese me sotjat hoihe, oe hamaar lieje koetjh na hai. Ham bhie na sotj-phiekier kariela kie ham thiek se karlie kie na. 4 Djab ham toelogke sanghe rahielie tab hamare dekhe me ham aapan kaam thiek se karlie hai. Bakie hamaar faisala koetjh na hai. Hamare oeppar khaalie Prabhoe faisala kare hai. 5 Ohie se toelogke na tjaahie doesare ke kasoer dewe ke, bakie agor djab talak Prabhoe aaike ie kaam karie. Oe andhiaar me andjor laai aur dekhaai kie okar kamkartan ke diel me ka tjhiepal hai. Tab Parmeswar oesabke goen gaai djetana har ek laaik hai.

Kaise pathaawal waalan Jiesoe ke rasta par tjale hai

6 Bhaai log, ham ie baat apane aur Aapolos ke biese me liekhlie baatie toelogke dekhaawe khaatien kaise tjaahie rahe ke. Toelog hamlogke dekhke siekh sake hai Parmeswar ke baat se aage na barhe ke. Oe liekhwaais hai kie koi ke na tjaahie ek ke djaada aur doesare ke nietja maane ke. 7 Toelog ek doesare se na attjha baate. Aur toelogke kaun tjiedj hai djaun Parmeswar na deis hai? Aur djab ohie toelogke sab tjiedj deis hai, tab toelog kaahe apane ke etana biesaal samdjhe hai? 8 Ka, toelog sotje hai kie toelog Parmeswar ke biese me sab tjiedj djaan gaile hai? Aur kie toelog diel ke dhanie baate? Ke toelogke raadja banaais hai? Ham manaitie kie toelog satj-moetj raadja rahiete, tab hamlog bhie toelogke saath raadj kartie.

9 Bakie aise na hai. Hamare dekhe me Parmeswar aapan pathaawal waalan ke sab se nietja dardja deis hai, djaise manai djaun sab koi ke aage marwaawe laaik ke hai. Doenia bhar ke manai log aur Parmeswar ke parie log djaise tamaasa me dekhe hai kie hamlog ketana nietja dardja par hai. 10 Hamlog Kriest ke baat bataaila, ohie se manai log hamlogke paagal samdjhe hai. Bakie toelog Kriest me saamiel hoike apane ke bahoet boeddhiemaan maane hai. Hamlogke kamtie saktie hai, bakie toelogke saktie bahoet barka hai. Toelog apane ke bahoet biesaal iesaai maane hai, bakie hamlog nietja manai baatie. 11 Ie samai tak hamlog bhoekhal piaasal baatie aur gat se kapra na hai pahiene ke. Hamlog maar khaaila aur rahe ke djagaha na hai. 12 Hamlog haath se bahoet kara kaam kariela. Djab koi hamlogke gariaawe hai, tab hamlog oke aasier-baat deila. Hamlog sataawal djaaila, bakie hiemmat se sahiela. 13 Djab manai log hamlogke bedjatie kare hai, tab hamlog kaida se djabaab deila. Ab talak sab koi hamlogke ghienna hai aur alaai-balaai ghat samdjhe hai.

14 Ham ie sab baat na liekhiela toelogke saram dewe khaatien, bakie toelogke aapan pjaara larkan ghat samdjhaawe ke. 15 Saait toelogke Kriest ke biese me siekhaawe khaat hadjaaran log hoi, bakie bieswaas me toelogke khaalie ekgo baap hai. Djab ham toelogse khoes khabar Kriest Jiesoe ke biese me batailie aur toelog okare me saamiel hoi gaile, tab ham toelogke khaatien ek siekhaawe waala se djaada hoi gailie. Ham toelogke iesaai ke baap baatie. 16 Ohie se ham toelogke samdjhaaila kie toelogke tjaahie aapan djiewan bietaawe ke djaise ham bietaaila. 17 Ham ohie khaat Tiemotias ke toelogke lage pathailie hai. Bieswaas me oe hamaar pjaara betwa hai aur ek bharosaadaar Parmeswar ke kamkarta. Oe toelogke jaad karwaaiga kie ham Kriest Jiesoe khaatien aapan djiewan kaise bietaaila. Ham har ek iesaai samaadj me aisahie siekhaaila.

18 Toelog me se koi koi motaai kare lagal hai. Oesab sotje hai kie ham toelogke paas na aabe. Ohie se oelog apane ke bahoet koetjh sotje lagal. 19 Bakie djab Parmeswar maangie tab ham halieje aabe. Tab ham dekhab kie ie ghamandie log satj-moetj Parmeswar ke saktie dwaara tjale hai, kie oesab khaalie moeh se bole hai. 20 Parmeswar ke raadj aur saktie koi ke baat se na dekha hai, bakie okar tjaal-tjalan se. 21 Toelog ka maange hai? Kie ham toelogke paas ek danda leike aai? Kie pjaar aur dhieradj ke saath?

5

Samaadj waalan ke boeraai niekaar de

1 Ham soenlie hai kie toelogke samaadj me ke koi tjhatjhoendaraipan kare hai. Ie aisan kharaabie hai kie be-bieswaasie logan na kare hai. Oe to aapan maibhamaai saath soete hai. 2 Toelogke motaai tjaharal hai. Bakie toelogke tjaahat raha oedaas hoike ie aadmie ke samaadj me se niekaare ke. 3 Tjaahe ham etana doer baatie, tabbo hamaar man toelogke lage hai. Aur ham faisala kar tjoekalie hai kie aisan manai ke saath ka howe ke tjaahie. 4 Toelogke tjaahie ekattha howe ke, tab hamlogke tjaahie ek man se aur Prabhoe Jiesoe ke saktie se 5 oe aadmie ke saitaan ke hawaale kar dewe ke djeme okar laalietj doekh ke dwaara naas karal djaai. Bakie Prabhoe ke aane waala dien par okar aatma batj djaai.

6 Toelog etana ghamand na kar. Toelog to djaane hai kie tanie se khatta piesaan sab piesaan ke saraai dewe hai. 7 Ohie se ie paapie ke aapan samaadj me se niekaar de. Tab toelog djaise safa piesaan hoi djaihe. Kriest to hamlogke khaatien Paasan ke tiewhaar par djaise ek bhera ke battja

maar dhaaral gail hai. 8 Tab aaw, hamlog sab boeraai aur
kharaabie tjhorke sattjaai se aur safa diel se okar Biena-
khatta-piesaan-ke-bret ke tiewhaar manaawe k'hoi!
9 Ham aapan ekwa tjietthie me liekh tjoekalie kie toelogke
na tjaahie tjhatjhoendar log se sanghat kare ke. 10 Ekar
matlab na hai kie toelog be-bieswaasie log, paisa ke dalieddar
log, baimaanie log kie to naklie bhagwaan maane waalan se
baat na kar sake hai. Djab aise rahat tab hamlog doenia par
na rahie paitie. 11 Na, ekar matlab hai kie toelogke na tjaahie
aisan iesaai log se sanghat kare ke. Oesab apane ke iesaai
bhaai bolaawe hai, bakie tabbo paisa ke dalieddar hai, naklie
bhagwaan maane hai, niendara kare hai, piejekkar hai, kie
to baimaanie kare hai. Aisan log ke sanghe na khaihe-piehe.
12-13 Hamaar kaam na hai be-bieswaasie log ke oeppar faisala
kare ke. Ie kaam Parmeswar kariega. Bakie toelogke tjaahie
aapan samaadj me faisala kare ke kaun manai boeraai karies
hai. Aur djab koi maange hai kharaabie kare, tab oe paapie
ke aapan bietj me se niekaar de!

6

Be-bieswaasie djadj ke paas na dja

1 Toelog me se djab koi ek doesar iesaai bhaai se ek na hai,
tab toelog kaahe ke ekgo be-bieswaasie djadj lage dja hai?
Toelog kaahe na bieswaasie log se poetjhe hai faisala kare ke?
2 Ka, toelog na djaane hai kie ek dien Kriest ke bieswaasie log
doenia bhar ke kaar-baar par faisala kariega? Djab toelog
etana barka tjiedj ke biese me faisala kariehe, tab toelog ie
tjhota djhagara par na kar sake hai? 3 Toelog to djaane hai kie
hamlog parie log ke biese me faisala karab. Tab ka, hamlog
rodj ke kaar-baar par bhie na kar sakiela? 4 Aur djab toelogke
aisan tjiedj ke biese me faisala kare ke pare hai, tab toelog
kaahe ke ekwan iesaai log ke lage na dja hai? Sab se nietja
iesaai to ek be-bieswaasie djadj se auro barhia se faisala kar
paaiga.
5 Ham ie sab baat liekhiela toelogke saram dewe ke. Ka,
toelogke samaadj me ekko samadjhdaar waala na hai djaun
doei iesaai bhaai ke oeppar faisala kar sakiega? 6 Hamare
djaan me aisan iesaai hoewa hai. Tabbo toelog ekwa iesaai
bhaai ke ek be-bieswaasie djadj lage ledja hai.
7 Toelogke djhagara se dekha hai kie toelog iesaai ghat na
rahe hai, aur toelogke saitaan djiet leis hai. Bestar rahat kie
toelog biena koetjh bole anniaai sahiete. Djhagara kare se
bestar haanie howan deite. 8 Bakie toelog aapan iesaai bhaai
log ke anniaai aur barbaad kare hai. 9 Ka, toelog na djaane
hai kie aisan kharaab manai Parmeswar ke raadj me bhaag

na leiga? 10 Roek dja apane ke dhokha dewe ke. Djaun manai
tjhatjhoendaraipan kare hai, naklie bhagwaan ke maane hai,
aapan aurat kie to aadmie ke dhokha dewe hai, be-saram
se be-saram kaam kare hai, tjor log, haahie log, piejekkar
log, niendara aur baimaanie kare waala log, oesabke hak na
mielie Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke. 11 Toelog
me se koetjh log pahiele aisahie raha. Bakie ab Parmeswar
toelogke diel safa kar deis hai. Oe toelogke be-bieswaasie log
se apane khaatien alag karies hai. Toelog be-kasoerie aur
Parmeswar se ek hoi gaile hai. Ie sab bhail Prabhoe Jiesoe
Kriest ke naam se aur Parmeswar ke Aatma dwaara.

Ek iesaai ke dehie pawietr hai

12 Ham har ek tjiedj kar sakiela, bakie sab tjiedj me hamaar
hak na hai. Ham har ek tjiedj kar sakiela, bakie koetjh ke
goelaam na banab. 13 Parmeswar khaaik banaais hai pet
khaatien, aur pet banaais hai khaaik khaatien. Aur ek dien
Parmeswar ie doeno tjiedj mietaai dei. Oe iensaan ke dehie
na banaais hai tjhatjhoendaraipan kare ke, bakie okar kaam
kare khaatien, aur oe hamlogke dehie ke sewa kare hai.
14 Pieta Parmeswar na khaalie Prabhoe Jiesoe ke djiejaais,
bakie oe aapan saktie se hamlogke bhie djiejaaiga.

15 Toelog djaane hai kie ek iesaai ke dehie Kriest ke dehie
ke ek toekkara hai. Ka, bhala thiek hai djab ham Kriest ke
dehie ke ek toekkara leike ek tjhatjhoendar ke deitie? Na, ie
to kabhie na hoi sake hai! 16 Sab koi djaane hai kie djab koi
ek tjhatjhoendar ke sanghe soete hai, tab oe doeno ke dehie
ek hoi dja hai. Parmeswar mardaana aur okar aurat ke biese
me to bolies hai kie: „Oe doeno ek dehie hoi dja hai."

17 Bakie dje Parmeswar se ek howe hai, okar aatma
Parmeswar ke Aatma se ek howe hai. 18 Sab tjhatjhoen-
daraipan se doer rahoe! Tjaahe djaun badmaasie koi karie,
oe aapan dehie na otana kaam me laawe hai. Bakie djab
koi tjhatjhoendaraipan kare hai, tab oe aapan dehie barbaad
kare hai. 19 Ka, toelog na djaane hai kie toelogke dehie djaise
Parmeswar ke pawietr mahal hai? Oe toelogke aapan Aatma
deis hai aur oisane oe toelog me rahe hai. Ab toelog apane
aapke na baate, bakie Parmeswar ke baate. 20 Oe toelogke
kienies hai aur toelogke khaat ek daam bharies hai. Ohie se
aapan dehie se okar ieddjat kar.

7

Sjaadie ke biese me

1 Toelog aapan tjietthie me ekaatgo baat poetjhle rahiele.
Epar ab ham djabaab debe.

Djab ek mardaana sjaadie na karie, tab ie thiek hai. 2 Bakie biena biaah kare oe auro haldie se badmaasie kar sakie. Ohie se bestar hai kie mardaana logan biaah kar lewe, tab oesabke aapan aapan aurat rahie. Aur bhie thiek hai djab aurat logan biaah kar lewe, tab ohoesabke aapan aapan aadmie rahie. 3 Aur djekar djaun hak hai, oke miele ke tjaahie. 4 Ek aurat aapan dehie se aapan man waala na kar sake hai. Oe to okar aadmie ke hai. Aur aisahie ek mardaana na kar sake hai djaun oe maange hai. Okar dehie okar aurat ke hai. 5 Apane me hak na nahakariehe. Khaalie djab apane me batiaai leihe kie aisan tem praatna khaatien hai, tab toelog agor sakiehe. Baad me phien ekattha how, nahie to djab toe apane ke na samhaar paihe tab saitaan toke barbaad karwaai dei.

6 Ham ie sab baat na liekhiela toelogke oeppar hoekoem tjalaawe khaatien bakie toelogke soedhaare khaatien. 7 Bahoet attjha howat djab sab koi hamaar ghat rahat. Bakie Parmeswar har ek iensaan ke aapan aapan kartab deis hai. Koi ie aur koi oe kar sake hai. 8 Koewaar aur wiedhwa logan se ham maangiela bole kie bestar hamaar ghat akel rahoe. 9 Bakie djab oelog apane ke na samhaar paawat hoi aur raat-dien biaah ke biese me sotj karie, tab bestar hai kie oelog biaah kar lewe.

10 Djekar sjaadie hoi tjoekal hai, oke na ham bakie Parmeswar hoekoem dewe hai kie ek aurat ke na tjaahie aapan aadmie ke tjhore ke. 11 Bakie djab aise tabbo hoi gail, tab oke tjaahie akel rahe ke, kie to phien se aapan aadmie se ek hoi djaai ke. Ek aadmie ke bhie na tjaahie aapan aurat ke tjhore ke.

12 Doesar log ke biese me ham bhie maangiela koetjh liekhe. Ie na Parmeswar ke hoekoem, bakie hamaar sotj hai. Djab ek iesaai bhaai ke ek be-bieswaasie aurat hai, aur aurat maange hai okar sanghe rahe, tab aadmie ke na tjaahie oke tjhore ke. 13 Aur djab ek iesaai aurat ke ek be-bieswaasie aadmie hai aur aadmie maange hai okar saath rahe, tab ohoeke na tjaahie aapan aadmie ke tjhore ke. 14 Parmeswar be-bieswaasie aadmie ke apane khaatien alag karies hai okar iesaai aurat ke djarieje se. Aisane ek be-bieswaasie aurat aapan iesaai aadmie ke djarieje se alag karal gail hai. Djab aise na rahat tab oelogke larkan Parmeswar khaatien na posal djaat. Bakie oesabke larkan bhie Parmeswar khaatien alag karal gail hai.

15 Bakie djab ek be-bieswaasie maange hai aapan iesaai ke biehautie kie to biehauta ke tjhore, tab oke karan deihe. Aisan baat me ek iesaai „'ha" ' bol sake hai aur oke na tjaahie ie tjiedj ke biese me djhagara kare ke. Parmeswar to maange hai kie toelog miel-djoelke ke rahoe. 16 Kaise ek aurat djaan sake hai kie oe aapan aadmie ke batjaai sakie? Aur ek aadmie

to bhie na djaane hai kie oe aapan aurat ke batjaai sakie. Ohie se oke djaain de.

Aapan haalat badalie kie na badalie?

17 Ab ham maangiela toelogke koetjh samdjhaawe djaun ham sab samaadj me siekhaaila. Har ek iesaai ke tjaahie ohie rakam se rahe ke djaise oe raha djab Parmeswar oke bolaais. 18 Djab iesaai howe se pahiele koi ke hakiekat hoi tjoekal raha, tab oke tjaahie oisahie rahe ke. Aur djab koi ke hakiekat na bhail raha, tab oke na tjaahie karwaawe ke. 19 Tjaahe hakiekat bhail kie to na bhail, Parmeswar khaatien ie koetjh na hai. Bakie okar hoekoem par tjale ke bahoet koetjh hai.

20 Har ek iesaai ke tjaahie oisane rahe ke djaise oe raha djab oe bolaawal gail Jiesoe ke rasta par tjale ke. 21 Djab oe koi ke kienal goelaam raha, tab oke na tjaahie ekare biese me sotj-phiekier kare ke. Bakie djab oke mauka mielie tab oke tjaahie kausies kare ke tjhoetkaara paawe ke. 22 Ek kienal goelaam djaun iesaai hoi gail hai, oe Prabhoe ke djarieje se paap ke saktie me se tjhoetkaara paai tjoekal hai. Aur bhie dje kabhie kienal goelaam na raha, oe Kriest me bieswaas karke okar kienal goelaam hoi gail hai. 23 Kriest toelogke kiene khaatien aapan praan dei deis hai. Ohie se toelog apane ke doesar ke goelaam na banaaw. 24 Bhaai log, aapan kaar-baar na badaliehe, bakie Parmeswar ke aage oisahie rahoe djaise toelog iesaai howe se pahiele rahat rahiele.

Biaah kare kie na

25 Djekar biaah na bhail hai, Parmeswar hamke oelog khaatien koetjh hoekoem na deis hai. Bakie Parmeswar daaja karke hamme bharosaadaar banaais hai, ohie se ham toelogke samdjhaaila. 26 Ab ke tem bahoet kharaab hai. Ohie se thiek rahat kie djaun akele hai, oe biaah na kare. 27 Dje ke ek aurat hai, oke na tjhor. Aur dje ke aurat na hai, bestar ek djiewan-saathie na khodj. 28 Bakie tabbo djab toe biaah kariehe, tab ie ek boera baat na hai. Aur djab ek larkie biaah karie, tab ie bhie paap na hai. Bakie oesabke doekh aur sotj-phiekier agore hai, aur ham maangiela kie ie sab toelogse doer rahe.

29 Bhaai log, bahoet tem ab na rahie gail hai, ohie se ham ie sab baat liekhiela. Djab toelogke biaah bhail hai, tab na sab dhiaan aapan aurat par lagaihe. 30 Doekh me na boeral rahiehe, aur khoesiaalie me na aasmaan me pahoetj djaihe. Djab koetjh kieniehe, tab aise na rahe kie toe na tjhor sakiehe. 31 Djab toelog doenia ke tjiedj kaam me laawe hai, tab toelogke na tjaahie khaalie ohie me bhieral rahe ke. Ie sab tjiedj to khaalie thora dien khaat hai.

32 Ham mangtie kie toelogke sotj-phiekier na rahat. Dje
ke aurat larkan na hai, oe aapan dhiaan khaalie Prabhoe ke
kaam par lagaai sake hai okar hiettjha poera kare khaatien.
33 Bakie djekar biaah hoi gail hai, oe aapan dhiaan rodj ke
kaar-baar par lagaawe hai. Oe to maange hai aapan aurat ke
khoesie kare. Okar dhiaan doesar doesar tjiedj me lagal rahie
aur na khaalie Prabhoe ke kaam me. Okar pjaar aur dhiaan
baatal hai. 34 Aisahie biehautie logan aapan dhiaan doenia ke
kaar-baar par lagaawe hai aur aapan aadmie ke khoes kare
maange hai. Bakie wiedhwa logan aur larkie logan aapan
dhiaan Prabhoe ke kaam par lagaai sake hai. Oelogke dehie
aur aatma okar or ghietje hai.
35 Ham ie sab baat na liekhiela toelogke oeppar hoekoem
tjalaawe khaatien, bakie toelogke madat kare khaatien. Ham
to maangiela kie toelog aapan tem, taagat aur dhiaan khaalie
Prabhoe ke kaam par lagaihe djaise howe ke tjaahie.
36 Djab koi sotje hai aapan sagiaan bietia ke biaah na roke
ke, tab bestar oe karwaai dewe. Ie paap na hai. 37 Bakie dje
aapan diel me khoeb thiek se djaane hai kie okar bietia akele
rahie sake hai aur oe koi se baat-tjiet na tjalaais hai, oe bestar
okar biaah na karwaawe. 38 Ohie se dje aapan bietia ke biaah
karwaawe hai, oe thiek kare hai. Bakie dje na karwaawe hai,
oe auro thiek kare hai.
39 Djab ek iesaai aurat ke biaah hoi tjoekal hai, tab oke na
tjaahie aapan aadmie ke tjhor dewe ke djab talak ie na marie.
Bakie djab okar aadmie mar djaai, tab oe phien se biaah kar
sake hai dje se oe maangie, bakie khaalie ek iesaai bhaai se.
40 Tabbo djab oe biaah na karie tab oe auro soekh se rahie.
Ie hamaar bietjaar hai, aur hamare djaan me Parmeswar ke
Aatma hamme ie gjaan dewe hai.

8

Tjaharaawal khaaik

1 Ab ham maangiela naklie bhagwaan khaat tjaharaawal
khaaik ke biese me koetjh liekhe. Hamlog djaaniela kie ose
ka howe ke tjaahie. Bakie dje koi sotje hai kie oe sab tjiedj
djaane hai, oe aapan ghamand me bharal rahe hai. Aur dje
ek doesare ke tjaahe hai, oe oke hiemmat dewe hai, tab okar
bieswaas auro barka howe hai. 2 Dje sotje hai kie oe sab tjiedj
djaane hai, oke abbe bahoet koetjh siekhe ke tjaahie. 3 Bakie
dje Parmeswar ke pjaar kare hai, Parmeswar oke djaane hai.
4 Ab ham oe khaaik ke biese me liekhab djaun naklie
bhagwaan ke khaat tjaharaawal dja hai. Hamlog to djaaniela
kie doenia bhar me ekko naklie bhagwaan na hai. Khaalie ek
sattja Parmeswar hai. 5 Aur tjaahe manai bole hai kie doenia

aur aasmaan me bhagwaan aur dewta hai, aur oelog satj-
moetj dher hai, 6 tabbo hamlog djaaniela kie khaalie ek sattja
Parmeswar hai. Oe to Pieta Parmeswar hai aur ose sab tjiedj
oetpan bhail hai, aur okar khaatien hamlog aapan djiewan
bietaaila. Hamlog khaalie ek Prabhoe ke djaaniela, aur oe
Jiesoe Kriest hai. Oe sab tjiedj banaais hai, aur hamlog okar
dwaara iesaai hoi gailie hai.
7 Bakie koetjh iesaai log ie baat na thiek se samdjhe hai.
Iesaai howe se pahiele oesab naklie bhagwaan log ke kaar-
baar se posal gail. Aur abbe talak djab oelog tjaharaawal
khaaik kha hai, tab oelogke man kharotje lage hai, aur oesab
apane ke kasoerwaar samdjhe lage hai. 8 Hamlog Parmeswar
ke na khaana khaai se auro djaan djaabe. Hamlog tjaahe
aisan khaaik khaabe kie na khaabe, tabbo auro kharaab kie
to barhia na hobe.
9 Ohie se toelog sab rakam khaaik khaai sakiehe. Bakie
batjaaike rahiehe kie toelogke dwaara ekgo kam-bieswaasie
paap me na gier djaai. 10-11 Djab oe toke ek naklie bhagwaan
ke mahal me khaat dekhie, tab ohoeke man kariega aisahie
kare ke. Aur djab oe sotjiega kie oe khaaik mienaahie hai
aur tabbo khaaiga, tab oe paap kariega. Toe djaane hai kie
aisan khaaik mienaahie na hai, bakie oe na djaane hai. Tab
oe tor kaaran se Kriest se bietjhar djaai. Jaad kariehe kie oe
tor iesaai bhaai hai, aur kie Kriest maral hai oke batjaawe
khaatien. 12 Djab toe ek bhaai se koetjh karwaihe djaun okare
lieje na thiek hai, tab toe ose aur Kriest se bahoet boeraai
kariehe. 13 Ohie khaatien ham kabhie ek toekkara gos na
khaabe djab ham aisan karke aapan iesaai bhaai se boeraai
karwaabe.

9

Paulas aapan hak na maange hai

1 Ka, ekar matlab hai kie hamme ekko hak na hai? Ham
Parmeswar ke ekgo pathaawal waala baatie, ham to Prabhoe
Jiesoe ke aapan aakhie se dekhlie hai. Aur toelog hamaar
partjaar dwaara Prabhoe ke madat se okare me bieswaas
kare lagale. 2 Tjaahe dje bolat hoi kie ham Parmeswar ke
pathaawal waala na baatie, toelog to djaane hai kie ham
baatie. Toelog aapan bieswaas se dekhaawe hai kie ham
sattje ke okar pathaawal waala baatie. 3 Djab manai na
bieswaas kare hai kie ham ekgo Parmeswar ke pathaawal
waala baatie, tab ham ie rakam se apane ke samdjhaaila.
4 Ka, djab hamlog toelogke samaadj me Parmeswar ke baat
samdjhaaila, tab hamlogke hak na hai toelogke khaana-piena
khaai aur pieje ke? 5 Aur ka, djab hamlog ie samaadj se
oe samaadj djaaila, tab hamlogke hak na hai ek bieswaasie

aurat ke sanghe ledjaai ke? Prabhoe ke bhaai log aur ekwan pathaawal waalan aur Kefas to bhie aisane kare hai. 6 Ka, khaalie Baarnaabaas aur hamke tjaahie apane se kamaai khaai ke? 7 Ek soerdjaatie djab laraai par dja hai, tab ohoe to na doesar kaam karke kha hai. Aur ek khetiar djaun agoer ke per bowe hai, ohoe to aapan phal khaai sake hai. Aur bhie djab koi gaai-goroe pose hai, tab oe to bhie okar doedh pie sake hai.

8 Ie sab baat iensaan ke kahal na hai, bakie Parmeswar ke poestak me liekhal hai. 9 Oe Mosas se liekhwaais hai kie: „Djab ekgo bail dhaan daawe hai, tab okar moeh na baanh de kie oe na khaai paawe." Toelog sotje hai kie Parmeswar ie kaanoen ke baat liekhwaais hai khaalie djanaawar logan ke sahaara karwaawe khaatien? 10 Na, ie baat to bhie okar pathaawal waalan ke biese me hai. Djab oe ie baat liekhwaais, tab oe bhie hamlogke jaad karies. Dje khet djote hai aur dje dhaan daawe hai, oe doeno bharosa kare hai kie ohoesab koetjh phal paaiga. 11 Aisahie hamlog to toelogse Kriest ke khoes khabar batailie hai. Ka, tab toelog hamlogke daana-paanie na dei sakiehe? 12 Doesar koi aaike toelogse khaana-piena maangies. Tab hamlogke auro hak hai koetjh miele ke. Bakie hamlog tabbo aapan hak na tjalailie aur koetjh na manglie. Na, hamlog sab rakam moesiebat sahielie. Hamlog khaalie maangat rahielie kie sab koi khoes khabar Kriest ke biese me soenat.

13 Toelog djaane hai kie dje Parmeswar ke mahal me kaam kare hai, oelog hoewa ke khaaik kha hai. Aur djaun log hoewa par djanaawar ke baliedaan kare hai, oelog tjaharaawal khaaik me se koetjh paawe hai. 14 Aisane Prabhoe bhie bolies hai kie dje khoes khabar partjaar karie, ohoelogke khaaik-paanie miele ke tjaahie.

15 Bakie ham aapan hak tanko na manglie. Aur ham ie baat na liekhiela ab se koetjh paawe khaatien. Djab ham partjaar kariela tab hamme begar koetjh paawe se auro khoesiaalie miele hai. Aur bestar ham mar djaai, bakie ie khoesiaalie hamse koi na tjhiene! 16 Hamme djaroerat na hai barwargie kare ke kie ham khoes khabar soenaaila. Tanko na. Kriest to hamke hoekoem deis hai oe kaam kare khaatien. Aur djab ham okar baat na soentie, tab bahoet kharaab rahat. 17 Djab ham apane mangtie ie khoes khabar partjaar kare tab ham ienaam paitie. Bakie aise na hai, hamke hoekoem mielal hai ie kaam kare ke aur Parmeswar hamke saupies hai. 18 Tab ham kaun ienaam paabe? Djab ham khoes khabar partjaar kariela biena koetjh paawe ke tab hamaar diel khoesiaalie se bhar dja hai, aur ehie hamaar ienaam hai. Ohie se ham aapan hak na maangiela.

Paulas kaahe ke apane ke karaai se samhaare hai

19 Ham koi ke kienal goelaam na baatie aur hamke to
poera hak hai. Bakie tabbo ham apane ke ek goelaam
ghat samdjhiela djetana hoi sakie otana manai ke Kriest me
bieswaas karwaawe khaatien. 20 Ohie se djab ham Israel
log lage rahiela, tab ham oelogke nem par tjaliela. Oesab
Mosas ke hoekoem par tjale hai. Aur tjaahe ham ie hoekoem
par tjalke Parmeswar ke aage be-kasoer na hobe, tabbo ham
oelogke sanghe oisahie tjaliela. 21 Aur djab ham doesar
djaatie log ke lage rahiela, tab ham Israel djaatie ke nem
par na tjaliela. Thiek se djaan dja kie tabbo ham hardam
Parmeswar ke kaanoen par tjaliela djaise ham Kriest ke baat
soeniela. 22 Djab ham kam-bieswaasie logan se batiaaila,
tab ham na djanaaila kie ham sab samadjh aur djaan gailie
hai. Ie rakam se ham oelogke auro barhia se madat kar
sakiela pakka iesaai howe khaatien. Aisahie ham sab koi
khaatien ek goelaam ban gailie hai. Ham har ek rakam se
oelogke khaatien kausies kariela koetjh log ke paap aur sadja
me se batjaawe ke. 23 Ham bahoet kausies kariela khoes
khabar soenaawe khaatien djeme hamme doesar log ke saath
bhalaai ke phal miele.

24 Toelog to djaane hai kie dhaure ke baadjie me dher
manai bhaag lewe hai, bakie khaalie ek manai djiete hai aur
ienaam paawe hai. Aisane tohoelogke tjaahie kausies kare
ke aapan djiewan iesaai ghat bietaawe ke, tab tohoelogke
ienaam mielie. 25 Sab koi djaane hai kie dhaure waalan ke
bahoet koetjh tjhore ke pare hai. Aur oesab aise kare hai
ekgo maala paawe khaatien djaun haldie se djhoeraai dja hai.
Bakie iesaai log ke bahoet koetjh tjhore ke pare hai oe ienaam
paawe khaatien djaun kabhie na be-kaamiel hoi djaai. 26 Ohie
se ham aapan dhiaan be-kaamiel kaam me na lagaaila djaise
ekgo dhaure waala djaun iedhar se oedhar dhaure hai, kie to
djaise ekgo koestie kare waala djaun khaalie hauwa maare
hai. 27 Ham apane ke bahoet karaai se samhaariela. Na thiek
howat djab ham doesar ke siekhaai Kriest ke rasta par tjale ke
aur ham apane na tjalie. Na, ham bhie maangiela oe ienaam
paawe!

10

Israel log ke tjaal-tjalan se koetjh siekh

1 Bhaai log, ham maangiela toelogke jaad karwaawe ham-
logke baap-daada logan se ka bhail. Ek toekkara baadar
sab koi ke rasta dekhaawat raha. Sab koi samoendar me se
habara bhail aur batj gail. 2 Oesab paanie aur baadar me
djaaike djaise dopoe karal gail aur aise karke Mosas ke djaatie

hoi gail. 3 Tab Parmeswar oesabke ek rakam khaaik deis.
4 Oesabke bhie ek rakam paanie mielal. Na khaalie piaas
boedjhaawe khaatien, bakie Parmeswar bhie maangat raha
oelogke aatma ke hiettjha poera kare. Djaaha djaaha oelog
djaat raha, hoewa hoewa oesab patthar me se paanie paawat
raha. Oe patthar djaise Kriest hai aur oe sagaro oelogke saath
djaat raha. 5 Parmeswar ie kaam sab koi khaatien karies
raha, bakie djaada manai oke na attjha lagal. Ohie se oelog
maidaan me maral paral raha.

6 Ie sab tjiedj bhail hamlogke siekhaawe ke kie hamlog
aapan man waala na kar sakiela aapan laalietj poera kare
khaatien djaise oelog karat raha. 7 Aur naklie bhagwaan
ke aadar na kar djaise oesab me se koi koi karat raha.
Parmeswar ke poestak me to liekhal hai kie: „Manai log
ekgo naklie bhagwaan ke aage khaat-piejat raha. Tab djab
don hoi gail tab oelog oethke naatje lagal." 8 Hamlogke na
tjaahie tjhatjhoendaraipan kare ke djaise oelog me se koetjh
log karat raha. Tab ek rodj me teis (23) hadjaar manai mar
gail. 9 Hamlogke bhie na tjaahie Parmeswar ke adjmaawe
ke djaise oelog karat raha. Tab oe dher saap pathaais aur
oesab oelogke kaatke maar dhaaries. 10 Bhie na thiek hai
Parmeswar ke oeppar bhoen-bhoenaai ke djaise ekwan karat
raha. Tab Parmeswar aapan parie pathaaike dher manai log
ke maar dharwaais.

11 Djaun oelogke saath bhail hai hamlogke saath bhie hoi
sakie. Hamlog aisan tem me rahiela kie bahoet dien na hoi
sab djoeg ke ant howe ke. Aur ie sab kaahaanie liekhal gail
hai dekhaawe khaatien kie hamlogke na tjaahie oesabke ner
rahe ke.

12 Ohie se apane ke dekh. Djab toe sotjat hoihe kie toe
Parmeswar ke aakhie me attjha baate, tab batjaaike rahiehe
kie tohoe na okar baat tjhorke aapan man waala kariehe.
13 Toelogke oeppar bahoet bietal, bakie doesar log se djaada
na. Toelog Parmeswar par bharosa kar sake hai. Oe to
na maange hai kie toelog aapan aukaat se djaada sahiehe.
Aur djab toelogke oeppar bahoet bietiega, tabbo oe rasta
dekhaaiga. Ie rakam se toelogke saktie mielie sahe ke.

14 Pjaara bhaai aur bahien log, ohie se naklie bhagwaan ke
kaar-baar se doer rahiehe. 15 Toelog samadjhdaar baate aur
apane dekh sake hai kie hamaar baat satj hai kie na. 16 Djab
hamlog Prabhoe ke jaad kare khaatien ke bhodjan kariela aur
oke dhanbaad karke oe bhodjan ke wien piela, tab hamlog
Kriest ke khoen me bhaag leila. Aur bret khaite me hamlog
okar dehie me bhaag leila. 17 Hamlog sab koi ekahie bret me
bhaag leila, ohie se tjaahe djetana djane hamlog baatie, tabbo
hamlog sab koi djaise ek dehie baatie.

18 Israel ke djaatie log ke dekh. Djab oesab djanaawar
laaike Parmeswar khaatien baliedaan karwaais, tab oman se
ohoelog ek toekkara gos khaais. Ie rakam se oelog baliedaan
djaraawe ke tafra ke bhodjan me bhaag leis. 19 Ka, ekar
matlab hai kie naklie bhagwaan sattje ke koetjh hai? Aur dje
oelog khaatien khaaik tjaharaawe hai, oe attjha kaam kare
hai? 20 Tanko na. Bakie toelogke tjaahie djaane ke kie djab
manai log ek naklie bhagwaan ke koetjh khaaik tjaharaawe
hai, tab oelog aslie me saitaan log khaatien tjaharaawe hai
aur na Parmeswar ke. Aur ham na maangiela kie toelog
saitaan ke saathie how. 21 Toelog Prabhoe ke jaad kare
khaatien bhodjan ke wien na pie sake hai aur saitaan log ke
bhie. Aur toelog ie bhodjan khaaike tab djaaike saitaan log
ke khaana bhie na khaai sake hai. 22 Parmeswar ie to na
dekh paai. Aur hamlog ose thoro djabar baatie kie hamlog
ose djabarai kar sakab?

Aapan djiewan se Parmeswar ke parsand kariehe

23 Hamlog sab koetjh kar sakiela, bakie sab thiek na hai.
Hamlog sab koetjh kar sakiela, bakie sab tjiedj hamlogke
bieswaas na barhaawe hai. 24 Hamlogke na tjaahie khaalie
apane ke biese me sotje ke bakie doesare ke bhie. 25 Toelog
doekaan aur badjaar djaaike sab rakam gos kienke khaai
sake hai. Toelogke djaroerie na hai poetjhe ke kie ie gos
kauno bhagwaan ke tjaharaawal gail hai kie na. Aise karke
toelog kasoerwaar na rahiehe. 26 Parmeswar ke poestak me
to liekhal hai kie: „Doenia ke sab tjiedj Prabhoe ke hai.”

27 Djab toke ek be-bieswaasie nauta dei aur toe maange
hai djaai, tab toe okar saath sab rakam khaaik khaai sakiehe
biena kasoerwaar howe se. Toke djaroerie na hai poetjhe ke
kie ie khaaik naklie bhagwaan ke tjaharaawal gail hai kie na.
28 Bakie djab koi bolie kie: „Ie gos bhagwaan ke tjaharaawal
gail hai,” tab na khaihe. Ie rakam se oe aadmie ke man na
kharotjiega aur diel me sjaantie rahie. 29 Hamaar matlab na
hai kie tor diel me sjaantie rahie, bakie okar diel me. Saait koi
koi bolat hoi: „Hamaar hak hai sab tjiedj kare ke, aur kaahe
ke ek doesar ke sotj-bietjaar hamme rok sake hai? 30 Djab
ham kauno khaaik khaatien Parmeswar ke dhanbaad debe,
tab doesar koi kaise bol sakiega kie ham ie khaaik khaai se
boera kaam kariela? Ham to Parmeswar ke dhanbaad karlie
baatie.”

31 Bakie ham toelogse boliela kie: Djab toe khaihe aur
piehe, kie to tjaahe djaun kariehe, tab aise kariehe kie
Parmeswar ke aadar howe. 32 Aise tjaahie rahe ke kie ek
Israel waala kie to doesar djaatie waala kie to ek Parmeswar
ke samaadj waala ke man na kharotjie. 33 Ham tjaahe djaun

tjiedj kariela, djab hoi sakie ham aisane kariela kie sab koi ke attjha lage hai. Ham na aapan bhalaai khodjiela, bakie dher doesar log ke. Tab saait oelog paap me se batj djaai sakie.

11

1 Ohie se hamare paatjhe pakariehe. Ham to Kriest ke paatjhe pakarlie hai.

Moerie tope kie na

2 Hamme bahoet attjha lage hai kie toelog hamaar sab tjaal-tjalan jaad kare hai aur aisahie rahe hai djaise ham siekhailie rahielie. 3 Bakie ham maangiela toelogke koetjh auro djanaawe. Har ek iesaai bhaai Kriest ke nietje rahe hai. Aur har ek iesaai aurat aapan aadmie ke nietje, aur Kriest Pieta Parmeswar ke nietje rahe hai. 4 Djab ek aadmie praatna kare hai kie to Parmeswar ke naam se kauno sanes dewat hoi moerie topke, tab oe Kriest ke saram pahoetjaawe hai. 5 Aur ek aurat djab praatna kare hai kie to Parmeswar ke naam se koetjh bolat hoi biena koetjh orhke, tab oe aapan aadmie ke saram dewe hai. Tab oe djaise ek badmaas aurat hai djaun pakaraai gail aur okar moerie ke baar tjhielal gail. 6 Djab ek aurat aapan moerie na maange hai tope, tab bestar hai kie oe bhie aapan baar tjhielwaai dewe. Bakie djab baar tjhielwaawe se oke saram lagie, tab oke tjaahie samaadj me moerie tope ke.

7 Bakie ek aadmie ke na tjaahie moerie tope ke. Oe Parmeswar ke djarieje se sab se barka waala hai, aur oke to dekhaawe ke tjaahie kie Parmeswar ketana maahaan hai. Aur ek aurat koetjh orhe se dekhaawe hai kie okar aadmie ketana barka hai. 8 Pahiela aurat to ek mardaana me se banaawal gail hai aur na mardaana aurat me se. 9 Aur mardaana na aurat khaatien banaawal gail hai, bakie aurat mardaana khaatien. 10 Ohie se aurat log ke tjaahie moerie orhe se dekhaawe ke kie oelog aapan aadmie ke barka maane hai. Aur parie log to bhie dekhe hai. 11 Tabbo Prabhoe ke rasta par aurat aur mardaana sanghe tjale hai. Ekgo aurat biena aadmie poera na hai aur ekgo aadmie biena aurat bhie poera na hai. 12 Aurat mardaana me se banaawal gail raha, bakie mardaana aurat me se paida howe hai. Aur sab tjiedj Parmeswar me se oetpan howe hai.

13 Toelog to samadjh sake hai kie ek aurat djab oeghaare moerie se Parmeswar se praatna karie, tab bahoet saram ke baat hai. 14 Hamlog tjaaro or dekh sakiela kie ek aadmie ke saram howe ke tjaahie djab okar baar lamba hai. 15 Bakie aurat logan ke lieje lamba baar bahoet barhia hai. Aurat ke baar djaise ekgo orhnie hai.

16 Djab koi maangat hoi ie baat ke biese me moeh tjalaawe,
tab ham ose boliela kie hamlog aise na karab aur ekwa
Parmeswar ke samaadj log aise bhie na karie.

Prabhoe ke jaad kare ke bhodjan

17 Ab ham koetjh ke biese me liekhab djaun hamme tanko
na attjha lage hai!

Djab toelogke samaadj ekattha howe hai tab toelog apane
me sahaaita na kare hai Parmeswar ke rasta par barhia se
tjale ke, bakie toelog apane apane ke rokaawe hai. 18 Ham
soenlie hai kie toelogke samaadj baatal hai. Aur hoi sakat
hoi kie ie baat satj hai. 19 Thiek hai djab sattja bieswaasie log
ekwan se alag howe hai. Aise dekhaaiga kie ke Prabhoe ke
parsand kare hai aur ke na.

20 Aur djab toelog ekattha howe hai, tab toelog Prabhoe ke
jaad kare khaatien bhodjan na kare hai. 21 Sab koi aapan
khaaik haalie haalie khaai lewe hai aur na dekhe hai kie
doesar ke koetjh hai kie na. Ie rakam se ek bhaai khaai pieke
nasaai dja hai aur ekwa ke bhoekhe rahe hai. 22 Toelog to
ghare khaai-pie sake hai. Ka, toelog Parmeswar ke samaadj
ke etana nietja maane hai? Hoewa ke garieb log ke khaaik to
na hai aur toelog oesabke bahoet saram lagwaawe hai. Ham
ka bolie? Toelog sotje hai kie ie hamme attjha lage hai? Tanko
na. Hamke toelogke ie tjaal-tjalan ke biese me daate ke pare
hai.

23 Ham Prabhoe ke bhodjan ke biese me bataabe djaun oe
hamse bataais raha. Toelog jaad kare hai ham ka batailie
rahielie oe raat ke biese me djab oke soerdjaatie pakarle
raha. Ie tjiedj howe se pahiele Prabhoe aapan tjela log ke
sanghe Paasan ke tiewhaar ke bhodjan karte me ekgo bret
leis. 24 Tab Parmeswar ke dhanbaad karke bret toekkara
toekkara toerke bolies: „Ie hamaar dehie hai aur toelogke
khaatien dewal djaai. Ab se ie bhodjan karat rahiehe hamme
jaad kare khaatien.” 25 Aisahie djab oelog bhodjan kar tjoekal
tab oe ek gielaas wien oethaaike bolies: „Ie wien ekgo tjienha
hai dekhaawe khaat kie Parmeswar aur iensaan se ek naawa
baat-tjiet bhail hai. Aur ie hamaar khoen se poera hoi. Eke
hardam piehe hamme jaad kare khaatien.”

26 Djab toelog aise bret khaihe aur wien piehe tab dekhaihe
kie Prabhoe maral hai. Aur aisahie karte rahiehe djab talak
oe lautke na aaiga.

27 Bakie dje biena ieddjat se ie bret aur wien khaai-pie, oe
Prabhoe ke dehie aur khoen ke nietja maane hai. 28 Sab koi
ke tjaahie pahiele dekhe ke kie okar diel kaisan hai, tab oe ie
bret khaai aur wien pie sakie. 29 Aur dje biena ekar gahiera
matlab sotj-samadjh se khaai-piega, oe Parmeswar ke sadja

laaik hoi djaaiga. 30 Ohie se toelogke bietj me dher manai
ke djiew na attjha hai aur oelog bemaar hai, aur dher bhaai-
bahien mar gail hai. 31 Bakie djab hamlog aisan bhodjan
kare se pahiele apane ke dekhab aur aapan diel me se sab
kharaab tjiedj niekaarke maafie maangab, tab hamlog sadja
se batj djaab. 32 Ab Parmeswar hamlogke sadja dewe hai
hamlogke siekhaawe khaatien kaise rahe ke tjaahie, nahie
to oke hamlogke be-bieswaasie log ke saathe sadja dewe ke
parie.
33 Pjaara bhaai log, ohie se djab toelog ekattha hoihe Prab-
hoe ke bhodjan kare khaatien, tab agoriehe kie sab koi aai
djaai, tab sanghe soeroe kariehe. 34 Djab koi ke bahoet
bhoekh lagal hai, tab oke tjaahie aapan ghare koetjh khaai
lewe ke. Dje aise na karie, okar samaadj log ke oeppar sadja
aai.
Djab ham aabe tab ham koetjh auro bataabe.

12

Ekahie Pawietr Aatma ke dewal kartab
1 Bhaai log, ab ham maangiela kie toelog oe tjiedj ke biese
me djaan dja djaun Pawietr Aatma karwaai sake hai. 2 Iesaai
howe se pahiele toelog naklie bhagwaan ke dwaara tjalaawal
gaile, aur oesab to koetjh na bol paawe hai. 3 Ohie se ham
toelogke djanaaila kie dje Parmeswar ke Aatma ke dwaara
koetjh bole hai, oe Jiesoe ke kabhie saraap na dei sake hai.
Aur koi na Jiesoe ke Prabhoe ghat aadar kar paawe hai biena
Pawietr Aatma ke madat se.
4 Oe dher kartab dewe hai, bakie ekahie Aatma hai.
5 Hamlog har ek rakam se Prabhoe ke kaam me bhieral baatie,
bakie ekahie Prabhoe hai. 6 Aur tjaahe ie kaam rakam rakam
hai, tabbo hamlogke diel me ekahie Parmeswar aapan kaam
poera kare hai. 7 Pawietr Aatma har ek iesaai dwaara apane
ke dekhaawe hai samaadj bhar ke faida khaatien.
8 Ek iesaai Parmeswar ke gjaan Pawietr Aatma dwaara
bataai paawe hai, aur doesar ke samadjh miele hai okar sotj-
bietjaar djanaawe khaatien ekahie Aatma dwaara. 9 Ek iesaai
kauno kaam kare khaat bieswaas paawe hai, aur ekwa ke
taagat miele hai bemarian ke attjha kare khaatien. Aur ie
sab tjiedj ekahie Aatma dewe hai. 10 Koi Parmeswar ke saktie
se barka kaam kar sake hai, aur ekwa okar naam se kauno
sanes dewe hai. Bhie doesar log djaan paawe hai koi ke
adjmaawe ke kie okar baat aur kaam Pawietr Aatma ke hai
kie saitaan ke. Koetjh log doesar bhaasa batiaai paawe hai
djaun oelog kabhie na siekhies hai. Aur doesar log bhie ie sab
baat samdjhaai paawe hai. 11 Tabbo ie sab kaam iesaai log me
ekahie Pawietr Aatma kare hai djaise oe maange hai.

Ek dehie ke sab hiessa mielke kama hai

12 Djaise iensaan ke dehie ek hai, tjaahe djetana hiessa
me hoi, aisahie iesaai logan sanghe Kriest ke dehie hai.
13 Prabhoe aapan Pawietr Aatma dwaara hamlogke sab koi ke
dopoe karke djaise ek dehie banaais hai. Tjaahe koi Israel ke
djaatie kie to doesar djaatie ke hai, tjaahe kienal goelaam hai
kie to aapan gor par thara hai, tabbo hamlog ekahie Aatma se
bharal baatie.
14 Ek dehie me na khaalie ek hiessa hai bakie oman dher
rakam toekkara hai. 15 Saait gor bolie kie: „Ham to haath
na baatie, ohie se ham dehie ke ek hiessa na hai." Ka, oe
satj-moetj dehie ke hiessa na hai? 16 Aur djab kaan bolie kie:
„Ham to aakhie na hai, ohie se ham dehie ke ek hiessa na
baatie," tab ka, ie baat satj hai? 17 Sotj to djab dehie khaalie
aakhie rahat, tab ek iensaan kaise soen paawat? Aur djab
dehie khaalie kaan rahat, tab oe kaise soengh paawat? 18 Na,
Parmeswar to aisan karies hai kie oe ek ek hiessa banaaike
aur aapan aapan djagaha par dharies djaise oke attjha lagal.
19 Djab khaalie ek toekkara rahat, tab kabhie na ek dehie hoi
paawat. 20 Bakie ab sab toekkara mielaaike ek dehie bane hai.
21 Aakhie to kaan se na bol sake hai kie: „Hamme toke
djaroerat na hai." Aur moerie gor se bhie na bol sake
hai: „Hamme toelogke djaroerat na hai." 22 Ehoe baat hai
kie djaun dehie ke hiessa kamdjor dekha hai, oe to bahoet
kaamiel hai. 23 Aur djaun hiessa na bahoet kaamiel hai, oke
hamlog khoeb sadjaaila. Aur djaun hiessa hamlog na dekhaai
sakiela, oke hamlog barhia se sewa kariela. 24 Dehie ke doesar
hiessa ke ie sab tjiedj djaroerat na hai. Parmeswar hamlogke
dehie aise banaais hai kie kamtie kaamiel hiessa thiek se
dekh-bhaal karal dja hai. 25 Ie rakam se ek dehie toekkara
toekkara me na baatal hai, bakie sab hiessa mielke ekwan ke
madat kare hai. 26 Djab ek hiessa ke piera howe hai, tab sab
doesar hiessa ke bhie piera howe hai. Aur djab ek hiessa ke
bahoet dhiaan miele hai, tab dehie bhar ke attjha lage hai.
27 Aisahie toelog bhie baate. Toelog mielke Kriest ke dehie
baate aur sab koi ek ek hiessa hai. 28 Parmeswar samaadj
me koetjh log ke ek ek kaam deis hai kare ke. Pahiela dardja
par pathaawal waalan hai aur oesab khoes khabar Kriest ke
biese me bataawe hai. Tab koetjh log Parmeswar ke naam
se okar sanesa bataawe hai. Aur koi koi Parmeswar ke baat
siekhaawe hai. Koetjh log okar saktie dwaara atjambho kaam
kare hai. Phier koi koi bemarian ke attjha kar sake hai. Aur
doesar koi ekwa bhaai-bahien ke barhia se madat kar sake
hai, kie to barkwa ke kaam thiek se kar paawe hai, kie to bhie
sab rakam bhaasa batia hai djaun oesab kabhie na siekhies
hai. 29 Bakie sab koi na pathaawal gail khoes khabar bataawe
khaatien. Sab koi Parmeswar ke naam se na sanes dewe

hai. Sab koi to bhie okar baat na siekhaai paawe hai. Sab iesaai log ke saktie na miele hai atjambho kaam kare ke,
30 sab koi bemarian ke attjha na kar sake hai, sab iesaai log
doesar bhaasa na batia hai, aur sab koi oe bhaasa ke baat na
samdjhaai paawe hai. 31 Parmeswar ke sab rakam kaam me
se toelogke tjaahie sab se barka waala maange ke.

Tabbo koetjh hai djaun ie sab kartab se barka hai. Ab ham toelogke sab se barhia rasta dekhaabe.

13

Sab se barka kaam hai pjaar kare

1 Maan le kie ham sab iensaan aur parie ke bhaasa batiaitie.
Bakie djab ham doesar ke pjaar na karab, tab ham djaise ek
bhadar-bhadar badjaawe waala ghat rahietie djaun khaalie
halla matjaawe hai. 2 Aur maan le kie ham Parmeswar ke
naam se okar sanesa bataai paitie, aur kie ham sab gjaan ke
baat djantie aur samadjhtie. Bhie sotj le kie ham Parmeswar
par etana bieswaas kartie kie ham aapan baat se pahaar
hataai saktie. Bakie tabbo djab ham doesar ke pjaar na karab,
tab ham koetjh laaik na baatie. 3 Hoi sakat kie ham aapan sab
koetjh garieb doekhia ke baat deitie, aur kie ham aapan dehie
deitie djaraawe khaatien. Tabbo djab ham doesare ke pjaar
na karab, tab hamaar khaat oe koetjh faida na rahie.

4 Dje doesare ke pjaar kare hai, oe manai log se na haare hai.
Oe daajaaloe hai aur djaran na kare hai. Oe apane ke biesaal
na samdjhe hai aur motaai na kare hai. 5 Djaun iensaan pjaar
kare hai, oe koi ke diel na doekhaawe hai. Oe na khaalie
aapan soekh khodje hai, aapan diel me kapat na rakhe hai
aur doesare ke tjhama kare hai. 6 Djaun manai pjaar kare
hai, oke anniaai na attjha lage hai, bakie oe khoesie howe hai
djab koi sattjaai se rahe hai. 7 Dje pjaar kare hai, oe doesar
ke batjaawe hai aur hardam bharosa kare hai. Oe kabhie
hiemmat na haare hai bakie sab sahe hai.

8 Ek dien Parmeswar ke sanesa poera hoike miet djaai
aur doesar bhaasa na djaroerie rahiega. Aur djaun hamlog
ab djaaniela, oe na hardam kaamiel rahiega. Bakie pjaar
hardam rahiega. 9 Abbe hamlog Parmeswar ke khaalie thora
se djaaniela aur okar naam se khaalie thora manie baat
bataai sakiela. 10 Bakie djaun abbe koetjh baakie hai, oe
ekdam poera hoi djaaiga.

11 Djab ham tjhota rahielie tab ham ek larka ghat batiaat
aur sotj-bietjaar karat rahielie. Bakie ab ham barka hoi gailie
aur hamaar larka ke sotj-samadjh tjhoet gail. 12 Aisane ie
saait hamlog na thiek se samadjh paaila, bakie ek dien ham-
log aapan aakhie se dekhab. Abbe hamme kam-boeddhie hai,

bakie oe dien ham oke poera taur se djaanab djaise oe hamme djaane hai.

13 Ohie se khaalie bieswaas, bharosa aur pjaar hamesa rahiega. Aur ie tieno me se pjaar sab se barka hai.

14

Parmeswar se sab se kaamiel kaam maang kare ke

1 Toelogke tjaahie kausies kare ke ek doesare ke pjaar kare ke. Aur Parmeswar se maang kie oe toelogse aapan kaam karwaawe, bieses karke kie toelog Parmeswar ke naam se okar sanesa dei paihe. 2 Dje ekgo bhaasa batia hai djaun oe kabhie na siekhies hai, oe iensaan se na batia hai bakie Parmeswar se. Pawietr Aatma to ose tjhiepal baat bolwaawe hai, aur koi na samadjh paawe hai. 3 Bakie dje Parmeswar ke naam se kauno sanes bataawe hai, oe iensaan se batia hai. Oe doesare ke koetjh djanaawe hai, soedhaare hai aur tieha dewe hai. 4 Djab koi ek doesar bhaasa me koetjh bole hai, tab khaalie okar faida howe hai. Bakie dje Parmeswar ke naam se koetjh bataawe hai, oe samaadj ke bhalaai kare hai.

5 Ham mangtie kie toelog doesar bhaasa me batiaai paite. Bakie auro attjha howat djab toelog Parmeswar ke naam se okar sanes deite. Doesar bhaasa batiaai se auro barka hai sanes dewe ke. Bakie djab bataawe waala oe bhaasa samdjhaai paai, tab samaadj logan khaatien bhie faida rahiega. 6 Bhaai-bahien log, maan le kie ham toelogke lage aai aur ek doesar bhaasa me batiaai. Ie baat se toelogke kaun faida rahie? Bakie djab ham koetjh tjhiepal baat Parmeswar ke biese me bataab, ek naawa tjiedj djaanke soenaabe, okar naam se sanes debe kie to okar baat siekhaabe aur toelog hamaar sab baat samadjh paihe, tab toelog khaatien bahoet thiek rahiega.

7 Maan le ek baadja djaise baasoerie kie to dhapla hai. Djab iesab thiek se na badjie, tab kaise djaniehe kie ka badje hai? 8 Aur djab toerahie na attjha se badjie, tab soerdjaatie kaise samdjhie kie oelogke tjaahie tajaar howe ke laraai par djaai khaatien? 9 Aisahie djab toelog ek doesar bhaasa me Parmeswar ke biese me batia hai, tab ekwa to na samdjhe hai kie toelog ka bole hai. Toelogke baat hauwa me oer djaai. 10 Doenia me bahoet bhaasa batiaawal dja hai, aur dje djaun samdjhe hai, okar khaatien thiek hai. 11 Bakie djab koi hamse batiaai aur ham oke na samadjh paabe, tab oe aur ham sanghat na kar sakab. 12 Ohie khaatien djab toelog etana maange hai kie Pawietr Aatma toelogke koetjh kartab dei, tab ose mangiehe kie oe toelogse koetjh karwaai samaadj bhar ke faida khaatien. 13 Aur ohie se dje doesar bhaasa batiaai djaun

oe na samdjhe hai, oke tjaahie Parmeswar se praatna kare ke kie oe aapan baat bhie samdjhaai paai.

14 Djab ham praatna kariela ek bhaasa me djaun ham na samdjhiela, tab hamaar aatma praatna kare hai, bakie eman hamaar boeddhie na hai. 15 Tab hamme ka kare ke tjaahie? Ham doesar bhaasa me praatna karabe, bakie bhie ekgo bhaasa me djaun ham samdjhiela. Aur giet gaite me hamke na tjaahie khaalie doesar bhaasa me Parmeswar khaatien gaawe ke, bakie hamke tjaahie aapan boeddhie bhie kaam me laawe ke. 16 Djab samaadj me toe Parmeswar ke khaalie aapan aatma se dhanbaad kare hai aur aisan bhaasa batia hai djaun doesar koi na samdjhe hai, tab kaise koi ie baat soenke bol sakie: „Ha, aisahie to hai?" Oe to na samdjhies hai kie toe ka bolle. 17 Toe thiek se dhanbaad deile hai, bakie doesar bieswaasie log tore sanghe dhanbaad na kar paais aur koetjh na siekhies.

18 Ham Parmeswar ke dhanbaad kariela kie Pawietr Aatma hamke toelogse djaada ek doesar bhaasa me batiaai dewe hai. 19 Tabbo samaadj me ham doesar ke siekhaawe khaatien bestar khaalie paatj baat sotj-samadjh se bolie, kie hadjaaran baat djaun doesar koi na samadjh paai.

Doesar bhaasa me batiaai kekar khaatien hai

20 Bhaai-bahien log, ek larka ghat na sotj. Khaalie boeraai kare me djaise tjhota larkan banke rahoe. 21 Parmeswar ke poestak me to liekhal hai: „Ham gair djaat aur doesar bhaasa dwaara aapan djaat se batiaab, bakie tabbo oelog hamaar baat na soenie." Aise Prabhoe bolies hai. 22 Djab doesar bhaasa me batiaawal dja hai, tab ie Parmeswar ke ek tjienha hai be-bieswaasie logan khaatien. Bakie Parmeswar ke naam se sanes soenaawe ke bieswaasie logan khaatien hai.

23 Aur djab samaadj waalan ekattha howat aur sab koi doesar doesar bhaasa me batiaat, aur ek be-bieswaasie bhiettar aaike soenat, tab ka, oe na sotjat kie toelog paagal baate? 24 Bakie djab oe aai aur soenie kie sab koi Parmeswar ke naam se sanes dewe hai, tab oe sab baat samadjhke apane ke paapie samdjhie. Tab toelog aapan baat se dekhaihe kie oe Parmeswar ke aage ketana kasoerwaar hai. 25 Tab oe aapan tjhiepal kharaab bietjaar dekhie, aur aapan gaathie par gierke Parmeswar ke poedjie aur bolie: „Sattje ke, Parmeswar toelogke bietj me hai!"

Samaadj me sab tjiedj sotj-bietjaarke aur samhaarke kariehe

26 Bhaai log, dekh toelogke samaadj me kaise dja hai. Djab toelog ekattha howe hai, tab koi koi gaana gawaawe hai, koetjh siekhaawe hai, ek tjhiepal baat samdjhaawe hai, ek

doesar bhaasa me batia hai kie to ie baat ke matlab bataawe hai. Aur ie sab tjiedj aise howe ke tjaahie kie sab koi ke bieswaas barhie.

27 Djab toelog ek doesar bhaasa me mangiehe batiaai, tab khaalie doei kie tien djane paarie-paara kar sake hai. Tab koi ke tjaahie ie sab baat samdjhaawe ke. 28 Bakie djab aisan manai samaadj me na rahie, tab koi ke na tjaahie doesar bhaasa me batiaai ke. Djab koi tabbo maangie kare, tab oke tjaahie khaalie apane man me Parmeswar se batiaai ke.

29 Doei kie tien djane Parmeswar ke naam se sanes bataai sake hai. Aur doesar iesaai log ke tjaahie soenke faisala kare ke kie ie sab baat Parmeswar ke hai kie na. 30 Aur djab koi baithke soene hai aur Parmeswar oke ek doesar baat djanaawe hai, tab pahielkwa ke tjaahie tjoeppaai djaai ke aur doesarkwa ke tjaahie bataawe ke. 31 Toelog paarie-paara Parmeswar ke baat bataai sake hai. Ie rakam se sab koi koetjh siekhie aur hiemmat barhaai. 32 Sanes dewe waalan ke tjaahie aapan paarie agore ke. 33 Parmeswar to na maange hai kie hamlog samaadj me okar kauno kaam biena sotj-bietjaar se karie, bakie hamlogke tjaahie sab koetjh samhaarke kare ke.

34 Djaise doesar samaadj me aurat log koetjh na bole hai, aisane toelogke samaadj me bhie na howe ke tjaahie. Oelogke hoekoem na hai koetjh bataawe ke, bakie oesabke tjaahie sadhaaran rahe ke. Parmeswar aisahie aapan poestak me liekhwaais hai. 35 Djab oesab kauno baat ke biese me koetjh maangie djaane, tab oelogke tjaahie aapan aadmie se ghare poetjhe ke. Djab samaadj me ek aurat batia hai tab oke kaida na hai. 36 Ka, toelog sotje hai kie Parmeswar ke baat sab se pahiele toelogke lage partjaar bhail hai? Toelog sotje hai kie khaalie tohielog djaane hai kie oe ka bolies hai? 37 Djab koi sotjat hoi kie Parmeswar ose sanes bolwaawe hai, kie to Pawietr Aatma ke kaam samdjhe hai, tab oke tjaahie djaane ke kie hamaar baat Parmeswar ke hoekoem hai. 38 Aur djab koi hamaar baat na maanie, tab koi ke na tjaahie okar baat soene ke.

39 Bhaai log, ohie se bahoet kausies kariehe samaadj me Parmeswar ke sanesa bataawe ke. Aur djab koi doesar bhaasa me batiaai maangie, tab oke na rokiehe. 40 Toelogke tjaahie samaadj me sab tjiedj sotj-bietjaar se aur samhaarke kare ke.

15

Jiesoe Kriest ke djie oethna

1 Bhaai log, ham maangiela toelogse phier se Kriest ke khoes khabar bataawe djaun ham pahiele bhie batailie

rahielie. Toelog Jiesoe ke apanaile aur sallaah karle hai okar rasta par tjale ke. 2 Djab toelog hamaar baat par bieswaas karat rahiehe tab ie khoes khabar dwaara toelog paap ke saktie me se batj djaihe. Bakie djab aise na kariehe tab toelog djhoetthe ke iesaai bhaile.

3 Ham khoes khabar ke sab se barka baat soenlie aur toelogse batailie hai kie Kriest hamlogke paap aapan oeppar leike aur hamlogke darie par kroes par maral djaise Parmeswar ke poestak me liekhal raha. 4 Tab okar mattie paral, aur tiesara dien par oe djie oethaawal gail. Ehoe bhie liekhal raha kie aisane hoiga. 5 Ekare baad oke Kefas* dekhies, aur sab baara pathaawal waalan bhie. 6 Tab ek dien djab paan sau se djaada bieswaasie bhaai log ekattha bhail raha, tab oe apane ke phien se dekhaais. Oelog me se koetjh mar gail hai, bakie dher log abbe djieje hai. 7 Tab Jaakobas oke dekhies, aur phien se sab doesar pathaawal waalan bhie.

8 Ant me oe apane ke hamke bhie dekhaais. Ham tjaahe djaise ek larka rahielie djaun na poera dien ke raha aur paida bhail, tabbo ham oke dekhlie. 9 Ham to Parmeswar ke samaadj logan ke bahoet satailie, ohie se ham etana nietja aadmie baatie kie ham pathaawal waala bolaawe laaik na baatie djaise ekwan. 10 Aur djaun ab ham baatie khaalie Parmeswar ke bhalaai se hoi sakal. Oe hamaar bhalaai djhoetthe ke na karies. Ham ekwan pathaawal waalan se auro djaada kaam kar saklie hai, bakie ham apane se na karat rahielie, Parmeswar aapan bhalaai se hamse karwaais. 11 Aur tjaahe ham kie to ekwa pathaawal waalan toelogse khoes khabar bataais hai, eman koetjh baat na hai. Hamlog sab koi Kriest ke biese me partjaar karlie, tab toelog okare me bieswaas kare lagale hai.

Kriest ke djie oethna ke matlab

12 Djaun hamlog partjaar karlie kie Kriest marke djie oethal, epar toelog me se koetjh log kaise bol sake hai kie kabhie na koi marke djie oethiega? 13 Djab aise rahat, tab Kriest bhie abbe talak maral rahat. 14 Aur djab oe abbe talak maral rahat, tab hamlogke partjaar be-kaamiel rahat, aur toelog djhoetthe ke okare me bieswaas karte. 15 Tab hamlog Parmeswar ke biese me bhie djhoeth bolle rahietie. Hamlog to bollie rahielie kie oe Kriest ke djiejaais raha. Aur djab maral log kabhie na djie oethaawal djaat, tab Parmeswar bhie Kriest ke na djiejaawat. 16 Djab maral logan na djienda hoi djaai, tab Kriest bhie na djie oethal hai. 17 Aur djab Kriest ab na djiejat, tab toelogke bieswaas be-kaamiel rahat aur toelog abbe talak paap me doebal rahiete. 18 Aur djaun

* **15:5** Kefas ek doesar naam hai Petras khaatien.

manai Kriest me saamiel raha aur mar gail, oesab kabhie na Parmeswar ke saath rahie paawat. 19 Djab hamlog khaalie ie djiewan khaatien Kriest par bharosa kar saktie, tab hamlog doenia par sab se haat kare laaik iensaan rahietie.

20 Bakie Kriest sattje ke maral manai me se djie oethal hai! Oe pahiela iensaan hai djaun marke djiejaawal gail hai. 21 Djaise pahiela iensaan ke paap ke kaaran se ab sab manai logan mar dja hai, aisahie sab manai djie oethaawal djaai sakiega ek iensaan ke bhalaai dwaara. 22 Sab manai Aadam ke aulaad hai, ohie se sab koi mare hai. Aisane Kriest ke dwaara okar sab saamiel waalan djiejaawal djaai. 23 Bakie ie sab to aapan tem se poera hoiga. Pahiele Kriest djie oethal hai. Tab ek dien djab oe lautke aaiga, tab okar sab bieswaasie log bhie djiejaawal djaaiga.

24 Tab sab djoeg ekdam poera hoi djaaiga. Tab Kriest sab rakam kharaab raadj, hoekoem aur taagat naas kar deiga, aur oe aapan raadj-paat Pieta Parmeswar ke haath me saup deiga. 25 Oke tjaahie Raadja ghat raadj tjalaawe ke djab talak okar sab doesman okar gor ke tare na rahiega. 26 Aur sab se aakhrie doesman djaun djietal djaaiga, oe maut hai. 27 Parmeswar to sab tjiedj Kriest ke gor ke tare dharwaais hai. Bakie djab oe bole hai „'sab tjiedj" ' tab ekar matlab na hai kie oe Pieta Parmeswar ke bhie djietiega. Ohie to Kriest ke djiete ke mauka deis. 28 Aur djab Kriest sab ke djiet tjoekiega, tab oe apane ke aapan Pieta ke haath me saup deiga, djeme Pieta Parmeswar har ek iensaan aur har ek tjiedj par raadj tjalaai.

29 Djab maral log kabhie na djie oethaawal djaat, tab kaahe ke koi koi apane ke maral manai ke darie par dopoe karwaawe hai? 30 Djab koi na djie oethie, tab hamlog kaahe khaatien maut talak sataawal djaaila? 31 Djaise ham sattje ke khoesie baatie kie toelog hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest me saamiel baate, oisane hamaar praan sattje ke rodj khattara me hai.

32 Djab maral logan kabhie na djie oethiega, tab Efese sahar me hamke kaahe ke djaise khatarnaak djanaawar se laraai kare ke paral? Eman kaun faida rahat? Djab maral manai na djiejaawal djaaiga, tab bestar hai kie ab hamlog khoeb khaai pie lei dja, baad me to sab khatam hoi djaai.

33 Apane ke dhokha na de. Djaun log boeraai ke sanghat kare hai, oelog biegar djaai. 34 Aapan akkiel kaam me laaw aur paap na kar. Toelog me se koetjh log Parmeswar ke tanko na djaane hai. Toelogke tjaahie sarmaai ke kie hamme ie baat liekhe ke pare hai.

Naawa dehie kaisan rahiega

35 Saait koi poetjhie kie: „Maral manai kaise djie oethaawal
djaaiga? Aur oesab kaisan dehie paaiga?” 36 Are, bhoettjar
logan! Ek bowal bia djab talak djame laaik na rahie, oe na
djam sakie. 37 Aur djab koi koetjh tjhietiega djaise dhaan kie
to doesar rakam bia, tab oe plansoe na tjhietiega bakie bia.
38 Khaalie Parmeswar djamaai sake hai. Aur oe aisan plansoe
djamaaiga djaise oke attjha lage hai. Oe har ek bia me se ohie
ke rakam plansoe djamaawe hai.
39 Aisahie bhie na sab rakam dehie ek hai. Iensaan,
djanaawar, tjierai aur matjharie ke rakam rakam dehie
hai. 40 Aisahie aasmaan me koetjh tjiedj hai, aur doenia
par bhie, bakie oelogke soendarta doesar doesar rakam hai.
41 Tjandarma soeroedj se doesar rakam tjamke hai, aur sab
tarai bhie aapan aapan rakam se tjamke hai. Ekgo tedj aur
ekwa madhiem tjamke hai.
42 Aisahie rahiega djab maral manai djiejaawal djaaiga.
Ek dehie ke mattie dewal djaai aur ekdam mattie me miel
djaai. Bakie Parmeswar oman se aisan dehie djiejaaiga
djaun kabhie na sariega. 43 Djaun dhartie me gaaral dja hai,
oe tanko na barhia hai. Bakie djaun djie oethaawal djaai,
oe bahoet biesaal rahiega. Djab mattie dewal dja hai, tab
oman koetjh taagat na rahe hai. Bakie djab djie oethaawal
djaaiga, tab oman bahoet taagat rahiega. 44 Djaun djamien
me gaaral dja hai, oe dehie se hamlog doenia par djiela.
Bakie djaun djiejaawal djaaiga, oe dehie se hamlog swarag
me Parmeswar ke saath rahie sakab. Djab hamlogke ek dehie
hai dhartie par rahe ke, tab bhie ek dehie rahiega swarag me
rahe khaatien. 45 Parmeswar ke poestak me to liekhal hai
kie: „Pahiela iensaan Aadam raha aur oke ek dehie mielal.”
Bakie Kriest aakhrie Aadam bolaawal dja hai, aur oe djiewan
dewe waala aatma hoi gail. 46 Dehie sab se pahiele raha, tab
aatma, aur na doesar rakam se. 47 Pahiela iensaan dhartie me
se banaawal gail aur mattie ke hai. Bakie doesara Aadmie
swarag ke hai. 48 Djaise pahiela dhartie waala raha, aisane
sab dhartie waalan hai. Aur djaise swarag Waala hai, aisane
sab koi hai djaun swarag djaaiga. 49 Aur djaise hamlog Aadam
ghat lagiela, aisahie aaw, hamlog Kriest ghat lage k'hoi.

Hamlog kaise djiejaawal djaab

50 Bhaai log, ham toelogse boliela kie maas aur khoen ke
dehie sariega aur amar na hoi. Hamlogke dehie marke mattie
me miel djaai aur Parmeswar ke raadj me na djaai paai.
51-52 Soen, ab ham toelogke khaat ek tjhiepal baat liekhab.
Sab iesaai log na mariega, bakie djab aakhrie toerahie bad-
jaaiga, tab hamlogke dehie tjhien bhar me badal djaaiga. Aur
ohie tem par maral iesaai log djie oethaawal djaaiga aur amar

djiewan paaiga. Aise hamlogke dehie badal djaaiga. 53 Ie
dehie djaun marke sariega, oe amar dehie me badal dewal
djaaiga. Hamlogke mattie ke dehie niekaar dewal djaaiga.
Aur hamlogke naawa dehie sada khaatien rahiega. 54 Djab
aise hoi tab Parmeswar ke liekhal baat Jiesoe ke biese me
poera hoi kie: „Oe maut djietke mietaai deis." 55 Tab hamlog
bol sakab: „Are, maut, ab toe kaise djietiehe? Are, maut, ab
toe hamlogke kaise derwaai sakiehe?"
56 Hamlog Parmeswar ke kaanoen toerke paap karat
rahielie. Ekare dwaara hamlog maut ke bahoet deraat
rahielie. 57 Bakie tjalie hamlog Parmeswar ke dhanbaad
karie dja kie oe hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest dwaara
saktie deis hai paap ke djiete ke.
58 Ohie se, pjaara bhaai-bahien log, aapan bieswaas
pakarle rahiehe aur hiemmat baanhe rahiehe. Aapan poera
diel se Parmeswar khaatien kaam karat rahiehe. Djab oe toel-
ogse aapan kaam karwaawe hai, tab toelog djaane rahiehe
kie oe kabhie na be-kaamiel hoiga.

16

Garieb bhaai log ke madat kare ke biese me

1 Ab ham maangiela oe paisa ke biese me liekhe djaun
toelog batore hai garieb iesaai log ke madat kare khaatien.
Djaise ham Gaalaatsia diehaat ke iesaai samaadj waalan
ke phor-phorke batailie, aisane ham toelogke khaat bhie
liekhiela. 2 Har etwaar ke sab koi ke tjaahie aapan ghar me
koetjh paisa rakhe ke. Tab djab ham aabe tab na khodje ke
parie. 3 Tab ekaat bharosaadaar bhaai log ke tjoeniehe. Aur
ham Jeroesaalem sahar ke iesaai log ke khaat ekaat tjietthie
liekh debe, tab oe bhaai log ke hoewa pathaabe toelogke paisa
pahoetjaawe khaatien. 4 Djab hamke djaroerat rahie bhie
tjale ke, tab hamlog sanghe tjalab.

Paulas ka maange hai kare

5 Ham bietjaar karlie Maasadonia diehaat djaai ke, tab
hoewa se ham maangiela toelogke paas aawe. 6 Ham maang-
iela thora dien toelogke saathe rahe, saait djab talak thandha
rahie. Tab toelog hamme madat kar sakiehe hoewa se aur
aage djaai ke. 7 Ab kie ham na maangiela thora dien khaatien
aaike tab phien tjal djaai. Djab Parmeswar ke attjha lagie
tab ham koetjh dien talak toelogke saath rahabe. 8 Tab ham
Penkstar tiewhaar talak Efese sahar me rahabe. 9 Hia hamme
bahoet mauka hai partjaar kare aur parhaawe khaatien,
tjaahe dher manai hamme roke hai.
10 Djab Tiemotias toelogke lage aaiga tab toelog oke na
derwaihe. Oe to bhie hamaar ghat Parmeswar khaatien

kaam kare hai. 11 Koi ke na tjaahie oke tjhota maane ke. Okar
madat prem se kariehe kie oe hamaar lage aai sake. Ham
doesar iesaai bhaai log ke sanghe oke agoriela.
12 Aur bhaai Aapolos ke biese me ham maangiela liekhe
kie ham oke dher dafe bollie hai doesar bhaai log ke saath
toelogke paas djaai ke, bakie oe abbe na maange hai djaai.
Djab oke mauka mielie tab oe djaaiga.

Tjietthie ke ant

13 Khiaal se rahiehe, aapan bieswaas Parmeswar ke oeppar
rakh. Hiemmat baanh aur aapan bieswaas na tjhor deihe.
14 Tjaahe djaun tjiedj kariehe, sab pjaar se kariehe.
15 Bhaai log, toelog Stefaanas aur okar ghar bhar ke djaane
hai. Oelog to Aakhaaja diehaat me pahiela iesaai raha.
Aur oelog doesar iesaai log ke bahoet madat karies hai.
16 Ham toelogse boliela kie oesabke baat aur sab doesar
saamiel waalan ke baat bhie soeniehe. 17 Ham bahoet khoesie
baatie kie Stefaanas, Fortoenaatas aur Akhaaikas hia aail hai.
Oelog hamme toelogke darie par bahoet khoesiaalie deis hai.
18 Oelog hamke aur toelogke bhie bahoet hiemmat deis hai.
Aisan manai log ke barka maan.
19 Hia Aasia des ke iesaai ke samaadj log toelogke jaad kare
hai. Aakwela aur Preska aur djaun iesaai log oelogke ghar me
ekattha howe hai, oesab toelogke bhie jaad kare hai. Oesab
iesaai ghat toelogke pjaar pathaawe hai. 20 Hia ke sab doesar
iesaai bhaai-bahien log toelogke bhie jaad kare hai. Djaise
iesaai log ke nem hai, aisahie toelog apane me gale mieliehe.
21 Ab ham na liekhwaaila bakie apane liekhiela kie ham
toelogke jaad kariela. 22 Djab koi Prabhoe ke na tjaahe hai,
tab Parmeswar oke saraap dei. Maaraanaata! —He Prabhoe,
lautke aawo!
23 Ham bahoet maangiela kie Prabhoe Jiesoe toelogke bha-
laai kare. 24 Hamlog Kriest Jiesoe dwaara bhaai-bahien hoi
gailie hai, ohie se ham toelogke pjaar kariela.

Paulas ke doesara tjietthie Korente ke iesaai log khaatien

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur Parmeswar ke hoekoem se Jiesoe
Kriest ke ek pathaawal waala hoi gailie hai.

Ham aapan iesaai bhaai Tiemotias ke sanghe ie tjietthie
liekhiela Parmeswar ke samaadj log khaatien djaun Korente
sahar me hai, aur sab Aakhaaja diehaat ke iesaai log khaatien
bhie.

2 Hamlogke Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest ke
bhalaai aur sjaantie toelogke oeppar rahe.

Parmeswar kaise tieha dewe hai

3 Ham Prabhoe Jiesoe Kriest ke Pieta Parmeswar ke goen
gaaila! Okare me se sab daaja aur tieha oetpan howe hai.
4 Djab hamlogke har ek rakam doekh oethaawe ke pare hai,
tab oe hamlogke tieha dewe hai. Aisane hamlog doesare
ke bhie tieha dei sakiela oelogke moesiebat me. 5 Kriest ke
rasta par tjale se hamlog to bahoet doekh kaatiela, bakie
Parmeswar hamlogke okar dwaara bhie bahoet tieha dewe
hai. 6 Djab hamlog doekh sahiela, tab hamlog toelogse bataai
sakab kie Parmeswar ketana tieha dewe hai, aur kaise oe
toelogke batjaaiga. Tab toelogke bhie saktie mielie aisan
doekh sahe ke. 7 Ehie hamlogke aasa hai toelogke khaatien.
Hamlog to djaaniela kie toelog na khaalie doekh katiehe,
bakie bhie tieha paihe.

8 Bhaai log, ham maangiela toelogke djanaawe kie hamlog
Aasia des me ketana sataawal gailie. Hamlogke oeppar
etana bietal kie hamlog na sahie paawat rahielie, aur hamlog
sotjlie kie: „Ab hamlog mar djaabe. 9 Oesab hamlogke maar
dhaariega." Hamlog apane ke na batjaai pailie. Tab hamlog
aapan bharosa Parmeswar ke oeppar saup deilie. Oe to maral
log ke djienda kare hai. 10 Oe hamlogke maut ke moeh me
se batjaai leis hai aur hamlog bharosa kariela kie oe ham-
logke hardam batjaaiga. 11 Aur toelog praatna se hamlogke
sahaaita kariehe. Ie rakam se dher iesaai log Parmeswar
ke dhanbaad deiga kie oe praatna soenke hamlogke etana
bhalaai karies hai.

Paulas na khelwaar se koetjh bolies hai

12 Hamlog khoesiaalie se bol sakiela kie hamlog Parmeswar
ke aage poera aur safa diel se aapan djiewan bietaaila, aur
oisahie hamlog toelogke sanghe bhie rahiela. Hamlog apane

oeppar bharosa na kariela, bakie Parmeswar ke bhalaai ke oeppar. 13 Ham aapan tjietthie hardam ie rakam se liekhlie hai kie moeskiel na hai parhe ke. Ham maangiela kie toelog parhke toerant samadjh dja. 14 Ham maangiela kie toelog na khaalie thora se bakie thiek se samadjh dja kie Prabhoe Jiesoe ke aane waala dien par toelog hamlogse khoesie rahiehe djaise hamlog toelogse khoesie rahab.

15-16 Ham toelogke oeppar etana bharosa karat rahielie kie ham sallaah karlie rahielie Maasadonia diehaat djaai se pahiele toelogke paas aawe ke, tab hoewa se lautke phien se toelogke paas aawe ke. Ie rakam se hamlog doei dafe miel saktie. Tab toelog hamme madat kar sakte Joedea diehaat djaai ke.

17 Ab toelog sotjat hoihe kie kaahe ke hamaar man badal gail aur kie ham khelwaar se aisan sotj-bietjaar karlie hai? Aur kie ham eklaage „'ha" ' aur „'na" ' boliela? Tanko na! 18 Djaise Parmeswar par bharosa kar sake hai, oisahie hamaar baat par bhie bharosa kar sake hai. 19 Ham, Self-aanas aur Tiemotias toelogke lage Parmeswar ke Beta Jiesoe Kriest ke biese me partjaar karlie, aur oe kabhie na begar sotje „'ha" ' kie to „'na" ' bole hai. Bakie djab oe „'ha" ' bole hai, tab bhie aisahie kare hai. 20 Tjaahe djetana Parmeswar ke waada hai, oe sab poera kare hai. Ohie se okar dwaara hamlog bhie okar aadar karke boliela: Ha, aisahie hai. 21 Parmeswar hamlogke aur toelogke sahaaita kare hai Kriest me diel bhar se bieswaas kare ke, aur ohie hamlogke alag karies hai. 22 Oe aapan Pawietr Aatma hamlogke diel me deis hai dekhaawe khaatien kie hamlog okar hai. Aise karke oe dekhaais kie oe aapan sab waada poera kariega.

23 Parmeswar hamaar gawaahia hai kie ham na maangat rahielie goessa me aawe, ohie khaatien ham Korente me na ailie. 24 Ham na maangiela toelogke bieswaas par hoekoem tjalaawe. Toelog thiek se djaane hai kaise toelogke djiewan bietaawe ke tjaahie. Hamlog toelogke sanghe khaalie maangiela toelogke khoesiaalie barhaawe.

2

1 Ham sallaah karlie kie ham aaike toelogke phien se doekh na debe. 2 Aur djab ham toelogke doekh debe, tab ke hamme khoesiaalie kar sakie? Khaalie toelog kar sakiehe. 3 Ham oe tjietthie liekhlie rahielie djeme hamke aaike oedaas na howe ke pare. Toelogke to tjaahat raha hamke khoesiaalie dewe ke. Hamaar sotj-bietjaar hai kie hamaar khoesiaalie toelogke khoesiaalie bhie rahe. 4 Ham oe tjietthie bahoet sotj me aur roi-roike liekhlie rahielie. Ham na maangat rahielie toelogke

oedaas kare, bakie ham liekhlie toelogke dekhaawe khaatien kie ham toelogke ketana tjaahiela.

Maaf kar dewe

5 Djab toelog me se koi ekwan ke oedaas karies hai, tab
oe na khaalie hamke, bakie toelogke bhie oedaas karies hai.
Tabbo ham na maangiela oke auro doekh dewe. 6 Djetana
sadja toelog oke deile, otana thiek hai. 7 Ab toelogke tjaahie
oke maaf kare ke aur tieha dewe ke, nahie to okar diel ekdam
se toet djaai. 8 Ohie khaatien ham toelogse bientie kariela kie
toelog oke ab aapan prem dekhaaw. 9 Ham oe tjietthie bhie
liekhlie rahielie dekhe khaat kie toelog hamaar baat soene
hai kie na. 10 Djab toelog oke maaf kariehe, tab ham bhie
maaf karab. Aur djab ham koi ke maaf karab, tab ham ie tjiedj
kariela toelogke khaatien, aur Kriest ke hoekoem se, djeme
saitaan hamlogse na djiet paawe. 11 Hamlog to okar kharaab
bietjaar thiek se djaaniela.

12 Djab ham Troas sahar me pahoetjlie aur Prabhoe hamke
attjha mauka deis khoes khabar Kriest ke biese me partjaar
kare ke, tab hamaar iesaai bhaai Tietas abbe lek hoewa na
aail raha. Ohie se hamme bahoet sotj lagal hai 13 aur ham
hoewa ke iesaai log se djoedaai leike Maasadonia diehaat tjal
gailie oke khodje khaat.

Kriest ke barhia mahakauwa

14 Sab dhanbaad Parmeswar ke miele! Oe Kriest ke sanghe
hamlogke hardam djietaawe hai. Djaaha hamlog djaaila,
hoewa hamlog okar khoes khabar phailaaila. Oe djaise ek
mahakauwa tjaaro or phail dja hai. 15 Pieta Parmeswar ke
aage hamlog djaise ek Kriest ke mahakauwa baatie oelog
khaatien djaun batj djaai aur bhie djaun ose alag karal djaai.
16 Iesab aise djaanal dja hai kie oelog maut ke rasta par
hai. Bakie dje bieswaas karke batj dja hai, oesabke khaatien
hamlog djaise naawa djiewan ke mahak phailaaila. Ke aisan
kaam kar paai? 17 Dher manai Parmeswar ke baat aapan
faida khaatien partjaar kare hai. Bakie hamlog aise na baatie.
Hamlog Kriest ke dwaara Parmeswar ke aage safa diel se aur
okar hoekoem se partjaar kariela.

3

Parmeswar ke pahiela aur doesarkwa baat-tjiet

1 Ka, hamlogke djaroerie hai apane ke phien se toelogke
aage darsaawe ke? Aur hamlogke tjaahie koetjh kaagadj
dekhaawe ke djaise koi koi kare hai? Kie hamlogke tjaahie
aisan kaagadj toelogse maange ke? 2 Toelog apane djaise
hamlogke tjietthie baate. Aur ie tjietthie hamlogke diel me

liekhal hai. Sab koi parhke djaan djaaiga kie hamlog aapan pathaawal waala ke kaam thiek se karlie hai. 3 Toelog to aapan tjaal-tjalan se dekhaawe hai kie toelog Kriest ke ek tjietthie baate, aur ham oke liekhlie hai. Ie tjietthie enki se na liekhal gail, bakie djienda Parmeswar ke Aatma se. Aur na ieta par liekhal gail, bakie manai ke diel me.

4 Hamlogke bieswaas hai kie hamlog Parmeswar ke aage ie sab baat khaalie Kriest ke saktie dwaara poera kar sakab. 5 Hamlog apane se koetjh attjha kaam na kar paaila, bakie Parmeswar ke madat se hamlog aise kar sakiela. 6 Ie baat-tjiet poera kare khaat hamlogke djaroerie na hai kaanoen par tjale ke, bakie Pawietr Aatma se tjalaawal djaai ke. Kaanoen dekhaawe hai kie hamlog mare laaik ke baatie, bakie Pawietr Aatma naawa djiewan dewe hai.

7 Tjaahe pahiela baat-tjiet ieta par liekhal raha aur maut talak pahoetjaawat raha, tabbo maahaanta se dewal gail raha. Djab Mosas ke eke mielal raha, tab okar tjehera etana tjamkat raha kie ekwan Israel log oke na taak paawat raha. Aur oe tjamkaai to khaalie koetjh dien khaat raha, tab miet gail. 8 Tab ketana auro biesaal rahiega djab Pawietr Aatma ek iensaan ke naawa djiewan dewe hai! 9 Parmeswar ke kaanoen se dekhaat raha kie manai logan okar aage kasoerwaar hai, aur ie baat-tjiet biesaal rakam se dewal gail. Tab ketana auro barka oe baat-tjiet hai kie ek iensaan Parmeswar ke aage be-kasoerie hoi sake hai! 10 Ie doesara baat-tjiet pahiela waala se bahoet auro biesaal hai. 11 Aur pahiela baat-tjiet to khaalie koetjh dien khaat raha, bakie doesara waala hardam khaatien rahiega.

12 Ie sab djaanke hamlog be-dar se partjaar kar sakiela. 13 Bakie Mosas deraat raha kie manai log dekhiega kaise okar tjehera ke tjamak dhiere dhiere oetare hai. Ohie se oe aapan moeh ek kapra se top leis raha. 14 Aur na khaalie Mosas ke tjehera topal raha, bakie Israel ke djaat ke akkiel bhie djaise topal raha. Oelog to pahiela baat-tjiet ke gahiera matlab na samdjhat raha. Aadj talak djab ie baat-tjiet parhal dja hai tab oelogke akkiel djaise dhaakal-topal hai. Aur har ek manai khaat dhaakal rahie djab lek oe na bieswaas karie kie Kriest ie sab baat poera karies hai.

15 Ab talak djab oesab Mosas ke baat parhe hai, tab oesabke akkiel djaise dhaakal hai. 16 Bakie djab koi ghoemke Prabhoe Jiesoe ke rasta par aai, tab okar khaatien ie dhakna hat djaai. 17 Prabhoe to Aatma hai, aur djab okar Aatma ek iensaan ke diel me raadj kare hai, tab oe manai ke akkiel khoel dja hai aur oe tjhoetkaara paawe hai. 18 Jiesoe ke bieswaasie logan ke akkiel ab dhaakal na hai. Hamlog djaise aina baatie

djaun me Prabhoe ke maahaanta dekha hai. Djab okar Aatma hamlogke diel me raadj kare hai, tab hamlog dhiere dhiere okar ner lagab.

4

Mattie ke bartan me khadjaana

1 Hamlog Parmeswar ke daaja se aapan partjaarie ke kaam pailie hai. Ohie se hamlog hiemmat na haariela. 2 Hamlog saram ke kaam se doer rahiela. Hamlog kabhie na Parmeswar ke baat tjalaakie se aur oelta matlab se bataaila, bakie khaalie sattjaai se. Aur djekar diel safa hai, oe djaane hai kie hamlog Parmeswar ke aage sattja baatie.

3 Hamlogke khoes khabar khaalie topal hai oelog khaatien djaun sada ke lieje Parmeswar se alag karal djaaiga. 4 Ie djoeg me saitaan bhagwaan ghat raadj tjalaawe hai, aur oelogke akkiel ekdam se top deis hai djeme oesab bieswaas na kar paawe aur khoes khabar na samdjhe kie Kriest ketana maahaan hai aur dekhaawe hai kie Pieta Parmeswar kaise hai. 5 Hamlog apane ke biese me partjaar na kariela, bakie ailaan kariela kie Kriest Jiesoe Prabhoe hai. Aur hamlog apane ke biese me bataaila kie hamlog Jiesoe ke darie par toelogke goelaam baatie. 6 Parmeswar bolies raha kie: „Andhiaar me andjor hoi dja!" Aur oe bhie hamlogke diel me andjor deis hai. Ohie se ab hamlog samadjh paaila kie Jiesoe Kriest Parmeswar ke maahaanta aur gjaan dekhaawe hai.

7 Hamlog me ie andjor aur gjaan djaise ekgo barhia khadjaana hai ek mattie ke bartan me. Sab koi djaan sake hai kie okar biesaal saktie hamlog na apane se paaila, bakie Parmeswar dewe hai. 8 Tjaaro alang se hamlog phasaawal djaaila, bakie tabbo hamlogke ekgo batje ke oepaai miel dja hai. Hamlog hardam na djaaniela ka kare ke tjaahie, bakie tabbo hamlog hiemmat na haariela. 9 Hamlog sataawal djaaila, bakie Parmeswar hamlogke sahaara dewe hai. Manai log hamlogke gieraai dewe hai, bakie hamlog oethke aapan kaam auro aage barhaaila. 10 Hamlog Jiesoe khaatien aapan djiewan bietaaila aur okar ghat rodj maut talak sataawal djaaila djeme hamlog aapan kaam dwaara dekhaai kie oe djie oethal hai. 11 Hamlog to dien par dien Jiesoe ke kaam karke maut ke moeh me rahiela, aur tabbo hamlog aapan kaam na tjhor deila. Aisahie okar djiewan ke saktie hamlogke mattie ke dehie me kaam kare hai. 12 Maut hardam hamlogke patjhwaawe hai, bakie ekare dwaara toelogke sattja djiewan mielal.

13 Hamlog bieswaas kariela kie har haalat me Parmeswar hamlogke sahaaita kariega. Koi liekhies raha kie: „Ham

okar oeppar bharosa kariela, ohie se ham okar biese me bataaila." Aisane hamlog bhie auro aage partjaar kariela.
14 Pieta Parmeswar Jiesoe Kriest ke djiejaais hai. Aur
hamlog djaaniela kie oe okar bieswaasie log ke bhie djie
oethaaiga. Tab oe hamlogke toelogke sanghe aapan aage
pes kariega. 15 Hamlog aapan sab kaam toelogke khaatien
kariela. Aur djetana manai Kriest ke apana leiga, otana
manai log Parmeswar ke okar bhalaai khaatien dhanbaad
deiga aur aadar kariega.

Hamlogke naawa dehie ke biese me

16 Tjaahe hamlogke dehie dien par dien kamdjor howe hai,
tabbo hamlogke andar ke saktie rodj barhat dja hai. Ohie
se hamlog hiemmat na haariela. 17 Djab hamlog hardam
khaatien Parmeswar ke biesaal soekh me rahab, tab thora
dien tanie se doekh sahe ke koetjh na hai. 18 Ohie se hamlog
aapan dhiaan aapan haalat par na lagaaila bakie aane waala
soekh par, tjaahe abbe na dekha hai. Djaun ab dekha hai, oe
thora dien khaat hai. Bakie djaun na dekha hai, oe sada ke
lieje rahiega.

5

1 Hamlogke dehie djaise ek marai hai. Aur hamlog
djaaniela kie ie marai djab toeral djaai, tab Parmeswar
hamlogke ek naawa ghar swarag me deiga. Ie ghar na
iensaan bakie Parmeswar banaais hai aur ie hardam rahiega.
2 Hamlog bahoet maangiela oe swarag ke ghar me rahe. Aur
hamlog eke djaise ek naawa kapra pahien lebe, 3 nahie to djab
hamlog mar djaab tab hamlog djaise nange rahab. 4 Djab
lek hamlog ie marai me rahab, tab lek hamlogke djiewan
moesiebat se bietie. Bakie tabbo hamlogke tanko na attjha
lagat biena dehie rahe ke. Hamlog maangiela aapan naawa
dehie paawe. Aisane hamlogke mattie ke dehie amar djiewan
miel djaai. 5 Parmeswar hamlogke aisan djiewan khaatien
tajaar karies hai. Aur oe aapan Pawietr Aatma ke deis hai
hamlogke djanaawe ke kie hamlogke oe djiewan djaroer
mieliega.

6 Tjaahe hamlog djaaniela kie ab talak hamlog ie dehie me
aapan swarag ke ghar se doer rahiela, tabbo hamlog hardam
hiemmat kariela. 7 Djaun hamlogke mieliega abbe na dekha
hai, bakie tabbo hamlog opar bieswaas kariela. 8 Ohie se
hamlogke dar na hai mare ke. Hamlogke auro attjha lage hai
aapan dehie tjhorke swarag ke ghar djaai ke Prabhoe lage.
9 Ohie se tjaahe hamlog aapan swarag ke ghar me rahiela kie
to doenia me, hamlog khaalie Prabhoe ke man waala karab.

10 Ek dien hamlog sab koi ke Jiesoe Kriest ke aage thara hoike
kaboele ke pariega. Tab oe faisala kariega kie doenia me
hamlog har ek ka karlie aur ke ke ienaam paaiga.

Parmeswar se ek howe Kriest ke dwaara

11 Hamlog djaaniela kie ketana kathien rahiega Prabhoe ke
aage thara howe ke. Ohie se hamlog kausies kariela manai
log ke Parmeswar se ek karwaawe ke. Oe djaane hai kie
hamlog ie kaam safa diel se kariela, aur ham maangiela
kie toelog ie baat bhie djaan. 12 Hamlog apane ke phien se
toelogke aage na darsaaila, bakie hamlog toelogke khaalie
mauka deila manai log ke moeh band kare ke djaun ek manai
ke khoebsoertie okar diel se auro barka maane hai. 13 Djab
hamlog aapan bas me na baatie, tab ie Parmeswar khaatien
hai. Aur djab hamlog apane ke samhaariela, tab ie hai
toelogke madat kare khaatien. 14 Tjaahe djaun tjiedj hamlog
kariela, Kriest ke prem dwaara hamlogke kare ke pare hai.
15 Hamlog to samadjh gailie hai kie sab koi ke khaatien ek
djane maral hai. Tab djaan le kie sab koi maral. Aur oe
maral djeme sab koi djaun ke okar dwaara naawa djiewan
mielal, oesab aapan khaatien djiewan na bietaawe, bakie
okare khaatien. Oe to oesab khaatien maral aur djie oethal
hai.
16 Ohie khaatien ab hamlog iensaan ke sotj-bietjaar se
doesare ke biese me na sotjiela. Aur tjaahe hamlog pahiele
Kriest ke biese me aise sotjat rahielie, hamlog ab aise na
kariela. 17 Dje Kriest me saamiel hai, oe ek naawa iensaan hoi
gail hai. Oe aapan pahiele ke sotj-bietjaar tjhor deis aur ek
naawa djiewan soeroe karies. 18 Ie kaam Parmeswar hamlog
me karies hai. Oe hamlogke Jiesoe Kriest dwaara apane se ek
karwaais hai. Aur oe hamlogke bolaais hai sagaro bataawe ke
kaise ek iensaan ose ek hoi sakie. 19 Kriest ke kaam dwaara
Parmeswar doenia bhar ke apane se ek karwaais hai. Ie
rakam se sab manai okar aage be-kasoer hoi sake hai. Aur
hamlogke kaam hai ie khoes khabar sagaro bataawe ke.
20 Hamlog Kriest ke naam se pathaawal gailie. Aur
Parmeswar maange hai hamlogke dwaara sab koi ke soed-
haare. Ohie se hamlog sab koi se boliela: „Ham Kriest
ke naam se toelogse haath djorke maangiela kie toelog
Parmeswar se ek hoi dja!" 21 Kriest to kabhie paap na karies
hai, bakie Parmeswar hamlogke sab paap okar oeppar laad
deis raha djeme hamlog Kriest se ek hoike Parmeswar ke aage
be-kasoerie ban djaai.

6

1 Toelog ie bhalaai apana leile. Aur hamlog Parmeswar ke

saamiel waalan ghat toelogse bientie kariela kie toelog okar bhalaai auro kaam me laaw. 2 Oe to bolies raha:
„Ham har ek mauka par toelogke praatna soenlie, aur djaun
dien ham toelogke batjailie, ham toelogke sahaaita
karlie.”
Ab oke attjha lage hai toelogke bhalaai kare ke, aur aadj oe sahie dien hai okar bhalaai kaam me laawe ke!

Parmeswar ke bhalaai kaise kaam me laawe ke tjaahie

3 Hamlog ek doesare ke na tjietkaaila djeme koi ke mauka na rahe hamlogke kaam ke biese me koetjh kharaabie bole ke. 4 Har ek haalat me hamlog dekhaaila kie hamlog Parmeswar ke naukar baatie. Hamlog hiemmat na haariela. Hamlogke doekh kaate ke pare hai, moesiebat oethaaila aur dher tjiedj hamlogke oeppar biete hai. 5 Hamlog maar khailie, djahal katlie, haltjal me rahiela, kara kaam kariela, kabhie kabhie raat ke na soet paaila, aur kabhie khaaik na rahe hai. 6 Hamlog safa djiewan bietaaila, dhieradj aur kaida se rahiela, Pawietr Aatma se tjalaawal dja hai, aur safa diel se ek doesare ke pjaar kariela. 7 Hamlog sattjaai partjaar kariela aur aapan sab kaam Parmeswar ke saktie se kariela. Djaise ek soerdjaatie aapan talwaar aur dhaal kaam me laawe hai, oisahie hamlog aapan safa djiewan se djietiela.

8 Manai log hamlogke aadar kare hai kie to gaarie dewe hai, oetja kie to nietja maane hai. Hamlog bahakaawe waalan bolaawal djaaila, bakie tabbo hamlog bharosaadaar baatie. 9 Oesab sotje hai kie hamlog koetjh na baatie, bakie Parmeswar hamlogke thiek se djaane hai. Rodj hamlog tajaar rahiela mare khaatien, aur dekh, tabbo hamlog djienda baatie. Hamlog maar khaaila bakie na mariela. 10 Hamlogke diel me piera hai, bakie tabbo khoesie baatie. Hamlog garieb baatie, bakie tabbo doesare ke barhia tjiedj deila oelogke diel khaatien. Hamlogke koetjh na hai, bakie tabbo hamlogke sab tjiedj hai. Ie sab haalat me hamlog dekhaaila kie hamlog Parmeswar ke sattja goelaam baatie.

11 Korente ke bhaai-bahien log, ham toelogke khaatien kholal diel se liekhlie hai. Hamlog aapan diel bhar se toelogke tjaahiela. 12 Hamlogke prem toelog khaatien na kamtie hai, bakie toelogke diel me otana prem na hai. 13 Ham toelogke khaatien liekhiela djaise aapan larkan khaat. Hamlog maangiela kie toelog aapan diel bhar se hamlogke pjaar kar djaise hamlog toelogke kariela.

Be-bieswaasie log se ek man na rahiehe

14 Be-bieswaasie log se sanghat na kariehe. Bieswaasie ke to waasta na hai be-bieswaasie se. Andjor thoro ek hai andhiaar se? 15 Kriest aur saitaan to bhie na ek hoi sake hai?

Ohie se ek Kriest ke bieswaasie ek be-bieswaasie se ek kaam
me bhaag na lei sake hai. 16 Parmeswar ke mahal aur naklie
bhagwaan se ekko waasta na hai. Parmeswar bieswaasie log
ke biese me bolies raha kie:
„Ham oelogke bietj me rahab aur oelogke sanghe tjalab. Ham
oelogke Parmeswar rahab aur oelog hamaar djanta
rahie.”
Ohie se iesaai logan djaise Parmeswar ke mahal hai. 17 Aur
ohie se Parmeswar bhie bieswaasie log se bolies hai:
„Dja, be-bieswaasie log ke bietj me se tjal dja aur oelogse alag
hoi dja. Oesabke malietj kaar-baar tjhor de.
18 Tab ham toelogke apanaabe. Ham toelogke Baap rahabe
aur toelog hamaar betwa bietia rahiehe.”
Ie baat Prabhoe bolies hai aur oe sab se maahaan Waala hai.
Ohie se be-bieswaasie log se sanghat na kariehe.

7

Paulas Korente ke iesaai log se ab khoesie hai

1 Pjaara bhaai log, Parmeswar hamlogke ie sab barhia
waada deis hai. Ohie se hamlogke tjaahie har ek tjiedj tjhore
ke djaun hamlogke dehie aur aatma ke barbaad kare hai. Aur
poera hoike, aaw hamlog Parmeswar ke barka maanie dja.
2 Ham to liekh tjoekalie rahielie kie: Aapan diel hamlog khaat
phien se khol de. Hamlog koi ke kharaabie na karlie, koi ke
na biegarlie, aur koi ke khoen na tjoeslie. 3 Ham ie sab baat
na liekhiela toelogke kasoer dewe ke. Toelog to djaane hai
kie hamlog toelogke etana pjaar kariela kie hamlog toelogke
khaatien mar-miet sakiela. 4 Ham toelogke oeppar bharosa
kariela aur toelogke barwargie kariela. Toelog hamme etana
tieha deile hai kie sab moesiebat me hamaar diel khoesiaalie
se bhar gail.
5 Djab hamlog Maasadonia diehaat me pahoetjlie tab ham-
log na soestaai pailie. Hamlogke to sab rakam ke sotj-phiekier
raha. Hoewa khaalie moesiebat raha aur hamlogke diel
ghabaraat raha. 6 Bakie Parmeswar begar hiemmat waalan
ke tieha dewe hai, aur oe hamlogke hiemmat deis hai Tietas
ke aane se. 7 Hamlog na khaalie hiemmat pakarlie oke
dekhke, bakie hamlogke bhie bahoet khoesiaalie bhail kie
toelog oke tieha deile rahiele. Oe bataais kie toelog ketana
pasta hai aur agore hai hamse phien se bhet kare ke. Ie
baat soenke hamme auro khoesiaalie bhail. 8 Aur tjaahe
hamaar tjietthie ke baat toelogke akhral, tabbo ham liekhke
na pastaaila djaise pahiele. Toelogke oedaasie bhale thore
der khaat raha. 9 Ab ham khoesie baatie kie ham oe tjietthie
pathailie. Ham na khoesie baatie kie toelog oedaas rahiele,
bakie hamaar baat se toelog pastaile aur aapan tjaal-tjalan

badal deile. Toelog oedaas bhaile djaise Parmeswar maangat raha. Ohie se toelogke hamaar tjietthie se haanie na bhail.
10 Aur djab koi oedaas howe hai djaise Parmeswar maange hai, tab oe aapan boeraai pasta hai aur badal dja hai. Aisahie oe boeraai me se batj djaai. Bakie dje oedaas hai aur tabbo aapan boeraai se na pasta hai, oe Parmeswar ke aage djaise ek maral aadmie hai.
11 Toelog pastaile djaise Parmeswar maangat raha, aur dekh toelog ab kaise hoi gaile hai! Ab toelog koetjh karle. Toelog dekhaile kie toelog aapan boeraai tjhor deile. Toelog goessaile sab kharaab tjiedj par djaun howat raha. Toelogke sotj bhail aapan iesaai samaadj par. Toelog maangat rahiele hamse phien ek howe. Toelog kamaasoet hoike Parmeswar ke man waala kare lagale aur oe iesaai bhaai ke sadja deile djaun paap karat raha. Ie karke toelog dekhaile kie toelog maange hai safa se aapan djiewan bietaawe.
12 Ham oe tjietthie na liekhlie rahielie oe paapie ke daate khaatien, aur bhie na okare khaatien djaun ke doekh pahoetjal. Bakie ham liekhlie djeme Parmeswar ke aage dekhaai kie toelog hamlogke ketana pjaar kare hai. 13 Ohie se hamlogke hiemmat bhail djab hamlog toelogke biese me barhia khabar soenlie.
Aur Tietas ke khoesiaalie dekhke hamlogke auro khoesiaalie bhail. Ab okar sotj don hoi gail hai. 14 Hamlog toelogke bara barwargie karlie rahielie, aur toelog hamaar moer na gieraile hai. Ham to toelogse hardam sattjaai batailie rahielie. Ab dekha hai kie hamaar sab baat toelogke biese me satj hai. 15 Djab oe jaad kare hai kie toelog oke ketana ieddjat karke okar baat soenat rahiele, tab oe toelogke auro djaada tjaahe hai. 16 Ab ham khoesie baatie kie sab tjiedj hamse aur toelogse thiek hai aur ham toelogke oeppar phien ekdam se bharosa kar sakiela.

8

Garieb iesaai log khaatien daan

1 Bhaai log, ab ham maangiela toelogke khaat liekhe kie Parmeswar ketana bhalaai karies hai Maasadonia ke iesaai samaadj log khaatien. 2 Oesab djetana moesiebat me aapan bieswaas dekhaai sakat raha, oelog otane khoesiaalie me rahat raha. Aur tjaahe oesab bahoet garieb hai, tabbo oelog doesar garieb iesaai log khaat bahoet prem se daan karies hai. 3 Ham toelogse bataaila kie oesab deis djaun oesabke kamaai me raha aur bhie ose djaada. 4 Aur oesab djabardjastie se hamlogke aapan paisa deis Joedea ke bieswaasie log khaatien aur bolies: „Hamlog bahoet maangiela oesabke sahaaita kare.” 5 Djetana hamlog na sotj saklie, otana oesab

apane ke pahiela dardja par Prabhoe ke hawaale karies, aur Parmeswar ke daaja se hamlogke bhie. 6 Ohie se hamlog Tietas se poetjhlie sahaaita kare ke ie bhala kaam poera kare khaatien. Ohie to pahiele soeroe karies raha toelogse paisa batorwaawe ke.

7 Toelog bahoet attjha manai log baate. Toelogke bieswaas barka hai, toelog barhia se baat-tjiet kare hai, Parmeswar ke sattjaai thiek se djaane hai, kamaasoet baate aur hamlogke bahoet pjaar kare hai, djaise hamlog toelogke pjaar kariela. Ab dekhaaw kie toelog daan-poen kare me bhie attjha baate.

8 Ie sab baat se ham hoekoem na tjalaaila. Ham khaalie liekhiela kie ketana Maasadonia ke log sahaaita karies hai. Djab toelog aise kariehe tab dekhaai kie tohoelog aapan iesaai bhaai log ke sattje ke tjaahe hai. 9 Ham toelogke jaad karwaaila kie Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke ketana bhalaai karies hai. Oke sab dhan swarag me hote howe, tabbo oe doenia par aaike garieb banke raha toelogke khaatien. Aur garieb hoike oe toelogke diel ke dhan deis hai.

10 Ham toelogke raai deila kie djaun kaam toelog bietal baries soeroe karle rahiele, oke don kare ke. Ie toelogke bhalaai rahie. Toelog na khaalie pahiela waalan baate paisa batore khaatien, bakie toelog bhie doesare se pahiele maangat rahiele aise kare. 11 Toelog ie kaam hausiela se soeroe karle. Ab aapan kaam poera kar. 12 Sab se barka tjiedj na hai kie toelog ketana dewe hai, bakie kie toelog maange hai koetjh dewe. Aur Parmeswar maange hai kie toelog deihe djaun toelogse sapare hai, aur na djaun toelogse na sapare hai. 13 Ham na boliela kie toelog doesar log ke aise madat kar kie toelog doekh me par dja, bakie djeme toelogke baraabar rahe. 14 Aadj toelog aapan soekh me oelogke doekh me bhaag le sake hai. Hoi sake hai kie oelog djab djaroerat rahie, tab toelogke sahaaita kar sakie. 15 Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: „Dje dher batories raha, oke djaada na raha. Aur dje tanie se batories raha, oke kamtie na bhail."

16 Hamlog Parmeswar ke dhanbaad kariela kie oe Tietas ke kaam me laais hai toelogke khaatien, djaise hamke. 17 Djab ham bollie kie: „Thiek rahat djab toe oesabke paas djaite," tab oe man lagaaike tjalal. 18 Aur hamlog ek doesar iesaai bhaai ke okar sanghe pathailie. Oke sab samaadj log bahoet maan-djaan kare hai kaise oe khoes khabar ailaan kare hai. 19 Oesab ehie bhaai ke tjoenies hai hamaar sanghe oe paisa Joedea ke iesaai samaadj log ke lage ledjaai ke. Aur aise bhalaai kare se hamlog Prabhoe ke aadar kariela aur dekhaaila kie hamlog tajaar baatie madat kare ke. 20 Djab hamlog sanghe djaabe tab koi na bol sakie kie hamlog ie

dher paisa ke na thiek se dekh-bhaal karlie. 21 Parmeswar djaane hai aur manai log ke tjaahie bhie djaane ke kie hamlog iemaandaar baatie. Ohie se hamlog sanghe sanghe djaab.

22 Ham ek bhaai ke auro pathaaila. Hamlog dher dafe dekhlie kie oe tan-man se Prabhoe ke kaam me lagal rahe hai. Oe toelogke biese me dher barhia tjiedj soenies, aur ohie se oe toelogke oeppar bharosa kare hai aur bahoet maange hai toelogke khaat koetjh kare. 23 Aur Tietas ke baare me toelog djaane hai kie oe hamaar sanghe toelog khaatien Prabhoe ke kaam kare hai. Ekwa doeno bhaai iesaai ke samaadj dwaara pathaawal gail, aur oelogke tjaal-tjalan se dekha hai kie Kriest ketana biesaal hai. 24 Ohie se ab dekhaihe kie toelog oe tieno ke ketana tjaahe hai, aur bhie kie hamaar baat satj raha djab ham toelogke goen gaawat rahielie. Tab djab oelog lautke aaiga, tab aapan samaadj me bataaiga.

9

Doesare ke madat kare

1 Hamme djaroerie na hai liekhe ke kie toelogke tjaahie garieb iesaai log ke sahaaita kare ke. 2 Ham to djaaniela kie toelog maange hai madat kare. Ham Maasadonia ke iesaai log se toelogke barwargie kariela, aur ham bollie kie toelog bietal baries me soeroe karle paisa batore ke. Aur ie baat soenke dher Maasadonia ke iesaai log bhie maangies koetjh paisa dewe. 3 Hamme na attjha lage hai djab ham djhoetthe ke toelogke goen gaaila. Bakie ab ham maangiela kie toelog oe paisa batorke kaam poera karle rahiehe. Ohie se ham ie tieno bhaai ke aage pathaaila. 4 Djab ekaat Maasadonia ke bhaai hamare sanghe aawat aur dekhat kie paisa na batoral hai, tab hamlogke saram lagat aur toelogke bhie. 5 Ohie se hamke attjha lagal ie tieno se poetjhe ke hamse pahiele toelogke paas djaai ke toelogke madat kare ke oe waada karal paisa batore ke. Tab djab hamlog aabe, tab toelogke paisa na djaise bhiekh maang-maangke batoral rahie, bakie djaise ek daan rahie.

6 Aur ie baat jaad kariehe kie djab ek khetiar tanie se tjhietie, tab oe tanie se kaatie. Bakie djab oe dher tjhietie, tab oe dher kaatie. 7 Toelogke na tjaahie oeppar ke man se kie to karaai se koetjh dewe ke. Bakie har ek ke tjaahie sallaah kare ke kie oe ketana maange hai dewe. Parmeswar oke pjaar kare hai djaun khoesiaalie se koetjh dewe hai. 8 Oe aapan bhalaai tjhappar phaarke dewe hai djeme toelogke na khaalie miele djaun toelogke djaroerat hai, bakie toelog bhie ek doesare ke bhalaai kar sakiehe. 9 Parmeswar ke poestak me aise liekhal hai:

„Oe garieb doekhian ke djaada daan dewe hai, aur okar
bhalaai hamesa jaad kariega."
10 Parmeswar khetiar ke bia dewe hai tjhiete khaatien djeme
oe bret khaai sake. Aisahie oe toelogke bhie hardam auro
deiga. Tab toelogke dher rahie baate khaatien. 11 Aur djab
hamlog toelogke sab paisa pahoetjaabe tab dher manai log
Parmeswar ke dhanbaad kariega.
12 Ie madat se garieb iesaai log ke na khaalie khaana-
piena mieliega, bakie oesab Parmeswar ke bahoet dhanbaad
kariega. 13 Toelogke kaam se dekhaai djaai kie toelog Kriest
ke khoes khabar maane hai. Ohie se Joedea diehaat ke iesaai
Parmeswar ke goen gaaiga kie toelog etana sahaaita karle
hai. 14 Oelog dekhie kie Parmeswar ke bhalaai toelogke
oeppar hai, ohie khaat oelog praatna karie kie oesab toelogse
miel sakie. 15 Aaw, hamlog Parmeswar ke dhanbaad dewe
k'hoi kie oe hamlogke aapan Beta deis hai. Ie etana biesaal
daan hai kie sab koi ke moeh band hoi dja hai!

10

Kaise Paulas apane ke biese me phien se samdjhaawe hai

1 Djaise Kriest sadhaaran se aur dhieradj se koetjh poetjhat,
oisahie ab ham toelogse koetjh maangiela poetjhe. Koi koi
hamare biese me bole hai kie: „Paulas to hamlogke lage
etana sarma hai, bakie doer se khoeb daate hai." Tabbo ham
toelogse prem se koetjh poetjhiela. 2 Ham toelogse bientie
kariela kie djab ham aabe tab hamme na daate ke pare.
Ham oelogke bahoet daatab djaun sotje hai kie hamlog apane
man ke kariela. 3 Tjaahe hamlog aisan-taisan iensaan baatie,
tabbo hamlog saitaan ke djiet paaila. Bakie na aapan saktie
se. 4 Djaun tjiedj se hamlog oke djiet paaila, oe doenia ke
na hai, bakie Parmeswar ke aage ie tjiedj me bahoet taagat
hai. Ese hamlog sab oelta gjaan naas kariela 5 aur sab oelta-
phoelta sotj-bietjaar badalwaaila, aur bhie har ek baat djaun
Parmeswar ke gjaan se doesar rakam hai. Djaise soerdjaatie
log aapan doesman ke nietje kare hai, oisahie hamlog bhie
maangiela sab oelta sotj-bietjaar waalan ke Kriest ke nietje
kare. Tab oesab okar baat soeniega. 6 Aur djab toelog aapan
iesaai samaadj me dekhaihe kie toelog Kriest ke baat poera
taur se maane hai, tab ham aaike oke sadja debe djaun abbe
baat na maane hai.
7 Toelog khaalie oeppare dekhe hai. Attjha, djab koi etana
thiek se djaane hai kie oe Kriest ke naam se batia hai, tab oke
tjaahie thiek se samdjhe ke kie hamlog bhie okar naam se
batiaaila. 8 Saait toelog sotjat hoihe kie ham aapan dardja par
bahoet barwargie kariela. Bakie Parmeswar hamse hoekoem

tjalwaawe hai khaalie toelogke madat kare khaatien okare me djaada bieswaas kare ke. Aur epar barwargie kare se hamme saram na lage hai. 9 Ham aapan tjietthie se na maangiela toelogke derwaawe. 10 Koi koi hamare biese me bole hai: „Okar tjietthie ke baat kara hai, bakie djab toe oke bhetaihe tab dekhiehe kie oe ketana kamdjor hai. Tab toe soeniehe kie okar baat koetjh laaik na hai.” 11 Dje aise batia hai, oke tjaahie djaane ke kie djab ham aabe tab ham aisahie karab djaise ham aapan tjietthie me liekhiela.

12 Ham na boliela kie ham oelogse baraabar baatie djaun apane ke etana barhia samdjhe hai. Oelog khaalie aapan sotj-bietjaar kaam me laawe hai. Aur dje aise kare hai, oe to koetjh na samdjhe hai. 13 Bakie hamlog apane ke barwargie na kariela. Hamlog Parmeswar ke sotj-bietjaar par dhiaan lagaaila. Hamlog okar taur-tarieka se tjaliela. Aur oe hamlogke toelogke lage pathaais raha. 14 Hamlog pahiela waalan ghat toelogse Kriest ke khoes khabar batailie. Ohie se djetana Parmeswar hamlogse bolies raha, otane hamlog toelogke oeppar hoekoem tjalaaila aur na ose djaada. 15 Hamlog doesare ke kaam ke phal na apanaaila. Bakie djab toelogke bieswaas auro barka hoi, tab ham maangiela Korente me aapan kaam auro barhaawe, djetana Parmeswar boliega.

16 Tab hamlog toelogke des se auro aage djaabe khoes khabar phailaawe ke djaaha ie kaam koi na kare hai. Tab koi na bol sakie kie hamlog oesabke kaam aage barhaaila. 17 Dje maange hai barwargie kare, oke tjaahie Prabhoe ke barka kare ke. 18 Djab koi apane ke barka maane hai, tab ie koetjh kaam laaik na hai. Bakie djab Parmeswar okar barwargie kare hai, tab bahoet koetjh hai.

11

Djhoettha pathaawal waalan

1 Tjaahe toelog sotjat hoihe kie hamaar moer na thiek hai, tabbo toelog hamaar paagalpan sahiehe. 2-3 Toelog djaane hai kaise saap Efa ke tjalaakie se bahakaais raha. Aur ham deraaila kie saitaan toelogke bietjaar biegaar dei kie toelog bhie bharmaawal djaihe aur na tan-man se Kriest par dhiaan lagaihe. Bakie ham Parmeswar khaatien toelogke rakhwaala baatie. Toelog hamaar bietia ghat baate, aur djab Kriest lautke aaiga, tab ham maangiela toelogke begar daag se okar aage pes kare. 4 Djab koi aaike ek doesar Jiesoe ke biese me batia hai, tab toelog djhat se okar baat bieswaas kar lewe hai. Aur djab koi ek doesar aatma ke biese me batia hai djaun toelogke kabhie na mielal hai, kie to ek doesar khoes khabar

partjaar kare hai, tab toelog okar baat toerant apana lewe hai.
5 Toelog djhoettha pathaawal waalan ke bahoet barka
maane hai. Tabbo ham sotjiela kie ham oe biesaal adamian
se nietja na baatie. 6 Tjaahe ham otana biesaal partjaar na
kar paaila, tabbo ham iesaai ke bieswaas ke baare me bahoet
koetjh djaaniela. Hamlog toelogse to ie gjaan ke biese me
dher batailie aur bhie aapan tjaal-tjalan se dekhailie hai.
7 Toelogse Parmeswar ke khoes khabar bataawe khaatien
ham apane ke nietja karke aapan paisa kamaat rahielie. Ie
rakam se hamme toelogse paisa na maange ke paral. Ka,
toelog sotje hai kie ham aise karke galtie karle hobe? 8 Doesar
samaadj ke iesaai log hamme djaada paisa deis raha, aur
ham sab harap leilie. Ie rakam se ham aapan pathaawal
waala ke kaam toelogke khaatien moeft me kar saklie. Djab
ham toelogke lage rahielie aur ie sab paisa don hoi gail, tab
ham koi se paisa na manglie. 9 Bakie Maasadonia ke bhaai
log aaike deis djaun hamke djaroerat raha. Ham djaanke
toelogse koetjh na manglie aur kabhie na maangab. 10 Djaise
Kriest ke sattjaai hamaar diel me rahe hai, oisahie hamaar
baat satj hai. Ham Aakhaaja diehaat me tjaaro or ie baat
bataaila aur hamaar moeh koi na band kar paai. 11 Ka, toelog
sotje hai kie ham aise karke toelogke pjaar na kariela? Ie to
Parmeswar apane djaane hai. 12 Koetjh manai bole hai kie:
„Hamlog djaise Paulas Parmeswar khaatien kaam kariela."
Bakie hamlog oelogke mauka na debe ie baat se apane ke
barwargie kare ke.
13 Aisan manai log Parmeswar ke kaam na kare hai. Oesab
dhokhaabaadj log hai aur djhoetthe ke bole hai kie Kriest
oelogke pathaais hai. 14 Ie atjambho ke baat na hai. Saitaan
to kabhie kabhie Parmeswar ke ek tjamkat waala parie ghat
kare hai. 15 Ohie se atjambho baat bhie na hai djab okar
saathie log djhoetthe ke bole hai kie oelog Parmeswar ke
naukar hai aur okar baat siekhaawe hai. Bakie oesab aapan
karnie ke phal paaiga.

Pathaawal waalan ke moesiebat

16 Ham doharaaike liekhiela kie ham pagala na baatie. Aur
djab koi tabbo aise sotjat hoi, tab ek pagala ghat hamme
thora se barwargie karan de. 17 Aur djab ham barwargie
kariela, tab ham aapan paagalpan par kariela aur Prabhoe
hamme ie na bolies hai kare ke. 18 Djab doesar log apane ke
barwargie kare hai, tab ham bhie aise kar sakiela. 19 Toelog
to etana samadjhdaar baate kie toelog dhieradj se doesar ke
kam-boeddhie sahie lewe hai. 20 Djab koi toelogse goelaamie
karwaawe hai, toelogke thage hai, toelogke oeppar tjaharke

baithe hai, biesaal khele hai aur toelogke moeh par thappar maare hai, tab toelogke kharaab na lage hai. 21 Hamme maaf kar de kie ham ie sab tjiedj toelogse na karlie. Bakie na bhoelaihe kie djaun ekwan bol sake hai, oe ham bhie bol sakiela. Ham to djaise ek pagala liekhiela.

22 Ka, oesab sattja Hebar log hai? Oe to ham bhie baatie. Oesab Parmeswar ke tjoenal waala Israel djaatie ke hai? Ham bhie. Oesab Aabraaham ke aulaad hai? Ham bhie baatie. 23 Oelog Kriest ke naukar hai? Ab hamaar moer na kama hai, bakie ham oelogse djaada Kriest ke khaatien kausies karlie hai. Ham oelogse djaada djahal katlie, maar khailie, aur dher dafe maut hamaar saamne raha. 24 Israel log hamme paatj dafe ek-kam-tjaalies tjharie se sadja deis. 25 Roma log hamme tien dafe danda se pietwaais. Ek dafe manai log maangies hamme ieta biegke maar dhaare. Tien dafe djaun djahaadj par ham rahielie toetke doebe lagal. Aur ek dafe ham tjaubies ghanta samoendar me bahat rahielie. 26 Hamme hardam tjaahat raha ie des se oe des djaai ke, aur rasta me har ek rakam khattara raha. Hamlogke tjaahat raha khatarnaak nadie habara kaate ke. Kabhie kabhie hamlogke daakoe bhetaat raha. Hamlogke djaatie aur doesar djaatie log hamlogse laraai karies. Tjaaro alang sahar aur maidaan me khattara raha aur samoendar par bhie. Bakie sab se kharaab raha djab hamlog naklie iesaai log ke bhetaat rahielie. 27 Hamlog bahoet moeskiel kaam karlie. Dher dafe hamlogke mauka na raha raat ke soete ke. Aur dher dafe hamlogke khaaik aur paanie na raha. Kabhie kabhie bara thandha raha aur hamlogke dher kapra na raha. 28 Ie sab abbe etane na raha. Rodj har ek iesaai ke samaadj ke sotj-phiekier hamaar sier par raha. 29 Djab koi ke bieswaas tjhota hoi, tab ham okar khaat to mar-miet sakiela. Aur djab koi bhatkaawal djaai, tab hamke bahoet goessa lagie.

30 Djab hamme barwargie kare ke hai, tab ham bestar opar karie djaun se hamaar kamdjorie dekha hai. 31 Pieta Parmeswar djaun hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke Baap hai, okar goen hamesa gaawal djaai. Oe djaane hai kie ham djhoeth na boliela. 32 Djab ham Daamaskas sahar me rahielie tab raadja Aaretas ke mandjha sahar ke sab rasta rokwaai deis raha hamke pakare khaatien. 33 Bakie hamaar sangha-tian hamme ek baskieta me baithaaike sahar ke dewaal ke ek khierkie me se bahare niekaas deis. Aisane ham batj gailie.

Paulas kaun tjiedj par barwargie kare hai

12

1 Djab barwargie kare ke hai, tjaahe ie be-kaamiel hai, tab ham liekhab kie Parmeswar hamme kaun tjiedj djagte

me ek sapana ghat dekhaais hai. 2-3 Ham koetjh djaaniela
ek bhaai ke biese me djaun Kriest me saamiel hai. Tjauda
baries bhail kie oe tiesara swarag talak lei lewal gail. Ham
na djaaniela kie oe aapan dehie se gail kie aapan aatma se.
Ie Parmeswar djaane hai. Oe Paramdes me pahoetj gail.
4 Hoewa par oe aisan aisan pawietr baat soenies kie ekko
iensaan ke hoekoem na hai bole ke aur bhie na bol sake hai.
5 Ham okare baare me barwargie kariela, aur na apane ke
baare me, saait khaalie aapan kamdjorie par. 6 Djab ham
mangtie barwargie kare, tab ie kam-boeddhie na rahat. Ham
khaalie sattjaai bataitie. Bakie ham aapan moeh na kholab
djeme manai log hamme barka maane khaalie oe tjiedj par
djaun oesab hamare biese me dekh aur soen sake hai.

7 Parmeswar djaise ek sapana me hamme atjambho aur
biesaal tjiedj dekhaais hai. Ohie se oe howan dewe hai kie
saitaan ke ek parie hamme djaise kaata se piera dewe hai.
Ie rakam se ham apane ke barka na maan sakab. 8 Ham
Prabhoe se tien dafe praatna karlie kie oe pierwa ke hataai
dewe. 9 Bakie oe hamse bolies: „Ham toke djetana bhalaai
karab djaun tor khaat thiek hai. Auro djaada djaroerie na hai.
Djab koi kamdjor hai tab ham oke aapan saktie dei sakab."
Ohie se hamme bahoet attjha lage hai aapan kamdjorie par
barwargie kare ke. Ie rakam se hamare me Kriest ke saktie
djaada dekhaai sakie. 10 Aur ohie se ham khoesie baatie
kie ham otana biesaal aadmie na baatie, aur kie Kriest me
bieswaas kare ke dwaara hamaar bedjatie howe hai, hamme
moesiebat sahe ke pare hai, ham sataawal djaaila aur bahoet
djhandjhat me phasal baatie. Djab ham djaaniela kie hamke
saktie na hai, tab Kriest hamme saktie dewe hai.

Paulas kaise maange hai iesaai log ke madat kare

11 Ham toelogke djarieje pagala ban gailie. Toelogke tjaahat
raha hamme darsaawe ke. Ham ekwan biesaal pathaawal
waalan se to kamtie na baatie, tjaahe ham apane ke tjhota
samdjhiela. 12 Djab ham toelogke lage rahielie tab ham toel-
ogke dekhailie kie ham sattje ke Kriest ke ek pathaawal waala
baatie. Ham to hiemmat baanhke barka aur atjambho kaam
karlie aur Kriest ke saktie dekhailie. 13 Aur ham toelogke to
ekwan iesaai ke samaadj se baraabar manlie. Saait toelog
goessaail baate kie ham apane khaatien toelogse koetjh na
manglie. Ie boeraai hamme maaf kar de!

14 Dekh, ie tiesara dafe hai kie ham tajaar baatie toelogke
lage aawe ke, aur ham absie toelogse bhie koetjh na maangab.
Ham toelogke paisa na maangiela, bakie toelogke! Toelog to
djaise hamaar larkan baate. Aur larkan ke na tjaahie aapan
maai-baap khaatien paisa batore ke, bakie maai-baap aapan

larkan khaatien batore hai. 15 Ham khoesiaalie se maangiela
aapan sab tjiedj aur djab hoi sakat aapan djaan bhie toelogke
khaatien daan kare, djeme toelogke aatma attjha rahe. Ka,
djab ham toelogke auro djaada pjaar kariela, tab hamke
kamtie pjaar miele hai? 16 Tjaahe aise hoi. Ham toelogke
barka bodjha na deilie oethaawe ke. Ham to tjalaak baatie,
ohie se ham toelogke Kriest khaatien tjalaakie se pakarlie
hai. 17 Ka, djaun bhaai log ke ham pathailie rahielie, ham
oelog ke dwaara toelogse koetjh manglie hai? 18 Ham Tietas
se bollie toelogke lage djaai ke aur ham okar sanghe ek bhaai
ke bhie pathailie rahielie. Aur Tietas to bhie toelogse koetjh
na maangies raha. Na, hamlog doeno miela ekahie Aatma se
ekahie rasta par tjaliela.

19 Toelog abbe lek sotje hai kie ham ie sab baat liekhiela
apane ke batjaawe khaatien. Na, aise na hai. Pjaara bhaai
log, hamlog Kriest ke dwaara ie sab baat Parmeswar ke
aage liekhiela toelogke madat kare ke pakka iesaai howe
khaat. 20 Ham sotjiela kie djab ham aabe tab toelogke tjaal-
tjalan hamme na attjha lagie. Tab toelogke na attjha lagiega
djaun ham karab! Ohie se ham ie tjietthie liekhiela. Djab
ham aabe tab ham na maangiela dekhe kie toelog apane me
djhagara kare hai, djaran kare hai, apane apane me goessa
hai, khaalie apane ke sotje hai, niendara kare hai, kaan
bhare hai, ghamandie baate kie to doesare ke ghabaraahat
me pahoetjaawe hai. 21 Djab toelog aapan tjaal-tjalan na
badaliehe tab hamke Parmeswar ke aage bahoet saram lagie.
Aur djab ham aaike dekhab kie dje pahiele paap karat raha
aapan be-saram djiewan, tjhatjhoendaraipan aur kharaab
kaam par ab talak na pasta hai, tab ham bahoet oedaas hobe.

13

Aakhrie raai

1 Ie tiesara dafe hai kie ham toelogke lage aabe. Aur
Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie djab doei kie to tien
gawaahie bolie kie koi ke kasoer hai, tab oke sadja miele ke
tjaahie. 2 Djab ham doesara dafe toelogke lage rahielie tab
ham oelogke datlie djaun paap karat raha aur ekwan ke bhie.
Ie hamaar doesara gawaahie ghat hai. Ab ham doer se phien
oesabke samdjhaaila, aur ie to hamaar tiesara gawaahie ghat
hai. Djab ham aabe tab ham sab paapie log ke sadja debe
aur koi ke moeh na taakab. 3 Toelog saboeth maange hai kie
Kriest hamare dwaara toelogse batia hai? Attjha, oe kamdjor
na hai, bakie toelogke aapan saktie dekhaaiga. 4 Tjaahe oe
apane ke ekgo kamdjor iensaan ghat kroes par marwaais,
tabbo oe ab Parmeswar ke saktie se djieje hai. Aur hamlog ose

ek hai, ohie se hamlog bhie kamdjor baatie. Tabbo hamlog Parmeswar ke saktie se okar sanghe toelogke khaatien aapan djiewan bietaaila.

5 Toelog apane me sotj kie toelog satj-moetj Kriest me bieswaas kare hai aur kie Jiesoe Kriest toelogke diel me rahe hai kie na. Djab aise na hai tab toelog naklie iesaai baate. 6 Ham sotjiela kie toelog samdjhat hoihe kie hamlog naklie waala na baatie. 7 Ohie se ham Parmeswar se praatna kariela kie oe toelogke madat kare paap-boeraai se doer rahe ke. Tjaahe hamlog nietja maanal djaaila, tabbo hamlog aise praatna kariela saram me se na batje ke, bakie djeme toelog ek safa djiewan bietaihe. 8 Hamlog to khaalie Parmeswar ke sattja baat bataai sakiela, aur eke na rok sakab. 9 Aur hamlog khoesie hai djab hamlog kamdjor baatie aur toelogke bieswaas barka hai. Hamlog praatna kariela kie toelog sab tjiedj ekdam se bhar-poer kariehe. 10 Ohie khaatien hamlog aawe se pahiele ie tjietthie liekhiela. Tab hamme oe hoekoem na tjalaawe ke parie djaun Parmeswar hamke deis hai. Ham na maangiela ie hoekoem kaam me laawe toelogke bieswaas toere bakie barhaawe.

11 Attjha, bhaai log, khoesie se rahiehe! Hamaar baat soen le, ek man se aur miel-djoelke rahiehe. Tab Parmeswar toelogke saath rahiega. Okare me se sab prem aur sjaantie oetpan howe hai.

12 Apane me iesaai tarieka se tjoem le. Hia ke sab iesaai log toelogke jaad kare hai.

13-14 Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai aur Parmeswar ke prem toelogke saath rahe aur Pawietr Aatma toelogke sanghe rahe.

Paulas ke tjietthie Gaalaatsia ke iesaai log khaatien
Pahiela baat

Dher dien pahiele Gaalaatsia ekgo diehaat raha Roma ke maahaaraadja ke raadj me. Paulas Parmeswar ke ek pathaawal waala raha. Oe hia hoewa gail doesar djaat log se khoes khabar partjaar kare ke kie Jiesoe Kriest manai log ke paap me se batjaawe khaatien maral aur djie oethal hai. Ie rakam Paulas bhie Gaalaatsia diehaat me aaike hoewa ke manai log se bataais raha. Tab oman se koetjh manai Jiesoe Kriest me bieswaas kare lagal, aur ekaatgo iesaai ke samaadj hoewa hoi gail.

Paulas aur Petras Israel ke aadmie raha aur iesaai hoi gail raha. Bakie Gaalaatsia ke manai Israel log na raha. Oesab Israel ke dharam ke biese me koetjh na djaanat raha. Parmeswar dher dien pahiele aapan sanesian ke dwaara aapan baat khaalie Israel ke djaatie ke siekhaais raha.

Djab Paulas Gaalaatsia des me se tjal gail raha, tab koetjh doesar Israel log bhie hoewa aail. Oelog apane ke iesaai bolaawat raha, bakie khoes khabar ke matlab thiek se na samdjhat raha. Oelog Gaalaatsia ke iesaai log ke siekhaawe lagal kie Parmeswar ke aage be-kasoerie howe khaatien ek iensaan ke tjaahie na khaalie Jiesoe Kriest me bieswaas kare ke, bakie Israel ke dharam ke kaanoen bhie maane ke. Ie djhoeth baat hai. Aur djab Paulas ie baat soenies, tab oe ie tjietthie liekhies hoewa ke iesaai log ke mienaahie kare khaatien aisan baat me bieswaas kare ke.

Israel ke dharam khaat ek barka tjiedj hai kie sab mardaana ke hakiekat howe. Dje aise na karwaawat raha, oe Israel me gientie na raha. Parmeswar aisan hoekoem deis raha Israel ke djaatie apane khaat sab doesar djaatie se alag kare khaatien. Hakiekat ek tjienha hai kie Israel logan Parmeswar ke tjoenal waala djaatie hai. Ekare baad oelog etana ghamand hoi gail kie oesab doesar djaatie log ke nietje karat raha. Oesab na maangat raha koi ke sanghe bhodjan kare djaun ke hakiekat na bhail raha. Bakie iesaai log me aise na howe ke tjaahie. Oelog sab doesar iesaai ke sanghe bhodjan kare hai.

Parmeswar ke aage be-kasoerie howe khaatien ek iensaan ke tjaahie khaalie Jiesoe Kriest ke oeppar bharosa kare ke. Oe to manai log ke paap aapan oeppar leike hamlogke khaatien kroes par aapan djaan deis hai. Dje ie baat bieswaas kare hai,

oke djaroerie na hai koetjh auro kaam kare ke Parmeswar se ek howe khaatien.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie liekhiela.

Ham Jiesoe Kriest ke ek pathaawal waala baatie, na iensaan ke dwaara bakie Jiesoe Kriest aur bhie Pieta Parmeswar dwaara djaun oke djie oethaais hai.

2 Hia ke sab iesaai bhaai ie tjietthie liekhe me saamiel hai.

Ie tjietthie Gaalaatsia des ke sab iesaai ke samaadj khaatien hai.

3 Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest ke sjaantie aur bhalaai toelogke oeppar rahe. Pieta Parmeswar hamlogke Baap hai, 4 aur Prabhoe Jiesoe Kriest aapan djaan deis hai hamlogke paap mietaawe aur hamlogke ie djoeg ke barbaadie me se batjaawe khaatien. Oe aise karke Pieta Parmeswar ke hiettjha poera karies. 5 Okar aadar hardam ke lieje karal djaai. Ha, aisahie to hai.

Khaalie ek khoes khabar hai

6 Ham atjambho bhailie kie toelog etana haldie se Parmeswar ke tjhor dewe hai. Oe toelogke Kriest ke bhalaai dwaara bolaais hai, aur ab toelog ek doesar khabar me bieswaas kare lagale hai. 7 Aur ie to khoes khabar na hai. Ham soenlie hai kie koi koi toelogke magadj biegaar dewe hai. Oelog Kriest ke khoes khabar ke oelta bataawe hai. 8 Bakie djab hamlog kie to ek swarag ke parie aaike toelogse ek doesar khabar bataitie, tab ham maangiela kie Parmeswar oke saraap dei! 9 Hamlog pahiele bollie rahielie aur ab ham phien se boliela kie dje toelogse Kriest ke khoes khabar se doesar rakam bataawe hai, okar oeppar Parmeswar ke saraap rahe!

10 Ka, toelog sotje hai kie ham ie bolke maangiela manai logan ke parsand kare? Na, sab se pahiele ham Parmeswar ke parsand kariela. Djab ham mangtie manai ke parsand kare tab ham ekgo Kriest ke goelaam thoro rahietie?

Kaise Paulas Kriest ke ek pathaawal waala bhail

11 Bhaai logan, ham maangiela toelogke djanaawe kie djaun khoes khabar ham soenailie hai, oe iensaan ke sotjbietjaar na hai. 12 Aur ie khoes khabar hamse ekko manai na bataais kie to siekhaais hai, bakie Jiesoe Kriest apane hamke dekhaais hai.

13 Toelog soenle rahiele kaise ham pahiele Israel ke dharam ke rasta par tjalat rahielie. Ham Parmeswar ke samaadj logan ke khoeb sataawat rahielie. Ham bahoet kausies karat rahielie oesabke samaadj ke ekdam se naas kar dewe ke.

14 Aur Israel ke dharam maanke ham dher aapan oemier
waalan se auro bhaktie rahielie. Ham to aapan baap-daada
log ke dharam ke nem bahoet hausiela se poera karat rahielie.
15-16 Bakie Parmeswar hamke paida howe se pahiele alag
karies raha aur bolaais okar khaat ek kaam kare ke. Tab
ek dien okar bhalaai dwaara oke attjha lagal hamke aapan
Beta ke dekhaawe ke. Oe maangat raha kie ham okar biese
me doesar djaatie log se khoes khabar bataai. Ham manai
se tanko raai na leilie. 17 Aur ham Jeroesaalem sahar ke
pahiela pathaawal waalan ke paas bhie na gailie. Bakie ham
Aaraabia des gailie. Aur hoewa se ham Daamaskas sahar me
lautke gailie.

18 Tab tien baries baad ham Jeroesaalem me gailie Kefas*
se bhet kare. Ham pandra rodj okar lage rahielie. 19 Aur ham
ekwan pathaawal waalan ke na dekhlie, khaalie Prabhoe
Jiesoe ke bhaai Jaakobas ke. 20 Ham ie baat Parmeswar ke
aage liekhiela, aur ham djhoeth na boliela.

21 Tab ham Sieria aur Sieliesia des gailie. 22 Hamse aur
Joedea diehaat me ke Kriest ke samaadj log se tjienh pahi-
etjaan na raha. 23 Oelog hamare biese me soenat raha kie:
„Paulas pahiele hamlogke sataawat raha aur maangat raha
iesaai ke bieswaas naas kar dewe. Bakie ab oe khoes khabar
Jiesoe ke biese me ailaan kare hai!" 24 Aur oesab Parmeswar
ke aadar karat raha kie oe hamke etana badal deis raha.

2

Paulas aur ekwan pathaawal waalan

1 Tab tjauda baries ke baad ham Baarnaabaas ke saath
phien se Jeroesaalem gailie. Ham Tietas ke bhie legailie.
2 Parmeswar hamke djanaais raha kie hamke tjaahat raha
hoewa djaai ke. Hoewa par ham batailie kie ham doesar
djaatie log ke khoes khabar kaise samdjhaaila. Ham khaalie
oesabke barkwan se batailie. Ham maangat rahielie thiek se
djaane kie ham aapan kaam djhoetthe ke karat rahielie kie
na.
3 Tietas hamare sanghe raha aur tjaahe oe Griek ke aadmie
hai, tabbo oesab oke na djabarai karies hakiekat karwaawe
ke. 4 Khaalie ekaat naklie iesaai bhaai log maangies ie kaam
karwaawe. Oesab samaadj me ghoes gail raha dekhe ke
kie hamlog Israel ke dharam ke hoekoem par tjaliela kie na.
Bakie be-kasoerie howe khaatien hamlogke djaroerie na hai
ie hoekoem maane ke. Hamlog to Kriest Jiesoe me saamiel hoi
gailie hai. Oesab khaalie maangat raha hamlogke phien se
dharam ke hoekoem ke goelaam banaawe, aur na samdjhat
raha kie hamlog okar dwaara tjhoetkaara paai tjoekalie.

* **1:18** Kefas ekgo doesar naam hai Petras khaatien.

5 Hamlog hakiekat karwaawe ke biese me oelogke tanko na batiaain deilie djeme toelog Kriest ke khoes khabar ke sattjaai pakarle rahiehe.

6 Hoewa ke iesaai ke barkwan hamse na bolies khoes khabar se koetjh aur djaada siekhaawe ke. Bakie hamse koetjh kaam na hai kie oesab barka hai kie na. Parmeswar koi ke moeh na taake hai. 7 Na, oesabhan samadjh gail kie djaise Petras Israel logan khaatien partjaar karat raha, oisane hamke hoekoem mielal hai ekwa djaatie log se khoes khabar bataawe ke. 8 Oe djaun Petras ke saktie dewat raha pathaawal waala ke kaam kare ke Israel logan khaatien, oe hamke bhie saktie dewat raha doesar djaatie logan khaatien partjaar kare ke. 9 Tab djab oesab dekhies kie Parmeswar ke bhalaai dwaara ham ie kaam kariela, tab Jaakobas, Kefas aur Johaanas hamse aur Baarnaabaas se bhaai bhaai ghat haath mielaais. Aur sab koi djaane hai kie ie tieno samaadj logan ke bieswaas ketana barhaawe hai. Tab hamlog baat-tjiet karlie kie ham aur Baarnaabaas doesar djaatie ke paas djaabe aur oelog Israel logan se khoes khabar bataaiga. 10 Oesab khaalie maangies kie hamlog Jeroesaalem ke garieb iesaai log ke sahaaita karie. Aur ham hardam bahoet kausies karat rahielie aise kare ke.

Paulas kaahe ke Petras se ek man na raha

11 Bakie koetjh dien baad djab Kefas Antiokia sahar me aail raha, tab ham ose kholke bollie kie: „Toe koetjh kare hai djaun na attjha hai.” 12 Pahiele Kefas doesar djaatie ke iesaai log ke saath bhodjan karat raha, tjaahe oelogke hakiekat bhail raha kie na. Bakie djab barkwa Jaakobas lage se ekaatgo Israel ke iesaai log aail, tab oe dar ke maare alag hoi gail. Oe deraat raha kie oesab goessaai djaat djab oe be-hakiekat howe waalan ke saath bhodjan karat. 13 Tab hoewa ke ekwan Israel ke iesaai log bhie alag hoi gail. Aur Baarnaabaas bhie aisane kare lagal. 14 Ham dekhlie kie oesab attjha rasta par na tjale hai aur khoes khabar ke sattjaai na samdjhe hai. Ohie se ham sab koi ke aage Kefas se bollie kie: „Toe ek Israel ke aadmie baate aur iesaai hoike toke aapan djaat ke dharam ke nem na poera kare ke pare hai. Tab toe kaise doesar djaatie ke iesaai se bol sake hai Israel ke dharam ke nem par tjale ke?

15 Ham aur toe Israel ke baatie aur doesar djaatie log ghat paapie na baatie. 16 Bakie hamlog djaaniela kie koi na Parmeswar ke kaanoen par tjale se be-kasoerie hoi sake hai. Ie khaalie Jiesoe Kriest me bieswaas kare se hoi sake hai. Ohie se hamlog aapan dharam ke nem tjhorke okare me bieswaas

kare lagalie. Dharam ke nem maane ke dwaara koi na be-kasoerie howe hai. 17 Aur djab hamlog Kriest ke dwaara be-kasoerie hoike tabbo paap kariela, tab ka, ekar matlab hai kie Kriest hamlogke paap karwaawe hai? Ie to kabhie na hoi sake hai! 18 Djab ham phien se mangtie dharam ke kaanoen par tjale ke dwaara be-kasoerie howe, tab ham Parmeswar ke aage sattje ke paapie rahietie.

19 Ham dharam ke kaanoen par tjalke samadjh gailie kie ham ie rakam se be-kasoerie na hoi sakab aur maut ke sadja laaik baatie. Ohie se ham ie rasta tjhor deilie aapan djiewan khaalie Parmeswar khaatien bietaawe ke. 20 Djab Kriest kroes par maral tab Parmeswar ke aakhie me ham bhie marlie. Ekar matlab hai kie ab ham aapan djiewan na bietaaila djaise hamme attjha lage hai, bakie Kriest hamaar diel me rahe hai aur ham okar hoekoem par tjaliela. Aur djab talak ham doenia par djiejab tab lek ham aapan bharosa Parmeswar ke Beta par dharab. Ohie hamme pjaar karies hai aur hamaar khaatien aapan djaan deis hai. 21 Djab koi hoekoem par tjale ke dwaara Parmeswar ke aage be-kasoerie hoi sakat, tab Kriest djhoetthe ke kroes par marat. Tab Parmeswar hamaar bhalaai bhie na karat. Aur aisan baat toe hamaar moeh se kabhie na soeniehe!”

3

Dharam ke kaanoen kie to bieswaas

1 He bhoettjar Gaalaatsia ke bhaai log! Ke toelogke moerie ghoemaais hai? Ham toelogke to phor-phorke samdjhailie rahielie Jiesoe Kriest kaahe khaatien kroes par mar gail raha. 2 Ham toelogse ek baat poetjhiela: Toelogke Pawietr Aatma mielal dharam ke nem maane dwaara, kie Kriest ke khoes khabar bieswaas kare se? 3 Toelog Pawietr Aatma dwaara Jiesoe ke rasta par tjale lagale. Ka, toelog sotje hai kie ab aapan saktie se poera hoi sakiehe? Toelog etana bhoettjar baate? 4 Ka, toelogke oeppar djhoetthe ke etana paral? Ie to hoi sake hai. 5 Toelog na otana barhia se kaanoen par tjalat rahiele, bakie toelog hamlogke partjaar me bieswaas kare hai. Ohie khaatien Parmeswar aapan Aatma dewe hai aur toelogke bietj me atjambho kaam kare hai.

6 Aabraaham ke dekh. Oe Parmeswar ke baat bhie bieswaas kar leis, tab Parmeswar oke be-kasoer bana deis. 7 Aise toelog dekh sake hai kie dje Parmeswar ke baat bieswaas kare hai, oe Aabraaham ke larka me gientie hai. 8 Parmeswar agwe se djaanat raha kie oe doesar djaatie log ke bhie bieswaas dwaara be-kasoer banaawat. Okar poestak me aise liekhal hai. Oe dher dien pahiele Aabraaham se bolies raha kie: „Tore dwaara doenia bhar ke manai log

hamaar aasies paaiga." Ie to khoes khabar hai! 9 Ohie se
dje Aabraaham ghat Parmeswar ke oeppar bharosa kare hai,
ohoe Parmeswar ke aasies paawe hai.
10 Bakie dje kausies kare hai dharam ke nem maane se be-
kasoerie howe khaatien, okar oeppar Parmeswar ke saraap
hai. Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:
„Dje Israel ke dharam ke kaanoen na poera taur se maane hai,
oe saraapal djaaiga."
11 Oman bhie liekhal hai kie:
„Ek iensaan khaalie be-kasoer aur hamse ek hoi sakie djab oe
hamaar oeppar bharosa kare hai."
Ie baat safa se dekha hai kie koi na dharam ke kaanoen
maanke Parmeswar ke aage be-kasoerie hoi sakiega. 12 Dje
dharam ke kaanoen par tjale hai, oe bieswaas na kare hai
bakie sotje hai kie oe kausies kare se be-kasoerie hoike
Parmeswar ke sanghe rahe sakie. 13 Aur dje Parmeswar
ke kaanoen toere hai, oe saraapal djaai. Bakie Kriest oe
saraap apane oeppar leis djeme hamlogke tjhoetkaara miele.
Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:
„Har ek manai djaun khambha par taangal hai, okar oeppar
Parmeswar ke saraap hai."
14 Djaise Parmeswar Aabraaham ke aasies deis hai okar
bieswaas dwaara, oisane oe Jiesoe Kriest ke dwaara doesar
djaatie log ke bhie aasies dewe hai. Hamlogke okar waada
karal Pawietr Aatma aapan bieswaas dwaara miel sake hai.

Parmeswar ke kaanoen aur waada

15 Bhaai logan, ham toelogke aadj-kaal ke djabaana ke
koetjh dekhaabe. Djab doei manai ek kantrak banaais hai,
tab koi na oke mietaai sake hai, aur koi na oman koetjh
badal sake hai. 16 Attjha; Parmeswar Aabraaham ke aur okar
aulaad ke djaise ek kantrak me koetjh waada karies raha.
Oe na bolies raha „'aulaad logan" ', bakie oe khaalie ekgo
aulaad ke biese me bolies kie: „aur tor aulaad khaatien." Oe
aulaad Kriest hai. 17 Ham maangiela ie tjiedj samdjhaawe.
Parmeswar pahiele koetjh waada karies raha, tab tjaar sau
ties baries ke baad oe Israel log ke aapan kaanoen deis. Bakie
okar kaanoen okar waada ke na mietaai deis. Okar waada
djaise ek kantrak raha aur koi na badal sakie. 18 Djab koi
kaanoen par tjale hai aur ohie khaat koetjh paaiga, tab oke
waada se na mieliega. Bakie Parmeswar Aabraaham ke
aapan waada dwaara bhalaai karies raha.
19 Tab Parmeswar kaahe khaatien aapan kaanoen deis hai?
Oe maangat raha dekhaawe kie sab iensaan log paapie hai.
Oe aapan kaanoen khaalie deis djab talak Aabraaham ke
waada karal Aulaad na aail raha. Aur oe aapan kaanoen
parie log ke dwaara ekgo agwa ke haath me saup deis raha.

20 Doei djane ek kantrak banaawe hai ek agwa dwaara. Bakie
Parmeswar Aabraaham ke biena agwa koetjh waada karies
raha.

Parmeswar ke kaanoen ke matlab

21 Ka, toelog sotje hai kie djab Parmeswar aapan kaanoen
deis, tab okar waada be-kaamiel hoi gail? Tanko na! Djab
hoekoem maane ke dwaara manai log naawa djiewan paai
sakat, tab oesab kaanoen dwaara be-kasoerie hoi sakat.
22 Bakie aise na hai. Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie
sab iensaan paapie hai. Bakie dje Jiesoe Kriest me bieswaas
kare hai, ohie ke khaatien Parmeswar ke waada hai. 23 Kriest
ke aawe se pahiele Israel log Parmeswar ke kaanoen se
djaise rakhwaala karal gail. Aisane raha djab talak oesab
Kriest me bieswaas kare ke dwaara be-kasoerie hoi sakat.
24 Djaise ek goelaam aapan sardaar ke beta ke siekhaawe
waala hai, oisane Parmeswar hamlogke aapan kaanoen deis
raha siekhaawe ke kie be-kasoerie howe khaatien hamlogke
tjaahie Kriest me bieswaas kare ke. 25 Aur djab se hamlog
okar oeppar bharosa kare lagalie, tab se Parmeswar ke kaa-
noen hamlogke siekhaawe waala na hai.

26 Toelog sab koi Kriest Jiesoe me bieswaas kare ke dwaara
Parmeswar ke larkan hoi gaile hai. 27 Djab toelog dopoe
bhaile tab dekhaile kie toelog Kriest se ek hoi gaile hai. Tab
hai djaise oe toelogke ek naawa kapra pahienaais hai. 28 Aur
djab koi Kriest me saamiel hai, tab eman Israel kie to Griek
ke baat na hai, aur na goelaam kie to sardaar, aurat ja marat.
Toelog to sab koi Kriest Jiesoe me ek baate. 29 Ohie se toelog
Kriest ke bieswaasie ghat bhie djaise Aabraaham ke aulaad
baate aur Parmeswar ke waada ke hakdaar.

4

1 Hamaar matlab ie hai. Maan le kie ek tjhota larka koetjh
ke hakdaar hai. Sab tjiedj okar hai, tabbo oke hoekoem na hai
aapan tjiedj ke oeppar raadj tjalaawe ke djab talak oe barka
na hoi djaai. Oke tjaahie djaise ek goelaam aapan dekh-bhaal
kare waala ke nietje rahe ke. 2 Koi koi aisan larka ke pose hai
aur okar sab tjiedj tjalaawe hai oe tem talak djaun okar baap
aage se bolies raha.

3 Aisane hamlog pahiele djaise tjhota larkan rahielie. Ham-
log har ek rakam ke dharam ke kaanoen aur nem se posal
gailie, aur hamlog djaise goelaam logan kaanoen ke nietje
rahat rahielie. 4 Bakie djab Parmeswar ke same aai gail raha
tab oe aapan Beta ke pathaais. Oe ek aurat se paida bhail
aur oke Israel ke dharam ke kaanoen par tjale ke paral. 5 Ie
rakam se oe manai logan ke kaanoen me se tjhoetkaara dei

sakat raha. Oe ie karies djeme hamlogke miel sake djaun Parmeswar ke betwan ke hak hai.

6 Tohoelog okar larkan baate. Ohie se oe aapan Beta ke
Aatma hamlogke diel me deis hai. Aur okar Aatma hamlogse
bolwaawe hai: „Abba! Baap!” 7 Toelog ab goelaam na baate
bakie Parmeswar ke larkan. Aur djab okar larkan baate, tab
okar dwaara toelog bhie hakdaar hoi gaile baate.

Paulas ke doekh Gaalaatsia ke iesaai log ke biese me

8 Djab toelog Parmeswar ke abbe na djaanat rahiele, tab
toelog naklie bhagwaan ke maanat-djaanat rahiele. 9 Bakie
ab toelog sattja Parmeswar ke djaan gaile baate. Aur auro
biesaal hai kie oe toelogke aapan larkan ghat djaane hai.
Tab toelog kaahe khaatien phien se maange hai be-kaamiel
hoekoem aur nem maane? Toelog sattje ke maange hai phien
se dharam ke goelaam howe? 10 Toelog soeroe karle har ek
rakam Israel ke dharam ke hoekoem par tjale ke kie kaun
dien, mahienna aur baries me ka howe ke tjaahie. 11 Hamke
toelogke oeppar bahoet sotj lagal hai. Aur ham sotjiela kie
ham djhoetthe ke toelogke khaatien kausies karlie hai.

12 Ham toelogke ghat ab Israel ke nem par na tjaliela.
Bhaai log, ham toelogse haath djoriela kie toelog hamaar ghat
dharam ke nem ke oeppar bharosa na kariehe.

Toelog hamaar koetjh na biegarle. 13 Toelogke khiaal
hai kie ham bemaar hoi gailie rahielie aur ohie se pahiela
dafe toelogke paas ailie, tab khoes khabar partjaar karlie.
14 Aur toelog hamaar bemaarie dekhke na patjhar gailie,
bakie hamke ek Parmeswar ke sanesia ghat bhiettar leile
rahiele djaise toelog Kriest Jiesoe ke bhiettar leite. 15 Toelog
apane ke soekhie manle kie ham aaike toelogse khoes khabar
batailie rahielie. Aur djab hoi sakat tab toelog aapan aakhie
niekaarke hamme dei deite! Bakie ab ka hoi gail hai? 16 Ham
toelogse sattjaai bataawe ke kaaran doesman hoi gailie hai?

17 Oe naklie siekhaawe waalan toelog khaatien kausies
kare hai, bakie na toelogke faida khaatien. Oesab maange hai
toelogke hamse alag kare djeme toelog khaalie oelogke baat
soeniehe. 18 Thiek hai djab koi kausies kare hai attjha tjiedj
kare khaatien, na khaalie djab ham toelogke paas baatie,
bakie bhie djab ham toelogse doer rahiela. 19 He larkan,
djab ham toelogke jaad kariela tab hamaar diel doekha hai
aur etana piera oethe hai djaise ek aurat ke djab oke larka
paida howe hai. Aur aisane rahiega djab talak toelog aapan
tjaal-tjalan se na dekhaihe kie be-kasoerie howe khaatien
toelog khaalie Kriest ke oeppar bharosa kare hai. 20 Ham
mangtie kie ham iesaait toelogke lage rahietie aur doesar

rakam toelogse bataai kar saktie. Hamke to toelogke oeppar bahoet sotj lagal hai.

Haagar aur Saara ke larkan

21 Toelog etana maange hai Parmeswar ke kaanoen par
tjale. Attjha, tab thiek se parh eman ka liekhal hai.
22 Aabraaham ke doei betwan raha. Ekgo kienal goelaam
aurat se paida bhail raha aur ekwa okar biehautie aurat
se. 23 Goelaam aurat ke betwa iensaan ke sotj-bietjaar se
djalmaawal gail, bakie biehautie aurat ke betwa Parmeswar
ke waada dwaara paida bhail. 24 Ie kaahaanie ke gahier
matlab hai. Oe doei aurat djaise doei kantrak hai. Kienal
goelaam Haagar djaise Parmeswar ke kaanoen hai djaun
Sienaai pahaar par dewal gail. 25 Haagar naam ke matlab
„'Sienaai" ' hai, aur ie pahaar Aaraabia des me hai. Haagar ke
larka bhie goelaam raha. Oe ab ke tem ke Jeroesaalem sahar
ke manai log ghat raha. Hoewa ke manai log to kaanoen ke
goelaam hai.
26 Bakie biehautie aurat Saara ke matlab swarag ke Jeroe-
saalem sahar hai. Aur oe sahar djaise iesaai log ke maai hai.
27 Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„He baadjhien, tjaahe toke larkan na hai, tabbo khoesie ra-
hoe! Toke piera na oethal hai, bakie tabbo khoesiaalie
ke maare tjiella! Parmeswar ke waada ke dwaara toke
tor aadmie ke ekwa aurat se auro larkan hoi."

28 Bhaai-bahien, tohoelog Aabraaham ke waada karal
larkan baate. Djaise Aabraaham aur Saara ke beta Iesaak
tohoelog Parmeswar ke waada ke dwaara oelogke aulaad
ghat hoi gaile hai. 29 Aur djaise pahiele bhail raha, aisane
phien se howe hai. Aabraaham ke pahiela betwa iensaan ke
sotj-bietjaar se djalmaawal gail raha. Aur oe ekwa beta ke
sataawat raha djaun Parmeswar ke Aatma ke saktie dwaara
paida bhail raha. 30 Bakie Parmeswar ke poestak me liekhal
hai kie:

„Toke tjaahie kienal goelaam aurat ke aur okar betwa ke
pathaai dewe ke. Oe larka kabhie na hak paaiga ekwa
beta ke saath djaun biehautie aurat se paida bhail hai."

31 Bhaai log, ie sab tjiedj se dekha hai kie ek iesaai na djaise
kienal goelaam ke larka hai, aur oke djaroerat na hai har ek
rakam kaanoen aur hoekoem par tjale ke.

5

1 Kriest hamlogke tjhoetkaara deis hai djeme hamlog koetjh
se na baanhal rahie. Ohie se apane ke phien se kaanoen ke
goelaam na banaaw.

Iesaai logan ke tjhoetkaara ke biese me

2 Hamaar baat thiek se parh. Ham toelogse boliela kie djab
toelog Parmeswar ke aage be-kasoerie howe khaatien apane
ke hakiekat karwaihe, tab Kriest ke kaam toelogke khaat
be-kaamiel hoi djaai. 3 Ham toelogse doharaaike boliela
kie dje hakiekat karwaawe hai, oke tjaahie sab Israel ke
kaanoen ke poera taur se maane ke. 4 Djab toelog mangiehe ie
rakam se be-kasoerie howe, tab toelog Kriest ke tjhor deihe,
aur Parmeswar ke bhalaai toelogke khaatien na rahiega.
5 Pawietr Aatma ke sahaaita se hamlog bieswaas dwaara
agoriela djab talak Parmeswar hamlogke apane se poera taur
se ek na banaaiga. 6 Djab hamlog Kriest Jiesoe me saamiel
baatie, tab Parmeswar khaatien koetjh na hai kie hamlogke
hakiekat bhail hai kie na. Oe khaalie dekhe hai kie koi Kriest
ke oeppar bharosa kare hai aur ek doesare ke pjaar kare hai
kie na.
7 Pahiele toelog Kriest Jiesoe ke rasta par attjha se tjalat
rahiele. Ke toelogke rok deis hai kie toelog ab sattjaai na
maange hai soene? 8 Parmeswar to na karies hai. Oe toel-
ogke bolaais hai ek tjhoetkaara djiewan bietaawe khaatien.
9 Batjaaike rahiehe! Thora se khatta waala piesaan ek kobba
piesaan ke kharaab kar dewe hai! 10 Ham thiek se djaaniela
kie toelog Kriest se ek baate, ohie se toelogke hamse ek doesar
bietjaar na hoi. Bakie tjaahe dje toelogke moerie ghoemaawe
hai, oe sadja paaiga.
11 Bhaai-bahien log, djab ham ab talak ailaan kartie kie
sab koi ke tjaahie hakiekat karwaawe ke, tab ham kaahe
ke sataawal djaaila? Djab ham aise siekhaitie, tab ham
ekwan Israel log ke na goeswaitie. Aur oesab bahoet goessa
hai kie ham partjaar kariela kie sab koi be-kasoerie hoi
sake hai khaalie Kriest ke kroes ke maut dwaara. 12 Djaun
manai hakiekat ke biese me toelogke moerie ghoemaawe hai,
oesabse bol de kie oelog apane ke ekdam katwaai lewe.

Hamlogke laalietj Pawietr Aatma ke doesman hai

13 Bhaai log, toelog bolaawal gaile rahiele dharam ke kaa-
noen, hoekoem aur nem se tjhoetkaara paawe khaatien. Aur
ie tjhoetkaara kaam me na laaw aapan laalietj poera kare ke,
bakie prem se ek doesare ke sahaaita kar. 14 Kaanoen bhar
tjhota roep me liekhal hai kie:
„Ek doesare ke pjaar kar djaise apane ke."
15 Bakie djab toelog apane me katiehe mariehe, tab batjaaike
rahiehe kie toelog na bielaai djaihe.
16 Hamaar matlab ie hai kie toelog na aapan laalietj dwaara
tjaliehe bakie Pawietr Aatma dwaara. 17 Djab hamlog aapan
laalietj poera kariela tab Pawietr Aatma ke na attjha lage hai.
Aur djab Pawietr Aatma hamlogke oeppar raadj tjalaawe hai,

tab hamlogke laalietj ke na barhia lage hai. Oe doeno me na pate hai. Ohie se aapan man waala na kariehe. 18 Djab toelog Pawietr Aatma ke tjalaawan deihe, tab toelogke djaroerie na rahie dharam ke hoekoem aur nem par tjale ke.

19 Sab koi safa se dekhe hai ka howe hai djab manai logan aapan laalietj poera kare hai. Oelog tjhatjhoendaraipan aur be-saram kaam kare hai, apane ke na samhaare hai, 20 naklie bhagwaan ke poedje hai, djaadoe kare hai, ek doesare ke doesman rahe hai, djhagara aur djaran kare hai, goessa ke maare oedhiaai dja hai aur khaalie apane ke sotje hai. 21 Oesab apane apane me baatal hai, ek doesare ke djare hai, piejekkar hai, haltjal matjaawe hai aur dher aisan aisan kharaabie kare hai. Batjaaike rahiehe aur ie sab tjiedj na kariehe! Ham toelogse bollie rahielie kie dje aise kare hai, oe Parmeswar ke raadj me na djaai paai.

22 Bakie dje Pawietr Aatma ke dwaara tjale hai, oe pjaar kare hai, khoesiaalie aur sjaantie me rahe hai, dhieradj se ek doesare ke sahe hai, prem aur bhalaai kare hai, bharosaadaar aur sadhaaran hai aur apane ke samhaare hai. 23 Aisan manai log khaatien kaanoen na kaam hai. 24 Dje Kriest Jiesoe se ek hai, oe aapan kharaab laalietj ke djaise kroes par maar dhaaries hai.

25 Djab Pawietr Aatma hamlogke oeppar tjalaawe hai, tab hamlogke tjaahie oke tjalaawan dewe ke. 26 Ohie se hamlogke na tjaahie apane ke barwargie karke ek doesare ke oeppar katjkatjaawe ke aur koi ke oeppar laalietj kare ke.

6

Ek doesare ke sahaaita kar

1 Bhaai-bahien log, djab toelog ek doesar iesaai ke paap karat dekhiehe tab toelogke tjaahie oke phien se attjha rasta par laawe ke. Toelog Pawietr Aatma se tjale hai, ohie se ie kaam dhieradj se kariehe. Aur batjaaike rahiehe, nahie to tohoe bahakaawal djaihe.

2 Ek doesar ke moesiebat me sahaaita kar. Aise karke toelog Kriest ke hoekoem poera kariehe. 3 Aur djab koi apane ke barka maane hai tjaahe oe koetjh na hai, tab oe apane ke dhokha dewe hai. 4 Har ek ke tjaahie aapan aapan kaam adjmaawe ke. Aur djab toe dekhiehe kie koetjh attjha se karle hai, tab toe khoesie rahie sakiehe, bakie apane ke barwargie na kariehe. 5 Har ek ke tjaahie djaane ke kie oe ka kare hai.

6 Aur djab koi toke Parmeswar ke baat siekhaawe hai, tab toke tjaahie aapan sab attjha tjiedj me se ose baate ke.

7 Apane ke dhokha na de, koi Parmeswar se dielagie na kar. Dje djaise karie, oe oisane paai. 8 Djab koi aapan man ke

laalietj poera karke aapan djiewan bietaawe hai, tab oe mare ke baad narak me bielaai djaai. Bakie dje Pawietr Aatma ke baat soenat rahe hai, oe sada ke lieje Parmeswar ke sanghe rahiega. 9 Bhalaai kare ke hiemmat na haare k'hoi. Djab tem aaiga aur hamlog aise karat rahab, tab hamlogke barhia phal mieliega. 10 Ohie se djab hamlogke mauka mielie tab bhala kaam kare k'hoi sab koi khaatien, aur hamlogke bieswaasie bhaai log khaatien auro djaada.

Tjietthie ke ant

11 Dekh ketana barka attjhar se ab ham liekhiela! 12 Djaun log maange hai toelogke djabar-djastie hakiekat karwaawe, oesab khaalie maange hai apane ke Israel log ke aakhie ke saamne barhia manai dekhaawe. Oelog bieswaas kare hai kie Kriest kroes par maral hai manai log ke batjaawe khaatien, bakie na maange hai ie bieswaas khaatien sataawal djaai. 13 Oelog hakiekat karwaawe hai, bakie Israel ke sab kaanoen par na tjale hai. Oesab maange hai kie toelogke hakiekat howe djeme oelog apane ke barwargie kar sake.

14 Bakie ham ie sab tjiedj se batjke rahiela. Ham khaalie maangiela hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke barwargie kare kie oe kroes par maral raha hamlogke batjaawe khaatien. Okar sanghe doenia hamaar khaat mar gail aur ham doenia khaat mar gailie. 15 Hakiekat karwaawe kie na karwaawe koetjh na hai. Khaalie ek barka tjiedj hai kie koi Kriest ke dwaara naawa manai hoi gail hai kie na. 16 Dje ke aisan sotj-bietjaar hai, oe Parmeswar ke djaatie me ke hai. Aur Parmeswar ke sjaantie aur daaja okar oeppar rahe.

17 Attjha, ab koi ke na tjaahie ekare baare me hamaar moerie pierwaawe ke. Hamaar dehie par ke tjienha dekhaawe hai kie ham sataawal gailie Jiesoe ke biese me partjaar kare ke kaaran.

18 Bhaai log, Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toelogke aatma ke saath rahe. Ha, aisane hai.

Paulas ke tjietthie Efese ke iesaai log khaatien

Pahiela baat

Parmeswar ke pathaawal waala Paulas ie tjietthie liekhies raha djab oe Roma sahar me raha. Hoewa par oe aapan iesaai ke bieswaas dwaara djahal me raha.

Ie tjietthie Efese sahar ke iesaai log aur bhie oe diehaat ke ekwan iesaai log ke khaatien liekhal hai.

Eman sab se barka baat hai kie Parmeswar sansaar banaawe se pahiele sallaah karies raha doenia bhar ke manai log ke mauka dewe ke okar goessa me se batje ke. Na khaalie aapan tjoenal waala djaatie Israel ke manai log Kriest me bieswaas kare ke dwaara batj djaai sake hai, bakie doesar djaatie log bhie. Ie baat dher baries tjhiepaawal raha. Bakie djab tem aail tab Parmeswar ie baat aapan pathaawal waalan ke djanaais. Paulas oelog me se ekgo raha. Aur ie tjietthie me oe ie baat ke biese me liekhies hai. Na khaalie oe tem ke iesaai log khaatien, bakie sab parhe waalan khaatien bhie.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie liekhiela. Parmeswar hamke ek Jiesoe Kriest ke pathaawal waala banaais hai.

Ie tjietthie Kriest Jiesoe ke alag karal waala bieswaasie log khaatien hai djaun Efese sahar me rahe hai.

2 Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Parmeswar ke aadar karie dja!

3 Parmeswar ke aadar howe! Oe hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke Baap hai. Okare dwaara oe hamlogke har ek rakam swarag me ke aasies deis hai. 4 Doenia banaawe se pahiele Parmeswar hamlogke tjoen tjoekal raha Kriest se ek howe khaatien, djeme hamlog khaalie okar khaatien aur bhie bedaag ke rahie. 5 Oe prem karke sallaah karies Jiesoe Kriest dwaara hamlogke aapan larkan banaawe khaatien. Aisane oke attjha lagal aapan hiettjha poera kare ke 6 djeme okar goen gaawal djaai okar biesaal bhalaai khaatien djaun oe hamlogke aapan pjaara Beta dwaara karies hai.

7 Okar khoen dwaara hamlogke tjhoetkaara aur paap ke tjhama mielal hai. Okar bhalaai hamlogke khaatien ketana biesaal hai! 8-9 Oe hamlogke aapan tjhiepal sotj-bietjaar djanaais hai kie oke attjha lagat raha aapan hiettjha Kriest ke dwaara poera kare ke. Aur oe hamlogke djaada gjaan aur boeddhie deis hai. 10 Oe maange hai aapan tem par swarag

me aur dhartie par sab tjiedj Kriest ke oeppar saupe djeme oe sab ke Barkwa rahe.
11 Aur hamlog Kriest se ek hoike okar hak me bhaag lebe. Parmeswar ie tjiedj dher dien pahiele sallaah karies raha, aur oe hardam aapan waada poera kare hai. 12 Israel ke bieswaasie logan Kriest ke aawe se pahiele oke agorat raha djeme oesab aapan tjaal-tjalan se okar maahaanta dekhaaike okar goen gawaawe. 13 Aur tohoelogan Kriest me saamiel hoi gaile baate. Toelog okar biese me sattja khoes khabar soenke batj gaile hai. Aur dekhaawe khaatien kie tohoelog bieswaas kare lagale aur okar djaatie hoi gaile hai Parmeswar aapan Pawietr Aatma toelogke diel me pathaais hai djaise oe waada karies raha. 14 Okar Pawietr Aatma ke dwaara hamlog djaaniela kie ek dien Parmeswar hamlogke hak bhie deiga. Okar Pawietr Aatma saboeth hai kie oe hamlogke aapan djaatie ghat ekdam se tjhoetkaara deiga, djeme okar maahaanta ke biese me okar goen gaawal djaai.

Paulas ke praatna samaadj khaatien

15-16 Ham soenlie hai kaise toelog Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare hai aur sab iesaai ke bhaai-bahien ke pjaar kare hai. Ohie se ham Parmeswar ke hardam dhanbaad deila. 17 Pieta Parmeswar hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke Baap hai aur oe bahoet maahaan hai. Ham praatna kariela kie okar Pawietr Aatma toelogke gjaan dewe aur toelogke dekhaawe kie oe Ke hai djeme toelog oke khoeb thiek se djaan sakiehe. 18 Ham praatna kariela kie toelogke andar me ekdam andjor hoi djaai djeme toelog samadjh sakiehe kie toelog kaun barhia djiewan agore hai aur ekwa alag karal waalan ke sanghe ketana biesaal hak paawe khaatien bolaawal gaile hai. 19 Aur bhie kie oe Jiesoe ke bieswaasie log ke barka barka saktie se sahaaita kare hai. 20 Oe aapan biesaal saktie se Kriest ke djie oethaais aur swarag me aapan dahiena bagal baithaais hai. 21 Hoewa par oe har ek hoekoem aur raadj aur saktie se barka hai. Okar naam sab doesar naam se barka hai, na khaalie ie djoeg me bakie aane waala djoeg me bhie. 22 Pieta Parmeswar sab koetjh okar gor ke nietje kar deis hai aur oke sab tjiedj ke sab se maahaan Prabhoe banaaike iesaai ke samaadj bhar ke dei deis hai bieswaasie log ke Barkwa ghat. Oe djaise oesabke moerie hai, 23 aur iesaai ke samaadj okar dehie ghat hai. Ek moerie biena dehie poera na hai, aur ek dehie biena moerie bhie na. Aur Kriest saara sansaar me sab tjiedj ekdam se poera kare hai.

2

Parmeswar ke bhalaai

1 Toelog bhie paapie ke djiewan bietaawat rahiele. Toelog
Parmeswar ke baat na soenat rahiele aur okar aakhie me
djaise maral manai logan rahiele. 2 Toelog doenia bhar ke
manai log ghat kharaab rasta par tjalat rahiele aur toelog
saitaan ke baat soenat rahiele. Oe aasmaan me sab bhoet-
paret log ke barkwa hai, aur sab manai log ke oeppar raadj
tjalaawe hai djaun Parmeswar ke baat na maane hai. 3 Aur
hamlog pahiele bhie na maangat rahielie Parmeswar ke
baat soene. Hamlog aapan man waala, aapan laalietj aur
aapan kharaab sotj-bietjaar poera karat rahielie. Ohie se
Parmeswar ke goessa hamlogke oeppar raha.

4 Bakie Parmeswar ke daaja etana barka hai kie oe ham-
logke bahoet pjaar karies hai. 5 Tjaahe hamlog sab koi
aapan paap ke dwaara maral manai ghat rahielie, tabbo djab
Parmeswar Kriest ke djie oethaais, tab oe toelogke diel me
ek naawa djiewan oetpan karies. Hamlog Parmeswar ke
bhalaai dwaara okar goessa me se batj gailie. 6 Oe hamlogke
Kriest ke sanghe djie oethaaike naawa djiewan aur swarag
me oetja dardja deis hai. 7 Oe hamlogke Kriest Jiesoe dwaara
daaja karies sab aane waala djoeg me dekhaawe khaatien kie
okar bhalaai ketana barka aur biesaal hai.

8 Toelog bhalaai ke kaaran aur bieswaas dwaara batj gaile,
na toelogke kiemat se, bakie ie Parmeswar ke ek daan hai
9 djeme koi na aapan bhalaai par barwargie kar sake. 10 Oe
agwe se sotj bhail raha kie hamlog kaun bhala kaam karab.
Aur oe hamlogke banaais aur Jiesoe Kriest se ek karies ie
bhala kaam kare khaatien.

Sab djaatie ke iesaai ek hai

11 Jaad karle rahiehe kie toelog pahiele Parmeswar ke
djaatie na rahiele. Aur toelogke hakiekat ke tjienha na
raha. Ohie se Israel logan toelogke toetj maane hai aur
„'be-hakiekat waalan" ' bolaawe hai. 12 Toelog pahiele biena
Kriest ke rahiele. Toelog Israel des ke na rahiele. Parmeswar
ke baat-tjiet toelogse na bhail raha, ohie se toelog doenia me
biena waada, aasa aur Parmeswar se djiejat rahiele. 13 Aur
tjaahe pahiele Parmeswar se doer rahiele, tabbo Jiesoe Kriest
ke khoen dwaara toelog ab okare me saamiel baate.

14 Ohie hamlogke sjaantie hai. Oe Israel ke iesaai log
aur ekwan iesaai log ke ek djaatie banaais hai. Aur djaun
doesmanie oelogke bietj me ek dewaal ghat raha, oe toer
deis hai. 15 Oe aapan maut dwaara Israel ke dharam ke
kaanoen aur hoekoem be-kaamiel kar deis hai. Aisane oe
doei rakam iesaai log ke apane se ek karies hai. Tab oesab
apane apane me djaise ek naawa iensaan hoi gail hai. Aisane
sjaantie bhail. 16 Djab Kriest kroes par maral tab oe aapan
maut dwaara oelogke doesmanie ke hataai deis aur oesabse

aur Parmeswar se ek karwaai deis. Oe doei rakam manai ke ek iesaai ke samaadj banaais, djaise ek dehie. 17 Toelog Parmeswar ke na djaanat rahiele aur doesar log oke auro attjha se djaanat raha. Tab Kriest aaike khoes khabar ailaan karies kie toelog sab koi apane me ek hoi gail hai. 18 Okar dwaara doei rakam iesaai ekahie Pawietr Aatma ke sahaaita se Pieta Parmeswar se praatna kar sake hai. 19 Ohie se toelog ab samaadj me pardesie aur gair log na baate, bakie toelog Parmeswar ke djaatie aur okar ghar waalan hoi gaile hai.

20 Ek mahal banaawe khaatien manai logan pahiele djamien khodke ieta baithaawe hai. Oisane Kriest ke pathaawal waalan aur sanesian okare biese me siekhaais hai. Aur djaise ieta ke paawa ghar bhar ke samharle rahe hai, oisane samaadj me Kriest Jiesoe sab se barka Waala hai. 21 Okar dwaara iesaai ke samaadj ban dja hai djaise ekgo bahoet djabar Prabhoe ke pawietr mahal. 22 Aur tohoelog Pawietr Aatma dwaara ie Parmeswar ke mahal baate.

3

Doei rakam iesaai ekahie hak paaiga

1 Ham toelog khaatien Jiesoe Kriest ke biese me partjaar kare ke dwaara djahal me baatie. Ham siekhaawat rahielie kie tohoelog, tjaahe Israel ke djaatie me ke na baate, tabbo Parmeswar khaatien alag karal gaile hai. 2 Toelog soenle rahiele kie Parmeswar hamme aapan bhalaai dwaara ie partjaar ke kaam deis raha toelogke madat kare khaatien. 3 Djaun baat ham tjhota roep me ie tjietthie me liekhlie hai, oe tjhiepal raha, bakie ab Parmeswar hamme dekhaais hai. 4 Ie baat parhke toelog samadjh sakiehe kaise ham Parmeswar ke gahier matlab ke biese me djaan gailie. 5 Ie baat hamlogke baap-daada logan ke na samdjhaawal gail. Bakie ab Pawietr Aatma aapan pathaawal waalan aur sanesia log ke djanaais hai. 6 Aur ie gahier matlab hai kie Parmeswar Israel ke iesaai log aur ekwa iesaai ke saathe saath hakdaar bana deis hai. Djab oelog khoes khabar soenke bieswaas kare lagal, tab oesab bhie Jiesoe Kriest me saamiel hoi gail. Ohie se Israel ke bieswaasie log me saamiel hoike ohoesab ab Parmeswar ke waada me bhaag lewe hai.

7 Aur ham Parmeswar ke ek naukar hoi gailie ie khoes khabar soenaawe khaatien. Oe hamme bhalaai karke ie dardja deis hai, aur ham aapan kaam okar saktie se kariela. 8 Ham tjaahe sab se tjhota iesaai baatie, tabbo Parmeswar aapan bhalaai dwaara hamke tjoenies hai gair djaatie logan se okar khoes khabar bataawe ke. Ham oesabse bataaila kie Kriest ketana maahaan hai aur kie okar dwaara hamlog sab koi ke kaun kaun barhia tjiedj mielal hai. Oe etana

biesaal hai kie koi na sotj aur samadjh sake hai! 9 Parmeswar
saara sansaar ke banaawe Waala hai, aur ab talak oe sab
djoeg ke tjhiepal baat na dekhaais hai. Aur ham safa se
siekhaai sakiela kie oe aapan sotj-bietjaar kaise poera kar-
iega. 10-11 Djaun oe hardam se sallaah karies raha, ie bietjaar
oe Prabhoe Kriest Jiesoe ke dwaara poera karies hai. Aur
ab oe maange hai kie sab aasmaan ke raadj aur hoekoem
tjalaawe waalan iesaai ke samaadj dwaara djaan djaai kie oe
aapan waalan khaatien ka karies hai. Tab oesab samdjhiega
kie okar biesaal gjaan ketana rang-bierang tjamke hai.

12 Hamlog ose ek baatie aur okare me bieswaas kariela.
Aur hamlog bharosa karke aur be-dar se ose batiaai sakiela.
13 Ohie se ham toelogse bientie kariela kie tjaahe hamke
doekh oethaawe ke pare hai toelogke khaatien, tabbo toelog
hiemmat na hariehe.

Kriest ke biesaal pjaar

14 Djab ham Pieta Parmeswar ke biesaal sotj-bietjaar ke
biese me sotjiela tab ham gaathie par gieriela. 15 Oe swarag
aur dhartie ke sab koel ke Pieta hai. 16 Oe bahoet biesaal aur
maahaan hai, ohie se ham praatna kariela kie oe toelogke
aapan Aatma ke dwaara saktie dewe djeme toelogke andar
djabar hoi djaai. 17 Aur bhie kie Kriest toelogke bieswaas
dwaara toelogke diel djaise aapan ghar banaawe. Tab toel-
ogke diel etana pjaar se bhar djaaiga kie toelog sab tjiedj
khaalie prem se kariehe. 18 Ie rakam se toelog ekwan iesaai
log ke sanghe samadjh paihe kie Kriest ke pjaar ketana
tjakala, lamba, oetja aur gahier hai. 19 Tab toelog djaan djaihe
kie Kriest toelogke ketana aur kaun rakam se pjaar kare hai,
tjaahe koi na okar pjaar ekdam se samadjh paaiga. Ie sab
tjiedj howe ke tjaahie djeme Parmeswar na khaalie toelogke
diel ke ek toekkara rahe, bakie ekdam se bhar dewe.

20 Parmeswar ke saktie hamlog me hai aur ese dekha hai kie
oe hamlogke praatna aur sotj-bietjaar se bahoet kar sake hai.
21 Samaadj me sab Kriest Jiesoe ke saamiel waalan ab aur sab
aane waala djoeg khaatien oke maahaan maane! Ha, aisane
to hai.

4

Samaadj log ke tjaahie ek man rahe ke

1 Ham Prabhoe ke djahalia ghat toelogse bientie kariela kie
toelog aapan djiewan bietaihe djaise Parmeswar ke tjoenal
waalan ke tjaahie bietaawe ke. 2 Apane ke barka na maan,
aur doesar koi ke doekh na de. Dhieradj se rahoe aur ek
doesare ke prem se sahiehe. 3 Pawietr Aatma hamlogke
ek djaatie banaais hai. Ohie se kausies kar okar sjaantie

ke dwaara miel-djoelke rahe ke. 4 Hamlog bieswaasie ghat djaise ek dehie baatie. Ekahie Aatma hamlog sab koi ke diel me rahe hai. Hamlog bhie ekahie barhia tjiedj agoriela djaun Parmeswar waada karies hai. 5 Hamlogke khaatien khaalie ek Prabhoe hai, ek rakam bieswaas aur ek rakam dopoe. 6 Hamlog ekahie Pieta Parmeswar ke maaniela, aur oe hamlog sab koi ke oeppar raadj tjalaawe hai, hamlogse aapan bhala kaam karwaawe hai, aur hamlog sab koi ke diel me rahe hai.

7 Tabbo hamlogke doesar doesar rakam bhalaai mielal hai, djetana Kriest har ek ke dewe hai. 8 Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

„Oeppar djaite me oe dher baanhal waalan ke legail aur
manai logan ke rakam rakam daan deis."

9 Djab liekhal hai kie oe oeppar gail, tab ekar matlab hai kie oe pahiele nietje aail raha. 10 Aur oe djaun nietje aail raha, ohie swarag ke swarag se oetja gail sab tjiedj ekdam poera kare khaatien. 11 Oe pathaawal waalan ke, sanesian ke, khoes khabar ke partjaarie log ke, barkwan ke aur siekhaawe waalan ke deis hai. 12 Oe oesabke baithaais hai bieswaasie log ke tajaar kare ke okar khaatien kaam karke doesare ke sahaaita kare ke. Ie rakam se samaadj bhar ke iesaai log ke bieswaas hardam barhat djaaiga. Oesab to Kriest ke dehie ghat hai.

13 Tab hamlog aapan iesaai ke bieswaas me ek man se rahab aur Parmeswar ke Beta ke ekdam se djaan djaabe. Aur hamlog pakkal iesaai hoike poera taur se Parmeswar ke oeppar bharosa karab djaise Kriest bhie. 14 Tab hamlog tjhota larkan ghat na rahab djaun ke man haldie se badal dja hai. Aur hamlog har ek rakam djhoetthe ke siektjha aur tjalaak baat ke dwaara na bhatkaawal djaabe. 15 Bakie hamlog khaalie sattjaai ke rasta par tjalke doesare ke pjaar karab. Aisane hamlog hardam Kriest ke ner hoi djaab. Oe hamlogke samaadj ke Barkwa hai, djaise dehie ke ek moerie. 16 Aur djaise ek dehie me har ek hiessa aapan aapan kaam karke dehie bhar ke ek banaawe hai aur sewa kare hai djaise moerie ke sotj hai, aisane djab sab iesaai ek man me rahieke doesare ke pjaar karie, tab Kriest ke samaadj pjaar dwaara barhat djaaiga.

Iesaai log ke naawa rakam djiewan

17 Ham Prabhoe ke hoekoem se toelogke khaatien liekhiela kie toelogke na tjaahie aapan djiewan be-bieswaasie ghat bietaawe ke. Oesabke sotj-bietjaar be-kaamiel hai 18 aur oel-ogke diel andhiaar hai. Oelog Parmeswar ke sattja djiewan ke biese me koetjh na djaane hai. Oesab aapan diel band kar deis

hai. 19 Aisan manai logan ke koetjh gam na hai kie kaun tjiedj
attjha hai aur kaun tjiedj na. Oesab aapan kharaab laalietj
poera karke har ek rakam be-saram kaam kare hai.
20 Bakie toelog ekdam doesar rakam siekhle hai. Toelog
Kriest ke djaan gaile hai. 21 Toelog okar biese me soenle
aur siekhaawal gaile hai okar tjela ghat rahe ke. Oe aapan
djiewan me dekhaais hai kaise hamlogke okar sattjaai me
rahe ke tjaahie. 22 Ekar matlab hai kie toelogke tjaahie
aapan kharaab man djaise mail kapra oetaar dewe ke. Oe
toelogke laalietj dwaara bharmaaike barbaad karwaai dewe
hai. 23 Toelogke tjaahie aapan sotj-bietjaar ekdam se badale
ke. 24 Tab aapan naawa man djaise naawa kapra pahien leihe
djaun ke Parmeswar banaais hai. Aise toelog poera manai
ghat sattjaai se aapan djiewan bietaihe.
25 Djhoeth na bol, bakie doesare se khaalie satj baat batia.
Hamlog to ek samaadj baatie, djaise ek dehie. 26 Djab toe goes-
saai djaihe, tab batjaaike rahiehe kie toe paap na kariehe.
Aur toelogke tjaahie aapan goessa soeroedj doebe se pahiele
pataawe ke. 27 Saitaan ke mauka na de tose koetjh kharaabie
karwaawe ke. 28 Dje tjor hai, oke tjaahie ab se tjorie na kare
ke. Bestar hai kie oe barhia kaam karke aapan paisa batore.
Tab oe garieb logan ke bhie koetjh dei sakiega. 29 Kabhie
kharaab baat na bol. Bakie djab toe koetjh attjha tjiedj bolke
koi ke sahaaita kar sakiehe, tab bol de. Tor baat ke dwaara
Parmeswar okar bhalaai kariega. 30 Parmeswar ke Pawietr
Aatma ke oedaas na kar. Parmeswar oke toelogke diel me
pathaais hai djanaawe khaatien kie ek dien toelog paap ke
saktie me se ekdam se batjaawal djaihe. 31 Na bhoen-bhoena,
oeppaddar na kar, goessa ke djar na dharle rahoe, hauwa es
baat na kar, ek doesare ke bedjatie na kar aur sab doesar
kharaabie aapan djiewan me se hataai de. 32 Bakie hardam ek
doesare ke prem kar, moesiebat me haath lagaaw, aur tjhama
kar, djaise Parmeswar Kriest ke dwaara toelogke bhie tjhama
karies hai.

5

Soedhaare khaatien baat

1 Toelog Parmeswar ke pjaara larkan baate, ohie se okare
ghat rahoe. 2 Pjaar karke aapan djiewan bietaihe djaise Kriest
toelogke bhie pjaar kare hai. Oe to apane ke hamlog khaatien
kroes par baliedaan karies raha, aur ie Parmeswar ke bahoet
barhia lagat raha djaise ekgo attjha mahake waala baliedaan.
3 Bakie tjhatjhoendar ke kaam, har ek rakam be-saram
tjiedj aur haahie se ekdam doer rahiehe. Toelog to
Parmeswar ke khaatien alag karal gaile hai. 4 Ohie se toelog

be-saram aur be-baat ke baat na bol. Bestar toelog dhanbaad deihe. 5 Toelogke tjaahie thiek se djaane ke kie tjhatjhoendar logan, be-saram waalan aur paisa ke haahie logan khaatien Kriest aur Parmeswar ke raadj me djagaha na hai. Dje haahie hai, oe paisa ke djaise Parmeswar maane hai.

6 Djhoeth baat se na bahakaawal dja. Parmeswar ke goessa oesabke oeppar aaiga djaun aisan kharaabie kare hai aur na maange hai okar baat soene. 7 Aisan manai log se sanghat na kar. 8 Pahiele toelogke diel me andhiaar raha, bakie ab toelog Prabhoe se ek hoike andjor me baate. Ohie se toelogke tjaahie okar andjor rasta par tjale ke. 9 Tab dekhaaiga kie toelog bhala kaam kare hai, be-kasoer aur sattjaai se rahe hai. Ie sab to okar phal hai.

10 Kausies karke djaan dja kie kaun tjiedj Parmeswar ke attjha lage hai aur kaun tjiedj na. 11 Aur kharaab kaam me bhaag na leihe. Ie to be-kaamiel hai. Dje tabbo aise kare hai, oe andhiaar me tjale hai. Toelog bestar dekha deihe kie oelog ka kare hai. 12 Koetjh manai log tjoeppe tjoeppe etana be-saram kaam kare hai kie hamlog sarmaaila ekare biese me batiaai ke. 13 Bakie djab andjor me dekhaawal dja hai, tab sab koi djaan djaai. Aur andjor me tjale khaatien oesabke aapan tjaal-tjalan badale ke parie. 14 Ie tjiedj ke biese me koi liekhies hai kie:

„Dje soetal hai, oke tjaahie djaag djaai ke aur maral manai
me se djie oethe ke. Tab Kriest oke andjor ke rasta
dekhaaiga."

15 Ohie se batjaaike rahiehe kie toelog aapan djiewan bhoett-jar ghat na bietaihe, bakie akkiel se. 16 Hamlog kharaab tem me rahiela. Ohie se har ek mauka kaam me laaw bhalaai kare khaatien. 17 Be-bietjaar se na rahiehe, bakie kausies kariehe samdjhe ke kie Prabhoe ka maange hai. 18 Na aise wien piehe kie nasaai djaihe aur oeppaddar matjaawe lagiehe. Bakie Pawietr Aatma se hardam bharal rahoe aur 19 ekwan ke sanghe diel bhar se Parmeswar ke khaatien bhadjan, gaana aur giet gaaw. 20 Aur hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam se Pieta Parmeswar ke hardam sab tjiedj khaatien dhanbaad de.

Apane ke nietja kar

21 Toelog Kriest ke barka maane hai, ohie se apane ke ek doesare se nietja maan.

22 Biehautie logan, djaise toelog apane ke Prabhoe ke aage nietja kare hai, oisane bhie apane ke aapan aadmie ke aage nietja kar. 23 Kriest aapan samaadj ke barkwa hai aur oke aapan dehie ghat batjaawe hai. Aisane ek aadmie aapan aurat ke barkwa hai. 24 Aur djaise ek samaadj apane ke Kriest

ke aage nietja kare hai, oisane biehautie logan ke tjaahie har ek tjiedj me apane ke aapan aadmie ke aage nietja kare ke.

25 Biehauta logan, aapan aurat ke pjaar kar djaise Kriest aapan samaadj ke etana pjaar karies hai kie oe apane ke baliedaan kar deis hai. 26 Oe oke alag karies hai apane sanghe rahe khaatien. Okar baat djaise paanie hai aur ekare dwaara samaadj safa karal dja hai. 27 Oe maange hai kie okar samaadj djaise doelahien okar aage ekdam se barhia rahe, biena daag kie to tjoengaral se. Oke tjaahie pawietr aur poera rahe ke.

28 Aisane biehauta logan ke tjaahie aapan aurat ke pjaar kare ke djaise aapan dehie ke. Dje aapan aurat ke tjaahe hai, oe apane ke bhie tjaahe hai. 29 Koi to aapan dehie ke na djare hai. Bakie sab koi kha hai aur apane ke sewa kare hai, djaise Kriest aapan samaadj ke bhie sewa kare hai. 30 Hamlog okar dehie ke toekkara toekkara baatie. 31 Ohie se ekgo mardaana ke tjaahie aapan maai-baap ke tjhorke aapan aurat se ek howe ke djeme oe doeno ek dehie hoi djaai. 32 Ie baat ke gahier matlab pahiele tjhiepal raha. Aise Kriest aur okar samaadj ke ekta dekhaawal dja hai. 33 Ohie se samadjh dja kie har ek ke tjaahie aapan aurat ke pjaar kare ke djaise apane ke. Aur biehautie logan ke tjaahie aapan aadmie ke barka maane ke.

6

Kaise ek doesare se rahe ke tjaahie

1 Larkan, Prabhoe ke sahaaita se aapan maai-baap ke baat soen. Ie thiek hai. 2-3 Oe bolies hai kie: „Aapan maai-baap ke barka maan, tab toelog dhartie par dher dien soekh se rahiehe.” Ie pahiela hoekoem hai djaun me ek waada hai.

4 Aur baap log, aapan larkan ke na goeswaaw, bakie oelogke aise posiehe kie oesab Parmeswar ke baat soene.

5 Goelaam log, toelogke tjaahie aapan sardaar ke ieddjat karke okar baat soene ke. Djaise toelog Kriest ke barka maane hai, oisane aapan sardaar ke bhie safa diel se barka maan, 6 na khaalie okar aage, bakie bhie djab oe toke na dekhe hai. Ohie se Kriest ke goelaam ghat aapan kaam na kariehe dekhaawe khaat, bakie diel bhar se Parmeswar ke hiettjha poera kare khaatien. 7 Aapan sab kaam khoesiaalie se kar, na manai khaat bakie Parmeswar ke khaatien. 8 Aur toelog djaane hai kie tjaahe goelaam kie na goelaam, sab koi ke bhala kaam ke ienaam Parmeswar deiga.

9 Aur sardaar log, toelogke tjaahie aapan goelaam logan se bhie attjha se rahe ke. Oesabke dhamkie na de. Jaad kar kie toelogke aur oelogke Prabhoe swarag me rahe hai. Aur oe koi ke moeh na taake hai.

Soerdjaatie ke samaan

10 Ek tjiedj auro. Prabhoe ke oeppar bharosa kar, tab
oe aapan biesaal saktie se toelogke dwaara aapan barka
kaam kariega. 11 Ek soerdjaatie laraai djaai se pahiele aapan
samaan tajaar kare hai. Aisane toelogke tjaahie apane ke
tajaar kare ke saitaan se djiet lewe ke. Aur Parmeswar dher
tjiedj deis hai kaam me laawe khaatien. 12 Hamlogke na
iensaan logan se lare ke pare hai, bakie bhoet ke barkwan
aur saitaan ke saktie waalan se. Ie andhiaar tem me oesab
doenia par aur aasmaan me hoekoem tjalaawe hai. 13 Ohie
se djab hamlogke doesman soeroe kariega laraai kare ke, tab
batj djaai khaatien toelogke tjaahie Parmeswar ke sab dewal
tjiedj kaam me laawe ke. Tab toelog aapan kaam poera karke
djiet leihe.

14 Thara how aur Parmeswar ke sattjaai djaise soerd-
jaatie ke tjamotie lagaaw. Hamlog bieswaas kariela kie
Parmeswar hamlogke be-kasoerie aur apane se ek banaais
hai. Ie bieswaas tor diel aar kariega djaise soerdjaatie ke
djhielam, jaane loha ke soth. 15 Aur djaise toe djoeta pahiene
hai kahoe djaai ke, oisane apane ke tajaar kar doesare ke
khoes khabar soenaawe ke kaise ek iensaan Parmeswar se
ek hoi sakiega. 16 Ekare saath Parmeswar ke oeppar bharosa
kar. Bieswaas kare djaise soerdjaatie ke dhaal hai. Djab
saitaan aapan djarat tier daagiega, tab tor bharosa dwaara
boetaawat djaaiga. 17 Parmeswar toke paap aur sadja me
se batjaais hai. Ie baat se aapan sotj-bietjaar aar kar djaise
soerdjaatie aapan loha ke topie pahiene hai. Aur Parmeswar
ke baat ek talwaar ghat kaam me laaw. Pawietr Aatma ese
saitaan ke djietiega.

18 Aur bhie har ek mauka par Pawietr Aatma ke sahaaita
se sab tjiedj ke biese me praatna karte rahiehe. Sab iesaai
log khaatien hardam bientie kariehe biena hiemmat haare
se. 19 Aur hamaar khaatien bhie praatna kar kie Parmeswar
hamme mauka par aapan baat dei okar tjhiepal khoes khabar
be-dar se bataawe khaatien. 20 Oe hamke pathaais hai aapan
khoes khabar soenaawe khaatien, aur ohie se ham ketie se
baanhal baatie. Djab toelog aise praatna kariehe tab ham
biena dar se khoes khabar bataai sakab djaise hamke tjaahie
bataawe ke.

Tjietthie ke ant

21 Toelog bhie maange hai djaane kie ham kaise baatie.
Ohie se ham aapan pjaara bhaai Tiekiekas ke pathaaila. Oe
Prabhoe ke kaam me ek bharosaadaar sahaaita kare waala
hai aur oe toelogse sab baat bataaiga. 22 Ham oke toelogke
paas pathaaila djeme toelog hamaar haal djaan djaihe aur oe
toelogke diel me tieha dewe.

23 Bhaai-bahien, Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bieswaas ke sanghe sjaantie aur prem dewe.
24 Dje hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke hardam tjaahat rahe hai, Parmeswar ke bhalaai okar saath rahe.

Paulas ke tjietthie Fielepie sahar ke iesaai log khaatien
Pahiela baat

Djab Paulas ghoem ghoemke Jiesoe Kriest ke khoes khabar partjaar karat raha, tab ek dien oe Fielepie sahar me pahoetjal. Hamlog ie kaahaanie Parmeswar ke poestak me parh sakiela. („'Pathaawal waalan ke kaam" ' bhaag 16). Okar partjaar ke dwaara hoewa ke koetjh manai Prabhoe Jiesoe me bieswaas kare lagal. Aise ek iesaai ke samaadj hoewa soeroe bhail.

Koetjh dien baad djab oe Roma sahar ke djahal me raha tab ie samaadj okare khaatien koetjh paisa pathaais raha. Tab oe ie tjietthie liekhke oesabke dhanbaad deis. Tjaahe oe moesiebat me raha, tabbo ie tjietthie me oe doharaaike „'khoesiaalie" ' ke biese me liekhies hai.

Oe soenies raha kie Fielepie ke samaadj me koetjh iesaai prem se na rahat raha aur doesare se djhagara karat raha. Ohie se oe ie tjietthie dwaara samdjhaawe hai kie oesab Jiesoe se ek hai, aur ohie khaat oelogke tjaahie okar pietjhe tjalke ek doesare ke barka maane ke aur goelaam ghat sahaaita kare ke, djaise Kriest bhie karat raha.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie bhaai Tiemotias sanghe liekhiela. Hamlog Kriest Jiesoe ke goelaam baatie.

Ie tjietthie Fielepie sahar ke manai log khaatien hai djaun Kriest Jiesoe me saamiel hai aur Parmeswar khaatien alag karal gail hai. Aur ie tjietthie oelogke barkwan aur dekhbhaal kare waalan khaatien bhie hai.

2 Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelog sab koi ke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Paulas ke praatna aur dhanbaad

3 Djab ham toelogke jaad kariela tab ham Parmeswar ke hardam dhanbaad deila. 4 Aur ham praatna me khoesiaalie se toelog khaatien Parmeswar se sab tjiedj maangiela. 5 Djab se toelog iesaai hoi gaile tab se toelog ekwan iesaai log ghat khoes khabar Jiesoe ke biese me soenaawe hai. 6 Parmeswar toelogke diel me ek barhia kaam soeroe karies hai, aur ham ekdam bharosa kariela kie oe aapan kaam poera kariega djab talak Kriest Jiesoe lautke na aaiga.

7 Toelog hamaar diel ke ek toekkara baate, ohie se ham toelogke etana jaad kariela. Toelog to hamare saath Parmeswar ke bhalaai me bhaag lewe hai, tjaahe ham djahal me baatie

kie to djadj ke aage samdjhaaila aur dekhaaila kie khoes khabar Jiesoe Kriest ke biese me satj hai. 8 Parmeswar hamaar gawaahia hai kie ham toelogke pjaar kariela djaise Kriest Jiesoe toelogke pjaar kare hai. Ohie se ham toelogke bahoet maangiela dekhe.

9 Ham praatna kariela kie toelogke prem hardam barte rahe, djeme toelog gjaan paawe aur safa se samadjh sake 10 kie kaun tjiedj attjha hai aur kaun tjiedj na. Tab toelog Jiesoe Kriest ke faisala kare ke dien par safa diel se aur be-kasoerie rahiehe 11 aur okare dwaara ekdam bhala manai rahiehe. Ie rakam se Parmeswar ke aadar karal aur goen gaawal djaai.

Paulas ke djahal me rahe ke faida

12 Bhaai log, ham maangiela toelogke djanaawe kie sab tjiedj djaun hamse bhail hai khoes khabar soenaawe khaatien auro attjha hai. 13 Ab sab maahaaraadja ke kamkartan aur doesar log bhie samadjh gail hai kie ham djahal me baatie Kriest ke khoes khabar soenaawe dwaara. 14 Aur dher iesaai bhaai Prabhoe ke oeppar auro bharosa kare lagal. Oesab hiemmat baanhke ab be-dar se Parmeswar ke baat soenaawe hai.

15 Oelog me se koi koi djaran ke maare aur dekhaawe khaat Kriest ke biese me partjaar kare hai. Bakie doesar log ie kaam safa diel se kare hai. 16 Iesab Kriest ke pjaar kare hai aur ohie khaatien okare baare me partjaar kare hai. Oesab djaane hai kie Parmeswar hamke tjoenies hai khoes khabar ke baat samdjhaawe khaatien. 17 Bakie ekwan ie kaam aapan faida khaatien kare hai. Oesab manaawe hai kie hamme djahal me auro doekh pahoetje. 18 Ie to koetjh na hai! Tjaahe attjha diel se ja kharaab diel se, Kriest ke biese me bataawal dja hai. Aur ie hamme khoesie dewe hai aur dewat rahie.

Ek tjiedj auro hamme khoesiaalie dewe hai. 19 Ham djaaniela kie ham toelogke praatna se aur Jiesoe Kriest ke Aatma ke madat dwaara batjaawal djaabe. 20 Aur tjaahe ham djiejab ja marab, ham tanko na maangiela kie hamke okare aage sarmaai ke pare, bakie ham maangiela aapan djiewan me dekhaawe kie oe ketana barka hai. 21 Ham okar dwaara aur okar khaatien djiela. Bakie djab ham marab tab auro attjha rahiega. 22 Djab ham djiejab tab ham okar khaatien auro bhala kaam kar sakab. Ham na djaaniela kaun waala tjoenie. 23 Ham doei kait se ghietjaaila. Ham maangiela ie djiewan tjhorke aur Kriest ke sanghe rahe. Ie sab se attjha rahiega hamaar khaatien. 24 Bakie toelog khaatien auro faida rahiega djab ham djiejab. 25 Ham ie thiek se djaaniela. Aur ohie se ham bhie djaaniela kie ham batj djaab aur koetjh tem auro toelogke saath rahab toelogke sahaaita kare khaat

toelogke bieswaas auro barhaawe ke. Aisane toelogke diel me auro khoesiaalie pahoetjiega. 26 Djab ham phien se toelogke paas aabe tab toelog Kriest Jiesoe ke khoeb aadar kar sakiehe sab tjiedj ke biese me djaun oe hamare dwaara toelog khaatien karies hai.

27 Etane me toelogke tjaahie aapan djiewan aise bietaawe ke djaise manai log djaun Kriest ke khoes khabar diel bhar se bieswaas kare hai. Aur tjaahe ham aabe aur toelogke dekhab, kie to na aabe, ham maangiela soene kie toelog samaadj ghat ek rahe hai aur khoes khabar soenaawe me ek man se bhierle rahe hai. 28 Aapan doesman ke tanko na deraihe. Tab oesab dekhiega kie oesab Parmeswar se alag karal djaaiga aur toelog batj djaihe. 29 Parmeswar bhalaai karke toelogke tjoenies hai na khaalie Kriest me bieswaas kare ke, bakie bhie okar khaat doekh oethaawe ke. 30 Toelog dekhle aur ab bhie soene hai ham kaise doekh oethaaike bahoet kausies karke tabbo Kriest ke rasta par tjaliela. Aur toelogke aise kare ke parie.

2

Kriest ghat rahoe

1 Djab toelog Kriest ke naam me apane apane ke thora se sanghat kare hai aur prem se tieha dewe hai, djab Pawietr Aatma dwaara toelog thora se ek baate, aur djab toelog ek doesare ke tanie se daaja kare hai aur toelogke haat lage hai, 2 tab hamaar diel me khoesiaalie pahoetjaaw apane apane me ekdam ek rahe ke dwaara. Ek man se ek doesare ke pjaar kar, aur sab tjiedj me saamiel aur ek man rahoe. 3 Koetjh na aapan faida kie to aapan aadar khaatien kar, bakie apane tjhota banke ek doesare ke auro barka maan. 4 Na khaalie aapan soekh khodj bakie doesarkwan ke bhie. 5 Djaise Kriest Jiesoe ke man hai, oisane toelogke man bhie rahe ke tjaahie. 6 Oe tjaahe Parmeswar raha, tabbo aapan maahaanta na pakarke baithal raha, 7 bakie tjhor deis aur goelaam banke iensaan ke djanam leis. 8 Tab oe apane ke nietje karke Parmeswar ke baat maut talak maanat gail, tjaahe oke ekare dwaara kroes par mare ke paral. 9 Ohie kaaran Pieta Parmeswar oke oethaaike sab se barka dardja aur naam dei deis, 10 djeme swarag me, doenia par aur dhartie ke nietje sab koi Jiesoe khaatien gaathie par giere 11 aur bole kie: „Jiesoe Kriest Prabhoe hai!” Ie rakam se oesab Pieta Parmeswar ke aadar kariega.

12 Ohie se, hamaar pjaara log, djaise toelog ab talak Parmeswar ke baat soenat rahiele, oisane batjaawal manai ghat okar ieddjat karke aapan djiewan bietaite rahiehe.

Toelog aise karat rahiele djab ham toelogke lage rahielie. Ab
ese djaada karte rahiehe djab ham toelogke lage na baatie.
13 Parmeswar ke attjha lage hai aisan kaam toelogke diel me
kare ke kie toelog maange hai okar baat soene aur bhie kare.

Safa diel se aur khoesiaalie se rahoe

14 Aapan sab kaam biena bhoen-bhoenaaike kie to moeh
tjalaaike kar. 15 Tab koi na toelogke koetjh bol paai aur
toelogke diel ekdam safa rahie. Ie rakam se toelog badmaas
aur bhatkal manai log ke bietj me Parmeswar ke attjha
larkan rahiehe. Aisane andhiaar doenia me toelog tjamkat
tarai ghat rahiehe. 16 Tab toelog oesabse bataai sakiehe
kaise Parmeswar naawa rakam djiewan dei sake hai. Djab
toelog aise kariehe tab Kriest ke aane waala dien par ham
toelogke biese me barwargie kar sakab. Ham toelog khaatien
to kausies karlie hai djaise baadjie djiete ke. Tab oe dien
par dekhaaiga kie hamaar sab kaam djhoetthe ke na raha.
17 Tjaahe ham toelogke bieswaas khaatien maar dhaaral
djaabe aur baliedaan ghat tjaharaawal djaabe, tabbo ham
khoesie rahab aur toelogke diel me khoesiaalie pahoetjaabe.
18 Aur tohoelog hamaar sanghe khoesie rahoe.

Tiemotias aur Epaafrodietas

19 Djab Prabhoe Jiesoe maangie tab ham halieje toelogke
paas Tiemotias ke pathaabe. Aur djab oe lautke aaiga aur
hamse bataaiga toelog kaise baate, tab ham khoesie hobe.
20 Oke tjhorke koi na hai djaun hamse etana ek man hai aur
toelogke khaatien etana mar-miete hai. 21 Sab koi to khaalie
aapan faida khodje hai aur na Jiesoe Kriest ke. 22 Bakie toelog
djaane hai kie Tiemotias bharosaadaar beta ghat hamme
sahaaita kare hai khoes khabar soenaawe khaatien. 23 Djab
ham djaan djaabe kie hamse ka hoiga, tab ham maangiela oke
toerant pathaawe. 24 Aur ham Prabhoe ke oeppar bharosa
kariela kie hamahoe halieje toelogke paas aai sakab.

25 Bakie ham sotjiela kie thiek hai pahiele Epaafrodietas ke
pathaawe ke. Oe ek sattja bhaai ghat hamaar sanghe Kriest
khaatien bahoet kausies karies hai. Toelog to oke pathaile
rahiele hamke sahaaita kare khaat djab hamme djaroerie
raha. 26 Oe djaan gail raha kie toelog soenle rahiele oe ketana
bemaar raha. Ab oke sotj hai aur bahoet maange hai toelog
sab koi se bhet kare. Ohie khaatien ham oke pathaaila. 27 Oe
bahoet bemaar raha, etana kie oe mare mare hoi gail raha.
Bakie Parmeswar oke daaja karies. Aur na khaalie okar,
bakie hamaar bhie. Ab oe attjha hoi gail hai, ohie se hamme
auro doekh oethaawe ke na pare hai. 28 Aur ham oke auro
haldie se toelogke paas pathaabe djeme toelog oke dekhke

khoesie hoi djaihe aur hamke toelogke biese me sotj na rahie.
29-30 Oe toelogke darie par aapan djaan par khelke hamme
sahaaita karies hai, aur oe Kriest khaatien kaam karke mare
par atkal raha. Ohie se okar khaatien Prabhoe ke dhanbaad
de aur oke khoesiaalie se bhiettar lei leihe. Aisan manai log
ke barka maan.

3

Sattja be-kasoerie aur Parmeswar se ek howe

1 Attjha, bhaai log, tjaahe djaun howe hai, Prabhoe me
khoesie rahoe. Ham na thakiela ie sab baat doharaaike liekhe
ke. Ie toelog khaatien thiek hai. 2 Batjaaike rahiehe oe koetta
logan se, jaane kharaab manai logan se. Oesab djhoetthe
ke siekhaawe hai kie koi na Parmeswar ke aage be-kasoerie
hoi sake hai djab okar hakiekat na bhail hai. 3 Hamlog na
bieswaas kariela kie koi dehie kaate ke dwaara Parmeswar
se ek hoi sake hai. Hamlog okar Aatma ke sahaaita se okar
aadar kariela aur Kriest Jiesoe ke barwargie kariela. Ohie se
sattja hakiekat hamahielogke bhail hai. 4 Djab koi sotje hai
kie oe aapan kaam aur bhaktie dwaara be-kasoerie hoi sake
hai, tab ham ose aisan tjiedj par djaada bharosa kar saktie.

5 Hamaar hakiekat athwa dien par bhail hai. Ham Israel
ke ek aulaad baatie aur okar betwa Benjaamen ke koel me se
paida bhailie. Hamaar sab baap-daada Hebar log* raha. Ham
Fariesie ghat dharam ke kaanoen maanat rahielie. 6 Ham
etana dharmie rahielie kie ham iesaai ke samaadj logan
ke khoeb sataawat rahielie. Aur ham ekdam dharam ke
kaanoen se rahat rahielie kie ham be-kasoerie rahielie.
7 Ie sab tjiedj barhia dekhaat raha, bakie hamme rokat raha
Kriest me bieswaas kare ke. Ohie se hamaar haanie bhail.
8 Ha, hamaar Prabhoe Kriest Jiesoe ke aapan diel bhar se
djaane ke sab se barhia tjiedj hai. Ohie se hamaar khaat
sab doesar tjiedj be-kaamiel hoi gail hai. Djetana tjiedj par
ham bharosa karat rahielie, ie sab ham alaai-balaai ghat tjhor
deilie hai Kriest ke aapan Prabhoe ghat apanaawe khaatien.
9 Ham ose ek hoike be-kasoerie baatie, na dharam ke kaanoen
se rahe ke dwaara, bakie Kriest me bieswaas kare se. Ohie
khaatien Parmeswar hamke be-kasoerie aur ose ek banaais
hai. 10 Ie sab bhail hai djeme ham Kriest ke auro thiek se djaan
sakie. Ham maangiela djaane kie okar saktie ketana barka
hai djaun se oe djie oethal hai. Aur ham maangiela okar ghat
hiemmat se maut talak doekh oethaawe, 11 djeme ham bhie
maral manai me se djie oeth sakie.

12 Ham na boliela kie ham Kriest Jiesoe ke ekdam se djaan
gailie hai aur okar ghat poera hoi gailie baatie. Bakie oe

* **3:5** Hebar Aabraaham ke ek baap-daada raha. Ohie se Israel logan bhie Hebar log bolaawal gail.

hamaar khaatien bahoet kausies karies hai. Ohie se ham kausies kariela poera howe ke. 13 Bhaai log, ham apane ke na poera maaniela. 14 Bakie ham ek tjiedj kariela. Ham ek baadjie lagaawe waala ghat bietal tjiedj tjhorke khaalie aage taakiela. Ohie se ham Kriest Jiesoe me saamiel hoi gailie baatie aur Parmeswar hamme ek swarag ke ienaam waada karies hai. Aur ienaam paawe khaatien ham aapan dhiaan khaalie oe tjiedj par lagaaila djaun ham maangiela poera kare.

15 Djab toelog pakka iesaai baate, tab aaw hamlog aisan sotj-bietjaar karie dja. Aur djab toelogke sotj-bietjaar koetjh ke biese me doesar rakam hai, tab Parmeswar toelogke dekhaaiga kie kaise howe ke tjaahie. 16 Aur tjaahe djetana pakka hamlog hoi gailie hai, ose auro aage barhie dja.

Paulas ke pietjhe tjal

17 Bhaai log, toelog hamaar ghat rahoe, aur oe manai logan ke dekh djaun aapan djiewan hamaar ghat bietaawe hai. Ham to toelogke rasta dekhaaila. 18 Ham toelogse kai dafe bataai tjoekalie, aur ab ham roi-roike phien se liekhiela kie dher manai log aapan djiewan Kriest ke kroes ke doesman ghat bietaawe hai. 19 Oelogke djiewan naksaan hoi djaaiga. Oelog aapan pet ke djaise bhagwaan aadar aur sewa kare hai. Oesab aapan kharaabie biesaal maane hai, aur oelog aapan dhiaan na Parmeswar ke baat par lagaawe hai bakie khaalie biete waala tjiedj par. 20 Bakie hamlogke sattja des swarag hai, aur hamlog aapan dhiaan aapan batjaawe Waala Prabhoe Jiesoe Kriest par lagaaila. Ek dien oe swarag me se lautke aaiga. 21 Tab oe hamlogke kamdjor dehie badalke biesaal waala banaaiga djaise okar dehie. Oe ie kaam aapan barka saktie se kariega djaun se oe sab tjiedj ke oeppar raadj tjalaai sake hai.

4

Paulas Fielepie ke iesaai log ke soedhaare hai

1 Pjaara bhaai log, ohie se aapan bieswaas Prabhoe me pakarle rahoe. Ham toelogke tjaahiela aur bahoet maangiela toelogse bhet kare. Toelog hamaar diel me khoesiaalie pahoetjaawe hai, aur toelog hamaar khaat ek maala ghat baate.

2 Bahien Oejodia aur bahien Sentieke, ham toelogke samdjhaaila apane apane me phien se ek howe ke. Toelog doeno miela Prabhoe se to ek baate. 3 Aur hamaar saathie, ham tose poetjhiela kie toe oe doeno bahien ke sahaaita kar phien se ek howe khaatien. Oelog hamaar sanghe bahoet kausies karke khoes khabar soenaawat raha. Bhaai Klemens aur doesar log

bhie hamlogke sanghe ie kaam karat raha. Oesabke naam djiewan ke poestak me liekhal gail hai.

4 Toelog Prabhoe se ek baate, ohie se hardam khoesie rahoe.
Ham phien se boliela: khoesie rahoe! 5 Ham maangiela
kie sab koi djaan djaai kie toelogke prem ketana barka hai.
Prabhoe halieje aaiga. 6 Tanko sotj-phiekier na kar, bakie
har ek haalat me Parmeswar ke gor gierke dhanbaad deike
sab tjiedj praatna me maang. 7 Tab Parmeswar ke sjaantie
toelogke diel aur sotj ke rakhwaala kariega. Okar sjaantie
sab samadjh se barka hai. Toelog to Kriest Jiesoe me saamiel
baate.
8 Attjha, bhaai log, djaun tjiedj sattja, ieddjat, bhala, safa,
prem aur kaida hai, ohie par aapan dhiaan lagaaw. 9 Aur
djaun toelog siekhle hai aur hamaar djiewan me soenle aur
dekhle hai, ie sab karte rahiehe. Tab Parmeswar toelogke
aapan sjaantie dewat toelogke saath rahiega.

Paulas ke dhanbaad

10 Ham bahoet khoesie baatie kie Prabhoe toelogke dwaara
hamme phien se paisa pathwaaike sahaaita karies hai.
Toelog dher dien se maangat rahiele pathaawe, bakie toel-
ogke mauka na mielat raha. 11 Ham ie baat na liekhiela
toelogse auro koetjh maange ke. Ham siekhlie hai har ek
haalat me santokh kare ke. 12 Ham djaaniela kaise gariebtaai
me aur bhie dhanwaan ghat rahe ke. Ham siekhlie hai bharal
pet se aur bhie bhoekhe rahe ke. Ham djaaniela kaise rahe
ke djab hamke djaada hai aur bhie djab hamke kamtaai hai.
13 Kriest dwaara ham sab tjiedj kar paaila. Oe hamme saktie
dewe hai.
14 Toelog tabbo ek attjha tjiedj karle kie toelog paisa
pathaaike hamaar moesiebat me saamiel hoi gaile. 15 Pjaara
Fielepie ke bhaai-bahien log, toelogke jaad hai kaise ham
soeroe karlie rahielie toelogke diehaat me khoes khabar soe-
naawe ke. Aur djab ham Maasadonia diehaat me se tjal gailie,
tab ekko samaadj hamke paisa na pathaais raha, khaalie
toelog. 16 Aur djab ham Tesaalonieka sahar me rahielie tab
toelog hamaar khaat ekaat dafe bhie koetjh paisa pathaile
rahiele. 17 Hamaar khaatien oe paisa sab se barka tjiedj na
hai, bakie hamme bahoet attjha lage hai kie toelogke ienaam
Parmeswar lage auro barhte dja hai.
18 Bhaai Epaafrodietas hamme sab paisa deis hai djaun
toelog pathaile rahiele aur ab hamke djaada hoi gail hai. Ie
paisa Parmeswar ke aage mahakauwa ghat hai, djaise ekgo
barhia daan djaun oke bahoet parsand hai. 19 Hamlogke
dhan Kriest Jiesoe me hai. Aur Parmeswar oman se toelogke
sab deiga djaun toelogke djaroerie hai. 20 Ham maangiela

kie Pieta Parmeswar ke maahaanta aadar karal djaai sada ke lieje. Ha, aisahie to hai!

Tjietthie ke ant

21 Sab hoewa ke Kriest Jiesoe ke saamiel waalan ke hamaar
aasier-baat dei deihe. Hamaar saamiel waalan bhaai-bahien
log toelogke jaad kare hai. 22 Sab doesar iesaai log toelogke
bhie jaad kare hai, bieses karke maahaaraadja ke kamkartan.
23 Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toelogke aatma ke oep-
par rahe.

Paulas ke tjietthie Kolosa ke iesaai log khaatien
Pahiela baat

Ie tjietthie liekhal hai Kolosa sahar ke iesaai log khaatien. Kolosa Tjhota Aasia des me raha. Oe des ab Turkije bolaawal dja hai.

Paulas kabhie na oe sahar me gail raha. Ek doesar aadmie hoewa par khoes khabar Jiesoe Kriest ke biese me partjaar karies raha. Oe aadmie ke naam Epaafraas raha.

Paulas soenies raha kie koetjh djhoettha logan maangat raha Kolosa ke iesaai log ke bhatkaawe. Oesab siekhaawat raha kie ek manai ke na tjaahie khaalie Kriest me bieswaas kare ke, bakie bhie har ek rakam parie log ke aadar kare ke aur aapan dehie ke doekh dewe ke. Ohie khaatien Paulas ie tjietthie me samdjhaawe hai kie Kriest poera taur se Parmeswar hai. Oe saara sansaar banaais hai aur ohie khaatien oe sab koi aur sab koetjh se barka hai. Aur sab tjiedj djaun hamlogke djaroerie hai, oe sab Kriest Jiesoe hamlogke deis hai, rodj dewe hai aur bhie deiga. Hamlogke na tjaahie ekko doesar tjiedj par bharosa kare ke, khaalie Jiesoe Kriest par. Saara sansaar okare khaatien banaawal gail hai. Aur doenia par aur swarag me sada ke lieje okar aadar karal djaaiga.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie bhaai Tiemotias ke
sanghe liekhiela. Parmeswar hamme ek Kriest Jiesoe ke
pathaawal waala banaais hai.

2 Ie tjietthie Kolosa sahar ke bieswaasie bhaai log khaatien
hai. Toelog Kriest Jiesoe me saamiel baate aur okar khaat alag
karal gail hai.

Pieta Parmeswar ke bhalaai aur sjaantie toelogke oeppar
rahe.

Paulas ke dhanbaad aur praatna

3 Djab hamlog toelogke khaatien praatna kariela, tab ham-
log hardam Prabhoe Jiesoe Kriest ke Pieta ke dhanbaad deila.
4 Hamlog soenlie hai kie toelog Kriest Jiesoe me bieswaas kare
hai aur aapan iesaai bhaai-bahien ke pjaar kare hai. 5 Toelog
swarag ke biesaal soekh agore hai djaun Parmeswar toelogke
khaatien tajaar karies hai. Ohie khaat djab se ie sattja khoes
khabar soenaawal gail hai, tab se toelog bieswaas aur pjaar
kare hai. 6 Doenia bhar me ie baat se manai log ke diel aur

tjaal-tjalan badal dja hai. Aur djab se toelog djaan gaile kie Parmeswar ke bhalaai sattje ke biesaal hai, tab se tohoelog badal gaile hai. 7 Hamlogke pjaara bhaai Epaafraas toelogse ie sab baat bataais hai. Oe hamaar ghat bhie ek bharosaadaar Kriest ke kamkarta hai toelog khaatien. 8 Ohie hamse bataais hai kie Pawietr Aatma toelogke diel prem se bhar deis hai.

9 Ie attjha baat soenke hamlog hardam toelog khaatien praatna kariela. Hamlog Parmeswar se maangiela kie oe toelogke aapan hiettjha djanaai dewe, gjaan dewe aur sahaaita kare okar sotj-bietjaar auro thiek se samdjhe ke. 10 Tab toelog Prabhoe ke rasta par barhia se tjal sakiehe aur oke ekdam parsand hoihe. Aur har ek rakam bhala kaam karke toelog kaamiel rahiehe aur Parmeswar ke auro attjha se djaanat djaihe. 11 Tab oe toelogke aapan biesaal saktie deiga djeme toelog har ek moesiebat me dhieradj se rahiehe aur hiemmat na hariehe. 12 Aur toelog Pieta Parmeswar ke khoesiaalie se dhanbaad deihe kie oe toelogke tajaar karies hai aapan djotie me alag karal waalan ke hak me bhaag lewe khaatien. 13 Oe hamlogke andhiaar ke saktie me se batjaaike aapan pjaara Beta ke raadj me laais hai. 14 Ohie ke dwaara hamlogke tjhoetkaara, jaane paap ke tjhama miel gail hai.

Kriest sab se barka Waala hai

15 Koi na Parmeswar ke dekh paawe hai. Bakie Jiesoe Kriest me dekhaat raha kie oe kaisan hai. Saara sansaar howe se pahiele oe raha. 16 Oe swarag aur dhartie par sab tjiedj banaais hai, tjaahe hamlog dekh paaila kie na. Eman sab raadj tjalaawe waalan, hoekoem dewe waalan, barkwan aur saktie waalan bhie hai. Ie sab tjiedj okar dwaara aur okare khaatien banaawal gail hai.

17 Sab tjiedj se pahiela Waala ohie hai. Aur okar dwaara sab tjiedj aapan aapan djagaha par rahe hai. 18 Oe iesaai ke samaadj ke Barkwa hai, djaise moerie dehie ke sab se barka toekkara hai. Oe pahiela Waala hai djaun maral manai me se djie oethal hai. Ohie se oe sab tjiedj me pahiela Waala hai. 19 Parmeswar khoesiaalie se sallaah karies poera taur se aapan Beta me rahe ke. 20 Okar dwaara oe sab tjiedj ke apane se ek karies hai. Kriest kroes par aapan khoen bahaais hai. Aur aisane Parmeswar aur saara sansaar, tjaahe dhartie kie to swarag, phien se ek hoi gail hai.

21 Toelog pahiele aapan kharaab tjaal-tjalan se dekhaawat rahiele kie toelog Parmeswar ke doesman ghat ose doer rahat rahiele. Tabbo oe Kriest ke kaam dwaara tohoelogke apane se ek karies hai. 22 Kriest iensaan ghat kroes par maar dhaaral gail hai toelogke alag karke ekdam safa diel aur man se apane aage thara karwaawe khaatien. 23 Aur ie sab poera

hoiga djab toelog aapan bieswaas kaske pakarle rahiehe aur Parmeswar ke khoes khabar na tjhor deihe, bakie agorte rahiehe. Toelog ie khoes khabar soenle hai aur ie saara sansaar me soenaawal dja hai. Aur ham Parmeswar ke naukar ghat bhie soenaaila.

Paulas ke kaam iesaai ke samaadj khaatien

24 Ab ham khoesie baatie kie ham toelog khaatien doekh oethaai sakiela. Kriest ke kaam karat dwaara hamaar dehie piera hai. Ie rakam se ham bieswaasie log khaatien okar doekh poera kariela. Iesaai ke samaadj to djaise okar dehie hai. 25 Parmeswar hamme aapan samaadj ke kamkarta banaais hai, ohie se ham okar sanesa toelogse poera taur se bataaila. 26 Ie sanesa pahiele tjhiepal raha, aur hamlogke baap-daada logan djoeg djoeg na djaan paais. Bakie ab Parmeswar aapan alag karal waalan ke djanaais hai. 27 Oke parsand raha oelogke samdjhaawe ke kie ie baat doenia bhar ke djaatie khaatien ketana biesaal hai. Ie tjhiepal baat hai kie Kriest aapan sab bieswaasie log me rahe hai! Ehie biesaal soekh hamlogke aasa hai. 28 Hamlog ohie Kriest ke baare me partjaar kariela. Hamlog har ek manai ke bahoet gjaan se soedhaariela aur siekhaaila djeme oelog Kriest me saamiel rahe aur ekdam se pakka iesaai hoi djaai. 29 Ohie se ham bahoet kausies karke aapan kaam kariela aur ham khaalie Kriest ke saktie dwaara ie kaam kar paaila.

2

1 Ham maangiela toelogke djanaawe kie ham ketana mehenat se kaam kariela toelog aur Laodiesea sahar ke iesaai log aur sab doesar bieswaasie log ke khaatien djaun hamme kabhie na dekhies hai. 2 Ham bahoet maangiela toelogke diel me hiemmat pahoetjaawe. Tab toelog apane me pjaar karke ek man me rahiehe, aur poera taur se Parmeswar ke tjhiepal baat samadjh paihe djaun ke matlab Kriest hai. 3 Parmeswar ke sab biesaal gjaan aur barhia bietjaar khaalie Kriest ke dwaara djaan sakal dja hai. 4 Ham ie baat liekhiela nahie to koi aaike toelogse djhoeth bolke toelogke bhatkaai deiga. 5 Tjaahe ham toelogke lage na baatie, tabbo ham toelogke sotjiela. Aur ham khoesie baatie kie toelog ek samaadj ghat aapan djiewan samhaare hai, aur aapan bieswaas Kriest me pakarle rahe hai.

Bhatkaawal bietjaar se batjaaike rahiehe

6 Djaise toelog Kriest Jiesoe ke aapan Prabhoe banaile hai, oisane okar rasta par bhie tjalte rahiehe. 7 Thiek se jaad kar kaun baat toelog pahiele okar biese me siekhle rahiele, aur

aisane aapan djiewan bietaaw. Aapan bieswaas pakar aur Parmeswar ke hardam bahoet dhanbaad karte rahoe.

8 Bahoet batjaaike rahiehe kie koi toelogke be-kaamiel
bietjaar aur djhoeth baat se na bhatkaawe. Aisan baat aur
dharam ke nem manai ke man me se niekare hai aur doenia
ke sotj-bietjaar hai, bakie na Kriest ke. 9 Parmeswar to ekdam
se okare me rahe hai. 10 Oe har ek raadj aur hoekoem
tjalaawe waala ke Barkwa hai. Aur toelog okare me saamiel
hai, ohie se toelog okare me poera baate. 11 Toelog okar
tjienha paile hai, na djaise Israel log ke hakiekat ke tjienha,
djaun manai logan karat raha, bakie oe aapan maut dwaara
toelogke paapie man badal deis hai. 12 Djab toelog dopoe leile,
tab Parmeswar ke aakhie me toelogke mattie paral Kriest ke
saath. Aur toelog bhie okar sanghe djie oethaawal gaile hai.
Toelog Parmeswar ke saktie me bieswaas karle hai djaun se
oe Kriest ke maral logan me se djie oethaais hai.

13 Djab toelog Parmeswar ke baat na soenat rahiele aur
toelogke paapie man abbe na badal raha, tab toelog okar
khaatien djaise maral logan rahiele. Tabbo djab oe hamlogke
paap ke tjhama deis, tab oe hamlogke Kriest ke sanghe djaise
djie oethaais hai. 14 Okar kaanoen dekhaawat raha kie ham-
log okar baat na soenat rahielie aur kie hamlog sadja laaik
rahielie. Bakie djab Kriest kroes par maral, tab Parmeswar
hamlogke paap djaise kroes par thok deis aur ab ie sab paap
hataawal gail hai. 15 Aur aise oe sab saitaan ke raadj tjalaawe
waalan aur bhoet ke barkwan ke saktie tjhien leis hai, aur sab
koi ke aage oesabke saram dewaais hai. Ie rakam se oe ekdam
se djiet leis hai. 16 Ohie khaatien koi ke na tjaahie djadj banke
toelogke khaana-piena, tiewhaar, naawa tjaan ke nauta kie
to soestaai ke dien ke biese me faisala kare ke. 17 Ie sab tjiedj
se khaalie dekhaat raha kie Kriest aaike kaun kaam kariega.
Bakie ab oe aai tjoekal hai aur sab poera karies hai.

Iensaan ke nem be-kaamiel hai

18 Djab koi bole hai kie Parmeswar aapan waada khaalie
poera kariega djab toelog apane ke tjhota dekhaihe aur parie
logan ke aadar kariehe, tab okar baat na soeniehe. Aisan
manai bole hai kie oesab ie baat djagte ek sapana me djaan
gail hai. Bakie oesab iensaan ke bietjaar biesaal maanke
apane ke djhoetthe ke barwargie kare hai. 19 Oesab Kriest
ke baat tanko na maane hai, aur oe to hamlogke Barkwa
hai. Djaise dehie ke gaathie aur senwe ke tatai moerie ke
dwaara sab tjiedj ekattha pakare hai, oisane khaalie Kri-
est aapan samaadj logan ke ekattha pakarke siekhaawe hai
djeme Parmeswar oesabke bieswaas barhaai sake hai.

20 Toelog Kriest se ek baate, aur djab oe maral tab
Parmeswar ke aakhie me toelog bhie mar gaile rahiele. Ohie
se toelogke djaroerie na hai iensaan logan ke hoekoem aur
dharam ke nem par tjale ke. 21 Manai logan bole hai kie:
„Ie tjiedj na pakar!" Aur bhie: „Aisan khaaik na kha!" kie
to: „Oe tjiedj na tjhoew!" 22 Ie sab hoekoem iensaan log
deis hai. Aisan tjiedj thora dien me be-kaamiel hoi dja hai.
23 Manai logan sotje hai kie oesabke bahoet gjaan hai djab
oesab Parmeswar ke aapan rakam se aadar kare hai, apane
ke tjhota dekhaawe hai aur aapan dehie ke doekh dewe hai.
Bakie ie sab tjiedj be-kaamiel hai aur manai log ke khaalie
barwargie karwaawe hai. Ohie se eman bhaag na leihe.

3

Naawa rakam djiewan

1 Djab aise hai kie toelog Kriest ke sanghe djaise djie
oethaawal gaile hai, tab toelogke tjaahie aapan dhiaan
swarag ke tjiedj par lagaawe ke. Hoewa par Kriest Pieta
Parmeswar ke dahiena bagal baithal hai. 2 Oeppar waala
tjiedj ke biese me sotj-bietjaar kar, aur na doenia ke tjiedj
ke biese me. 3 Toelog ek maral manai ghat aapan poeraana
djiewan tjhor deile hai. Ab toelogke djiewan Kriest ke saath
Parmeswar me tjhiepal hai. 4 Djab Kriest aaike apane ke
dekhaaiga, tab tohoelog okar sanghe okar biesaal soekh aur
maahaanta me dekhaihe. Oe to hamlogke djiewan hai.

5 Ohie khaatien roek dja kharaabie kare ke. Toelogke na
tjaahie tjhatjhoendaraipan kie to be-saram tjiedj kare ke.
Aapan kharaab laalietj poera na kar, aur haahie na rahoe.
Dje haahie rahe hai, oe ek naklie bhagwaan ke aadar kare
hai, aur na Parmeswar ke. 6 Dje aise kare hai, okar oeppar
Parmeswar ke goessa hai.

7 Pahiele toelog bhie aisan kharaab rasta par tjalat rahiele.
8 Bakie ab toelogke tjaahie ie sab baan tjhor dewe ke djaise
goessa me rahe, hauwa es baat kare, kharaab sotj-bietjaar
kare, koi ke bedjatie kare, aur be-sahoer ghat batiaai ke.
9 Djhoeth na bol. Toelog to aapan poeraana djiewan tjhor
deile hai, 10 aur djaise koi ek naawa kapra pahien leis
hai, oisane toelog ab aapan naawa djiewan bietaawe lagale
hai. Aisan manai hardame naawa karwaawal djaaiga. Oe
Parmeswar ke auro djaan djaaiga aur ie rakam se oe hardam
auro aapan banaawe Waala ghat lagiega. 11 Aisane sab
bieswaasie log okar ghat lagiega. Aur ohie khaatien koetjh
baat na hai kie koi Israel ke aadmie hai, okar hakiekat bhail
hai, oe pardesie hai, bantjar hai, aur kienal goelaam hai kie

na. Ie sab koetjh na hai. Bakie Kriest sab se barka Waala hai, aur oe aapan sab bieswaasie log me rahe hai.

12 Parmeswar toelogke tjoenke aapan pjaara waalan ghat alag karies hai. Ohie se toelogke tjaahie doesare ke daaja aur bhalaai kare ke, tjhota bane ke, kaida aur dhieradj se rahe ke. 13 Djab toelog ek doesare me kasoer paawe hai, tab oke sahieke tjhama kariehe. Djaise Prabhoe toelogke paap ke tjhama deis hai, oisane tohoelog ek doesare ke paap ke tjhama deihe. 14 Aur sab se barka tjiedj hai kie toelog ek doesare ke pjaar kariehe. Pjaar to toelogke poera taur se ekattha kare hai.

15 Aapan diel me Kriest ke sjaantie ke raadj tjalaawan deihe djeme toelog iesaai ke bhaai-bahien ke sanghe ek man se rahiehe. Aur dhanbaad karte rahiehe. 16 Kriest ke baat aapan diel me bharmain deihe. Ie baat apane apane me khoeb gjaan se siekhaaw aur samdjhaaw. Parmeswar ke poestak me ke bhadjan aur doesar giet aur gaana diel bhar se gaaw oke dhanbaad dewe khaatien. 17 Aur tjaahe djaun tjiedj toe bole kie to kare hai, sab koetjh Prabhoe Jiesoe ke naam se kar. Aur Pieta Parmeswar ke okar naam se dhanbaad de.

Ekaat tjietaunie

18 Biehautie logan, apane ke nietje kar aapan aadmie ke aage. Prabhoe aisane maange hai.

19 Biehauta logan, aapan aurat ke pjaar kar, aur ose karaai se na rahiehe.

20 Larkan, hardam aapan maai-baap ke baat soen. Ie Prabhoe ke attjha lage hai.

21 Baap logan, aapan larkan ke oeppar na hardam katjkat-jaaw, nahie to oelog hiemmat haarie.

22 Bhaai log djaun koi ke kienal goelaam baate, toelog hardam aapan sardaar ke baat soen. Aur na khaalie djab oe taake hai, bakie Prabhoe ke sotjke safa diel se okar baat soen. 23 Ohie se toe tjaahe djaun kaam kare hai, aapan sab kaam diel bhar se okar khaatien kariehe aur na ek iensaan ke parsand kare khaatien. 24 Toelog djaane hai kie toelog Prabhoe ke hak paihe. Toelog to Kriest ke aapan Prabhoe ghat maane hai. 25 Aur jaad kariehe kie dje anniaai kare hai, oe aapan karnie ke phal paaiga. Aur Parmeswar koi ke moeh na taake hai.

4

1 Sardaar logan, aapan goelaam log se bhala manai ghat rahiehe. Jaad kar kie tohoelogke ek Sardaar hai aur oe swarag me rahe hai.

2 Toelogan na soetiehe bakie praatna karte rahiehe aur Parmeswar ke dhanbaad kar. 3 Hamlogke khaatien bhie

praatna kar kie Parmeswar hamlogke mauka dewe okar tjhiepal baat Kriest ke biese me soenaawe ke. Ie kaam dwaara ab ham djahal me baatie. 4 Djab toelog praatna kariehe tab ham Parmeswar ke sanesa safa se samdjhaai sakab djaise hamke tjaahie kare ke.

5 Be-bieswaasie logan ke aage aapan djiewan bahoet sotj-samadjh se bietaihe. Har ek mauka thiek se kaam me laihe. 6 Hardam ieddjat aur sotj-bietjaar se baat-tjiet kar aur har ek manai ke barhia se djabaab de.

Aakhrie baat

7 Tiekiekas toelogse hamaar haal-tjaal ke biese me bataaiga. Oe hamaar pjaara aur bharosaadaar iesaai bhaai hai. Oe hamaar sanghe Prabhoe khaatien okar naukar ghat kaam kare hai. 8 Ohie se ham oke pathaaila toelogse bataawe ke hamlog kaise baatie aur toelogke tieha dewe khaatien. 9 Ham okar saath bhie Onesiemas ke pathaaila. Oe bhie hamlogke bharosaadaar aur pjaara bhaai hai. Oe toelog me ke hai. Oe doeno toelogse bataaiga kie hia par ka howe hai.

10 Aarestaarkas hamaar saath hia djahal me hai. Oe aur Baarnaabaas ke palwaar Markas toelogke jaad kare hai. Markas ke biese me toelog samdjhaawal gaile hai kie djab oe aaiga, tab toelog oke prem se bhiettar lei leihe. 11 Aur bhaai Jiesoe djaun bhie Jastas bolaawal dja hai, oe toelogke bhie jaad kare hai. Khaalie ie tieno Israel ke iesaai log hai aur oesab hamaar sanghe Parmeswar ke raadj ke biese me partjaar kare hai. Aise karke oelog hamme bahoet tieha deis hai. 12 Epaafraas toelogke bhie jaad kare hai. Oe to toelog me ke hai, aur oe Kriest Jiesoe ke goelaam hai. Oe hardam diel bhar se toelog khaatien praatna kare hai. Oe Parmeswar se maange hai kie oe toelogke saktie dewe bieswaas pakarle rahe ke, djeme toelog pakka iesaai ghat okar sab hiettjha poera taur se maan sakiehe. 13 Ham bol sakiela kie oe toelogke aur Laodiesea aur Hiaraapoles sahar ke iesaai log ke bahoet kausies karke sahaaita karies hai. 14 Pjaara daaktar Loekaas toelogke jaad kare hai, aur Demaas bhie.

15 Toelog Laodiesea ke bhaai-bahien log se bol deihe kie ham oesabke jaad kariela. Aur bahien Nemfa se bhie bol deihe, aur oe samaadj logan se djaun okar ghar me ekattha howe hai.

16 Djab toelog ie tjietthie ke baat soen tjoekiehe, tab Laodiesea ke bieswaasie log ke paas pathaihe djeme oesab bhie parh sake. Aur kausies kariehe aapan samaadj me oe tjietthie parhwaawe ke djaun ham oesabhan khaat pathailie rahielie.

17 Arkiepas se bol de kie: „Djaun kaam toe Prabhoe khaatien apane oeppar leile hai, oe kaam poera kariehe.”
18 Ab ham aapan haath se toelog khaatien liekhiela aur toelogke aasier-baat deila. Na bhoelaihe kie ham djahal me baatie.
Parmeswar toelogke bhalaai kare.

Paulas ke pahiela tjietthie Tesaalonieka ke iesaai log khaatien Pahiela baat

Djab Paulas log sahar sahar djaat raha Prabhoe Jiesoe Kriest ke biese me khoes khabar partjaar kare khaatien, tab ek dien oesab Tesaalonieka sahar me pahoetjal. Oe sahar Griek des me hai. Hoewa par koetjh Israel ke djaatie log bhie rahat raha. Paulas oesabke partjaar ke ghar me samdjhaais kie Jiesoe aane waala Kriest hai. Aur ekaatgo bieswaas kare lagal, aur koetjh Griek ke djaatie log bhie. Bakie ekwan goessaai gail aur bieswaasie log ke sataawe lagal, aur Paulas ke djaada. Oke sahar tjhore ke paral aur oe ek doesar sahar me gail. (Dekh „'Pathaawal waalan ke kaam" ' bhaag 17:1-9).

Ekare baad oe soenies kie Tesaalonieka ke iesaai log aapan bieswaas na tjhories hai. Tab oe doei tjietthie pathaais oelogke Parmeswar, Pawietr Aatma aur Jiesoe ke lautana ke biese me auro siekhaawe khaatien. Ie sab baat djaanke iesaai logan hiemmat na haariega aur aapan djiewan safa se bietaai sakiega.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie Selfaanas aur Tiemotias ke sanghe liekhiela.

Ie tjietthie Tesaalonieka sahar ke iesaai samaadj log khaatien hai. Oelog Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest se ek hai.

Parmeswar toelogke bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Partjaar kare ke phal

2 Bhaai-bahien, djab hamlog toelog khaatien praatna kariela tab hamlog Parmeswar ke hardam dhanbaad deila. 3 Hamlog jaad kariela kie toelog Pieta Parmeswar ke aage aapan bieswaas dwaara ketana barhia kaam kare hai aur kausies karke doesare ke pjaar kare hai aur hiemmat na haare hai, bakie Prabhoe Jiesoe Kriest ke oeppar bharosa karke oke agore hai.

4 Pjaara bhaai log, hamlog djaaniela kie Parmeswar toelogke pjaar kare hai aur toelogke tjoenies hai. 5 Djab hamlog toelogke paas aaike Parmeswar ke khoes khabar partjaar karat rahielie, tab ham ie na khaalie baat se, bakie bhie saktie se aur Pawietr Aatma dwaara aur poera taur se karat rahielie. Toelog djaane hai kie hamlogke sanesa satj hai aur

kie hamlog maangat rahielie aapan attjha tjaal-tjalan dwaara toelogke sahaaita kare bieswaasie howe khaatien.

6 Aur tjaahe toelogke bahoet moesiebat sahe ke paral, tabbo
toelog Pawietr Aatma ke khoesiaalie se Parmeswar ke baat
apanaile, aur hamlogke aur Prabhoe ke pietjhe tjale lagale.
7 Ie rakam se toelog sab Maasadonia aur Aakhaaja diehaat
ke iesaai log ke dekhaile kaise Kriest me bieswaas kare ke.
8 Toelog tjaaro or Prabhoe ke khoes khabar soenaile hai, na
khaalie Maasadonia aur Aakhaaja diehaat me, bakie aur doer
talak. Djaaha hamlog djaaila, taaha hamlog soeniela kie
toelog Parmeswar me bieswaas kare hai. Aur ekare baare
me hamlogke koetjh bole ke na pare hai. 9 Oelog apane
bataawe hai kaise toelog hamlogke khoesiaalie se bhiettar
leile rahiele, aur kaise toelog naklie bhagwaan tjhorle aur
toelogke diel badal gail hai sattja djienda waala Parmeswar
ke baat maane khaatien, 10 aur okar Beta Jiesoe ke agore hai
djab oe swarag se lautke aai. Parmeswar oke djie oethaais
hai, aur oe hamlogke Parmeswar ke aane waala goessa me
se batjaaiga.

Paulas ke kaam Tesaalonieka sahar me

2

1 E bhaai log, toelog djaane hai kie hamlog na djhoet-
the ke toelogke paas ailie rahielie. 2 Tanko na! Toelog
to djaane hai kie toelogke paas aawe se pahiele Fielepie
sahar ke manai log hamlogke khoeb maaries aur nietjaai
karies. Tabbo Parmeswar hamlogke hiemmat deis tohoel-
ogke khoes khabar be-dar se bataawe ke, tjaahe dher does-
man gherle raha. 3 Hamlog na ailie rahielie toelogse djhoeth
baat bataawe kie to toelogke bahakaawe aur tjalaakie kare
khaatien. 4 Bakie Parmeswar hamlogke oeppar saupies hai
khoes khabar soenaawe ke. Ohie se hamlog hardam partjaar
kariela djaise oke attjha lage hai. Hamlog na maangiela
iensaan logan ke parsand kare, bakie Parmeswar ke. Oe
hamlogke sab sotj-bietjaar djaane hai.

5 Toelog bhie djaane hai kie hamlog kabhie koi se mietha
mietha baat na karlie, kie to aapan khaat koetjh manglie.
Parmeswar hamlogke gawaahia hai. 6 Hamlog toelogke aur
doesar manai ke aadar bhie na manglie, tjaahe hamlogke
hak hai Kriest ke pathaawal waalan ghat aadar paawe ke.
7 Bakie djaise ek maai aapan larkan ke pjaar se sewa kare
hai, oisane hamlog toelogke prem karat rahielie. 8 Hamlog
toelogke etana tjaahat rahielie kie hamlog na khaalie maan-
gat rahielie toelogke Parmeswar ke khoes khabar soenaawe,

bakie bhie aapan djiewan toelogke sanghe bietaawe. Toelog to hamlogke pjaara waalan hoi gaile baate.

9 Bhaai log, toelog jaad kare hai kaise hamlog Parmeswar ke khoes khabar ailaan karat rahielie. Aur hamlog raat dien bahoet kausies karke aapan haath se bhie kaam karat rahielie. Ie rakam se hamlogke koi se khaaik paanie na maange ke paral. 10 Toelog aur Parmeswar gawaahia baate kie hamlog ketana safa, sattja aur biena boeraai se aapan djiewan bietaawat rahielie toelogke saath, djaun bieswaasie hoi gaile hai. 11 Hamlog baap ghat har ek ke samdjhailie aur hiemmat deilie, 12 aur bollie kie: „Aapan djiewan bietaaw djaise Parmeswar ke attjha lage hai. Oe toelogke bolaawe hai okar raadj aur maahaanta me bhaag lewe ke."

13 Hamlog hardam Parmeswar ke bhie ek doesar tjiedj khaatien dhanbaad deila. Djab hamlog toelogke Parmeswar ke sanesa soenailie, tab toelog eke na djaise iensaan ke baat, bakie djaise Parmeswar ke sanesa maan leile. Aur oe sattje ke hai. Djab se toelog okar baat bieswaas kare lagale, tab se toelogke djiewan badal gail. 14 Aur bhaai log, tab se toelogke Parmeswar ke samaadj waalan ghat bhie moesiebat sahe ke paral. Toelog to Kriest Jiesoe me saamiel baate. Djaise Israel log Joedea diehaat me iesaai logan ke sataawat raha, oisane ab toelogke des waalan toelogke sataawe hai. 15 Oelog Prabhoe Jiesoe aur Parmeswar ke sanesian ke maar dhaaries hai aur hamlogke bahoet sataais hai. Oesab Parmeswar se aur sab manai se thetharai kare hai. 16 Oesab hamlogke roke hai doesar djaatie log se bataawe ke kaise Parmeswar maange hai manai log ke paap me se batjaawe. Ohie se oelogke boeraai barhat dja hai aur ab Parmeswar ke goessa oelogke oeppar aai gail hai.

Paulas kaahe ke na aail hai

17 Bhaai log, hamlogke thora dien khaat toelogke tjhore ke paral. Tjaahe hamlog toelogke na dekh paaila tabbo hardam jaad kariela. Hamlog bahoet maangiela toelogse phien se bhet kare. 18 Hamlog, na, khaalie ham, maangat rahielie ekaat dafe toelogke paas aawe, bakie saitaan hamlogke rok deis. 19 Djab hamlogke Prabhoe Jiesoe lautke aaiga tab toelog bhie okar aage be-kasoerie ghat thara hoihe. Aur ese hamlogke diel khoesiaalie se bharal hai. Toelogke dwaara oe dekh sakiega kie hamlog aapan kaam thiek se karlie hai. 20 Toelog hamlogke kaam ke madjoerie baate aur hamlogke khoesiaalie dewe hai.

3

Tiemotias kaahe ke aawe hai

1 Hamlog auro na manglie agore toelogke sanesa paawe
khaatien. Ohie se hamlog sallaah karlie kie ham akele Aatene
sahar me rahie djaai 2 aur Tiemotias toelogke paas aawe.
Oe hamlogke iesaai bhaai hai aur khoes khabar Kriest ke
biese me Parmeswar ke naukar ghat bataawe hai. Hamlog
ose bollie hai toelogke hiemmat dewe ke aur samdjhaawe ke
bieswaas kaske pakarle rahe ke. 3 Ham na maangiela kie koi
ab ke moesiebat me hiemmat haarke aapan bieswaas tjhor
dewe. Toelog djaane hai kie iesaai logan ke moesiebat sahe ke
pare hai aapan bieswaas ke kaaran. 4 Djab hamlog toelogke
paas rahielie tab hamlog ie baat toelogse batailie rahielie. Ab
toelog dekhe hai kie oisane bhail. 5 Ohie se ham na agor pailie
aur Tiemotias ke pathailie dekhe ke kie toelogke bieswaas
kaise hai. Hoi sakat kie saitaan toelogke bahakaai lewat aur
hamlogke kaam be-kaamiel hoi djaat.

6 Bakie oe hia lautke aail hai aur khaalie toelogke bieswaas
aur prem ke goen gaawe hai. Oe bataais kie toelog hamlogke
bahoet pjaar se jaad kare hai aur etana maange hai hamlogke
dekhe djetana hamlog toelogke maangiela dekhe. 7 Bhaai
log, hia ke doekh aur moesiebat me ie baat soenke hamlogke
hiemmat bhail. 8 Ab hamlog djaaniela kie toelog Prabhoe
ke rasta se na bhatak gaile aur ie hamlogke tieha dewe hai.
9 Parmeswar dekhe hai kie toelog hamlogke etana khoesi-
aalie pahoetjaile kie hamlog na djaaniela kaise oke dhanbaad
dei. 10 Raat dien hamlog diel bhar se praatna kariela kie
hamlog toelogke phien se dekh sakie aur bhie siekhaai sakie
djaun toelogke bieswaas me kamtie hai.

11 Hamlog Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe se praatna
kariela hamlogke toelogke paas liaawe khaatien. 12 Aur ham-
log Prabhoe se maangiela kie oe toelogke pjaar bieswaasie log
aur sab koi khaatien etana barhaawe djaise hamlog toelogke
pjaar kariela. 13 Tab toelogke diel toelogke bas me rahiega,
aur oe dien djab hamlogke Prabhoe Jiesoe aapan sab pawietr
waalan sanghe lautke aaiga, tab toelog Pieta Parmeswar ke
aage safa man se aur be-kasoerie rahiehe.

4

Kaise iesaai logan ke tjaahie aapan djiewan bietaawe ke

1 Attjha, bhaai log, hamlog toelogke siekhailie hai aapan
djiewan bietaawe ke djaise Parmeswar maange hai. Ham
djaaniela kie toelog aise kare hai, aur ab hamlog Prabhoe
Jiesoe ke naam se toelogse maangiela aur bientie kariela kie
toelog ese djaada kar. 2 Toelog djaane hai kie hamlog okar
hoekoem se toelogke kaun tjaal-tjalan siekhailie hai.

3 Parmeswar maange hai kie toelog poera rahoe. Toelogke
tjaahie tjhatjhoendaraipan se doer rahe ke. 4 Oe maange hai
kie har ek aadmie safa diel se aur attjha se aapan aapan aurat
khodjke ose biaah kare. 5 Toelogke na tjaahie rahe ke djaise
be-bieswaasie logan. Oesab Parmeswar ke na djaane hai aur
aapan kharaab laalietj se tjalaawal dja hai. 6 Doesar koi ke
aurat ke na le, nahie to toe aapan bhaai ke dhokha deihe.
Hamlog khoeb thiek se samdjhailie hai kie dje aise karie, oke
Parmeswar ke sadja mielie. 7 Parmeswar to hamlogke apane
khaatien na alag karies hai kharaabie kare ke, bakie ek safa
djiewan bietaawe ke. 8 Ohie se dje ie baat na maange hai
soene, oe na khaalie iensaan ke baat nahakaare hai, bakie
Parmeswar ke bhie. Aur Parmeswar to hamlogke aapan
Pawietr Aatma deis hai pawietr rahe ke.

9 Hamme djaroerie na hai liekhe ke kie toelogke ekwa
iesaai bhaai-bahien log ke tjaahie pjaar kare ke. Parmeswar
apane toelogke aise siekhaais hai. 10 Toelog Maasadonia
diehaat bhar ke iesaai bhaai log ke pjaar kare hai. Tabbo
hamlog toelogse boliela aisane auro besie kare ke. 11 Bhie
kausies kariehe sadhaaran se rahe ke aur aapan kaam-
dhaam dekhe ke. Aur aapan haath se kaam karke paisa
kamaihe djaise hamlog toelogke bollie hai kare ke. 12 Tab
bahare waalan toelogke ieddjat karie aur toelogke doesar koi
se kabhie na koetjh maange ke parie.

Maral iesaai logan se ka hoiga

13 Bhaai log, ab hamlog maangiela toelogse bataawe kie ka
hoiga djab ek iesaai mar dja hai. Ham na maangiela kie toelog
oedaas hoihe djaise be-bieswaasie logan. Oesabke aasa na
hai. 14 Bakie hamlog bieswaas kariela kie Jiesoe marke djie
oethal hai. Ohie se hamlog bhie djaaniela kie Parmeswar
aapan maral bieswaasie logan ke Jiesoe ke dwaara aur okar
sanghe laai deiga.

15 Soen, djaun hamlog ab bataaila, oe Prabhoe ke baat hai.
Djab oe lautke aaiga, tab djienda iesaai log maral logan se
pahiele okar paas na djaaiga. 16 Ek aawaadj soenaaiga, ekgo
parie ke barkwa bolaaiga aur Parmeswar ke hoekoem par
toerahie badjaawal djaaiga. Bas Prabhoe Jiesoe swarag me
se oetariega. Tab okar maral saamiel waalan pahiele djie
oethaawal djaaiga. 17 Ekare baad iesaai log djaun dhartie par
rahiega, oesab ekwan ke saath tjhien bhar me aasmaan me
oethaai lewal djaai Prabhoe se bhet kare ke. Aisane hamlog
sada ke lieje okar saath rahab. 18 Toelogke tjaahie ie sab baat
se apane apane me hiemmat dewe ke.

5

Prabhoe ke aane waala dien khaatien apane ke tajaar kar

1 Bhaai log, djaroerie na hai liekhe ke kie Prabhoe kab
aaiga aur hia ke haalat tab kaise rahiega. 2 Toelog thiek se
djaane hai kie oe dien ek tjor ghat atjakke me aaiga djab koi
na agoriega. 3 Djab manai logan bolie kie: „Sab tjiedj astiel
hai aur koetjh ke dar na hai," tab djaise ek aurat ke piera
oethe hai djaun ke larka paida hoiga, oisane atjakke me oelog
barbaad hoi djaaiga aur na batj sakiega.

4 Bakie bhaai log, toelog andhiaar me na baate, ohie se
toelogke khaatien oe dien ekgo tjor ghat na aaiga. 5 Na,
toelog andjor me baate aur djaane hai kie Prabhoe ke dien
aaiga. Hamlogan andhiaar me na baatie aur djaaniela ka
hoiga. 6 Ohie se hamlogke na tjaahie soete ke, djaise doesar
log kare hai. Bakie hamlogke tjaahie djaage ke aur jaad
karte rahe ke kie Prabhoe ke dien aaiga. 7 Djab koi soete
hai, tab oe raat ke soete hai. Aur piejekkar logan bhie raat
ke nasaail rahe hai. 8 Bakie hamlog andjor me rahiela aur
samdjhiela ka howe hai. Ohie se hamlog khiaal karte rahe
k'hoi. Hamlogke bieswaas aur prem hamlogke batjaawe ke
tjaahie djaise soerdjaatie ke djhielam, kie to loha ke soth oke
batjaawe hai. Aur hamlog agoriela djab talak Parmeswar
hamlogke aapan biesaal soekh me na pahoetjaaiga. Djaise
ek soerdjaatie ke loha ke topie okar moerie ke aar kare hai,
oisane ie baat hamlogke sotj-bietjaar aar kare hai.

9 Parmeswar hamlogke na alag karies hai hamlogke oeppar
aapan goessa barsaawe ke, bakie oe hamlogke batjaais hai
Prabhoe Jiesoe Kriest ke soekh me bhaag lewe khaatien. 10 Oe
hamlogke khaatien mar gail hai djeme hamlog tjaahe djienda
ja maral rahab, hamlog okar sanghe aapan djiewan bietaabe.
11 Ohie se toelogke tjaahie apane apane me hiemmat dewe ke
aur madat kare ke pakka iesaai howe khaatien. Aur ie toelog
kare hai.

Ekaat tjietaunie aur

12 Bhaai-bahien, samaadj ke barkwan Prabhoe ke naam se
kausies kare hai toelogke Prabhoe ke rasta dekhaawe aur
samdjhaawe ke. Ohie se oelogke maan-djaan kar. 13 Toelogke
tjaahie oesabke barka maane ke aur dekhaawe ke kie toelog
oesabke ketana pjaar kare hai. Oesab toelogke to har ek
rakam madat kare hai. Apane me miel-djoelke rahoe.

14 Bhaai log, djab ekgo manai na maange hai kaam kare, tab
oke daat. Tieha de dje ke hiemmat na hai. Kamdjor waalan ke
madat kar. Aur sab koi se dhieradj dhar. 15 Koi ke na tjaahie
kharaabie ke badala kharaabie kare ke. Bakie kausies kar

hardam ekwa iesaai logan aur doesar manai log khaat soekh khodje ke.
16 Hardam khoesie rahoe, 17 aur praatna karte rahoe. 18 Har
ek haalat me Parmeswar ke dhanbaad de. Oe to maange hai
kie toelog Kriest Jiesoe ke saamiel waalan ghat aapan djiewan
ie rakam se bietaaw. 19 Pawietr Aatma ke kaam na rok aur
20 Parmeswar ke sanesia log ke baat tjhota na maan, 21 bakie
har ek baat thiek se soen kie Parmeswar ke baat hai kie na.
Aur djab hai tab toelogke tjaahie oisane kare ke. 22 Har ek
kharaabie se doer rahoe. 23 Parmeswar sjaantie dewe hai,
aur hamlog praatna kariela kie oe toelogke ekdam poera
kare. Hamlog ose maangiela kie oe toelogke aatma, djiew
aur dehie rakhe. Tab djab Prabhoe Jiesoe Kriest lautke aaiga,
tab toelog ekdam safa aur be-kasoerie rahiehe. 24 Parmeswar
toelogke bolaais hai. Oe bharosaadaar hai aur oe aapan kaam
toelog me poera kariega.
25 Bhaai log, hamlog khaatien bhie praatna kar. 26 Hamaar
khaatien sab bhaai log ke iesaai bhaai ghat tjoemma dei
deihe. 27 Ham Prabhoe ke naam se maangiela kie toelog
ie tjietthie sab iesaai bhaai-bahien khaat parhke soenaaw.
28 Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toelogke oeppar rahe.

Paulas ke doesara tjietthie Tesaalonieka ke iesaai log khaatien

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie Selfaanas aur Tiemotias
ke saath liekhiela. Hamlog iesaai ke samaadj log khaatien
liekhiela djaun Tesaalonieka sahar me rahe hai. Toelog Pieta
Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest se ek hai.
2 Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bha-
laai kare aur sjaantie dewe.

Kriest ke faisala djab oe lautke aaiga

3 E bhaai log, hamlog hardam Parmeswar ke dhanbaad
deila toelogke khaatien. Toelogke bieswaas bahoet barhe
hai aur toelogan apane apane me auro pjaar kare hai. Ohie
se hamlogke Parmeswar ke dhanbaad dewe ke pare hai.
4 Hamlog doesar Parmeswar ke samaadj me toelogke goen
gaaila kie toelog ketana dhieradj se aur bieswaas pakarke
rahe hai, tjaahe toelog sataawal dja hai aur moesiebat sahe
hai. 5 Ab dekha hai kie Parmeswar ke faisala thiek hai aur
toelog doekh oethaaike okar raadj me bhaag lewe ke laaik
baate.
6-7 Djab Prabhoe Jiesoe aapan maahaan parie log ke saath
aur biesaal aagie leike swarag me se aaike dekhaaiga, tab
oe toelogke sataawe waalan ke sataaiga aur toelogke aur
hamlogke djiew me djiew pariega. Aise Parmeswar ke aakhie
me thiek rahiega. 8 Djaun manai log Parmeswar ke baat
na maane hai aur khoes khabar Prabhoe Jiesoe ke biese
me na bieswaas kare hai, oe oesabke sadja deiga. 9 Oelog
hamesa khaatien barbaad hoi djaaiga aur Parmeswar aur
okar biesaal saktie aur soekh se doer hataawal djaaiga. 10 Ie
sab hoiga oe dien par djab Prabhoe Jiesoe lautke aaiga aapan
alag karal waalan dwaara aadar paawe khaatien. Sab koi
dekhke atjambho hoiga kie oe ketana biesaal kaam karies hai
oelog me djaun okar oeppar bharosa karies hai. Aur toelog
hamlogke baat okare biese me bieswaas kar leile hai, ohie se
toelog eman bhie bhaag leihe.
11 Aur ohie khaat hamlog hardam praatna kariela kie
Parmeswar toelogke bolaawe laaik banaai, aur aapan sak-
tie se aise kare kie toelog aapan poera bieswaas dwaara
khaalie maange hai bhala kaam kare. 12 Tab toelogke dwaara
Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam aadar karal djaai. Aur okar
dwaara tohoelogke aadar mielie. Toelog okar bhalaai dwaara

ose ek baate. Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest ie sab karwaaiga.

2

Jiesoe ke aawe se pahiele ka hoiga

1-2 Bhaai logan, koi koi bole hai kie Prabhoe Jiesoe Kriest aai tjoekal hai aur iesaai logan ke sanghe rahe hai. Saait toelog soenle hai kie koi ie baat Pawietr Aatma ke naam se bataais, kie to aise partjaar karal gail hai, kie to hamlog ek tjietthie me ie baat liekhlie hai. Bakie ham toelogse boliela kie aise na hai. Toelog na ghabaraihe aur sotj-phiekier na kariehe. 3 Aur toelog koetjh baat soenke na bharmaawal djaihe. Prabhoe ke aawe se pahiele dher manai log aapan bieswaas Parmeswar me tjhor deiga aur bhie ekgo manai dekhaai djaai djaun okar baat ekdam se toer dhaariega. Oe ekdam barbaad djaai laaik ke rahiega. 4 Oe Parmeswar se djabarai kariega aur maangiega kie oke tjhorke koi aadar na paawe. Tab oe Parmeswar ke mahal me djaaike hoewa baithke apane ke parmeswar banaaiga.

5 Toelog jaad kare hai kie djab ham toelogke paas rahielie, tab ham ie baat baar-baar toelogse batailie. 6 Aur toelog bhie djaane hai kie ka oke roke hai djab talak oe aapan tem par na dekhaai. 7 Bakie saitaan abbe lek tjoeppe se manai log se Parmeswar se djabarai karwaawe hai. Aise rahiega djab talak okar roke waala na tjal djaai. 8 Tab oe dekhaai. Bakie djab Prabhoe Jiesoe aaike bhie dekhaaiga tab oe ek baat se okar saktie be-dam karke oke naas kariega.

9 Jiesoe ke lautana se pahiele saitaan oe aadmie ke bahoet saktie deiga. Oe bara atjambho kaam aur biesaal tjiedj kariega manai logan ke bharmaawe khaatien. 10 Aise kare se oe narak ke rasta par tjale waalan ke poera taur se bharmaai sakiega. Oelog to Parmeswar ke sattja baat na maange hai bieswaas kare, ohie se oe oesabke na batjaai sakie. 11 Tab Parmeswar oelogse aise kariega kie oesabhan khaalie djhoeth baat bieswaas kariega. 12 Tab dje Parmeswar ke sattjaai na bieswaas kare hai, bakie hasie-khoesie se kharaabie kare hai, oke Parmeswar ke sadja mieliega.

13 Bhaai logan, Parmeswar toelogke pjaar kare hai, aur hamlogke tjaahie oke hardam dhanbaad dewe ke kie oe toelogke pahiela waalan ghat tjoenke boeraai me se batjaais hai, Pawietr Aatma dwaara poera kare hai aur aapan sattja baat bieswaas karwaawe hai. 14 Ohie khaatien oe toelogke khoes khabar dwaara bolaais hai Prabhoe Jiesoe Kriest ke maahaanta me bhaag lewe khaatien. 15 Bhaai-bahien, ohie

se aapan bieswaas pakarle rahoe. Aur djaun hamlog batailie aur tjietthie me liekhlie hai, oe baat na bhoelaihe.

16 Prabhoe Jiesoe Kriest aur Pieta Parmeswar dekhaais hai kie oe hamlogke ketana pjaar karies hai. Oe bhalaai karke hamlogke sada ke lieje tieha deis hai. 17 Hamlog maangiela kie oe toelogke hiemmat aur saktie dewe har ek rakam bhala kaam aur attjha se baat-tjiet kare khaatien.

3

Hamlog khaat praatna kar

1 Attjha, bhaai log, hamlogke khaat praatna karte rahiehe. Prabhoe se maang kie okar baat haalie se tjaaro or soenaai djaai aur kie dher manai khoesiaalie se bieswaas karie, djaise toelog bhie karle hai. 2 Bakie sab koi aapan bieswaas na pakarle rahe hai. Koi koi ke moerie ghoemaawal gail hai. Ohie se bhie praatna kar kie Parmeswar hamlogke kharaab manai log se batjaile rahe.

3 Prabhoe bharosaadaar hai. Oe toelogke bieswaas barhaaiga aur saitaan se batjaaiga. 4 Toelog Prabhoe se ek baate, aur hamlog djaaniela kie toelog hamlogke baat na khaalie aadj soene hai bakie soenat rahiehe. 5 Prabhoe aise kare kie toelog diel bhar se okar pjaar aur Kriest ke hiemmat auro samadjh djaihe.

Kaam kare ke biese me

6 Bhaai log, hamlog Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam se boliela kie toelog har ek iesaai bhaai ke rasta par se hat dja djaun na maange hai kaam kare. Oe to na kare hai djaise hamlog siekhailie hai. 7 Toelog djaane hai kie hamlog toelogke lage kaise rahat rahielie, aur toelogke tjaahie aisane kare ke. Hamlog koi ke na baithke agorat rahielie, 8 bakie hamlog aapan khaaik paanie hardam apane kamaaike khaat rahielie. Hamlog raat dien mehenat se aur kausies karke kaam karat rahielie djeme hamlogke koi se koetjh na maange ke pare. 9 Tjaahe hamlogke hak raha toelogse koetjh lewe ke, tabbo hamlog maangat rahielie toelogke siekhaawe kaam karke aapan paisa kamaai ke. 10 Djab hamlog toelogke paas rahielie tab hamlog bolat rahielie kie dje na maangie kaam kare, oe bhie na khaai. 11 Hamlog soenlie hai kie toelog me se koi koi na maange hai kaam kare. Oesab be-kaam ke kaam kare hai. 12 Hamlog oe bhaai log se Prabhoe Jiesoe Kriest ke naam se boliela kie: „Apane ke samhaar aur kaam karke aapan paisa kamaaw.”

13 Bhaai-bahien, bhala kaam kare se hiemmat na haar. 14 Djab toelog me se koi ie tjietthie ke baat na maanie, tab sab koi ke tjaahie djaane ke kie oe ke hai. Aur toelog ose doer

rahoe, djeme oe sarmaaike samadjh djaai kie oe ka kare hai.
15 Tabbo toelogke na tjaahie oke doesman maane ke, bakie
oke ek bhaai ghat samdjhaawe ke.

Tjietthie ke ant

16 Prabhoe sjaantie dewe Waala hai. Oe toelogke hardam
aur har ek haalat me aapan sjaantie dewe aur toelogke saath
rahe.
17 Ham ie aakhrie baat apane liekhiela djaise ham har ek
tjietthie me kariela. Aisane hamaar liekhaai hai aur aise
toelog dekh sake hai kie ham ie tjietthie liekhlie hai.
18 Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toelogke oeppar rahe.

Paulas ke pahiela tjietthie Tiemotias khaatien

Pahiela baat

Paulas ke ekgo tjela Tiemotias raha. Oe ek naudjawaan raha. Okar baap ekgo Griek ke aadmie raha aur okar maai Israel ke raha.

Paulas doei baries lek Efese sahar me partjaar karies raha. Hoewa se djaai se pahiele oe Tiemotias ke Efese ke iesaai ke samaadj ke barkwa banaai deis hoewa ke bieswaasie logan ke siekhaawe khaatien.

Oe Tiemotias khaatien doeigo tjietthie liekhies raha. Ese hamlog siekh sakiela kaise ek iesaai ke barkwa ke tjaahie Kriest ke samaadj logan ke sewa kare ke.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie Kriest Jiesoe ke
pathaawal waala banke liekhiela. Parmeswar aur Kriest
Jiesoe hamme hoekoem deis hai partjaar kare ke. Oe to
hamlogke batjaawe Waala hai aur hamlog bharosa karke
agoriela djab talak oe lautke na aaiga.
2 Tiemotias, ie tjietthie tor khaatien hai. Toe hamaar sattja
bieswaasie ke beta baate.
Pieta Parmeswar aur Prabhoe Kriest Jiesoe tor bhalaai aur
daaja kare aur toke sjaantie dewe.

Naklie siekhaawe waalan

3 Djaise ham tose bolke Maasadonia diehaat gailie, oisane
kar. Ham maangiela kie toe Efese sahar me rahieke koetjh
manai log se boliehe kie oelogke na tjaahie doesar baat
siekhaawe ke. 4 Oelogke na tjaahie har ek rakam dharam ke
kaahaanie aur baap-daada log ke naam ke lamba lamba liest
ke biese me bataawe ke. Ie tjiedj karke oesab khaalie djha-
gara khodje hai aur na siekhaawe hai kie Parmeswar maange
hai bieswaas dwaara hamlogke diel me raadj tjalaawe. 5 Djab
hamlog aapan iesaai bhaai-bahien ke siekhaaila tab hamlog
maangiela kie oesab safa diel se pjaar kare, be-kasoer rahe
aur diel bhar se Parmeswar me bieswaas kare. 6 Bakie koetjh
iesaai log aapan djiewan aise na bietaawe hai, ohie se oesab
and-band baat batia hai. 7 Oesab maange hai dharam ke
kaanoen ke parhaawe waalan bane, bakie oelog tanko na
samdjhe hai kie oesab kaun baat ke biese me etana karaai se
batia hai.

Parmeswar ke baat thiek hai

8 Hamlog djaaniela kie Parmeswar ke kaanoen attjha hai
aur hamlogke tjaahie eke thiek se kaam me laawe ke. 9 Okar
kaanoen be-kasoerie logan khaatien na dewal gail hai, bakie
manai log ke kasoer dewe khaatien djaun eke toere hai aur
na maange hai baat soene. Aisan manai log Parmeswar
ke nahakaare hai, boeraai kare hai aur paapie ke djiewan
bietaawe hai. Oelogke diel barbaad hoi gail hai. Oelog aapan
maai-baap ke bielwaaike mar djaain dewe hai aur oesab
djaanmarwa hai. 10 Oesab tjhatjhoendaraipan kare hai aur
laundan se kharaabie kare hai. Oelog doesar manai log ke
tjoraaike betje hai, djhoeth bole hai, djhoetthe ke kasam kha
hai, aur attjha gjaan oelta-phoelta siekhaawe hai. Ohie logan
khaatien Parmeswar aapan kaanoen deis hai. 11 Attjha gjaan
Parmeswar ke biesaal soekh ke khoes khabar ke biese me hai,
aur oe hamaar oeppar saupies hai ie baat soenaawe khaatien.

Jiesoe Kriest ke bhalaai ketana barka hai

12 Ham Prabhoe Kriest Jiesoe ke dhanbaad deila kie oe
hamme saktie deis hai aur hamaar oeppar bharosa karke ie
kaam hamme saup deis hai, 13 tjaahe pahiele ham okar nien-
dara aur bedjatie karat rahielie aur oke sataawat rahielie.
Bakie ham na djaanat rahielie kie ham ka kariela. Ham to
bieswaasie na rahielie. 14 Ohie se Prabhoe hamme biesaal
bhalaai karies. Oe hamme bieswaas aur prem se bhar deis
hai, aur hamme Kriest Jiesoe se ek banaais hai. 15 Ie satj
baat maane laaik ke hai kie Kriest Jiesoe doenia me aail
raha paapie logan ke batjaawe khaatien. Aur ham sab se
barka paapie baatie. 16 Bakie Jiesoe Kriest hamme daaja
karies hai, djeme sab koi dekh sake kie okar bhalaai ketana
barka hai. Aisane doesar manai log djaan sakiega kie ohoelog
okare me bieswaas karke hardam khaatien okar saathe rahie
sakie. 17 Parmeswar sab djoeg ke Raadja hai aur kabhie na
marie. Koi na oke dekh paawe hai, aur khaalie ohie sattja
Parmeswar hai. Okar aadar aur maahaanta sada ke lieje
howe! Ha, aisane to hai.

18 E beta Tiemotias, djaise pahiele Parmeswar ke sanesian
tose bataais raha, oisane ham tose bhie boliela ek attjha
soerdjaatie ghat Kriest khaatien kausies kare ke. 19 Safa sotj-
bietjaar se aapan bieswaas pakarle rahoe. Koetjh manai
logan aapan diel aur man safa se na rakhies hai. Ohie se
oelog aapan bieswaas tjhor deis hai. 20 Oe manai log me
bhie Hiemenejas aur Aaleksaandar hai. Ham oelogke saitaan
ke haath me saup deilie hai djeme oelog siekhe Prabhoe ke
sattjaai ke biese me koetjh kharaab baat na bole ke.

2

Kaise iesaai logan ke tjaahie rahe ke

1 Pahiela dardja par ham maangiela kie iesaai logan
Parmeswar ke gor giere, sab manai log khaatien praatna
kare, aur dhanbaad dewe. 2 Toelogke tjaahie praatna kare ke
raadja logan aur des ke sab barkwan khaatien. Tab hamlog
araam aur ieddjat se aapan djiewan Parmeswar khaatien
bietaai sakab. 3 Aisan praatna thiek hai aur Parmeswar
ke attjha lage hai. Oe hamlogke batjaawe Waala hai aur
4 maange hai kie sab iensaan logan okar sattjaai djaane aur
boeraai me se batj djaai. 5 Khaalie ek Parmeswar hai aur ek
Iensaan djaun ose aur manai logan se phien se ek karwaai
sake hai. Aur oe Kriest Jiesoe hai. 6 Oe aapan djaan se
tjhoetkaara ke daam bharies hai sab koi ke boeraai me se
batjaawe khaatien. Parmeswar aapan tem par ie sab baat
ailaan karwaais hai. 7 Aur oe hamme pathaawal waala aur
partjaarie banaais hai ie bieswaas aur sattjaai ailaan kare ke
oelog khaatien djaun Israel ke djaatie na hai. Ham djhoeth na
boliela.

8 Ham maangiela kie sab iesaai ke samaadj me mardaana
log haath oethaaike safa diel se praatna kare. Oesabke na
tjaahie djaran kie to djhagara kare ke.

9 Aur ham maangiela kie aurat log ieddjat aur sahoer se
kapra pahiene aur sadhaaran se rahe. Oelogke na tjaahie
biesaal baar banaaike sona ke gahana aur nag se sadje ke
aur mahanga kapra pahienke dekhaawe ke. 10 Bestar hai
kie oelog apane ke bhala kaam kare dwaara dekhaawe.
Tab dekhaai kie oesab aapan djiewan Parmeswar khaatien
bietaawe hai. 11 Djab koi Parmeswar ke baat siekhaawe
hai tab aurat logan ke tjaahie aapan moeh band kare ke
aur sadhaaran rahe ke. 12 Ham na maangiela kie aurat
log samaadj me siekhaawe kie to mardaana log ke oeppar
hoekoem tjalaawe. 13 Pahiele to Aadam banaawal gail, tab
Efa. Ohie se aurat logan ke tjaahie nietje rahe ke. 14 Aadam
na bahakaawal gail, bakie aurat dhokha khaaike Parmeswar
ke kaanoen pahiele toeries. 15 Tabbo oelog batj djaai aur
oelogke larkan paida hoi djab oesab bieswaas aur prem se
aur sadhaaran se aapan djiewan bietaawat rahie.

3

Iesaai ke samaadj ke barkwan

1 Ie baat satj hai kie: „Djab koi maange hai iesaai ke barkwa
bane, tab oe ek bahoet barhia kaam maange hai.” 2 Ek iesaai
ke samaadj ke dekh-bhaal kare waala ke tjaahie ek mardaana
rahe ke djaun ke biese me koi na koetjh bol sake hai. Oke

tjaahie khaalie ek aurat rahe ke, hiessaab, samadjhdaar aur kaida se rahe ke, okar dwaar tjaahie khoelal rahe ke aur oke tjaahie djaane ke barhia se siekhaawe ke. 3 Oke na tjaahie piejekkar rahe ke, hauwa es baat kare ke, djhagaraaw rahe ke kie to dhan ke laalietj kare ke. Bakie oke tjaahie bhola-bhaala rahe ke, 4 aapan ghar thiek se samhaare ke aur aapan larkan ke kaida se pose ke. 5 Djab koi aapan ghar ke na samhaar paai, tab oe kaise Parmeswar ke samaadj ke dekh-bhaal kar sakie? 6 Dje halieje iesaai bhail hai, oke abbe barkwa na banaaw, nahie to oe apane ke barwargie karie aur aisan sadja paai djaise saitaan paaiga. 7 Ek barkwa ke rahan-tjalan aisan tjaahie rahe ke kie oke bahare attjha naam rahe, nahie to oelog oke kasoer dei aur saitaan ose paap karwaai sakie.

Sewa kare waalan

8 Aisane ek iesaai ke samaadj ke dekh-bhaal kare waala ke bhie tjaahie ieddjatdaar rahe ke, na doei rakam se batiaai ke, piejekkar na rahe ke aur baimaanie na kare ke. 9 Oelogke tjaahie ek safa diel se aapan bieswaas pakarle rahe ke. 10 Pahiele dekh kie oe kaisan aadmie hai. Aur djab dekha hai kie oe poera manai hai, tab oe dekh-bhaal kare waala hoi sake hai. 11 Sewa kare waalan ke aurat ke tjaahie bhie ieddjat se rahe ke, niendara na kare ke, hiessaab se aur sab tjiedj me bharosaadaar rahe ke. 12 Dekh-bhaal kare waalan ke tjaahie khaalie ek aurat rahe ke aur aapan ghar barhia se samhaare ke. 13 Aur djab oesab aapan kaam attjha se kariega, tab doesar log oelogke barka maaniega aur oelog be-dar se doesare se bataai sakie oesab kaahe khaatien Kriest Jiesoe me bieswaas kare hai.

Kaise ekwa iesaai logan ke tjaahie rahe ke

14 Ham ie sab baat liekhiela tjaahe ham maangiela halieje toelogke paas aawe. 15 Hoi sakie kie ham toerante na aai paabe. Tab ie tjietthie parhke toelog djaan djaihe kaise samaadj me rahe ke tjaahie. Iesaai ke samaadj logan djienda Parmeswar ke ghar waalan hai. Aur djaise paawa ekgo ghar oetja rakhe hai, oisane oesabke tjaahie okar sattjaai thiek se pakarle rahe ke. 16 Sab koi djaane hai kie Parmeswar ke sattjaai bahoet biesaal hai. Pahiele tjhiepal raha, bakie ab oe hamlogke djanaais hai:

Kriest iensaan ke djanam leike doenia par aail rahe,
aur Pawietr Aatma gawaahie deis kie oe Parmeswar se ek aur
be-kasoer raha.
Oe apane ke parie logan ke dekhaais.
Doenia me koetjh manai okare me bieswaas kare lagal,
tab oe swarag ke soekh me lei lewal gail.

4

Tiemotias ke kaam

1 Bakie Pawietr Aatma kholke bolies hai kie aane waala
samai me koi koi aapan bieswaas Kriest me tjhor dei. Oesab
bahakaawal djaai oe manai ke dwaara djaun ke bhoet
tjalaaiga. 2 Aisan djhoetthe siekhaawe waalan doesara ke
dhokha dewe hai aur aapan man dabaawe hai. 3 Iesab bole
hai kie na thiek hai biaah kare ke aur koetjh khaaik bhie
mienaahie hai. Bakie Parmeswar to ie sab tjiedj banaais hai,
aur djaun log okar sattjaai djaane hai aur okare me bieswaas
kare hai, oelog oke dhanbaad karke ie sab tjiedj kaam me laai
sake hai. 4 Djetana tjiedj Parmeswar banaais hai, sab attjha
hai. Aur djab koi eke kaam me laawe hai, tab oke tjaahie
Parmeswar ke jaad karke dhanbaad dewe ke. Ehie khaatien
koi ke na tjaahie okar banaawal tjiedj nahakaare ke. 5 Oe
bolies hai kie ie sab attjha hai, aur djab hamlog praatna me
ose koetjh manglie, tab hamlog bhie lei sakiela.

Jiesoe Kriest ke ek attjha kamkarta rahoe

6 Beta, djab toe ie sab baat doesar iesaai bhaai-bahien ke
siekhaihe, tab toe ek attjha Kriest Jiesoe ke naukar rahiehe.
Tab dekhal djaai kie toe aapan bieswaas ke biese me thiek se
siekhle hai. 7 Toe boerhia logan ke and-band baat na soen, aur
kausies kar aapan djiewan Parmeswar khaatien bietaawe ke.
8 Siekhe khele ke thora faida hai koi ke dehie khaatien, bakie
siekhe Parmeswar ke rasta par tjale ke bahoet faida hai, ab
ke djiewan khaatien aur bhie mare ke baad. 9 Ie baat satj
hai aur maane laaik ke hai. 10 Hamlog ohie khaatien bahoet
kausies kariela aur bahoet moesiebat sahiela. Hamlog to
bieswaas kariela kie djienda Parmeswar sab iensaan ke bat-
jaawe Waala hai, bieses karke okar bieswaasie log ke. 11 Toke
tjaahie ie sab baat hoewa ke iesaai logan ke hoekoem deike
thiek se siekhaawe ke.

12 Tjaahe toe djawaan baate, tabbo koi ke na tjaahie toke
tjhota maane ke. Toke tjaahie aapan baat, tjaal-tjalan,
prem, bieswaas, aur safa djiewan se ekwan iesaai logan ke
dekhaawe ke kaise rahe ke tjaahie. 13 Toke tjaahie oelogke
khaatien Parmeswar ke baat parhe ke aur oesabke ie baat
se soedhaare ke aur ekar matlab samdjhaai dewe ke djab
talak ham na aabe. 14 Djab samaadj ke barkwan aapan haath
tor oeppar rakhies raha, tab Parmeswar aapan ek sanesia
dwaara toke kartab deis hai okar khaat kaam kare ke. Ie
gjaan na tjhor de, bakie hardam kaam me laaw. 15 Sab koi
ke tjaahie dekhe ke kaise toe auro attjha barkwa howe hai.
Ohie se toke tjaahie aapan kaam me bhieral rahe ke aur epar
aapan dhiaan ekdam se lagaawe ke. 16 Aapan tjaal-tjalan ke

khiaal kar aur thiek se dekh kaun tjiedj aur kaise toe ekwan ke siekhaihe. Djab toe aise karat rahiehe tab apane ke aur ekwan ke oelta bieswaas se batjaihe.

Kaise iesaai logan ke tjaahie apane me rahe ke

5

1 Ek boerhwa ke na datiehe, bakie oke aapan baap ghat samdjhaihe. Aur naudjawaan logan ke aapan bhaai ghat, 2 boerhia logan ke aapan maai ghat, aur larkie logan ke aapan bahien ghat safa diel se samdjhaihe.

3 Djaun wiedhwa logan ke palwaar na hai, oesabke sahaaita kariehe. 4 Bakie djab oelogke larkan kie to larkan ke larkan hai, tab ohielog ke tjaahie aapan bieswaas dekhaawe ke aur oelogke sewa kare ke. Aisane oesab aapan pose waalan ke dhanbaad dewe hai. Ie Parmeswar ke attjha lage hai. 5 Djab ek wiedhwa ke palwaar na hai, tab oe sattje ke akele hai. Oe aapan bharosa Parmeswar par dharke raat dien ose praatna karke sahaaita maange hai. 6 Bakie djab ek wiedhwa khaalie maange hai khoesiaalie manaawe, tab oe tjaahe djienda hai, tabbo Parmeswar ke aakhie me maral hai. 7 Hoewa ke iesaai log ke ie baat hoekoem de, tab koi na oesabke biese me koetjh bol sakie. 8 Djaun aurat aapan ghar waalan, aur bieses karke aapan baal-battjan ke sewa na kare hai, oe aapan bieswaas tjhor deis hai aur ek be-bieswaasie se auro kharaab hai.

9 Ek aurat wiedhwa me gientie hai djab oe saath (60) baries ke hai aur kabhie na aapan aadmie ke tjhories hai. 10 Sab koi ke tjaahie oke okar bhala kaam dwaara tjienhe ke. Khodj kar kie oe aapan larkan ke attjha se posies hai kie na, aur bhie kie okar dwaar khoelal rahe hai, oe ekwan iesaai log khaatien goelaam ghat kaam karies hai, doekhian ke madat karies hai aur aapan dhiaan har ek rakam bhala kaam me lagaais hai.

11 Djawaan wiedhwa logan wiedhwa me gientie na hai. Djab oelogke man karie phien se biaah kare ke, tab oelog aapan dhiaan Kriest ke kaam par na lagaai. 12 Aur biaah karke oelog aapan Kriest khaatien kaam kare ke waada toerie aur aise apane oeppar sadja laadie. 13 Djab djawaan wiedhwa logan ke koetjh na rahie kare ke, tab okar baan par djaai ghar ghar ghoem ghoemke be-baat ke baat batiaai ke aur doesar koi ke bietj me koede ke. 14 Ohie se ham maangiela kie oesab phien se biaah kare, oesabke larkan howe, aur oesab aapan ghar thiek se samhaare. Tab iesaai ke doesman ke mauka na mielie koetjh bole ke. 15 Ekaat wiedhwa log attjha rasta tjhorke aur saitaan ke man waala kare hai. 16 Djab ek bieswaasie aurat ke palwaar me koi wiedhwa howe hai,

tab oke tjaahie okar sewa kare ke djeme samaadj ke okar dekh-bhaal na kare ke pare. Ie rakam se ekwan iesaai log oe wiedhwan ke dekh-bhaal kar sakie djaun betjaarie akele hai.

Iesaai ke barkwan ke biese me

17 Djab iesaai ke barkwan aapan kaam thiek se kare hai, tab oelogke tjaahie madjoerie aur ieddjat paawe ke, bieses karke djaun log Parmeswar ke baat partjaar kare hai aur siekhaawe hai. 18 Parmeswar ke baat me to liekhal hai: „Djab bail dhaan daawe hai, tab okar moeh na baanh." Aur Prabhoe bhie bolies: „Kamkartan ke tjaahie madjoerie miele ke."

19 Djab koi aaike ek barkwa ke kasoer dei, tab opar dhiaan na lagaihe. Bakie djab doei tien aadmie aai tab opar dhiaan lagaaw. 20 Dje paapie ke djiewan bietaawe hai, oke samaadj bhar ke aage mienaahie kar djeme ekwan aise na kare. 21 Ham Pieta Parmeswar, Kriest Jiesoe aur okar tjoenal parie logan ke gawaahie leike toke hoekoem deila ie sab baat hardam aur biena moeh dekhke kare ke. 22 Biena sotjbietjaar se koi ke oeppar haath na rakhiehe oke barkwa banaawe khaatien. Ek doesare ke paap me bhaag na le, bakie ek safa djiewan bietaaw.

23 Toe ber ber bemaar howe hai, ohie se toke na tjaahie khaalie paanie pieje ke, bakie bhie thora se wien aapan pet khaatien.

24 Koetjh manai log kholke boeraai kare hai, aur sab koi dekh sake hai kie oelogke sadja mielie. Bakie koi koi tjhiepaaike paap kare hai. Oesabke bhie ek dien sadja mielie. 25 Aisane koetjh bhala kaam toerant dekha hai, aur ant me sab bhala kaam dekhaai djaai.

Iesaai ke goelaam aur dhan ke biese me

6

1 Sab iesaai djaun kienal goelaam hai, oesabke tjaahie aapan sardaar ke barka maane ke, nahie to Parmeswar ke naam aur okar siektjha badnaam hoi. 2 Aur djekar sardaar iesaai hai, oesabke na tjaahie oke aapan bhaai maanke nietjaai kare ke, bakie oelogke tjaahie aapan kaam auro barhia se kare ke. Oelogke sardaar to bieswaasie aur pjaara bhaai hai.

E beta Tiemotias, toe hoewa ke iesaai log ke ie sab baat hoekoem deihe aur khoeb thiek se siekhaihe.

3 Djab koi Prabhoe Jiesoe Kriest ke attjha baat aur Parmeswar ke rasta ke biese me doesar rakam siekhaawe hai, 4 tab oe ghamandie hai, tjaahe oe koetjh na djaane hai. Aisan manai log khaalie maange hai moeh tjalaawe, koetjh baat ke biese me djhagara kare, doesare ke djaran aur bedjatie kare. Oesab doesare ke biese me khaalie kharaab sotje hai. 5 Oesab

djhagaraaw rahe hai, oelogke moerie ghoemaawal hai, aur oelog Parmeswar ke sattjaai tjhorke maange hai dharam dwaara dhan paawe.

6 Bakie djab hamlog Parmeswar ke rasta par tjaliela aur
tanie me santokh kariela, tab hamlog sattje ke dhanie baatie.
7 Djab hamlog paida bhailie, tab doenia me koetjh na lailie.
Aur djab marab, tab koetjh bhie na ledjaabe. 8 Ohie se djab
hamlogke ek kaam hai rotie kamaai ke, aur ek ghar hai oman
rahe ke, tab etane me santokh kare ke tjaahie. 9 Bakie dje
paisa ke laalietj me par dja hai, oe har ek rakam kharaab
kaam kare hai paisa paawe ke aapan laalietj poera kare
khaatien. Aise karke oesab hardame auro kharaab howe
hai aur narak me pahoetj djaaiga. 10 Paisa ke laalietj se
sab rakam kharaabie soeroe howe hai. Koetjh iesaai ekare
dwaara aapan bieswaas tjhor deis hai. Aise karke oesab har
ek rakam moesiebat aur doekh aapan oeppar laadies hai.

Ekaat tjietaunie aur

11 Bakie beta, toe Parmeswar ke baate, ohie se ie sab
kharaab kaam se doer rahiehe. Kausies kar aapan djiewan
safa se bietaawe ke, Parmeswar ke rasta par tjale ke, okare
par bharosa kare ke, doesare ke pjaar kare ke, hiemmat
baanhe ke aur dhieradj se rahe ke. 12 Parmeswar ke so-
erdjaatie ghat kausies karke aapan barhia bieswaas pakarle
rahiehe. Toe dher manai ke aage gawaahie deile hai kie oe
toke bolaais hai hardam khaatien okar sanghe rahe ke. Ie
baat pakarle rahiehe. 13 Parmeswar me se sab rakam djiewan
oetpan howe hai, aur Kriest Jiesoe laat Pontias Pielaatas ke
aage gawaahie deis hai. Okar naam se ham tose boliela 14 ie
sab hoekoem maane ke. Tab djab oe lautke aaiga, tab toe
ekdam be-daag aur poera rahiehe. 15 Parmeswar aapan tem
par oke dekhaaiga. Oe to maahaan aur ekahie raadj tjalaawe
Waala hai. Oe sab raadja ke Raadja aur prabhoe ke Prabhoe
hai. 16 Oe kabhie na mariega aur etana biesaal andjor me
rahe hai kie koi okar nagietj na djaai sake hai. Ekko iensaan
oke na dekhies hai kie to dekh paawe hai. Oke aadar miele
aur sada ke lieje sab saktie rahe. Ha, aisahie to hai.

17 Toke tjaahie dhanwaan log ke siekhaawe ke apane ke
barwargie na kare ke. Oesabke na tjaahie aapan dhan par
bharosa kare ke, bakie Parmeswar par. Doenia ke dhan
to naas hoi djaai, bakie Parmeswar hamlogke sab tjiedj
dher dewe hai 18 bhala kaam kare khaatien. Oe bhalaai
Parmeswar ke aage oelogke dhan rahie. Aur oelogke tjaahie
aapan sab tjiedj khoesiaalie se doesar log khaatien kaam me
laawe aur baate ke. 19 Ie rakam se oelog apane khaatien dhan

batorie aane waala tem khaatien djab oesab Parmeswar ke sanghe rahiega.

20 E beta, djaun kaam aur baat Parmeswar tore oeppar saupies hai, oke thiek se rakhwaala kariehe. And-band baat aur oelta sotj-bietjaar se doer rahiehe, tjaahe koetjh log aisan tjiedj gjaan maane hai. 21 Oesab Jiesoe ke rasta par se bhatak gail hai.

Parmeswar ke bhalaai toelogke oeppar rahe.

Paulas ke doesara tjietthie Tiemotias khaatien

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie liekhiela. Parmeswar
hamme pathaais hai okar waada karal baat soenaawe khaa-
tien kie iensaan logan Kriest Jiesoe dwaara naawa djiewan
paai sake hai.
2 Tiemotias, ie tjietthie tore khaatien hai. Toe hamaar
pjaara bieswaasie larka baate. Pieta Parmeswar aur Prabhoe
Kriest Jiesoe tor bhalaai aur daaja kare aur sjaantie dewe.

Na sarmaihe khoes khabar bataawe ke

3 Ham Parmeswar ke safa diel se maaniela djaise hamaar
baap-daada log bhie karat raha. Aur ham oke dhanbaad
deila kie ham raat dien tore khaatien praatna kar sakiela.
4 Hamme tor aasoe ke jaad howe hai djab ham djaat rahielie.
Ohie se ham toke bahoet maangiela dekhe, tab ham phien
khoesie hoi djaab. 5 Hamme tor sattja bieswaas bhie jaad hai,
djaise tor naanie aur tor maai bieswaas karat raha. Aur ham
thiek se djaaniela kie oelogke aur tor bieswaas ek rakam hai.
(Tiemotias ke naanie ke naam Lowies raha aur okar maai ke
naam Oeniesie raha).
6 Ohie se ham ab toke jaad karwaaila thiek se kaam me
laawe ke djaun kartab Parmeswar toke deis hai djab ham
aapan haath tore oeppar rakhlie rahielie. 7 Oe hamlogke
darpokh na banaais hai, bakie aapan Aatma dwaara saktie
aur prem deis hai samadjhdaar ghat aapan djiewan bietaawe
khaatien. 8 Ohie se na sarmaihe Prabhoe ke biese me bataawe
ke. Aur bhie na sarmaihe kie ham okar khaatien djahal me
baatie, bakie tajaar rahiehe khoes khabar soenaawe dwaara
hamaar sanghe Parmeswar ke saktie se doekh oethaawe ke.
9 Oe hamlogke batjaais hai aur apane khaatien bolaais hai.
Ie na bhail hamlogke barhia kaam dwaara, bakie doenia
howe se pahiele oe maangat raha hamlogke Kriest Jiesoe
dwaara bhalaai kare. 10 Aur hamlogke batjaawe Waala Kriest
Jiesoe aaike okar bhalaai dekhaais hai. Oe maut ke saktie
tjhien leis aur khoes khabar soenaais hai kie manai logan
hardam khaatien okar saath rahie sakie. 11 Aur Parmeswar
hamke pathaawal waala banaais hai ie khoes khabar ailaan
kare aur siekhaawe khaatien. 12 Ie kaam kare ke dwaara
hamme djahal ke doekh sahe ke pare hai. Bakie ham diel
bhar se djaaniela kie ham kekare oeppar bharosa kariela.
Ohie se ham na sarmaaila. Ham thiek se djaaniela kie oke

saktie hai rakhwaala kare ke djaun oe hamaar haath me saup deis hai oe dien talak djab oe lautke aaiga. 13 Ham toke siekhailie hai kaise Kriest Jiesoe hamlogke bieswaas aur prem dewe hai. Ie satj baat pakarle rahiehe. 14 Pawietr Aatma hamlogke diel me rahe hai. Okar sahaaita se ie biesaal sattjaai ke rakhwaala kariehe djaun Parmeswar tore oeppar saupies hai.

15 Toe djaane hai kie Aasia des ke sab bhaai log hamme akele tjhor deis hai, Fiegelas aur Hermogenes bhie. 16 Ham praatna kariela kie Parmeswar Onesieforas aur okar ghar bhar ke daaja kare. Oe iesaai bhaai hamme dher dafe tieha dewat raha aur na sarmaat raha kie ham ketie se baanhal baatie. 17 Djab oe Roma sahar me aail tab kausies karke hamme khodjies djab talak oe hamme na paais. 18 Aur toe thiek se djaane hai kie oe Efese sahar me hamme ketana barhia se sewa karies raha. Ohie se ham praatna kariela kie faisala ke dien par Prabhoe oke daaja kare.

2

Tiemotias ke kaam Kriest khaatien

1 Beta, toe Kriest Jiesoe me saamiel baate, ohie se okar saktie kaam me laihe djaun oe bhalaai karke toke dewe hai. 2 Djaun baat ham toke aur dher doesar log ke siekhailie hai, oe baat bharosaadaar manai log ke siekhaaw. Tab oelog ekwan ke thiek se siekhaai sakiega.

3 Ekwan iesaai ke sanghe ek attjha Kriest Jiesoe ke soerdjaatie ghat doekh sahiehe. 4 Djab ek soerdjaatie laraai par dja hai, tab oke khaana-piena aur orhna-bietjauna ke phiekier na kare ke pare hai. Oke tjaahie aapan kaam thiek se kare ke djeme okar barkwa parsand howe. 5 Aur dje khel me bhaag lewe hai, oe khaalie djiet sakie djab oe kaanoen ke dwaara khelie. 6 Ek khetiar kara kaam kare hai, ohie se pahiela phal par okar hak hai. 7 Ie sab baat ke biese me thiek se sotjbietjaar kar. Aur Prabhoe toke sahaaita karie samdjhe ke.

8 Hardam jaad kariehe kie Jiesoe Kriest iensaan ghat raadja Daawied ke ek aulaad hai, aur tabbo maral manai me se djie oethaawal gail hai. Ham ie khoes khabar bataawe ke dwaara 9 doekh sahiela aur ek baddjaat manai ghat ketie se baanhal baatie. Bakie Parmeswar ke baat na baanhal hai. 10 Ohie se ham ie sab doekh hiemmat se sahiela djeme Parmeswar ke tjoenal waalan Kriest Jiesoe ke kaam dwaara boeraai me se batj djaai aur hardam khaatien okar soekh me rahiega. 11 Djab hamlog bieswaas kariela kie Kriest ke sanghe hamlog mar gailie baatie, tab okare sanghe bhie djiejabe. Ie baat satj hai. 12 Djab hamlog hiemmat na haarab, tab okare saath raadj

tjalaabe. Djab hamlog oke nahakaarab, tab oe hamlogke bhie nahakaarie. 13 Bakie tjaahe hamlog oke tjhor debe, tabbo oe hamlogke na tjhorie. Okar oeppar to ekdam se bharosa kar sake hai.

Thiek se siekhaaw aur and-band baat se doer rahoe

14 Beta, toe ekwan iesaai ke ie sab baat jaad karwaaw. Oesabke bhie Parmeswar ke hoekoem se mienaahie kar moeh laraawe ke. Ie be-kaamiel hai aur soene waalan ke bieswaas naas kare hai. 15 Kausies kar aapan kaam thiek se kare ke djaise Parmeswar ke attjha lage hai. Aise siekhaaw kie toke na sarmaai ke pare. Djaise khetiar siedha se har-djote hai, oisane toe Parmeswar ke sattja baat safa se siekhaaw.

16 And-band baat me bhaag na le. Dje aise karie, oe Parmeswar se auro doer hoi djaaiga. 17 Aur oelogke baat doesare ke bieswaas ek gandhaura ghaaw ghat naas kare hai. Hiemenejas aur Fieletas bhie aise kare hai. 18 Oesab Parmeswar ke sattja baat tjhorke bole hai kie iesaai logan djie oeth tjoekal hai. Oelog ie djhoeth baat se koi koi ke bieswaas biegaare hai. 19 Bakie Parmeswar ke sattjaai na badal djaai. Ie sattjaai djaise ghar ke paawa hai aur na hiel sake hai. Opar liekhal hai: „Parmeswar aapan waalan ke djaane hai.” Aur bhie: „Dje bole hai kie: ‘Kriest hamaar Prabhoe hai,’ oke tjaahie kharaabie tjhor dewe ke.”

20 Ekgo barka ghar me na khaalie sona aur tjaanie ke bartan hai, bakie lakarie aur mattie ke bhie. Koetjh bartan khaalie barhia mauka par kaam me laawal dja hai, bakie ekwan aisan-taisan kaam khaatien hai. 21 Dje aapan kharaab djiewan tjhor deis hai, oe Prabhoe khaatien kaamiel hoi gail hai, aur barhia kaam me laawal djaai sake hai. Aisan manai poera hai aur Prabhoe khaatien har ek rakam bhala kaam kar sake hai. 22 Ohie se, beta, naudjawaan log ke kharaab sotj-bietjaar se doer rahoe. Kausies kar aapan djiewan safa se bietaawe ke aur bharosaadaar rahe ke. Aur dje safa diel se Prabhoe se praatna kare hai, oke prem kar aur ose miel-djoelke rahoe.

23 Bakie be-baat ke baat aur be-kaamiel baat-tjiet me bhaag na le. Toe djaane hai kie aise kare se khaalie djhagara howe hai. 24 Prabhoe ke ek goelaam ke na tjaahie djhagara kare ke, bakie oke tjaahie sab koi se miel-djoelke rahe ke, aur thiek se aur dhieradj se siekhaawe ke. 25 Oke tjaahie moeh tjalaawe waalan ke kaida se daate ke. Hoi sakie kie Parmeswar oelogke mauka deiga aapan sotj-bietjaar badale ke aur okar sattjaai apanaawe ke. 26 Tab oesab saitaan ke bas me se niekarke phien se safa se sotj sakie aur Parmeswar ke man waala kare lagie.

3

Oelta-phoelta siekhaawe waalan

1 Beta, toke tjaahie djaane ke kie Kriest ke laute se pahiele
bahoet kharaab tem aaiga. 2 Manai logan khaalie apane
ke sotjiega aur paisa ke haahie rahiega. Oelog apane ke
barwargie kariega, ghamandie rahiega, aur Parmeswar aur
manai log ke bedjatie kariega. Oelog aapan maai-baap ke
baat na soeniega, koi ke dhanbaad na deiga aur Parmeswar
ke tanko na maaniega. 3 Oelog doesare ke prem na kariega
aur aapan baat na poera kariega. Oelog doesare ke niendara
kariega aur apane ke na samhaar sakiega. Oesab baat na
soeniega aur oelogke na attjha lagiega barhia se rahe ke.
4 Oelog doesare ke dhokha deiga aur be-phiekier rahiega.
Oelog apane ke bara biesaal samdjhiega. Oelogke maudj
manaawe ke bahoet attjha lagiega, bakie oesab Parmeswar
ke na pjaar kare hai. 5 Oelog bieswaasie ghat batiaaiga,
bakie aapan tjaal-tjalan se dekhaaiga kie oesab Parmeswar
ke saktie me na bieswaas kare hai. Aisan manai log se doer
rahiehe.
6 Oelog me se koetjh log doesare ke ghar me ghoeske
bhoettjar aurat logan ke aapan bas me kar lewe hai. Ie
aurat log djaan-boedjhke boeraai me doebal hai. 7 Oesab
hardam maange hai siekhaawe waalan ke baat siekhe, bakie
Parmeswar ke sattjaai na apanaawe hai. 8 Djaise Janas
aur Jambares Parmeswar ke sattjaai par moeh tjalaawat
raha aur aisane Mosas ke doesman hoi gail, oisane ie
kharaab siekhaawe waalan Parmeswar ke doesman hai. Oel-
ogke samadjh ekdam biegaral hai aur oelogke bieswaas be-
kaamiel hai. 9 Bakie oelog na dher dien manai logan ke
dhokha dei paai. Djaise Janas aur Jambares ke boeraai halieje
dekhaai gail, oisane oelogke paagalpan bhie dekhaaiga.

Ekaat tjietaunie aur

10 Bakie toe hamaar siektjha aur tjaal-tjalan par thiek se
dhiaan lagaile hai. Toe djaane hai kie ham kaun tjiedj
maangiela kare aur kie hamme bieswaas, dhieradj, prem aur
hiemmat hai. 11 Toe bhie dekhle hai kaise oesab hamme
sataais hai aur ham Antiokia, Iekoniam aur Liestra sahar
me ketana doekh oethailie hai. Bakie Prabhoe hamme ie
sab moesiebat me se batjaais hai. 12 Aise hai kie har ek
djaun Kriest Jiesoe me saamiel hai aur Parmeswar ke rasta
par tjale hai, oe sataawal djaai. 13 Bakie kharaab manai aur
dhokhaabaadj log doesare ke bahakaawe hai, apane bhie
dhokha kha hai aur auro biegarte djaai.
14 Beta, toe hamaar baat siekhle hai aur diel bhar se
bieswaas kare hai. Toe djaane hai ke toke siekhaais hai, ohie

se ie baat pakarle rahiehe. 15 Toe tjhotahie se Parmeswar ke
pawietr baat siekhle hai. Toke ekare dwaara boeddhie mielal
hai kaise toe Kriest Jiesoe me bieswaas kare ke dwaara batj
djaai sakiehe. 16 Parmeswar aapan poestak liekhwaais hai
aur ekar har ek baat kaamiel hai siekhaawe, samdjhaawe,
oelta sotj-bietjaar badale aur soedhaare khaatien, 17 djeme
Parmeswar ke bieswaasie logan poera howe aur tajaar rahe
har ek rakam bhala kaam kare ke.

4

Paulas ke aakhrie baat

1 Thiek se soen. Toe djaane hai kie Kriest Jiesoe lautke aaiga
raadj tjalaawe aur djienda aur maral manai logan ke oeppar
faisala kare khaatien. Ohie se ham toke Pieta Parmeswar
aur Kriest Jiesoe ke aage boliela 2 kie toe okar baat ailaan
kar, tjaahe manai logan soene maange hai kie na. Oelogke
dhieradj se samdjhaihe, daatke kie to tieha deike siekhaaw.
3 Ek tem aaiga kie manai logan attjha siektjha na sahie paaiga.
Oelog khaalie maangiega soene djaun baat oelogke attjha
lagie. Oesab siekhaawe waalan ke khodjiega soene khaatien
djaun baat oelog maange hai soene 4 aur oesab Parmeswar ke
sattjaai tjhorke khaalie maangiega djhoeth baat soene. 5 Beta,
na ghabaraihe, bakie hiemmat baanhke doekh oethaaw.
Khoes khabar bataawat rahoe aur aapan sab kaam poera
taur se kariehe.

6 Aur ab hamaar haal hai kie halieje se hamaar khoen
djaise ek baliedaan Parmeswar ke aage bahaawal djaai, aur
hamaar mare ke tem nagtjaai gail hai. 7 Ham Parmeswar ke
soerdjaatie ghat bahoet mehenat se aur kausies karke aapan
kaam karlie, aur Jiesoe ke rasta par ant talak tjalat rahielie
aur aapan bieswaas na tjhorlie hai. 8 Parmeswar hamme be-
kasoerie aur ose ek banaais hai. Ohie se oe hamaar khaatien
ek maala tajaar karies hai. Aur oe dien djab oe sattja djadj
ghat aaiga, tab oe hamme deiga. Aur na khaalie hamme,
bakie sab koi ke djaun okar lautana prem se agories hai.

Aakhrie tjietaunie

9 Kausies kar halieje se hamaar paas aawe ke. 10 Demaas
doenia ke barhia tjiedj khaat hamme tjhorke Tesaalonieka
sahar me tjal gail. Kresens Gaalaatsia diehaat me gail hai
aur Tietas Dalmaatsia diehaat tjal gail. 11 Ab khaalie Loekaas
hamaar lage hai. Djab toe aihe tab Markas ke bhie laihe. Oe
hamaar kaam me hamke khoeb thiek se sahaaita kar sakiega.
12 Ham Tiekiekas ke Efese sahar me pathailie.

13 Ham Troas sahar me Karpas ke ghare aapan koerta bhoe-
laai gailie rahielie. Djab toe aihe tab letaihe. Aur hamaar
poestak bhie laihe, pahiela dardja par tjamra waalan.

14 Pietar piete waala Aaleksaandar hamme bahoet doekh
pahoetjaais. Prabhoe oke sadja dei. 15 Ose batjaaike rahiehe.
Oe hamke manai log ke aage djhoettha banaawe hai.
16 Djab ham pahiela dafe djadj ke aage gailie tab hamme koi
na sahaara karies. Sab koi hamme akele tjhor deis raha. Ham
praatna kariela kie Parmeswar oelogke tjhama kare. 17 Bakie
Prabhoe hamme sahaara karies aur hamme taagat deis kie
ham khoes khabar phor-phorke samdjhaai saklie. Sab manai
djaun Israel djaat ke na raha, oesab thiek se soenies hai. Aur
ie moesiebat me se ham djaise ek ser ke moeh me se batj gailie
hai. 18 Prabhoe hamme sab doesar kharaab sotj-bietjaar me
se batjaaiga. Oe hamme attjha se aapan swarag ke raadj me
ledjaaiga. Okar maahaanta sada rahe. Ha, aisahie to hai.
19 Ham Preska aur Aakwela ke jaad kariela, aur bhie
Onesieforas ke ghar bhar ke. 20 Eraastas Korente sahar me
rahie gail. Trofiemas bemaar hai, ham oke Mielete sahar me
tjhorke ailie.
21 Kausies kar thandha tem se pahiele aawe ke.
Eboeloes, Poedens, Lienas, Klaudia aur sab hia ke iesaai
bhaai-bahien toke jaad kare hai.
22 Prabhoe toelogke aatma ke saath rahe aur toelogke bha-
laai kare.

Paulas ke tjietthie Tietas khaatien Pahiela baat

Tietas ekgo Paulas ke tjela raha. Paulas oke Kreta des me tjhor deis raha hoewa ke iesaai log ke Prabhoe Jiesoe ke biese me auro siekhaawe ke aur samdjhaawe ke kie oe kaun kaam hamlog khaatien karies hai.

Ie tjietthie me Paulas siekhaawe hai kaise iesaai log ke tjaahie Parmeswar khaatien aapan djiewan bietaawe ke, aur kaise oesabke ekgo samaadj soeroe kare ke tjaahie.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur ie tjietthie liekhiela. Ham
Parmeswar ke ekgo goelaam baatie, aur Jiesoe Kriest
hamme pathaais hai aapan tjoenal waala bieswaasie log
ke Parmeswar ke sattjaai siekhaawe khaat djeme oesab okar
rasta par tjale. 2 Ie sattjaai dwaara oelogke bieswaas mielie
kie oesab hardam khaatien Kriest ke sanghe rahiega. Doenia
soeroe howe se pahiele Parmeswar ie baat waada karies
raha, aur oe kabhie na djhoeth bole hai. 3 Djab okar tem aail,
tab oe aapan baat ailaan karies. Tab hamlogke batjaawe
Waala Parmeswar hamaar oeppar saupies hai ie baat doesar
manai log se bataawe ke.

4 Tietas, ham ie tjietthie tore khaatien liekhiela. Toe to
bieswaas me hamaar sattja beta baate.

Pieta Parmeswar aur hamlogke batjaawe Waala Kriest
Jiesoe tor bhalaai kare aur sjaantie dewe.

Tietas ke kaam Kreta me

5 Ham toke Kreta des me akele tjhor deilie oe kaam kare ke
djaun abbe na don bhail hai. Djaise ham tose bollie rahielie
toke tjaahie sab sahar ke iesaai ke samaadj me ekaat bhaai
ke barkwan banaawe ke. 6 Oelogke tjaahie poera aadmie
rahe ke. Har ek ke tjaahie khaalie ek aurat rahe ke. Oelogke
larkan ke tjaahie Jiesoe me bieswaas kare ke, safa djiewan
bietaawe ke aur aapan maai-baap ke baat soene ke. 7 Ek dekh-
bhaal kare waala Parmeswar ke samaadj ke oeppar raadj
tjalaawe hai, ohie se oke tjaahie poera rahe ke. Oke na tjaahie
apane ke barwargie kare ke, na haldie se goessaai djaai ke,
piejekkar na rahe ke, na maar-piet kare ke aur koi ke na thage
ke. 8 Bakie oke tjaahie aapan dwaarie hardam kholle rahe
ke, attjha tjiedj ke prem kare ke, samadjhdaar, sattjaai se aur
safa diel se rahe ke aur apane ke thiek se samhaare ke. 9 Oke
tjaahie Parmeswar ke sattja baat maane ke djaise siekhaawal

gail hai. Tab oe doesar iesaai log ke soedhaar sakie aur dje moeh tjalaawe hai, oke sattjaai dekhaai sakie.

10 Iesaai logan me se, aur bieses karke Israel ke iesaai log me se dher manai na maange hai baat soene. Oelog be-baat ke baat batia hai aur doesar log ke bahakaawe hai. 11 Oesab kauno kauno palwaar bhar ke kharaabie siekhaaike oelta-phoelta kare hai baimaanie kare khaatien. Ohie se oesabke moeh ke tjaahie band karwaawe ke. 12 Oesabke djaatie ke ek sanesia bolies hai: „Kreta ke manai logan hardam djhoeth bole hai. Oesab bahoet kharaab manai hai. Oesab leskatta hai aur khaalie aapan pet sotje hai."

13 Ie satj baat hai. Ohie se toke tjaahie hoewa ke iesaai logan ke khoeb daate ke djeme oelog Jiesoe me attjha se bieswaas kare. 14 Oesabke na tjaahie Israel ke naklie khiessa soene ke, aur bhie na iensaan ke baat par dhiaan lagaawe ke djaun Parmeswar ke sattjaai na hai. 15 Djab koi ke diel safa hai, tab okar khaatien sab koetjh safa hai. Bakie dje biegar gail hai aur bharosaadaar na hai, okar lieje koetjh na safa hai. Okar man aur diel kharaab hai. 16 Aisan manai log bole hai kie: „Hamlog Parmeswar ke djaaniela." Bakie oelogke tjaal-tjalan se dekha hai kie aise na hai. Oelog ekdam barbaad hoi gail hai aur okar baat na soene hai. Oesab barhia kaam kare khaat be-kaamiel hai.

2

Kaise iesaai log ke tjaahie rahe ke

1 Bakie tor kaam hai kholke bataawe ke kaise ek safa djiewan bietaawe ke tjaahie. 2 Toke tjaahie boerhwa log se bole ke kie oelogke tjaahie hiessaab aur ieddjat se rahe ke, aur apane ke samhaare ke. Oelogke tjaahie sattja baat bieswaas kare ke, prem se aur hiemmat baanhke rahe ke. 3 Toke tjaahie boerhia log ke bhie siekhaawe ke ieddjat se rahe ke. Oelogke na tjaahie niendara kare ke kie to piejekkar rahe ke, bakie oesabke tjaahie doesare ke attjha raai dewe ke. 4 Tab oesab djawaan aurat log ke siekhaai sakiega kaise aapan aadmie aur larkan ke pjaar kare ke, 5 samadjhdaar aur sahoer se rahe ke, aapan ghar thiek se samhaare ke, prem se rahe ke, aur aapan aadmie ke nietje rahe ke. Djab oelog aise karie tab doesar log Parmeswar ke sattja baat ke biese me koetjh kharaabie na bol paai.

6 Toke tjaahie naudjawaan log ke siekhaawe ke apane ke hardam samhaare ke. 7 Aapan barhia tjaal-tjalan se dekhaaw kaise ek iesaai ke tjaahie bhala kaam kare ke, Parmeswar ke baat safa se djaane ke, ieddjat se rahe ke aur sattjaai partjaar kare ke 8 djeme hamlogke doesman log koetjh kharaabie na bol paawe aur sarmaai djaai.

9 Iesaai logan djaun koi ke goelaam hai, oelogke tjaahie
hardam aapan maaliek ke baat maane ke aur har ek tjiedj me
oelogke parsand kare ke. Oesabke na tjaahie moeh tjalaawe
ke, aur oelogke tjaahie sattjaai se rahe ke. 10 Oesabke tjaahie
har ek tjiedj me dekhaawe ke kie oelog bharosaadaar hai. Tab
doesar log dekhke hamlogke batjaawe Waala Parmeswar ke
baat barka maanie.
11 Parmeswar aapan bhalaai dekhaais hai. Oe to sab
manai logan ke batjaai sake hai. 12 Oe maange hai ham-
logke siekhaawe kharaab djiewan aur laalietj tjhor dewe
ke, aur samadjh se aur safa diel se okar rasta par tjale ke.
13 Hamlog ke tjaahie khoesie se agore ke djab talak Kriest
Jiesoe ke biesaal soekh na dekhaai. Oe to hamlogke maahaan
Parmeswar aur batjaawe Waala hai. 14 Oe apane ke kroes par
baliedaan karies hai hamlogke sab boeraai me se batjaawe
khaatien. Oe maange hai hamlogke apane khaat ek attjha
djaatie banaawe djeme hamlog dher bhala kaam karie. 15 Ie
sab baat hoewa ke iesaai log se bataai de. Oesabke khoeb
samdjhaaike soedhaar le. Aur koi ke na tjaahie toke nietja
maane ke.

3

Parmeswar ke bhalaai iensaan logan khaatien

1 Oesab ke jaad karwaaw kie sab koi ke tjaahie des ke raadj
ke tjalaawe waalan aur sardaar logan ke nietje rahe ke aur
aapan kaam attjha se kare ke. 2 Oesabke na tjaahie ek doesare
ke bedjatie kare ke aur djhagara kare ke, bakie sab koi se
kaida aur prem se rahe ke.
3 Pahiele hamlog to bhie be-samadjh ke rahielie aur
Parmeswar ke baat na maanat rahielie. Hamlog kharaab
rasta par tjalat rahielie aur har ek rakam laalietj aur maudj
me boeral rahielie. Hamlog kharaab rahielie aur doesar log
ke djaran karat rahielie. Hamlog ek doesare ke dekhke djarat
rahielie. 4-5 Bakie hamlogke Parmeswar aapan bhalaai aur
prem iensaan logan khaatien dekhaais, aur oe hamlogke ie
sab tjiedj me se batjaais hai. Na kie hamlog koetjh barhia
kaam karlie rahielie, bakie oe hamlogke daaja karies hai aur
aapan Pawietr Aatma deis hai hamlogke batjaawe khaatien.
Djaise hamlog paanie se koetjh dhoila, oisane Pawietr Aatma
hamlogke diel safa kar deis hai. Tab hamlog ek naawa
djiewan pailie. 6 Parmeswar Jiesoe Kriest ke batjaawe ke
kaam dwaara aapan Pawietr Aatma hamlogke oeppar bahoet
barsaais hai. 7 Aisane oe bhalaai karke hamlogke be-kasoerie
aur apane se ek karies hai, aur hamlogke hak deis hai hardam

khaatien okar sanghe rahe ke. Ab hamlog okar waada bieswaas karke agoriela djab talak oe na poera kariega.

8 Ie baat satj hai, aur ham maangiela kie toe ie baat khoeb
thiek se siekhaaw djeme Parmeswar ke bieswaasie logan
bhala kaam karat rahe. Ie thiek hai aur eman sab koi ke faida
rahiega. 9 Bakie toke tjaahie and-band baat, baap-daada log
ke naam ke liest aur Israel ke dharam ke nem ke biese me
djhagara na kare ke. Ie to be-kaamiel hai. 10 Djab koi maange
hai ie tjiedj ke biese me djhagara karwaaike iesaai ke samaadj
ke toekkara toekkara me baate, tab toke tjaahie oke doei tien
dafe mienaahie kare ke. Aur djab oe baat na soeniega, tab
oke samaadj me se niekaar de. 11 Aisan manai kharaab rasta
par tjale hai aur aapan tjaal-tjalan se dekhaawe hai kie oe
kasoerwaar hai.

Ekaat baat auro

12 Djab ham Artemes kie to Tiekiekas ke tore lage pathaabe,
tab kausies kar halieje se hamare lage aawe ke. Ham
Niekopoles sahar me baatie aur ham maangiela thandha ke
tem bhar hia rahe.

13 Djadj Senas aur Aapolos ke sahaara kariehe auro aage
djaai ke. Oe doeno ke sab tjiedj deihe djaun oelogke djaroerie
hai. 14 Hamlogke iesaai bhaai-bahien ke bhie tjaahie siekhe
ke ek doesare ke sahaara karat rahe ke. Tab dje ke koetjh
djaroerat rahie, oe otane paai. Ie rakam se oesab kaamiel
rahiega.

15 Hia ke sab koi toke jaad kare hai. Hamlog khaatien sab
pjaara iesaai bhaai-bahien log ke aasier-baat dei deihe.

Parmeswar toelogke bhalaai kare.

Paulas ke tjietthie Fielemon khaatien

Pahiela baat

Ek Fielemon naam ke aadmie raha. Oe Paulas ke partjaar dwaara ekgo iesaai hoi gail raha. Oke kienal goelaam log raha aur oelog me se ekgo ke naam Onesiemas raha. Ie naam ke matlab „'kaamiel" ' hai.

Ek dien Onesiemas aapan sardaar ke tjhorke bhaag gail raha aur koetjh dien baad oe Paulas lage pahoetjal. Oe tem par Paulas ekgo doesar des ke djahal me raha. Hoewa par oe Onesiemas se Jiesoe Kriest ke biese me bataais. Tab Onesiemas aapan paap pastaaike Paulas ke baat maan leis aur Jiesoe me bieswaas kare lagal. Tab Paulas oke okar sardaar ke paas phien se lautaar deis, aur ehie tjietthie liekhke ekare saath pathaais Fielemon ke samdjhaawe khaatien Onesiemas se ka ka bhail raha.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Paulas baatie aur aapan iesaai bhaai Tiemotias ke
sanghe ie tjietthie liekhiela. Ham Kriest Jiesoe khaatien kaam
karke ab ekgo djahalia hoi gailie.

Ie tjietthie hamaar pjaara saamiel waala Fielemon khaatien hai, 2 aur hamaar bahien Apfia khaatien bhie, aur
Arkiepas khaatien. Oe hamaar saath moesiebat sahies hai.
Ie tjietthie bhie sab iesaai ke samaadj log khaatien hai djaun
hardam toelog ke ghare ekattha howe hai.

3 Pieta Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe Kriest toelog ke
bhalaai kare aur sjaantie dewe.

4-5 Ham soenlie hai kie toe kaise Prabhoe Jiesoe aur okar sab
bieswaasie log ke prem kare hai aur toe ketana bharosaadaar
baate. Ohie se djab ham tore khaatien praatna kariela tab
ham aapan Parmeswar ke hardam dhanbaad deila. 6 Ham
ose maangiela kie hamlogke ekahie bieswaas dwaara toe
hardam auro dekhaihe kie Kriest hamlogse ketana barhia
kaam karwaai sake hai. 7 Bhaija, djab ham soenlie kaise toe
doesar iesaai logan ke pjaar kare hai aur tieha dewe hai, tab
hamaar diel khoesiaalie aur hiemmat se bhar gail.

Onesiemas ke biese me

8 Ham tor iesaai ke barka bhaai baatie, aur hamke hoekoem
hai tose bole ke ka kare ke. 9 Bakie hamlog to pjaara bhaai
baatie, ohie se ham tose koetjh bientie kariela. Toe djaane
hai kie ham boerhwa baatie, aur ham Kriest Jiesoe ke kaam
kare ke dwaara djahal me pahoetj gailie. 10 Ham tose koetjh

bientie kariela aapan bieswaasie beta khaat. Ham djahal me ose Prabhoe Jiesoe ke biese me batailie hai. Tab oe bieswaas kare lagal aur aisane ham okar bieswaasie baap ban gailie. Oe aadmie Onesiemas hai. 11 Pahiele oe tor bekaamiel goelaam raha. Bakie ab oe bahoet kaamiel hoi gail hai. Aur hamaar khaatien bhie.
12 Oe hamaar diel ke ek toekkara hoi gail hai, aur ab ham oke tore paas lautaariela. 13 Ham bahoet maangat rahielie oke aapan lage rakhe. Tab oe tor darie par hamaar sewa kar sakat djab talak ham khoes khabar bataawe ke dwaara djahal me baatie. 14 Bakie ham koetjh na maangat rahielie kare biena tor sallaah. Ham na maangiela kie toe karaai se barhia kaam kar, bakie aapan diel se.
15 Saait oe koetjh dien khaat tor lage se tjal gail raha djeme oe ab hardam tore lage rahie sake, 16 na ek nietja goelaam ghat djaise pahiele, bakie ekgo pjaara bieswaasie bhaai ghat. Djab ham oke etana tjaahiela, tab toe oke ketana tjahiehe. Ab oe na khaalie tor goelaam hai bakie Prabhoe dwaara tor bhaai bhie hoi gail hai.
17 Djab toe bieswaas me ham se ek baate, tab toe oke phien se bhiettar lei le djaise toe hamke bhiettar leite. 18 Aur djab okar tjaltie se tor haanie bhail hai aur oe tor kasoerwaar hai, tab toe hamse bharwa leihe. 19 Ham ie baat apane liekhiela: ham toke oe paisa bharab! Aur ham toke na jaad karwaaila kie hamaar baat dwaara toke hardam khaatien naawa djiewan mielal hai, aur toe aisane hamaar kasoerwaar hoi gaile hai. 20 E bhaai, hamlog to bieswaasie bhaai-bhaai baatie, ohie se hamaar khaatien ie bhala kaam kar deihe aur hamaar diel me Kriest dwaara khoesiaalie pahoetjaaw. 21 Ham tor oeppar bharosa kariela kie toe kariehe djaise ham ie tjietthie me liekhlie baatie. Ham to djaaniela kie toe ie liekhal baat se djaada kariehe.
22 Toelog to praatna kare hai kie ham djahal me se tjhoetkaara paabe aur toelog ke paas aai sakab. Ham bieswaas kariela kie Parmeswar toelogke praatna soeniega. Ohie se hamaar khaatien ekgo kothrie tajaar kar deihe. 23 Bhaai Epaafraas bhie Kriest Jiesoe me saamiel hai aur ekare dwaara hamare saath djahal me hai. Oe toelog ke jaad kare hai. 24 Aur Markas, Aarestaarkas, Demaas aur Loekaas djaun hamaar sanghe kaam kare hai, oesab toke bhie jaad kare hai.
25 Prabhoe Jiesoe Kriest ke bhalaai toelogke oeppar rahe.

Hebar log khaatien tjietthie
Pahiela baat

Ie tjietthie liekhal hai Israel djaat ke iesaai logan khaatien. Israel log ke ek baap-daada ke naam Hebar raha, ohie se oesab bhie Hebar log bolaawal dja hai. Oesab iesaai howe ke kaaran bahoet sataawal djaat raha aur deraat raha aapan bieswaas Jiesoe Kriest me tjhore ke. Oesab sotjies kie saait auro sahadj hai pahiela Israel ke dharam ke rakam se Parmeswar ke maane ke. Bakie djaun manai ie tjietthie liekhies hai, oe samdjhaais kaise Jiesoe ke rasta bahoet auro biesaal hai. Hamlog okar naam na djaaniela.

Parmeswar ke baat okar Beta dwaara

1 Dher dien pahiele Parmeswar har ek rakam se hamlogke
baap-daada log se aapan sanesian dwaara aapan baat bataais
raha. Bakie ie djoeg ke ant me oe hamlogse aapan Beta
dwaara bataais. 2 Oe okar dwaara saara sansaar aur oke sab
tjiedj ke hakdaar banaais hai. 3 Parmeswar ke Beta aapan
Pieta ke maahaan djotie se tjamke hai. Okar dwaara hamlog
safa se dekh sakiela kie Parmeswar kaisan hai. Oe bhie
saara sansaar ke sab kaam aapan maahaan baat se ant talak
tjalaaiga. Aur oe paap mietaawe ke kaam poera karke oeppar
djaaike swarag me sab se maahaan Parmeswar ke dahiena
bagal baithal hai.

Parmeswar ke Beta aur parie log

4 Parmeswar ke Beta sab parie log se bahoet barka hai. Oke
oelogse ek auro biesaal naam mielal hai. 5 Parmeswar aapan
ekko parie se thoro bolies raha kie:
„Toe hamaar Beta baate, aadj ham sab koi ke djanaaila kie
ham tor Baap baatie."
Aur oe ekko parie ke biese me na bolies raha kie:
„Ham okar Pieta ghat rahabe aur oe hamaar Beta ghat rah-
iega."
6 Aur djab oe aapan ekahie Beta ke doenia me phier se
pathaaiga, tab oe boliega:
„Hamaar sab parie logan ke oke poedje ke parie."
7 Oe parie log ke biese me bole hai:
„Ham aapan parie ke hauwa ghat aur aapan kamkartan ke
tedj aagie ghat banaaila."
8 Bakie oe aapan Beta se bole hai:
„He Parmeswar, toe sattjaai se raadj tjalaawe hai aur tor raadj
sada ke lieje rahiega.

9 Attjhaai toke attjha lage hai aur boeraai toke kharaab lage
hai. Ohie se ham toke ekwan se auro barka banaaike
tore oeppar auro khoesiaalie barsaais hai."
10 Oe bhie ose bole hai:
„He Prabhoe, soeroe me toe aapan haath se dhartie, aasmaan
aur swarag banaile.
11 Aur ie sab poeraan kapra ghat khiaai djaaiga aur alop hoi
djaaiga, bakie toe rahie djaihe.
12 Toe oesabke djaise koerta lapetiehe aur djaise kapra
badaliehe. Bakie toe ekahie rahiehe aur tor oemier
kabhie na ghatie."
13 Oe aapan Beta se bhie bole hai:
„Aaw, hamaar dahiena bagal baith djab talak ham tor does-
man log ke tor gor ke nietje na dhar debe."
Oe aisan baat aapan ekko parie se kabhie na bolies hai.
14 Oesab okar kamkartan hai. Aur Parmeswar oesabke
pathaawe hai oelogke sahaaita kare ke djaun ke okar soekh
mieliega.

2

Batj djaai ke biese me

1 Ohie se hamlogke tjaahie khoeb thiek se dhiaan lagaawe
ke oe sab baat par djaun hamlog soenlie hai, nahie to hamlog
bahie djaabe. 2 Parmeswar ke parie logan ke sanesa hardam
satj raha. Dje oelogke baat na maanat raha, oe aapan karnie
ke phal paawat raha. 3-4 Prabhoe Jiesoe Pieta Parmeswar ke
hiettjha poera karke partjaar karies hai ekgo iensaan kaise
batj sake hai. Tab okar soene waalan hamlogse oisahie
bataais hai. Aur Parmeswar dekhaais kie oelogke baat satj
hai. Oe barka aur atjambho kaam karwaaike aur Pawietr
Aatma deike hamlogke aapan baat djanaais hai. Tab djab
hamlog ie baat par dhiaan na lagaabe, tab hamlog kaise
batjab?

Jiesoe bieswaasie log ke barka Bhaai hai

5 Hamlog aane waala doenia ke biese me batiaaila. Hoewa
par Parmeswar aapan parie logan ke na deis hai raadj
tjalaawe ke, bakie iensaan logan ke. 6 Okar poestak me koi
gawaahie deis hai kie:
„He Prabhoe, ek iensaan ke hai kie toe oke sotje hai, aur ek
iensaan ke beta ke hai kie toe okar dekh-bhaal kare
hai?
7 Thora dien khaat toe oke parie logan se nietja dharle hai.
Bakie ab toe oke aadar aur maahaanta deile.
8 Aur saara sansaar ke sab tjiedj toe okar gor ke nietje dhar
deile."

Djab liekhal hai kie Parmeswar sab tjiedj okar nietje karies hai, tab koetjh na baakie hai. Tabbo abbe talak hamlog na dekhiela kie aise hai. 9 Bakie hamlog Jiesoe ke dekhiela. Oe thora dien khaat parie log se nietja raha maut ke doekh oethaawe khaatien. Aur Parmeswar ke bhalaai dwaara oe har ek iensaan ke lieje mar gail raha. Ohie khaatien ab Parmeswar okar aadar karke oke maahaanta deis hai. 10 Parmeswar khaatien aur okar dwaara saara sansaar abbe talak hai. Bakie oe maangat raha dher bieswaasie logan ke aapan betwan ghat swarag ke biesaal soekh dewe. Oesabke batjaawe khaatien Jiesoe ke tjaahat raha dher doekh oethwaawe ke. Aur ie doekh dwaara oe tajaar karal gail oesabke Barkwa howe khaatien aur oesabse aage swarag ke soekh me djaai ke. 11 Aur sab bieswaasie log ke paap mietaaike Jiesoe oesabke Parmeswar khaatien alag kare hai. Oe aur djaun log alag karal dja hai, oelogke ek Baap hai. Ohie se oe na sarma hai oesabke aapan bhaai-bahien bolaawe ke. Oe bole hai:

12 „He Parmeswar, ham aapan bhaai-bahien log se phorphorke tore biese me bataabe aur oesabke samaadj me ham tor goen gaabe."

13 Aur bhie:

„Ham Parmeswar par bharosa karab."

Aur bhie:

„Dekh, ham hia baatie oe manai log ke sanghe djaun ke Parmeswar hamaar oeppar saup deis hai. Oesab okar larkan hai."

14-15 Larkan khoen aur maas ke bhaagie hai. Ohie se Jiesoe bhie iensaan hoi gail hai djeme oe mar sake. Maut saitaan ke moettha me hai, bakie Jiesoe marke okar saktie toeries hai. Manai logan djiewan bhar maut ke dera hai, bakie Jiesoe oesabke batjaai sake hai. 16 Aise dekha hai kie Jiesoe parie log ke sahaaita na kare hai, bakie Aabraaham ke aulaad log ke. 17 Ohie khaatien oke tjaahat raha har ek rakam se aapan bhaai log ner howe ke. Tab oe sab se barka agwa ghat daaja kar sake hai aur bharosaadaar rahie sake hai aapan djaatie ke tjhama dewe aur oesabke Parmeswar se ek karwaawe khaatien. 18 Djaise oe adjmaawal djaaike doekh oethaais, oisane djab koi adjmaawal dja hai, tab oe oke sahaaita kar sake hai.

3

Jiesoe aur Mosas

1 Bhaai logan, Parmeswar toelogke apane khaatien alag karies hai aur bolaais hai swarag me rahe ke. Ohie se toelog aapan dhiaan okar pathaawal Waala par lagaaw. Oe to

hamlogke sab se barka agwa Jiesoe hai. Okar biese me hamlog gawaahie deila. 2 Djaise Mosas aapan kaam Parmeswar
ke djaatie khaatien poera karies raha, oisane Jiesoe poera
karies hai djaun kaam Parmeswar okar oeppar saupies raha.
3 Ek ghar ke aadar na howe hai, bakie banaawe waala ke.
Aisane Jiesoe ke Mosas se auro aadar mielal. 4 Sab ghar
iensaan banaawe hai, bakie saara sansaar ke banaawe Waala
Parmeswar hai. 5 Mosas aapan kaam Parmeswar ke djaatie
khaatien bharosaadaar kamkarta ghat poera karies raha.
Okar kaam raha oesabse bataawe ke kie baad me ka hoiga.
6 Bakie Kriest Parmeswar ke Beta hai, aur aapan djaatie ke
Barkwa. Oe bhie aapan kaam oe djaatie khaatien poera
karies hai. Djab hamlog okar oeppar bharosa karab, hiemmat ant talak pakarle rahabe aur kholke bolab kie hamlogke
aasa hai sada ke lieje Parmeswar ke lage rahe ke, tab hamlog
okar djaatie baatie.*

Hardam batjaaike rahiehe

7 Aise dekha hai kie Jiesoe Mosas se auro barka hai. Ohie se
Pawietr Aatma bole hai:
„Djab toelog aadj Parmeswar ke aawaadj soeniehe,
8-9 tab aapan man kathor na kariehe djaise toelogke baap-
daada log maidaan me karat raha. Oesab hamaar
atjambho kaam dekhke tabbo tjaalies baries talak
hamme adjmaawat raha.
10 Ohie khaat ie koel se hamaar diel toet gail aur ham bollie
kie:
‘Oesab hardam bhatkat rahe hai aur na maange hai hamaar
rasta par tjale.’
11 Tab ham goessaaike kasam khaaike bollie kie: ‘Oesabke
hamaar sjaantie kabhie na mieliega.’ ”

12 Bhaai log soen, toelog hardam batjaaike rahiehe kie
toelog me se koi ke diel kharaab aur be-bieswaas na rahiega
aur djienda Parmeswar se na doer hoi djaaiga. 13 Ohie se djab
talak mauka rahiega toelogke tjaahie rodj apane apane me
soedhaare ke, djeme ekko bhaai-bahien na bahakaawal djaai
aur paap me boer djaaike thetharai kare. 14 Djab hamlog ant
talak Kriest me saamiel rahabe djaise pahiele, tab hamlog
okar saathie baatie. 15 Pawietr Aatma bolies hai kie:
„Djab toelog aadj Parmeswar ke aawaadj soeniehe, tab aapan
man kathor na kariehe djaise toelogke baap-daada log
karat raha.”
16 Ke okar aawaadj soenke thetharai karat raha? Israel ke
djaatie log karies, tjaahe Mosas oesabke Egypte des me se
legail raha. 17 Aur Parmeswar ke diel tjaalies baries talak ke

* **3:6** Griek ke bhaasa me ‘djaatie’ aur ‘ghar’ ek baat hai. Ie baat ke matlab bhie ‘palwaar’ hai.

se toetal? Oelogse djaun paap-boeraai karat raha aur mar-
marke maidaan me paral raha. 18 Oe kekar biese me kasam
khaaike bolies kie:
„Oesabke hamaar sjaantie kabhie na mieliega?”
Oe ie sab baat bolies oelogke biese me djaun na maangat raha
okar baat soene. 19 Aise hamlog dekhiela kie oesabke okar
sjaantie na mielal raha oelogke be-bieswaas ke dwaara.

4

Parmeswar ke sjaantie okar djaatie khaatien

1 Parmeswar waada karies raha kie oe hamlogke sjaantie
dei. Aur ie waada abbe talak hamlogke khaat hai. Ohie
se bahoet batjaaike rahiehe kie koi na sotj sake kie ham-
log patjhariela. 2 Djaise hamlogke baap-daada log ie khoes
khabar soenies raha, oisane hamlog bhie soenlie rahielie.
Bakie oelog soenke na bieswaas karies. Ohie se oesabke
khaatien oman faida na raha. 3 Bakie hamlog okar waada
me bieswaas kariela, ohie se Parmeswar hamlogke aapan
sjaantie deiga. Aur be-bieswaasie logan ke biese me oe bolies
hai:
„Ham goessaaike kasam khailie hai kie:
‘Hamaar sjaantie oelogke kabhie na mieliega.’ ”
Djab Parmeswar doenia ke soeroe me aapan sab kaam poera
karies raha, tab okar sjaantie iensaan logan khaatien bhie
raha. 4 Okar poestak me doenia ke soeroe ke satwa dien ke
biese me liekhal hai kie:
„Parmeswar satwa dien par aapan sab kaam poera karke
soestaais.”
5 Aur bhie liekhal hai kie:
„Oesabke hamaar sjaantie kabhie na mieliega.”
6 Dje pahiele ie khoes khabar soenke na bieswaas karies, oe
okar sjaantie na paais. Tabbo koi koi ke abbe Parmeswar ke
sjaantie mieliega. 7 Ohie se dher dien baad Parmeswar raadja
Daawied ke ek giet me „‘aadj ke dien” ’ ke biese me gawaais
hai kie:
„Djab toelog aadj Parmeswar ke aawaadj soeniehe, tab aapan
man kathor na kariehe.”
8 Djab Josoewa* Israel ke djaatie log ke Parmeswar ke sjaantie
me ledjaat, tab Pawietr Aatma baad me ek doesar dien thoro
„‘aadj ke dien” ’ bolaawat?
9 Aise hamlog dekh sakiela kie Parmeswar ke djaatie log
khaatien ek dien poera sjaantie aaiga. 10 Dje Parmeswar ke
sjaantie paais hai, oe okar ghat aapan kaam poera karke bhie
soesta hai. 11 Ohie se hamlogke tjaahie kausies kare ke okar

* **4:8** Josoewa Mosas ke kaam aur aage karies. Oe Israel ke djaatie log ke Kaanaan des me legail.

sjaantie paawe ke, nahie to hamahoelog me koi hamlogke
baap-daada ner Parmeswar ke baat tjhorke ose doer hoi
djaai. 12 Parmeswar ke baat djienda hai aur oman bahoet
saktie hai. Oe ek doeno bagal tjokh talwaar se auro tjokh hai.
Aur ek iensaan ke andar me aisan ghoes dja hai kie oe okar
djiew aur aatma, okar haddie-goeddie, aur okar sotj-bietjaar
alag-alag kar dewe hai. 13 Parmeswar ke aakhie ke saamne
sab tjiedj khoelal hai. Okar khaatien koetjh na tjhiepal hai.
Aur hamlogke oke lekha dewe ke parie.

Jiesoe sab se barka Agwa hai

14 Hamlogke sab se barka Agwa Parmeswar ke Beta Jiesoe
hai. Oe swarag ke dwaara oeppar gail hai. Aur hamlogke
tjaahie ie baat pakarle rahe ke. 15 Oe khoeb thiek se samdjhe
hai kie hamlog kamdjor baatie. Oe hamlogke ner sab tjiedj
me adjmaawal gail hai aur oe ekko paap na karies hai.
16 Parmeswar hamlogke bhalaai kare hai. Ohie khaatien
aaw, hamlog be-dar se ose sab koetjh maangie dja, djeme
oe hamlogke daaja kare aur haath lagaawe djab hamlogke
djaroerie rahie.

5

1 Israel ke sab se barka agwa ek iensaan hai djaun
Parmeswar dwaara tjoenal hai aur djaatie ke darie par oke
koetjh daan dewe hai aur paap mietaawe khaatien baliedaan
kare hai. 2 Djab koi Parmeswar ke baat na thiek se djaane
hai aur bhatke hai, tab agwa oke daaja kar sake hai. Ohoe
to poera na hai. 3 Ohie se oke na khaalie djaatie log ke paap
khaatien baliedaan kare ke parie, bakie bhie aapan paap
khaatien. 4 Koi kabhie na apane ke sab se barka agwa banaai
sake hai. Ie oetja dardja khaalie Parmeswar dei sake hai,
djaise oe Aaron* ke bhie deis raha. 5 Aur Kriest bhie na aapan
aadar ke biese me sotjke apane ke sab se barka Agwa banaais.
Bakie Parmeswar aise karies djab oe ose bolies kie:

„Toe hamaar Beta baate, aadj ham sab koi ke djanaaila kie
ham tor Baap baatie.”

6 Aur oe bhie bolies kie:

„Toe djaise Melkiesedek sada khaatien agwa rahiehe.”

7 Djab Jiesoe doenia par aapan djiewan iensaan ghat
bietaawat raha, tab oe roi-roike praatna karke Pieta
Parmeswar ke gohoraawat raha. Oe to oke maut me se
batjaai sakat. Oe khaalie maangat raha aapan Baap ke
hiettjha poera kare, ohie se Parmeswar okar praatna soenies
aur okar dar doer kar deis. 8 Aisane, oe tjaahe Parmeswar ke

* **5:4** Israel ke djaat ke ek sab se barka agwa raha, aur Aaron pahiela waala raha.

Beta hai, tabbo oe doekh sahe ke dwaara siekhies hai aapan Baap ke baat maane ke. 9 Ab oe aapan sab kaam poera karke sada ke lieje batjaawe hai dje okar baat soene hai. 10 Aur Parmeswar oke djaise Melkiesedek sab se barka agwa ghat baithaais hai.

Parmeswar ke baat djaise doedh aur khaaik hai

11 Hamlog Melkiesedek ke biese me dher baat bataai sakab, bakie toelog etana patjhar gaile hai kie moeskiel hai ie sab baat samdjhaawe ke. 12 Toelog dher dien se Jiesoe ke rasta par tjale hai, tabbo abbe lek toelog ek doesare ke na siekhaai paawe hai. Toelogke tjaahie Parmeswar ke baat abbe soeroe se siekhe ke. Ie pahiela baat djaise doedh hai aur toelog djaise tjhota larkan baate djaun khaalie doedh pieje hai. Toelog ab talak karer khaaik na khaai paawe hai. 13 Dje doedh pieje hai, oe Parmeswar ke baat pakka iesaai ghat abbe na samadjh paawe hai. 14 Pakka iesaai to karer khaaik kha hai. Ekar matlab hai kie oelog djab koetjh soene hai, tab thiek se bietjaar kar sake hai kie attjha hai kie na.

6

1 Ohie khaatien hamlogke tjaahie pakka iesaai ghat pahiela partjaar Kriest ke baare me djaanke aur barhe ke.

Ab hamlog phien se na siekhaabe kaise hamlogke tjaahie sab be-kaamiel kaam tjhore ke. Aisan kaam hamlogke to maut talak pahoetjaai deiga. Aur ham bhie na phien se siekhaabe kaise hamlogke aapan djiewan badale ke tjaahie Parmeswar me bieswaas kare khaatien. 2 Aur kaise dopoe kare ke tjaahie aur bieswaasie log ke oeppar haath rakhe ke. Aur Parmeswar kaise bieswaasie ke djie oethaaiga aur be-bieswaasie ke faisala karke hardam ke lieje sadja deiga. 3 Djab Parmeswar maangie, tab hamlog ie sab baat tjhorke toelogke bhie auro siekhaabe. 4 Dje ek dafe Prabhoe ke djotie me aai tjoekal hai aur bhie swarag ke daan aur Pawietr Aatma paais hai, 5 oe djaan gail hai kie Parmeswar ke baat attjha hai aur aane waala djoeg ke taagat kaisan hai. 6 Djab ekare baad aisan manai aapan bieswaas tjhor deiga, tab oe Parmeswar ke Beta ke djaise phien kroes par tjaharaawe hai aur kholke okar bedjatie kare hai. Tab koi na oke Parmeswar lage lautaar sakie phien se paap pastaawe khaatien.

7 Aisane djab ek djamien par baar baar barkha barse hai aur paanie sokhke kamaasoet log khaatien barhia sauda dewe hai, tab oelog Parmeswar ke aasies paawe hai. 8 Bakie djab opar khaalie kaata-oeta ke per djamie, tab oe djamien be-kaamiel hai. Oe saraapal djaai aur ant me djaraai dewal djaai.

Bieswaasie log ke aasa

9 Bakie pjaara bhaai-bahien logan, tjaahe hamlog aisan
baat liekhiela, tabbo hamlog thiek se djaaniela kie toelogke
koetjh auro barhia agore hai. Parmeswar toelogke batjaaiga.
10 Oe bharosaadaar hai aur toelogke kaam aur prem na
bhoelaai djaaiga. Ie prem se toelog bhie aapan bieswaasie
bhaai-bahien ke sahaaita karle rahiele aur abbe talak kare
hai. 11 Hamlog bahoet maangiela kie toelogan ant talak ie
kaam kamaasoet ghat kariehe djab lek toelogke aasa na poera
hoiga. 12 Koi ke na tjaahie patjhare ke, bakie oke tjaahie aisan
manai ke paatjhe pakare ke djaun bieswaas me agore hai
djab talak Parmeswar aapan waada na poera kariega. 13 Djab
Parmeswar Aabraaham ke koetjh waada karies, tab oe aapan
naam par kasam khaais. Ose auro barka gawaahia to na raha.
14 Oe bolies:

„Ham toke satj-moetj aasies debe, aur toke djaroer dher
aulaad hoiga."

15 Aisane Aabraaham ke dhieradj se agorat agorat
Parmeswar ke waada mielal. 16 Ek iensaan koi ke oeppar
kasam kha hai djaun ose barka hai, aur koi na oe kasam
ke mietaai sake hai. 17 Ohie se Parmeswar aapan waada
karke kasam khaais raha dekhaawe khaatien kie oe aapan
baat kabhie na badaliega. 18 Oe aapan waada aur kasam
na toer sakiega. Oe kabhie na djhoeth bol sakiega. Ie
hamlogke hiemmat dewe hai aur hamlogke aasa hai kie
oe hamlogke batjaaiga. 19 Djaise ek ankra djahaadj ke ek
djagaha pakarle rahe hai, oisane hamlogke aasa bhie hai. Oe
Parmeswar ke pawietr djagaha ke parda ke paatjhe swarag
me hamlogke baanhe hai. 20 Hoewa par Jiesoe hamlogse
pahiele bhiettar gail hai hamlogke khaatien maafie maange
ke. Oe to Melkiesedek ner sada ke lieje sab se barka Agwa hoi
gail hai.

7

Kriest aur Melkiesedek

1 Melkiesedek Saalem sahar ke raadja aur sab se maahaan
Parmeswar ke agwa hai. Djab Aabraaham koetjh raadja
log ke djietke lautal, tab Melkiesedek ose bhet karies aur
oke aasier-baat deis. 2 Aur Aabraaham aapan doesman ke
sab samaan me se oke ek daswa hiessa deis. Melkiesedek
ke naam ke matlab hai: „'Bhala tjalaawe waala." ' Oe bhie
Saalem ke raadja hai, aur oe naam ke matlab „'Sjaantie
dewe waala raadja" ' hai. 3 Oe biena maai-baap ke raha aur
okar palwaar ke naam na poekaaral hai. Okar djiewan ke
soeroe aur ant na hai. Aur oe Parmeswar ke Beta ghat sada
khaatien agwa rahiega. 4 Hamlogke baap-daada Aabraaham

oke barhia samaan me se ek daswa hiessa deis. Tab khiaal
kar kie Melkiesedek ketana barka hai! 5 Israel ke agwan
Lewie ke koel me ke hai. Aur tjaahe doesar koel ke manai
log Aabraaham ke aulaad bhie hai, tabbo kaanoen me liekhal
hai kie oesabke tjaahie aapan kamaai me se Lewie log ke ek
daswa hiessa dewe ke. 6 Bakie Melkiesedek Lewie ke koel
me ke na raha. Tabbo oe Aabraaham ke ek daswa hiessa leis
hai aur oe oke aasier-baat deis. Aur Parmeswar ke waada
Aabraaham khaatien raha. 7 Dje aasier-baat dewe hai, oe
hardam aasier-baat paawe waala se auro barka hai.

8 Ek tjiedj auro hai. Lewie ke koel ke agwa log ek daswa
hiessa lewe hai aur oesab mar dja hai. Bakie Melkiesedek
Aabraaham ke ek daswa hiessa leis hai aur okar biese me
liekhal hai kie oe djieje hai. 9-10 Lewie aapan bhaai log se
ek daswa hiessa lewe hai. Djab Melkiesedek Aabraaham se
bhet karies, tab Lewie abbe na paida bhail raha. Tabbo ham-
log bol sakiela kie oe aapan par-daada Aabraaham dwaara
Melkiesedek ke ek daswa hiessa deis hai.

Jiesoe Kriest aur Aaron

11 Djab hamlog Lewie ke koel ke agwan ke kaam aur Is-
rael ke kaanoen dwaara batj djaitie, tab Parmeswar thoro
ek doesar agwa djaise Melkiesedek aur na djaise Aaron
baithaawat? 12 Aur djab ek doesar koel ke agwa baithiega, tab
bhie ek doesar kaanoen ke djaroerat rahiega. 13-14 Hamlog
djaaniela kie Prabhoe Jiesoe Joeda ke koel me ke hai. Oe
koel me ke koi kabhie na agwa ke kaam karies. Mosas
kaanoen me Joeda ke aulaad ke biese me na liekhies hai
kie oelog baliedaan djaraawe ke kaam karie. 15 Tab djab
Melkiesedek ner ek doesar agwa aawe hai, tab hamlog ie sab
baat auro safa se samadjh djaaila. 16 Oe agwa na bhail hai
ekgo kaanoen dwaara djaun me liekhal hai kaun koel me ke
agwa baithaawal djaai, bakie aapan amar djiewan ke saktie
dwaara. 17 Okar biese me gawaahie dewal gail hai kie:

„Toe djaise Melkiesedek sada khaatien agwa rahiehe."

18 Djab ek pahiele ke hoekoem begar saktie aur be-kaamiel
hoi gail hai, tab oe mietaai dewal dja hai. 19 Ekko kaanoen
dwaara baithaawal agwa aapan kaam poera taur se na kar
sakat raha aur kaanoen par na tjal paawat raha. Bakie
ab hamlogke ek auro barhia aasa mielal hai. Ekar dwaara
hamlog Parmeswar ke auro thiek se djaan sakiela. 20 Agwa ke
kaam Lewie ke koel waalan par saupal gail raha biena kasam
khaai se. 21 Bakie djab Jiesoe agwa bhail, tab Parmeswar ose
bolies kie:

„Ham kasam khaaila aur na pastaabe kie toe sada khaatien
agwa rahiehe."

22 Parmeswar pahiele Mosas dwaara hamlogse koetjh baat-
tjiet karies raha. Aur ab oe Jiesoe ke dwaara ek auro barhia
tjiedj baat-tjiet karies hai. 23 Lewie ke koel me ke dher log
paarie-paara agwa bhail. Aur oelog me ke koi na hardam
khaatien agwa rahie sakat. 24 Bakie Jiesoe amar hai. Ohie se
oe sada ke lieje agwa rahiega. Okar darie par koi na agwa
hoi sakiega. 25 Ohie se tjaahe dje maange hai okar dwaara
Parmeswar se ek howe, oe ekdam se batj sake hai. Jiesoe to
hardam Parmeswar lage djieje hai oesabke khaatien maafie
maange ke. 26 Hamlogke aisan sab se barka agwa ke djaroerie
hai. Oe pawietr, be-kasoer, be-daag ke aur paapie log se alag
hai, aur swarag ke oeppar sab se barka dardja par baithaawal
gail hai.

27 Israel ke sab se barka agwa ke tjaahie pahiele aapan paap
khaatien koetjh baliedaan kare ke, tab djaatie log ke paap
khaatien. Bakie Jiesoe ke apane khaatien koetjh na baliedaan
kare ke pare hai. Aur aapan djaatie ke paap khaat oe ek dafe
hardam ke lieje apane ke kroes par baliedaan kar deis hai.
28 Mosas ke kaanoen dwaara manai log sab se barka agwan
ghat baithaawal dja hai aur oelog poera na hai. Bakie baad
me Parmeswar kasam khaaike aapan Beta ke sab se barka
Agwa banaais hai. Aur oe sada ke lieje ekdam poera rahiega.

Kaise Jiesoe naawa baat-tjiet ke sab se barka Agwa hai

8

1 Sab se barka baat ie hai kie hamlogke ek sab se barka
Agwa hai djaun swarag me maahaan Parmeswar ke dahiena
bagal baithal hai. 2 Oe hoewa ke pawietr djagaha me agwa
ke kaam kare hai. Oe djagaha manai log na banaais hai,
bakie Parmeswar. 3 Har ek sab se barka agwa ke kaam hai
daan aur baliedaan kare khaatien. Ohie se naawa waala sab
se barka agwa ke bhie tjaahat raha koetjh baliedaan kare
ke. 4 Djab Jiesoe abbe dhartie par rahat, tab oe agwa na
rahat. Hia par to agwa log hai djaun kaanoen se koetjh daan
aur baliedaan kare hai. 5 Oesab aapan kaam kare hai ekgo
pawietr djagaha me djaaha dekha hai kie swarag ke pawietr
djagaha kaisan hai. Djab Parmeswar maidaan me Mosas
se bolies okar khaatien ekgo rahe ke djagaha banaawe ke,
tab oe bolies kie: „Thiek se khiaal karke sab tjiedj banwaaw
djaise swarag ke pawietr djagaha djaun ham toke pahaar par
dekhailie rahielie.”

6 Bakie Jiesoe ke agwa ghat ek auro biesaal kaam mielal hai.
Ab to okar dwaara ek auro attjha baat-tjiet bhail djaun auro
barhia waada se banal hai. 7 Djab pahiela baat-tjiet me koetjh

na ghatal rahat, tab ek doesar baat-tjiet ke djaroerie na rahat.
8 Parmeswar aapan djaatie ke samdjhaaike bolies raha kie:
„Ek dien ham Israel ke djaatie log aur Joeda ke koel se ek
naawa baat-tjiet karab.
9 Djab ham oelogke Egypte des me se legailie rahielie, tab
oesab hamaar baat-tjiet na maanies, aur ham oesabke
aur aage na khiaal karlie. Ohie se naawa baat-tjiet
oesabke baap-daada waala se doesar rakam rahiega.
10 Baad me ham Israel ke djaat se baat-tjiet karabe kie ham
aapan hoekoem oesabke akkiel me dhar debe aur
oesabke diel me liekh debe. Ham oelogke Parmeswar
rahabe aur oesab hamaar djaatie rahiega.
11 Oe same par koi ke djaroerie na rahie aapan gaaw waalan
aur bhaai log se bole ke kie:
'Prabhoe ke djaan dja!'
Tjhota se barka talak hamme djaaniega.
12 Ham oesabke kharaab kaam maaf kar debe aur oesabke
paap kabhie na jaad karab."
13 Djab Parmeswar ekgo naawa baat-tjiet kare hai, tab
pahiela waala poeraan hoi gail hai. Aur har ek tjiedj djaun
poeraan hoike be-kaamiel hoi dja hai, oe bhie halieje miet
djaai.

9

Agwa log ke kaam doenia par

1 Pahiela baat-tjiet karke Parmeswar Israel ke agwa log
ke aadar kare ke kaam setiaais aur doenia par ek pawietr
djagaha banwaais. 2 Oe djagaha ek parda se doei bhaag me
baatal raha. Aage waala „'pawietr djagaha" ' bolaawal djaat
raha. Oman sona ke tjieraag raha aur ek tafra djaun par
pawietr bret raha. 3 Paatjhe waala bhaag ke naam „'sab se
pawietr djagaha" ' raha. 4 Hoewa par ekgo sona ke tafra raha
lohbaan soelgaawe khaatien. Aur baat-tjiet ke baakas hoewa
bhie raha. Oe baakas sona se tjapkaawal raha. Oman ek
sona ke bartan me swarag ke bret raha. Oe bret „'maana" '*
bolaawal gail. Aur oman bhie Aaron ke hariaail laathie
raha djaun phoel deis raha, aur bhie doei toekkara patthar
djaun par Parmeswar aapan baat-tjiet ke baat liekhies raha.
5 Baakas par doeigo sona ke swarag ke log raha dekhaawe
khaatien kie Parmeswar ketana maahaan hai. Oe doeno
aapan pakhna se baakas ke dhapna tjhaai deis. Dhapna par
baliedaan ke khoen tjhierkaare se paap ke tjhama mielat

* **9:4** Djab Israel ke djaatie log maidaan me iedhar oedhar tjalte djaat raha, tab Parmeswar rodj oesabke khaatien koetjh djaise grietie karal kasaaba gieraawat raha. Ese oesab ek rakam bret banaawat raha.

raha. Hamlog ekare baare me iesaait phor-phorke na bataai sakiela. 6 Aisane Parmeswar ke pawietr djagaha banaawal gail raha. Aur rodj agwa log aage waala bhaag me djaat raha aapan kaam kare khaatien.

7 Bakie baries me ek dafe khaalie sab se barka agwa paatjhe waala bhaag me djaat raha. Aur khoen leike oe aapan paap aur djaatie log ke paap khaatien djaun oelog andjaan me karies raha, oe Parmeswar ke koetjh baliedaan karat raha. 8 Aise Pawietr Aatma dekhaawat raha kie djab talak aage waala bhaag kaam me laawal djaat, tab talak sab se pawietr djagaha na khoelal rahat. 9 Aadj hamlog ese barhia se siekh sakiela kie tjaahe djetana daan aur baliedaan karal djaat, oe koi ke diel na safa kar sakat raha. 10 Ie to pahiele ke hoekoem raha kie manai log ke kaise tjaahie baliedaan kare ke, khaai pieje aur nahaai dhowe ke. Ie hoekoem dwaara khaalie bahare safa dekha hai aur ie sab kaamiel raha djab talak Parmeswar Kriest dwaara aapan naawa baat-tjiet na kaam me laais.

Kriest ke khoen me ketana saktie hai

11 Bakie Kriest ie naawa baat-tjiet ke barhia kaam poera karke hamlogke sab se barka Agwa hoi gail hai. Oe swarag ke pawietr djagaha ke dwaara sab se pawietr djagaha me bhiettar gail. Oe djagaha doenia waala se barka aur ekdam se poera hai. Manai log na banaais hai aur doenia ke na hai, bakie swarag ke hai. 12 Kriest na khasie kie to battjhia ke khoen leike, bakie aapan khoen se bhiettar gail. Aur oe khaalie ek dafe bhiettar gail. Aisane hamlog okar dwaara sada ke lieje tjhoetkaara pailie. 13 Djab khasie aur boel ke khoen aur battjhia ke raakhie tjhierkaare dwaara manai log ke bahare safa dekha hai, 14 tab ketana auro Kriest ke khoen hamlogke diel safa kar sakiega. Parmeswar ke amar Aatma ke dwaara oe apane ke poera baliedaan ghat Pieta Parmeswar khaatien deis hai. Okar khoen hamlogke sotj-bietjaar safa kariega djeme hamlog maut ke rasta tjhorke djienda Parmeswar ke kamkartan hoi sakie.

15 Ohie ke maare Jiesoe ek naawa baat-tjiet ke Agwa hoi gail hai. Okar maut dwaara oe sadja me se tjhoetkaara dewe hai djaun paapie log paawat djab pahiela baat-tjiet kaamiel raha. Ie rakam se Parmeswar ke bolaawal waalan sada ke lieje okar waada karal hak paaiga. 16 Aisan baat-tjiet ek kaagadj ner hai, djaun par liekhal hai kie mare ke baad koi ke sab dhan-daulat se ka hoiga. Bakie aisan kaagadj kaamiel howe hai djab oe mar dja hai. 17 Aisan kaagadj khaalie maut ke baad kaam me aawe hai. Djab talak hak dewe waala djienda hai, tab talak kaagadj be-kaamiel rahe hai. 18 Ohie

se Parmeswar ke pahiela baat-tjiet Israel ke djaatie se khoen bahaaike karal gail hai. 19 Mosas Parmeswar ke kaanoen ke sab baat djaatie log khaatien parhies. Tab oe battjhia aur khasie ke khoen, paanie aur laal rangal bhera ke rowa leike kaanoen ke poestak aur sab djaatie log ke oeppar hiesop ke per ke daarhie se tjhierkaaries. 20 Aur oe bolies: „Ie khoen se Parmeswar aapan baat-tjiet par hoemkaarie bhare hai."

21 Tab oe pawietr djagaha aur sab agwan ke bartan par bhie khoen tjhierkaaries. 22 Kaanoen ke nem se kam se kam sab tjiedj khoen se safa karal dja hai, aur begar khoen bahaawe se paap ke tjhama na miel sakiega.

Jiesoe ke baliedaan

23 Parmeswar ke pawietr djagaha doenia par aur ekar sab samaan khaalie dekhaawe hai swarag ke tjiedj kaisan hai. Okar doenia ke pawietr djagaha djanaawar ke khoen se safa karal dja hai, bakie swarag ke tjiedj safa kare khaatien ek auro barhia baliedaan djaroerie hai. 24 Kriest ekgo iensaan dwaara banaawal pawietr djagaha me bhiettar na gail hai. Doenia waala to khaalie dekhaawe hai swarag waala kaisan hai. Bakie Kriest swarag me bhiettar gail hai. Aur ab oe hamlogke darie par Pieta Parmeswar ke aage hai.

25 Hoewa par oke djaroerie na hai baar baar apane ke baliedaan kare ke djaise sab se barka agwa doenia par hardam koetjh baliedaan kare ke pare hai. Oe har baries ek dafe na aapan khoen se bakie djanaawar ke khoen leike pawietr djagaha me bhiettar dja hai. 26 Djab Jiesoe ke aise kare ke tjaahat, tab oke doenia ke soeroe se kai baar doekh oethaawe ke parat. Bakie aise na hai. Oe sab djoeg ke ant me khaalie ek dafe aail apane ke baliedaan karke paap mietaawe khaatien. 27 Sab iensaan ke ek dafe mare ke parie, tab Parmeswar okar oeppar faisala kariega. 28 Aisane Kriest dher manai log ke paap-boeraai aapan oeppar leike apane ke ek dafe baliedaan karies hai. Aur djab oe doesara dafe aaiga tab oe biena paap se aaiga oelogke khaatien djaun oke agore hai oelogke Parmeswar ke goessa me se batjaawe khaatien.

10

Auro baat Jiesoe ke baliedaan ke biese me

1 Parmeswar ke kaanoen dwaara khaalie thora se dekha hai kie Kriest hamlog khaatien ketana biesaal tjiedj kariega. Tjaahe har baries koetjh baliedaan karal dja hai, tabbo ekare dwaara manai log na poera hoi dja hai. 2 Djab aadar kare waalan ke diel baliedaan kare ke dwaara safa hoi djaat aur oesab djaan djaat kie paap se tjhoetkaara paawat, tab auro baliedaan na karal djaat. 3 Bakie aise na hai. Oe baliedaan

har ek baries sab koi ke khiaal karwaawe hai kie oe paapie
hai. 4 Boel aur khasie ke khoen kabhie na paap mietaai sake
hai. 5 Ohie se Kriest doenia me aaike Pieta Parmeswar se
bolies kie:
„Aap daan aur baliedaan na mangle, bakie hamare khaat ek
iensaan ke dehie tajaar karle.
6 Djanaawar ke djaraawe aur baliedaan paap mietaawe khaa-
tien aapke barhia na lage hai.
7 Tab ham bollie:
‘Parmeswar, dekh, djaise tor poestak me hamaar biese me
liekhal hai, ham hia baatie aapke hiettjha poera kare
khaatien.’ ”
8 Pahiele oe bole hai: „Daan aur baliedaan kare aur
djanaawar ke djaraawe paap mietaawe khaatien aapke na
attjha lagat raha. Tjaahe ie kaanoen me liekhal raha, tabbo
oe sab tjiedj aapke barhia na lage hai.”
9 Tab ekare baad oe bole hai kie: „Ham hia baatie tor
hiettjha poera kare khaatien.” Oe pahiela baliedaan be-
kaamiel karke ek doesar baliedaan karies hai. 10 Jiesoe Kriest
aapan dehie baliedaan karies hai. Ie baliedaan dwaara aur
Parmeswar ke hiettjha se hamlog hardam ke lieje okar khaa-
tien alag karal gailie baatie. 11 Israel ke agwa log rodj koetjh
baliedaan kare hai djaun paap kabhie na mietaai sake hai.
12 Bakie Kriest paap mietaawe khaatien ek baliedaan karke
sada ke lieje Parmeswar ke dahiena bagal baith gail. 13 Ab oe
hoewa par agore hai djab talak Parmeswar okar doesman log
ke okar gor ke nietje na dhar deiga. 14 Khaalie ek baliedaan
dwaara oe hardam ke lieje Parmeswar ke alag karal waalan
ke poera kar deis hai. 15 Pawietr Aatma hamlogke bhie ie sab
tjiedj ke biese me samdjhaais kie:
16 „Prabhoe bole hai:
‘Baad me ham oelogse baat-tjiet karabe kie ham aapan kaa-
noen oesabke diel me rakh debe aur oesabke akkiel me
liekh debe.
17 Aur ham oesabke paap-boeraai kabhie na jaad karab.’ ”
18 Djab paap ke tjhama hoi tjoekal hai, tab auro baliedaan ke
djaroerie na hai.

Bieswaas karte rahoe

19 Bhaai logan, ohie khaatien hamlog ab Jiesoe ke khoen
dwaara be-dar se ek rakam se swarag ke pawietr djagaha
me djaai sakiela Parmeswar se batiaai khaatien. 20 Jiesoe
hamlogke khaat ek naawa rasta kholies naawa djiewan bi-
etaawe khaatien. Oe ie rasta kholies djab sab se pawietr
djagaha ke parda phat gail. Oe parda okar dehie ner raha.
21 Oe hamlogke barka Agwa hai aur Parmeswar oke aapan
djaatie ke oeppar baithaais hai. 22 Ohie se tjalie dja ek safa

diel se, poera bieswaas me aur safa paanie se aapan dehie dhoike Parmeswar se batiaai. Hamlogke diel to djaise Jiesoe ke khoen se tjhierkaare se safa hoi gail hai aur ab oman boeraai na hai.
23 Hamlogke waada kare Waala bharosaadaar hai, ohie
khaatien djaun aasa ke biese me hamlog gawaahie deila,
oke hardam pakarle rahoe. 24 Aur hamlog ek doesare ke
khiaal karie dja aur apane me tjetaai dei dja pjaar aur barhia
kaam kare ke. 25 Djab bieswaasie log ekattha howe hai tab
hamlogke na tjaahie ghare rahie djaai ke djaise ekaat miela
kare hai. Hamlogke tjaahie apane me hiemmat dewe ke, aur
djab hamlog Prabhoe ke faisala ke dien nagtjaat dekhab, tab
auro hiemmat pakare k'hoi.

Parmeswar ke faisala

26 Djab hamlog sattjaai maan leilie hai aur tabbo djaanke
paap karat rahabe, tab ekko baliedaan na rahie paap mi-
etaawe khaatien. 27 Tab gabbar waalan ke oeppar faisala
karal djaaiga kie oesab ekgo tedj aagie me naas karal djaaiga.
28 Djab doei ja tien gawaahia bole hai kie koi Mosas ke
kaanoen par na maange hai tjale, tab oe begar daaja maar
dhaaral djaaiga. 29 Aur dje Parmeswar ke Beta ke aapan gor
se katjare hai, oke etana barka sadja mielie! Parmeswar ke
baat-tjiet khoen dwaara poera bhail hai, aur oe ohie khoen
se alag karal gail hai. Pawietr Aatma okar bhalaai karies hai.
Aur djab koi oke toetj maane hai, tab oe ketana sadja paaiga!
30 Hamlog oke djaaniela djaun bolies hai: „Ham kassar lewe
Waala baatie, ham oke bataabe.” Aur oe bhie bolies kie:
„Prabhoe aapan djaatie ke oeppar faisala kariega.” 31 Djienda
Parmeswar ke haath me pare ke sahe laaik na hai!

Hiemmat, bharosa aur bieswaas ke biese me

32 Toelog Prabhoe Jiesoe ke djotie me tjale lagale. Jaad kar
kaise ekare baad toelogke dher dafe bahoet doekh oethaawe
ke paral. 33 Kabhie kabhie toelogke djaise tamaasa me manai
ke aage bedjatie bhail aur toelog sataawal gaile rahiele. Aur
kabhie kabhie toelog doesar bieswaasie log ke doekh me
saamiel rahiele. 34 Toelog bieswaasie djahalian sanghe doekh
katle. Aur djab tor ghar ke samaan harap lewal gail raha,
tab toelog santokh se sahat rahiele. Toelog to djaanat rahiele
kie toelogke auro barhia samaan mieliega djaun koi na harap
sakiega. 35 Ohie se hiemmat na haar bakie bharosa kar, tab
toelogke ek barka ienaam mielie.
36 Parmeswar ke waada paawe khaatien toelogke tjaahie
aapan bieswaas kaske pakarle rahe ke aur Parmeswar ke hi-
ettjha poera kare ke. 37 Jiesoe ke laute ke biese me Parmeswar
ke poestak me liekhal hai kie:

„Ab bahoet tem na rahie gail hai tab aane Waala aaiga, aur oe
hamlogke na agorwaai!
38 Dje be-kasoerie aur hamse ek hoi gail hai, oe aapan djiewan
bieswaasie ghat bietaai. Aur djab oe aapan bieswaas
tjhor dei, tab hamke doekh hoi."
39 Bakie hamlog aapan bieswaas na tjhorab, nahie to hamlog
barbaad hoi djaab. Hamlog aapan bieswaas pakarle rahab
djeme hamlog batj djaai.

11

Pahiele ke bieswaasie logan ke gawaahie

1 Bieswaas ke matlab hai kie hamlog djaaniela kie djaun
tjiedj par hamlog bharosa kariela, oe poera hoi djaaiga, aur
djaun hamlog na dekh sakiela, oe hai. 2 Dher pahiele ke
manai log bieswaas karke aapan djiewan bietaawat raha, aur
Parmeswar ie sab tjiedj dekhke gawaahie deis hai kie oke
attjha lage hai. 3 Hamlog bieswaas dwaara samdjhiela kie
Parmeswar saara sansaar aapan baat se banaais hai. Aur kie
sab tjiedj djaun dekha hai, oe ohie me se oetpan bhail hai
djaun na dekha hai.

4 Aabal bieswaas dwaara aapan barka bhaai Kaain se
Parmeswar ke auro barhia se koetjh baliedaan karies. Ohie
se Parmeswar okar baliedaan lei leis aur oke djanaais kie oe
be-kasoer aur ose ek hai. Aur tjaahe oe mar gail hai, tabbo
okar bieswaas aadj talak dekha hai.

5 Henok bieswaas dwaara djiende oeppar oetha lewal gail.
Koi oke na paais, Parmeswar to oke aapan paas lei leis raha.
Oe oke djanaais raha kie okar tjaal-tjalan oke bahoet attjha
lagat raha. 6 Biena bieswaas kare koi Parmeswar ke na
barhia lag sakiega. Dje maange hai Parmeswar ke djaane, oke
tjaahie bieswaas kare ke kie oe hai. Aur oe oke ienaam deiga
dje oke diel bhar se khodje hai.

7 Noah bieswaas dwaara Parmeswar ke baat maan leis
koetjh ke biese me djaun oe abbe na dekhies. Tab Parmeswar
ke baat soenke oe ek barka djahaadj banaaike tajaar karies
oke aur okar ghar waalan ke batjaawe khaatien. Ie bieswaas
se oe doenia bhar ke dekhaais kie Parmeswar sadja deiga.
Aur Parmeswar oke be-kasoer aur apane se ek maanies okar
bieswaas dwaara.

8 Aabraaham bieswaas dwaara Parmeswar ke aawaadj
soenke okar baat maanies aur ek des me gail djaun okar hak
raha. Aur tjaahe oe na djaanat raha oe des kaaha hai, tabbo oe
gail. 9 Oe bieswaas dwaara ek pardesie ghat oe waada karal
des me rahat raha. Hoewa par oe ek ghar me na rahat raha,
bakie djanaawar ke tjamra se gheral marai me. Okar beta

Iesaak aur okar pota Jaakob aisane rahat raha. Parmeswar ohoelogke oe des waada karies raha. 10 Aabraaham bharosa karke ek sahar agorat raha djaun Parmeswar djabar se banaais hai.

11 Okar aurat Saara bieswaas dwaara saktie paais maai bane ke, tjaahe oe boerhia hoi gail raha. Oe djaanat raha kie Parmeswar oke ek beta waada karies raha aur oe bharosaadaar hai. 12 Ohie se tjaahe Aabraaham bahoet oemier ke hoi gail raha larka djalmaawe khaatien, tabbo oke etana dher aulaad bhail djaise aasmaan me ke tarai aur samoendar ke kienaare ke baaloe. 13 Oesab bieswaas karte karte begar Parmeswar ke waada miele mar gail. Oelog djaanat raha aur khoesie raha kie dher dien baad Parmeswar aapan waada poera kariega. Aur oesab kholke bolat raha kie oelog doenia me khaalie thora dien khaatien pardesie ghat rahat raha. 14 Dje aise bole hai, oe gawaahie dewe hai kie oe ek des khodje hai sada ke lieje rahe khaatien. 15 Djab oesab maangat, tab oelog aapan des laut djaai sakat.

16 Bakie oesabke aasa ek auro barhia des par raha, aur oe swarag me hai. Ohie se Parmeswar ke saram na lage hai djab oesab oke aapan Parmeswar bolaawe hai. Oe to oesabke khaatien ek sahar tajaar karies hai. 17 Djab Aabraaham adjmaawal gail, tab oe aapan bieswaas dwaara tajaar raha aapan ekahie beta Iesaak ke baliedaan kare khaatien, tjaahe okar dwaara dher aulaad waada karal gail raha. 18 Parmeswar to bolies raha kie:
„Khaalie Iesaak ke aulaad tor aulaad bolaawal djaaiga.”
Aabraaham tabbo oke baliedaan ghat Parmeswar khaat tjaharaais. Oe to djaanies kie Parmeswar oke maral waalan me se djie oethaai sake hai. 19 Aur oe oke sattje ke ek rakam se maut me se lautaar paais.

20 Bieswaas dwaara Iesaak aapan betwan Jaakob aur Esau ke aane waala tem khaatien aasier-baat deis. 21 Djab Jaakob ke maut nagtjaail, tab oe Josaf ke doeno betwan ke bieswaas dwaara aasier-baat deis. Aur oe aapan laathie par latakke Parmeswar ke poedjies.

22 Josaf bieswaas karke aapan maut se pahiele bataais kie Israel ke djaatie kaise Egypte des me se tjhoetkaara paaiga. Aur oe hoekoem deis kie oe tem par okar lahaas se ka kare ke tjaahie. 23 Mosas ke maai-baap bieswaas karke aapan tjhota beta ke tien mahienna loekwaais raha. Oesab dekhies kie oe ketana soegghar hai. Aur tjaahe raadja hoekoem deis raha sab Israel ke tjhota laundan ke maar dhaare ke, tabbo oesabke dar na raha.

Mosas ke bieswaas

24 Mosas djab barka bhail tab bieswaas dwaara na maangat
raha raadja ke naatie ghat rahe. 25 Oe na maangat raha thora
dien khaat maudj me paap kare, bakie Parmeswar ke djaatie
saathe doekh kaate oke auro attjha lagat raha. 26 Egypte des
ke sab dhan-daulat okar khaat koetjh na raha. Bakie djab
oe Kriest ghat bedjatie karal gail, tab okar khaat ek barka
tjiedj raha. Oe to djaanat raha kie Parmeswar oke ienaam
deiga. 27 Oe bieswaas dwaara Egypte des tjhorke tjal gail.
Oe raadja ke na deraat raha, bakie aapan bieswaas kaske
pakarke khaalie oeppar Waala ke taakat raha, tjaahe oe na
dekha hai. 28 Oe bieswaas karke Paasan ke tiewhaar manaais.
Oe dien oe sab kamaarie ke aas-paas bhera ke battja ke khoen
lagwaai deis djeme maut ke parie Israel djaatie log ke pahiela
betwan ke koetjh na kare. 29 Israel ke djaatie log bieswaas
karke samoendar ke iepaar se oepaar djhoer djamien par
gail. Aur djab Egypte ke soerdjaatie log bhie maangat raha
djaai, tab oesab doeb gail.

30 Djab Israel ke djaatie logan saat dien talak Jerieko sahar
ke gherke ghoemat raha, tab bieswaas dwaara sahar ke
dewaal gier gail. 31 Hoewa par ek Raahab naam ke tjhatjhoen-
dar raha. Oe bieswaas dwaara Israel ke bhed lewe waalan
ke prem se loekwaai leis. Ohie se djab sahar ke ekwa manai
logan na maangat raha Parmeswar ke baat soene aur maar
dhaaral gail, tab Raahab batj gail.

Doesar manai ke bieswaas

32 Ham kaun tjiedj auro bataai? Djab ham bhie Giedeon,
Baarak, Semson, Jefta, Daawied, Saamoewel, aur sab
Parmeswar ke pahiele ke sanesian ke biese me bataabe,
tab ham na don hobe. 33 Bieswaas dwaara ie sab dher raadj
ke djieties, sattjaai se faisala karies, Parmeswar ke waada
oesab khaatien poera bhail, aur oelog ser ke moeh band
kar deis. 34 Oelog barka aagie ke aadj boetaai deis, tjokh
talwaar se batj gail, aur djab oelog kamdjor raha tab saktie
paais. Laraai me oesab etana djabar hoi gail kie doesman
ke soerdjaatie ke djhoend bhaag gail. 35 Koetjh aurat log ke
pjaara waalan djie oethal. Doesar log laat khaaike mar gail.
Mare ke baad ek auro barhia djiewan paawe khaatien oelog
na maangies batje. 36 Doesar logan ke thatha oeraawal gail
aur oesab etana maar khaais kie khoenaai gail. Aur manai
log oesabke baanhke djahal me daar deis. 37 Oesabke oeppar
patthar biegal gail, oelog bahoet adjmaawal gail, aarie se
doei bhaag me kataail aur bhie talwaar se maar dhaaral gail.
Oesab bakarie aur bhera ke tjamra pahienke hia se hoewa
bhaagat raha, sab rakam ke doekh kaaties, saasat sahies
aur maar khaais. 38 Oelog djangal aur pahaar ke aas-paas

me bhaag gail aur biel me loekaat raha. Tabbo oesab aapan bieswaas pakarle raha. Ohie se doenia oesabke laaik na raha.
39 Bakie Parmeswar oesabke djanaais kie oelog oke barhia
lage hai. Tabbo okar waada oelogke abbe na mielal. 40 Oke
ekgo auro attjha sotj-bietjaar raha. Oe maange hai kie
oesabke hamlogke sanghe swarag ke biesaal soekh miele.

12

Doekh me bieswaas na tjhoriehe

1 Dher gawaahia log hamlogke gheries hai. Ohie ke maare paap aur sab tjiedj bahaai dewe ke tjaahie djaun hamlogke rokaawe hai. Aur djaise ek baadjie me hiemmat na haare k'hoi. 2 Aise karke hamlog khaalie Jiesoe ke khiaal karie dja. Oe to bieswaas ke soeroe aur ant hai. Oe kroes ke doekh sahies aur saram aapan oeppar leis aane waala khoesiaalie paawe khaatien. Aur ab oe Parmeswar ke dahiena bagal baithal hai.
3 Aapan dhiaan okare oeppar dhar. Oe paapie log ke bahoet kara baat sahies djeme toelog hiemmat na haar aur aapan diel na tjhota kar. 4 Paap ke djiete khaatien toelog abbe na otana kausies karle kie khoen bahie gail. 5 Ka, toelog bhoelaai gaile kie Parmeswar kaun baat se toelogke aapan betwan ghat samdjhaais raha? Oe bolies kie:

„Beta, djab ham toke daatke siekhaabe, tab hamaar baat hauwa ghat na oeraai deihe. Aur djab ham toke soedhaare khaat ghoerkab, tab hiemmat na hariehe.

6 Dje ke ham tjaahiela, oe sadja paai. Aur har ek djaun ke ham aapan beta ghat apanaaila, oe maar khaai."

7 Parmeswar toelogke aapan betwan ghat ghoerke hai. Ohie khaatien toelogke tjaahie sahe ke. Djab ek beta kabhie na sadja paawe hai, tab oe kaisan betwa hai? 8 Djab toelog aisan sadja kabhie na paite, djaise har ek ke miele hai, tab toelog sagge betwan na baate, bakie maibha waala larkan. 9 Djab hamlogke baap hamlogke sadja dewat raha, tab hamlog oke barka maanat rahielie. Tab hamlogke tjaahie aapan swarag ke Baap ke aage ketana auro tjhota banke rahe ke. Aise karke hamlog aapan djiewan barhia se bietaai sakab. Oe to sab ke aatma ke Baap hai. 10 Hamlogke baap ek tjhota tem khaatien aapan bietjaar se hamlogke daatke siekhaawat raha. Bakie hamlogke swarag ke Pieta aapan sadja dwaara hamlogke okar ner poera kare hai. 11 Sadja paawe ke koi ke na attjha lage hai, bakie oke doekh howe hai. Tabbo djab oe okar matlab siekh dja hai, tab oke phal mieliega. Aur ie phal okar djiewan me sjaantie deiga.

Hiemmat dewe aur samhaare waala baat

12 Ohie se dhiella haath aur kaapat gaathie ke siedha kar.
13 Aur siedha rasta par tjal djeme dje langara ghat lage
hai, okar haddie na oekhar djaai, bakie attjha howe lage.
14 Kausies kar apane me miel-djoelke rahe ke aur poera howe
ke. Okar biena koi na Prabhoe ke dekh paaiga. 15 Batjaaike
rahiehe kie koi na Parmeswar ke bhalaai paaike patjhare
lage. Aur koi ke diel me biekh na rahe ke tjaahie. Ekar dwaara
okar sotj-bietjaar biegar djaai aur dher manai dekhie-dekha
bhie aise kare lagie. 16 Toelog me se koi ke na tjaahie
tjhatjhoendar rahe ke. Aur koi ke be-gam na rahe ke tjaahie
djaise Esau. Oe khaalie ek paletie khaaik khaatien pahiela
beta ke hak betj deis. 17 Toelog djaane hai kie baad me djab
oe maangies aapan hak aur aasier-baat paawe, tab na paais.
Aur tjaahe oe rowat raha, tabbo oke mauka na mielal pastaai
ke.

Sion pahaar aur swarag ke Jeroesaalem

18 Israel logan ek pahaar lage aail djaaha sagaro aagie
barat raha, goep andhiaar raha aur aandhie-toefaan tjalat
raha. 19 Ekgo toerahie badjal aur Parmeswar ke aawaadj
etana djor se soenaail kie Israel logan dar ke maare Mosas
se bolies: „Hamlog na maangiela kie Parmeswar hamlogse
auro batiaai!" 20 Oe bolies raha kie: „Sab koi djaun ie pahaar
tjhoei dei, tjaahe oe manai kie to djanaawar hai, oe patthar se
bieg biegke maar dhaaral djaaiga." Aur Israel logan ie baat na
sahie paais. 21 Tab Mosas ie ghabaraahat tjiedj dekhke dar ke
maare kaape lagal.

22 Toelogan oe pahaar lage na aile hai, bakie Sion pahaar
aur djienda Parmeswar ke sahar lage. Ekar matlab swarag
ke Jeroesaalem sahar hai. Aur toelog hadjaaran Parmeswar
ke parie log lage aile hai. 23 Aur toelog swarag ke tiewhaar
khaatien nauta paile hai djaaha hadjaarango parie log khoe-
siaalie manaawe hai. Toelogke naam Parmeswar ke swarag
ke poestak me liekhal hai, ohie se toelog okar pahiela betwan
ke samaadj ghat ekattha bhaile hai. Toelog sab iensaan log
ke djadj ke aage thara baate. Toelog poera karal manai ke
aatma se saamiel hoi gaile hai. Oesab bieswaas dwaara be-
kasoerie aur Parmeswar se ek hoi gail hai. 24 Toelog Jiesoe
ke djaan gaile, aur okar kaam dwaara Parmeswar iensaan
logan se ek naawa baat-tjiet karies hai. Toelog Jiesoe ke
tjhierkaaral khoen se paap ke tjhama paile. Aabal ke khoen
dwaara badala lewe ke tjaahie, bakie Jiesoe ke khoen dwaara
paap ke tjhama dewal dja hai. Ie to auro barhia hai!

25 Parmeswar iensaan logan se batia hai. Batjaaike rahiehe
kie toe okar baat toetj na maniehe! Djab oe dhartie par Israel
logan se batiaat raha aur oesab na maangat raha soene, tab

aapan karnie ke phal paais. Tab hamlog ketana auro sadja
paabe djab hamlog Jiesoe ke baat na maangab soene. Oe to
swarag me se aail hai! 26 Djab Parmeswar Israel log se batiaat
raha, tab okar aawaadj dhartie hielaai deis. Aur ab oe waada
karies hai kie:
„Ham ek dain auro na khaalie dhartie hielaabe, bakie swarag
bhie."
27 Djab oe bole hai „'ek dain auro" ' tab safa se dekha hai
kie djaun tjiedj oe soeroe me banaais raha, oesab hielke alop
hoi djaaiga djeme djaun tjiedj na hiel paawe hai, oesab rahie
djaaiga. 28 Ohie se hamlog okar bhalaai dwaara Parmeswar
ke dhanbaad dei dja kie okar raadj kabhie na hiel paaiga aur
kie hamlog eman bhaag lei sakab. Aisane hamlog okar aadar
karabe djaise oe maange hai. 29 Hamlogke Parmeswar to ek
djarte aagie ghat hai.

13

Aakhrie baat

1 Aapan bieswaasie bhaai-bahien ke hardam pjaar karte
rahiehe aur 2 aapan dwaar kholle rahiehe. Aise kare se koi
koi begar djaane swarag ke parie log ke aapan ghar me lei
leis raha. 3 Djahalian ke hardam jaad kar djaise toelog djahal
me rahiete. Aur djaun log sataawal dja hai, ohoesabke jaad
kar. Toelog djaane hai piera ketana kara hai. 4 Sab koi
ke tjaahie sjaadie ke oetja maane ke aur koi ke sanghe na
soete ke djaun se okar biaah na bhail hai. Dje tabbo aise
kare hai, oke Parmeswar sadja deiga. 5 Paisa ke haahie na
rahiehe. Santokh kar djaun toke hai. Parmeswar to bolies hai
kie: „Ham toke kabhie na tjhorab, ham hardam tor sanghe
rahabe."
6 Ohie khaatien hamlog bharosa karke bol sakiela kie:
„Prabhoe hamaar sahaaita kare Waala hai. Hamke koetjh ke
dar na hai. Ek iensaan hamaar ka kar paai?"
7 Aapan iesaai samaadj ke barkwan ke jaad kar. Oesab
toelogse Parmeswar ke baat bataais hai. Dekh oesab kaise
ant talak Parmeswar ke rasta par tjale hai. Toelog oisane
bieswaas kariehe. 8 Jiesoe Kriest pahiele aur aadj talak
ekahie hai aur sada khaatien rahiega. 9 Djab koi doesar
doesar rakam siekhaawe hai, tab okar sanghat na kariehe.
Djab hamlog maangiela kie hamlogke bieswaas barhe, tab
hamlogke na tjaahie nem se rahe ke khaana piena ke biese
me. Dje aise karat raha, oke to koetjh faida na bhail. Bakie
diel bhar se bieswaas kare khaatien hamlogke Parmeswar ke
bhalaai djaroerie hai. 10 Hamlogke ek baliedaan ke tafra hai,
bakie pawietr djagaha ke kamkartan na khaai sake hai djaun
opar baliedaan karal gail hai.

11 Paap ke tjhama paawe khaatien ek baliedaan karal
djanaawar ke khoen sab se pawietr djagaha me ledjaawal
gail, aur okar moerda rahe ke djagaha ke bahare djaraawal
gail. 12 Ohie se Jiesoe bhie Jeroesaalem sahar ke bahare doekh
oethaaike maral. Aise karke oe aapan djaatie log ke aapan
khoen dwaara Parmeswar khaatien alag karies hai. 13 Ohie
ke maare hamlog sab tjiedj tjhorke okar rasta par tjalie dja
okar saram bhie aapan oeppar lewe khaatien. 14 Doenia
par hamlogke sada khaatien rahe ke djagaha na hai, bakie
hamlog aane waala sahar ke khodjiela. 15 Djab hamlog Jiesoe
ke dwaara rodj Parmeswar ke goen gaaila aur aapan moeh
se oke Prabhoe bolaaila, tab ie okar khaatien hamlogke daan
hai.
16 Aur daan-poen kare ke na bhoelaihe aur aapan samaan
apane me batiehe. Aisan daan to bhie Parmeswar ke parsand
howe hai.
17 Aapan barkwan ke baat soen aur oesabke hoekoem par
tjal. Oelog to tor rakhwaala kare hai, aur oe kaam ke biese me
oesabke lekha dewe ke pariega. Oesabke ie kaam na doekh se
kare de, bakie khoesiaalie se. Djab oesabke doekh se kare ke
parie, tab toelogke koetjh faida na hoi.
18 Hamlogke khaatien praatna kar. Hamlog djaaniela
kie hamlogke sotj-bietjaar safa hai. Hamlog maangiela sab
rakam se attjha rasta par tjale. 19 Ham toelogse bientie kariela
praatna karte rahe ke djeme Parmeswar hamke auro halieje
se toelogke paas pathaawe.

Tjietthie ke ant

20 Parmeswar sjaantie dewe hai, aur oe Prabhoe Jiesoe ke
maral waalan me se lautaar deis hai. Aur Prabhoe Jiesoe sab
se barka bhera tjaraawe Waala ghat aapan khoen bahawaais
raha Parmeswar ke baat-tjiet hardam khaatien poera kare
ke. 21 Ham praatna kariela kie oe toelogke sab tjiedj dewe
djaun toelogke djaroerie hai okar hiettjha poera kare ke. Oe
hamlogke aise banaai djaise Jiesoe Kriest dwaara oke barhia
lage hai. Okar aadar sada ke lieje howe! Ha, aisahie to hai.
22 Bhaai logan, ham dher baat na liekhlie hai, bakie ham
toelogse bientie kariela kie toelog ie baat maan leihe.
23 Ham toelogke djanaaila kie hamlogke bhaai Tiemotias
djahal me se niekar gail hai. Djab oe halieje aai, tab ham okar
sanghe aabe. 24 Aapan sab barkwan se aur doesar bieswaasie
logan se hamaar naam se bol deihe barhia se rahe ke. Ietaalia
des ke bhaai logan bhie aise bole hai.
25 Parmeswar toelogke bhalaai kare.

Jaakobas ke tjietthie Pahiela baat

Jaakobas apane ke „'Parmeswar aur Prabhoe Jiesoe ke goelaam" ' bolaawat raha. Hoi sake hai kie oe Prabhoe Jiesoe ke ekgo bhaai raha. Oe aapan tjietthie liekhies hai Israel ke iesaai log khaatien djaun doesar doesar des me rahat raha. Oe samdjhaais kie djab koi ke bieswaas aapan tjaal-tjalan se na dekha hai, tab be-kaamiel hai. Iesaai log ke tjaahie aapan safa djiewan dwaara dekhaawe ke kie Parmeswar kharaab manai log ke badal sake hai.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Jaakobas baatie aur ham ie tjietthie liekhiela. Ham Parmeswar ke aur Prabhoe Jiesoe Kriest ke ek goelaam baatie.

Ham ie tjietthie liekhiela sab iesaai log khaatien djaun Israel ke baara koel me ke hai aur doenia bhar me rahe hai.

Toelogke haal kaise hai?

Bieswaas aur gjaan

2 He bhaai logan, djab toelog har ek rakam moesiebat dwaara bharmaawal djaihe, tab toelog ie soekh se leihe. 3 Toelog to djaane hai kie djab toelog moesiebat me aapan bieswaas pakarle rahiehe, tab toelogke bieswaas auro barka hoiga. 4 Aur aapan barka bieswaas se toelog ekdam poera hoi djaihe aur pakka iesaai rahiehe djaun me koetjh kamtie na rahie.

5 Bakie djab toelogke gjaan kamtie hoi, tab Parmeswar se praatna karke mangiehe. Tab toelogke gjaan mieliega. Oe sab koi ke bahoet gjaan dewe hai biena daate-poetjhe se. 6 Aur djab toelog praatna kariehe, tab toelogke tjaahie bieswaas kare ke kie Parmeswar toelogke praatna soeniega. Dje sotje hai: „Mieliega kie na mieliega?", oe samoendar ke halfa es hai djaun hauwa se ie kait se oe kait bahal dja hai. 7 Aisan manai ke na tjaahie sotje ke kie Parmeswar oke koetjh deiga. 8 Oe to belna ghat hai aur hardam aapan man badale hai.

Garieb aur dhanie logan

9 Iesaai bhaai logan djaun nietja manai hai, oelogke tjaahie khoesie rahe ke kie oelog Parmeswar ke aakhie me barka manai maanal dja hai. 10 Aur djaun iesaai dhanie hai, oelogke tjaahie khoesie rahe ke kie oelogke dhan-daulat Parmeswar ke aakhie me koetjh na hai. Djaise ekgo phoel djhoeraai dja hai, oisane oelogke dhan to miet djaaiga. 11 Djab soeroedj oegie aur sab ghaas djhoeraai djaai, tab phoel bhie djhoeraai

djaai aur okar soendarta na rahie djaaiga. Oisane ek dhanie aadmie aur okar pasiena ke kaam miet djaaiga.

Doekh ke matlab

12 Soekhie hai dje moesiebat dwaara bharmaawal dja hai aur tabbo bieswaas karte rahe hai. Djab oe kausies karke dekhaais hai kie oe ekdam se Parmeswar ke oeppar bharosa kare hai, tab oe madjoerie paaiga hardam ke lieje okare sanghe aapan djiewan bietaawe khaatien. Parmeswar ie baat sab ke waada karies hai djaun oke tjaahe hai.

13 Djab koi ke doekh oethaawe ke pare hai, tab oke na tjaahie bole ke kie: „Parmeswar hamke bharmaawe hai." Koi na Parmeswar ke bharmaai sakie koetjh kharaabie kare khaat, aur oe doesare ke bhie na bharmaawe hai. 14 Djab koi bharmaawal dja hai, tab ie tjiedj hardam okar kharaab laalietj me se niekare hai. 15 Laalietj koi ke paapie ke diel me se oetpan howe hai, tab djab poera karal djaai, tab oe manai boeraai kariega. Aur dje kharaabie karat rahe hai, oe maut ke rasta par tjale hai.

16 Pjaara bhaai logan, apane ke dhokha na khawaihe! 17 Parmeswar khaalie attjha tjiedj aur barhia daan dewe hai. Oe tjaan, soeroedj aur tarai banaais hai. Ie sab badale hai, bakie Parmeswar kabhie na badaliega. 18 Djaise oe sallaah karies raha oe aapan sattja baat se hamlogke naawa djiewan deis hai. Ohie se iesaai logan ek per ke pahiela phal ghat okar khaatien alag karal gail hai.

Soene aur kare waala logan

19 Pjaara bhaai log, ie tjiedj thiek se djaan le kie sab manai logan ke tjaahie haalie se soen lewe ke, na haalie se batiaai ke, aur na haalie se goessaai ke. 20 Dje goessaai dja hai, okar goessa oke to na sahaaita kariega Parmeswar ke man waala kare ke. 21 Ohie se toelog aapan djiewan safa kar aur sab rakam kharaabie niekaar de. Aur apane ke nietja karke Parmeswar ke baat aapan diel me dhar le, djaise bia djamien me bowal dja hai. Okar baat se toelog paap ke goelaamie me se batjaawal djaai sake hai.

22 Apane ke dhokha na khawaihe ek kaan se soenke ekwa se niekaar dewe ke. 23 Dje soene hai djaun Parmeswar bolies hai aur tabbo okar baat na maane hai, oe ekgo aadmie ghat hai djaun aina me taakke, 24 tjal gail aur toerant bhoelaai gail kie oe kaun rakam ke lage hai. 25 Bakie dje Parmeswar ke barhia baat par dhiaan lagaawe hai, djaun se oe batj djaai sake hai, aur dje ie baat jaad kare hai aur na bhoelaai dja hai, oe bhala kaam karke soekh se rahiega.

26 Djab koi sotje hai kie oe ek bieswaasie hai aur tabbo
aapan moeh na samhaar paawe hai, tab oe apane ke
dhokha dewe hai aur okar bieswaas be-kaamiel hai. 27 Pieta
Parmeswar ke aakhie me ek sattja bieswaasie oe hai djaun
wiedhwa aur anaat log ke moesiebat me sahaaita kare hai.
Aisan manai ek safa djiewan bietaawe hai aur doesar log ke
sanghe boeraai na kare hai.

2

Koi ke moeh na taak

1 Bhaai log, toelog to maahaan waala Prabhoe Jiesoe Kriest
me bieswaas kare hai. Ohie se toelogke na tjaahie koi ke moeh
taake ke. 2 Sotj le kie toelog ek iesaai ke samaadj me rahiete.
Aur hoewa ekgo aadmie sona ke angoethie aur barhia kapra
pahienke bhiettar aawat, aur ekgo garieb aadmie poeraan
kapra pahienke bhie aawat. 3 Tab maan le kie toelog dhanie
aadmie ke ieddjat se bhiettar leite aur ose bolte: „Dekh, ie
barhia djagaha par baitho.” Bakie garieb aadmie se toelog
bolte: „Hoewa thara how,” kie to: „Hamaar gor lage djamien
par baith dja.” 4 Tab toelog moeh taakke ie kaam karte. Aur
toelog djadj es rahiete djaun kharaab bietjaar se faisala kare
hai.
5 Pjaara bhaai log, soen. Parmeswar ie doenia ke garieb
logan ke tjoenies hai bieswaas me dhanie howe khaatien. Aur
ohie bieswaasie log okar raadj me bhaag leiga. Oe ie baat
waada karies hai sab koi ke djaun oke tjaahe hai. 6 Bakie
toelog oe garieb aadmie ke nietja karle hai aur dhanie aadmie
ke ieddjat karle hai. Aur dhanie manai logan to toelogke
sataawe hai. Ohielogan toelogke pakarke djadj ke paas ledja
hai. 7 Ohielogan to bhie Jiesoe Kriest ke barhia naam bad-
naam kare hai. Aur iesaai logan ie naam se bolaawal dja hai.
8 Parmeswar Raadja ghat liekhwaais hai kie: „Toke tjaahie
doesar log ke pjaar kare ke djaise apane ke.” Djab toelog
ie hoekoem maane hai, tab toelog barhia kare hai. 9 Bakie
djab toelog moeh taake hai, tab toelog paap kare hai, aur
Parmeswar ke kaanoen dekhaawe hai kie toelog paapie
baate. 10 Djab koi kaanoen me se khaalie ek hoekoem ke na
maane hai, tab oe kaanoen bhar toer dewe hai. 11 Parmeswar
bolies hai: „Aapan biaah ke waada na toer,” aur oe bhie
bolies hai kie: „Toke na tjaahie koi ke maar dhaare ke.” Djab
toelog doesar koi ke aurat se kharaabie na kare hai, bakie
ekgo aadmie ke maar dhaare hai, tab toelog tabbo kaanoen
toerle.
12 Bakie Parmeswar prem karke toelogke paap ke saktie me
se batjaais hai aur sadja na deiga. Ohie se djab toelog batiaihe
aur aapan sab kaam kariehe tab toelogke tjaahie okar prem

jaad kare ke. 13 Aur djab toelog doesare ke na daaja karle
rahiehe, tab Parmeswar tohoelogke biena daaja kare sadja
deiga. Bakie dje doesar log ke daaja karies hai, Parmeswar
ohieke oeppar daaja karke faisala kariega.

Be-kaamiel bieswaas

14 Bhaai aur bahien log, koi bol sake hai kie: „Ham
bieswaasie baatie." Bakie djab oe aapan tjaal-tjalan se na
dekhaawe hai kie oe bieswaas kare hai, tab okar bieswaas
be-kaamiel hai. Ka, toelog sotje hai kie aisan manai aapan
bieswaas dwaara paap ke sadja me se batj djaai? 15 Sotj le
kie iesaai bhaai-bahien me se koetjh manai ke kapra aur
khaaik na rahat. 16 Tabbo toelog me se koi oelogse bolie kie:
„Attjha se rahiehe! Barhia kapra pahieniehe! Aur sawaad se
khaihe!" bakie toelog oke na deihe djaun tjiedj oke djaroerie
hai. Ka, ie thiek rahat? 17 Bieswaas kare ehie rakam hai. Djab
toelogke tjaal-tjalan na dekhaawe hai kie toelog bieswaasie
baate, tab toelogke bieswaas be-kaamiel hai.

18 Saait koi bole hai: „Koi koi bhala kaam kare hai, aur koi
koi bieswaasie hai. Ie ek baat hai." Tab ham ose boliela: „Na,
ie na hoi sake hai. Djab koi bieswaasie hai, tab dekhaawe
ke tjaahie. Ham toke aapan bieswaas dekhaabe aapan attjha
tjaal-tjalan se." 19 Ka, toelog bieswaas kare hai kie khaalie ek
Parmeswar hai? Ha, ie thiek hai. Bakie bhoet-paret logan ie
baat bhie bieswaas kare hai aur oesab dar ke maare kaape
hai.

20 Toelog kaahe ke etana bhoettjar baate? Ham toel-
ogke samdjhaabe kaahe ke koi ke bieswaas be-kaamiel hai
djab okar tjaal-tjalan se koetjh na dekha hai. 21 Hamlogke
baap-daada Aabraaham kaun rakam se be-kasoerie aur
Parmeswar se ek hoi gail raha? Oe okar baat par tajaar
raha aapan betwa Iesaak ke maarke baliedaan kare ke. Ie
rakam se oe dekhaais kie oe ek sattja bieswaasie hai. 22 Toelog
dekh sake hai kie okar bieswaas aur okar tjaal-tjalan ek hai.
Okar bieswaas kaamiel hoi gail okar kaam se. 23 Ie rakam se
Parmeswar ke liekhal baat poera bhail. Oman liekhal hai:

„Aabraaham Parmeswar ke baat bieswaas karies. Ohie se
Parmeswar oke be-kasoerie aur sanghatia ghat maa-
nies."

24 Aisane dekha hai kie koi na khaalie aapan bieswaas se be-
kasoerie aur Parmeswar se ek hoi dja hai, bakie bhie aapan
tjaal-tjalan se.

25 Toelog djaane hai kie tjhatjhoendar aurat Raahab
Parmeswar ke baat bieswaas karke aapan barhia tjaal-tjalan
se be-kasoerie hoi gail raha. Oe to sanesia log ke aapan ghar
me loekwa deis raha aur ekgo doesar rasta se bhagaai deis
raha.

26 Djaise ekgo biena aatma ke dehie maral hai, oisane ekgo
bieswaas biena attjha tjaal-tjalan se be-kaamiel hai.

3

Aapan moeh samhaaro

1 Bhaai log, bestar hai kie iesaai me se na dher log samaadj
me siekhaawe. Toelog djaane hai kie dje ekwan se auro
djaada djaane hai, Parmeswar oke auro kara sotj-bietjaar
se faisala kariega. 2 Hamlog sab koi har ek rakam se galtie
kariela. Djab koi kabhie koetjh galtie na karat, tab oe na
khaalie aapan moeh ekdam se samhaar paawat bakie aapan
dehie aur tjaal-tjalan ke bhie.

3 Djab hamlog ek ghora ke moeh me ekgo lagaam pahien-
aaila, tab hamlog oke ekgo tjhota tjiedj se tjalaai sakiela.
4 Ek djahaadj aisane bhie hai. Oe barka hai aur barka
hauwa se tjale hai, tabbo ek tjhota tjiedj se tjalaawal dja hai
djaaha tjalaawe waala maange hai ledjaai. 5-6 Aisane moeh
hamlogke dehie ke ek tjhota toekkara hai, aur tabbo bahoet
barka baat bol sake hai. Aur djaise ek tjiengaarie djangal
bhar djaraai sake hai, oisane moeh se har ek rakam kharaab
tjiedj soeroe howe hai. Moeh hamlogke dehie ke toekkara hai
djaun hamlogke ekdam se kasoerie banaawe hai. Hamlogke
moeh se sab kharaabie to soeroe howe hai. Aur ie kharaabie
saitaan lage se soeroe bhail hai.

7 Manai log sab rakam ke djanaawar ke samhaar paawe
hai, djaise baagh, tjierai, saap-godjar aur samoendar ke
djanaawar bhie. 8 Bakie koi na aapan moeh samhaar paawe
hai. Moeh ekgo kharaab tjiedj hai djaun me se hardam ek
na ek baat niekare hai. Oe to biekh se bharal hai doesare ke
marwa dhaare ke. 9 Hamlog aapan moeh se Prabhoe ke aadar
kariela, oe to hamlogke Pieta hai. Aur hamlog ohie moeh se
bhie manai logan ke saraapiela tjaahe oesab Parmeswar ghat
banaawal gail hai. 10 Aisane aasier-baat aur saraap ekahie
moeh me se niekare hai. Bhaai logan, ie na thiek hai. 11 Ka,
safa aur mail paanie ekahie dhaara me se niekar sake hai?
12 Bhaai log, ekgo aam ke per to amroed ke phal na dei sake
hai. Aur ekgo narjar ke per to aam ke phal na dei sake hai.
Aisane ekgo mail paanie ke dhaara me se safa paanie na
niekar sake hai. Ohie se ekgo iesaai ke moeh me se na doei
rakam baat niekare ke tjaahie.

Parmeswar ke gjaan

13 Djab toelog me se koi ek sotj-bietjaar waala maange hai
bolaawal djaai, tab oke tjaahie apane ke nietja karke aapan
barhia tjaal-tjalan dekhaawe ke. 14 Bakie djab okar diel me
djaran hai aur oe khaalie apane ke sotje hai, tab oke na

tjaahie apane ke barwargie karke bole ke kie: „Ham ekgo sotj-bietjaar waala baatie.” Tab oe to djhoeth bole hai. 15 Aisan sotj-bietjaar Parmeswar ke or se na hai bakie iensaan logan ke. Ie sotj manai log ke kharaab diel me se niekare hai aur saitaan oelogse bolwaawe hai. 16 Djaaha manai log doesare ke djaran kare hai aur khaalie apane ke sotje hai, taaha sab koetjh tjhiettier-biettier tjale hai aur sab rakam ke doesar kharaab tjiedj bhie howe hai.

17 Bakie dje Parmeswar ke gjaan par tjale hai, oe pahiela dardja par safa se sotj-bietjaar kare hai. Oe doesare se attjha se aur kaida se rahe hai. Oe doesare khaatien mar-miete hai aur oelogke daaja kare hai, aur oe bhala kaam karat rahe hai. Oe koi ke moeh na taake hai aur oe moehe-moeh par baat kare hai. 18 Aur dje doesar log ke phien se ek karwaawe hai, oe doesare sanghe miel-djoelke rahe hai aur ek bhala kaam karies hai.

4

Ekgo djiewan biena Parmeswar ke

1 Toelog kaahe ke etana djhagara kare hai? Toelog khaalie maange hai aapan laalietj poera kare, ohie se toelog aise kare hai. 2 Toelog koetjh maange hai, tabbo toelogke na miele hai. Toelogke laalietj etana barka hai kie koi ke maar dhaar sake hai. Bakie tabbo toelogke na hai djaun maange hai. Tab toelog djhagara kare lage hai. Toelog na praatna me maange hai, ohie se toelogke koetjh na miele hai. 3 Saait toelog praatna kare hai, bakie na safa diel se. Toelog khaalie aapan laalietj ke maare praatna kare hai. Ohie se Parmeswar toelogke na dewe hai djaun toelog ose maange hai. 4 Are, Parmeswar ke tjhor dewe waalan! Toelog to djaane hai kie dje aapan djiewan doenia me ek be-bieswaasie ghat bietaawe hai, oe Parmeswar ke doesman hai. Djab toelog maange hai be-bieswaasie log ke sanghat kare, tab toelog apane ke Parmeswar ke doesman banaawe hai. 5 Ka, toelog sotje hai kie Parmeswar ke poestak me djhoetthe ke liekhal hai kie:

„Parmeswar hamlogke ekgo aatma deis hai aur oe diel bhar
se maange hai oe aatma ke oeppar raadj tjalaawe.”

6 Aur Parmeswar ke bhalaai hamlogke laalietj se barka hai. Okar poestak me bhie liekhal hai:

„Parmeswar ghamandie logan ke karaai se rakhe hai, bakie
oe nietja manai log ke sahaaita kare hai.”

7 Ohie se apane ke Parmeswar ke aage nietja kar, aur saitaan ke djabarai kar. Tab oe tore lage se bhaag djaai. 8 Aapan dhiaan Parmeswar ke oeppar lagaaw, tab oe apane

ke toke auro dekhaaiga. Paapie logan, soen! Aapan tjaal-tjalan badal de. Aur djaun ke doei rakam ke sotj-bietjaar hai, toelog sab kharaab sotj-bietjaar aapan man me se hataai de. 9 Aapan diel ke kharaabie djaan le, aur aapan paap ke biese me oedaas hoike row! Toelogke hasie oedaasie howe ke tjaahie. Aur toelogke khoesiaalie ke tjaahie badale ke ek toetal diel me. 10 Apane ke Parmeswar ke aage nietja kar, tab oe toke oethaaiga aur barka maaniega.

Doesar log ke niendara na kar

11 He bhaai log, toelogke na tjaahie doesar log ke niendara kare ke. Dje doesare ke niendara kare hai aur okar biese me faisala kare hai, oe Parmeswar ke kaanoen ke biese me faisala kare hai aur toere hai. Aisan manai kaanoen par na tjale hai bakie tabbo apane ke kaanoen ke djadj banaais hai. 12 Bakie khaalie Parmeswar kaanoen banaais hai aur oe sattja djadj hai. Oke saktie hai iensaan logan ke sadja dewe ke, aur bhie oelogke aapan sadja me se batjaawe ke. Tab toelog ke baate doesar log ke oeppar faisala kare ke?

Apane ke barwargie na kar

13 Toelog kaisan manai baate? Toelog bole hai: „Aadj kie to biehaan hamlog aisan aisan sahar djaabe. Tab hamlog hoewa ek baries rahab. Hamlog kienab-betjab, tab hamlog dher paisa kamaabe." Toelog ke baate apane par bharosa kare waalan? 14 Toelog to na djaane hai kie biehaan ka hoiga. Toelogke djiewan djaise os hai. Khaalie thora dien khaatien hai, tab alop hoi dja hai. 15 Toelog bestar boliehe kie: „Djab Parmeswar ke attjha lagiega tab hamlog djiebe aur ie tjiedj kie oe tjiedj karie." 16 Bakie ab toelog apane ke barwargie kare hai, aur ie na thiek hai. 17 Jaad kar kie dje koetjh barhia kaam djaane hai kare, bakie na kare hai, oe paapie hai.

5

Dhan se batjaaike rahiehe

1 Dhanwaan logan, soen. Toelog bestar doekh ke maare piet-pietke roihe djaun toelogke oeppar bietiega! 2-3 Toelogke dhan-daulat djaise barhia kapra, sona aur tjaanie to ekdam barbaad hoi djaaiga. Aur toelogke laalietj toelogke barbaad kar deiga. Toelogke be-kaamiel paisa dekhaaiga kie toelog ketana kharaab baate. Ie antiem dien hai Prabhoe ke aawe se pahiele, tabbo toelog khaalie paisa-paisa sotje hai. 4 Aur toelog kaise dhanie hoi gaile hai? Toelogke kamkartan khet ke kaam karke aur sab anaadj bhiettar laais, bakie toelog oesabke poera madjoerie na barhat rahiele. Ab oesabke tjiel-laahat sab se maahaan Parmeswar talak soena hai. 5 Toelog doenia me aapan djiewan dhanie ghat bietaile hai aur dher

paisa naksaan karle hai. Djaise djanaawar log ke tjarbie tjaharaawal dja hai maar dhaaral djaai khaatien, oisane toelog apane ke tajaar kare hai sadja ke samai khaatien. 6 Toelog be-kasoerie logan ke sadja deike marwaai dharle hai. Aur oesabke apane ke batjaawe ke mauka na mielal raha.

Hiemmat na haar

7 Attjha, bhaai log, ohie khaatien hiemmat baanhke agoriehe djab talak Prabhoe na lautke aaiga. Khetiar ke dekh. Oe astiele se barka aur tjhota barsaat ke agore hai djab talak per ke phal pharke na pak dja hai. 8 Oisane toelogke bhie siekhe ke tjaahie astiele se agore ke. Hiemmat baanhke rahoe. Dher dien na rahie gail hai kie Prabhoe phien se lautke aaiga.

9 Bhaai aur bahien logan, toelogke na tjaahie bhoenbhoenaai ke, nahie to toelog sadja paihe. Parmeswar halieje se aaiga toelogke biese me faisala kare khaatien. 10 Bhaai log, bestar hai kie toelog Parmeswar ke pahiele ke sanesian ghat rahoe. Oesab to Prabhoe ke sanesa djanaawe ke khaatien bahoet sataawal gail raha. Bakie tabbo oelog hiemmat baanhke aapan kaam karat raha. 11 Oe manai soekh me rahie djaun moesiebat me aapan bieswaas na tjhor dewe hai bakie hiemmat pakarle rahe hai. Toelog soenle baate kaise Job aapan doekh me hiemmat na haaries raha bakie aapan bieswaas pakarle raha. Aur toelog djaane hai kie oe kaise moesiebat ke doekh me se batjaawal gail aur phien se soekh me rahe lagal. Okar djiewan me dekh sakal dja hai kie Parmeswar bahoet daaja aur bhalaai kare hai.

Aakhrie baat

12 He bhaai log, toelogke tanko na tjaahie kasam khaai ke. Toelogke na tjaahie swarag ke kie to dhartie ke aapan gawaahie banaawe ke, aur ekko doesar rakam ke kasam bhie na khaai ke. Aise batia kie toelogke „'ha" ' ha rahiega, aur toelogke „'na" ' na rahiega, nahie to Parmeswar toelogke sadja deiga.

13 Djab toelog me se koi ke doekh oethaawe ke parie, tab oke tjaahie praatna kare ke. Aur djab koi khoesie hai, tab oke tjaahie gaana gaaike Parmeswar ke aadar kare ke. 14 Djab koi bemaar hai, tab oke tjaahie iesaai samaadj ke barkwan ke bolwaawe ke. Tab oelog Prabhoe ke naam se okar dehie me tel lagaaike okar khaatien praatna kariega. 15 Tab oelogke bieswaas aur praatna ke dwaara Parmeswar bemaria ke attjha kariega. Aur djab oe manai paap karies hai, tab oke paap ke tjhama mieliega. 16 Ohie se toelogke tjaahie hardam doesare se aapan paap ke bataaike tjhama maange ke aur ek doesare khaatien praatna kare ke djeme bemarian phien se

attjha hoi djaai. Ekgo manai djaun tjhama paaike be-kasoerie hoi gail hai, okar praatna me saktie hai. Ohie se aisan praatna ke dwaara dher tjiedj hoi sake hai.

17 Ie baat Elia ke djiewan me dekh sake hai. Oe ekgo aadmie raha djaise hamlog baatie. Oe praatna karke maangies kie barkha na barse. Aur sarhe tien baries tanko barkha na barsal. 18 Tab oe praatna karies kie barkha barse, aur barkha phien se barse lagal aur dhartie par sab tjiedj hariaai lagal aur per phien se phal dewe lagal.

19 He bhaai log, djab toelog me se koi sattjaai ke rasta par se bhatak djaai aur doesar koi oke samdjhaai deiga kie oke tjaahie aapan paap pastaai ke, tab toelogke tjaahie ie tjiedj djaane ke: 20 Dje ek paapie ke bhatkal rasta par se niekaar lewe hai, oe oke maut ke sadja me se batjaawe hai. Aur Parmeswar kasoer waala ke sab paap tjhama kar deiga.

Petras ke pahiela tjietthie
Pahiela baat

Djab Petras ie doei tjietthie liekhies, tab iesaai logan hardam auro sataawal gail. Oe maangat raha oesabke tieha dewe aur jaad karwaawe kie sab iesaai logan ke doekh oethaawe ke pare hai. Kriest Jiesoe to bhie bahoet doekh oethaais hai. Oe hardam aapan bieswaasie log ke sanghe hai. Doekh khaalie thora dien khaatien hai, bakie poera soekh Parmeswar ke lage sada ke lieje rahiega.

Petras aapan doesara tjietthie me liekhies hai kie koetjh manai log Parmeswar ke baat doesar rakam siekhaawe hai aur bieswaasie logan ke bharmaawe hai. Ohie se iesaai logan ke tjaahie batjaaike rahe ke, ek safa djiewan bietaawe ke, khaalie Parmeswar ke oeppar bharosa kare ke aur Prabhoe Jiesoe ke agore ke djab talak oe lautke na aaiga.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Petras baatie aur ie tjietthie liekhiela. Ham Jiesoe
Kriest ke ekgo pathaawal waala baatie.

Ie tjietthie oe iesaai log khaatien hai djaun pardesie ghat
hia hoewa Pontas, Gaalaatsia, Kapaadosia, Aasia aur Bi-
etienia diehaat me rahe hai. 2 Pieta Parmeswar agahie se
djaanat raha kie oe toelogke tjoeniega. Aur okar Pawietr
Aatma toelogke alag karies hai djeme toelog Parmeswar ke
baat soeniehe aur toelogke diel Jiesoe Kriest ke khoen dwaara
safa karal djaai.

Parmeswar toelogke hardam auro djaada bhalaai kare aur
sjaantie dewe.

Parmeswar kaise iesaai logan ke bieswaas poera kariega

3 Aaw, hamlog aapan Prabhoe Jiesoe Kriest ke Pieta
Parmeswar ke aadar karie dja. Oe oke maut me se djie
oethaais hai. Aur aise karke oe hamlogke aapan barka daaja
me ek naawa djiewan deis hai. 4 Ie naawa djiewan se hamlog
ab sab biesaal tjiedj ke agor sakiela djaun oe hamlogke deiga.
Ie sab tjiedj hamlog khaatien swarag me rakhal hai djaaha
oesab kabhie na sariega, koi na naksaan kar sakiega aur bhie
na poeraan hoiga. 5 Toelogke bieswaas dwaara Parmeswar
aapan maahaan saktie se toelogke batjaawe hai djab lek ie
djoeg ke ant me oe aapan biesaal soekh na dekhaaiga.

6 Ie sab baat ke biese me khoesie rahiehe, tjaahe ab toelog
koetjh dien khaatien bharmaawal dja hai aur ohie se toelogke
har ek rakam ke doekh oethaawe ke pare hai. 7 Ie moesiebat
ke dwaara dekhaaiga kie toelog sattje ke Jiesoe Kriest ke

oeppar bharosa kare hai kie na. Djaise barte aagie me ek toekkara sona djaraawe se dekha hai kie oe sona hai kie na, aisahie moesiebat me dekha hai kie iesaai log ke bieswaas satj hai kie na. Aur djab satj hai, tab toelogke bieswaas sona se auro biesaal hai. Sona poeraan hoi djaaiga, bakie sattja bieswaas sada rahiega. Aur djab toelogke bieswaas satj hai tab Parmeswar toelogke sab koi ke aage barka kariega aur biesaal banaaiga aur bhie okar raadj me ekgo oetja dardja par baithaaiga oe dien par djab Jiesoe Kriest lautke aaiga. 8 Toelog oke biena dekhe tjaahe hai. Aur tjaahe toelog oke aadj tak na dekhle hai, tabbo okare oeppar bharosa kare hai. Aur toelog etana khoesie baate kie dher baat na bol paawe hai. Toelog etana khoesiaalie se bharal baate kie djaise swarag me pahoetj gaile. 9 Ek dien Parmeswar toelogke bieswaas Jiesoe Kriest me poera kariega, tab toelog okar soekh me pahoetj djaihe.

10 Pahiele ke sanesian agahie se bataais raha kie Parmeswar aapan bhalaai se toelogke batjaaiga aur toelogke bieswaas poera kariega. Bakie oesab na samadjh paawat raha kie oe kaise kariega. 11 Tab oesab auro aage khodj karat raha kie kab aur kaun tem par ie sab kaam hoiga. Kriest ke Aatma oelogke diel me rahat raha aur oesabke agahie se djanaawat raha kie Kriest bahoet doekh oethaaiga aur ekare baad aapan maahaanta dekhaaiga. 12 Pawietr Aatma oelogke bhie djanaais kie ie sanesa oesab khaatien na hai, bakie toelog khaatien. Aur oe swarag me se pathaawal gail hai ab ke tem ke sanesian ke djanaai dewe khaatien kaun baat bataawe ke tjaahie. Aisahie oesabhan toelogse Kriest ke biese me khoes khabar bataais. Ie khoes khabar etana biesaal hai kie swarag ke parie logan auro maange hai djaane.

Iesaai logan ke naawa aur safa djiewan

13 Ie sab baat jaad karke aapan sotj-bietjaar ekattha kar, aapan djiewan ekdam se samhaar, aur aapan diel bhar se bharosa karke agor djab talak Parmeswar aapan sab bhalaai toelogke na deiga oe dien par djab Jiesoe Kriest lautke aaiga. 14 Toelog Parmeswar ke larkan baate, ohie se okar baat soen. Aur na phien aapan kharaab laalietj poera kar djaise toelog pahiele karat rahiele djab toelog Jiesoe Kriest ke na djaanat rahiele. 15 Parmeswar pawietr hai aur oe toelogke aapan khaatien bolaais hai. Oe maange hai kie tohoelog aapan djiewan ekdam safa se bietaaw. 16 Parmeswar to apane biese me liekhwaais hai kie:

„Djaise ham pawietr baatie, oisane toelog bhie pawietr ban."

17 Toelog Parmeswar ke aapan Baap bolaawe hai. Bakie jaad kar kie oe bhie djadj hai aur djab oe faisala kare hai

tab oe koi ke moeh na taake hai. Oe har ek iensaan ke rahan-tjalan dekhe hai. Ohie se toelog doenia par pardesie ghat aapan djiewan Parmeswar ke aage batjaaike bietaihe.
18 Toelog djaane hai kie Parmeswar toelogke oe be-kaamiel djiewan me se kienies hai djaun toelog aapan baap-daada se apanaile hai. Aur oe toelogke tjaanie aur sona se na kienies hai. Ie sab poeraan hoi djaaiga. 19 Bakie oe toelogke Kriest ke mahanga khoen se kienies hai. Ohie apane ke baliedaan karies hai djaise ekdam poera bhera ke battja begar bemaarie ke.

20 Parmeswar doenia banaawe se pahiele sallaah karies raha kie Kriest apane ke baliedaan karwaaiga hamlogke paap hataawe khaatien. Aur ab ie djoeg ke ant me oe toelogke dekhaawe hai kie Kriest Ke hai. 21 Tab okar kaam dekhke toelog ab Parmeswar me bieswaas kare hai. Ohie Kriest ke phien se maut me se djie oethaais hai aur oke maahaanta deis hai. Ohie khaatien ab toelog Parmeswar ke oeppar bharosa kare hai aur khoesiaalie se agore hai kie oe aapan sab kaam poera kariega.

22 Toelog Parmeswar ke sattja baat Kriest ke biese me bieswaas karle hai. Tab toelog aapan diel safa karwaile hai aur ab ek safa diel se aapan bhaai-bahien ke pjaar kar sake hai. Ohie se rodj ek doesare ke diel bhar se pjaar kar.
23 Parmeswar aapan baat dwaara toelogke naawa djiewan deis hai. Oe baat kabhie na miet djaaiga, bakie sada khaatien satj rahiega. Djab toelog soeroe karle ie sab baat me bieswaas kare ke, tab toelog djaise phien se paida bhaile rahiele. Toelogke dehie na phien se paida bhail, oe to mar djaaiga. Bakie Parmeswar ke baat toelogke aatma me ek naawa djiewan oegaais hai djaun sada khaatien rahiega. 24 Okar poestak me liekhal hai kie:

„Djaise ghaas aur phoel djhar dja hai, oisahie iensaan logan
ek tjhota tem khaatien djieje hai, tab mar dja hai.
Aur oesabke soendarta haldie se biet dja hai.
25 Bakie Parmeswar ke baat sada khaatien rahiega."
Aur ehie khoes khabar hai djaun toelogke khaatien soenaawal gail hai.

2

1 Ohie se sab kharaabie aur dhokhaabaadj aapan diel me se hataai de aur doei moeh se baat na kar. Doesare ke djaran na kar, aur bhie koi ke niendara na kar. 2-3 Toelog iesaai ke bieswaas me djaise ek rodj ke larka baate. Aur djaise oesabhan khaalie barhia doedh khodje hai, oisahie toelogke tjaahie Parmeswar ke barhia baat khodj-khodjke apana lewe

ke. Aur djab toelog samadjh djaihe kie Parmeswar ketana daaja karies hai, tab toelogke bieswaas okare me barhiega.

Djienda ieta aur pawietr djaatie

4 Khaalie Kriest ke oeppar aapan dhiaan lagaaw. Oe
hardam khaatien djiega. Manai logan oke na maangies hai,
bakie Parmeswar oke tjoenies hai sab se barhia aur djienda
ieta ghat aapan mahal, jaane samaadj banaawe khaatien.
5 Apane ke Parmeswar ke dei deihe djeme oe toelogke bhie
djaise ieta kaam me lei sakie aapan mahal khaatien. Toelog
djaise pawietr agwa oke aapan pjaar, praatna, aadar aur
dhanbaad daan dewe ke pare hai. Toelog Jiesoe Kriest
dwaara ie sab kaam kar sake hai, ohie se toelogke daan
Parmeswar ke bahoet barhia lage hai. 6 Okar poestak me
liekhal hai kie oe bolies hai:

„Dekh, ham ek kaamiel aur barhia ieta tjoenlie hai aur oke
Sion* sahar me sab se barka waala ghat rakhlie hai.
Dje aapan bieswaas okare oeppar dharle rahie, oke
pastaaike na pariega."

7 Toelog okare me bieswaas kare hai, ohie se oe toelogke
khaatien sab se pjaara Waala hai. Bakie be-bieswaasie logan
ke biese me ie baat satj hai kie:

„Oe ieta djaun ghar banaawe waalan be-kaamiel maanies
hai, ohie sab se kaamiel waala hoi gail hai."

Be-bieswaasie logan okare me dhakka maare hai, aur
okare oeppar bahoet goessa hai. 8 Djaun manai logan ie
baat na bieswaas kare hai aur na soene hai, oesabhan aapan
djiewan ke rasta par gier djaai. Aisane oesab aapan karnie ke
phal paaiga.

9 Bakie toelogan doesar rakam baate. Parmeswar toelogke
tjoenies hai okar raadj me agwa ke kaam kare khaatien.
Toelog okar djaatie baate aur oe toelogke doesar manai me
se bolaaike apane khaatien alag karies hai okar biesaal kaam
ke biese me partjaar kare ke. Toelog be-bieswaas ke andhi-
aar me se niekaaral gaile hai okar biesaal djotie me aapan
djiewan bietaawe khaatien. 10 Pahiele toelog Parmeswar se
doer rahiele, bakie ab toelog okar djaatie hoi gaile hai. Toelog
bhie okar daaja ke biese me koetjh na djaanat rahiele, bakie
ab oe toelogke daaja karies hai.

Ek safa djiewan bietaaw

11 Pjaara bhaai-bahien logan, toelog doenia par djaise gair
djaatie aur pardesie rahe hai. Ohie khaatien ham toelogse
bientie kariela iensaan ke kharaab laalietj me na bhieral rahe
ke. Aisan tjiedj toelogke man biegaar dewe hai. 12 Toelogke

* **2:6** Sion Jeroesaalem sahar ke ek doesar naam hai.

tjaahie be-bieswaasie logan ke bietj me ek safa djiewan bi-
etaawe ke. Aur tjaahe oesabhan ab toelogke kharaab manai
bolaawe hai, tabbo djab oesab dekhiega kie toelog kaisan
safa djiewan bietaawe hai, tab faisala ke dien par oesabke
Parmeswar ke aage bole ke parie kie toelog bhala kaam karle
rahiele. Tab oesabke okar aadar kare ke parie.

13 Des ke barkwan ke aage apane ke nietje kar Parmeswar
ke parsand kare khaatien. Maahaaraadja ke baat soen. Oe
to sab se maahaan raadj tjalaawe waala hai. 14 Oe laat
logan ke dardja deis hai kaam kare ke. Ohie se oelogke
baat maan le. Oesabke kaam hai kharaab manai logan ke
sadja dewe khaatien aur barhia waalan ke ienaam dewe ke.
15 Parmeswar maange hai kie toelog aapan barhia tjaal-tjalan
se bhoettjar logan ke moeh band kar de djaun Parmeswar
ke baat na maange hai soene aur djaane. 16 Toelog paap me
se tjhoetkaara paai gaile. Ab aapan djiewan ek tjhoetkaara
waala ghat bietaaw. Bakie na boliehe kie: „Ab ham batj
gailie, ohie se ham kharaabie bhie kar sakiela.” Na, toelog
tjhoetkaara paile hai Parmeswar ke goelaam ghat aapan
djiewan bietaawe ke. 17 Sab manai logan ke ieddjat kar. Sab
iesaai bhaai-bahien ke pjaar kar, Parmeswar ke barka maan,
aur maahaaraadja ke baat soen.

Kriest ke ner rahoe

18 Dje toelog me se koi ke goelaam hai, oke tjaahie aapan
barkwa ke baat soene ke aur bhie oke barka maane ke.
Aur tjaahe oe ek barhia sardaar rahie kie na, tabbo oke
barka maan. 19 Kabhie kabhie aise hai kie koi ekko kharaab
kaam na karle rahie, tabbo okar barkwa oke sadja dewe hai.
Djab toe Parmeswar ke baat jaad karke biena goessa se oe
moesiebat sahie leihe, tab ie Parmeswar ke bahoet barhia
lagiega. 20 Djab koi kharaabie karie aur maar khaai, aur oe
aapan doekh dhieradj se sahie lei, tab oe koetjh na hai. Bakie
djab koi biena kasoer kare sadja paai aur tabbo aapan doekh
biena goessa se sahiega, tab Parmeswar ose bahoet khoesie
rahiega.

21 Aur djab Parmeswar toelogke aapan larkan banaais,
tab oe djaanat raha kie toelog moesiebat me rahiete, aur oe
maangat raha kie toelog biena goessa se sahiete. Kriest toelog
khaatien bahoet doekh oethaais hai aur toelogke dekhaais
hai kaise doekh sahe ke. Toelog okare ner rahoe. 22 Oe kabhie
paap na karies hai aur kabhie na djhoeth bolies hai. 23 Djab
koi oke gariaawat raha tab oe oke phien se na gariaais. Aur
manai logan djab oke moesiebat dewat raha, tab oe kabhie
na bolies kie: „Toelogke sadja mielie.” Oe oesabke khaalie
Parmeswar ke haath me saup dewat raha. Aur Parmeswar

sattjaai se faisala kare hai. 24 Oe hamlogke paap apane
oeppar leike aapan dehie ke kroes par baliedaan karies hai
djeme hamlog djaise maral manai paap ke saktie me se batj
djaai aur Parmeswar ke aage aapan djiewan be-kasoerie ghat
bietaai sakie. Jiesoe ke dehie me maar ke tjienha se hamlog
attjha hoi gailie. 25 Toelog bhera ghat barhia rasta par se
bhatkat gaile. Bakie ab toelog lautke aile hai bhera tjaraawe
Waala Jiesoe lage, aur oe toelogke sewa aur rakhwaala kare
hai.

3

Biehautie biehauta

1-2 Biehautie logan, toelogke tjaahie aapan aadmie ke nietje
rahe ke. Toelog me se koi koi ke aadmie na maange hai
Parmeswar ke baat soene. Bakie djab toelog Parmeswar ke
rasta par tjaliehe, aur toelogke aadmie dekhiega kie toelog
kaisan safa djiewan bietaawe hai aur Parmeswar ke ketana
barka maane hai, tab saait oesab dekhke okare me bhie
bieswaas kare lagiega. 3 Toelogke na tjaahie khaalie aapan
baar saukh-sienghaar se sadjaawe ke, soendar gahana aur
barhia kapra pahiene ke. Ie to dekhaawe ke hai. 4 Bakie
bestar hai kie toelog aapan dhiaan lagaihe oe tjiedj par djaun
ke dwaara toelogke diel barhia hoi djaaiga. Ie sada khaatien
rahiega. Djab toelog doesare ke pjaar kariehe aur sadhaaran
se rahiehe, tab ie Parmeswar ke auro attjha lagiega. 5 Pahiele
djabaana ke bieswaasie aurat logan bhie ie rakam se barhia
hoi gail raha. Oesab Parmeswar ke baat maanke agorat raha
kie oe aapan waada poera kariega. Aur oesab aapan aadmie
ke nietje rahat raha. 6 Saara Aabraaham ke aapan maaliek
maanat raha. Djab toelog aapan djiewan barhia se bietaihe
aur koetjh ke na deraihe, tab toelog okar bietian ghat rahiehe.
7 Aisane dje biehauta hai, toelogke tjaahie akkiel se aapan
aurat se rahe ke. Djab koi ke kaatj ke bartan hai, tab oe
batjaaike kaam me laawe hai. Aisane toelogke tjaahie aapan
aapan aurat se sotj-bietjaar karke rahe ke aur okar iedd-
jat kare ke. Parmeswar ohoelogke bhalaai karke hakdaar
banaais hai okar sanghe naawa djiewan paawe khaatien.
Djab toelog ie baat jaad karke aapan aurat se rahiehe, tab
Parmeswar toelogke praatna soeniega.

Prem karte rahiehe

8 Ie hamaar antiem baat hai iesaai log ke djiewan ke biese
me. Miel-djoelke rahoe, apane log me mar-mietiehe, aur
ekwan iesaai bhaai-bahien ke pjaar kar. Doesare ke daaja
kar, aur apane ke tjhota maan. 9 Djab koi tor bedjatie kie to
koetjh kharaabie kariega, tab toe oelte oe kaam na kariehe,

bakie praatna kar kie Parmeswar okar bhalaai kare. Tab
toelogke aasies mieliega. Oe toelogke bolaais hai aasies dewe
ke. 10 Prabhoe ke poestak me liekhal hai kie:
„Dje maange hai soekh se rahe aur sab barhia tjiedj se aapan
hiettjha poera kare, oke tjaahie aapan moeh samhaare
ke aur na djhoeth bole ke.
11 Oke tjaahie sab kharaabie se doer rahe ke aur barhia rasta
par tjale ke aur kausies kare ke sab ke sanghe miel-
djoelke aapan djiewan bietaawe ke.
12 Parmeswar dekhe hai ke okar baat maane hai aur oe aisan
manai ke praatna soene hai.
Bakie dje kharaabie kare hai, oe Parmeswar ke tanko na
attjha lage hai."

Biena goessa se doekh sahiehe

13 Djab toe kausies kariehe aapan djiewan attjha se bi-
etaawe ke, tab koi na tor sanghe kharaabie kariega. 14 Bakie
hoi sake hai kie toke Parmeswar ke baat soene ke dwaara
doekh oethaawe ke parie. Djab aisahie hoiga, tabbo toe
soekhie rahiehe. Aur djab manai logan toelogke sataaiga,
tab oesab tjaahe djaun baat se toelogke derwaaiga, tabbo
oesabke na daraihe. 15 Bakie Kriest ke poera maan, oe
hamlogke Prabhoe hai. Aur djab koi tose poetjhiega kie toe
kaahe ke okare oeppar bharosa kare hai, tab hardam tajaar
rahoe ie sab baat kaida, ieddjat, aur safa diel se samdjhaawe
ke. 16 Tab dje koi Kriest ke rasta aur tor tjaal-tjalan ke biese
me kharaab baat bole hai, oesabke saram lagiega.

17 Hardam barhia kaam kariehe. Djab Parmeswar maange
hai kie toe moesiebat sahiehe, tab auro attjha hai bhala kaam
karke doekh oethaawe ke aur na boeraai karke. 18 Aisahie
Kriest bhie karies hai. Oe ek dafe hamlogke paap khaatien
maral hai. Oe be-kasoerie raha aur tabbo kasoer waalan
khaatien aapan djaan deis djeme oe toelogke Parmeswar
se ek karwaai sake. Okar dehie maar dhaaral gail, bakie
okar aatma aage djieje hai 19 aur gail djaaha maral logan
ke aatma band karal hai aur hoewa oesabse partjaar karies.
20 Oe manai log pahiele djiejat raha djab Noah barka djahaadj
banaawat raha. Parmeswar oesabke bahoet agories aur
mauka deis aapan paap pastaai ke. Bakie oelog okar baat na
maangat raha soene. Ohie khaatien djab Parmeswar djor se
barkha barsaais, tab dher manai logan na batjal raha, khaalie
aathgo.

21 Ie kaahaanie dekhaawe hai kie dopoe ke matlab ka hai.
Hamlog dopoe na leila aapan dehie dhowaawe khaatien,
bakie dekhaawe ke kie hamlog Parmeswar se praatna kar
tjoekalie hai hamlogke diel safa kar dewe khaatien, aur oe
hamlogke praatna soen leis. Oe Jiesoe Kriest ke maral manai

me se djie oethaais hai, ohie se hamlog batj gailie hai. 22 Tab
Jiesoe swarag me gail aur ab oe Pieta Parmeswar ke dahiena
bagal baithal hai. Aur hoewa par oe sab parie logan se aur sab
doesar saktie waalan aur raadj tjalaawe waalan se maahaan
hai.

4

Tajaar rahiehe doekh oethaawe khaatien

1 Kriest ke iensaan ghat doekh oethaawe ke paral, aur oe
Parmeswar ke man waala maanke ie kaam karat raha. Ohie
se tohoelogke tjaahie tajaar rahe ke doekh oethaawe khaat.
Djab toelog bieswaasie ghat Kriest ke man waala maanke
doekh oethaihe, tab toelog kharaab tjiedj na mangiehe kare.
Ie baat jaad karke hiemmat pakarle rahiehe.

2 Djab lek toelog doenia par rahiehe toelog aapan djiewan
na bietaihe djaise doesar manai logan. Iesab to khaalie aapan
man waala kare hai. Bakie toelogke tjaahie rahe ke djaise
Parmeswar ke barhia lage hai. 3 Toelog aapan man waala
karke be-bieswaasie ghat dher dien bietaai tjoekale. Aur be-
bieswaasie logan khaalie be-saram tjiedj kare hai, laalietj
kare hai, hardam pieke haltjal matjaawe hai, aur be-sahoer
ghat nauta kare hai naklie bhagwaan ke aadar kare khaatien.
4 Oelog na samdjhe hai kie toelog kaahe ke oelogke sanghe ab
be-saram ke kaam na kare hai aur oesab toelogke biese me
kharaab baat bole hai. 5 Bakie ek rodj oelogke Parmeswar
ke aage kaboele ke parie kaahe ke oelog aise bolat raha.
Parmeswar tajaar hai djienda aur maral logan ke oeppar
faisala kare ke. 6 Ohie se khoes khabar Kriest ke biese me
maral logan se bhie bataawal gail hai. Aur tjaahe sadja paaike
oelogke dehie mar gail hai, tabbo oelogke aatma Parmeswar
sanghe djie sake hai djaise oe maange hai.

Batjal waala tem khoeb thiek se kaam me laaw

7 Ab dher dien na rahie gail hai tab ie djoeg ke ant hoi
djaaiga. Ohie se apane ke samhaar aur djaagal rahoe praatna
kare khaatien. 8 Sab se barka tjiedj hai kie toelog doesar
bieswaasie logan ke diel bhar se pjaar karte rahiehe. Djab
hamlog doesare ke pjaar kariela, tab hamlog oesabke dher
oelta kaam bhoelaai sakiela. 9 Iesaai bhaai-bahien logan ke
na bhoen-bhoenaaike aapan ghar me leihe, bakie prem se.
10 Pawietr Aatma bhalaai karke toelogke sab koi ke koetjh
kartab deis hai. Oe samadjh kaam me laaw samaadj waalan
ke sahaaita kare khaatien. Aise toelog Parmeswar ke dher
rakam ke bhalaai batiehe djaise oke attjha lage hai. 11 Djab
toelog me se koi samadjh paais hai Parmeswar ke sanesa
bataawe ke, tab oke tjaahie okar hoekoem se kare ke. Aur

djab koi ke samadjh hai doesare ke sahaaita kare ke, tab oke tjaahie Parmeswar ke saktie dwaara kare ke. Ie rakam se Pieta Parmeswar ke aadar pahoetjiega Jiesoe Kriest dwaara, aur sab soekh aur hoekoem okar rahiega sada ke lieje! Ha, aisahie hai.

Kriest ghat doekh oethaaw

12 Pjaara bhaai-bahien logan, koetjh dien baad toelogke
bahoet doekh oethaawe ke parie. Tab na atjambho hoihe
aur na boliehe kie: „Ie kaise hoi sake hai?" Ie howe ke
tjaahie. Moesiebat ke tem par dekhaaiga kie toelog sattje
ke Parmeswar par bharosa kare hai kie na. 13 Kriest bhie
ie rakam se doekh oethaawat raha. Ohie se toelog djetane
okare ghat doekh oethaihe, otane toelogke tjaahie khoesie
rahe ke. Tab djab oe lautke aaiga aur Parmeswar dekhaaiga
kie oe ketana maahaan hai, tab toelog bhie bahoet khoesie
hoi djaihe. 14 Djab manai logan toelogke bedjatie karie kie
toelog Kriest me bieswaas kare hai, tab toelog soekhie baate.
Ie dekhaawe hai kie Parmeswar ke Pawietr Aatma toelogke
saath hai. Oe toelogke diel soekh se aur khoesiaalie se bhar
dewe hai.
15 Bakie batjaaike rahiehe kie toelogke kabhie na doekh
oethaawe ke pare aapan kharaab tjalaawa dwaara. Djab
toelog koi ke djaan mariehe, kie tjorie kariehe, kaanoen
toeriehe, kie to koi ke bietj me boliehe, tab toelogke sadja
mielke bhie doekh oethaawe ke parie. Ie rakam doekh ke
biese me ham na liekhiela. 16 Bakie djab toelogke Kriest
me bieswaas kare se doekh kaate ke parie, tab toelogke na
sarmaai ke tjaahie. Khaalie Parmeswar ke aadar kar kie
toelog Jiesoe Kriest ke naam se „'iesaai" '* bolaawal dja hai.
17 Ab to tem aai gail hai kie Parmeswar faisala kariega, aur
oe iesaai logan ke lage soeroe kariega. Aur djab oe aapan ghar
waalan ke lage soeroe karie, tab ketana auro ghabaraahat
rahiega oelog khaatien djaun okar khoes khabar na maange
hai bieswaas kare. 18 Djab be-kasoerie logan aisahie doekh
oethaaike aur mehenat se paap ke saktie me se batj dja hai,
tab oe manai logan djaun Parmeswar ke baat na soene hai
aur khaalie paap me rahe hai, oesabse ka hoiga?
19 Ohie se dje Parmeswar ke djaane dwaara be-kasoerie
ghat doekh oethaawe hai, oelogke tjaahie aapan djiewan safa
se bietaite apane ke okar haath me saup dewe ke. Oelog to
aapan banaawe Waala par hardam bharosa kar sake hai.

5

Barkwan aur tjhotkwan

* **4:16** 'Iesaai' ke matlab hai: Jiesoe ke bieswaasie.

1 Dje koi samaadj ke barkwa hai, ham oelogse maangiela
ekahie dardja waala ghat bienaai karke koetjh poetjhe. Ham
aapan aakhie se dekhlie hai kaise Kriest hamlog khaatien
doekh oethaais hai. Aur djab oe lautke aaiga aur aapan maa-
haanta dekhaaiga, tab ham toelogke saath oman bhie bhaag
lebe. 2 Ham toelogke bienaai kariela Parmeswar ke samaadj
ke log ke barhia se sewa kare ke, djaise ekgo bhera tjaraawe
waala aapan djhoend bhera ke dekh-bhaal kare hai. Ie kaam
karaai se na kar, bakie khoesiaalie se. Aisane Parmeswar
ke barhia lage hai. Bhie aapan kaam na kar koetjh ienaam
paawe khaatien, bakie aapan diel se. 3 Aur ie kaam bhie na
kariehe barkwa khele khaatien, bakie sadhaaran se samaadj
logan ke dekhaihe kie oelogke aapan djiewan kaise bietaawe
ke tjaahie. 4 Tab djab sab se maahaan dekh-bhaal kare Waala
lautke aaiga, tab oe toelogke ieddjat kariega. Okar soekh
toelog khaatien rahiega djaise ekgo maala djaun kabhie na
djhoeraaiga.

5 Naudjawaan logan, ham toelogse bienaai kariela bark-
wan ke baat soene ke. Toelog sab koi ke tjaahie apane
ke doesarkwan ke aage tjhota maane ke. Ghamandie lo-
gan Parmeswar ke doesman hai, bakie oe bhalaai kare hai
dje apane ke tjhota maane hai. 6 Ohie khaatien apane ke
Parmeswar ke aage nietja kar. Oe maahaan Waala hai. Tab oe
aapan tem par toelogke oetja dardja deiga. 7 Aapan sab sotj-
phiekier Parmeswar ke haath me saup de, oe toelogke sewa
kare hai.

8 Aapan djiewan samhaar aur djagte rahoe. Djaise ekgo ser
aapan bhoekh ke patwaawe khaatien goerdjke koetjh khaaik
khodje hai, oisane saitaan khodjke maange hai tose paap
karwaawe aur tor bieswaas naas kar dewe. 9 Okar djhoeth
baat na soen aur aapan bieswaas pakarle rahoe. Jaad kar kie
doenia bhar me ekwan iesaai bhaai logan ke bhie aisan doekh
oethaawe ke pare hai.

10 Parmeswar toelogke sab rakam bhalaai kare hai. Oe toel-
ogke tjoenies hai Kriest ke sanghe sada ke lieje biesaal soekh
me rahe ke. Ek tjhota tem khaatien toelogke doekh oethaawe
ke parie, tab oe toelogke poera kariega aur toelogke bieswaas
barhaaiga, djeme toelog ekdam se okare par bharosa kariehe
aur hardam okar baat soeniehe. 11 Oke sab saktie hai sada ke
lieje! Aisahie to hai.

Tjietthie ke ant

12 Ham djaaniela kie Selfaanas ekgo bharosaadaar iesaai
bhaai hai toelog khaatien. Oe hamme sahaaita karies hai
ie tjhota tjietthie liekhe ke. Ham maangiela toelogke diel
me hiemmat pahoetjaawe aur toelogke jaad karwaawe kie

Parmeswar hamlogke sattje ke sab rakam se bhalaai kare hai djaise ham ie tjietthie me liekhlie baatie. Oman pakarle rahiehe.

13 Hia Baabielon sahar ke iesaai bhaai-bahien logan toelogke jaad kare hai. Parmeswar toelogke saath ohoelogke aapan djaatie ghat tjoenies hai. Aur hamaar iesaai ke beta Markas toelogke bhie jaad kare hai.

14 Apane log me prem se tjoemma de.

Parmeswar sab koi ke sjaantie dewe djaun Kriest me saamiel hai.

Petras ke doesara tjietthie

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Siemon Petras baatie aur ie tjietthie liekhiela. Ham
Jiesoe Kriest ke ek goelaam aur pathaawal waala baatie.

Ie tjietthie sab koi ke khaatien hai dje ke ekahie barhia
bieswaas mielal hai djaise hamlogke. Jiesoe Kriest moeh
na taake hai, bakie oe hamlogke sab koi ke Parmeswar aur
batjaawe Waala hai. 2 Ham bahoet maangiela kie toelog Pieta
Parmeswar ke aur Prabhoe Jiesoe Kriest ke khoeb dhiaan
lagaaike auro barhia se djaan djaihe, tab toelog okar bhalaai
aur sjaantie auro djaada paai sakiehe.

Bieswaasie log ke safa djiewan

3 Toelog Kriest ke auro thiek se djaan gaile hai, ohie se oe
aapan maahaan saktie dwaara toelogke sab tjiedj deis hai
sada ke lieje okar sanghe ek safa djiewan bietaawe ke. Okar
maahaanta aur saktie dwaara oe hamlogke aapan saathie
banaais hai. 4 Ohie khaatien oe hamlogke aisan barka aur
biesaal tjiedj deis hai djaise oe waada karies raha. Aur djab
hamlog ie sab tjiedj kaam me laabe, tab hamlog iensaan ke
laalietj aur boeraai me se batj sakab aur ek safa diel paabe
djaise Parmeswar ke.

5 Ohie se toelogke tjaahie kausies kare ke aapan bieswaas
aapan barhia tjaal-tjalan dwaara poera kare ke. Tab toelogke
tjaahie auro thiek se siekhe ke kaise Parmeswar ke rasta par
tjale ke. 6 Ekare baad toelogke tjaahie siekhe ke apane ke
samhaare ke, moesiebat me aapan bieswaas pakarle rahe
ke, aapan djiewan bietaawe ke djaise Parmeswar maange
hai, 7 apane apane me bhaai-bahien ghat pjaar kare ke aur
doesar manai log ke bhie prem kare ke. 8 Dje aapan djiewan
ie rakam se bietaite djaai, okar djiewan hamlogke Prabhoe
Jiesoe Kriest khaatien be-kaamiel na rahiega. Aisan manai
oke hardam auro thiek se djaan djaaiga. 9 Bakie djaun iesaai
aapan djiewan ie rakam se na bietaawe hai, oe djaise ekgo
andha hai. Oe bhoelaai gail hai kaise Parmeswar okar sab
paap tjhama kar deis ek safa djiewan bietaawe khaatien.

10 Bhaai-bahien logan, ohie se toelogke tjaahie kausies kare
ke aapan barhia tjaal-tjalan se dekhaawe ke kie Parmeswar
toelogke doesar manai log me se tjoenke apane khaatien alag
karies hai. Djab toelog aise kariehe tab toelog kabhie na
Jiesoe ke rasta par se bhatak djaihe, 11 aur hamlogke batjaawe
Waala Prabhoe Jiesoe Kriest toelogke bahoet khoesiaalie se

aapan raadj me bhiettar lei leiga djaaha oe sada khaatien raadj tjalaaiga.

Pahiele ke sanesian ke baat satj hai

12 Toelogan ie sab tjiedj djaane hai, aur diel bhar se
bieswaas kare hai kie Parmeswar ke baat satj hai. Tabbo
ham toelogke eksoer ie sab baat jaad karwaaila. 13-14 Hamaar
dehie djaise ekgo marai ghat hai, aur hamlogke Prabhoe
Jiesoe Kriest hamke djanaais hai kie oe marai halieje se
toeraai djaaiga. Aur djab talak hamaar khoen hamaar dehie
me tjalie, tab talak ham toelogse bataite rahab. Ham na
maangiela kie toelog soet djaihe. 15 Ohie khaatien ham
kausies kariela kie toelog hamaar mare ke baad ie sab baat
na bhoelaai djaihe.

16 Dekh, djab hamlog toelogse bataawat rahielie kie ham-
logke Prabhoe Jiesoe Kriest ke bahoet saktie hai aur phien se
lautke aaiga, tab ie ekgo khiessa na raha. Bakie hamlog aapan
aakhie se dekhlie hai kie oe ketana maahaan hai. 17-18 Djab
hamlog Jiesoe ke sanghe oe pawietr pahaar par gailie, tab
Pieta Parmeswar Jiesoe ke aadar karies aur okar maahaanta
dekhaais. Tab swarag me se sab se maahaan Waala ke
aawaadj soenaail. Oe bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai, oe
hamke bahoet parsand hai." Ie sab tjiedj hamlogke aakhie ke
saamne bhail. 19 Ohie se ab hamlog auro thiek se djaaniela
kie pahiele ke sanesian ke liekhal baat Jiesoe Kriest ke biese
me satj hai. Barhia rahiega djab toelog aapan dhiaan ie baat
par lagaihe. Oesabke sanesa djaise ekgo tjieraag hai djaun
ekgo andhiaar djagaha me andjor dewe hai djab talak saber
na howe hai. Jiesoe Kriest tarai ghat rahiega djaun sabere
sabere oege hai. Sanesian ke baat se toelog samadjh djaihe
kie oe kab dekhaaiga. 20 Toelogke tjaahie thiek se djaane ke
kie koi na Parmeswar ke sanesian ke baat aapan boeddhie se
samdjhaai sake hai. 21 Oelog ekko hoekoem aapan iensaan
ke sotj-bietjaar se na deis hai, bakie Pawietr Aatma oesabse
Parmeswar ke naam se bolwaais hai.

2

Naklie siekhaawe waalan

1 Bakie djaise pahiele koetjh kharaab sanesia logan aaike
maangat raha Parmeswar ke djaatie log ke bahakaawe,
aisane toelog me se bhie naklie siekhaawe waalan rahiega.
Oesab Parmeswar ke biese me djhoeth baat siekhaaiga etana
tjalaakie se kie toelog na pahietjaan paihe. Oelogke baat
etana kharaab rahiega kie oesab Jiesoe ke aapan Maaliek
ghat nahakaariega, tjaahe oe oesabke aapan khoen se kienies
hai. Bakie Parmeswar oesabhanke halieje se naas kar deiga

ie sab baat khaatien. 2 Dher iesaai logan oesabke sanghat
kariega aur bhie kharaab rakam se aapan djiewan bietaaiga.
Tab doesar manai logan dekhke Jiesoe ke rasta ke biese me
kharaab baat batiaai lagiega, aur ie oesabke kasoer rah-
iega. 3 Aisan manai log etana dalieddar hai kie oesab aapan
sotj-bietjaar partjaar karke toelogke khoen tjoesiega. Bakie
Parmeswar na soete hai. Oe dher dien se tajaar hai oesabke
naas kare khaatien.
4 Djab koetjh parie log na maangat raha baat soene, tab
oelog Parmeswar ke sadja me se bhie na batjal. Oesab
andhiaar gahieraai me band karal gail hai. Hoewa par oelog
agoriega djab talak oesabke faisala na hoi. 5 Aur djab Noah
partjaar karat raha kie sab koi ke tjaahie aapan djiewan
Parmeswar khaatien bietaawe ke, tab manai log na maan-
gat raha okar baat soene. Tab Parmeswar bahoet barkha
barsaais aur sab be-bieswaasie logan doebke mar gail. Oe
khaalie Noah aur okar saatgo saathie logan ke batjaais, bakie
ekwan ke na.
6 Oe bhie Sodom aur Gomora sahar me aagie lagaaike
oeloet deis. Ie rakam se sab koi dekh sakat raha kie
Parmeswar ka kare hai djab koi okar baat na maange hai
soene. 7-8 Khaalie Lot be-kasoerie raha. Ie aadmie ke ba-
hoet doekh howat raha hoewa ke manai ke kharaab tjaal-
tjalan dekhke. Oe oesabke bietj me rahat raha aur rodj
dekhat aur soenat raha kaise oesab Parmeswar ke baat tanko
na soene hai. Oe bhiettare me khaalie rowat raha. Aur
Parmeswar khaalie ohieke sahar me se batjaais. 9 Ie sab
tjiedj dekhaawe hai kie bieswaasie log djab adjmaawal dja
hai, tab Parmeswar oelogke doekh me se batjaai sake hai.
Aur oe kharaab manai log ke rahan dewe hai oe dien talak
djab oe sadja deiga. 10 Aur oe pahiela dardja par sadja deiga
dje khaalie aapan man waala karke aur be-saram kaam kare
hai aur na maange hai kie Parmeswar okar oeppar raadj
tjalaawe. Aisan manai bahoet ghamand kare hai aur apane
ke etana barka maane hai kie oe maahaan swarag ke raadj
tjalaawe waala log ke bedjatie kare hai.
11 Bakie Parmeswar ke parie logan tjaahe oelogse bahoet
barka aur maahaan hai, tabbo oelog Prabhoe ke aage oesabke
kasoer na dewe hai. 12 Bakie naklie siekhaawe waalan djaise
djanaawar hai. Oesab aapan djiewan biena sotj-bietjaar se
bietaawe hai. Aur djaise djanaawar logan paida howe hai
pakaraaike maar dhaaral djaai khaatien, aisahie oelog djab
koetjh ke badnaam kare hai djaun ke biese me oesab na
samadjh paawe hai, tab oesab djanaawar ghat naas kare
ke laaik hai. 13 Oesab doesare ke anniaai karies hai, aur
oelog aapan karnie ke phal paaiga. Oelogke bahoet attjha
lage hai dien doepahare haahie ghat khaai pieje ke. Djab

oesab toelogke sanghe bhodjan kare hai, tab khaalie toelogke dhokha khawaawe hai. Oelog toelogke saram dewaawe hai.
14 Oesab hardam aurat logan ke khodje hai djaun ke sanghe kharaabie kar sake hai. Aur oelogke barhia na lage hai djab koetjh kharaab kaam na kar paawe hai. Oesab iesaai log ke bhatkaawe hai djaun ke bieswaas tjhota hai. Aur oesab bhie dalieddar ke ghar hai. Bakie Parmeswar ke saraap oelogke oeppar pare hai.

15 Oesabhan djaise Beor ke beta Bieliam kare hai. Oke bhie bahoet attjha lagat raha kharaab kaam karke paisa kamaawe khaatien. Aisahie oelog Parmeswar ke attjha rasta par se bhatak gail. 16 Bakie Bieliam ke gadaha iensaan ke bolie paaike oke daaties. Aur tjaahe oke boeddhie na raha, tabbo oe kausies karat raha aapan sardaar ke kharaab kaam me se batjaawe ke.

17 Ie sab naklie siekhaawe waalan djaise djhoer paanie ke dhaara hai. Oesabhan bahoet dher waada kare hai, bakie koetjh na poera kare hai. Oesab djaise os hai, djaun dhartie bhiedjaai dei sakat. Bakie hauwa haalie se oeraai dewe hai aur dhartie djhoeraai dja hai. Parmeswar aisan manai khaatien apane lage se bahoet doer ekgo djagaha banaais hai djaaha ekdam andhiaar hai. 18 Oesab apane ke barwargie karke aur barka baat bolke naawa bieswaasie log ke bahakaawe hai aur bole hai kie oesab har ek tjiedj me aapan man waala kar sake hai. Aur oe naawa bieswaasie logan to abbe abbe aapan kharaab djiewan me se batj gail hai. 19 Oe naklie siekhaawe waalan bataawe hai kie iesaai logan ke hak mielal hai har ek tjiedj kare ke djaun oesabke man kare hai. Bakie oe kharaab logan apane paapie ke djiewan ke goelaam hoi gail hai. Ekgo manai to oe tjiedj ke goelaam hai djaun djietke okar oeppar raadj tjalaawe hai.

20 Djab koi hamlogke batjaawe Waala Prabhoe Jiesoe Kriest ke apanaais hai aur kharaab djiewan ke rasta par se batj gail hai, tab phien se oe rasta par tjale lagiega, oe aapan laalietj ke goelaam hoi djaai. Tab okar haal pahiele se aur kharaab hoi djaai. 21 Auro barhia rahat djab oe Jiesoe ke batjaawe waala rasta kabhie na djaanat. Ab oe Parmeswar ke pawietr baat djaan gail aur tabbo tjhor deis hai. 22 Aisan manai khaatien ie masla satj hai kie: „Ekgo koetta tjhaat karke ghoemke phien se khaai lewe hai.” Aur ie masla bhie satj hai: „Tjaahe ekgo soewar ke nahawaihe, tabbo oe phien se tjahata me djaaike lotie.”

3

Prabhoe ke aane waala dien

1 Pjaara logan, ie hamaar doesara tjietthie hai toelogke
khaatien. Ie doeno tjietthie me ham maangiela toelogke
jaad karwaawe kie toelogke tjaahie aapan sotj-bietjaar safa
se rakhe ke. 2 Toelog na bhoelaai djaihe kie Parmeswar
ke pahiela pawietr sanesian kaun tjiedj bataais raha. Aur
bhie khiaal kar kie batjaawe Waala Prabhoe Jiesoe Kriest
ke pathaawal waalan toelogse kaun baat bolies hai kare ke.
3 Toelogke tjaahie khoeb thiek se djaane ke kie ie djoeg ke
ant me tiebolie maare waalan aaiga. Oelog khaalie aapan
laalietj maangiega poera kare aur toelogse boliega: 4 „Kriest
to waada karies raha kie oe phien se lautke aaiga? Tab oe
kaaha hai? Hamlogke baap-daada logan ke marle bahoet
dien bhail hai, aur djab se doenia bhail hai abbe talak koetjh
na badal hai."
5-6 Parmeswar dher dien pahiele ek baat bolke swarag aur
dhartie banaais raha. Dhartie paanie me se oetpan bhail
hai aur paanie bhie nietje raha djaun se Parmeswar koetjh
dien ke baad doenia naas karies raha. Ie kharaab manai
logan na maange hai ie baat maane. 7 Aur aisane ab ke
swarag aur dhartie ohie baat dwaara djaise djarauna rakhal
hai djaraawe khaatien oe dien par djab be-bieswaasie logan
ke faisala hoi aur oesabke narak me djaai ke parie.

8 Pjaara logan, na bhoelaihe kie Prabhoe ke aakhie me ek
rodj djaise hadjaar baries, aur hadjaar baries djaise ek rodj
hai. 9 Koetjh manai log sotje hai kie oe djaan-boedjhke aapan
aane waala tem hataawe hai. Bakie aise na hai. Oe maange
hai kie koi na sada khaatien okare lage se alag karal djaai. Na,
oe maange hai kie har ek manai aapan paap pastaaike aapan
diel safa karwaawe. Ohie khaatien oe dhieradj se agore hai.

10 Bakie djaise ek tjor tjoeppe se aawe hai, oisane Prabhoe
bhie atjakke me lautke aaiga. Oe dien swarag bahoet halla se
samaap hoi djaaiga, aur sab tjiedj djaun se sansaar banaawal
hai, oesab djaraawal djaaiga. Aur doenia ke sab tjiedj aur sab
kaam dekhaai djaaiga. 11 Ie baat jaad karke toelogke tjaahie
alag karal waalan ghat ketana auro safa se aapan djiewan bi-
etaawe ke aur Parmeswar ke barka maane ke. 12 Parmeswar
ke dien khiaal kariehe aur bhie kausies kariehe djeme oe
halieje se aawe. Oe dien par swarag djaraawal djaaiga aur
sab tjiedj djaun se sansaar banaawal hai, oesab aagie se gal
djaaiga. 13 Bakie oe hamlogke waada karies hai kie oe ekgo
naawa swarag aur naawa doenia banaaiga. Hoewa par sab
tjiedj bahoet barhia se tjaliega djaise oe maangie. Oe waada
karies hai, ohie se hamlog khoesiaalie se agoriela.

14 Pjaara logan, toelogke tjaahie agorte me kausies kare ke
aapan djiewan safa se bietaawe ke djaise Prabhoe maange
hai, djeme toelog ose miel-djoelke rahiehe. 15 Khiaal kar kie

Parmeswar kaahe ke dhieradj se agore hai. Oe maange hai dher manai logan ke paap me se batjaawe. Hamlogke pjaara bhaai Paulas bahoet gjaan paais hai, aur oe ie sab tjiedj ke biese me toelogke khaat bhie liekhies hai. 16 Oe aapan sab tjietthie me ekahie baat liekhies hai djab oe ie tjiedj ke biese me liekhat raha. Okar tjietthie me koetjh baat na sahadj hai samdjhe ke, aur koi koi ke man laaik ke na hai. Oesab okar baat oelta samdjhaawe hai. Aur oesab na khaalie okar baat badale hai, bakie sab Parmeswar ke poestak ke doesar baat bhie. Ie rakam se oesab Parmeswar lage se alag karal djaai aur narak me pahoetj djaai.

Tjietthie ke ant

17 Attjha, pjaara logan, ab ie tjiedj howe se pahiele toelog djaan gaile kie ka hoiga. Ohie khaatien batjaaike rahoe aur na bahakaawal djaihe kharaab siekhaawe waalan ke dwaara. Oesab ekko hoekoem par na maange hai tjale. Djab toelog bahakaawal djaihe, tab aapan barhia bieswaas tjhor deihe, aur ie na thiek hai. 18 Bakie ham maangiela kie toelog Parmeswar ke bhalaai aur bhie hamlogke batjaawe Waala Prabhoe Jiesoe Kriest ke auro thiek se djaan dja.

Oke sab aadar miele aadj aur sada ke lieje!

Johaanas ke pahiela tjietthie
Pahiela baat

Johaanas ie tien tjietthie liekhies hai djab oe boerhwa hoi gail raha. Oe ek baap ghat siekhaais kaise iesaai logan ke tjaahie aapan djiewan bietaawe ke. Pahiela tjietthie me oe Parmeswar ke sanghat ke biese me liekhies, aur bhie okar bieswaasie ke larkan aur okar prem ke biese me. Parmeswar prem hai, aur okar larkan okar sanghat kare hai aur ek doesare ke prem kare hai.

Johaanas ke doesara tjietthie ekgo aurat khaatien hai. Hoi sake hai kie aurat ke matlab ekgo iesaai ke samaadj hai. Oe liekhies kie iesaai logan ke tjaahie ek doesare ke prem kare ke aur oelta siekhaawe waalan se batjaaike rahe ke.

Okar tiesara tjietthie bhaai Gaajas khaatien hai. Oe okar goen gaawe hai, bakie ek doesar bhaai ke tjaal-tjalan oke na attjha lage hai.

Tjietthie ke soeroe

1 Sansaar howe se pahiele Jiesoe Kriest raha. Ham aur
doesar pathaawal waalan okar aawaadj soenlie, oke aapan
aakhie se dekhlie, aur bhie aapan haath se tjhoeilie hai. Okar
naam „'Baat" ' hai. Oe to aapan baat se manai logan ke sattja
djiewan dewe hai. 2 Oe ek iensaan hoi gail raha aur apane
ke hamlogke dekhaais hai. Ohie se hamlog toelogse bataai
sakiela kie ohie sattja djiewan dewe hai. Pahiele oe aapan
Baap ke saath swarag me rahat raha. Tab oe doenia me aail
aur apane ke hamlogke dekhaais.
3 Djab oe hamlogke saath raha, tab hamlog dekhlie aur
soenlie hai kie oe ka kare aur bole hai. Aur ohie baat
hamlog toelogse bataaila. Hamlog maangiela kie tohoelog
Pieta Parmeswar aur okar Beta Jiesoe Kriest ke sanghat kar
djaise hamlog kariela. 4 Hamlog ie sab baat liekhiela sab koi
ke diel me khoesiaalie pahoetjaawe khaatien.

Andjor me tjale

5 Jiesoe Kriest ke sanesa hai kie Parmeswar andjor hai.
Okare me tanko andhiaar na hai. Hamlog ie baat soenlie hai
aur ab toelogse bataaila. 6 Ohie se djab hamlog boliela: „Ham
Parmeswar ke sanghat kariela," aur tabbo hamlog paap ke
andhiaar rasta par tjaliela, tab hamlog djhoeth boliela aur
Parmeswar ke sattja baat na soeniela. 7 Bakie djab hamlog
andjor me tjaliela djaise Parmeswar bhie andjor me hai, tab
hamlog okare sanghat kariela. Aur oe aapan Beta Jiesoe ke
khoen se hamlogke diel hardam safa karte rahe hai.

8 Djab hamlog boliela kie hamlog paap na kariela, tab
hamlog apane ke dhokha khawaaila aur na djaaniela sattjaai
kaun tjiedj hai. 9 Bakie djab hamlog aapan paap pastaaike
Parmeswar se bataai debe, tab oe hamlogke paap ke tjhama
deiga djaise oe bolies hai. Oe sattja Waala hai, ohie se oe
hamlogke diel ekdam se safa kar deiga har ek kharaab tjiedj
se.
10 Parmeswar bolies hai kie sab iensaan paapie hai. Aur
djab hamlog boliela: „Ham paapie na baatie," tab hamlog
bhie boliela kie Parmeswar djhoettha hai. Aisane dekhaawal
djaai kie hamlog okar baat na maaniela.

2

Jiesoe hamlogke sahaaita kare hai

1 Hamaar pjaara larkan, ham ie baat liekhiela djeme toelog
paap na kariehe. Aur djab hamlog me se tabbo koi paap-
boeraai kariega, tab hamlogke tjaahie jaad kare ke kie Koi
hai djaun Pieta Parmeswar ke aage hamlogke batjaawe hai.
Oe kabhie na koetjh kharaabie karies hai, aur oe Jiesoe Kriest
hai. 2 Oe hamlogke paap aapan oeppar leis aur sadja paaike
hamlogke Parmeswar se ek karwaais. Oe na khaalie ham-
logke paap aapan oeppar leis, bakie doenia bhar ke manai log
ke paap.
3 Hamlog kaise djaan paabe kie hamlog Parmeswar ke
djaaniela? Djab hamlog okar baat soenab, tab hamlog
djaanab. 4 Dje bole hai kie: „Ham oke djaaniela," bakie tabbo
okar hoekoem par na tjale hai, oe ekgo djhoettha hai aur na
djaane hai sattjaai kaun tjiedj hai. 5 Bakie dje okar baat soene
hai, oe Parmeswar ke sattje ke tjaahe hai. Oe dekhaawe hai
kie oe ose ek hai. 6 Aur djab hamlog boliela kie hamlog ose
ek baatie, tab hamlogke tjaahie aapan djiewan bietaawe ke
djaise Jiesoe bhie karat raha.

Ek naawa hoekoem

7 He pjaara logan, toelogke tjaahie doesare ke pjaar kare
ke. Ie ek naawa baat na hai, bakie toelog ie hoekoem soenle
rahiele djab se toelog Kriest me bieswaas kare lagale. 8 Tabbo
ie baat ek rakam ke naawa hoekoem hai, kie khaalie ek samai
me Kriest dekhaais hai kaise doesare ke pjaar kare ke tjaahie.
Toelog ie baat ab auro thiek se samdjhe lagale hai. Oisane
toelogke diel me dhiere dhiere andjor howe hai aur andhiaar
kamtie howe hai.
9 Djab koi bole hai kie oe Parmeswar ke andjor me tjale
hai, bakie tabbo aapan bhaai ke djare hai, tab oe abbe talak
andhiaar me hai. 10 Bakie dje ek doesare ke pjaar kare hai,
oe andjor me tjale hai. Aur andjor me koi na haldie se paap
me gier dja hai. 11 Djab koi aapan bhaai ke djare hai, tab oe

ekgo andha ghat andhiaar me tjale hai aur na djaane hai kie oe kaaha dja hai.

Doenia ke kharaabie se doer rahiehe

12 Hamaar pjaara larkan, Parmeswar toelogke paap ke tjhama deis hai Jiesoe Kriest ke maut ke kaaran. Ohie khaatien ham ie sab baat liekhiela toelogke khaatien.

13 Baap logan, sansaar howe se pahiele Parmeswar raha, aur toelog oke djaane hai. Ohie se ham ie sab baat liekhiela toelogke khaatien.

Naudjawaan logan, toelog saitaan ke djiet leile hai. Ohie se ham toelogke khaat ie sab tjiedj liekhiela.

Larkan, toelog Pieta Parmeswar ke djaane hai. 14 Baap logan, toelog oke djaane hai djaun hardam se raha. Aur naudjawaan log, toelog Parmeswar ke baat jaad kare hai, ohie se toelogke saktie hai saitaan ke djiete khaatien. Ohie khaatien ham ie baat liekhiela toelog sab koi ke khaatien.

15 Ie doenia ke kharaab sotj-bietjaar aur okar kaar-baar ke na pjaar kariehe. Dje ke ie sab tjiedj attjha lage hai, oe Pieta Parmeswar ke na tjaahe hai. 16 Manai logan ke paapie man, kharaab laalietj aur dhan-daulat ke ghamandie Pieta Parmeswar ke or se na aawe hai, bakie doenia ke sotj-bietjaar hai. 17 Aur ek dien doenia ke kaar-baar aur manai logan ke kharaab laalietj biet djaaiga. Bakie dje aapan djiewan bietaawe hai djaise Parmeswar maange hai, oe hardam okar saath rahiega.

Jiesoe ke doesman

18 Larkan, ie djoeg ke antiem samai aai gail hai. Toelog soenle rahiele kie Kriest ke doesman aaiga. Aur dher Kriest ke doesman ab ke tem me dekhaai gail hai. Ie rakam se hamlog djaaniela kie ab doenia ke antiem same hai.

19 Ie doesman log iesaai ke samaadj me ke hai, bakie oesab kabhie na sattja bieswaasie log raha. Djab oelog bieswaasie rahat tab hamlogke na tjhor dewat. Aise dekha hai kie oesab hamlogse ek man na raha.

20 Bakie tohielogke Parmeswar aapan Pawietr Aatma deis hai. Ohie se toelog okar sattjaai pahietjaan paawe hai. 21 Ham djaaniela kie toelog Parmeswar ke sattjaai djaane hai, ohie se ham ie tjietthie liekhiela. Aur toelog bhie djaane hai kie sattjaai aur djhoeth kabhie na sanghe tjal sake hai. 22 Dje bole hai kie Jiesoe Parmeswar ke tjoenal waala Kriest na hai, oe djhoettha hai. Aisan manai Kriest ke doesman hai. Oe Pieta Parmeswar aur okar Beta Jiesoe ke nahakaare hai. 23 Aur dje Parmeswar ke Beta me na bieswaas kare hai, oe Pieta Parmeswar me bhie na bieswaas kare hai. Bakie dje bole

hai kie: „Ham bieswaas kariela kie Jiesoe Parmeswar ke Beta hai," okar aur Pieta Parmeswar ke sotj ekke hai.

24 Batjaaike rahiehe kie toelog na tjhor deihe djaun baat toelog soeroe se soenle rahiele djab toelog Jiesoe Kriest me bieswaas kare lagale. Djab toelog ie baat aapan diel me rakhle rahiehe, tab toelog rodj Parmeswar ke Beta aur okar Pieta se ek man rahiehe. 25 Parmeswar ke Beta Jiesoe waada karies hai kie hamlog aapan djiewan okare sanghe bietaabe hardam ke lieje. 26 Koetjh manai log kausies kare hai toelogke bahakaawe ke. Ohie se ham toelogke khaatien ie sab baat liekhiela. 27 Toelogke Jiesoe ke Pawietr Aatma mielal hai. Oe hardam toelogke diel me rahiega aur toelogke har ek rakam tjiedj siekhaaiga. Ohie se toelogke doesare ke siektjha djaroerie na hai. Kriest se ek man me rahiehe djaise Pawietr Aatma toelogke siekhaais hai. Oe djhoeth na siekhaawe hai bakie sattjaai.

Parmeswar ke larkan

28 Attjha, pjaara larkan, ose ek rahiehe. Tab djab oe lautke aaiga, tab hamlog ose khoesiaalie se bhet kar sakab aur hamlogke na sarmaai ke parie. 29 Toelog djaane hai kie Parmeswar khaalie kare hai djaun ekdam se barhia aur sattja hai. Tab toelogke bhie djaane ke tjaahie kie dje okar man waala kare hai, oe Parmeswar ke larka hai.

3

1 Pieta Parmeswar ke biesaal prem ke dekh. Oe hamlogke na khaalie aapan larkan bolaawe hai, bakie hamlog sattje ke okar larkan baatie. Bakie doesar manai logan oke na djaane hai. Ohie se oesab hamlogke okar larkan ghat na tjienhe hai. 2 Pjaara waalan, hamlog ab Parmeswar ke larkan baatie, aur abbe na dekhaawal gail hai kie ekare baad hamlog kaisan hoi djaabe. Hamlog ek tjiedj djaaniela. Djab Jiesoe lautke aaiga, tab hamlog okare ghat rahabe. Hamlog to dekhab kie oe kaise hai. 3 Jiesoe Kriest ekdam be-kasoer hai. Ohie se dje okare oeppar bharosa kare hai, oe okare ghat safa djiewan bietaawat rahe hai.

4 Dje paap kare hai, oe Parmeswar ke kaanoen toere hai. Kharaabie kare ke matlab hai kie koi begar Parmeswar ke kaanoen se aapan djiewan bietaawe hai. 5 Toelog djaane hai kie Kriest doenia me aail hai hamlogke paap niekaare khaatien. Aur oe kabhie na ek paap karies hai. 6 Sab koi djaun ose ek rahe hai, oe paap na karte rahe hai. Aur dje paap karte rahe hai, oe na samdjhe hai kie Kriest ke hai, aur oke na djaane hai.

7 Hamaar pjaara larkan, batjaaike rahiehe kie koi na toelogke bahakaaiga. Dje be-kasoerie ghat aapan djiewan bietaawe hai, oe dekhaawe hai kie oe Kriest ghat be-kasoer aur Parmeswar se ek hai. 8 Dje paap karte rahe hai, oe saitaan ke larka hai. Saitaan to soeroe se paapie hai. Bakie Parmeswar ke Beta doenia par aail hai okar kaam naas kare khaatien.

9 Dje Parmeswar ke larka hoi gail hai, oe paap na karte rahe hai, Parmeswar ke naawa djiewan okar diel me hai, ohie se oe paapie ke djiewan na bietaai sake hai. Okar naawa djiewan Parmeswar me se oetpan bhail hai. 10 Aur hamlog kaise djaan sakiela kie koi Parmeswar ke larka hai kie to saitaan ke? Djaun manai paap karte rahe hai, aur dje doesare ke na pjaar kare hai, oe Parmeswar ke larka na hai bakie saitaan ke.

Doesare ke pjaar kare

11 Djab se toelog bieswaas kare lagale toelog soenle hai kie hamlogke tjaahie ek doesare ke pjaar kare ke. 12 Hamlogke na tjaahie rahe ke djaise Kaain rahat raha. Oe saitaan ke man waala karat raha aur djaran ke maare aapan bhaai ke maar dhaaries raha. Aur oe kaahe ke aise karies raha? Oe dekhies kie okar tjaal-tjalan kharaab raha bakie okar bhaai Parmeswar ke man waala karat raha. Ohie se oe oke maar dhaaries raha.

13 Bhaai logan, djab doenia ke manai logan toelogke djaran kariega, tab toelog atjambho na hoihe. 14 Hamlog aapan bhaai log ke pjaar kariela. Ohie khaatien hamlog djaaniela kie hamlog maut ke rasta tjhorke djiewan ke rasta par baatie. Bakie dje doesare ke na pjaar kare hai, oe abbe talak maut ke rasta par tjale hai.

15 Har ek manai djaun doesare ke djaran kare hai, oe Parmeswar ke aakhie me ek djaanmarwa hai. Aur toelog djaane hai kie ekgo djaanmarwa ke diel me naawa djiewan na hai. 16 Kriest hamlogke dekhaais hai kie doesare ke pjaar kare ke kaun tjiedj hai. Oe hamlogke batjaawe khaatien aapan djaan dei deis hai. Ohie se hamlogke tjaahie bhie doesare khaat aapan djaan dewe ke. 17 Djab hamlogke koetjh hai aur hamlog dekhiela kie doesar koi ke djaroerie hai, aur hamlog aapan diel patthar karke oke koetjh na deila, tab hamlog kaise bol sakiela kie hamlog Parmeswar ke tjaahiela?

18 Hamaar pjaara larkan, hamlogke na tjaahie khaalie bole ke kie hamlog doesare ke tjaahiela, bakie hamlogke tjaahie sattja diel se oke sahaaita kare ke. 19 Djab hamlog aise kariela tab hamlog djaan sakiela kie hamlog Parmeswar ke sattja rasta par tjaliela kie na. Tab hamlog be-dar se Parmeswar ke aage djaai sakiela. 20 Aur tjaahe hamlog kabhie kabhie apane ke kasoer deila, tabbo Parmeswar thiek se djaane hai kie hamlogke diel kaisan hai. Oe sab koetjh djaane hai.

21 Pjaara waalan, djab hamlog djaaniela kie hamlogke diel
safa hai, tab hamlog be-dar se ose batiaai sakiela. 22 Aur
djab hamlog okar hoekoem par tjalab aur okar man waala
karab, tab hamlogke sab tjiedj mieliega djaun hamlog ose
maangab. 23 Okar man waala hai kie hamlog okar Beta Jiesoe
Kriest ke naam par bharosa karie. Oe bhie maange hai kie
hamlog doesare ke pjaar karie djaise Kriest hamlogse bolies
raha kare ke. 24 Dje Parmeswar ke baat maane hai, oe ose
ek hai aur Parmeswar okar diel me rahe hai. Oe hamlogke
aapan Pawietr Aatma deis hai, aur aisane hamlog djaaniela
kie oe hamlogse ek hai.

4

Manai ke adjmaaw

1 Pjaara bhaai log, doenia me dher manai hai djaun
Parmeswar ke biese me djhoeth baat siekhaawe hai. Ohie se
toelogke na tjaahie sab koi ke baat bieswaas kare ke djab oe
bole hai kie oe ek Parmeswar ke sanesia hai. Toelogke tjaahie
oesabke baat adjmaaike dekhe ke kie oesabhan Parmeswar
ke Aatma dwaara batia hai kie na. 2 Djab koi ekgo sanesa
dewe hai aur toelog soene hai kie oe aapan diel se bieswaas
karke bole hai kie Parmeswar ke Beta Jiesoe Kriest ek iensaan
ke djanam leis hai, tab toelog djaan sakiehe kie Parmeswar ke
Aatma okare me rahe hai. 3 Bakie dje na bieswaas kare hai kie
Jiesoe Kriest iensaan hoi gail hai, okar diel me Parmeswar ke
Aatma na hai. Aisan manai Kriest ke doesman ke sotj-bietjaar
se tjalaawal dja hai. Toelog soenle rahiele kie okar doesman
doenia me aawat, aur oe aai tjoekal.

4 Pjaara larkan, toelog Parmeswar ke larkan baate aur
toelog okar doesman log ke djiet leile hai. Oe djaun toelogke
diel me rahe hai, oke saitaan se djaada saktie hai, tjaahe
saitaan ab doenia me raadj tjalaawe hai. 5 Djhoettha sanesia
log bhie raadj tjalaawe hai saitaan ke dwaara. Ohie se
doenia me dher manai log ke oesabke baat attjha lage hai.
6 Bakie hamlog aur Parmeswar ek man baatie. Aur djab koi
Parmeswar ke djaane hai, tab oe hamlogke baat maane hai.
Bakie dje Parmeswar se ek man na hai, oe aise na kare hai. Ie
rakam se hamlog djaan djaaila kie ke Pawietr Aatma ke sattja
baat bataawe hai, aur ke oelta-phoelta sanesa dewe hai.

Parmeswar ke prem hamlogke diel me

7 Pjaara logan, dje doesar koi ke pjaar kare hai, oe
Parmeswar ke larka hai aur oe oke djaane hai. Parmeswar
hamlogke diel me aapan pjaar dewe hai. Ohie se aaw hamlog
ek doesare ke pjaar karie dja.

8 Bakie dje doesar koi ke na pjaar kare hai, oe Parmeswar
ke na djaane hai. Parmeswar to prem hai. 9 Aur oe aapan
pjaar kaise dekhaais hai? Oe aapan ekahie Beta doenia me
pathaais hai djeme hamlog ek naawa djiewan bietaai sakie.
10 Pjaar kare ke matlab na hai kie hamlog Parmeswar ke
pjaar kariela, bakie oe hamlogke pjaar karies hai. Ohie se
oe aapan Beta ke pathaais hai. Aur okar Beta ek baliedaan
ghat hamlogke paap ke sadja aapan oeppar leis hamlogke aur
Parmeswar se ek karwaawe khaatien.
11 Pjaara log, djab Parmeswar hamlogke etana pjaar karies
hai, tab hamahoelogke tjaahie ek doesare ke pjaar kare ke.
12 Koi kabhie Parmeswar ke na dekhies hai. Tabbo djab
hamlog doesar log ke pjaar karab, tab dekhaaiga kie oe
hamlogke diel me rahe hai aur okar prem hamlogke tjaal-
tjalan ke dwaara poera hoi djaai.
13 Oe hamlogke aapan Aatma deis hai. Ie rakam hamlog
djaaniela kie hamlog ose ek man baatie aur oe hamlogke diel
me rahe hai. 14 Hamlog oke aapan aakhie se dekhlie hai aur
hamlog gawaahia baatie kie Pieta Parmeswar aapan Beta ke
doenia me pathaais hai manai logan ke batjaawe khaatien.
15 Har ek djaun bieswaas kare hai aur bole hai kie Jiesoe
Parmeswar ke Beta hai, oe Parmeswar se ek hai aur oe ose
bhie. 16 Hamlog djaan gailie hai kie Parmeswar hamlogke
ketana pjaar kare hai, aur hamlog okare oeppar bharosa
kariela.
Parmeswar prem hai, aur dje pjaar karat rahe hai, oe ose
ek rahe hai. 17 Djab okar pjaar hamlogke djiewan me poera
howe hai, tab hamlog faisala ke dien be-dar se agor sakiela.
Hamlog to doenia me aapan djiewan pjaar karte bietaaila
djaise Jiesoe. 18 Pjaar aur dar sanghe na tjal sake hai. Djab
koi ek doesare ke poera taur se pjaar kare hai, tab oe na dera
hai kie oe sadja paaiga. Dje ke dar lage hai, oe sotje hai kie oe
sadja paaiga aur diel bhar se na pjaar kare hai.
19 Parmeswar hamlogke pahiele pjaar karies hai, ohie se
hamlog oke aur bhie doesare ke pjaar kariela. 20 Aur djab koi
bole hai: „Ham Parmeswar ke pjaar kariela," bakie oe aapan
bhaai ke djaran kare hai, tab oe ekgo djhoettha hai. Oe aapan
bhaai ke dekhe hai, tabbo oke na pjaar kare hai. Tab oe kaise
Parmeswar ke pjaar kar sake hai djaun ke oe na dekh paawe
hai? 21 Ohie se Kriest hamlogse bolies hai kie: Dje Parmeswar
ke pjaar kare hai, oke tjaahie ek doesare ke bhie pjaar kare ke.

5

Doenia ke boeraai djiete ke

1 Dje bieswaas kare hai kie Jiesoe Parmeswar ke tjoenal
waala Kriest hai, oe Parmeswar ke larka hai. Aur dje Pieta
Parmeswar ke tjaahe hai, oe okar larkan ke bhie pjaar kare
hai. 2 Djab hamlog Parmeswar ke pjaar karab aur okar
hoekoem maanab, tab hamlog djaaniela kie hamlog okar
larkan ke bhie tjaahiela. 3-4 Parmeswar ke pjaar kare ke
matlab hai kie okar baat soene ke tjaahie. Okar har ek larka
doenia ke kharaabie ke djiet paawe hai. Aur oe kaise kar
paawe hai? Oe bieswaas kare hai kie Jiesoe oke sahaaita kare
hai. Ohie se Parmeswar ke hoekoem par tjale ke moeskiel na
hai. 5 Tab doenia ke boeraai ke djietiega? Oe djaun bieswaas
kare hai kie Jiesoe Parmeswar ke Beta hai.

Parmeswar ka bolies raha aapan Beta ke biese me

6 Jiesoe Kriest paanie me dopoe karal gail aur aapan khoen
bahawaaike maral. Oe na khaalie dopoe karal gail, bakie
oe bhie aapan khoen bahawaais. Pawietr Aatma gawaahie
dewe hai kie ie baat satj hai. Aur oe to sattjaai ke Aatma hai.
7 Aisane swarag me tieno sanghe gawaahie dewe hai: Pieta
Parmeswar, okar Baat aur Pawietr Aatma. Aur ie tieno ek hai.
8 Aur doenia par bhie tiengo gawaahia hai: Pawietr Aatma,
paanie aur khoen. Aur ie tieno bhie ek hai. 9 Djab hamlog ien-
saan ke baat bieswaas kariela, tab hamlogke tjaahie ketana
auro Parmeswar ke baat bieswaas kare ke djab oe gawaahie
dewe hai kie Jiesoe okar Beta hai.

10 Dje Pieta Parmeswar ke Beta me bieswaas kare hai, oe
aapan diel se djaane hai kie Jiesoe sattje ke Parmeswar ke
Beta hai. Bakie dje Parmeswar ke baat na bieswaas kare hai,
oe oke djhoettha banaawe hai. 11 Aur Parmeswar ka bolies
hai? Oe bolies hai kie oe hamlogke diel me naawa djiewan
deis hai hardam ke lieje. Aur naawa djiewan okar Beta me
hai. 12 Dje Parmeswar ke Beta ke apana leis hai, oe sattja
djiewan paai tjoekal hai. Bakie dje oke na apanaais hai, oe
sattja djiewan na paais hai.

Sattja djiewan

13 Ham ie baat liekhiela toelogke djanaawe khaatien kie
toelog sattja djiewan paai tjoekale hai. Toelog to Parmeswar
ke Beta me bieswaas kare hai. 14 Ohie se hamlog be-dar se
praatna kar sakiela. Aur djab hamlog ose praatna karab
djaise oe maange hai, tab oe hamlogke praatna soeniega.
15 Djab hamlog ie baat bieswaas kariela tab hamlog bhie
djaaniela kie tjaahe djaun tjiedj hamlog ose maangiela, oe
hamlogke praatna poera kare hai.

16 Djab toelog aapan iesaai bhaai-bahien ke ek paap karat
dekhiehe djaun maut ke sadja laaik na hai, tab toelogke

tjaahie okare khaat praatna kare ke. Tab Parmeswar oke batjaai deiga. Hamlogke tjaahie ie rakam manai log ke khaatien praatna kare ke. Koetjh paap bhie hai djaun maut ke sadja laaik hai. Ham na boliela kie toelogke tjaahie ielogan khaatien praatna kare ke djaun aisan paap kare hai. 17 Sab kharaab kaam paap hai. Bakie sab paap maut ke sadja laaik na hai.

18 Hamlog djaaniela kie har ek manai djaun Parmeswar ke larka hai, oe paap na karte rahe hai. Parmeswar ke Beta oke aar kare hai djeme saitaan oke boeraai na karwaai paawe. 19 Hamlog djaaniela kie hamlog Parmeswar ke larkan baatie, aur kie doenia ke sab doesar manai log saitaan ke dwaara tjalaawal dja hai. 20 Hamlog djaaniela kie Parmeswar ke Beta aail hai aur hamlogke dekhaais hai kie sattja Parmeswar Ke hai. Hamlog okar Beta Jiesoe Kriest dwaara ose ek baatie. Oe sattja Parmeswar hai, aur oke djaane ke matlab hai kie hamlog hardam ke lieje naawa djiewan bietaabe.

21 Pjaara larkan, Parmeswar ke biese me djhoeth baat djaise naklie bhagwaan hai. Batjaaike rahiehe!

Johaanas ke doesara tjietthie

Tjietthie ke soeroe

1 Ham iesaai ke barkwa Johaanas baatie. Ham ie tjietthie
liekhiela oe aurat khaatien djaun ke Parmeswar alag karies
hai iesaai ke djiewan bietaawe khaat, aur bhie okar larkan
khaatien. Ham toelogke satj-moetj tjaahiela. Aur na khaalie
ham, bakie bhie sab log djaun Parmeswar ke sattja baat
djaan gail hai. 2 Oe sattja baat to hamlogke diel me rahe
hai aur hardam hamlogke saath rahiega. 3 Aisane Pieta
Parmeswar ke aur okar Beta Jiesoe Kriest ke bhalaai, daaja
aur sjaantie bhie hamlogke saath rahiega aur hamlog okar
sattjaai maanke prem se okar rasta par tjalab.

Sattjaai aur prem

4 Ham bahoet khoesie bhailie djab ham tor larkan me se koi
koi ke bhetailie djaun Pieta Parmeswar ke sattja baat maan
lewe hai djaise oe hamlogke hoekoem deis hai. 5 Bahien,
ham tose maangiela kie hamlog apane me pjaar kare k'hoi.
Ie ek naawa hoekoem na hai, bakie hamlog iesaai howe se
djaaniela kie hamlogke tjaahie ek doesare ke pjaar kare ke.
6 Aur ekar matlab hai kie hamlog Parmeswar ke hoekoem
maaniela. Toelog soeroe se djaane hai kie oe bolies hai ek
doesare ke pjaar kare ke.

Bharmaawe waalan

7 Doenia me dher bharmaawe waalan hai. Oesab na kholke
bole hai kie Jiesoe Kriest iensaan ke djanam leis hai. Aisan
manai log doesare ke bharmaawe hai aur apane ke Kriest ke
doesman banaawe hai. 8 Hamlog kausies karlie hai toelogke
bieswaas barhaawe khaatien. Batjaaike rahiehe kie oe manai
log toelogke bieswaas na toer dewe. Khaalie djab toelog
aapan bieswaas pakarle rahiehe tab Parmeswar toelogke
ienaam dei sakie.
9 Dje Kriest se djaada siekhaawe hai, oe Parmeswar se ek na
hai. Bakie dje okar baat siekhaawe hai, oe ose ek hai aur bhie
okar Beta se. 10 Djab koi aaike toelogke ie baat doesar rakam
se siekhaaiga, tab toelog oke bhiettar na aawan deihe. 11 Dje
aisan manai ke bhiettar lewe hai, oe okar kharaab kaam me
bhaag lewe hai.

Tjietthie ke ant

12 Ham maangiela toelogke auro dher tjiedj djanaawe,
bakie na liekhe ke dwaara. Ham maangiela toelogke paas

aawe, tab ham toelogse auro bataai sakab djeme hamlogke
diel khoesiaalie se bhar djaai.
13 Tor pjaara bahien ke larkan toelogke jaad kare hai.

Johaanas ke tiesara tjietthie

Tjietthie ke soeroe

1 Ham iesaai ke barkwa Johaanas baatie, aur ham ie tjietthie liekhiela pjaara Gaajas khaatien. Ham oke bahoet tjaahiela.

Gaajas

2 Pjaara bhaai, ham Parmeswar se praatna kariela kie tor haal ekdam barhia rahie aur kie tor dehie tjangga rahie djaise tor diel bhie attjha hoi gail hai.

3 Ham bahoet khoesie hoi gailie djab ekaat iesaai bhaai log hia aaike bataais kie toe diel bhar se bieswaas karke sattjaai ke rasta par tjale hai. 4 Djab ham soeniela kie hamaar larkan sattjaai ke rasta par tjale hai, tab koetjh na hai djaun hamme auro khoesiaalie dei sake hai.

5 Pjaara Gaajas, toe bharosaadaar baate aur ek barhia kaam kare hai kie toe iesaai samaadj ke bhaai logan ke sahaaita kare hai, tjaahe toe oesabke na djaane hai. 6 Oesab djab lautke aail tab hia ke samaadj log se bataais kaise toe oelogke prem karat rahiele. Djab oesabhan phien se tore paas aaiga, tab oelogke phien se auro aage djaai khaatien sahaaita kariehe. Tab toe ek bhala kaam kariehe djaise ek Parmeswar ke larka ke tjaahie kare ke. 7 Oesab hia hoewa dja hai Jiesoe Kriest ke biese me bataawe khaatien, aur oelog be-bieswaasie log se ekko tjiedj na maange hai. 8 Ohie se hamlogke tjaahie aisan manai logan ke bhiettar leike sahaaita kare ke. Ie rakam se hamlog bhaag leila Parmeswar ke sattjaai soenaawe khaatien.

Diotrefes aur Demetrias

9 Ham samaadj logan ke ek tjietthie liekhlie rahielie. Bakie Diotrefes na maange hai hamaar baat soene. Aur oe maange hai barkwa khele! 10 Djab ham toelogke lage aabe tab ham djanaabe kie oe hamlogke biese me ketana and-band baat bole hai. Aur ie na sab hai. Oe bhie partjaar kare waala bhaai log ke bhiettar na aawan dewe hai. Aur djab koi maange hai ie kaam kare, tab oe bhie oke na karan dewe hai aur oke samaadj me se khader dewe hai.

11 Pjaara bhaai, toe aisan kharaab manai logan ke sanghat na kariehe, bakie attjha manai log se. Dje hardam bhalaai kare hai, oe Parmeswar ke larka hai. Bakie dje kharaabie karat rahe hai, oe Parmeswar ke na djaane hai.

12 Demetrias ke biese me sab koi barhia baat batia hai, aur
oe satj baat hai. Aur hamlog bhie gawaahia baatie kie oe
aapan djiewan safa se bietaawe hai. Aur toe djaane hai kie
hamlog djhoeth na boliela.

Tjietthie ke ant

13 Ham maangiela toke auro dher tjiedj djanaawe, bakie
ham ie tjietthie me ie sab tjiedj na liekhab. 14 Ham maangiela
halieje se tore paas aawe aur tose batiaai.

15 Parmeswar toke aasier-baat dewe.
Tor hia ke sanghatian toke jaad kare hai.
Toe hoewa ke sanghatian ke hamaar naam se aasier-baat
dei deihe.

Joedaas ke tjietthie Pahiela baat

Hoi sake hai kie ie Joedaas Prabhoe Jiesoe ke ek bhaai raha. Hamlog na djaaniela kie oe ie tjietthie kekar khaatien liekhies hai. Sab iesaai logan ie baat dwaara siekh sake hai kie oesabke tjaahie oelta siektjha se batjaaike rahe ke. Joedaas jaad karwaais kaise Parmeswar pahiele oelta siekhaawe aur siekhe waalan ke sadja deis hai. Ohie se iesaai logan ke tjaahie thiek se soene ke kie koi ke baat satj hai kie na. Aur oelogke tjaahie aapan sattja bieswaas pakarle rahe ke.

Tjietthie ke soeroe

1 Ham Joedaas baatie aur ie tjietthie liekhiela. Ham Jiesoe Kriest ke ekgo goelaam baatie aur Jaakobas ke bhaai.

Ie tjietthie sab manai khaatien liekhal dja hai djaun ke Pieta Parmeswar sada ke lieje apane khaatien bolaais hai. Oe toelogke pjaar kare hai aur rakhwaala kare hai Jiesoe Kriest ke sanghe rahe khaatien. 2 Ham praatna kariela kie Parmeswar ke daaja, pjaar aur sjaantie toelog khaat hardam barte rahe.

Ie tjietthie ke matlab

3-4 Pjaara bhaai-bahien, ham maangat rahielie toelogke liekhe kaise Parmeswar hamlogke aur toelogke paap me se batjaais hai. Bakie pahiele hamke tjaahie ek doesar tjiedj ke biese me liekhe ke. Koetjh be-bieswaasie logan dhiere se toelogke samaadj me ghoes gail hai. Ohie se ham toelogke bientie kariela bahoet kausies kare ke aapan bieswaas Kriest me pakarle rahe ke. Parmeswar to alag karal waalan khaatien aapan sanesa khaalie ek dafe deis hai, aur koi ke na tjaahie okar baat badale ke. Ie be-bieswaasie logan na maange hai Parmeswar ke baat soene. Oesab bole hai kie: „Parmeswar bhalaai karke hamlogke paap ke tjhama deiga, ohie se hamlog aapan laalietj poera kar sakab." Tjaahe Jiesoe Kriest oelogke ekahie Prabhoe aur Maastar hai, tabbo oesab bole hai kie: „Ose aur hamlogse koetjh ke gam na hai." Aisan manai logan ke biese me Parmeswar dher dien pahiele aapan poestak me liekhwaais raha kie oelog sadja laaik hai.

Parmeswar sab ke sadja deiga djaun kharaab djiewan bietaawe hai

5 Toelog ie sab baat soen tjoekale hai, tabbo ham maangiela toelogke jaad karwaawe kaise Parmeswar ek djaatie bhar ke Egypte des me se batjaais raha, tabbo koetjh dien baad maar dhaaries djaun log okare me bieswaas na karat raha. 6 Bhie

jaad kar kie koetjh parie logan aapan dardja tjhorke swarag me se tjal gail. Tab Parmeswar oesabke andhiaar me band kar deis hai oe barka dien talak djab oe oelogke oeppar faisala kariega. 7 Aur na bhoelaai dja kie Sodom aur Gomora aur hoewa ke ekwan sahar ke manai log se ka bhail raha. Oesab bhie na maangat raha Parmeswar ke baat soene. Oe aadmie log doesar mardaana log ke sanghe tjhatjhoendaraipan karat raha. Bas Parmeswar sab sahar ke djaraaike raakhie kar deis. Aur aisane dekhaawal dja hai kie Parmeswar sada ke lieje aagie dwaara sadja deiga sab koi ke djaun na maange hai okar baat maane.

8 Aisane sapana dekhe waalan aapan sotj-bietjaar me se har ek rakam tjiedj niekaarke aapan dehie se be-saram kaam kare hai. Oesab koi ke baat na maange hai soene aur Parmeswar ke pawietr waalan ke biese me kharaab baat bole hai. 9 Oesab na hai djaise Parmeswar ke parie ke barkwa Miekael. Oe saitaan se Mosas ke lahaas ke biese me takaraar karat raha. Bakie oe okar bedjatie na karies aur oke kasoer na deis. Oe khaalie bolies: 10 „Parmeswar toke sadja deiga.” Bakie ie be-bieswaasie log kharaab baat bole hai oe tjiedj ke biese me djaun oesab na djaane hai. Oesab biena sotj-bietjaar djaise djanaawar logan khaalie aapan man waala kare hai. Ohie se oesab Parmeswar lage se doer karal djaaiga. 11 Oelog maut ke rasta par tjale hai, djaise Kaain bhie karat raha. Oesab djaise Bieliam hai djaun paisa khaatien kharaab kaam karat raha. Aur oesab djaise Korah Parmeswar se djabarai kare hai aur bhie naas karal djaaiga.

12 Djab toelog ekattha howe hai apane me prem se bhodjan kare khaatien, tab ie kharaab manai log toelogke samaadj ke saram dewaawe hai. Oesab khaalie apane ke sotje hai aur dalieddar ghat kha hai aur doesar log koetjh na paawe hai. Oesab hai djaise badarie djaun ke tjaahie ek djhoer djagaha par barkha barse ke, bakie hauwa oesabke oeraai dewe hai. Oesab bhie hai djaise phal ke per djaun phal na dewe hai. Tab aisan per oekharaaike biegaai dja hai, tab mar dja hai. Aisahie Parmeswar oesabke maut ke sadja deiga sada khaatien. 13 Aur oesab hai djaise samoendar ke barka halfa djaun ke balaai dekhaai dja hai. Aisahie ie sab manai logan aapan kharaab tjaal-tjalan dwaara har ek rakam saram tjiedj dekhaawe hai. Oelog bhie djaise tarai hai djaun aapan djagaha tjhor deis hai. Oe kharaab manai log khaatien sada ke lieje sab se andhiaar djagaha tajaar karal gail hai.

14 Aadam se satwa pierahie me se ek beta ke naam Henok raha. Oe agahie se Parmeswar ke sanesa bataawat raha kie: „Dekh! Prabhoe aapan hadjaaran aur hadjaaran parie log ke sanghe aawe hai. 15 Aur oe djadj ghat har ek manai ke oeppar

faisala kariega. Tab oe sadja deiga djaun log okar baat na maange hai soene, kharaabie kare hai aur moeh tjalaaike oke barka baat bole hai." 16 Oesab hardam bhoen-bhoena hai aur orhan dewe hai, aur oesab khaalie maange hai aapan laalietj poera kare. Oelog apane ke barwargie kare hai aur djab doesar ke goen gaawe hai tab oesab aapan faida khaatien kare hai.

Parmeswar ke rasta par aur aage tjal

17 Pjaara logan, jaad kar kie hamlogke Prabhoe Jiesoe Kriest ke pathaawal waalan toelogse kaun baat bataais raha. 18 Oesab bolies: „Ie djoeg ke ant me manai log aaiga djaun Parmeswar ke thatha oeraaiga. Oesab paapie hai aur khaalie aapan laalietj poera kariega." 19 Aur ehielog to hai djaun toelog me djhagara karwaawe hai. Oesab Pawietr Aatma ke dwaara na tjale hai bakie aapan man dwaara. 20 Bakie pjaara logan, toelog Parmeswar ke prem jaad kariehe. Kausies kar aapan maahaan bieswaas barhaawe ke. Aur bhie Pawietr Aatma ke sahaaita se praatna karte rahiehe. 21 Bieswaas karke agor djab talak Jiesoe Kriest na aaiga. Djab oe aaiga tab oe toelogke daaja karke aapan sanghe ledjaaiga sada ke lieje okar lage rahe khaatien.

22 Iesaai logan djaun na thiek se djaane hai kie oesab kekar baat bieswaas karie, oesabhanke daaja kariehe. 23 Djaise toelog koi ke aagie me se niekaar leite, aisane oe manai log ke haalie se Parmeswar ke sadja me se batjaai leihe. Aur djab toelog mangiehe ekdam bhatkal waala log ke sahaaita kare, tab djaise toelog mail kapra batjaaike tjhoewe hai, oisane aisan manai log se bahoet batjaaike rahiehe, nahie to toelog bhie bhatak djaihe.

24-25 Ekahie Parmeswar ke aadar kare k'hoi. Oe to Prabhoe Jiesoe Kriest ke dwaara hamlogke batjaawe Waala hai. Oe toelogke boeraai me se batjaai sake hai djeme toelog Jiesoe Kriest ke biesaal soekh me okar aage biena kasoer se aur bahoet khoesiaalie se thara rahiehe. Ohie se sab soekh, maahaanta, saktie aur hoekoem sab djoeg se okar raha, ab hai aur sada ke lieje rahiega! Ha, aisahie hai.

Jiesoe Kriest ke aagam ke baat Johaanas khaatien Pahiela baat

Ie poestak me Johaanas liekhies hai djaun Prabhoe Jiesoe oke ek parie dwaara dekhaais hai. Oe djaise ek sapana me dekhies kie aane waala tem me ka hoiga. Pahiele Prabhoe Jiesoe ose saatgo tjietthie liekhwaais saatgo iesaai ke samaadj khaatien. Tab oke tjaahat raha liekhe ke kaise iesaai logan sataawal djaaiga, kaise Prabhoe Jiesoe lautke aaiga aur saitaan ke baanhke ek hadjaar baries talak raadj tjalaaiga. Oe liekhies kaise Parmeswar sab koi ke oeppar faisala kariega aur okar goessa doenia par dekhaaiga. Ant me oe liekhies kie Parmeswar ek naawa swarag aur doenia banaaiga.

Ie poestak liekhal gail sab iesaai logan ke djanaawe khaatien kie ek dien Parmeswar sab tjiedj attjha kariega. Doekh, moesiebat aur maut mietaawal djaaiga aur Parmeswar sada ke lieje sab tjiedj aur sab koi ke oeppar raadj tjalaaiga. Sab koi poera taur se soekhie rahiega djaise Parmeswar doenia howe se pahiele maangat raha.

Poestak ke pahiela baat

1 Pieta Parmeswar Jiesoe Kriest se aapan baat djanaais hai,
aur ie poestak me Jiesoe aapan goelaam log ke dekhaawe hai
kaun tjiedj halieje howe ke tjaahie. Ie sab baat liekhwaawe
khaat oe ek parie ke aapan kamkarta Johaanas ke lage
pathaais. 2 Tab Johaanas Parmeswar ke sanesa liekhies djaise
Jiesoe Kriest ose bataais aur dekhaais raha. 3 Dje ie aagam se
bataawal baat doesar log khaatien parhiega, aur bhie dje ie
baat soenke diel me dharle rahiega, oesab soekh me rahiega.
Dher dien na rahie gail hai kie ie sab baat poera hoi djaaiga.

Poestak ke soeroe

4 Ham Johaanas baatie aur ham ie baat Aasia des ke
saat iesaai ke samaadj khaatien liekhiela. Toelogke bhalaai
aur sjaantie howe okar dwaara djaun ab hai, hardam se
raha aur sada ke lieje rahiega. Aur bhie okar saato Aatma
dwaara djaun Parmeswar ke gaddie ke aage thara hai. 5 Aur
bhie Jiesoe Kriest ke dwaara. Oe hamlogke bharosaadaar
gawaahia hai. Oe pahiela iensaan hai djaun maral manai
me se djie oethal hai, aur oe doenia ke raadja ke Raadja
hai. Oe hamlogke etana pjaar kare hai kie oe aapan khoen
bahaais hai hamlogke boeraai me se batjaawe khaatien. 6 Oe
hamlogke aapan djaatie ghat ekattha karies hai hamlogke

oeppar raadj tjalaawe khaatien, aur oe hamlogke agwan banaais hai aapan Pieta Parmeswar khaatien. Aur ham bahoet maangiela kie sada ke lieje okar aadar aur saktie rahe! Ha, aisane hai.

7 Soen, oe baadar par aaiga. Har ek iensaan oke aawat
dekhiega, aur bhie djaun log oke kroes par marwaais raha.
Tab doenia ke sab djaatie doekh ke maare piet-pietke roiga.
Ha, aisahie hoiga.

8 Prabhoe Parmeswar bole hai kie: „Djaise alfa aur omega
pahiela aur aakhrie attjhar hai, oisane ham pahiela aur
aakhrie Waala baatie. Ham ab baatie, hardam se rahielie aur
sada rahabe. Aur ham sab se maahaan Waala baatie."

Patmos des me ka bhail

9 Ham toelogke iesaai bhaai Johaanas hai aur doekh me
saamiel waala baatie. Ham to bhie sataawal djaaila. Aur
djaise toelog Jiesoe ke raadj me bhaag lewe hai, oisahie ham
bhie. Aur moesiebat me ham bhie okare paatjhe tjaliela.

Ham Parmeswar ke baat partjaar karat rahielie aur
gawaahie dewat rahielie kie Jiesoe hamaar Prabhoe hai.
Ohie khaatien manai log hamme pakarke ek doesar des me
legail. Oe des samoendar me hai aur Patmos bolaawal dja
hai. 10 Tab ek etwaar ke ham aapan bas me na rahielie,
bakie hamaar aatma kamaat raha. Hamaar paatjhe bahoet
djor se ek aawaadj soenaail djaise ekgo toerahie baadja ke.
11 Hamme soenaail kie: „Ab se toe dher tjiedj dekhiehe. Ie
sab baat soenke ekgo poestak liekh. Tab ie poestak saat iesaai
ke samaadj Efese, Smerna, Pergaamam, Tiaatiera, Sardes,
Fielaadelfia aur Laodiesea ke sahar me pathaai deihe."

12 Tab ham ghoemlie dekhe khaat kie ke batia hai. Aur
ham saatgo lamba sona ke tjiedj djaise tel ke tjieraag dekhlie.
13 Ekare bietj me koi raha. Oe djaise ek iensaan ke beta
dekhaat raha. Oe gor talak kapra pahienies raha, aur ek
sona ke tjamotie okar tjhaatie par lagaawal raha. 14 Okar
moerie ke baar ekdam oeddjar-sapet ghat dekhaat raha. Aur
okar aakhie djaise aagie barat raha. 15 Okar gor djaise tjatak-
laal dhiekat pietar dekhaat raha. Aur okar aawaadj djaise
bahata paanie djor se soenaail. 16 Okar dahiena haath me
saatgo tarai raha. Okar moeh me se ek doeno bagal tjokh
talwaar niekarat raha. Aur oe djaise dien doepahare ke
ghaam dekhaat raha.

17 Tab djab ham oke dekhlie, tab ghabaraahat me ham ek
maral manai ghat okar gor ke lage gier parlie. Tab oe hamaar
oeppar aapan dahiena haath rakhke bolies: „Na dera. Ham
pahiela aur aakhrie Waala baatie. 18 Ham djienda baatie.
Ham mar gailie rahielie, bakie dekh, ab ham sada ke lieje

djiela. Aur ab ham maut aur maral logan ke djagaha par hoekoem tjalaaila. 19 Djaun toe dekhle hai, ab dekhe hai aur ekare baad hoiga, ie sab tjiedj liekh de." 20 Oe bolies: „Ham tose ie saato tarai aur tjieraag ke gahier matlab bataabe. Ie saato tarai hamaar haath me saat iesaai ke samaadj ke parie log hai. Aur ie saato tjieraag saat sahar me ke iesaai ke samaadj hai."

2

Ek sanesa Efese sahar ke iesaai log khaatien

1 Jiesoe bolies: Ie sab baat Efese ke samaadj ke parie khaatien liekh de:

Hamaar dahiena haath me saatgo tarai hai aur ham saatgo sona ke tjieraag ke bietj me tjaliela, 2 aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

Ham djaaniela kie toelog bhala kaam kare hai. Toelog kausies karke aur hiemmat baanhke aapan djiewan bietaawe hai. Ham bhie djaaniela kie manai ke kharaab tjaaltjalan toelogke tanko na attjha lage hai. Toelog to khodj karke djaan gaile hai kie koetjh manai log djhoetthe ke bole hai kie oesab Parmeswar ke pathaawal waalan hai. 3 Toelog hamare me bieswaas kare dwaara doekh oethaile, bakie hiemmat na harle. 4 Tabbo koetjh hai djaun hamme na attjha lage hai. Toelogke pjaar pahiele ghat na hai. 5 Jaad kar kie toelog pahiele ketana pjaar karat rahiele aur ab ketana kamtie. Aapan man badal de aur ek naawa djiewan soeroe kar djaise pahiele. Djab toelog aise na mangiehe kare, tab ham aaike toelogke tjieraag kie to samaadj hataai debe. 6 Bakie ham khoesie baatie kie Niekola logan ke kharaab kaam toelogke tanko na attjha lage hai. Ie to hamke bhie kharaab lage hai.

7 Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke. Aur djaun log djietiega, ham oelogke djiewan ke per ke phal khaai debe. Oe per to Parmeswar ke Paramdes me hai.

Ek sanesa Smerna sahar ke iesaai log khaatien

8 Oe bolies: Ie sab baat Smerna ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Ham pahiela aur aakhrie Waala baatie. Ham mar gailie rahielie aur phien se djie oethlie hai. Aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

9 Ham djaaniela toelog ketana sataawal dja hai, aur kie toelog doenia par garieb baate. Tabbo swarag me toelogke bahoet dhan hai. Ham djaaniela kie koetjh Israel ke djaatie log toelogke niendara kare hai. Oelog bole hai kie oesab

Parmeswar ke djaatie hai, bakie oelog saitaan ke samaadj me ke hai. 10 Soen, toelogke aapan bieswaas dwaara auro doekh oethaihe, bakie na dera. Aur saitaan toelog me se koi koi ke pakarwaaike djahal me band karwaai deiga dekhe khaat kie toelogke bieswaas ketana barka hai. Toelog das rodj sataawal djaihe. Bakie aapan bieswaas maut talak kaske pakarle rahiehe. Tab toelogke ienaam mieliega kie toelog hardam ke lieje aapan djiewan hamare sanghe bietaihe.

11 Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke. Aur djaun log djietiega, oelog doesara maut me se batj djaaiga.

Ek sanesa Pergaamam sahar ke iesaai log khaatien

12 Oe bolies: Ie sab baat Pergaamam ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Hamke ek doeno bagal tjokh talwaar hai. Aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

13 Ham djaaniela kie toelogke oe sahar me rahe ke pare hai djaaha saitaan raadj tjalaawe hai. Bakie toelog abbe talak hamaar naam lewe hai aur toelog aapan bieswaas hamare me na tjhor deile hai. Aur djab hamaar bharosaadaar gawaahia Antiepaas toelogke sahar me aapan bieswaas dwaara maraai gail, tabbo toelog aapan bieswaas na tjhorle.

14 Tabbo toelogke samaadj me koetjh hai djaun hamme na attjha lage hai. Toelog me se koi koi djaise Bieliam siekhaawe hai. Oe to raadja Baalak se bataais Israel ke djaatie log ke naklie bhagwaan ke khaaik khawaawe ke, aur oelogse tjhatjhoendaraipan karwaawe ke, tab oe oesabke Parmeswar ke rasta par se hataai sakat. 15 Ie Niekola logan ke siektjha hai, aur toelog me se koetjh manai log bhie aise siekhaawe hai. 16 Toelogke tjaahie aapan kharaab tjalaawa tjhor dewe ke, nahie to ham aaike oelogke aapan moeh ke talwaar se maarab.

17 Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke. Djaun log djietiega, ham oelogke ek rakam bret debe djaise Israel log maidaan me paawat raha aur „'maana" ' bolaawat raha. Ie swarag ke bret koi na dekh sake hai, bakie oelogke diel khaatien hai. Aur ham oelogke bhie ek ekgo oeddjar ieta debe. Sab ieta par ek naawa naam liekhal rahiega, aur khaalie dje ke aisan ieta mieliega, oe aapan naawa naam djaaniega.

Ek sanesa Tiaatiera sahar ke iesaai log khaatien

18 Oe bolies: Ie sab baat Tiaatiera ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Ham Parmeswar ke Beta baatie aur hamaar aakhie djaise aagie bare hai. Hamaar gor pietar ghat dekha hai. Aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

19 Ham djaaniela kie toelog ketana bhala kaam kare hai. Toelog apane me pjaar kare hai aur bhie hamare me bieswaas kare hai. Toelog doesar koi ke sahaaita kare hai aur hiemmat na haare hai. Aur toelog ie sab kaam hardam djaada kare hai. 20 Bakie tabbo hamme tanko na attjha lage hai kie toelog Iesebel aurat ke man waala karan dewe hai. Oe bole hai kie oe Parmeswar ke ek sanesia hai. Bakie oe hamaar goelaam log ke siekhaawe hai tjhatjhoendaraipan kare ke aur naklie bhagwaan ke khaaik khaai ke. 21 Ham oke mauka deilie hai aapan kharaab djiewan badale ke, bakie oe na maange hai. 22 Ohie se ham oke ek kharaab bemaarie debe djeme oe khaalie aapan bedie par paral rahie. Aur djab okar saamiel waalan aapan tjhatjhoendaraipan na tjhor deiga, tab ham oesabke bhie bahoet doekh debe. 23 Ham okar larkan ke maar dhaarab. Sab iesaai ke samaadj djaan djaai kie ham ek iensaan ke gahier sotj aur man djaaniela. Aur ham sabke okar kaam ke phal debe.

24 Tiaatiera log, hamme attjha lage hai kie toelogke bietj me koetjh log doesar rakam siekhaawe hai. Oesab na maange hai soene djaun baat koi koi saitaan ke gahier gjaan bolaawe hai. Oesabke ham djanaaila kie: Ham toelogke auro koetjh na boliela kare ke. 25 Khaalie djetana bieswaas toelogke hai, ohie pakarle rahiehe djab talak ham lautke na aabe.

26 Dje djietiega aur ant talak hamaar kaam karat rahiega, oke ham doesar djaat ke oeppar hoekoem debe. 27 Tab oe oesabke oeppar aise raadj tjalaaiga kie oelog toerant aapan sadja paaiga. Oesab djaise mattie ke bartan phorke naas karal djaaiga. Hamaar Baap hamke to bhie aisan hoekoem deis hai. 28 Ham oke oe tarai debe djaun dekhaawe hai kie ab saber hoiga.

29 Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke.

3

Ek sanesa Sardes sahar ke iesaai log khaatien

1 Oe bolies: Ie sab baat Sardes ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Hamke Parmeswar ke poera Aatma aur saatgo tarai hai. Aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

Ham djaaniela toelog kaun kharaab kaam kare hai. Manai log sotje hai kie toelog aapan djiewan Parmeswar khaatien bietaawe hai, bakie aise na hai. Toelog okare aage djaise maral manai baate. 2 Djaag dja aur djaun toelogke samaadj me abbe thora attjha hai, oke sodjha kar, nahie to ohoe miet djaai. Ham to dekhiela kie toelog hamaar Parmeswar khaatien ek kaam poera na karle hai. 3 Jaad kar kaise toelog khoes khabar soenke khoesiaalie se apanaile rahiele. Tab phien se oisahie ie sab baat pakarle rahiehe aur aapan tjaal-tjalan badal de. Bakie djab toelog na djagiehe, tab ham ekgo tjor ghat aisan tem par aabe kie toelog na sotjle rahiehe. 4 Bakie toelog me se ekaatgo djane ab talak safa djiewan bietaawe hai. Oesab oeddjar kapra pahiene laaik hai aur hamaar saathe tjal sake hai.

5 Dje djietiega, oe oeddjar kapra paaiga. Aur ham okar naam djiewan ke poestak* me se na mietaabe. Ham aapan Baap ke aur okar parie log ke aage gawaahie debe kie oe hamaar hai.

6 Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke.

Ek sanesa Fielaadelfia sahar ke iesaai log khaatien

7 Oe bolies: Ie sab baat Fielaadelfia ke samaadj ke parie khaat liekh de:

Ham pawietr aur sattja Waala baatie. Ham raadja Daawied ke aulaad ghat hoekoem tjalaabe. Djab ham koetjh kholiela tab koi na band kar sakiega. Aur djab ham koetjh band kariela tab koi na khol sakiega. Aur ab ham toelogse koetjh bataabe.

8 Ham djaaniela kie toelog aapan djiewan bietaawe hai djaise Parmeswar ke barhia lage hai. Toelogke samaadj tjhota hai, aur eman barka dardja waalan na hai. Bakie tabbo toelog hamaar baat soenle rahiele. Toelog doesare ke aage hamaar naam na nahakarle. Ohie se ham toelog khaatien ekgo kamaarie khollie hai, aur koi na eke band kar sakiega. 9 Dekh, toelogke doesman bole hai kie: „Ham-log Parmeswar ke djaatie baatie," bakie ie djhoeth baat hai. Oesab saitaan ke samaadj me ke hai. Ham aise karabe kie oelog aaike toelogke gore gieriega aur oesabke bole ke parie kie ham tohielogke aapan djaatie ghat pjaar kariela. 10 Ham toelogse bollie rahielie kie toelog bieswaas me hamke agoriehe djab talak ham na lautke aabe. Aur toelog hamaar baat soenle hai. Ohie se djab doenia bhar ke iensaan log ek barka moesiebat ke tem me adjmaawal djaaiga,

* **3:5** Djiewan ke poestak me sab manai log ke naam liekhal hai djaun hardam ke lieje Parmeswar ke sanghe aapan djiewan bietaaiga.

tab ham toelogke batjaabe. 11 Ham halieje aabe. Aur djaun
me toelog bieswaas kare hai, ohie pakarle rahiehe, djeme
toelogke ienaam miele.
12 Dje djietiega, ham oke aapan Parmeswar ke mahal
ke ek paawa ghat banaabe, tab oe oman sada khaatien
rahie sakie. Ham aapan Parmeswar ke aur bhie okar sahar
ke naam opar liekh debe. Oe sahar naawa Jeroesaalem
rahiega aur Parmeswar oke swarag se oetaariega. Aur ham
aapan naawa naam opar bhie liekh debe.
13 Pawietr Aatma iesaai ke samaadj log ke ie sanesa dewe
hai. Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke.

Ek sanesa Laodiesea sahar ke iesaai log khaatien

14 Oe bolies: Ie sab baat Laodiesea ke samaadj ke parie
khaat liekh de:
Ham „Hoemkaarie bhare Waala" aur „bharosaadaar
Gawaahia" bolaawal djaaila. Ham satj boliela. Ham soeroe
me Parmeswar ke saara sansaar banailie hai. Aur ab ham
toelogse koetjh bataabe.
15 Ham djaaniela kie toelog aapan djiewan kaise bi-
etaawe hai. Toelogke diel thandha na hai aur garam na
hai. Bestar rahat kie toelog ekdam se thandha kie to garam
rahiete. Ab toelog djaise phiekka garam paanie baate,
16 aur ham tajaar baatie toelogke oegoel dewe ke. 17 Toelog
bole hai kie: „Hamlog dhanie baatie, hamlogke sab koetjh
hai aur hamlogke koetjh djaroerie na hai."
Bakie toelog na samdjhe hai kie toelogke haal ketana
kharaab hai. Toelog diel ke garieb baate. Toelog djaise
andha baate aur toelogke tjaahie aapan boeraai ke biese
me djaise nange manai ghat sarmaai ke. 18 Ohie khaatien
ham toelogke raai deila hamse diel ke dhan kiene ke. Oe
to djaise aagie me safa karal sona hai. Tab toelog sattje
ke dhanie manai rahiehe. Hamse oeddjar kapra bhie kien
le, tab toelogke na sarmaai ke parie. Aur hamse bhie
dawaai maang aapan aakhie par lagaawe khaat, tab toelog
dekh paihe kie Parmeswar ke aage toelogke haal ketana
kharaab hai. 19 Dje ke ham pjaar kariela, oesab djab boer-
aai karat rahe hai, tab ham oelogke daatab aur sadja deike
siekhaabe. Ohie khaatien aapan djiewan badal de aur
diel bhar se hamaar rasta par tjal. 20 Soen, ham kamaarie
lage thara baatie aur khoet-khoetaaila. Dje soenke hamaar
khaat kholiega, ham okar diel me djaabe. Tab hamlog
pjaara sanghatian ghat bhodjan karabe, ham okare sanghe
aur oe hamare saathe.
21 Ham djiet gailie hai, ohie se ham aapan Pieta ke sanghe
raadja ke gaddie par baithal baatie. Aur dje djietiega, ham
oke aapan sanghe gaddie par baithaabe.

22 Pawietr Aatma iesaai ke samaadj ke ie sanesa dewe hai.
Aur dje ke kaan hai, oke tjaahie okar baat soene ke.

4

Tjaubiesgo (24) barkwan aur tjaargo djienda swarag waalan

1 Djab ham ie sab baat liekh tjoekalie rahielie tab ham phien se djagte me ekgo sapana me doesar tjiedj dekhlie. Dekh! Oeppar baadar me ekgo kamaarie khoelal hai. Tab okar aawaadj djaun ke ham pahiele ekgo toerahie ghat soenlie rahielie, oe hamse bolies: „Oeppar aaw, tab ham toke dekhaabe ab se kaun tjiedj howe ke tjaahie."

2 Tab ham toerant Pawietr Aatma se bhar gailie. Bas ham swarag me ekgo raadja ke gaddie dekhlie aur opar Koi baithal raha. 3 Oe rang-bierang tjamkat raha djaise jasab aur maaniekia ke hiera. Aur gaddie ke oeppar dhanoek markat hiera ghat hariar rang me tjamkat raha. 4 Gaddie ke aas-paas tjaubiesgo (24) doesar gaddie bhie raha. Opar tjaubiesgo (24) barkwan baithal raha. Oesabhan oeddjar kapra pahienies raha aur oelogke moerie par sona ke moekoet raha.

5 Parmeswar ke gaddie me se biedjalie tjamkat raha, aur baadar gardjat-tarpat raha, aur bhie doesar doesar aawaadj soenaat raha. Aur saatgo loekaara gaddie ke aage tedj se barat raha. Ekar matlab hai kie Parmeswar ke poera Aatma hoewa raha. 6 Gaddie ke aage bhie koetjh djaise kaatj ke samoendar raha. Oe djaise biesaal djhiel-djhiel aina djhalkat raha.

Aur gaddie ke bietj me aur aas-paas tjaargo djienda swarag waalan thara raha. Oelogke dehie me aage se paatjhe talak khaalie aakhie raha. 7 Pahiela waala djaise ekgo ser lagat raha. Doesara waala djaise ekgo madjhielka boel dekhaat raha. Tiesara waala ke tjehera djaise ek iensaan lagat raha. Aur tjautha waala djaise ek barka oerat tjierai dekhaat raha. Aisan tjierai oekaab bolaawal dja hai. 8 Aur har ek ke tjhaugo dakhna raha. Oelogke dehie bhar me aur bhie bhiettar me khaalie aakhie raha. Oelog dien aur raat ekbhaaw bolat raha kie:

Pawietr! Pawietr! Pawietr!
Prabhoe Parmeswar!
Sab se maahaan Waala!
Oe pawietr hai!
Oe pahiele raha, ab hai aur bhie rahiega!

9 Oe tjaaro djienda waalan Parmeswar ke aadar, baraai aur dhanbaad karte rahiega. Oe gaddie par baithal hai aur hardam khaatien rahiega. 10 Aur djai dafe oelog aise kariega, tai dafe tjaubiesgo barkwan Parmeswar ke aage djamien

par gierke oke bhie poedjiega. Oe to sada ke lieje rahiega. Aur oelog aapan moekoet oetaarke Parmeswar ke deiga aur boliega kie:

11 „Aap hamlogke Prabhoe aur Parmeswar baato. Aap
aadar aur baraai paawe aur hoekoem dewe laaik baato. Aap
har ek tjiedj oetpan karlo hai aur bhie maangat rahielo kie
sab tjiedj ban djaai."

5

Lapetal kaagadj aur bhera ke Battja

1 Tab ham dekhlie kie gaddie par baithe Waala ke dahiena haath me ekgo lapetal kaagadj raha. Epar doeno bagal liekhal raha, aur oe saatgo tjapkaawal tjienha se band karal raha. 2 Tab ham ekgo Parmeswar ke maahaan parie ke bhie dekhlie. Oe djor se bolies kie: „Ke kaagadj ke tjienha niekaare laaik hai?" 3 Bakie swarag me aur doenia par aur bhie dhartie ke nietje koi na oe kaagadj kholke parh paais. 4 Tab djab ham dekhlie kie koi ie kaam kare laaik na hai, tab ham soeroe karlie tjiellaaike rowe ke. 5 Tab barkwan me se ekgo hamse bolies: „Na row! Dekh, Koi Joeda ke koel me se 'Ser' bolaawal dja hai. Oe raadja Daawied ke Aulaad hai aur oe djiete Waala hai. Ohie se oke hoekoem hai saato tjapkaawal tjienha niekaarke kaagadj khole ke."

6 Tab ham dekhlie kie Parmeswar ke gaddie ke bietj me aur bhie tjaargo djienda waalan aur barkwan ke bietj me ekgo bhera ke Battja thara hai. Oe djaise djaba karal raha. Oke saatgo sieng aur saatgo aakhie raha. Ekar matlab hai kie oke Parmeswar ke poera Aatma hai djaun doenia bhar me pathaawal gail hai. 7 Etane me bhera ke Battja aage aaike aur lapetal kaagadj gaddie par baithal Waala ke dahiena haath me se lei leis. 8 Tab ohie tem par tjaargo djienda swarag waalan aur tjaubiesgo barkwan bhera ke Battja ke aage aapan gaathie par gier paral. Har ek ekgo wienaaw baadja aur bhie ekgo sona ke paletie me mahakat lohbaan leis raha. Lohbaan ke matlab hai Parmeswar ke alag karal waalan ke praatna. 9 Bas oesab soeroe karies ekgo naawa gaana gaawe ke:

„Aap to maar dhaaral gaile rahiele
aur aapan khoen se har ek koel, bhaasa, des aur djaatie me se
manai log ke Pieta Parmeswar khaatien kienle baato.
Ohie se aap lapetal kaagadj leike aur opar ke tjienha niekaare
laaik baato.
10 Aap oelogke Pieta Parmeswar khaatien raadja log aur
agwan banaile baato,
aur oelog dhartie par raadj tjalaaiga."

11 Tab ham Parmeswar ke gaddie ke aas-paas hadjaarango
parie dekhlie aur soenlie. Tjaaro djienda swarag waalan aur
barkwan hoewa bhie raha. 12 Ham soenlie kie oelog djor
se bolies kie: „Bhera ke Battja marail raha, ohie se oe sab
hoekoem dewe aur dhan-daulat, gjaan, saktie, aadar, soekh
aur baraai paawe laaik hai."
13 Tab ham soenlie kaise sab banaawal tjiedj swarag me,
doenia par, dhartie ke nietje aur samoendar me bole hai kie:
„Gaddie par baithal Waala, aur bhera ke Battja sab baraai,
aadar, soekh aur saktie sada ke lieje paawe laaik hai."
14 Tab tjaargo djienda swarag waalan bolies: „Ha, aisahie
to hai." Aur barkwan gaathie par gierke Parmeswar ke bhie
poedje lagal.

6

Tjhaugo tjapkaawal tjienha niekaare se ka bhail

1 Tab ham dekhlie kie bhera ke Battja saatgo tjienha me ke
pahiela waala tjhoraawe hai. Aur ham soenlie kie tjaargo
djienda swarag waalan me se ekgo bole hai: „Aaw!" Okar
aawaadj soenaail djaise baadar gardjal. 2 Aur dekh, ekgo
oeddjar ghora aail. Opar ekgo manai baithal raha. Okar
haath me ek daag raha. Tab oke ekgo moekoet mielal, aur oe
djietke auro aage gail laraai karke djiete khaatien.
3 Tab djab bhera ke Battja doesara tjienha niekaaries, tab
ham doesara djienda waala ke bolie soenlie kie: „Aaw!" 4 Tab
ekgo laal rang ke ghora aail. Tab djaun aadmie opar baithal
raha, oke ekgo barka talwaar mielal. Aur oke tjaahat raha
dhartie par se sab sjaantie hataai dewe ke, djeme manai log
ek doesare ke maar dhaare.
5 Tab djab bhera ke Battja tiesara tjienha niekaaries, tab
ham soenlie kie tiesara djienda swarag waala bole hai:
„Aaw!" Tab ham dekhlie kie ekgo karia ghora aawe hai. Ekgo
aadmie opar baithal raha aur okar haath me ekgo taraadjoe
raha. 6 Tab ham soenlie kaise oe tjaargo djienda swarag
waala ke bietj me se ekgo aawaadj soenaail: „Ek rodj ke
kamaai khaatien piesaan taul aur tien gielaas tjaur naap.
Bakie aise kariehe kie manai log ke tel aur wien na kamtie
hoi paawe."
7 Tab bhera ke Battja tjautha tjienha niekaaries. Aur ham
soenlie kie tjautha djienda swarag waala bole hai: „Aaw!"
8 Tab ham tjautha ghora aawat dekhlie, aur okar rang maral
manai ke rang ghat raha. Opar koi baithal raha aur okar
naam Maut raha. Aur maral logan ke djagaha ke maaliek
okare paatjhe aail. Tab oesabke saktie mielal talwaar se,
bhoekh, ekgo kharaab bemaarie aur khatarnaak djanaawar

log dwaara dhartie par ke sab manai me se tjautha hiessa ke maar dhaare ke.
9 Tab djab bhera ke Battja patjwa tjienha niekaaries, tab ham baliedaan ke tafra ke tare koetjh manai log ke aatma dekhlie. Djab oesab doenia par raha, tab Parmeswar ke baat bieswaas karat raha aur bhie gawaahie dewat raha kie Jiesoe Prabhoe hai. Ohie khaatien oelog maar dhaaral gail raha.
10 Oesabhan djor se bolies: „He Prabhoe, aap doenia ke raadj tjalaawe Waala baato. Aap to pawietr aur bharosaadaar baato. Aap kab hamlogke maar dhaare waalan ke faisala karke sadja deiho?” 11 Tab har ek ke ekgo oeddjar kapra mielal, aur koi oelogse bolies kie: „Abbe auro Parmeswar ke kamkartan aapan bieswaas dwaara maraai djaaiga. Oesab toelogke bhaai-bahien hai, ohie se thora se auro soestaaike agor djab talak oesab hia na aaiga.”
12 Tab djab bhera ke Battja tjhatwa tjienha niekaaries, tab ham dekhlie kie ek barka bhoeidol howe lagal, aur soeroedj ekdam se karia hoi gail djaise marnie ke kapra. Aur tjandarma laal hoi gail djaise khoen. 13 Aur djaise per ke phal barka hauwa se toetke gier dja hai, oisahie tarai aasmaan me se dhartie par giere lagal.
14 Tab aasmaan djaise kaagadj lapetal gail, aur pahaar aur samoendar me ke des aapan djagaha par se hataawal gail.
15 Tab doenia ke sab raadja logan, mantrie waalan, soerdjaatie ke barkwan, dhanwaan logan, barka dardja waalan aur bhie sab doesar iensaan, tjaahe koi ke kienal goelaam raha kie to na, sab koi pahaar ke hol me aur barka patthar ke nietje loekaai gail. 16 Oesabhan tjiellaaike pahaar aur patthar se bolies kie: „Hamlog par gier dja aur hamlogke loekwa le Pieta Parmeswar ke aakhie ke saamne se djaun gaddie par baithal hai! Hamlogke bhera ke Battja ke goessa me se batjaai le! 17 Ab oe dien aai gail hai kie hamlog faisala karal djaab, aur hamlog sab koi mar djaabe!”

7

Ketana manai Parmeswar ke tjienha paaiga

1 Ekare baad ham dekhlie kie dhartie ke tjaaro kona par ek ek parie thara hai. Oesab tjaaro kona ke hauwa rokat raha djeme dhartie aur samoendar par tanko hauwa na tjale. Ekko per ke patta tahaat na hielat raha. 2 Tab ham ekgo parie oeppar djaat dekhlie djaaha se soeroedj oege hai. Oe djienda Parmeswar ke tjienha apane sanghe leis raha. Tab oe soeroe karies djor se tjaaro parie log se batiaai ke. Oe tjaaro ke hoekoem raha dhartie aur samoendar ke barbaad kare ke.
Bakie oe bolies: 3 „Agor! Doenia, samoendar aur per ke abbe

naksaan na kariehe! Hamlogke tjaahie pahiele Parmeswar
ke goelaam log ke moerie ke maathe par tjienha lagaawe ke."
4-8 Tab ham soenlie ketana manai ke ie tjienha mielal.
Oesab ek sau tjawaalies hadjaar (144.000) logan raha. Oesab
Israel ke baara koel me ke raha, aur oe koel ke naam
Joeda
Roeben
Gad
Aasar
Naftaalie
Maanase
Siemeon
Lewie
Iesaakar
Seboelon
Josaf aur
Benjaamen hai.
Oe manai log baara baara hadjaar har ek koel me ke raha.

Ek djhoend manai

9 Ekare baad ham ka dekhlie? Ham ek djhoend manai
dekhlie. Oelog har ek djaatie, koel, des aur bhaasa me ke
raha. Oesabhan Parmeswar ke gaddie aur bhera ke Battja
ke aage thara raha aur oeddjar kapra pahienies raha. Etana
dher manai raha kie koi na gien sakat raha. Oesab narjar
ke daarhie leike hielaawat raha Parmeswar ke aadar kare
khaatien. 10 Aur oelog djor se bolies:
Parmeswar gaddie par baithal hai!
Oe aur bhera ke Battja hamlogke batjaawe Waala hai!
11 Sab parie log aur tjaubiesgo barkwan aur bhie tjaaro
djienda swarag waalan gaddie ke aas-paas thara raha. Tab
oesabhan Parmeswar ke aage djamien par gierke bhie oke
poedje lagal. Oesab bolies:
12 Ha, aisane hai.
Aap sada khaatien baraai, soekh, gjaan, dhanbaad, aadar, aur
saktie miele aur aap hoekoem dewe ke laaik baato!
Aisane to hai!
13 Tab ek barkwa hamse poetjhies: „Oeddjar kapra pahiene
waalan ke hai? Oelog kaaha se aail hai?" 14 Tab ham
bollie: „Saheb djie, ham na djaaniela, aap to djaane hai. Aap
hamse bataai sako ho?" Tab oe bolies: „Ie manai log barka
moesiebat me se niekaral hai. Oelog aapan kapra dhoike
bhera ke Battja ke khoen se oeddjar karwaais hai. 15 Ohie
se oelog Parmeswar ke gaddie ke bietj me thara hoike raat
aur dien swarag ke mahal me okar aadar kare hai. Aur
Parmeswar oesabke lage rahiega aur oelogke aar kariega.
16 Ab oesabke kabhie na bhoekh aur piaas lagiega, aur ghaam
ke aatj oelogke bhie na lagiega. 17 Bhera ke Battja Parmeswar

ke gaddie ke aage thara hai, aur oesabke tjaraawe Waala rahiega. Oe oesabke paanie ke dhaara lage ledjaaiga sada khaatien djieje ke. Aur Parmeswar aise kar deiga kie ab se oelogke kabhie na rowe ke parie."

8

Satwa tjienha aur tjaargo toerahie

1 Tab djab bhera ke Battja satwa lapetal kaagadj ke tjienha niekaaries, tab swarag me lagbhag aadha ghanta talak ekdam soen-saan raha. 2 Tab ham dekhlie kie saato parie djaun Parmeswar ke gaddie ke aage raha, oesabke ek ekgo toerahie baadja mielal.

3 Tab ham ekgo doesar parie aawat dekhlie. Okar haath me ekgo sona ke paletie raha lohbaan khaatien. Tab oe baliedaan ke tafra lage thara bhail, aur oke dher lohbaan mielal. Tab oke tjaahat raha gaddie ke aage sona ke tafra par lohbaan Parmeswar ke alag karal waalan ke praatna sanghe soelgaawe ke. 4 Aur parie ke haath me se lohbaan ke dhoewa aur sab alag karal waalan ke praatna Parmeswar ke aage oeppar gail. 5 Tab parie sona ke paletie leike aur baliedaan ke tafra par se oman aagie daaries, tab aagie oethaaike dhartie par bahaais. Bas etane me baadar soeroe karies gardje ke aur biedjalie tjamke lagal aur doesar doesar aawaadj soenaail aur bhie bhoeidol bhail.

Tjhaugo toerahie ke baadja

6 Tab djaun saato parie ke toerahie mielal raha, oesab opar badjaawe ke tajaar karies. 7 Tab djab pahiela waala toerahie badjaais, tab baraf aur aagie khoen ke sanghe dhartie par biegaai gail. Ie rakam se doenia ke aur per ke ek tiesara bhaag aur sab ghaas djar gail.

8 Tab djab doesara parie toerahie badjaais, tab koetjh djaise ek barka djarat waala pahaar samoendar me biegaai gail. Aur samoendar ke ek tiesara bhaag khoen hoi gail. 9 Aur samoendar ke djanaawar ke ek tiesara bhaag mar gail, aur sab djahaadj ke ek tiesara bhaag doeb gail.

10 Tab djab tiesara waala toerahie badjaais, tab aasmaan me se ekgo barka tarai djaise barte loekaara gieral. Aur oe sab nadie ke aur paanie ke dhaara ke ek tiesara bhaag par gieral. 11 Oe tarai ke naam Aalsam, kie to Bieta Waala raha. Tab paanie ke ek tiesara bhaag ekdam se bieta hoi gail, tab dher log ie djahar waala paanie pieke mar gail.

12 Tab djab tjauthwa parie toerahie badjaais, tab soeroedj, tjandarma aur tarai ke ek tiesara bhaag ke haanie bhail. Ohie khaatien dien aur raat ke andjor tiesara bhaag kamtie bhail.

13 Tab ham oeppar aasmaan me ekgo oekaab oerat dekhlie,
aur ham soenlie kie oe djor se bole hai: „Aaire! Ka hoiga?
Djab tiengo antiem waala parie aapan toerahie badjaaiga tab
doenia ke manai log khaat auro kharaab moesiebat aaiga!”

9

Patjwa toerahie

1 Tab djab patjwa parie aapan toerahie badjaais, tab ham
aasmaan me se ekgo tarai dhartie par gierat dekhlie. Tab
tarai ke ekgo tjaabhie mielal gahiera petie ke dhapna khole
khaatien. 2 Aur djab oe kholies tab bahoet dhoewa niekse
lagal. Etana dhoewa raha kie soeroedj aur baadar na dekhaat
raha. 3 Tab dhoewa me se dher phatienga dhartie par aail.
Aur oesabke saktie mielal djaise biettjhie manai log ke kaate
ke.
4 Tab koi oesabse bolies: „Toelog dhartie par ke ghaas,
plansoe aur per ke na naksaan kariehe. Khaalie iensaan log
ke katiehe djaun ke maathe par Parmeswar ke tjienha na
hai. 5 Toelogke hoekoem na hai oelogke maar dhaare ke,
khaalie paatj mahienna khaat piera deihe.” Djab ie phatienga
kaatiega, tab otane piera oethiega djaise ekgo biettjhie kaate
hai.
6 Oe tem par manai logan khaalie maangie aapan djaan
dewe, bakie oesab na kar paaiga. 7 Oe phatienga djaise
ghora dekhaat raha djaun tajaar karal hai laraai me djaai ke.
Oesabke moerie par koetjh djaise sona ke moekoet raha, aur
oelogke tjehera djaise iensaan ke dekhaat raha. 8 Oelogke
baar lamba raha djaise aurat log ke, aur oelogke daat etana
djabar raha djaise ser ke. 9 Oelogke tjhaatie djaise loha ke
raha, aur oelogke dakhna ke aawaadj soenaat raha djaise
dher ghora aapan gaarie leike dhaurke laraai par dja hai.
10 Oelogke potjhie djaise ekgo biettjhie ke raha, ose oelog
iensaan log ke kaatke paatj mahienna talak piera dei sakat
raha. 11 Oelogke raadja gahiera petie ke parie raha. Okar
naam Israel ke bhaasa me Aabadon hai, aur Griek ke bhaasa
me oe Aapolion bolaawal dja hai. Ie doei naam ke matlab hai
„‘bielwaawe waala.” ’
12 Pahiela moesiebat biet gail hai aur dekh, abbe doeigo
doesar waala aaiga.

Tjhatwa toerahie

13 Tab djab tjhatwa parie aapan toerahie badjaais, tab
Parmeswar ke aage ke sona ke baliedaan ke tafra ke tjaaro
kona se ham ekgo aawaadj soenlie. 14 Koi tjhatwa parie se
bolies: „Barka Efraat nadie ke lage tjaargo parie baanhal hai.
Ab oesabke khol de.” 15 Aur oe oisahie karies. Oe tjaaro parie

oe tem par, oe dien aur oe mahienna aur ohie baries khaatien tajaar karal gail raha. Ab oelogke tjaahat raha iensaan log me se ek tiesara bhaag ke maar dhaare ke.

16 Ham soenlie oelogke saathe doei dafe ek sau mieljan soerdjaatie ghora par bhie gail. 17 Aisahie ham djaage ke sapana me ie sab ghora ke dekhlie, aur bhie dje opar baithal hai. Oelog tjatak laal, ekdam blaaw aur madhiem piejar rang ke loha ke soth pahienies raha. Sab ghora ke moerie djaise ser ke dekhaat raha, aur oelogke moeh me se aagie, dhoewa aur baroed nieksat raha. 18 Ie tieno kharaab tjiedj ke dwaara manai log me se ek tiesara bhaag maraai gail. 19 Oe ghora log ke moeh aur potjhie bahoet kathien raha. Oelogke potjhie djaise saap dekhaat raha aur ekar ant me ekgo moerie raha. Ese oesab naksaanie karat raha.

20 Bakie djaun iensaan log ie kharaab tjiedj me se batj gail raha, oelog na maangat raha aapan djiewan badale. Oesabhan bhoet aur naklie bhagwaan ke poedja karat raha. Oelog bhie sona, tjaanie, pietar, ieta aur lakarie ke moertie banaaike poedjat raha, tjaahe aisan banaawal moertie na dekh, soen aur tjal paawe hai. 21 Oelog aapan tjalaawa na tjhories bakie hardame doesare ke djaan maarat raha, odjhaai, tjhatjhoendaraipan aur tjorie karat raha.

10

Khoelal poestak

1 Tab ham swarag me se ek doesar maahaan parie nietje aawat dekhlie. Oe ek toekkara baadar pahienies raha, aur okar moerie ke oeppar dhanoek raha. Okar tjehera djaise soeroedj raha, aur okar gor aagie ghat dekhaat raha. 2 Okar haath me ekgo tjhota khoelal poestak raha. Tab oe aapan dahiena gor samoendar par dharies aur baawa gor dhartie par. 3 Tab oe djor se koetjh bolies. Okar aawaadj soenaail djaise ekgo ser goerdje hai. Tab saat dafe baadar gardjal. 4 Tab djab garadj tjoekal, tab ham ie sab baat manglie liekhe, bakie swarag me se koi bolies: „Na liekh! Gardjal ke baat koi ke na djaanan deihe.”

5 Tab ham dekhlie kie parie djaun samoendar aur dhartie par thara raha, oe aapan dahiena haath oethaaike kasam kha hai. 6 Parmeswar sada khaatien rahiega aur swarag, dhartie, samoendar aur sab tjiedj banaais hai. Ohie se parie oke aapan gawaahia banaais aur kasam khaaike bolies: 7 „Ab se Parmeswar na agoriega! Oe tem djab satwa parie aapan toerahie badjaaiga, tab oe aapan sotjal baat poera kariega. Aisane oe aapan sanesian ke djanaais raha.”

8 Tab djekar aawaadj ham agwe se swarag me se soenlie
rahielie, oe phieno soeroe karies hamse batiaai ke. Oe bolies:
„Toe dja parie lage djaun dhartie aur samoendar par thara
hai, aur okar haath me se khoelal poestak laaw.” 9 Ham
djaaike bollie: „Aap hamme oe poestak dei sako ho?” Tab oe
bolies: „Ha, toe lei sake hai. Eke kha le. Djab tor pet me djaai,
tab bahoet garhoe boedjhaaiga. Bakie moeh me toke bahoet
mietha lagiega djaise madh.” 10 Tab ham poestak parie ke
haath me se leike khaai leilie. Oe satj-moetj djaise madh raha.
Bakie djab oe hamaar pet me gail, tab hamme barhia na lagal.
11 Etane me koi hamse bolies: „Toke tjaahie phien agwe
se bataawe ke kie dher des, djaatie, doesar doesar bhaasa
batiaai waalan aur raadja log se ka hoiga.”

11

Doeigo gawaahia

1 Tab hamke ek lamba danda djaise ekgo narai mielal naape
khaatien. Aur koi hamse bolies: „Oethke dja aur Parmeswar
ke mahal aur baliedaan ke tafra naap. Aur gien ketana manai
log oke hoewa par poedje hai. 2 Bakie mahal ke aage ke
angana na napiehe. Oe djagaha doesar djaatie log khaat hai.
Oesab bajaalies (42) mahienna talak pawietr sahar aapan bas
me lei leiga. 3 Aur ham aapan doeigo gawaahia ke pathaabe.
Oelogke tjaahie marnie ke kapra pahienke baara sau saath
(1260) dien talak hamaar sanesa soenaawe ke.”
4 Oe doeigo gawaahia djaise doeigo djaitoen ke per hai, aur
bhie djaise doeigo tel waala tjieraag hai, aur oelog doenia ke
Prabhoe ke aage thara hai. 5 Aur djab koi maangie oelogke
kharaabie kare, tab oe doeno ke moeh me se aagie niekarie
aapan doesman ke maar dhaare khaatien. Dje maangiega
oelogke naksaan kare, oke tjaahie ie rakam se maar dhaaral
djaai ke. 6 Oe tem me djab oelog Parmeswar ke baat soe-
naaiga, tab ie doeno gawaahia saktie paaiga baadar ke band
karke barkha rokaawe khaatien. Aur oesab bhie pieje ke
paanie khoen me badal paaiga, aur bhie oesab djetana dafe
maangiega otane dhartie par har ek rakam ke moesiebat dei
sakiega.
7 Tab djab oesab aapan gawaahie soenaai tjoekiega, tab
gahiera petie me ke djanaawar ghat iensaan aaike oelogse
laraai kariega aur djietke oe doeno ke maar dhaariega. 8 Tab
oelogke lahaas sarhe tien rodj talak barka sahar ke daam
par paral rahiega. Hoewa par oelogke Prabhoe kroes par
tjaharaawal raha. Oe sahar me etana kharaab tjiedj bhail
hai kie oe bhie Sodom aur Egypte bolaawal dja hai. 9 Aur
sarhe tien rodj talak dher djaatie, koel, doesar doesar bhaasa

batiaai waalan aur des me ke manai log oelogke lahaas dekhiega. Koi ke na hoekoem mieliega oelogke mattie dewe ke. 10 Oe doeno ke sanesa manai logan ke akhrat raha. Ohie se djab oelog maar dhaaral djaaiga, tab manai logan khoesie ke maare apane apane me taufa pathaaiga.

11 Bakie ekare baad Parmeswar oe doeno ke djiew lautaar deiga, aur oesab phieno thara hoiga. Tab sab koi ie dekhke bahoet ghabaraai djaai. 12 Tab koi swarag me se oelogse boliega: „Toelog oeppar aaw!" Tab oelog aapan doesman ke aakhie ke saamne ek toekkara baadar par swarag me lewal djaaiga. 13 Tab ohie tem par ek djabar-djas bhoeidol hoiga. Aur oe sahar me ke ek daswa bhaag djamien me dhas djaaiga aur saat hadjaar manai mar djaaiga. Aur batjal waalan dar ke maare swarag ke Parmeswar ke aadar kare lagiega.

14 Doeigo moesiebat ham dekh tjoekalie, aur dekh, tiesara waala halieje aaiga.

Satwa toerahie

15 Tab djab satwa parie aapan toerahie badjaais, tab swarag me se koetjh aawaadj bahoet djor se soenaail. Koi koi bolies:

Ab hamlogke Prabhoe ke aur okar tjoenal waala Kriest ke raadj doenia par soeroe howe hai,

aur oe sada khaatien raadj tjalaaiga.

16 Tab tjaubiesgo barkwan djaun Parmeswar ke aage aapan gaddie par baithal raha, oesab oethke djamien par gierke okar poedja kare lagal. 17 Oelog bolies:

He Prabhoe Parmeswar, aap sab se maahaan Waala baato.

Aap baato aur sada rahielo.

Hamlog aapke dhanbaad deila kie aap soeroe karlo hai aapan biesaal saktie se raadj tjalaawe ke.

18 Doenia ke sab djaatie aapke oeppar goessaail raha, bakie ab aap goessaail baato.

Aur ab tem aai gail hai maral logan ke oeppar faisala kare khaatien aur aapke goelaam logan ke ienaam dewe khaatien.

Oesab aapke sanesian aur sab alag karal waalan aur bhie aapke naam barka maane waalan hai.

Tjaahe tjhota kie to barka, sabke ienaam mieliega.

Aur tem bhie aail hai sab doenia ke biegaare waalan ke naas kare khaatien.

19 Tab etane me swarag me Parmeswar ke mahal khoelal aur okar baat-tjiet ke baakas dekhaai gail. Oe tem par biedjalie tjamke lagal, doesar aawaadj soenaail, baadar gardje lagal, bhoeidol bhail aur bahoet baraf barse lagal.

12

Aurat aur saap

1 Tab aasmaan me ek atjambho tjienha dekhaai lagal. Ham
ek aurat ke dekhlie. Oe ghaam pahienies raha aur tjandarma
par thara raha. Okar moerie par baara tarai ke moekoet raha.
2 Oke larka paida howat, ohie se oe bahoet tjiellaat raha.
3 Tab aasmaan me ek doesar atjambho tjienha dekhaail.
Dekh, ek barka laal saap aawe hai! Oke saatgo moerie aur
dasgo sieng raha, aur oe aapan moerie par saatgo moekoet
pahienies raha. 4 Tab saap aapan potjhie se aasmaan ke tarai
me ke ek tiesara bhaag leike dhartie par djhietiek deis. Tab oe
aurat ke aage djaaike thara bhail. Djaise larka paida howat,
taise saap oke khaai lewat. 5 Tab otane me aurat ke ek beta
paida bhail. Oe beta doenia ke djaatie ke oeppar loha danda
se raadj tjalaaiga. Bas atjakke me oe aapan maai lage se
Parmeswar ke paas gaddie par ledjaawal gail okare sanghe
raadj tjalaawe khaatien. 6 Tab aurat maidaan me bhaag gail.
Hoewa par Parmeswar okare khaatien ekgo djagaha tajaar
karies raha rahe khaatien. Oe oke hoewa par baara sau saath
(1260) dien talak sewa kariega.
7 Tab swarag me Parmeswar ke parie Miekael aapan parie
sanghe soeroe karies saap se aur okar parie log se laraai
kare ke. 8 Tab saap aur okar saamiel waalan haar gail, aur
oesab swarag me se dhartie par bahaai dewal gail. 9 Ohie
pahiele djabaana ke saap hai aur oe saitaan kie to raatjhat
bolaawal dja hai. Oe maange hai doenia bhar ke manai log
ke bahakaawe. Ab oe aapan parie log ke sanghe dhartie par
biegaai gail.
10 Tab ham swarag me se ekgo aawaadj soenlie. Koi djor
se bolies: „Ab hamlogke batjaawe Waala Parmeswar aapan
biesaal saktie se aur aapan Kriest ke hoekoem dekhaaike
okare sanghe raadj tjalaawe hai! Aur saitaan dien aur raat
hamlogke bhaai-bahien log ke Parmeswar ke aage kasoer
dewat raha, bakie ab oe swarag me se khaderal gail hai.
11 Oe bhaai-bahien log bhera ke Battja ke khoen ke saktie
me bieswaas karat raha, aur ekare biese me gawaahie dewat
raha. Aur tjaahe oelog ie kaam dwaara maar dhaaral gail hai,
tabbo oesab ie rakam se kasoer dewe waala ke djiet leis hai.
12 He swarag logan, khoesie rahoe! Bakie haai doenia aur
samoendar par rahane waalan! Saitaan nietje biegaai gail
hai aur bahoet goessa me hai. Oe djaane hai kie oke bahoet
tem na hai hoekoem tjalaawe ke."

Aurat maidaan me

13 Tab djab saap dekhies kie oe dhartie par biegaai gail hai,
tab soeroe karies aurat ke sataawe ke djaun ke beta paida

bhail raha. 14 Bakie Parmeswar aurat ke doeigo oekaab ke
dakhna deis. Tab aurat maidaan me oerke gail, aur hoewa
par sare tien baries talak okar sewa karal gail. Hoewa par
saap na djaai paawat raha.
15 Tab djaise aurat oerke maidaan me loekaail gail, taise
saap okare paatjhe aapan moeh me se bahoet paanie djaise
nadie oegalies oke aapan paas ghietje khaatien. 16 Bakie
dhartie aurat ke sahaaita karies. Oe phaatke aur sab paanie
sokh leis. Ie rakam se aurat batj gail. 17 Bas saap aurat ke
oeppar auro goessaai gail aur oe gail okar ekwan larkan se
laraai kare. Oesab to Parmeswar ke hoekoem par tjale hai aur
kholke bole hai kie: „Jiesoe hamlogke Prabhoe hai.” 18 Tab
saap samoendar ke kienaare djaaike thara bhail.

13

Samoendar me ke djanaawar ghat iensaan

1 Tab ham samoendar me se ek kharaab djanaawar aawat
dekhlie. Oke dasgo sieng aur saatgo moerie raha. Okar
sieng par dasgo moekoet raha, aur okar moerie par koetjh
baat liekhal raha Parmeswar ke bedjatie kare khaatien. 2 Oe
djaise ekgo tjietta tjietta waala baagh dekhaat raha. Okar
gor bhaaloe ke gor ghat raha, aur okar moeh djaise ser ke
raha. Tab saap oke aapan saktie aur sab hoekoem deis raadj
tjalaawe ke. 3 Tab ham dekhlie okar ek moerie par ekgo
bahoet barka ghaaw raha djaun se oe mar djaat, bakie oe
ghaaw tabbo attjha hoi gail! Tab doenia bhar ke manai log
atjambho hoike okar pietjha kare lagal. 4 Aur manai logan
saap ke poedje lagal. Oe kharaab djanaawar ke aapan saktie
dei deis raha. Aur oesab djanaawar ke bhie poedjies aur
bolies: „Ie djanaawar se biesaal koi na hai! Aur laraai me koi
na oke djiet paaiga.”
5 Tab oke hoekoem mielal Parmeswar se moeh tjalaawe ke
aur okar bedjatie kare ke. Aur Parmeswar oke bajaalies (42)
mahienna talak tjhor deis. 6 Aisane oe Parmeswar ke naam
aur okar pawietr djagaha ke aur bhie sab swarag log ke bed-
jatie karat raha. 7 Tab oke bhie hoekoem mielal Parmeswar
ke alag karal waalan se laraai karke djiet lewe ke aur har
ek koel, des, bhaasa aur djaatie ke oeppar raadj tjalaawe
khaatien. 8 Aur doenia par sab manai log oke poedjiega djaun
ke naam doenia bane se pahiele djiewan ke poestak me na
liekhal hai. Oelog maar dhaaral bhera ke Battja ke na hai. Oe
poestak me khaalie liekhal hai kaun manai log sada ke lieje
okar sanghe rahiega. 9 Dje ke kaan hai, oke tjaahie soene ke.
10 Djab bieswaasie log me se koi pakaraaiga aur doesar
koi talwaar se maar dhaaral djaaiga, tab oelogke na tjaahie

hiemmat haare ke aur bieswaas tjhore ke. Dje oesabse ie kharaab kaam kariega, ohoelog pakaraaike djahal me band karal djaaiga kie to talwaar se maar dhaaral djaaiga.

Dhartie me ke djanaawar ghat iensaan

11 Tab ham dekhlie dhartie me se ekgo doesar djanaawar niekare hai. Oke doeigo sieng raha, djaise ekgo bhera ke battja ke, bakie oe djaise saap batiaat raha. 12 Tab oe soeroe karies pahiela kharaab djanaawar ke naam se hoekoem tjalaawe ke. Oe aise karies kie doenia ke sab manai pahiela djanaawar ke poedje lagal djaun ke moerie ke ghaaw attjha hoi gail raha. 13 Oe aisan atjambho kaam karies kie oe sab koi ke aage baadar me se aagie barsaais! 14 Oe ie biesaal kaam pahiela djanaawar ke kamkarta ghat karies, aur ekare dwaara doenia ke manai logan bahakaawal gail. Oe bolies: „Toelogke tjaahie pahiela djanaawar ke ek moertie banaawe ke. Oe talwaar ke ghaaw dwaara mar djaat, bakie tabbo oe ab talak djieje hai." 15 Tab oke saktie mielal moertie ke djiejaawe ke. Tab moertie batiaai lagal aur manai logan ke karaai karies oke poedje ke. Aur dje na maangat raha kare, oesab maar dhaaral gail.

16 Oe bhie hoekoem deis kie sab koi ke tjaahat raha aapan dahiena haath par kie to aapan maathe par ek rakam tjienha paawe ke, tjaahe barka ja nietja manai, dhanie ja garieb, koi ke kienal ja na kienal goelaam, sab koi. 17 Aur dje ke tjienha na raha, oe koetjh na kien kie to betj sakat raha. Oe tjienha pahiela djanaawar ke naam kie to okar naam ke nambar rahiega. 18 Dje ie tjiedj maange hai samdjhe, oke tjaahie gjaan paawe ke. Aur djab koi ke akkiel hoi, tab oe ie nambar ke matlab djaan paaiga. Ie nambar iensaan ke nambar hai, aur ie tjhau sau tjhiaasath (666) hai.

14

Bhera ke Battja aur ek sau tjawaalies hadjaar kienal manai

1 Bas ham ka dekhlie? Sion pahaar par bhera ke Battja thara hai. Aur okar sanghe ek sau tjawaalies hadjaar (144.000) manai raha. Oesabke maathe par okar naam aur okar Pieta ke naam liekhal raha. 2 Tab ham swarag me se ek aawaadj soenlie djaise dher bahata paanie, kie to djaise khoeb gardjat baadar soenaat raha, aur bhie djaise wienaaw ke baadja. 3 Oe ek sau tjawaalies hadjaar (144.000) manai Parmeswar ke gaddie ke aage aur tjaargo djienda swarag waalan ke aur bhie barkwan ke aage thara hoike ek naawa gaana gaawat raha. Khaalie oesab oe gaana gaai sakat raha aur doesar koi na siekh sakat raha. Oelog doenia bhar ke manai log me se kienal gail hai. 4 Ohiesab aapan djiewan

ekdam safa se bietaais hai, djaise manai log djaun kabhie na koi se kharaabie karies hai. Aur ehie log bhera ke Battja ke paatjhe tjale hai, tjaahe djaaha oe dja hai. Ehie log sab manai log me se kienal gail hai pahiela phal ghat Parmeswar ke aur bhera ke Battja khaatien. 5 Oesabhan kabhie na djhoeth bolat raha, oesab poera hai.

Tiengo parie ke sanesa

6 Tab ham ekdam oeppar baadar me ekgo doesar parie oerat dekhlie. Oe aail raha doenia ke sab koel, bhaasa batiaai waalan, djaat aur des ke khoes khabar soenaawe ke, aur ie sab baat sada khaatien rahie. 7 Oe djor se bolies: „Parmeswar ke barka maan aur okar aadar kar! Ab tem aai gail hai kie oe sab koi ke faisala karke sadja deiga. Aapan gaathie par gierke okar poedja kar. Oe swarag, dhartie, samoendar aur paanie ke dhaara ke banaawe Waala hai!"

8 Tab ekgo doesar parie aail aur bolies: „Barka sahar Baabielon phaatke ekdam se djamien me dhas gail hai! Aur djaise daaroe manai log se pagala kaam karwaawe hai, aisahie oe sahar ke manai log doenia ke sab doesar djaat log se bahoet tjhatjhoendaraipan karwaais hai."

9 Tab ek tiesara parie aail aur djor se bolies: „Dje kharaab djanaawar ke kie to okar moertie ke poedjiega, aur dje okar tjienha aapan maathe kie to haath par leiga, 10 oke tjaahie bhie Parmeswar ke sadja paawe ke. Aur okar sadja djahar waala wien ghat hai. Parmeswar oelogke oeppar etana goessaail hai kie oesab okar sadja biena daaja se paaiga. Aisan manai pawietr parie logan ke aur bhera ke Battja ke aage djarat baroed ke aagie se pierwaawal djaaiga. 11 Ie aagie ke dhoewa sada oeppar djaat rahiega. Aur dje djanaawar aur okar moertie ke poedjiega, aur bhie sab log djaun okar tjienha leis hai, oelog sada ke lieje dien aur raat oe piera sahiega."

12 Ab samadjh djaai sake hai kie Jiesoe ke bieswaasie log ke kaahe ke tjaahie hiemmat baanhe ke, Parmeswar ke hoekoem par tjale ke aur aapan bieswaas pakarle rahe ke.

13 Tab ham swarag me se ekgo aawaadj soenlie. Koi bolies: „Liekh de: dje ab se Prabhoe par bharosa karke mariega, oesab soekh me rahiega." Tab Pawietr Aatma bolies: „Ie baat satj hai, oesab aapan moesiebat me se batjke soestaai sakiega. Aur oesabke barhia kaam ke ienaam mieliega."

Katnie ke tem

14 Tab ham ka dekhlie? Ek toekkara oeddjar baadar par koi baithal raha aur oe djaise ekgo iensaan ke beta dekhaat raha. Okar moerie par sona ke moekoet raha. Aur okar haath me ekgo tjokh hasoewa raha. 15 Tab Parmeswar ke

mahal me se ek doesar parie aail. Oe djor se baadar par ke iensaan se bolies kie: „Dhaan ekdam se pak gail hai, doenia khaatien katnie ke tem aai gail hai. Aapan hasoewa lewo aur dja kaato!" 16 Aur baadar par baithal Waala aapan hasoewa dhartie par biegies aur sab dhaan kataai gail.

17 Tab Parmeswar ke swarag me ke mahal me se ek doesar parie aail. Oke bhie ekgo tjokh hasoewa raha.

18 Tab baliedaan ke tafra alang se ekgo parie bhie aail. Oe aagie ke oeppar hoekoem tjalaawat raha. Tab oe djor se ekwa se bolies: „Dhartie par ke agoer pak gail hai. Aapan hasoewa leike sab daarhie me se pakal bodjha kaat le!" 19 Aur parie aisane karies aur doenia bhar ke agoer bator leis. Tab sab oethaaike ekgo bahoet barka baakie me bahaais gaare khaatien. Oe baakie ke matlab Parmeswar ke goessa hai. 20 Tab sahar ke bahare agoer katjarke mahien karke gaaral gail. Aur oman se bahoet dher khoen bahal, djaise ekgo nadie djaun der meter gahiera aur tien sau kilometer lamba raha.

15

Djiete waalan ke gaana

1 Tab ham oeppar baadar me phieno ek atjambho tjienha dekhlie. Oe bahoet biesaal waala raha! Hoewa par saatgo Parmeswar ke parie tajaar raha saatgo aakhrie waala moesiebat dewe ke. Ie sab Parmeswar ke antiem sadja rahiega, tab okar goessa pataai djaaiga.

2 Ham koetjh dekhlie djaise kaatj ke samoendar aur oman aagie barat raha. Aur samoendar ke kienaare manai log thara raha. Oesab kharaab djanaawar aur okar moertie ke djiet leis raha. Oelog to okar naam ke tjienha aur nambar na leis raha. Parmeswar oelogke ek ekgo wienaaw dewaais raha badjaawe khaatien. 3 Aur oesabhan Parmeswar ke goelaam Mosas ke aur bhera ke Battja ke gaana gaawat raha kie:

Sab se maahaan Prabhoe Parmeswar,
aapke kaam bahoet biesaal aur atjambho hai!
He sab djaatie ke Raadja,
aapke rasta ekdam siedha aur sattja hai!
4 He Prabhoe, aapke sab iensaan barka maaniega.
Aur har ek aapke naam ke aadar kariega.
Khaalie aap pawietr baato.
Ab aapke faisala ke kaam sagaro djanaawal gail hai.
Sab doenia ke djaatie log aaike aapan gaathie par gierke
aapke poedjiega.

Saatgo kobba bharal Parmeswar ke goessa se

5 Ekare baad ham dekhlie kie Parmeswar ke swarag ke mahal khoele hai. 6 Tab saato parie djaun saatgo moesiebat

deiga, oesab bahare aail. Oelog ekdam safa sapet oeddjar malmal kapra pahienies raha aur oelogke tjhaatie par sona ke tjamotie raha. 7 Tab tjaaro djienda swarag waalan me se ekgo oesabke ek ek sona ke kobba deis. Oe kobba Parmeswar ke goessa se bharal raha. Aur Parmeswar to hardam khaatien rahiega. 8 Tab okar mahal dhoewa se bhar gail dekhaawe khaat kie oe ketana maahaan hai aur oke ketana biesaal saktie hai. Aur koi okar mahal ke bhiettar na djaai sakat raha djab talak parie log aapan saato moesiebat na poera kariega.

16

Saatgo moesiebat

1 Tab ham swarag ke mahal me se ekgo aawaadj soenlie. Koi saato parie se djor se bolies: „Dja aur Parmeswar ke goessa dhartie par aawan de."

2 Pahiela parie gail aur aapan kobba me ke goessa dhartie par oedjhoel deis. Tab djaun manai log kharaab djanaawar ke tjienha leis raha aur oke poedjat raha, oelogke dehie bhar me barka barka paaka niekas gail.

3 Tab doesara parie aapan kobba me ke goessa samoendar me oedjhlies. Aur paanie khoen me badal gail. Oe khoen djaise maral manai ke khoen raha. Tab sab samoendar ke djiew mar gail.

4 Tab tiesara parie aapan kobba ke goessa nadie aur paanie ke dhaara par oedjhlies. Aur ohoe paanie khoen hoi gail. 5 Tab ham soenlie kie paanie ke oeppar hoekoem tjalaawe waala parie bolies: „Pawietr Parmeswar, aap aadj baato aur sada khaatien rahielo! Thiek hai kie aap doenia ke djaatie log ke ie sab sadja dewe hai. 6 Iesabhan to aapke bieswaasie log ke aur sanesian ke khoen bahawaais hai. Aur ab oesabke khoen pieje ke pare hai. Ie oesabke karnie ke phal hai." 7 Tab ham soenlie kie baliedaan ke tafra lage se koi bole hai: „Sab se maahaan Prabhoe, Parmeswar! Aap barhia se aur sattjaai se manai ke oeppar faisala kare hai."

8 Tab tjautha parie aaike aapan kobba me ke goessa soeroedj par oedjhoel deis. Aur soeroedj ke taagat mielal manai logan ke bhoedje ke. 9 Ghaam etana tedj raha kie manai log djar gail. Tabbo oesab na maangat raha aapan djiewan badale aur Parmeswar ke aadar kare. Bakie oelog okar naam badnaam karat raha. Oe to doenia par moesiebat howan dewat raha.

10 Tab patjwa parie aapan kobba me ke goessa kharaab djanaawar ke gaddie par oedjhlies. Aur djaaha oe djanaawar raadj tjalaawat raha, hoewa ekdam se andhiaar hoi gail. Aur manai log piera ke maare aapan daat piesat raha. 11 Bakie

tabbo oelog aapan piera aur paaka khaatien swarag ke Parmeswar ke bedjatie karat raha. Aur oelog aapan kharaab tjalaawa na maangat raha badale.

12 Tab tjhatwa parie aapan kobba me ke goessa barka
Efraat nadie me oedjhlies. Aur oman ke sab paanie djhoeraai
gail. Ie rakam se nadie djaise ekgo rasta hoi gail, aur soeroedj
oege ke or ke raadja logan aur oesabke soerdjaatie log oman
se paas hoi sakiega.
13 Tab ham dekhlie kie barka laal saap ke aur pahiela
kharaab djanaawar ke aur bhie doesara ke djaun okar sane-
sia raha, oesabke moeh me se ek ekgo bhoet niekare hai.
Oelog djaise megha dekhaat raha. 14 Oelog saitaan ke saamiel
waalan hai aur bhie atjambho kaam kar sake hai. Oesab doe-
nia bhar me ghoem ghoemke sab raadja aur oelogke soerd-
jaatie log ke ekattha karwaais sab se maahaan Parmeswar
ke barka dien par laraai karwaawe khaatien. 15 Tab bhera
ke Battja ke aawaadj soenaail kie: „Soen, ham djaise ekgo
tjor ghat atjakke me aabe. Aur dje djaagal rahie aur kapra
pahiene rahie, oe soekhie rahiega. Tab djab ham lautke aabe,
tab oke nange manai ghat na sarmaai ke parie."
16 Tab sab se maahaan Parmeswar raadja log ke aur oel-
ogke soerdjaatie log ke bhoet log se ek lage karwaais ek
djagaha par djaun Israel ke bhaasa me „'Haramaagedon" '
bolaawal dja hai.
17 Ab satwa parie aaike aapan kobba ke goessa aasmaan
me oedjhlies. Tab ek aawaadj Parmeswar ke mahal me se
okar gaddie ke lage se djor se soenaail kie: „Ab sab sadja
poera hoi gail hai." 18 Tab ohie tem par biedjalie tjamke
lagal, aawaadj soenaail aur baadar gardje lagal. Tab etane
me ekgo bahoet djabar-djas bhoeidol bhail! Djab se dhartie
par manai log rahe hai aisan djabar bhoeidol kabhie na bhail
raha. Oe bahoet kharaab waala raha! 19 Tab barka sahar
phaatke tien toekkara me bat gail. Aur doenia bhar ke doesar
sahar bhie phaat gail. Parmeswar Baabielon sahar ke manai
log ke kharaab kaam na bhoelaai sakat raha. Ohie se oelogke
tjaahat raha okar goessa djaise ek gielaas daaroe pieke djhoer
kar dewe ke.
20 Sab samoendar me ke des doeb gail, aur oe dien se ekko
pahaar na dekhaat raha. 21 Tab baadar me se manai log ke
oeppar bahoet baraf giere lagal. Ek toekkara tjaalies kilo
raha. Ie kharaab moesiebat ke dwaara manai log Parmeswar
ke khaalie bedjatie karat raha.

17

Be-sia aurat

1 Tab oe saato parie djaun Parmeswar ke goessa oedjhlies
raha, oelog me se ekgo hamaar lage aail. Oe bolies: „Hia
aaw, tab ham toke dekhaabe kaise oe bahoet be-sia aurat
sadja paaiga. Oe doenia bhar ke dher nadie aur samoendar
ke kienaare rahe hai. 2 Doenia bhar ke raadja logan okare
sanghe tjhatjhoendaraipan karies hai. Aur dhartie ke djaatie
log oe sahar waalan ke be-saram kaam karat karat ekdam
djaise nasaai gail hai."
3 Tab ham Pawietr Aatma se bhar gailie aur parie hamme
ekgo maidaan me legail. Hoewa par ham ek aurat ke dekhlie.
Oe ekgo tjatak-laal djanaawar par baithal raha. Djanaawar
ke dehie par Parmeswar ke biese me khaalie bedjatie kare
ke baat liekhal raha. Oke saatgo moerie aur dasgo sieng
raha. 4 Oe aurat barhia tjatak-liela aur tjatak-laal kapra
pahienies raha djaise raanie, aur oe dher sona, hiera-motie
aur nag ke gahana pahienies raha. Okar haath me ekgo
sona ke gielaas raha aur eman okar be-sahoer aur tjhatjhoen-
daraipan raha. 5 Aurat ke maathe par ek naam liekhal raha
aur oman ek gahier matlab hai. Opar liekhal raha: BARKA
SAHAR BAABIELON, DOENIA KE SAB TJHATJHOENDAR LOG
AUR BE-SAHOER KAAM KE MAAI. 6 Ham dekhlie kie aurat
Parmeswar ke bieswaasie log ke aur Jiesoe ke gawaahian ke
etana dher khoen pies raha kie oe ekdam se nasaai gail raha.
Tab ham bahoet tjakkariaai gailie.
7 Tab parie hamse bolies: „Toe kaahe ke etana tjakkariaai
gaile? Ham tose bataabe kie ie aurat ke hai, aur saatgo
moerie, dasgo sieng aur djanaawar ke matlab ka hai. 8 Djaun
kharaab djanaawar pahiele doenia par djiejat raha, aur ab
na dekha hai, oe ek dien gahiera petie me se niekariega. Tab
ant me oe bielaai djaaiga. Doenia oetpan howe se pahiele
Parmeswar ke poestak me manai logan ke naam liekhal gail
hai djaun sada khaatien Parmeswar ke sanghe rahiega. Aur
djekar naam oman na liekhal hai, oelog atjambho hoi djaai
kie oe djanaawar pahiele raha, ab na dekha hai aur phien se
lautke aaiga.
9 Ie sab tjiedj samdjhe khaat bahoet gjaan ke djaroerat hai.
Djanaawar ke saato moerie ke matlab saatgo pahaar hai aur
epar oe kharaab aurat baithal hai. 10 Ekar matlab bhie hai
saatgo raadja log. Eman ke paatjgo ab na hai, ekgo raadj
tjalaawe hai aur ekwa aaiga. Aur djab oe aaiga tab khaalie
thora dien raadj tjalaaiga. 11 Aur kharaab djanaawar djaun
pahiele raha aur iesaait na hai, oe athwa raadja rahiega.
Tabbo oe saato me se ekgo hai. Aur oe ekdam se bielaai
djaaiga. 12 Toe dasgo sieng dekhle hai, aur ekar matlab dasgo
raadja hai. Oesab abbe raadj na tjalaawe hai, bakie oesabhan
thora dien khaatien kharaab djanaawar ke sanghe djaise

raadja hoekoem tjalaai sakiega. 13 Oesabhan mielke aapan saktie aur hoekoem kharaab djanaawar ke haath me saup deiga. 14 Oelog bhera ke Battja se laraai kariega, bakie oe oesabke djiet leiga. Oe sab prabhoe ke Prabhoe aur raadja ke Raadja hai. Aur oe aapan saathie log ke tjoenke aapan alang karies hai. Oesab okare me bieswaas karke okar sanghe raadja log ke djiet leiga."

15 Parie hamse bhie bolies: „Toe bhie dekhle kie samoendar aur nadie par oe be-sia aurat baithal raha. Ekar matlab hai dher des, koel, djaatie aur doesar doesar bhaasa batiaai waalan. 16 Aur djaun dasgo sieng aur djanaawar toe dekhle rahiele, ielog be-sia aurat ke djaran kariega. Ielog okar sab tjiedj harap leiga, aur okar kapra oetaarke okar maas khaaike oke djaraai deiga. 17 Parmeswar oelogke diel me aise kar deis hai kie oelog ek man se kaam karke aapan raadj kharaab djanaawar ke dei deiga. Ie rakam se oelog biena djaane Parmeswar ke baat poera kariega. 18 Aur oe aurat ke matlab barka sahar hai. Oe doenia ke sab raadja ke aapan bas me lei leis."

18

Kaise Baabielon sahar naas karal djaai

1 Ekare baad ham swarag me se ek doesar parie nietje aawat dekhlie. Oke bahoet saktie raha aur dhartie par okar andjor phail gail. 2 Tab oe djor se bolies: „Oe barka sahar Baabielon barbaad kar dewal gail hai! Oe ekdam se bielaai gail hai! Ab hoewa khaalie saitaan log rahe hai aur bhoet-paret log loekaail hai, aur bhie gandhaura aur kharaab tjierai log hoewa par aapan khota lagaawe hai. 3 Djaise daaroe manai log se kharaab kaam karwaawe hai, oisahie ekar sahar waalan sab djaatie log se be-sia ke kaam karwaais hai. Doenia ke raadja log okare sanghe be-saram ke kaam karies hai. Aur doenia ke mahaadjan logan okar biesaal dhan dwaara bahoet paisa kamaais hai."

4 Tab ham swarag me se ekgo doesar aawaadj soenlie. Koi bolies: „Hamaar djaatie log, oe sahar me se tjal dja, nahie to tohoelog oe manai log ke paap me bhaag lei leihe. Tab toelogke oesabke sanghe har ek rakam moesiebat me rahe ke parie." 5 Parmeswar ie manai log ke kharaab kaam na bhoelaaiga. Oesabhan to paap se bharal hai. 6 Oelogse bhie doekh oethwaaw. Oesabse badala le djaise oelog doesar log ke sanghe karies hai. Oelogke dohara moesiebat deihe. 7 Oesab djetana dhanwaan ghat aur pahalwaan me aapan djiewan bietaais hai, oesabke otane piera aur maut ke doekh deihe. Oe manai log aapan diel me sotje hai kie: „Hamlog

ie doenia par raadja ghat raadj tjalaaila, hamlogke koetjh djaroerie na hai. Hamlog wiedhwa thoro baatie djaun ke kaam hai maut ke doekh sahe ke?" 8 Ohie se ekke rodj me okar sab moesiebat aaiga. Dher manai log mar djaaiga aur ekwan sokh me rahiega. Oesab biena khaaik ke rahiega aur oesabke sahar djaraaike naas karal djaaiga. Ie sadja Prabhoe Parmeswar deiga. Oke bahoet saktie hai.

9 Doenia ke raadja log ie sahar ke manai dwaara be-saram kaam karies hai aur bhie oelogke dhan me bhaag leis hai. Aur djab oelog dekhiega kaise ie sahar ke aagie ke dhoewa oeppar dja hai, tab oelogan piet-pietke roiga. 10 Oesab dar ke maare doerieje se thara hoike dekhiega kaise oe manai log doekh oethaawe hai. Aur oesabhan boliega: „Haai, haai, Baabielon sahar ke manai log! Toelogke sahar etana barka aur biesaal raha kie toelog har ek kaam apane se kar paawat rahiele. Aur ab toelog ekke ghanta me sab sadja paai gaile."

11 Aur doenia ke mahaadjan logan bhie sokh me rahiega. Ab koi na batjal hai oelogke tjiedj kiene ke. 12 Aur oesab koi ke aapan barhia tjiedj na betj sakiega djaise sona, tjaanie, hiera-motie, nag, barhia malmal kapra, tjatak-liela aur tjatak-laal sei ke kapra, har ek rakam mahakat lakarie, haathie ke daat ke aur mahanga lakarie ke, pietar, loha aur maraamar ieta ke barhia banaawal tjiedj. 13 Aur bhie koi na kanerie, masaala, mahakauwa, mere, lohbaan, wien, tel, piesaan, gehoe, djanaawar djaun par tjiedj dhowal dja hai, bhera, ghora-gaarie aur iensaan log ke aapan goelaam ghat kien paaiga aur bhie na oelogke djiew. Oesab sahar waalan se boliega: 14 „Toelog laltjat rahiele barhia phal khaatien, bakie ab toelog na kien paihe. Aur oe sab barhia aur mahanga tjiedj toelog kabhie phien se na paihe."

15 Mahaadjan logan hardam ie sab tjiedj oe sahar me betjat raha, aur aisahie oelog dhanie hoi gail raha. Bakie oe tem me oelog dar ke maare doerieje se thara hoike taakiega kaise sahar ke manai log ke doekh oethaawe ke pare hai. Oesab roi-roike haai-haai kariega. 16 Oesabhan boliega: „Are maai! Are baap! Barka sahar ke manai log ketana doekh oethaawe hai! Pahiele oesab barhia malmal, tjatak-liela aur tjatak-laal kapra pahienat raha djaise raadja logan. Oesab sona ke gahana se, hiera-motie aur nag se sadjaawal rahat raha. Bakie ekke ghanta me oe barka sahar ekdam se naas kar dewal gail."

17 Aur sab log djaun ke djahaadj rahie, aur djahaadj ke tjalaawe waalan, aur oman ke kamkartan, aur bhie djaun djahaadj se paisa kamaat rahiega, iesab doerieje se thara hoike taakat rahiega. 18 Tab djab oesab dekhiega kaise oe

sahar ke dhoewa oeppar dja hai, tab oesab tjiellaaike boliega:
„Ie doenia ke sab se biesaal aur barka sahar raha!” 19 Aur
oelog sotj ke maare aapan moerie par dhoer biegke tjiellaai-
tjiellaaike roike aur djor se boliega: „Haai! Haai! Oe barka
sahar waalan! Sab koi djaun ke djahaadj hai, oesab oelogke
dhan-daulat dwaara dhanie hoi gail raha, bakie ekke ghanta
me oe sahar naas hoi gail!”

Baabielon sahar kaahe khaatien naas karal gail

20 He swarag logan, khoesie rahoe kie oe sahar naas kar
dewal gail hai! Hoewa ke manai log dher doesar manai logan
ke bahoet doekh deis raha, bakie ab Parmeswar oke sadja
deis hai. Ohie se Parmeswar ke alag karal waalan, okar
pathaawal waalan aur okar sanesian, tohoelog ab khoesie
manaaw!
21 Tab ekgo djabar parie ek garhoe ieta oethaais, djaise ek
barka mierie ke ieta, aur oke samoendar me bahaai deis.
Oe bolies: „Aisahie oe barka sahar Baabielon bhie biegaaiga
aur koi oke phien se na dekhiega. 22 Hoewa par ekko gaana-
badjaana na hoiga, aur ekko wienaaw baadja, gaawe waalan,
baasoerie aur toerahie bhie na soenaaiga. Koi na hoewa
barhia tjiedj banaaiga, aur ekko mierie kaam na kariega.
23 Raat me ekko tjieraag na bariega, aur biaah ke nauta
kabhie na manaawal djaaiga. Oe sahar ke mahaadjan log
doenia ke oeppar barkwa khelke baimaanie karat raha aur oe
sahar waalan djaatie log se odjhaai karat raha. 24 Aur oesab
Parmeswar ke sanesian aur okar bieswaasie log ke maut
talak sataais hai, aur doenia bhar ke maar dhaaral manai ke
khoen oesabke kasoer hai. Ohie se oe sahar sada khaatien
naas hoi djaaiga.”

19

Kaise swarag ke djhoend Parmeswar ke barka maane hai

1 Tab ham swarag me ek djhoend ke aawaadj soenlie.
Oesab bolies: „Haleloeja! Parmeswar ke barka maan!
Khaalie ohie hamlogke batjaawe hai! Oe sab se maahaan
Waala hai, aur oke sab hoekoem hai. 2 Be-sia aurat aapan
kharaabie dwaara dhartie barbaad karwaai deis hai aur
Parmeswar ke goelaam log ke marwaai dhaaries hai. Ab
Parmeswar oke sadja deis hai. Oe barhia aur sattjaai se
faisala karies hai.” 3 Tab oesab phien se bolies: „Parmeswar
ke barka maan! Oe sahar djare hai aur okar dhoewa hardam
ke lieje oeppar djaaiga!” 4 Tab tjaubiesgo barkwan aur tjaaro
djienda swarag waalan gaddie ke aage djamien par gierke
Parmeswar ke bhie poedje lagal. Oesab bolies: „Ha, aisahie
to hai! Parmeswar ke barka maan!”

5 Tab ekgo aawaadj gaddie ke alang se soenaail kie: „Sab
Parmeswar ke goelaam log aur sab koi djaun oke biesaal
maane hai, barka aur tjhota, oke poedj!”

Bhera ke Battja aur okar doelahien

6 Tab ham phien se ek aawaadj soenlie djaise ek djhoend
manai aur djaise dher bahata paanie, aur bhie djaise gardjat
baadar. Koi bolies: „Haleloeja! Prabhoe ke barka maan! Oe
hamlogke Parmeswar hai. Oe sab se maahaan Waala hai aur
oe ab se raadj tjalaaiga. 7 Ab bhera ke Battja ke biaah hoi,
aur okar doelahien apane ke tajaar karies hai. Aaw hamlog
khoesiaalie manaai dja, aur okar aadar karie dja!” 8 Okar
doelahien ke safa sapet oeddjar malmal kapra dewal gail hai
pahiene ke. Ie barhia mahien kapra ke matlab bieswaasie log
ke bhala kaam hai.
9 Tab parie hamse bolies: „Ie sab baat liekh de: Djaun
manai log bhera ke Battja ke biaah ke nauta paais hai, oelog
soekh me rahiega.” Oe bolies: „Ie Parmeswar ke sattja baat
hai.” 10 Tab ham djamien par gierke manglie parie ke poedje.
Bakie oe bolies: „Na! Aise na kar! Ham to bhie Jiesoe ke ek
goelaam baatie, djaise toe aur tor iesaai bhaai logan. Khaalie
Parmeswar ke poedj! Dje Jiesoe ke biese me gawaahie dewe
hai kie: ‘Oe hamlogke Prabhoe hai,’ oesab to ekahie Aatma
dwaara batia hai.”

Oeddjar ghora ke Ghorsawaar

11 Tab ham dekhlie kie swarag khoelal hai, aur ekgo oeddjar
ghora hoewa se aawe hai. Koi opar baithal raha, aur oe
Bharosaadaar aur sattja Waala bolaawal dja hai. Oe sattjaai
se faisala kariega, aur thiek hai kie oe aapan doesman log se
laraai kariega. 12 Okar aakhie djaise aagie barat raha, aur
okar moerie par dher moekoet raha. Okar oeppar ekgo naam
liekhal raha, aur khaalie oe ie naam djaanat raha. 13 Okar
kapra khoen me boeral raha. Aur oe „‘Parmeswar ke Baat” ’
bolaawal dja hai. 14 Okar paatjhe swarag ke soerdjaatie log
oeddjar ghora par baithke bhie aawat raha. Oesab safa sapet
oeddjar malmal ke kapra pahienies raha. 15 Oe Aadmie ke
moeh me se ekgo tjokh talwaar nieksal raha. Ese oe be-
bieswaasie djaatie log ke djiet leiga. Tab oe loha ke danda
se oelogke oeppar raadj tjalaaiga. Aur djaise koi ek barka
baakie me agoer katjarke wien banaawe hai, oisahie oe be-
bieswaasie djaatie ke sadja deiga djaise sab se maahaan
Parmeswar bolies hai. 16 Okar djaanghie aur okar kapra
par ie naam liekhal hai: RAADJA KE RAADJA, PRABHOE KE
PRABHOE.
17 Tab ham ek Parmeswar ke parie ke soeroedj par khara
dekhlie. Oe djor se sab aasmaan me oerat tjierai se bolies:

„Aaw! Parmeswar toelogke khaatien nauta pathaais hai.
18 Toelog har ek rakam maral logan ke gos khaai sakiehe
djaise raadja log ke, soerdjaatie ke barkwan ke, djabar
waalan ke, ghora log ke, ghorsawaar log ke, kienal ja na
kienal goelaam log ke gos, barka aur tjhota log ke, toelog iesab
ke gos khaai sakiehe."
19 Tab ham kharaab djanaawar ke dekhlie doenia ke sab
raadja aur oelogke soerdjaatie log ke sanghe. Oesab ekattha
karwaawal gail raha Ghorsawaar aur okar saamiel waalan
se laraai kare khaatien. 20 Tab kharaab djanaawar aur okar
djhoettha sanesia pakaraai gail. Sanesia to atjambho kaam
karke kharaab djanaawar ke aakhie ke saamne dher manai
log ke bahakaais raha djanaawar ke tjienha lewe ke aur okar
moertie ke poedje ke. Tab doeno djiende baroed ke aagie ke
petie me bieg dewal gail. 21 Tab Ghorsawaar ekwan ke aapan
moeh ke talwaar se maar dhaaries. Aur sab tjierai oelogke
gos pet bharke khaais.

20

Ek hadjaar baries ke soekh

1 Tab ham Parmeswar ke ek parie ke swarag me se nietje
aawat dekhlie. Okar haath me gahiera petie ke tjaabhie aur
ekgo garhoe ketie raha. 2-3 Tab oe barka boerhaail saap ke
pakaries djaun saitaan aur raatjhat bolaawal dja hai, aur oke
baanhke gahiera petie me biegke taala laga deis. Aisane oe
oke ek hadjaar baries khaatien band kar deis. Ie rakam se
saitaan doenia ke djaatie ke na bahakaai sakal djab talak ek
hadjaar baries na poera bhail. Tab ekare baad oke tjaahie
thora dien khaatien tjhor dewal djaai ke.
4 Tab ham koetjh gaddie dekhlie, aur djaun log opar baithal
raha, oelogke hoekoem mielal manai log ke oeppar faisala
kare ke. Ham bhie koetjh manai ke praan dekhlie. Oe manai
gawaahie deis raha kie: „Jiesoe hamlogke Prabhoe hai," aur
oesab Parmeswar ke baat djanaais raha. Oesab kharaab
djanaawar aur okar moertie ke na poedjies raha, aur okar
tjienha aapan maathe kie to haath par bhie na leis raha.
Ohie se oesabke doesman oelogke moerie kaatke niekaar deis
raha. Aur ham bhie dekhlie kaise oelog phieno soeroe karies
djieje ke aur ek hadjaar baries khaatien raadja ghat Kriest
ke sanghe raadj tjalaawe lagal. 5-6 Pahiela djie oethaawal
waalan soekh me rahiega. Oesab Parmeswar khaat alag karal
hai aur kabhie na baroed ke aagie ke petie me biegal djaaiga.
Baroed ke aagie „'doesara maut" ' bolaawal dja hai. Oelog
Parmeswar ke aur Kriest ke agwan rahiega, aur oelog bhie
okare sanghe ek hadjaar baries talak djaise raadja doenia par

raadj tjalaaiga. Bakie djab talak ek hadjaar baries na poera hoiga ekwan maral manai na djie oethiega.

Parmeswar kaise saitaan ke djietiega

7 Tab djab hadjaar baries poera hoi djaaiga, tab saitaan
gahiera petie me se tjhoetkaara paaiga. 8 Tab oe phien se
djaaike doenia ke tjaaro kona ke djaatie log ke bahakaaiga.
Oman bhie Gog aur Maagog ke djaatie log rahiega. Oe sabke
ekattha karwaaiga laraai kare khaatien. Etana dher soerd-
jaatie log rahiega djaise samoendar ke kienaare ke santie.
9 Tab ham dekhlie kie oelog tjaaro or se aaike Parmeswar ke
bieswaasie log ke djagaha aur okar pjaara sahar ghere lage
hai. Tab swarag me se aagie aail aur oesab djar gail. 10 Aur
saitaan djaun oelogke bahakaais raha, oe baroed ke aagie ke
petie me biegal gail. Hoewa par kharaab djanaawar aur okar
djhoettha sanesia bhie raha. Oelog raat dien sada ke lieje
piera sahiega.

Antiem faisala

11 Tab ham ekgo barka oeddjar gaddie dekhlie aur opar
Koi baithal raha. Tab dhartie aur swarag na sahie paais oke
dekhe ke, bas alop hoi gail. Oe doei tjiedj khaatien ekko
djagaha na raha.
12 Tab ham dher barka aur tjhota maral logan ke gaddie ke
aage thara dekhlie. Tab koetjh poestak kholaail, aur djiewan
ke poestak bhie. Aur djaise poestak me liekhal raha, oisane
oesabke biese me faisala karal gail. 13 Samoendar, maut aur
maral logan ke djagaha aapan aapan maral log ke djaain deis.
Aur djaise oesab aapan djiewan bietaais raha, oisane oesabke
biese me faisala karal gail. 14 Tab maut aur maral manai ke
djagaha baroed ke aagie ke petie me biegal gail. Ie baroed
ke aagie „'doesara maut" ' bolaawal dja hai. 15 Aur djekar
naam djiewan ke poestak me na liekhal raha, oe bhie baroed
ke aagie ke petie me biegal gail.

21

Naawa swarag aur doenia

1 Tab ham ekgo naawa swarag aur dhartie dekhlie. Pahiela
swarag aur dhartie ab biet gail raha, aur samoendar bhie na
raha. 2 Tab ham dekhlie kaise Parmeswar pawietr naawa
Jeroesaalem sahar ke swarag me se oetaare hai. Oe sahar
etana biesaal dekhaail, djaise ek doelahien aapan doelaha
khaatien saparies hai. 3 Tab Parmeswar ke gaddie alang se ek
aawaadj djor se soenaail kie: „Dekh! Ab Parmeswar aapan
rahe ke djagaha manai ke bietj me banaais hai. Oe maange
hai oelogke saathe rahe. Oesab okar djaatie log rahiega aur

oe apane oelogke sanghe rahiega. 4 Oe har ek manai ke aas potjhiega. Ab se koi na mariega, koi ke doekh na oethaawe ke pariega, koi na roiga aur koi ke moesiebat na sahe ke pariega. Sab pahiele ke tjiedj ab biet gail."

5 Tab gaddie par baithal Waala bolies: „Soen. Ham har ek tjiedj naawa banaaila." Aur oe hamse bolies: „Ie sab baat liekh de. Ie satj baat hai aur toe opar bharosa kar sake hai." 6 Oe hamse bhie bolies: „Ab sab tjiedj samaap hoi gail hai. Ham djaise alfa (A) aur omega (Z) baatie, ham har ek tjiedj ke soeroe aur ant baatie. Aur dje ke diel ke piaas lagie, ham oke djiewan ke paanie ke dhaara me se moeft me pieje ke debe begar koetjh lautaare. 7 Dje djietiega, oe hamaar naawa sahar me khoesiaalie se bhaag leiga. Ham okar Parmeswar rahabe aur oe hamaar larka rahiega. 8 Bakie darpokh waalan, be-bieswaasie log, ghienna tjiedj sotje aur kare waalan, djaanmarwan aur tjhatjhoendar logan, odjha logan, naklie bhagwaan ke poedje waalan, aur sab djhoettha logan, oelog baroed ke aagie ke petie me biegal djaaiga. Iesab to ehie laaik ke hai. Aur ie doesara maut rahiega."

Naawa Jeroesaalem sahar

9 Tab Parmeswar ke saato parie djaun aapan kobba me se antiem goessa oedjhlies raha, oelog me se ekgo aaike hamse bolies: „Aaw hia, ham toke doelahien dekhaabe. Oe bhera ke Battja ke aurat rahiega." 10 Tab ham Pawietr Aatma se bhar gailie aur parie hamme ek oetja pahaar par legail. Hoewa se oe hamme pawietr Jeroesaalem sahar dekhaais. Ham dekhlie kaise Parmeswar eke swarag me se oetaare hai. 11 Oe sahar Parmeswar ke andjor me hiera-motie ghat tjamkat raha aur djaise djhaadjhar jasab dekhaat raha. 12 Sahar ke tjaaro alang bahoet tjakala aur oetja dewaal raha, aur oman baaraago dwaarie raha. Har ek dwaar ke lage ek ek parie thara raha. Aur dwaar ke oeppar Israel ke baara koel me se ek ek ke naam liekhal raha. 13 Har ek alang se tien-tiengo dwaar raha aur poerab, oettar, datjhien aur patjhiem kait me tien-tiengo dwaar raha. 14 Aur oe dewaal baaraago barka ieta par banaawal raha. Epar bhera ke Battja ke baara pathaawal waalan ke naam liekhal raha.

15 Tab parie djaun hamse batiaat raha, oe ek sona ke danda leis sahar, dwaar aur dewaal naape khaatien. 16 Tab djab oe naape lagal tab dekhies kie sahar ke lambaai aur tjakalaai ekke hai. Aur okar oetjaai bhie oisane raha. Ek kait doei hadjaar kilometer se djaada raha. Sahar ke tjaar kona raha. 17 Tab oe bhie dewaal ke motaai naapies, aur oe lagbhag sattar (70) meter raha. Parie naapat raha djaise iensaan logan naape hai.

18 Dewaal jasab se banaawal raha, aur sahar ekdam poera
sona ke dekhaat raha djaise ekdam djhaadjhar kaatj. 19 Oe
baara ieta djaun par dewaal raha, oe har ek rakam rang-
bierang ke hiera-motie se sadjaawal raha. Pahiela ieta
jasab se banaawal raha,
doesara nielmanie ke,
tiesara laalrie ke,
tjautha markat ke,
20 patjwa gomedak ke,
tjhatwa maaniekia ke,
satwa pietmanie ke,
athwa perodj ke,
nauwa poekhraadj ke,
daswa lahasnie ke,
gjerahwa dhoemrakaant ke aur
baarahwa jaakoet ke hiera-motie se banaawal raha.
21 Aur sahar ke baara dwaarie ek ek nag se banaawal raha.
Hoewa ke rasta poera sona se banaawal raha, aur ekdam se
djhaadjhar djaise kaatj ke dekhaat raha.
22 Sahar me ham Parmeswar ke mahal na dekhlie. Sab
se maahaan Prabhoe Parmeswar aur bhera ke Battja hoewa
apane rahe hai, aur okar aadar karal dja hai. 23 Hoewa par
soeroedj aur tjandarma ke djaroerie na hai. Parmeswar ke
maahaanta apane andjor dewe hai, aur bhera ke Battja oe
sahar ke tjieraag ghat hai. 24 Aur doenia ke djaatie log ie and-
jor me tjaliega. Aur oelogke raadja logan aapan dhan-daulat
sahar me laaiga. 25 Hoewa kabhie raat na hoiga, ohie se
okar dwaarie hardam khaatien khoelal rahiega. 26 Doenia ke
sab djaatie logan ke barhia barhia tjiedj sahar me pathaawal
djaaiga Parmeswar ke aadar kare khaatien. 27 Bakie ekko
kharaab tjiedj bhiettar na djaaiga. Aur bhie ekko manai na
djaun malietj kaam kare hai aur djhoeth bole hai. Khaalie
djekar naam bhera ke Battja ke djiewan ke poestak me liekhal
hai, oe sahar me bhiettar djaaiga.

22

1 Tab etane me parie hamme ekgo nadie dekhaais. Oman
djiewan ke paanie bahat raha. Oe paanie djaise djhaadjhar
kaatj tjamkat raha aur Parmeswar aur bhera ke Battja ke
gaddie ke nietje se niekarat raha. 2 Oe nadie ke paanie sahar
ke daam ke bietj me bahat raha. Nadie ke doeno bagal
djiewan ke per bowal raha, aur oe per har baries baara dafe
phal dewe hai. Okar patta se doenia bhar ke djaatie log
attjha hoi sake hai. 3 Sahar me koetjh na rahiega djaun par
Parmeswar ke saraap lagiega. Hoewa par okar aur bhera ke
Battja ke gaddie rahiega, aur okar goelaam log oke poedjiega.

4 Oelog okar moeh dekhiega, aur okar naam oelogke maathe
par liekhal rahiega. 5 Hoewa par kabhie na raat hoiga. Ohie
se oelog ke soeroedj aur tjieraag ke djaroerie na rahiega.
Prabhoe Parmeswar to oelogke aapan andjor deiga. Aur
oelog hamesa khaatien raadj tjalaaiga.

Prabhoe Jiesoe aaiga

6 Tab Koi hamse bolies: „Ie sab baat satj hai, toe opar
bharosa kar sake hai. Prabhoe Parmeswar pahiele aapan
sanesian ke Pawietr Aatma dwaara aapan baat djana deis
raha. Ab oe aapan parie ke bhie pathaais hai aapan goelaam
log ke dekhaawe khaatien kie kaun tjiedj halieje hoiga.
7 Soen, ham halieje aabe. Aur dje ie poestak ke baat par
dhiaan lagaaike maan leiga, oe soekh me rahiega."

Aakhrie baat

8 Ham Johaanas baatie aur ham ie poestak liekhlie hai.
Ham apane se ie sab tjiedj soenlie aur dekhlie baatie. Tab
djab ham dekh aur soen tjoekalie, tab ham parie ke aage
djamien par gierke oke poedje lagalie. Oe to hamme sab tjiedj
dekhaais raha. 9 Bakie oe bolies: „Aise na kar! Ham tor ghat
Parmeswar ke ek kamkarta baatie djaise ekwan sanesian
aur bhie djaun log ie poestak ke baat maane hai. Khaalie
Parmeswar ke poedj!" 10 Oe bolies: „Ie poestak ke baat na
tjaahie loekwaawe ke. Ab se thora dien baad ie sab baat poera
hoiga. 11 Aur dje paapie ke djiewan bietaawe hai, oke tjhor de.
Aur djekar diel na safa hai, oke rahan de auro mail howe ke.
Bakie dje bhala kaam kare hai, aisane auro kare ke tjaahie.
Aur dje poera hai, oke tjaahie auro poera howe ke."

12 Oe bolies: „Soen, ham halieje aabe aur ienaam laabe.
Djaise har ek aapan djiewan bietaais hai, aisane ham ienaam
debe. 13 Djaise alfa aur omega pahiela aur aakhrie attjhar
hai, oisane ham pahiela aur aakhrie Waala baatie, aur ham
har ek tjiedj ke soeroe aur ant baatie. 14 Dje aapan djiewan
badalke aur safaai se bietaite rahiega, oe hai djaise koi djaun
aapan kapra dhowe hai, aur oe soekh me rahiega. Oke hak
hai naawa Jeroesaalem sahar me djaai ke aur djiewan ke per
ke phal khaai ke. 15 Bakie odjha logan, tjhatjhoendar aur
djaanmarwa logan, naklie bhagwaan ke poedje waalan, aur
djaun ke attjha lage hai djhoeth bole ke aur baimaanie kare
ke, oelog djaise gandhaura koetta hai aur sahar ke bahare
rahiega. Oesabke hak na hai bhiettar djaai ke."

16 Oe bolies: „Ham Jiesoe baatie, aur ham aapan parie
ke toelogke lage pathailie rahielie ie sab baat bataawe ke.
Tab toelog sab iesaai ke samaadj logan ke djanaai sakiehe.
Raadja Daawied hamare me se oetpan bhail aur ham bhie

okar aulaad baatie. Ham djaise sabere sabere ke tjamkat tarai baatie."
17 Pawietr Aatma aur bhera ke Battja ke doelahien bole hai:
„Aaw!" Aur dje ie baat soeniega, oke tjaahie bhie bole ke:
„Aawo!" Aur dje ke diel ke piaas lagie, oe aaike moeft me
djiewan ke paanie pie sakiega.

Poestak ke ant

18 Ie poestak me agwe se bataawal hai kie ka hoiga. Aur
dje ie baat djaan djaaiga, ham oke koetjh bataabe. Djab
koi sotje hai kie oe ie poestak ke baat se djaada djaane hai,
tab Parmeswar oke sab sadja deiga djetana ie poestak me
liekhal hai. 19 Aur dje ie sab baat me se koetjh niekaar leiga,
Parmeswar okar hak lei leiga djaun ke biese me ie poestak me
liekhal hai. Tab oe djiewan ke per ke phal na khaai paaiga aur
bhie pawietr sahar me na djaai sakiega.
20 Oe djaun ie baat djanaais hai, oe bole hai: „Ha, djaroer,
ham halieje aabe."
Djie-ha, Prabhoe, aap aawo!
21 Prabhoe Jiesoe ke bhalaai okar sab bieswaasie log ke
saath rahe.